

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor.

Instrumente Structurale
2007 - 2013

ATLAS

al speciilor de păsări de interes comunitar din România

Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională

ATLAS

**al speciilor de păsări de interes comunitar
din România**

2015

Texte prezentare	Milca Petrovici
Coordonare științifică	Societatea Ornitologică Română/BirdLife International și Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii „Grupul Milvus”
Grafică și DTP	Overprint Production S.R.L.
Planșe desenate	Asociația ART I.K.S.
Hărți de distribuție	Societatea Ornitologică Română/BirdLife International și Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii „Grupul Milvus”
Produs de	NOI MEDIA PRINT S.A. în colaborare cu Media & Nature Consulting S.R.L.

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
SPECII DE PĂSĂRI DE INTERES COMUNITAR DIN ROMÂNIA.....	7
METODE DE ANALIZĂ A DATELOR	563
PREZENTAREA SINTETICĂ A DATELOR OBȚINUTE ȘI RAPORTATE PENTRU ARTICOLUL 12	577
LISTA ALFABETICĂ A DENUMIRILOR ȘTIINȚIFICE	599
SPECII CU DENUMIRI ȘTIINȚIFICE ALTERNATIVE	601
LISTA ALFABETICĂ A DENUMIRILOR POPULARE	602
BIBLIOGRAFIE	605
INDEX FOTOGRAFII.....	608

INTRODUCERE

Păsările sunt prezențe obișnuite în viața noastră, a tuturor, și chiar dacă viața cotidiană este mereu agitată, ne bucurăm de fiecare dată când atenția ne este atrasă de aceste viețuitoare. Datorită poziționării geografice și a prezenței unor habitate extrem de diverse, pe teritoriul României sunt asigurate condiții optime pentru un număr mare de specii de păsări. În acest context, este responsabilitatea noastră ca țară membră a Uniunii Europene de a asigura și menține condiții cât mai bune pentru supraviețuirea și reproducerea acestor viețuitoare. Un număr însemnat din aceste specii, fie cuibăresc în țara noastră, fie sunt prezente în timpul iernii. La acestea se adaugă și specii prezente numai în perioadele de migrație primăvara și toamna, când poposesc pentru scurt timp pe teritoriul țării noastre în drumul lor spre nord sau spre sud.

În anul 2013, România, în calitate de țară membră, a pregatit și transmis către Uniunea Europeană primul Raport național cu privire la starea și structura populațiilor de păsări. Cu toate acestea, în România există o tradiție îndelungată privind elaborarea studiilor cu privire la populațiile de păsări, iar experiența acumulată în acești ani s-a concretizat în studii și lucrări ale căror rezultate s-au transpus în măsuri de conservare pentru aceste specii. Comunitatea oamenilor de știință specializați în ornitologie este într-o continuă creștere și acest fapt conduce la o cunoaștere din ce în ce mai bună a situației populațiilor de păsări sălbatic din România. În paralel, implementarea măsurilor caracteristice unui management sustenabil pentru rețeaua de arii protejate Natura 2000 implică asigurarea de condiții adecvate pentru supraviețuirea acestor specii, care reprezintă o componentă extrem de importantă a Capitalului Natural al României.

Lucrarea de față reprezintă o mare oportunitate asigurată de Programul Operațional Mediu 2007 – 2013 și Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, pentru a oferi factorilor de decizie de la nivel central și local un instrument necesar și așteptat, în vederea planificării și implementării proiectelor de dezvoltare la nivel local, într-o manieră holistă cu integrarea măsurilor de conservare a elementelor componente din structura Capitalului Natural. Materialul este gândit astfel încât să ofere informația relevantă într-un mod simplu, care să integreze datele despre speciile de păsări și nevoile acestora, împreună cu hărțile de distribuție și estimarea populațiilor. Acolo unde a fost posibil s-au făcut și estimări cu privire la tendințele populationale. Având în vedere că estimarea tendințelor referitoare la populațiile de păsări implică serii de date colectate pe parcursul unor perioade lungi de timp, în analiza datelor au fost integrate și datele colectate de Societatea Ornitologică Română/BirdLife România (SOR) și Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii „Grupul Milvus” în anii anteriori.

Pe această cale dorim să mulțumim tuturor colaboratorilor din țară și din străinătate, care au colectat în ultimii ani un volum foarte mare de date cu privire la populațiile de păsări din țara noastră și fără de care rezultatele obținute nu ar fi fost posibile. Toată munca depusă precum și rezultatele acesteia constituie un prim pas esențial în pregătirea următoarei raportări a României către Uniunea Europeană, din anul 2019, când sperăm că starea populațiilor de păsări prezente pe teritoriul țării noastre va fi chiar mai bună decât în prezent, ca urmare a implementării în anii ce vin a măsurilor de conservare atât de necesare.

STATUTUL DE PROTECȚIE AL SPECIILOR DE PĂSĂRI DE INTERES COMUNITAR DIN ROMÂNIA

Statutul de protecție al speciilor de păsări de interes comunitar din România care fac obiectul prezentei lucrări este stabilit prin includerea acestora în anexe ale legislației europene și naționale sau în cadrul convențiilor naționale și internaționale referitoare la protecția și conservarea mediului. În continuare sunt enumerate principalele documente care stau la baza stabilirii statutului de protecție a speciilor de păsări și abrevierile folosite în tabelul corespunzător din descrierea speciilor în prezenta lucrare:

1. Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatici și anexele acesteia - **DP**
2. Ordonanta de Urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatici și anexele acesteia - **OUG**
3. Cartea roșie a vertebratelor din România (Academia Română, 2005) - **LR RO**
4. Legea 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic și anexele acesteia - **LV**
5. Lista Roșie a speciilor amenințate IUCN 2012 - **LR IUCN cat. 2012**
cu codificarea:
  - **LC** - Least concern (preocupare minimă)
  - **NT** - Near threatened (potențial pericolată)
  - **VU** - Vulnerable (vulnerabilă)
  - **EN** - Endangered (pericolată)
  - **CR** - Critically endangered (critic pericolată)
6. Convenția privind conservarea vieții sălbatici și a habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna la 19 septembrie 1979 - **Berna**
7. Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatici, adoptată la Bonn la 23 iunie 1979 - **Bonn**
8. Acordul privind conservarea păsărilor de apă migratoare african-eurasiatice (România a aderat prin Legea Nr. 89 din 10 mai 2000) - **AEWA**
9. Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatici de faună și floră pe cale de dispariție (România a aderat prin Legea Nr. 69 din 15 iulie 1994) - **CITES**

SPECII DE PĂSĂRI DE INTERES COMUNITAR DIN ROMÂNIA

LEBĂDA DE VARĂ - MUTE SWAN

Cygnus olor

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Cygnus

SPECIA: Cygnus olor

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Arealul de distribuție cuprinde în general sudul și vestul palearcticului, inclusiv cea mai mare parte a Europei, vestul Asiei, unele suprafețe din estul și sudul Asiei, până în Orientul Mijlociu. În Europa este comună în majoritatea țărilor, în multe zone existând și populații rezultate din exemplare introduse, semidomestice. Mai multe populații sunt sedentare, dar cele din nord și din est se pot muta spre sud-vestul Europei și spre Orientul Mijlociu în timpul iernilor grele.

La nivel național poate fi observată în majoritatea zonelor umede în diferite perioade ale anului. Populația cuibăritoare este (în mare parte majoritate) concentrată în Delta Dunării, în bălțiile în luncile râurilor mari din sudul și estul țării, dar și în vestul țării și în Câmpia Transilvaniei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică raportată la cea globală, fiind estimate între 86.000 și 120.000 de perechi cuibăritoare, con-

statându-se o tendință de creștere. În România numărul de perechi cuibăritoare ale acestei specii este estimat la 3.000-5.000, majoritatea în Delta Dunării. În timpul pasajelor pot fi observate între 2.000 și 8.000 de exemplare. Pe teritoriul țării noastre iernează un număr cuprins între 5.000 și 16.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă zonele umede, întinse, cu vegetație emergență bogată, stufărișuri, dar și lacuri cu suprafețe mari, libere sau heleșteie, bălți în luncile râurilor, brațe moarte etc. Este prezentă (mai mult în partea de vest a Europei) și în multe habitate acvatice transformate prin activități umane, inclusiv parcuri cu bazine mari sau lacuri de acumulare.

Prezintă deplasări complexe; în anumite părți ale arealului populații sunt migratoare, în altele fiind parțial migratoare sau sedentară. În țara noastră în perioadele de migrație sau de iarnă se adună în efective mari pe

lacurile din Deltă, în zona lagunară, respectiv pe cele din sudul și sud-estul țării sau în Moldova. Efectivele aflate în pasaj pe lacurile din Transilvania aparțin probabil populațiilor din Europa Centrală și de Vest, spre deosebire de cele din exteriorul arcului carpatic. Multe exemplare din populațiile nordice și nord-estice petrec iarna la noi sau se deplasează spre sud în iernile grele. Adeseori se înregistrează mortalități însemnante în timpul iernii, când condițiile meteorologice sunt extreme. Nu cântă, însă în zbor aripile produc un vâjăit puternic, care se audă de departe. În sălbăticie trăiesc în medie 10 ani.

Hrana este în general vegetală și este constituită din plante submersă, colectate în apă puțin adâncă prin scufundarea capului și a gâtului. Consumă frecvent ierburi pe malurile apelor. Se hrănesc ocazional și cu nevertebrate acvatice (insecte, larve, viermi, moluște etc.), pești de mici dimensiuni sau amfibieni și mormoloci acestora.

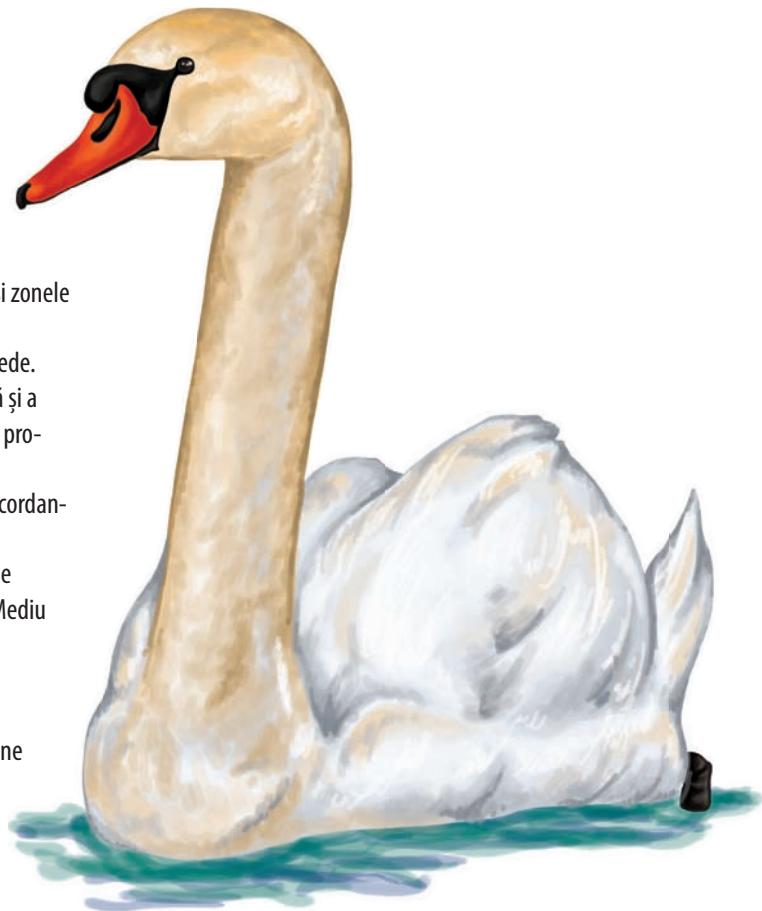
Este o specie monogamă, odată formată, perchea menținându-se pe toată durata vieții. Cuibăresc în stufăriș, pe plauri sau uneori pe solul unor insule lagunare cu vegetație dezvoltată, construind cuiburi masive. Sunt teritoriale în perioada de cuibărit și prezintă frecvent un comportament agresiv față de alte exemplare, mai ales masculii. Punta este formată din 5-8 ouă alb-fumurii, iar incubația durează 35-41 de zile, fiind asigurată de ambii părinți. Puii sunt nidifugi, urmând adulții pe apă imediat după eclozare. Devin independenți după o perioadă lungă de 120-150 de zile, timp în care stau în compania adulților. Puii au penajul cenușiu, devenind complet alb abia în al treilea an de viață.

AMENINȚĂRI

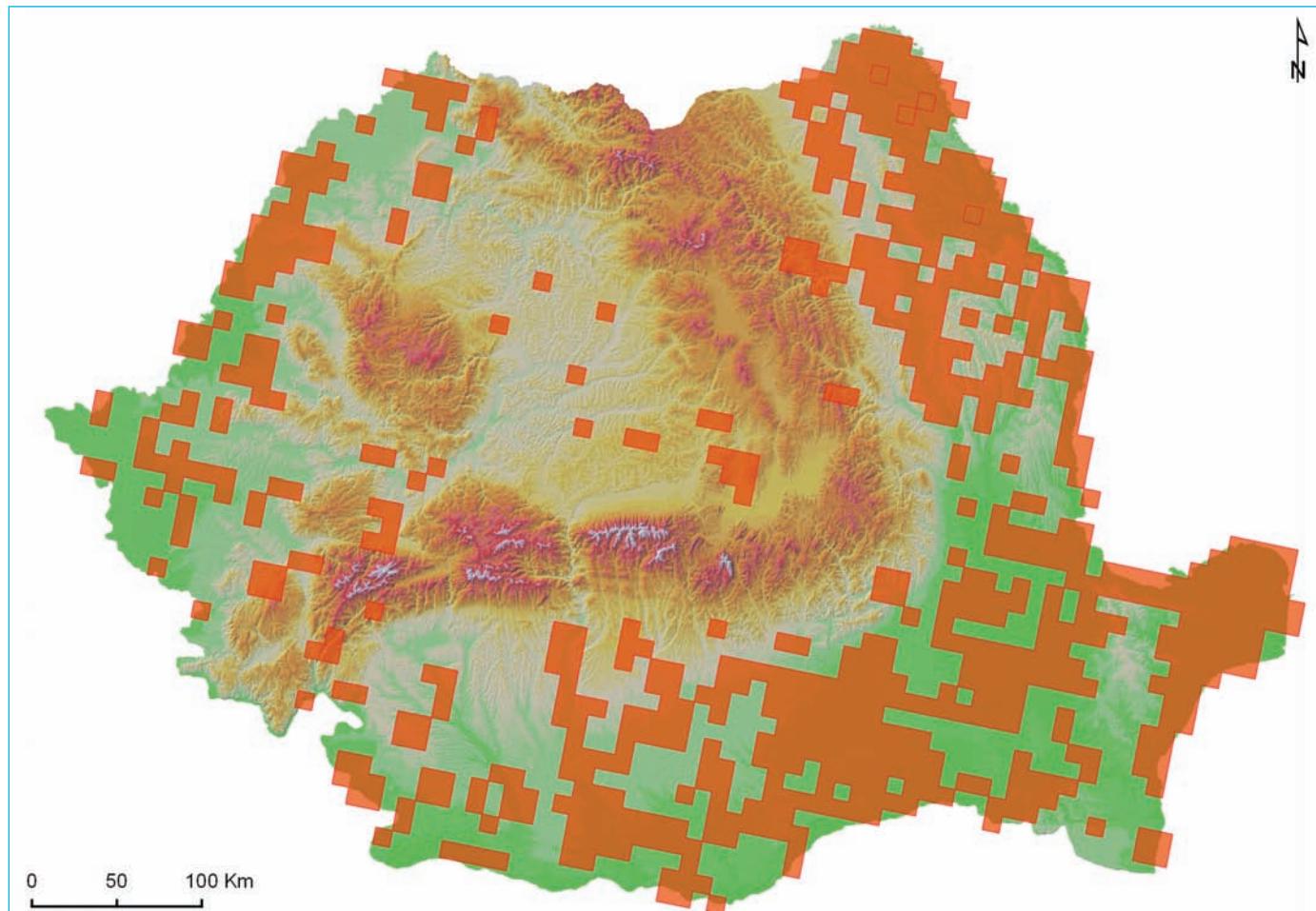
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea și braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minim 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Planificarea adecvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbină eoliene), astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LEBĂDA DE IARNĂ - WHOOPER SWAN

Cygnus cygnus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Cygnus

SPECIA: *Cygnus cygnus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia are o largă distribuție transpalearctică, care cuprinde Europa și Asia, din Islanda până la Marea Bering. În Asia este larg răspândită ca specie cuibăritoare, cu distribuție fragmentată. În Europa arealul de cuibărit cuprinde 2 populații: în est, țările scandinave, Rusia, țările baltice și Polonia, respectiv Islanda în vest.

Populațiile nordice migrează spre sud și sud-vest, zonele vestice și nord-vestice ale Mării Negre, reprezentând un important cartier de iernare în Europa. În România specia iernează mai ales în Delta Dunării, în sistemul lagunar și pe bălțiile din sudul și estul țării. De asemenea, poate fi observată în efective mai mici și pe lacurile din Transilvania sau din vestul României.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este considerată a fi în creștere pronunțată și este estimată la 16.000-21.000 de perechi. Conform numără-

torilor, populația care iernează în Europa depășește 65.000 de indivizi. Specia este oaspete de iarnă în România, ajungând în zonele de iernare începând cu luna octombrie, iar deplasările sunt influențate de condițiile meteorologice ale iernilor. Se estimează că apar în timpul iernii la noi în țară între 2.000 și 5.000 de exemplare, iar în timpul pasajelor pot fi observate între 1.500 și 3.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă atât lacurile întinse cu apă dulce sau salmastră (de exemplu cele din sistemul lagunar), cât și cele cu vegetație palustră abundantă. De asemenea, este întâlnită și pe lacurile cu vegetația mai puțin dezvoltată și în bazinele sau heleșteiele de mici dimensiuni. În vecinătatea zonelor umede, unde se concentrează în efective mai mari, pot fi frecvent observate pe terenurile agricole cultivate sau pe arături, unde pasc deseori în compania grupurilor de gâște

sălbaticice. Hrana este în aproape exclusiv vegetală, consumând în general vegetație palustră. Rareori consumă și viermi, insecte, moluște sau chiar pești. Are glasul puternic, ca un sunet de trompetă, obișnuind să strige în grup. În timpul migrațiilor zboară în grupuri, la înălțimi foarte mari, de până la 2.000 m.

Înoată cu capul drept și, spre deosebire de lebăda de vară (*Cygnus olor*), nu își împerechează aripile asemenea unor pânze umflate de vânt. Adeseori cântă când stă pe apă, iar corul format de stolurile mari este impresionant. Pentru a-și lăsa zborul au nevoie de suprafețe mari de apă. Zboară în stoluri în forma literei „V”, iar în timpul zborului aripile produc un foșnet ușor. Longevitatea maximă cunoscută este de 26 ani și 6 luni.

În timpul perioadei de împerechere se înregistrează lupte între masculi. După formare, perechile rămân unite pe viață, și masculul veghează asupra femelei, cuibului și a puilor. Ce doi adulți execută dansuri nupțiale spectaculoase, cu miș-

cări sincrone și posturi specifice ale corpului. Perechea se izolează la mijlocul lunii mai de celelalte lebede de iarnă și își apără foarte bine teritoriul ales pentru cuibărit.

Cuibăresc în apropierea apei, pe maluri retrase sau insule, construind cuiburi mari din vegetație palustră, așezate pe teren uscat sau pe plauri. La construcția cuibului colaborează cei doi parteneri, masculul fiind cel care începe. O pereche poate utiliza același cuib mai mulți ani, consolidându-l la începutul fiecarui sezon de reproducere. Ponta este formată din 3-7 ouă, iar incubația durează 35 de zile, fiind asigurată doar de către femelă, care este vegheată și apărată de mascul. Puii sunt nidifugi și petrec o perioadă lungă de timp împreună cu adulții, fiind complet dezvoltăți și apti de zbor după 88-79 de zile. Puii migrează și își petrec iarna împreună cu părinții, iar uneori se alătură grupului și pui din anii precedenți.

După creșterea puilor, adulții năpârlesc în teritoriul de cuibărit (adulții reproducători) sau în afara acestora, în grupuri (exemplarele nereproducătoare sau imature din punct de vedere sexual).

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea și braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Planificarea adecvată a instalației structurilor generatoare de energie (turbine eoliene), astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei.

GÂRLIȚĂ MARE - GREATER WHITE-FRONTED GOOSE

Anser albifrons

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

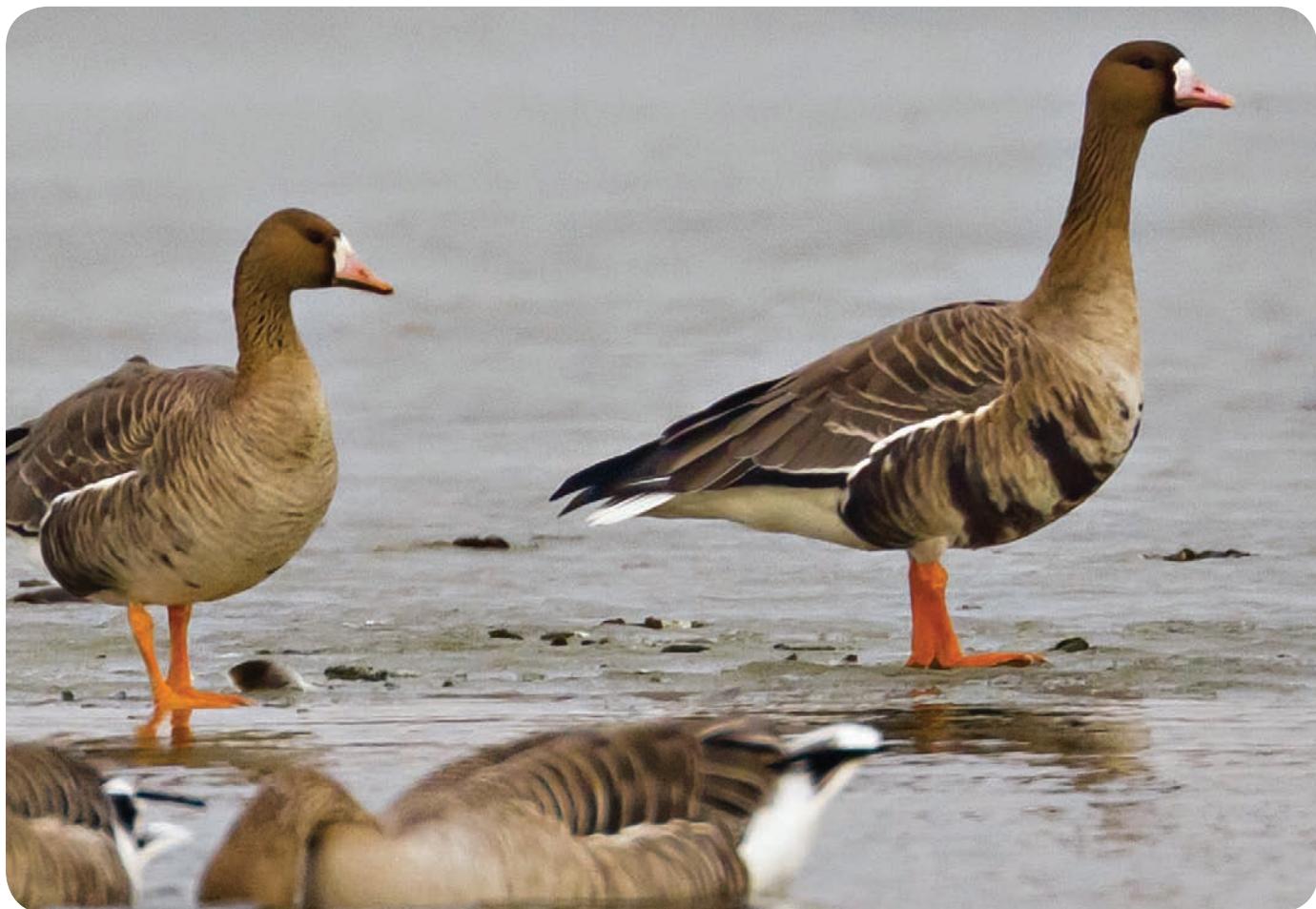
FAMILIA: Anatidae

GENUL: Anser

SPECIA: *Anser albifrons*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Gârlita mare cuibărește în zonele de tundră arctică aflate în nordul Rusiei, Siberia, Alaska și nordul Canadei. Pentru iernat se deplasează în zonele sudice aflate în centrul și sudul Europei și Asiei. În România poate fi întâlnită numai în perioada de iarnă, în zonele din apropierea Dunării, în Transilvania și în Câmpia de Vest.

POPULAȚIE

Populațiile cuibăritoare de gârlită mare din Europa sunt estimate la 62.000-72.000 de perechi, acestea fiind concentrate în Rusia și Danemarca, cu tendință de creștere. Numărul de indivizi care iernează în Europa este de aproximativ 1.100.000.

Numărul de indivizi care iernează în România este de 150.000-280.000, iar între 150.000 și 250.000 tranzitează țara în timpul pasajelor.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada de iarnă folosește pajiștile și terenurile agricole din zonele joase, deschise, aflate în apropierea zonelor umede. De asemenea, poate fi întâlnită în mlaștini, câmpii inundate, golfuri adăpostite, estuare și delte, în lacuri interioare artificiale sau naturale. Gârlita mare este o specie exclusiv migratoare, călătorind în etape cu câteva opriri între zonele de cuibărit și cartierele de iernat. În afara zonei de cuibărit specia este foarte gregară, putând forma stoluri foarte mari. Mărimea stolurilor este totuși influențată

de dimensiunile și fragmentarea habitatelor de hrănire și odihnă. De obicei se hrănesc până la 20 km de zonele de înnoptare. Vîrsta maximă atinsă în sălbăticie este de șase ani. Ating matuitatea sexuală la trei ani.

Hrana acestei specii este compusă din semințe, rădăcini, frunze, fructe ale plantelor, iarba de pe malurile apei sau vegetația de pe fundul lacurilor și al râurilor.

Cuibărește începând cu sfârșitul lunii mai, începutul lunii iunie, în perechi izolate sau în grupuri dispersate. Păsările care nu reușesc să se reproducă formează stoluri în zone separate de cele ale populației cuibăritoare. Perechile sunt monogame și partenerii deseori rămân aceiași pe viață. În perioada de împerechere, păsările stri-

gă cât pot de tare, își întind gâtul și își scufundă capul în apă. Sunt extrem de teritoriale în această perioadă, perechile rareori cuibăind alături una de alta. Femela construiește un cuib într-o groapă mică în pământ, pe care o va căptuși cu plante. Cuibul este bine ascuns în vegetație, situat aproape întotdeauna în apropiere de apă. Ea clocește 4-6 ouă, cu mărimea de 79 x 53 mm, timp de 27 sau 28 de zile. Ambii părinți au grija de pui, care încep să se hrânească singuri aproape imediat. Primul zbor al puilor de gârlită mare se va realiza la vîrsta de 38-45 de zile. Cu toate acestea, puii vor rămâne alături de părinți cel puțin un an și uneori vor sta cu familia câțiva ani. Specia scoate un singur rând de pui pe an.

După cuibărit, gârlita mare se adună în stoluri mici, de până la 30 de indivizi, în apropierea zonelor de cuibărit, pentru schimbarea penajului. În această perioadă, care durează aproximativ 25 de zile, își pierd capacitatea de zbor. După schimbarea penajului, păsările migrează către locurile de iernat, începând cu finalul lunii august, ajungând la destinație către finalul toamnei.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interdicția vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

GÂRLIȚĂ MICĂ - LESSER WHITE-FRONTED GOOSE

Anser erythropus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Anser

SPECIA: *Anser erythropus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	II	I; II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal destul de fragmentat. Populațiile existente au zonele de cuibărit concentrate în nordul Peninsulei Scandinave și în partea de nord a Rusiei. Cartierele de iernare sunt localizate în sud-estul mai multor țări, precum China, Japonia, Asia Mică, România, Moldova, Bulgaria, Serbia, Bosnia, Herțegovina, Grecia, Croația și Ungaria. În România gârlita mică poate fi întâlnită în partea de sud-est a țării, în special în zonele din apropierea Mării Negre și a Dunării.

POPULAȚIE

La nivelul Europei, populația cuibăritoare este de aproximativ 240-450 de perechi, majoritatea fiind concentrate în Rusia, Finlanda, Suedia și Norvegia.

Populația care petrece iarna în Europa este estimată la mai mult de 1.900 de indivizi, dintre care 20-30 iernează în România, iar 10-30 de exemplare pot fi observate în timpul pasajelor.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Această specie cuibărește în apropierea zonelor de tundră și taiga, fiind caracteristică zonelor cu mlaștini și pâlcuri de sălcii sau mesteceni. În timpul iernii și al migrației această pasare frecventează zonele deschise cu iarbă scurtă din zona stepică, pajiștile și terenurile arabile. Locuri de odihnă ale stolurilor pe parcursul iernii mai sunt întâlnite pe lacuri și râuri ușor curgătoare sau în vegetație acvatică.

Specie complet migratoare. Părăsește zonele de cuibărit la finalul lunii august, începutul lunii

septembrie și până la sosirea în cartierele de iernare urmează diverse rute și efectuează mai multe opriri. Părăsesc zonele de iernare începând cu februarie și ajung în zonele de cuibărit în mai-iunie. Zborul e puternic, cu bătăi mari și regulate din aripi. Pot executa adevărate acrobații în aer, cu volte și picaje impresionante.

Dieta acestei specii este bazată predominant pe materie vegetală, cum ar fi iarba, frunze, rădăcini, semințe și fructe ale plantelor acvatice și terestre. În timpul iernii se hrănește pe pajiștile și culturile agricole de grâu de toamnă din sudul și estul Europei, în stoluri mixte cu alte specii de gâște. Uneori consumă și hrana de origine animală, precum viermi, larve acvatice, crustacee, melci, insecte, pe care le alege prin filtrarea apei și a mâlului cu lamele cornoase ale ciocului; ocazional consumă și pești.

Este o specie cuibăritoare în nordul Siberiei și în Peninsula Scandinavă. Cuibărește solitar sau în colonii mici în zone de pășuni umede cu tușiuri aflate la altitudini de până la 700 m.

Cuibărește în perechi izolate, deși este gregară în afara perioadei de cuibărit. Femela depune la sfârșitul lunii mai și începutul lui iunie 4-6 ouă pe care le clocește timp de 25-28 de zile. Puii devin zburători după 35-40 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatărea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Interdicția vânătoriei și controlul braconajului.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refacă vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

GÂSCA DE VARĂ - GREYLAG GOOSE

Anser anser

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Anser

SPECIA: Anser anser

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul acestei specii se întinde în Europa, Asia și Africa, din Islanda, Marea Britanie, nordul Rusiei și partea de nord a Peninsulei Scandinavă până în nordul Africii, Asia Mică și zona centrală a Asiei. În România gâșca de vară poate fi întâlnită în apropierea zonelor acvatice deschise, de joasă altitudine, în special de-a lungul Dunării. Câteva populații din nord-vestul continentului nu migrează, dar majoritatea sunt migratoare, deplasându-se spre sud sau spre vest la sfârșitul toamnei, iernând în Spania, Franța și în țările din jurul Mării Mediterane. Părăsește terenurile de cuibărit în luna septembrie și se întorc în martie-aprilie.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este formată din 120.000-190.000 de perechi, cele mai mari concentrații fiind întâlnite în Rusia, Islanda și Suedia. În Europa iernează anual aproximativ 390.000 de indivizi.

Populația cuibăritoare din România este estimată la 3.200-6.800 de perechi. În timpul pasajelor se pot vedea între 8.500 și 15.500 de exemplare, iar populația care iernează la noi este de 10.000-25.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul perioadei de cuibărit această gâscă folosește habitatele acvatice încunjurate de vegetație, amplasate în terenuri deschise, pașiști, mlaștini. Cuibărește în apropierea cursurilor de apă, lângă mlaștini, câmpii inundate, zone acvatice cu stufoare, delte, lacuri și estuare, amplasate în apropierea zonelor preferate pentru hrănire: pașiști sau terenuri cultivate. Toamna preferă terenurile arabile, iar iarna poate fi întâlnită pe lacuri sau cursuri de apă.

Este o specie foarte gregară în afara perioadei de cuibărit, după schimbarea penajului adunându-se în stoluri foarte mari pentru migrație. Se amestecă frecvent cu alte specii de gâște, în stoluri mixte.

Această specie se hrănește în timpul zilei, în special dimineața și seara, cu iarbă, semințe, rădăcini, frunze și fructe de plante acvatice sau cu semințe de pe culturile agricole. Hrana poate fi completată cu insecte, icre de pește etc. Poate zbura până la 10 km de la locurile de odihnă către locurile de hrănire. Durata maximă de viață în sălbăticie este de opt ani. Ating maturitatea sexuală la trei ani.

Cuibărește începând din aprilie-mai în colonii dispersate. Perechile sunt monogame și de obicei stau împreună toată viața. Cuibăritul se face deseori în colonie, iar femelele sunt curtate chiar și în grup. Cuibul este construit din materii vegetale, fiind amplasat pe sol, în stuf sau la baza unor copaci, sub tufe sau în diferite adâncituri, pe insule izolate. Femela depune și cločește 4-8 ouă de 86 x 58 mm, pentru 27-28 de zile, în timp ce masculul rămâne în apropiere, păzind cuibul

și femela. Ambii părinți au grija de pui, care devin capabili de zbor după trei luni. Ei vor rămâne cu părinții până în primăvara anului următor. Perechea scoate un singur rând de pui pe an. După perioada de cuibărit se adună în stoluri pentru schimbarea penajului, în anumite zone care le asigură condiții de hrănire și acces la locuri de odihnă sigure. Această perioadă durează aproximativ o lună și în acest timp păsările își pierd capacitatea de zbor. Penajul se refac complet în august.

AMENINȚĂRI

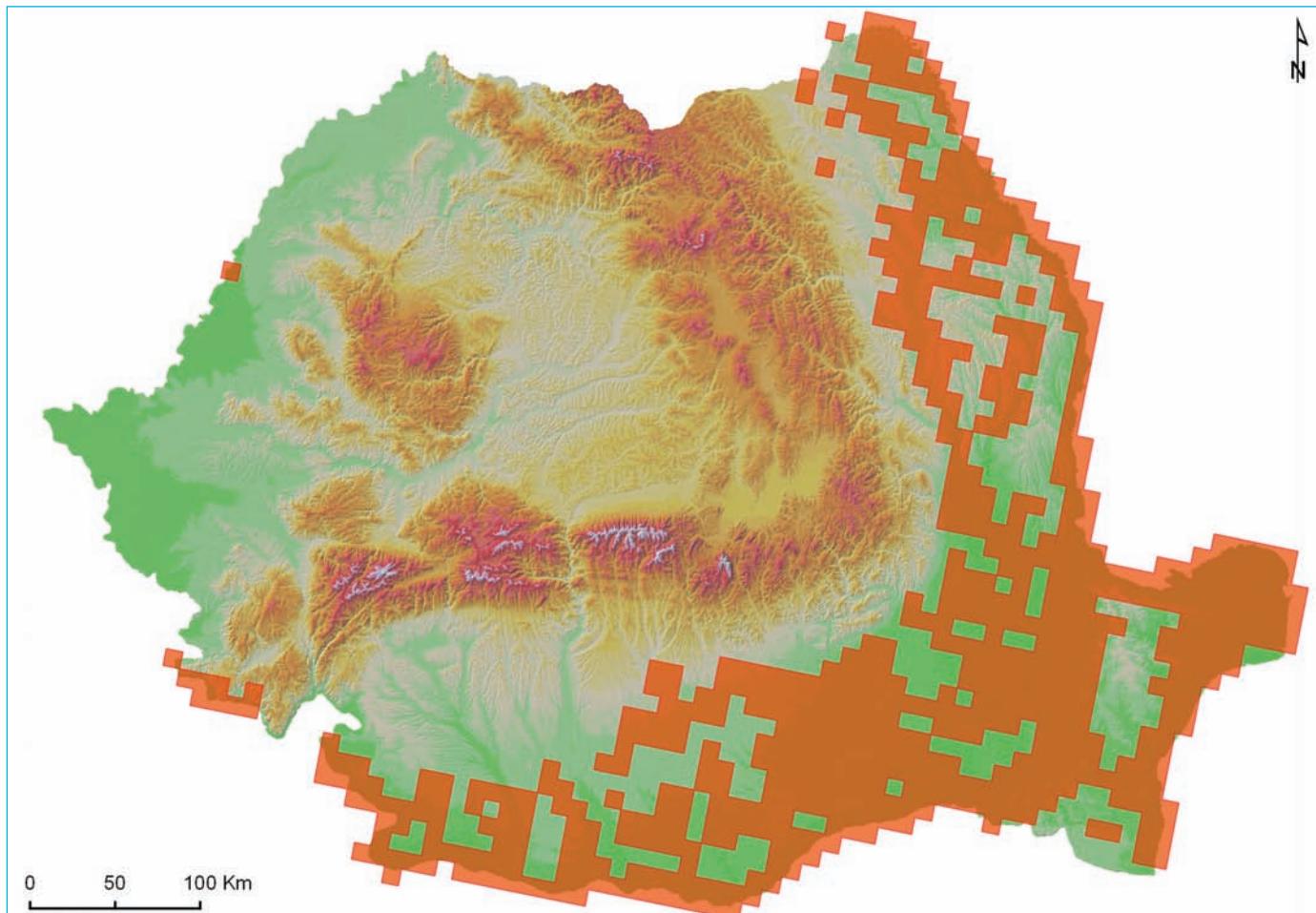
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zone umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refa vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GÂSCA CU GÂT ROŞU - RED-BREASTED GOOSE

Branta ruficollis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Branta

SPECIA: *Branta ruficollis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				EN	II	I; II		II

DISTRIBUȚIE

Gâșca cu gât roșu este o specie caracteristică zonelor de tundră din Siberia arctică, în special în peninsula Taymyr, cu o mică populație în peninsulele Gydan și Yamal. Iernează în nord-vestul Mării Negre, în România, Bulgaria și Ucraina, ajungând ocazional și spre sud, până în Grecia. Se poate întâlni sporadic în Marea Britanie sau în alte zone din vestul Europei, împreună cu efective din alte specii din același gen (*Branta bernicla* sau *Branta leucopsis*).

POPULAȚIE

Populația estimată a speciei în cartierele de iernare este fluctuantă și situată în jurul valorii de 27.000 de exemplare. Iernează într-o zonă redusă ca întindere, care este influențată de modul

de folosire a terenurilor. Cea mai mare parte a populației mondiale este prezentă în timpul iernii în România și Bulgaria. În iernile mai blânde, rămân în număr mai mare în Ucraina, iar în cele mai aspre coboară spre sud, până în Grecia. În România se pot observa în timpul pasajelor 8.000-17.000 de exemplare, iernând între 9.000 și 20.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Gâșca cu gât roșu este cea mai mică dintre gâște și are un penaj elegant, negru combinat cu roșu-ruginiu, subliniat de dungi albe. Dieta în teritoriile de cuibărire este formată din specii vegetale aflate în tundra siberiană (iarbă, frunze sau semințe). În cartierele de iernare din sud-estul Europei se hrănește în timpul zi-

lei pe culturile agricole, la început cu boabele de porumb care au rămas risipite după recoltare, iar mai apoi cu grâu de toamnă (uneori și cu rapiță). Seară înnopteaază pe lacuri, iar când acestea îngheță, se aşază și pe mare. Atunci când distanța între locurile de înnoptare și cele de hrănire crește la peste 30 km, preferă să căute alte locuri de hrănire și înnoptare, de obicei mai în sud, mai ales în cazul în care culturile sunt acoperite de zăpadă.

Zboară împreună cu alte specii de gâște (în special cu gârlita mare, *Anser albifrons*), în siruri dispuse în formă de „V”. Atunci când stolul este format numai din gâște cu gât roșu, formația este neregulată și asemănătoare ca formă cu cea a graurilor sau a ciorilor. Emite un sunet caracteristic, ușor de identificat.

Cuibărește în nordul Siberiei în colonii mici, situate pe malurile râurilor. Uneori cuibărește în apropierea cuiburilor de șoim călător (*Falco peregrinus*) sau ale bufniței zăpezilor (*Nyctea scandiaca*) pentru a beneficia de protecția acestor specii împotriva prădătorilor tereștri, aşa cum este vulpea polară (*Alopex lagopus*). Distanța parcursă între zonele de cuibărit și cartierele de iernare depășește 4.000 km.

Sosește la începutul lunii mai în teritoriile de cuibărit. În a doua jumătate a lunii iunie formează colonii de circa cinci perechi care cuibăresc împreună. Cuibul este amplasat în cavițăți din sol, de circa 5-8 cm adâncime. Femela depune 3-10 ouă care sunt incubate timp de 25 de zile. Puții devin zburători la 35-42 de zile.

Este o pasăre-simbol pentru Dobrogea.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatōarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Interdicția vânătorii și controlul braconajului.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv a parametrilor demografici.

CĂLIFAR ROŞU - RUDDY SHELDUCK

Tadorna ferruginea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Tadorna

SPECIA: *Tadorna ferruginea*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul acestei specii cuprinde zona centrală și sudică a Asiei (cu excepția zonei de vest), Asia Mică, unele zone din nord-vestul și nord-estul Africii și partea de sud-est a Europei. Populațiile din Asia sunt preponderent migratoare, iarna deplasându-se către sud, în India și Asia de sud-est. Celelalte populații sunt sedentare sau întreprind deplasări pe distanțe scurte.

În România această specie poate fi întâlnită în zonele acvatice din partea de sud-est a țării și doar ocazional, în timpul migrațiilor, poate fi observată în restul apelor interioare.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc aproximativ 19.000-33.000 de perechi, populațiile cele mai mari fiind concentrate în Turcia și Rusia. A manifestat un declin accentuat în perioada 1970-1990. După acest interval, populația a continuat să descrească în Turcia și în perioada 1990-2000, iar în Rusia tendința nu a putut fi apreciată, astfel încât, în ansamblu, se consideră că specia manifestă un declin semnificativ. În prezent, efectivul acestei specii care ieonează în Europa este de peste 11.000 de indivizi. În România cuibăresc aproximativ 40-70 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada de cuibărit această specie frecventează țărmurile apelor interioare, dulci sau sărate, lacurile și râurile din zonele deschise, în special cele din zonele stepice, platourile înalte și zonele muntoase. Este mai puțin dependentă de corpurile mari de apă decât celelalte specii de rațe și gâște. În afara sezonului de cuibărit specia poate fi văzută pe râurile încet curgătoare, pe băltile, iazurile, lacurile artificiale sau naturale, în mlaștinile și zonele inundate din apropierea culturilor agricole. Evită apele de coastă și vegetația înaltă și deasă sau flotantă. Limita altitudinală a speciei este cea de 5.000 m atinsă în Tibet. Zborul este liniștit, fără bătăi repezite din aripi. În afara perioadei de cuibărit se pot aduna în

stoluri mari, dar de obicei sunt comune stolurile de mici dimensiuni, localizate de-a lungul râurilor. Atinge în libertate longevitatea maximă de 24 de ani și 8 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

Călifarul roșu este o specie omnivoră, care se hrănește cu diverse părți ale vegetației terestre și cu semințe. Hrana de origine animală este reprezentată de crustacee și moluște, diverse larve, amfibieni și pești de mici dimensiuni. Se hrănește atât pe întinsul apei, cât și pe uscat, săpând cu ciocul în solul umed după nevertebrate. Sosește din teritoriile de iernare în luna martie. Este o specie monogamă. În perioada de cuibărit această specie poate fi întâlnită în perechi separate, deși uneori pot cuibări în grupuri mici de câteva perechi, atunci când habitatul este potrivit. Cuiburile sunt amplasate în adâncituri mici, în găuri sau în vizuini care sunt săpate în teren nisipos sau argilos. Alte locuri de cuibărit includ clădiri abandonate, scorbură sau crăpături în stânci. Deseori locul de cuibărit ales de pereche nu este situat în apropierea apei (uneori se află

chiar și la câțiva kilometri de aceasta). Ocupă și cutiile artificiale care sunt montate în habitatul favorabil. Cuibul este căptușit cu vegetație, puf și pene. Femela depune în perioada aprilie-mai o pontă formată din 8-11 ouă, care au o dimensiune medie de 66,4 x 46,8 mm și pe care le incubează singură timp de 28-29 de zile. În această perioadă masculul veghează asupra cuibului. Puii devin zburători la vîrstă de 55 de zile. După perioada de cuibărit adulții își schimbă penajul timp de 4 săptămâni, perioadă în care sunt incapabili de zbor. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

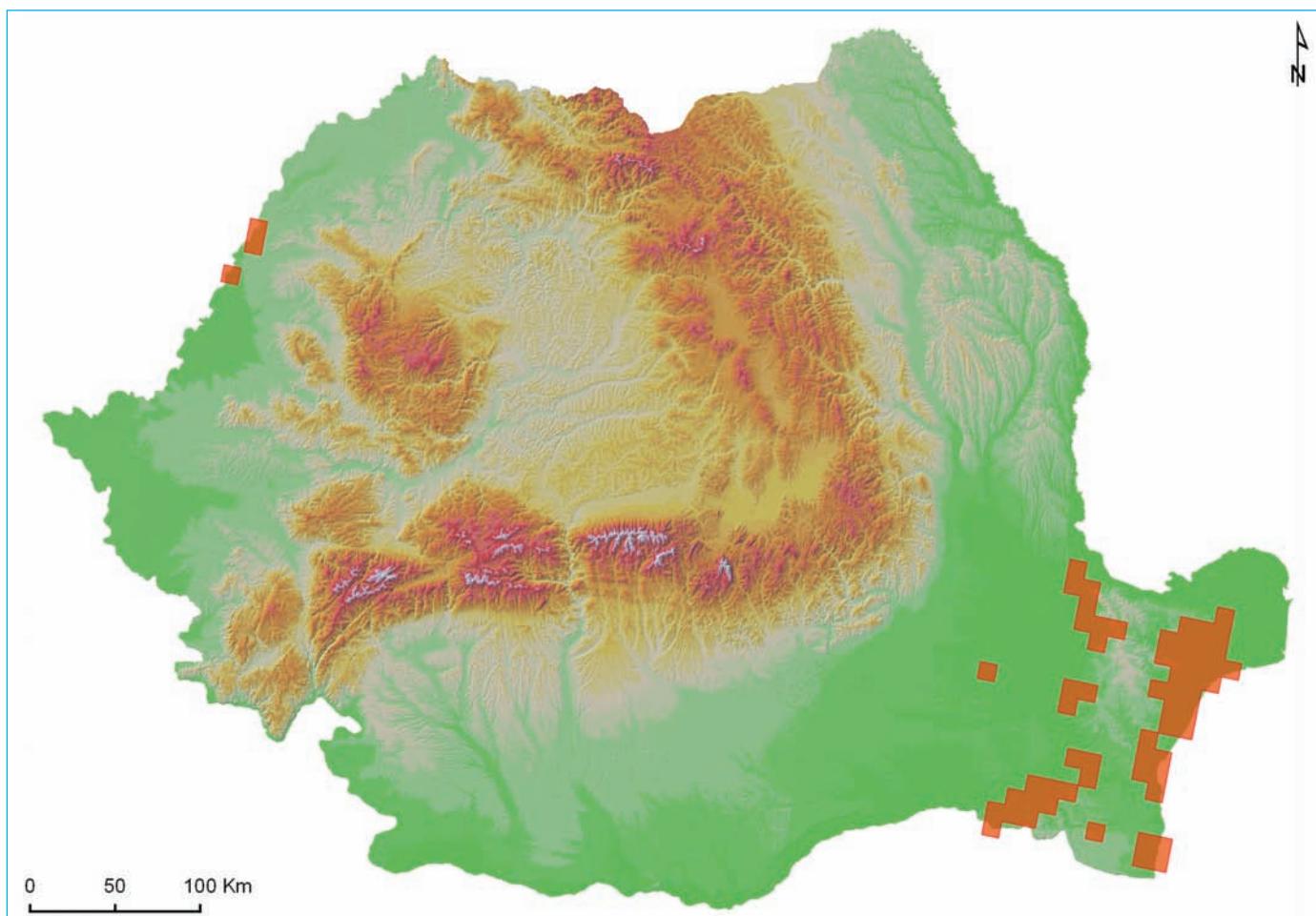
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea necontrolată.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care vizează construcțiile.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice; încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale, pentru suplinirea locurilor de cuibărit, acolo unde sunt îndeplinite celelalte condiții pentru reproducerea speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CĂLIFAR ALB - COMMON SHELDUCK

Tadorna tadorna

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Tadorna

SPECIA: Tadorna tadorna

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal relativ întins, dar fragmentat. Poate fi întâlnită în Europa începând din Islanda, zona nordică a Peninsulei Scandinave, cu populații relativ izolate în toată Europa, nordul Africii, Asia Mică, zona centrală a Asiei, cu cartiere de iernare până în nordul Indiei, coasta estică a Chinei și Coreea. În România poate fi întâlnită cu precădere în zonele acvatice din parteaestică a țării (Dobrogea și estul Câmpiei Române). Uneori apare în perioadele de primăvară și în sudul Olteniei și accidental poate fi văzută în habitatele acvatice din restul țării.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc aproximativ 42.000-65.000 de perechi, populațiile cele mai mari fiind concentrate în Rusia, Olanda, Suedia și Marea Britanie. Efectivul acestei specii care iernează în Europa este de peste 280.000 de indivizi. În România cuibăresc aproximativ 300-600 de perechi, iar populația care iernează la noi numără între 400 și 1.500 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Această specie arată o preferință pentru habitatele saline, țărmurile nămoluoase sau nisipoase de râuri sau de mare și poate fi întâlnită pe lacurile interioare sau de coastă. În perioadele de migrație folosește și habitatele acvatice de apă dulce, râuri, lacuri sau mlaștini. După cuibărit, între luniile iulie și octombrie specia își schimbă penajul și își pierde capacitatea de zbor pentru o perioadă de 25-31 de zile, timp în care este foarte gregară, putând forma stoluri foarte mari, chiar de peste 100.000 de exemplare. Majoritatea populațiilor de călifar alb sunt migratoare, deși multe dintre populațiile europene sunt sedentare, dar execută deplasări destul de lungi către zonele în care își schimbă penajul. Unele populații asiatici își schimbă penajul în apropierea zonelor de cuibărit. Atinge în libertate longevitatea maximă de 24 de ani și 8 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de 2 ani.

Hrana acestui călifar include o varietate de nevertebrate mici, precum insecte, viermi, crustacee, icre de pește, mormoloci de broaște și chiar pești de talie mică. Își completează regimul alimentar și cu hrană vegetală (alge, diverse semințe și cereale de pe culturile agricole). Se hrănește atât ziua, cât și pe timpul noptii, pluitind pe apă, mișcându-și ciocul dintr-o parte în alta în apă foarte mică sau scormonind cu el în nămol sau în solul umed.

Este o specie monogamă, la care perechea se păstrează până la moartea unuia din parteneri. Cuibărește în perechi izolate sau în grupuri mici, iar exemplarele care nu se reproduc rămân în stoluri pe întreaga durată a anului. Pentru cuibărit, călifarul alb caută locuri izolate și bine protejate. În zonele de coastă se folosește de malurile abrupte și își face cuibul în crăpături, vizuini, printre stânci, în aşa fel încât să fie cât mai bine mascat. Cuibul poate fi poziționat și în copaci scorbutoși, uneori până la o înălțime de 8 m, sau în vizuinile unor mamifere. În rare ocasiuri cuibul poate fi poziționat pe sol, ascuns în vegetația înaltă, chiar și la o depărtare de 1 km de habitatul acvatic. Au fost semnalate frecvente

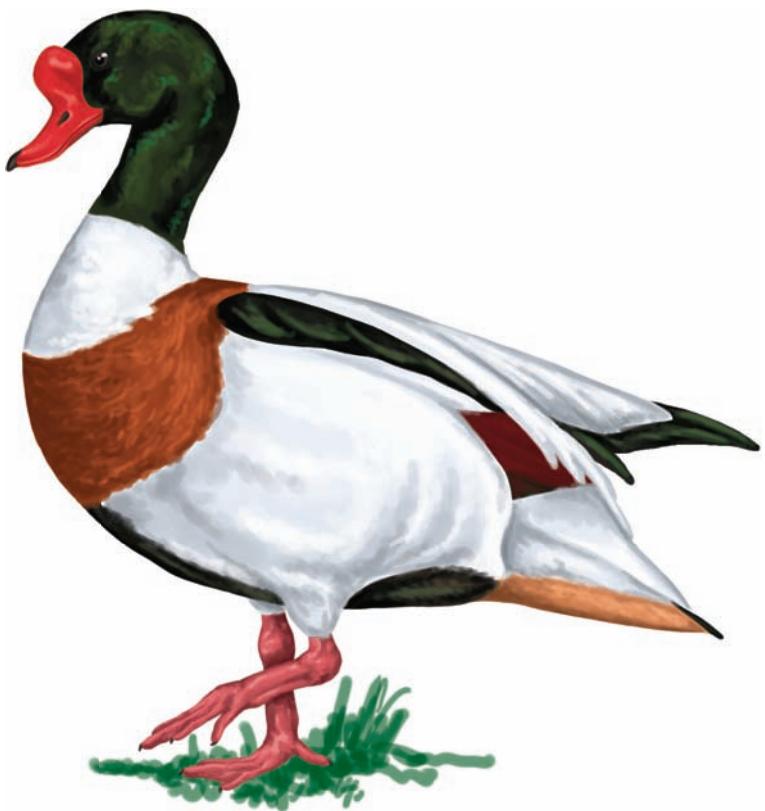
cazuri în care ocupă chiar o galerie dintr-o vizină activă, în care își cresc puii viezurele (*Meles meles*), iepurele (*Oryctolagus cuniculus*) sau vulpea (*Vulpes vulpes*). Călifarul alb poate ocupa cu succes și adăposturile artificiale, dacă sunt îndeplinite toate condițiile necesare cuibăritului speciei. Femela depune o pontă formată din 8-12 ouă, pe care le incubează singură timp de 29-31 de zile. În toată perioada de împerechere călifarii sunt foarte agresivi, masculii gonind toate păsările din zona cuibului. Ambii părinți au grija de pui, care sunt capabili de zbor după 6-8 săptămâni de la eclozare. În mod obișnuit, puii care nu sunt încă independenți de părinți stau împreună, fiind supravegheați de câteva păsări adulte.

AMENINȚĂRI

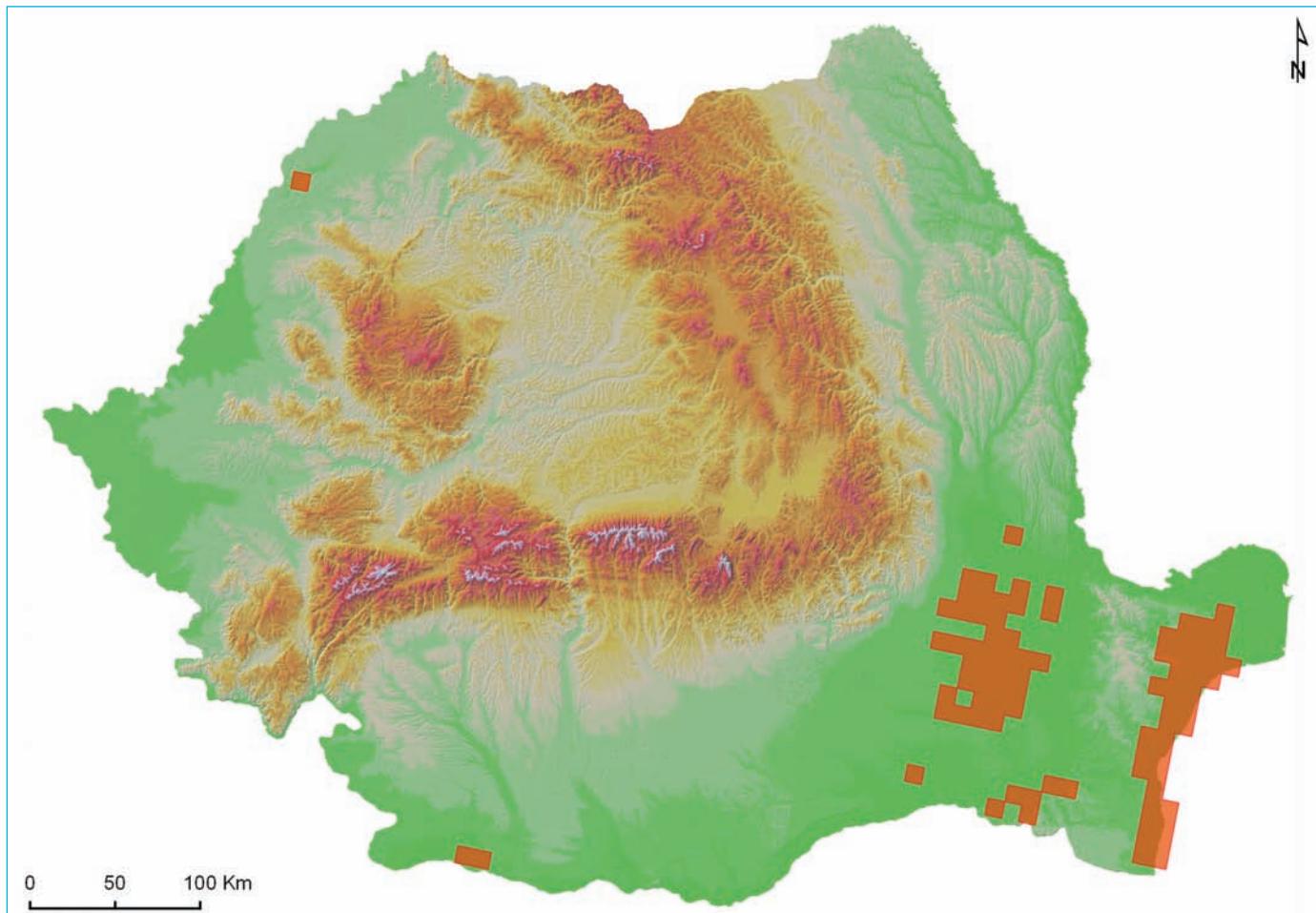
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea necontrolată.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care vizează construcțiile.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice; încurajarea folosirii produselor agro-chimice selective și cu toxicitate redusă.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale, pentru suplinirea locurilor de cuibărit, acolo unde sunt îndeplinite celelalte condiții pentru reproducere speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ FLUIERĂTOARE - EURASIAN WIGEON

Mareca penelope (Anas penelope)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Mareca

SPECIA: Mareca penelope

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie migratoare care cuibărește în partea de nord a Europei și a Asiei, în special în zonele arctice și subarctice. În Europa cele mai mari populații cuibăritoare se întâlnesc în Finlanda, Islanda, Norvegia, Rusia și Suedia, dar există populații cuibăritoare de mici dimensiuni și în Germania, Marea Britanie, Estonia și în Letonia. Rață fluierătoare poate fi întâlnită pe tot teritoriul României, în zonele acvatice de mică altitudine, în perioada de iarnă sau de pasaj, cu precădere în apropierea Mării Negre.

POPULAȚIE

Efectivul care iernează în țara noastră a fost apreciat la 1.000-6.000 de indivizi, iar cel care

tranzitează în timpul pasajelor este de 12.000-25.000 de indivizi.

Deși există o populație cuibăritoare în Europa care este estimată la 300.000-360.000 de perechi, în scădere, concentrată în special în Peninsula Scandinavă, populația care folosește continentul nostru pentru iernat și pasaj este mult mai consistentă, respectiv 1.700.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zone acvatice de mică adâncime, deschise, bogate în vegetație submersă și nantă. Evită însă habitatele acvatice caracterizate de vegetație limitrofă înaltă și densă. Pentru iernat și pasaj, această specie preferă habitatele

marine adăpostite, zonele umede din apropierea mării, lagunile, lacurile interioare, râurile încet curgătoare, estuarele, păsunile inundate și zonele mlăștinoase. Specie cu precădere migratoare, deși există semnalări de mici populații rezidente în nord-vestul Europei.

Vara târziu se adună în stoluri mari și în cursul lunii septembrie părăsesc zonele de cuibărit și ajung în zonele de iernat în octombrie-noiembrie. Primăvara în cursul lunilor martie-aprilie părăsesc zonele de iernat și se îndreaptă către cartierele de cuibărit. Este o specie gălăgioasă și gregară în afara perioadei de cuibărit. Se adună în stoluri mari, de multe ori împreună cu alte specii de rațe. Stolurile migratoare formează și ruri lungi.

Se hrănește aproape în întregime cu materii vegetale, respectiv frunze, rădăcini, bulbi, rizomi și iarbă. Locurile preferate pentru hrănire sunt reprezentate de zonele acvatice puțin adânci, pajiștile și terenurile agricole adiacente acestor zone. Rare poate consumă semințe și hrana animală. Această specie poate fi văzută frecvent înotând în apropierea râșinelor scufundătoare și aşteptând ca acestea să ridice la suprafața apei materii vegetale, pe care apoi le fură.

În perioada de iarnă, masculii pot începe ritualul de împerechere care constă în sunete caracteristice produse în poziție specifică, cu capul ridicat, penele de pe cefă și creștet erecte și manifestări agresive față de ceilalți masculi care se apropiu de femela curată.

Depunerea pontei este influențată de perioada dezghețului, în Marea Britanie aceasta începând de la mijlocul lunii aprilie, iar în Islanda în ultima parte a lunii mai.

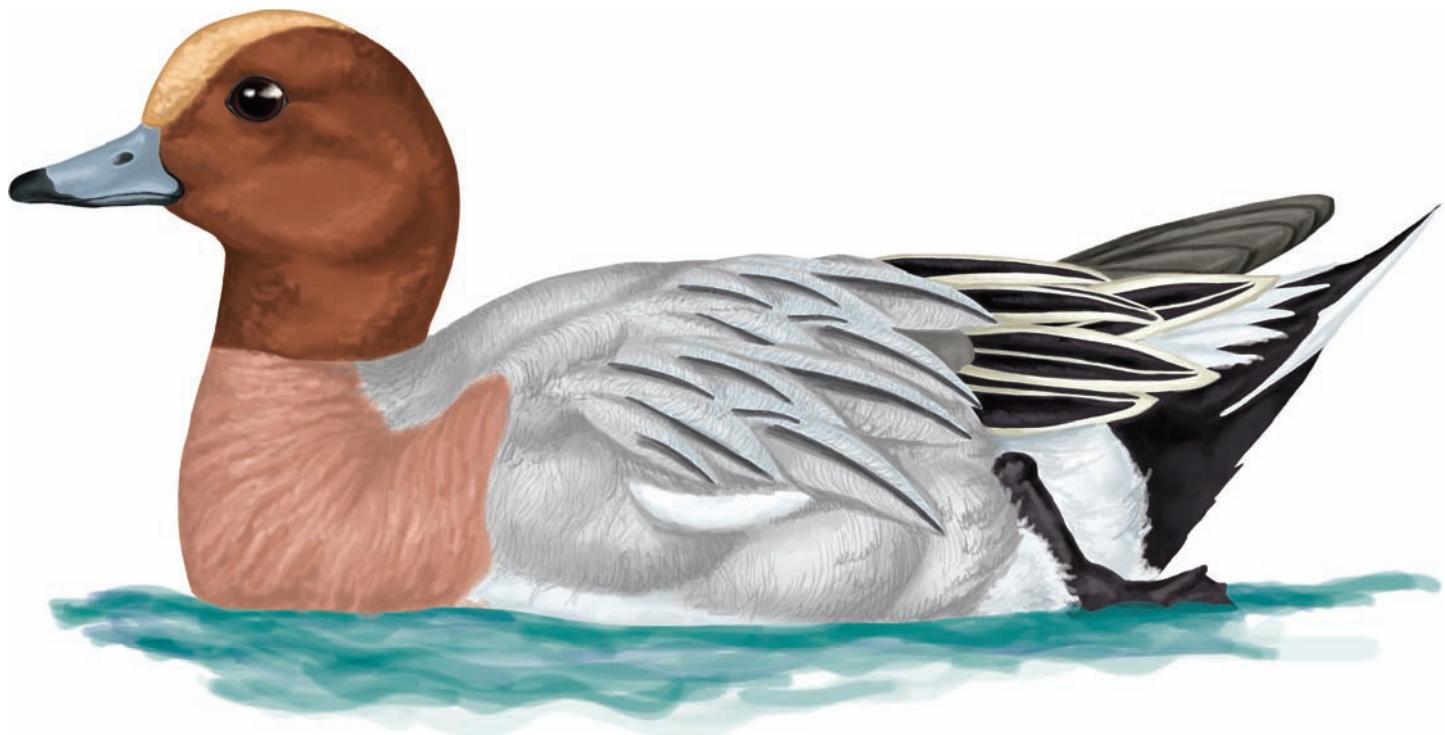
Cuibăresc pe pământ, în apropierea apei, cuibul fiind bine ascuns în vegetație sau sub copaci căzuți la pământ. Cuibul este de fapt o mică adâncitură în sol, căptușită cu iarbă și materie vegetală. Femela depune o pontă formată din 8-9 ouă, pe care le clocește timp de 24-25 de zile. Puii proaspăt eclozați își urmează imediat mama în apă și, deși se pot hrăni singuri, ei sunt totuși dependenți de îngrijirea parentală timp de 44-45 de zile (vîrstă la care devin zburători).

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

RAȚĂ PESTRIȚĂ - GADWALL

Mareca strepera (Anas strepera)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Mareca

SPECIA: Mareca strepera

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal întins care acoperă Europa și Asia în zona temperată și de sud, partea de nord și zona Nilului în Africa și partea centrală și de sud a Americii de Nord. În România, rața pestriță poate fi întâlnită în zonele acvatice de joasă altitudine, deschise, cu apă de mică adâncime, stătătoare sau ușor curgătoare.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa numără aproximativ 60.000-96.000 de perechi, cele mai mari concentrații fiind întâlnite în Rusia, Olanda și România. De asemenea, în Europa iernează peste 90.000 de exemplare.

Populația cuibăritoare din România este de aproximativ 2.600-6.000 de perechi. În timpul pasajelor se pot vedea între 30.000 și 100.000 de exemplare și iernează la noi între 500 și 3.500 de exemplare din această specie.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă apele dulci, stătătoare sau ușor curgătoare, productive, în zone deschise, de mică altitudine, cu precădere cele ferite, bogate în vegetație emergentă și insule acoperite de vegetație ierboasă. Poate fi întâlnită în canale, iazuri sau lacuri. Iarna poate fi întâlnită și pe lacuri de acumulare sau terenuri inundate, evitând însă habitatele cu apă sărată.

Rața pestriță se hrănește predominant în ape de mică adâncime, unde filtrează cu ciocul apa de la suprafață sau căută pe fundul apei vegetație acvatică, germani, muguri, semințe și rădăcini. Consumă și insecte, viermi, mici peștișori, amfibieni și mormoloci. Hrana de origine animală este preferată în special în timpul sezonului de creștere a puilor. Iese din apă pentru a mâncă plante și semințe de pe culturile agricole. În largul apei este văzută foarte rar, ea obișnuind să înnoate spre desisul vegetației. Merge în căutarea

hranei mai ales pe inserat sau în timpul nopții. Specie migratoare în partea de nord a arealului, dar există populații cuibăritoare în zonele temperate. Formează, de obicei, grupuri de mici dimensiuni în afara perioadei de cuibărit.

Masculii părăsesc zonele de cuibărit la începutul lunii iulie, cu o lună înaintea femelelor și a puilor, deplasându-se către zonele unde are loc schimbarea penajului. Aceasta durează aproximativ patru săptămâni, după care începe migrația de toamnă. Se întorc din cartierele de iernare în luniile martie-aprilie.

Cuibăresc în perechi separate sau în grupuri disperse. Ritualul de curtare este tipic rațelor, cu deplasări repetitive în jurul perechii și poziții caracteristice.

Cuibul este construit pe sol, bine ascuns în vegetație, arătând o preferință pentru zonele cu vegetație ierboasă înaltă, uscată. Poate cuibări destul de departe de apă. Femela depune 8-12 ouă de culoare albă, crem sau verde-deschis începând din a doua jumătate a lunii aprilie, pe care le incubează singură timp de 24-26 de zile. Puii sunt nidifugi și părăsesc cuibul imediat după eclozare, urmându-și mama în apă. Ei sunt hrăniți în special cu insecte adulte și larvele acestora, și sunt îngrijiti șapte săptămâni doar de către femelă, până le cresc penele și reușesc să zboare. Ajung la maturitate abia după un an.

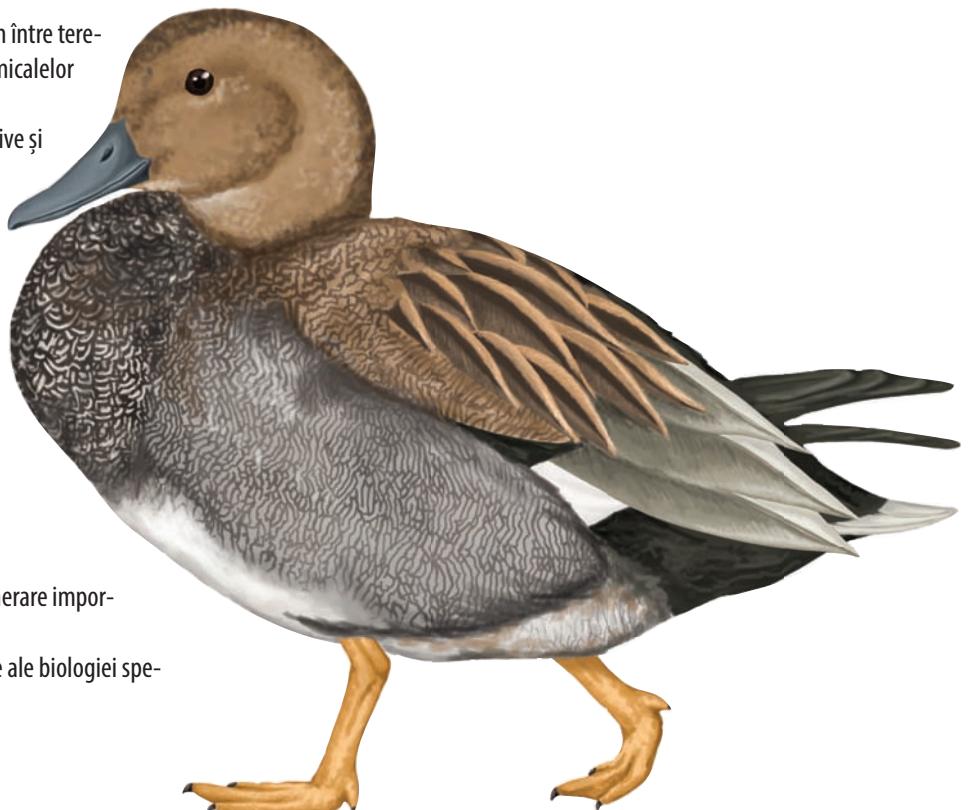
AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vînătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

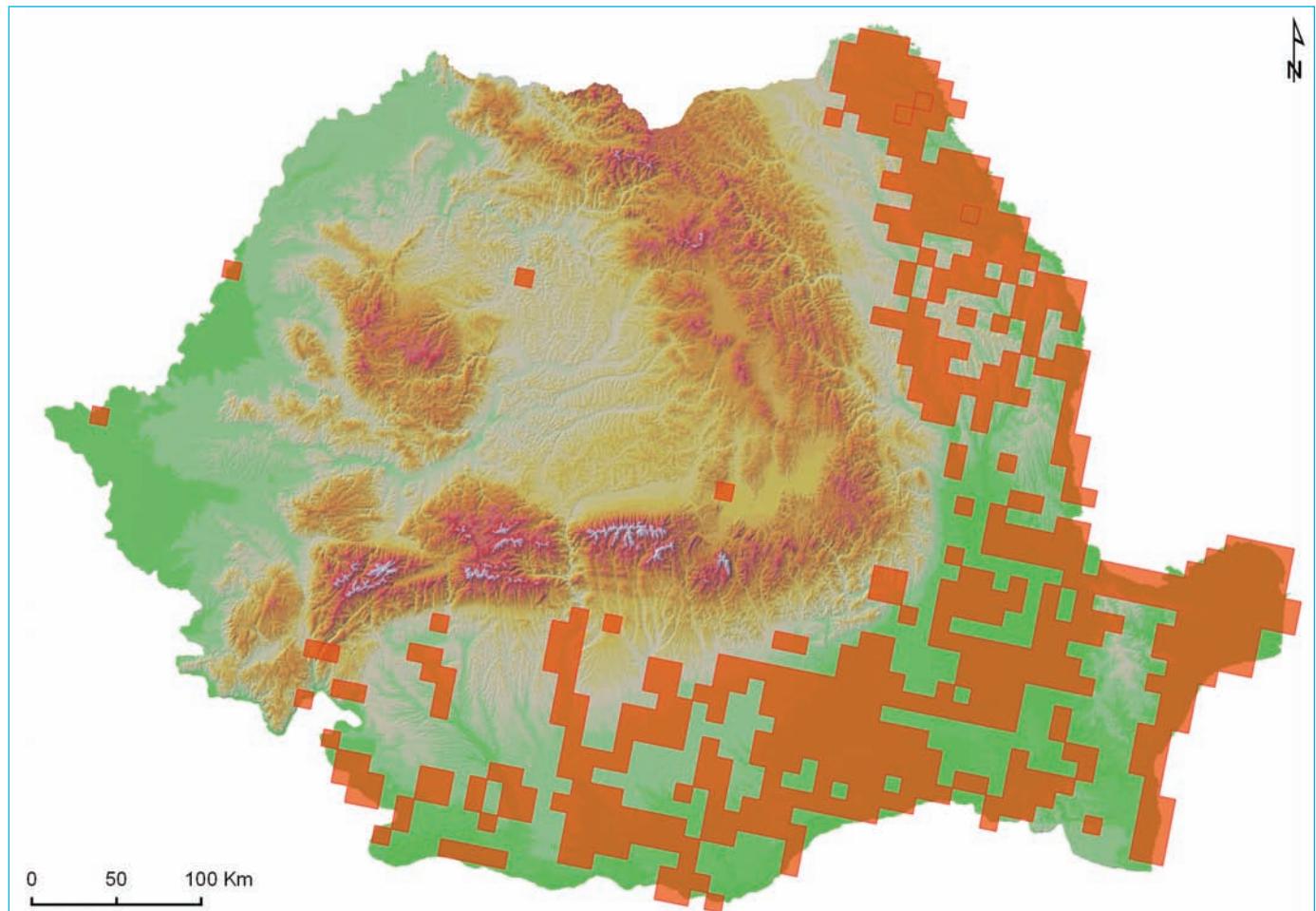
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refacă vegetația la un nivel ecologic optim.

- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zone umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚA MICĂ (SARSELĂ DE IARNĂ) - COMMON TEAL

Anas crecca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Anas

SPECIA: *Anas crecca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Rața mică este o specie cu o răspândire foarte largă, arealul ei cuprinzând toată Europa, America de Nord și Asia. Cuibărește în partea nordică și temperată a arealului.

În România poate fi întâlnită în special în pasaj și în perioada de iarnă, într-o varietate de habitate acvatice: ape costiere de mică adâncime, lacuri naturale și artificiale, iazuri, estuare, delte, lăgune și mlaștini. În perioada de cuibărit există populații de mici dimensiuni în Transilvania și nordul Moldovei, în zonele acvatice montane, depresionare și de coastă.

Populația care iernează în Europa este de aproximativ 730.000 de indivizi.

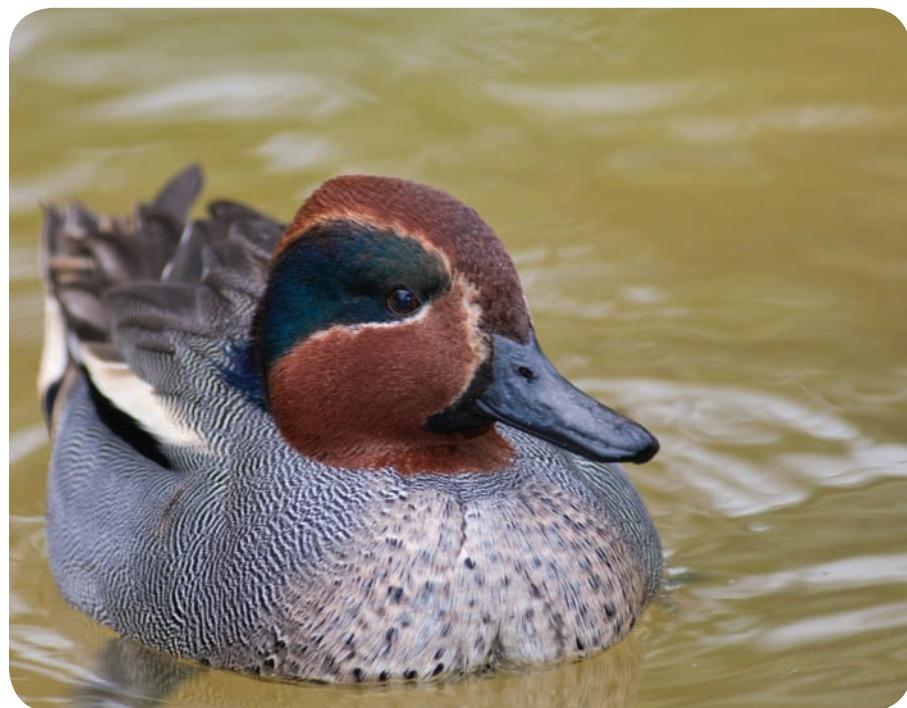
MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie foarte gregară în afara perioadei de cuibărit, adunându-se în stoluri de diferite dimensiuni. Specie predominant migratoare, în special populațiile nordice. În partea de sud a arealului există mici populații sedentare. Migrăția de toamnă începe din luna iulie pentru exemplarele care nu au reușit să se reproducă și culminează în lunile octombrie-noiembrie. Se întorc din cartierele de iernare în lunile

bile să facă manevre bruște în zborul lor pe deasupra apei sau a stufului.

Rața mică este o specie omnivoră. În perioada de cuibărit, hrana este predominant formată din mici nevertebrate, precum moluște, crustacee, insecte adulte și larvele acestora. Poate captura și amfibieni sau pești de talie mai mică. În perioada de iarnă se hrănește și cu semințe de plante acvatice, resturi de plante, ieșind frecvent din apă să pască sau să culeagă semințe de pe terenurile agricole. Este o specie foarte gălăgioasă, mai ales în timpul zborului. În timpul cuibăritului este activă ziua, însă în pasaj și în timpul iernilor este considerată o specie crepusculară sau chiar nocturnă. Durata maximă de viață este de 27 de ani.

Habitatele preferate de această specie pentru cuibărit sunt apele de mică adâncime, permanente, cu vegetație densă, ierboasă, în special cele aflate în vecinătatea pădurilor și lizierelor. Vegetația adiacentă trebuie să formeze un fel de strat vegetal dens. Preferă apele de mici dimensiuni, singure sau părți unei zone acvatice mai întinse, cum ar fi bălti, lacuri și iazuri, râuri încet curgătoare. Perechile se formează încă din perioada de iarnă, sosind împreună în teritoriul de cuibărit începând cu luna aprilie. Cuibul este construit pe sol, în vegetație densă, în apropierea apei. El este de fapt o mică adâncitură în pământ, căptușită cu iarbă și frunze. Femela depune 8-11 ouă galben-verzui, existând o singură pontă pe an. Masculul participă foarte puțin la creșterea puilor. Clocitul durează 21-23 de zile, puii fiind nidicoli și urmând femela în apă la câteva ore după eclozare. Ei sunt dependenți de femelă timp de 25-30 de zile, până le cresc penele și devin zburători.

POPULAȚIE

Numărul de rațe mici care cuibăresc în România este de 5-30 de perechi. Iernează între 5.000 și 20.000 de exemplare, iar în timpul pasajelor pot fi văzute între 30.000 și 100.000 de exemplare. Populația cuibăritoare de rață mică la nivelul Europei este estimată la 920.000-1.200.000 de perechi, țările unde există cele mai mari concentrații fiind Rusia, Finlanda, Norvegia și Suedia.

martie-aprilie. În perioada de iarnă poate fi întâlnită și pe ape deschise, lacuri, delte, câmpii inundate.

Se diferențiază de restul rațelor, cu care deseori formează stoluri mixte, prin viteza de zbor, fiind considerată una dintre cele mai rapide rațe. Poate atinge cu ușurință în zbor peste 120 km/oră. Se ridică de pe apă foarte ușor în zbor, cu bătăi rapide și dese de aripi. Stolurile sunt capa-

AMENINȚĂRI

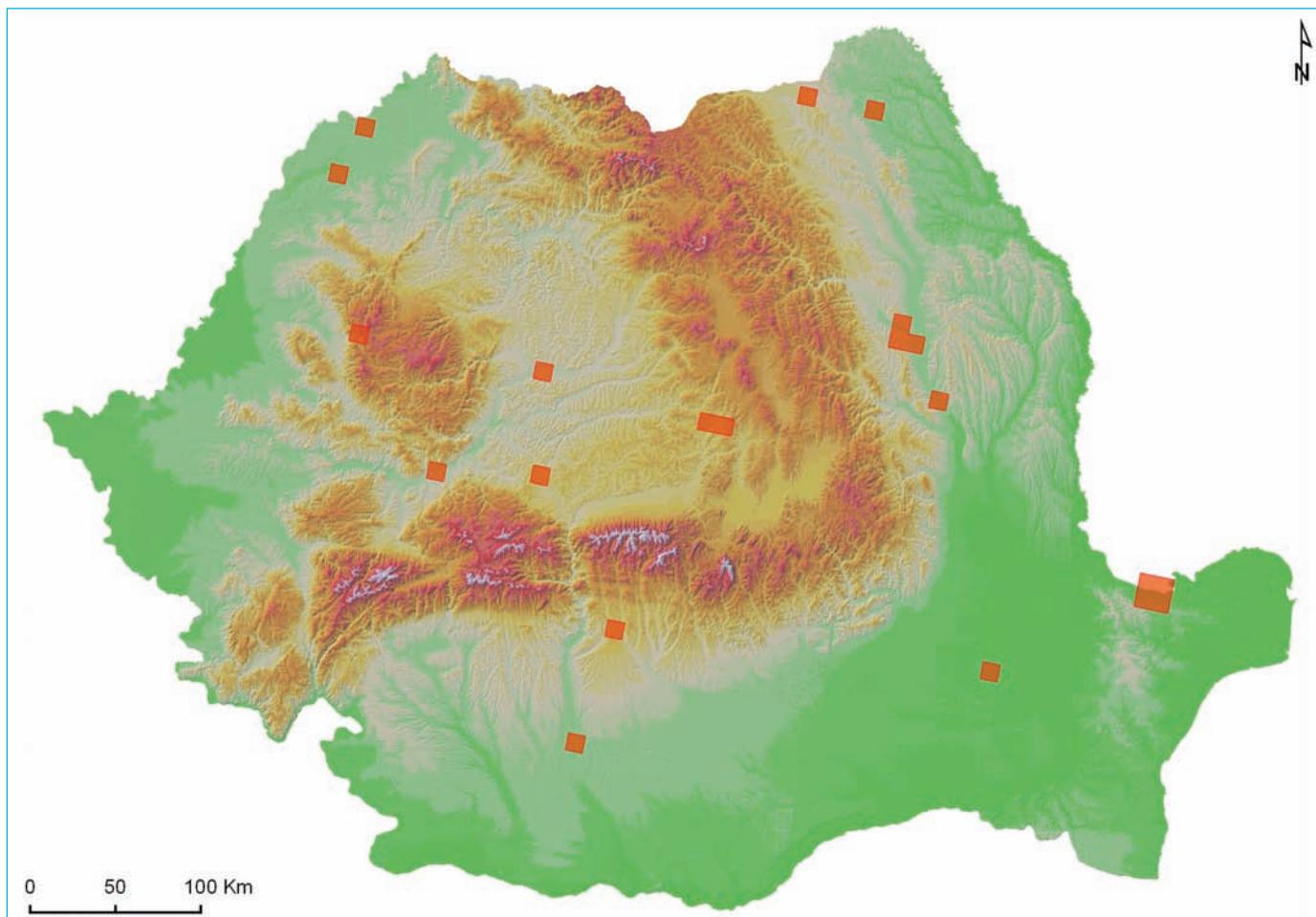
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația ripariană și palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru această specie.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚA MARE - MALLARD

Anas platyrhynchos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Anas

SPECIA: *Anas platyrhynchos*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■		■				■	■
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal foarte întins, prezentă în aproape toată emisfera nordică, din zonele subarctice până în zonele tropicale, în Europa, Asia, partea de est a Africii, America de Nord și Centrală.

În România poate fi întâlnită în majoritatea zonele acvatice ce corespund cu tipul de habitat preferat, cu precădere cele de joasă și medie altitudine.

POPULAȚIE

Populația de rață mare de la noi din țară este estimată la 62.000-75.000 de perechi cuibăritoare. În timpul iernii, pot fi observate între 100.000 și 250.000 de exemplare.

În Europa populația cuibăritoare este de aproximativ 3.300.000-5.100.000 de perechi, cele mai mari populații fiind întâlnite în Rusia, Olanda, Polonia și Germania. În timpul iernii, efectivul european al acestei specii este de peste 3.700.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Rața mare este o specie care se adaptează cu ușurință la o multitudine de habitate, din zonele de tundră până în cele subtropicale, habitate ce cuprind apă încet curgătoare sau stătătoare, relativ adăpostite, estuare și delte, lagune, coaste maritime unde apa este de mică adâncime, lacuri, râuri, iazuri și bălti. Preferă apele de mică adâncime, cu vegetație adiacentă, submersă sau flotantă. Evită în general apele adânci sau cele expuse.

Specie predominant migratoare, dar unele populații sunt sedentare. Teritoriile de iernat și cui-bărit se suprapun pentru multe populații.

Rața mare este o specie omnivoră și oportunistă, hrana acesteia cuprinzând resturi vegetale, frunze, tuberculi, rizomi, rădăcini, semințe, insecte și larvele acestora, melci, crustacee, moloci și chiar pești de talie mică. Este o specie foarte activă noaptea și efectuează zboruri zilnice între locurile de înnoptat și cele de hrănire.

Gregară, se adună în grupuri mari în afara perioadei de cuibărit. Migrează în stoluri, la migrația de primăvară stolurile fiind predominant formate din perechi. Stolurile se separă în luna februarie, când perechile încep să caute locuri pentru cuibărit.

Perechile cuibăresc separat, dar uneori pot forma și colonii. Cuibăresc pe sol în vegetație deasă, sub bolovani, în scorbură sau la baza tufelor. De asemenea, frecvente sunt cazurile de cuibărire pe plăuri sau în stufoare. După împerechere, masculul părăsește femela și se alătură altor masculi, așteptând perioada de năpădiri care începe în luna iunie. Uneori pot rămâne în preajma femelei, pentru o a doua împerechere în cazul distrugerii primului cuibar. Depunerea pontei are loc începând cu luna februarie (în zonele mai calde), aceasta fiind compusă din 8-14 ouă verzui sau albastru-verzui, care sunt incubate timp de 27-28 de zile. Dacă prima pontă este distrusă, depune o a doua pontă, de regulă mai redusă, constând din 6-12 ouă.

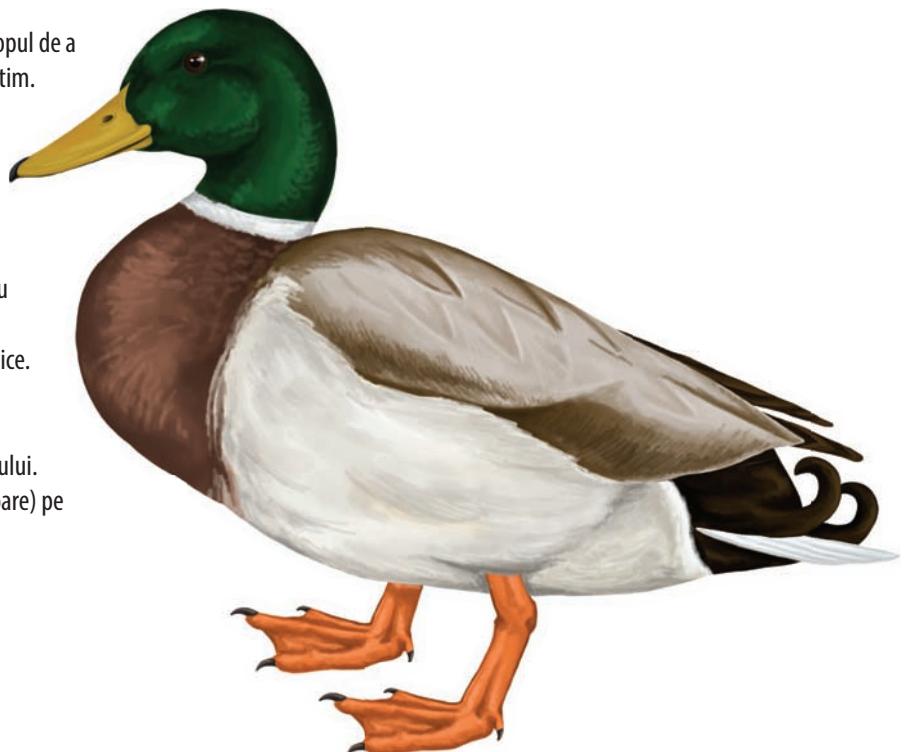
Perioada de reproducere este foarte solicitantă pentru femelă, deoarece ea investește aproape jumătate din greutatea ei corporală în producerea de ouă. Din acest motiv, este foarte importantă existența zonelor de liniște și de hrănire pentru conservarea acestei specii. Puii sunt nidifugi și urmează femela în apă imediat sau la câteva ore după eclozare. Ei se pot hrăni singuri, însă depind de îngrijirea parentală până devin zburători, la vîrstă de 7-8 săptămâni. Această specie este frecvent vizată de speciile parazitare la cuibărit, care pot depune ouă în cuiburile raței mari (așa cum sunt rața cu cap castaniu, *Aythya ferina*, rața sulițar, *Anas acuta*, rața moțată, *Aythya fuligula*, rața roșie, *Aythya nyroca*, rața pestiță, *Anas strepera*, rața lingurar, *Anas clypeata*, rața sunătoare, *Bucephala clangula*). În aceste cazuri, femela de rață mare poate cloaci întreaga pontă, sau poate elimina ouăle de altă culoare; frecvent întregul cuibar este părăsit, mai ales dacă parazitarea are loc în perioada depunerii ouălor.

AMENINȚĂRI

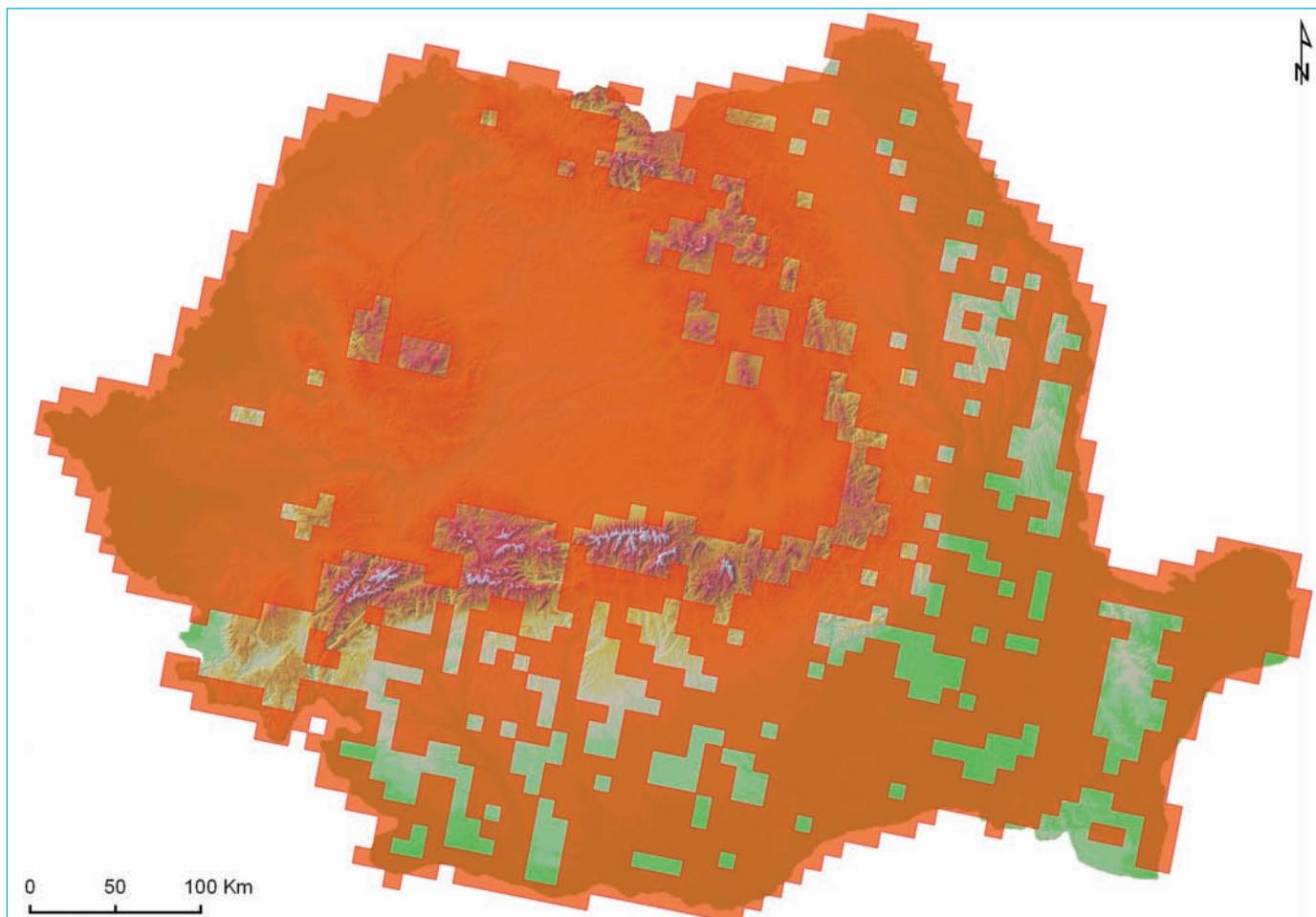
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea sau reducerea vânătorii și controlul braconajului.
- Menținerea anumitor zone de liniste (cu privire la vânătoare) pe corporile de apă unde aceasta cuibărește.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚĂ SULIȚAR - NORTHERN PINTAIL

Anas acuta

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Anas

SPECIA: *Anas acuta*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Rața sulițar este o specie larg răspândită, care cuibărește în zonele nordice ale Europei, Asiei și Americii de Nord, în zonele arctice și subarctice. Iarna migrează la sud de aria de cuibărit, ajungând până la Ecuator. Un lucru neobișnuit pentru o pasare așa de răspândită este faptul că nu are subspecii geografice. În Europa cele mai mari populații cuibăritoare se întâlnesc în Finlanda, Islanda, Norvegia, Rusia și Suedia, dar există populații cuibăritoare de mici dimensiuni în multe din țările Europei Centrale și de Sud. Pe teritoriul României această specie poate fi întâlnită în special în perioada de iarnă și de pasaj, perechile cuibăritoare fiind puține.

POPULAȚIE

În România populația cuibăritoare este eratică, fiind evaluată de către BirdLife Internațional la maximum 5 perechi. Iernează însă la noi între 400 și 1.000 de exemplare din această specie. În Europa populația cuibăritoare este de 320.000-360.000 de perechi, cu un declin moderat, iar populația care iernează în Europa este de aproximativ 120.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie migratoare în toată partea nordică a arealului său, dar există și câteva populații sedentare în emisfera sudică. Ajung în cartierele de iernare în cursul lunii noiembrie și le părăsesc

în cursul lunii aprilie. Deseori migrează în perioade, alăturându-se altor specii de rațe.

În perioada de cuibărit această specie preferă habitatele continentale acvatice, cu apă dulce sau sărată de mică adâncime, care sunt deschise și sunt situate de obicei în zone de joasă altitudine, de pajiște, tundră sau stepă; aceste ape au de obicei o productivitate mare sau medie. În perioada de iarnă, specia staționează în zone de coastă ferite, delte, estuare și terenuri inundate, lagune și lacuri care au în apropiere terenuri agricole.

Hrana raței sulițar este compusă din materie vegetală acvatică (frunze sau alge) și hrana de natură animală (insecte, moluște, crustacee și alte

nevertebrate, uneori amfibieni sau pești de talie mică). Hrana de natură vegetală are o pondere mai mică și constă din semințe, rădăcini și rizomi. Este o specie preponderent diurnă. Longevitatea maximă observată în libertate a fost de 27,4 ani.

În cartierele de iernare se formează perechile, la finalul iernii stolurile fiind deja compuse din perechi și grupuri mici de masculi. Ritualurile de curtare includ rotiri laterale ale capului pentru evidențierea desenelor caracteristice de pe gât și ceafă. Nu este o specie colonială, dar deseori se pot observa câteva perechi solitare ale căror cuiburi sunt relativ apropiate. Sezonul de cuibărit începe din aprilie și ține până în iunie în majoritatea zonelor. În partea nordică a arealului începutul perioadei de cuibărit este sincronizată cu dezghețul. Cuibul este construit pe sol, ascuns în vegetație, relativ aproape de apă și constă dintr-o mică adâncitură în pământ, căptușită cu material vegetal. Depune 7-9 ouă de culoare crem, în ritm de unul pe zi. Femela clocește punct timp de 22-24 de zile. Puii sunt precoce și imediat după ecloziune aceștia sunt duși la cel mai apropiat ochi de apă unde se hrănesc cu insectele moarte care plutesc la suprafața acesteia. Puii își iau zborul la vârstă de 46-47 de zile. După cuibărit părăsesc zonele de clocit (primii masculii și după aceea și femelele) și se adună în stoluri de dimensiuni variabile în funcție de întinderea corpului de apă, în general separate pe sexe, pentru schimbarea penajului.

După schimbarea penajului, în lunile septembrie-noiembrie migrează către zonele de iernat.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătoriei și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

RAȚA CÂRĂITOARE - GARGANEY

Spatula querquedula (Anas querquedula)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Spatula*

SPECIA: *Spatula querquedula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■						■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul acestei specii cuprinde zona temperată a Europei și a Asiei. Migrează pentru a iarna în Asia de Sud și Africa Centrală. În România poate fi întâlnită cuibărind în ape dulci, de mică adâncime, bine adăpostite.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din România este estimată la 1.600-4.100 de perechi.

În Europa populația cuibăritoare este de aproximativ 390.000-590.000 de perechi, cele mai mari concentrații fiind întâlnite în Rusia, Belarus și Ucraina.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Deși poate folosi ocazional și localizat habitatele marine, specia preferă habitatele de apă dulce, de mică adâncime, ascunse, bogate în vegetație, adiacente zonelor acvatice mai mari, păsunilor inundate sau mlaștinilor. Evită totuși habitatele cu vegetație acvatică foarte înaltă sau foarte densă.

Specie migratoare, părăsește zonele de cuibărit la sfârșitul lunii iulie, începutul lunii august și se întoarce în luna aprilie.

Se hrănește cu vegetație și hrană de natură animală, care constă din moluște, insecte acvatice,

ce, larve, crustacee, larve diverse, mormoloci și pești mici. Destul de des consumă și lipitori. În afara sezonului de cuibărit se hrănește predominant cu hrană de natură vegetală: semințe, rădăcini, tuberculi, frunze, muguri sau iarbă. Iese frecvent pe pajiștile și terenurile cultivate aflate în vecinătatea habitatelor acvatice, pentru a paște.

Gregăra în afara perioadelor de cuibărit. Perechile cuibăritoare au teritorii bine delimitate. Ele se formează încă în timpul perioadei de iarnă. Ritualul de curtare are elemente similare celorlalte specii de rațe, dar și comportamente unice: masculul coboară capul pe spate până ce creștetul atinge spatele, timp în care scoate sunete specifice.

Își face cuibul pe sol în ierburi, în apropierea apelor, în stufăriș; cuibul este o adâncitură în pământ, căptușită de către femelă cu plante, puf și câteva pene. Depune începând de la mijlocul lunii aprilie 8-9 ouă care sunt de culoarea smântânii până la brun-ruginii. Punta este cloicită doar de femelă, odată cu depunerea ultimului ou, timp de 21-23 de zile, astfel încât eclozarea puilor este aproape simultană. Puii sunt nidifugi, acoperiți cu puf și părăsesc cuibul imediat după ieșirea din ou, fiind conduși de femelă spre apă. Ei sunt îngrijiti de aceasta până pot zbura, la vîrstă de 5-6 săptămâni.

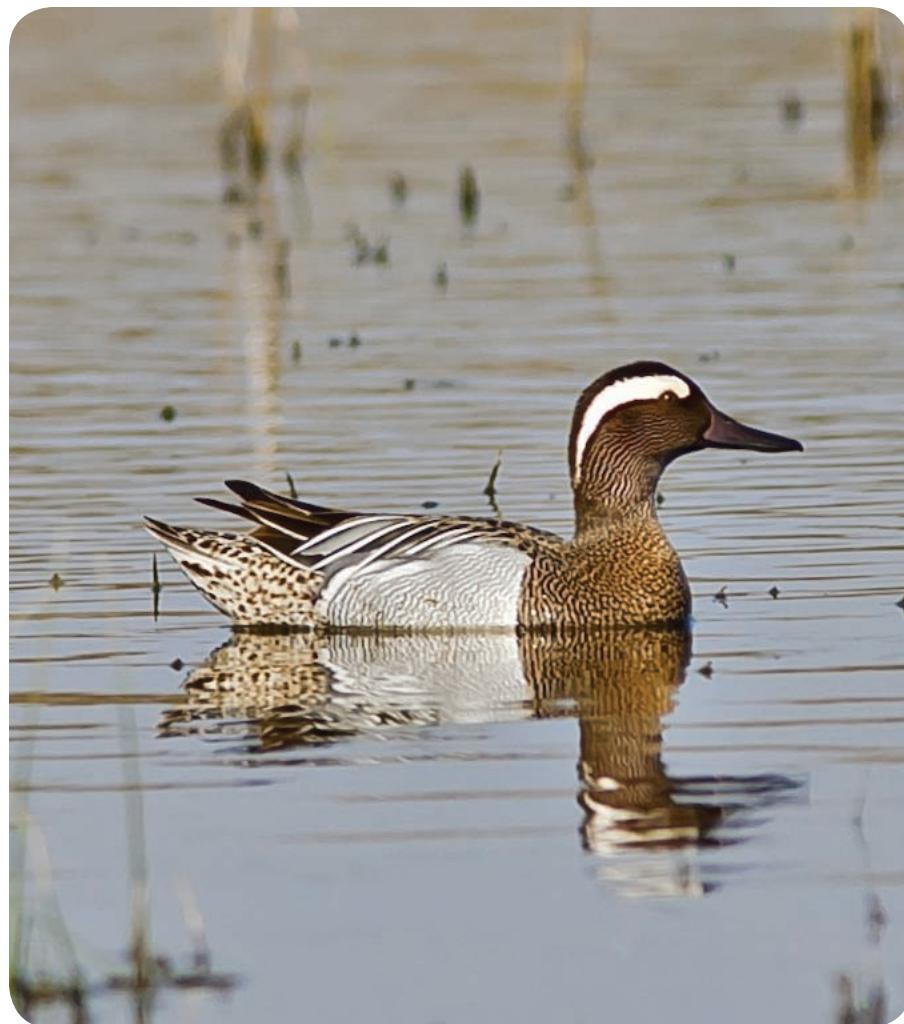
După cuibărit, adulții își schimbă penajul într-o perioadă de 3-4 săptămâni, timp în care își pierd capacitatea de zbor.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

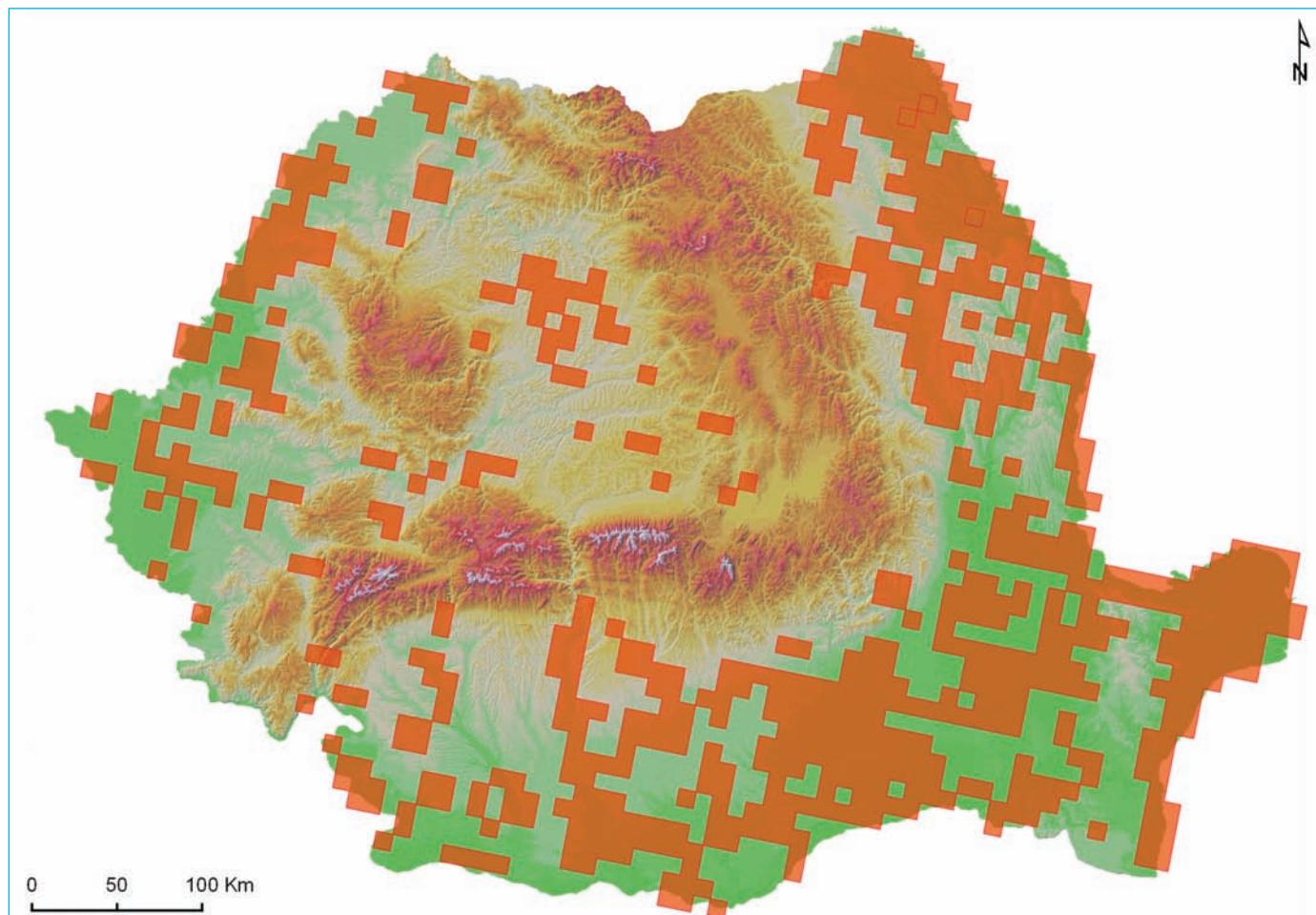
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.

- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeuriilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚA LINGURAR - NORTHERN SHOVELER

Spatula clypeata (Anas clypeata)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Spatula*

SPECIA: *Spatula clypeata*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie predominant migratoare, cu un areal foarte mare, care cuprinde aproape toată emisfera nordică, începând din zonele subarctice și zona tropicală: Europa, Asia, America de Nord, nordul și centrul Africii, nordul Americii de Sud. Majoritatea populației europene iernează în sudul Europei, în Asia Mică și în nordul Africii. În România poate fi întâlnită tot anul în majoritatea zonelor acvatice de mică altitudine. În timpul iernii sunt înregistrate efectivele cele mai mici, deoarece zonele principale de iernare sunt situate la sud de România. Din punct de vedere cantitativ, efectivele cele mai numeroase sunt înregistrate în perioadele de migrație. Cuibărește relativ localizat în special în Dobrogea, Muntenia, Oltenia, Moldova și în Banat.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din România este estimată între 300 și aproape 1.900 de perechi. Un număr mult mai mare de exemplare trec în timpul pasajelor (15.000-35.000) și mai puține iernează pe teritoriul țării (100-2.000 de indivizi). În Europa, populația cuibăritoare este apreciată la 170.000-210.000 de perechi, cele mai mari concentrații fiind întâlnite în Rusia, Olanda și Finlanda. Populația de rațe lingurar care iernează în Europa este de aproximativ 200.000 de indivizi.

riile slab salmastre. Poate fi întâlnită de asemenea în heleșteie, lagune, orezării, lacuri artificiale etc.

Specie în general migratoare, deși există și populații sedentare sau care migrează pe distanțe scurte. Toamna migrează puțin mai devreme decât celelalte specii de rațe (cu excepția raței cărătoare, *Anas querquedula*), plecând spre cartierele de iernat în lunile septembrie-octombrie. Se întoarce în locurile de cuibărit până în prima parte a lunii mai.

Specie în general diurnă, cu un regim de hrana omnivor. Consumă insecte acvatice, crustacee mici, moluște, semințe și resturi de plante (semințe, frunze). Hrana este procurată de la suprafața apei cu ajutorul ciocului care este specializat în filtrarea apei. Ocazional poate înota în cercuri pentru a crea un mic vârtej care aduce hrana la suprafață. Specie gregară în afara perioadei de cuibărit, când se adună în stoluri relativ mici până la câteva sute de indivizi.

În perioada de cuibărit este foarte teritorială,

apărându-și teritoriul împotriva altor indivizi. Cuibărește începând din aprilie sau mai, ritualul de curtare fiind mai discret decât la celelalte specii de rațe. Pentru reproducere preferă zonele umede, în special de mică adâncime, lacurile eutrofe cu vegetație submersă, înconjurate de porțiuni mari de vegetație palustră emergentă (stuf sau papură). Cuibul este instalat în general în apropierea apei, în păsuni umede cu iarbă înaltă și mai rar în păpuriș. Punta cuprinde 9-11 ouă de culoare alb-gălbui sau verzuie, iar perioada de incubație are între 21 și 25 de zile. Femela clocește ouăle și îngrijește puii, care părăsesc cuibul și urmează în apă la câteva ore după eclozare.

AMENINȚĂRI

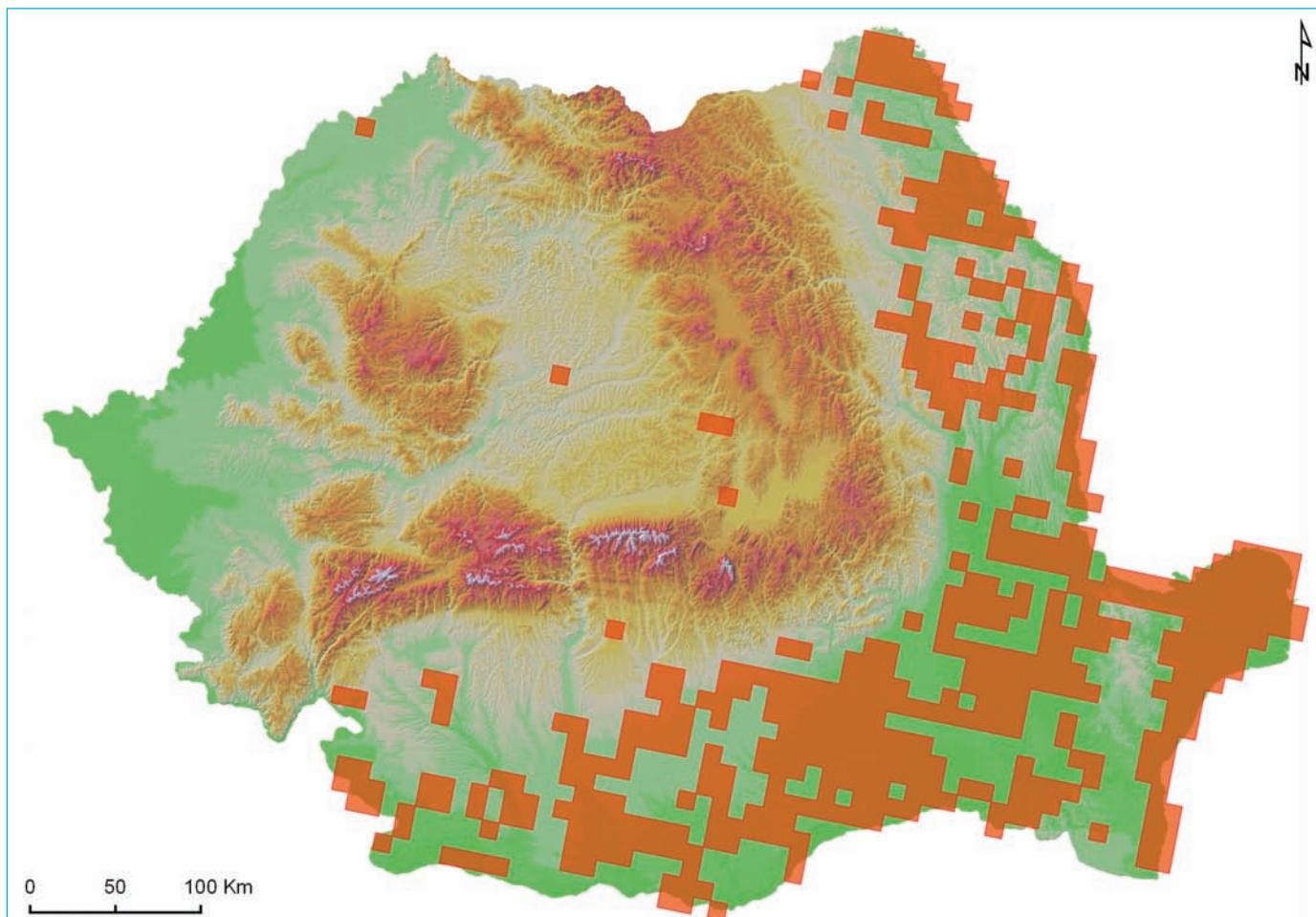
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚA CU CIUF - RED-CRESTED POCHARD

Netta rufina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Netta

SPECIA: *Netta rufina*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal mare, care cuprinde în perioada de cuibărit centrul și sudul Europei, vestul și centrul Asiei. O parte a populației (în special cea din Asia) este migratoare, în timp ce alte populații sunt rezidente sau parțial migratoare. Iernează în sudul Europei, Asia Mică, nordul Africii și în sudul Asiei. În România este o specie cuibăritoare, în special în Delta Dunării și în complexul Razelm Sinoe. Iarna efective importante sunt cantonate în Delta Dunării. Efective mici sunt înregistrate cu regularitate și pe cursul și pe lacurile limitrofe Dunării și pe cursul inferior al Oltului.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 27.000-59.000 de perechi, trendul populational fiind descendent, deoarece efectivul speciei este în scădere în majoritatea țărilor europene. Peste 84.000 de exemplare iernează în habitatele acvatice ale Europei. Populația din țără a fost apreciată la 500-2.500 de perechi cuibăritoare, tendința acesteia fiind considerată a fi descreșătoare. Iernează pe teritoriul țării între 7.000 și 15.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia poate fi întâlnită într-o varietate mare de zone umede. Preferă lacurile dulci cu malurile invadate de suprafețe importante de vegetație emergentă, palustră (stuf și papură). În timpul iernii poate fi întâlnită în apropierea coastelor mărilor, dar și pe lacuri de acumulare și salmastre. În România este o specie care, deși rară, poate fi întâlnită tot timpul anului. Este mai frecventă în Dobrogea. Este foarte sociabilă în afara sezonului de reproducere, în timpul migrațiilor sau al iernării realizând cărduri foarte mari. Hrana este în special de natură vegetală (seminte, rădăcini, fragmente de plante), deși ocazional poate consuma și diverse insecte acvatice, crustacee, mormoloci, moluște, viermi sau chiar alevini. Hrana este procurată în tipul zilei fie prin

scufundări de până la 2-4 m adâncime, fie de la suprafața apei.

Atinge maturitatea sexuală înaintea vîrstei de un an, cuplurile formându-se încă din toamnă, când încep paradele nuptiale care continuă pe toată durata unui sezon de reproducere. Perioada de cuibărit se înregistrează între a doua jumătate a lunii aprilie și sfârșitul lunii iunie. Cuibul construit de femelă este instalat în apropierea apei, în general în stufăriș sau în alte tipuri de vegetație densă, în locuri mai uscate, precum în brâul de vegetație marginală a lacurilor sau în zonele din mlaștini unde vegetația este mai deasă și locul mai întunecos. Au fost semnalate cuiburi și pe sălcii, pe grămezi de tulpi și de trestie sau chiar amplasate în vegetația de Salicornia sp. Cuibul este făcut din material uscat, cu o infrastructură voluminoasă dacă stă pe suport uscat și fără infrastructură dacă stă pe suport uscat. De regulă, firele învecinate sunt aplicate deasupra cuibului, formând o cupolă, iar până la apă femela formează în timpul cloctului o potecă bătătorită, ascunsă. Înălțimea cuibului poate atinge 50 cm. Ponta este depusă în lunile mai-iunie și constă din 8-12 ouă de culoare galben-verzuie. Ea este incubată o perioadă de 26-28 de zile. Femela clocește singură ouăle și îngrijește puii. Puii sunt nidifugi și își urmează mama în apă imediat după eclozare, fiind capabili de zbor după 6-7 săptămâni. După această vîrstă ei rămân în preajma mamei până devin complet independenți de aceasta, la vîrstă de 11 săptămâni. În perioada clocirii masculul stă de veghe în apropierea cuibului, uneori și a femelei, care conduce singură puii după eclozare. Este o specie care practică frecvent parazitismul la cuib, femelele depunând ponta în cuibul altor femele din aceeași specie sau chiar din alte specii de rațe. Există o singură pontă pe an, cu posibilitatea unei ponde de înlocuire dacă prima este distrusă.

AMENINȚĂRI

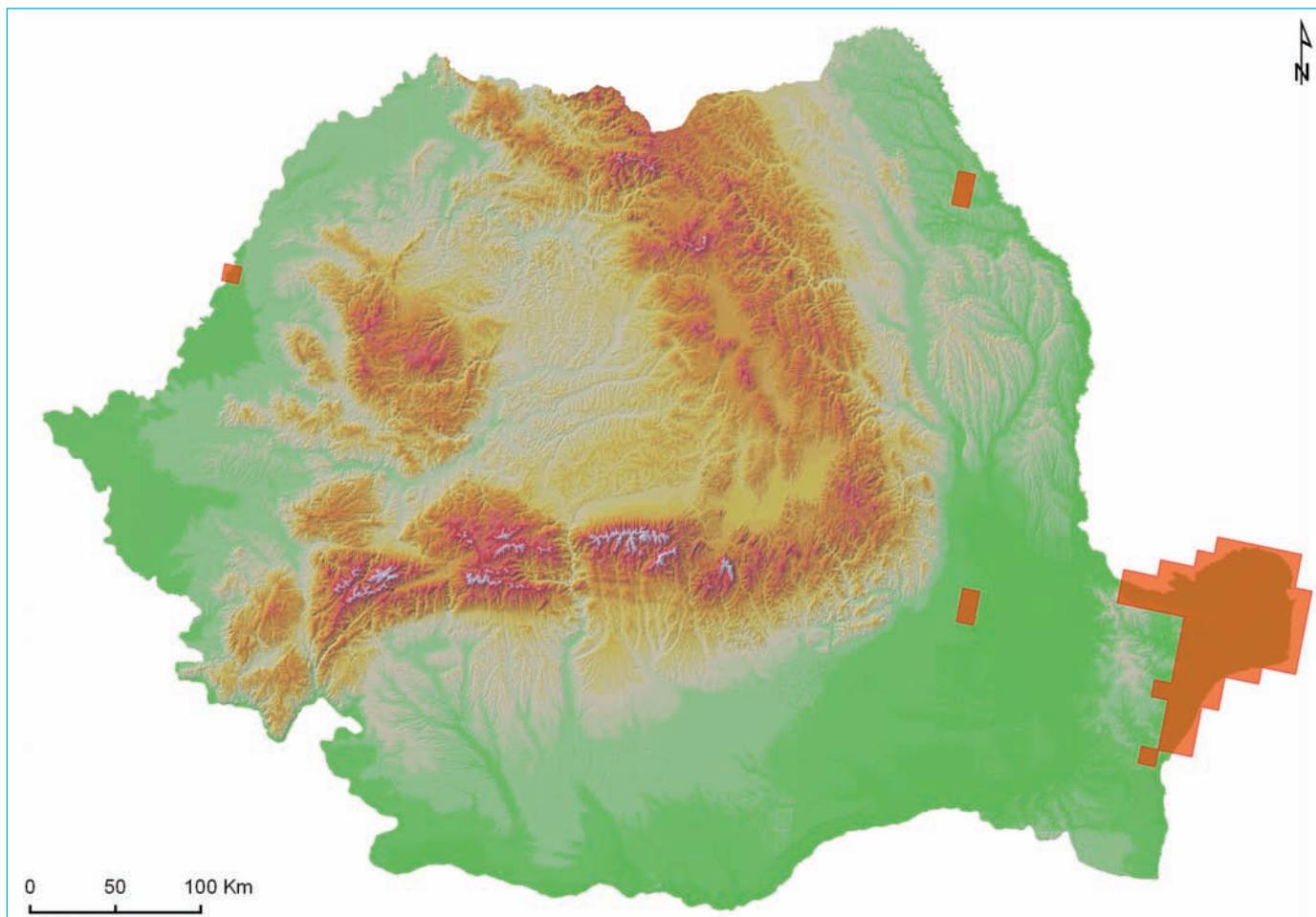
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vînătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din lacuri, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede, artificiale sau seminaturale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚA CU CAP CASTANIU - COMMON POCHARD

Aythya ferina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Aythya

SPECIA: Aythya ferina

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal mare care cuprinde în perioada de cuibărit centrul și sudul Europei, vestul și centrul Asiei. Iernează în sudul Europei, Asia Mică, nordul Africii și sudul Asiei. În ultimii 150 de ani a fost înregistrată o expansiune a arealului înspre vest și nord.

În România este o specie cuibăritoare relativ frecventă în zonele cu habitat optim, fiind întâlnită în Dobrogea, Muntenia, Oltenia, Banat, Moldova și Transilvania. Iarna efective importante sunt cantonate în Deltă, pe cursul Dunării și pe cursurile și lacurile limitrofe râurilor mari din țară (Olt, Siret, Prut etc.).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 210.000-440.000 de perechi, trendul populational fiind necunoscut. Efectivul speciei este în creștere sau stabil în majoritatea țărilor europene. Pe baza ultimelor date, populația din țară a fost apreciată la 21.000-29.000 de perechi cuibăritoare. În timpul pasajelor pot fi observate

între 20.000 și 50.000 de exemplare. Iernează un număr de 30.000-80.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia poate fi întâlnită într-o varietate mare de zone umede. Preferă lacurile dulci sau salmastre de cel puțin câteva hectare, cu adâncime de 1,5-2 m, cu vegetație submergentă bogată și care sunt înconjurate de zone dense de stuf. În timpul iernii și în migrație poate fi întâlnită și pe lacuri de acumulare, ape marine etc.

Este o specie omnivoră, consumând în special vegetație submersă (în special semințe și părți vegetative). De asemenea, poate consuma insecte acvatice și crustacee mici. Hrana este obținută în special prin scufundări în ape de 1,5-2 m adâncime.

Specie puternic gregară în afara sezonului de cuibărit. Masculii încep să se asociază în stoluri mici începând cu a doua parte a lunii mai, când încă femelele sunt pe cuib.

Rața cu cap castaniu își instalează cuibul în apropierea apei (la maximum 5 m depărtare de

aceasta), pe sol, în vegetație densă. De asemenea, poate cuibări pe întinderea zonei umede, în zonele propice cu vegetație palustră emergentă abundantă, cuibul fiind amplasat deasupra nivelului apei, pe substratul solid format de tulipini de trestie culcate. Perioada de cuibărit durează între jumătatea lunii aprilie, începutul lunii mai și mijlocul lunii iunie. Punta este formată din 8-10 ouă eliptice de culoare gri-verzuie, pe care femela le clocește singură de timp de 25 de zile. Puii sunt nidifugi, părăsesc cuibul la câteva ore după eclozare și sunt îngrijiti numai de către femelă. Este depusă o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

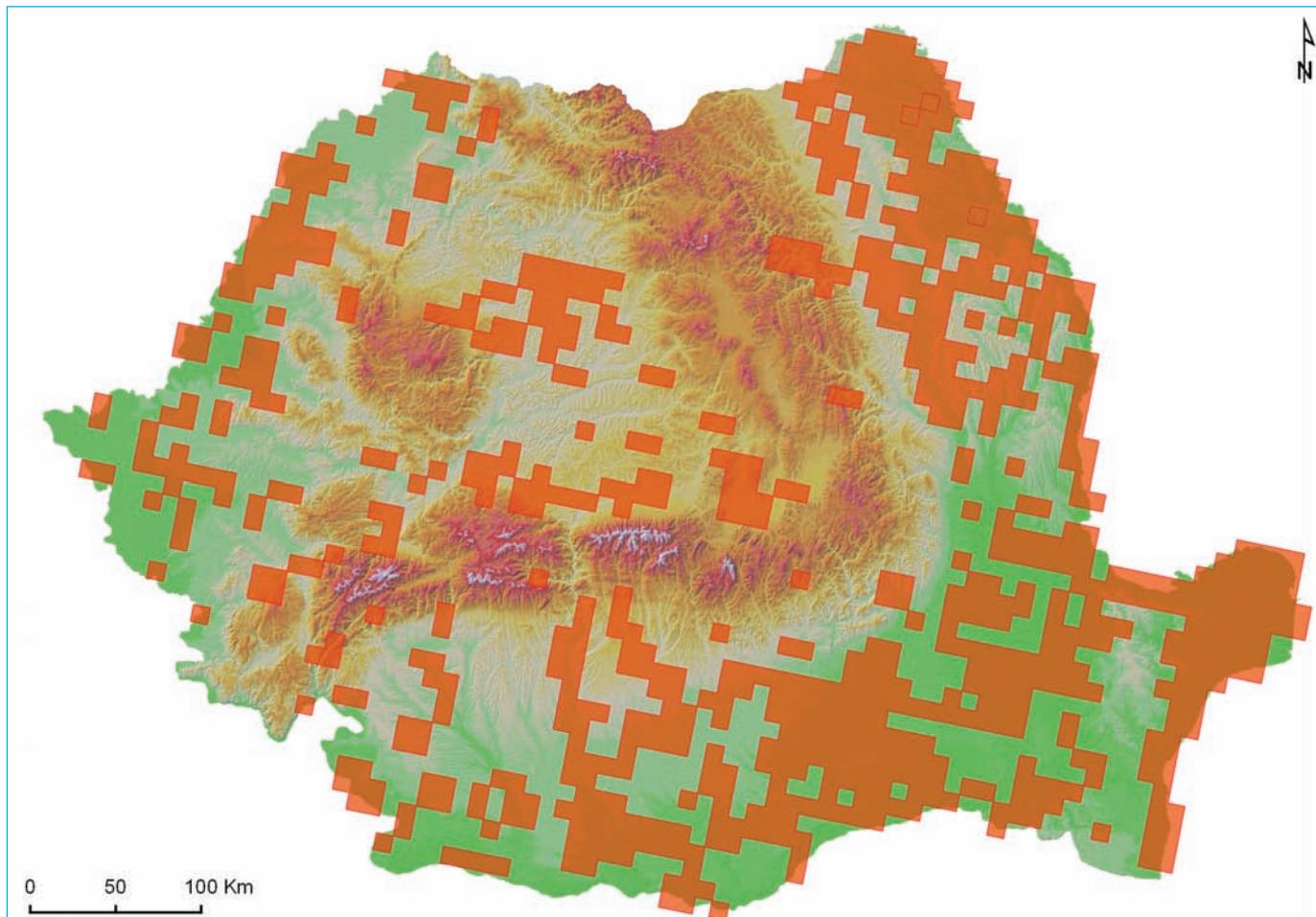
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚA ROȘIE - FERRUGINOUS DUCK

Aythya nyroca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Aythya

SPECIA: *Aythya nyroca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	III	I; II	■	

DISTRIBUȚIE

Rața roșie cuibărește în centrul și sudul Europei și sud-vestul Asiei. În sezonul rece poate fi întâlnită în sudul Europei, Asia Mică, nord-vestul și vestul Africii, Orientul Apropiat și Asia de Sud-Est.

În România este o specie cuibăritoare în Dobrogea (cu efective mari în Delta Dunării), Muntenia, Oltenia, Moldova, Banat și mai izolat și mai rar în Transilvania. Efective mai mari se înregistrează în pasaj. În timpul iernii este rar observată, mai la ales la sud de România. Totuși, în ultimii ani, efective de ordinul zecilor de exemplare sunt observate cu regularitate cu ocazia numărătorilor de iarnă în sudul țării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 12.000-18.000 de perechi, trendul populational fiind ascendent moderat (efectivul speciei este în creștere sau stabil în majoritatea țărilor europene). Pe baza ultimelor date publicate, populația din țară a fost apreciată la 12.000-18.000 de pe-

rechi cuibăritoare, iar populația care iernează este de 50-250 de exemplare. În timpul pasajelor, pot fi observate între 7.000 și 9.000 de exemplare.

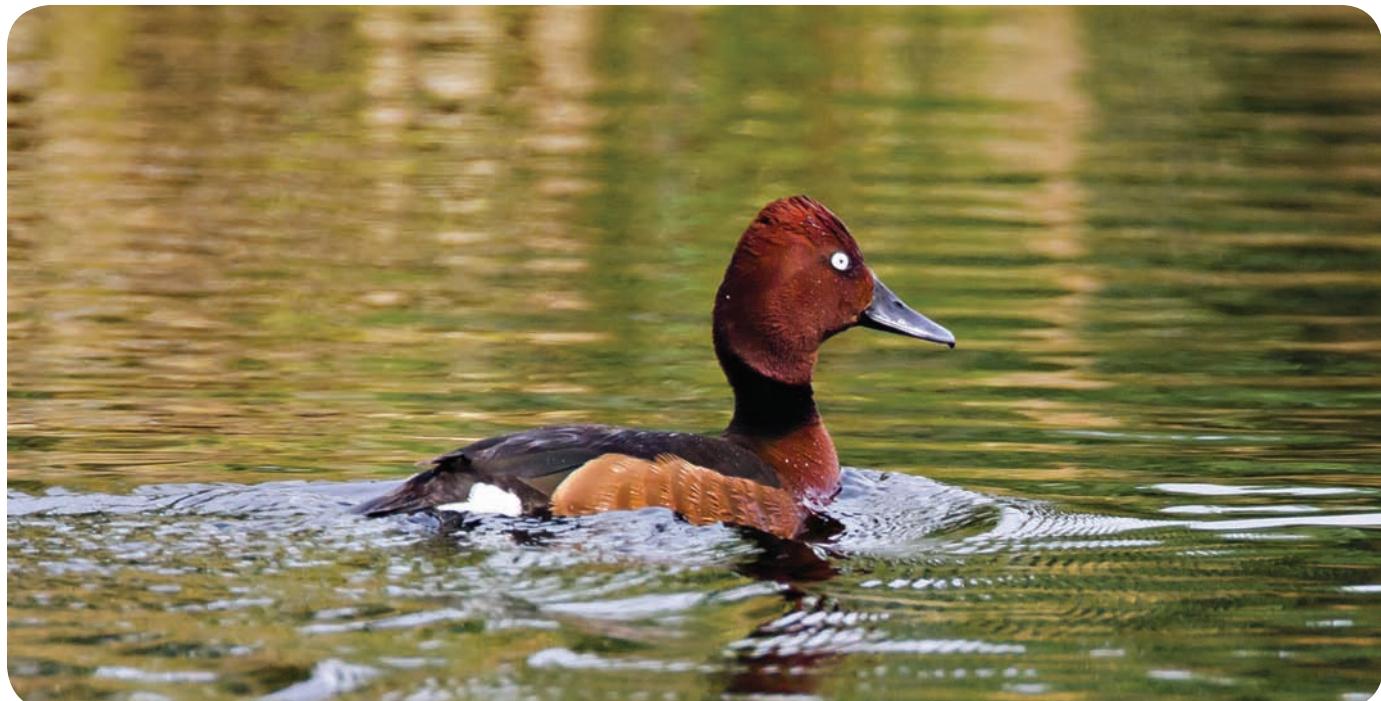
MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În sezonul de cuibărit este întâlnită cu precădere în zona lacurilor de câmpie, cu vegetație submersă abundantă și care sunt mărginite de brâuri dense de vegetație palustră emergență (stufăriș, papură și sălcii). Poate cuibări și în heleșteie piscicole sau în ape salmastre. În afara sezonului de cuibărit poate fi întâlnită pe o gamă mai mare de zone umede. Deși este o rață scufundătoare, preferă ape puțin adânci (30-100 cm) și trăiește destul de ascunsă pe ochiuri de apă rămase libere în stufărișurile dese. Specia are un regim omnivor, însă majoritatea hranei este de natură vegetală (în special semințe și părțile vegetative ale plantelor acvatice). Poate consuma și moluște, crustacee, insecte sau chiar și pești de talie mai mică. Hrana este procurată fie prin scufundări, fie de la suprafața apei înotând cu ciocul sau cu capul la nivelul apei.

Este o specie migratoare. Comportamentul gregar este mai puțin pronunțat ca la alte specii din genul *Aythya*. Perechile se formează în cartierele de iernare. Cuibărește foarte aproape de apă pe substrat solid pe maluri sau pe insușite în vegetație densă palustră. Cuibul este construit superficial din materii vegetale (în principal fragmente de stuf). Perioada de cuibărit durează de la mijlocul lunii aprilie până la jumătatea lunii iunie. Punta este formată din 8-10 ouă și este incubată o perioadă de 25-27 de zile. Puii sunt nidifugi.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatotoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

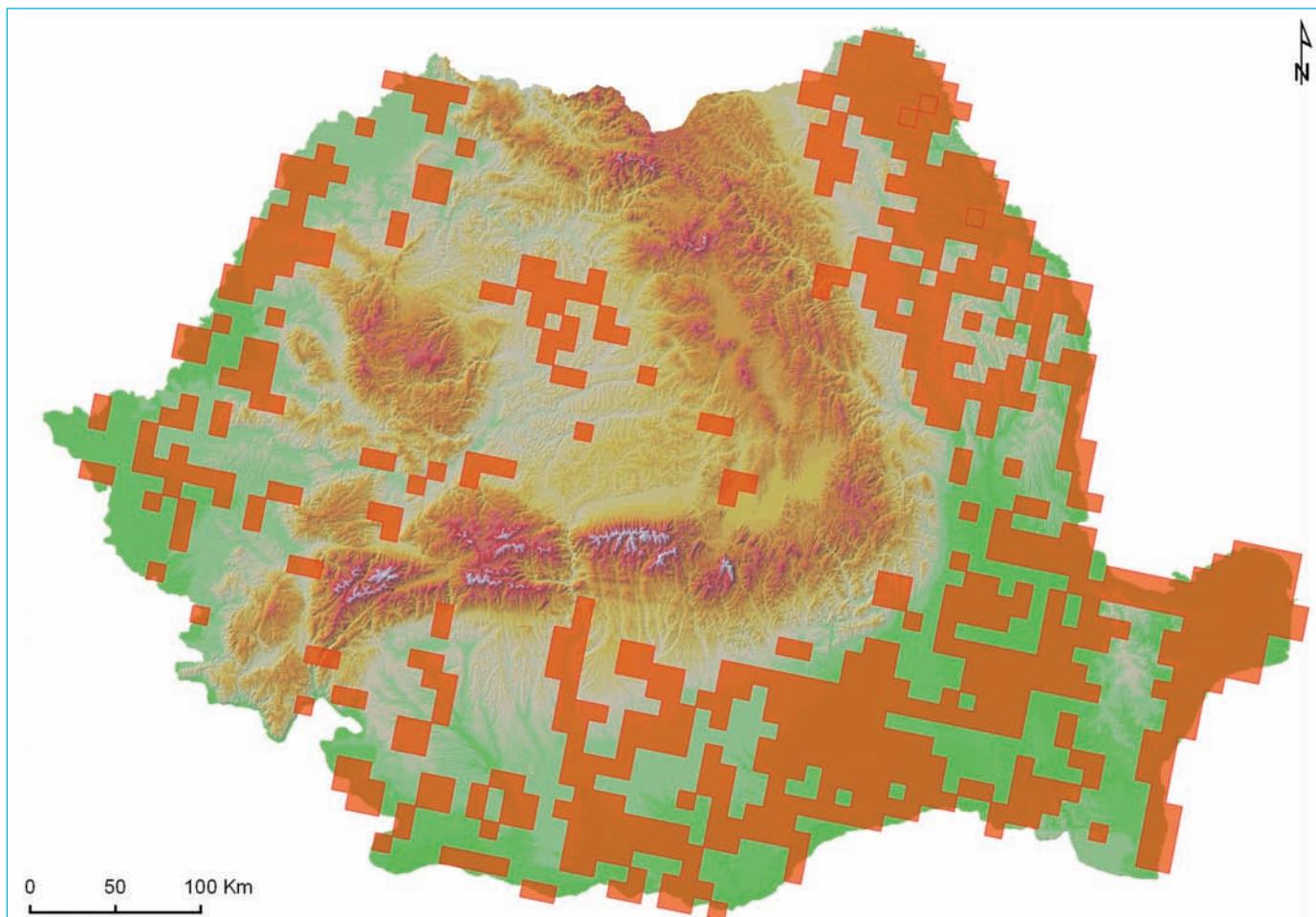
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.

- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădătorism și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚA MOȚATĂ - TUFTED DUCK

Aythya fuligula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Aythya

SPECIA: *Aythya fuligula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal foarte mare, cuibărind în Europa de Nord și Centrală și în Asia (până la Pacific). Populația nordică și cea asiatică sunt migratoare, iernând în sudul Europei, nordul Africii, Asia Mică, Orientul Apropiat și sudul Asiei. Populația din vestul și centrul Europei este rezidentă sau dispersivă în afara sezonului de cuibărit. În România este o specie rar cuibăritoare, cuibărul fiind dovedit în mai multe zone (acumularea Avrig de pe Oltul Mijlociu, acumularea Lilieci de pe Siret, Ciuperceni Dunăre, Delta Dunării, heleșteiele Cefa etc.). Specie frecventă în perioadele de pasaj și iarna.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 730.000-880.000 de perechi, trendul populational european fiind în declin moderat. Pe baza ultimelor date, populația din țară a fost apreciată la 20-50 de perechi cuibăritoare. De asemenea,

neea, iernează pe teritoriul României un număr de 15.000-30.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie cu valență ecologică mai largă decât alte specii ale genului Aythya, în special datorită capacitatei de a se scufunda la adâncimi mai mari (3-14 m) pentru procurarea hranei. Pentru cuibărit preferă o gamă largă de lacuri, de la lacuri eutrofice cu adâncimi mai mici până la lacuri mai adânci cu un procent mic de vegetație palustră. Poate cuibări în zonele optime ale lacurilor de acumulare, în lacurile ornamentale din parcurile orașelor etc. De asemenea, în afara sezonului de cuibărit poate fi întâlnită într-o gamă largă de zone umede.

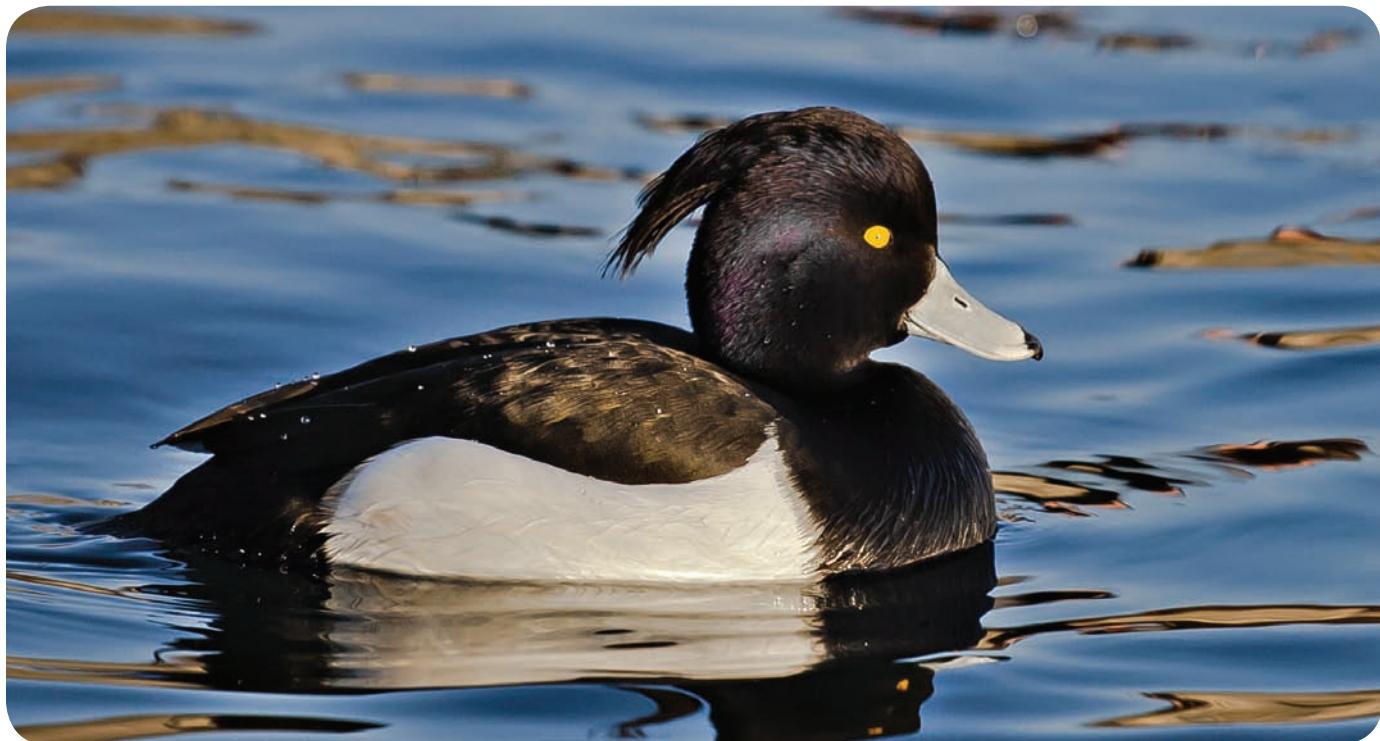
Specie cu regim omnivor, procurându-și hrana cu precădere prin scufundări. Consumă în special moluște (*Dreissena polymorpha*), crustacee, insecte acvatice, dar și materiale vegetale.

Specie puternic gregară în special în afara sezonului de cuibărit.

Perioada de cuibărit este relativ târzie, de la jumătatea lunii mai până la sfârșitul lunii iulie sau jumătatea lunii august. Cuibul este amplasat în apropierea apei, în vegetația palustră abundentă. Este rudimentar făcut, într-o adâncitură din sol, pe care femela o căptușește cu vegetație. De asemenea cuibărește în spații deschise, de obicei în colonii de pescăruși sau chire. Punta este formată din 8-25 de ouă de culoare verzuie și este incubată o perioadă de 25 de zile numai de către femelă. Puii sunt nidifugi și își urmează mama în apă imediat după eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatotoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

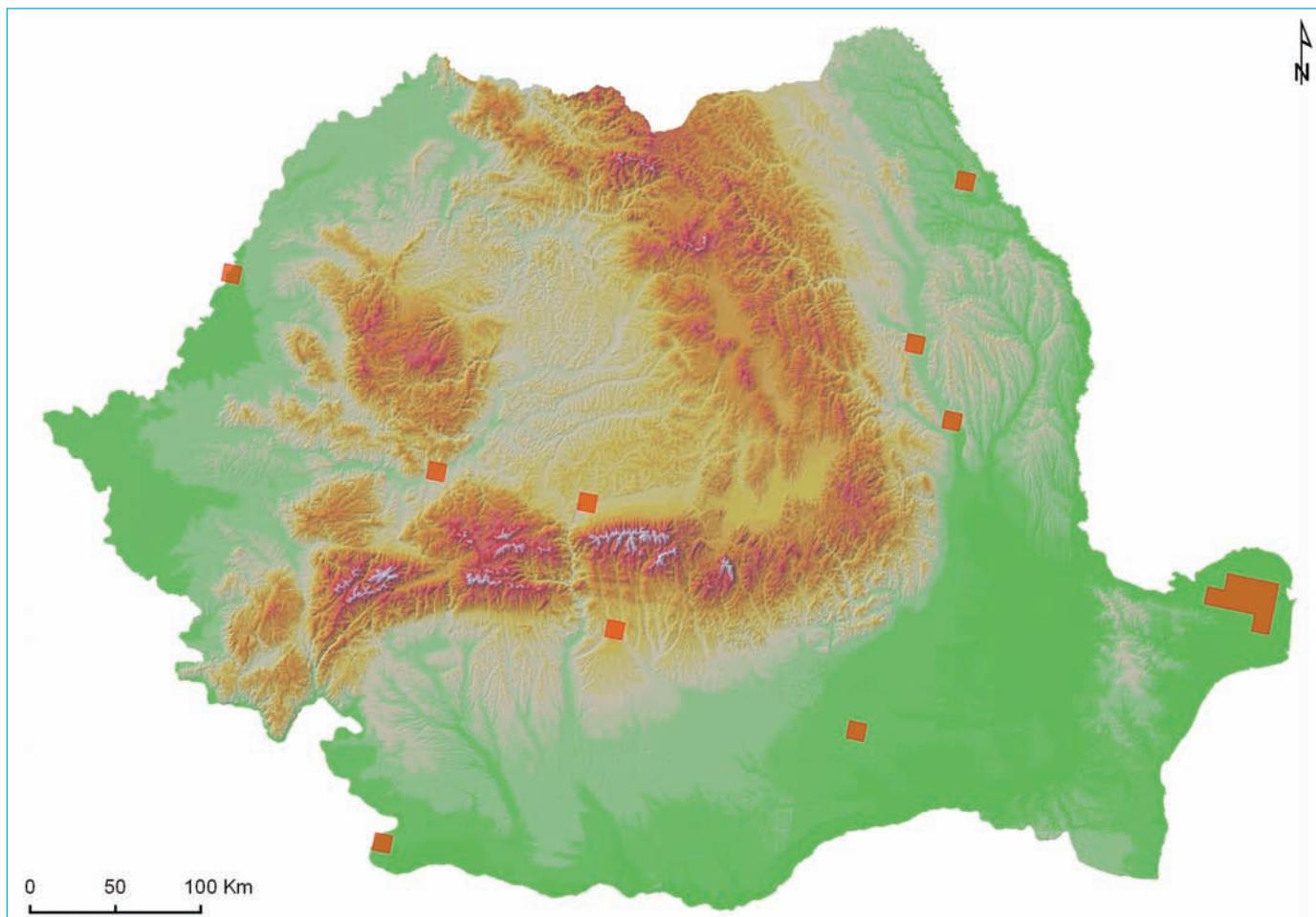

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚA CU CAP NEGRU - GREATER SCAUP

Aythya marila

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: Aythya

SPECIA: *Aythya marila*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu areal holartic foarte mare, cuibărind în nordul Europei, al Asiei și al Americii de Nord. Iernează la sud de arealul de cuibărit, ajungând până în California în America de Nord, Marea Mediterană și Marea Neagră în Europa, Marea Caspică și coasta chineză a Pacificului în Asia. În România rața cu cap negru este oaspete de

iarnă, relativ rar, având o apariție regulată în special pe Valea Oltului Inferior, cursul Siretului și Prutului, cursul Dunării și Delta Dunării și pe coasta Mării Negre.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este de 180.000-190.000 de perechi. Pe continent

iernează un număr de peste 120.000 de indivizi. În România, conform celor mai recente date publicate, iernează un număr de 100-600 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pe timpul iernii poate fi întâlnită într-o varietate mare de zone umede cu condiția să nu fie înghe-

țate: lacuri naturale dulci sau salmastre, lagune, ape marine, heleșteie piscicole, lacuri de acumulare sau cursurile râurilor mari, în zonele în care apa nu are o viteză mare de curgere.

Specie foarte gregară în afara sezonului de cuibărit. În România poate fi înregistrată în special între lunile octombrie și martie.

Regimul trofic este omnivor, însă are o preferință pentru scoici în special în zonele de iernare. De asemenea, poate consuma crustacee, insecte, viermi și materiale vegetale. Se hrănește în special ziua. Hrana este procurată în special prin scufundări.

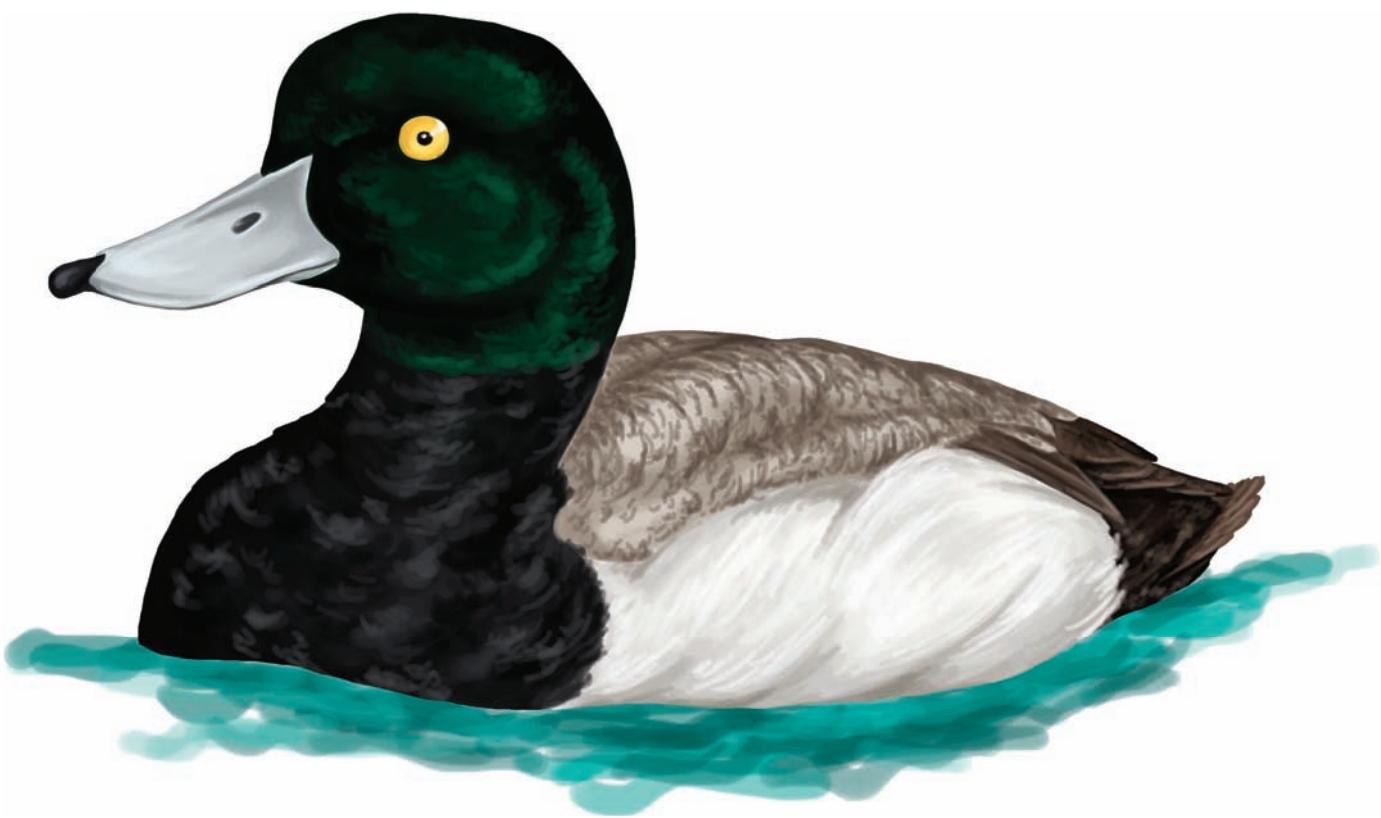
În general este o specie tăcută, scoțând sunete doar în perioada de cuibărit. Cuibărește foarte aproape de apă, deseori pe insule aflate pe lacurile din ținuturile nordice. Specia începe să se reproducă din al doilea an de viață, însă construiește cuiburi încă de la vîrstă de un an. Are un ritual de împerechere complex, care începe în timpul migrației de revenire la locurile de cuibărit, moment în care se formează perechile monogame. Femela depune o pontă formată din 6-9 ouă de culoare măslinie, pe care le clocește singură timp de 24-28 de zile. După depunerea pontei, masculii se adună în grupuri mai mari, pregătindu-se pentru năpârlire. Puii sunt capabili să iși urmeze mama în apă la scurt timp de la eclozare și rămân sub ocrotirea ei timp de 40-45 de zile, când devin capabili de zbor.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădătorism și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

RAȚA CATIFELATĂ - VELVET SCOTER

Melanitta fusca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

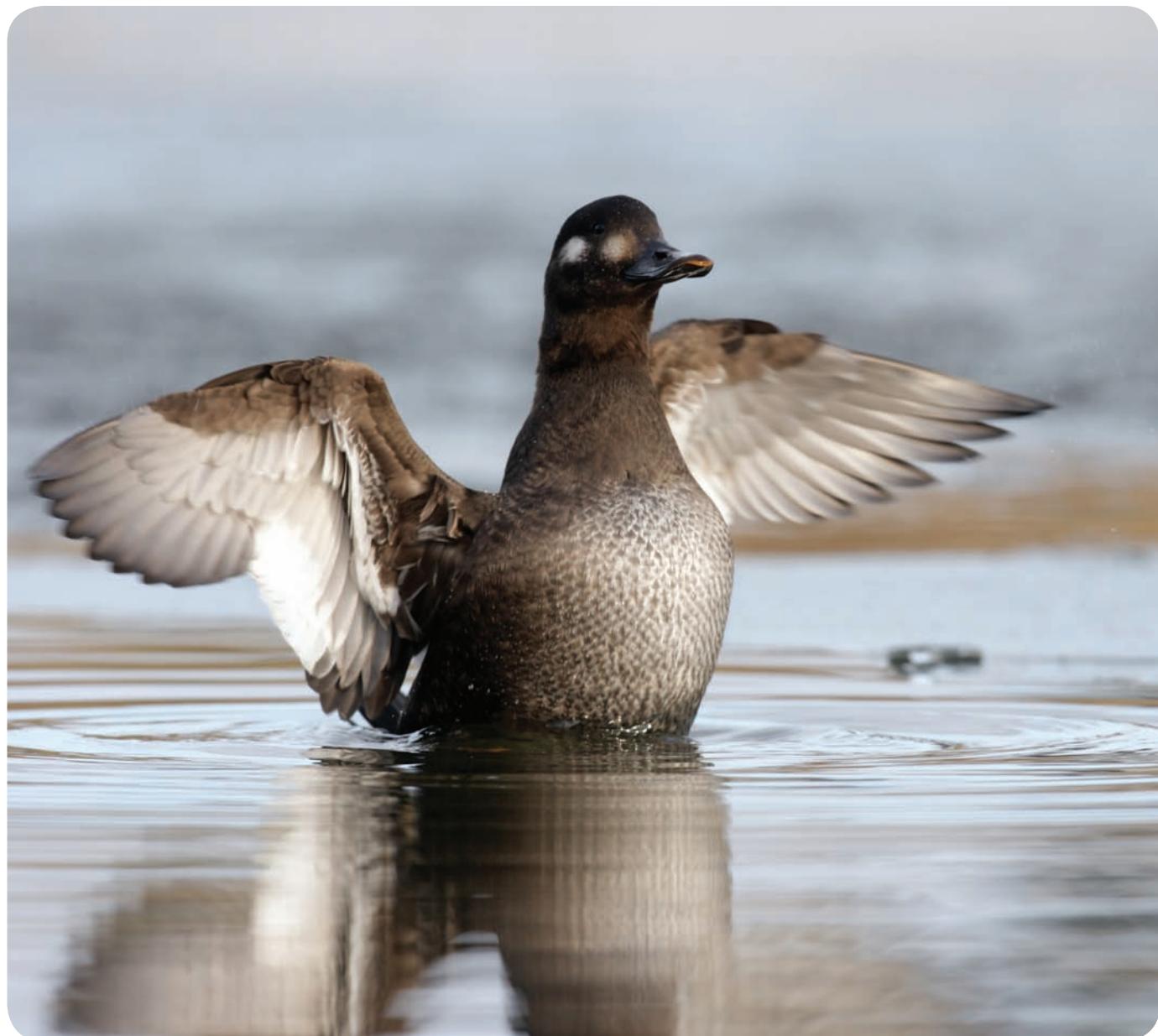
FAMILIA: Anatidae

GENUL: Melanitta

SPECIA: *Melanitta fusca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	EN	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Rața catifelată cuibărește în nordul Europei (Scandinavia) și al Asiei (vestul Siberiei). Iernează în special pe coasta Mării Baltice și pe coasta vestului Europei (Marea Nordului și Oceanul Atlantic). O mică parte a populației iernează și la țărmurile Mării Negre. În România este un rar oaspete de iarnă, putând fi observat

în număr mic pe Marea Neagră, în Delta Dunării, în complexul lagunar Razelm - Sinoe, pe cursul Dunării și al Oltului.

POPULAȚIE

Populația globală este estimată la 250.000 de indivizi maturi. Tendința populațională este negativă, în ultimul deceniu efectivul cuibări-

tor scăzând în unele țări (de exemplu cu 30% în Finlanda). Totodată, populația ce iernează în nord - vestul Europei a înregistrat o scădere cu circa 60%. În România rața catifelată este un vizitator de iarnă rar, efectivul speciei din țara noastră fiind cuprins între 20 și 70 de indivizi, cea mai mare parte din ei iernând în zona Mării Negre.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul migrației frecventează apele dulci interioare. Iarna este preponderent o specie marină deși în România este observată și pe apele interioare naturale (dulci și salmastre) sau artificiale (lacuri de acumulare). De asemenea, poate fi întâlnită și pe cursurile râurilor mari în zonele caracterizate de o viteză mică de curgere a apei. În afara sezonului de cuibărit preferă apele marine puțin adânci. Indivizii nereproducători petrec sezonul de reproducere în stoluri pe ape întinse. După cuibărit indivizii se adună în locuri de năpârlit, masculii năpârlind mai repede. În timpul iernării și năpârlitului specia manifestă un comportament gregar, adunându-se în stoluri mari ce pot atinge și câteva mii de indivizi. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 21,4 ani. Specia atinge maturitatea sexuală la vîrsta de doi ani.

Se hrănește în timpul zilei, hrana fiind procurată prin scufundări la adâncimi ce pot atinge și 30 - 40 m. Este o specie omnivoră care se hrănește preponderent cu moluște. Din dieta sa mai fac parte și crustacee, echinoderme, anelide și mai rar pești mici. Destul de frecvent este observată consumând și resturi vegetale.

Sezonul de cuibărit începe în lunile mai - iunie. Perechile se formează în timpul migrațiilor, în al-

doilea sau al treilea an de viață. Rața catifelată cuibărește solitar sau în grupuri mici când mențin o distanță de minim 3 m între cuiburi, rareori în colonii de pescaruși sau chire. Cuibul este reprezentat printr-o mică depresiune în sol la circa 100 m de apă, fiind poziționat în iarbă înaltă, printre mici denivelări de teren tăpătate cu mușchi, sau este amplasat sub tușișuri. Specia are o singură pontă într-un sezon de reproducere. Femela depune 5 - 12 ouă de culoare alb - galben. Incubația durează circa 25 - 31 de zile și este asigurată în exclusivitate numai de către femelă, masculul plecând imediat după începerea depunerii pontei. Pui sunt nidifugi, îngrijirea acestora fiind asigurată de către femelă timp de 8 - 10 săptămâni până ce ei devin zburători. Datele existente arată că deși specia are un succes ridicat la cuib, totuși juvenilii plecați din acesta au o rată de mortalitate ridicată.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau refăce vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și a apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv a parametrilor demografici.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatăre.
- Mortalitate datorată uneltelor de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

RAȚA SUNĂTOARE - COMMON GOLDENEYE

Bucephala clangula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Bucephala*

SPECIA: *Bucephala clangula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■	■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cu areal holartic de cuibărit, fiind întâlnită în nordul Europei, Asiei și Americii de Nord. Populația americană iernează în Statele Unite ale Americii, populația europeană în vestul, centrul și sudul-estul Europei și în Asia Mică, iar populația asiatică în jurul Mării Caspice și în Asia de Sud-Est. În România este o specie foarte rar cuibăritoare, semnalările recente fiind din zona Deltei Dunării. În schimb este o specie frecventă în timpul migrației și al iernii.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 490.000-590.000 de perechi cuibăritoare, având o tendință moderat ascendentă. Un număr de peste 310.000 de exemplare iernează în Europa. Populația cuibăritoare din România este estimată la 20-40 de perechi, iar cea care iernează este reprezentată de 8.000-12.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie migratoare în arealul principal de cuibărit. Manifestă comportament gregar în afara sezonului de cuibărit. În timpul perioadei de cuibărit hrana este alcătuită predominant din insecte acvatice. De asemenea, poate fi văzută mâncând și ouă de pește și plante acvatice. În timpul iernii și al migrațiilor, consumă cu precădere moluște și crustacee. Se hrănește în timpul zilei, iar hrana este procurată prin scufundări.

Habitatul de reproducere este taigaua, acolo unde zonele umede sunt mărginită de păduri cu arbori bătrâni. În afara sezonului de cuibărit poate fi întâlnită într-o varietate foarte mare de zone umede, specia neavând cerințe ecologice stricte în această perioadă.

Cuibărește în scorburile copacilor bătrâni, folosind preponderent cavitățile săpate de ciocanitoarea neagră. Poate cuibări și la o distanță de 1,5-2 km de zona umedă în care se hrănește.

S-au semnalat și cazuri în care specia a fost găsită cuibărand în cutii artificiale.

Perioada de cuibărit este cuprinsă între a două jumătate a lunii aprilie, începutul lunii mai (uneori și la începutul lui aprilie) și sfârșitul lunii iunie. Punta este formată din 8-11 ouă cu dimensiunea de 43,3 x 59,3 mm, care sunt clocite timp de 28-32 de zile. Incubarea este asigurată doar de către femelă, aceasta fiind abandonată de către mascul în prima sau a doua săptămână de clocire a pontei. Puii sunt nidifugi și părăsesc cuibul la 24-36 de ore după ce au eclozat, urmându-și mama în habitatul acvatic. Ei sunt capabili de zbor la 55-65 de zile de la ieșirea din ou, în tot acest timp fiind îngrijiti și supravegheati de către femelă. Adesea este observat fenomenul de parazitism la cuib, la punta unei femele adăugând ouă alte femele din aceeași specie, sau chiar din alte specii de rață. Au fost observate chiar și cazuri în care peste o pontă au fost depuse și ouă de graur (*Sturnus vulgaris*).

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

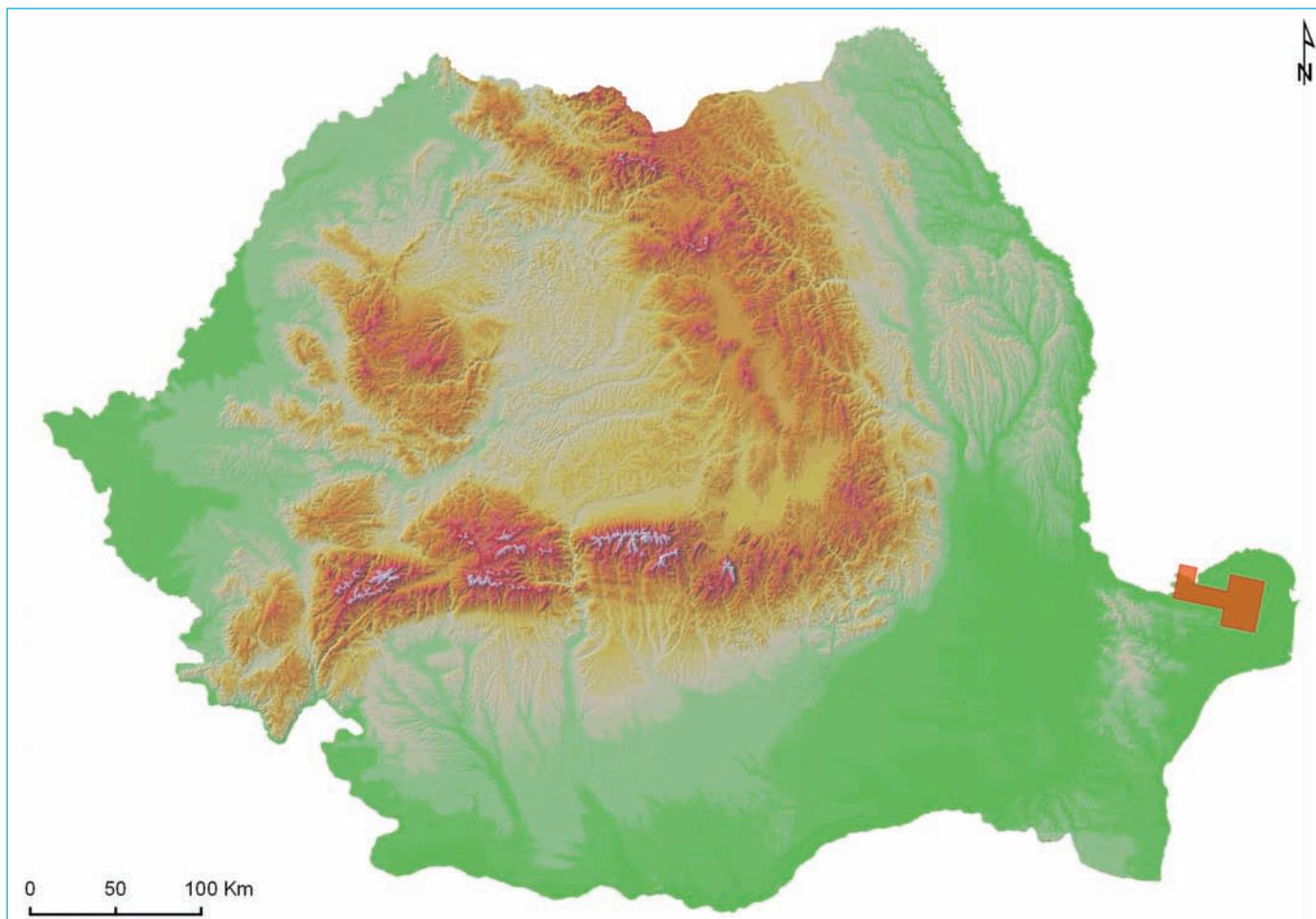
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea folosirii plaselor pentru pescuit previne prinderea accidentală a păsărilor.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FERESTRAŞ MIC - SMEW

Mergellus albellus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Mergus*

SPECIA: *Mergus albellus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specie cuibăritoare în nordul palearticului. În Europa cuibărește în nordul Scandinaviei, populația principală fiind cantonată în Asia. Iernează în Europa Centrală și de Est, în Asia Mică, de-a lungul Mării Caspice și în sud-estul Asiei. În România specia poate fi observată cu preponderență în migrație (toamna târziu și primăvara devreme) și pe timpul iernii. Ocazional au fost semnalate cazuri de cuibărit ale speciei în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană cuibăritoare este estimată la 5.300-8.400 de perechi, cu o tendință populatională moderat descendente. Populația în cartierele de iernare europene este estimată la peste 19.000 de indivizi. Populația cuibăritoare din România este reprezentată de 5-20 de perechi; iernează între 3.000 și 6.000 de indivizi, iar în timpul pasajelor se pot vedea în habitatele acvatice din țara noastră între 500 și 2.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă pentru cuibărit zonele umede, mărginite de păduri, cu arbori bătrâni și cu zone deschise de apă fără multă vegetație acvatică (submersă sau emersă). În afara sezonului de cuibărit poate fi întâlnită într-o varietate foarte mare de zone umede, specia neavând cerințe ecologice stricte în această perioadă. Iarna rămâne în zonele umede până acestea îngheată complet. Specie cu comportament moderat gregar în majoritatea anului. În afara sezonului de cuibărit formează grupuri mici sau mijlocii. În migrație zboară în grup, cu indivizii dispuși în linie oblică sau în „V”. În timpul înghețului se retrage la țărmul mării, unde formează cărduri numeroase. Primăvara, numărul lor crește odată cu apariția populațiilor care au iernat în sud-estul Europei. Longevitatea cunoscută în libertate este de 6 ani.

Se hrănește cu pești, crustacee, insecte de apă și larve ale acestora. Hrana în timpul iernii este formată în special din pești, care sunt procurați prin scufundări rapide, executate aproape vertical. Când este deranjat sau stresat, regurgitează

foarte rapid conținutul stomacal.

Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii aprilie. Cuibărește în scoruri naturale sau în cuiburi vechi de ciocănitoare neagră. Ocupă cu succes și cutii artificiale dacă sunt montate în habitatul optim. Perioada de cuibărit se întinde între jumătatea lunii mai și jumătatea lunii iulie. Punta este formată din 6-9 ouă de culoare crem, care sunt clocite timp de 26-28 de zile numai de către femelă. Dimensiunea medie a unui ou de 53 x 38 mm. Puii sunt nidifugi și rămân dependenti de femelă, care îi conduce în habitatul acvatic și îi hrănește încă 30 de zile de la eclozare, până când devin zburători și complet independenți.

AMENINȚĂRI

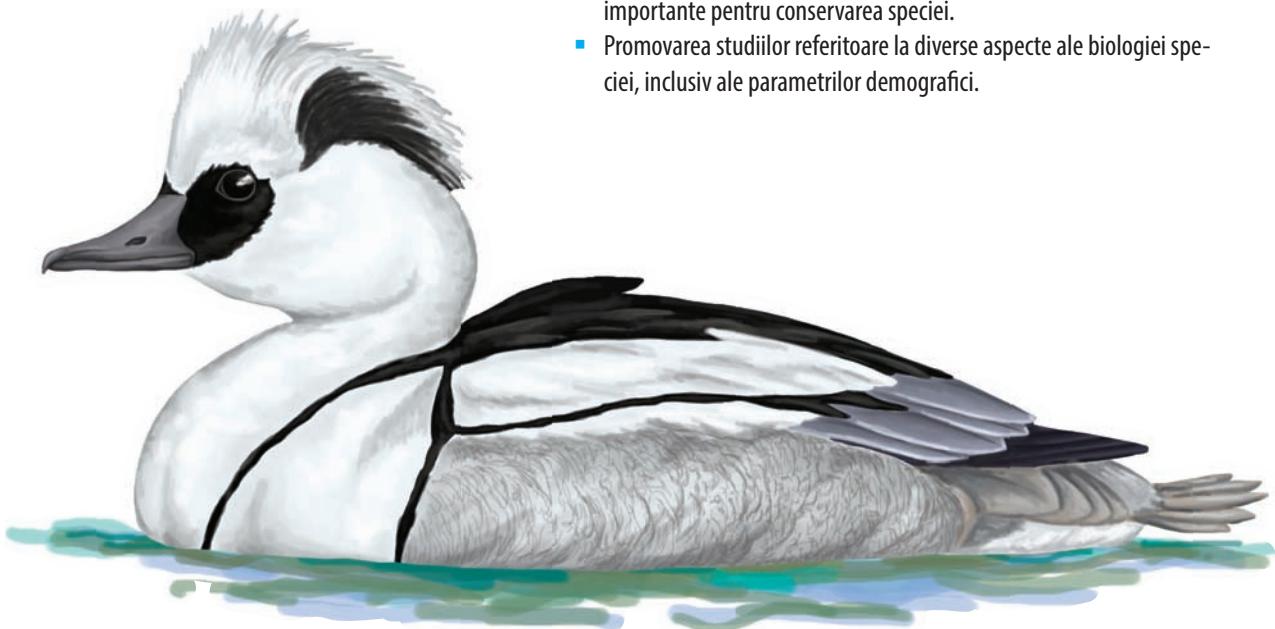
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea ilegală.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

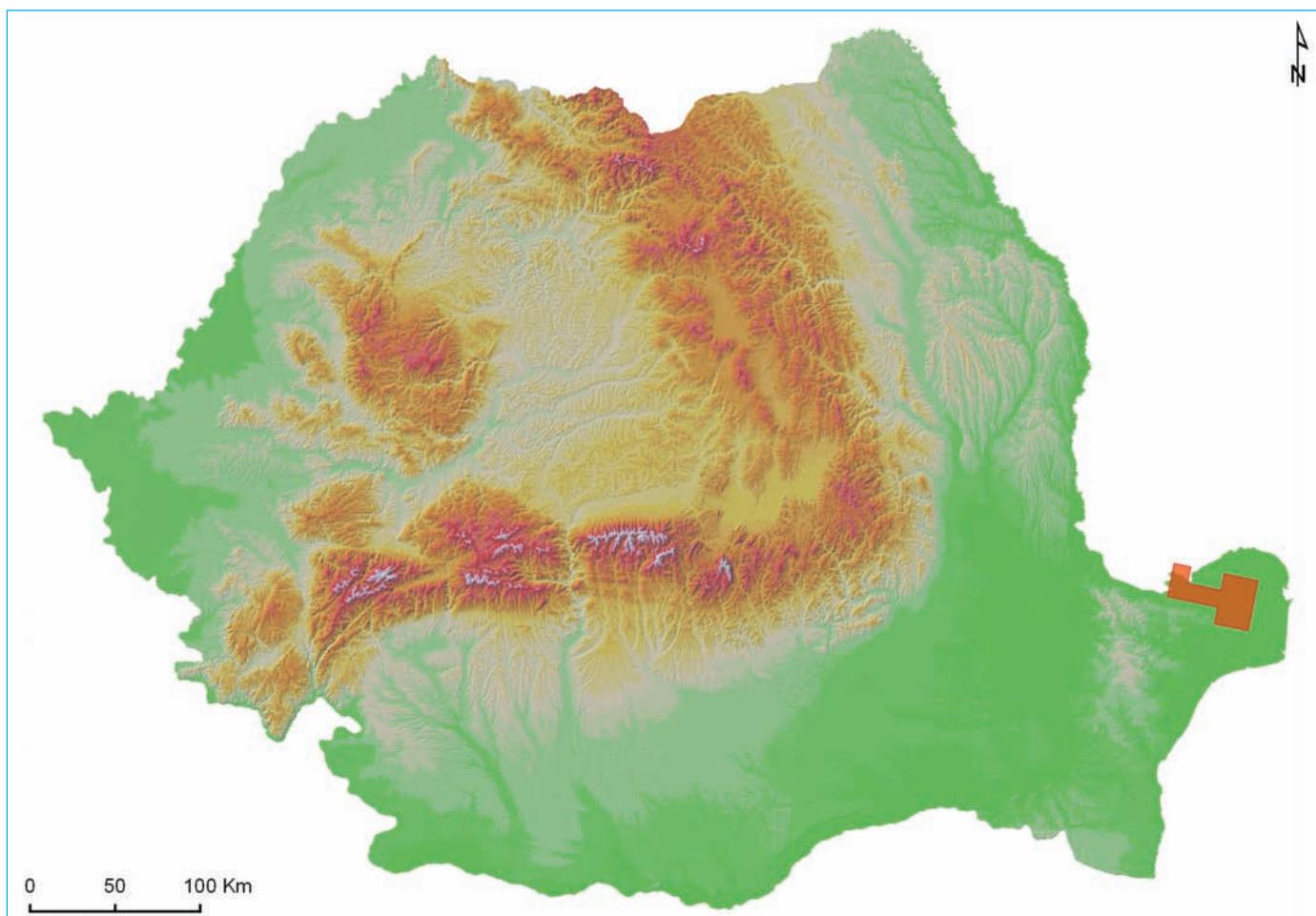
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoire, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitatul propice cuibăritului speciei.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FERESTRAŞ MOȚAT - RED-BREASTED MERGANSER

Mergus serrator

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anseriformes

GENUL: *Mergus*

SPECIA: *Mergus serrator*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	■	LC	III	II	■

DISTRIBUȚIE

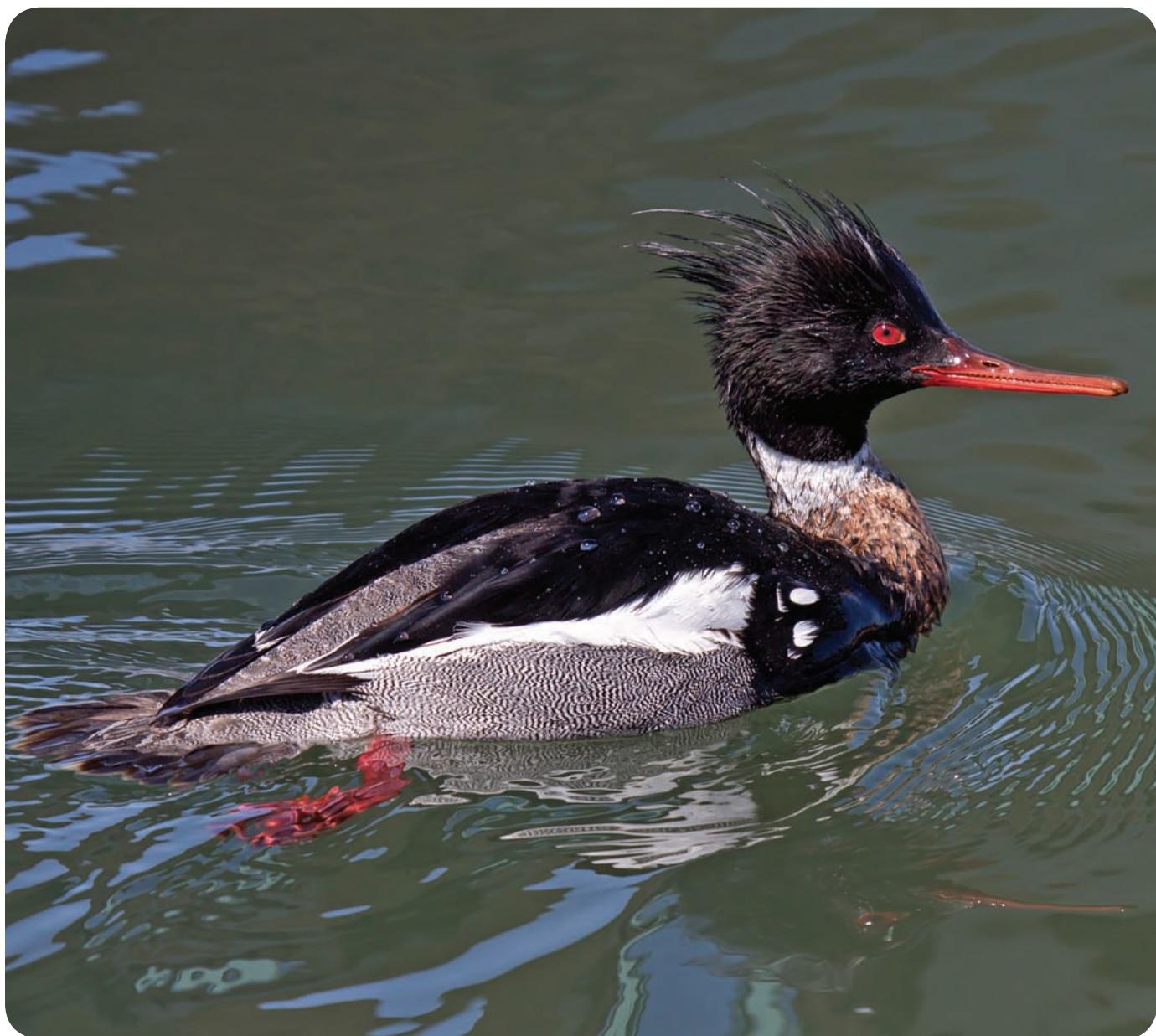
Specie cu un areal foarte mare, holartic, cuibărind în nordul Europei, al Asiei și al Americii de Nord. Populațiile europene sunt migratoare sau parțial migratoare, iernând pe coasta Mării Baltice, a Mării Nordului și a Oceanului Atlantic. O parte din populație iernează pe coasta Mării Negre. În România poate fi întâlnită în timpul

migrației și pe ape din interiorul țării, dar și în timpul iernilor (în special pe coasta Mării Negre și pe râurile mari).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este estimată la 73.000-120.000 de perechi, tendința fiind considerată ușor descreșătoare. În

habitale acvatice europene iernează peste 89.000 de exemplare. Populația care iernează pe coasta românească a Mării Negre și în alte habitate acvatice rămase neînghețate este de 20-130 de exemplare. Nu se cunoaște efectivul acestei specii care poate fi observat în timpul migrațiilor.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este cantonată în special în mediul marin pe timpul iernii. În timpul migrației poate fi întâlnită și pe ape de interior (lacuri naturale, heleșteie, lacuri de acumulare, cursul râurilor), însă pe timpul iernii iernează preponderent pe coasta Mării Negre. Indivizi izolați sau mici stoluri (3-5 indivizi) pot fi întâlniți și iarna pe lacurile de acumulare de interior. Are un comportament gregar în marea majoritate a anului. Este o bună zburătoare, ajungând în zbor la o viteză de aproximativ 130 km/h.

Hrana este formată în principal din pești. Pentru procurarea hranei preferă ape de 3-6 m adâncime, deoarece aceasta este procurată în special prin scufundări. Se poate hrăni individual sau în grupuri, cooperând la prinderea peștilor. Hrana este suplinită de crustacee, insecte, icre pe pește și chiar materii vegetale diverse. În țara noastră hrana acestei specii este formată preponderent din guvid de baltă, *Neogobius fluviatilis*, în special între lunile aprilie și decembrie.

Perioada de reproducere începe în aprilie și se finalizează în iunie. Imediat după împerechere, femela își caută un loc de cuib, în general, până la 25 m depărtare de apă. Masculii după împerechere și depunerea pontei părăsesc femelele și pleacă pentru a năpârli. Cuibărește pe sol, femela făcând un cuib în preajma tufelor din rămurele, iarba și pene. Punta constă din 8-10 ouă și este incubată numai de către aceasta, timp de 31-32 de zile. Puii sunt nidifugi și își urmează imediat mama în habitatul acvatic. Ei sunt acoperiți complet de pene la 60-65 de zile de la ieșirea din ou și vor fi pregătiți să se reproducă la vîrstă de 2 ani.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea ilegală.
- Mortalitatea cauzată de unelele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoire, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

FERESTRAŞ MARE - GOOSANDER

Mergus merganser

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Anseriformes

FAMILIA: Anatidae

GENUL: *Mergus*

SPECIA: *Mergus merganser*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	■	LC	III	II	■

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal foarte mare, holartic, care cubărește în nordul Europei, al Asiei și al Americii de Nord. Populația europeană iernează preponderent pe apele interioare din vestul, centrul și sudul Europei. În România este o specie foarte rar cuibăritoare (fiind raportate câteva cazuri de cuibărit pe unele râuri din Transilvania și Banat). Mai frecvent este întâlnită în perioada de pasaj și iarna pe cursurile marilor râuri sau în zone umede, limitrofe (lacuri naturale, lacuri de acumulare).

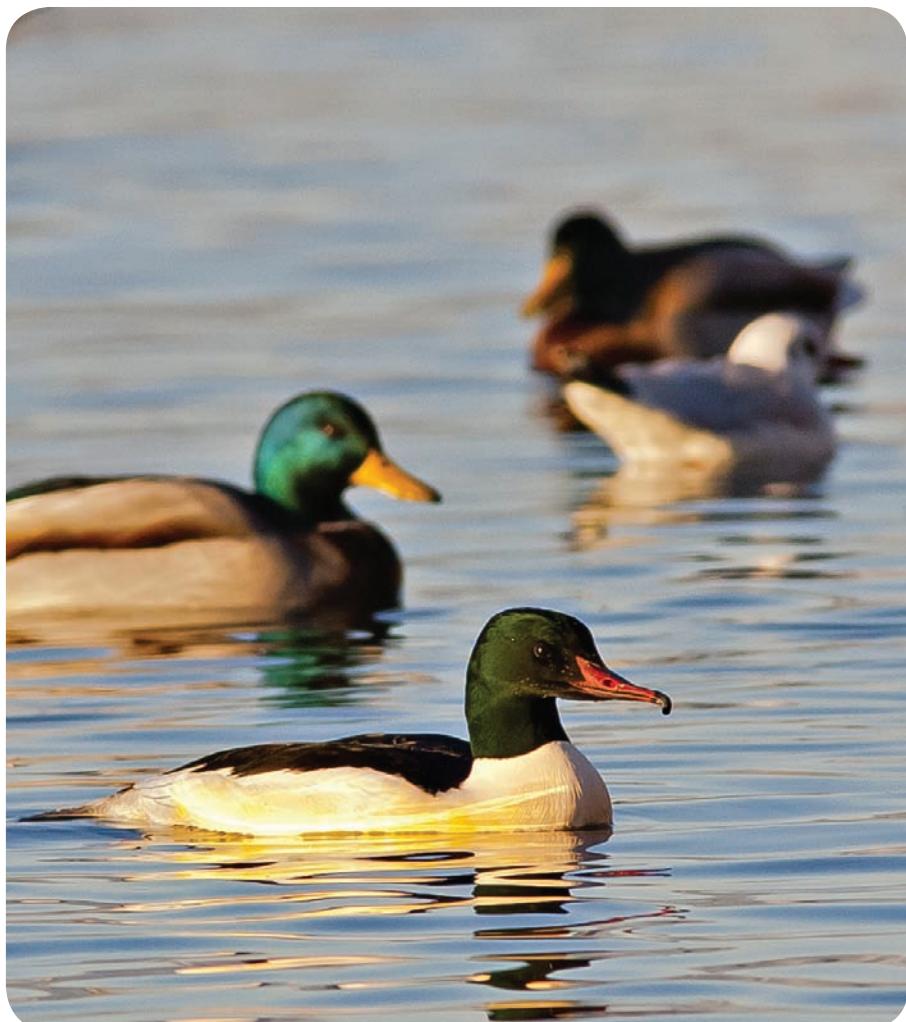
POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este estimată la 47.000-74.000 de perechi, tendința populațională fiind ușor descrescătoare. În habitatele acvatice neînghețate ale Europei iernează peste 150.000 de exemplare. Populația cuibăritoare din România este estimată la 20-50 de perechi, iar cea care iernează este de 150-500 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pentru cuibărit preferă cursurile superioare ale râurilor, lacurile situate în zone împădurite, în general în zone deluroase sau montane. În migrație și pe timpul iernii poate fi întâlnită preponderent în zone umede cu apă dulce, precum cursuri de râuri, lacuri naturale sau lacuri de acumulare. Specie gregară în majoritatea anului, formează în timpul migrațiilor sau al iernării grupuri de câteva mii de exemplare în habitatele costiere sau de câteva sute, pe mari lacuri. Se mișcă extrem de stângaci pe uscat, fiind extrem de agili în apă și zburând cu viteze mari, de peste 70 km/h. Ating maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

Hrana este formată preponderent din pești. Compoziția hranei depinde de potențialul habitatului, dar în general a fost notată o preferință pentru păstrăvi. Hrana este procurată prin scufundări, specia preferând în acest scop apele cu o adâncime de până la 4 m, deși se poate scufunda până la 10 m. Adesea pescuiesc în grupuri

care formează un semicerc ce conduce peștii într-o zonă cu apă mai mică, unde aceștia pot fi capturați cu ușurință. Ocazional își completează dieta cu moluște, viermi, insecte și crustacee. Foarte rar poate consuma chiar și amfibieni și chiar păsări și mamifere de talie mică. Când este deranjat sau stresat, regurgitează foarte rapid conținutul stomacal.

Cuibărește cel mai frecvent în scorburi mari și în cavități din maluri abrupte. Mai rar poate fi găsit cuibărind pe malurile pietroase sau cu pietriș ale râurilor, la adăpostul unui trunchi de copac căzut la pământ. Acceptă cu ușurință să cuibărească în cutii artificiale montate în habi-

tul propice. Perioada de cuibărit se întinde (în funcție de regiune) între începutul lui aprilie și sfârșitul lui iunie. Punta este formată din 8-12 ouă de culoare alb-gălbuiu, care sunt incubate o perioadă de 30-32 de zile numai de către femelă. Aceasta preia puii nidifugi imediat după eclozare și îi duce în cioc până la cel mai apropiat habitat acvatic. Adesea ei sunt purtați de femelă pe spate, mai ales în caz de pericol; ei sunt hrăniți cu nevertebrate și pești de talie foarte mică. Juvenilii devin complet independenți de femelă și apti de zbor la vîrstă de 60-70 de zile de la eclozare. Este depusă o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea ilegală.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

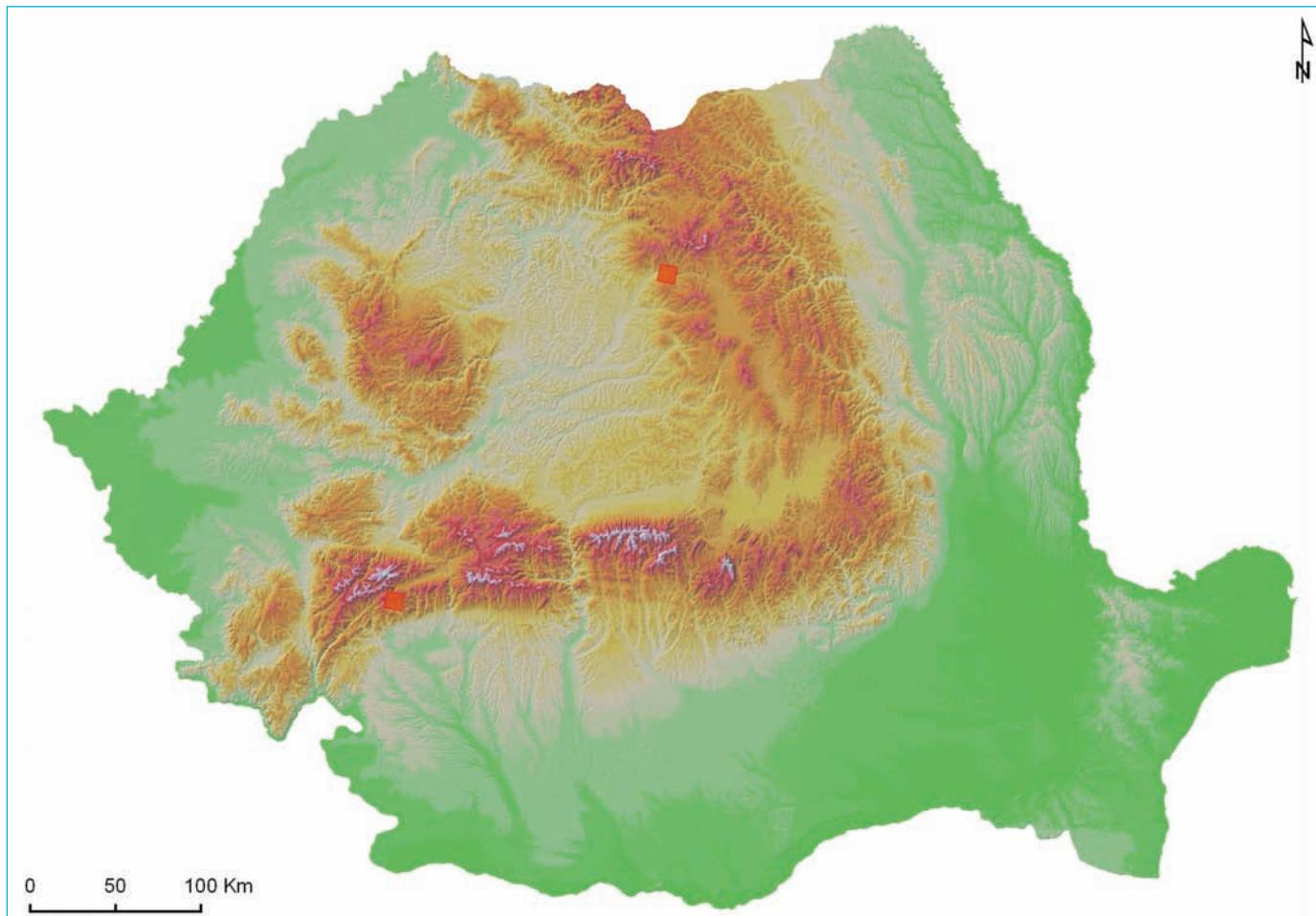
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refa vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.

- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Interdicția vânătorii și controlul braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitatul propice cuibăritului speciei.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RAȚA CU CAP ALB - WHITE-HEADED DUCK

Oxyura leucocephala

REGNUL: *Animalia*

CLASA: *Aves*

ORDINUL: *Anseriformes*

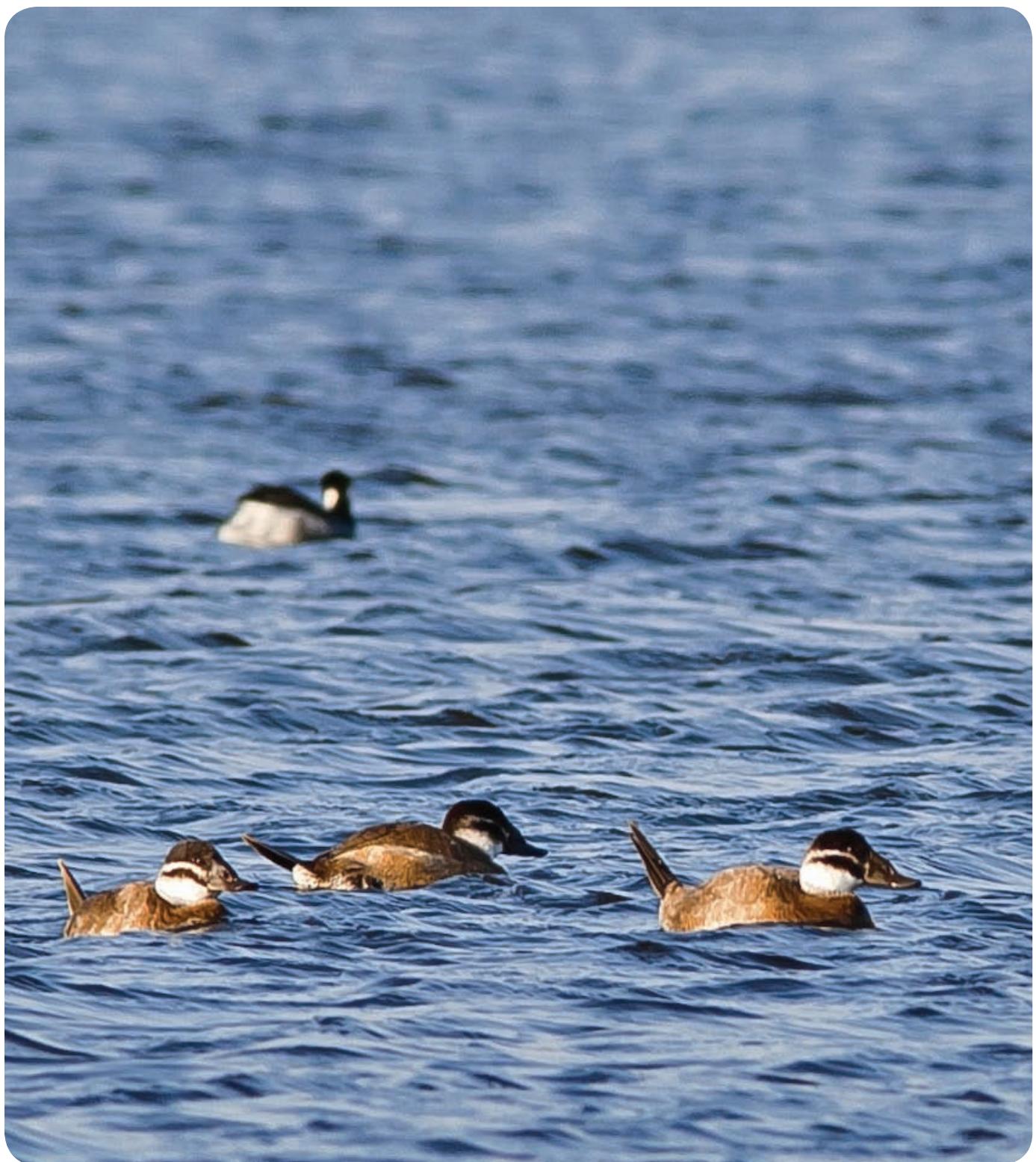
FAMILIA: *Anatidae*

GENUL: *Oxyura*

SPECIA: *Oxyura leucocephala*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■ EN	■ II	■; II	■	■ II

DISTRIBUȚIE

Rața cu cap alb cuibărește în sudul Europei (Spania), Asia Mică, Orientul Apropiat și în Asia Centrală și numai localizat în nordul Africii. Pe timpul iernii o parte a populației (în special cea asiatică) este migratoare, iernând în sudul Europei și al Asiei. Populațiile din Iberia, nordul Africii și Asia Mică sunt sedentare. În România în trecut era o specie cuibăritoare (în Transilvania). Ultima atestare a cuibăritului provine din anii '80 din Delta Dunării. În prezent este o specie de pasaj și oaspete de iarnă rar, în special pe lacurile litorale (Techirghiol) și cu apariție accidentală în alte zone ale țării.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este de 550-1.400 de perechi, tendința populațională fiind moderat pozitivă. În habitatele acvatice ale continentului iernează peste 5.700 de exemplare. Populația care iernează în România este de 5-10 exemplare, iar în timpul pasajelor se pot observa între 10 și 80 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Rața cu cap alb preferă pentru cuibărit lacurile eutrofe, cu adâncime mică și care sunt mărginite de vegetație palustră emergentă, abundantă. În timpul iernii specia poate fi observată și pe lacuri cu apă salmastră. În România majoritatea observațiilor din perioada de pasaj și din timpul iernilor provin din zona lacurilor litorale (cu grad diferit de salinitate). Este o specie foarte gregară în afara sezonului de cuibărit. Ajunge la maturi-

tatea sexuală la vîrstă de un an.

Este o specie omnivoră însă predominantă hrana de origine vegetală. Hrana este obținută în timpul zilei, în special prin scufundări. Dieta de origine animală este dominată de larve de diptere, chironomide și alte nevertebrate acvatice, cum ar fi crustacee, moluște, amfipode, izopode și polichete (în special în zonele de iernare din habitatele marine sau habitatele cu apă salmastră). Consumă și semințe și tulpini de plante submerse (în special *Potamogeton sp.* și *Ruppia sp.*).

Perioada de cuibărit începe în aprilie și ține până în iulie, cu mici diferențe date de regiune. Perechile monogame se păstrează pe durata sezonului de cuibărit. Cuibul este amplasat pe vegetația palustră densă și este construit din tulpini de stuf și papură. Cuibul are diametrul intern de circa 20 cm și cel extern de circa 40 cm. În centru cuibul are o adâncitură de circa 12 cm, căpușită cu penele femelei. Poate depune ouă și în cuiburile altor specii de rațe și de lișită (*Fulica atra*) și chiar în cutii artificiale. Punta este formată din 5-12 ouă albe, cu o dimensiune medie de 65,6 x 50,2 mm. Comparativ cu masa corporală a femelei, această specie are cele mai mari ouă dintre toate păsările de apă; greutatea totală a unei ponde complete se apropie de greutatea corporală unei femelei nonreproductoare. Incubația durează 22-26 de zile și este asigurată numai de către femelă. Puii sunt nidifugi, urmându-și mama spre habitatul acvatic imediat după eclozare. Ei devin zburători la 56-70 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatarea.
- Mortalitatea cauzată de unele pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

IERUNCĂ - HAZEL GROUSE

Bonasa bonasia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: Bonasa

SPECIA: Bonasa bonasia

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■		■						
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Răspândită mai ales în centrul și nord-estul Europei și nord-estul Asiei.

În România poate și întâlnită în pădurile de fag și de amestec fag și molid din Carpați, mai puțin în molidișuri.

POPULAȚIE

În Europa efectivul cuibăritor este estimat la 2.500.000-3.100.000 de perechi, efectivele fiind într-o creștere ușoară. Efective mai mari se găsesc în Rusia, Finlanda, Belarus, Suedia, Polonia, Norvegia, Estonia, Austria, România, Letonia, Lituania și Franța. Efectivele scad în vestul și centrul Europei (Belgia, Franța, Elveția, Germania, Slovenia, Slovacia), dar și în Norvegia, Finlanda, Estonia, Albania, Grecia și Ucraina.

În țară efectivul este estimat la 10.000-30.000 de perechi cuibăritoare, fiind de asemenea într-o creștere ușoară.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Prezentă în păduri de conifere și amestec, bogată în tufe producătoare de fructe sub formă de bacă, dar și în poieni largi cu tufe. Preferă versanții cu expunere sudică, călduroasă, în apropierea izvoarelor și pâraielor cu vegetație bogată și cu un mozaic vegetal cât mai variat (de exemplu, în păduri în urma unor tăieri în ochiuri, în care s-au declanșat procese de succesiune). Evită monoculturile uniforme, pădurile intens umblate sau pădurile fără subarboret. Terenurile deschise, mai late de 200-400 m sau pădurile pure de răsinoase constituie bariere în răspândirea speciei. Se întâlnește în intervalul altitudinal de 300-1.800 m, cel mai frecvent fiind prezentă între 800 și 1.300 m. În ierni sau zone foarte reci poate înnopta în cavități sub zăpadă. Ierunca este o specie sedentară la noi în țară (evită și zborurile peste suprafețe întinse, despădurite), care iernează de regulă individual. Juvenilii pot efectua în cursul toamnei scurte deplasări.

Hrana este alcătuită primăvara din frunzulișe și ijerui fragezi ai unor foioase și plante suculente,

iar vara consumă predominant fructe și semințe, ocasional nevertebrate. Hrana este căutată pe sol vara, ierunca executând salturi până la 1,5 m; iarna și primăvara se hrănește pe arbori. În lunile friguroase și cu zăpadă mare, hrana este compusă mai ales din muguri și amenți de foioase sau semințe de răsinoase.

Atinge maturitatea sexuală la sfârșitul primului an de viață. Cuplul este monogam, fiind constituit pentru un sezon de reproducere. Perechile se formează din toamnă, când începe rotitul. Teritoriul trofic se suprapune peste cel reproductiv, însă se pare că teritoriul masculilor nu se suprapune peste cel al femelelor. Cuibul este amplasat pe sol într-o adâncitură produsă prin scormonire de cca 20 cm în diametru, amenajată doar sumar cu câteva fire uscate, frecvent la baza unui arbore sau sub o tufă mare, fiind protejată de regulă de sus prin ramuri. Are un singur cuibar pe an. Femela depune 6-10 ouă netede și strălucitoare, arămu-găl-

bui cu puncte și liniuțe brun-roșcate. Clocitul este asigurat de către femelă timp de 21-23 de zile, iar masculul stă în apropiere supraveghind teritoriul cuibului. Puii sunt nidicoli, cu puful gălbui și brun-roșcat. La scurt timp după eclozare juvenilii se pot deplasa urmându-și mama, care-i conduce într-o poiană cu vegetație mai mică. În caz de pericol puii se împrăștie imediat, ascunzându-se. Părintii rămân cu puii cca 2-3 luni.

AMENINȚĂRI

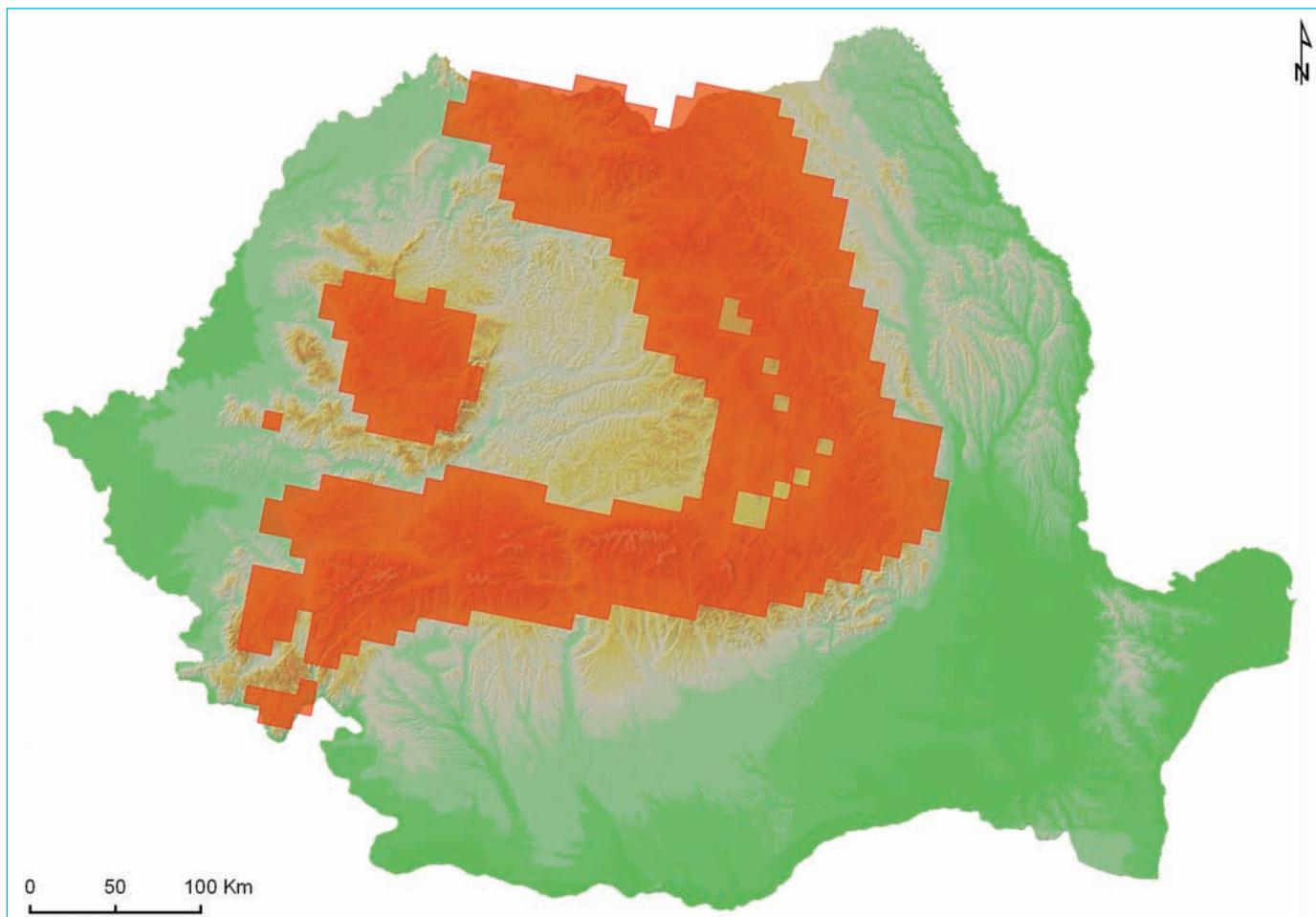
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Consecințele activităților de vânătoare.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea, odihna sau iernarea speciei.
- Obținerea aprobării legale a criteriilor de management, conservare și restaurare pentru conservarea păsărilor în silvicultură și în planurile de vânătoare.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea în perioadele critice (reproducere).
- Crearea sau îmbunătățirea planurilor de management în vederea îmbunătățirii calității habitatului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Menținerea subarbustului în pădurile exploatațe.
- Limitarea presiunii creșterii animalelor și a vânătorii la niveluri care nu afectează structura pădurilor și regenerarea copacilor și a vegetației de sub copaci.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Excluderea vânării din jurul zonelor critice pentru supraviețuirea speciei.
- Sporirea supravegherii, coordonată împreună cu alte unități de aplicare a legii, în vederea eliminării vânătorii ilegale.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creștere a puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COCOŞ DE MESTEACĂN - BLACK GROUSE

Lyrurus tetrix (Tetrao tetrix)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: *Lyrurus*

SPECIA: *Lyrurus tetrix*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Are un areal vast, întins din insulele Britanice (la vest) până la zonele estice ale Siberiei și Chinei. În Europa limita sudică de răspândire include munții Alpi și Carpați, iar în Asia munții Altai. Populațiile izolate din munții Europei centrale și sudice sunt considerate relicte postglaciare. În România este o specie rară, răspândită pe o arie foarte restrânsă în Munții Maramureșului și Munții Rodnei și în zonele limitrofe din județele Suceava și Bistrița.

POPULAȚIE

Efectivul european înregistrează un declin ușor, populația cuibăritoare fiind estimată la 2.500.000 – 3.200.000 perechi. În șesul extramontan, încă din secolul XIX, specia înregistrează o scădere continuă care a dus la scăderea efectivelor și fragmentarea arealului în insule. Efective de peste 10.000 de perechi sunt în Rusia, Belarus, Austria, Estonia, Franța, Elveția, Italia și Letonia. Efectivele scad în majoritatea țărilor europene, exceptând Lituania, Slovenia, România și Albania, unde acesta stagniază. În România efectivul speciei a fost apreciat după cântecele masculilor, fiind astfel estimat un număr de 30 - 40 masculi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cocoșul de mesteacăn este prezent exclusiv în zona muntoasă înaltă din nordul țării, la limita superioară a pădurilor. Trăiește în fâșia superioară pădurii de molid, în locuri cu răriști și poieni și în etajul subalpin, în jnepenișuri și în tufărișuri scunde, care sunt în alternanță cu pajisți cu vegetație abundantă. Unii autori consideră că în Carpați jnepenișurile sunt esențiale pentru existența păsării, însă altii infirmă acest lucru, precizând că ele reprezintă un habitat secundar, adoptat de populațiile din spațiul carpatic relativ recent ca urmare a presiunii antropice crescânde exercitate asupra lor la altitudini mai mici. Specia preferă versanții cu expoziții nordice și nord-estice, vecinătatea unor mlaștini și ter-

nurile deschise, cu vegetație ierbacee scundă de tipul Rhododendro-Vaccinion. Iarna caută vecinătatea pinilor și a laricicelor. Este o specie pronunțat sedentară, chiar și iarna. Femelele sunt mai mobile și pot fi văzute la distanțe mai mari. Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 12,2 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an, însă la această vîrstă masculii nu se pot impune în locurile de rotit, reproducându-se efectiv frecvent abia din anul al treilea.

Cât timp solul nu este acoperit cu zăpadă, cocoșul de mesteacăn își caută hrana în stratul ierbos și în tufișurile de afin (*Vaccinium sp.*); atunci când stratul de zăpadă devine mai gros, el căută hrana pe arbori. Dieta speciei este mai ales vegetală, ea fiind alcătuită din frunzele de afin (*Vaccinium sp.*), smirdar (*Rhododendron sp.*) și larice. Vara și toamna sunt consumate preponderent bace, diferite organe verzi, semințe etc. Iarna consumă lujeri de larice, pin și molid, ace de conifere și muguri (preferabil de mesteacăn, anin, plop și sălcii).

Este o specie poligamă, care nu formează cupluri. Masculii dețin teritoriile de rotit mai mulți ani la rând; ei trăiesc de regulă, tot anul în apro-

piera acestor locuri proprii de rotit; apogeul perioadei de rotit este în a doua jumătate a lunii mai. Împerecherea are loc în centrul locului de rotit, după care femelele se retrag pentru a cloaci și a crește singure puii. Cuibul este situat pe sol și reprezintă o adâncitură ovală formată de femelă, care este căptușită de aceasta cu câteva fire de iarbă, pene și frunze uscate. Cuibul este bine ascuns printre arbuști, vegetația ierboasă înaltă sau printre ramurile joase ale unui arbore. În acest cuib femela depune 7 - 10 ouă, de culoare brun - gălbui cu pete relativ mici, rotunjite și distribuite uniform, de culoare brun-roșcată. Clocițul poate începe când cuibarul nu este complet și durează 24 - 28 zile. Puii sunt nidifugi, fiind îngrijiti de către femelă timp de 3 - 4 săptămâni. După această perioadă ei rămân în continuare împreună și începând cu luna septembrie formează grupări mai mari. Specia depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.

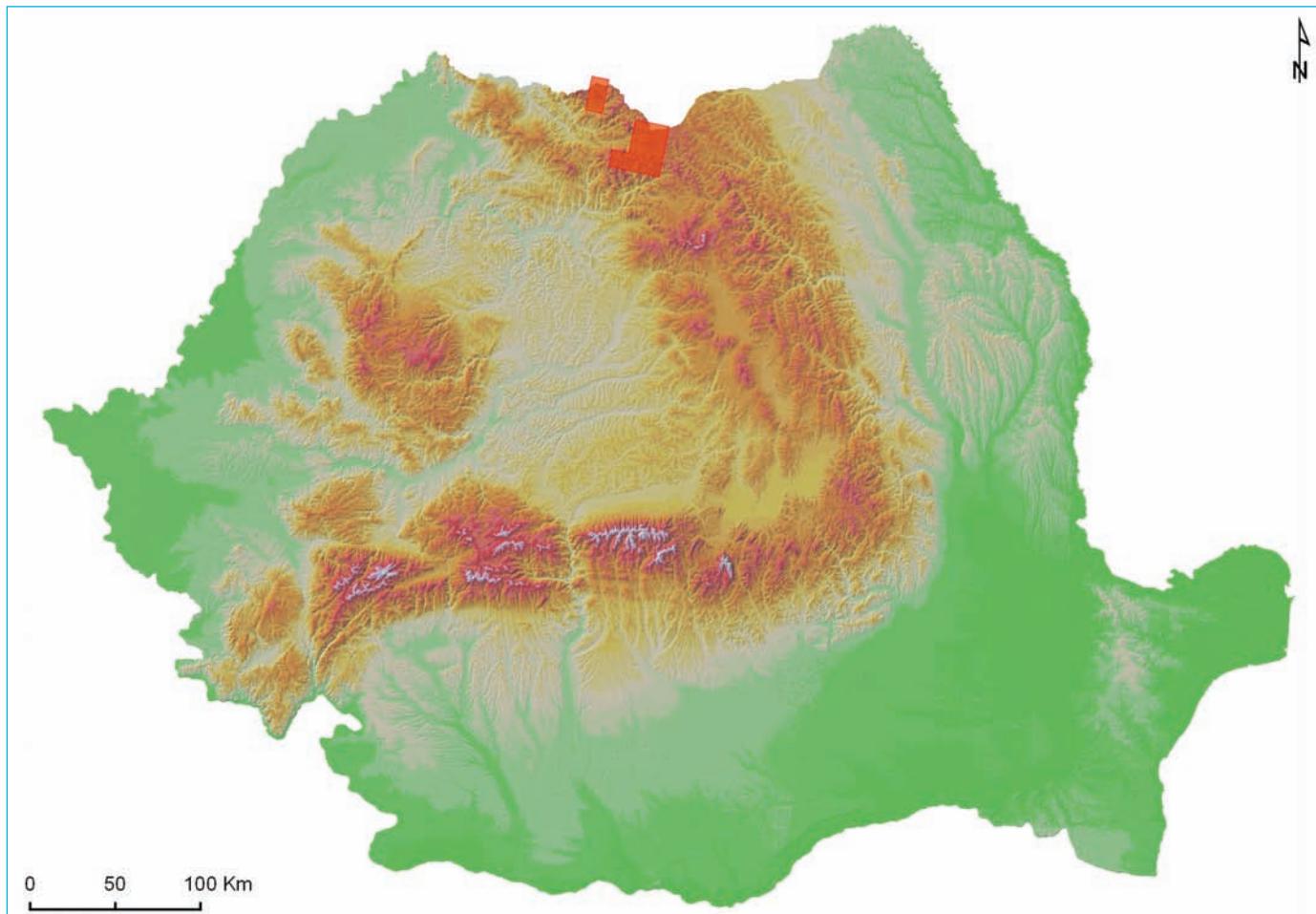
- Incendii de pădure.
- Poluare.
- Vânătoare și braconaj.
- Perturbarea datorată altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Programarea lucrărilor silvice ținând cont de biologia speciei pentru a se evita perturbarea acesteia în perioadele critice (reproducere).
- Crearea / îmbunătățirea planurilor de management în vederea creșterii calității habitatului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatației.
- Limitarea creșterii animalelor la nivele care nu afectează structura pădurilor și regenerarea copacilor și a vegetației de sub copaci.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Stoparea vânătoriei și a braconajului.
- Reglementarea turismului și a altor activități antropică în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor).
- Determinarea densității optime a ungulatelor compatibile cu conservarea speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv a parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COCOŞ DE MUNTE - WESTERN CAPERCAILLIE

Tetrao urogallus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: Tetrao

SPECIA: *Tetrao urogallus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■		■		■	■		■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	II*/III**			

DISTRIBUȚIE

Este o specie palearctică, euro-siberiană, boreo-alpină, care este răspândită în mod neuniform. Este prezentă la est de Urali, arealul său întinzându-se în zona pădurii taiga până la fluviul Lena, spre vest până în estul Franței și din nordul peninsulei Scandinave spre sud până în Alpii italieni, Carpații sud-estici, Munții Rodopi și Alpii Dinarici. Mici populații mai există în Scoția, Pirinei și munții Cantabrii. În România este o specie larg răspândită în pădurile de conifere, în special în cele de molid din Carpați; lipsește însă din arboretele tinere sau cele deranjate prin activități umane. Abundența păsărilor pe teritoriul pe care-l populează nu este uniformă, populațiile fiind mai numeroase în nordul Carpaților Orientali și pe versantul nordic al celor Meridionali și mai puțin numeroase în Carpații Olteniei și Munteniei.

POPULAȚIE

Efectivul european este evaluat la 760.000 – 1.000.000 de perechi, jumătate aflându-se în Rusia. Efective de peste 1000 de perechi se găsesc în Rusia, Finlanda, Suedia, Norvegia, Austria, România, Franța, Italia, Spania, Estonia și Ucraina. Evoluția speciei a înregistrat încă din sec. XIX o scădere continuă, întreruptă doar în jurul anului 1900 când efectivele s-au refăcut și chiar și arealul s-a extins în Alpii de Sud. După anii 1940 scădereea a continuat în Europa de Vest și cea Centrală, parțial și în Balcani și Scandinavia. În România populația a fost estimată după numărul de masculi cântători ai căror efective sunt estimate la 2.200 – 2.400 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cocoșul de munte preferă molidișurile mature dar nu foarte dese, cu subarboret și strat ierbos, care este format îndeosebi de afin (*Vaccinium myrtillus*) și merișor (*Vaccinium vitis-idaea*), aflat în apropierea unor surse de apă. Specia este prezentă în intervalul altitudinal de 800 – 1.800 m. Evită pădurile de foioase pure. Iarna preferă arboretele

pure de răsinoase, adăpostite de vânt, luminozitate. Este o pasare sedentară, care în iernile mai grele coboară la altitudini mai mici unde poate găsi hrana necesară. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 18 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 1 an, însă masculii ajung să se împerecheze abia la vîrstă de trei ani, atunci când este atinsă și maturitatea socială.

Se hrănește culegând hrana de pe sol, rareori scormonește. Iarna taie acele și lujerii din coroana arborilor, producând astfel un sunet forfecar. Hrana este mai ales de origine vegetală. În timpul rotitului predomină în dietă acele, mugurii și lujerii de molid, jneapăni sau ienupăr, dar consumă și mugurii și lujerii de mesteacăn, specii de *Vaccinium*, etc. Pe măsura dezvoltării stratului ierbos, încețează consumul de ace de răsinoase, iar spre toamnă crește ponderea fructelor și semintelor, în special celor de afin, merișor, rug, măceș, soc, etc. Iarna consumă ace, muguri de foioase, frunze de iederă, lujeri de afin. Rareori consumă nevertebrate și vertebrate mici. În căutarea hranei, păsările intră în rariști, tăieturi de pădure, arborete de mesteacăn, turbării sau urcă până în tufărișurile subalpine.

Este o specie poligamă. Jocurile nupțiale și împerecherea are loc pe suprafețe restrânse ale pădurii, în așa numitele „locuri de rotit”, din luna aprilie până la începutul lunii mai. După împerechere, în luna mai, femela depune o pontă formată din 5 – 12 ouă într-un cuib rudimentar căptușit cu puțină vegetație, care este amenajat pe sol. Ouăle sunt de culoare brun – gălbui, cu pete mici, rotunjite brun – întunecate și brun – roșcate. Incubația durează 26 – 29 zile și este asigurată numai de către femelă.. Puii sunt nidifugi, cu puf galben – arămuș deschis pe burtă, capul și gâtul arămii – gălbui, iar spatele acoperit de dungi mai închise la culoare. Puii sunt îngrijiti doar de femelă și hrăniți în primele luni preponderant cu insecte, în special larve și pupe de furnici. Ei rămân împreună cu femela până în luna septembrie. Specia depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendii de pădure.

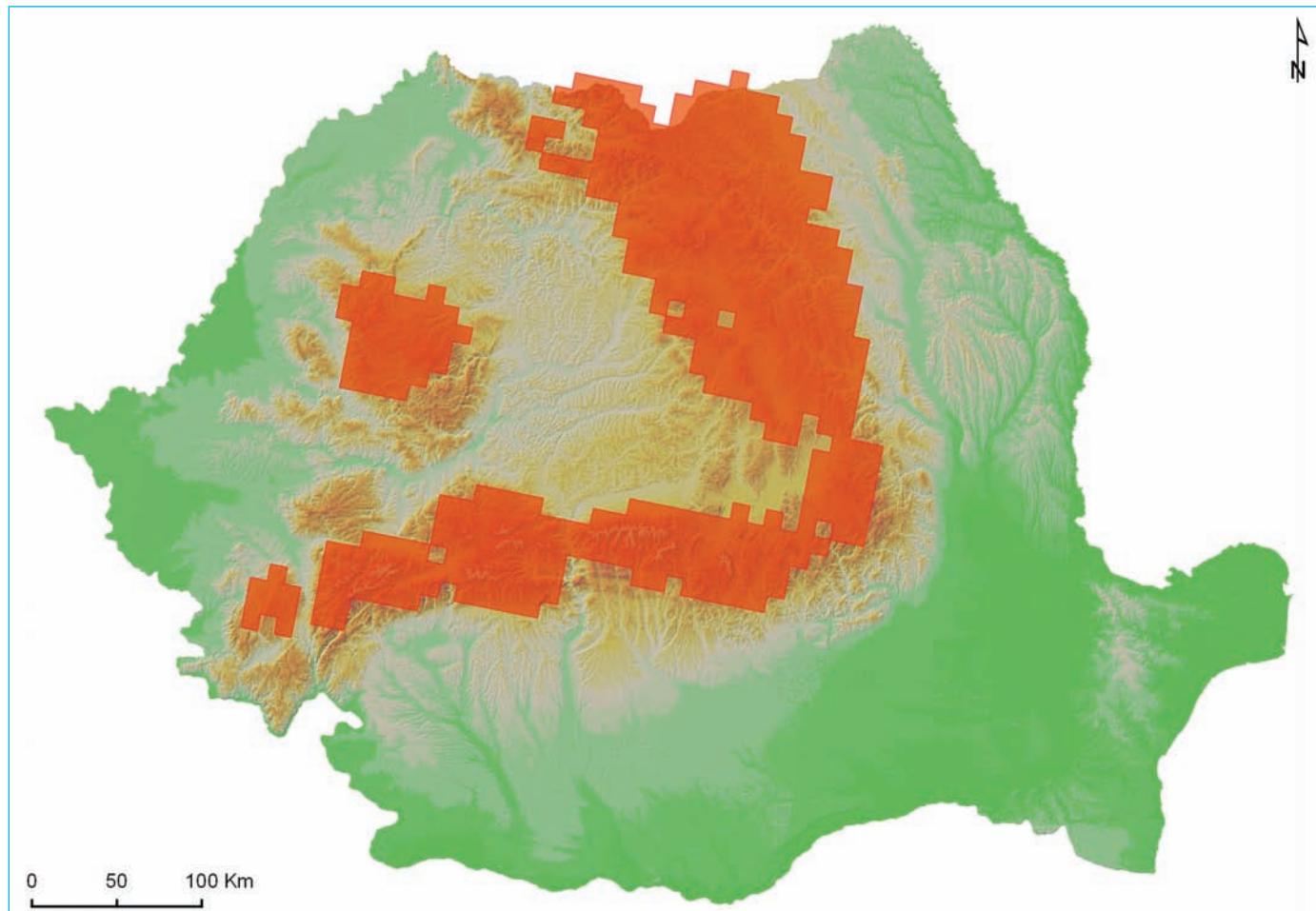
- Poluare.
- Vânătoare și braconaj.
- Perturbarea datorată altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Programarea lucrărilor silvice ținând cont de biologia speciei pentru a se evita perturbarea acesteia în perioadele critice (reproducere).
- Crearea / îmbunătățirea planurilor de management în vederea creșterii calității habitatului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Limitarea creșterii animalelor la nivele care nu afectează structura pădurilor și regenerarea copacilor și a vegetației de sub copaci.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Stoparea vânătorii și a braconajului.
- Reglementarea turismului și a altor activități antropică în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor).
- Determinarea densității optime a ungulatelor compatibile cu conservarea speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv a parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

POTÂRNICHE - GREY PARTRIDGE

Perdix perdix

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: Perdix

SPECIA: *Perdix perdix*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■		■				■	■
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal care cuprinde aproape toată Europa, Asia Mică, vestul și centrul Asiei. În America de Nord există de asemenea o populație de potârnichi care însă provin din înmulțirea celor care au fost introduse. În România potârnicaea poate fi întâlnită în toată țara, fiind mai rară doar în Transilvania.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 1.600.000-3.100.000 de perechi cuibăritoare, tendință populatională fiind de declin accentuat. Populația din România este estimată la 120.000-180.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie terestră care poate fi întâlnită pe pajiști în care sunt prezente tușiuri izolate, cu o înălțime a vegetației nu cu mult mai mare decât înălțimea păsării. Poate fi întâlnită, de asemenea, în pajiștile alpine; evită terenurile pe care se practică o agricultură intensivă. Este o specie sedentară, gregară între iulie și ianuarie, în afara acesei perioade trăind în perechi. Atinge în libertate longevitatea maximă de 5 ani și 2 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de 10 luni.

Se hrănește preponderent cu hrană de origine vegetală (cereale, semințe de buruieni, diverse fructe, plante tinere etc.). Ocazional consumă și insecte (în special în perioada de creștere a puiilor), râme, melci și ouă de furnici.

Potârnicaea este o specie monogamă, perechile menținându-se pe tot parcursul vietii până la dispariția unuia din parteneri. În cazul acestor specii femela este aceea care își alege partenerul, întotdeauna din alt stol, evitând astfel încrușările între exemplare înrudite. Perioada de cuibărit durează între aprilie și septembrie (în cazul în care sunt depuse mai multe ponte). Cuibărește pe sol în vegetație densă, într-o mică adâncitură pe care o cătușește cu frunze și fire de iarba uscată, la care adaugă și fulgi. Nu s-a constatat o preferință anume pentru amplasarea cuibului (în mi-

riști, culturi de trifoi, în mărcăni, în răzoare etc.). Punta este formată din 10-20 de ouă de culoare uniformă, galben-verzui sau brun-măsliniu. Ele sunt clocite o perioadă de 23-25 de zile numai de către femelă, masculul stând în apropiere și supraveghind cuibul. La părăsirea cuibului pentru a se hrăni, femela are obiceiul de a-l masca cu iarba uscată. Au fost găsite cuiburi în care au depus punctă două femele. Puii sunt nidifugi, plecând imediat din cuib după părinti, ambii fiind implicați în creșterea lor. În primele 10 zile ei pot digera numai hrană de origine animală, astfel încât părintii îi hrănesc numai cu nevertebrate, predominând insectele. După două săptămâni puii sunt capabili să zboare. Dacă a fost distrusă prima punctă are loc o a doua depunere, fiind ales pentru cuib un alt loc decât cel inițial, iar puncta depusă are un număr mai redus de ouă.

AMENINȚĂRI

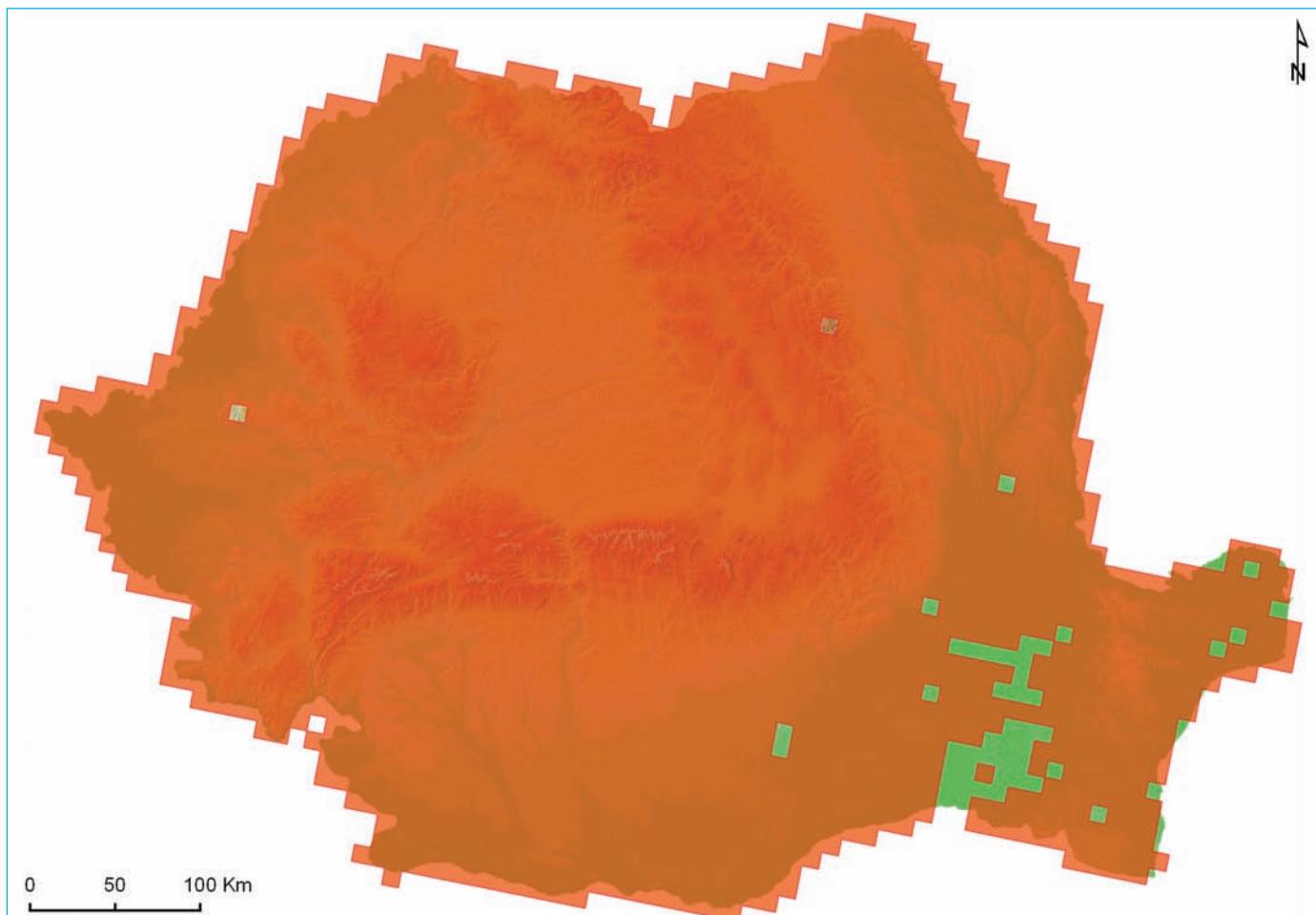
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii și al altor activități antropogene.
- Amenințări provocate de structuri și clădiri din afara localităților.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnăoase.
- Menținerea sau creșterea unei fâșii de limită necultivate de minimum 0,5 m (ideal 1,5 m).
- Împiedicare cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; încurajarea agriculturii organice.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; elaborarea unui plan de control pentru folosirea îngrășămintelor naturale.
- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciei, încurajarea culturii cu specii care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Controlarea braconajului și limitarea temporară a vânătorii.
- Încurajarea studiilor științifice pentru o mai bună cunoaștere a speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PREPELIȚĂ (PITPALAC) - COMMON QUAIL

Coturnix coturnix

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Galliformes

FAMILIA: Phasianidae

GENUL: Coturnix

SPECIA: *Coturnix coturnix*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II*		

DISTRIBUȚIE

Prepelita este o specie larg răspândită în aproape toată Europa, întâlnindu-se și în Turcia și Asia Centrală. Toamna migrează spre sud în Africa de Nord, Africa Centrală și Asia de Sud-Vest, unde iernează. Unele specii din Scandinavia iernează în Europa de Sud.

POPULAȚIE

În Europa se estimează existența unui număr de 2.800.000-4.700.000 de perechi cuibăritoare. Pentru țara noastră, populația cuibăritoare este estimată la 575.000-1.150.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este întâlnită în regiunile de deal și de câmpie, în vegetația deasă din pășuni, în tufișurile de pe malurile râurilor și pe câmpurile cultivate în special cu cereale sau leguminoase.

Prepelitele trăiesc în perechi sau în grupuri sociale mici și formează grupuri mai mari doar în timpul migrației. Migrează doar noaptea, mai ales în nopțile cu luna plină. Uneori când au hrănă din abundență și toamna timpul se menține călduros, se întârzie plecarea spre ținuturile de iernare până după 15 octombrie. Zboară la înălțimi joase, cu viteza mică, cu bătăi rapide de aripi și de mică amploare. Hrana este obținută seara și dimineața prin scormonire pe sol, fiind formată din diverse semințe și nevertebrate (insecte, melci, miriapode, păianjeni sau viermi); în timpul zilei se odihnește, retrăsă în diferite locuri umbroase. Se ridică greu în zbor preferând mersul pe jos, strecându-se cu mare ușurință prin vegetație, cu gâtul îndesat și dând din cap la fiecare pas.

Pe drumul de reîntoarcere spre Europa, o mare parte dintre exemplare scot un rând de pui în nordul Africii, după care sosesc cu puii tineri și mai scot un rând de pui în Europa. Majoritatea prepelitelor sosesc însă direct în Europa, unde scot două serii de pui pe an. Este citată în literatură atât ca specie monogamă, cât și ca specie

poligamă. În amândouă situații însă, masculul nu participă la construirea cuibului, clocit și creșterea puilor. Împerecherea are loc imediat după sosirea din migrație. Masculii ajung în teritoriile de cuibărit înaintea femelelor, care, odată sosite, localizează zona pentru instalarea cuibului și răspund la chemarea vocală a masculilor. Cuibul este construit în vegetația deasă, fiind practic o gropă în sol căptușită de femelă cu câteva fire de vegetație uscată. Aceasta este foarte bine ascunsă în ierburile înalte, aplicate în boltă deasupra cuibului. Femela depune 2-3 ponte între lunile mai și august, care sunt formate din 8-15 ouă de culoare galbuie sau gri-deschis, punctate cu brun, și pe care le cločește singură timp de 18-20 de zile. Prin urmare, femela caută să-și amenajeze cuibul aproape de o sursă de hrană, pentru a nu fi nevoie să lipsească mult de pe cuibar, și se adapă cu picăturile de rouă de pe vegetație. Puntele târziu, depuse în mijlocul sau la sfârșitul verii, pot fi pante depuse de prepelitele sosite mai târziu, pante de înlocuire sau al doilea rând de pante. Puii sunt nidifugi, părăsind cuibul după câ-

teva ore. În prima parte a vieții lor sunt hrăniți de către femelă cu insecte și diverse larve, iar mai târziu învață să mănânce diferite semințe și fructe. După 20 de zile ei pot zbura, iar la o lună ating aproape dimensiunile adulților. După două luni sunt complet dezvoltăți și apti pentru migrare în ținuturile de iernare.

AMENINȚĂRI

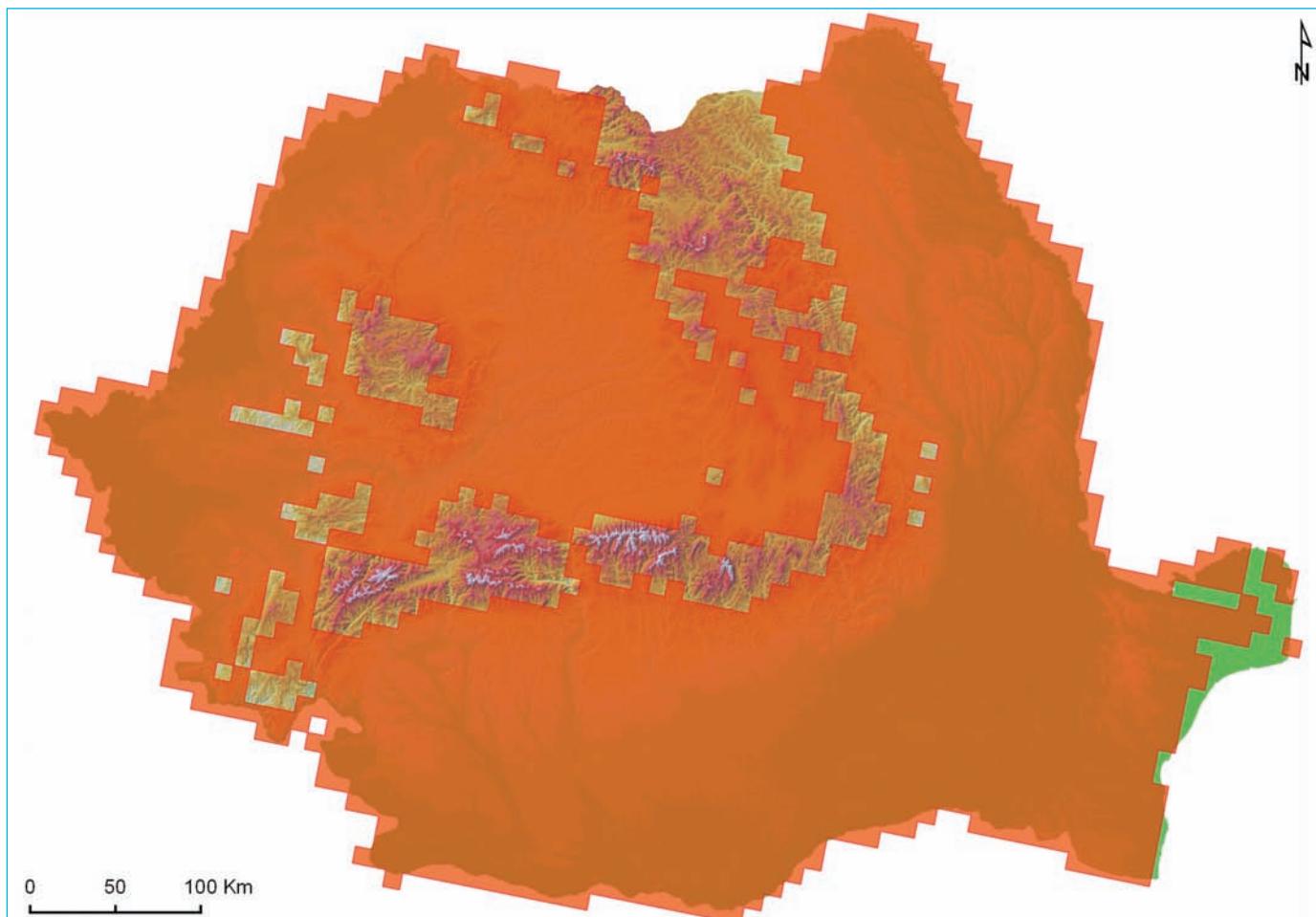
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii și al altor activități antropogene.
- Amenințările provocate de structuri și clădiri din afara localităților.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnăoase.
- Menținerea sau creșterea unei fâșii de limită necultivate de minimum 0,5 m (ideal 1,5 m).
- Împiedicare cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; încurajarea agriculturii organice.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; elaborarea unui plan de control pentru folosirea îngrășămintelor naturale.
- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciei, încurajarea culturii de cereale care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticiti.
- Controlarea braconajului și limitarea temporară a vânătorii.
- Încurajarea studiilor științifice pentru o mai bună cunoaștere a speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORCODEL MIC - LITTLE GREBE

Tachybaptus ruficollis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Podicipediformes

FAMILIA: Podicipedidae

GENUL: *Tachybaptus*

SPECIA: *Tachybaptus ruficollis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Corcodelul mic este o specie migratoare în Europa, cuibăind în centrul și sud-estul Europei și centrul și estul Asiei. Migrează pentru a iarna în centrul și sudul Africii, precum și în sudul Asiei. În România este oaspete de vară care rămâne foarte rar pe perioada de iarnă, staționând cu precădere pe apele sălinoase interioare, neînghete sau chiar în apropierea malurilor Mării Negre. Poate fi observată și în amenajări piscicole, pe lacuri de acumulare, cursul Dunării, în complexul lagunar Razelm-Sinoe, Delta Dunării, pe râuri cu apă liniștită etc.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată între 99.000 și 170.000 de perechi, fiind considerată în prezent în declin spre deosebire de anul 2004, când era considerată stabilă. Populația care cuibărește în România a fost apreciată la 6.000-12.000 de perechi, iar cea care iernează este de 1.000-2.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este întâlnită într-o mare varietate de tipuri de habitate acvatice mici și cu adâncimi de până la 1 m, care au vegetație bogată și o densitate mare de nevertebrate acvatice. Totodată, nu sunt preferate de specie habitatele acvatice care au pești răpitori mari. Habitatele propice pentru corcodelul mic includ lacuri mici, heleșteie, golfuri ale zonelor cu luciu mare de apă, dar care au malurile acoperite de vegetație, lacuri alcaline sau saline și de acumulare, râuri încet curgătoare, canale, meandre inundate, lagune costiere, zone inundabile sezoniere, mlaștini, lacuri din balastiere și chiar culturi de orez. În România specia este întâlnită preponderent în Delta Dunării și pe apele interioare mici, precum heleșteiele și bazinele piscicole; iarna este comună pe lacuri cu deschidere mare și poate fi observată ocazional de-a lungul coastei Mării Negre, în golfuri protejate de acțiunea valurilor mari. Când își schimbă penajul, specia necesită

zone cu hrana abundantă. Duce de obicei o viață ascunsă, greu de observat. Este o specie foarte vioaie, fiind un foarte bun înălderitor și scufundător. Pe uscat pasărea se mișcă destul de greu, neîndepărându-se la mai mult de 0,5 m de malul apei. Zboară destul de bine, iar pentru a se ridica de pe apă își ia puțin avânt, bătând apa cu picioarele. Nu se poate ridica în zbor direct de la sol. Atinge în libertate longevitatea maximă de 17 ani și 5 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Hrana este alcătuită în general din insecte acvatice, larve, moluște mici, crustacee, broaște și, rareori, puiet de pește. Obține hrana prin scufundare de la suprafața apei folosindu-se pentru propulsie de picioare sau de aripi. Adâncimea la care se scufundă este de maximum 2 m, timpul petrecut sub apă fiind de maximum 30 de secunde. Prada de talie mică este înghițită sub apă, iar pe cea mai mare o consumă la suprafața apei.

Împerecherea este monogamă, perechile formându-se pe toată durata perioadei de cuibărit, existând cazuri și pe perioade mai lungi dacă perechea folosește același teritoriu. Formarea perechilor începe spre sfârșitul verii, odată cu năpârlirea. Majoritatea ajung în teritoriile de cuibărit deja în perechi la începutul perioadei de migrație, care are loc în lunile februarie–aprilie. Cuibărește de obicei în perechi solitare. Cuibul este format din plante acvatice plutitoare, ancoreat de vegetația emergentă, crengi scufundate sau tușuri de la marginea lacurilor cu apă puțin adâncă. Ponta este de 4-6 ouă care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubația fiind de 20-21 de zile. Ambii parteneri cloresc ouăle și apără cuiul de eventuali prădători. Puii sunt hrăniți de ambii părinți, iar după 2-3 zile părăsesc cuibul împreună cu adulții, sub ariile acestora sau pe spatele lor. Penele se dezvoltă complet la 44-48 de zile de la eclozare. Puii devin independenți după 30-40 de zile de la dezvoltarea penajului.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

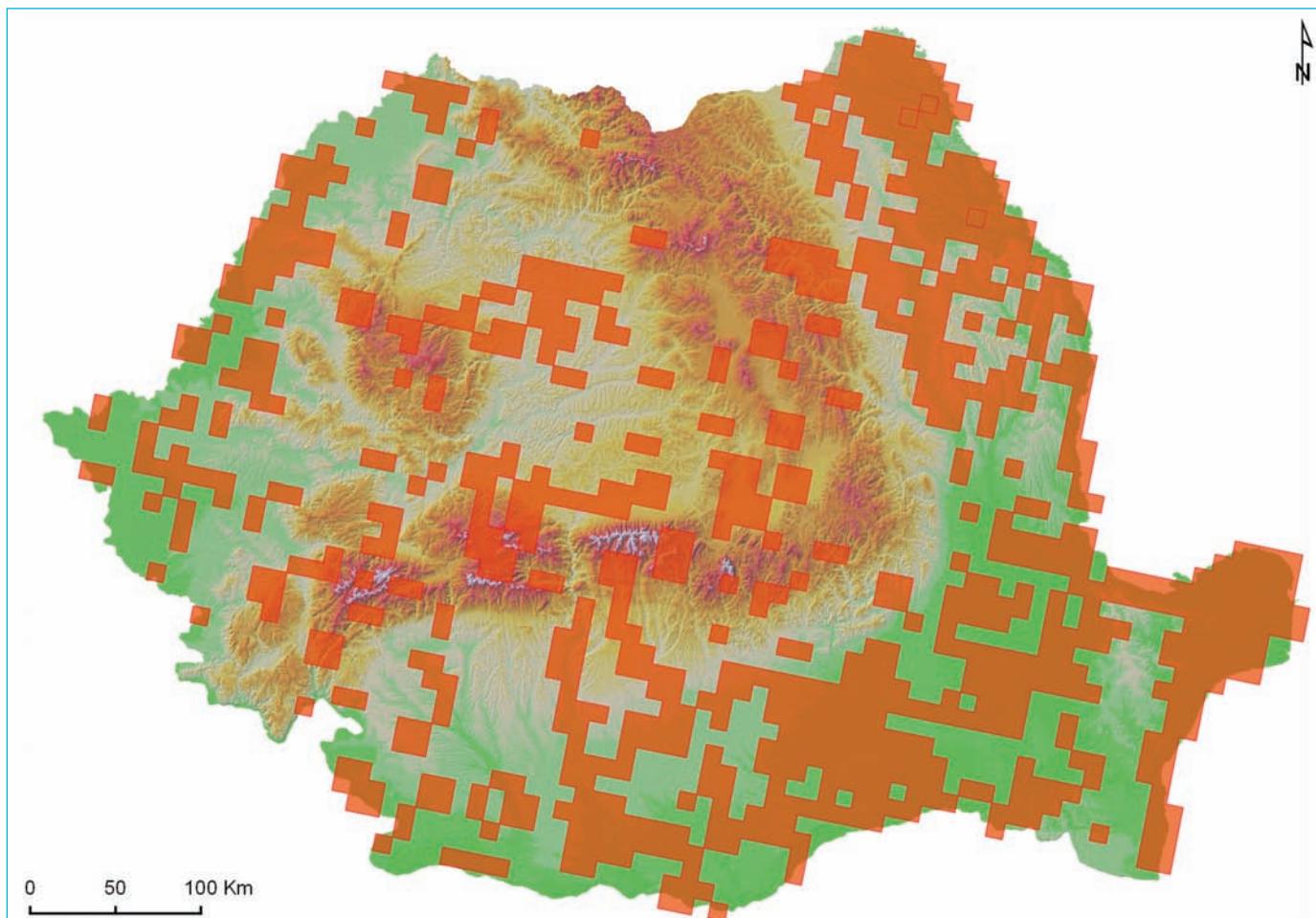
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORCODEL MARE - GREAT CRESTED GREBE

Podiceps cristatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Podicipediformes

FAMILIA: Podicipedidae

GENUL: Podiceps

SPECIA: Podiceps cristatus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

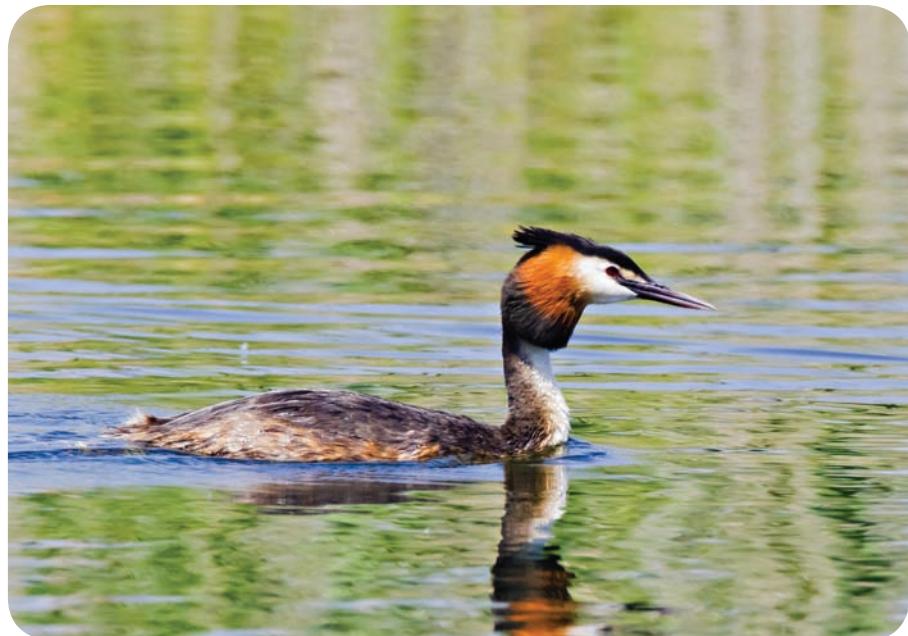
Este o specie în general sedentară în Europa, cuibărind în centrul, estul și nordul Europei, precum și centrul, sudul și estul Asiei. Unele populații migrează către sudul Africii și Australia, precum și în sud-estul Asiei pe perioada de iarnă. În România specia este migratoare parțială, iarna staționând cu precădere pe apele interioare sătătoare, neînghete sau chiar pe cursuri de râurilor mari, iar vara putând fi observată pe suprafața apei în marea majoritate a habitatelor acvatice (amenajări piscicole, lacuri de acumulare, cursul Dunării, complexul lagunar Razelm-Sinoe, Delta Dunării, râuri cu apă liniștită etc.).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 300.000-450.000 de perechi, iar cea care ieșează depășește 240.000 de exemplare. În ultimii 20 de ani populația a fost (și este încă) în creștere numerică. Dintre țările europene cu cele mai mari efective de corcodel mare menționăm Bielorusia, Finlanda, Germania, Lituania, Olanda, Rusia și Suedia. Efectivul din România a fost apreciat la 15.000-30.000 de perechi, întâlnite preponderent pe apele interioare, precum lacuri, heleșteie, bazine piscicole, bălți, mlaștini etc., dar și în Delta Dunării.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie parțial migratoare, care cuibărește într-o mare varietate de tipuri de habitate acvatice, cum sunt lacurile cu apă dulce sau salmastră cu vegetație emersă și submersă abundantă, preferând și apele eutrofizate și pe cele nonacide, care au substrat mălos sau nisipos și maluri mai mult sau mai puțin abrupte. În general, preferă habitatele acvatice care au adâncimi de până la 5 m și o suprafață mare a luciului de apă. În timpul iernilor este o specie comună pe lacuri cu deschidere mare, unde apa nu îngheță, și poate fi observată doar ocazional de-a lungul coastei habitatelor marine, în estu-

are sau golfuri protejate de acțiunea valurilor mari. Corcodelul mare duce de obicei o viață solitară, rareori fiind observat în grupuri mari mari de 100 de indivizi. Este puțin activ la suprafața apei, dar un foarte bun înnotător și scufundător. Poate pluti pe suprafața apei sau poate intra în imersie, lăsându-și afară numai gâtul și capul, în cazul în care simte un pericol. Pe uscat se mișcă destul de greu, iar pentru a se ridica în zbor de pe apă trebuie să-și ia avânt fugind pe apă; nu poate zbura de la nivelul solului. Atinge în libertate longevitatea maximă de 19 ani și 2 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de 2 ani. Hrana este alcătuită în general din insecte acvatice și pești de talie mică și medie de până la 25-30 cm lungime. Obține hrana prin scufundare de la suprafața apei folosindu-se pentru propulsie de picioare sau de aripi. Adâncimea la care se scufundă este de până la 4 m, însă poate ajunge excepțional și la 6 m, timpul petrecut sub apă fiind de până la 1 minut. Consumă prada atât în timpul scufundării, cât și la suprafața apei, în funcție de mărimea ei. Dintre insecte preferă efemeropterele, ploșnițele de apă, larvele de libelule, gândaciile de apă etc., iar dintre speciile de

pești de apă dulce menționăm zgâivoaca și puiețul de crap, plătica, bibanul etc. Rareori se mai poate hrăni și cu șerpi mici de apă și amfibieni. Este o specie monogamă, perechile menținându-se un sezon de cuibărit, existând cazuri și pe perioade mai lungi dacă perechea folosește același teritoriu. Jocurile nupțiale sunt foarte animate, mimând simularea curățirii penelor, scuturarea capului, prezintarea materialului de cuib etc., la care uneori participă mai multe păsări. Cuibărește de obicei în perechi solitare, însă au fost semnalate și colonii de peste 20 de cuiuri între care a existat o distanță de 20-25 m. Cuibul este format din plante acvatice plutitoare și este ancorat de vegetația emergentă. Punta este formată din 3-6 ouă care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubația fiind de 21-29 de zile și fiind asigurată de ambii parteneri. Când pleacă de pe cuib, ei acoperă ouăle cu vegetație în descompunere, pentru a le păstra temperatură. Puii ieșă pe rând și însoță sau se scufundă încă din prima zi, fiind îngrijiti de părinți până la vîrstă de 10-11 săptămâni. Pe timp nefavorabil puii pot fi purtați pe spate de părinți, iar în caz de pericol aceștia pot intra în imersie cu tot cu pui.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

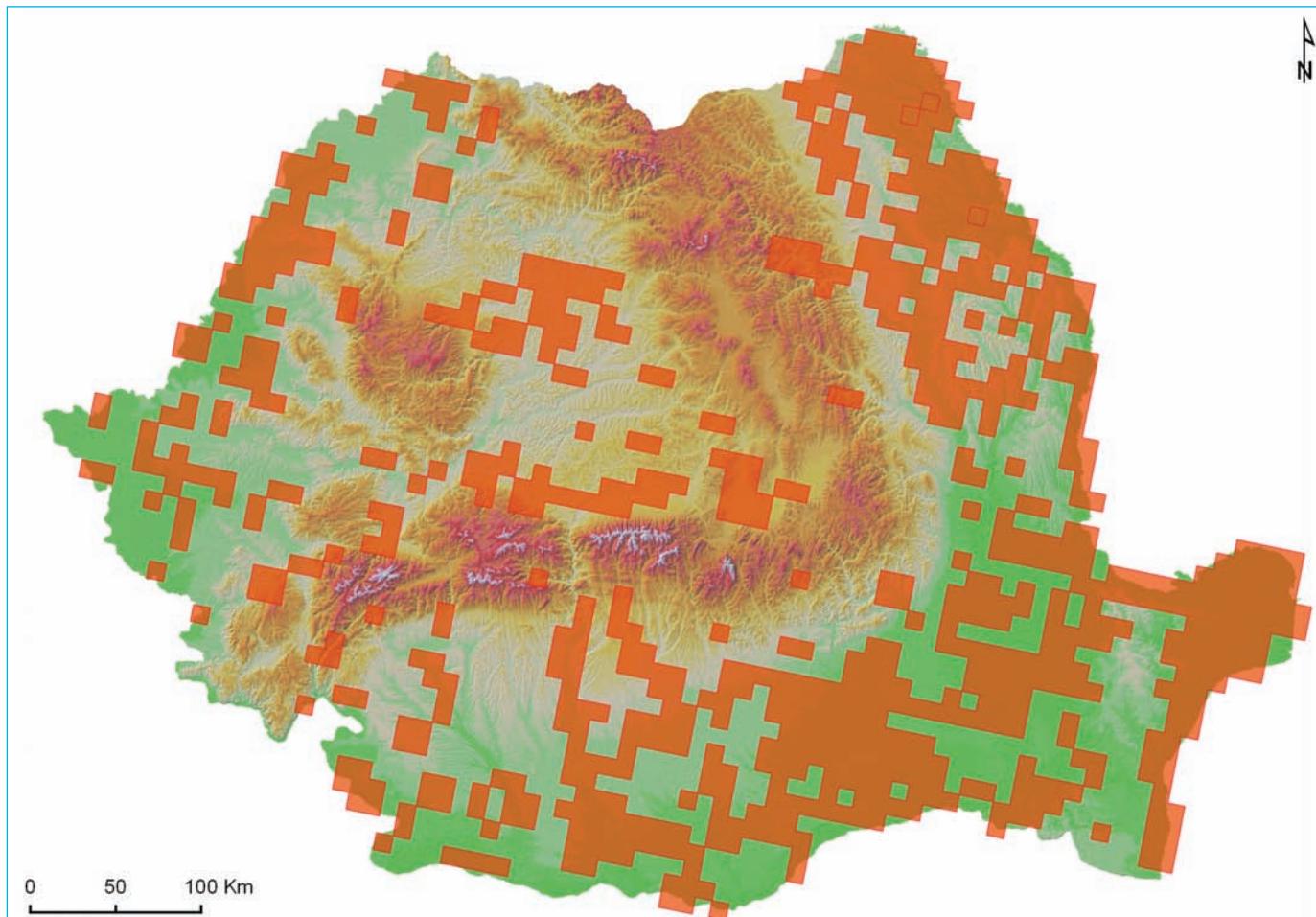
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refacă vegetația la un nivel ecolonomic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufulișurilor întinse cu apă permanentă.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORCODEL CU GÂT ROŞU - RED-NECKED GREBE

Podiceps grisegena

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Podicipediformes

FAMILIA: Podicipedidae

GENUL: Podiceps

SPECIA: *Podiceps grisegena*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Acest corcodel cuibărește în toată Europa, vestul și estul Asiei și în nordul Americii de Nord, micând pentru a ierna către centrul și sudul Africii, precum și în sudul și sud-estul Asiei. În România este oaspete de vară, cuibărind cu precădere pe apele statătoare interioare sau chiar pe bălțile formate de-a lungul râurilor; iarna poate fi observat în zonele costiere și pe lacurile de acumulare cu suprafață mare (complexul lagunar Razelm-Sinoe, lacurile din Delta Dunării etc.).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 32.000-56.000 de perechi, iar în timpul iernii efectivul depășește 4.400 de exemplare. În prezent populația este stabilă. Dintre țările europene cu cele mai mari efective de corcodel cu gât roșu menționăm Danemarca, Finlanda, Germania, Letonia, Polonia, Rusia și Ucraina. Populația din România a fost apreciată la 500-800 de perechi cuibăritoare, iar în timpul iernii pot fi văzute între 10 și 50 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește pe lacurile interioare cu suprafață mică de până la 3 ha, cu adâncimi de maxim 2 m și vegetație emergentă abundantă, preferând apele din zone împădurite. Habitatele de hrănire includ heleșteie și lacuri mici, bălți formate de-a lungul râurilor, precum și lagune costiere și estuare. În habitatele marine sunt preferate zonele mai depărtate de mal, spre largul mării, cu adâncimi de până la 15 m și cu substrat de nisip și pietriș, stânci solitare și bancuri de alge plutitoare. Iarna este comun pe lacuri cu deschidere mare, unde apa nu a înghețat, și poate fi observat ocazional de-a lungul coastei pe estuare sau golfuri protejate de acțiunea valurilor mari, abundente în pește. De obicei ziuă să în desihuri, iar spre seară pe luciul de apă. Pe uscat ieșe rar și se mișcă greu, iar pentru a se ridica în zbor de pe apă trebuie să-și ia avânt fugind pe apă. Nu poate zbura de la nivelul so-

lului. Este mai puțin sociabilă spre deosebire de alte specii de corcodel. Atinge în libertate longevitatea maximă de 11 ani. Ajunge la maturitate sexuală la vîrsta de un an.

Hrana este alcătuită în general din nevertebrate acvatice, precum insecte, moluște și crustacee, în măsură mai mică hrănidu-se cu pești de talie mică. Obține hrana prin scufundare sau prin înnot la suprafață, cu capul scufundat. Adâncimea la care se scufundă este 7-10 m, timpul petrecut sub apă fiind de până la 74 de secunde. Consumă prada atât în timpul scufundării, cât și la suprafață apei, în funcție de mărimea ei. Rareori se hrănește și cu reptile și broaște.

Este o specie monogamă, perechile formându-se pe durata unui sezon de cuibărit și păstrându-se în anii următori dacă partenerii revin în același teritoriu. Jocurile nupțiale se observă greu, deoarece au loc mai mult în desihuri de stuf. În general seamănă cu ale corcodelului mare, dar nu sunt atât de complexe. Au fost observate comportamentele de urmărire a femelei de către masculul care înăoță cu corpul scufundat, ținând numai capul la suprafață, prezintări

reciproce de materii vegetale, intense manifestări vocale și diferite posturi ale corpului celor doi parteneri. Cuibărește de obicei în perechi solitare. Cuibul este construit de ambii părinți din plante acvatice plutitoare, ancorat de vegetația emergentă sau plutitoare. S-a observat și cuibăritul în colonii, cu o distanță de 50 m între cuiburi. Punta este formată din 3-6 ouă albe, care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubația durând 20-23 de zile. Acolo unde există mai multe ouă într-un cuib, se bănuiește a fi puncta depusă de mai multe femele. Ambii parteneri clocesc ouăle și apără cuibul de prădători. Puii ieșe pe rând și înăoță și se scufundă din prima zi, rareori întorcându-se la cuib. Până la 7-15 zile sunt îngrijiti de părinți și deseori sunt purtați pe spate, apoi încep să devină independenti și se dezvoltă complet până la vîrsta de 8-10 săptămâni. Familii rămân de obicei la locurile de cuibărit și se separă abia la începutul migrației de toamnă. Au fost semnalate cazuri frecvente în care o pereche a scos și un al doilea rând de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

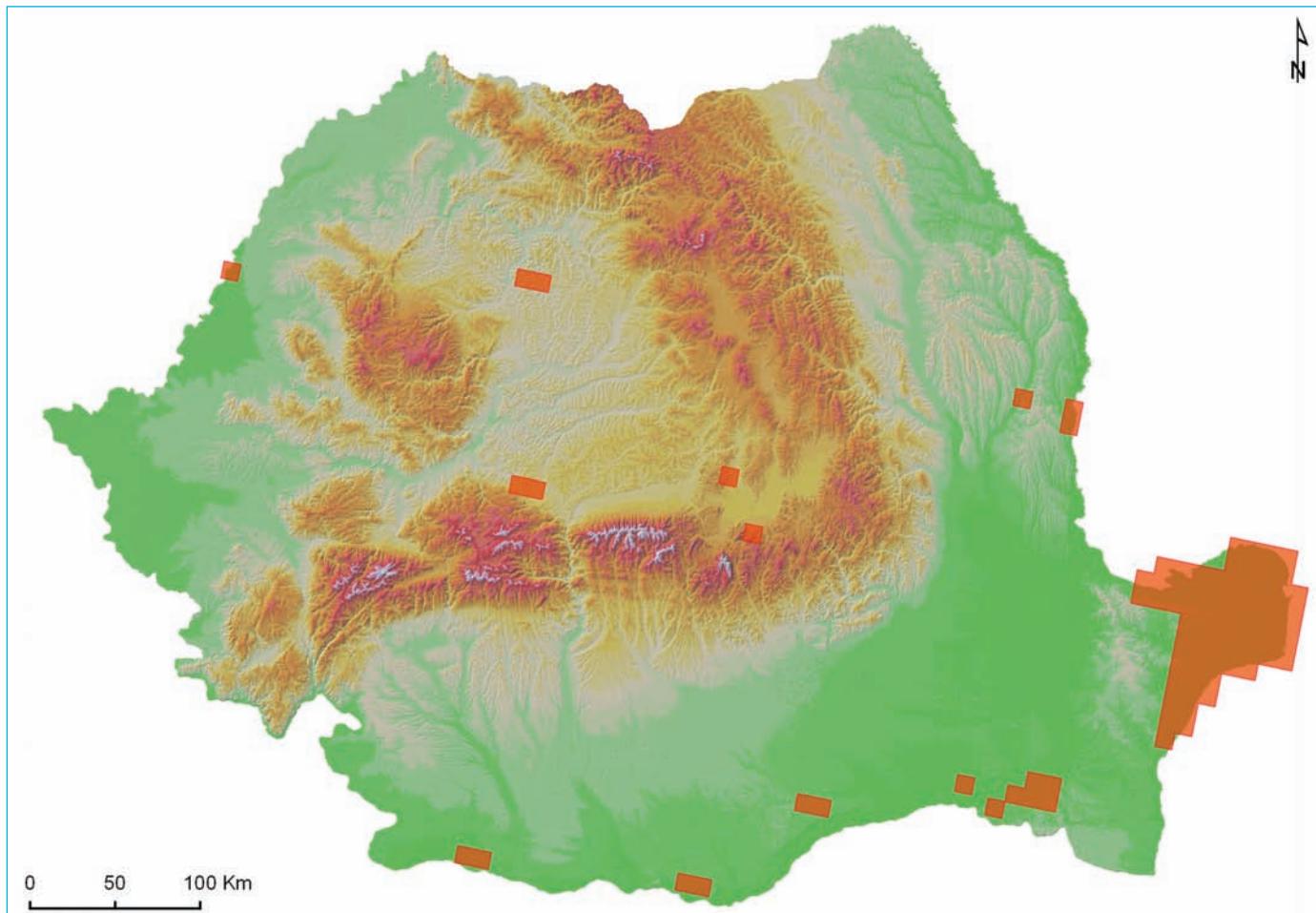
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufoarelor întinse cu apă permanentă.
- Interzicerea incendierii stufului.

- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORCODEL CU GÂT NEGRU - BLACK-NECKED GREBE

Podiceps nigricollis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Podicipediformes

FAMILIA: Podicipedidae

GENUL: Podiceps

SPECIA: *Podiceps nigricollis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

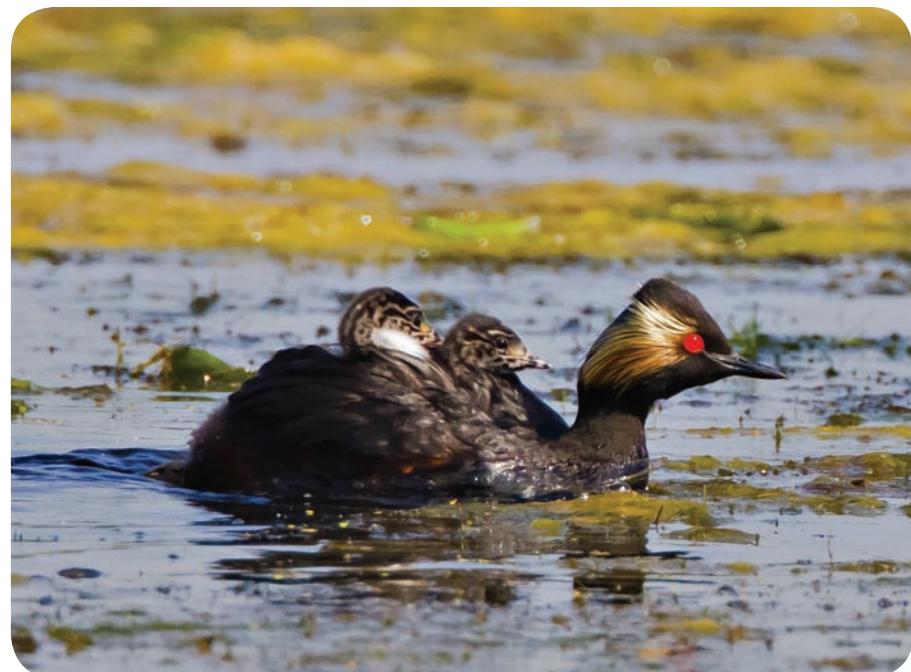
Este o specie migratoare, care are arealul de răspândire în toată Europa. Sudul continentului reprezintă cartierele în care migrează pentru a ierna. Populația asiatică cuibărește în centrul și vestul continentului, migrând către sud-est pentru iernare. Efectivele nord-americane cuibăresc în centrul și vestul continentului, migrând apoi către America Centrală și regiunea sudică a Americii de Nord. În România specia este oaspete de vară, cuibărind cu precădere pe apele sătătoare interioare sau chiar pe bălțiile formate de-a lungul râurilor, iar iarna poate fi observată pe suprafața apei în zonele costiere și pe lacurile de acumulare cu suprafață mare (complexul lagunar Razelm-Sinoe, Delta Dunării etc.).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la mai puțin de 53.000-96.000 de perechi; iernează pe acest continent peste 70.000 de exemplare. În prezent populația europeană a acestei specii este considerată a fi stabilă. Dintre țările europene cu cele mai mari efective de corcodei cu gât negru menționăm Franța, Germania, Polonia, Rusia și Ucraina. Populația din România a fost apreciată la 2.000-4.000 de perechi cuibăritoare, din care efectivele cele mai mari sunt prezente în Delta Dunării și în complexul Razelm-Sinoe. În timpul pasajelor se pot vedea între 7.000 și 9.000 de exemplare și iernează pe teritoriul țării 500-2.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pentru sezonul de cuibărit specia frecventează bazine temporare sau permanente, puternic eutrofizate, cu apă puțin adâncă și vegetație abundentă, cum sunt mlaștinile și lacurile cu vegetație submersă dispersată și pâlcuri de stuf. De asemenea, preferă și heleșteiele și iazurile piscicole, canalele de irigație, bălțiile formate de-a lungul râurilor și zonele inundabile. În afara sezonului de cuibărit specia se mută pe lacuri sărate, lacuri de acumulare și chiar în estuare

costiere, golfuri și canale marine cu apă puțin adâncă. De obicei ziua stă în desisuri de vegetație, iar noaptea ieșe pe luciu de apă. Înoată foarte repede la suprafața apei, fiind de asemenea și un bun scufundător. Pe uscat ieșe rar și se mișcă greu. Pentru a se ridica în zbor de pe apă trebuie să-și ia avânt fugind pe apă. Nu poate zbura de la nivelul solului. Este cel mai sociabil dintre corcodei și de obicei se observă în grupuri. În timpul pasajelor și în cartierele de iernare formează stoluri, uneori foarte mari. Atinge în libertate longevitatea maximă de 13 ani și 1 lună. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de 2 ani. Hrana este alcătuită în general din nevertebrate acvatice, precum larve și adulți de insecte, moluște și crustacee, în măsură mai mică hrănindu-se și cu viermi, melci, pești mici, amfibieni și chiar șerpi de talie mică. Obține hrana rotindu-și capul dintr-o parte în alta la suprafața apei sau se scufundă până la 5,5 m, stând imersat până la 1 minut. Consumă prada atât în timpul scufundării, cât și la suprafața apei, în funcție de mărimea ei. Este o specie monogamă, perechile formându-se

pentru un sezon de cuibărit, existând cazuri și de perioade mai lungi dacă perechea folosește aceeași teritoriu. Jocurile nupțiale se observă greu, fiindcă au loc mai mult noaptea, în desisuri. În general seamănă cu ale corcodelei mari, dar sunt mai puțin evolute. Cuibărește de obicei în perechi solitare, cu toate că în România a fost observat cuibărind în colonii de câteva zeci de cuiburi. Cuibul este format din plante acvatice plutitoare și este ancorat de vegetația emergentă sau plutitoare. Panta este formată din 3-4 ouă de culoare alb-gălbuiu, care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubația durând 20-21 de zile. Ambii parteneri clofecă ouăle și apără cuibul de eventuali prădători. Puii ies pe rând și înoată și se scufundă din prima zi, rareori întorcându-se la cuib. Dacă puncta este mare, deseori responsabilitatea părinților se împarte, fiecare îngrijind o parte dintre puieți. În luna august puieți sunt complet dezvoltăți. După perioada de cuibărit, păsările fie rămân în aceleași locuri până la începutul migrației de toamnă, fie trec pe lacuri mari, cu suprafață mare a lacului de apă, sau chiar pe mare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Mortalitatea cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

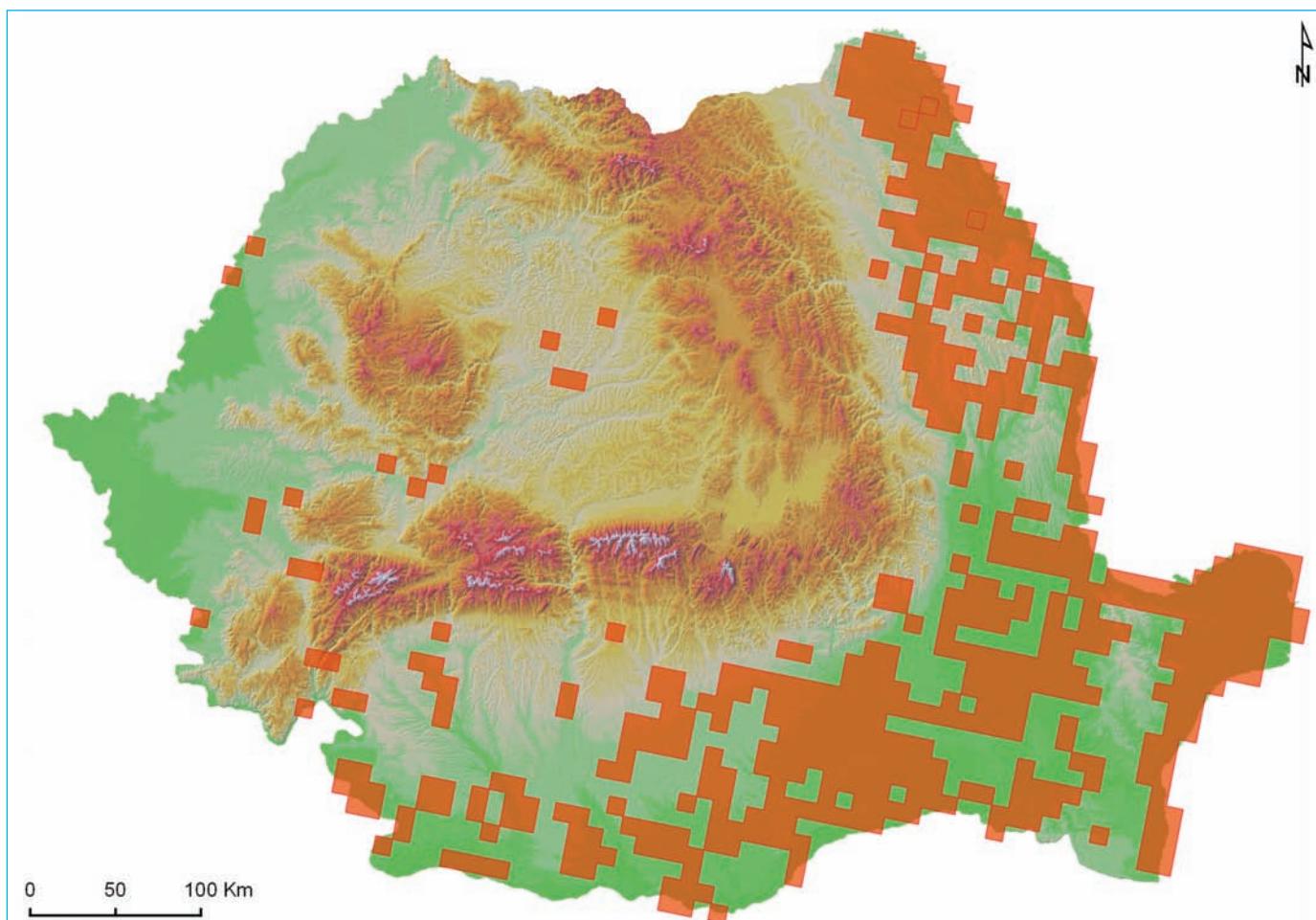
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refacă vegetația la un nivel ecolonomic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zonele importante pentru specie.

- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufoarelor întinse cu apă permanentă.
- Interdicția incendierii stufului.
- Managementul nivelului de apă, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interdicția vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORMORAN MARE - GREAT CORMORANT

Phalacrocorax carbo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Suliformes

FAMILIA: Phalacrocoracidae

GENUL: *Phalacrocorax*

SPECIA: *Phalacrocorax carbo*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Cormoranul mare cuibărește în aproape toată Europa, care reprezintă astfel mai puțin de jumătate din suprafața globală de cuibărit a speciei. Se întâlnește pe toată coasta Oceanului Atlantic, precum și pe coastele Mării Mediterane și pe cele ale Mării Negre. În România, specia este migratoare parțial, iarna staționând cu precădere pe apele săratătoare, interioare, neînghetează sau chiar pe cursurile râurilor mari, iar vara putând fi observată pe suprafața apei în marea majoritate a habitatelor acvatice (de exemplu, în amenajări piscicole, lacuri de acumulare, pe cursul Dunării, în complexul lagunar Razelm-Sinoe, Delta Dunării, pe râuri mai mari cu apă liniștită etc.).

POPULAȚIE

Populația din Europa este estimată la mai mult de 310.000-370.000 de perechi cuibăritoare și peste 420.000 de exemplare care iernează. În prezent populația este în creștere, fiind o specie adaptabilă și fără importanță cinegetică. Dintre țările europene cu cele mai mari efective de cormoran

mare menționăm Danemarca, Germania, Olanda, Norvegia, Rusia, Ucraina și Suedia. Populația cuibăritoare din România a fost apreciată la 12.000-20.000 de perechi, întâlnite preponderent pe apele interioare și în Delta Dunării. În timpul pasajelor se pot observa între 10.000 și 12.000 de exemplare și pe teritoriul țării noastre iernează un număr de 10.000-30.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia frecventează atât habitatele costiere, cât și zonele umede, interioare. În mediul marin este întâlnit în zonele de coastă protejate, precum estuare, lacuri salmastre, lagune, păduri inundabile, delte și golfuri. Habitante cu apă dulce sunt reprezentate de lacuri, râuri, zone inundate, mlaștini cu ochiuri de apă, iazuri piscicole etc. Este un foarte bun înotător și scufundător, plutind cu corpul scos la suprafață, iar în cazul în care se simte în pericol, intră în imersie, lăsând afară numai capul și gâtul. Pe uscat se mișcă destul de greu, iar pentru a se ridica în zbor trebuie să fugă pășind pe apă. Atinge în libertate longevitatea maximă de 23 de ani și 5 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de 3 ani.

Hrana este alcătuită în general din pești de până la 30-40 cm lungime. Obține hrana prin scufundare de la suprafața apei folosindu-se pentru propulsie de picioare sau de aripi. Adâncimea la care se scufundă este de până la 8 m, timpul petrecut sub apă ajungând la 2 minute. Consumă prada atât în timpul scufundării, cât și la suprafața apei, în funcție de mărimea ei. Dintre speciile de apă dulce preferate sunt carasul, crapul, știuca, plătica sau bibanul, iar dintre speciile marine preferă zglăvoaca, chefalul, barbunul, șprotul și hamsia.

Împerecherea este monogamă, perechile formându-se pe un sezon de reproducere, existând cazuri și pe perioade mai lungi dacă perechea folosește același teritoriu, revenind la vechile lor cuiburi, situate pe arborii de pe ostroave, din păduri inundabile sau direct pe stuf. Cuibărește adesea în colonii mixte de până la 400 de cuiburi, împreună cu alte specii de păsări (stârci sau cormorani mici). Jocurile nupțiale au loc pe cuib, chiar dacă acesta nu este gata. Cuibul este făcut din rămurele, plante și ierburi uscate, toate acestea fiind cimentate cu excrementele păsărilor. Pe același arbore pot exista până la 15 cuiburi, aceștia fiind complet desfrunziți și dezgoliți de scoarță din cauza exrementelor corozive. Punta este formată din 4-7 ouă, care sunt depuse în lunile mai-iunie, incubația durând 23-30 de zile. Ambii parteneri cloresc și apără cuibul de prădători. Puii sunt hrăniți la început cu pește digerat, apoi cu pește regurgitat, de 3-5 ori pe zi. Puii încep să se cațăre pe crengile arborelui la vîrstă de 35 de zile; ei pot înnota și sări în apă la 42 de zile de la eclozare. După circa 44 de zile de eclozare pot zbura, iar la 56 de zile părăsesc definitiv cuibul.

AMENINȚĂRI

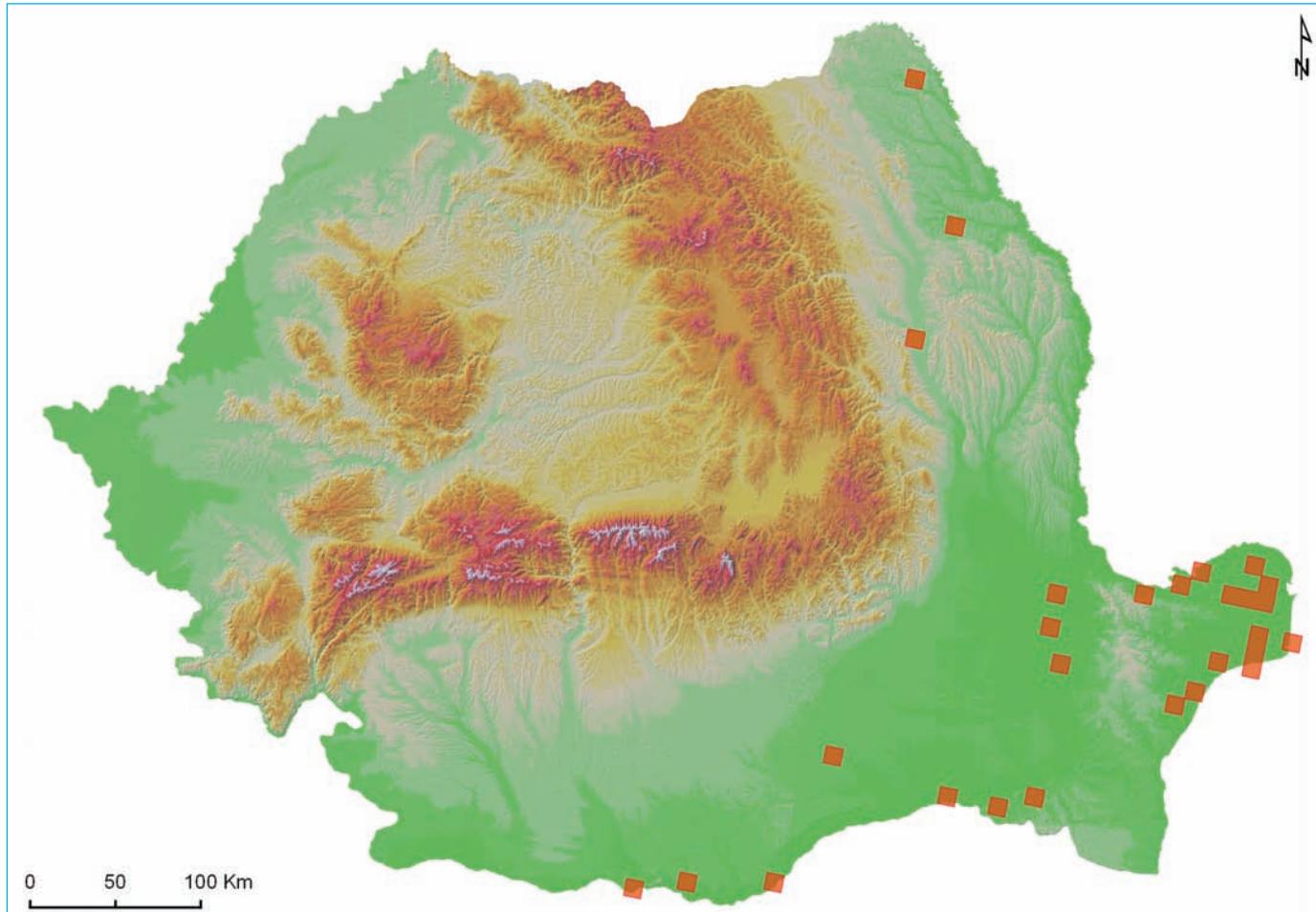
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea și braconajul.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de tensiune.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului păsărilor acvatice asupra resurselor exploatare comercial și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare a speciei cu activitățile sectoarelor afectate.
- Planificarea instalării turbinelor eoliene, pentru a minimiza riscul de coliziune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORMORAN MIC - PYGMY CORMORANT

Microcarbo pygmaeus (Phalacrocorax pygmaeus)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Suliformes

FAMILIA: Phalacrocoracidae

GENUL: Microcarbo

SPECIA: Microcarbo pygmaeus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Cormoranul mic cuibărește în regiunea sudică a Europei și sud-vestul Asiei. Se întâlnește pe toată coasta Mării Mediterane și a Mării Negre, precum și pe coastele Mării Caspice. În România specia este migratoare parțial, iarna staționând cu precădere pe apele stătătoare, interioare, neînghețate sau chiar pe cursurile râurilor mari, iar vara putând fi observată pe suprafața apei în marea majoritate a habitatelor acvatice (amenajări piscicole, lacuri de acumulare, cursul Dunării, complexul lagunar Razelm-Sinoe, Delta Dunării, râuri mari etc.).

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la mai puțin de 28.000-39.000 de perechi, iar cea care ieșează este formată din peste 63.000 de exemplare. Dintre țările europene și balcanice cu cele mai mari efective de cormoran mic menționăm Azerbaidjan, Grecia, România, Bulgaria și Turcia. Populația cuibăritoare din România a fost apreciată la 9.400-10.500 de perechi, întâlnite preponderent pe apele interioare și în Delta Dunării. În timpul pasajelor se pot observa între 10.000 și 18.000 de exemplare și ieșează un număr de 5.000-20.000 de exemplare pe teritoriul țării noastre.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cormoranul mic este o specie de climat cald, care apare în habitate cu apă dulce, situate în general de-a lungul Dunării, în zonele inundabile sau ferme piscicole. A fost observat mai frecvent în zone cu acoperire mare de luciu de apă, cu arbori mari în apropiere, în bălti cu apă dulce sau sălcete care au perdea de stufoasă densă, în zone cu suprafață mare de apă sau pe cursuri liniștite de apă, inclusiv meandrele Dunării, lacuri de acumulare sau lacuri formate temporar pe regiunile unor foste meandre ale Dunării, în orezării, în mlaștini și în câmpuri inundate. În toate aceste zone adâncimea apei nu trebuie să depășească 1,5-2 m, pentru a pescui ușor. Pe timpul iernii

cormoranul mic este observat în lagune costiere și delte, de-a lungul râurilor care au păduri de luncă, ferme piscicole etc. Înoată scufundat mult în apă și stă pe diferite suporturi pentru a se usca, precum ceilalți cormorani. Zboară cu bătăi dese de aripi, intercalate cu scurte planări. Zboară mai rar în formație liniară. Este un foarte bun înălțător și scufundător, plutind cu corpul la suprafață, iar în cazul în care se simte în pericol, intră în imersie, lăsând afară numai capul și gâtul. Pe uscat se mișcă destul de greu, iar pentru a se ridica în zbor trebuie să fugă păsind pe apă. Maturitatea sexuală este atinsă în al treilea an de viață.

Se hrănește ziua, în principal cu pește (biban,

babușcă, crap, zvârlugă și știucă) și ocazional cu mamifere mici, crustacee, lipitori și insecte mari. Greutatea medie a unui pește ingerat este de 7-71 g.

Este monogam, perechile formându-se pe toată durata unei perioade de cuibărit și chiar pe perioade mai lungi dacă partenerii revin în același teritoriu. Împerecherea are loc în cartierele de ieșire. Cuibăresc în colonii mixte, de obicei cu cormoranul mare sau specii de stârci sau egrete, inclusiv lopătări și țigănuși. Foarte rar este observat cuibărand solitar. Cuiburile sunt instalate în arbori dense sau arbuști, pe crengi aflate la înălțimi medii de 2-2,5 m de la sol, sau în stufoasă desă. De obicei, cuiburile vechi sunt reparate de la an la an

și refolosite, iar dacă își găsesc cuiburile distruse, vor construi un nou cuib pe locul celui vechi. Un număr de 3-7 ouă sunt depuse în lunile mai–iunie, incubația fiind realizată de ambii parteneri, pe o durată de 23-30 de zile. Puii sunt hrăniți la început cu pește digerat, apoi cu pește regurgitat, de 3-5 ori pe zi. Ei se cățără pe crengile arborelui la vârstă de 35 de zile; pot înota și sări în apă la 42 de zile de la eclozare. După circa 44 de zile de eclozare pot zbura, iar la 56 de zile părăsesc definitiv cuibul.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea și braconajul.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

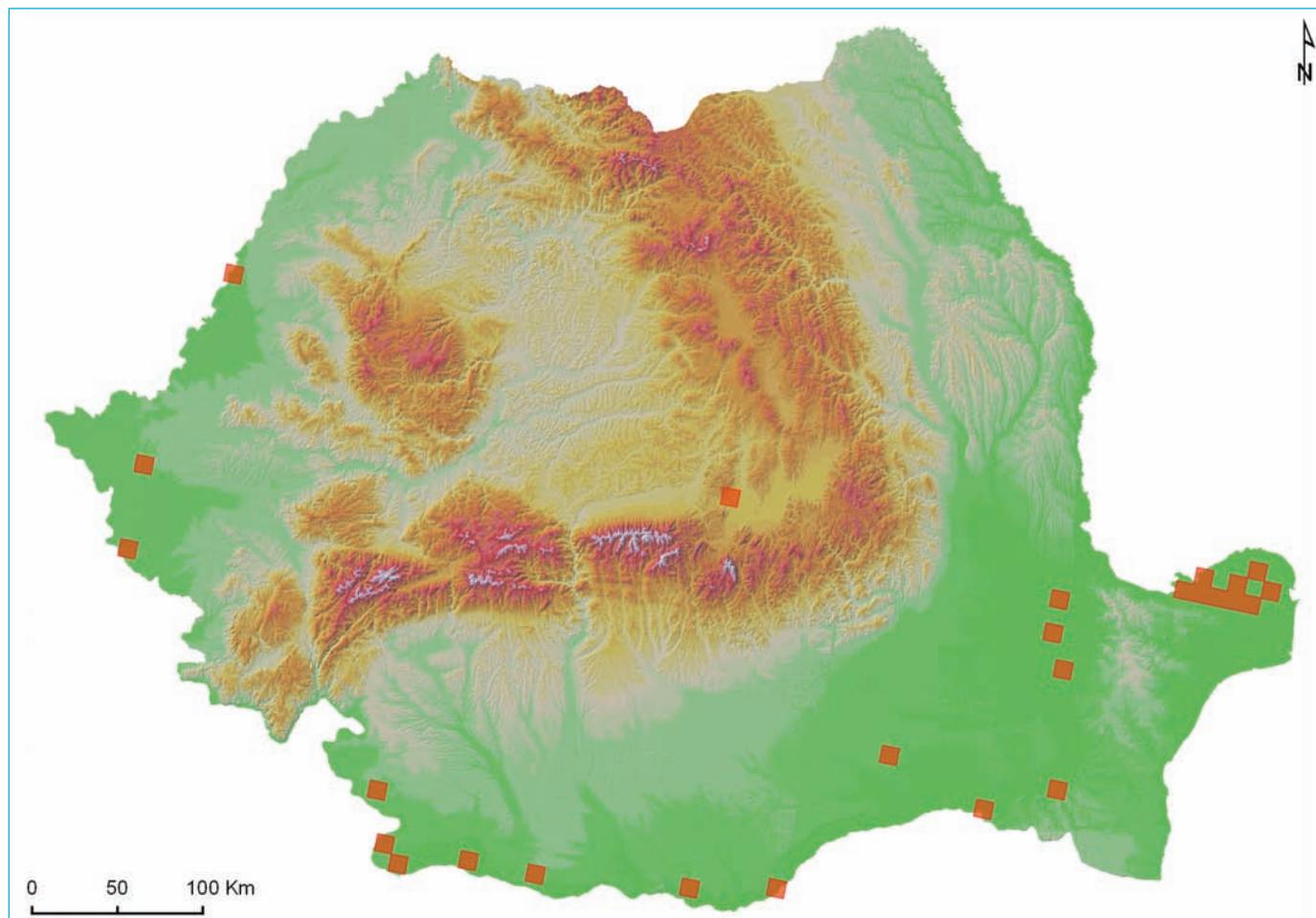
- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.

- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Amplasarea de dispozitive pentru creștere vizibilității liniilor de tensiune.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului păsărilor acvatice asupra resurselorexploatare comercial și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare a speciei cu activitățile sectoarelor afectate.

- Planificarea instalării turbinelor eoliene, pentru a minimaliza riscul de coliziune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PELICANUL COMUN - GREAT WHITE PELICAN

Pelecanus onocrotalus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Pelecanidae

GENUL: Pelecanus

SPECIA: *Pelecanus onocrotalus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	I; II*	■	

DISTRIBUȚIE

Pelicanul comun are un areal întins, dar este distribuit insular în acesta, specia regăsindu-se din estul Europei (Delta Dunării) până în estul Mongoliei. În cea mai mare parte a arealului este o specie migratoare, iernând în nord-estul Africii, în Irak, în estul și nordul Indiei. Populații sedentare se găsesc în Africa, la sud de deșertul Sahara.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este estimată la 4.100-5.100 de perechi, ceea ce reprezintă mai puțin de un sfert din populația globală a speciei. Pe timp de iarnă majoritatea populației migrează, rămânând în zonele europene doar circa 200 de indivizi. Rezervația Biosferei Delta Dunării este locul tradițional de cuibărit pentru pelicanul comun (4.100-4.500 de perechi). În urmă cu 60-100 de ani era o specie cuibăritoare comună pe tot cursul inferior al Dunării. În perioada 1990-2000 populația a rămas stabilă în România, fiind o specie-simbol pentru Delta Dunării. În timpul migrației efective din țara noastră sunt cuprinse între 12.000 și 20.000 de indivizi, iar peste iarnă pot să rămână între 10 și 50 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este asociată cu lacurile întinse, calde, alcaline ori saline sau salmastre, lagune, mlaștini, râuri largi, delte, estuare și coaste ale mărilor continentale. În Rezervația Biosferei Delta Dunării, într-o zonă izolată și inaccesibilă din partea de nord a acesteia (lacul Hrecisca), se află cea mai mare colonie de pelicanii comuni din Europa. Sunt păsări foarte sociale, trăind în grupuri mari. Este remarcabilă ușurința cu care această pasăre mare plutește în aer în cercuri largi, folosind curenții ascensionali. Este o specie longevivă, putând trăi până la 30 de ani în sălbăticie. Atinge maturitatea sexuală la 3-4 ani. Este o specie aproape exclusiv ihtiofagă, se hrănește în grupuri și organizează „adevărate goane în cerc” în care pelicanii așezați roată împing

peștele în centrul cercului prin bătăi repetitive ale aripilor, asemenea unei plase vii și mișcătoare, după care îl pescuiesc. De asemenea, organizează și „goane cu flancuri larg desfăcute”, prin care peștii sunt împinsă în apropierea unui mal de unde sunt pescuți în apă mică. În ape mai adânci se pot asocia cu cormoranii mari pentru a dirija și prinde peștele. Cerința zilnică de hrana este de 0,9-1,2 kg (2-4 pești mari). La nevoie poate consuma și broaște, crustacee mari și poate chiar fura puii din cuibul altor păsări.

Se reîntorc din cartierele de iernare în a doua parte a lunii martie. Masculii dispun de un penaj nupțial în această perioadă, dar ritualul nupțial, formarea perechii și realizarea cuibului sunt foarte rapide (de la câteva ore până la maximum 7 zile). Cuibăresc în colonii mari, unde cuiburile sunt alăturate, construite simplu (adâncituri căptușite cu plante). Punta este formată din 1-2 ouă, mai rar 3,

cu dimensiunea medie de 95 x 60 mm și culoarea alb-gălbui murdar. Privită de sus sau de la distanță, o asemenea colonie este fascinantă, iar morăritul înfundat al pelicanilor este caracteristic. Incubația durează 32-36 de zile, fiind asigurată de către ambii parteneri. Puii abia ieșesc din ouă sunt golași în primele zile și primesc hrana aproape digerată de la adulții, prin regurgitare. Puii rămân în cuib și sunt hrăniți de părinți timp de 65-75 de zile, până devin zburători. În jur de 64% din juvenili ajung la maturitate.

AMENINȚĂRI

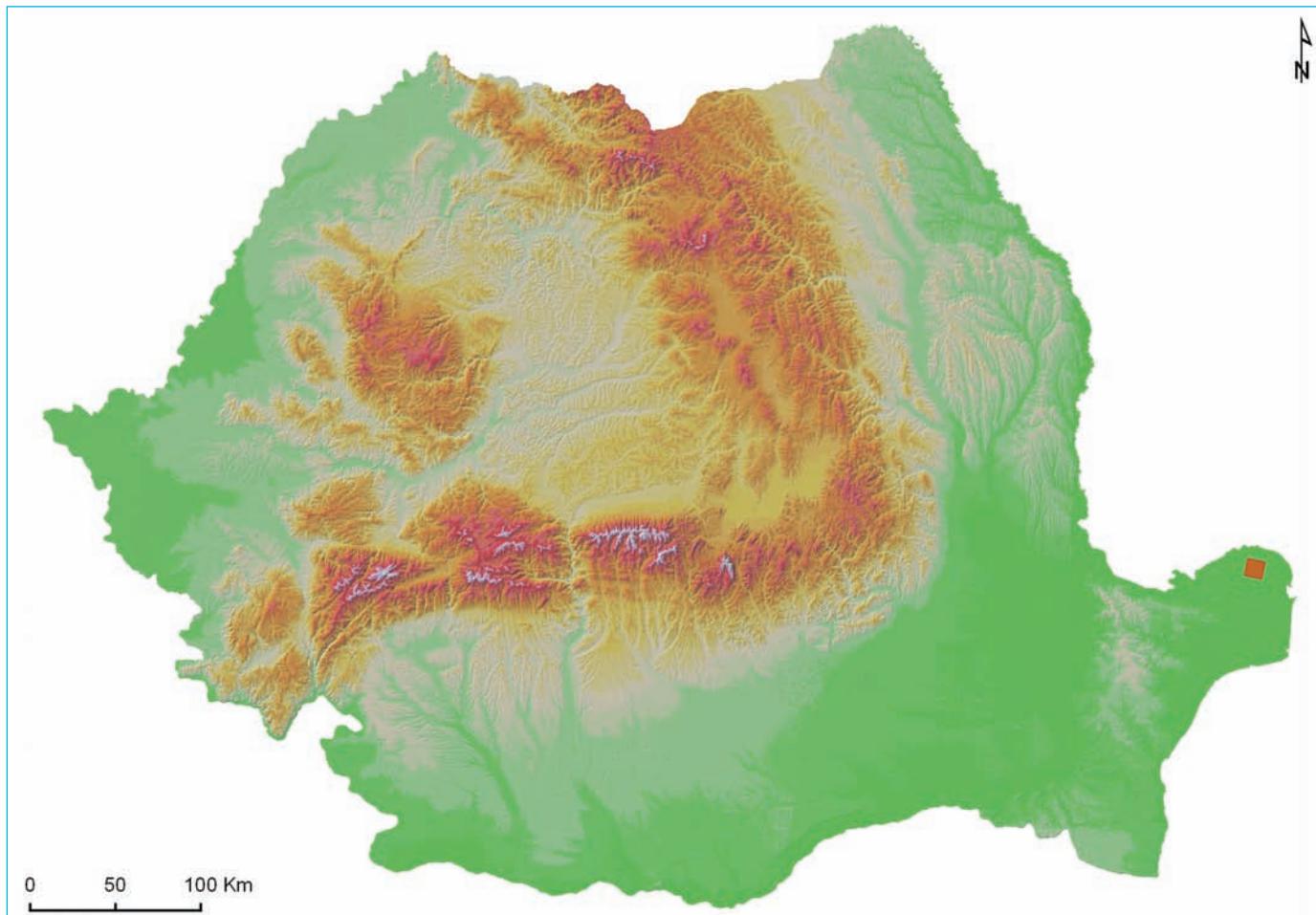
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânaterea și braconajul.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Suplinirea locurilor de cuibărit prin amplasarea de platforme artificiale.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului păsărilor acvatice asupra resurselor exploatație comercială și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare a speciei cu activitățile sectoarelor afectate.
- Planificarea adecvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbine eoliene) astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PELICANUL CREȚ - DALMATIAN PELICAN

Pelecanus crispus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Pelecanidae

GENUL: Pelecanus

SPECIA: *Pelecanus crispus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	II	I; II	■	I

DISTRIBUȚIE

Pelicanul creț cuibărește în estul Europei și în zona central-estică a Asiei, în Serbia, Muntenegru, Albania, Grecia, România, Bulgaria, Rusia, Azerbaidjan, Turcia, Ucraina, Mongolia, Iran, Turkmenistan, Uzbekistan și Kazahstan. Este o specie migratoare, populațiile europene migrează în țările est-editeraneene, populațiile din Rusia și centrul Asiei iernează în Irak, Iran și în subcontinentul indian, în timp ce populația din Mongolia trece peste iarnă în zona de coastă estică a Chinei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este estimată la un efectiv de 1.600-2.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai puțin de jumătate din populația globală a speciei. În timpul iernii populația europeană este estimată la aproximativ 3.000 de indivizi, cele mai mari efective regăsindu-se în Grecia și Turcia. Din cauza efectivelor reduse și a degradării continue a condițiilor de cuibărit, această specie este considerată amenințată, dar datorită unor creșteri trendul populațional este ușor ascendent. În România populația cuibăritoare este estimată la 240-330 de perechi. În timpul migrației efective din țara noastră sunt cuprinse între 900 și 1.800 de indivizi, iar peste iarnă pot să rămână între 100 și 800 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia se întâlnește cu preponderență în zona continentală, în habitatele acvatice dulcicole, dar și în lagune de coastă, delte și estuare. În România cuibărește în Delta Dunării alături de pelicanul comun, *Pelecanus onocrotalus*, dar și izolat, în colonii mici de câteva zeci de perechi, în zona sudică a Deltei Dunării și a complexului lagunar Razim-Sinoe. O parte din această populație iernează pe culoarul inferior al Dunării. Este o specie prudentă și sperioasă, atinge în libertate longevitatea maximă de 35 ani. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de 3-4 ani.

Este o specie aproape exclusiv ihtiofagă, dimensiunea peștelui capturat fiind de 3-50 cm. În apele dulci preferă crapul, *Cyprinus carpio*, bibanul, *Perca fluviatilis*, roșioca, *Scardinius erythrophthalmus*, babușca, *Rutilus rutilus* și știuca, *Esox lucius*, iar în sistemele lagunare prind anghile, *Anguilla anguilla*, chefali, *Mugil cephalus*, guvizi, *Gobius sp.*, sau aterine, *Atherina mochon pontica*. Ocazional poate capture și crustacee mari (raci, crabi). Se poate hrăni și departe de colonie de reproducere. Transparența apei și adâncimea nu sunt factori semnificativi pentru succesul hrănierii la această specie ihtiofagă.

Se reîntorc din cartierele de iernare mai devreme decât pelicanul comun, la începutul lunii martie. Cuibul este poziționat pe insule plutitoare sau staționate, izolate de mal pentru a evita prădători. La densități mari, cuiburile pot fi amplasate la mică distanță unele de altele. Aceasta este alcătuit din rizomi de stuf și alte resturi vegetale, având 1 m înălțime. Obișnuiește să bătătoarească zonele de lângă cuib și nu are tendință să cuibărească în locuri unde astfel de activități generează noroi. Punta este formată din 1-6 ouă albicioase, care sunt clocite de ambii părinti.

Incubația durează 30-32 de zile, iar puii sunt gata de zbor după 75-85 de zile. După vîrstă de 98-105 zile ei sunt complet independenți de părinti. Perioada cea mai sensibilă este incubația, succesul eclozării puilor fiind de 35-70%.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânaterea și braconajul.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

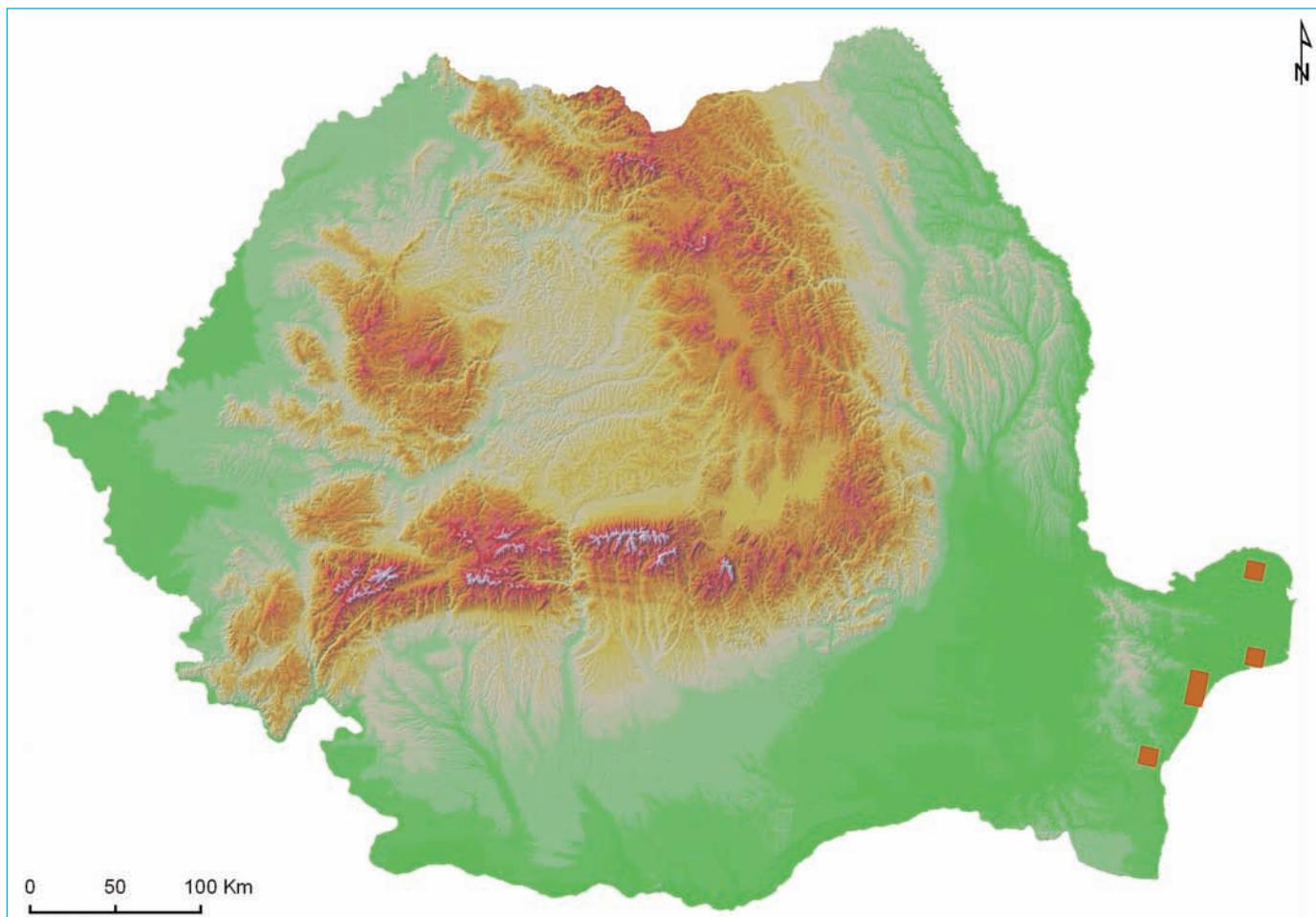
- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refacă vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Managementul adecvat al deșeurilor și a apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.

- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești poate preveni prinderea accidentală a păsărilor.
- Suplinirea locurilor de cuibărit prin amplasarea de platforme artificiale.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului păsărilor acvatice asupra resurselor

- exploatație comercială și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare a speciei cu activitățile sectoarelor afectate.
- Planificarea adecvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbine eoliene) astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BUHAI DE BALȚĂ - EURASIAN BITTERN

Botaurus stellaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Botaurus

SPECIA: *Botaurus stellaris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■			■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Buhaiul de baltă cuibărește în regiunea centrală și estică a Europei și mai des în regiunile aflate de la vestul la estul Asiei. Cartierele de iernat sunt răspândite în sudul continentului asiatic, precum și în regiunea centrală a Africii.

În România specia este cuibăritoare în lunca și Delta Dunării și în majoritatea zonelor umede cu stufăriș dens din toată țara, ajungând chiar și în zonele umede situate la altitudini de până la 900-1.000 m aflate în regiunile de podiș și deal.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 34.000-54.000 de perechi. În prezent populația este în creștere, fiind o specie fără importanță cinegetică, în baza căreia au fost propuse și implementate măsuri de conservare pentru protecția habitatului acesteia. Dintre țările europene și balcanice cu cele mai mari efective de buhai de baltă menționăm Polonia, Rusia, Ucraina și România.

Pe baza ultimelor studii, populația din România a fost apreciată la 1.000-5.000 de perechi, întâlnite preponderent în zonele întinse de stufărișuri din bazinul hidrografic al Dunării.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia are cerințe foarte restrictive în ceea ce privește habitatul de cuibărire. Astfel, ea are o puternică preferință pentru mlaștinile joase, liniștite, din jurul lacurilor și râurilor, aflate la altitudini mai mici de 200 m, cu stufăriș proaspăt extins și dens de stuf *Phragmites sp.* Acest stufăriș trebuie să fie instalat în zonă de câțiva ani, să fie inundat, dar cu o adâncime mică a apei (mai puțin de 30 cm) și să aibă puține fluctuații ale nivelului apei. De asemenea, este necesară o aciditate scăzută a apei, iar întregul habitat să fie înconjurat de zone deschise și acoperite de apă mai adâncă pe timpul sezonului uscat al perioadei de cuibărire.

Adulții cuibăritori sunt atrași îndeosebi de stufărișurile dense care acoperă suprafețe de mai

mult de 20 ha, cu toate că pot fi de asemenea folosite chiar și zone mai mici cu rețele de canale mărginite de stuf sau habitate umede deschise cu mici pâlcuri de stuf (mai mari de 100 m). Specia nu preferă lacurile cu apă sărată, dar este destul de întâlnită în habitatele cu ape sălcii și dulci (estuare, delte, lunci etc.) și poate cuibări ocazional în vegetație formată din *Scirpus sp.* sau *Papyrus sp.* dacă nu există stuf. Adulții ne-cuibăritori frecventează o varietate mai mare de habitate în afara sezonului de cuibărit, odihnindu-se pe câmpuri de orez, bălti temporare, lacurile artificiale ale carierelor de piatră, ferme piscicole, sănțuri inundate, stații de epurare a apei, heleșteie mici și pajiști inundate, precum și mlaștini și stufărișuri. De asemenea, se mai întâlnesc și de-a lungul apelor curgătoare (râuri etc.), unde se formează ochiuri de apă calmă care îngheată pe timpul iernii.

Buhaiul de baltă se hrănește în principal cu puieți de pește, țipari, amfibieni și insecte. De asemenea, rar mai pot fi găsite în dieta speciei și

viermi, lipitori, moluște, crustacee, păianjeni, șopârle, păsări și mamifere mici. Își prinde prada prin apropiere lentă sau din poziție staționară. Se hrănește în general la ape puțin adânci sau în apropierea stufului pe timp de zi. De obicei se deplasează încet și cu atenție, dar poate fugi destul de repede. În ciuda mărimii sale, trece cu ușurință prin stuf, agățând câteva fire odată. Zboară destul de des pe deasupra stufului pe timpul zilei când își hrănește puii, în special vara, în zorii zilei, în rest fiind greu de observat, iar dacă e speriat, se deplasează pe distanțe scurte înainte de a reveni în ascunzîșul stufului. În zbor își ține gâtul tras spre spate, cu bătăi rapide și regulate de aripi, ca la speciile de stârc mai mici. Strigătul nocturn foarte sonor al masculului se poate auzi toată primăvara, chiar până în iunie, mai des în amurg și înainte de răsăritul soarelui, pe o distanță de 2-4 km. În caz de pericol își întinde ciocul drept în sus, într-o postură rigidă caracteristică. Specie solitară, cuibărește local în stufăriș dens.

Este poligam, masculul fiind deseori observat în prezență mai multor femele. Sezonul de reproducere începe devreme, imediat după dezgheț, în a doua decadă a lunii martie. Își construiește cuibul pe plaur în stufăriș dens, în apropierea cuibului din anii precedenți. Cuibul e format din stuf uscat și vegetație submersă, aliniat cu material mai fin, care formează o platformă circulară. Punta este formată din 4-6 ouă brun-măslinii, pe care femela le clocește singură, timp de circa 24-25 de zile. Tot ea îngrijește singură puții care apar spre sfârșitul lunii mai și devin zburători după două luni de la eclozare.

- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

AMENINȚĂRI

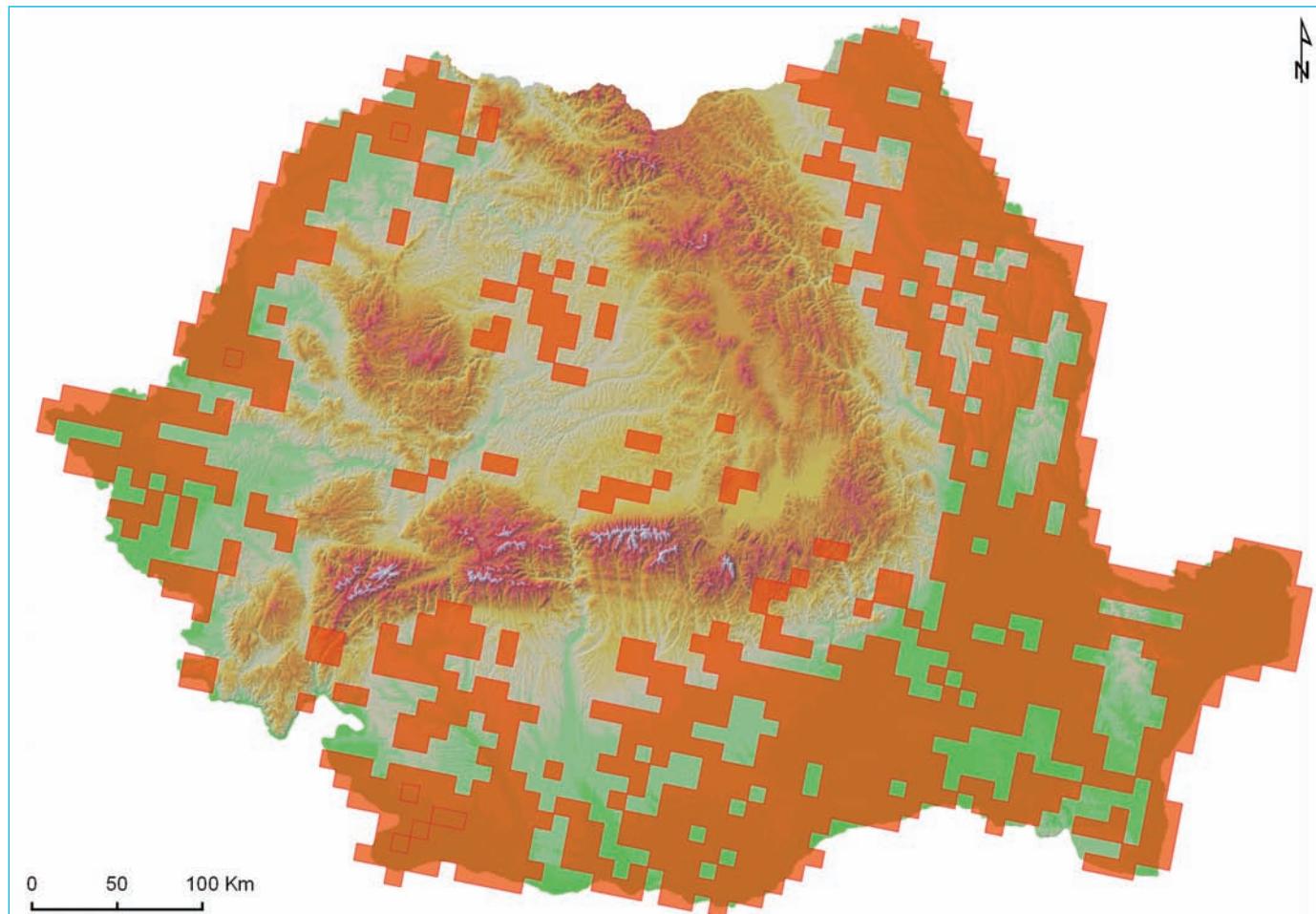
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea recoltării sau a incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC PITIC - LITTLE BITTERN

Ixobrychus minutus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: *Ixobrychus*

SPECIA: *Ixobrychus minutus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■			■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Specia are o răspândire palearctică, având o distribuție mare ca areal. Este o specie migratoare, care iernează preponderent în centrul și sudul Africii. În România această specie este răspândită cu preponderență în Delta Dunării, dar și în zonele umede din interiorul țării, unde sunt îndeplinite condițiile de habitat.

POPULAȚIE

Populația europeană estimată a speciei este relativ mică, cuprinsă între 60.000 și 120.000 de perechi. În perioada 1970–1990 a înregistrat un declin accentuat, care încă nu a fost recuperat, deși în perioada 1990–2000 populația a rămas relativ stabilă. În România se estimează că populația cuibăritoare este cuprinsă între 10.000 și 15.000 perechi, efective mai mari regăsindu-se în Ucraina și Rusia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pasăre sfiosă, stârcul pitic poate fi observat în habitate specifice zonelor umede, cu stufoar și luciu de apă, fiind întâlnit cu predominanță în zone cu multă vegetație higrofilă, precum stuful, *Typha* sp., trestia, *Phragmites* sp., sau orice altă vegetație acvatică densă, care formează pâlcuri compacte. Ocupă, de asemenea, marginile de lacuri, heleșteie, marginile riverane ale cursurilor de apă unde predomină vegetația lemnosă. Oaspete de vară la noi în țară, greu de observat datorită modului de viață retras în stufoare. Atunci când este deranjat, stârcul pitic preferă să se depărteze prin alergare decât în zbor sau rămâne nemîscat în stuful dens, unde cu greu poate fi detectat. Trăiește singur sau în perechi, uneori în grupuri mici în timpul migrației. Longevitatea maximă cunoscută este de 6 ani și 11 luni.

Se hrănește cu pești, amfibieni și insecte (grievi, lăcuste, omizi și gândaci). Mai consumă și alte nevertebrate precum păianjeni, moluște, crustacee (creveti și raci), dar și reptile sau păsări mici. Este o specie preponderent crepusculară.

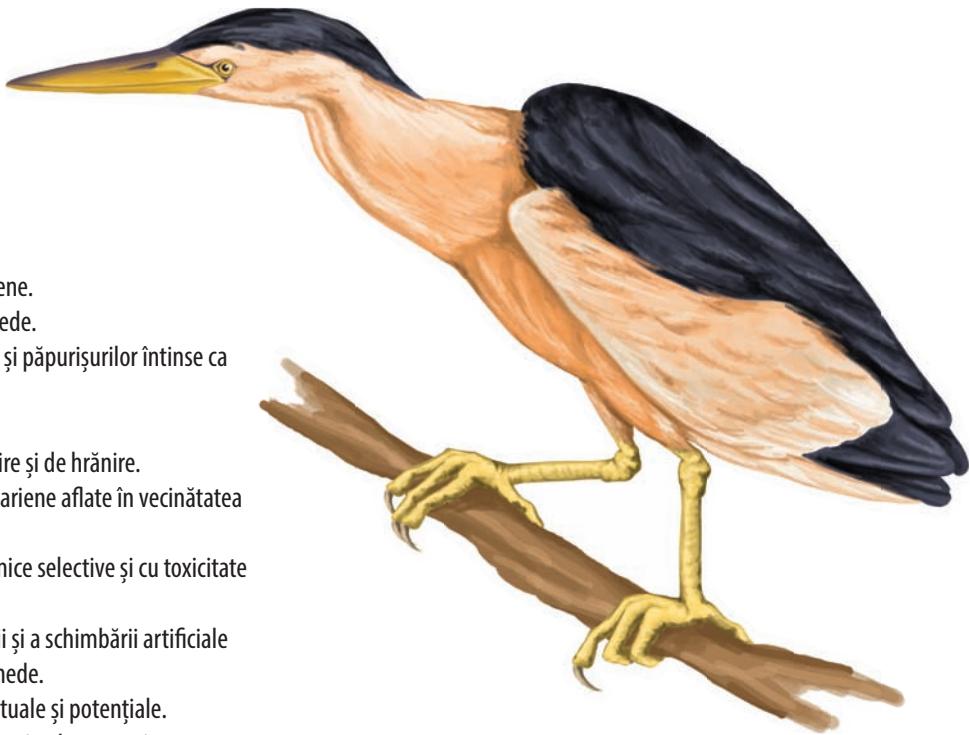

Pasăre monogamă care își stabilește cuibul solitar sau în colonii mici (acolo unde condițiile de habitat sunt favorabile, caz în care cuiburile sunt situate la o distanță minimă de 5 m unul față de celălalt). Sosește în locurile de cuibărit la începutul lunii aprilie. Locul ales de mascul pentru cuib este de obicei un teren cu paie, stufoar și frunze, situat în desisul stufului, pentru a proteja puii de animalele de pradă. La construirea cuibului, care are forma unei farfurii puțin adânci și este alcătuit din trestie, papură și alte resturi vegetale, participă de obicei cei doi părinți. Femela

depune în a doua parte a lunii mai 5-7 ouă cu loare albicioasă, mată, cu tentă albăstrui-verzui, cu o dimensiune medie de 37,3 x 26,6 mm. Dacă există condiții favorabile, perechea depune o a doua pontă, în luna iunie. Incubația este asigurată de ambii părinți. După 16-19 zile puii eclozează și rămân în cuib o perioadă de 7-9 zile, fiind hrăniți cu larve de insecte, insecte, mormoșii și chiar lipitori. După părăsirea cuibului, ei rămân în vecinătatea acestuia, cerând hrana de la părinți. După circa o lună de la eclozare devin zburători și își pot asigura singuri hrana.

AMENINȚĂRI

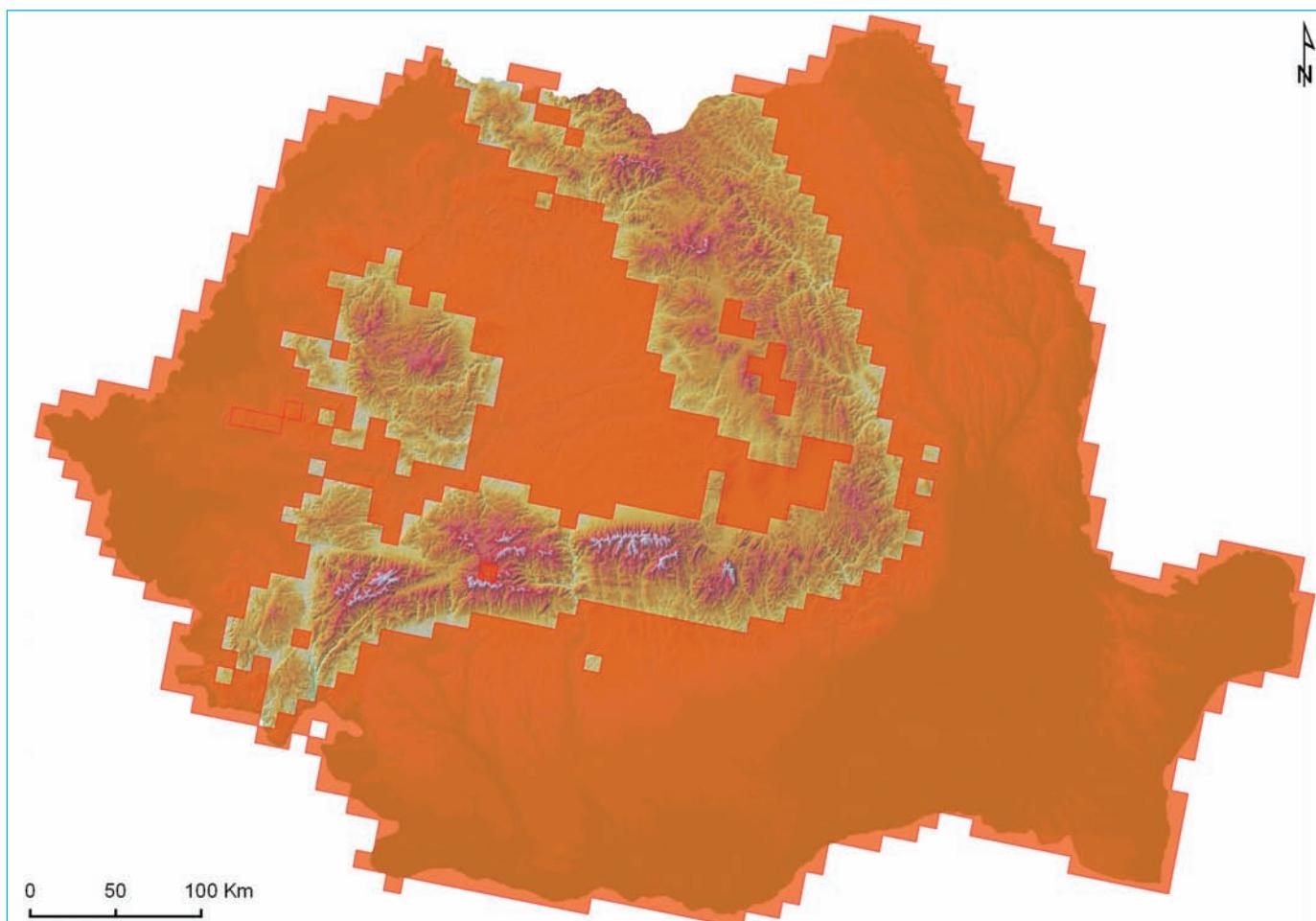
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor și păpușurilor întinse ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Întreținerea și restaurarea vegetației ripariene aflate în vecinătatea habitatelor acvatice.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruse a regimului de ape din zonele umede.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC DE NOAPTE - BLACK-CROWNED NIGHT HERON

Nycticorax nycticorax

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Nycticorax

SPECIA: Nycticorax nycticorax

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specie are un areal vast, care cuprinde la nivel global în special zonele temperate, cele subtropicale și tropicale din America de Nord și Sud, Europa și Africa, respectiv Asia. Este absentă din zonele reci și din Australia. În Europa distribuția este fragmentată. Iernează în Africa tropicală.

În România este prezentă ca specie cuibăritoare mai ales în lunca și Delta Dunării, în luncile râurilor mari și ale zonelor inundabile de-a lungul acestora, dar și în alte zone umede din interiorul țării, fiind mai numeroasă în Muntenia și Moldova.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică comparativ cu cea la nivel global și este estimată la 63.000-87.000 de perechi cuibăritoare. La nivel național se regăsește aproape 10% din populația europeană, numărul de perechi cuibăritoare fiind estimat între 4.000 și 8.000, dintre care majoritatea se află în Delta Dunării.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia utilizează o gamă foarte variată de zone

umede pentru hrănire, preferând mai ales lacurile cu vegetație palustră, cursurile mari de ape, heleșteiele, canalele cu vegetație și apă puțin adâncă, iazurile etc. Caută hrana la marginea corpurilor de apă, în zonele în care este prezentă o vegetație palustră bogată. Cuibărește aproape exclusiv în copaci, arbori și tufe de salcie, în zone umede (păduri de luncă, sălcii în stufoare, plantații de plop etc.). În România, ca în toată partea sudică a Europei, specia este oaspete de vară. La sfârșitul perioadei de cuibărit se disperzează pe suprafețe mari (în special juvenilii). Zboară cu precădere noaptea sau în perioade crepusculare. În timpul zilei se retrage în copaci sau tufoare. Se hrănesc solitar, însă pot fi observați uneori zburând în grupuri mici în perioada de cuibărit. În afara perioadei de cuibărit, este gregar, adunându-se în stoluri ce pot număra sute de exemplare. Longevitatea maximă în libertate este de 21 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

Se hrănește în special cu pești de talie mică, la care se adaugă și amfibieni, lipitori, mormoloci și diverse insecte, capturate pe malul apei. Iese la vânătoare mai ales în timpul crepusculului, la

începutul sau la sfârșitul zilei.

Revin în zonele de cuibărit la sfârșitul lunii martie, începutul lunii aprilie. Rar unele exemplare rămân în zona Dunării și a Deltei. Specia este monogamă pe perioada cuibăritului. Cuibărește în colonii monospecifice sau mixte, împreună cu cormorani și alte specii de stârci. Cuiburile sunt amplasate în copaci, uneori la înălțimi considerabile. Împerecherea adulților are loc în preajma locului de cuibărit, încă din prima zi sau a doua zi după ce perechea este formată. La construirea cuibului, care are forma unei farfurii puțin adânci, alcătuit din crenguțe și stuf, participă cei doi părinți. Ponta este depusă spre sfârșitul lunii aprilie și constă din 2-3 ouă, care sunt clăcite de către ambii adulți timp de 21-22 de zile. Dimensiunea medie a unui ou este de 51,05 x 35,1 mm, iar culoarea este verde-albăstruie. Schimbarea la cuib se face cu un ritual ce include mișcări de etalare a penajului. Puii sunt hrăniți de ambii părinți până devin independenți la vîrstă de 50-60 de zile. De la vîrstă de două săptămâni ei ies din cuib și rămân în imediata apropiere a acestuia, așteptând hrana de la adulți. Ei au tendința de a regurgita hrana atunci

când colonia este deranjată. Părinții nu își recunosc întotdeauna propriii pui, hrănind astfel juvenilii din cuiburi vecine dacă aceștia ceresc insistent de mâncare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

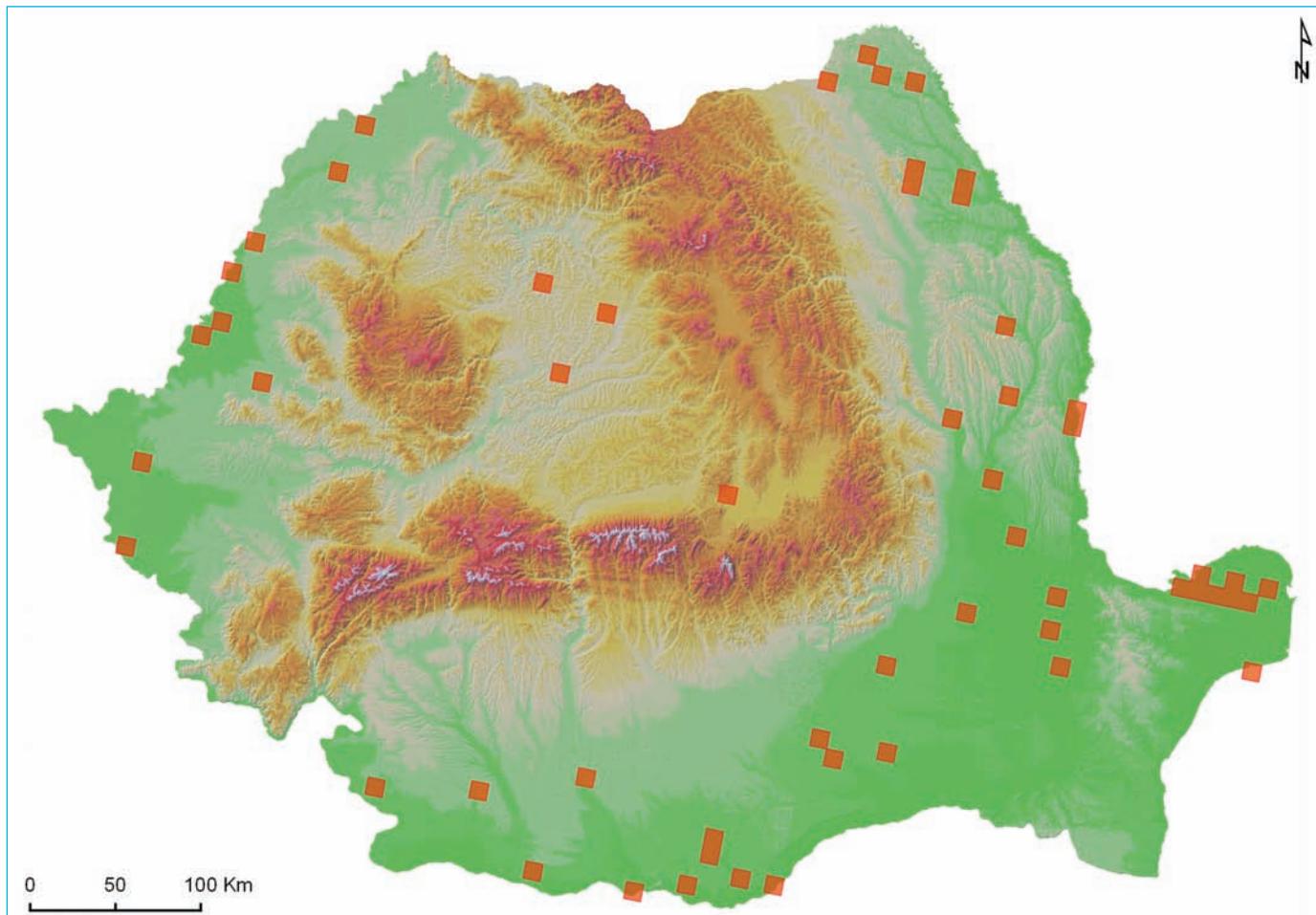
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Efectuarea oricăror lucrări silvice în afara perioadei de reproducere a speciei.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale brusești a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploataate comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC GALBEN - SQUACCO HERON

Ardeola ralloides

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Ardeola

SPECIA: Ardeola ralloides

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărit al speciei cuprinde jumătatea sudică a Europei, în special bazinul mediteranean, partea sud-vestică a Asiei și zonele subtropicale și tropicale ale Africii. În Europa distribuția este fragmentată și a suferit modificări în ultimul secol.

În România specia este prezentă cu precădere în Delta Dunării, respectiv pe cursul Dunării și în bălțile aferente, în sudul Moldovei, în lunca Prutului, în Câmpia Română și de Vest și în Banat.

Cartierele de iernat sunt localizate în Africa, la sud de Sahara.

POPULAȚIE

La nivel european, populația este evaluată la 18.000-27.000 de perechi cuibăritoare și a suferit un declin pronunțat între anii 1970 și 1990. În România populația cuibăritoare este estima-

tă la 2.500-5.500 de perechi, din care majoritatea în Delta Dunării. În timpul pasajelor pot fi observate în țara noastră între 4.500 și 6.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă habitatele de zone umede cu vegetație palustră bogată, în special de pe bălțile din luncile inundabile ale râurilor și din delte. Se hrănește în special în ape dulci de mică adâncime cu vegetație abundantă (lacuri, bălți, canale, iazuri, heleșteie etc.). Cuibărește în copaci sau în stufoare, în colonii polispecifice (împreună cu alte specii de stârci sau cu cormorani mici). Deși cuibăresc colonial și sunt gregari în locurile de odihnă, stârcii galbeni se hrănesc solitar. Hrana constă în insecte și larvele acestora, amfibieni și pești de talie mică capturați în apă puțin adâncă. Își caută hrana mai ales la amurg. Adeseori se amestecă printre cireziile de vite sau turmele de porci pe care se și aşază.

Este o specie migratoare, populația din România părăsind zonele de cuibărit la sfârșitul lunii august (unele exemplare putând fi observate în sudul țării și în prima parte a lunii octombrie) și revenind în luna aprilie. Plecarea păsărilor adulte are loc cu 2-3 săptămâni înaintea celor tinere. Cuibărește în stufoare sau în copaci din zone de luncă inundabilă și sălcii dense în stuf, în colonii mixte, începând din luna mai. La construirea cuibului, alcătuit din rămurele și stuf, participă cei doi părinti. Femela depune 4-6 ouă cu o dimensiune medie de 36,68 x 28,12 mm. Culoarea ouălor este mată, albăstră-verzuie. Incubația e asigurată de ambii părinti. După 22-24 de zile, puii eclozează și rămân în cuib în jur de 32 de zile, dar continuă să fie hrăniți de părinti până la 40-45 de zile, când devin independenți. După părăsirea cuibului puii rămân în colonie și în caz de deranj rămân nemîșcați pentru a nu fi observați.

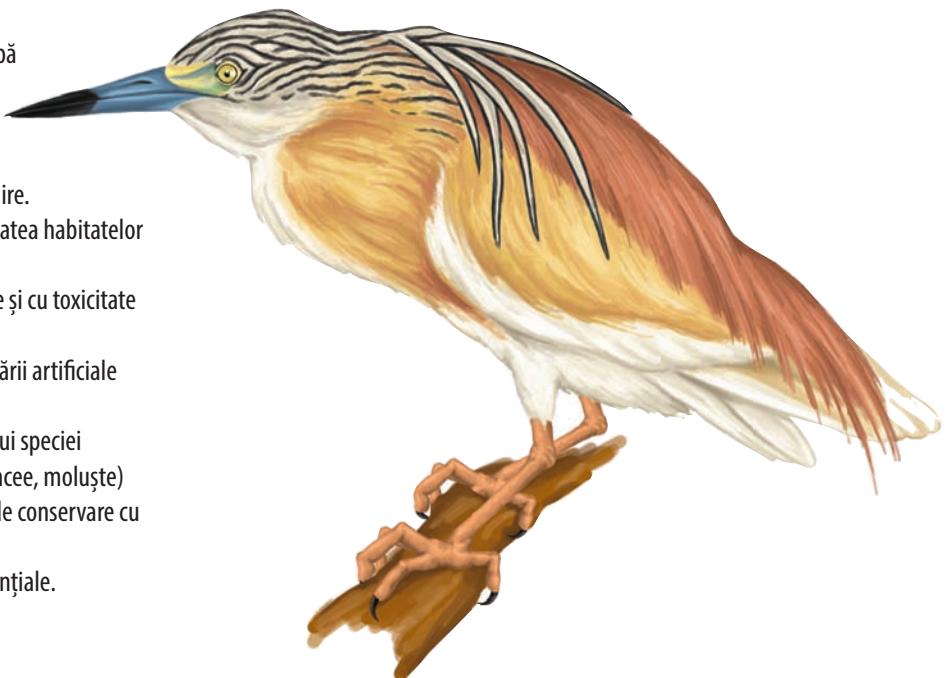
AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

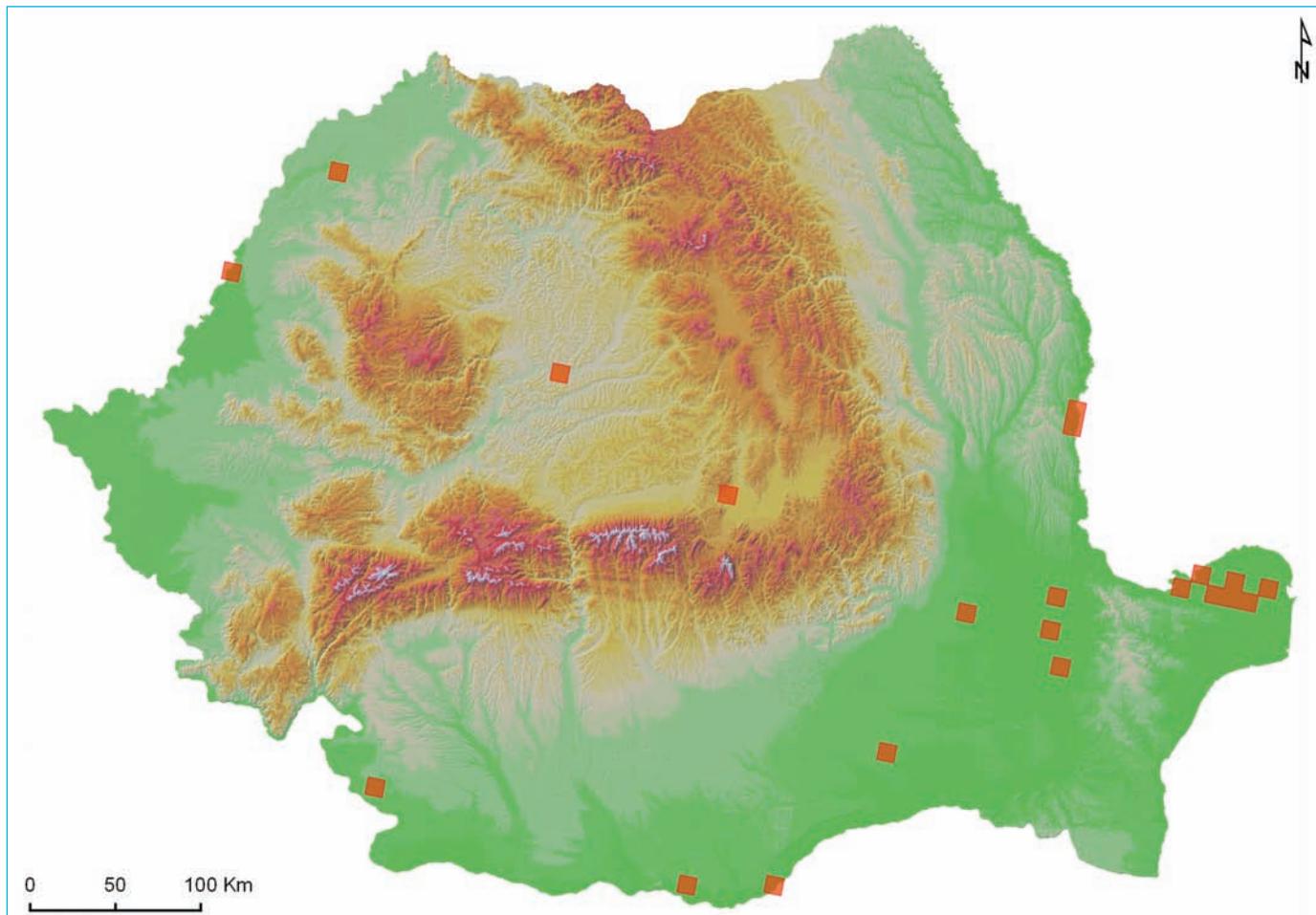
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale brusește a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploatație comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC DE CIREADĂ - CATTLE EGRET

Bubulcus ibis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: *Bubulcus*

SPECIA: *Bubulcus ibis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia prezintă un areal de distribuție mare, ce cuprinde toate continentele, exceptând zonele polare. În Asia și Europa are o distribuție fragmentată, fiind prezentă cu precădere în vestul continentului european (în special în Spania, Portugalia, Franța și Italia), specia fiind în extindere teritorială și creștere numerică în Peninsula Balcanică. O parte din păsările din vestul continentului migrează iarna în Africa de Nord, iar restul populațiilor europene iernează în Orientul Mijlociu.

În România a fost considerată până de curând specie accidentală, însă a fost identificată cuibărind în efective mici în Delta Dunării și Balta Mică a Brăilei. Deși considerată a fi în expansiune, specia este rară și cu puține observații în

băltile situate în sudul țării, în lunca Dunării și în Deltă.

POPULAȚIE

În Europa populația este estimată, conform celor mai recente date publicate, între 54.000 și 150.000 de perechi, majoritatea populației fiind concentrată în Spania și Franța. De asemenea, până la 60.000 de exemplare iernează în țările din sudul Europei. Se consideră că populația este în creștere, specia fiind din ce în ce mai prezentă în țările din estul Europei în ultimele decenii. În România, populația este estimată la 10-20 de perechi cuibăritoare, în Delta Dunării și în Balta Mică a Brăilei, iar în ani recenti au fost observate grupuri de până la câteva zeci în afara sezonului de cuibărit, în Delta Dunării.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă zonele de câmpie și se hrănește pe pajiști inundate, orezări și alte zone cu apă de mică adâncime sau, frecvent, pe pajiști uscate. De asemenea, specia este observată pe terenuri arabile și pășuni, uneori în proximitatea animalelor aflate la păscut, sau pe malurile lacurilor, ale canalelor, heleșteielor etc. Se hrănește ziua, urmărind cirezile de animale și utilajele agricole pentru a captura prada speriată de acestea. Dieta stârcilor de cireadă constă în insecte și alte nevertebrate, aceștia vânând solitar sau în grupuri de câteva exemplare. În sălbăticie, durata medie de viață este de 10 ani. Specia este migratoare, parțial migratoare și dispersivă. În România este prezentă în perioadele de cuibărit și de pasaj, în acestea din urmă prezentând un comportament mai gregar.

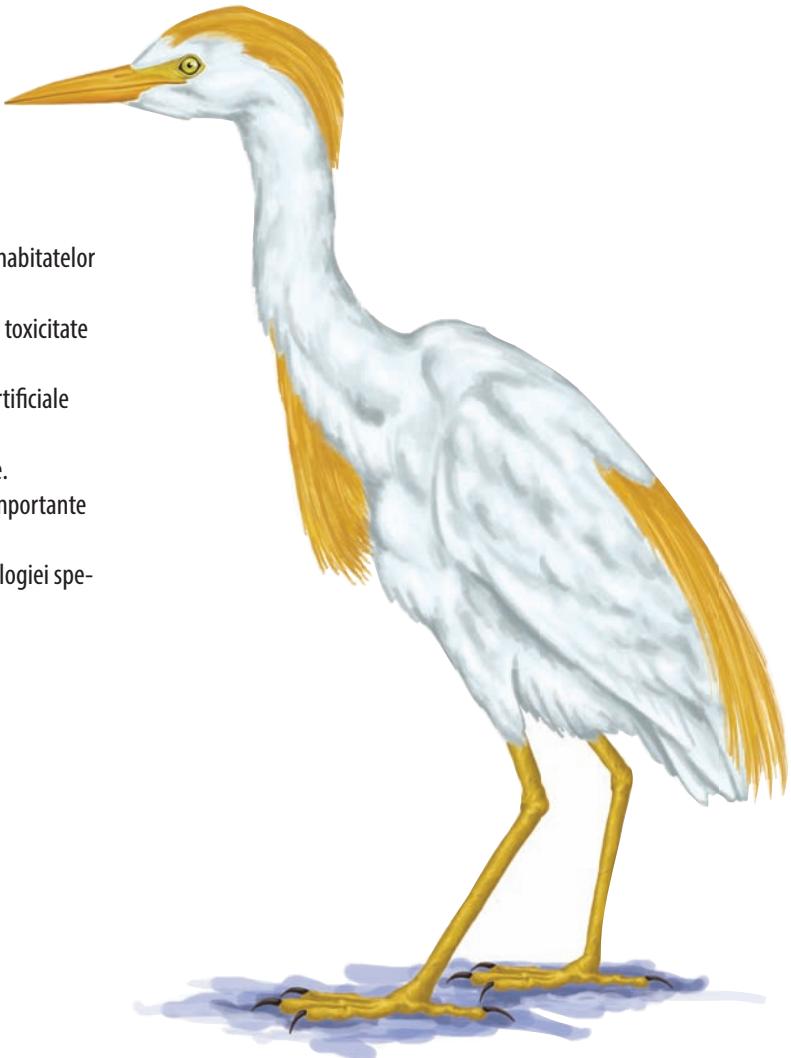
Este cel mai teritorial dintre stârci și este monogam doar în sezonul de cuibărit, formând perechi noi în fiecare an. Cuibărește în copaci în zone umede, în sălcii joase sau stufoși, în colonii polispecifice cu alte specii de stârci. Masculii își stabilesc teritoriul și se afișează ostentativ în copaci din colonie, scuturând crenigile și ținând ciocurile în sus. După împerechere, partenerii construiesc un cuib pe o platformă din ramuri, la înălțimi care ating și 20 m de la nivelul solului. Femeia este cea care aranjează materialul adus de mascul. Punta constă cel mai adesea din 4-5 ouă de 45 x 53 mm mărime, care sunt depuse la sfârșitul lunii aprilie și începutul lunii mai. Incubația este asigurată pe rând de către ambii adulți. Puii zboară din cuib după 30 de zile de la eclozare, însă nu sunt independenți față de părinți decât după alte două săptămâni. Perechile depun două ponte pe an.

AMENINȚĂRI

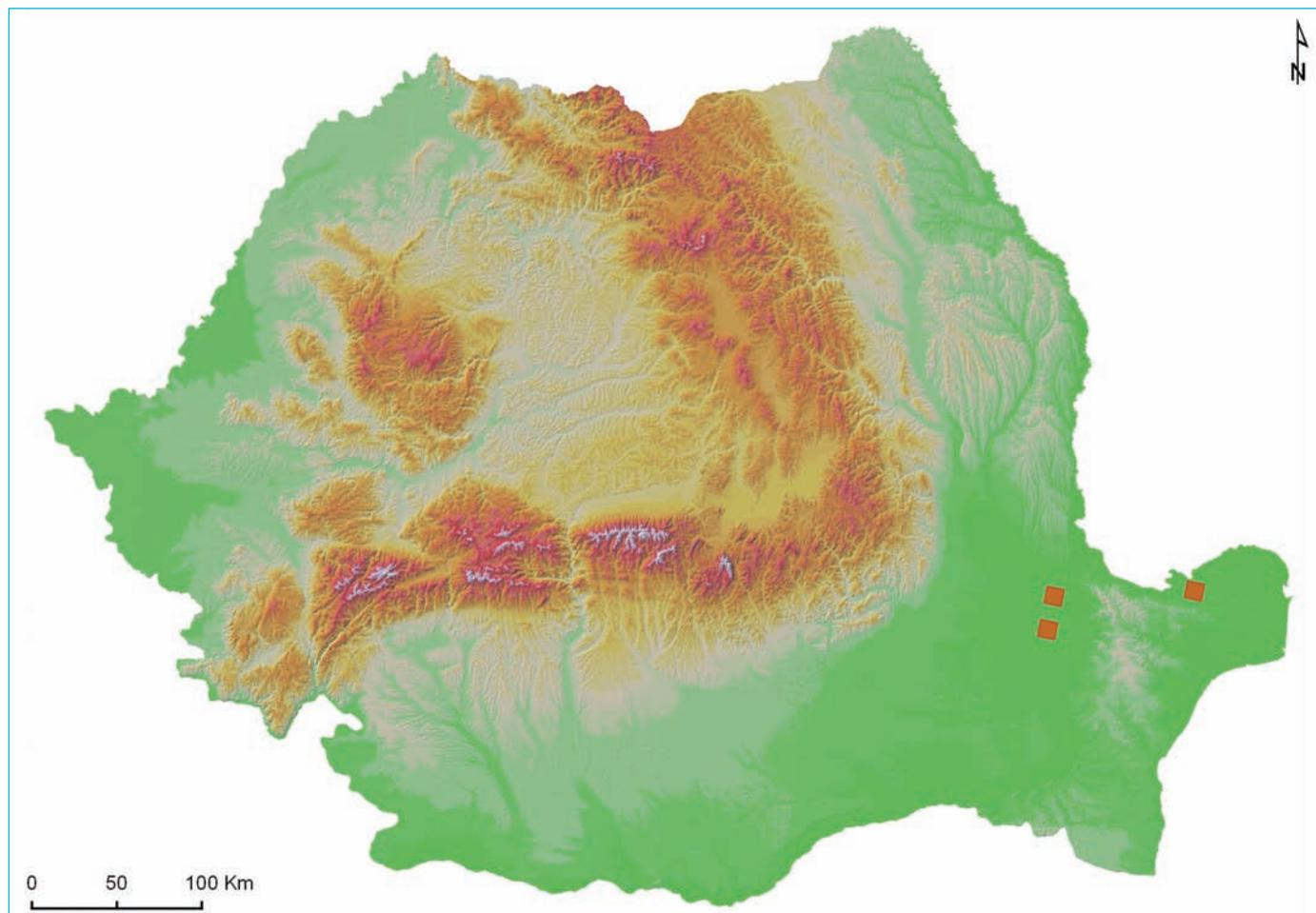
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și ale vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruse a regimului de ape din zonele umede.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

EGRETĂ MICĂ - LITTLE EGRET

Egretta garzetta

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Egretta

SPECIA: Egretta garzetta

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Arealul de răspândire al speciei este pe întreg continentul european, cu excepția Peninsulei Scandinave. Vînează pe continentul african.

POPULAȚIE

Populația europeană estimată a speciei este relativ mică, fiind cuprinsă între 68.000 și 94.000 de perechi. În perioada 1970–1990 populația a înregistrat o tendință crescătoare. Populația estimată în România este de circa 4.000-8.000 de perechi, efective mai mari fiind prezente în Italia, Franța, Spania, Azerbaidjan și Rusia. În timpul pasajelor pot fi văzute pe teritoriul României între 5.000 și 8.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă zonele mlăștinoase, delte și bălți, cu pâ-

curi de copaci necesare cuibăritului. Este specia cea mai tăcută dintre egrete. Cuibărește în colonii mixte alături de alte specii de stârci și cormorani. Longevitatea maximă cunoscută este de 22 de ani și 4 luni.

Vînează sănd la pândă sau deplasându-se cu atenție în ape mici. Se hrănește cu pești până la 10 cm lungime, amfibieni și alte mici animale acvatice (în special insecte și moluște). În timpul cuibăritului părinții se deplasează zilnic între 7 și 13 km de colonie pentru a se hrăni.

Oaspete de vară la noi în țară, sosește la începutul lunii aprilie din cartierele de iernare. Își amplasează cuibul, construit din crengi și stuf, pe sălcii și uneori în stuf sau lăstărișuri dese din apropierea bălților. La construirea cuibului participă cei doi părinți. Cuiburile din colonii sunt plasate la o distanță de 1-4 m unul de al-

tul (câteodată această distanță fiind chiar sub 1 m). Femela depune 3-4 ouă de culoare verzuie în perioada cuprinsă între a doua jumătate a lunii mai și prima jumătate a lunii iunie. Dimensiunea unui ou este de 46,54 x 33,67 mm. Incubația care durează 21-25 de zile este asigurată de ambii părinți. Puii rămân în cuib în jur de 30 de zile și îl părăsesc înainte de a putea zbura, cățărându-se cu multă abilitate printre crengi. Ei continuă să fie hrăniți de părinți până la vîrstă de 40 de zile, când devin independenți.

AMENINȚĂRI

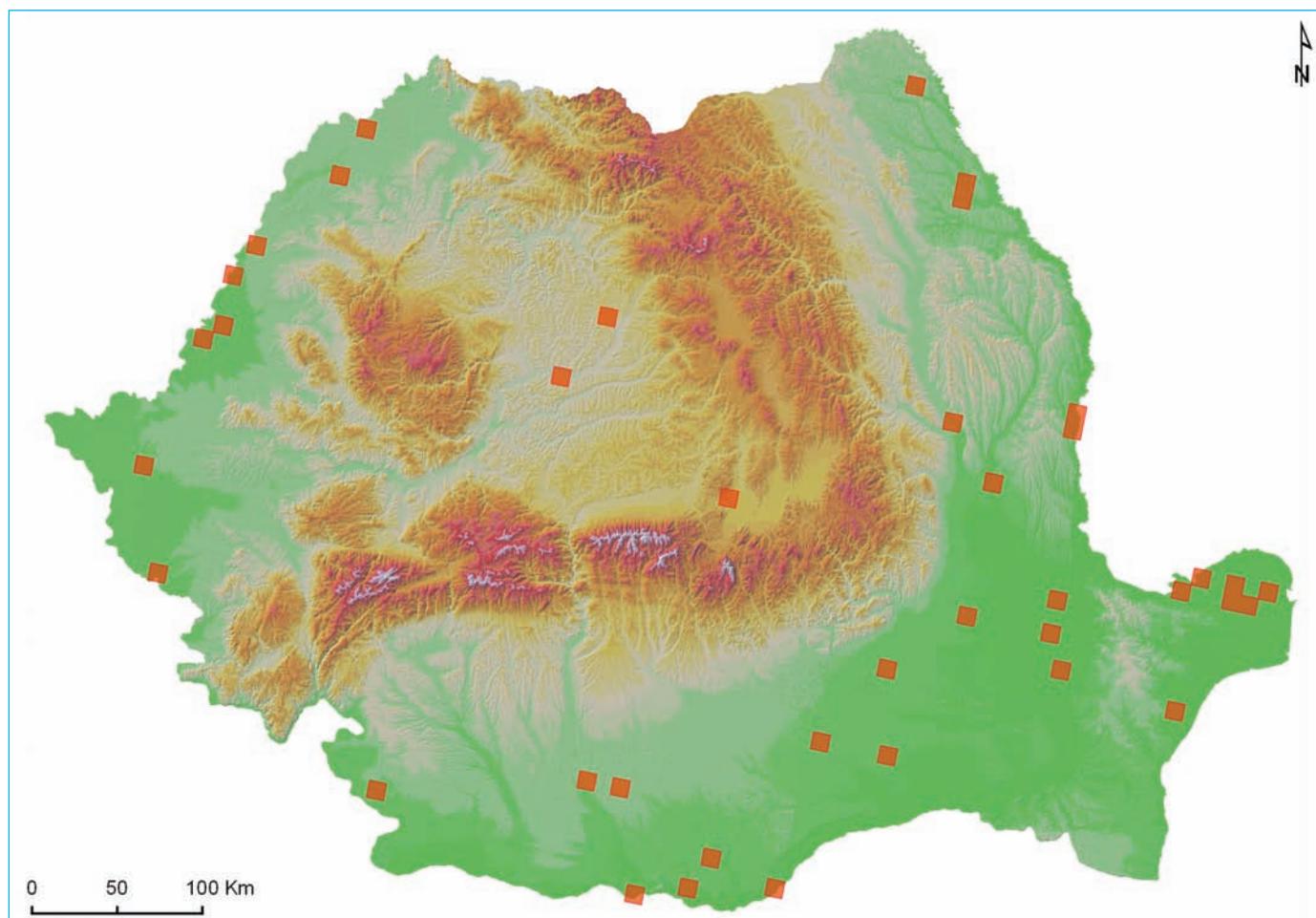
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Efectuarea oricărui lucru silvic în afara perioadei de reproducere a speciei.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și ale vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruse a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploatație comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

EGRETĂ MARE - GREAT WHITE EGRET

Ardea alba (Casmerodius albus; Egretta alba)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Ardea

SPECIA: Ardea alba

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■	■		■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Specia prezintă un areal de distribuție foarte extins, pe toate continentele, exceptând zonele reci. În emisfera nordică, distribuția se extinde până spre limita nordică a zonei temperate. În Europa prezintă un areal restrâns și fragmentat. Iernează în zona mediteraneană și în Africa.

La nivel național este o specie cuibăritoare cu marea majoritate a populației localizată în Delta Dunării. În restul țării este prezentă mai ales în estul și sudul Moldovei, sudul și vestul țării (Banat și Crișana), dar și insular în interiorul țării, mai ales în zonele umede cu stufărișuri și în zonele umede pe suprafețe extinse sau de-a lungul marilor râuri. În ultimele decenii arealul de răspândire a fost în creștere.

POPULAȚIE

Populația europeană a acestei specii este relativ mică, estimată conform datelor publicate la 11.000-24.000 de perechi, cu o distribuție fragmentată. Iernează pe continentul european un număr de peste 8.600 de exemplare. Populația din România (din care mare parte se află în Delta Dunării) a fost estimată la 210-370 de perechi cuibăritoare. Iernează pe teritoriul țării noastre între 1.000 și 3.000 de exemplare, iar în timpul pasajelor se pot vedea între 3.600 și 5.700 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă bălțile și zonele umede pe suprafețe întinse, cu stufărișuri, pașiști inundate, canale, heleșteie etc. Se hrănește în ape puțin adânci în zone inundate cu vegetație bogată, mlaștini, pe malurile apelor, ale canalelor. Dieta constă în general din pești și insecte acvatice, însă poate fi săzvătoare și pe terenuri uscate, unde vânează mamifere mici, șopârle sau insecte terestre. Au fost notate cazuri în care au consumat și pui de păsăre de talie mică. Longevitatea maximă cunoscută este de 13 ani și 9 luni. Este o specie parțial migratoare și dispersivă, juvenilii părând zonele de cuibărit încă din iulie. Migreză

în lunile de toamnă spre sudul Europei, însă în iernile blânde unele exemplare pot fi observate și la noi, în special pe bălțile din sudul și sud-estul țării. Revine în zonele de cuibărit de la sfârșitul lunii februarie.

Cuibărește preponderent în stufărișuri inundate, la înălțime mică, însă uneori și pe sălcii joase sau alți copaci, în colonii puțin numeroase cu cuiobi dispersate, uneori alăturate altor colonii de stârci. La construirea cuibului, alcătuit din crengi și stuf, participă cei doi părinți. Femela depune 3-5 ouă în perioada cuprinsă între a doua jumătate a lunii aprilie și începutul lunii iunie, cu o di-

mensiune medie de 65,2 x 46,13 mm. Incubația este asigurată de ambii părinți. După 25-27 de zile puii eclozează și rămân în cuib în jur de 30 de zile, dar continuă să fie hrăniți de părinți până la 42 de zile, când devin complet independenți de aceștia.

AMENINȚĂRI

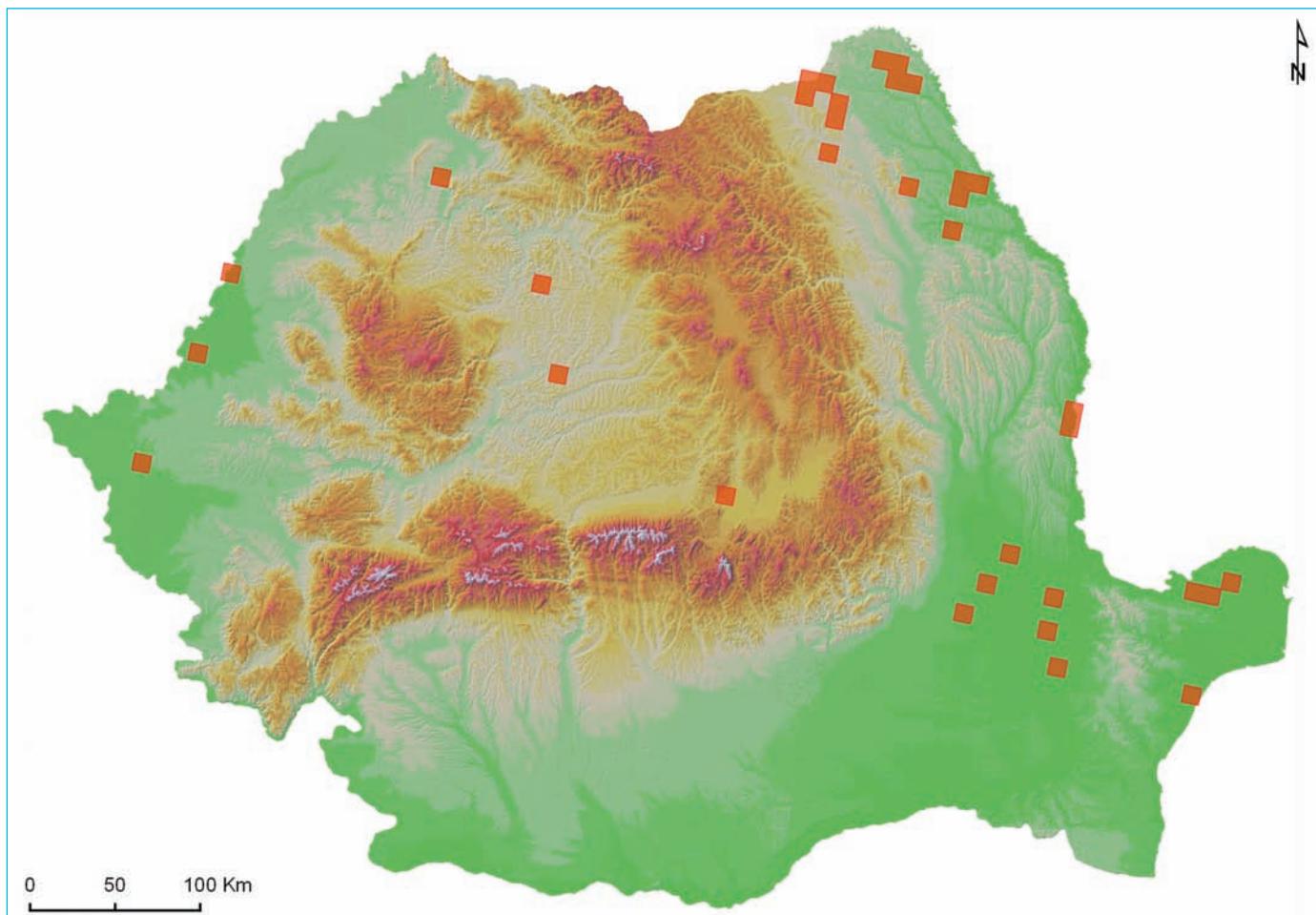
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Efectuarea oricărui lucru silvic în afara perioadei de reproducere a speciei.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruse a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselorexploatare comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC CENUȘIU - GREY HERON

Ardea cinerea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Ardea

SPECIA: *Ardea cinerea*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Prezintă un areal de distribuție vast, cuprinzând Europa, Africa și cea mai mare parte a Asiei. Este absent din zonele reci și din cele aride. În Europa este prezent pe aproape tot continentul, mai puțin în partea de nord-est. Recent specia a cunoscut o expansiune a arealului.

În România se găsește în toate zonele țării, în zonele umede și în zona corporilor de apă mari, în general în zonele de câmpie și deal, însă poate fi găsit chiar până la altitudini mai mari, în zona lacurilor de acumulare.

Iernează în sudul și sud-vestul Europei, dar și în sud-est; exemplare pot fi observate și la noi toamna târziu și iarna.

POPULAȚIE

Specia are o populație mare la nivel european, estimată între 210.000 și 290.000 de perechi cuibăritoare și considerată fiind ușoară creștere.

În România populația cuibăritoare a fost apreciată la 4.500-6.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică unei varietăți mari de habitate ce includ ape dulci (lacuri mari, heleșteie, râuri și alte cursuri de apă etc.) respectiv și arbori, utilizând arborii mai frecvent decât alte specii de stârci. Se hrănește pe malurile lacurilor, heleșteilor, pe canale, în pașiuri inundate etc. și cuibărește cel mai frecvent în coronamentul copacilor.

Specia este considerată migratoare, parțial migratoare și dispersivă, dispersia juvenililor având loc de îndată ce devin independenți. Deplasările individelor sunt ample și în multiple direcții, însă la nivel european predomină o deplasare spre sud-vest. Hrana constă în principal din pești, amfibieni, reptile, nevertebrate acvatice, dar și mamifere mici sau chiar pui de păsări. Vânează în apă mică, așteaptă nemîșcat și își urmărește prada,

pe care o străpunge cu ciocul ascuțit. Sunt activi la răsăritul și la apusul soarelui, stau pe crengi de arbori în timpul zilei și noaptea. În sălbăticie, durata medie de viață este de cinci ani. Ating maturitatea sexuală la vîrstă de doi ani.

Încep cuibăritul relativ devreme, uneori în luna martie dacă vremea este favorabilă. Odată ce un mascul atrage o femelă, se declanșează un ritual elaborat de curtare. Întind gâtul cât pot de mult, îndreaptă ciocul spre cer, clămpănesc din ciocuri, scot sunete și se ciugulesc reciproc. Legătura dintre cei doi va dura numai un sezon de împerechere. Cuibărește preferențial în copaci în apropierea corporilor de apă și implicit a resurselor de hrănă, însă și pe tufe sau copaci de înălțime joasă, în stufăriș sau uneori pe stânci sau exceptiional pe structuri artificiale sau chiar pe sol. Poate reutiliza cuibul din anii precedenți. Cuibărește în colonii simple sau mixte cu alte specii de stârci. Punta de 3-5 ouă este depusă la sfârșitul lunii

martie și este incubată de ambii adulți. Mărimea medie a unui ou este de 61 x 43 mm. Cloacitul durează între 25 și 26 de zile, și ambii părinți cloesc ouăle. Cei doi hrănesc puții cu pește regurgitat până când aceștia vor zbura din cuib la 42-55 de zile de la eclozare. Depun ouă o singură dată pe an, dar, dacă ponta este distrusă, deseori depun și al doilea rând de ouă.

AMENINȚĂRI

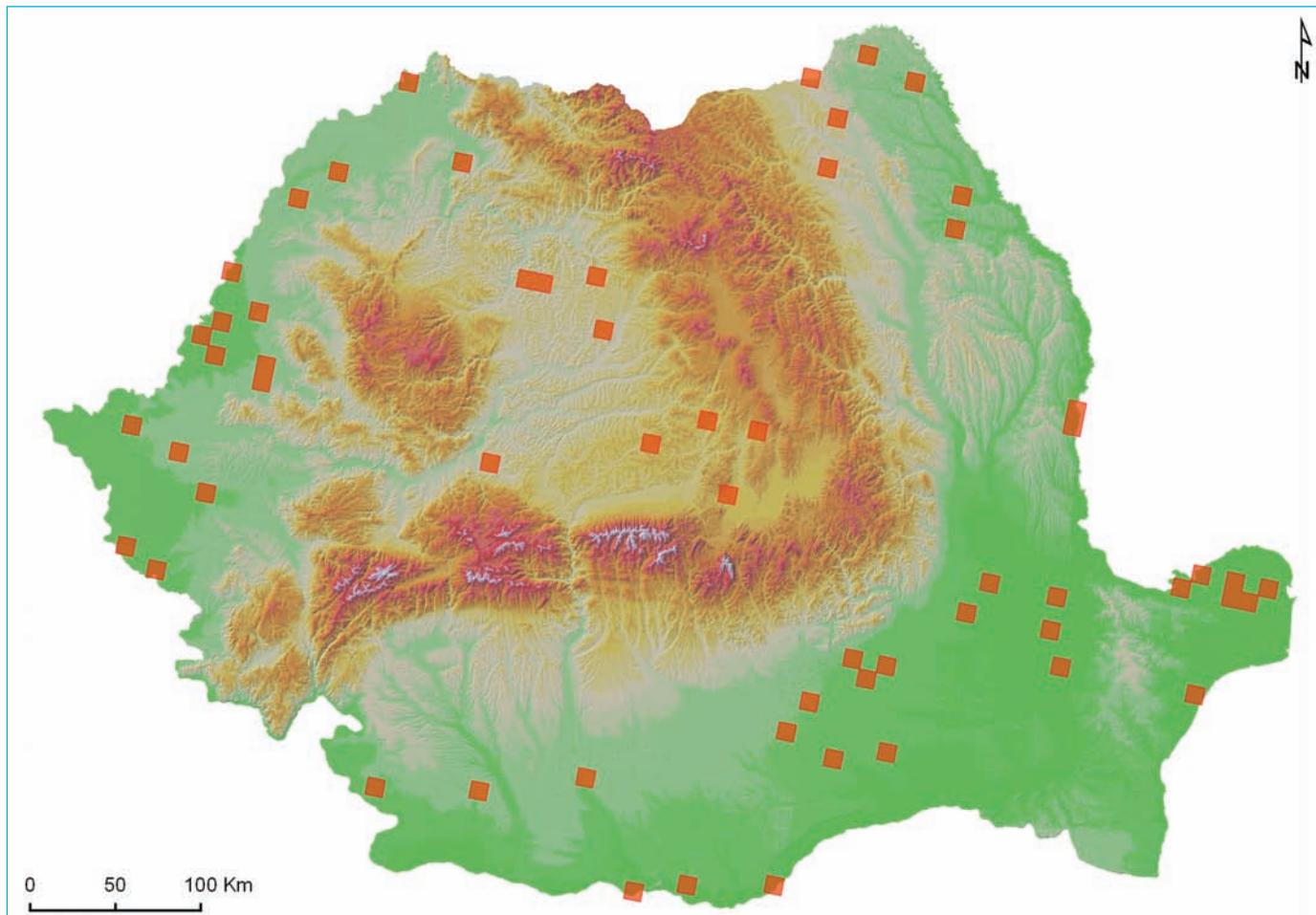
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Efectuarea oricăror lucrări silvice în afara perioadei de reproducere a speciei.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruscă a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploatație comercială (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activitățile sectoarelor afectate.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STÂRC ROŞU - PURPLE HERON

Ardea purpurea

REGNUL: Animalia
CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes
FAMILIA: Ardeidae

GENUL: Ardea
SPECIA: *Ardea purpurea*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul acestei specii cuprinde sudul palearcticului până în Asia Centrală, respectiv Asia de Est și de Sud, la care se adaugă Africa tropicală și subtropicală. În Europa distribuția este fragmentată ca rezultat al reducerii arealului, acesta fiind limitat la jumătatea sudică a continentului.

La nivel național este o specie răspândită mai ales în Delta Dunării și în bălțiile mari cu stufărișuri întinse din sudul și sud-estul țării, respectiv

în estul țării și în Câmpia de Vest. În Transilvania este rar răspândită.

Populația europeană migrează spre sud, majoritatea populației petrecând iarna la sud de Sahara (însă o parte dintre exemplare pot rămâne uneori în bazinul mediteranean).

pean, la 29.000-42.000 de perechi cuibăritoare. În România, populația este estimată la 850-1.500 de perechi cuibăritoare, mare parte dintre acestea fiind în Delta Dunării. În timpul pasajelor, pot fi observate între 1.000 și 1.500 de exemplare în habitatele acvatice din țara noastră.

POPULAȚIE

Populația europeană a acestei specii a suferit un declin pronunțat în a doua parte a secolului 20 și este estimată, conform datelor la nivel euro-

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă stufărișurile întinse asociate zonelor umede, cu apă de mică adâncime și permanentă, fiind prezentă în general pe bălțiile, lacurile sau heleșteiele cu vegetație palustră bogată.

Este o specie migratoare și dispersivă, juvenili părând teritoriile de origine în general în luna august. Începând cu luna august și până în octombrie, întreaga populație se deplasează pentru iernare. Hrana este constituită mai ales de pești, broaște, pui ai altor specii de păsări, șoareci, pui de popândă și insecte acvatice, depinzând puternic de calitatea habitatului și de prezența speciilor-pradă. Pentru pescuit, alege bălți cu apă mică și bogate în plante acvatice de suprafață. Așteaptă cu răbdare, nemîșcat, în ochiurile lipsite de vegetație și săgetează prada care înoată, cu o lovitură precisă de cioc. În perioada cuibăritului, când puii au nevoie de mai multă hrana, vânează și pe uscat.

Cuibărește în general în stufărișuri dense, cu apă permanentă, în vecinătatea coloniilor altor specii de stârci, sau uneori în colonii mixte cu alte specii de Ardeidae, pe tufe de salcie joasă sau copaci. Cuiburile sunt amplasate în general la înălțime joasă în stufărișuri apropiate sau dispersate, însă cele din copaci pot fi la înălțimi de până la 25 m. La construirea cuibului, alcătuit din crengi și stuf, participă cei doi părinți. Femela depune 3-5 ouă albastru-verzui, în perioada cuprinsă între sfârșitul lunii aprilie și începutul lunii iunie, în funcție de caracteristicile climatice ale fiecărui an. Dimensiunea medie a ouălor este de 58,31 x 41,2 mm. Incubația e asigurată de ambii părinți. După 24-28 de zile puii eclozează și sunt hrăniți de părinți până la 60 de zile, când devin independenti.

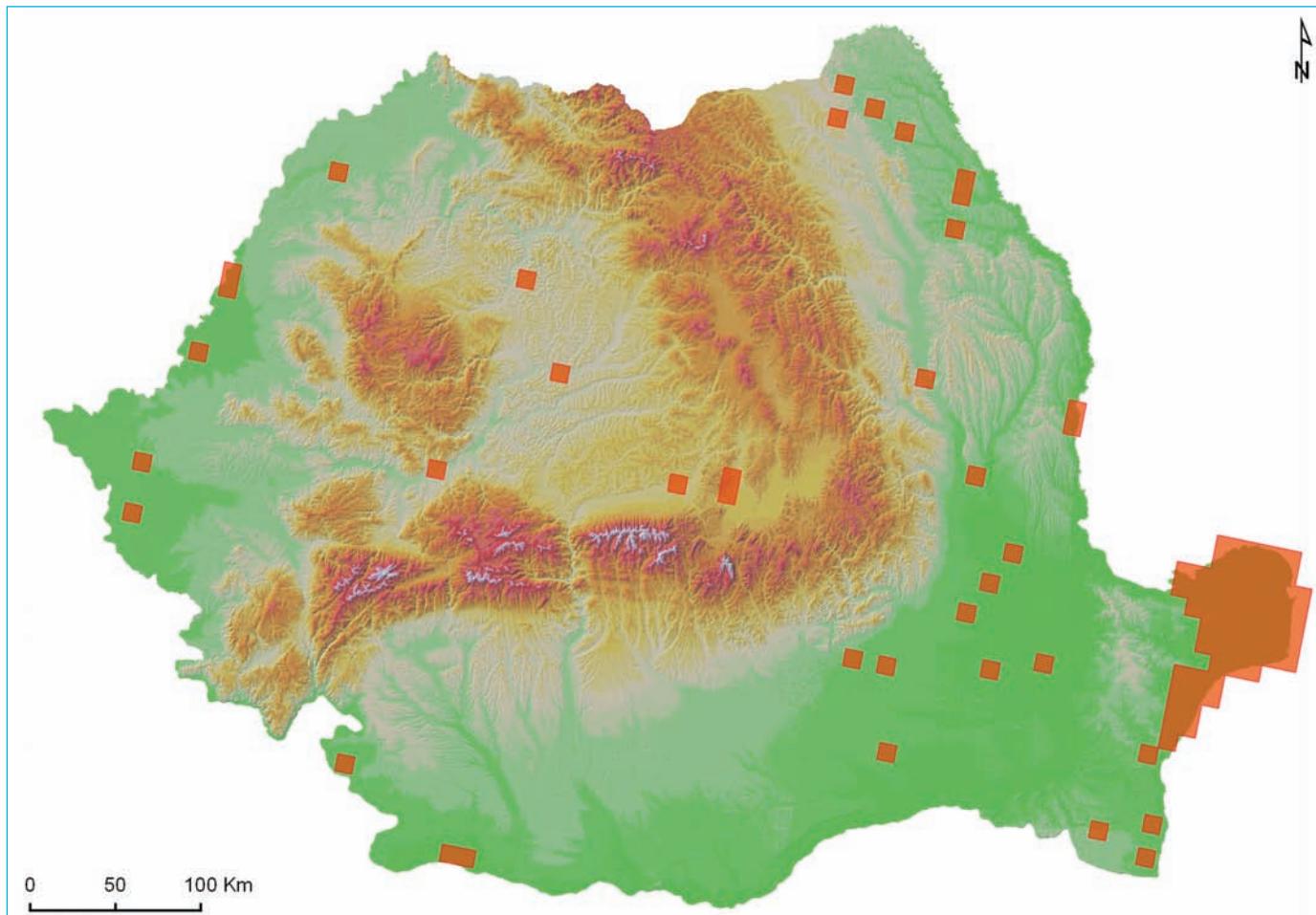
AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale brusete a regimului de ape din zonele umede.
- Efectuarea unor cercetări pentru evaluarea impactului speciei asupra resurselor exploataate comercial (pește, crustacee, moluște) și stabilirea măsurilor de armonizare a obiectivelor de conservare cu activităile sectoarelor afectate.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BARZA NEAGRĂ - BLACK STORK

Ciconia nigra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Ciconiiformes

FAMILIA: Ciconiidae

GENUL: Ciconia

SPECIA: Ciconia nigra

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	II

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită pe tot teritoriul european, cu populații mai mari în zona centrală șiestică a Europei. Cea mai mare parte a populației europene traversează Bosforul, planând în special deasupra uscatului. Iernează pe continentul african.

POPULAȚIE

Populația europeană estimată a speciei este mică, cuprinsă între 7.800 și 12.000 de perechi. După ce a rămas stabilă în perioada 1970-1990, populația de barză neagră a crescut în perioada 1990-2000 în zona central europeană și a scăzut în țările baltice, rămânând stabilă pe ansamblu. Populația estimată în România este de 400-800 de perechi clocitoare. În timpul pasajelor căreia este traversată de 10.000-20.000 de exemplare. Cele mai mari efective apar în Polonia, Turcia și Belarus.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Barza neagră, cunoscută și sub denumirile de cocostârc negru și barză țigănească, este o specie caracteristică pădurilor de câmpie și de pe dealuri care au în apropiere zone umede. Ca dimensiuni este cu puțin mai mică decât barza albă. Adulții au înfățișare similară și ating acest stadiu numai în al patrulea an de viață. Se hrănește în special cu țipari când îi găsește, mamele mici, pui de păsări, ouă, broaște, moluște, lipitori, râme, șopârle, șerpi sau insecte.

Este o specie retrasă și sfiosă, care cuibărește în păduri, în cuiburi pe care le folosește mai mulți ani și pe care le repară și le consolidează în fiecare an. După ce depune ouăle este alungată foarte greu de la cuib. Spre deosebire de stârci și asemenea berzei albe, este aproape mută și se manifestă prin „clămpănîtul” ciocului, dar mai rar, mai scurt și fără mișcările de gât caracteristice berzei albe.

Sosește în a doua jumătate a lunii martie din cartierele de iernare. Cuibul este amplasat în treimea superioară a arborilor bătrâni. Cuibul

este o construcție mare (poate depășește 1 m în diametru și chiar în înălțime), caracteristică berzelor, alcătuit din crengi fixate cu pământ. În interior este căptușit cu mușchi, resturi vegetale sau cu balegă uscată. Femela depune 3-4 ouă de culoare albă în perioada cuprinsă între sfârșitul lui aprilie și începutul lui mai. Dimensiunea medie a ouălor este de 65,32 x 48,73 mm. Incubația este asigurată de ambii părinți. După 30-35 de zile, puii eclozează și sunt hrăniți de părinți până la 70 de zile, când devin independenți. Adeseori cuibărește în pereții exteriori ai cuibului și vrabia de câmp.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Disponibilitatea redusă a hranei.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

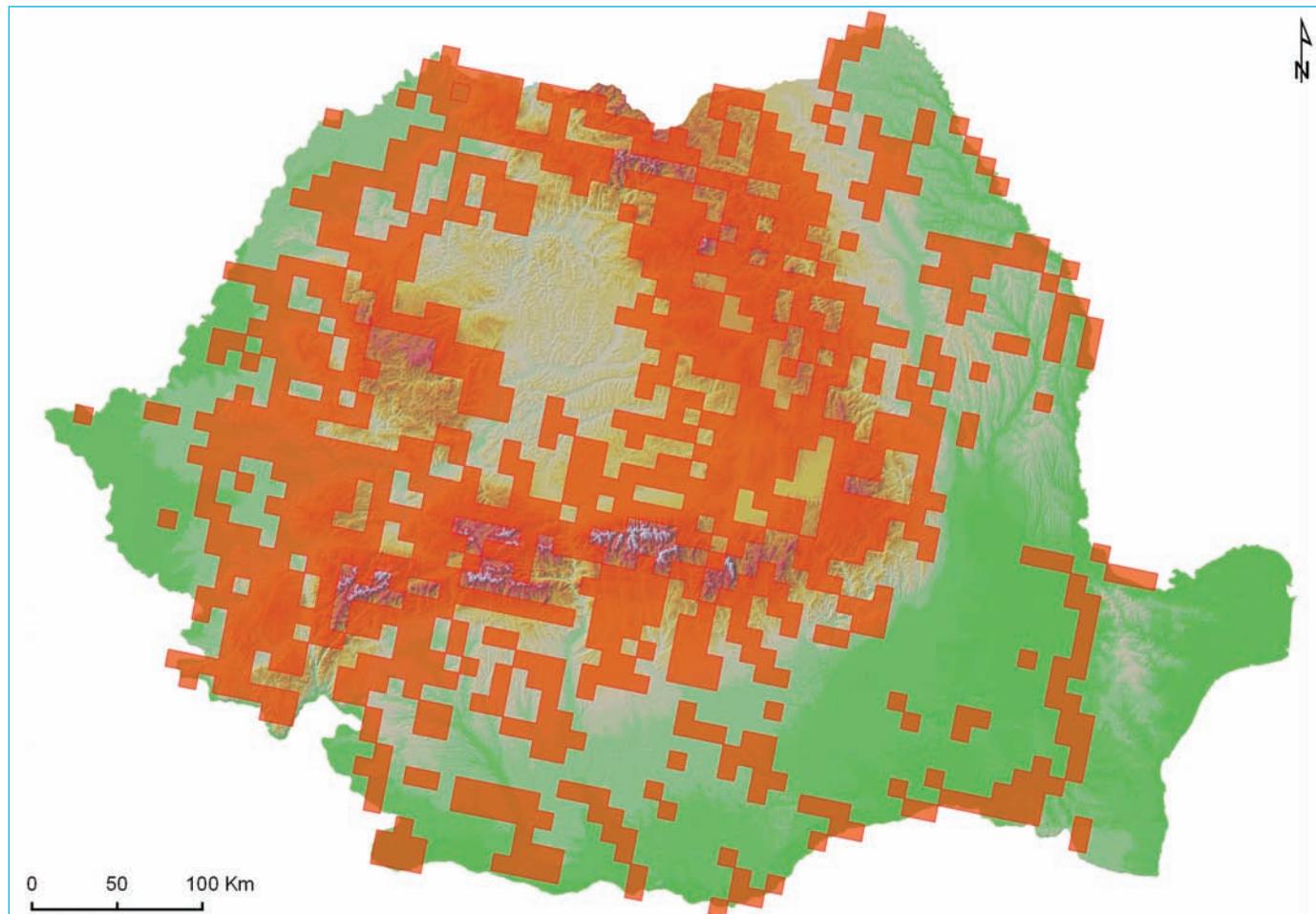
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.

- Asigurarea resurselor de hrănă și întreținere corespunzătoare a zonelor învecinate de site-urile de reproducere.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătatea locului de cuibărit.
- Păstrarea sau refacerea zonelor umede situate în apropierea pădurilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusiv așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioade critice (reproducere).
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Interzicerea activităților silvice din apropierea cuiburilor ocupate (mai puțin de 300 m) între februarie și septembrie.
- Interzicerea stabilirii de ferme eoliene în zonele extrem de sensibile.
- Opunerea la înființarea noilor linii electrice. Dacă sunt indispensabile, trebuie să fie conforme cu standardele naționale.
- Garantarea securității păsărilor față de liniile electrice existente prin redirecționarea, îngroparea acestor linii, înlocuirea lor cu cabluri mai puțin periculoase sau cel puțin amplasarea structurilor de protecție a păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BARZA ALBĂ - WHITE STORK

Ciconia ciconia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Ciconiiformes

FAMILIA: Ciconiidae

GENUL: Ciconia

SPECIA: Ciconia ciconia

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie larg răspândită pe tot teritoriul european, cu populații mai mari în zona centrală șiestică. Barza albă este o pasare migratoare pe distanțe lungi, iernând în Africa, unde cartierele de iernare se întind din Africa tropicală subsahariană până în Africa de Sud. De asemenea, poate ierna în India. Atunci când migrează între Europa și Africa, stolurile de berze evită traversarea Mării Mediterane și ocolește în est prin Bosfor sau în vest prin strâmtoarea Gibraltar, deoarece curentii de aer pe care specia îi valorifică în migrație nu se formează deasupra apei.

POPULAȚIE

Populația estimată a speciei este semnificativă, cuprinsă între 180.000 și 220.000 de perechi clocitoare. În perioada 1970-1990 populația de barză albă a manifestat un declin considerabil. Deși în perioada 1990-2000 specia a marcat o tendință crescătoare, încă nu a revenit la efectivele existente înaintea declinului. Cele mai mari efective apar în Polonia, Ucraina și Spania. Populația estimată în România este de 5.000-6.000 de perechi. În timpul pasajelor se pot observa în țara noastră între 100.000 și 300.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Barza albă este o specie caracteristică pășunilor umede și zonelor mlăștinoase. Adulții au înfățișare similară și se deosebesc de barza neagră prin culoarea albă a capului și a gâtului. Se hrănește cu broaște, șoareci, insecte, cărtițe, pui de păsări și de iepuri, melci, șerpi și șopările. Barza albă este alături de rândunică specia care interacționează cel mai mult cu populația umană, fiind prezentă în majoritatea localităților din țara noastră cu excepția zonelor montane. Fiind o specie obișnuită cu prezența umană, folosește ca suport pentru cuib stâlpilor rețelelor de tensiune medie și acoperișurile caselor. În mod obișnuit perechea de berze se întoarce la cuibul ocupat și în anii precedenți. Întâi sosește mascul-

Iul, care apără cuibul în fața altor pretendenți și, în aşteptarea femelei, îl repară și îl consolidează. Spre deosebire de stârci, care sunt gălăgioși, berzele sunt aproape mute, însă comunică la cuib cu partenerul prin intermediul unui „clămăpanit” al ciocului, care se desfășoară sacadat în timp ce capul și gâtul sunt lăsați pe spate. Sunetele scoase prin deschiderea și închiderea ciocului sunt puternice și rapide, asemenea unei darabane de tobă. Înainte de plecarea în migrație se strâng în număr mare pe pajiștile umede

sau în zone inundabile. Distanța medie pe care o străbate într-o zi în perioada migrației este de 220 km, cu o viteză cuprinsă între 30 și 90 km/h. Sosește la începutul lunii martie din cartierele de iernare. Cuibul amplasat cel mai frecvent pe stâlpii rețelelor de tensiune medie, dar și pe acoperișurile caselor este alcătuit din crengi fixate cu pământ. Cuibul poate atinge dimensiuni impresionante prin adăugarea de material în fiecare an (1,5 m diametru, 1-2 m înălțime și o greutate de 40 kg). În interior este căpuștit cu mușchi

și resturi vegetale. În mod obișnuit masculul aduce materialele, iar femela le aşază și le potrivește în cuib. Adeseori în pereții exteriori ai cuibului cuibăresc foarte multe perechi de vrăbii de câmp (sau de vrăbii negrioase, *Passer hispaniolensis*, în cuiburile de barză din Dobrogea).

Femela depune 3-4 ouă în perioada cuprinsă între începutul lunii aprilie și a doua jumătate a lunii mai. Dimensiunea medie a ouălor este de 73,6 x 52,54 mm. Incubația este asigurată de ambii părinți. Noaptea stă pe ouă numai femela. După 33-34 de zile, puii eclozează și sunt hrăniți de părinți la cuib 53-55 de zile.

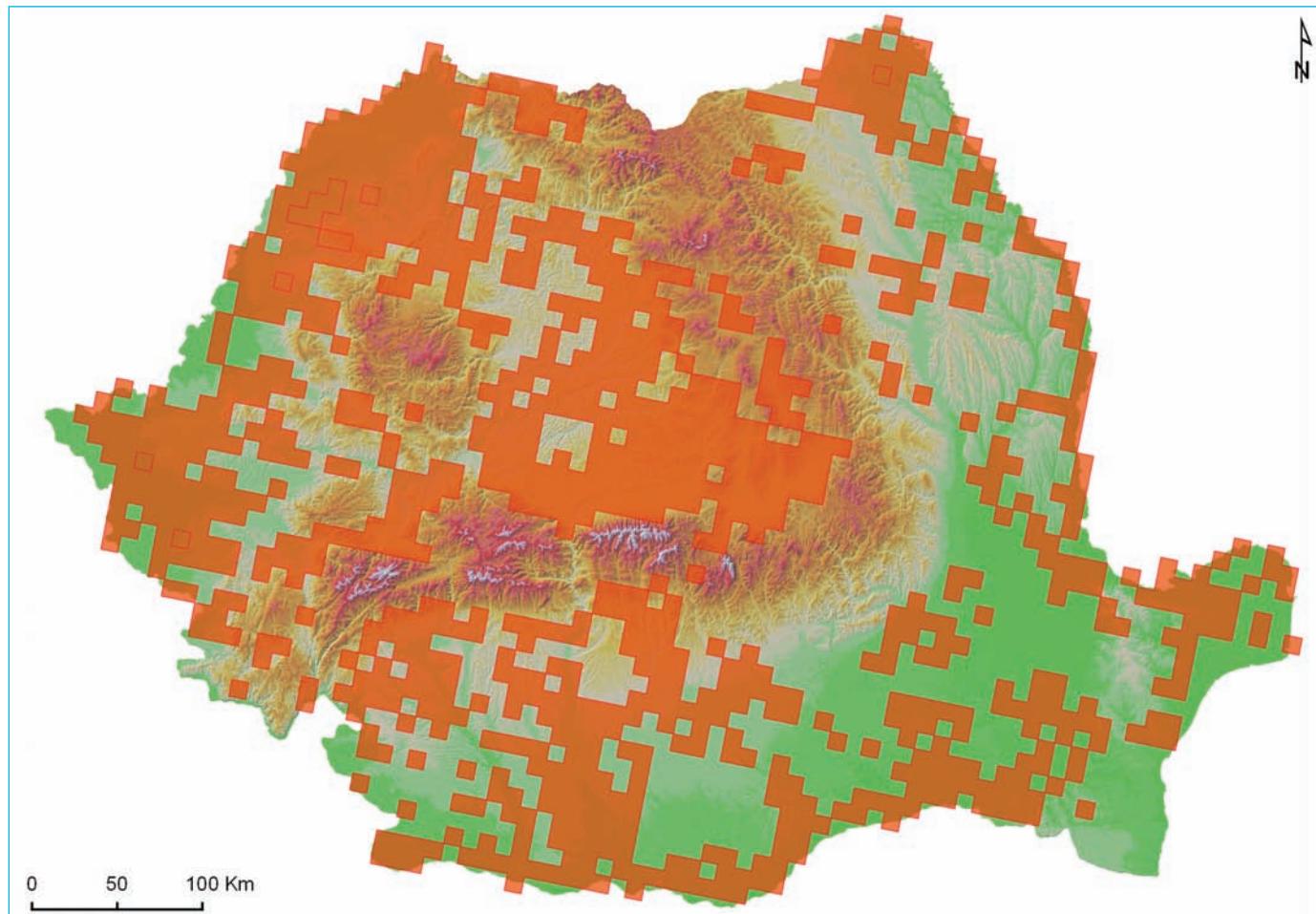
AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Disponibilitatea redusă a hranei.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Instalarea de platforme artificiale pe stâlpii rețelelor de tensiune medie și izolarea rețelelor electrice.
- Asigurarea resurselor de hrană și întreținere corespunzătoare a zonelor învecinate de site-urile de reproducere.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ȚIGĂNUŞ - GLOSSY IBIS

Plegadis falcinellus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Țigănușul este o specie larg răspândită la nivel global. Cuibărește în nordul arealului său, care include estul Americii de Nord, diferite zone umede din centrul și sudul Europei, precum și vestul și sudul Asiei. Iernează în zona centrală a arealului. Este o specie predominant sedentară în zona sudică a arealului, precum Africa Centrală și de Sud, Australia și America Centrală. În România cele mai importante colonii se găsesc în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația estimată a speciei este mică și este cuprinsă între 16.000 și 22.000 de perechi cuibăritoare. A înregistrat un declin moderat în perioada 1970–1990. Deși populațiile-cheie din Rusia și Azerbaidjan au rămas relativ stabile în perioada 1990–2000, specia continuă să se reducă numeric în sud-estul Europei, ceea ce determină o tendință descrescătoare pe ansamblu.

Populația cuibăritoare estimată în România este de 2.000-3.000 de perechi. Specia nu iernează în țara noastră, dar poate fi observată în timpul migrației cu efective mari, cuprinse între 5.000 și 7.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică lacurilor, bălților și mlaștinilor, dar poate fi observată și în pășuni umede, pe maluri de râuri cu apă mică, în vegetație ripariană abundentă și în stufărișuri cu pâlcuri de sălcii. Apare mai puțin frecvent în zone de coastă, cum ar fi estuare, lacurile cu apă sărată sau salmastră și lagunele de coastă. Pasare sociabilă, poate fi văzută de cele mai multe ori în stoluri mai mici sau mai mari, care atunci când zboară au forma unor siruri lungi, oblice sau șerpuite. Zborul țigănușului este o succesiune de plutiri și bătăi rapide din aripi. Înnopteaază în grupuri foarte mari, chiar de mii de exemplare, cu diverse alte specii, adesea în copaci departe de locurile de hrănire din zonele umede. Longevitatea maximă cunoscută în li-

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Threskiornithidae

GENUL: Plegadis

SPECIA: *Plegadis falcinellus*

bertate este de 9 ani și 1 lună. Ambele sexe ating maturitatea sexuală la 3 ani.

Este o pasare tăcută, care cutreieră prin smârcuri și ape mici, cu pași măsurați, fără a alerga în căutarea hranei. Din dieta sa fac parte în special lipitorile, dar și diverse insecte acvatice, raci, mormoloci și peștișori, pe care îi capturează scormonind în mîn sau în apă puțin adâncă, utilizând ciocul lung și încovoiat. Ocazional poate prinde și broaște și chiar șopârle și șerpi mici de apă. Iese deseori pe mal în căutare de lăcuste, greieri și alte nevertebrate. A fost observat și atacând cuiburile altor pasări care cuibăresc în apropierea apei, din care a prădat puii nezburători. Adulții se pot hrăni la o distanță de câteva zeci de kilometri de locul unde este colonia în care cuibăresc, hrana fiind regurgitată puilor la întoarcerea la cuib.

Sosește pe la mijlocul lunii aprilie din cartierele de iernare. Cuibul este amplasat în pâlcuri compacte de stuf sau papură, în tufuluri sau chiar în arbori (sălcii, *Salix sp.*) aflați în apropierea apei. Cuibărește în colonii mixte împreună cu alte specii de stârci, lopătari și cormorani. La construirea cuibului participă ambii parteneri, acesta fiind

clădit din crenguțe și căptușit la final cu tulpini de stuf, iarba și frunze uscate. El este amplasat la mai puțin de 1 m de luciul de apă, ajungând până la 5-7 m, în cazul coloniilor care cuibăresc în arbori. Femela depune o pontă formată din 3-6 ouă de culoare gri-albăstruie, în perioada cuprinsă între mijlocul lunii mai și mijlocul lunii iunie. Dimensiunea medie a ouălor este de 50,9 x 35,8 mm. Incubația durează aproximativ 20-23 de zile și este asigurată atât de femelă, cât și de mascul. După eclozare puii sunt hrăniți la cuib de ambii părinți timp de 48-50 de zile, după care părăsesc cuibul. Ei stau în grupuri formate numai din pasări tinere, care sunt hrănite la comun de către toți adulții. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

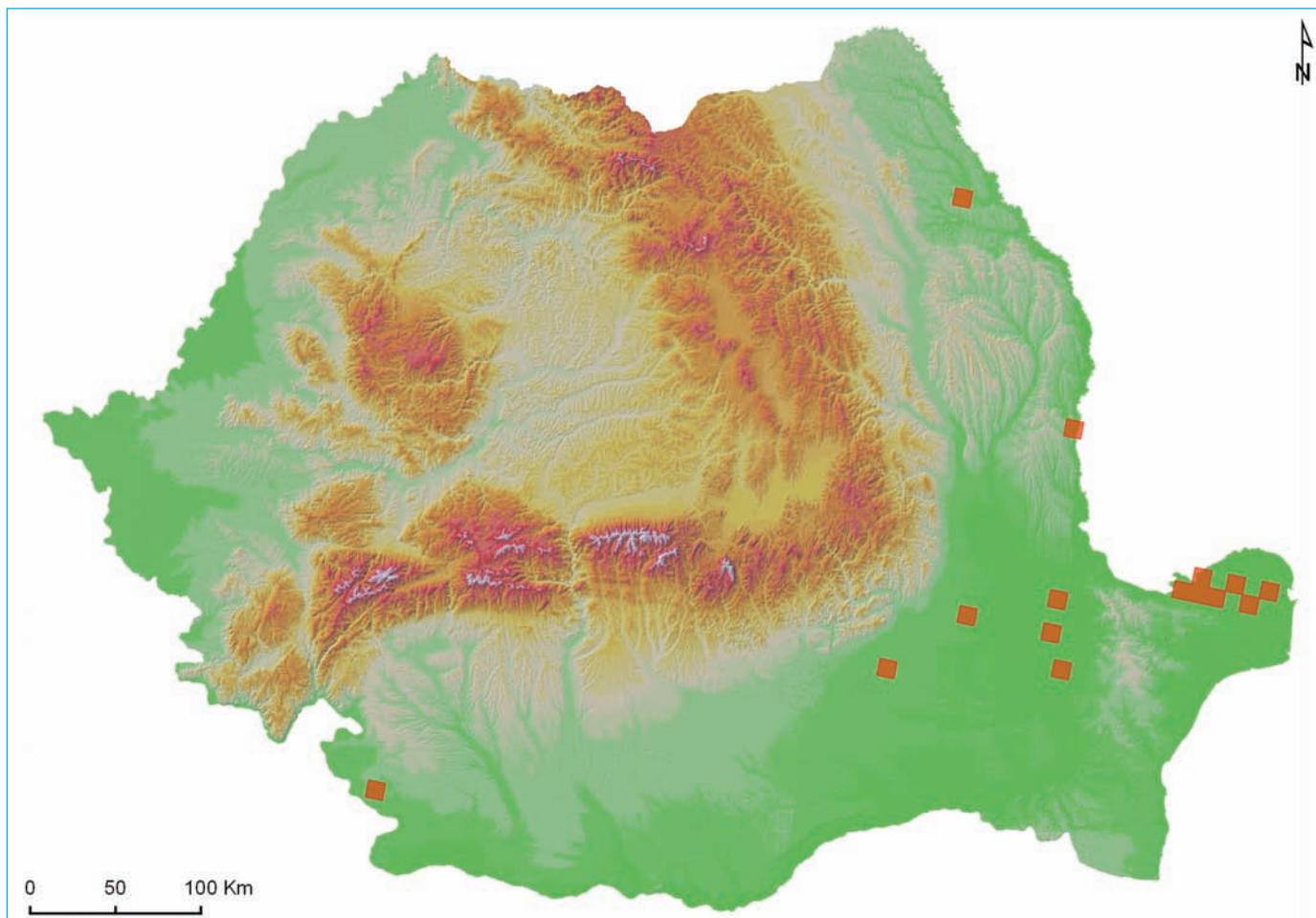
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatărea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale brusește a regimului de ape din zonele umede.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată pentru cuibărit și hrănire a speciei sau chiar interzicerea acestor activități.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LOPĂTAR - EURASIAN SPOONBILL

Platalea leucorodia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Pelecaniformes

FAMILIA: Threskiornithidae

GENUL: *Platalea*

SPECIA: *Platalea leucorodia*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	II

DISTRIBUȚIE

Lopătarul este o specie palearctică cu distribuție largă, dar insulară la nivel european. Cuibărește din Spania până în China și Coreea. Specia este migratoare și iernează în zona de vest și de sud a Europei, dar și în sudul Asiei. Chiar dacă există populații reproducătoare și în Africa, cea mai mare parte a arealului african este folosit pentru a iarna.

POPULAȚIE

Populația estimată a speciei este mică, cuprinsă între 8.900 și 15.000 de perechi, reprezentând mai mult de jumătate din populația totală a speciei. Pe timp de iarnă mai rămân pe teritoriul european peste 700 de indivizi, cei mai mulți în Italia, Grecia și Franța. Specia a înregistrat un declin accentuat în perioada 1970–1990. Deși populația prezintă în Rusia și-a continuat tendința descrescătoare în perioada 1990–2000, la nivelul continentului, efectivele sunt considerate stabile datorită creșterilor manifestate în restul teritoriilor. Populația cuibăritoare din România este estimată la 600-1.200 de perechi, efective mai mari fiind înregistrate numai în Rusia și Spania. În timpul migrației numărul de lopătari este cuprins între 4.000 și 8.000 de indivizi. Dintre aceștia se estimează că la noi iernează 5-20 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Lopătarul este o specie caracteristică bălților și lacurilor puțin adânci cu stufărișuri și pâlcuri de copaci. Preferă aceste zone umede din zona de câmpie, însă limita altitudinală a cuibăritului pentru această specie ajunge până la 2.000 m în lacul Sevan din Armenia. Longevitatea maximă cunoscută este de 30 de ani și 1 lună. Atinge maturitatea sexuală la 3-4 ani. Este o pasare sociabilă, care trăiește în grupuri care pot ajunge până la 100 de exemplare. În zbor formează linii de front sau oblice.

Se hrănește în special dimineața și seara, în zone cu apă mică, care au adâncimea maximă

de 30 cm, unde prinde insecte acvatice și larvele acestora. Își plimbă ciocul puțin între deschis într-o parte și alta, culegând și filtrând hrana. Se hrănește în grupuri, astfel fiind mai eficient în capturarea prăzii. Din dieta acestei specii mai fac parte și viermii, moluștele, crustaceele, broaștele, peștii mici (10-15 cm lungime) și foarte rar algele sau alte plante acvatice. Unii autori consideră că aceste particule vegetale sunt ingerate accidental, odată cu hrana de origine animală. Poate zbura până la 10-15 km (și chiar 50) de la locul de cuibărit până la habitatele de hrănire. Sosește în martie-aprilie din cartierele de iernare. Din ritualul nupțial fac parte parade la care participă ambii parteneri, cu diverse posturi ale corpului și ridicări ale penelor de pe cap. La construirea cuibului, alcătuit din crengute și stuf, participă cei doi părinți, masculul fiind primul care începe construcția. Pe interior cuibul este căptușit cu fire de iarba și frunze. El poate fi poziționat direct pe pământ, atunci când e vorba de insulițe izolate, sau poate fi poziționat în vegetație acvatică deasă, precum pâlcuri de sălcii sau stuf compact. Cuibărește adesea în colonii

mixte alături de egrete mici, stârci și cormorani, distanța dintre cuiburi fiind de 1-2 m sau chiar mai puțin. Dacă cuibul este amplasat în copaci, înălțimea maximă este de 5 m, speciile preferate fiind sălcile, *Salix sp.*, stejarii, *Quercus sp.*, și plopii, *Populus sp.*. Femela depune 3-5 ouă de culoare albă cu pete mici, maronii, în perioada cuprinsă între mijlocul lunii mai și mijlocul lunii iunie. Dimensiunea medie a ouălor este de 65,8 x 45,1 mm. După o incubație de 24-25 de zile puii eclozează și peste 50-56 de zile devin independenți. Atât cloacul pontei, cât și hrănirea puilor la cuib este asigurată de ambii părinți. Este de departe o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânatărea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

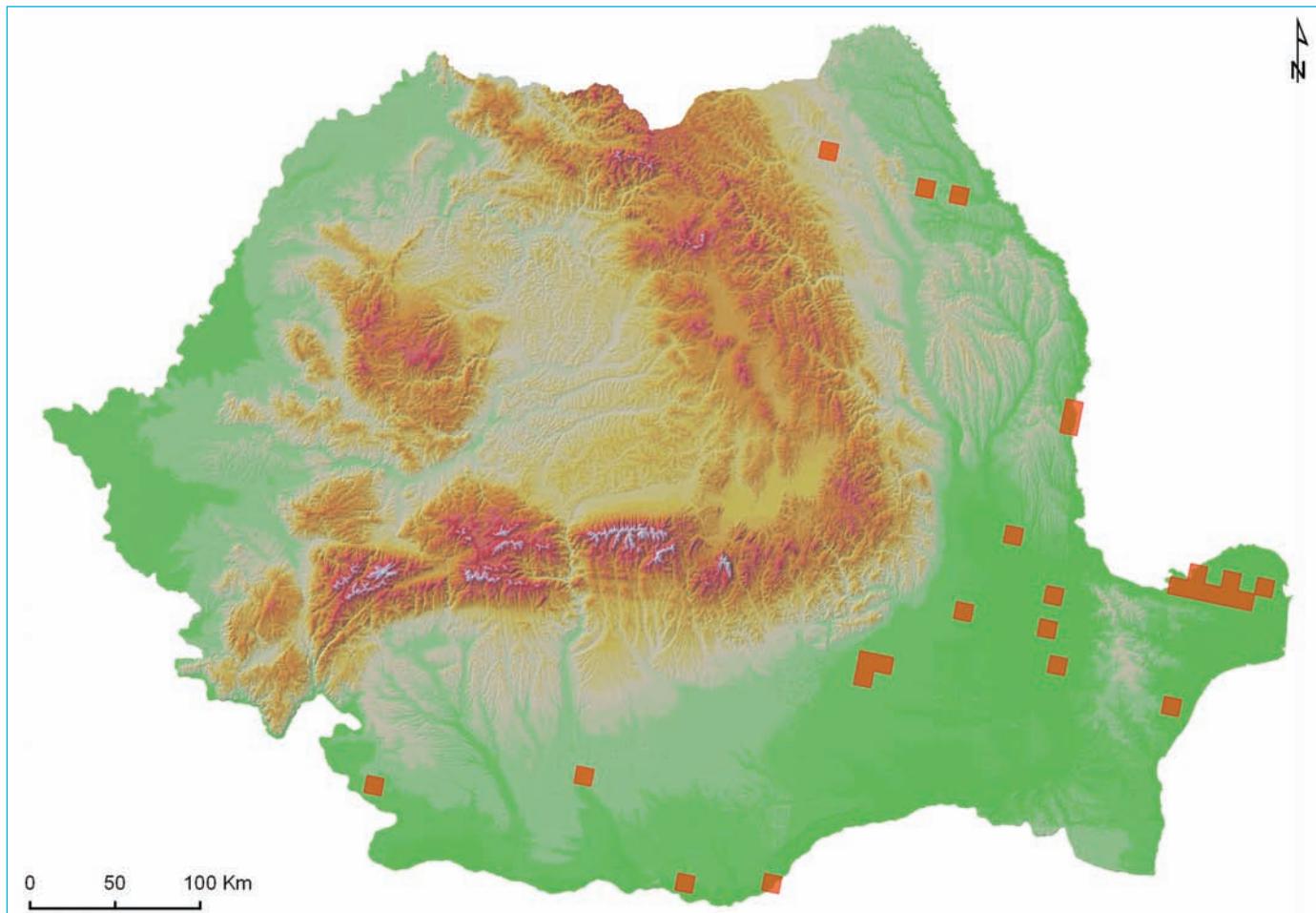
- Respectarea restricțiilor în zone-

le ripariene.

- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Protecția coloniilor mono sau polispecifice.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale brusește a regimului de ape din zonele umede.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată pentru cuibărit și hrănire a speciei sau chiar interzicerea acestor activități.
- Controlul și respectarea legislației vânătorii; cooperare între organizațiile de protecție a mediului, organizațiile de vânătoare, jandarmerie și Garda de Mediu împotriva braconajului.
- Inventarierarea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VIESPAR - EUROPEAN HONEY-BUZZARD

Pernis apivorus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Pernis

SPECIA: *Pernis apivorus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Viesparul este o specie cu răspândire largă pe tot continentul european și în vestul Asiei, limita estică fiind estul Mongoliei. Cuibărește în aproape toată Europa, exceptând Islanda, Irlanda, Scandinavia și sudul Spaniei. Este o specie migratoare care iernează în Africa, din centrul până în sudul continentului, exceptând o enclavă din care face în mare parte Africa de Sud și sudul Namibiei și al Botswanei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mare, cuprinsă între 110.000 și 160.000 de perechi. Aceasta s-a menținut stabilă în perioada 1970–1990. Deși în Finlanda și Suedia populația s-a redus între 1990 și 2000, în țările cu cele mai mari populații (Rusia, Belarus și Franța), acestea s-au menținut, ceea ce a făcut ca specia să se păstreze stabilă în ansamblu. În România populația cuibăritoare este estimată la 5.000-12.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Viesparul este o specie caracteristică pădurilor de foioase cu poieni, aflate pe soluri ușoare și uscate, în care poate săpa ușor după hrana. Uneori poate fi văzut planând și utilizând curenții termici ascendenți, într-o poziție specifică. De obicei zboară la mică înălțime de la sol, iar atunci când se aşază pe crengi își păstrează corpul într-o poziție orizontală, caracteristică speciei, cu coada lăsată în jos. Sare de pe o creangă pe alta cu o singură bătaie de aripi, auzindu-se un zgomet specific. Longevitatea maximă cunoscută este de 29 de ani. Atinge maturitatea sexuală la 3 ani.

Se hrănește cu larve și adulți de insecte, în special viespi și albine, dar și cu rozătoare, amfibieni, mamifere mici, șopârle, șerpi, ouă sau pui de alte păsări. Rare poate prinde și păianjeni, viermi și chiar diverse fructe. Poate săpa rapid în pământ după cuiburi de viespii sau bondari, până la o adâncime de 40 cm. Distanța pe care

se deplasează pe sol, în căutare de cuiburi de insecte sau mici mamifere poate să ajungă la 500 m. Ca adaptare pentru consumul de insecte cu acu venin, prezintă nările foarte înguste, ca niște fante, picioare puternice, acoperite de solzi groși, degete cu gheare ușor curbată (adaptate la mersul pe jos și săpat) și penaj dens și foarte compact.

Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii mai. Uneori perechea se formează încă din cartierele de iernare. Este o specie monogamă, perechea având un teritoriu vast, de până la 10 km², dar care însă are suprapunerile cu teritoriile perechilor învecinate. La realizarea cuibului participă ambii părinți. Cuibărește și în cuiburi părăsite de cioară de semănătură (*Corvus frugilegus*) și de obicei o pereche cuibărește în aceeași zonă mai mulți ani la rând. Cel mai adesea perechea își face un cuib nou în fiecare an, acesta fiind situat la înălțime intr-un copac mare (în special fag, stejar sau pin), pe o ramură laterală. El este confectionat din crengi proaspete, care au încă frunze. Aceste crengi cu frunze verzi sunt adăugate permanent în timpul cuibăritului, pentru camuflarea cu succes a cuibului în coronamen-

tul arborelui. Femela depune o pontă formată din 1-3 ouă albe, pătate cu maro, la sfârșitul lunii mai și începutul lui iunie, cu o dimensiune medie de circa 52 x 40 mm. Incubația durează 30-35 de zile și este asigurată în special de către femelă. Pe cuibul acestei specii se găsesc frecvent miere, fiind un criteriu sigur de identificare. Puii devin zburători la vîrstă de 40-44 de zile, însă rămân la cuib până la 55 de zile, stând pe ramurile aflate în proprietate și revenind în cuib la sosirea părintelui cu hrana. Ambii adulți aduc mâncare la cuib, masculul hrănind deseori puii chiar și în prezența femelei (comportament mai rar întâlnit la păsările răpitoare la care de obicei, femela preia hrana și o plasează puilor). Frecvent, unul din părinți pleacă și își începe migrația spre cartierele de iernare din Africa.

AMENINȚĂRI

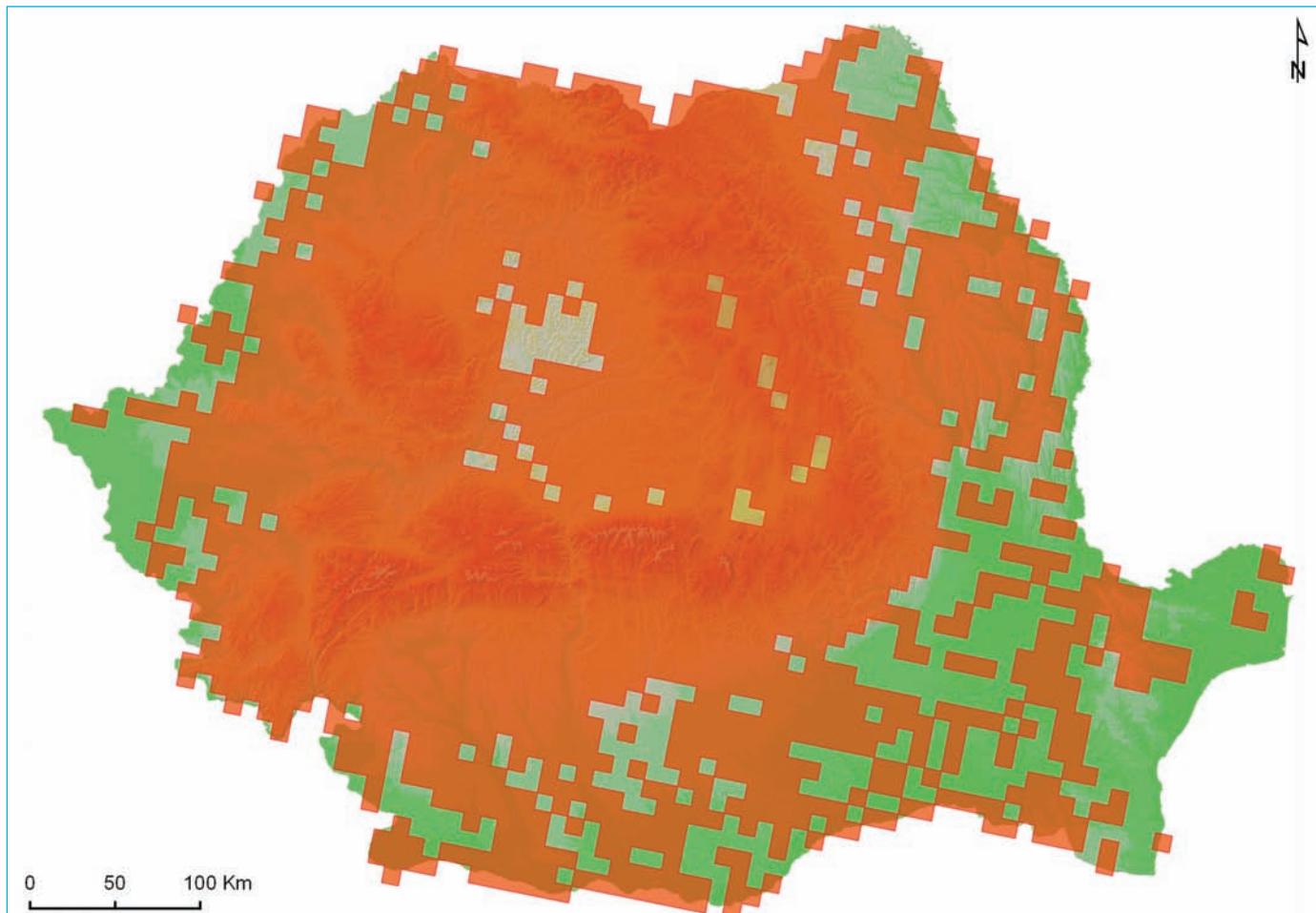
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbare cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea insecticidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Oprirea vânătorii și a devastării ilegale a cuiburilor.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GAIE NEAGRĂ - BLACK KITE

Milvus migrans

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Milvus

SPECIA: Milvus migrans

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu un areal vast de răspândire, întins peste mari suprafețe pe toate continentele Lumii Vechi, cu excepția zonelor de tundră și deșert, lernează în Africa.

Până la începutul secolului XX gaia neagră a fost cea mai răspândită și numeroasă pasare răpitoare din țară, găsindu-se cantonată mai ales de-a lungul cursurilor de apă din zonele de deal și câmpie, inclusiv în Deltă. Azi este foarte rar cuibăritoare în România, gaia neagră apărând în număr mai mare doar în pasaj, îndeosebi în Dobrogea.

POPULAȚIE

Efectivul speciei din Europa este estimat la 64.000-100.000 de perechi clocitoare. Este relativ abundantă, chiar în creștere numerică în vestul continentului, în pofida concurenței cu specia asemănătoare, gaia roșie, *Milvus milvus*. Se află în declin în centrul și estul continentului (doar zeci sau câteva sute de perechi în câte o țară). Efective mai mari, de peste 1.000 de perechi, se găsesc în Rusia, Franța, Germania, Ucraina, Portugalia, Elveția, Turcia și Italia. Efectivul din țară este de maximum 10 perechi, nefiind estimat numărul exemplarelor care tranzitează țara în timpul migrațiilor.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă pădurile bătrâne de foioase de la câmpie și deal, mai ales arboretele de luncă (plopi, frasini sau stejari), situate în apropierea apelor curgătoare sau stătătoare. De asemenea vizitează câmpurile cultivate și pajisările naturale. Este oaspete de vară și de pasaj, prezent în țara noastră din martie până în octombrie. Unele populații din Europa sunt sedentare. Pasare socială, mai ales în timpul migrației. În trecut era o specie comună, azi însă a devenit foarte rară. Lipsește din regiuni întinse în care a cuibărit pe vremuri cu densități mari. Longevitatea maximă la care ajunge în libertate este de 24 de ani. Atinge maturitatea sexuală după 3-4 ani.

Petrece destul de mult timp în aer, planând în curenții ascendenți, în căutarea hranei, care constă în vertebrate mai mici, terestre sau acvatice (mai ales pești), insecte mari, reptile, păsări râme, chiar hoituri. Prada este capturată din zbor încet, la mică înălțime, deasupra terenului deschis și a apelor. Consumă și diverse hoituri, fiind observată frecvent și la gropile de gunoi ale localităților. Poate fi foarte gregară în tipul hrănirii, adunându-se acolo unde sunt resurse bogate de hrană. Sunt atrase de fum și foc și vânează vietuitoarele care fug de incendii.

Este o specie monogamă, cuplurile pot ține un sezon sau chiar mai mulți ani, fiind foarte fidèle față de teritoriul de cuibărit. Cuibărește în grupuri cu caracter colonial. Formarea perechilor începe în zonele de iernare și continuă după sosirea în cartierele de reproducere, când cei doi parteneri execută complicate jocuri aeriene. Ritualul de împerechere este spectaculos, partenerii urmărindu-se în zbor, rotindu-se, plonjând și executând mișcări acrobatice de mare virtuositate. Femelele nesupravegheate de mascul se împerechează și cu alții masculi. Cuibul este construit în lunile aprilie–iulie, în

arbori înalte sau în scobiturile stâncilor, adesea lângă ape. Orientarea cuibului este aleasă în funcție de direcția predominantă a vânturilor. Poate fi întâlnit cuibărind și în apropierea așezărilor umane. De obicei o pereche folosește același cuib timp de mai mulți ani. Cuibul este construit din rămurele și este căptușit la interior cu pene, păr, materiale textile, hârtie etc. Punta este formată din 2-4 ouă, care prezintă pe fond alb-cenușiu pete brun-roșcate, care nu acoperă toată suprafața oului. Clocitul este efectuat numai de către femelă și durează 32-33 de zile. O pereche depune un singur cuibar pe an. Puii părăsesc cuibul după 42-45 de zile de la eclozare, timp în care sunt hrăniți de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

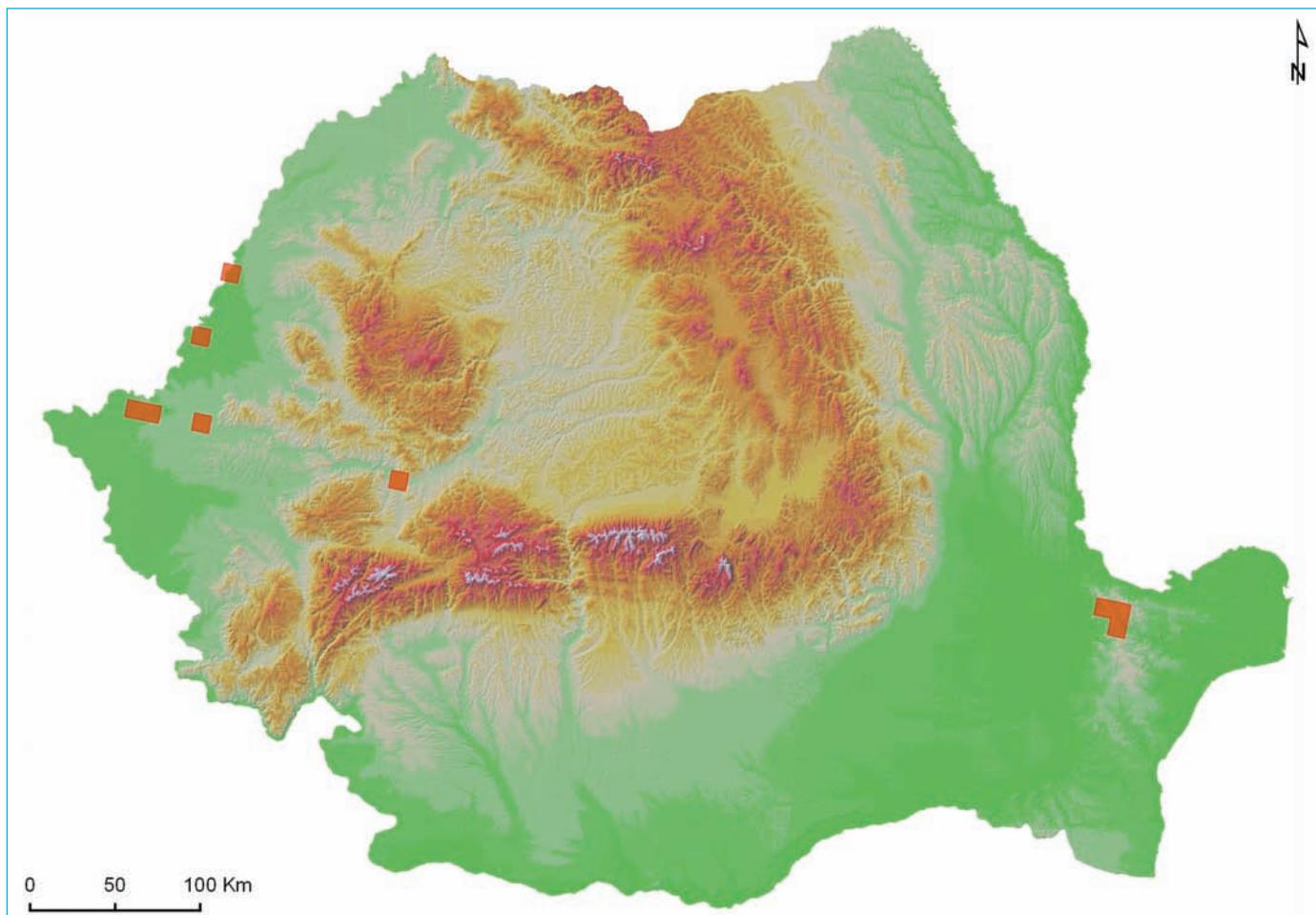
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciilor.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pășiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GAIE ROŞIE - RED KITE

Milvus milvus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Milvus

SPECIA: *Milvus milvus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este singura pasare răpitoare de zi al cărei areal este circumscris integral în limitele continentului european. Este mai numeroasă în vestul continentului (Spania, Franța, Germania, țări în care se află 90% din efectivul global), dar este dispersă și rară în rest. Spre răsărit arealul se întinde până în Belarus. Iernează în Peninsula Balcanică, în jurul părții estice a Mării Mediterane și în Orientul Apropiat.

Gaia roșie apare în țara noastră doar în cursul migrației, în număr foarte restrâns de indivizi. În urma studiilor recente, putem considera specia ca fiind eliminată de pe lista păsărilor clocitoare din România.

POPULAȚIE

Totalul populației clocitoare din Europa este estimat la 19.000-25.000 de perechi, dar chiar și

cele mai abundente populații (precum cele din Germania, Franța și Spania) se află în ultimul timp într-un declin evident; pe de altă parte, în Belgia populația de gaie roșie a crescut de la 1-2 perechi cuibăritoare în 1976 la 100-120 de perechi în anul 2005. A fost introdusă cu succes în Scoția. Efective mai mari, de peste 1.000 de perechi, se găsesc în Germania, Franța, Elveția și Spania. Conform datelor actuale, nu mai cuibărește în România, fiind o specie rară și sporadică în perioadele de pasaj, fără evaluări populaționale.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie care cuibărește în general în păduri de foioase, în tăinuturi colinare și submontane, intercalate cu terenuri deschise, mai ales culturi agricole și pajiști, de preferință de-a lungul văilor apelor curgătoare (habitat de hrănire), dar

fără să fie legată de aceste habitate, precum este gaia neagră. *Milvus migrans*. Gaia roșie este o răpitoare migratoare, prezintă la noi în țară mai ales în pasaj, rămânând și peste iarnă (exemplare bătrâne), în special pe teritoriul Dobrogei și în sudul țării, unde poate fi considerată chiar sedentar-eratică. Longevitatea maximă în libertate este de 26 de ani. Atinge maturitatea sexuală după 3 ani.

Se hrănește cu hrana de origine animală, care constă din vertebrate mai mici (de obicei rozătoare), păsări și pești. Dintre nevertebrate sunt consumate preferențial dipterele, himenopterele și odonatele. Prada este capturată din zbor lin, planat, la mică înălțime, fără a coborî pe sol. Deseori este observată consumând hoituri. Este o specie monogamă, iar cuplul este de lungă durată. La sosirea din cartierele de iernare execută jocuri aeriene. Cuibul poate fi preluat

de la alte specii sau este construit, de regulă, pe arbori înalți, situați frecvent în lizieră sau deasupra unor abrupturi. El este folosit de aceeași percheie mai mulți ani la rând. Cuibul este amplasat la o înălțime de 12-15 m, fiind construit din rămurele și ornamentat cu lână și bucăți de material plastic, hârtie și materiale textile. Femela depune la mijlocul lunii aprilie și până spre mijlocul lunii mai 2-4 ouă. Ouăle au un fond alb-cenușiu cu pete mărunte, brun-ruginii; mai rar apar pete întunecate sau cenușiu-violete. Dimensiunea medie a unui ou este de 55,83 x 45,18 mm. Clocitul este asigurat numai de către femelă, timp de 30 de zile. Masculul păzește în tot acest timp cuibul și hrănește femela. O percheie depune un singur cuibar pe an. Puii sunt semnidicoli și sunt hrăniți la cuib timp de 14 zile de către mamă, după un anumit timp contribuind cu hrana și masculul. Fiind diferențe de vîrstă între pui, datorită eclozării în etape, uneori cei mai mici mor prin inanitate. Puii zburători devin apti pentru a-și procura singuri hrana după 48-50 zile de la eclozare, timp după care se mai întorc la cuib încă o perioadă de 10-14 zile. În toată această perioadă ei rămân alături de părinți, hrăndu-se împreună la mari distanțe de cuib.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbare cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciilor.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și biocumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăuirea păsărilor.

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusiv și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

CODALB - WHITE-TAILED EAGLE

Haliaeetus albicilla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: *Haliaeetus*

SPECIA: *Haliaeetus albicilla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	I; II		I

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu răspândire mai mare în nordul, centrul și estul Europei. Cea mai mare parte a populației europene se regăsește în Norvegia și Rusia, dar populații semnificative se găsesc și în Suedia, Polonia și Germania. Este migratoare în zonele nordice și estice de unde pleacă spre sud în timpul iernii, iar în restul arealului de distribuție este o specie sedentară.

În România preferă păduri ripariene din apropierea zonelor umede, situate până la altitudinea de 200 m, principala populație reproducătoare din țară fiind în Dobrogea, în zona Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mică, cuprinză între 5.000 și 6.600 de perechi, reprezentând aproximativ 50-74% din populația globală. Cele mai mari efective sunt în Norvegia, Rusia și Polonia. În timpul iernilor se pot vedea în Europa peste 4.700 de codalbi. A fost remarcată o creștere a populației între 1970 și 1990, tendință care s-a menținut și în perioada 1990–2000. În România populația estimată este 55-75 de perechi, iar pe timp de iarnă efectivul poate ajunge la circa 110-220 indivizi, având un trend populational ușor în creștere.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Codalbul este o pasare caracteristică zonelor deschise din regiunea coastelor marine și lacurilor cu apă dulce, în apropierea căror se găsesc arbori bătrâni sau insule stâncoase. Atinge maturitatea sexuală la 5 ani și trăiește până la 27 de ani în sălbăticie.

Vânează într-un zbor jos deasupra apei, de unde își prinde prada, sau poate descrie cercuri largi la 200-300 m înălțime, de unde se uită după pradă. La sfârșitul lui aprilie și începutul lui mai, când peștii depun icrele, stă nemîșcat în ape mici și prinde cu sărituri rapide peștii care trec prin apropiere. Se poate scufunda, dar o face rar. Fură hrana și de la alte păsări.

Este o specie monogamă care tinde să își păs-

treze perechea toată viața. Primăvara, perechea zboară deasupra teritoriului pe care l-a ocupat și execută zboruri spectaculoase cu rostogoliri în aer efectuate la o înălțime de circa 200 m de la sol. Pentru cuibărit folosește același teritoriu an după an, utilizând alternativ 2-3 cuiburi. Cuibul este construit din crengi aduse de mascul și aranjate de către femelă. Acesta este căptușit în interior cu mușchi și iarbă, uneori și cu lână. Femela depune de obicei 2 ouă la începutul lunii martie. Incubația durează 40-45 de zile și este asigurată de ambii părinti, însă femela stă mai mult pe cuib. Masculul stă și veghează în apropiere. În primele două săptămâni după ce puji eclozează unul din adulții rămâne la cuib, după care vânează împreună. Puji devin zburători la 70-80 de zile de la eclozare și sunt independenți de părinti la 95-100 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.

- Perturbarea cauzată de activități antropice.

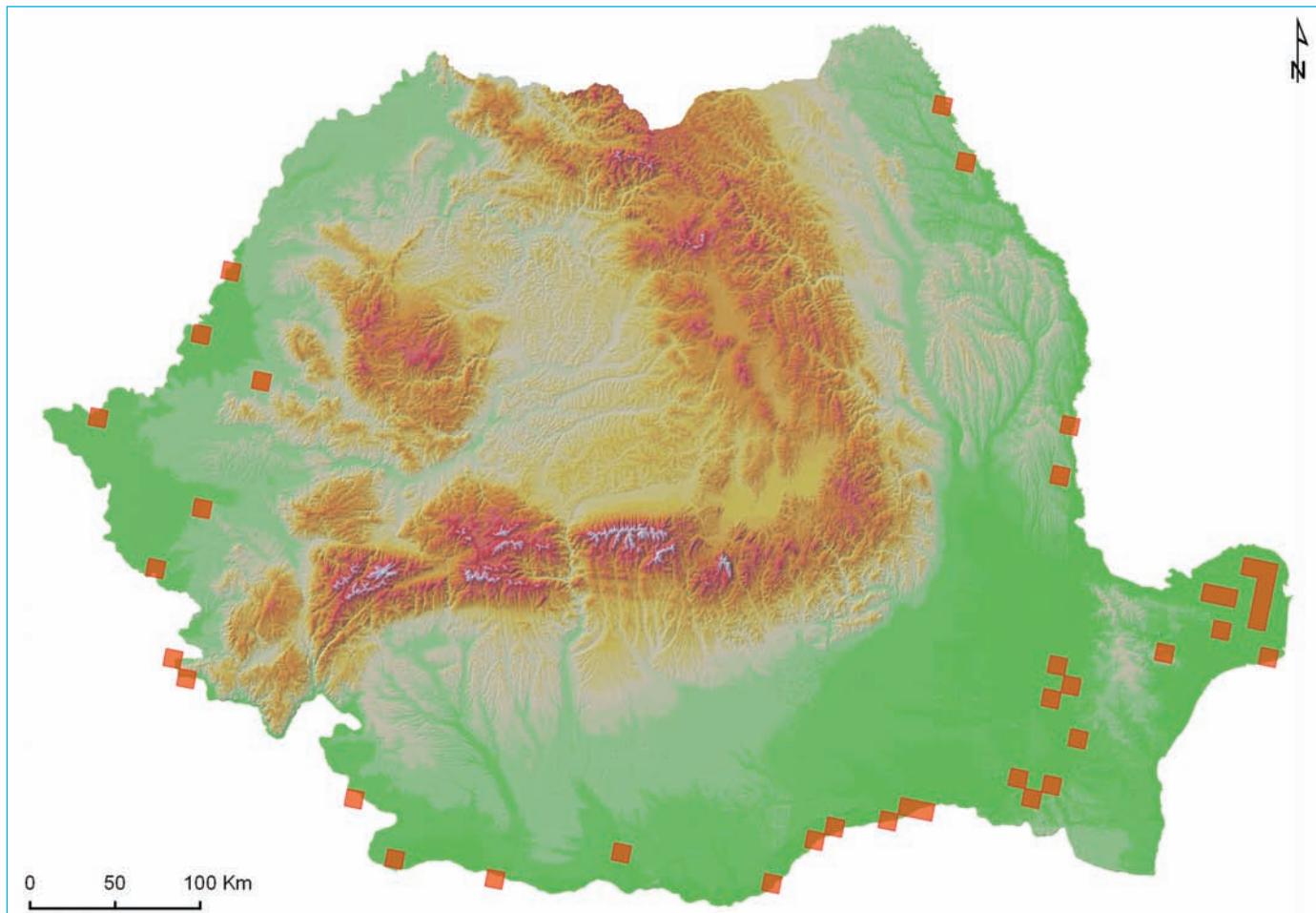
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiante în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea, odihna sau iernarea speciilor.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor hrănă și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusiv și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adekvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Izolare stâlpilor electrici din preajma cuiburilor acestei specii.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Instalarea de cuiburi artificiale în habitatul optim pentru specie.
- Asigurarea hranei pentru specii care se hrănesc cu hoituri, bazată pe reglementarea 1069/2009, în urma evaluării densității păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ŞERPAR - SHORT-TOED SNAKE-EAGLE

Circaetus gallicus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Circaetus

SPECIA: Circaetus gallicus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Arealul european suferă o scizură nord-sud dinspre Danemarca spre Italia (inclusiv), se continuă însă peste Peninsula Iberică spre nord-nord-vestul Africii, cu extindere spre Asia. Populațiile care cuibăresc în palearctic sunt migratoare, iar cele din sud-estul Asiei sunt rezidente. Cartierele de iernare pentru cele migratoare sunt în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mică, cuprinzând între 8.400 și 13.000 de perechi cuibăritoare. S-a menținut stabilă între 1970 și 1990. Specia a scăzut în Turcia în perioada 1990-2000 și s-a menținut stabilă în restul continentului. În prezent cele mai mari efective ale speciei sunt în Franța, Spania și Turcia. În România populația estimată este de 300-600 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Şerparul este o specie care preferă un mozaic de habitate cu zone împădurite folosite pentru cuibărit și cu zone deschise preferate pentru hrănire.

Este o specie diurnă, care se hrănește în principal cu alege și cu șerpi, cu precădere speciile neveninoase. În dieta ei se mai găsesc și șopărle, broaște, mamifere mici și mai rar păsări sau nevertebrate. Pentru a se hrăni zboară la înălțime mare și planează stând în același loc în căutarea prăzii. Ziua staționează pe arbori înalti, care îi asigură coeficientul de siguranță necesar prin posibilitatea controlului unui câmp larg vizual. Este o specie tăcută, care trăiește până la 17 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrsta de 3-4 ani. Se reproduce în perioada aprilie-iulie, construindu-și în fiecare an alt cuib și uneori alungă de la cuibul lor alte specii. Cuibul este plasat de regulă în arborii înalti din liziere sau rariști de pădure. El este construit de ambii părinți din crengi și este captușit cu iarbă. Mult mai rar au fost semnalate cazuri în care specia a fost găsită cuibărind pe stânci.

O particularitate a speciei este aceea că femela depune un singur ou în luna mai, cu o dimensiune de circa 72,8 x 58,6 mm. Foarte rar sunt raportate ponte de înlocuire. Oul este oval, alb, mat, indirect pătat prin contact cu resturile organice rămase (chiar dacă numai temporar) în cuib. Incubația durează 45-47 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănita de mascul în toată această perioadă. Puii devin zburători la 60-80 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură în perioada de reproducere.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare în perioada de reproducere.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

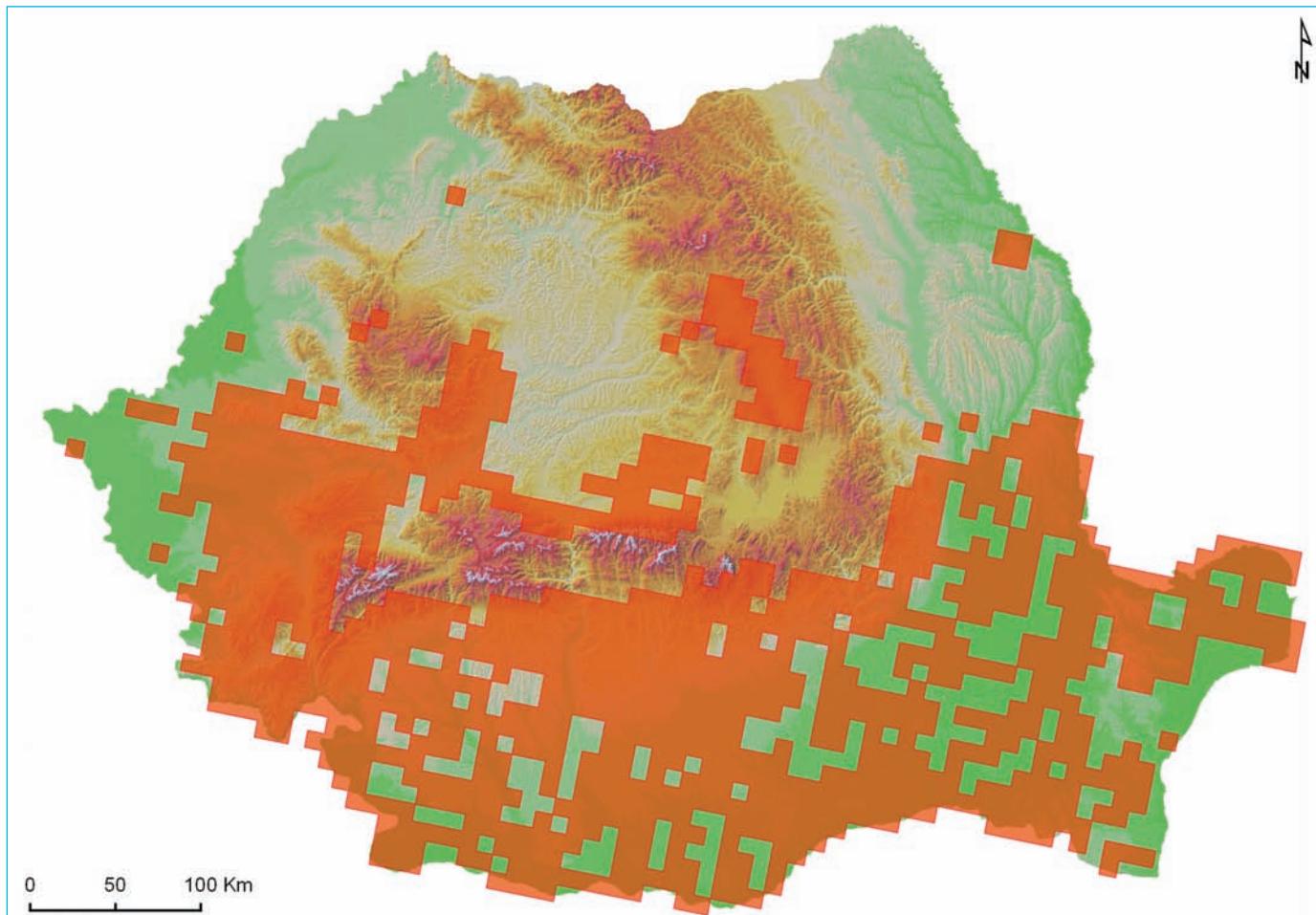
- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor hrănă și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de păsări spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către

păsări ca și rute de migrație.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametriilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ERELELE DE STUF - WESTERN MARSH HARRIER

Circus aeruginosus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Circus

SPECIA: Circus aeruginosus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■ LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Specie cu un areal de cuibărit mare, care se întinde din Europa până în Asia Centrală. Specie migratoare în mare parte a arealului său, iernând în sudul Europei, Africa, în Peninsula Arabă și subcontinentul indian.

La nivel național eretele de stuf este o specie cuibăritoare larg răspândită, foarte frecventă în Delta Dunării și mai rară în Transilvania. Lipsește în zona montană. Este întâlnită preponderent în perioadele de pasaj și în sezonul de cuibărit. În sezonul rece poate fi observată iernând doar în Dobrogea și în zonele cele mai sudice ale României.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 93.000-140.000 de perechi, trendul populational fiind moderat ascendent. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Ucraina, Polonia și

Belarus. Pe baza ultimelor date publicate, populația din țară a fost apreciată la 2.000-4.000 de perechi cuibăritoare. Populația din România este considerată având un trend ascendent.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Eretele de stuf este o specie care preferă pentru cuibărit zonele umede cu stufărișuri extinse. Mai rar cuibărește în culturi agricole intensive (de exemplu în cereale). Teritoriul de hrănire cuprinde zone umede și terenuri agricole (cu o preponderență mai mare în afara perioadei de cuibărit). Se hrănește în principal cu vertebrate acvatice sau terestre de mărime mică sau medie (rozătoare, pui de iepure, rațe, lisițe etc.). Poate consuma și ouă, broaște, insecte mai mari și chiar pești. Când vânează, zboară la o înălțime cuprinsă între 2 și 6 m de la sol și plonjează brusc când identifică hrana.

Perechea formată poate rezista împreună mai

multe sezoane. Ritualul nupțial este spectaculos, masculul zburând în cercuri deasupra teritoriului de cuibărit, după care plonjează spre pământ rostogolindu-se în aer. Uneori femela îl însoțește în zbor și se rostogolesc împreună în aer, având ghearele împreunate. De asemenea, se poate observa cum masculul oferă hrănă în aer femelei. Atunci când are posibilitatea, masculul se împerechează cu 2-3 femele, fiind o specie la care s-a înregistrat uneori și poliginia. Longevitatea maximă cunoscută este de 20 de ani și 1 lună.

Perioada de cuibărit se întinde între a doua jumătate a lunii aprilie și jumătatea lunii iunie. Cuibul este amplasat de obicei în stufărișuri dense și extinse. El poate atinge dimensiunea de 80 cm în diametru și este construit de către femela din crengi și stuf, fiind căptușit la interior cu iarbă. Punta este formată din 3-8 ouă care sunt depuse în a doua parte a lunii aprilie, având o

dimensiune medie de circa 48,6 x 37,7 mm. Ele sunt incubate de către ambii părinți o perioadă de 31-38 de zile. Puii sunt nidicoli și părăsesc cuibul după 35-40 de zile de la eclozare. Puii sunt îngrijiți numai de către femelă; în tot acest timp masculul vânează și o aprovizionează cu hrana. Deși sunt zburători și părăsesc cuibul, juvenilii rămân însă în apropierea părinților încă 25-30 de zile, după care devin independenți.

- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

AMENINȚĂRI

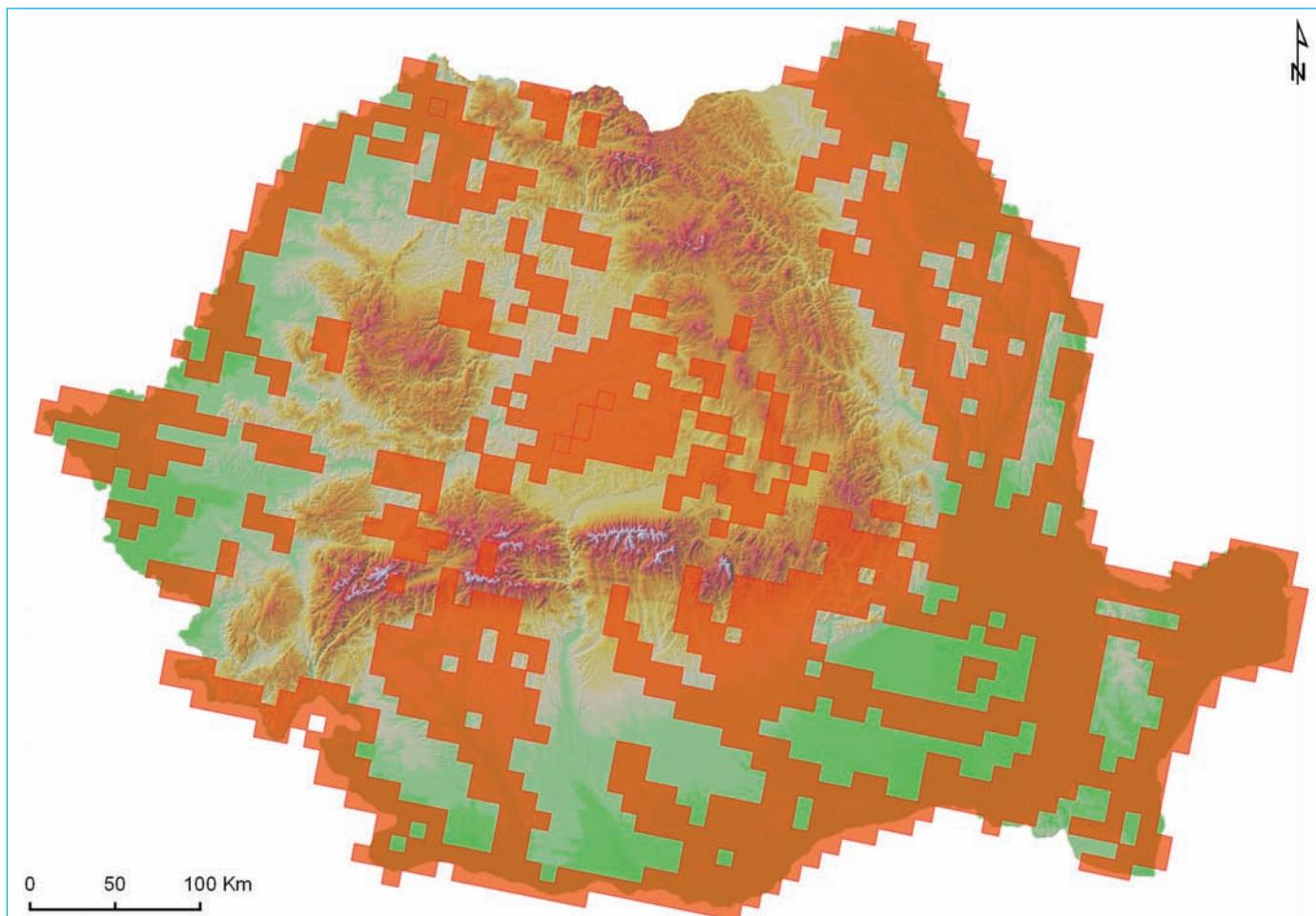
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Menținerea și conservarea stufoașurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea recoltării sau a incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile din vecinătate.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale brusește a regimului de ape din zonele umede.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

EREȚE VÂNĂT - HEN HARRIER

Circus cyaneus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Circus

SPECIA: Circus cyaneus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu distribuție circumpolară, cuibărind în partea nordică a Americii de Nord și a Eurasiei. Populațiile din Europa și Asia iernează în partea centrală șiestică a continentului european și în Africa, iar cele de pe continentul american se retrag pentru iernare în sudul continentului nord-american și în America Centrală. În unele regiuni (Franța și Marea Britanie), populațiile pot fi sedentare.

POPULAȚIE

Populația europeană cuibăritoare a speciei este relativ mică, cuprinsă între 32.000 și 59.000 de perechi. Populația a crescut semnificativ în perioada 1970-1990, însă acest declin s-a redus în perioada 1990-2000. Cu toate acestea, pe ansamblu specia se află în declin. Efectivele cuibăritoare cele mai mari sunt în Rusia, Franța și Finlanda. Efectivele populației care iernează în Europa sunt de peste 8.500 de exemplare. Cele mai mari efective se înregistrează în Slovacia,

Ungaria și Polonia. În România apare în migrație și în timpul iernii, mai ales în Dobrogea, efectivele care iernează la noi fiind estimate între 2.000 și 6.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Eretele vânăt este o specie caracteristică zonelor deschise, cu pășuni, mlaștini și teritorii agricole. În afara perioadei de cuibărit se adună uneori pentru înnoptare în număr mare. Înnopteașă în copaci și chiar pe sol. Este un vânător solitar,

exemplarele având tendința de a-și păstra teritoriile de vânătoare pe durata a câteva săptămâni; atunci când densitatea prăzii este mare însă, pot fi observate împreună în același teritoriu până la 10 exemplare. Când vânează, alunecă în zbor cu viteza redusă, la înălțime mică față de pământ. Spre deosebire de alți erezii se bazează mult pe sunet în detectarea prăzii ascunse în vegetație, deși se folosește și de văz.

Se hrănește cu mamifere mici, care constituie până la 95% din pradă, la care se adaugă păsări, reptile, broaște, insecte (în special lăcuste) și uneori leșuri. Longevitatea maximă este de 17 ani, maturitatea sexuală fiind atinsă la vârsta de 2-3 ani.

Este o specie în general monogamă, o perche reținându-se mai multe sezoane. În mod frecvent, la această specie masculul a fost observat împrechinându-se cu mai multe femele. Ritualul nupțial efectuat de mascul este un adevarat dans pe cer, spectaculos, cu înălțări rapide, spirale, rostogoliri însoțite de sunete multiple. Femelele sunt cele care inițiază copulația. Cuibul este așezat pe sol, de multe ori în apropierea apei, în vegetația deasă și înaltă. Construcția cuibului este începută de ambii părinți, însă femela contribuie mai mult. Este alcătuit din crengi, iarba și căpătușit la interior cu pene, putând ajunge la înălțimea de 45 cm în zonele umede. Femela depune 3-6 ouă albicioase cu dimensiunea de 47 mm x 36 mm, în a doua parte a lunii aprilie. Incubația durează 29-31 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănita de mascul în tot acest timp. Circa două săptămâni după ieșirea puilor din ouă, masculul continuă să aducă hrană, atât pentru femelă, cât și pentru pui. Puii devin zburători la 29-42 de zile, dar rămân dependenți de părinți pentru încă câteva săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Efectul vânătorii și braconajului în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Stoparea vânătorii.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

ERETE ALB - PALLID HARRIER

Circus macrourus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Circus

SPECIA: Circus macrourus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă doar în sud-estul Europei, cuibărind în principal în stepele din Rusia, Kazahstan și nord-vestul Chinei. Populații mici cuibăritoare se găsesc în România, Turcia și Ucraina. Toamna migrează pentru iernare spre Europa de Sud, Africa de Est (la sud de Sahara) și Asia de Sud-Vest, India și Birmania.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este foarte mică, cuprinsă între 310 și 1.200 de perechi cuibăritoare. Aceasta a descrescut semnificativ în perioada 1970-1990, iar în perioada 1990-2000 și-a continuat declinul și în Rusia. În prezent cele mai mari efective sunt prezente în Rusia și Turcia. În România populația estimată este de maximum 2 perechi cuibăritoare, iar în timpul

pasajelor pot fi observate între 200 și 1.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Eretele albe sunt o specie caracteristică pășunilor și stepelor uscate, terenurilor agricole și mlaștinilor aflate în preajma râurilor. Se hrănește cu rozătoare, păsări, insecte, broaște, șopârle și șerpi, capturând prada la o distanță de până la 20

de km de cuib. Zboară la înălțimi mici, de 1-9 m depărtare de sol și covoară brusc după ce identifică prada. Hrana este formată în principal din mamifere, șopârle, broaște și păsări mici, dar poate consuma ocazional și insecte, în special lăcuste. În migrație se deplasează individual, însă femelele și exemplarele tinere pot fi văzute în grupuri de 10-15 exemplare. Longevitatea maximă cunoscută este de 13 ani și 5 luni.

Cuibărește solitar sau în grupuri dispuse de 3-5 perechi. Emite un șuierat puternic în perioada împerecherii. Cuibul este așezat pe sol în vegetația deasă și înaltă, fiind alcătuit din paie și alte resturi vegetale. Femela depune 4-5 ouă în luna mai, cu o dimensiune de circa 43,5 x 34 mm. Incubația durează 28-30 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. Acesta continuă să aducă hrana, atât pentru femelă, cât și pentru pui timp de două săptămâni după ieșirea puilor din ouă. Din toată puncta de obicei supraviețuiesc numai 2-3 pui. Aceștia devin zburători la 35-40 de zile, însă rămân dependenți de părinți încă 14-21 de zile.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Efectul vânătorii și braconajului în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Stoparea vânătorii.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standarde naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

ERETE SUR - MONTAGU'S HARRIER

Circus pygargus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Circus

SPECIA: Circus pygargus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu largă răspândire pe continentul european. Iernează în Africa, iar exemplarele tinere își petrec prima vară în cartierele de iernare.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 35.000 și 65.000 de perechi cibăritoare. A crescut semnificativ în perioada 1970-1990. În România, populația estimată este de 20-50 de perechi. Cele mai mari efective se înregistrează în Rusia, Franța, Spania și Belarus.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Eretele sur este o specie caracteristică zonelor deschise, stepelor uscate, terenurilor agricole din preajma râurilor, lacurilor sau a mării. Se hrănește cu mamifere și păsări mici, dar și cu broaște, șopările, șerpi și insecte (în special lăcuste). Pentru hrănire zboară la înălțime mică cu viteză redusă (circa 30 km/h), folosind trasee fixe. Masculul vânează pe o distanță de până la 12 km față de cuib. Femela vânează la o distanță mai mică, de circa 1 km de la cuib și numai după ce puui au eclozat. Într-o manieră specifică ereților, masculul hrănește femela în zbor, lăsând să cadă prada pe care femela o prinde în aer. Longevitatea maximă cunoscută este de 16 ani și 1 lună. Atinge maturitatea sexuală la 2-3 ani.

Cuibărește solitar sau în colonii mici, de până la 30 de cuiburi, dispuse la distanțe de cel puțin 10 m unul față de celălalt. Se asociază pentru cibărit pentru a asigura o mai bună apărare contra prădătorilor (vulpi, ciori etc.). Aria protejată de parteneri este de 300-400 m în jurul cuibului. Reproducerea începe cu ritualul nupțial, sub forma unui dans aerian spectaculos. Perechile se păstrează pe o perioadă de mai mulți ani. Masculul se poate împerechea cu 2-3 femele și este (la fel ca la toți ereții) de talie mai mică decât acestea. Cuibul este folosit doar un sezon și este construit în vegetație înaltă, din paie și iarbă, de către femelă. Aceasta depune 3-5 ouă în

luna mai, cu o dimensiune medie de 40,5 x 31,6 mm. Incubația durează 27-40 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănătă de mascul în tot acest timp. Aceasta aduce hrana la cuib de 5-6 ori pe zi în perioada cloacii ponetei și de 7-10 ori pe zi după eclozarea puilor. Juvenilii devin zburători la 28-42 de zile, dar rămân dependenti de părinți pentru încă 14 zile.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbările folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.

- Efectul vânătorii și braconajului în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.

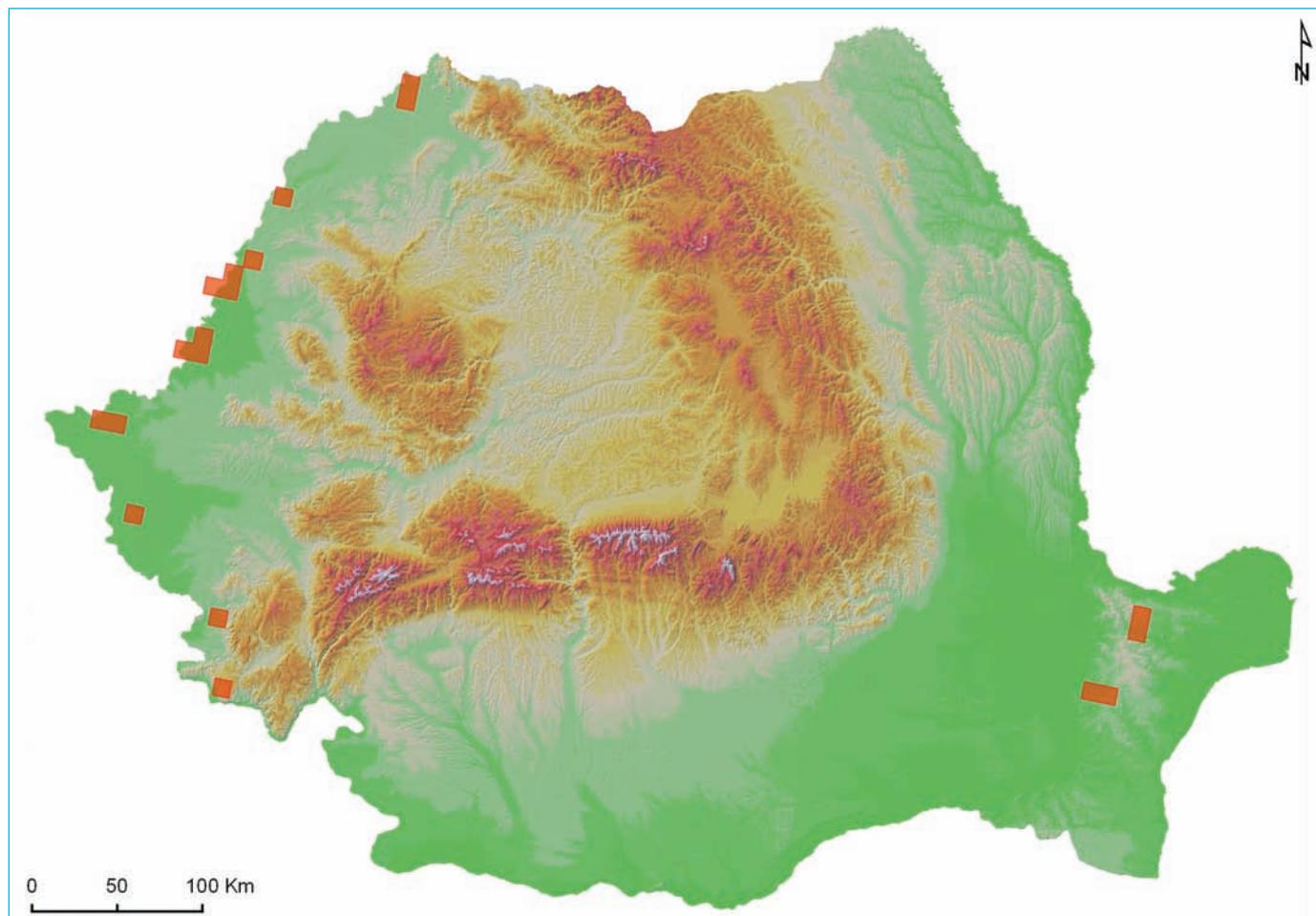
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderei acestora.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniei în zonele de aglomerare a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Oprirea lucrărilor agricole în preajma cuiburilor identificate.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Stoparea vânătorii.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul

- cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă acolo unde specia a fost identificată.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standarde naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ULIU PORUMBAR - NORTHERN GOSHAWK

Accipiter gentilis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Accipiter

SPECIA: Accipiter gentilis

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în Europa, partea de vest a Asiei și în nord-vestul Africii. În România este mai frecventă în Podișul Transilvaniei și în nordul țării.

POPULAȚIE

Efectivul în România al acestei specii este estimat la 3.000-8.000 de perechi cuibăritoare. În timpul iernii numărul exemplarelor crește datorită exemplarelor care vin din nordul Europei. În Europa sunt estimate între 160.000 și 210.000 de perechi cuibăritoare. Efective mai mari se găsesc în Rusia, Germania, Ucraina, Polonia, România, Franța, Spania, Finlanda, Suedia și Belarus. În regiunea Baltică și în Scandinavia, în Alpi și Munții Tatra, precum și în Luxemburg, Albania și Armenia efectivele scad, iar în Irlanda, Franța, Germania, Olanda, Polonia, Ucraina, Rusia, Moldova, România, Bulgaria și Cipru cresc.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie răspândită de la câmpie până în Carpați, în etajul alpin și subalpin. Habitatele favorabile pentru cuibărit sunt pâlcurile de pădure din zona colinară, cu copaci bătrâni de răsinoase, intercalate de poieni mari și spații deschise adiacente în care vânează de preferință. Evită interiorul masivelor pădurilor dese sau uniforme și spațiile deschise de mari dimensiuni. În unele țări această specie s-a adaptat la mediul urban, unde și cuibărește. Vara duce o viață mai ascunsă, însă după terminarea cuibăritului începe să hoinărească (în perioada septembrie-februarie). Pe timpul iernii se deplasează la distanțe mai mari, apărând frecvent în localități, pentru hrănire.

Specie răpitoare de zi, cu un zbor rapid și foarteabil printre copaci, cu planări întrerupte de câteva bătăi dese din aripi, atacând și prăzi mai mari decât ea. Activitatea sa de pasare de pradă se extinde în câmpii, pajiști mărginite de garduri vii, mlaștini și lacuri cu malurile împădurite. Se hrănește cu diferite specii de păsări, până la

mărimea unei găini (cel mai adesea porumbel, storzi, gaiete, grauri sau potârnichi) și mamifere mai mici (iepuri în creștere, neverte), evitând reptilele și amfibienii. Se poate lansa în atac din locurile de pândă, însă cel mai adesea vânează prin patrulare la mică înălțime în lungul lizierelor. Traversează habitatele deschise prin zbor de urmărire la aceeași înălțime mică, format din bătăi de aripi scurte, alternate cu alunecări rapide și drepte. Uneori, în vegetația deasă, vânează și pe sol. Atunci când se aşază la pândă pe un arbore, nu alege niciodată vârful acestuia, ci o creangă aflată pe la mijlocul coronamentului, aproape de trunchi.

Specie monogamă, perechea se păstrează pe durată mai lungă de timp și își menține cu mare fidelitate teritoriul ales. Atinge maturitatea sexuală la sfârșitul primului an de viață. Zborul nupțial este efectuat cu bătăi de aripi încetinite, și este asemănător eretelui.

Cuibul este instalat în interiorul coroanei unui conifer sau fag mare și izolat, aproape de câmp-

purile agricole. Este bine consolidat și construit la înălțime, fiind folosit mai mulți ani. O pereche deține, de regulă, 2-3 cuiburi care sunt folosite în mod alternativ. Cuibul este ocupat încă din februarie-martie și capătă proporții datorită faptului că anual este renovat cu materiale noi. Are o formă caracteristică, fiind conic cu marginea acoperită de frunze și ramuri verzi. Depune 2-5 ouă, de culoare palid-albăstruie, prin luniile martie-aprilie, mai rar prin mai, la interval de 2-4 zile. Clocitul durează 35-38 de zile, fiind asigurat mai mult de femelă. Masculul aduce hrana la cuib și schimbă ramurile oflife cu alele proaspete. Timp de 8-10 zile femela stă pe cuib și hrănește puii numai cu vânătul adus de către mascul. Juveniliile de la vîrstă de 18 zile încep să se hrănească singuri din prada adusă de femelă, masculul ocupându-se în această perioadă mai mult de supravegherea teritoriului și a cuibului. Puii devin total independenți după 70-77 de zile, moment în care părăsesc teritoriul părintilor.

AMENINȚĂRI

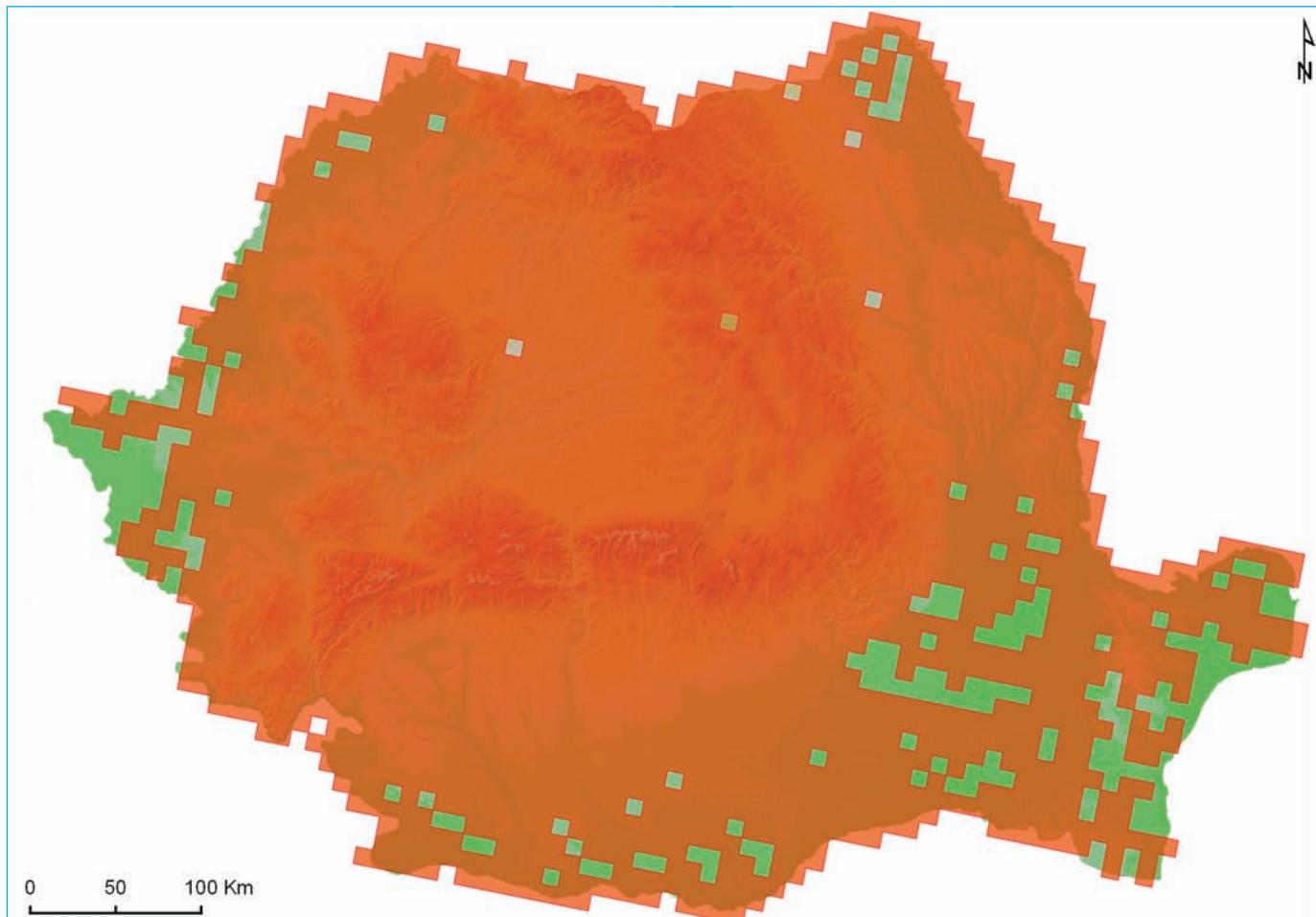
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare (drumuri, linii electrice, conducte de gaz etc.) fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Înființarea acordurilor cu federații, asociații și grupuri cu activități sportive care afectează fauna, pentru a preveni perturbarea păsărilor.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ULIU PĂSĂRAR - EURASIAN SPARROWHAWK

Accipiter nisus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Accipiter

SPECIA: Accipiter nisus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în aproape toată Europa. Efectivele din nordul continentului sunt migratoare, cele din centrul Europei sunt parțial migratoare, în timp ce efectivele din sudul continentului sunt sedentare. Păsările migrează peste iarnă în Africa și în sudul și sud-estul Asiei. În România cuibărește pe tot teritoriul țării, întâlnindu-se mai rar în Câmpia Română și în Moldova între Prut și Siret.

chiar la sfârșitul primului an de viață).

Este o specie răpitoare de zi, hrana constând din păsări, mamifere mici, insecte sau broaște, pe care le capturează din zbor efectuat la mică înălțime; uneori vânează și prin lansare rapidă din locurile de pândă. Deseori este văzut planând la mari înălțimi, de unde se aruncă în picaj asupra prăzii. Printre speciile vânate predomină vrăbjile, cinteza, sturzul căntător, ciocârlia de câmp și presura galbenă, dar și alte păsări cu talia până

obicei la marginea unei poieni; masculul este doar asistat de către femelă. Cuibul este bine camuflat și așezat la o înălțime de 7-12 m în interiorul coroanei unui arbore, lângă tulpină sau pe vârful acestuia. În unele cazuri au fost observate perechi care au folosit cuiburile părăsite de către alte păsări pe care le restaurează cu bucați de scoarță, rămurele cu frunze verzi sau uscate, după care le căptușesc cu puf. Depune la un interval de 2-4 zile un număr de 4-6 ouă albicioase

POPULAȚIE

Efectivul estimat în țara noastră este de 4.000-12.000 de perechi cuibăritoare.

În Europa, efectivul speciei este estimat la 340.000-450.000 de perechi cuibăritoare, într-o ușoară creștere. Efective mai mari se găsesc în Franța, Rusia, Marea Britanie, Germania, Suedia, Finlanda, Spania, Polonia și Irlanda. Efective cresc în Marea Britanie, Franța, Belgia, Olanda, Germania, Italia, Croația, Ungaria, Polonia, Estonia, România și Cipru și scad în Norvegia, Lituania, Moldova, Albania și Turcia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în special în zona colinară mai înaltă, mai ales în Transilvania, întâlnindu-se și în pădurile dese de la câmpie (unde însă cuibărește în număr mai mic). Preferă pădurile de conifere și pădurile mixte, plantațiile de pin, parcurile cu arbori mari sau grupurile de copaci izolați. Ajunge până la altitudinea de 2.100 m, în zonele în care pădurile alternează cu suprafețele deschise. Evită pădurile întunecoase și pure de foioase, dese sau foarte rărite. Poate popula și suburbii unor localități cu vegetație forestieră. Este oaspete de vară, însă se poate întâlni și iarna, atunci când populațiile din nordul Europei coboară să ierneze la noi. În sezonul hiamal se întâlnesc cu precădere în zonele de dealuri și de șes și în apropierea localităților, unde găsește hrana preferată din abundență. Durata de viață este de cca șapte ani, atingând maturitatea sexuală în primii trei ani de viață (cel mai frecvent

la cea a porumbeilor). Înainte de a fi consumate, păsărele sunt degajate de pene, de regulă mereu în același loc, aflat în apropierea cuibului. Zborul normal este realizat prin serii scurte de bătăi rapide de aripi, alternate cu alunecări scurte, descendente, spre deosebire de zborul nuptial, care este format din bătăi încete de aripi.

Perechile sunt monogame în timpul sezonului de împerechere, dar partenerii se schimbă deseoară de la un an la altul. Reproducerea începe din luna aprilie sau mai, variind în funcție de situația geografică. Teritoriile de cuibărit sunt spațioase, deoarece perechile de ulii nu tolerează alte cuiburi în zonă, ajungându-se până la o distanță de 3.600 m între cuiburi.

Cuiburile sunt construite de cele mai multe ori doar de către mascul, în arbori care se află de

se cu pete brun-roșcate. Cloacul este asigurat de femelă timp de 32-35 de zile, începând de la depunerea celui de-al doilea sau al treilea ou. Masculul înlocuiește femela la cloacă pentru scurte perioade de timp, în rest el se ocupă cu aprovizionarea acesteia cu hrana. În general cloacul durează 42 de zile până apare ultimul pui din ou. Juvenili au primul puf scurt și alb, cel de al doilea puf fiind mai lung, cu aspect lânos, brun pe spate și alb pe burtă. În primele 4-5 zile sunt acoperiți și hrăniți numai de către femelă. La vîrstă de 13-28 de zile le cresc penele, din a 15-a zi pot mânca singuri hrana adusă de ambii părinți, iar din a 32-a zi pot zbura. După părăsirea cuibului mai depind încă de părinți cca 27 de zile, fiind hrăniți de către aceștia. Există o singură generație de pui într-un an, neexistând pontă de înlocuire.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

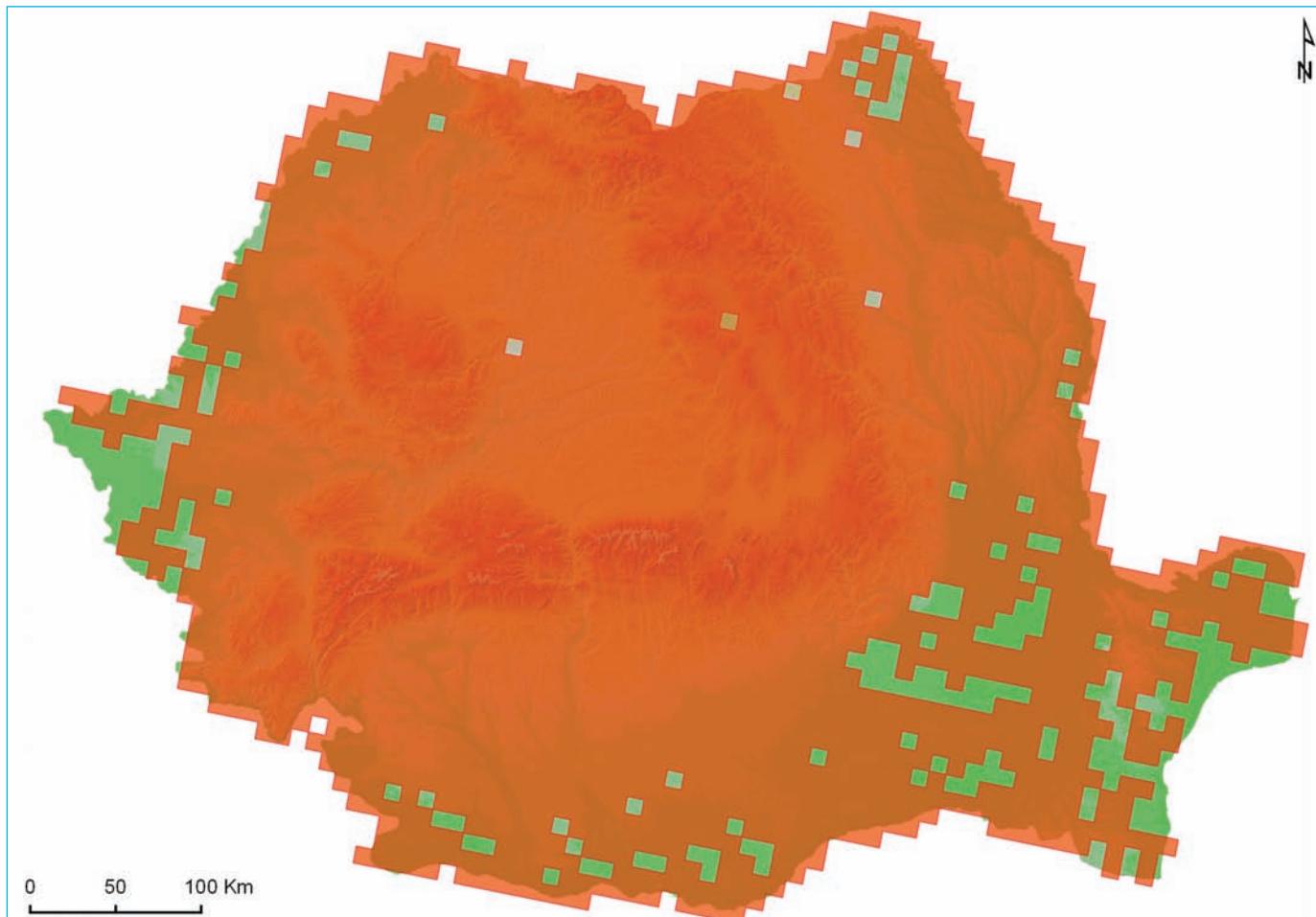
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare (drumuri, linii electrice, conducte de gaz etc.) fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.

- Înființarea acordurilor cu federații, asociații și grupuri cu activități sportive care afectează fauna, pentru a preveni perturbarea păsărilor.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ULIU CU PICIOARE SCURTE - LEVANT SPARROWHAWK

Accipiter brevipes

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Accipiter

SPECIA: *Accipiter brevipes*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Specia are un areal restrâns predominant est-european, fiind prezentă în Ucraina, Rusia, nord-vestul Kazahstanului, Turcia și Iranul de Nord. Iernează în special în Etiopia și Arabia de Sud. În România distribuția speciei nu este suficient de bine cunoscută, făcându-se deseori confuzii cu uliul păsărar. Specia este observată cu regularitate doar în Dobrogea.

POPULAȚIE

Pentru România, populația estimată este de 550-900 perechi cuibăritoare.

Efectivul speciei este încadrat între 3.200 și 7.700 de perechi, suspectându-se un declin moderat. Cea mai mare parte a populației cuibărește în Rusia de Sud și Balcani. Țări cu efective mai mari sunt Rusia, Grecia, Azerbaidjan și Turcia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Uliul cu picioare scurte este o specie caracteristică zonelor împădurite de joasă altitudine situate în apropierea unei ape, de la șes până în zona de dealuri. Preferă zonele însoțite și calde unde pâlcurile de foioase (în special stejari și anini) alternează cu terenul deschis. Migreză în stoluri de 10-30 de exemplare (uneori mai multe) în lunile august-septembrie și părăsește Europa prin zona Bosforului. Se întoarce la locurile de cuibărit la sfârșitul lunii aprilie.

Specie răpitoare de zi, vânează preponderent pe sol, dar și din zbor, la mică înălțime. Este o specie solitară, însă poate fi văzută vânând și în perechi. Uneori stă la pândă pe ramuri, stânci sau movilite. Hrana este variată și este compusă din reptile (șopârle), păsări și mamifere de talie mică sau insecte mai mari. În perioada de reproducere predomină în dietă mamiferele mici (rozătoare sau insectivore), pe care le surprinde atât dintr-un punct fix de observare. Deși vânează în mod obișnuit ziua, deseori prinde și lileci la apusul soarelui. Atinge maturitatea sexuală în primul an de viață, o parte dintre exemplarele tinere începând cuibăritul în prima pri-

măvară de după eclozare, când încă prezintă un penaj intermediar între cel juvenil și cel de adult. Cuplul este monogam și durează un sezon de reproducere; ca la alte specii de ulii, femela este mai mare decât masculul. Zborul nupțial este efectuat deasupra teritoriului ales. Perechea construiește un cuib nou în fiecare an, cel mai adesea în partea superioară a coronamentului unor arbori de foioase care sunt situați la marginea pădurii. Cuibul este amplasat în bifurcații sau pe ramuri laterale, la o înălțime de 4-9 m, atingând 15 cm înălțime și 30 cm diametru. Este format sumar din rămurele subțiri, impletite și este ornat cu frunze verzi, astfel încât seamănă cu un cuib de porumbel. Uneori ocupă cuiburi părăsite de ciori sau cotofene. Începând cu mijlocul lunii mai, la intervale de 1-2 zile femela depune 3-5 ouă de 39,4 x 31,3 mm, de culoare verde-albăstrui, cu aspect marmorat, care pă-

lesc în timpul clocirii, devenind aproape albe. Incubația durează 30-35 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănătă de mascul în tot acest timp. Clocul începe imediat după depunerea primului ou. Masculul execută zborul nupțial caracteristic pe toată durata sezonului de cuibărit și alungă din perimetru cuibului chiar și păsări de talie mult mai mare decât cea proprie. În afara acestui comportament teritorial, perechea duce o viață ascunsă în timpul acestei perioade. Puii sunt dependenți de părinti și rămân la cuib 28-32 de zile de la eclozare, iar după ce își iau zborul sunt hrăniți de către aceștia timp de încă două săptămâni. După părăsirea cuibului, puii rămân în apropierea acestuia, revenind în el deseori pentru înnoptare. O pereche depune o singură pontă pe an, însă poate exista pontă de înlocuire dacă prima este distrusă.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

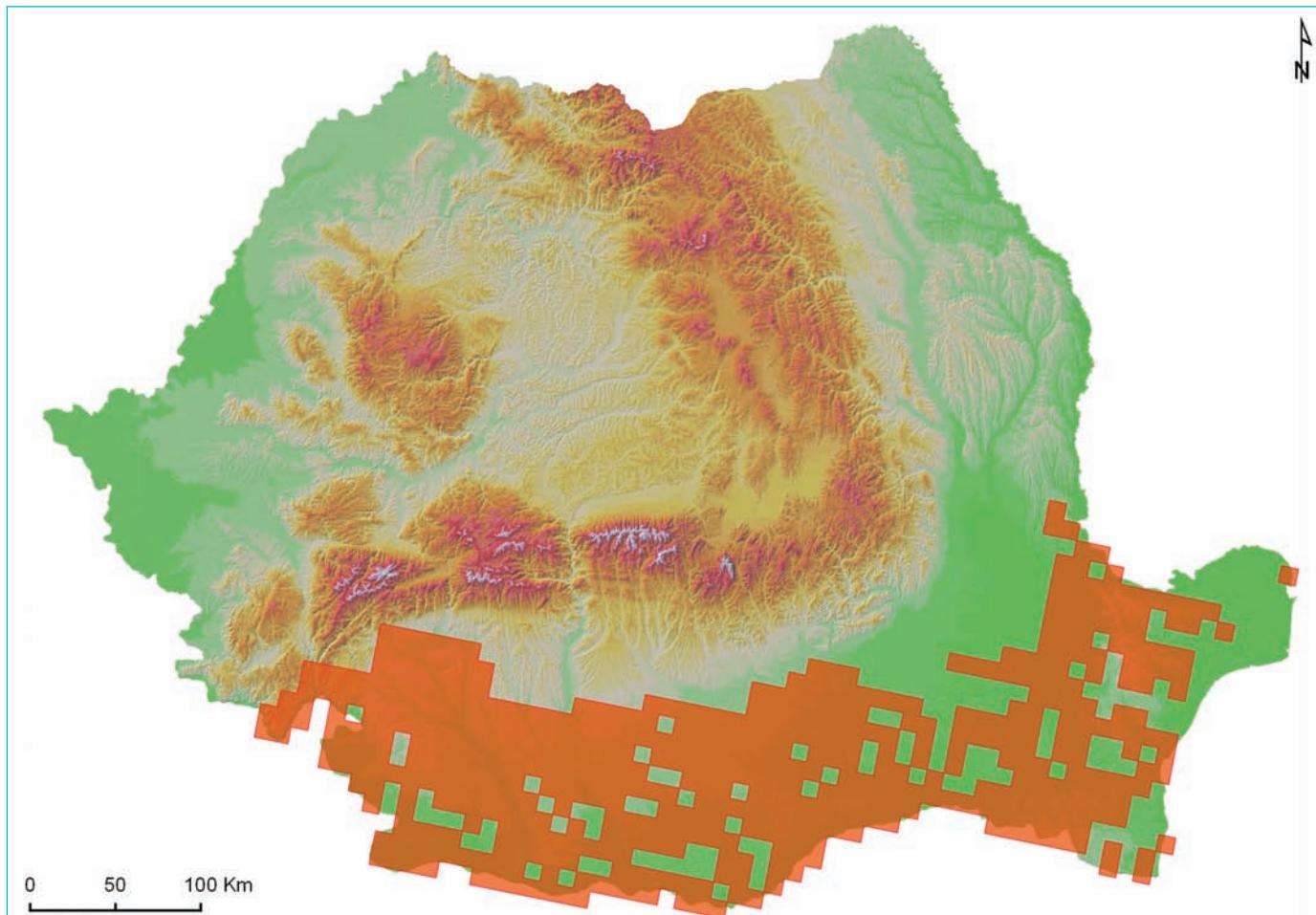
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare (drumuri, linii electrice, conducte de gaz etc.) fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Înființarea acordurilor cu federații, asociații și grupuri cu activități sportive care afectează fauna, pentru a preveni perturbarea păsărilor.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populatională.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ŞORECAR COMUN - COMMON BUZZARD (EURASIAN BUZZARD)

Buteo buteo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Buteo

SPECIA: Buteo buteo

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Aria de răspândire a şorecarului comun este vastă, de tip afrotropical, indomalayan, palearctic. Trăieşte în zone cu climă temperată, în regiunea palearctică din Feno-Scandinavia şi nordul Eurasiei până în zona Mediteranei, Turcia şi Iran în sud. În est arealul se întinde până în nord-estul Chinei, Japonia, Kurile şi insulele Ryukyu, existând populaţii endemice în insulele Capului Verde, Azore, Canare, Madeira, Sicilia şi Corsica. Populaţiile europene nordice iernează în Africa.

POPULAȚIE

Este o specie larg răspândită pe continentul european, iar populaţia din Europa reprezintă mai puțin de jumătate din cea mondială, cu peste 710.000 de perechi cuibăritoare. Aceasta a înregistrat creşteri în perioada 1970-1990 şi, în ciuda unui uşor declin în perioada 1990-2000, populaţiile importante numeric precum cele din Rusia, Germania sau Franţa au fost stabilă, astfel încât, în ansamblu, specia a cunoscut o uşoară creştere şi este considerată stabilă.

Populaţia din România este evaluată la 20.000-50.000 de perechi şi este considerată stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Şorecarul comun este pasărea de pradă cel mai des văzută în mare parte a Europei, trăind mai ales în zone împădurite aflate în apropierea terenurilor deschise, a celor agricole sau în zonele măştinoase. Este caracteristică regiunilor colinare cu multe tipuri de habitate, dar apare şi la câmpie sau la munte, unde poate fi văzută stând pe stâlpi sau pe alte suporturi înalte folosite ca posturi de observaţie.

Hrana şorecarului comun este foarte diversificată, fiind formată mai ales din şoareci şi alte rozătoare, dar şi din amfibieni, reptile, insecte, râme şi ocazional cadavre. Urmăreşte prada de la înălţime, fie de pe un punct de observaţie fix, mai înalt, fie din aer, unde planează sau zboară pe loc, asemănător vânturelului roşu.

Şorecarul comun este o specie monogamă.

Cuibăreşte în zone împădurite, stâncoase, cuibul fiind construit de către ambii parteneri în perioada martie-august, din crengi sau alte materiale vegetale. O pereche construieşte mai multe cuiburi pe care le foloseşte pe rând. Depune în general 2-4 ouă, care sunt clocite de femelă timp de 28-31 de zile, iar puii devin independenți după 40-45 de zile, fiind hrăniți și îngrijiti la început numai de către femelă, aprovisionată de mascul, apoi de către ambii parteneri.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbare cauzată de activități antropice.

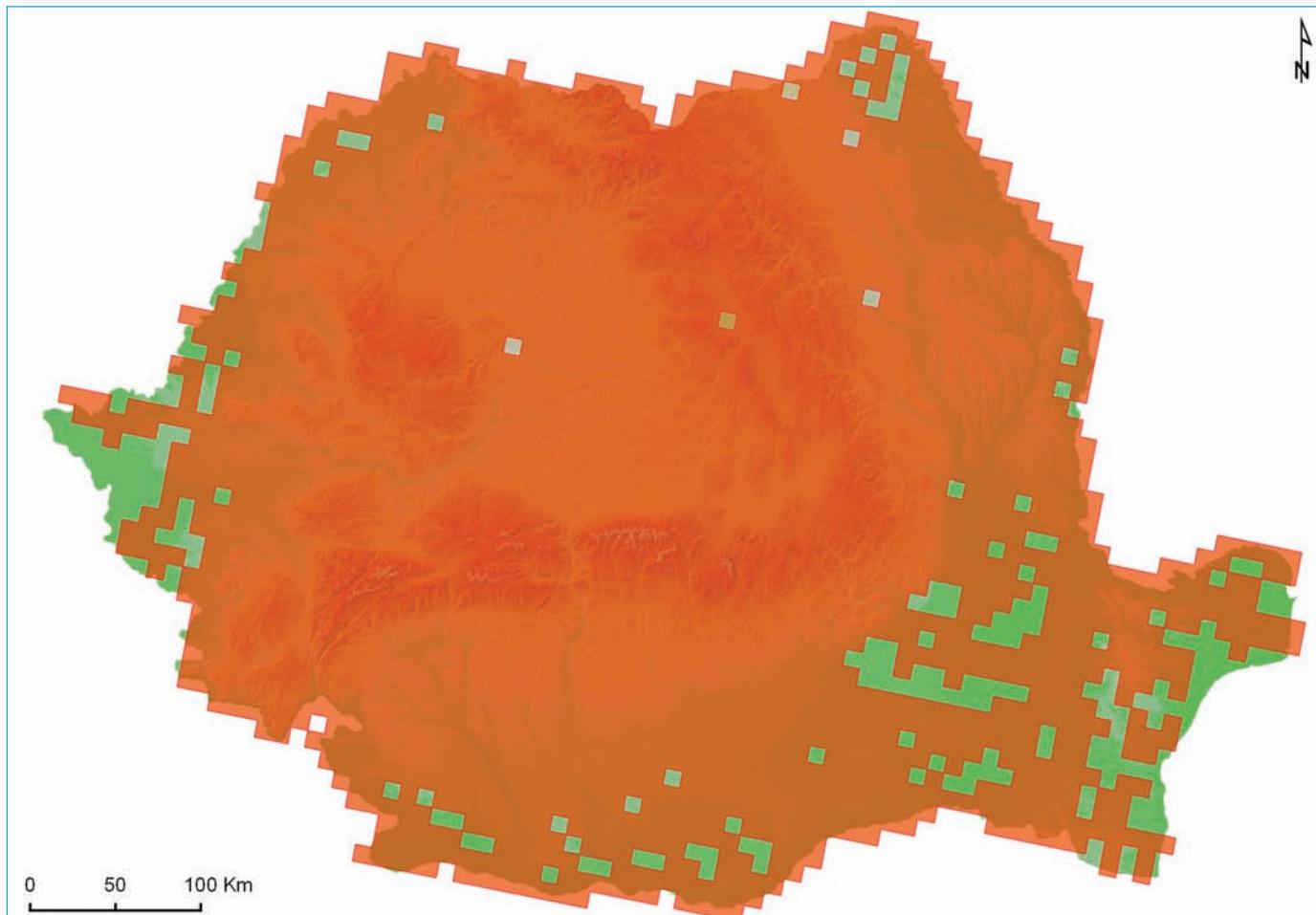
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor hrana și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ŞORECAR MARE - LONG-LEGGED BUZZARD

Buteo rufinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Buteo

SPECIA: Buteo rufinus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Şorecarul mare are o distribuție afrotropicală, indomalayană, palearctică și cuibărește din sud-estul Europei spre est, peste Asia Mică și Iran, până în nordul Mongoliei. În sud arealul se întinde până în nordul Indiei, nordul Africii, din Mauritania în Arabia. Populațiile din nordul arealului iernează în Turcia, Transcauasia, Orientalul Mijlociu, nordul Africii și nordul Indiei. În România cuibărește numai în sudul țării, dar se pare că aria de răspândire este în expansiune.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată la 8700-15.000 de perechi cuibăritoare. Deși au fost înregistrate ușoare scăderi în Rusia, acestea sunt echilibrate de creșteri în alte părți ale Europei, unde se pare că își extinde arealul, astfel încât populația este considerată stabilă.

Populația cuibăritoare a României după estimări recente este de 400-900 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zone aride și semidesertice, dar și în zone montane. Preferă terenuri joase, deschise, cu pante ușoare, stâncării, vâlcele deschise, stepă sau terenuri agricole, dar se adaptează și zonelor împădurite cu copaci rare, care alternează cu terenuri deschise, sau zonelor costiere. Deși preferă zonele joase, cu altitudini de până la 800 m, această specie poate fi întâlnită și în zone muntoase, în general aride, chiar la peste 3.000 m.

Hrana şorecarului mare este formată mai ales din mamifere mici și mijlocii, reptile, păsări, insecte mari, destul de rar din amfibieni sau cadavre, proporția acestora în dietă depinzând de resursele locale. Dintre acestea, mamiferele pot constitui până la 85% din dietă. Vânează prada din aer prin planare în cercuri largi utilizând curentii calzi ascendenți sau plutește „stationar”. Poate fi văzut și pândind prada de pe stâlpi sau de pe alte puncte de observație mai înalte (linii de electricitate sau copaci). Longevitatea maxi-

mă cunoscută este de opt ani și șase luni.

Este o specie monogamă, iar perioada de cuibărit se întinde în general între martie și iulie; în sudul arealului cuibăritul începe din lunile ianuarie-februarie. Cuibul este amplasat pe stânci, cornișe, ocazional în copaci sau pe sol. El este construit din crengi și ramuri împletite și este căptușit cu materiale mai moi, precum lână sau frunze. Obișnuiește să utilizeze cuiburile vechi ale altor specii. Depune o pontă pe an, formată din 3-5 ouă, incubația durează 28-30 de zile, iar pupii părăsesc cuibul după 40-46 de zile.

AMENINȚĂRI

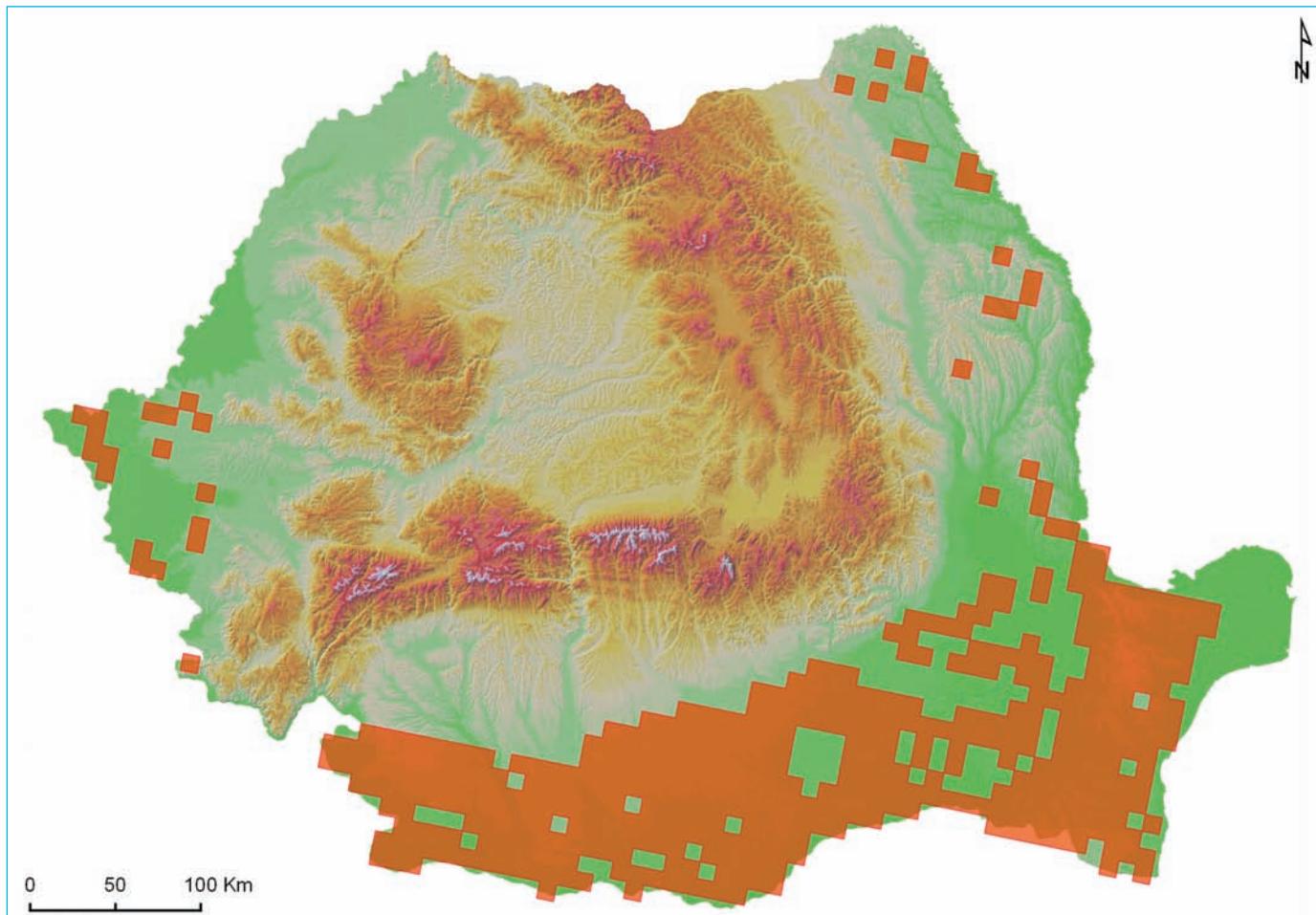
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluare și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor hrănă și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobate.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de păsări spontane inclusiv arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductive dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ŞORECAR ÎNCĂLTAT - ROUGH-LEGGED BUZZARD

Buteo lagopus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Buteo

SPECIA: *Buteo lagopus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Şorecarul încălțat are o arie de distribuție nearctic/palearctică. Cuibărește peste întreaga zonă arctică și subarctică din Scandinavia, prin Eurasia nordică, Rusia, până în Siberia nordică și Kamceatka; de asemenea, cuibărește în America de Nord, în Alaska și în nordul Canadei. Populațiile Eurasiei iernează în centrul Europei și sudul Rusiei.

În România este oaspete de iarnă prezent mai ales în zonele deschise, de câmpie.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată ca fiind mai puțin de un sfert din cea mondială, între 38.000 și 79.000 de perechi cuibăritoare. Populații cuibăritoare mai importante sunt înregistrate în Norvegia și Rusia, iar populația europeană este considerată stabilă. Iernează în Europa un număr de peste 69.000 de exemplare.

În România este estimat din aceeași sursă că ar ierna între 500 și 2.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în regiunile arctice și subarctice, în zone joase, deschise, din tundra arctică, uneori în zone mai înalte, sau în tundra împădurită sau taiga. Spre deosebire de șorecarul comun, în toate anotimpurile preferă în mai mare măsură terenuri deschise, cu vegetație joasă, favorabilă speciei-pradă. Iernează în regiuni temperate, în zone deschise, deseori pe terenuri agricole.

Hrana șorecarului încălțat este formată în majoritate din rozătoare mici (șoareci sau lemigi), mai rar din păsări, broaște, pești sau insecte. Succesul reproducерii, densitatea populației și amplitudinea migrației sunt strâns legate de abundența hranei. Vânează de pe unele puncte de observație mai înalte sau de la înălțime, unde planează sau zboară pe loc.

Şorecarul încălțat este o specie monogamă, la care perechile se formează în cartierele de iernare sau după încheierea migrației.

Cuibul, instalat pe stâncă, uneori pe arbori sau chiar pe sol, este construit mai ales de către femelă, care este aprovisionată de către mascul cu material (format din ramuri, diferite vegetale, iarbă, pene, fire de blană etc.). Punta este depusă de regulă în aprilie și este formată din 2-3 ouă în anii mai săraci sau din 5-7 ouă în anii mai bogăți în rozătoare. Clocitul este asigurat de femelă, timp de 28-31 de zile, iar puții părăsesc cuibul după 39-43 de zile. Ei sunt hrăniți și îngrijiti la început numai de către femelă, care este aprovisionată în acest timp de către mascul, apoi de către ambii parteneri, până ce ating independența totală la vîrstă de 55-70 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interdicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor hrănă și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusiv și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interdicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

ACVILA ȚIPĂTOARE MICĂ - LESSER SPOTTED EAGLE

Clanga pomarina (Aquila pomarina)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Clanga

SPECIA: Clanga pomarina

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în centrul și estul continentului european. Iernează în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică și este cuprinsă între 14.000 și 19.000 de perechi cuibăritoare. Deși populația s-a menținut constantă în perioada 1970–2000 în cea mai mare parte a teritoriului, a scăzut în Letonia în perioada 1990–2000, determinând o tendință negativă a populației pe ansamblu. În România, populația estimată este de 1.700-3.900 de perechi, efective mai mari fiind prezente în Belarus și Letonia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Acvila țipătoare mică este o specie caracteristică zonelor împădurite situate în apropierea teritoriilor deschise cum sunt pajiștile, terenurile agricole și păsunile umede. Adulții au înfățișare similară și ajung la acest penaj după 3-4 ani de viață, vîrstă la care este atinsă maturitatea sexuală. Se hrănește cu mamifere mici, păsări, broaște, șerpi, șopârle și insecte.

Este o specie monogamă, care poate să trăiască până la vîrsta de 20-25 de ani, însă în mod obișnuit, din cauza pericolelor existente, ajung să trăiască în medie până la 8-10 ani. Mortalitatea medie este de circa 35% pentru juvenili, 20% pentru păsările imature și 5% pentru adulți. Se hrănește prin utilizarea mai multor tehnici: planarea la o înălțime de circa 100 m urmată de coborârea bruscă asupra prăzii localizate, pândirea dintr-un loc înalt sau mersul pe sol, prin iarbă.

Este o specie solitară și teritorială. Masculul este mult mai agresiv decât femela și manifestă un comportament teritorial față de alți masculi.

Sosește din cartierele de iernare la sfârșit de martie și început de aprilie. Cuibărește în copaci și se întoarce la același cuib mai mulți ani la rând. Cuibul este instalat la înălțimi cuprinse între 4 și 29 m și este alcătuit din crengi și resturi vegetale. Este căptușit cu ramuri cu frunze pe care le schimbă periodic, pentru o mai bună camuflare a cui-

bului. După folosirea repetată a cuibului, acesta poate atinge 0,6-1 m înălțime și un diametru de circa 60-70 cm. Femela depune 1-2 ouă la sfârșit de aprilie și început de mai, cu o dimensiune medie de 63,5 x 51 mm. Incubația durează 36-41 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănătă de mascul în tot acest timp. Puiul mai puternic îl atacă de obicei pe cel mai slab, care nu supraviețuiește din cauza inanitiei. Puii devin zburători după 50-55 de zile, dar rămân dependenti de părinti câteva săptămâni (21 zile) în plus.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.

- Activitățile de vânătoare.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

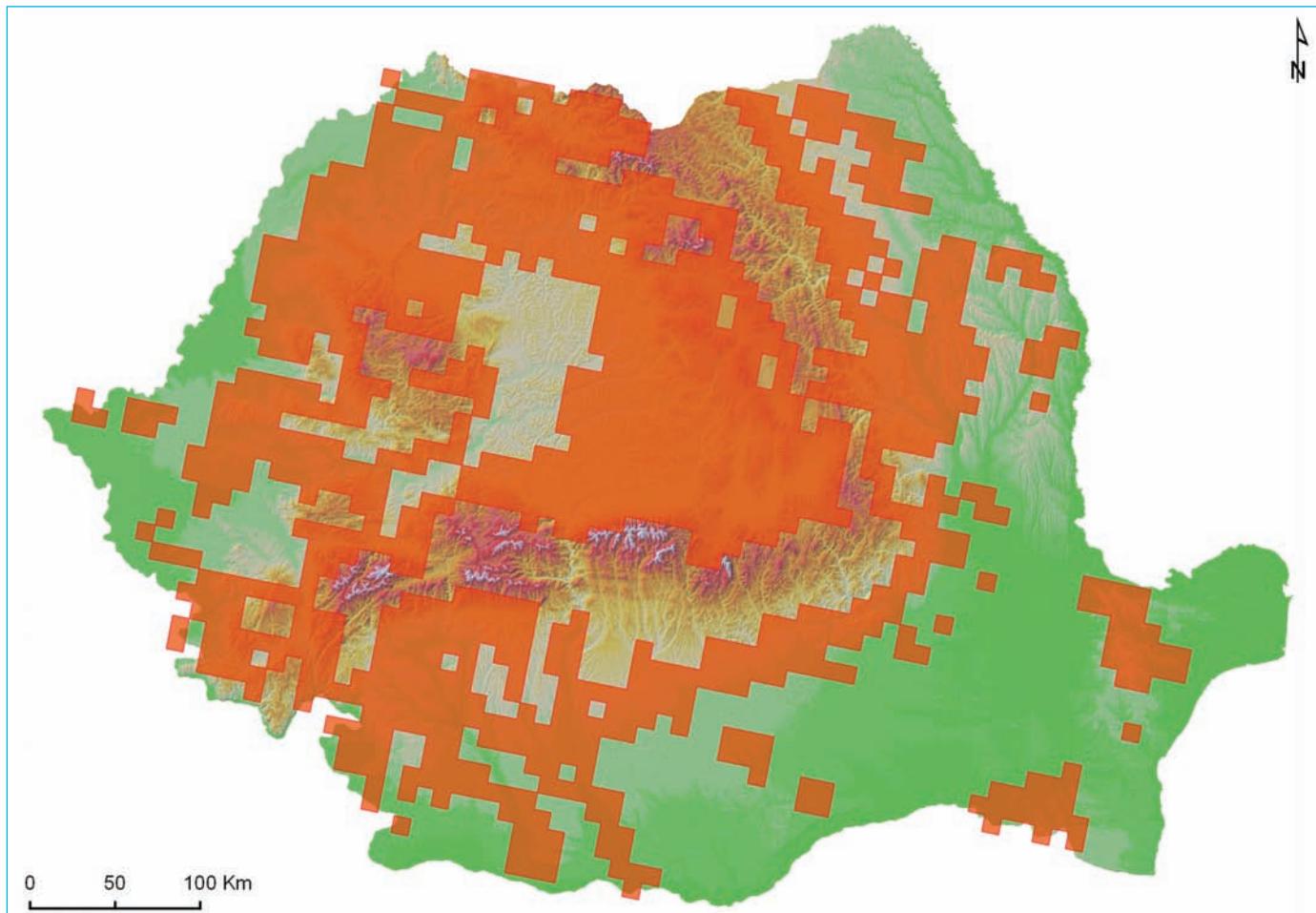
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interdicția oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciilor.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interdicția noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea, odihna sau iernarea speciilor.

- Interzicerea realizării noilor infrastructuri lin-are care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ACVILĂ ȚIPĂTOARE MARE - GREATER SPOTTED EAGLE

Clanga clanga (Aquila clanga)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Clanga

SPECIA: Clanga clanga

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	II	I; II		II

DISTRIBUȚIE

Acvila țipătoare mare cuibărește rar și în număr mic în nordul și estul Europei, dar și în centrul și sudul Asiei. Cuibărește în Estonia, Polonia, Belarus, Moldova, Rusia, Ucraina, Kazahstan, China continentală și Mongolia, de asemenea, aparent regulat, se reproduce în număr mic în Pakistan și nord-vestul Indiei. Au fost raportate și unele cazuri izolate de cuibărire în Finlanda, Letonia și Lituania, fără confirmări recente. În perioada de pasaj sau în sezonul rece apare în număr mic într-un teritoriu foarte întins, care cuprinde Europa Centrală și de Est, nordul și estul Africii, Orientalul Mijlociu, Peninsula Arabică, India și Asia de Sud-Est, iar păsări care iernează au fost raportate chiar și în Hong Kong.

POPULAȚIE

Populația europeană cuibăritoare este estimată la 810-1.100 de perechi. În România este o specie semnalată ca posibil cuibăritoare mai ales în sudul țării, în Delta Dunării, sudul Dobrogei,

de-a lungul Dunării și în Podișul Transilvaniei, fără a se putea da un număr de perechi cuibăritoare. În timpul pasajelor pot fi observate între 30 și 80 de exemplare. Se poate estima că între 10 și 20 de exemplare iernează pe teritoriul țării.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Acvila țipătoare mare este o specie caracteristică zonelor împădurite, cu altitudine joasă, situate în apropierea zonelor umede. Spre deosebire de acvila țipătoare mică manifestă o preferință clară în toate anotimpurile pentru prezența în proximitate a apelor sau a zonelor umede, chiar și celor antropizate. Zboară cu bătăi rapide de aripi, asemănătoare şorecarului. Atunci când alunecă prin aer, aripile acestei specii sunt arcuite în jos.

Este foarte asemănătoare atât în ceea ce privește dieta, cât și metodele de capturare a prăzii cu acvila țipătoare mică, doar că prada are de regulă talia mai mare și cuprinde mai multe păsări. Dieta obișnuită este formată din mamifere

mici, păsări, amfibieni, reptile, ocazional pești, insecte, cadavre. Prada este capturată din zonele umede, iar în Europa din terenurile agricole. Cuibărește mai des în copaci înalți în zonele cu pădure rară, în grupuri izolate de pădure, sau în copaci singuratici, mai ales dacă sunt întrepătrunse cu zone umede. Locurile preferate de cuibărit sunt copacii mai înalți, iar în lipsa acestora tufișuri, de obicei la înălțimi cuprinse între 3 și 25 m. Cuibul este construit din crengi și ramuri și captușit cu frunze și iarba; este împodobit cu ramuri și frunze verzi și este reutilizat mai mulți ani la rând. Este o specie monogamă și teritorială. Perioada de cuibărire este din aprilie până în august în Europa de Est și din noiembrie până în martie în Pakistan. Uneori se înregistrază cazuri de hibridizare cu acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*). Atinge maturitatea sexuală după 4 sau 5 ani. Femela depune 1-3 ouă. Incubația durează în medie 42-44 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănitoare de mascul în tot acest timp. Acesta stă la cuib o pe-

rioada scurtă de timp, de numai câteva minute. Manifestă fenomenul de „cainism” – puiul mai mic este atacat și chiar omorât de către puiul mai puternic sau moare de inanție. Foarte rar pot supraviețui ambii pui. Puii devin zburători la vîrstă de 60–65 de zile, însă rămân dependenti de părinți încă 20–21 de zile.

Juvenilii rămân împreună cu părinții după ce devin zburători, până când ating maturitatea sexuală. În cartierele de iernare, specia este mai socială. Astfel, pot fi văzute împreună până la 10 exemplare de vîrste diferite, în grupuri care patrulează după hrana.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciilor.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea, odihnă sau iernarea speciilor.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprită vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

ACVILĂ DE CÂMP - EASTERN IMPERIAL EAGLE

Aquila heliaca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Aquila

SPECIA: *Aquila heliaca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	II	I; II		I

DISTRIBUȚIE

Acvila de câmp prezintă un areal de cuibărit foarte larg, cuprins între țări ca Slovacia sau Ungaria în vest, trecând prin silvostepete din sudul Rusiei până în regiunea lacului Baikal în est, iar ca limită sudică ajunge până în nordul Pakistanului. Specie migratoare sau parțial migratoare, acvila de câmp își petrece iarna în sudul arealului său de cuibărit, unele exemplare parcurgând distanțe relativ scurte în iernile mai blânde, poposind în sudul Europei sau în Oriental Apropiat. O parte din populație însă migrează pe distanțe destul de mari, ajungând pe continentul african până în Kenya sau, în cazul populației din Asia, până în sudul și sud-estul continentului. Cu toate acestea, unele exemplare tinere ale populației europene rămân în arealul de cuibărit chiar și pe timpul iernii sau migrează pe distanțe scurte, concentrându-se în Peninsula Balcanică.

În România, această specie a cuibărit în trecut, fiind consemnate în literatură date despre cui-buri destul de frecvent identificate în Dobrogea, dar și în alte regiuni ale țării. În prezent nu mai există nici o semnalare dovedită legată de cuibăritul acvilei de câmp în România, iar observațiile sporadice din perioada recentă ale acestei specii pe teritoriul țării noastre fac referire de obicei la păsări aflate în migrație sau în zone temporare de hrănire.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei a fost estimată între 850 și 1.400 de perechi cuibăritoare.

În România, în ultimele decenii nu există nici un singur caz dovedit sau presupus de cuibărit al acvilei de câmp. În timpul pasajelor pot fi observate între 20 și 60 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pasăre răpitoare specifică zonelor deschise sau semideschise care cuibărește în silvostepă sau pe câmpuri agricole cu arbori solitari bătrâni. Se poate întâlni, de asemenea, și în regiuni îm-

pădurite de la munte, la altitudine moderată, însă la altitudini mai mari precum și în zonele stâncoase este înlocuită de acvila de munte (*Aquila chrysaetos*).

Pe timpul iernii se întâlnește în habitate similiare, îndeosebi în zonele de câmpie cu arbori solitari. În România, exemplare necuibăritoare în căutare de hrană sunt observate uneori deasupra pășunilor cu popândăi sau a câmpurilor agricole, specia fiind semnalată regulat, dar sporadic, în Câmpia de Vest și Dobrogea. Acvila de câmp trăiește mulți ani în condiții prielnice, cel mai vîrstnic individ înregistrat până în prezent atingând vîrstă de 44,5 ani.

Hrana acvilelor de câmp este constituită în principal din mamifere de talie mică și medie (șoareci, popândăi, hârcioi, iepuri tineri), însă vânează și juvenilii păsărilor terestre sau acvatice, ocazional fiind observate hrănuindu-se cu șerpi, șopârle sau chiar și cu hoituri, îndeosebi în timpul iernii.

Adulții dintr-o pereche construiesc împreună un cuib de dimensiuni mari, asezat într-un copac înalt, la o înălțime de 10-25 de metri. Spre sfârșitul lunii martie, începutul lunii aprilie, femela depune un ou (uneori 2-4 ouă) pe care îl incubează apoi ambii parteneri în următoarele 43 de zile. Puii își iau zborul din cuib după alte 65-77 de zile. Se pare că adulții din cadrul unei perechi vor rămâne fideli unul celuilalt toată viață, iar familiile stau împreună și în cartierele de iernare.

AMENINȚĂRI

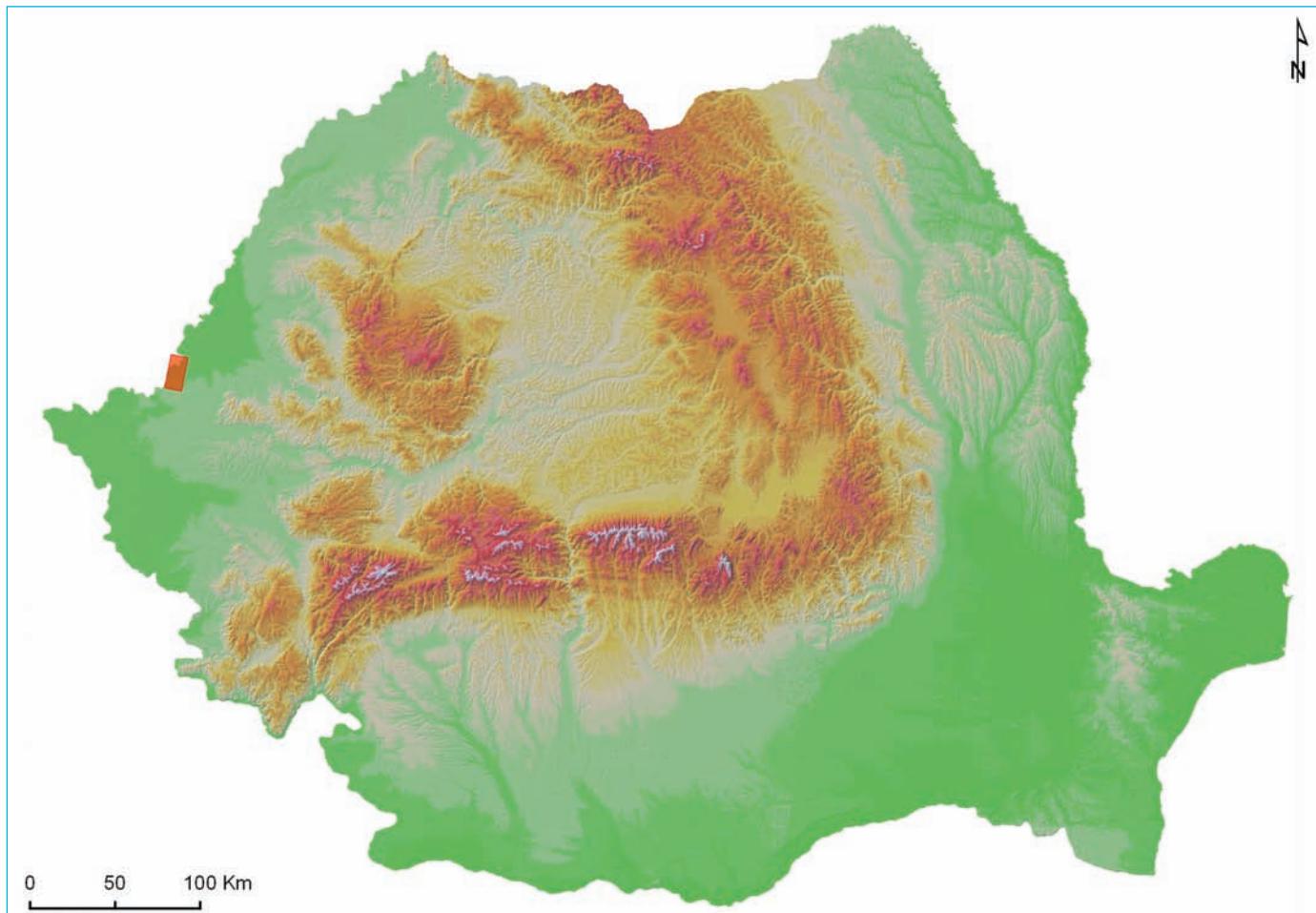
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciilor.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ACVILĂ DE MUÑTE - GOLDEN EAGLE

Aquila chrysaetos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: Aquila

SPECIA: *Aquila chrysaetos*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Are o distribuție vastă, afrotropicală, indomalayană, nearctică, palearctică. Este răspândită din nordul Eurasiei, Scandinavia până în Siberia, în sud până în Peninsula Iberică, nordul Africii, insulele Mediteraneene, Orientul Mijlociu, Pakistan, China, Korea, Japonia. De asemenea, poate fi întâlnită în America de Nord din Alaska, Canada până în Labrador și partea centrală a Mexicului. Populațiile din partea centrală și sudică a arealului sunt sedentare, iar cele din nord migratoare, mai ales exemplarele tinere.

POPULAȚIE

Populația europeană de acvile de munte este estimată la 8.400-11.000 de perechi și considerată stabilă între 1970 și 1990. Scăderile locale de efective în perioada 1990-2000 au fost compenseate de creșteri în alte zone, astfel încât în prezent populația europeană este considerată stabilă. Populații mai numeroase de acvile de munte se află în Norvegia, Spania și Turcia.

În România numărul perechilor cuibăritoare este estimat la 90-150 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Acvila de munte poate fi întâlnită în terenuri deschise sau semideschise, de la nivelul mării până la altitudinea de 3.600 m, în habitate diverse, care includ: tundra, tufărișuri, terenuri înierbate, păduri de foioase sau de conifere. Cea mai mare parte a populației este însă asociată zonelor montane, evitând totodată apele interioare și pădurile dese. În România cuibărește în număr mic numai în Carpați.

Hrana acvilei de munte este foarte variată și cuprinde în principal mamifere de talii diferite, iepuri, marmote, dar consumă și păsări, reptile, ocazional pești sau animale de talie mare sau cadavre proaspete. Răpitor versatil, vânează atât la înălțime, de unde se aruncă în picaj asupra prăzii, cât și de la înălțime mică, pentru a surprinde prada.

Atinge maturitatea sexuală după 4-7 ani de viață. Acvila de munte este o specie monogamă, perechile se păstrează mai mulți ani. Cuibul este instalat pe stânci sau în vârful unui arbore înalt și este foarte voluminos. Este construit în principal din crengi și resturi vegetale și căptușit cu

frunze, putând fi folosit de pereche mai mulți ani la rând.

În lunile martie-aprilie are loc depunerea pontei care constă din 1-3 ouă (frecvent 2), care sunt depuse la interval de 3-4 zile unul față de celălalt. Incubația durează 35-45 de zile, clocitul fiind realizat mai ales de femelă, cu participarea masculului. Puii sunt îngrijiti și hrăniți de către femelă în primele 30-40 de zile, hrana fiind capturată și cărată la cuib de către mascul; după acest interval, ambii părinți se ocupă cu procurarea hranei. Puii devin independenți după o perioadă de 63-70 de zile, în funcție de abundența hranei. În circa 80% dintre cazuri numai primul pui eclozat supraviețuiește.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat al carierelor.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbare cauzată de activități antropice.

- Mortalitatea și perturbarea cauzate de infrastructura din zonele nonurbane.

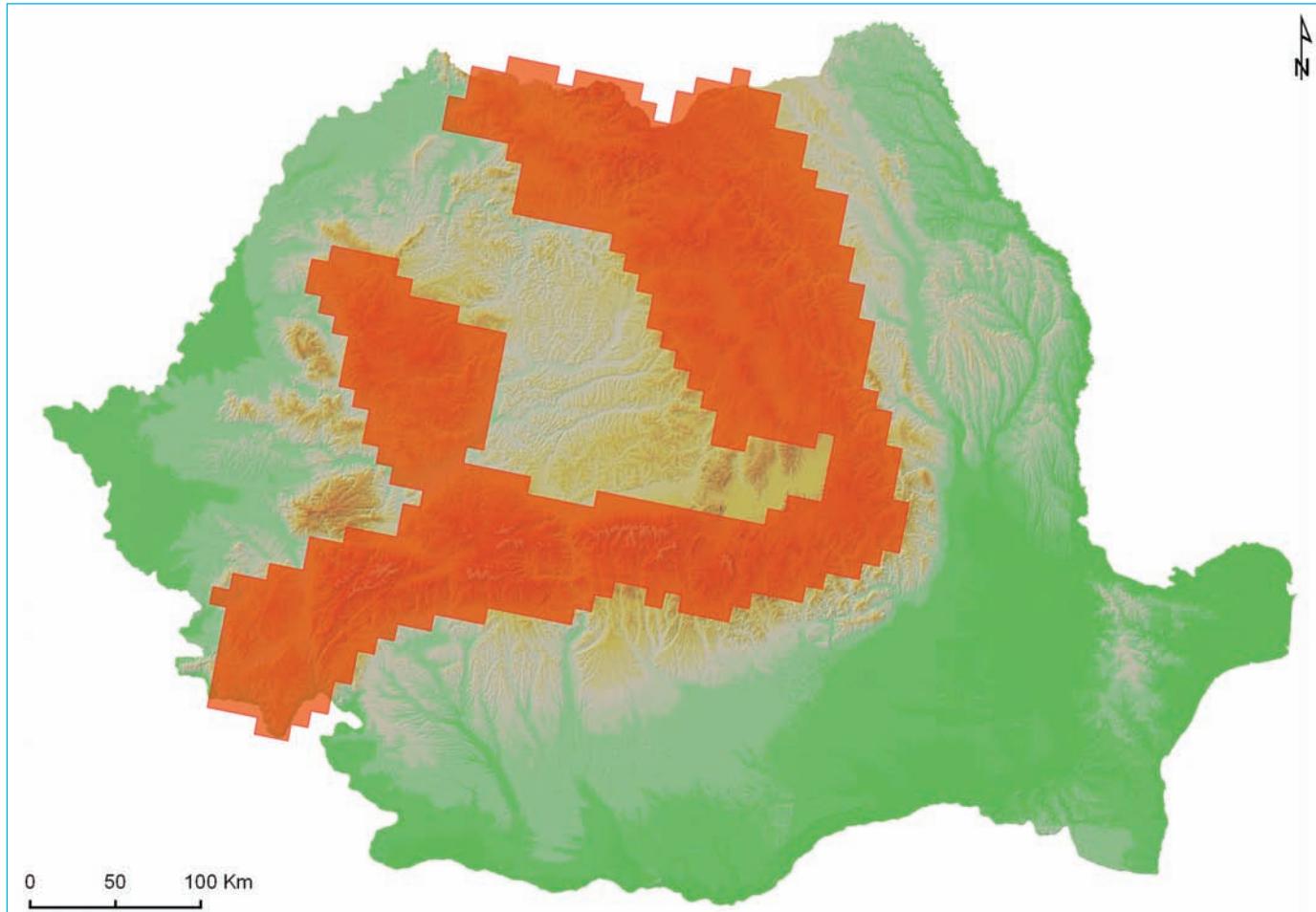
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere ale speciilor.
- Interzicerea construirii clădirilor izolate în afara ariei urbane în zonele de reproducere.
- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncilor sau al altor structuri de piatră unde este probabilă cuibărirea speciilor.
- Limitarea înființării carierelor și a altor facilități de extracție și infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Îmbunătățirea calității populațiilor izolate prin creșterea numărului indivizilor și prin îmbunătățirea legăturilor cu populațiile de dimensiuni mai mari.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană, și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Limitarea activităților de silvicultură doar în afara perioadei de reproducere.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Stoparea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea vânătorii de iepuri sau restricția ei temporară în zonele cu densitate redusă.

- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Interzicerea practicării alpinismului aproape de cuiburi; stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile implicate în sporturi în aer liber pentru a evita perturbarea speciei.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
  - Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
  - Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
  - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ACVILĂ MICĂ - BOOTED EAGLE

Hieraetus pennatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

FAMILIA: Accipitridae

GENUL: *Hieraetus*

SPECIA: *Hieraetus pennatus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Deși arealul de cuibărit se întinde din vestul Europei până în estul Asiei, subpopulațiile acvilor mici sunt destul de fragmentate. Astfel, în palearcticul de vest densitatea perechilor este mai însemnată în Peninsula Iberică și Rusia, pe când în estul Europei și în Peninsula Balcanică specia are o distribuție sporadică. De asemenea, există o populație izolată în Africa de Sud. Cartierul de iernare îl reprezintă Africa, în partea de sud a deșertului Sahara, din regiunea Sahel și până în sudul îndepărtat al continentului. Exemplare izolate pot ierna și în regiunea mediteraneană. Migrația între cartierele de cuibărit și cele de iernare se realizează pe fronturi înguste, evitând trecerile peste mări și concentrându-se în mari strâmtori (Gibraltar și Bosfor); ele mai pot urma și ruta caucaziană, așa cum fac păsările din populația estică. În România, acvila mică cuibărește în efective mai însemnante în regiunea Dobrogei, însă există dovezi relativ recente despre perechi cuibăritoare și în alte regiuni de șes cum ar fi Câmpia de Vest.

POPULAȚIE

Numărul perechilor apreciate la nivel european este situat în între 4.400 și 8.900 de perechi. Majoritatea populației se află în Rusia și Spania, în timp ce pentru România s-a estimat un număr de 150-320 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în păduri, dar vânează în zone deschise și semideschise, pe pășuni sau câmpuri agricole. Astfel, habitatul optim pentru această specie îl reprezintă pădurile de stejar de la câmpie, deal sau din zonele montane joase, care sunt învecinate cu suprafețe deschise (așa cum sunt păsunile), folosite de specie pentru vânătoare. În România cuibărește local în zone împădurite învecinate cu zone umede sau/și agricole, unde preferă pădurile de amestec, nu foarte dese, care să îi confere vizibilitate ridicată. Poate să ajungă și de-a lungul râurilor de munte.

Adesea este observată vânând deasupra păsunilor cu popândăi din Dobrogea și din Câmpia de Vest. Păsările au tendința de a migra individual sau în perechi, rareori formând grupuri de mai mult de 5 exemplare; stau departe de alte păsări răpitoare și nu migrează împreună cu acestea. Acvila mică se hrănește cu o gamă largă de vertebrate: șopârle, păsări de talie mică și medie, popândăi, hârcioi, șoareci, însă uneori își completează necesarul zilnic cu insecte sau jefuiește cuiburile de stârci și egrete. Are un comportament tipic de vânătoare care constă în planarea la înălțimi mari (200-300 m), de unde inspecțează mediul terestru. După ce prada a fost identificată, se năpustește printr-un picaj spectaculos asupra potențialei victime. De asemenea, poate vâna după ce a stat pe o creangă printr-o simplă aruncare spre pradă. Uneori poate să fie observată umblând pe jos în căutare de insecte. Ambii parteneri se pare că sunt fideli pe viață.

unul celuilalt și obișnuiesc să construiască împreună cuibul după ce s-au întors la locul preferat de cuibărit, în ciuda faptului că pe perioada iernii sunt păsări solitare. Cuibul și-l aşază la înălțime (20-50 m), pe un copac, putând ocupa și cuiburi vechi ale altor păsări răpitoare sau ciori. Cuibul este construit din crengi împletite și este tapetat la exterior cu crenguțe cu frunze. Femela va depune 1-2 ouă (rar 3), pe care le incubează singură timp de 35 de zile. Amândoi parintii se ocupă de îngrijirea pulilor.

AMENINȚĂRI

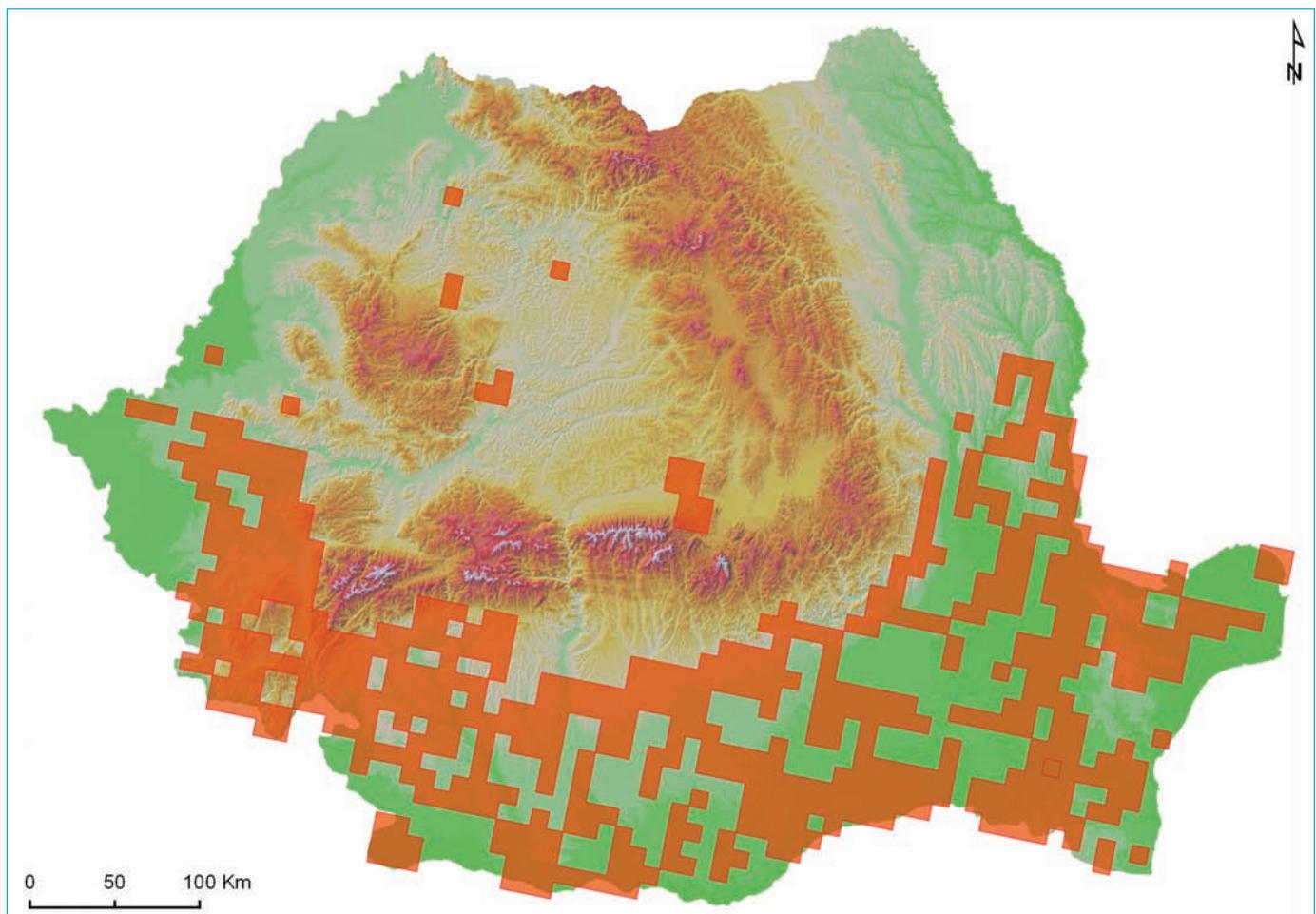
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Izolarea stâlpilor electrici din preajma cuiburilor acestei specii.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Instalarea de cuiburi artificiale în habitatul optim pentru specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ULIGAN PESCAR - OSPREY

Pandion haliaetus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Accipitriformes

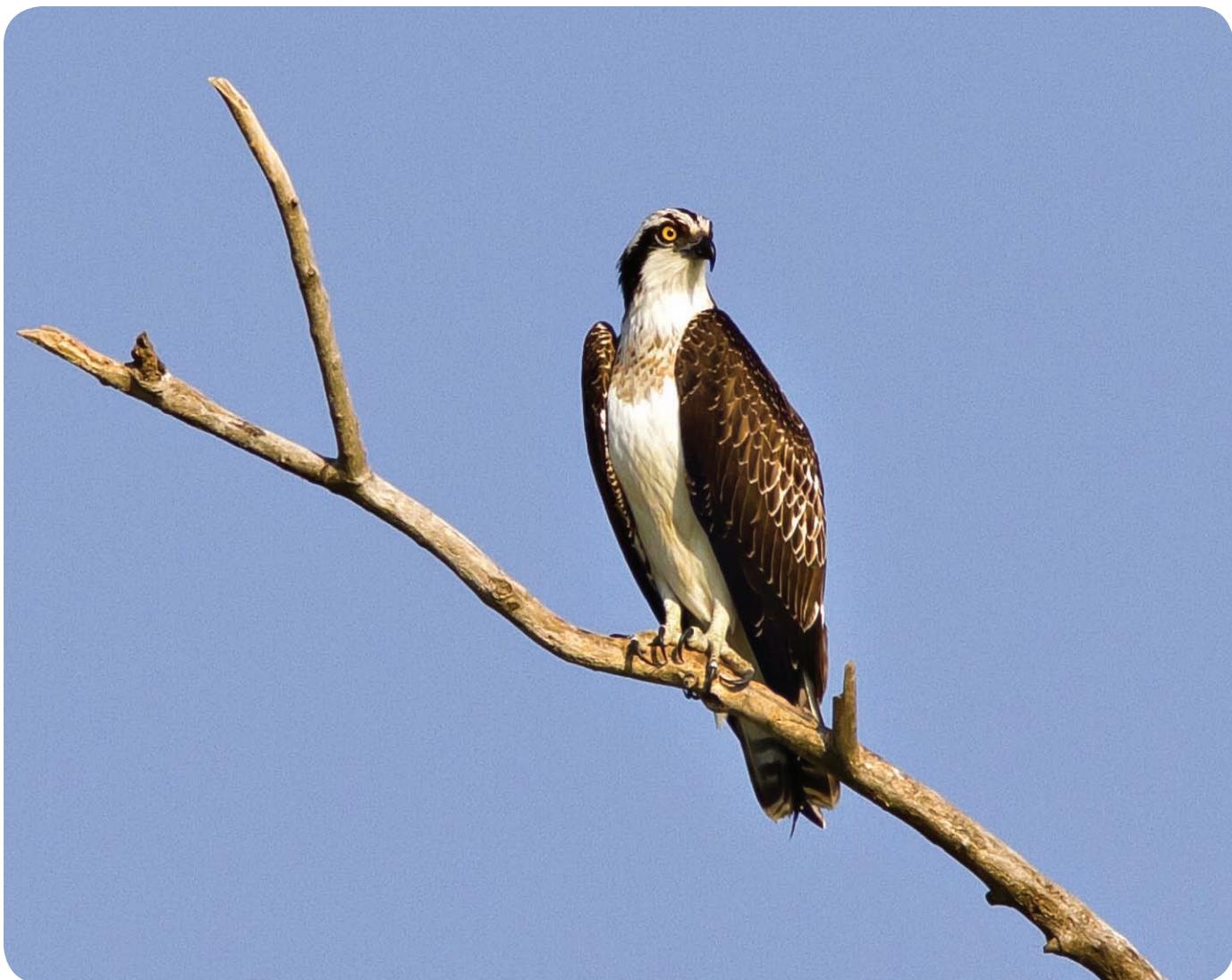
FAMILIA: Pandionidae

GENUL: Pandion

SPECIA: *Pandion haliaetus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Uliganul pescar este o specie aproape cosmopolită, reproducătoare în cea mai mare parte a palearticului de nord, cu populații mici în sud-vestul Europei și în insulele adiacente, în cea mai mare parte a zonei neartice din nord-centrul statului Alaska până în coasta nordică a Mexicului. În cea mai mare parte a arealului său este o specie migratoare, care iernează în America Centrală și de Sud, în zona de coastă din nordul Africii, precum și în centrul și sudul acestui continent, sudul Asiei și în zona de coastă

sudică a Australiei. În anumite zone este sedentară. În România este o specie întâlnită în zonele umede din partea estică a țării, în Delta Dunării, în lagunele de coastă și în Dobrogea. Apare, de asemenea, în câteva habitate umede, heleșteie și bălți din vestul României.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mică, cuprinzând între 7.600 și 11.000 de perechi, reprezentând mai puțin de un sfert din populația globală a speciei. Cele mai mari efective sunt prezente

în Suedia, Rusia și Finlanda. Populația a crescut numeric semnificativ în perioada 1970–1990 și s-a menținut stabilă în perioada 1990–2000, iar în prezent trendul ei este ușor în creștere.

În România este o specie prezentă doar în perioada de migrație, estimându-se că în această perioadă prin țara noastră trec între 50 și 200 de indivizi, dar în trecut au fost menționate cazuri rare de cuibărit (în anii 1960 și 1989, în ultimul caz fiind înregistrate 3 perechi clocitoare).

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Uliganul pescar este o specie caracteristică regiunilor cu habitate acvatice permanente, sătătoare sau cu un curs lent, cu apă dulce, salmastră sau sărată. Atinge în libertate longevitatea maximă de 32 ani și ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an. řansele de supraviețuire sunt estimate la 60% pentru tinerii sub 2 ani și la 80-90% pentru adulți.

Este o pasare predominant ihtiofagă, dar se hrănește și cu mamifere mici, păsări rănite sau cu broaște. Vânează planând în cercuri largi sau „plutind la punct fix”. După ce peștele a fost observat, planează la o înălțime de 10-30 m deasupra acestuia, până când peștele ajunge într-o poziție potrivită. Apoi plonjează brusc, cu aripile închise pe jumătate, și dispare pentru câteva secunde sub apă, după care revine la suprafață și zboară cu peștele în gheare. Rata de succes în prinderea peștilor variază între 24 și 74% și depinde atât de abilitatea păsării, cât și de condițiile climatice. Vulturul pescar nu poate înota și au fost cazuri când s-a încercat, prințându-și ghearele în pești prea mari, pe care nu i-a putut ridică din apă. Vânează la o distanță de până la 14 km de la cuib.

Specia este monogamă, perechea păstrându-se toată viața. Sosește din cartierele de iernare la sfârșitul lui martie sau începutul lui aprilie. Ritualul nupțial se manifestă prin treceri succesive pe deasupra cuibului, însotite de strigăte având rolul de a descuraja rivalii. Cuibul este așezat pe stânci, în copaci sau pe stâlpuri rețelelor electrice, la o distanță de 3-5 km de o zonă umedă. Este alcătuit din crengi care sunt adăugate an de an, astfel încât cuibul poate atinge un metru în diametru și înălțime. Vulturul pescar își apără cuibul, dar nu și teritoriul din jurul cuibului, deoarece pleacă să vâneze la distanță mare față de acesta.

Femela depune 2-4 ouă de culoare –maroniu-pal, cu pete de culoare închisă, în ultima parte a lunii aprilie sau la începutul lunii mai. Dimensiunea lor medie este de 62 x 46 mm. Incubația durează în medie 35-38 de zile și este asigurată de ambii parteneri. În această perioadă vânează numai masculul, care hrănește femela. În primele săptămâni după eclozare, deoarece puui nu pot să-și regleze singuri temperatura corpului, femela rămâne permanent cu aceștia ca să-i îngrijească. Masculul aduce la cuib 8-10 pești pe zi, reprezentând 60-100 g/pește pe oră de zi lumină. Datorită acestui ritm intens de hrănire, într-o lună de la eclozare puui ating 70-80% din dimensiunile părintilor. Ei devin zburători la 56-60 de zile de la eclozare, însă mai sunt hrăniți de către mascul încă –2-3 săptămâni până devin complet independenți.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbare cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor importante pentru specie.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Evitarea pesticidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrănă și bioacumularea acestor tratamente care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor și vegetației palustre de pe marginea râurilor cu accent deosebit asupra conservării și restaurării lor în zonele ripariene protejate.
- Prevenirea și controlul aruncării deșeurilor în jurul zonelor umede și eliminarea deșeurilor existente.
- Oprită vânătorii.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Inventarierea zonelor de reproducere potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

VÂNTUREL MIC - LESSER KESTREL

Falco naumanni

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: *Falco naumanni*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	I; II		II

DISTRIBUȚIE

Vânturelul mic cuibărește în regiunea palearctică în Europa și în nordul Asiei (în general între 30 și 50 grade latitudine nordică). Aria de răspândire este de tip afrotropicală, indomalayană, palearctică, din Peninsula Iberică și nordul Africii prin Orientalul Mijlociu și Asia Centrală până în nordul Mongoliei, sud-vestul Siberiei și nord-estul Chinei.

Îrnează mai ales în Africa Subsahariană iar o mică parte a populației adulte se deplasează la începutul sezonului rece în sudul teritoriilor de cuibărit, din Peninsula Iberică și Turcia până în Azerbaidjan, India, Myanmar și sudul Chinei.

POPULAȚIE

Populația europeană a vânturelului mic este relativ restrânsă și a suferit un declin substan-

țial în perioada 1970–1990. Ea a fost stabilă sau a crescut în sud-vestul Europei în perioada 1990–2000, dar multe populații din sud-vestul Europei sunt în declin, astfel încât situația de ansamblu a speciei înregistrează un ușor declin. Conform datelor recente, populația europeană este estimată la 25.000-42.000 de perechi, cu jumătate din efective prezente în Spania; câteva mii de perechi cuibăresc în afara acestui areal, în

principal în Asia Centrală. În România este o pasare rară, care cuibărește în număr foarte mic în sudul țării, mai ales în Dobrogea, populația autohtonă fiind estimată la maximum 3 perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă terenuri deschise, aride, cu multe insecte, din zonele cu climat cald, evitând umiditatea și zonele cu vegetație bogată. Cuibărește în zone deșertice sau semideșertice, în stepă sau câmpii, adesea în apropierea localităților sau a construcțiilor. De asemenea, poate fi observat cuibărind în zone stâncoase. În România frecventează zonele cu stâncări sau maluri abrupte din regiuni cu zone deschise și întinse extracarpatiche.

Vânturelul mic se hrănește în principal cu insecte pe care le vânează atât din aer cât și de pe sol. Este foarte ușor adaptabil față de potențiala sursă de hrană, capturând aproape orice pradă disponibilă. Astfel, din dieta sa fac parte specii de mamifere mici, păsări, lilieci, șopârle, șerpi, broaște, insecte, râme, pești sau crabi. Stilul de vânătoare este foarte divers, în funcție de prada urmărită, fie aruncându-se asupra ei din aer, fie capturând-o deplasându-se pe sol.

Este o specie monogamă, perioada de reproducere fiind în perioada martie–iunie. Cuibărește în colonii de până la 100 de perechi, situate în crevase, găuri în stânci, biserici, poduri de casă sau alte construcții abandonate, în cuiburi vechi de corvide sau în cuiburi artificiale. Uneori formează colonii mixte cu vânturelul roșu sau stâncuțe. Ponta este formată din 3-5, uneori 6 ouă, care sunt incubate timp de 28 de zile. Puii devin independenți după 26-28 de zile. În incubația și creșterea puilor sunt implicați ambii părinți, însă în prima parte a creșterii puilor masculul este singurul care procură hrana întregii familii.

AMENINȚĂRI

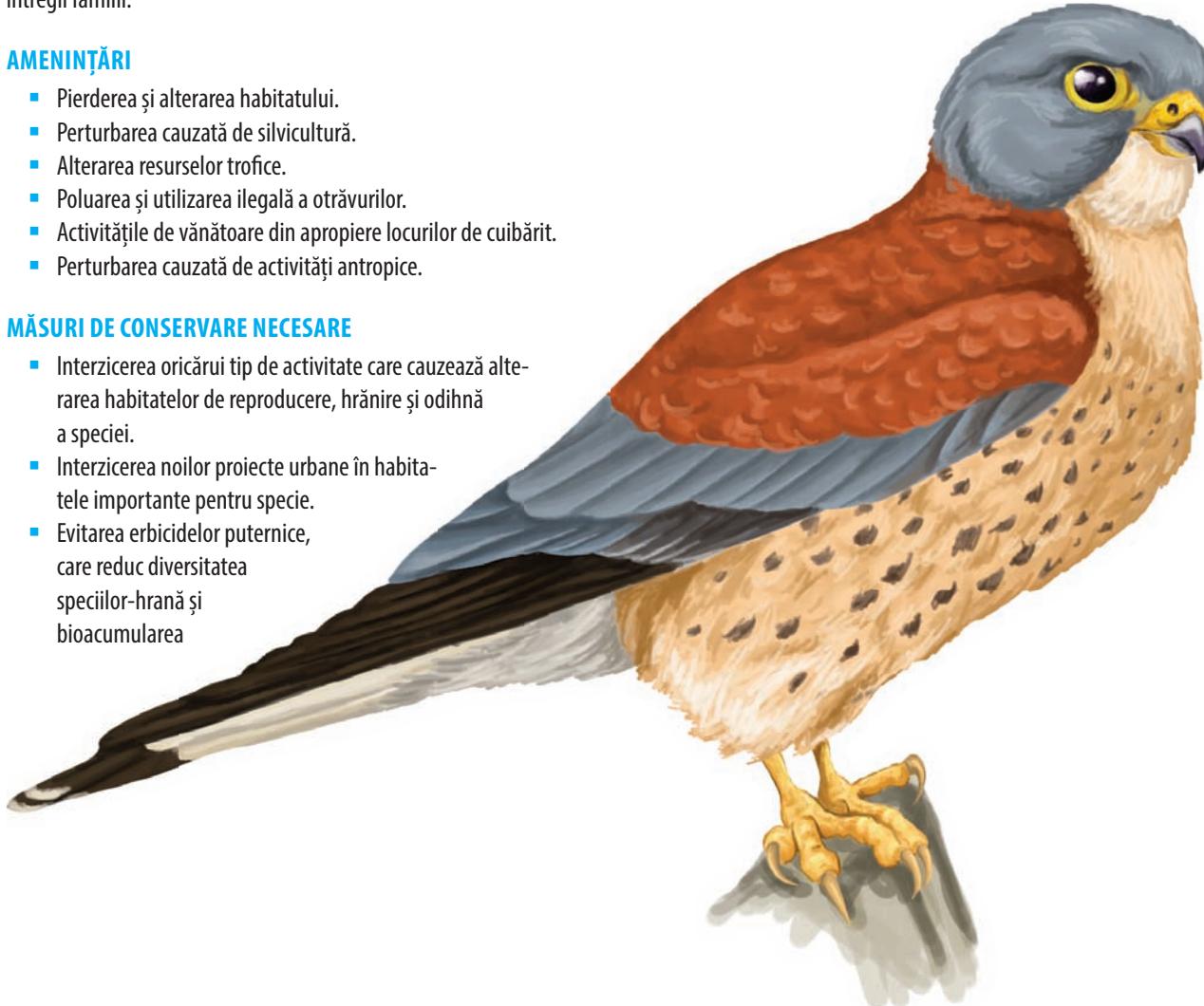
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare din apropiere locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de reproducere, hrănire și odihnă a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitate importante pentru specie.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea

acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusiv și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducționali dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștilor în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Protecția cuiburilor izolate și a coloniilor.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătoriei în zonele unde sunt identificate cuiburi.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitate adecvate speciei.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere și hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

VÂNTUREL ROŞU - COMMON KESTREL

Falco tinnunculus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: *Falco tinnunculus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Vânturelul roșu are o arie de distribuție foarte vastă, întâlnindu-se în aproape toată Europa, Asia și Africa, din Marea Britanie până în China, iar în sud până în Africa de Sud. Majoritatea populației europene este sedentară, însă populațiile nordice și vestice sunt migratoare, iernând în sudul Europei și în Africa Subsahariană. În România are o largă răspândire în toată țara, iar în funcție de condițiile anului, populațiile pot fi sedentare sau parțial migratoare.

POPULAȚIE

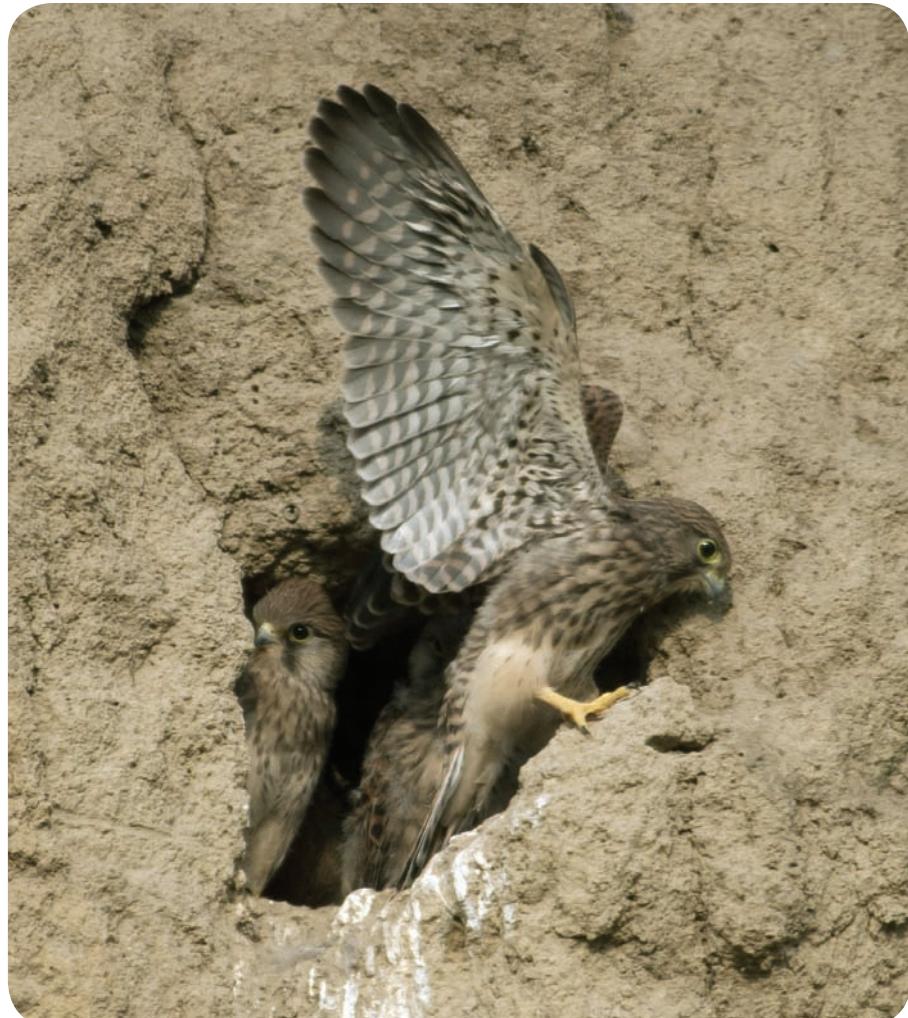
Populația europeană reprezintă mai puțin de un sfert din populația mondială, fiind reprezentată de 330.000-500.000 de perechi cuibăritoare. Populațiile mai importante din punct de vedere numeric se găsesc în Franța, Marea Britanie și Rusia.

Populația din România de vânturel roșu este estimată la 20.000-50.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Vânturelul roșu ocupă aproape toate habitatele de la nivelul mării până la altitudinea de 3.000-3.500 m (în Caucaz), inclusiv parcuri, livezi, mici petice de pădure, zone agricole și suburbane, zone stâncoase, localități, văile râurilor. În România, alături de șorecarul comun, este cel mai frecvent întâlnită pasare răpitoare diurnă, cuibărind în aproape toate tipurile de habitate, cu excepția pădurilor închise și a regiunilor total lipsite de copaci. Marea majoritate a exemplarelor din România pleacă spre sud la sosirea iernii, puține exemplare rămânând să ierneze pe teritoriul țării (predominant masculii).

Se hrănește în principal cu insecte (lăcuste, coropișnițe etc.), dar și cu o mare varietate de rozătoare, păsărele sau reptile de talie mică, pe care le capturează după ce le urmărește de la înălțime, zburând de pe loc sau de pe un punct de observație fix. Este capabil să vadă radiațiile ultraviolete reflectate de picăturile de urină care

marchează traseele șoareciilor, pe care-i vânează cu mare eficiență.

Este o specie monogamă, care cuibărește cel mai adesea singular, dar în condiții favorabile și coloniale. Au fost înregistrate și cazuri de bigamie, probabil ca o consecință a cuibăritului colonial. Cuibul este instalat în scorburile de copaci, crăpături sau în găuri în ziduri, cornișe, în cuiburi vechi de cioară, corb, coțofană etc. Este construit de regulă din ramuri și alte părți vegetale tari și poate fi folosit mai mulți ani la rând. Perioada de cuibărit este în emisfera nordică din aprilie-mai până în august. Punta este formată de regulă din 4-5 ouă, uneori 6, pe care le clocește mai ales femela, dar

și cu participarea a masculului. Timpul de incubare este de 21-25 de zile. Puii părăsesc cuibul după 28-32 de zile, dar rămân cu părinții încă 30 de zile, uneori chiar până în luniile de toamnă.

AMENINȚĂRI

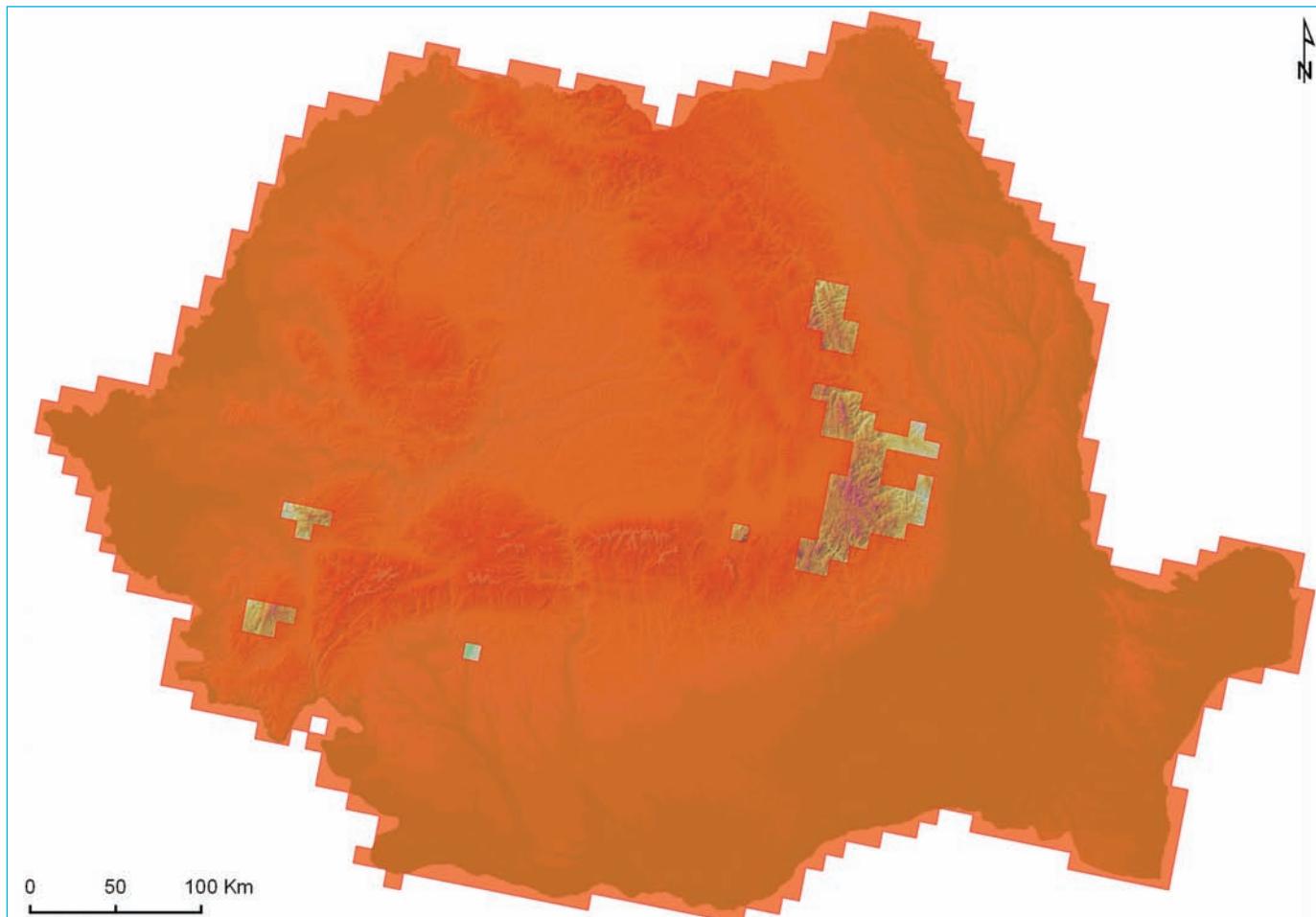
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare în apropierea locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de reproducere, hrănire și odihnă a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele importante pentru specie.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pașagi spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Protecția cuiburilor izolate și a coloniilor.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii în zonele unde sunt identificate cuiburi și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitate adecvate speciei.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere și hrănire.
- Identificarea zonelor importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VÂNTUREL DE SEARĂ - RED-FOOTED FALCON

Falco vespertinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

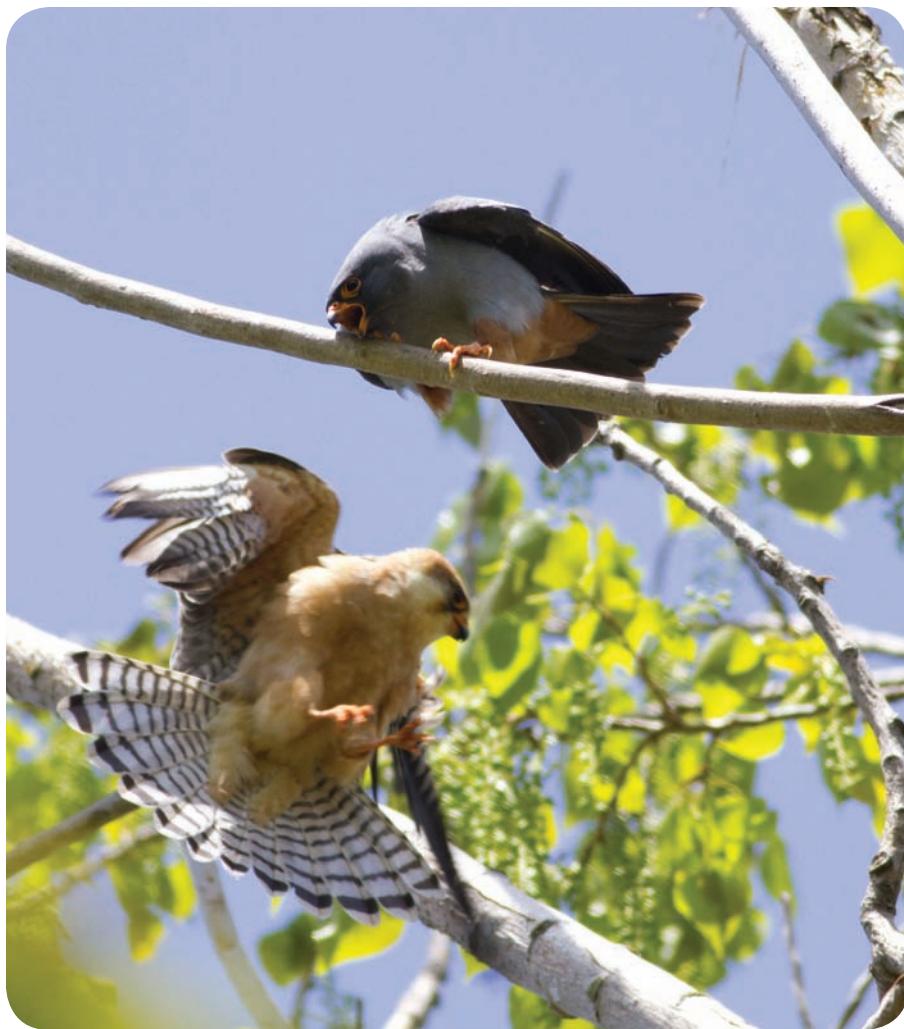
FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: *Falco vespertinus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în sudul și estul continentului european, aici trăind mai puțin de jumătate din populația mondială a speciei. Limita estică este constituită de lacul Baikal, cea nordică de Estonia, iar cea sudică de Marea Neagră. Cartierele de iernare sunt situate din sudul Africii până în partea nordică a Africii de Sud, din Namibia și Botswana până în Angola, Zambia și Zimbabwe.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică și cuprinsă între 26.000 și 39.000 de perechi,

cea mai importantă populație găsindu-se în Rusia, unde cuibăresc peste 20.000 de perechi. Aceasta a cunoscut un declin semnificativ în perioada 1970–1990. Deși în unele țări s-a menținut stabilă în perioada 1990–2000, a continuat să descrească în Rusia și în estul continentului, determinând o tendință descreșătoare pe ansamblu.

Populația cuibăritoare din Românie este estimată a fi cuprinsă între 1.000 și 1.500 de perechi și urmează trendul populațional european, fiind de asemenea în scădere. În timpul pasajelor pot fi observate între 7.000 și 20.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie tipică de câmpie, care preferă zonele deschise ce alternează cu păcuri de copaci din habitatele de stepă și silvostepă, dar nu-i îndrăznește să se hrănească în păcurile de copaci situate între terenurile arabile. În perioada de după creșterea păsările hoinăresc; ziua formează stoluri mici și își caută hrana, iar seara se adună în număr mare (până la câteva mii de exemplare) în locuri tradiționale de înnoptare (arbori singuratici, aliniamente sau păcuri), păsările adunându-se aici în fiecare an. Părăsește Europa în perioada septembrie–octombrie, migrând pe fronturi largi prin Estul Apropiat și regiunea mediteraneană până ajung în noiembrie în savanele din sudul Africii, unde rămân până în februarie. Cea mai mare parte a hranei formate din insecte o capturează în zbor. Uneori „planează la punct fix” sau merge pe sol căutându-și prada. Cel mai des vânează la răsărit și în amurg, când poate fi văzut zburând la înălțime mică, deasupra râurilor. Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie și în prima parte a lunii mai. Este o pasare socială, care cuibărește în colonii. Pentru cuibărit ocupă cuiburi vechi de răpitoare sau corvide, fiind în acest fel dependentă de coloniile de ciori de semănătură (*Corvus frugilegus*). Femela depune 3-4 ouă în a doua parte a lunii mai și începutul lunii iunie, după ce specia-gazdă părăsește cuibul. Dimensiunea medie a unui ou este 36,5 x 28,9 mm, având o culoare brun-roșcată. Incubația durează în medie 27-28 de zile și este asigurată de către ambii părinți. Puții devin zburători la 27-30 de zile și devin complet independenți de aceștia după încă o săptămână.

AMENINȚĂRI

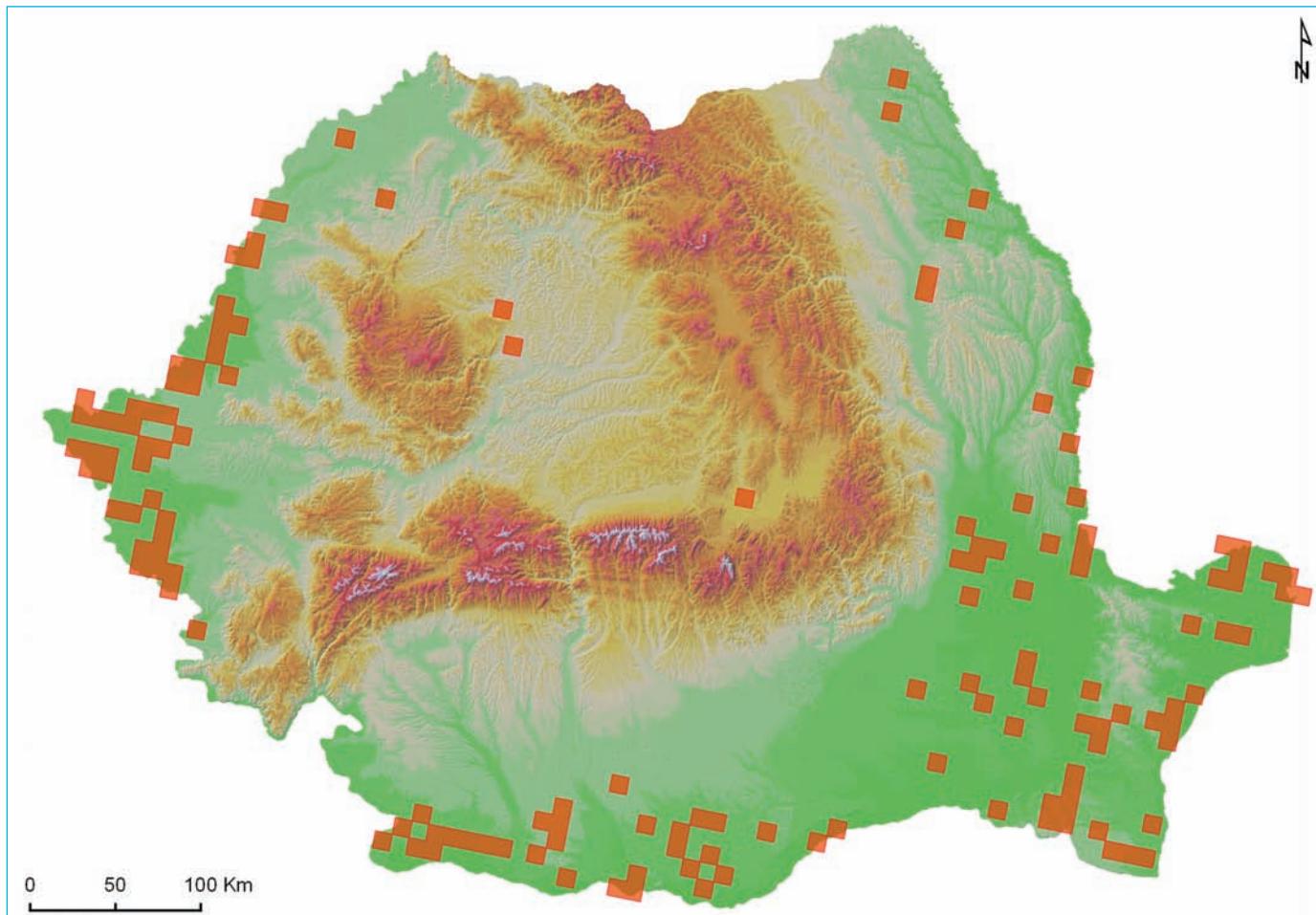
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare în apropierea locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropică.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de reproducere, hrănire și odihnă a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele importante pentru specie.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi disperse.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Protecția coloniilor (inclusiv a celor de cioară de semănătură, *Corvus frugilegus*).
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Oprirea vânătorii în zonele unde sunt identificate cuiburi.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitate adecvate speciei.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere, aglomerare și hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ŞOIM DE IARNĂ - MERLIN

Falco columbarius

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: *Falco columbarius*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Şoimul de iarnă cuibăreşte în jumătatea de nord a Europei, a Asiei și a Americii de Nord, de unde majoritatea migrează pe un front larg spre sud, ajungând iarna în sudul continentelor. Unii şoimi trec chiar în nordul Africii, respectiv al Americii de Sud. În Europa cuibăreşte în Islanda, Marea Britanie, Peninsula Scandinavă, țările baltice și în nordul Rusiei, de unde ajunge în timpul anotimpului rece în majoritatea țărilor din centrul și sudul continentului.

În România şoimul de iarnă apare pe parcursul anotimpului care i-a dat și denumirea populară, fiind un oaspete regulat, însă cu apariție sporadică, în special în zonele de câmpie.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă mai puțin de un sfert din totalul populației mondiale. Estimările la nivel european fac referire la 1.000-49.000 de perechi cuibăritoare și peste 4.000 de exemplare care iernează pe acest continent.

În România această specie nu cuibărește. Efectivul care se poate observa în sezonul rece este de 500-2.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zone cu densitate ridicată de paseriforme, în habitate deschise cu puțini copaci sau la marginea pădurilor de pin sau de mestecăni. A fost observat cuibărind chiar pe pământ

în zonele deschise de tundră, în mlaștini sau în regiuni de coastă.

În România, fiind oaspete de iarnă, se întâlnește în habitate variate din regiuni deschise de câmpie sau de deal, cu precădere în zonele agricole. Şoimul de iarnă este specialist în capturarea păsărilor de talie mică din zone deschise, acestea formând 80% din dieta sa. Poate prinde și șoareci sau lilieci și chiar insecte, pe acestea din urmă adesea exersându-și vânătoarea. Stilul de a captura prada este destul de caracteristic speciei și constă în studierea terenului stând pe o creangă; după ce își alege potențiala victimă, şoimul efectuează un zbor foarte rapid și foarte jos, puțin deasupra solului, pentru a-și ataca

prada în ultimul moment. Uneori poate vâna și în perechi, iar în cazul unei ratări acest șoim își poate hăitui prada pe distanțe lungi. Longevitatea maximă în libertate este de 12 ani. De obicei femelele își încep activitatea sexuală la vîrsta de un an, iar masculii abia la doi ani.

Specia este monogamă, perechea fiind formată doar pentru un singur sezon de reproducere. Masculii ajung înaintea femelelor în teritoriile de reproducere, revenind de multe ori în aceeași zonă în care au cuibărit în anii anteriori. În teritoriile deschise, cuibul este amplasat pe sol, în zonele cu vegetație deasă. În zonele cu vegetație forestieră, preferă să ocupe cuiburile vechi de *Corvidae*. În timpul cuibăritului este extrem de agresiv față de alte păsări de pradă sau ciori. Punta constă din 4-6 ouă depuse la interval de două zile unul față de celălalt. Depunerea are loc în lunile aprilie-mai în zonele sudice și în luna iunie pentru cuiburile aflate în zonele nordice. Incubația durează 25-32 de zile, iar puții sunt capabili de zbor după 25-30 de zile de la eclozare. La plecarea din cuib, juvenilii rămân în apropiere acestuia câteva săptămâni, până când sunt suficienți de maturi pentru a migra spre sud. După o săptămână de la părăsirea cuibului ei sunt capabili de zboruri pe distanțe scurte, iar la două săptămâni încep să prindă insecte.

La vîrsta de șase săptămâni pot deja să prindă păsări mici și la scurt timp după acest debut ei migrează pentru iernare în zonele sudice. Rata de succes în rândul tinerilor este extrem de mare, de multe ori supraviețuind chiar și trei juvenili din cadrul unei ponte.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare din apropiere locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și odihnă a speciei.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.

- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștilor în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii în zonele unde sunt identificate cuiburi.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

ŞOIMUL RÂNDUNELELOR - EURASIAN HOBBY

Falco subbuteo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: Falco subbuteo

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Specie cuibăritoare în aproape toată Eurasia. Este o specie migratoare pe distanțe lungi, deplasându-se pentru a iarna în Africa și sudul Asiei.

POPULAȚIE

Populația la nivel european are un trend general stabil, deși în anumite țări se înregistrează scăderi populaționale. Efectivul este estimat a fi cuprins între 71.000 și 120.000 de perechi cuibăritoare. Țări cu populații însemnante numeric sunt Germania, Finlanda și Rusia.

În România populația cuibăritoare este estimată la 5.000-12.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în zone deschise, joase, cu pâlcuri de copaci și vegetație, deseori în apropiere de ape. Specia vânează la asfintit, fiind foarte activă seara, când vânează păsările care se strâng în stoluri pentru înnoptare. Ocazional, vânează și pe timp de noapte. Consumă păsări mici (rândunele, lăstuni, ciocârlii etc.) și insecte. Ghearele relativ scurte și migrarea pentru iernare pledează pentru importanța insectelor în dieta speciei. Sunt preferate coleopterele, libelulele și fluturii, toate acestea fiind prinse și consumate în zbor. Păsările sunt prinse exclusiv în zbor, la joasă înălțime sau printr-un atac surprinzător dintr-un ascunziș. Ocazional atacă și mamifere sau reptile. Longevitatea maximă în libertate este de 14 ani și 1 lună. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de doi ani.

De obicei sunt păsări solitare și teritoriale în sezonul de împerechere, acesta din urmă încheindu-se în luna august, când sunt părăsite terenurile de cuibărit. Este o specie monogamă, perechea păstrându-se chiar și mai mulți ani la rând. Partenerii au ritualuri nuptiale aeriene, în care masculul îi pasează femelei hrana din zbor. Aproape întotdeauna cuibăresc în cuiburile abandonate de alte pasări (ciori, coțofene, porumbei, stârci etc.). Preferă cuibu-

rile amplasate pe specii de răshinoase, la înălțimea de 10-25 m. Punta constă din 2-4 ouă, care sunt depuse în luna iunie și sunt clocite de ambii părinți, dar femela stă mai mult pe cuib. Incubația durează 27-33 de zile și începe după depunerea celui de-al doilea ou. Mărimea medie a unui ou este de 42 x 33 mm, iar culoarea este alb-gălbui cu pete brun-roșcate. Puii părăsesc cuibul după 28-34 de zile, dar depind de mâncarea adusă de către părinți pentru încă cinci săptămâni. Dacă este distrus cuibarul, poate exista o pontă de înlocuire; o pereche

scoate întotdeauna doar un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

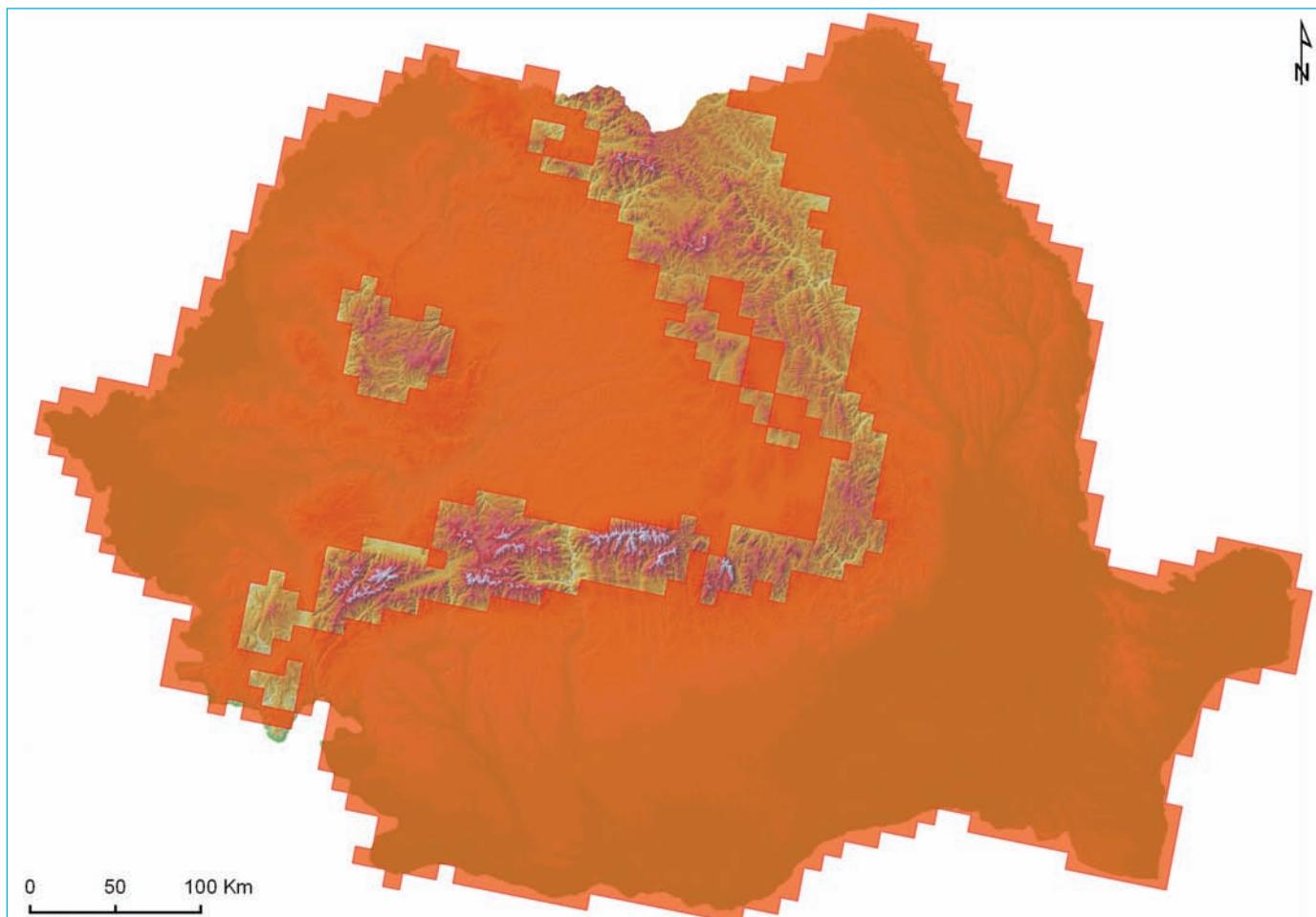
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare în apropierea locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropică.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de reproducere, hrănire și odihnă a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele importante pentru specie.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea mîriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al mîriștilor în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Protecția cuiburilor.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii în zonele unde sunt identificate cuiburi și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitate adecvate speciei.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere și hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ŞOIM DUNĂREAN - SAKER FALCON

Falco cherrug

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: Falco cherrug

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	EN	II	II		II

DISTRIBUȚIE

Şoimul dunărean cuibăreşte din centrul şi estul Europei până în Asia Centrală. În Europa, păsările adulte sunt rezidente, însă în condiţii deosebite, în timpul iernilor grele, se pot deplasa în afara zonelor de cuibărit. Păsările juvenile sunt migrațioare sau parțial migratoare, deplasându-se spre sud, est sau sud-est, petrecându-şi toamna şi iarna în sud-estul Europei. Unele exemplare ajung chiar şi până în Orientul Apropiat sau cel Mijlociu, precum şi în nordul Africii.

În România, şoimul dunărean este o specie cuibăritoare în Câmpia de Vest şi în Dobrogea. De asemenea, există semnalări sporadice în habitatele favorabile de la câmpie pe tot parcursul anului, indivizi tineri sau uneori chiar şi adulţi fiind observaţi în aceste regiuni, în special în zone cu hrană bogată.

POPULAȚIE

În Europa se estimează ca fiind prezente între 360 şi 540 de perechi. În România, această specie era destul de comună în trecut, însă a suferit un declin dramatic, ajungând la numai 6-10 perechi în Câmpia de Vest şi în Dobrogea. Nu este deloc exclus să mai existe astfel de perechi de şoim dunărean în regiunile de câmpie din Bărăgan, Moldova sau în Câmpia Română, astfel încât această estimare poate fi ușor subapreciată. În timpul pasajelor, pe teritoriul ţării noastre pot fi observate între 40 şi 60 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Şoimul dunărean este un prădător specific zonelor întinse şi deschise, precum stepele, câmpurile agricole sau platourile montane. Cuibăreşte în zone semideschise, de silvostepă. În cazul populaţiilor din est, păsările pot cuibări în semideşert sau în regiuni muntoase, până la altitudini de 4.700 m. În România cuibarea în trecut pe arbori bătrâni, solitari sau în pădurile din luncile Dunării; recent a fost găsit cuibărit pe stâncăriile munţilor Măcin din Dobrogea. În prezent toate perechile care se cunosc cuibăresc în cuiburile

abandonate ale corvidelor (corb în special), de pe stâlpii electrici de înaltă tensiune din zone agricole de câmpie.

Şoimul dunărean se hrăneşte în special cu porpândăi. Își completează necesarul zilnic şi din alte surse de hrană, precum şoareci, hârciogi, păsări de talie mică sau medie, şopârle sau insecte. Vânează de obicei după ce a stat aşezat într-un loc cu vizibilitate mare asupra terenului, atacându-şi prada la joasă înălţime. Uneori vânează şi la înălţime medie în aer sau umblă pe jos căutând gândaci. În România, un studiu recent a dezvăluit preferinţa ridicată de a-şi hrăni puii în cuib cu porpândăi, aceştia constituind circa 80% din totalul hranei. De asemenea, în timpul cuibăritului, pot fi aduse la cuib păsări de talie mică, pui de nagâti, coțofene, ciori sau porumbei. Au fost observate păsări vânând gândaci în aer, iar pe timpul toamnei stolurile mari de grauri sunt adesea o ţintă preferată a acestor şoimi.

Longevitatea maximă în libertate este de 10 ani. Ating maturitatea sexuală la vîrstă de 2-3 ani. Este o specie monogamă, cu un complicat ritu-

al nupţial, în care masculul oferă deseori hrană femelei. Punta constă din 2-6 ouă şi este depusă la începutul primăverii. Puii sunt capabili să zboare după 45-50 de zile, dar sunt dependenţi de părintii lor pentru hrană pentru încă 30-45 de zile, timp în care rămân pe teritoriul acestora. Aşa cum este comun mai multor specii de şoimi, juvenilii de sex masculin cresc mai repede decât cei de sex feminin.

AMENINȚĂRI

- Pierdere şi alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea şi utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activităţile de vânătoare din apropiere locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activităţi antropice.

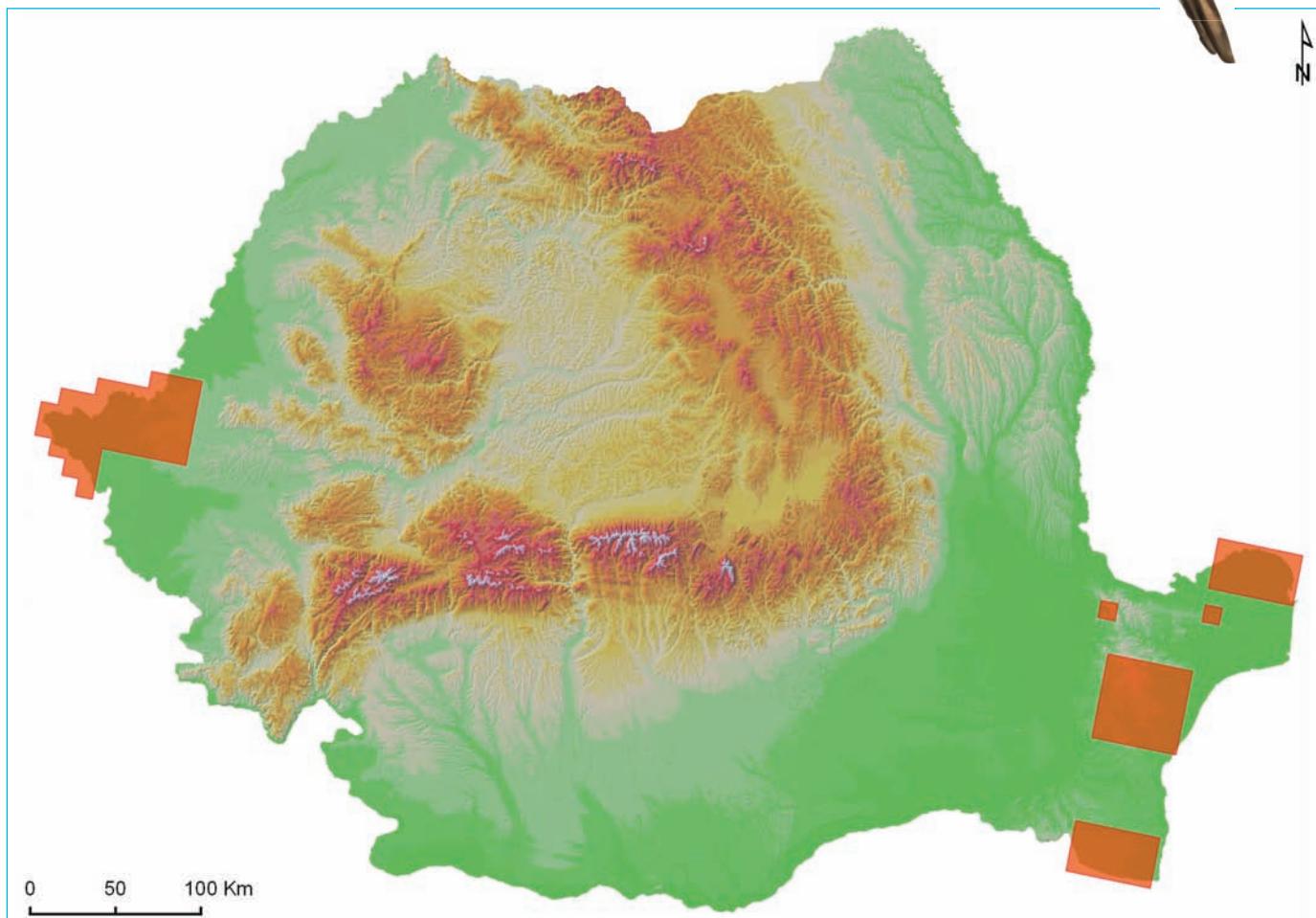
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire şi reproducere a speciei.

- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
  - Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
  - Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
  - Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie și pentru hrana preferată (popândăul, *Spermophilus citellus*).
  - Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștilor în zonele unde a fost efectuat tradițional.
  - Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
  - Izolarea stâlpilor电ic din preajma cuiburilor acestei specii.
  - Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
  - Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
  - Oprirea vânătorii în zonele unde sunt identificate cuiburi și devastarea ilegală a cuiburilor.
  - Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca rute de migrație.
  - Instalarea de cuiburi artificiale în habitatul optim pentru specie.
  - Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
  - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ŞOIM CĂLĂTOR - PEREGRINE FALCON

Falco peregrinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Falconiformes

FAMILIA: Falconidae

GENUL: Falco

SPECIA: Falco peregrinus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		I

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă pe cea mai mare parte a continentului european. Cu excepția Antarcticii, aceasta specie este prezentă pe toate continentele. Iernează în Africa.

POPULAȚIE

Populația mondială este estimată la aproximativ 1.200.000 de indivizi, populația urmând un trend crescător și fiind în momentul de față stabilă. La nivel european efectivele cele mai mari sunt prezente în Groenlanda, Spania, Turcia, Franța și Marea Britanie.

După anii 1970 se pare că efectivele din România au dispărut, dar în prezent sunt într-o revenire spectaculoasă, stabilindu-se în tot mai multe zone. Astfel se cunosc perechi cuibăritoare din întregul lanț carpatic, cuibărul fiind posibil și în Dobrogea. Astfel, sunt estimate a fi prezente aproximativ 135-250 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Şoimul călător este o specie caracteristică zonelor deschise, stâncoase, din tundră, pășunilor sau stepelor cu pâlcuri de pădure și coaste marine. Poate fi întâlnit până la o altitudine de 4.000 m. Părăsește pentru iernare locurile de reproducere între august și noiembrie și se întorc între martie și mai. În timpul migrațiilor traversează ușor întinderi foarte mari de mare sau ocean. Cele mai multe păsări călătoresc individual sau în perechi.

Se hrănește cu păsări (în special porumbei), mamifere mici, reptile și insecte. În raport cu dimensiunea sa este cel mai puternic dintre șoimi. Este considerată a fi cea mai rapidă specie, atingând o viteza de până la 325 km/h atunci când plonjează după pradă. Cele mai multe exemplare trăiesc aproximativ 13 ani, dar pot ajunge chiar la 16-20 de ani. Rata de supraviețuire în primul an de viață este de 40%, iar pentru adulți de 70%. Ating maturitatea sexuală la 2-3 ani. Sosește la locurile de cuibărit din cartierele de iernare în luna martie. Este o specie monogamă,

perechea păstrându-se pe durata a mai multe sezoane de reproducere și manifestând un puternic atașament pentru locul de cuibărit din anii anteriori. Cei doi parteneri execută un ritual nupțial spectaculos, care include pe lângă planări împreună și urmăriră sau rostogoliră în picaj. După formarea perechii, partenerii încep să vâneze împreună. În timpul ritualului nupțial masculii le aduc uneori hrana femelelor. Cuplurile bătrâne încep mai devreme cuibăritul decât cele tinere. Teritoriul apărat variază ca dimensiune în funcție de cantitatea de hrana și este cuprinsă între 3,3 și 5 km². Nu își construiește cuib, ci depune ouăle în scobiturile stâncilor, în scorburile copacilor sau în cuiburile abandonate de alte specii (corb, acvilă de munte etc.). Femela depune de obicei 3-4 ouă în a doua parte a lunii mai sau la începutul lunii iunie. Rata de depunere este de un ou la două zile, iar dimensiunea medie a unui

ou este de 51,3 x 40,5 mm. Incubația durează în medie 32-24 de zile și este asigurată în special de femelă, care în această perioadă este hrănita de mascul. Puii devin zburători la 35-42 de zile și rămân dependenți de părinți câteva luni. De obicei, primii care părăsește cuibul sunt puii masculi, după care la 1-2 zile urmează și femelele. Numărul puilor care ajung la stadiul de zburători într-un cuib este în medie de 1,5-3,05.

AMENINȚĂRI

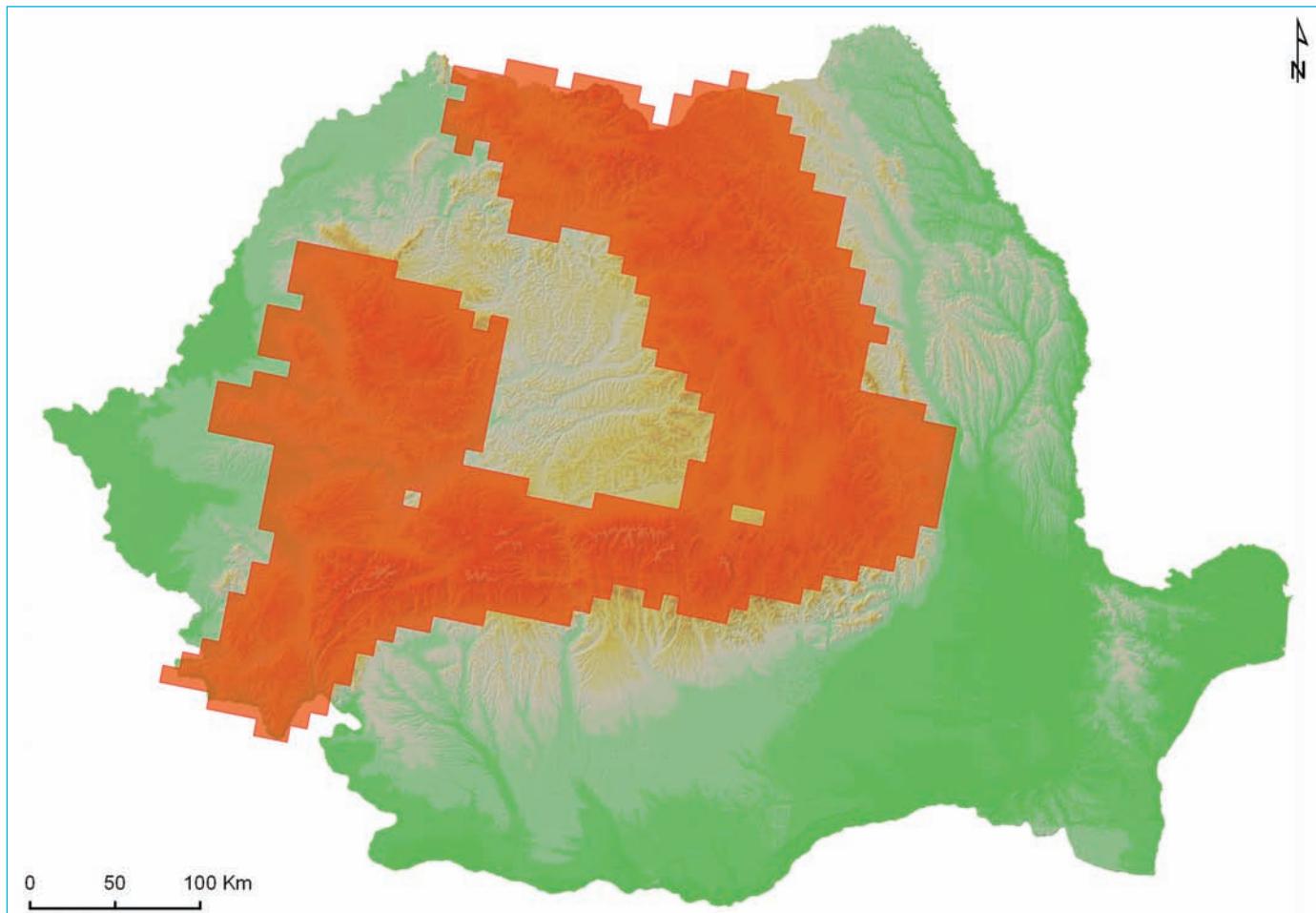
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Alterarea resurselor trofice.
- Poluarea și utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare și braconaj în apropierea locurilor de cuibărit.
- Perturbarea cauzată de activități antropică.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de reproducere, hrănire și odihnă a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane în habitatele importante pentru specie.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Protecția cuiburilor.
- Obținerea informațiilor despre folosirea de otrăvuri și efectele acestora asupra speciei.
- Interzicerea folosirii ilegale a momelilor otrăvite.
- Oprirea vânătorii în zonele unde sunt identificate cuiburi și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitate adecvate speciei.
- Interzicerea construirii de noi parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere și hrănire sau în zonele folosite de către păsări ca și rute de migrație.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CÂRSTEL DE BALȚĂ - WESTERN WATER RAIL

Rallus aquaticus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: *Rallus*

SPECIA: *Rallus aquaticus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■ LC	III			

DISTRIBUȚIE

Cârstelul de baltă este o pasare cu distribuție largă, arealul ei cuprinzând Europa, Asia și Africa de Nord. Cuibărește în aproape toată Europa, aici regăsindu-se mai puțin de jumătate din arealul său cuibăritor, dar momentan nu sunt disponibile date clare cu privire la această specie din cauza schimbărilor taxonomiche recente. În România este o specie răspândită în zonele umede din toată țara, exceptând regiunea muntoasă.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, estimată la circa 140.000-360.000 de perechi cuibăritoare, însă date clare cu privire la populația globală nu sunt încă disponibile din cauza modificărilor taxonomicale ale speciei și ridicarea recentă la rangul de specie (*Rallus indicus*) a populației care ocupă vestul Asiei. În perioada 1970-1990 populația de cârstel de baltă a fost stabilă, iar în perioada următoare s-au înregistrat declinuri ușoare. În unele țări-cheie trendul populației nu este cunoscut, fiind o specie destul de criptică. Din toate aceste considerente, în ansamblu specia este considerată a fi stabilă, cu mențiunea că în anumite regiuni ar putea suferi un declin ușor. În România populația cuibăritoare este estimată la circa 11.500-23.000 de perechi, efective mai mari regăsindu-se în Ucraina și Rusia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cârstelul de baltă este o pasare care are nevoie de zone nămolosoase, arătând o preferință pentru habitate acvatice stătătoare sau lent curgătoare, cu un nivel al apei cuprins între 5 și 30 cm adâncime, care sunt înconjurate de un brâu de vegetație acvatică deasă, emergentă sau submergentă. S-a observat că specia manifestă preferință pentru habitate mozaicate cu zone de uscat și copaci în detrimentul unei zone umede mai mari. Migrația de primăvară este variabilă în funcție de condițiile climatice, dar de obicei are loc în perioada martie-aprilie. Spre toamnă specia năpărăște și nu este capabilă de zbor o-

perioadă de timp, iar după schimbarea penajului părăsește cartierele de reproducere și plecă spre cele de iernare în august-decembrie. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de 8 ani și 9 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrsta de un an.

Este o specie omnivoră ce se hrănește preponderent cu nevertebrate precum râme, lipitori, moluște, amfipode, raci, păianjeni și diverse insecte acvatice sau terestre. De asemenea, consumă amfibieni, pești, păsări și mamifere mici, iar din dieta sa vegetală fac parte lăstari, rădăcini, fructe și semințe, acestea fiind consumate cu precădere toamna și iarna.

Este o specie monogamă, cuibărește în perechi solitare sau în grupuri mici, dar unde densitățile sunt mari pot apărea cuiburi și la o distanță de 20-50 m între ele. Cuibul este poziționat în smoșcuri de vegetație, deseori trestie ori papură, dar și pe pământ, în apă ori lângă apă și mai rar pe trunchiuri de copac. El este realizat de părinti din frunze și tulpini precum și din alte materiale vegetale disponibile, fiind construit în aşa fel încât cuibul să nu fie inundat în cazul în care nivelul

apei crește. Femela depune în mai-iunie o pontă formată din 5-16 ouă de culoare crem-deschis cu pete maronii. Dimensiunea unui ou este de 36 × 26 mm. Ponta este incubată de ambii părinti timp de 19-22 de zile, incubația începând deseori înainte ca toate ouăle să fie depuse. Puii devin zburători la vîrsta de 7-9 săptămâni. În cazurile în care cuibul este descoperit, femela poate să transporte toate ouăle în alt loc, unu căte unul. Dacă puii sunt eclozați, îi duce și pe ei, luându-i sub aripă. Dacă prădătorul se apropie căt pasărea este pe cuib, aceasta va sta nemîscată și îl va ataca atunci când este prea aproape, sau se ridică și se îndepărtează mimând rănirea, pentru a-l distrage și a-l îndepărta de cuib.

AMENINȚĂRI

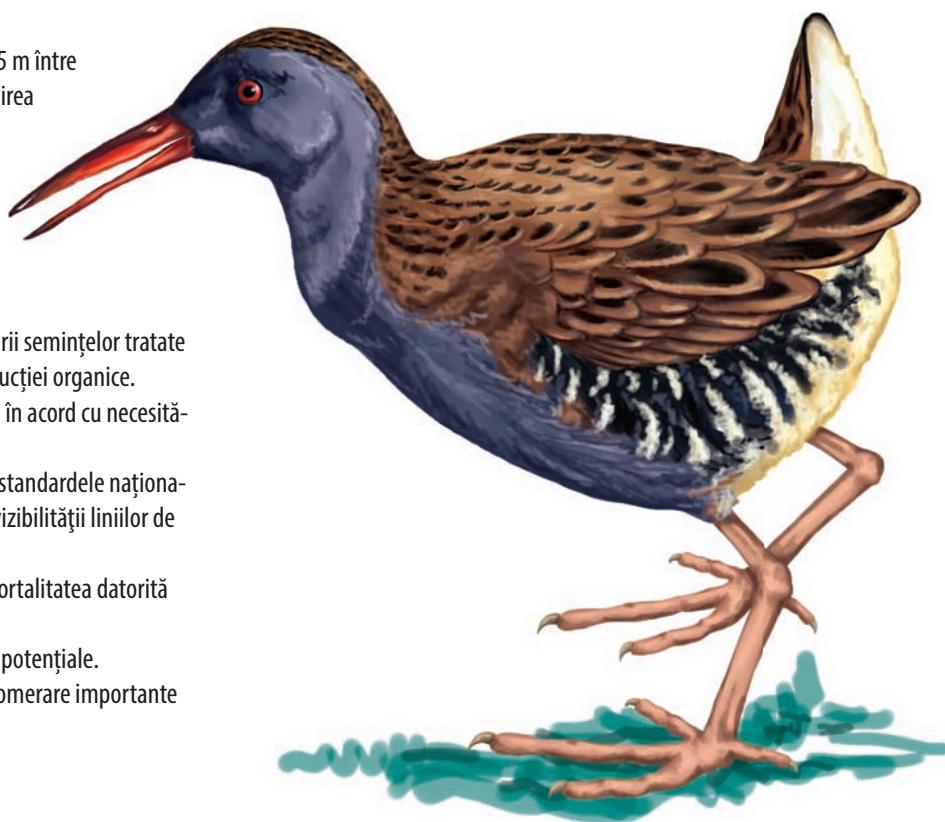
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

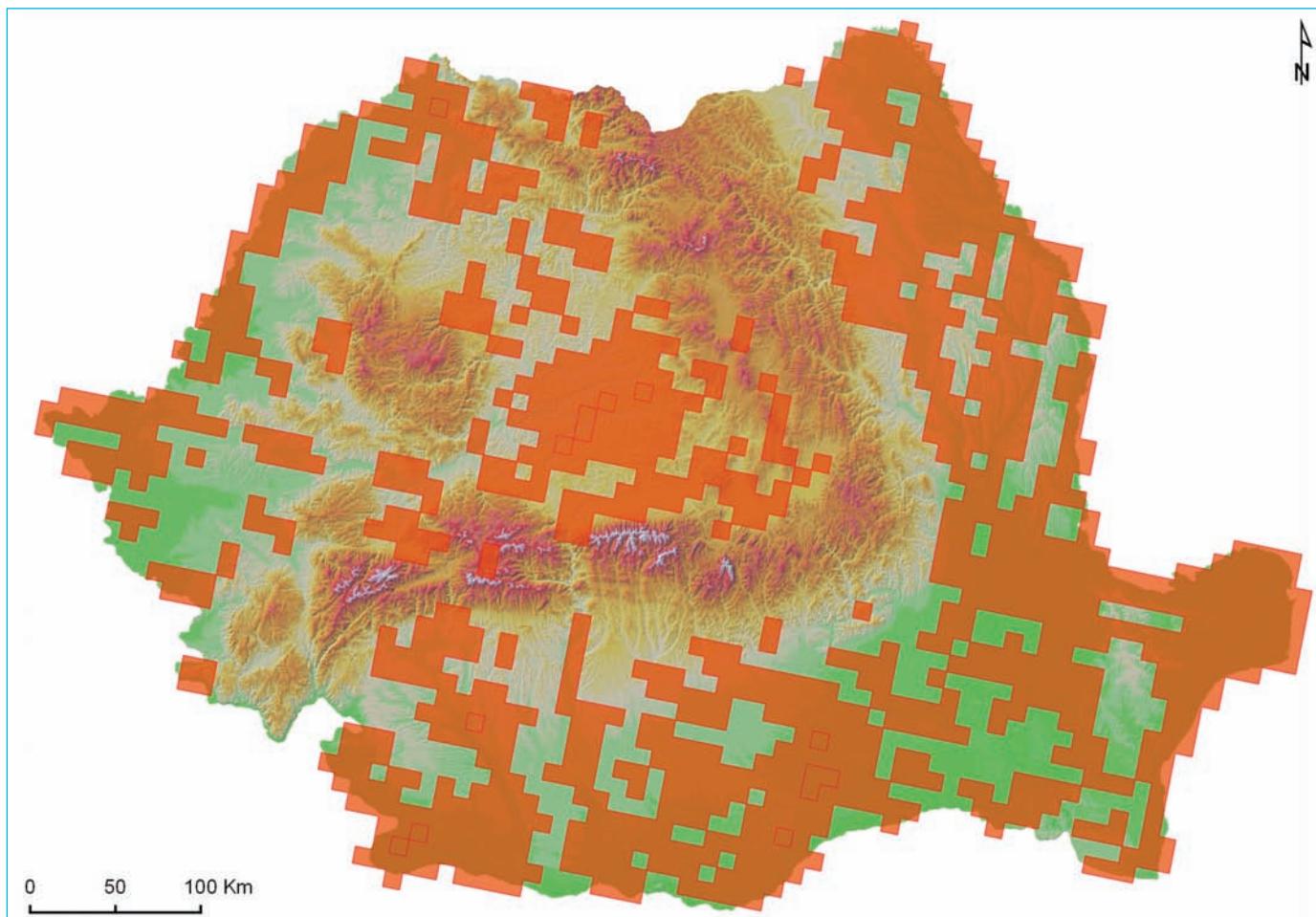
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale; amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea datorită drumurilor este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante

pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CRESTEȚ PESTRIȚ - SPOTTED CRAKE

Porzana porzana

REGNUL: Animalia
CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes
FAMILIA: Rallidae

GENUL: Porzana
SPECIA: Porzana porzana

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Crestețul pestriț este o specie larg răspândită în Europa și Asia de Vest până în Mongolia, care reprezintă limita estică a arealului său. Arealul european este format din mai multe enclave, fiind puternic fragmentat în special în partea vestică și centrală a Europei. În România este o specie larg răspândită, regăsindu-se aproape în toate zonele joase ale țării. Este o pasare migratoare ce iernează în Africa, Pakistan și India.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mare și cuprinsă între 120.000 și 260.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația globală a speciei. Efectivele sale s-au menținut stabile între 1970 și 1990, dar în perioada 1990–2000 specia a înregistrat un declin în Ucraina, însă populațiile din Rusia și Belarus au rămas stabile sau chiar au crescut, ceea ce face ca, pe ansamblu, populația să fie considerată stabilă. În România populația cuibăritoare a fost estimată în baza cântecelor masculilor și cuprinde între 500 și 3.150 de masculi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Crestețul pestriț este o specie caracteristică zonelor umede, mlaștinoase, care au multă vegetație. Preferă pentru cuibărit habitate cu apă mică, cu o adâncime de sub 15 cm, însă necesită pentru hrănire zone în care apa este mai mică de 7 cm și este presărată cu tufe de vegetație joasă, fiind totodată și bogată în nevertebrate. Preferă aproximativ aceleași tipuri de habitat atât în sezonul de reproducere, cât și în timpul iernării, regăsindu-se des în mlaștini sezонiere sau permanente, pe pajiști umede, marginile canalelor de drenaj, bălți, marginile ierboase ale lacurilor precum și pe râuri lent curgătoare. Duce o viață retrasă și este o pasare greu de observat. Migrăția este efectuată în timpul nopților. Longevitatea maximă cunoscută este de 7 ani

și 2 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Este o specie omnivoră, dar preferă în dietă nevertebrate precum insecte acvatice mici și larvele acestora (cum ar fi trichoptere, libelule, diptere, coleoptere, ploșnițe), râme, moluște, păianjeni și chiar pești de talie mică. Dieta vegetală este formată din alge, lăstari, rădăcini și semințe de diverse plante.

Pasare monogamă, formează perechi care se păstrează pe durata unui sezon de cuibărit. Este o specie teritorială, atât în regiunea de cuibărit, cât și în cea de iernare. În timpul ritualului nuptial, masculul cântă în reprize de câteva minute de la inserare până târziu în noapte. Cântecul femelei este mai încet și de obicei este executat în duel cu cel al masculului. Cuibul este o cupă cu pereti groși, construită în vegetație deasă, la nivelul apei sau deasupra acesteia. El este realizat de ambii parteneri din frunze și tulipini, precum

și alte materiale vegetale disponibile.

Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii aprilie. Femela depune de obicei 8-12 ouă de culoare crem cu pete maroniu-închis, în a doua jumătate a lunii mai, cu o dimensiune medie de 35,9 x 22 mm. Incubația durează 18-24 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii ies din ou cu un puf negru, lucios și se pot recunoaște după ciocul roșu la bază și alb în vârf. Puii își urmează părinții, care le asigură hrana, devenind zburători la vîrstă de 50 de zile. Perechea scoate de obicei 2 rânduri de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

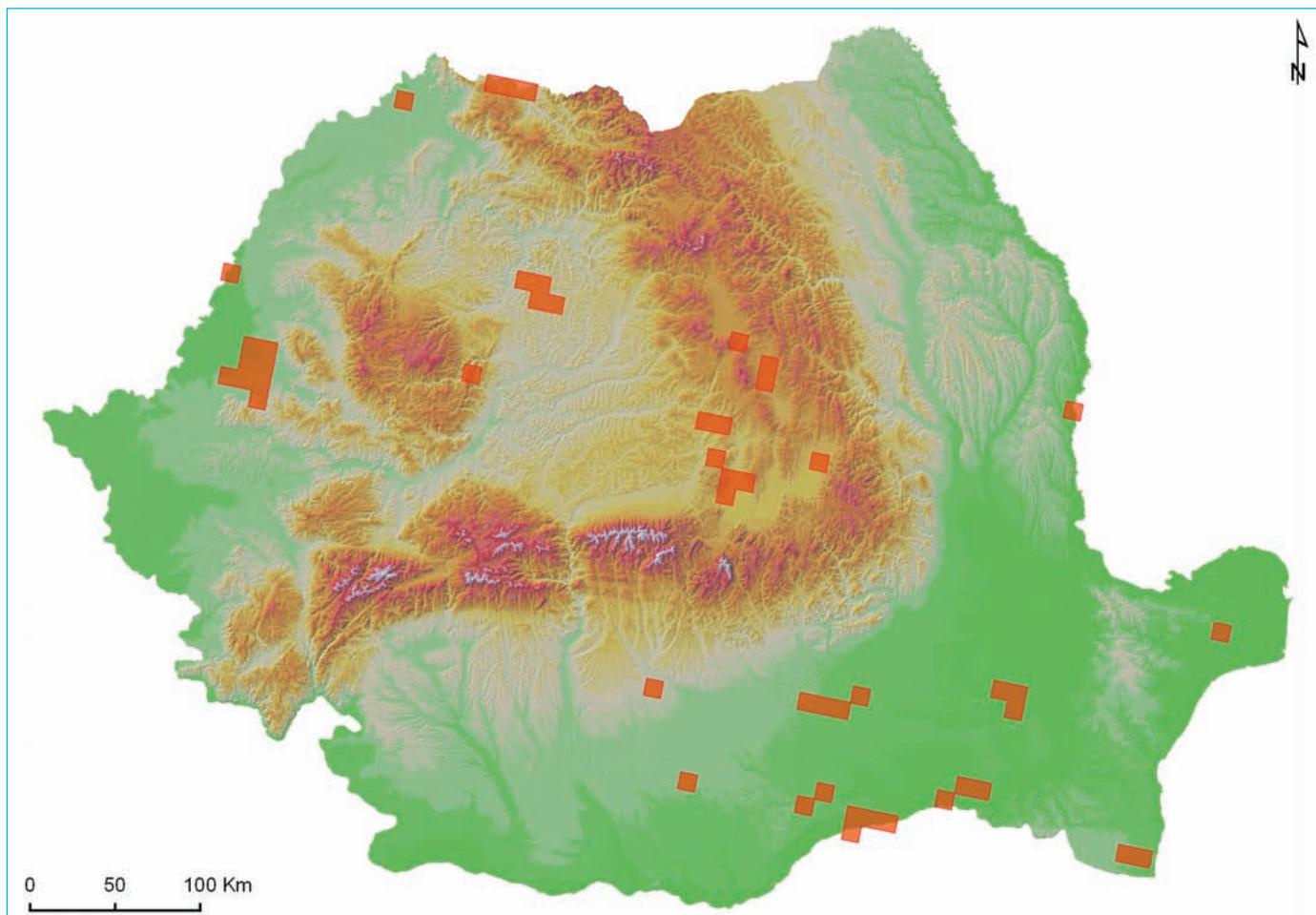
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbările cauzate de activități antropică.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii ncultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufoarășurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CRESTET CENUȘIU - LITTLE CRAKE

Zapornia parva (Porzana parva)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: Zapornia

SPECIA: *Zapornia parva*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Crestetul cenușiu este o specie larg răspândită în aproape toată Rusia și Asia de Vest, limita estică fiind China. Arealul său în Europa este restrâns la câteva enclave izolate, în special în estul și centrul continentului. În România specia se regăsește în principal în zona Deltei Dunării, de-a lungul Dunării și în câteva zone din Transilvania. Este o specie migratoare ce iernează în Africa și Peninsula Arabiei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică și cuprinsă între 61.000 și 140.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai mult de trei sferturi din populația globală a speciei. Efectivele ei au crescut semnificativ între 1970 și 1990, deși s-a menținut stabilă în cea mai mare parte a teritoriului european. În perioada 1990–2000 a înregistrat un declin în Ucraina, ceea ce a determinat o descreștere a populației pe ansamblu. Cele mai mari efective sunt în Ucraina, Austria și Rusia. În România populația a fost estimată după numărul de masculi cântători, iar efectivele speciei sunt cuprinse între 900 și 6.000 de masculi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada de cuibărit creștetul cenușiu este o specie caracteristică zonelor joase temperate (urcând însă izolat la altitudinea de 2.000 m), extinzându-se până în zona boreală dacă sunt condiții prielnice. Preferă lacurile eutrofe, dulciole, naturale sau seminaturale, cu apă stătătoare sau lent curgătoare, care au multă vegetație (în special stuf sau papură). În afara sezonului de reproducere specia poate fi regăsită în orezării, pașii inundate, mlaștini și bălti bogate în vegetație, dar și în habitate mai neobișnuite în timpul migrației. Duce o viață retrasă și este greu de observat, deoarece este activă seara și noaptea. Longevitatea maximă la care ajunge în libertate este de 6 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește sondând cu ciocul în noroi și în ape mici sau culegând insecte pe care le vede fie în apă, fie la suprafața acestor lăzile. Este o pasăre omnivoră, care se hrănește predominant cu nevertebrate precum insecte, păianjeni, moluște, viermi, dar și cu hrana de origine vegetală reprezentată prin muguri, frunze și semințe de plante acvatice.

Sosește din cartierele de iernare la sfârșitul lunii martie și începutul lui aprilie. Este o pasăre teritorială și monogamă, la care perechea se păstrează pe durata unui sezon de cuibărit. În serile de primăvară se aud chemările repezite ale masculului. Cuibul este rotund și este construit de către ambii parteneri, din frunze de stuf și fire de plante, în locuri greu accesibile, acoperite de vegetație deasă. Amplasarea cuibului face în acele zone în care se poate ajunge de pe mal doar prin înnot. Femela depune la sfârșitul lunii aprilie și începe

de mai o pontă formată din 7-9 ouă cu aspect ocru pătat, având o dimensiune medie de 30,1 x 21,7 mm. Incubația durează 19-21 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii ies din ou cu un puf lung și negru, iar ciocul este alb-gălbui. Puii sunt nidifugi și își urmează părintii, care le asigură hrana predominantă de origine animală, timp de 25-29 de zile, până când ajung la vîrstă la care pot zbura. S-au înregistrat și pui în septembrie, ceea ce sugerează o posibilă refacere târzie a pontei distruse sau depunerea în același sezon de reproducere a unei alte ponte.

AMENINȚĂRI

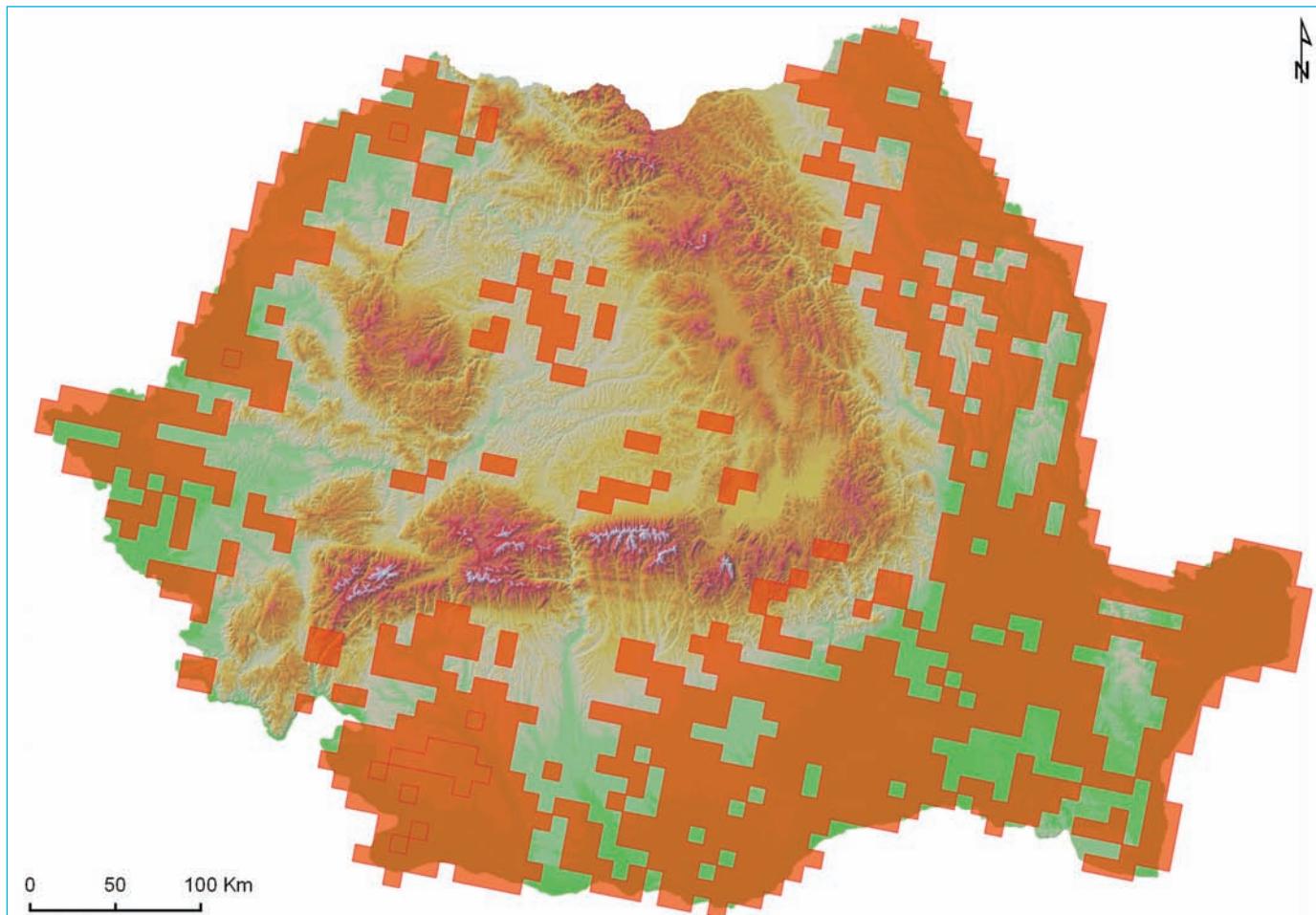
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufoarășurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale; amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CRESTEȚ MIC - BAILLON'S CRAKE

Zapornia pusilla (Porzana pusilla)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: Zapornia

SPECIA: Zapornia pusilla

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Crestețul mic este o pasare cuibăritoare în cea mai mare parte a Europei sudice și de vest, în sudul Africii, în Asia și Australia. Populațiile din Africa și Australia rămân în același areal, fiind sedentare pe toată durata anului, în timp ce populațiile asiatici și europene sunt migratoare și iernează în sudul Asiei. În România specia este foarte rară, regăsindu-se în trei zone aproape de Cluj-Napoca și București și este foarte posibil ca cele mai multe perechi să se afle în zona Deltei Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este foarte mică, cuprinsă între 760 și 3.200 de perechi, ceea ce reprezintă mai puțin de un sfert din populația totală a speciei. Ea s-a menținut stabilă în perioada 1970–1990. Deși s-a observat un declin al efectivelor din unele țări în perioada 1990–

2000, deoarece nu sunt date disponibile pentru Rusia, este dificil de apreciat tendința populației. Fiind o populație mică, este întotdeauna supusă riscului, din acest motiv specia fiind considerată rară. În România populația estimată este de maximum 10 de perechi cuibăritoare. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Serbia, Bulgaria și Croația.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Crestețul mic este o specie caracteristică zonelor umede cu apă dulce sau sărată atât din zonele continentale, cât și de coastă. Habitatele tipice speciei includ pășuni inundate, mlaștini sărate sau dulcicole, pășuni inundate, marginile zonelor acvatice deschise, toate având drept caracteristică principală existența de zone cu apă puțin adâncă. Este o pasare mai activă dimineață sau după-amiaza târziu spre seară, ducând o viață retrasă și fiind greu de observat. Migrația de

toamnă are loc la sfârșitul lunii august și începutul lunii octombrie, iar cea de primăvară în perioada martie–mai. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește sondând cu ciocul prin noroi sau culegând insecte pe care le găsește fie în apă, fie plutind pe aceasta ori pe vegetația din apropiere; rareori stă în apă până la jumătatea corpului, scormonind cu ciocul în căutarea prăzii. Este o specie omnivoră, dar se hrănește în principal cu nevertebrate, precum gândaci, molii, păianjeni, moluște, viermi acvatichi, melci, crustacei mici, amfibieni și pești mici (până în 2 cm). Din dieta sa fac parte și muguri, frunze și semințe ale diverselor plantelor din habitatele în care se trăiește.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Ritualul nupțial se manifestă prin chemările masculului care atrage astfel femela. Este o pasare monogamă și teritorială, la care perechea se menține numai pe perioada unui sezon de reproducere. Cuibul are formă de cupă și este așezat în vegetație, în apropierea apei, la aproximativ 4-60 cm depărtare de nivelului acesteia. Ocazional cuibul poate fi plutitor sau ancorat de vegetația acvatică. Este construit de ambii parteneri din frunze și diverse tulpieni, precum și din alte materiale vegetale disponibile, iar teritoriul de lângă cuib este apărat cu înverșunare. Femela depune de obicei în perioada iunie–august o pontă formată din 4-11 ouă de culoare ocru-maroniu închis cu pete gălbui. Incubația este asigurată de ambii părinți și durează în medie 16-20 de zile. Puii se pot hrăni singuri la câteva zile după ce ieș din ouă, însă devin zburători doar la 34-45 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbările cauzate de activități antropică.

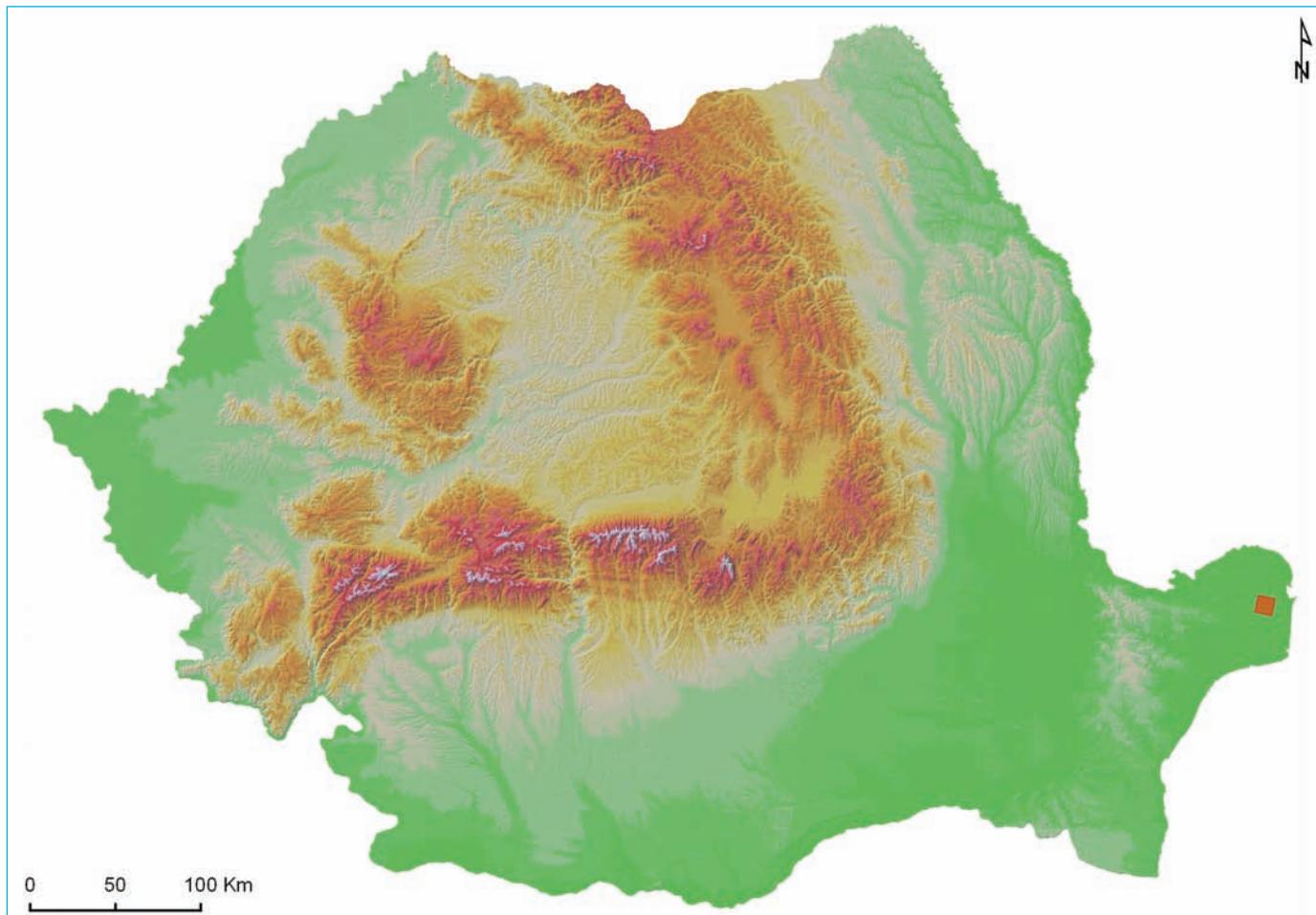

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale; amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CÂRSTEL (CRISTELUL) DE CÂMP - CORNCRAKE

Crex crex

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: Crex

SPECIA: Crex crex

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă pe cea mai mare parte a continentului european și în Asia Centrală, arealul său întinzându-se din Marea Britanie și Irlanda până în Siberia Centrală. Toamna părăsește teritoriile de reproducere pentru a ierna în Africa.

POPULAȚIE

Efectivul european cuibăritor al acestei specii este foarte mare, aproximativ la 1.300.000-2.000.000 de perechi cuibăritoare. Efective mai mari sunt în Rusia și Ucraina. Pentru România au fost estimate 8.000-30.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică zonelor joase, cum sunt pășunile și fânețele umede, dar și culturile agricole (cereale, mazăre, rapiță, trifoi, cartofi). În Alpi cuibărește până la 1.400 m, în China până la 2.700 m, iar în Rusia până la 3.000 m. Este o specie migratoare pe distanțe lungi, că-

lătorind numai noaptea și la înlățimi mici față de sol. Pentru migrație se formează grupuri de aproximativ 20-40 de exemplare, iar grupurile în locurile de odihnă diurnă pot reuni câteva sute de exemplare. Majoritatea își începe migrația în luna septembrie, exemplare izolate putând fi identificate până la sfârșitul lunii octombrie. Se hrănește preferențial cu insecte și larvele acestora, viermi, melci, dar și cu semințe, plante și mugurii. Ocazional poate consuma și mamifere sau amfibieni de talie mică.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Mult timp s-a crezut că este o specie monogamă, însă studiile recente îi atribuie o poligamie speciei, datorită împerecherii masculului cu două sau mai multe femele. Mascul atrage femelele printr-un cântec sonor, care se aude aproape toată noaptea. Specia este teritorială, masculul având un ritual nupțial scurt, care include reverențe, aplecări, în timp ce își desface aripile și își înfoiează gâtul. În timpul acestui ritual el poate oferi hrana femelei. Teritoriul mediu al unui mascul este de 15,7 ha.

După ce formează pereche cu o femelă, rămâne cu aceasta până când este depusă puncta și apoi atrage altă femelă, schimbându-și teritoriul. Uneori, în același teritoriu al unui mascul, se pot întâlni mai multe cuiburi ocupate de femele diferite. Cuibul este aşezat într-o scobitură pe sol (de 12-15 cm diametru și 3-4 cm adâncime) și este căptușit cu vegetație. Deseori este realizat un fel de acoperiș prin înclinarea tulpinilor de vegetație deasupra cuibului. Cuibul este construit în mod obișnuit în locuri mai sigure, de-a lungul unui gard viu sau în apropierea unui copac sau tuftă izolat, ori în vegetație mai înaltă. Femela depune de obicei 8-12 ouă la sfârșitul lunii mai, cu o dimensiune medie de 37,2 x 26,4 mm, fiind produse 1-2 ouă pe zi. Incubația duce la 21-22 de zile și este asigurată în exclusivitate de către femelă. Când este surprinsă, aceasta rămâne pe cuibar până în ultimul moment, ceea ce determină o mortalitate mare a speciei cauzată de mașinile agricole. După eclozare puii sunt acoperiți cu puf negru. Puii pot părăsi cuibul după o zi sau două. Sunt hrăniți în continuare de către femelă timp de 3-4 zile, după care se hrănesc singuri și devin zburători la 34-38 de zile. Succesul cuibăritului este de 80-90% în teritoriile nederanjate și de circa 50% acolo unde pășunile se cosesc, iar culturile agricole se recoltează. Femelele pot produce o a doua pontă la începutul lunii iulie, între cele două cuibare trecând în medie un număr de 42 de zile. După ce s-au cosit fânețele și s-au secerat culturile agricole, cărsteii de câmp se retrag pentru săpătire spre porumbiști, stufărișuri și spre locuri săpădite de buruieni înalte, de unde revin la locurile de cuibărit pentru a depune o a doua pontă. Aceasta are o perioadă de incubație cu câteva zile mai scurtă decât prima.

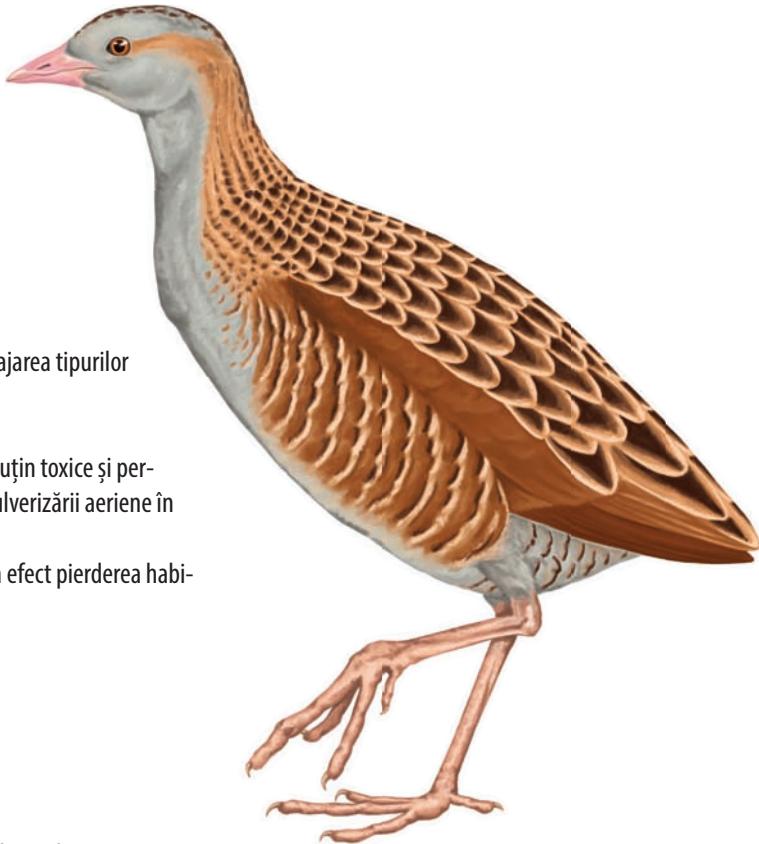
Momentul efectuării lucrărilor agricole mecanizate (secerat sau cosire) este extrem de important pentru supraviețuirea speciei. Efectuarea acestora în timpul cuibăririi sau creșterii puilor poate duce la o rată a mortalității de 38-95% a acestora.

AMENINȚĂRI

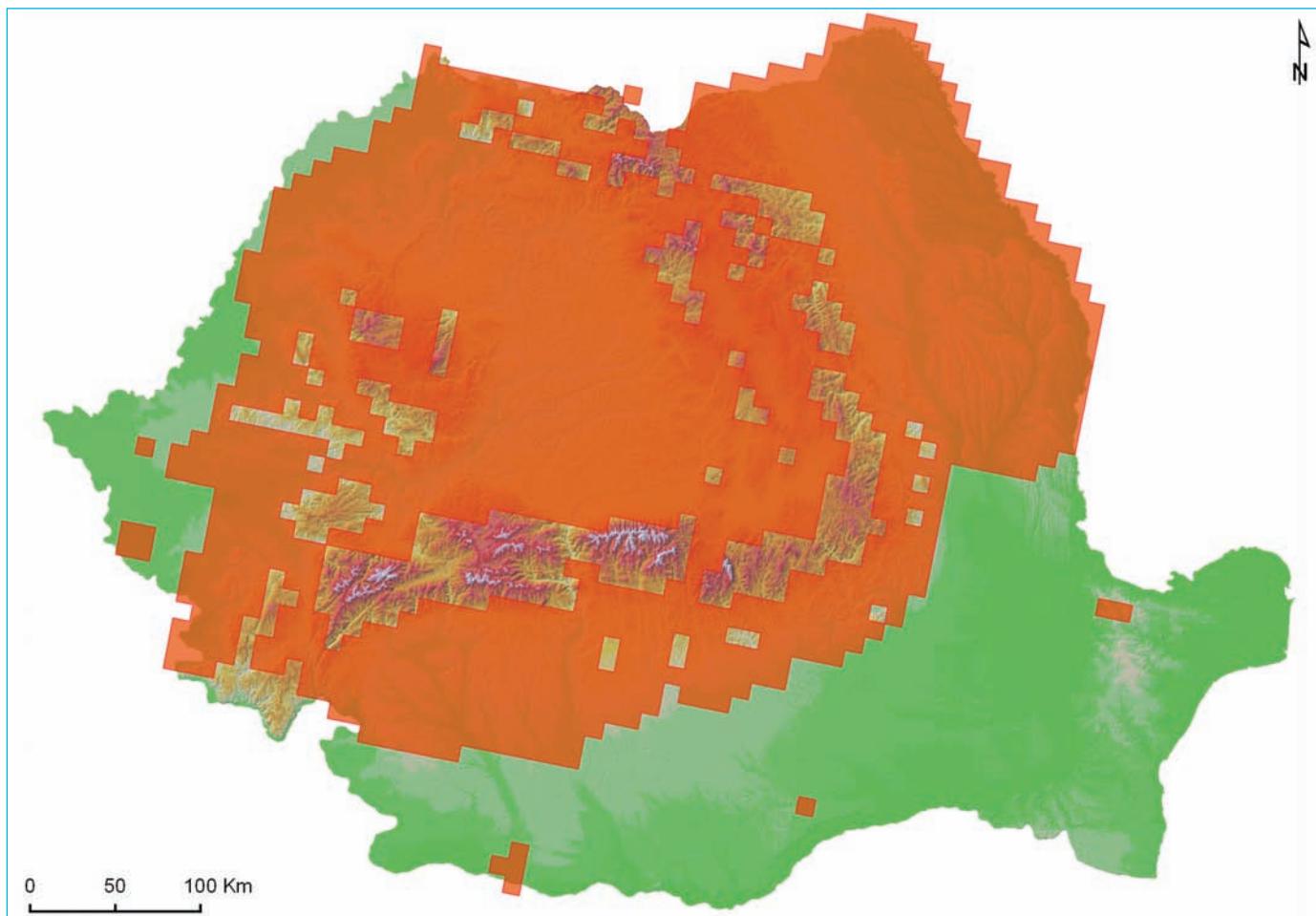
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminare prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciilor, încurajarea tipurilor de culturi de cereale care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente, evitarea folosirii lor în perioadele critice pentru specie, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; încurajarea agriculturii organice.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Limitarea temporară a vânătorii în habitatele de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diversele aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GĂINUŞĂ DE BALTĂ - COMMON MOORHEN

Gallinula chloropus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: Gallinula

SPECIA: *Gallinula chloropus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Găinușa de baltă este una dintre cele mai răspândite păsări, întâlnindu-se pe majoritatea continentelor, exceptie făcând Australia, Asia și Antarctica. Este doar un vizitator ocazional în ținutul insular Svalbard din Oceanul Arctic. Poate fi regăsită chiar și pe insule îndepărtate din Oceanul Pacific. În România este, de asemenea, o specie larg răspândită, fiind întâlnită în mai toate zonele umede, exceptie făcând doar zonele muntoase.

POPULAȚIE

În Europa populația cuibăritoare este mare, depășind 900.000 de perechi clocitoare și a fost stabilă în perioadă 1970–1990. Deși s-au înregistrat câteva declinuri populaționale în 1990–2000, populațiile au fost stabile în cea mai mare parte a Europei. Populația franceză, una dintre cel mai numeroase la nivel european, a crescut în ultima perioadă.

În România populația cuibăritoare este estimată a fi cuprinsă între 31.000 și 39.000 de perechi. Atât efectivele, cât și distribuția curentă a speciei sunt stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Găinușa de baltă poate fi întâlnită într-o varietate de zone cu ape liniștite în care există vegetație abundantă. Preferă râurile, iazurile, lacurile, canalele și mlaștinile adiacente pădurilor sau care au vegetație înaltă în apropiere. Evită în general locurile expuse, lacurile oligotrofe sau saline, însă în timpul migrației poate fi observată și pe pajiști, chiar și departe de apă.

Este o specie diurnă, dar se hrănește și în serile cu lumină puternică a lunii. Este o specie extraordinară de oportunistă, omnivoră, consumând aproape orice hrană, de la materii vegetale, insecte, râme, până la pești și ouăle altor specii. Se hrănește de obicei solitar, obținându-și hrana de cele mai multe ori de la suprafața apei, însă câteodată se scufundă ori ridică cu ciocul frunze submersă pentru a expune insectele atașate. În

condiții de vreme nefavorabilă, se poate aduna în grupuri de până la 30 de indivizi, atunci când căută mâncare.

În principal este o specie sedentară, dar populațiile nordice efectuează migrații parțiale sau chiar totale în funcție de condițiile de mediu, fiind vulnerabilă la condițiile de îngheț. Când este speriată, găinușa de baltă de obicei se adăpostește în loc să fugă, ocazional își ia zborul, acesta din urmă fiind însă scurt și greoi. În cazul în care migrează, revine în zona de cuibărit în luna februarie, de unde pleacă în luna septembrie. În libertate, longevitatea medie este de 3 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an. În general, perechile sunt monogame, dar se întâlnesc și cazuri de poligamie și poliandrie. Legătura dintre parteneri poate dura mai mulți ani. În ritualul nuptial, masculul înoată spre fe-

melă cu ciocul scufundat în apă și îi oferă ierburi acvatice. Cei doi construiesc un cuib în formă de cupă, fie pe sol, ancorat de vegetația adiacentă, fie într-un tufiş sau într-un arbore. Perechea își apără teritoriul cu agresivitate. Ouăle sunt depuse la mijlocul lunii martie. Cei doi părinți cresc pe rând ponta formată din 5-9 ouă, care au dimensiunea de 43 x 31 mm. Incubația durează 21-22 de zile. Ambii părinți hrănesc puții, până când aceștia devin independenți, la 40-50 de zile de la eclozare. O pereche are 2 ponte pe an.

AMENINȚĂRI

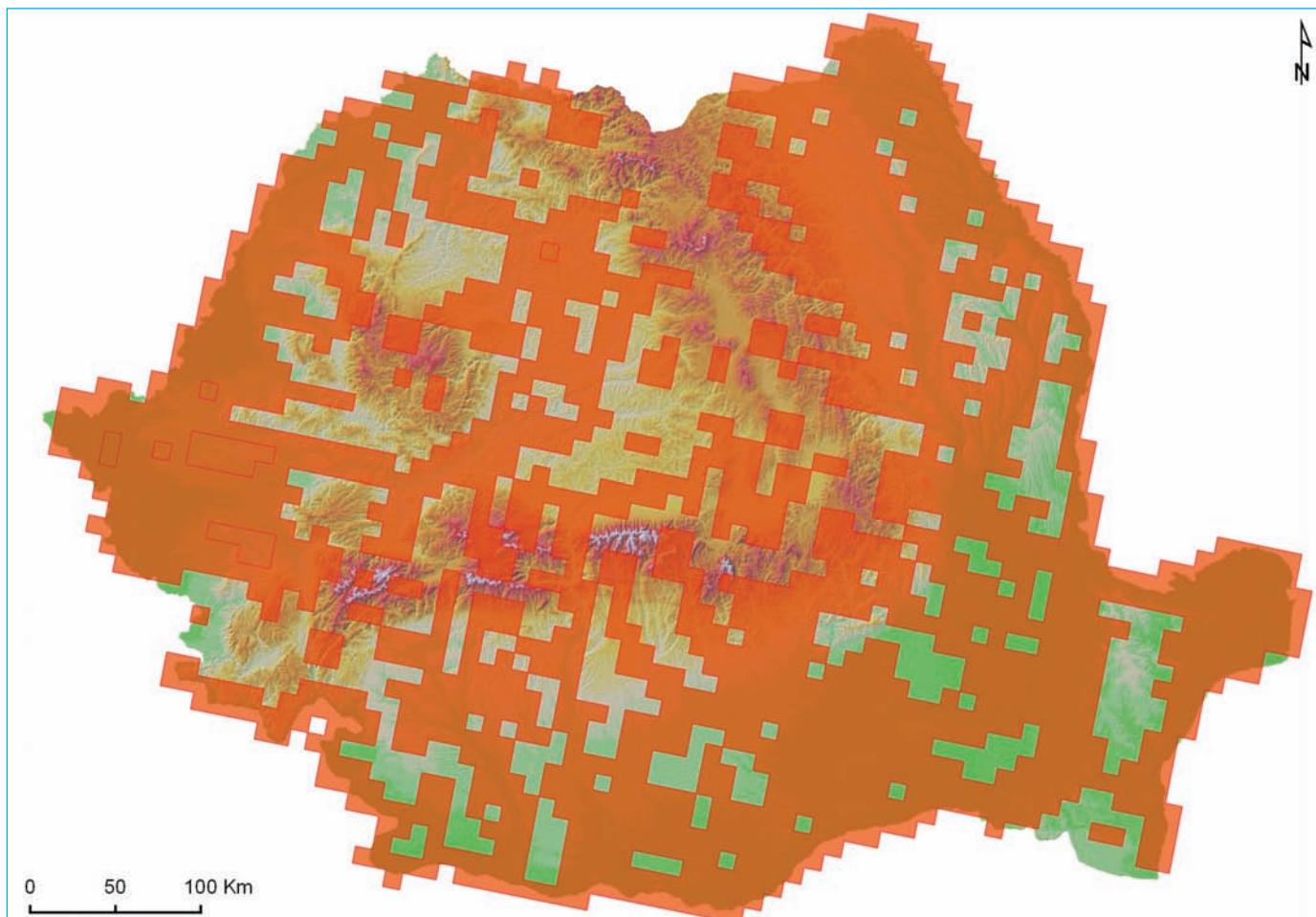
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stu-fărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de importanță pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LIȘIȚĂ - COMMON COOT

Fulica atra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Rallidae

GENUL: Fulica

SPECIA: *Fulica atra*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Lișita este o specie larg răspândită, cuibărind în mare parte pe lângă lacurile și iazurile de apă dulce din Europa, Asia și Africa. Recent specia și-a extins arealul în Australia și Noua Zeelandă. În zonele cu ierni blânde este o specie în mare parte sedentară, dar pe măsură ce apele îngheță migrează spre sud. În România este răspândită pe tot teritoriul țării, exceptie făcând zonele muntoase.

POPULAȚIE

Lișita e o specie larg răspândită în Europa, unde populația cuibăritoare este estimată la 1.300.000-2.300.000 de perechi, iar trendul populațional este într-o descreștere moderată. Efective semnificative de lișite se întâlnesc în Rusia, Ungaria și Portugalia.

În România populația cuibăritoare este estimată la 67.000-79.000 de perechi, iar pe timpul iernii populația este cuprinsă între 80.000 și 140.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Lișita poate fi găsită în zone cu ape mici, liniș-

tite, lacuri, iazuri, canale de irigații, baraje de acumulare, mlaștini și balastiere. Deseori poate fi întâlnită pe timp de iarnă și în estuar. În timpul iernii se adună în stoluri pe lacuri și râuri mari, aceste adunări fiind pașnice în comparație cu luptele teritoriale pe care le manifestă în timpul sezonului de reproducere. Durata de viață în sălbăticie este în medie de 5 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

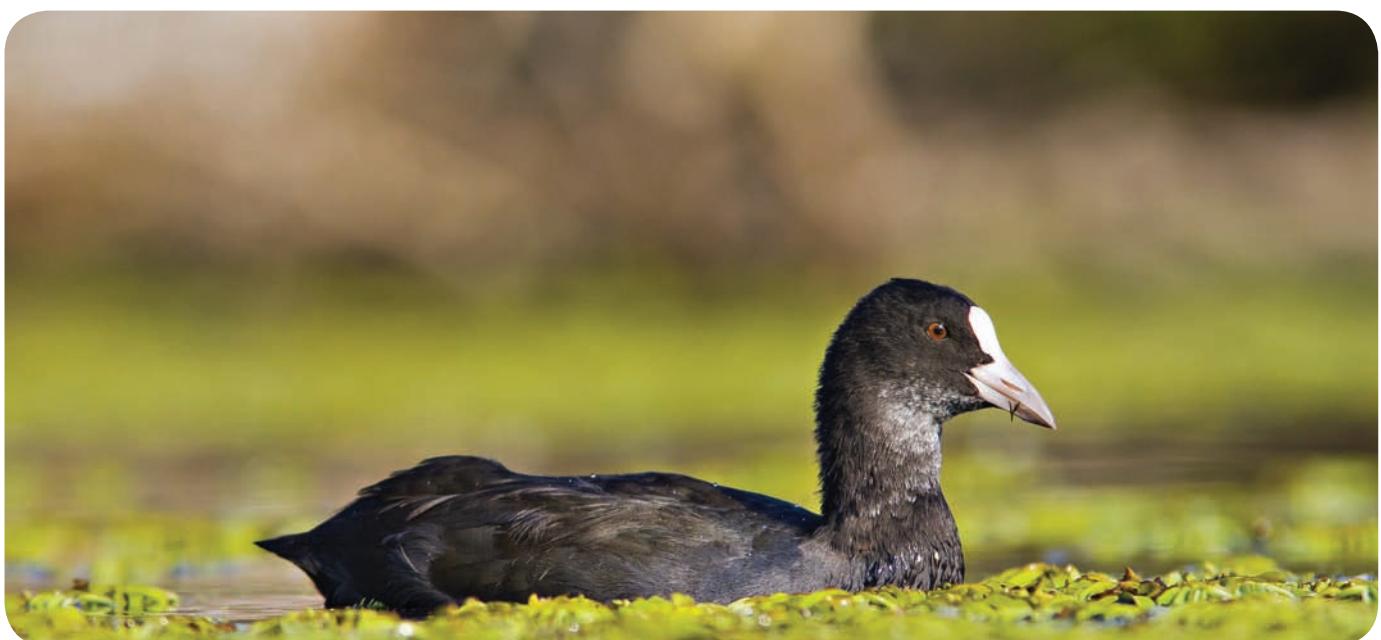
Este o specie diurnă, dar se poate hrăni uneori și în timpul noptilor în care lumina lunii este puternică. Are o dietă omnivoră, hrănindu-se preponderent cu plante acvatice, dar consumă și nevertebrate, ouă de pasăre, amfibieni, pești și chiar mamifere mici. Pentru a procura hrana se scufundă neîndemnătic, dar revine repe-de la suprafață apei datorită flotabilității sale ridicate. Spre deosebire de rațe, lișita își aduce hrana la suprafață înainte de a fi consumată, fiind astfel vulnerabilă la multe cazuri de furturi de mâncare.

Specie monogamă, extrem de teritorială în sezonul de împerechere. Este agresivă atât față de reprezentanții propriei specii, cât și față de alte specii. Ritualul de împerechere este simplu și

implică o curățare reciprocă cu ajutorul ciocului, după care partenerii aleg un loc de cuibărit. Cuibul este reprezentat de o movilă din frunze de trestie moarte, construit de obicei în vegetația emergentă. La mijlocul lunii martie femela depune o pontă cuprinsă între 6 și 10 ouă cu aspect pătat, având dimensiunea de 53 x 36 mm. Există posibilitatea ca mai multe femele să depună ouă în același cuib, fiind menționate în acest caz și ponte mai mari, care ajung și până la 15 ouă. Părintii cloresc pe rând puncta timp de 21-24 de zile. Cei doi au grija de pui până când aceștia devin independenți, la 55-60 de zile de la eclozare. O perche are câte 2 sau 3 ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânaterea.
- Mortalitate cauzată de uneltele de pescuit.
- Perturbarea antropogenă.

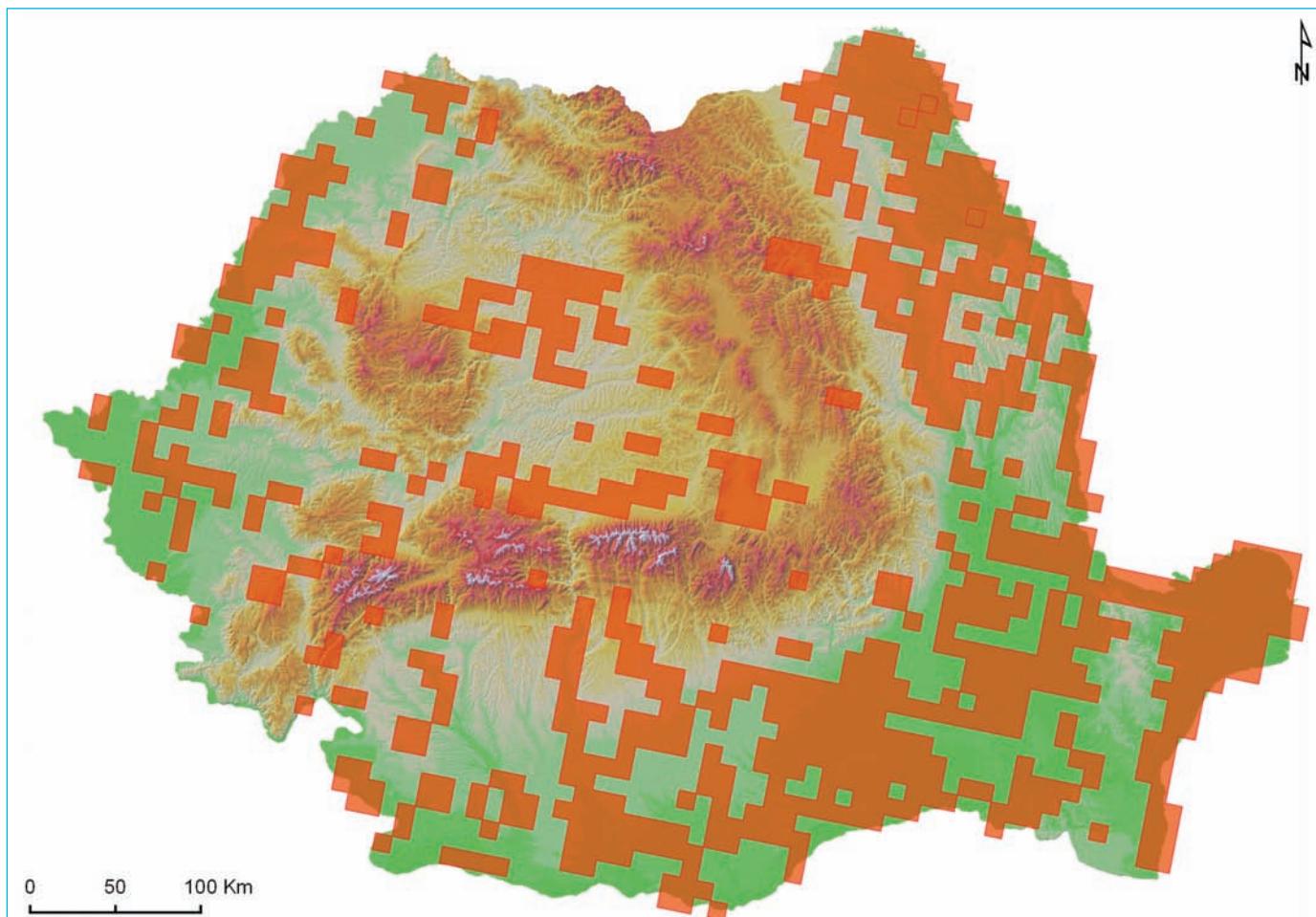
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Menținerea și conservarea stufoaselor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.

- Interzicerea incendierii stufului.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Reducerea utilizării plaselor pescărești în zonele de hrănire ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COCOR - COMMON CRANE

Grus grus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Gruiformes

FAMILIA: Gruidae

GENUL: *Grus*

SPECIA: *Grus grus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■	■		
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	II

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în centrul și nordul Eurasiei, unde cuibărește cea mai mare parte a populației. În sudul Europei exemplarele cuibăritoare sunt o prezență neobișnuită, fiind însă menționate efective cuibăritoare mici în Danemarca, Germania, România, Grecia și pe teritoriul fostei Iugoslavii.

Specia este migratoare și iernează preponderent în nordul Africii. Cele mai mari populații se strâng în Sudan, Etiopia, Tunisia, Eritrea, însă efective semnificative iernează și în alte țări precum Turcia, Israel, Irak, sud-vestul Europei, India și zonele adiacente acesteia, Vietnam, Thailanda și estul Chinei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 74.000 și 110.000 de perechi cuibăritoare. Aceasta a scăzut semnificativ în perioada 1970–1990. Deși între 1990 și 2000

tendința a fost crescătoare în cele mai multe teritorii, specia totuși încă nu a revenit la nivelul populational avut înainte de a intra în declin. Cele mai mari efective cuibăritoare sunt prezente în Rusia, Suedia, Finlanda și Polonia, iar cele mai multe exemplare iernează în Spania, Franța și Portugalia.

În România, este incertă cuibărirea în prezent a speciei. În timpul migrației se estimează că un număr cuprins între 200 și 700 de exemplare tranzitează țara noastră.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

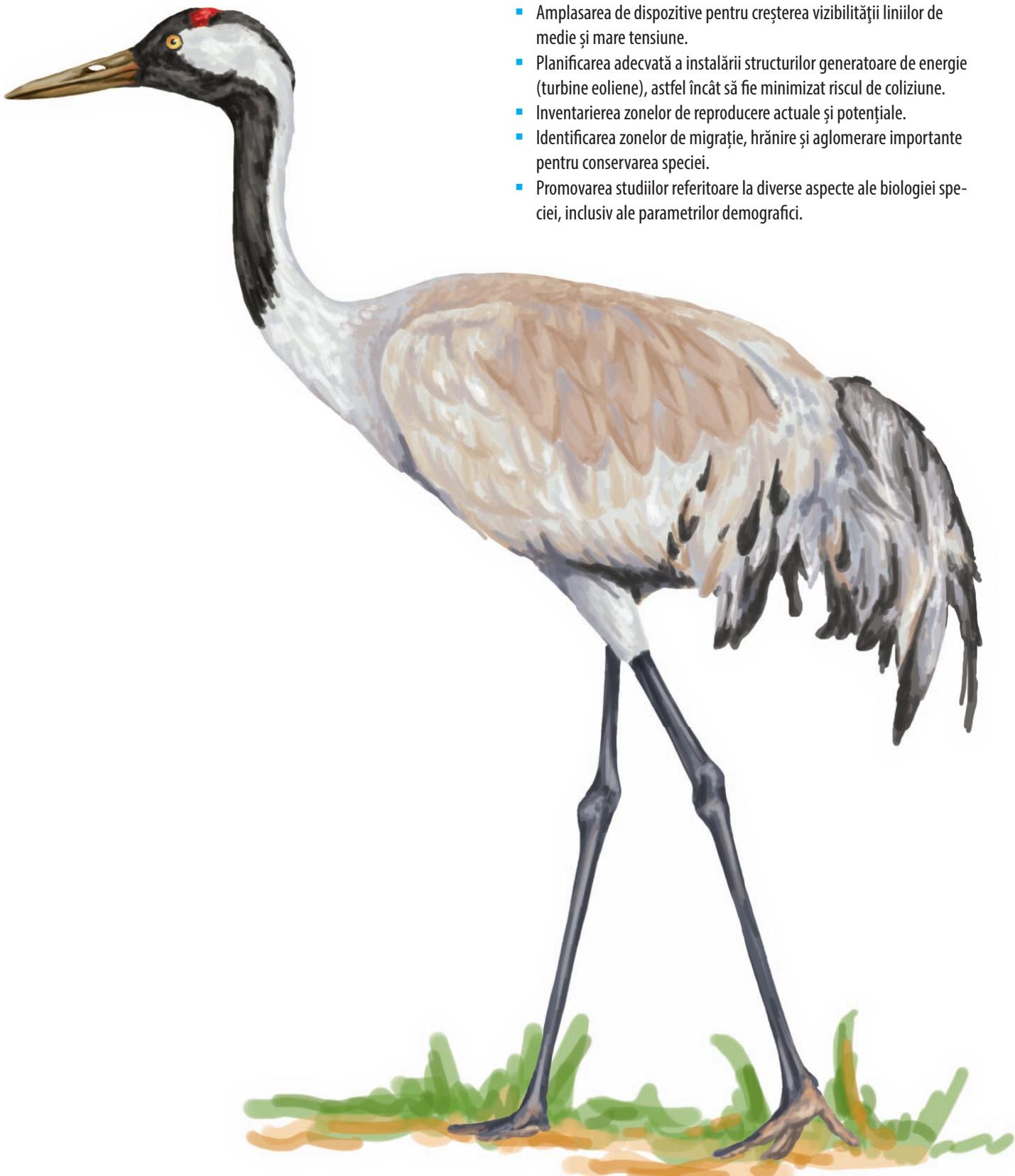
Cocorul este o specie caracteristică zonelor umede, cu o adâncime mică a apei (20–40 cm), care includ mlaștini, pașări umede, păduri inundabile, râuri și lacuri puțin adânci. În afara perioadei de cuibărit se adună și migrează în stoluri numeroase, la mare înălțime, în formație de „V” sau în linie oblică.

Este o specie omnivoră. Se hrănește cu rădăcini,

rizomi, fructe, frunze, semințe, insecte, viermi, mamifere mici, ouă și pui de păsăre, broaște etc. Sosește din cartierele de iernare în luna aprilie. În timpul perioadei de cuibărit specia este monogamă și teritorială. Ritualul nupțial este spectaculos și constă dintr-un dans în care aplăcăriile, urmăririle și săriturile se împletește cu sunete asemănătoare celui de corn, emise în timp ce au gâtul ridicat, capul dat pe spate și ciocul îndreptat spre cer. Cuibul, care poate fi folosit succesiv mai mulți ani, este alcătuit dintr-o movilă de vegetație aşezată pe pământ, în apropierea apei, și poate atinge diametrul de 1–1,6 m. În acest cuib, construit de ambii parteneri, femela depune de obicei două ouă, în prima parte a lunii mai, cu o dimensiune medie de 98,2 x 60,2 mm. Incubația durează în 28–31 de zile și este asigurată de ambii parteneri. La câteva zile după eclozare, puii își urmează părintii și devin zburători după 65–70 de zile, timp în care beneficiază de o atență îngrijire parentală.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor în zonele umede.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă pe terenurile folosite ca teritorii de hrănire.
- Încurajarea măsurilor de evitare a secării și a schimbării artificiale bruște a regimului de ape din zonele umede.
- Interzicerea vânătoriei.
- Amplasarea de dispozitive pentru creșterea vizibilității liniilor de medie și mare tensiune.
- Planificarea adekvată a instalării structurilor generatoare de energie (turbine eoliene), astfel încât să fie minimizat riscul de coliziune.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DROPIA - GREAT BUSTARD

Otis tarda

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Otidiformes

FAMILIA: Otididae

GENUL: *Otis*

SPECIA: *Otis tarda*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	VU	II	I*; II		II

DISTRIBUȚIE

Dropia este o specie cu un areal restrâns și insular atât în Europa, cât și în Asia, cel mai probabil datorită populației mici și a habitatului preferat, care nu se găsește pe suprafețe mari de teren. Cuibărește în Maroc, Portugalia, Spania, Austria, Germania, Slovacia, Ungaria, Bulgaria, Moldova, România, Turcia, Iran, Rusia, Ucraina, Kazahstan, Kirgîzstan, Tadjikistan, Uzbekistan, Mongolia și China. În Europa este o specie în principal sedentară, dar în partea asiatică a zonei de răspândire este migratoare, iernând în partea sudică a acestui areal.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 31.000 și 36.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația totală a speciei. Numărul exemplarelor a scăzut semnificativ în perioada 1970–1990, iar această tendință a continuat și în perioada 1990–2000, deși efectivele au devenit stabile în Spania și au crescut în Rusia. În prezent cele mai mari efective sunt în Spania, Rusia și Ungaria. În România populația este estimată la 30-40 de masculi care vin pe perioada rotitului și este probabil ca 1-5 perechi să cuibărească în vestul țării.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică zonelor de stepă, pășunilor și terenurilor cu agricultură extensivă. Pentru un cuibărit reușit este necesar ca habitatul să fie bogat în insecte și să fie puțin sau de-loc deranjat. Se deplasează în zbor cu 60 km/h. Durata maximă de viață în libertate este de 15 ani. Masculii ating maturitatea sexuală după 4-5 ani, iar femelele pot cuibări după primul an. Dropia este omnivoră, hrănindu-se doar în timpul zilei. Consumă atât hrană vegetală (frunze, muguri, rizomi, bulbi și diverse fructe), cât și nevertebrate, precum coleoptere, melci, ortoptere, viermi, himenoptere etc. Mai rar prinde și consumă vertebrate mici, cum ar fi mamifere, reptile, amfibieni sau chiar pui din alte specii

de păsări.

Sezonul de reproducere începe în martie, păsările năpârlind mai întâi în ianuarie. Penajul masculului este impresionant în perioada de cuibărit, acesta etalându-l într-un ritual nupțial spectaculos pentru a atrage femelele. Masculii se întrec între ei în spații deschise, în prezența femelelor. Este o specie poligină, la care un mascul se poate împerechea cu până la cinci femele, și nu contribuie la incubație sau la creșterea puiilor. Datorită dimensiunilor și comportamentului social de grup, masculii nu au prădători, femelele fiind însă uneori atacate de păsările răpitoare de talie mare. Perioada de cuibărit începe în martie. Cuibul este aşezat în adâncituri ale solului care sunt căptușite superficial cu fragmente de vegetație. Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă de culoare verzuie sau gri, care au dimensiunea de 79,4 x 56,8 mm. Incubația durează 21-28 de zile și este asigurată numai de către femelă.

Puii sunt nidicoli și își urmează mama imediat după eclozare, fiind apărați și hrăniți de către aceasta, în primele zile doar cu insecte, după care le oferă treptat și hrană de natură vegetală. La 10 zile după eclozare ei sunt capabili să se hrănească singuri și devin zburători la 30-35 de zile. Ei rămân în preajma femelelor până în anul următor. Rata de supraviețuire a juvenililor în primul an este de doar 20%. O femelă depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de hrănire.

- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii și al altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

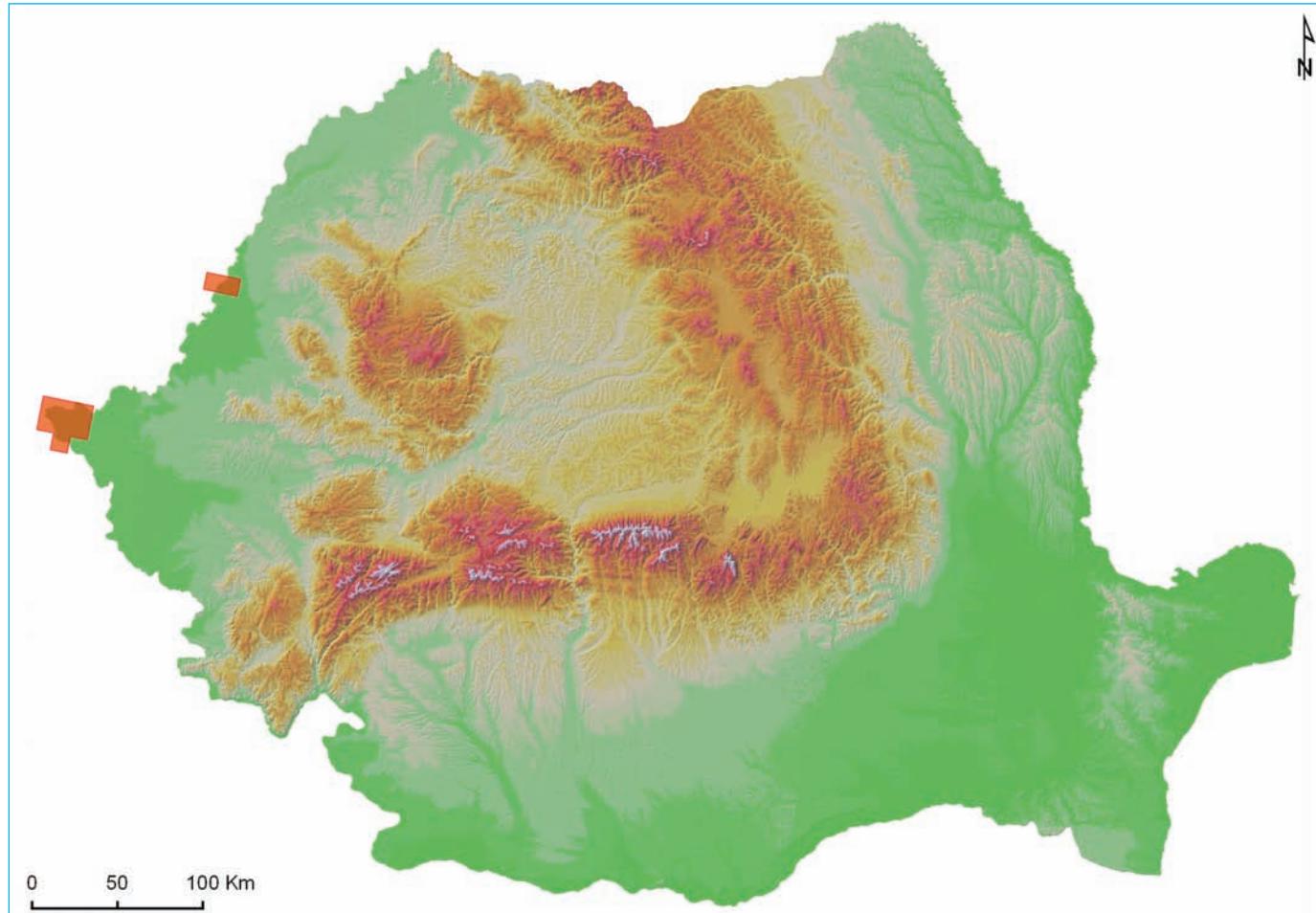
- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciei, încurajarea culturii de cereale care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie; încurajarea cultivării terenurilor cu specii favorabile cuibăritului și hrănirii speciei.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; încurajarea agriculturii organice; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei, evitarea folosirii lor în perioadele critice.
- Evitarea extinderii industriale și urbane în habitatele importante pentru specie.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare ale speciei.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și a distrugerii cuiburilor.
- Stoparea vânătorii și controlul braconajului.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standarde naționale.

- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri lineare.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Inventarierea zonelor de reproducere (actuale și potențiale) și a celor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SCOICAR - EURASIAN OYSTERCATCHER

Haematopus ostralegus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Haematopodidae

GENUL: *Haematopus*

SPECIA: *Haematopus ostralegus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Scoicarul este larg răspândit, însă distribuția lui este inegală în mare parte din Europa. Principala arie de cuibărire este în nord-vestul Europei, aceasta reprezentând mai mult de jumătate din aria sa mondială. Mai poate fi văzut în jurul Mării Negre și în unele zone de pe coasta de est a Asiei, precum și de la Marea Caspică până în Asia Centrală. În România cuibărește rar, pe solul acoperit de scoici al litoralului, în lagune sau pe sărăturile de lângă Dunăre. Poate fi observat, de asemenea, și în unele zone umede situate în interiorul țării, în special în timpul migrațiilor.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la peste 300.000 de perechi cuibăritoare și a crescut substanțial între 1970 și 1990. Deși cele mai multe populații au fost stabile sau au crescut în perioada 1990–2000, cele din Olanda (care sunt semnificative numeric) au suferit o scădere moderată, astfel încât tendința generală a populației este în scădere. În România populația cuibăritoare este mică, fiind estimată la 50–150 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Scoicarul se poate întâlni pe terenurile sărăturate de la malul mării, pe plaje cu nisip și scrădiș, pe dune de nisip, faleze cu vegetație scundă și ocazional pe maluri stâncoase. În interiorul continentului apare de-a lungul malului lacurilor și al râurilor sau chiar pe pajiști și culturi agricole aflate la o oarecare distanță față de apă. Cele mai multe populații ale acestei specii sunt migratoare. În pasaj pot fi văzute în stoluri zburând în formă de „V”, scoțând strigăte puternice. Migrația de toamnă începe în luna august, formându-se stoluri de până la 50–70 de exemplare. Speranța de viață în libertate este de aproximativ 36 de ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 4 ani.

Când se află pe malul mării, scoicarul se hrănește îndeosebi cu moluște bivalve (midii și alte

scoici). Se folosește de ciocul puternic pentru a desface scoicile, zdrobindu-le de pietre și nisip, apucând apoi masa viscerală din interior. Hrana este completată cu gasteropode, crabi și viermi marini. Atunci când se află în interiorul uscatului, hrana constă în principal din râme, lipitori și chiar omizi sau alte insecte în formă adultă sau larvară.

Sosirea din cartierele de iernare are loc în martie-aprilie, în perechi sau în grupuri mici de 3–5 exemplare. Migrația se încheie până la mijlocul lunii mai. Este o specie monogamă, perechea păstrându-se până la decesul unuia din parteneri. Își face cuibul în pajiști umede sau în locuri cu iarbă pitică, pe plaje cu nisip, pe prundiș sau scrădiș. Cuibul este format dintr-o gropiță în nisip, sol sărăturat sau scrădiș, pe care o căptușește cu câteva fire de iarbă uscată, scoici și resturi de alge. Perechile cuibăresc solitar, cuiburile aflându-se la o distanță de 1–2 km unele față de altele. În luniile martie-aprilie (populațiile aflate

în sudul arealului de cuibărit) sau în mai-iunie (populațiile nordice) femela depune o pontă formată din 2–3 ouă (rar 4) de culoare galbenă, pătate cu brun. Clocitul durează circa 26–27 de zile și este asigurat de către ambele sexe. Puii sunt nidifugi, urmându-și părintii la câteva ore după eclozare, fiind capabili de a prelua singuri hrana oferită de aceștia. Timp de 6 săptămâni adulții își țin puii aproape de cuib și aduc hrana în apropierea puilor, după care aceștia sunt capabili să zboare și nu mai stau noaptea în zona cuibului. Poate depune o pontă de înlocuire dacă prima a fost distrusă de inundații sau prădători (pescăruși, ciori etc.).

AMENINȚĂRI

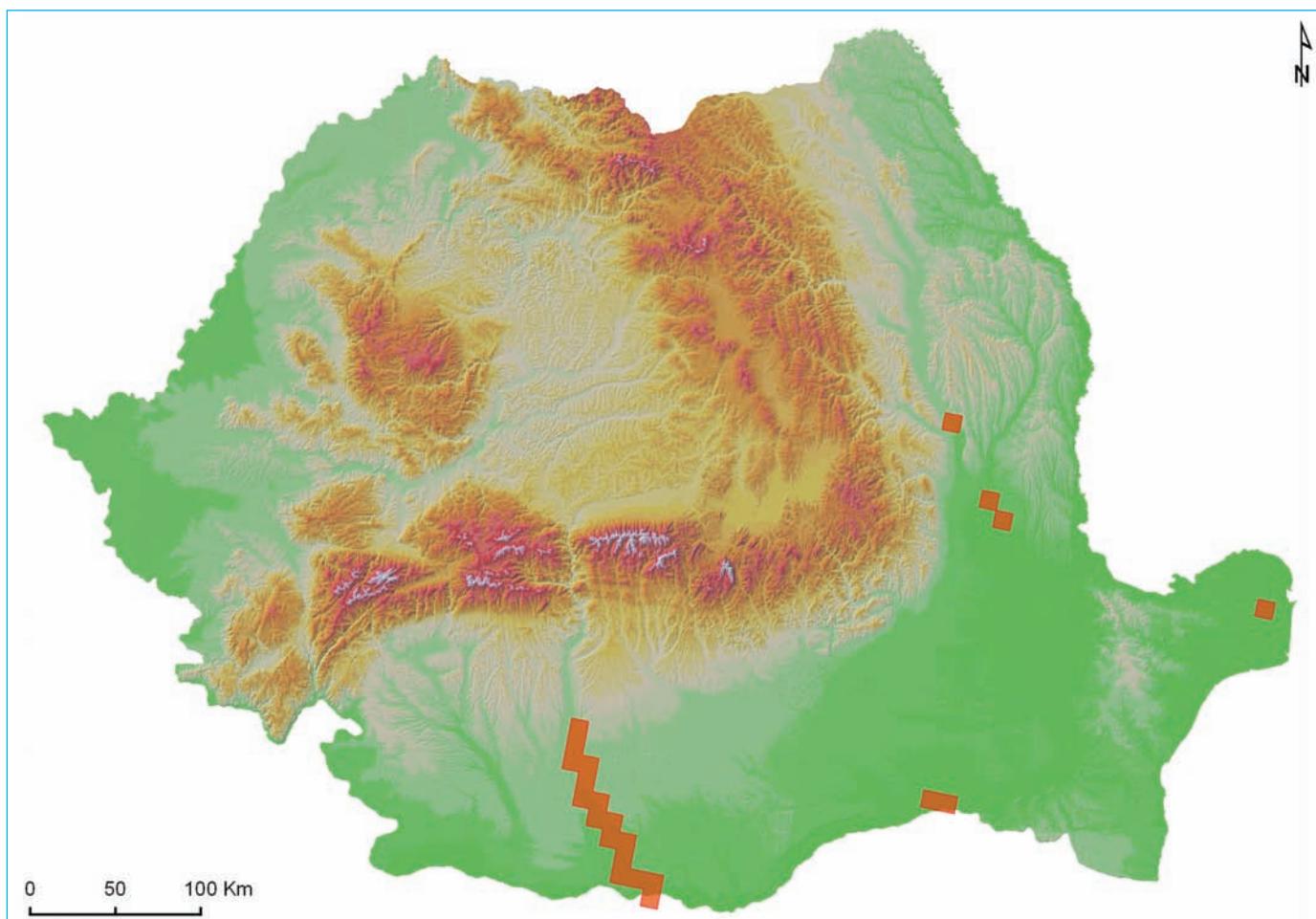
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit și migrație a speciei.
- Elaborare și implementare planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclul inundare–uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PICIORONG (CĂTĂLIGĂ) - BLACK-WINGED STILT

Himantopus himantopus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Recurvirostridae

GENUL: *Himantopus*

SPECIA: *Himantopus himantopus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă pe cea mai mare parte a continentului european, cu excepția zonelor nordice. Aria de răspândire se extinde și în Asia și chiar în Statele Unite ale Americii. Iernează în Africa. În România este distribuit de-a lungul Dunării, al complexului lagunar și în Delta Dunării, găsindu-se sporadic și în interiorul țării, acolo unde există zone umede cu o suprafață mai mare.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 37.000 și 64.000 de perechi. S-a menținut stabilă în perioada 1970–1990. A înregistrat un declin în unele țări (precum Turcia) între 1990 și 2000 și o creștere în aceeași perioadă în alte țări (precum Spania), astfel încât pe ansamblu populația a rămas stabilă. În prezent, cele mai mari efective sunt în Spania, Turcia și Rusia. În România populația estimată este de 900-2.000 de perechi. Între 1.500 și 6.000 de exemplare pot fi observate pe teritoriul țării în timpul pasajelor.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Piciorongul este o specie caracteristică zonelor cu ape puțin adânci, apelor interioare și coastelor marine. Colonii mici pot fi găsite, de asemenea, în jurul marilor complexe de zone umede din țară. Populațiile nordice migrează pe distanțe lungi, plecând în cartierele de iernare încă din luna august; revin la locurile de cuibărit în lunile martie–aprilie. Longevitatea maximă în libertate este de 6 ani și 7 luni. Este o specie sociabilă, care se deplasează de obicei în stoluri mici (de până la 15 exemplare) sau efective mai mari de câteva sute până la o mie de păsări în timpul migrațiilor, în timpul iernii și în locurile de înnoptare.

Dieta sa este foarte variată și diferă sezonier, incluzând în special insecte acvatice (coleoptere, efemeroptere, trichoptere, hemiptere, odonate, diptere). Consumă și moluște, crustacee, păian-

jeni, viermi, mormoloci și ouă de broaște, pești mici, icre de pești și uneori chiar și semințe.

Este o specie monogamă. Cuibărește în colonii mici de 2-50 perechi (rareori ajungând la câteva sute de perechi). Cuiburile sunt amplasate pe insule sau mobile mici în apă puțin adâncă sau pe malul nud de vegetație, foarte aproape de apă. Cuibul este amplasat într-o adâncitură în substrat, care este căptușită cu fire de iarba uscată. La creșterea nivelului apei, păsările ridică înălțimea cuibului, pentru a ține ouăle în siguranță. Femela depune în mod obișnuit 3-4 ouă în luna mai și începutul lunii iunie, având dimensiunea de 43,3 x 29,4 mm. Deseori se pot observa pon-

tele de la două femele în același cuib. Incubația durează 25-26 de zile și este asigurată de ambii parteneri. La scurt timp după eclozare puii părăsesc cuibul, însă continuă să fie intens hrăniți de parinți. Ei devin zburători la 28-32 de zile.

AMENINȚĂRI

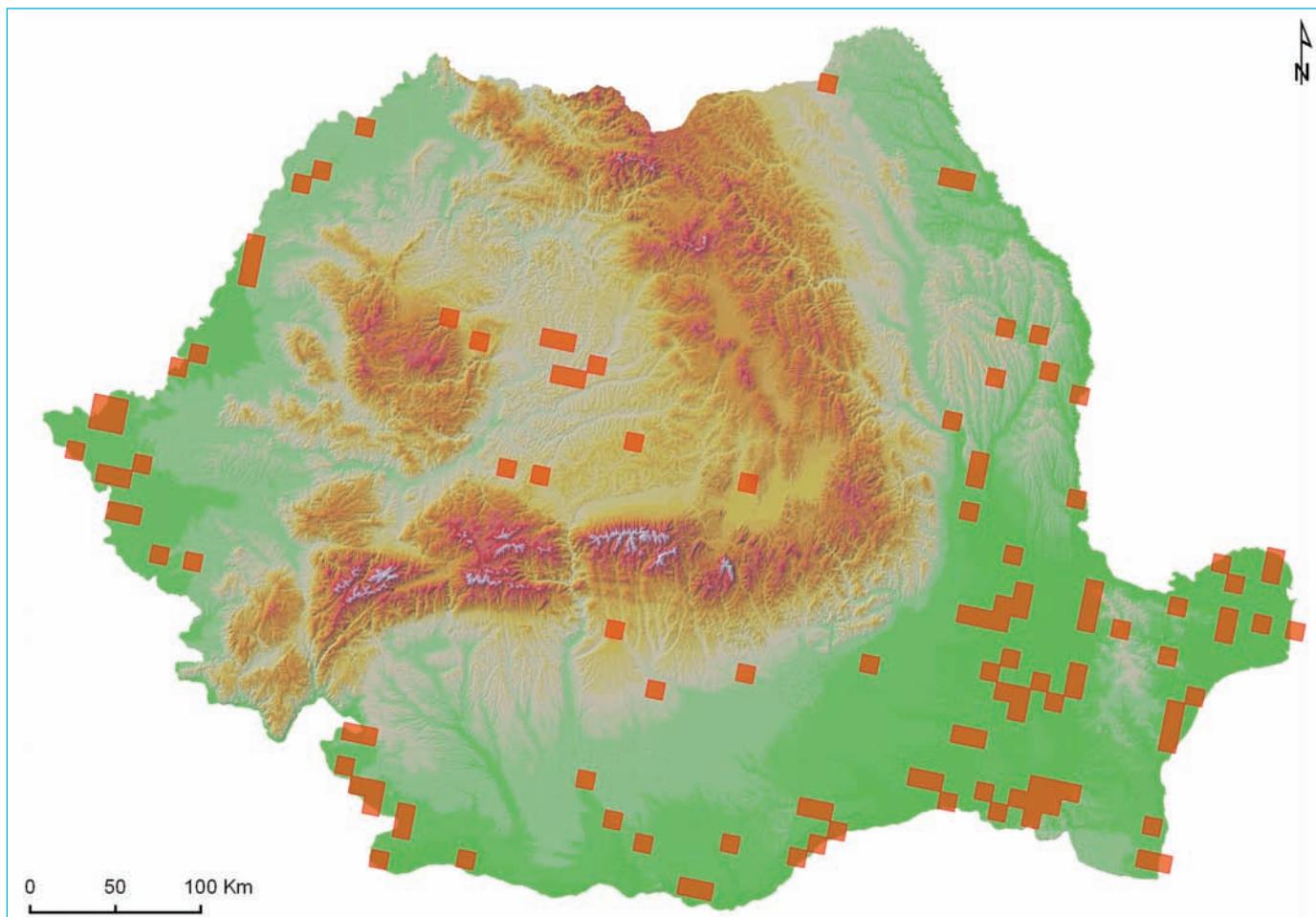
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv ale celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit și migrație a speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Elaborare și implementare planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare–uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÎNTORS - PIED AVOCET

Recurvirostra avosetta

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Recurvirostridae

GENUL: Recurvirostra

SPECIA: *Recurvirostra avosetta*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Are un areal de distribuție larg, care include Europa, Asia și Africa. În Africa este distribuit pe o bandă din Etiopia până în Africa de Sud, în timp ce populația eurasiană este distribuită din Marea Britanie până în China. Este o specie migratoare, populațiile nordice iernând în sudul arealului; anumite populații din vestul Europei și o mare parte a populației africane sunt sedentare. În România este răspândită de-a lungul Dunării și a Deltei Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 38.000 și 57.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai puțin de jumătate din populația globală a speciei. Peste iarnă rămân o mare parte din indivizi, efectivele ce iernează în Europa fiind approximate la 45.000 de indivizi. Populația europeană a crescut semnificativ în perioada 1970–1990, dar în unele teritorii efectivele au scăzut între 1990 și 2000, astfel încât, pe ansamblu, populația este considerată stabilă. În România, populația estimată este de 700-1.800 de perechi, iar pe timp de iarnă efectivele speciei în România sunt estimate la 1.500-6.000. Cele mai mari efective cuibăritoare sunt prezente în Olanda, Germania și Spania, iar pe timp de iarnă populații semnificative se înregistreză în Franța, Portugalia și Spania.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul cuibăritului ciocîntors este o specie caracteristică zonelor de ţărmuri și coastelor marine, cu apă salmastră sau sărată. În afara sezonului de reproducere trăiește cu precădere în zonele de coastă și zonele mlăştinoase din apropierea acestora, precum estuare, lagune și lacuri saline. Lagunele și zona de coastă reprezintă principalul loc de cuibărit al speciei în România, însă populații mai mici pot fi găsite și în alte lacuri din Dobrogea. Este o specie sociabilă, gregară, ce migrează în stoluri și cuibărește în colonii. Sincronizarea exemplarelor dintr-un stol

este impresionantă, executând manevre rapide, simultane. Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 27 de ani și 8 luni. Specia atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

Se hrănește printr-o mișcare de „cosire” realizată cu ciocul curbat în sus, prințând astfel insecte, moluște, crustacee, viermi și pești mici, dar din dieta s-a fac parte și diverse fragmente vegetale, pe care le culege de la suprafața apei.

Sosesc din cartierele de iernare în luna aprilie. Ritualul nupțial se manifestă printr-un dans între parteneri, cu aplecări, atingeri și urmăriri. Cuiburile sunt sumare, formate într-o adâncitură a nisipului și căptușite cu resturi vegetale și scoici. Cuiburile din colonie sunt de obicei la aproximativ un metru depărtare, dar când densitățile sunt mari pot ajunge și la 20-30 cm distanță unele de altele. Sunt păsări gălăgioase și combative, alungând posibilități prădători din apropierea coloniei. Agresivitatea este manifestată mai ales în sezonul de cuibărit, când de obicei se lansează cu gâtul plecat spre intruși,

alungând chiar și specii mult mai mari decât ea, precum călifarul alb (*Tadorna tadorna*). Este o specie monogamă, perechea menținându-se pentru un singur sezon de reproducere. Până la mijlocul lunii mai femela depune în mod obisnuit 3-4 ouă de culoare crem cu pete maronii, care au o dimensiune medie de 48,9 x 34,9 mm. Incubația durează 21-25 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Schimbarea la cuib are loc cu un ritual executat de ambii parteneri. La scurt timp după eclozare puii părăsesc cuibul și rămân ascunși în vegetație, în așteptarea părinților și a hranei. Ei devin zburători la 38-42 de zile. O perioadă scoate un singur rând de pui într-un sezon de reproducere, însă poate exista o pontă de înlocuire dacă primul cuibar a fost distrus.

AMENINȚĂRI

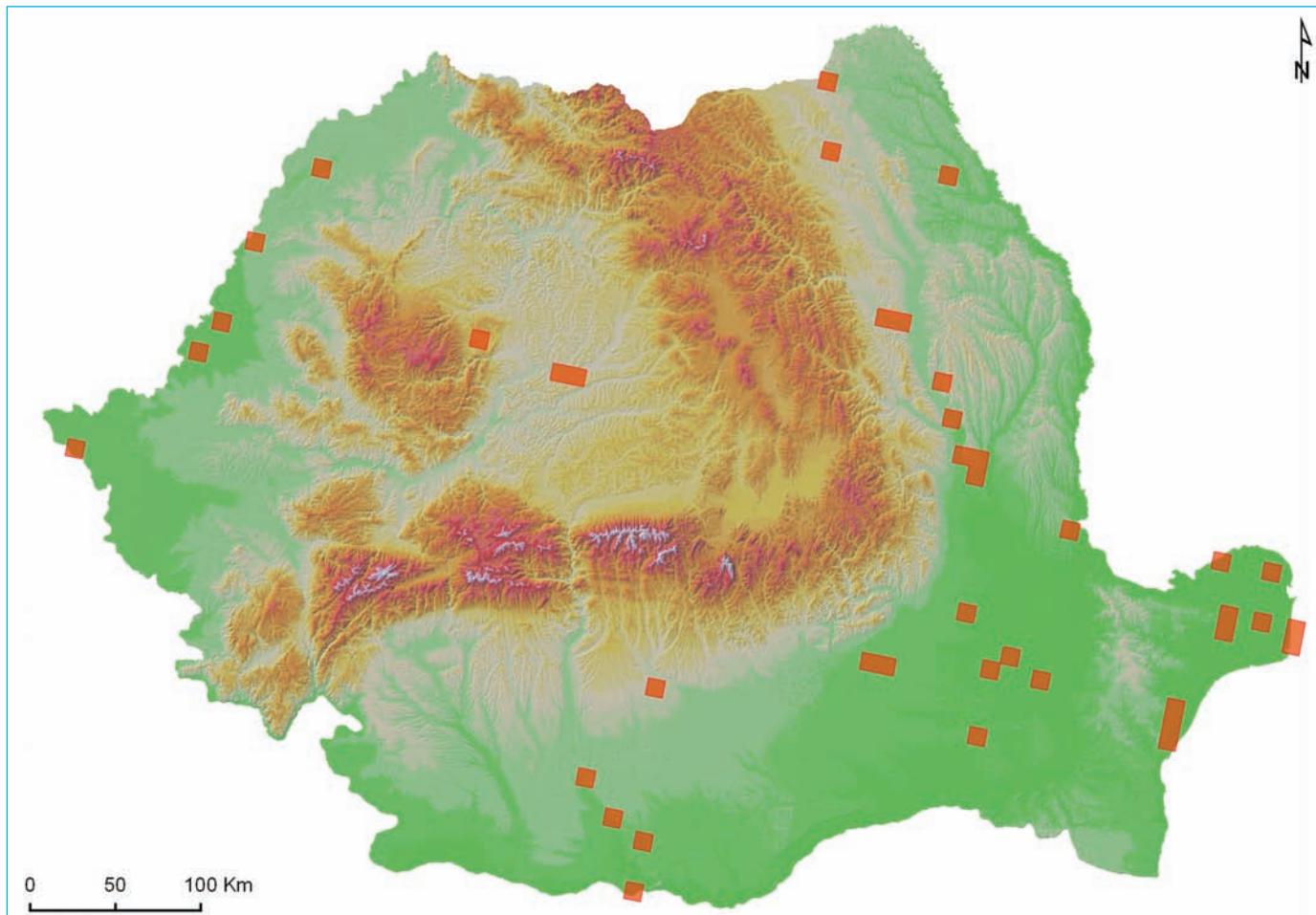
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cui-bărit și migrație a speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau semi-naturale.
- Elaborare și implementare planurilor de management pentru sărăturile active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare-uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PASAREA OGORULUI - STONE CURLEW (EURASIAN THICK-KNEE)

Burhinus oedicnemus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Burhinidae

GENUL: *Burhinus*

SPECIA: *Burhinus oedicnemus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■	■		■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în sudul și estul continentului european. Are un areal discontinuu în Europa, care se extinde din partea de sud a Marii Britanii până în sudul Rusiei. Iernează în Spania, Africa de Nord și partea sudică a Saharei. În România cuibărește de-a lungul Dunării, în apropierea lacurilor din Dobrogea și în complexul lagunar al Mării Negre.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 46.000 și 78.000 de pe-

rechi. A înregistrat un declin semnificativ în perioada 1970-1990. Deși în unele țări efectivele speciei s-au stabilizat sau au crescut, pe ansamblu, în perioada 1990-2000, specia și-a continuat declinul cu o scădere semnificativ mai ales în Spania. În România, populația estimată este de 500-1.000 de perechi cuibăritoare. Cele mai mari efective sunt prezente în Spania, Rusia și Turcia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pasarea ogorului este o specie caracteristică zonelor deschise de stepă, pășunilor și culturilor

agricole. Adulții au înfățișare similară, cu un penaj de culoarea vegetației ierboase uscate, care camuflază perfect pasarea în peisajul din jur, mai ales atunci când aceasta stă nemîșcată. Se hrănește cu insecte și larve, melci, râme, broaște, semințe, ocazional consumând și mamifere sau păsări de dimensiuni mici, pe care le vâneaază în timpul nopții. Longevitatea cunoscută este de 17 ani și 10 luni. Este o specie dificil de observat, deoarece este sperioasă și prudentă. Atunci când este surprinsă se poate întinde la pământ, fiind perfect camuflată în mediu. Aleargă cu capul între umeri.

Se întorc din cartierele de iernare în luna martie, perechile revenind la vechile locuri de cuibărit. Specia este monogamă. Ritualul nupțial se manifestă prin rotiri și salturi ale masculului, cu aripile înfoiate, în jurul femelei. În perioada cuibăritului, tipetele lor se aud frecvent în timpul nopții. Cuibul este amplasat în zone cu puțină vegetație sau în culturi agricole și este format dintr-o adâncitură în pământ care este căpătată superficial cu resturi vegetale și pietricele. Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă, în perioada aprilie-iunie, cu o dimensiune medie de 53 x 38 mm. Incubația durează 25-27 de zile și este asigurată de ambii parteneri. La scurt timp după eclozare puji părăsesc cuibul, însă continuă să fie hrăniți de către părinti. Dacă ponta sau puji sunt distruiți, părintii depun o a doua pontă. Atât ouăle, cât și puji sunt perfect camuflați în culorile mediului. Juvenilii devin zburători la 28-30 de zile, însă devin complet independenți de părinti doar după 40-42 de zile.

AMENINȚĂRI

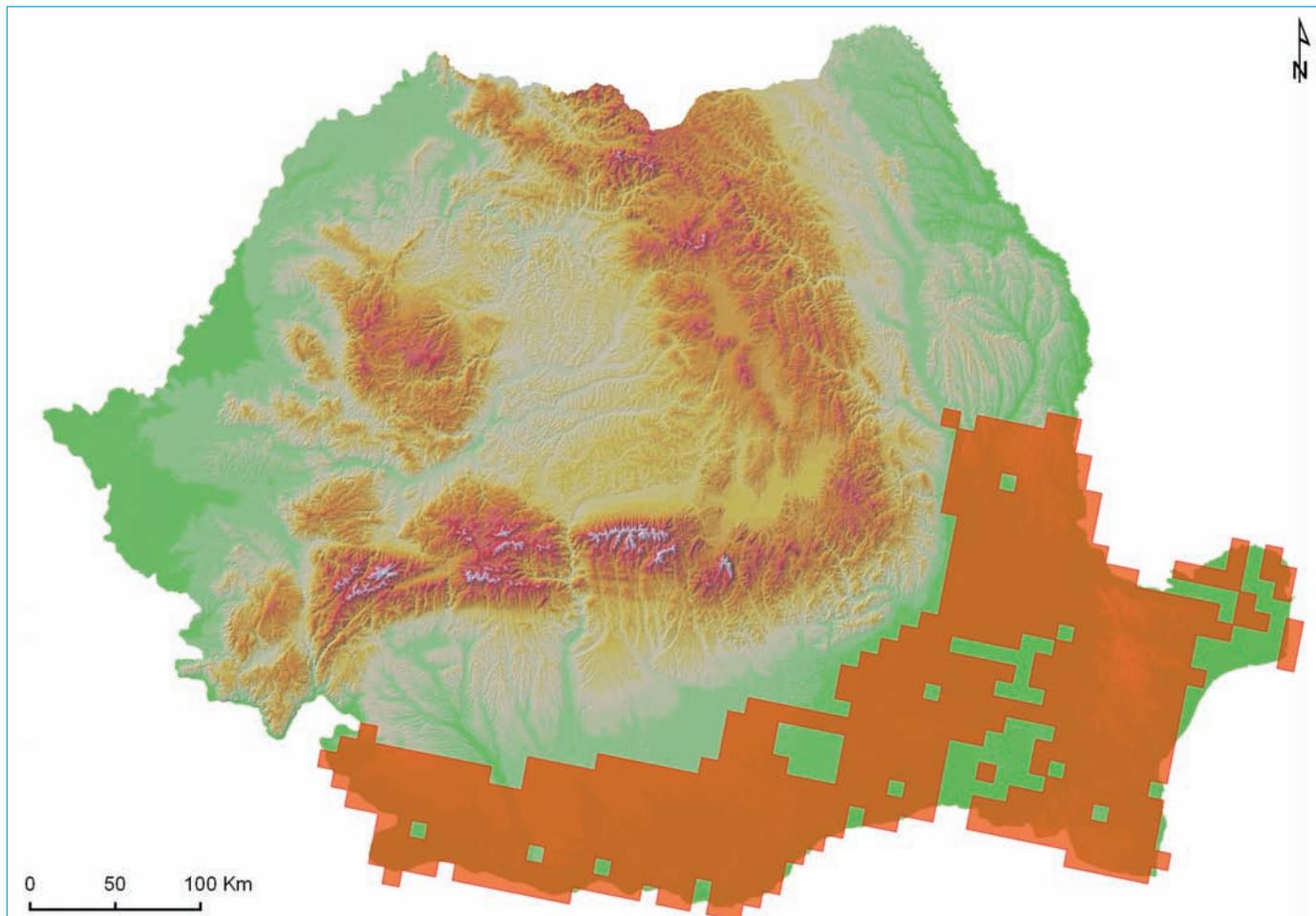
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație adecvată pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticiti.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene sau solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOVLICĂ RUGINIE - COLLARED PRATINCOLE

Glareola pratincola

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Glareolidae

GENUL: Glareola

SPECIA: *Glareola pratincola*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în sudul și estul continentului european, fiind întâlnită cu precădere în zona de coastă. Iarna specia migrează în centrul și vestul Africii, petrecându-și iarna în Senegal, Guineea, Ghana, Nigeria, Sudan, Etiopia, Kenia, Tanzania, Mozambic, Zimbabwe, Botswana și Namibia.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 10.000 și 18.000 de perechi cuibă-

ritoare. Aceasta a scăzut semnificativ în perioada 1970–1990. Din cauza declinului înregistrat în Spania și Turcia între 1990 și 2000, populația europeană continuă să scadă. În România populația estimată este de 450-800 de perechi cuibăritoare, iar în timpul migrației efectivul este estimat a fi cuprins între 800 și 4.000 de indivizi. În prezent cele mai mari efective se găsesc în Spania și Turcia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Ciovlica ruginie este o specie caracteristică zo-

nelor deschise, săraturoase, nisipoase, cu puțină vegetație, aflate în apropierea lagunelor. Are un zbor elegant și spectaculos, care amintește de cel al rândunicii.

Se hrănește mai mult în zbor, în stoluri, adeseori la răsăritul și apusul soarelui. Dieta este formată preponderent din insecte precum ortoptere, coleoptere și diptere, pe care le prinde în special din zbor. De asemenea, consumă și isoptere, aranee și moluște, dar și culege hrana și de pe suprafața solului, pe care aleargă destul de repede.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Cuibărește în colonii, numărul de perechi variind de la 10-15 până la câteva sute. Cuibul este așezat pe sol într-o adâncitură căptușită cu resturi vegetale. Exemplarele care nu sunt pe cuib păzesc colonia, fiind mereu în apropiere. Distrage prădătorii din apropierea cuibului prin aterizarea la sol și îți tărăște o aripă de parcă ar fi ruptă, mimând rănirea. Femela depune în mod obișnuit 2-4 ouă crem cu pete închise la culoare, în a doua parte a lunii mai. Dimensiunea medie a unui ou este de 32,8 x 24,1 mm. Incubația durează 17-19 zile și este asigurată de către ambii parteneri. Puii au un puf de culoare cenușiu-gălbui, vărgat cu negru. La câteva zile după eclozare ei părăsesc cuibul, însă continuă să fie hrăniți intens de către ambii părinți. Juvenilii devin zburători la vîrstă de 22-28 zile de la eclozare, însă devin complet independenți de părinți la 30-35 de zile.

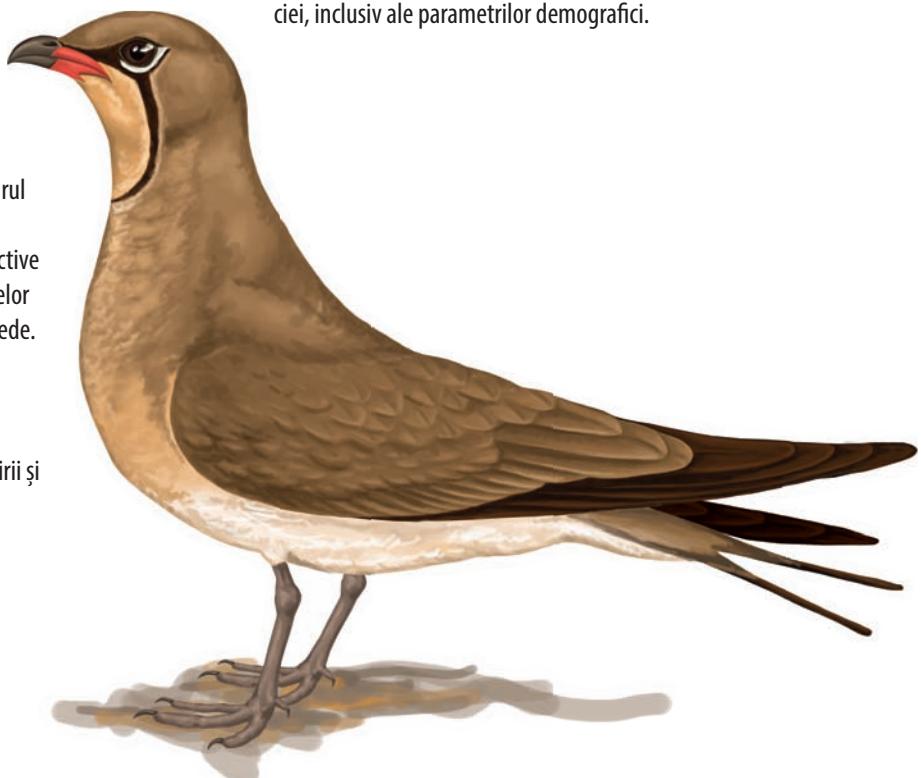
AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.

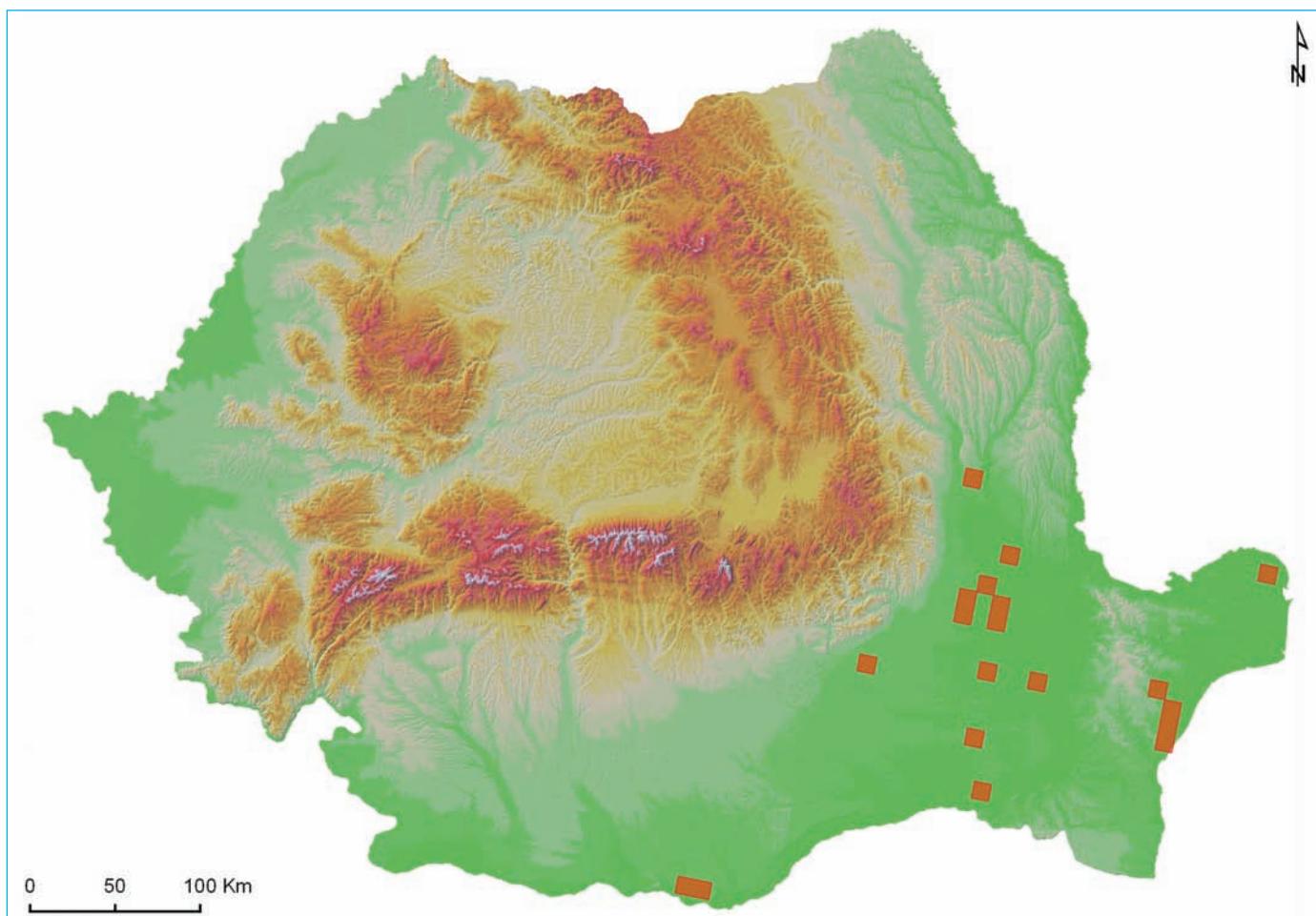

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv ale celor care se referă la construcții.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea zonelor umede.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticiti.
- Menținerea pajistilor prin păsunat, cu specii și efective de ierbivore care să fie favorabile cuibăririi și hrănirii speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOVLICĂ NEGRIE - BLACK-WINGED PRATINCOLE

Glareola nordmanni

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Glareolidae

GENUL: Glareola

SPECIA: Glareola nordmanni

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	NT	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Ciovlica negrie are un areal de cuibărit larg, care se întinde din România și estul Ucrainei până în sud-vestul Rusiei și nordul Kazahstanului. Iarna specia migrează în sudul Africii, petrecându-și sezonul rece în Africa de Sud, Botswana, Namibia, Zimbabwe și în vestul Africii.

POPULAȚIE

Ciovlica negrie este considerată o specie pe cale de dispariție, populația europeană fiind estimată la aproximativ 2.500-5.100 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă jumătate din populația totală a speciei. Numărul total de indivizi este în continuă scădere în majoritatea țărilor în care specia este prezentă, inclusiv în Rusia, unde cuibărește cea mai mare parte a populației. În România nu se cunosc în detaliu date despre efectivul cuibăritor al acesteia, însă se estimează că anual cuibăresc maximum 2 perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Ciovlica negrie preferă habitatele cu soluri sărăturate, uscate, cu puțină vegetație și petice de pământ nud, păsunile care sunt suprapășuite, gropile de nisip și ocazional câmpuri arate. Aproape întotdeauna se găsește în apropierea râurilor, lacurilor, pajîștilor umede sau a malului mării. În timpul iernării poate fi găsită în pajîști înalte sau pe terase mlăștinoase.

Cuibărește în colonii de dimensiuni variate, ocazional formate chiar din mii de perechi, din luna mai până în iulie. După cuibărit păsările stau împreună din iulie până în august, pentru a-și schimba penajul. După perioada de năpârlire, în august-octombrie, părăsesc arealele de cuibărit și pleacă să iezeze. În afara perioadei de reproducere specia este constant nomadă și puternic gregară, găsindu-se în mod regulat în stoluri de 10-100 de indivizi. Ocazional pot fi întâlnite chiar și stoluri de mii de indivizi în căutare de ha-

bitate optime de hrănire; de obicei este asociată cu ciovlica ruginie (*Glareola pratincola*).

Este o specie insectivoră, dieta ei fiind alcătuită din lăcuste, coleoptere, albine, viespii, furnici, termite, muște, Ichneumonidea și gândaci. De obicei vânează dimineață devreme și seara târziu, capturând prada în timp ce zboară. De asemenea, se poate hrăni și alergând repede pe pământul lipsit de vegetație.

Cuibărește pe terenuri deschise, lipsite de vegetație, frecvent în apropierea unui habitat acvatic. Cuibul este reprezentat de o depresiune mică în sol cu un diametru de aproximativ 10 cm și este căptușit cu fire de vegetație uscată. Punta constă în 2-4 ouă de culoare crem cu pete închise la culoare și este incubată de către ambii parteneri, care se ocupă și de creșterea puiilor. Juvenilii devin independenți de părinți la 5 săptămâni de la eclozare. Distrugerea pontei și mortalitatea puiilor este mare, ajungându-se în

unele cazuri și la 60-100%, media puilor care zboară de la cuib fiind de 0,5/pereche cuibăritoare/an.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea zonelor umede.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Menținerea pajiștilor prin pășunat, cu specii și efective de ierbivore care să fie favorabile cuibăririi și hrănirii speciei.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă favorabile speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

PRUNDĂRAŞ GULERAT MIC - LITTLE RINGED PLOVER

Charadrius dubius

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: Charadrius

SPECIA: *Charadrius dubius*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie care se poate întâlni în timpul verii în majoritatea Europei și a Asiei. Părăsește locurile de cuibărit între iulie și septembrie, deplasându-se pentru a ierna în Africa Mediteraneană și Centrală, la sud de Sahara. Unele populații din Asia de Sud-Est, India, Noua Guineea și Filipine nu migrează, însă sunt pe deplin sedentare, deoarece efectuează deplasări locale.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este mare, de 110.000-240.000 de perechi cloctoare. Specia a cunoscut un declin în mai multe țări între 1990 și 2000, dar populațiile-cheie din țări precum Rusia, Belarus și Ucraina au rămas stabilă în tot acest timp. În România efectivul cuibăritor al acestei specii este între 3.000 și 6.000 de perechi cloctoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie de coastă, poate fi găsită pe țărmuri înținse și nisipoase, pe malul apelor încet curgătoare sau pe malul lacurilor, dar și în mlaștini,

în special în timpul migrației. Este o specie solitară, în afara perioadei de cuibărit, însă se pot întâlni și stoluri de până la 10 exemplare care se deplasează împreună în căutarea hranei. Dieta speciei este formată din insecte, păianjeni, viermi și alte nevertebrate. Se hrănește în timpul zilei, în zonele mlăștinoase și ocazional în ape mici. Zborul este efectuat foarte rapid, la mică înălțime de la sol. În libertate, durata medie de viață este de patru ani. La doi ani atinge maturitatea sexuală.

Specia este monogamă pentru un sezon de împerechere, însă uneori perechea poate cuibări împreună mai mulți ani, întorcându-se în aceeași zonă în fiecare primăvară. La întoarcerea pe teritoriile de cuibărire care are loc în luna martie, masculii creează mici cuiburile săpate superficial în pământ, femela alegând pe care dintre acestea îl va folosi. În ritualul de curtare a parteneriei, masculul se apleacă în fața acesteia, răsfirându-și penele. Cuibăresc în perechi solitare sau în grupuri mici, în care cuiburile se află la distanțe mari unele față de altele. Fiecare pereche își apără teritoriul cu agresivitate.

Pentru cuibărit sunt preferate zonele nisipoase fără vegetație sau foarte puțin înierbate, aflate în apropierea habitatelor acvatice, reprezentate de bălți, lacuri sau ape foarte încet curgătoare. Sunt preferate zonele aflate la mică altitudine și numai excepțional se poate întâlni în Europa mai sus de 800 m. Tot excepțional poate fi întâlnit la altitudini mari, acolo unde se întâlnesc în amonte, pe cursurile de apă, habitate propice cuibăririi (de exemplu în Afghanistan poate cuibări pe toreanță din munții Kashmir până la 2.000 m). Specia poate utiliza pentru cuibărit chiar și habitate artificiale, precum balastierele, haldele de steril sau canalizările. Au fost semnalate chiar și cazuri de cuibărit pe teren arabil lutos, iar populațiile din India pot cuibări și în orezării.

Împerecherea are loc în perioada aprilie-iunie. Ambii părinți clofecă 3-5 ouă, cu dimensiunea de 30 x 22 mm, timp de 24-25 de zile. Puii își i-au zborul la 25-27 de zile după eclozare, în tot acest timp fiind îngrijiti și hrăniți de unul sau chiar de către ambii părinți. O pereche poate scoate unul sau două rânduri de pui pe an.

AMENINȚĂRI

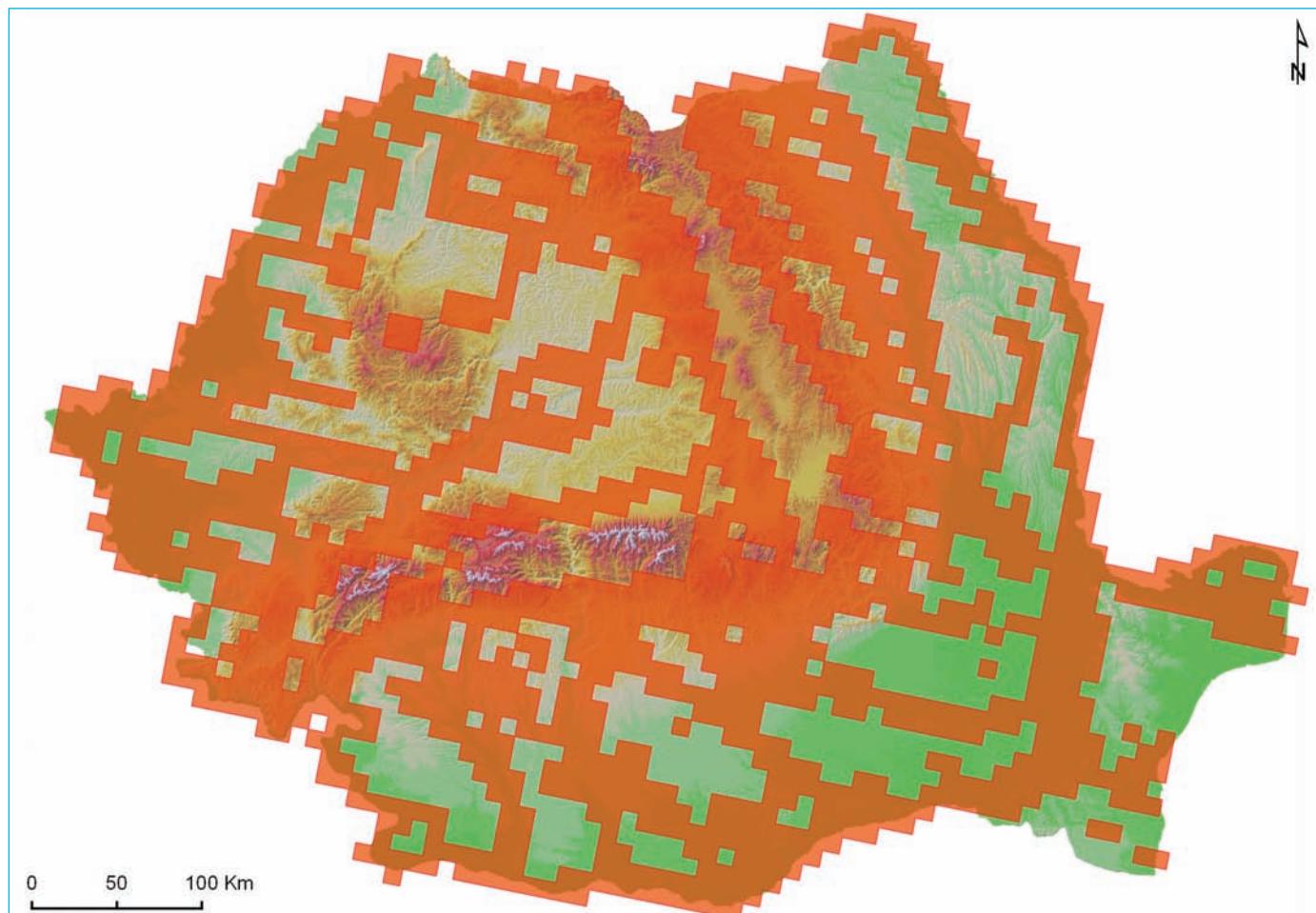
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv le parametrii demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRUNDĂRAŞ DE SĂRĂTURĂ - KENTISH PLOVER

Charadrius alexandrinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: Charadrius

SPECIA: *Charadrius alexandrinus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie ce cuibărește în vestul și sud-estul continentului european, până în Japonia, iernând în sudul Europei și în nordul Africii. De asemenea, poate fi întâlnită în Ecuador, Peru, Chile, sudul Statelor Unite și în Caraibe. Populația europeană iernează în Italia și Grecia.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 22.000 și 35.000 de perechi. A scăzut între 1970 și 1990, iar această tendință s-a păstrat și în perioada 1990-2000. Cele mai mari efective cuibăritoare sunt în Turcia, Spania și Ucraina. În România se pot vedea în timpul pasajelor între 500 și 1.000 de exemplare, iar efectivul cuibăritor este estimat la 300-500 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Prundărașul de sărătură este o specie caracteristică zonelor deschise de jărmuri nisipoase și a malurilor lacurilor sărate sau salmastre.

Se hrănește cu insecte și larvele acestora, crustacee și moluște, pe care le caută mișându-se alert, la malul apelor, în nămol sau în apă foarte puțin adâncă. În afara perioadei de reproducere se hrănește în mod individual sau în grupuri mici, de 20-30 de exemplare. Uneori se pot întâlni și grupuri mai mari, de câteva sute de exemplare, amestecate chiar și cu alte specii de limicole. Longevitatea cunoscută este de 18 ani. Atinge maturitatea sexuală după primul an de viață. Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii aprilie. Ambele sexe participă la apărarea teritoriului. Cuibărește de cele mai multe ori în mod solitar sau în mici colonii împrăștiate,

situate de cele mai multe ori pe teren acoperit cu scrădi sau pe teren parțial acoperit de vegetație, situat în apropierea malului apei. Poate să cuibărească împreună cu alte specii, de exemplu, cu chire (*Sterna sp.*). Cuibul amplasat într-o adâncitură superficială a solului este căptușit cu vegetație și este situat de regulă lângă smocuri de vegetație sau arbuști, care sunt utilizati în orientarea părintilor spre cuib. În caz de pericol cuibul este acoperit rapid cu nisip, atunci când este amplasat pe sol nisipos. Poate scoate 2 sau uneori chiar 3 serii de pui într-un sezon de reproducere.

Femela depune în mod obișnuit 3 ouă, de la sfârșitul lunii aprilie și până în iunie, cu o dimensiune medie de 32,2 x 23,6 mm. Incubația durează 22-28 de zile și este asigurată de ambii parteneri. La câteva ore de la eclozare puii pără-

sesc cuibul, însă continuă să fie hrăniți de părinți. Ei devin zburători la 25-33 de zile de la eclozare.

AMENINȚARI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

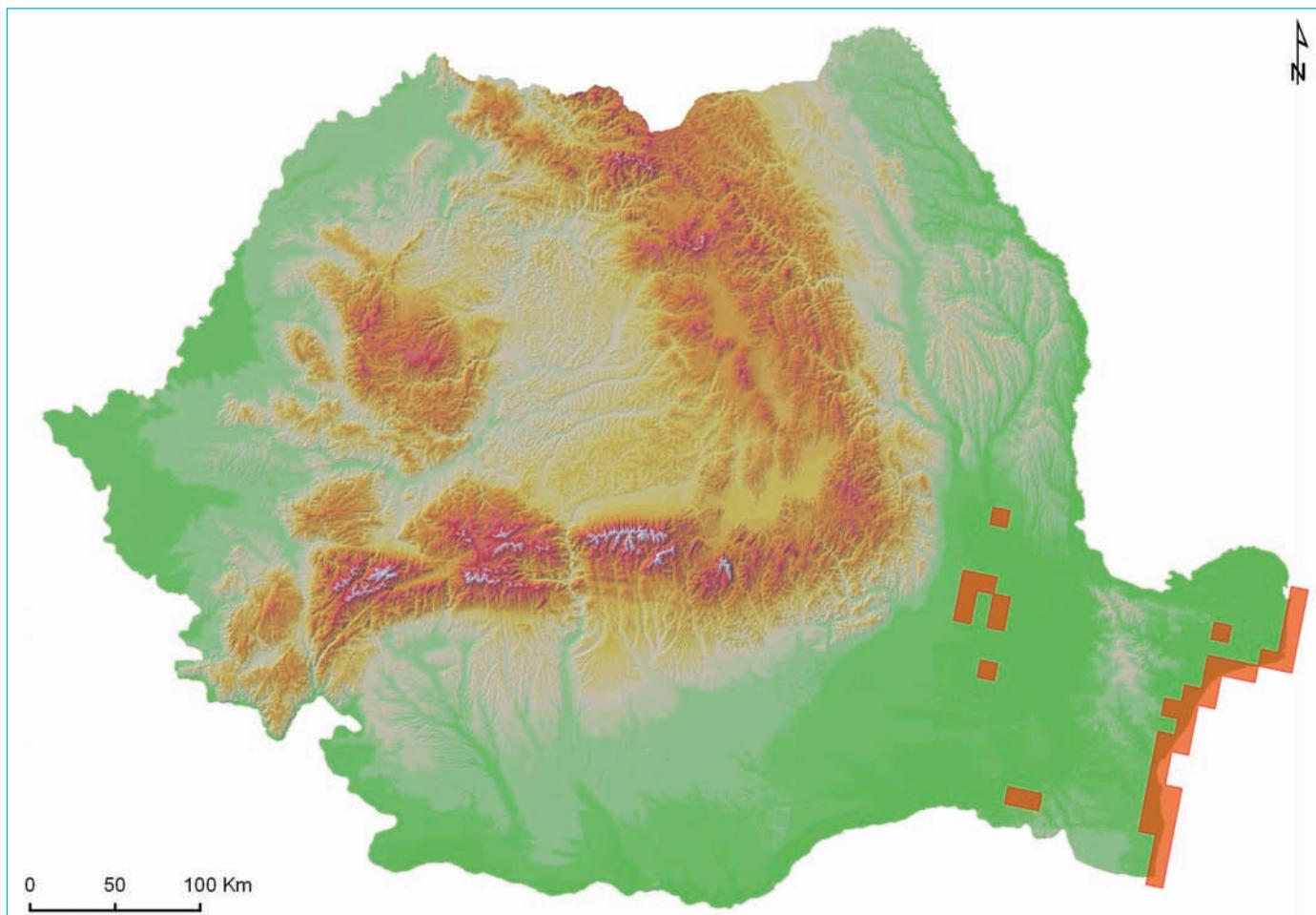
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și execuția programelor destinate îmbunătățirii calității apei.

- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRUNDĂRAŞ DE MUNTE (PLOIER DE MUNTE) - EURASIAN DOTTEREL

Eudromias morinellus (Charadrius morinellus)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: Charadrius

SPECIA: Eudromias morinellus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■			LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu distribuție în majoritar Palearctică cu populații sporadice în partea de Nord - Vest din Alaska. În Eurasia ocupă teritoriile nordice la coastele Oceanului Arctic, dar poate să apară iregular în Pirinei, Alpi și Carpați. Iernează în Africa de Nord și Orientul Mijlociu până la Iran. În România apare mai ales în migrație, dar a fost semnalat și o populație cuibăritoare în Carpații Occidentali, aproape de Sibiu.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este relativ mică (11.000-42.000 de perechi), dar a fost stabilă în anii 1970–1990. Deși în Finlanda și Marea Britanie au fost în declin în anii 1990–2000, populațiile-cheie din Norvegia și Suedia au rămas stabile. În România populația cuibăritoare este reprezentată de maximum 3 perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Prundărașul de munte cuibărește în zone înalte, deschise, pe creste și platouri montane, acolo unde vegetația este rară. În tundra arctică preferă teritoriile acoperite cu turbă, licheni și pietriș. În migrație staționează în zone deschise cu vegetație scurtă, precum pârloagele și terenurile arabile, iar în timpul iernii ocupă habitate de stepă și semidesert. Migrează în stoluri mici de 3–6 indivizi și rămâne gregar și în timpul iernii. Ocazional, în timpul migrațiilor, se pot vedea și stoluri mai mari, de 20-80 de exemplare. Longevitatea maximă în libertate este de 11 ani și 8 luni.

Hrana este alcătuită în majoritate din insecte (coleoptere, lepidoptere, lăcuste, himenoptere) și arahnide. Ocazional consumă și melci sau viermi, mai ales pe terenurile arabile. Hrana este completată și cu resturi de plante (frunze,

semințe și fructe). În timpul creșterii puilor este preferată hrana de origine animală.

Specia este poliantrică și cuibărește în lunile mai–august, de obicei în perechi singuratic. Distanța dintre cuiburi este variabilă, de la 200 m la câțiva kilometri. În situațiile în care habitatele optime sunt limitate ca întindere, poate cuibări și în grupuri mici de 2-5 perechi; în acest caz adulții se pot aduna peste noapte. Cuibul este o raclă superficială în vegetația scurtă sau pe pământul gol. Punta constă din 2-4 ouă. Incubația durează 24-28 de zile și este asigurată de către mascul, acesta ocupându-se și de îngrijirea puilor până ajung la atingerea vîrstei la care pot zbura (25 de zile de la eclozare). Uneori femelele rămân în zona de cuibărit, pentru a se imperechea cu masculii nou-sosiți sau cu cei cărora le-a fost distrus primul cuibar.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Mortalitatea cauzată de prădători.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

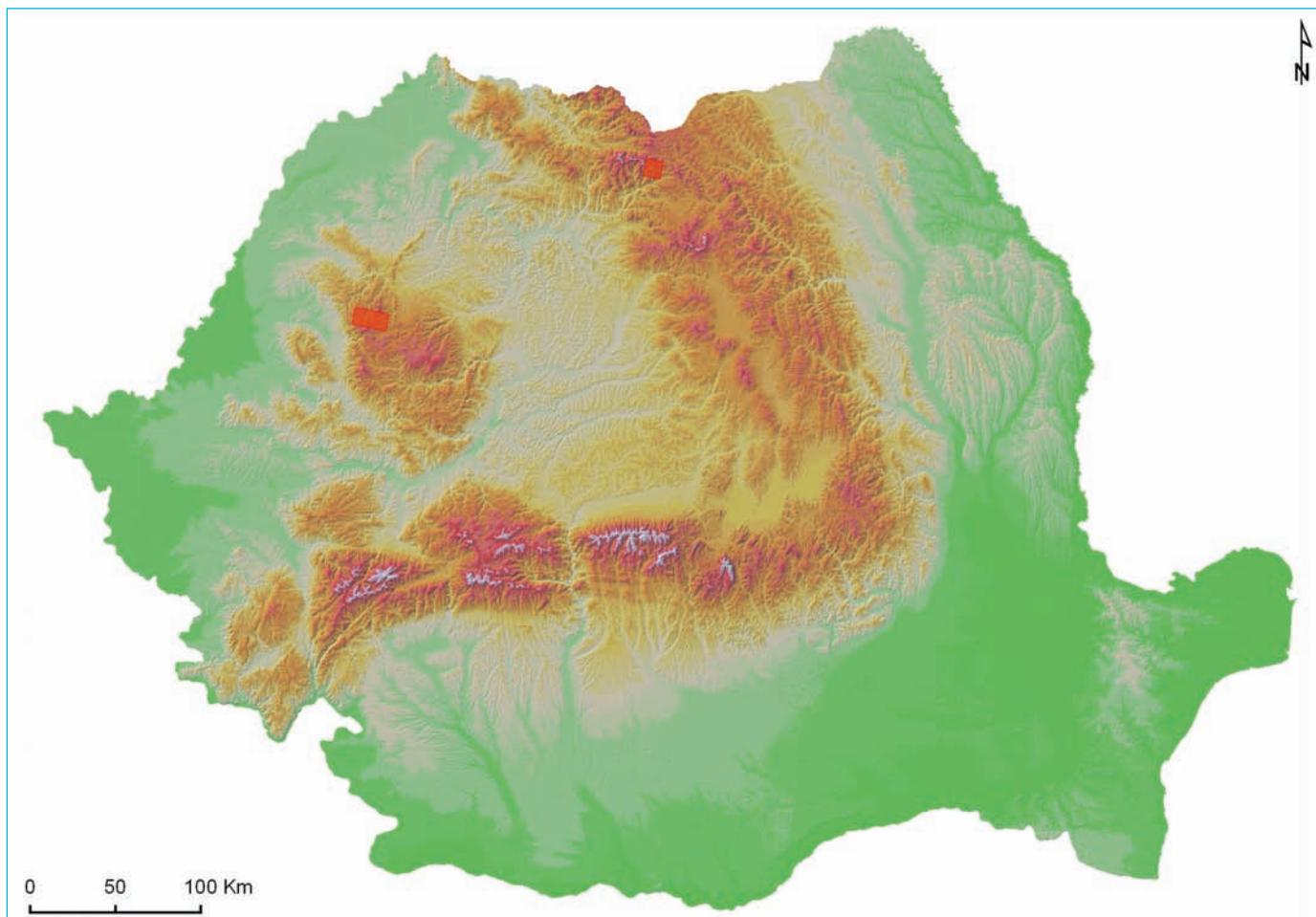
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Prevenirea dezvoltării construcțiilor care cauzează pierderi de locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Restricția autorizării noilor drumuri, piste sau alte elemente de infrastructură care cauzează fragmentarea habitatelor.
- Limitarea extinderii pârtiilor de schi, în stațiunile existente, de asemenea, construirii noilor pârtii, îndeosebi în zonele unde specia este prezentă.
- Controlarea temporară a prădătorilor generaliști, care au un impact negativ asupra succesului de reproducere a speciilor afectate.
- Reglementarea activităților turistice și interzicerea traficului de vehicule în zonele de importanță majoră pentru specie și în toate perioadele în care aceasta este prezentă.
- Evitarea suprapăsunatului în habitatele importante pentru specie.
- Realizarea studiilor privind efectul schimbărilor climatice asupra populațiilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PLOIER AURIU - EURASIAN GOLDEN PLOVER

Pluvialis apricaria

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: *Pluvialis*

SPECIA: *Pluvialis apricaria*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■		■		■	■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■			■	LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie palearctică, arealul de cuibărit întinzându-se din Marea Britanie, prin vestul Germaniei, Danemarca și Fenoscandia, până la statele baltice. Cartierele de iernare sunt situate din Marea Britanie, prin zona Mării Mediterane, până în partea de sud a Mării Caspice. În România această specie poate fi observată numai în timpul migrației.

POPULAȚIE

Cuibărește în Europa în populații mari (460.000-

740.000 de perechi), iar peste 820.000 de exemplare folosesc acest continent pentru a iarna. În condițiile în care nu se cunoaște tendința populației din Islanda în perioada 1990–2000 și luând în considerare declinul efectivelor înregistrat în Suedia și Marea Britanie, se consideră că specia se află într-un ușor declin. Cele mai mari efective cuibăritoare sunt în Islanda, Norvegia și Suedia, iar țările preferate pentru iernare sunt Franța, Portugalia și Irlanda. Între 2.500 și 6.000 de exemplare trec prin România în timpul pasajelor.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul cuibăritului specia este atrasă de habitatele alpine și de tundră, unde este prezentă în special în mlaștinile de turbă bogate în mușchi și licheni și în stufărișurile alpine și subalpine. În timpul migrării și al iernării preferă fânețele umede, dar și păsunile; în aceste perioade din an formează stoluri mari, de câteva mii de indivizi. În timpul migrațiilor de primăvară stolurile sunt de dimensiuni mai mici, putând fi văzute și păsări migrând doar în pereche solitară. Atinge în libertate longevitatea maximă de 12 ani și 8

luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrsta de 2 ani.

Consumă în general râme, dar și diverse insecte, miriapode și melci, pe care le culege de la marginea apei și de pe sol, hrănindu-se uneori și noaptea. Din dieta sa mai fac parte semințele de plante aromate, fructele și resturile de diverse plante. Între teritoriile de hrânire și cuib pot fi și distanțe foarte mari, de până la 7 km.

Perioada de reproducere este între lunile iulie și august, înainte da aceasta având loc schimbarea penajului. Cuibările sunt în perechi solitare și teritoriale, între cuiburi fiind distanțe de câteva sute de metri. Este o specie monogamă, perechile păstrându-se adesea până la decesul unuia din parteneri. Înainte de împerechere are loc parada nupțială, în care masculii alergă cu aripile deschise și sar unul peste celălalt; sunt preferați de femele masculii care sunt cel mai sus. Manifestă o preferință pentru terenurile cu vegetație cu înălțimi mică, de aproximativ 15 cm, ceea ce determină ca un păsunat extensiv, cu 0,5 vaci/ha, să fie favorabil cuibăritului speciei. Masculul face mai multe gropi în sol, iar femela alege una dintre ele, în care va fi amplasat cuibul, construit din mușchi și alte resturi vegetale. În general depune doar o pontă pe an, care este formată din 3-5 ouă gălbui-brune, intens pătate cu negru, cu dimensiunea de 53,48 x 35,8 mm. Incubația durează 27-31 de zile și este asigurată de amândoi adulții, chiar dacă implicarea lor nu este egală ca timp; în general s-a observat că masculul stă pe ouă în timpul zilei, iar femela

clocește noaptea. Immediat după eclozare, puții nidifugi sunt conduși spre habitatele de hrânire, unde adulții stau de pază în timp ce aceștia se hrănesc. Devin zburători după 25-33 de zile. Adulții părăsesc teritoriile de cuibărit în general înaintea păsărilor tinere din acel sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere (inclusiv a construcțiilor).
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrânire în timpul migrațiilor.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru migrație a speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrânire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

NAGÂT CU COADĂ ALBĂ - WHITE-TAILED LAPWING

Vanellus leucurus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: Vanellus

SPECIA: Vanellus leucurus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Nagâțul cu picioare galbene cuibărește predominant în Asia Centrală, cu populații sporadice în sud-estul Europei. Specia migrează la distanțe mici, iernând în partea nord-estică a Africii, în Oriental Mijlociu, Pakistan și în partea de nord a Indiei. În România cuibăritul speciei a fost observat prima dată în anul 2000, în zona complexului lagunar Razem-Sinoc (Grindul Chituc, Vadu) și în Delta Dunării (Sulina și Sfântu Gheorghe). Acest caz a fost și prima înregistrare a cuibăritului speciei în Europa. Este un caz excepțional având în vedere faptul că această populație se află la o distanță de 1.700 km de arealul caracteristic pentru reproducerea speciei și în altă direcție față de rutele de migrație sau cartierele de iernare. În anul 2011 s-a încercat reconfirmarea cuibăritului, însă acest lucru nu a fost posibil, deoarece specia nu a mai fost identificată în arealul în care au fost întâlnită în trecut.

POPULAȚIE

Populația din Europa este una marginală populației mult mai mari din Asia. Fiind la marginea arealului cuibăritor, populația este foarte mică, estimată la 80–320 de perechi cuibăritoare. Efectivele speciei au crescut sau au rămas stabilă în anii 1990–2000 în timp ce efectivele globale au avut o tendință moderată de creștere. Din aceste motive se consideră că, în ansamblu, specia se află într-o creștere moderată. În România populația este estimată la maximum 23 de perechi, însă cuibăritul speciei nu a fost confirmat recent.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul sezonului de reproducere specia cuibărește în apropierea apelor superficiale, stagnante sau lent curgătoare, cu maluri nisipoase sau cu nămol, pe insule mici cu vegetație sau pe marginile mlăștinoasă a lacurilor salmastre.

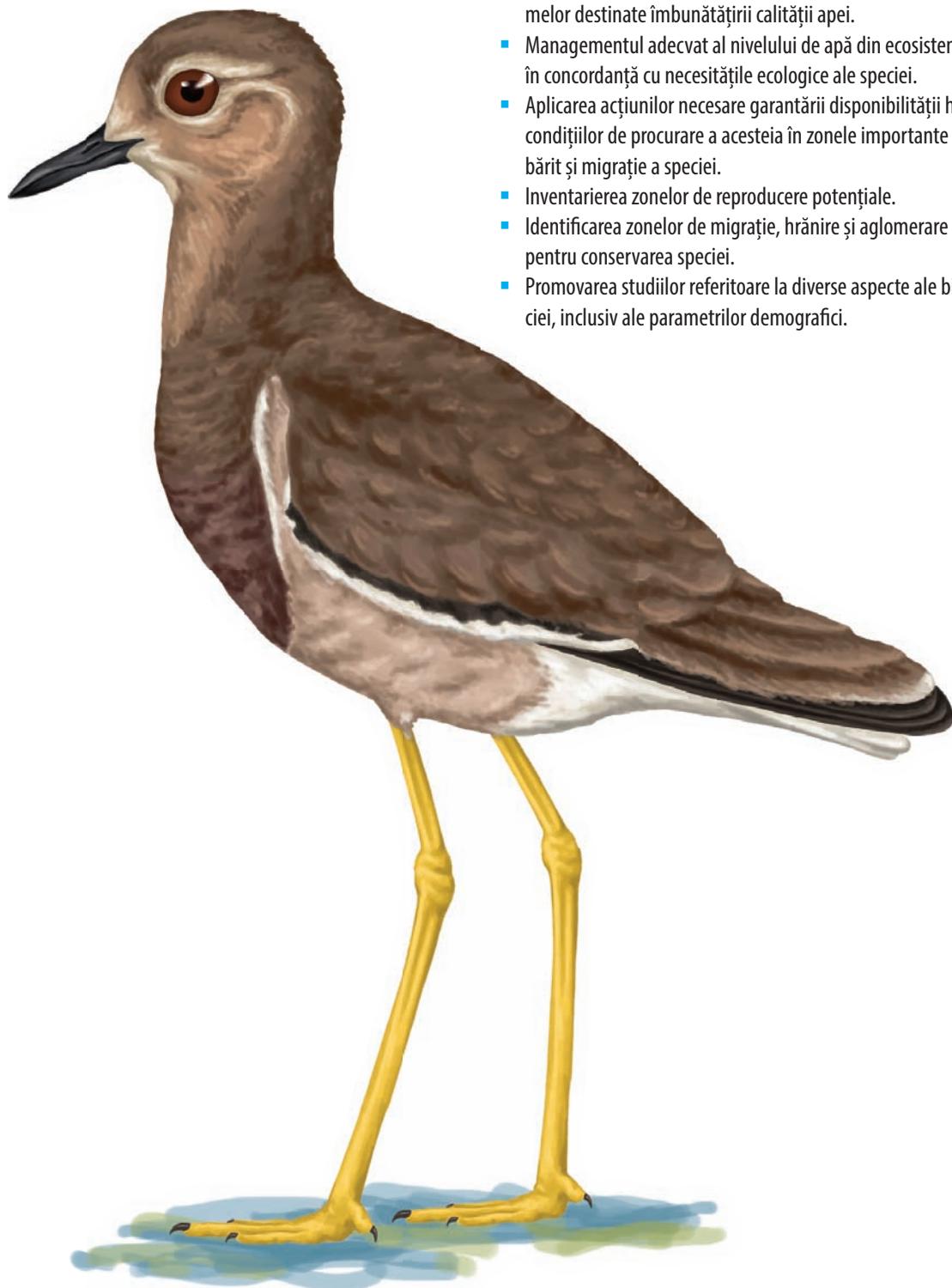
În timpul iernii specia preferă râuri sau șanțuri de drenaj, bălti, lagune, mlaștini și habitate deschise, inundate sau recent desecate. Apare și pe sărături cu arbuști sau pe terenuri agricole irigate (orezări) și evită zonele aride. În țara noastră specia a fost observată în zone cu vegetație rară, pe maluri nămoloase și pe sărăturile din zona Histriei.

Nu se cunosc date cu privire la longevitatea speciei în natură, dar aceasta atinge maturitatea sexuală la 1-2 ani.

Este o pasăre diurnă ce se hrănește culegând prada de pe suprafața apei sau a noroiului. Vânează și în apă, scormonind cu picioarele în zone cu apă puțin adâncă, uneori imersând chiar și capul. Este omnivoră, dieta fiind alcătuită în principal din insecte (mai ales coleoptere, lăcuste sau lepidoptere), dar consumă și anelide, moluște și crustacee. Hrana este completată cu resturi vegetale.

Este o pasare monogamă. Cuibărește în colonii mici de circa 4-24 de perechi, adeseori împreună cu alte specii coloniale, precum ciovlici, piciorongi și chir. În afara perioadei de reproducere specia este mai mult singuratică, cel mult fiind văzută în perechi sau în grupuri mici. Migrează în stoluri de până la 6 indivizi și alcătuiește grupuri de până la 25 de exemplare în cartierele de iernare.

Cuibul este amplasat într-o depresiune puțin adâncă, care este căptușită cu material vegetal. Este poziționat în câmp deschis, deseori în vecinătatea habitatului acvatic. Femela depune 4 ouă, pe care le clocește în alternanță cu masculul timp de 21-25 de zile. Puii sunt îngrijiți de ambii părinți, iar după vîrstă de 28-32 de zile devin zburători. Specia scoate un singur rând de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cui-bărīt și migrație a speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

NAGÂT - NORTHERN LAPWING

Vanellus vanellus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Charadriidae

GENUL: Vanellus

SPECIA: Vanellus vanellus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Nagâțul este o specie cu răspândire largă, care se regăsește în toată Europa și în părțile temperate ale Asiei până în Mongolia și în partea nordică a Chinei. Specia migrează la distanțe mici, iernând în jurul Mării Mediterane și în partea de sud a Asiei până în sudul Japoniei și în nordul Africii. În România cuibărește în toată țara cu excepția zonei Carpaților.

POPULAȚIE

Cuibărește în Europa în populații foarte mari, efectivele speciei fiind cuprinse între 1.700.000 și 2.800.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de 50% din populația globală. Peste iarnă rămân pe teritoriile europene mai mult de 2.800.000 de indivizi. Cu toate că mai multe populații mici au fost stabile sau au crescut între 1990 și 2000, specia a înregistrat un declin în majoritatea Europei (în special populațiile sem-nificative din Marea Britanie, Olanda și Rusia). Astfel efectivul european a căzut cu 30%, motiv pentru care specia este considerată a fi vulnerabilă în Europa. La fel stă situația și în România, unde populația cuibăritoare este estimată la 65.000-130.000 de perechi și este în scădere.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia are o preferință pentru altitudini joase (sub 1.000 m), întâlnindu-se pe pajiști umede naturale sau în fânețe cu suprafețe fără vegetație. Poate fi găsit și pe terenuri mlăștinoase sau terenuri agricole. După cuibărit păsările se adună în grupuri mari pentru migrație și rămân împreună tot timpul iernii. Aceste grupuri pot fi de mai multe mii de indivizi, uneori formându-se chiar și stoluri mixte, în amestec cu multe alte specii de limicole. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este 24 de ani și 5 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

Hrana este procurată de pe pajiști umede, terenuri inundate, maluri de râuri sau de lacuri și mlaștini cu apă sărată sau dulce. Urmărește prada pe distanțe scurte, iar când se oprește exe-

cută mișcări de vibrație pe suprafața solului cu unul dintre degete, pentru a speria prada care încearcă să scape, devenind astfel o captură mai ușoară. Este o specie omnivoră, dar se hrănește predominant cu nevertebrate, precum adulții și larve de insecte terestre și acvatice, viermi, păianjeni, melci sau broaște. În cartierele de iernare din Africa se mai hrănește și cu pești mici și semințe. Este o specie activă și în timpul nopții. Sezonul de reproducere este în perioada aprilie–iulie. În general specia formează perechi monogame, dar pe teritorii bogate în hrana un mascul poate să aibă mai multe femele. Masculul sapă cavitatea pentru cuib în timp ce bate din coada ridicată, astfel arătându-i femelei partea portocalie de la baza cozii; în cazul în care femela dorește să formeze o perche cu acesta, rămâne și căptușește cuibul. Ea va depune 3-5 ouă de culoare gri-verzui cu pete maroniu-închis, având dimensiunile de 46 x 33 mm. Acestea sunt incubate de ambii parteneri timp de 21-28 de zile. Puii eclozează sincron, în câteva minute părăsesc cuibul și sunt conduși de părinți pe teritoriile umede, bo-

gate în insecte. Ei devin zburători după 35-40 de zile de la eclozare. Specia manifestă atașament față de locurile de cuibărit, atât adulții, cât și păsările tinere, acestea întorcându-se la locurile unde au crescut pentru a cuibări. O perche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului, inclusiv cea cauzată de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii.
- Perturbarea antropogenă.

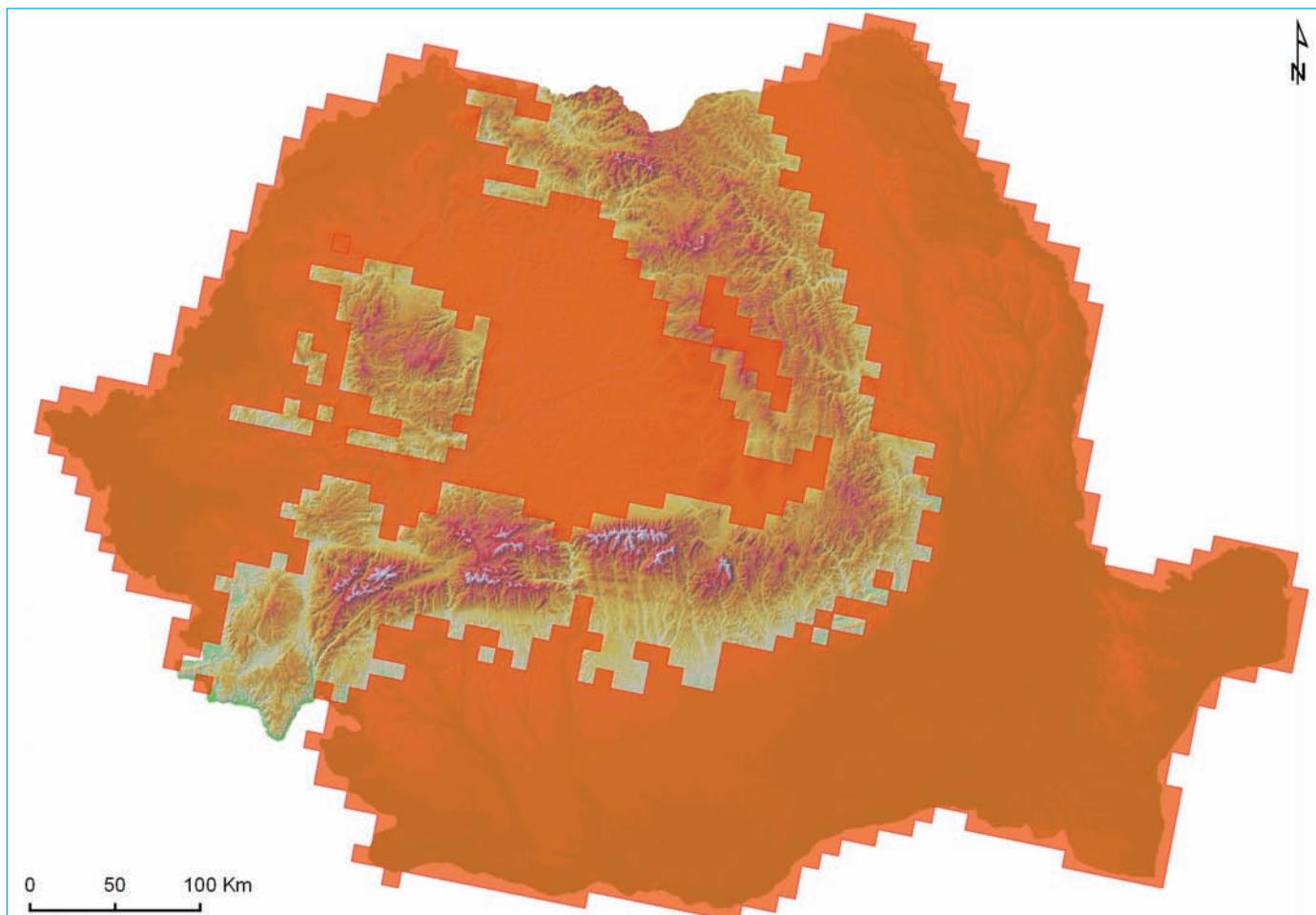
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv ale celor care vizează construcțiile.

- Măsuri de management pentru vegetația palustră și ripariană, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului apei din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Menținerea de fâșii ncultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire sau cuibărire.
- Promovarea cosirii manuale sau a cosirii mecanizate cu viteza redusă pentru a permite puilor să se refugieză.
- Interzicerea pășunatului pe pășunile inundate mai devreme de 2 săptămâni de la retragerea apelor.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FUGACI MIC - LITTLE STINT

Calidris minuta

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Calidris*

SPECIA: *Calidris minuta*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie palearctică cu populații cuibăritoare din partea nordică a Scandinaviei până la delta râului Yena în Siberia, de-a lungul coastei Oceanului Arctic. În România apare numai în timpul migrației, mai ales în Dobrogea, la habitate acvatice diferite, precum malurile mlăștinoase ale lacurilor mari, malurile nisipoase din Delta Dunării, de-a lungul canalelor și în bălțile cu apă salmastră.

POPULAȚIE

În Europa cuibărește în partea nordică a Norvegiei și a Rusiei, ceea ce reprezintă mai puțin decât jumătatea arealului speciei. Chiar dacă

estimările variază, populațiile cuibăritoare probabil sunt substanțiale (între 46.000 și 460.000 de perechi). În Europa iernează peste 9.100 de exemplare. În timpul pasajelor pot fi observate în România între 1.000 și 5.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada de reproducere specia ocupă habitatele de tundră aflate la mică altitudine din regiunea arctică. Preferă suprafetele de sol aride, fără vegetație, cu tufișuri sporadice de sălcii de talie mică (Salix herbacea), care se află în apropierea zonelor mlăștinoase. De asemenea, preferă și acele habitate unde între mușchi și rogoz se intercalează frecvent movile cu vие-

toare (Empetrum sp.) Evită zonele în care precipitațiile anuale ajung să depășească 250 mm. În timpul iernii specia poate fi observată frecvent în bancuri nisipoase și nămoluoase estuariene și în lagune închise de-a lungul coastelor. Apare de asemenea și în interiorul continentului, pe bălți, iazuri, mlăștini, pe malurile nămoluoase și nisipoase ale râurilor și în zone inundate cu vegetație densă.

Specia migrează pe distanțe mari traversând tot palearcticul de vest. Ocazional poate rămâne nomadă, în timpul sezonului rece urmărind schimbările habitatelor. În afara sezonului de reproducere zboară în stoluri de 20-30 de exemplare, deseori amestecându-se în stoluri mixte

cu alte specii de fugaci.

În sezonul de cuibărit consumă în principiu diptere adulte și larvele acestora, pe care le culege din mâlul prezent la marginea habitatelor acvatice. În afara acestei perioade din an, hrana consumată este mult mai variată, constând din moluște, crustacee, insecte (Formicidae, Hymenoptera, Diptera, Coleoptera), viermi inelați. Poate consumă și diverse plante.

Cuibul este o formată într-o adâncitură superficială în sol, fiind căptușit cu vegetație. În acest cuib femela depune de obicei 3-4 ouă, pe care le incubează timp de 20-21 de zile. Puii sunt îngrijiți probabil de ambii părinți, însă informațiile cunoscute despre această specie nu sunt complete. Au fost constatate frecvent și cazuri de poligamie, atât femela, cât și masculul putând incuba ponte separate.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv ale celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interzicerea proiectelor de infrastructură în zonele umede și a lucrărilor de curățare/mentenanță a canalelor dacă nu sunt necesare pentru managementul sitului. Excepțiile trebuie autorizate de autoritatea de management a ariei protejate.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

FUGACI DE ȚÂRM - DUNLIN

Calidris alpina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Calidris*

SPECIA: *Calidris alpina*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită în zona arctică atât în palearctic, cât și în nearctic. În Europa cuibărește în partea nordică a Scandinaviei și a Rusiei, de-a lungul Oceanului Arctic. Populațiile din Europa iernează pe litoralul Europei de Vest și cel al Mării Mediterane. În România specia apare frec-

vent în migrație la heleșteie, bălti, râuri, brațe moarte ale râurilor sau canale.

POPULAȚIE

În Europa specia cuibărește cu populații semnificative (300.000-570.000 de perechi) și iernează un număr de peste 1.300.000 de exemplare.

Populațiile care traversează România în timpul pasajelor sunt estimate între 10.000 și 30.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în regiunea de coastă, unde apare pe zonele de șes, în mlaștini cu movile de

vegetație, în habitate de tundră cu turbări sau alte habitate deschise în zona litoralului care rămân umede de-a lungul întregului sezon de cuibărit. În timpul migrării preferă estuarele cu malurile nămoloase și noroioase, dar apare și în diverse habitate acvatice sărate, salmastre și dulci, precum lacuri, râuri, brațe moarte de râu, canale mai mari cu maluri nămoloase și noroioase, atât pe litoral, cât și în interiorul continentului. Pentru zonele de adăpostire specia preferă pășunile și alte habitate deschise, lipsite de vegetație înaltă care să ofere un avantaj pentru prădători.

Specia este omnivoră atât în timpul sezonului de reproducere, cât și în timpul migrațiilor și al iernării, consumând de obicei insecte adulte și larvele lor, moluște, viermi, plante (în majoritate semințe) și ocazional pești. Activitatea exemplarelor poate să fie atât diurnă, cât și nocturnă.

Cuibul este format într-o adâncitură superficială în sol, fiind căptușit cu vegetație. El este amplasat în colonii mari în care cuiburile se află la distanță unele de altele. Are o singură pontă alcătuită de obicei din 4 ouă, care sunt clocite de ambii părinți. După eclozare puii părăsesc cuibul, dar sunt dependenți de îngrijire parentală în stadiul inițial de dezvoltare, devenind independenți la vîrstă de trei săptămâni. Cea mai mare parte a timpului juvenilii sunt îngrijiti de către mascul, deoarece femela obisnuiește să părăsească puncta și arealul de cuibărit după depunerea ouălor.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv ale celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Interdicția proiectelor de infrastructură în zonele umede și a lucrărilor de curățare/mentenanță a canalelor dacă nu sunt necesare pentru managementul sitului. Excepțiile trebuie autorizate de autoritatea de management a ariei protejate.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

BĂTĂUŞ - RUFF

Calidris pugnax (Philomachus pugnax)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Calidris*

SPECIA: *Calidris pugnax*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■		■						
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu distribuție palearctică, având populații cuibăritoare din partea de nord-vest a Europei, din partea nordică a Eurasiei până la Peninsula Chukotsky din Siberia. Petrece iarna într-un areal care se întinde din zona Mării Mediterane și în Africa subsahariană prin Oriental Mijlociu până la subcontinentul indian. Specia migrează pe un front larg prin Europa, astfel întâlnindu-se frecvent și în țara noastră în timpul migrației.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare (200.000-510.000 de perechi) și a fost stabil în anii 1970–1990. Deși specia a avut efective stable numeric în câteva țări, între 1990 și 2000 majoritatea populațiilor europene (inclusiv populațiile-cheie din Rusia și Suedia) au suferit un

declin, astfel încât specia a scăzut moderat din punct de vedere numeric. Iernează în Europa peste 3.400 de exemplare. În România efectivul care este văzut în timpul pasajelor este de 35.000-100.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în habitate de tundră de la limita pădurilor până la coasta Oceanului Arctic. Preferă pentru împerechere dealurile aride și versanții cu tufișuri de sălcii, *Salix spp.*, și mes-teacăn, *Betula sp.*, iar pentru cuibărit se deplasează în teritorii cu rogozuri înalte. Se hrănește în zone litorale, delte, mlaștini sărate și în zone umede de câmpie (precum bălti mici cu vegetație la margine și mlaștini cu movile). În afara perioadei de reproducere specia poate fi văzută căutându-și hrana la malurile noroioase ale băltilor salmastre, saline și alcaline, pe maluri

de râuri, mlaștini și în zone inundate, dar și în fânețe, pășuni sau pe terenuri agricole (cultivate în special cu grâu sau orez). Migrează în stoluri mari, de mii de indivizi, iar pe teritoriile de iernare formează grupuri uriașe. Greutatea păsărilor variază foarte mult în perioada migrației, când consumul energetic este foarte mare. Atunci când staționează pe rutele de pasaj și se hrănesc intens, își pot dubla greutatea în 10-14 zile. Femelele sunt mai sociabile, amestecându-se deseori în stoluri mixte cu alte limicole, însă masculii realizează mai multe grupuri monospecifice. Atinge în libertate longevitatea maximă de 13 ani și 9 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani. În perioada de cuibărire hrana este reprezentată aproape în întregime de insecte terestre și acvatici (în special coleoptere și diptere). În migrație și în timpul iernii se hrănește cu insecte dipte-

re, efemeroptere, lăcuste, crustacee, arahnide, moluște, anelide, broaște și pești de talie mică. Dieta este completată cu hrana de origine vegetală, cel mai des consumând boabe de orez și alte cereale.

Este o specie poligamă. Masculul este un pic mai mare decât femela, iar în perioada împerecherii adoptă un penaj extrem de spectaculos, dezvoltând un guler din pene în jurul gâtului, pe care îl etalează în fața femelelor și în luptele între masculi. Aceste lupte sunt rituale și simulate, cu rolul de a impresiona femelele, ele având loc în zone speciale, numite arene, care se păstrează de la an la an. Culoarea penajului și în special a gulerului diferă de la un mascul la altul. Astfel, gulerul poate fi alb, negru, ruginiu sau o combinație a acestor culori. Unii masculi dezvoltă și smocuri proeminente de pene în zona urechilor. Acest penaj nupțial se poate vedea foarte rar la exemplarele din România, în perioada de sfârșit a migrației de primăvară. Cuibărește din luna mai până în luna august în zone măștinoase și greu

accesibile pentru eventualii prădători. Cuiburile sunt foarte bine camuflate în vegetația înaltă și sunt făcute într-o scobitură mică din pământ care este căpățină cu iarbă. Masculii se împerechează de obicei cu o singură femelă, însă nu participă la clocit și la creșterea puilor, ei adunându-se în stoluri. Femelele cloresc singure cele 2-4 ouă verzui și cresc bobocii solitar sau în grupe semicoloniale. Incubația durează 20-23 de zile, puii fiind nidifugi și urmându-și mama imediat după eclozare. Ei devin zburători și independenti la vîrstă de 25-28 de zile de la eclozare. Este depusă o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere (inclusiv a construcțiilor).
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire în timpul migrațiilor.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru migrație a speciei.
  - Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
  - Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

BECĂȚINĂ COMUNĂ - COMMON SNIPE

Gallinago gallinago

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: Gallinago

SPECIA: Gallinago gallinago

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în aproape toată Europa. Populațiile din nordul și din estul extrem migrează spre sud-vest pentru a iarna, dar ajung și în Africa.

POPULAȚIE

Populația globală este estimată la 4.000.000 de indivizi dintre care în Europa cuibăresc între 930.000 și 1.900.000 de perechi. În ciuda unui declin din mai multe țări în perioada 1990–2000, destule populații europene au rămas stabilite în tot acest timp.

Populația cuibăritoare din România este mică și estimată la 30-50 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în mlaștini și zone umede, deseori pe marginea lacurilor și a râurilor. Iarna stă în zone de coastă sau mlaștinoase. Longevitatea maximă în libertate este de 18 ani și 2 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

Se hrănesc la răsăritul și la apusul soarelui, sondând cu ciocul lung în noroi, la marginea habitatelor acvatice, acolo unde adâncimea apei este foarte mică. Dieta este formată în special din diversi viermi, moluște și crustacee de talie mică. Ocazional poate consuma și semințe și chiar fructe de pădure. Atunci când introduce ciocul complet în substrat, poate deschide doar vârful acestuia, cu care preia hrana, fără a fi nevoie de extragerea ciocului.

Pleacă de pe locurile de cuibărit în luna iulie și revin în anul următor în lunile martie–mai. Masculii sunt primii care ajung la locurile de cuibărit și stabilesc teritoriile. Femelele selecțează un loc de cuib și legătura dintre păsări este întărită de un ritual nupțial în care masculul zboară în cerc, apoi intră în picaj și produce un sunet de tobă în timp ce coada îi vibrează în aer. Inițial s-a crezut că este o specie strict monogamă, însă studii ulterioare au evidențiat faptul că există o poligamie, în care indivizii

de ambele sexe pot avea împerecheri cu diverși parteneri. În acest caz, legătura dintre cei doi parteneri este consolidată în timpul incubării. Cuibul este o mică adâncitură din sol, căpușită cu frunze și fire de iarbă, în care femela depune în perioada aprilie–iulie o pontă formată din 3-5 ouă brun-măslinii, cu pete. Dimensiunea unui ou este de 40 x 29 mm. Femela clocește timp de 18-20 de zile. Părintii împart puncta eclozată în două grupuri, fiecare dintre ei luând în grija jumătate dintre pui. Aceștia păresc cuibul după 19-20 de zile de la eclozare, fiind capabili de zbor. Specia crește un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Vânătoarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

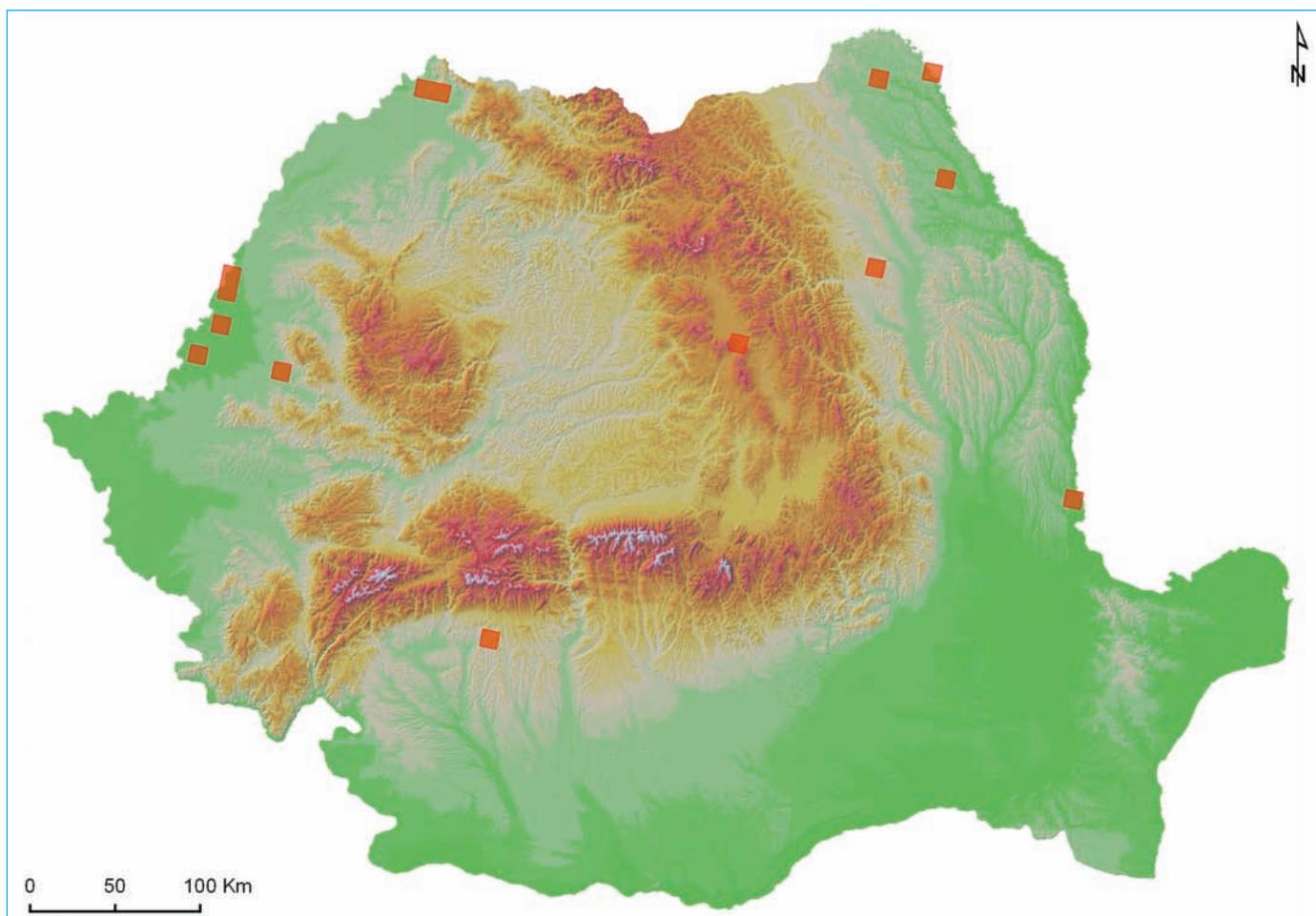
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea zonelor umede.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță

cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Interzicerea vânătorii și controlul braconajului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SITAR DE PĂDURE - EURASIAN WOODCOCK

Scolopax rusticola

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Scolopax*

SPECIA: *Scolopax rusticola*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■			■			■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■		■		LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Sitarul de pădure este o specie care se găsește în ce mai mare parte a Eurasiei temperate și subarctice. Populațiile nordice din Europa migrează pentru iernare în sudul Europei, iar cele asiatiche în zona subcontinentului indian. Populațiile din zone cu ierni blânde din vestul Europei și din câteva insule aflate în Oceanul Atlantic sunt sedentare.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la aproximativ 1.800.000-6.600.000 de perechi, cele mai semnificative populații regăsindu-se în Suedia și Rusia. În perioada 1970-1990 populația a fost în general stabilă, dar între 1990 și 2000 a înregistrat un declin în Rusia, unde se regăsește cea mai semnificativă populație, fapt ce a dus la un trend populational în scădere moderată. Populația din România este apreciată a fi formată din 1.000-5.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sitarul de pădure preferă în perioada de cuibărit pădurile de foioase sau de amestec, întinse și nefragmentate, care conțin tufișuri dense, un strat ierbos bogat și care au, de asemenea, în apropiere, un mozaic de habitate care includ zone uscate și calde pentru odihnă, zone umede pentru hrănire și zone deschise pentru zbor. În afară sezonului de cuibărit trăiește în habitate similare, dar nu este la fel de pretențios. În mod special această pasăre este atrasă de zonele bogate în humus, care conțin cantități însemnante de râme, hrana sa preferată. Este o specie crepusculară și în mare parte solitară, care migrează numai noaptea, în grupuri mici. Migrația de primăvară începe în februarie, iar păsările ajung în cartierele de cuibărit în lunile martie-mai. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 15 ani. Ambele sexe ating maturitatea sexuală la un an.

Se hrănește predominant cu râme, în special în afara sezonului de cuibărit, dar din dieta sa mai fac parte și nevertebrate mici precum gândaci, urecheliști, miriapode, păianjeni, melci și lipsitori. Datorită ochilor mari comparativ cu corpul, așezăți spre creștetul capului și puțin înapoi, care îi asigură o vedere de jur-împrejur (de 360 de grade), sitarul nu poate fi surprins nici atunci când se hrănește cu ciocul înfipt în pământ.

Sezonul de împerechere începe în aprilie-iunie, masculul desfășurând zboruri și cântece nupțiale în timpul serii și dimineața devreme, pentru a atrage femelele. Cuibul este poziționat pe sol, are formă de cupă și este căptușit cu frunze și material vegetal disponibil în zonă. Femela depune o pontă formată din aproximativ 4 ouă de culoare crem cu pete gri ori maronii. Dimensiunea unui ou este de 44 × 34 mm. Incubația începe după depunerea ultimului ou și durează 21-24 de zile, fiind asigurată numai de către femelă. Puii sunt nidifugi și pot părăsi cuibul imediat ce eclozează, urmându-și părintele. Ei devin complet zburători după 15-20 de zile, deși pot zbura pe distanțe mici încă de la vîrstă de 10 zile. Rare, atunci când pupii sunt în pericol, mama poate să îi transporte la distanță luându-i între picioare, pe corp și coadă, în gheare sau poate să zboare chiar și cu ei pe spate.

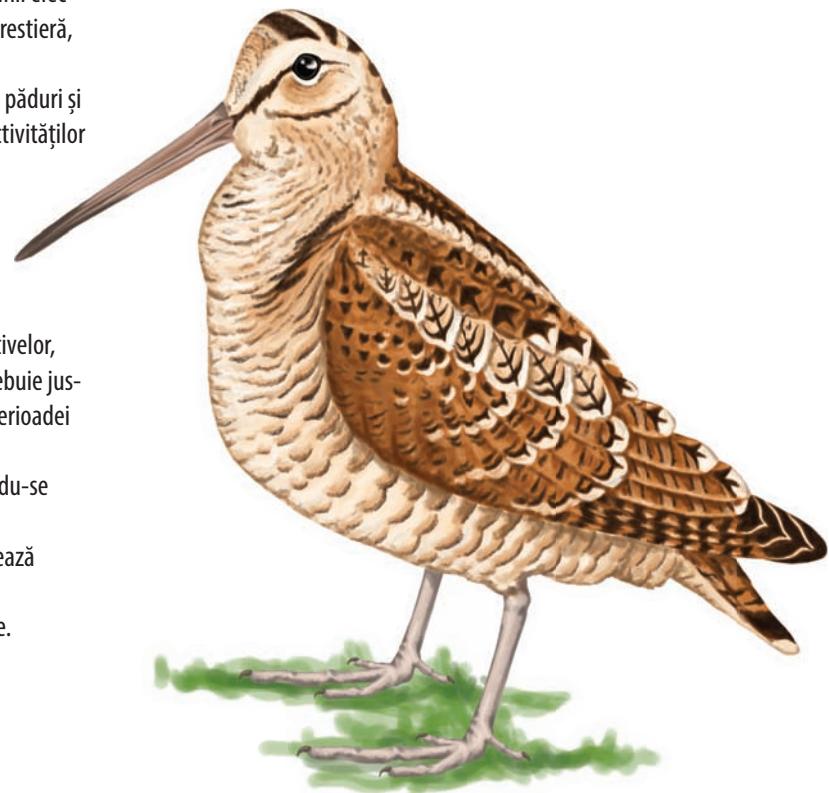
AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Vânătoarea și braconajul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

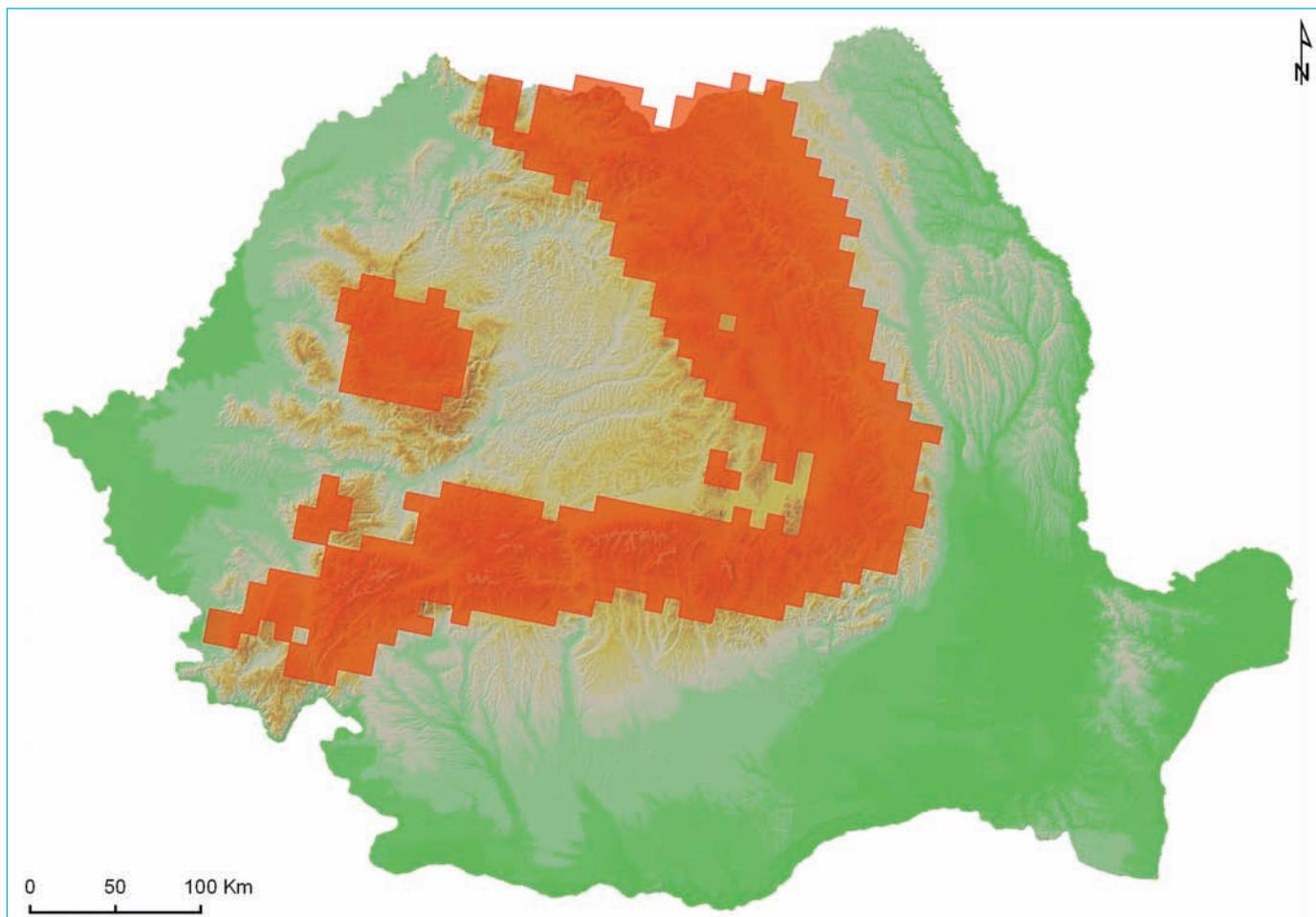
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.

- Întreținerea și restaurarea pădurilor situate în apropierea zonelor umede.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare (drumuri, linii electrice, conducte de gaz etc.) fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie justificată și aplicată pe terenurile de cuibărit numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management forestier care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Stoparea vânătoriei și controlul braconajului la această specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SITAR DE MAL - BLACK-TAILED GODWIT

Limosa limosa

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: Limosa

SPECIA: *Limosa limosa*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	■	NT	III	II	■

DISTRIBUȚIE

Sitarul de mal are un areal mare, dar este răspândit insular. În Europa zona cuibăritoare este reprezentată în mare parte de estul și nord-vestul continentului, întinzându-se din Islanda până în Rusiaestică, Mongolia și China. Este o specie migratoare, care iernează în sudul Europei și al Asiei, în zonele de coastă și în centrul Africii și în Australia.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 99.000-140.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația totală a speciei. În perioada 1970–1990 efectivele de sitar de mal au înregistrat un declin mare. Cu toate că în perioada următoare, 1990–2000, în unele zone s-au înregistrat creșteri sau stagnări populacionales, efectivele din țările cu populații semnificative (Olanda și Rusia) au continuat să scadă, iar pe ansamblu specia înregistrează un trend populational puternic descreșător. În Europa iernează peste 64.000 de exemplare. În România populația cuibăritoare este estimată a fi cuprinsă între 40 și 80 de perechi, iar în pasaj pot tranzita țara noastră efective cuprinse între 2.000 și 10.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele preferate în timpul cuibăritului sunt reprezentate de pașiști cu iarbă înaltă și sol moale, în special pășuni, fânețe, pașiști umede, mlaștini ierboase și margini de lacuri. În afara perioadelor de cuibărit specia se regăsește în apropierea habitatelor acvatice cu apă dulce, preferând marginile lacurilor, pașiștile inundate, orezăriile, lagunele și estuarele mlaștinoase, precum și habitatele sărăturate (mlaștini sau pașiști). Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 23 de ani.

Dieta este omnivoră, preferând însă nevertebratele, precum larve de insecte, anelide, polichete, crustacee, păianjeni, icre de pește, ponte și mormoloci de broaște. În timpul migrației ortopte-

rele predomină în dieta lor în timp ce pe parcursul iernii se hrănește și cu materie vegetală, cum ar fi fructe de pădure, semințe sau boabe de orez.

Se întoarce din cartierele de iernare în perioada februarie–aprilie, la aceleași locuri de cuibărit, fiind cunoscută ca o specie care are o afinitate crescută asupra acestor locuri. Cuibărește în colonii mici. Mai multe cuiburi sunt construite de masculi pentru a cucerii femela, fiecare cuib fiind apărat până când se formează perechea și se stabilește la unul dintre acestea. Perimetru cuibului este apărat pe o rază de 35–50 m. Cuibul este amplasat pe pământ, în vegetație mică și deseori luxuriantă, are un diametru de 12–15 cm și este căptușit cu un strat gros de iarbă, frunze și alte materiale vegetale disponibile. Femela depune o pontă formată din 3–6 ouă de culoare verde-oliv, maroniu-închis. Dimensiunile unui

ou sunt 55 x 37 mm. Incubația este realizată de ambii părinți și durează circa 22–24 de zile. Puii sunt nidifugi și sunt încălziți de către părinți în noptile reci. După eclozare ei sunt conduși de către părinți către habitatele de hrănire specifice, reprezentate de margini de lacuri și mlaștini. Puii devin zburători la 25–30 zile. După ce puii zboără, adulții hoinăresc în căutarea de hrănă, dar nu plecă din arealul de cuibărit până la sfârșitul lui octombrie.

AMENINȚĂRI

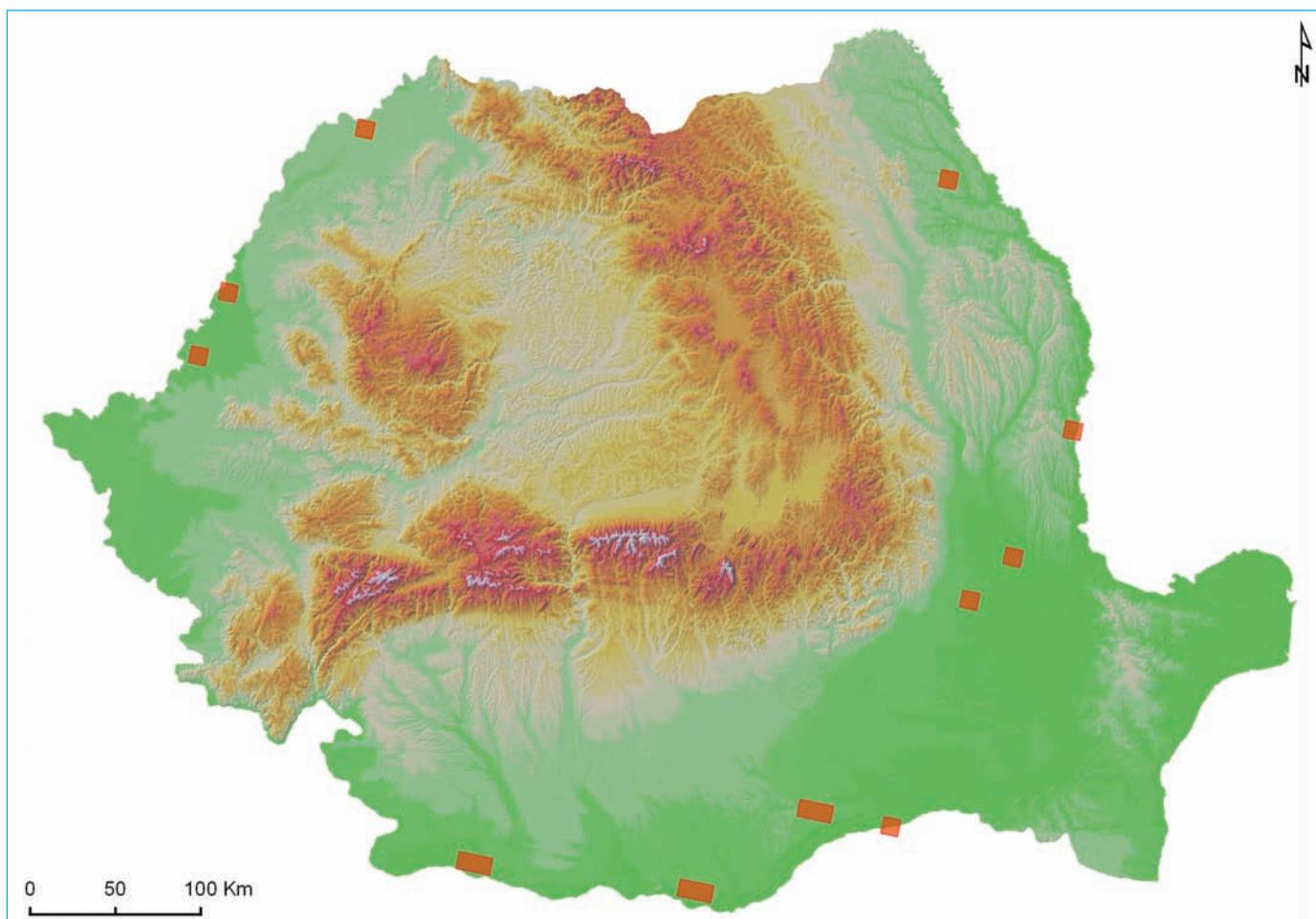
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv ale celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit și migrație ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede, artificiale sau seminaturale.
- Elaborare și implementare planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclul inundare–uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CULIC MIC - WHIMBREL

Numenius phaeopus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Numenius*

SPECIA: *Numenius phaeopus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		■ LC	III	II	■	

DISTRIBUȚIE

Culicul mic este larg răspândit la nivel global. În timpul cuibăritului preferă zonele nordice precum Alaska, Islanda, Insulele Feroe, centrul și nordul Eurasiei. Este o specie migratoare, care iernează în zonele de coastă din sudul Americii de Nord, ale Americii Centrale, în mare parte din coasta Americii de Sud și a Africii, în sudul Asiei și în zona de coastă a Australiei.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este mare, 160.000-360.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din efectivul total al speciei. Deși nu există date complete, în perioada

1990-2000 s-a înregistrat un declin în anumite țări, dar acesta a fost compensat cu creșterea populației în alte țări. De aceea, în prezent se consideră că specia are un trend populational stabil. Culicul mic este o specie nordică, care nu cuibărește în România, găsindu-se doar în pasaj. Efectivele care tranzitează țara noastră sunt estimate la 1.000-4.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În perioada cuibăritului preferă mai multe habitate umede de tundră, precum mlaștini, rogozișuri, margini de lacuri, văi de râuri sau chiar păduri deschise. Evită însă habitate extreme reci sau umede, cu pantă abruptă sau terenurile cu

vegetație deasă ori înaltă. Iernează în zona de coastă, preferând plajele și pajiștile inundate, precum și zonele mlaștinoase. Longevitatea maximă în libertate este de 16 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

Se hrănește afundându-și ciocul în nămol sau ciugulind de pe sol, uneori chiar și noaptea. Este o pasăre omnivoră, dar preferă în mare parte nevertebratele precum diverse larve de insecte, râme, crabi, melci, viermi și păienjeni. Mai rar consumă hrănă de origine vegetală, de exemplu semințe, flori, frunze și fructe. În timpul iernării din hrana sa fac parte mai ales crustaceele, moluștele, viermii policheți și ocazional pești sau chiar juvenili ai altor pasări.

Părăsește zona de cuibărit în perioada iulie–septembrie și revine în perioada aprilie–iunie. Formează perechi monogame. De obicei cuibăresc în colonii disperse, dar sunt foarte teritoriale și își apără zona de cuibărire. Masculii atrag femelele cu cântece în timp ce zboară în cercuri la înălțime. Odată formată perechea, femela face o adâncitură în sol și aduce frunze pentru a construi cuibul. Deseori construiesc cuiburi în iarba, buruieni sau pe o movilă. Cei doi părinți cloresc pe rând puncta formată din 3-4 ouă verzi sau măslini, cu mărimea de 58 x 41 mm, timp de 27-28 de zile. De asemenea, ei au grija de pui timp de 35 - 40 de zile. Aceștia sunt nidifugi și părăsesc cuibul ca să își urmeze părinții. De cele mai multe ori femela pleacă din teritoriul de cuibărit, lăsând puii încă nezburători în grija masculului. Atât ouăle, cât și puii au un colorit criptic, permisându-le să se camufleze mai ușor în mediul său.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv ale celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante migrație a speciei.
- Elaborare și implementare planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclul inundare–uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

CULIC MARE - EURASIAN CURLEW

Numenius arquata

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Numenius*

SPECIA: *Numenius arquata*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■	NT	III	II	■

DISTRIBUȚIE

Cuibărește mai rar în părțile sudice ale Europei, preferând centrul, nordul și nord-vestul continentului, arealul extinzându-se până în Siberia. Culicul mare este o specie migratoare, care iernează în zonele de coastă din nord-vestul Europei, în zona Mediteranei, în Orientalul Mijlociu și în partea sudică a Asiei și a Africii.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare, aproximativ la 220.000-360.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația globală, în timp ce în sezonul rece în Europa iernează în jur de 420.000 de indivizi. În perioada 1970–1990 populația europeană a cunoscut un declin care continuă și în prezent. Populații semnificative iernează în Finlanda, Marea Britanie și Rusia, iar în timpul iernii cele mai mari efective se regăsesc în Olanda și Marea Britanie.

Populația cuibăritoare din România este foarte mică și estimată a fi de maximum 10 perechi. În timpul migrației efectivele de culic mare din

țara noastră sunt approximate a fi cuprinse între 8.000 și 15.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în zone umede inclusiv mlaștini dulci-cole ori sărate, plaje pietroase cu bălți, estuare, maluri nisipoase și pajiști inundabile. În general preferă bălțile și mlaștinile pentru cuibărit și iernează în zonele de coastă. Limita altitudinală pentru arealul de cuibărit este de 600 m. Longevitatea maximă înregistrată în libertate este de 31 de ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

Se hrănește în principal cu nevertebrate acvatice, pe care le capturează sondând cu ciocul lung în noroi, uneori chiar și noaptea. Din dieta sa mai pot face parte și pești mici, amfibieni, șopârle, puii altor păsări, ouă și mamifere mici. Consumă ocazional și hrana vegetală, reprezentată de fructe diverse și semințe, inclusiv cereale.

Pasările părăsesc zonele de cuibărit în perioada iunie-august și se întorc începând cu luna februarie a anului următor. Perechea este mo-

nogamă, iar cuibăritul are loc de obicei la aceeași cuib, perechea fiind solitară și teritorială. În cadrul ritualul nupțial masculul cântă în zbor, avântându-se cât mai sus și apoi planând spre pământ cu aripile întinse la maximum. El construiește la începutul sezonului de reproducere mai multe cuiburi din care femela alege unul în care depune ponta. Cuibul este format într-o mică denivelare în sol și este deseori plasat în iarbă sau pe terenuri acoperite de rogoz. El este căptușit cu iarbă și câteva pene. Punta constă din 3-5 ouă bej, maronii sau măslinii, cu dimensiunea de 68 x 48 mm, care sunt depuse în perioada aprilie-mai. Incubația este asigurată de către ambii părinti timp de 27-29 de zile. Femela este cea care cloște cea mai mare parte a timpului, iar masculul îl aduce hrana la cuib și o înlocuiește la cuibărit. Amândoi îngrijesc puii, însă de multe ori femela pleacă din teritoriul de cuibărit, lăsând puii încă nezburători în grija masculului. La 32-38 de zile de la eclozare puii sunt capabili de zbor și devin independenți. Perechile au un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.

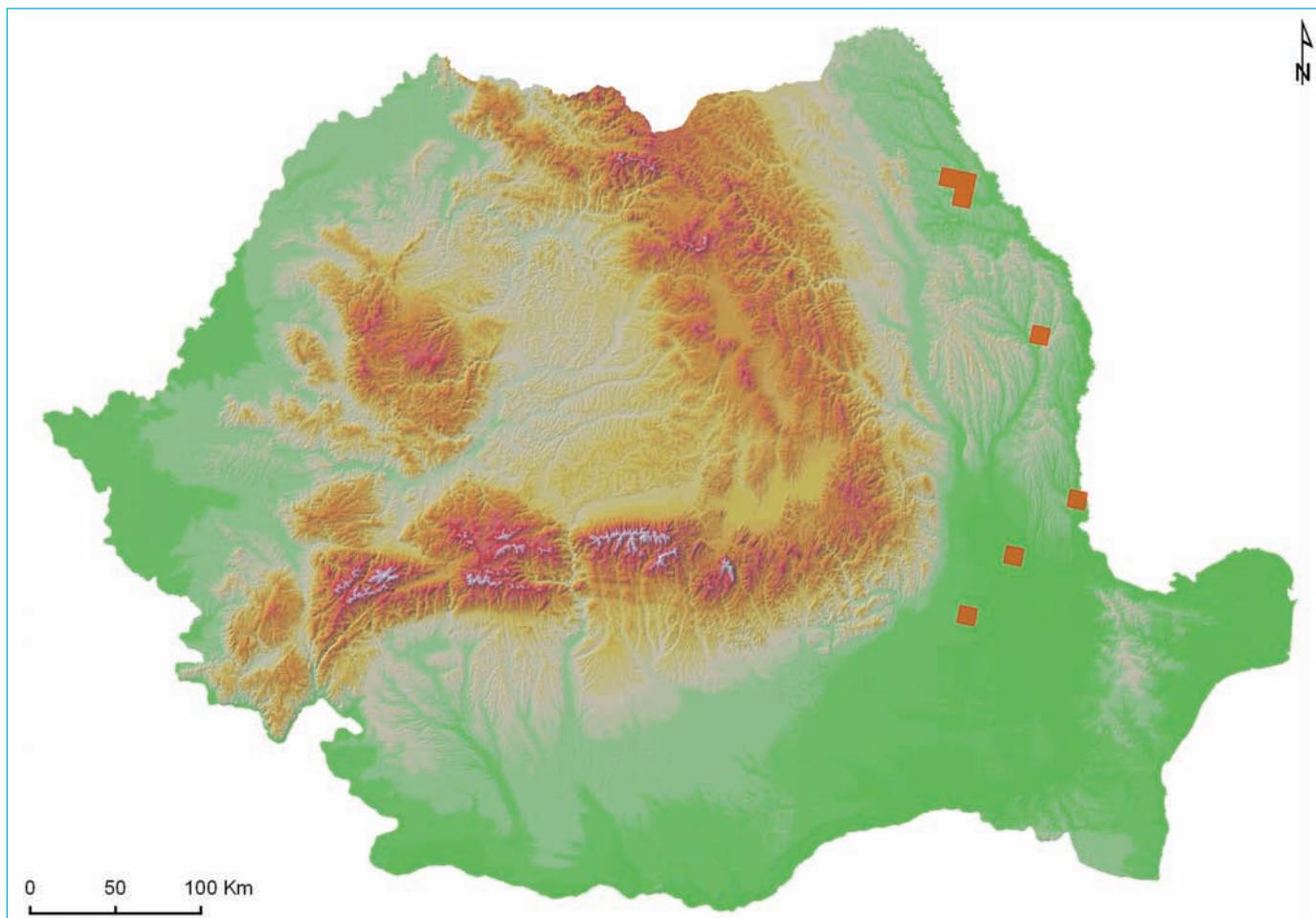
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv ale celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cui-bărit și migrație ale speciei.
- Elaborare și implementare planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclul inundare–uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticiti.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FLUIERAR DE MUNTE - COMMON SANDPIPER

Actitis hypoleucus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Actitis*

SPECIA: *Actitis hypoleucus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în aproape toată Europa. Majoritatea păsărilor din acest continent migrează iarna spre Africa, părăsind ținuturile de reproducere în luniile iulie-august, pentru a reveni în perioada aprilie-mai.

POPULAȚIE

În România cuibăresc anual între 5.200 și 9.600 de perechi.

Populația europeană constă din 720.000-1.600.000 de perechi cuibăritoare și este considerată o specie în declin moderat.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este caracteristică zonelor sărace în vegetație de la marginea râurilor, a pâraielor și a lacurilor. Prezența sa este mai neașteptată în ținuturile montane, unde caută apropierea cursurilor de apă. În timpul iernii poate fi găsită într-o varietate de habitate, inclusiv în estuare, mlaștini sărate, locuri umede aflate în apropierea coastelor sau în interiorul continentului. Este auzită adesea deasupra solului, zburând la mari înălțimi în tim-

pul migrației nocturne. Este o pasare de obicei solitară, întâlnindu-se uneori și în grupuri de câteva exemplare. Are un zbor caracteristic, efectuat foarte aproape de luciu de apă, cu bătăi rapide de aripi, nu foarte ample, combinate cu alunecări scurte, cu aripile rigide, arcuite oblic în jos.

Se hrănește mai mult izbind cu ciocul, în timpul zilei, pe uscat, în nămol sau chiar în apele cu o adâncime foarte mică. Dieta speciei este formată din insecte, melci, viermi, crustacee, pești sau amfibieni mici și din unele plante (în special semințe). Are o poziție caracteristică, orizontală, partea dinapoi legănându-se continuu. Vârstă medie în sălbăticie este de opt ani.

Puii de un an rămân de obicei să-și petreacă prima vară în teritoriile unde au venit să ierneze, atingând maturitatea sexuală la vârsta de doi ani, când revin în zonele de reproducere. Perechile gata formate ajung deseori împreună în România și obișnuiesc să revină la același cuib în fiecare an. Specia este de regulă monogamă cu rare schimbări de partener, deși nu este o specie ai cărei reprezentanți să rămână împre-

ună pe viață. Cuibul este o mică adâncitură în sol, deseori ascuns printre copaci și tufoșuri, fiind construit de preferință în zonele cu pietris sau nisip de pe malurile habitatelor acvatice. El este construit de către femelă, iar masculul apără teritoriul. Perechile solitare cuibăresc la distanță de 60-70 m una față de celalătă.

În perioada mai-iunie femela depune 3-4 ouă, cu o mărime de 36 x 26 mm. Punta este clocită pe rând de către ambii parteneri pe o perioadă de 21-22 de zile. Puii părăsesc cuibul la câteva ore de la eclozare și rămân ascunși în vegetație. Ei sunt hrăniți intens de către ambii părinți, unul din aceștia (de obicei femela) părăsindu-i înainte ca ei să poată zbura, fenomen care are loc la 26-28 de zile de la eclozare. Perechile scot doar un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.

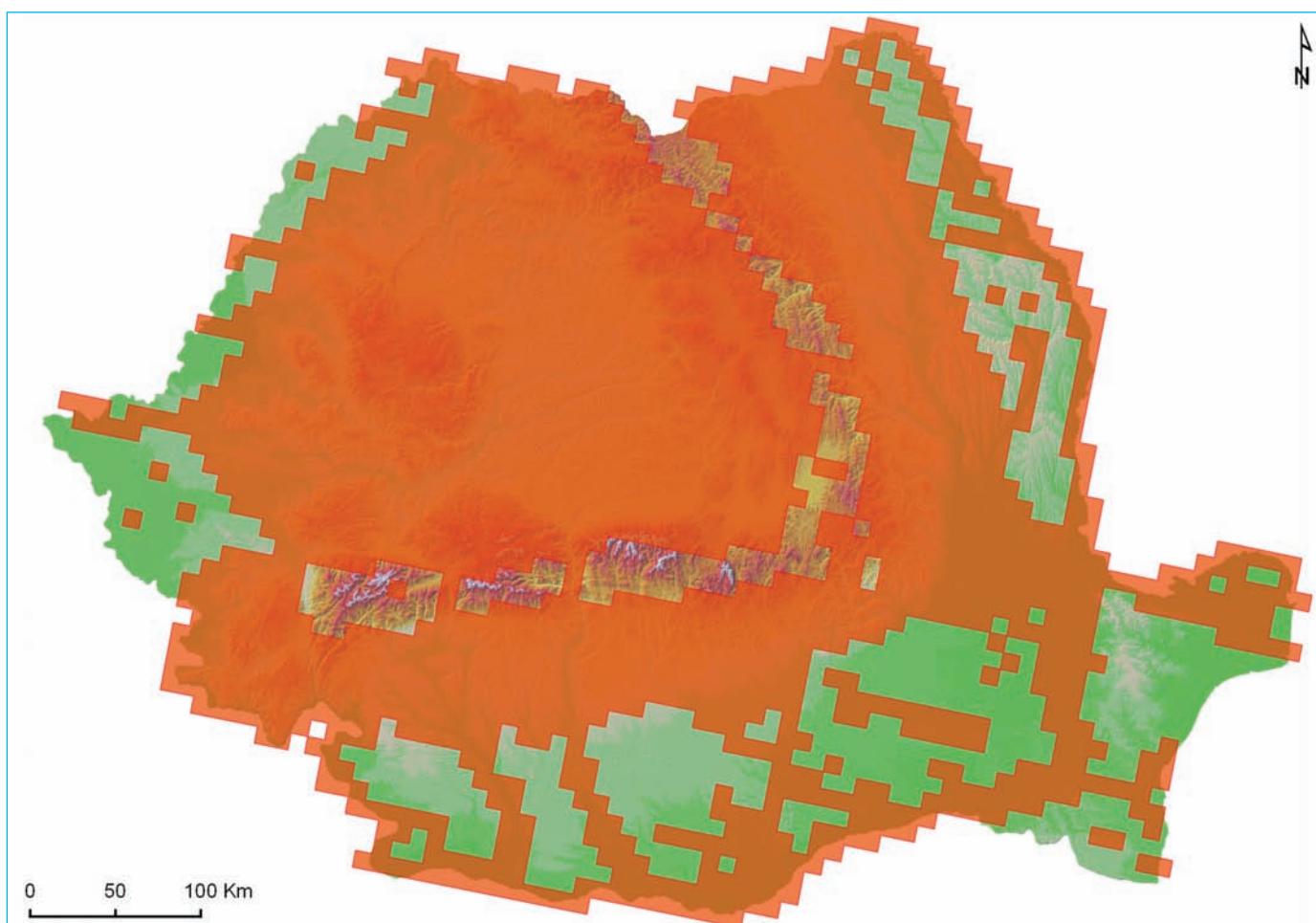

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FLUIERAR DE ZĂVOI - GREEN SANDPIPER

Tringa ochropus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Tringa*

SPECIA: *Tringa ochropus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Fluierarul de zăvoi este o pasare larg răspândită ce cuibărește în nord-vestul Europei, vestul, centrul și vestul Asiei. Este o specie migratoare ale cărei cartiere de iernare se află în vestul și sudul Europei, pe o mare parte din continentul African și în partea sudică a Asiei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare, estimată la 330.000-800.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai puțin de jumătate din populația totală a speciei. Pe timp de iarnă majoritatea populației migrează în sud, în Europa rămânând doar circa 3.700 de indivizi. Trendul populational al speciei a fost stabil în perioada 1970–1990, iar în perioada 1990–2000 anumite populații au fluctuat sau au crescut, dar majoritatea au fost stabile, ca urmare trendul general al efectivului european al speciei este stabil. În România populația cuibăritoare este estimată la maximum 100 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul sezonului de cuibărit preferă zonele umede din pădurile de pin, molid sau arin, care au mlaștini și mulți copaci morți căzuți, în general din vecinătatea unor râuri, pâraie, mlaștini, iazuri sau lacuri. În afara sezonului de cuibărit este mai puțin pretențios, populând habitate mai variate și este mai puțin prezent în vecinătatea pădurilor comparativ cu perioada de cuibărit. Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 11 ani și 5 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrsta de un an.

Se hrănește solitar sau în grupuri mici, predominant prin sondare cu ciocul, uneori stârnește prada cu picioarele stând pe loc ori mergând. Foarte rar se pot observa exemplare care chiar se scufundă. Este o specie omnivoră, dar se hrănește predominant cu nevertebrate precum libelule, furnici, ploșnițe acvatice, omizi, diptere, tricoptere, coleoptere, anelide, crustacee mici, păienjeni și pești. Regimul alimentar este com-

pletat cu material vegetal.

Cuibărește frecvent în cuiburile abandonate ale altor specii, precum porumbeii gulerăți (*Columba palumbus*), sturzi (*Turdus spp.*), ciori (*Corvus spp.*), gaite (*Garrulus glandarius*) și sfrâncioci (*Lanius spp.*), cuiburi de veveriță sau pe platforme naturale, până la înălțimea de 20 m. Aceasta este un lucru mai puțin întâlnit la păsările limicole. Ocazional mai cuibărește pe buturugi, grămezi de ace de pin sau direct pe pământ, printre ramuri, rădăcini și trunchiuri căzute. Sunt păsări teritoriale și monogame. Femela depune puncta în perioada aprilie–mai, reprezentată prin 2-4 ouă de culoare crem-oliv, cu pete concentrate în special la baza lată a oului, cu o dimensiune medie de 38 x 26 mm. Incubația durează aproximativ 20-23 de zile și este asigurată de ambii parteneri, dar cu o con-

tribuție mai mare din partea femelei. Puii sunt nidifugi și de obicei sar din cuib la circa 24 de ore de la eclozare. Ei sunt bine camuflați, având o culoare gri-cenușie cu desene liniare, întunecate pe spate. Devin zburători la circa 23-26 de zile și sunt hrăniți în acest timp de ambii părinți; de obicei femela pleacă înainte ca puii să devină zburători, pentru a se putea hrăni intens în vederea acumulării de grăsimi corporală, care o va ajuta în timpul migrației. Este depusă o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

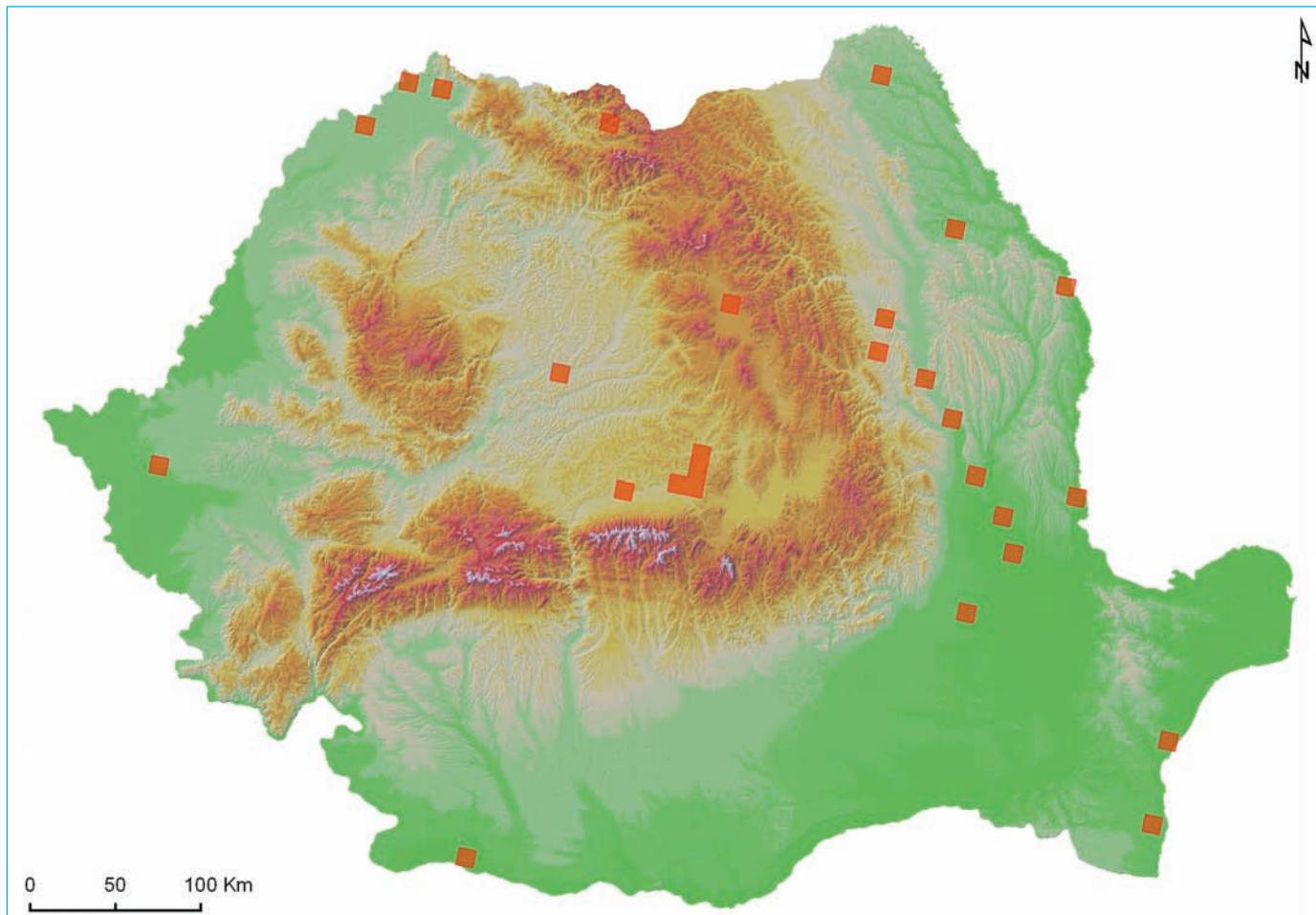
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervore, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire în timpul migrațiilor.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru migrație a speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FLUIERAR DE LAC - MARSH SANDPIPER

Tringa stagnatilis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Tringa*

SPECIA: *Tringa stagnatilis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Arealul cuibăritor al fluierarului de lac este situat în regiunea eurasiană. În Europa acesta cuibărește în câteva enclave din nordul continentului, fiind însă mult mai frecvent în partea estică. În partea asiatică a arealului cuibărește în Rusia, Kazahstan, Mongolia și China. Este o specie migratoare, care iernează în sudul Asiei, Australia și Africa (preponderent centrul și sudul continentului), precum și în câteva zone din sud-vestul Europei.

POPULAȚIE

Populația europeană de fluierar de lac este relativ mică, fiind estimată la circa 12.000-32.000 de exemplare, ceea ce reprezintă mai puțin de jumătate din efectivul total al speciei. În perioada 1970–1990 numărul de indivizi de pe teritoriul Europei a crescut, dar în perioada 1990–

2000 populația-cheie din Rusia a înregistrat un declin moderat. Cu toate că în alte țări populațiile au stagnat sau chiar au crescut, în ansamblu specia are un trend descendant. În România populația cuibăritoare este estimată la circa 20-50 de perechi, iar în timpul pasajului țara noastră este tranzitată de circa 500-1.500 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul cuibăritului specia populează zone umede, calde, continentale, din zona stepică până în cea boreală. Preferă zonele mlăștinoase cu apă dulce sau salmastră, puțin adâncă, marginile ierboase sau mlăștinoase ale lacurilor, pașiile inundate și ocazional lacurile sărate. În afara sezonului de cuibărit trăiește în habitate similare, deseori pe marginile apelor dulcicole sau salmastre, cum ar fi orezării, mlaștini, canale și ocazional în zone de coastă precum estuarie

și lagune. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de 7 ani și 1 lună. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănesc solitar sau în grupuri, specia fiind menționată ca hrănindu-se frecvent cu prada deranjată de rațe și egrete. Pentru hrănit preferă apele mici, dar deseori merge prin ape care îi depășesc tarsul, pândind staționar sau în mers prada; câteodată poate fi observată chiar pluitind pe suprafața apei. Este o specie carnivoră, dieta sa constând din pești mici, crustacee, moluște și insecte (atât acvatice, cât și terestre). În general specia prinde prada de pe suprafața apei sau a nămolului, dar poate să o culeagă și din vegetația ripariană.

Este o pasare monogamă ale cărei perechi se formează pe timpul unul sezon. Femela depune în perioada aprilie–iunie 4-5 ouă de culoare crem cu pete maroniu-închis. Cuibul este construit din

iarbă uscată și este plasat pe o movilă în vegetația mică de lângă apă. Specia cuibărește izolat sau colonii mici, cu 10 m distanță între cuiburi, câteodată împreună cu nagâțul (*Vanellus vanellus*) sau cu sitarul de mal (*Limos limosa*). Incubația este realizată de ambii părinti și durează între 26 și 29 de zile. Puii sunt nidifugi, părăsesc cuibul devreme și învață rapid să-și caute singuri hrana. Ei au o culoare crem cu desene negre-maronii pe spate, având față, bărbia și abdomenul aproape albe. Devin zburători la circa 42-43 de zile de la eclozare. Perechea depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră și ripariană, cu scopul de a menține sau de a refa vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.

- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire în timpul migrațiilor.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru migrație a speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

FLUIERAR CU PICOARE ROȘII - COMMON REDSHANK

Tringa totanus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Scolopacidae

GENUL: *Tringa*

SPECIA: *Tringa totanus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	■	LC	III	II	■

DISTRIBUȚIE

Fluierarul cu picioare roșii este o specie larg răspândită, care cuibărește în aproape toată Europa, Asia de Vest, Centrală și de Est precum și în nordul Africii, mai precis în Tunisia, unde există o populație cuibăritoare sedentară. Este o specie migratoare cu excepția zonelor vestice și sudice din Europa și sud-vestul Asiei, unde este sedentară. Iernează în special în zonele de coastă din Africa, în sudul Asiei și în câteva enclave din Australia.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mare, estimată la circa 280.000-610.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația globală a speciei. Pe timp de iarnă o mare parte din populație migrează spre sud, în Europa rămânând să ierneze circa 180.000 de indivizi. În perioada 1970-1990 efectivele de fluierar cu picioare roșii au înregistrat un declin moderat, lucru ce a continuat să se întâpte și în perioada 1990-2000, în aproape toate țările europene exceptând Norvegia și Rusia (țări

cu trendul stabil sau în creștere). Pe ansamblu, trendul populational se află într-o scădere moderată. În România specia are un efectiv cuibăritor estimat la 800-2.000 de perechi, iar în timpul pasajului efectivele cresc, fiind cuprinse între 5.000 și 15.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În sezonul de cuibărit preferă zonele de coastă mlăștinoase, pajiștile umede și mlaștinile ierboase. În pasaj se găsește frecvent în pajiști inundate și pe malurile lutoase ale râurilor și lacurilor. În timpul iernii fluierarul cu picioare roșii este găsit preponderent în zona de coastă, ocupând plaje pietroase, nisipoase ori mâloase, mlaștini sărate, lagune și estuare. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de 26 de ani și 9 luni. Specia atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește atât ziua, cât și noaptea, în grupuri ce ajung și la 100 de exemplare, deseori fiind observat împreună hrănindu-se cu alte specii de limicole și doar ocazional este văzut solitar. Pentru a captura prada folosește diferite meto-

de, de la mers vioi până la pândit staționar sau chiar înnot. Dieta sa este formată predominant din insecte, păianjeni și anelide, iar în afara sezonului de cuibărit se hrănește și cu moluște, crustacee și pești de mici dimensiuni.

Cuibul este format într-o depresiune, pe o moșă sau la baza unei tufe, fiind de obicei bine ascuns de frunze care atârnă. Specia cuibărește solitar, cu mai puțin de 10 perechi/km², dar și grupată în colonii extinse. Este o pasare monogamă pe durata unui sezon de reproducere. A fost observat însă un anumit grad de atașament atât în privința locului de cuibărit, cât și în privința partenerului. Femela depune 3-5 ouă în perioada aprilie-iunie. Incubația durează între 22 și 25 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii sunt predominant crem cu linii negre-maro-nii pe partea dorsală și nuanțe albicioase pe abdomen. Ei devin zburători după aproximativ 25 de zile. Sunt îngrijiti de ambii părinți în tot acest timp și au fost semnalate frecvențe cazuri în care femela părăsește puii nezburători, pe care îl lasă în grija masculului. Perechea depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

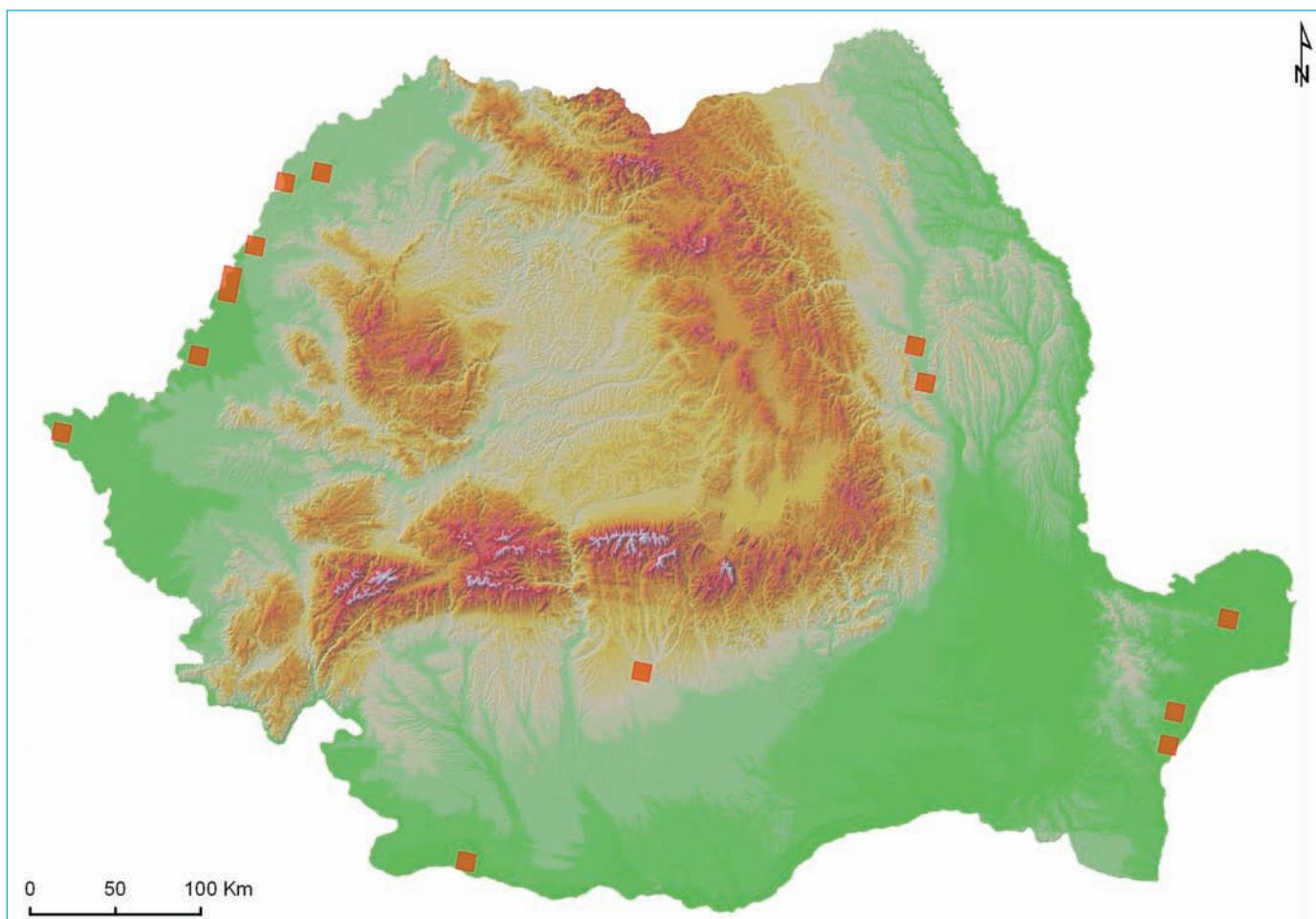
- Identificarea zonelor de cuibărit, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră și ripariană, cu scopul de a menține sau a refacă vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în zona habitatelor importante pentru specie.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile folosite de specie pentru hrănire în timpul migrațiilor.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru migrație a speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUŞ CU CAP NEGRU - MEDITERRANEAN GULL

Larus melanocephalus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

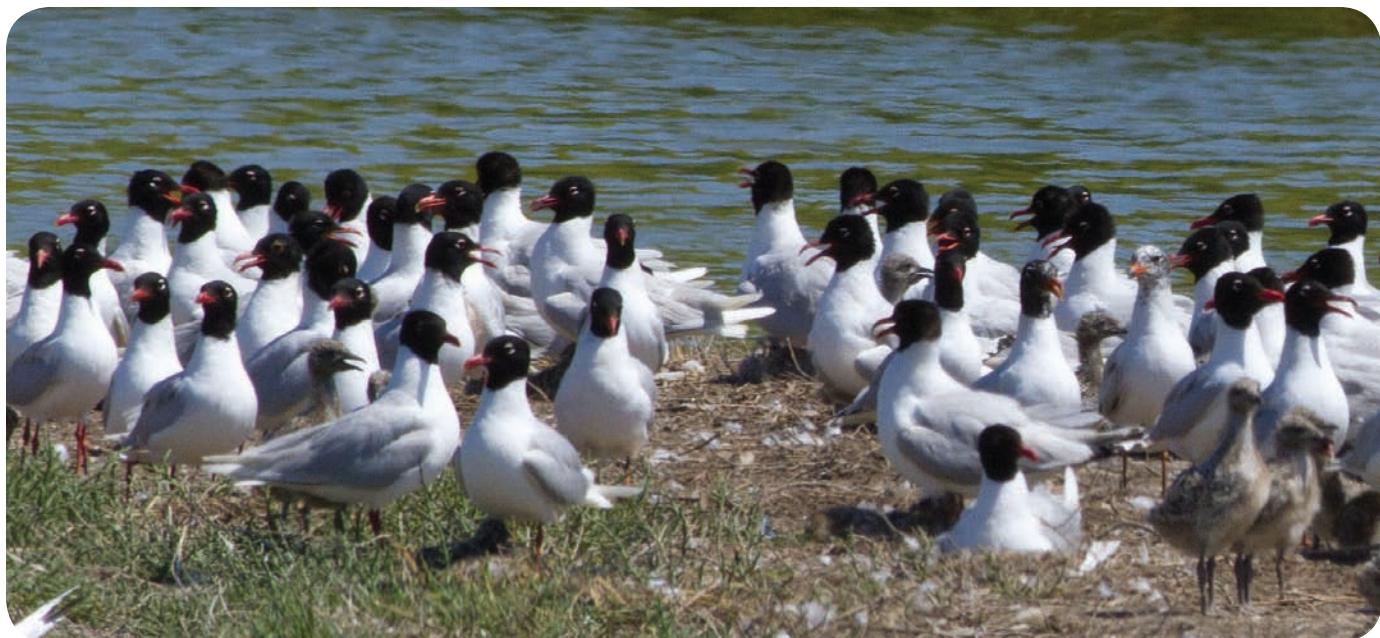
FAMILIA: Laridae

GENUL: *Larus*

SPECIA: *Larus melanocephalus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Pescărușul cu cap negru este o specie aproape în totalitate europeană, răspândită în zonele de coastă de la Marea Nordului până la Marea Mediterană și Marea Neagră. Este o specie migratoare, care iernează în sudul arealului, îndeosebi pe țărmurile Mediteranei și în Crimeea, dar și în nord-vestul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mare, fiind estimată la 120.000-320.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă aproape 100% din populația totală a speciei. Efectivele pescărușului cu cap negru au crescut între 1970 și 1990, iar această tendință a continuat și în perioada 1990–2000. În prezent trendul populațional este stabil. Cele mai mari efective cuibăritoare se înregistrează în Ucraina, Turcia și Rusia. În Europa populația care iernează este reprezentată de peste 12.000 de exemplare. Cele mai mari efective în timpul iernii se pot observa în Italia, Franța și Turcia. În România numărul estimat este de 50-300 de perechi cuibăritoare, iar în timpul migrației

ei populația poate ajunge și la 15.000-50.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pescărușul cu cap negru este o specie caracteristică zonelor umede, deschise, lagunare și de coastă. Se adaptează ușor la diferite tipuri de habitat; în migrație apare în zone umede, lăcuri, zone lagunare și de coastă, dar și în zone agricole și pășuni. Este foarte gregar, în special în timpul migrațiilor și al iernării. Este o specie de coastă, foarte rar fiind văzută în largul mărilor. Longevitatea maximă observată în libertate este de 15 ani. Atinge maturitatea sexuală la 2 ani.

Dieta sa este omnivoră și în timpul cuibăritului constă în insecte acvatice sau terestre, gasteropode, pești și mamifere. În afara cuibăritului se mai hrănește și cu semințe precum orz, grâu și floarea-soarelui, iar ocazional cu resturi și deșeuri din zona gropilor de gunoi. Poate zbura pentru hrănire până la 80 km distanță de colonie.

Sosește din cartierele de iernare în aprilie și începutul lunii mai. Cuibărește în colonii, uneori

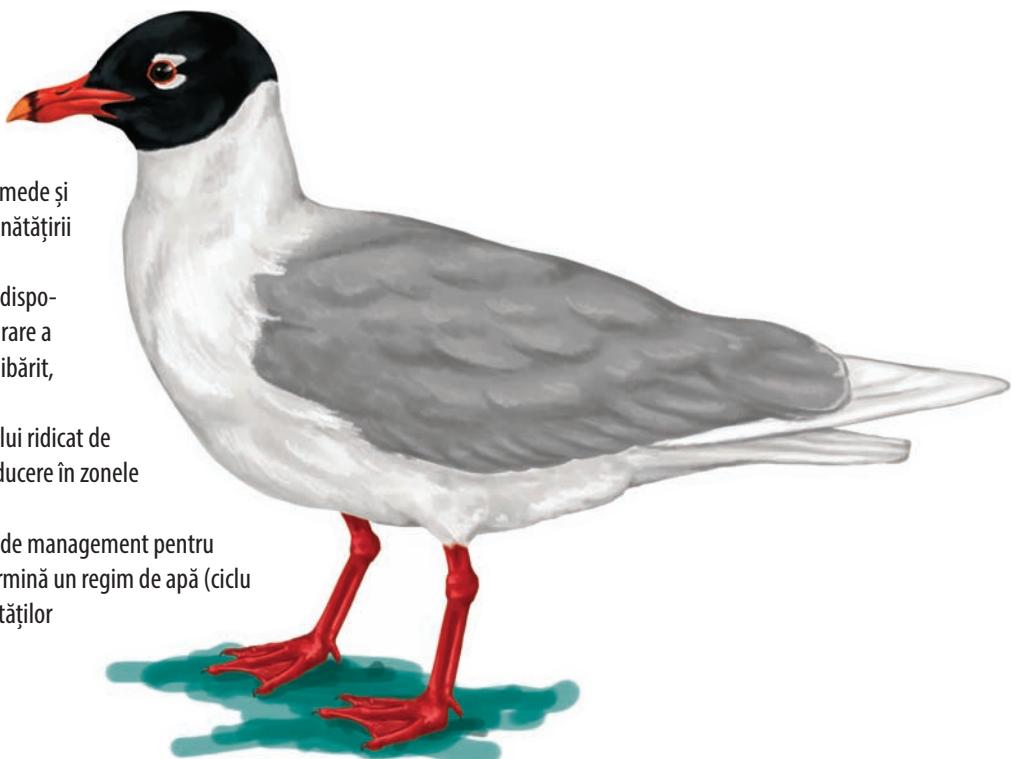
împreună cu alte specii, foarte aproape de apă. Preferă să clocească în mlaștini, terenuri inundabile, pașiști umede, suprafețe cu stuf sau pe insulele de pe lacuri. Atunci când cuibărește în colonii, păstrează între cuiburi o distanță minimă de 60 cm. Cuibul este așezat pe solul acoperit cu vegetație, fiind evitat solul nisipos și total expus razelor soarelui. El este amplasat într-o depresiune mică și este căptușit cu crengute, paie și câteva pene. Femela depune în a doua parte a lunii mai și începutul lunii iunie o pontă formată în mod obișnuit din 2-3 ouă gălbui, cu pete întunecate. Dimensiunea medie a unui ou este de 55,1 x 40 mm. Incubația durează 23-25 de zile și este asigurată de către ambii părinți. După eclozare puii rămân în colonie, ascunși în preajma cuibului, și sunt intens hrăniți de către ambii părinți până ce devin zburători, la 35-40 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

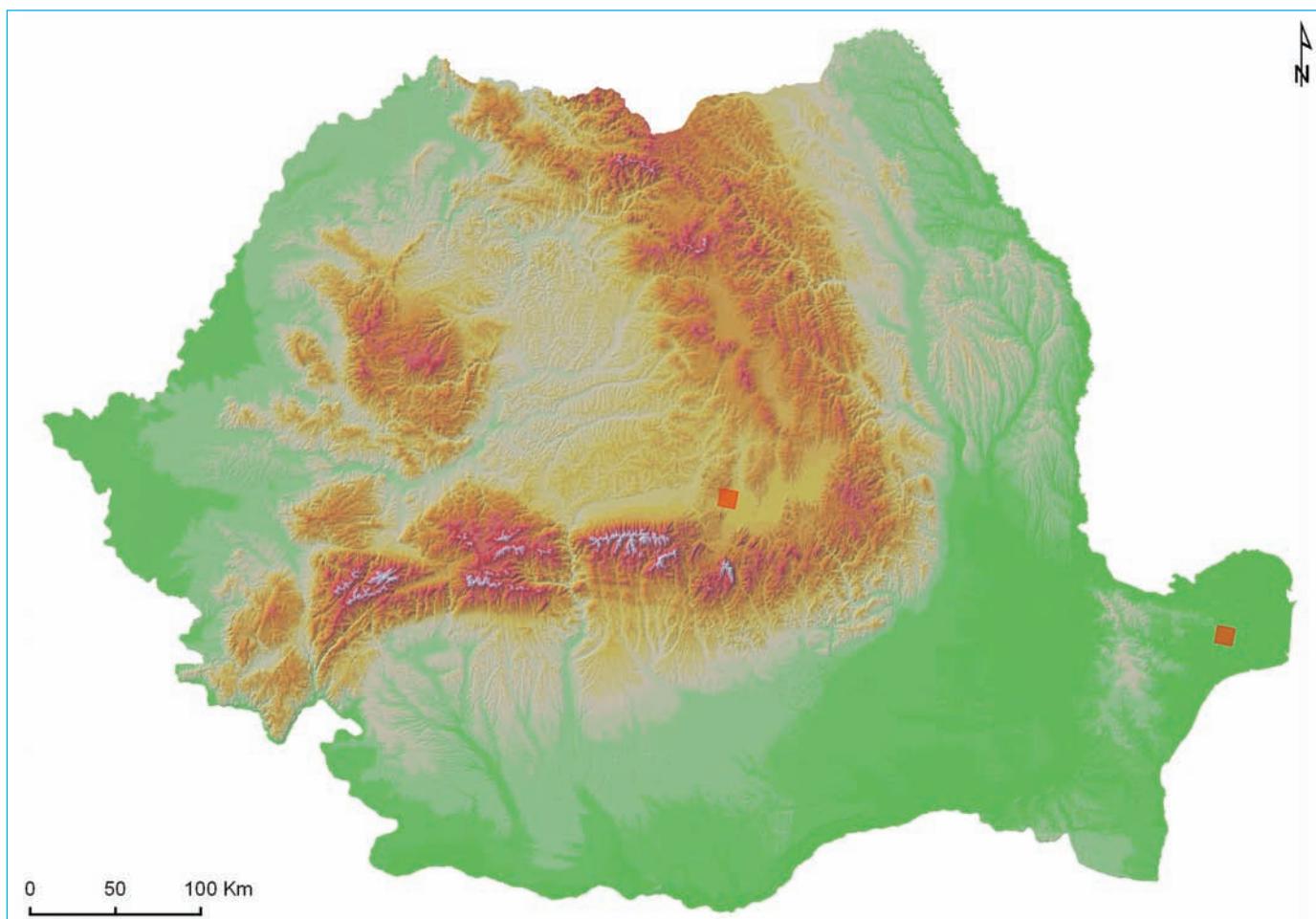
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit, iernare și migrație a speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclul inundare–uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUŞ RÂZĂTOR - BLACK-HEADED GULL

Larus ridibundus (Chroicocephalus ridibundus)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Larus

SPECIA: Larus ridibundus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■ LC	III			

DISTRIBUȚIE

Pescărușul râzător cuibărește în America de Nord și în majoritatea Europei și a Asiei în afara de părțile nordice ale fiecărui continent (partea de nord a Scandinaviei și Rusiei) de Asia de Sud. Câteva populații din America de Nord și din părțile moderate ale Europei sunt rezidente, iar restul populațiilor iernează pe coastele de sud ale Eurasiei și coastele centrale și de nord ale Africii. În România există populații rezidente de-a lungul Dunării, în Deltă, în Dobrogea, în zonele de câmpie din Moldova, în Depresiunea Transilvaniei și în zonele de câmpie în partea de vest a țării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare (1.500.000-2.200.000 de perechi) și a crescut substanțial în anii 1970-1990. Deși efectivele au scăzut în Europa de Nord și Centrală – mai ales în țările baltice – între 1990 și 2000 și global specia a suferit un declin moderat, acest declin este probabil compensat de creșterea precedentă. Efectivele care iernează în Europa sunt reprezentate de peste 3.200.000 de exemplare. În România populația cuibăritoare este estimată la 3.500-8.000 de perechi, iar efectivele care trec în timpul pasajelor sunt formate din 100.000-300.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în principal în interiorul continentului și preferă zonele umede superficiale, inundate temporar, cu vegetație înaltă. Alcătuiește colonii pe malul lacurilor, lagunelor, râurilor lent curgătoare, în delte, estuare și mlaștini cu movile, dar pot cuibări în zonele ridicate ale mlaștinilor sărate, pe dune și insule în apropierea coastelor. Mai folosește și habitate artificiale, precum bălti, canalizări, balastiere, canale și zone inundate și poate cuibări și în mlaștini desecate, pe dune de nisip, în zone litorale și pe insule stâncoase. În timpul iernii apare mai ales în habitate din zona coastei,

având o preferință față de estuare cu maluri nisipoase sau nămolăse și în general evită zonele de coastă stâncoase sau expuse. În această perioadă poate să apară în interiorul continentului vizitând terenuri arabile, pășuni umede, parcuri, stații de epurare, rezervoare de apă și înnoptea-ză pe malurile nisipoase și cu pietriș ale lacurilor. În sălbăticie, durata medie de viață este de 11 ani. Maturitatea sexuală este atinsă la vîrstă de 2 ani.

Se hrănește în diferite habitate, în principal cu hrană de origine animală. Urmărește tractoarele care seamănă, vizitează depozitele de deșeuri și locurile de deversare a reziduurilor menajere pe malul râurilor. Prinde animale vii, dar mânâncă și hoituri.

Cuibărește în lunile aprilie și mai în colonii cu densitate mare, alcătuite din mai multe mii de perechi, adeseori cu alte specii de pescăruși și chire. În aceste colonii fiecare pereche își apără

teritoriul. În ritualul nuptial, masculul hrănește femela. Comportamentul indivizilor în colonie este influențat de ritualuri bine definite și complexe, care sunt însoțite de strigăte puternice. Cuibul este unul foarte simplu, amplasat pe sol sau între plante. Punta de 2-3 ouă este clocită de ambii părinți, timp de 23-26 de zile. Dimensiunea unui ou este de 53 x 37 mm. Puii nu părăsesc imediat cuibul, dar la vîrstă de 10 zile deja se îndepărtează de acesta. Ei părăsesc definitiv cuibul după 33-37 de zile, când deja și-au săbăoare. În tot acest interval sunt apărăți și hrăniți de către ambii părinți. O pereche scoate un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

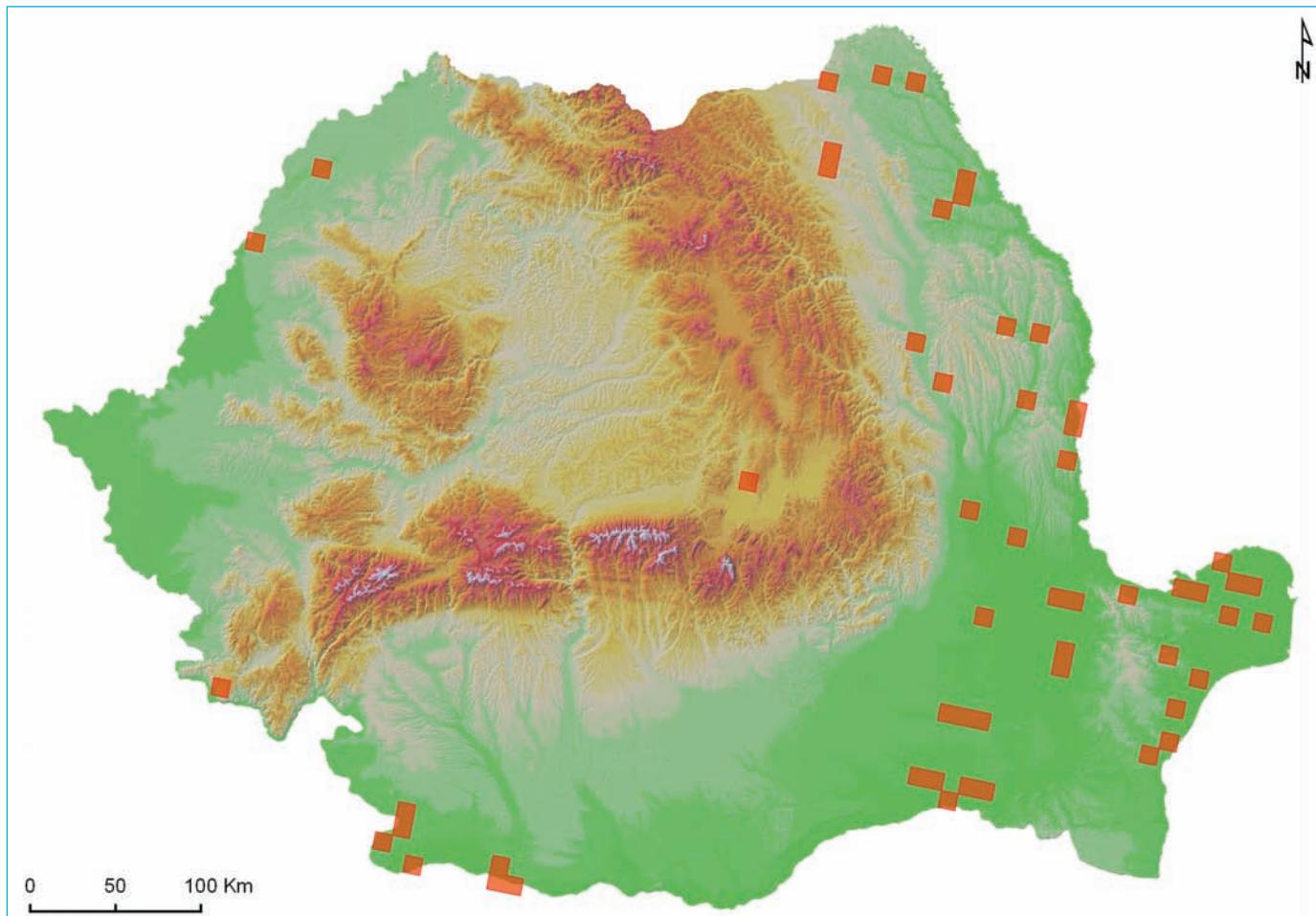
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv ale celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Limitarea activităților antropică în apropierea coloanelor prin crearea unei zone de tampon (de cel puțin 50 m, preferabil 100 m), unde activitatea pisciculturilor trebuie interzisă în perioada de cuibărit.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit, iernare și migrație ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădătorism și creșterea succesului de reproducere în zonele umede, artificiale sau seminaturale.
- Elaborare și implementare planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclu inundare – uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUŞ SUR - MEW GULL (COMMON GULL)

Larus canus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Larus*

SPECIA: *Larus canus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■	LC	III		

DISTRIBUȚIE

Pescărușul sur este o specie larg răspândită, care cuibărește în partea de nord a Eurasiei și în partea nord-vestică a Americii de Nord. Majoritatea populațiilor din zona Mării Baltice și a Oceanului Arctic, cu excepția celor din Islanda și câteva de pe coastele din Canada, migrează spre sud. Astfel teritoriul se extinde de la coastele pacifice ale Americii de Nord până la Baja California (Mexic), de la coasta pacifică din Asia până în Vietnam, la coastele atlantice ale Franței și Portugaliei, coastele sudice și estice ale Mediteranei, coasta întreagă

a Mării Negre și a golfului Persic și coasta sudică a Mării Caspice. În România apare numai în timpul iernii pe litoral, în Dobrogea și de-a lungul Dunării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare în Europa este mare (590.000-1.500.000 de perechi), dar a suferit un declin moderat în anii 1970-1990. A scăzut și în anii 1990-2000 în majoritatea țărilor din nord-vestul Europei. Trendul populației-cheie din Rusia este necunoscut. În România trec în pasaj 15.000-30.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zone de stepă și de climă temperată până în teritoriile boreale și subarctice. De asemenea, se găsește din interiorul continentului până pe coaste și insule, evitând părțile înghețate sau de desert. Spre deosebire de alte specii de pescăruși este adaptat atât la zonele expuse de coastă, cât și la teritorii din interiorul continentului, situate în apropiere sau departe de habitate acvatice. Ajunge să cuibărească și la o altitudine de 900 m în Scoția și la 1.400 m în apropierea lacurilor montane din Norvegia. Pe coastă ocupă teritorii de cuibărit pe stânci, insu-

le, versanți cu vegetație sau pietriș, dune de nisip și estuare. La râuri preferă limbile de pământ, insulele și mlaștinile. Apare mai frecvent pe bălți, lacuri, în zone deschise, mai departe de apă sau chiar și pe terenuri arabile. Când puții pot zbura se mută în fânețe și terenuri arabile sau în estuare și zone litorale nisipoase. Se odihnește de obicei în estuare și lacuri. În timpul iernii ocupă habitate litorale. În afara perioadei de cuibărit este gregar, hrănindu-se în stoluri de 100 sau chiar mai mulți indivizi. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 33 de ani și 7 luni.

Hrana este alcătuită de viermi, insecte, nevertebrate acvatice și terestre și pești mici. În timpul primăverii consumă și semințe.

Cuibărește începând cu luna mai în perechi solitare sau în colonii mari de până la 300 de perechi, alcătuite din una sau mai multe specii. Cuibul este construit din bucăți de vegetație și este amplasat pe stâncă, nisip, pietriș, sol sau pe vegetația plutitoare. Specia poate cuibări și pe diferite structuri artificiale, în copaci sau pe diverse platforme artificiale de cuibărit. Depune o singură pontă pe an formată din 2-5 ouă, care sunt clocite de ambii părinți timp de 22-28 de zile. Juvenilii sunt îngrijiți de părinți până la vîrstă de 30-35 de zile, când devin zburători.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru, iernare și migrație a speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădătorism și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau semi-naturale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

PESCĂRUŞ NEGRICIOS - LESSER BLACK-BACKED GULL

Larus fuscus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Larus

SPECIA: *Larus fuscus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■	LC			

DISTRIBUȚIE

Pescărușul negrios are un areal de cuibărit care se întinde din partea centrală a Rusiei de Nord, peste Scandinavia, Germania, Belgia, Olanda și Marea Britanie până la Islanda. Este rezident pe coastele din Portugalia, sudul Irlandei, din Marea Britanie și în partea de nord din Franța și are o populație cuibăritoare sezonal în nord-estul Spaniei. Populațiile sezonale se dispersează și ocupă teritoriile aflate pe coastele Oceanului Arctic, în zona Mediteranei, pe coastele Mării

Negre și Caspice, și pe coastele de nord și est ale Africii, precum și în jurul Peninsulei Arabice. În România apare numai în timpul iernii la țărmul Mării Negre.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare (300.000-350.000 de perechi) și a crescut în anii 1970–1990. Efectivele au crescut, de asemenea, și în anii 1990–2000, suferind un declin în câteva țări în partea de nord-est a teritoriului, care

a fost compensat de tendințele crescătoare sau stabile din restul continentului. În timpul iernii, în Europa efectivele înregistrate sunt de peste 130.000 de exemplare. Populația care ieșea în România este estimată la 50-100 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește pe versanți aflați pe coaste, dune de nisip, stânci, insule stâncoase în apropierea coastei, mlaștini sărate și în habitate din interiorul continentului, precum sunt marginile

le lacurilor și insulele aflate pe lacuri și râuri. Preferă zonele cu vegetație amplă și scurtă. În afara perioadei de cuibărit ocupă principal zone litorale, lagune, estuare și limane. Poate vizita și habitate din interiorul continentului, precum lacuri și râuri mari, canale, zone inundate și zone de epurare a apelor uzate. În afara perioadei de reproducere specia rămâne gregară; în migrație exemplarele sunt singuratice sau se adună în grupuri mici de mai puțin de 10 indivizi. Stolurile sunt mai mari (mai multe sute de indivizi), atunci când se hrănesc în largul mării. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 35 de ani și 9 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de 4 ani. Se hrănește pe terenuri arabile, pășuni și la gropile de gunoi ale localităților. Din dieta sa fac parte cele mai diverse alimente de origine vegetală, animală sau resturi menajere. Astfel, consumă pești mici, nevertebrate acvatice și terestre (de exemplu, gândaci, muște, furnici, molii, lăcuste), crustacee, moluște, viermi, stele-de-mare, ouă și pui de pasăre, rozătoare, fructe de pădure și cereale. Este văzut deseori urmărind în larg flotele de pescuit, hrăndindu-se cu peștii care scapă de captură.

Cuibărește începând din mai până la sfârșitul lunii aprilie în colonii, adeseori împreună cu alte specii de pescăruș (mai ales cu pescărușul argintiu, *Larus argentatus*), alcătuind grupuri de câteva perechi până la mai multe mii de exemplare. Cuibul nu este pretențios elaborat, fiind construit de ambii pă-

rinți în mod rudimentar, din resturi de iarbă, alge marine, licheni, pene sau alte materiale locale. De obicei este situat pe teren deschis, bine acoperit de vegetație scundă. A fost observat deseori cuibărand și pe clădiri. Ponta este alcătuită din 1-4 ouă, care sunt clocite de ambii părinți timp de 24-27 de zile. Juvenilii sunt hrăniți de către ambii părinți până la vîrstă de 30-40 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru iernare și migrație a speciei.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

PESCĂRUŞ PONTIC - CASPIAN GULL

Larus cachinnans

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Larus

SPECIA: *Larus cachinnans*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■ LC	III			

DISTRIBUȚIE

Pescărușul pontic este o specie palearctică cu populații cuibăritoare în Europa de Est, nord-vestul Africi și din Orientul Mijlociu până în Asia Centrală. Există posibilitatea ca populațiile de-a lungul Mării Negre până la coasta Mării Caspice să fie sedentare. Populațiile migratoare ieșină în regiunile nordice din Franța și Germania, Europa Centrală, Peninsula Balcanică și prin regiunea coastei Orientului Mijlociu ajungând până în India. În România cuibărește în regiunea Dobrogei și în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Nu se cunoaște populația europeană a acestei specii, din cauza recentei rearanjări taxonomice din cadrul genului. În România populația cuibăritoare este de 2.000-4.000 de perechi, iar în timpul pasajului pot fi văzute între 25.000 și 70.000 de exemplare. De asemenea, teritoriul țării este și loc de iernare pentru 10.000-16.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zona lacurilor împrejurate de stufoare și insule din regiunile de stepă și semideșert, pe lacuri de acumulare, râuri și pe insulele râurilor cu vegetație scurtă cu iarbă și tufișuri. Formează colonii atât pe stâncile de-a lungul coastelor, cât și pe insulele și secțiunile de litoral pietroase, nisipoase, pe limbi de pământ, dune de nisip și mlaștini salmastre de-a lungul coastelor. În afara sezonului de cuibărit apare mai des zonele de coastă, dar își procură hrana și de pe zonele agricole și de-a lungul râurilor mari. Specia poate fi observată frecvent pe depozitele de gunoi mari.

Consumă pești, moluște, crustacee, insecte, reptile, mamifere mici, deșeuri, chiar și ouă sau pui de pasăre.

Femela este cea care alege masculul, ea se apropiie de acesta, iar el la rândul lui începe să atace și să alunge alti masculi din preajmă, înainte de a se alătura femelei preferate. De asemenea, în ritualul de împerechere femela îi cere mâncare masculului, care o regurgitează direct în ciocul acesteia. După formarea perechii este ales locul

de cuibărit și cuibul este construit de ambele păsări. Masculul își apără zona de cuibărit de alți intruși care îndrăznesc să se apropie, face mișcări agresive cu ciocul în jos în sol și simulează rapid numeroase fire de iarbă. Luptele dintre masculi se rezumă însă doar la aceste mișcări de simулare a firelor de iarbă. Cuibărește în colonii monospecifice de peste 8.000 de perechi, sau în grupuri mici care se intercalează în colonii mixte și întinse. Cuibul este construit din materiale diverse precum vegetație, pene etc. De obicei este poziționat lângă sau sub un tufiș, pe stânci sau pe insule. Punta este alcătuită din 2-3 ouă de culoare brună, cu pete mai întunecate, și este incubată pe rând de către ambii părinți timp de 27-31 de zile. Pui părăsesc cuibul la câteva zile de la ecloziune, ascunzându-se în vegetație, devenind apti de zbor în 35-40 zile.

AMENINȚĂRI

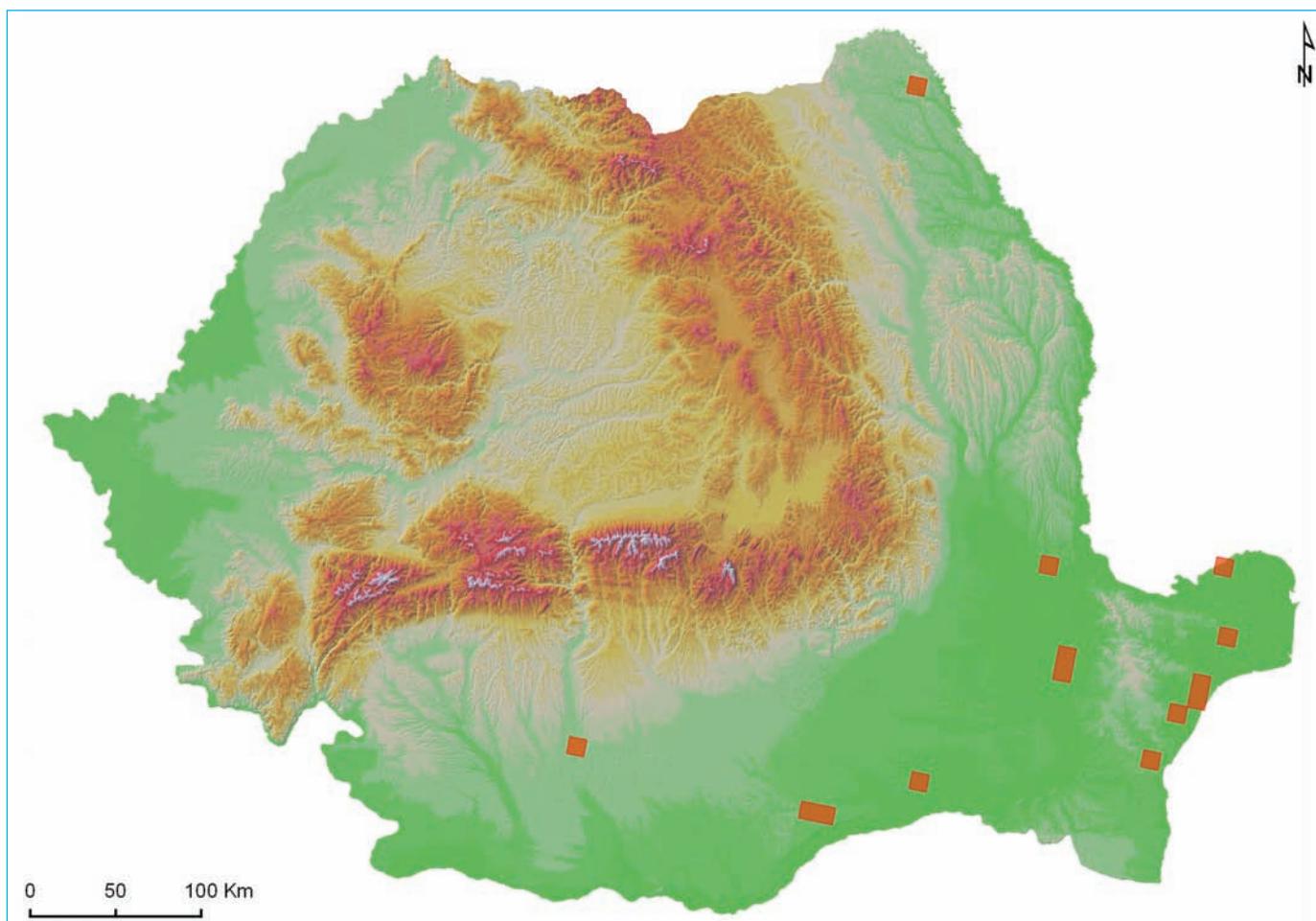
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit, iernare și migrație a speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de prădătorism și creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Elaborare și implementare planurilor de management pentru sărături active și abandonate, care determină un regim de apă (ciclul inundare–uscare) corespunzător necesităților ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRUŞ CU PICIOARE GALBENE - YELLOW-LEGGED GULL

Larus michahellis

REGNUL: Animalia
CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes
FAMILIA: Laridae

GENUL: *Larus*
SPECIA: *Larus michahellis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită mai ales în regiunea de coastă a Europei de Vest, a Mării Mediterane și a Africii de Nord, cu populații sporadice în Orientalul Mijlociu. În afara sezonului de cuibărit efectivele migrează pe distanțe mici, ceea ce poate fi concepută ca o mișcare de dispersie. În această perioadă specia apare și în interiorul continentului european. În România cuibărește de-a lungul Dunării și în Dobrogea, dar în afara sezonului de cuibărit exemplarele în migrație pot fi observate în toată țara, în habitatele corespunzătoare.

POPULAȚIE

Din cauza schimbărilor recente în situația taxonomică a speciei, mărimea și starea populațiilor din Europa sunt neclare. În România efectivele cuibăritoare sunt estimate la 900-2.500 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zona lacurilor împrejurate de stufărișuri întinse, în regiunile de stepă și se-

mideșert, pe malul lacurilor de acumulare sau al râurilor mari și pe insulele râurilor, acolo unde este prezentă o vegetație scurtă cu iarba și tufuri. De asemenea, cuibărește pe stâncile prezente de-a lungul coastelor, pe limbi de pământ și dune de nisip sau în mlaștinile salmastre de-a lungul coastelor. Este frecvent observat cuibăind și în localități, pe acoperișurile clădirilor înalte sau pe monumente. În afara sezonului de cuibărit apare mai des în zonele de coastă, dar își procură hrana și din zonele agricole și de-a lungul râurilor mari. Specia poate fi observată frecvent pe depozitele de gunoi mari. Păsările adulte emite o mare varietate de sunete și zgomote, prin care transmit diferite mesaje intraspecific. Păsările tinere sunt usor de recunoscut după strigătele lor puțin diferite de cele ale adulților, dar stridente.

Este o specie oportunistă, consumând o hrană extrem de variată, precum pești, moluște, crustacee, insecte, reptile, mamifere mici, deșeuri, diverse cadavre etc. Deși nu are caracteristicile unui prădător, uneori are obiceiul să mănânce

ouăle sau puii altor specii de păsări, pe care le fură din cuiburile acestora.

Cuibărește în luna martie-aprilie (în funcție de regiunea geografică), în colonii monospecifice mari, de peste 8.000 de perechi, sau în grupuri mici, care se intercalează în colonii mixte și întinse. Cuibările sunt amplasate la o distanță de câțiva metri unele de altele. Cuibul este construit superficial într-o scobitură mică din sol, unde sunt adunate câteva materiale diverse, precum bucăți de vegetație, pene, moloz etc. El este poziționat de regulă lângă sau sub un tufiş. Femela depune 1-3 ouă, existând o singură pontă pe an. Incubația durează 27-31 de zile, iar juvenilii ajung zburători la vîrstă de 35-40 de zile de la eclozare, timp în care stau în colonie, în preajma cuibului, fiind hrăniți și apărați de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

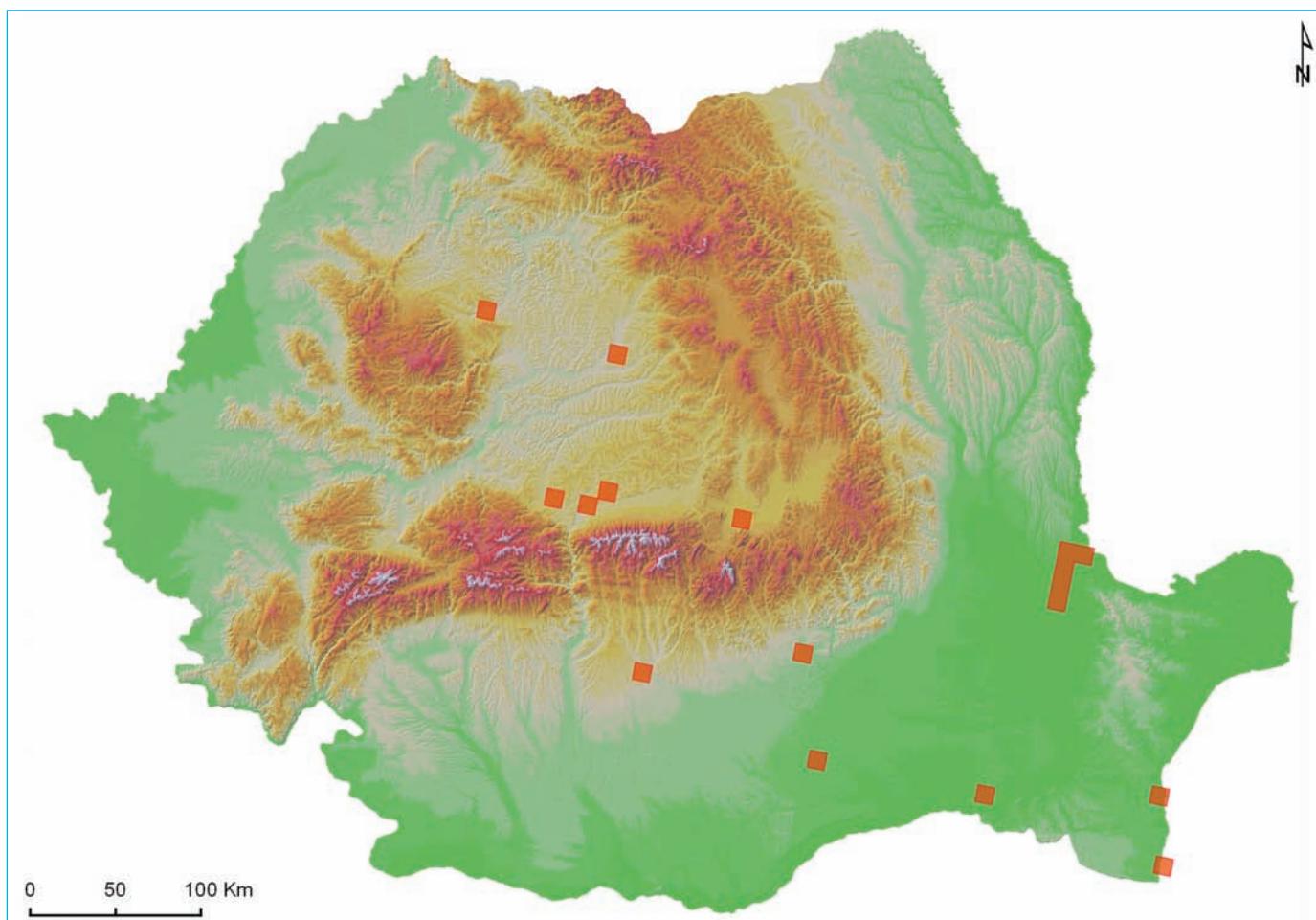

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv ale celor care se referă la construcții.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Aplicarea acțiunilor necesare garanțării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în zonele importante pentru cuibărit, iernare și migrație ale speciei.
- Crearea insulelor pentru reducerea riscului ridicat de predare și creșterea succesului de reproducere în zonele umede, artificiale sau seminaturale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRIȚĂ RÂZĂTOARE - COMMON GULL-BILLED TERN

Sterna nilotica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Sterna*

SPECIA: *Sterna nilotica*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Pescărița râzătoare cuibărește în Europa de Sud, cu populații foarte mici și izolate în partea nordică din Germania și Danemarca, în partea temperată și de est a Asiei, pe coastele din partea centrală și sudică a Americii de Nord, pe coastele nord-vestice și sudice ale Americii de Sud și în Australia. În timpul dispersiei după reproducere ajunge până la partea de sud a Asiei, în America Centrală, Noua-Zeelandă și în Africa Centrală. În România cuibărește ocazional în zona coastei Mării Negre.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este relativ mică (12.000-22.000 de perechi), însă date clare cu privire la populația acestei specii nu sunt încă disponibile din cauza modificărilor taxonomicice recente ale speciei, care este segregată în două specii distincte (*Sterna nilotica* și *Sterna macroura*). Se consideră că specia a suferit un declin substanțial în anii 1970–1990. Deși în anii 1990–2000 a fost în stabilă în partea de sud-vest a Europei și în Rusia, efectivele din Europa de Sud-Est au scăzut numeric, iar acest declin a rămas persistent timp de trei generații. Astfel specia este considerată a fi vulnerabilă. Cele mai mari efective sunt în Ucraina, Turcia, Rusia și Spania. Populația cuibăritoare din România este estimată la 5-10 perechi și este tot în declin. În timpul pasajelor se pot observa între 300 și 1.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește pe insule fără vegetație sau cu vegetație rară, pe terase uscate de nisip și nămol, pe bânci de nisip, dune, în mlaștini sărate, sărături, lagune de apă dulce, estuare, delte, pe lacuri, râuri și mlaștini. În această perioadă se poate hrăni și în apropierea lacurilor, pe terenuri arabile, pășuni sau chiar în regiuni de semidesert. În migrație specia se hrănește de obicei pe sărături, lagune, terase nămoluoase, mlaștini și câmpuri umede. Iernează în estuare, sărături, lagune și

mlaștini sărate sau pe teritorii mai mult în interiorul continentului, ca râuri mari, lacuri, terenuri arabile inundate (orezării), bălti, rezervoare, sărături și canale de irigare. Atinge în libertate longevitatea maximă de 16 ani. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de 5 ani.

Este o specie oportunistă, semănând din acest punct de vedere mai mult cu pescărușii decât cu chirele. Dieta sa este alcătuită din pești (de 6-9 cm lungime), insecte și larvele acestora, dar și din arahnidă, viermi sau melci. Ocazional poate captura șopârle, șerpi mici, broaște și chiar șoareci sau păsări mici. Spre deosebire de celelalte chire, nu plonjează în apă să se scufunde după peștișori, ci se hrănește căutându-și hrana de la suprafața apei și de pe sol. Prinde insecte în zbor și poate zbura la punct fix, fluturându-și aripile. Sosește din cartierele de iernare în două parte a lunii aprilie. Cuibărește în colonii monospecifice de 5-500 de perechi (ocasional până la 1.000 de perechi) sau ca perechi singuratică în coloniile altor specii (chire, pescăruși, ciocântorsi etc.). Cuibul este o adâncitură superficială în substrat, căptușită cu nisip și bucăți mici de vegetație.

Acesta este amplasat în zone deschise, însă foarte aproape de un smoc de vegetație sau alte obiecte. Femela depune 1-4 ouă în două părte a lunii mai și începutul lunii iunie. Ouăle au o dimensiune medie de 48 x 35,1 mm și sunt de culoare maro pătat. Punta este incubată de ambii părinți timp de 22-23 de zile. După eclozare, pupii părăsesc cuibul la câteva zile și, deși devin zburători după 28-35 de zile, ei rămân în grija părinților încă 3 luni.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

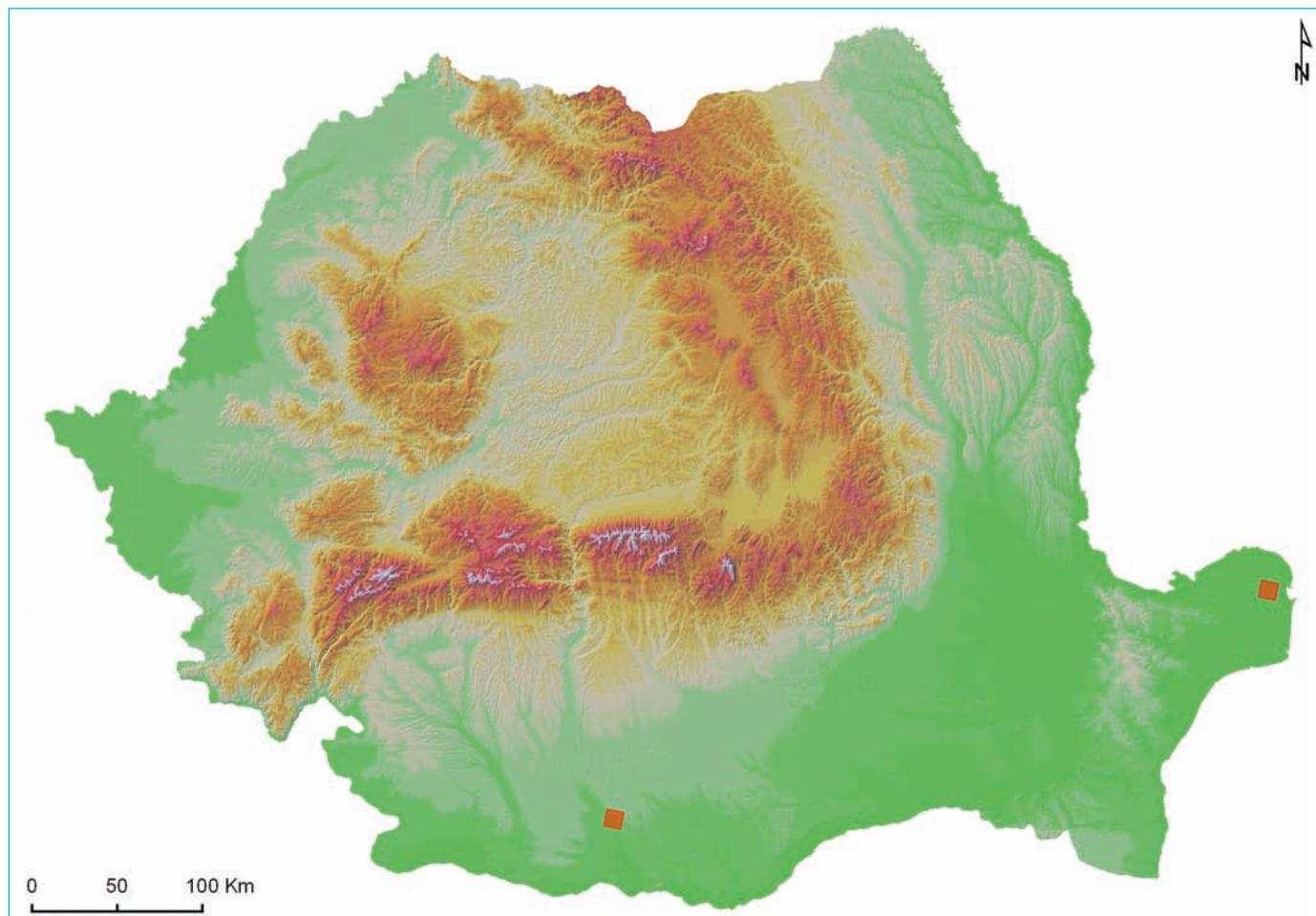
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau dea refacă vegetația la un nivel ecologic optim.

- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Dezvoltarea măsurilor speciale pentru a întreține și restabili coloniile existente, de asemenea restaurarea și dezvoltarea zonelor potențiale pentru stabilizarea coloniilor.
- Limitarea activităților ce cauzează pierderi de habitat în locuri de cibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Limitarea accesului (pe sol, mare sau aer) în zona coloniilor sau în alte zone cu importanță ridicată, cel puțin pe perioada în care păsările utilizează aceste zone.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile speciei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și abandonate, corespunzătoare necesităților ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau semi-naturale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRIȚĂ MARE - CASPIAN TERN

Hydroprogne caspia (Sternula caspia)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Hydroprogne

SPECIA: *Hydroprogne caspia*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Pescărița mare este o specie cosmopolitană cu distribuție sporadică. Cuibărește în zona lacurilor întinse și pe coastele oceanice în America de Nord (inclusiv în zona Marilor Lacuri) și local în Europa (în jurul Mării Baltice și al Mării Negre), în Asia, Africa și Australasia (Australia și Noua Zeelandă). Efectivele din Europa și Asia petrec iarna în zonele tropice din palearctic. În România specia a fost semnalată în Lunca Dunării și în partea de jos a râului Prut, dar și în Delta Dunării și lacurile din Câmpia de Vest.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mică (4.700–9.300 de perechi) și a suferit un declin considerabil între anii 1970 și 1990. Deși în perioada 1990–2000 populația a crescut numeric, riscul specific populațiilor de mici dimensiuni se menține. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Ucraina și Finlanda. În trecut, cuibărea în România în zona complexului lagunar Razim-Sinoe, însă în prezent se pot observa pescărițe mari doar în timpul pasajelor, când efectivele sunt între 500 și 5.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele de cuibărire, migrație și iernare ale speciei sunt similare, deși în timpul iernii pescărița mare apare aproape exclusiv în zonele de coastă. Vizitează coastele ferite, estuarele, limanurile, golfurile, lagunele costale sau mlaștinile sărate. Apare ocazional și în interiorul continentului, în păsuni umede, sărate sau cu apă dulce, lacuri întinse, râuri, zone inundate, rezervoare și heleșteie. În perioada de cuibărire preferă litorale nisipoase sau pietroase, dunele de nisip, suprafetele netede pe stânci și insulele cu vege-

tație rară. Este o specie activă atât în timpul zilei, cât și noaptea. În afara perioadei de reproducere nu este gregară, dar se poate aduna în stoluri în timpul migrației și în timpul iernii, acolo unde se găsesc zone bogate în pește. Atinge în libertate longevitatea maximă de 30 ani. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de 3 ani.

Dieta este alcătuită predominant din pești din diverse specii, a căror dimensiune variază de la 5 la 25 cm. În afară de pești consumă și ouăle și puii altor specii de păsări, hoituri, nevertebrate acvatice, insecte zburătoare și râme. Se hrănește la o distanță de până la 60 de km de la colonie. Când se hrănește, după un zbor de localizare a prăzii, plonjează rapid în apă, uneori intrând complet în imersie și apărând apoi la suprafață cu prada în cioc.

Specia cuibărește în lunile aprilie și iunie în colonii mari, monospecifice, cu o densitate mare a cuiburilor. Mai poate fi găsită cuibăind și în perechi singuratic sau în grupuri mici, intercalate în coloniile altor specii. Colonia este apărată în mod agresiv și păsările care se apropiu sunt alungate. Este o specie monogamă, la care ritualul nupcial implică zboruri ale partenerilor până la 200 m înălțime, urmate de la revenirea pe sol; masculul oferă pești femelei pentru a o atrage. Cuibul este o raclă superficială, de obicei necăptușit, ocazional înconjurat de materiale vegetale. Are o singură pontă pe an, formată din 1-3 ouă de culoare roz, pătate cu brun, care sunt incubate de ambii parteneri timp de 20-22 de zile. Dimensiunea unui ou este de 62,8 x 43,1 mm. După eclozare, puii părăsesc cuibul la câteva zile, sau rămân în apropierea acestuia, așteptând hrana adusă de cei doi părinți. Devin zburători după 30-35 de zile, însă rămân dependenti de părinți o foarte lungă perioadă (câteva luni), care uneori include chiar și prima lor iarnă.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Limitarea activităților ce cauzează pierderi de habitat în locuri de hrănire și rute de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea habitatelor acvatice.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Inventarierea zonelor de reproducere potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

CHIRĂ DE MARE - SANDWICH TERN

Thalasseus sandvicensis (Stern sandvicensis)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Thalasseus

SPECIA: Thalasseus sandvicensis

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Chiră de mare se găsește în Europa, în partea de vest a Africii și în partea de sud a Statelor Unite. Cuibărește sezonal în zonele de coastă în cea mai mare parte a Europei și la est de Marea Caspică. Arealul de iernare a speciei se întinde de la Marea Caspică, Marea Neagră și Marea Mediterană până pe coastele Africii de Vest și Sud și de la Marea Roșie până la partea de nord-vest a Indiei și Sri Lanka. În România este întâlnită în Delta Dunării și în complexul lagunar Razelm-Sinoie.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare în Europa este relativ mică (82.000-130.000 de perechi) și a suferit un declin moderat în anii 1970–1990. În perioada cuprinsă între 1990 și 2000 efectivele înregistrate au fost fluctuante, iar în prezent specia se consideră a fi în declin. Rămân să ierneze în Europa peste 3.200 de exemplare. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Olanda și Marea Britanie. Populația din România este estimată la 20-300 de perechi cuibăritoare, iar în perioada pasaje-

lor efective cresc ajungând la 5.000-20.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie care apare exclusiv în regiunile de coastă, îndeosebi în acele zonele cu apă caldă. În perioada de reproducere coloniile ocupă teritorii pe insule nisipoase sau calcaroase, dune de nisip, zone litorale și în delte. Pentru cuibărit preferă movile de nisip, pietriș, noroi sau coral. În afara perioadei de reproducere vizitează litoraluri nisipoase sau pietroase, terase nămolofile, estuare și golfuri, hrănindu-se la mare. Este o specie gregară pe totă durata anului, adeseori adunându-se pentru a se hrăni în stoluri în zonele în care prada este abundantă (deși se poate hrăni și singuratic). Atinge în libertate longevitatea maximă de 30 de ani și 8 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de 3 ani.

Se hrănește în majoritate cu pești marini de mici dimensiuni, viermi, creveti și fură puii nezburători ai altor păsări. Pentru a captura pești, îi localizează printr-un zbor executat pe loc (uneori și de la 10 m înălțime), după care își strâng aripile

și plonjează vertical sau oblic în apă cu viteză și aproape întotdeauna cu succes. Uneori păsările adulte își pot apăra propriile teritorii de hrănire situate de-a lungul țărmului, alungând alte exemplare din aceeași specie. Sosește din cartierele de iernare în luna aprilie. Cuibărește în colonii mari cu alte specii de chire sau cu pescăruși râzători (*Larus ridibundus*). Este o specie monogamă, iar în timpul ritualului nupțial perechea execută dansuri sincrone, învârtindu-se în cerc, cu ciocurile între deschise. Cuibul este format într-o adâncitură superficială, amplasată pe o movilă de nisip, pietriș, noroi sau coral, preferabil departe de vegetație. Punta este depusă în a doua parte a lunii mai și este formată din 1-2 ouă de diferite culori, cu o dimensiune medie de 50,7 x 35,9 mm. Incubația durează în jur de 21-29 de zile și este asigurată de ambii parteneri. În prima săptămână clocește doar femela, care este hrănita în acest timp de către mascul. După eclozare, puii se adună în creșe, pentru o mai bună protecție împotriva prădătorilor. Ei sunt hrăniți de către adulții. Puii devin zburători la 28-30 de zile, însă mai rămân o perioadă dependenți de grijă părintilor.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

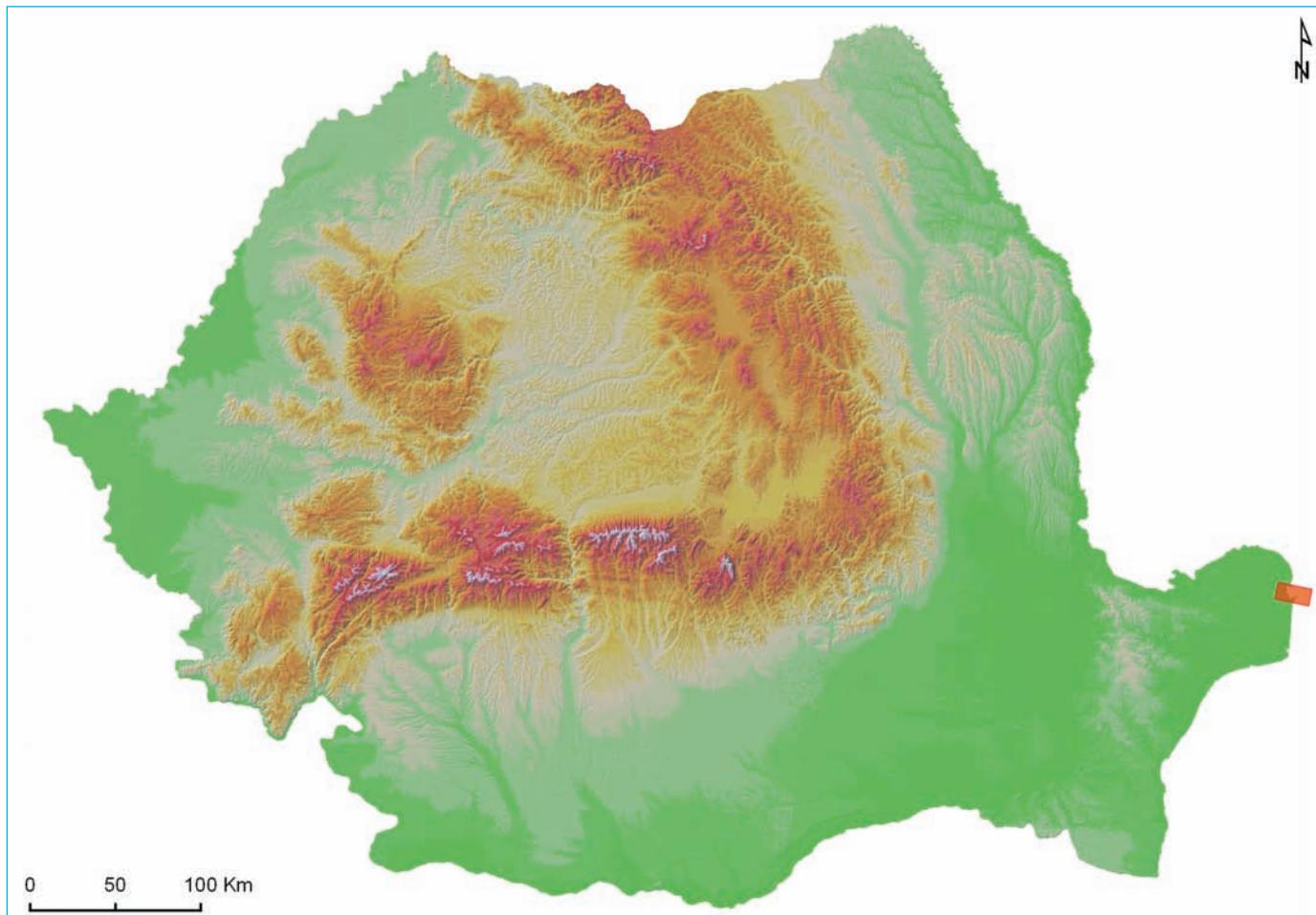
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Dezvoltarea măsurilor speciale pentru a întreține și restabili coloniile existente, de asemenea restaurarea și dezvoltarea zonelor potențiale pentru stabilizarea coloniilor.
- Limitarea activităților ce cauzează pierderi de habitat în locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Limitarea accesului (pe sol, mare sau aer) în zona coloniilor sau în alte zone cu importanță ridicată, cel puțin pe perioada în care păsările utilizează aceste zone.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.

- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și abandonate, corespunzătoare necesităților ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau semi-naturale.
- Identificarea zonelor de hrănire, de odihnă și grupare a păsărilor, care au importanță din punctul de vedere al conservării coloniilor de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CHIRĂ DE BALȚĂ - COMMON TERN

Sterna hirundo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: *Sterna*

SPECIA: *Sterna hirundo*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Chira de balță este o specie circumpolară care are un areal foarte mare, putând fi întâlnită pe toate continentele exceptând Antarctica. Este o specie puternic migratoare, care iernează în emisferă sudică, fiind întâlnită de-a lungul zonelor de coastă ale Americii de Sud, ale Africii, ale Indiei, în Madagascar și arhipelagul indo-malaysian, în Australia și în zonele adiacente acesteia. La noi în țară populația cuibăritoare cu cel mai mare efectiv este în Delta Dunării, dar pot fi întâlnite populații importante și în interiorul țării, acolo unde găsește habitate favorabile.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 270.000 și 570.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai puțin de jumătate din populația globală a speciei. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Finlanda și Ucraina. Populația s-a menținut stabilă în perioada 1970–1990. Deși în unele țări efectivele au scăzut în perioada 1990–2000, totuși în țările cu efective semnificative acestea au fluctuat sau au rămas stable, ceea ce face ca pe ansamblu trendul populației să fie considerat stabil. Populația estimată din România este de 6.600-6.900 de perechi cuibăritoare, iar în timpul migrației se pot întâlni efective cuprinse între 10.000 și 40.000 de indivizi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Chira de balță este caracteristică zonelor umede costiere, dar și lacurilor interioare cu apă dulce. Cuibărește pe plaje nisipoase sau pe insule, pe dune de nisip din interiorul bălților, uneori pe resturi vegetale sau pe vegetație plutitoare. În libertate, longevitatea maximă înregistrată este de 33 de ani. Atinge maturitatea sexuală la 3 ani.

Pentru a se hrăni plonjează, după detectarea prăzii, de la 1-6 m înălțime până la o adâncime de 50 cm. Planează pe loc, fluturându-și aripile în urmărirea prăzii. Se hrănește la o distanță de până la 5-10 km de colonie. Din dieta sa fac

parte în special pești de dimensiuni mici, dar capturează și crustacee mici, anelide, moluște și insecte.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Cuibărește în colonii mici monospecifice sau mixte, iar distanța dintre cuiburi poate fluctua de la 0,50 m la 3,5 m. Este o specie monogamă și teritorială. Masculul selectează teritoriul de cuibărit și dacă femela din anul anterior întârzie mai mult de cinci zile începe să căute altă parteneră. De obicei perechea folosește același teritoriu pentru cuibărit, manifestând un puternic atașament pentru acesta și este cunoscută o situație când o pereche s-a întors an de an în același loc timp de 17 ani. Ritualul nupțial se manifestă prin zboruri în care partenerii se înalță în cercuri până la o înălțime de 200 m, după care coboară împreună, zburând în zigzag. Pe sol, masculul îi oferă pește femelei. După ce s-a format perechea, cei doi parteneri realizează câteva adâncituri în sol, una dintre acestea fiind aleasă de femelă pentru viitorul cuib. Punta depusă în a doua parte a lunii mai și în iunie este formată în mod obișnuit din 2-3 ouă, cu o dimensiune medie de 41,1 x 30,4 mm. Incubația

durează în jur de 22-28 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Specia are un caracter foarte ofensiv în apropierea cuibului sau a puilor, astfel încât poate ataca specii de prădători de talie mare. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare și sunt îngrijiti de adulții până când devin zburători, la circa 27-30 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

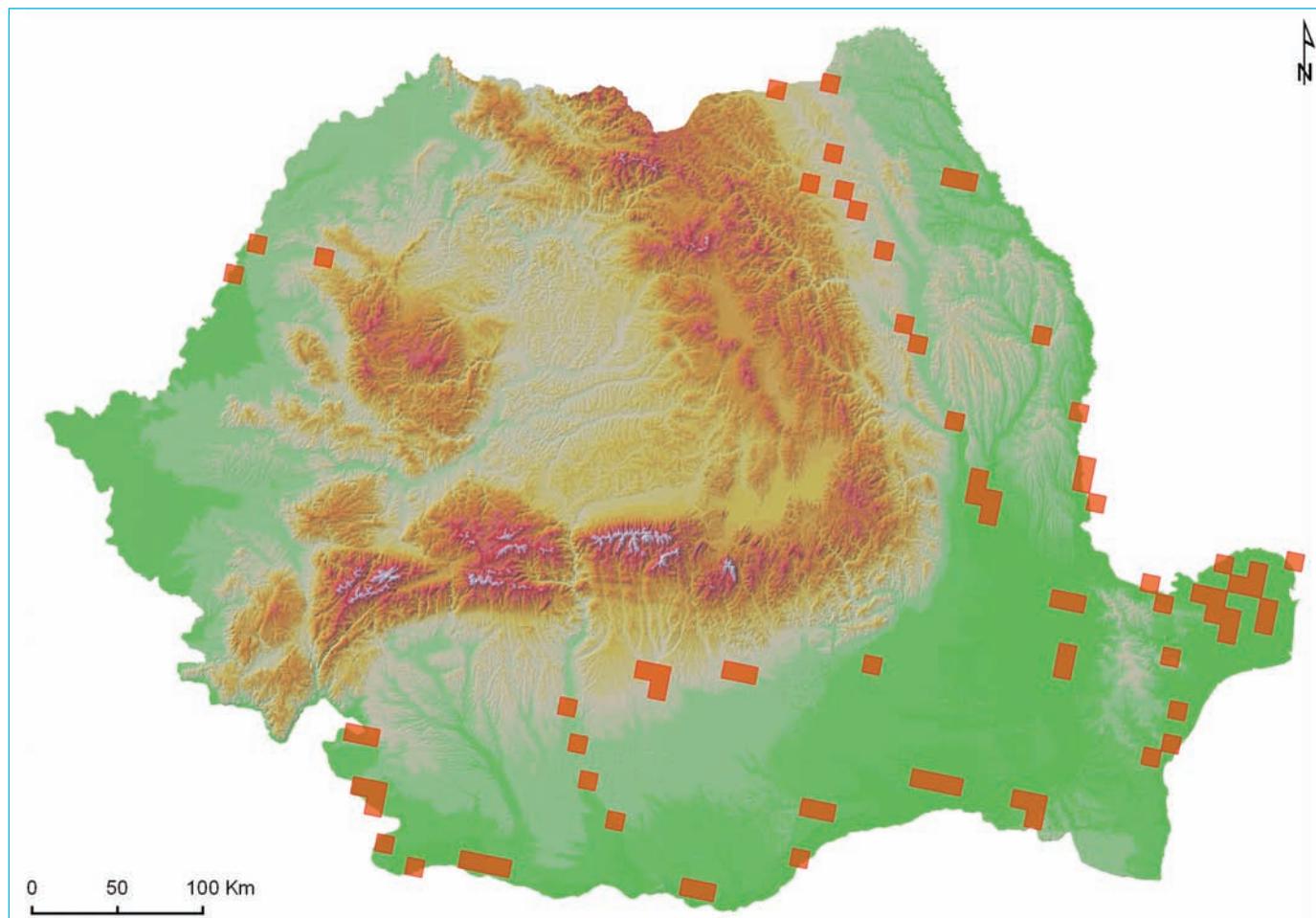
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții..
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecolitic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.

- Dezvoltarea măsurilor speciale pentru a întreține și restabili coloniile existente, de asemenea restaurarea și dezvoltarea zonelor potențiale pentru stabilizarea coloniilor.
- Limitarea activităților ce cauzează pierderi de habitat în locuri de cui-bărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Limitarea accesului (pe sol, mare sau aer) în zona coloniilor sau în alte zone cu importanță ridicată, cel puțin pe perioada în care păsările utilizează aceste zone.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru sărăturile active și abandonate, corespunzătoare necesităților ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CHIRĂ MICĂ - LITTLE TERN

Sternula albifrons (Sternula albifrons)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Sternula

SPECIA: Sternula albifrons

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Populații cuibăritoare de chiră mică se pot regăsi în aproape toată Europa, de-a lungul coastei și în interiorul continentului african, în centru, sudul și estul extrem al Asiei și în părți nordice din Australasia. În zonele sudice ale arealului său este o specie sedentară, în timp ce în partea nordică a arealului este migratoare. Populațiile migratoare iernează în zona de coastă a Africii și a Peninsulei Arabe, în zona de coastă vestică a Indiei și în cele mai multe zone umede din Australasia.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică, cuprinsă între 35.000 și 55.000 de perechi, reprezentând mai puțin de jumătate din populația globală a speciei. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Italia și Franța. Un declin moderat s-a manifestat în perioada 1970–1990, care a continuat și în perioada 1990–2000. În prezent, pe ansamblu, populația manifestă un declin moderat. Populația estimată în România este de 200-600 de perechi cuibăritoare, iar în pasaj trec prin țara noastră aproximativ 1.000-3.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Chira mică este caracteristică zonelor umede costiere, dar și lacurilor interioare cu apă dulce, situate la o distanță de câțiva kilometri de mare. Longevitatea maximă cunoscută este de 23 de ani. Atinge maturitatea sexuală la 2-3 ani. Pentru a se hrăni detectează prada de la o înălțime de 3-10 m înălțime, planează pe loc fluturându-și aripile în urmărirea prăzii, după care plonjează cu viteză. Se hrănește în special cu pești de talie mică din diverse specii, precum babușcă, roșiocă, crap și biban, dar din dieta sa mai fac parte și crustacee mici, anelide, moluște și insecte. S-a observat că unele chire se pot specializa în capturat insecte, zburând la nivelul apei și culegând-le pe cele ce plutesc. Este o specie monogamă și teritorială. Sosește din cartierele de iernare la sfârșitul lunii aprilie.

lie. Ritualul nupțial este inițiat de mascul, care aduce pește în dar femelei. Cuibărește solitar sau în colonii mici, în locuri nude sau acoperite de foarte puțină vegetație, situate la malul apelor, pe insule, în sărături, mlaștini, golfuri sau pe terasele nămoluoase de la marginea apelor, acolo unde nu ar cuibări alte păsări pretențioase față de locul ales pentru reproducere. În acest fel, chiră mică se asigură că elimină concurența pentru locurile de cuibărit, iar cuibărirea dispersată, în colonii mici, asigură un risc mic pentru întreaga populație dintr-o anumită zonă. Cuiburile sunt amplasate la minimum 2 m distanță unele de altele. Cuibul este reprezentat de o simplă depresiune superficială a solului, unde sunt depuse ouăle. Femela depune o pontă formată în mod obișnuit din 2-3 ouă de culoare crem cu pete închise, maro-verzui, în două partea lunii mai și în prima parte a lunii iunie. Dimensiunea medie a unui ou este de 31,5 x 23,1 mm. Incubația durează în jur de 17-22 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare,

rămânând în preajma acestuia și ascunzându-se la apariția unui pericol. Ei sunt îngrijiti de ambii părinti până când devin zburători, la vîrstă de 19-20 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

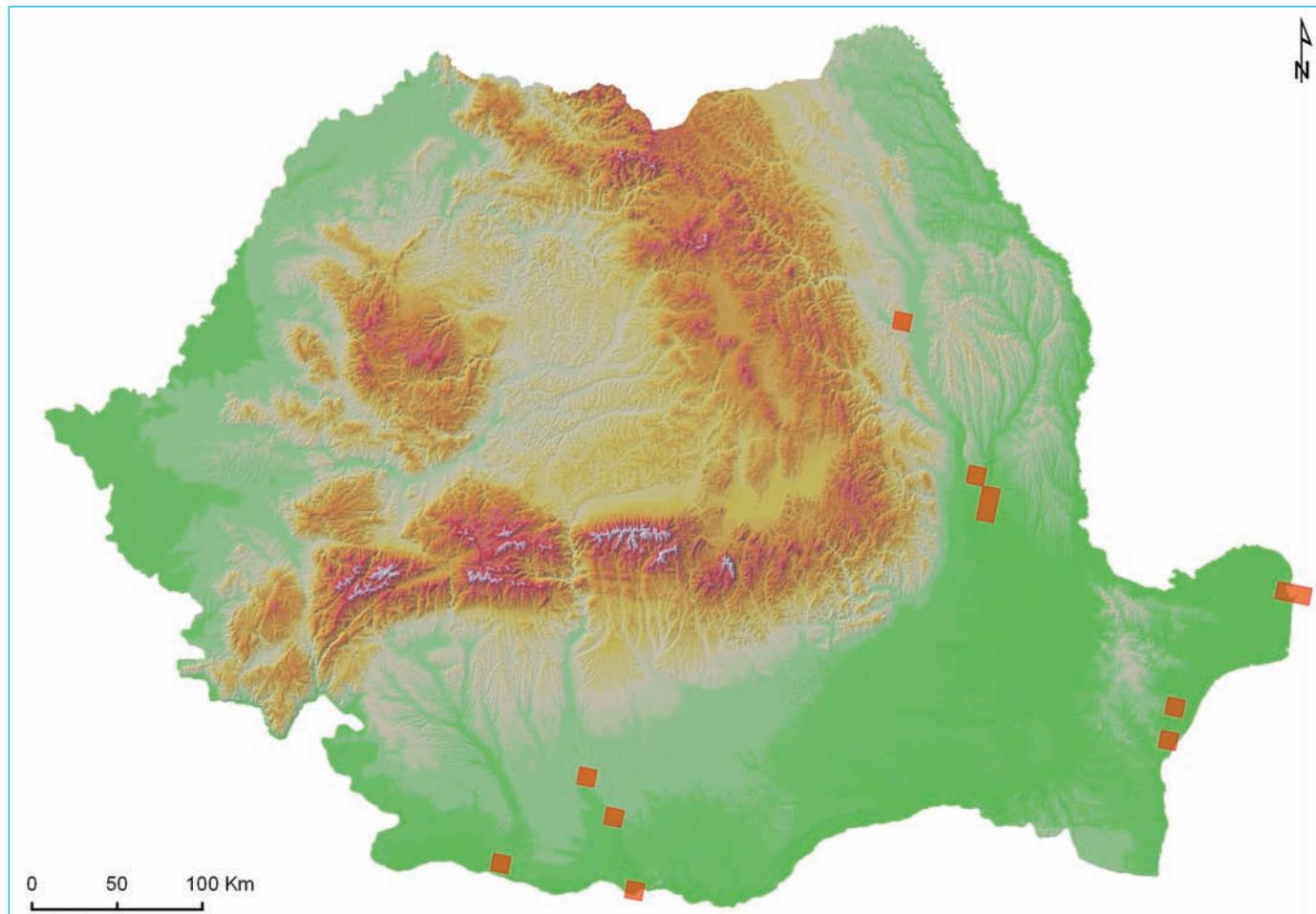
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere, inclusiv a celor care se referă la construcții.
- Limitarea activităților ce cauzează pierderi de habitat în locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Interzicerea activităților în zonele cu importanță ridicată.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Managementul deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătatea habitatelor acvatice.
- Evaluarea nivelului de poluare a zonei umede și executarea programelor destinate îmbunătățirii calității apei.
- Dezvoltarea măsurilor speciale pentru a întreține și restabili coloniile existente, de asemenea, restaurarea și dezvoltarea zonelor potențiale pentru stabilizarea coloniilor.
- Identificarea zonelor de hrănire, de odihnă și grupare a păsărilor, care au importanță din punctul de vedere al conservării coloniilor de reproducere.
- Limitarea accesului (pe sol, mare sau aer) în zona coloniilor sau în alte zone cu importanță ridicată, cel puțin pe perioada în care păsările utilizează aceste zone.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CHIRIGHIȚĂ CU OBRAZ ALB - WHISKERED TERN

Chlidonias hybrida

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Chlidonias

SPECIA: Chlidonias hybrida

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în partea sudică și estică a continentului european. Iernează în Africa și în Peninsula Arabiei.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică și este cuprinsă între 42.000 și 87.000 de perechi. Un declin moderat s-a manifestat în perioada anilor

1970-1990. Deși populația s-a menținut stabilă în perioada 1990-2000, nu s-au refăcut efectivele care existau înaintea declinului înregistrat. Efective importante sunt în Rusia. Alte țări cu efective importante sunt Spania, Azerbaidjan, Ucraina și Turcia. În România populația cuibăritoare este de 16.000-20.000 de perechi, iar în timpul pasajelor se pot observa între 25.000 și 70.000 de exemplare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Chirighiță cu obraz alb este caracteristică zonelor umede de apă dulce, bogate în vegetație. Se hrănește cu pești mici, insecte adulte și larvele acestora, crustacee, melci și broaște de talie mică. Pentru a se hrăni, prinde prada prin alunecări brusă de la circa 5 m înălțime. Planează pe loc, fluturându-și aripile în urmărirea prăzii. De obicei se hrănește la o distanță de până la 1-2 km de colonia de reproducere. Durata medie de viață este de 9 ani, însă poate ajunge până la 19 ani. Atinge maturitatea sexuală și cuibărește prima dată la vîrstă de 2 ani.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie și începutul lunii mai. Este o specie monogamă și teritorială. Formează colonii monospecifice de până la 100 de perechi, în care cuiburile sunt amplasate la o distanță de 1-5 m unul de celălalt. Habitatele preferate de specie pentru cuibărit sunt mlaștinile cu ochiuri izolate de apă și vegetație păscută de vite și cai. Cuibul este alcătuit din resturi vegetale și este așezat pe vegetație plutitoare (de exemplu, pe frunze de nufăr), în zone în care apa are o adâncime mică, de sub 1 m.

Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă în a doua parte a lunii mai și în prima parte a lunii iunie, cu o dimensiune medie de 37,7 x 28,6 mm. Incubația durează în jur de 18-20 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare și sunt îngrijiți de către adulții. Devin zburători la 21-25 de zile de la ieșirea din ou. În prima iarnă ei au un penaj intermediu între cel de juvenil și cel de adult.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

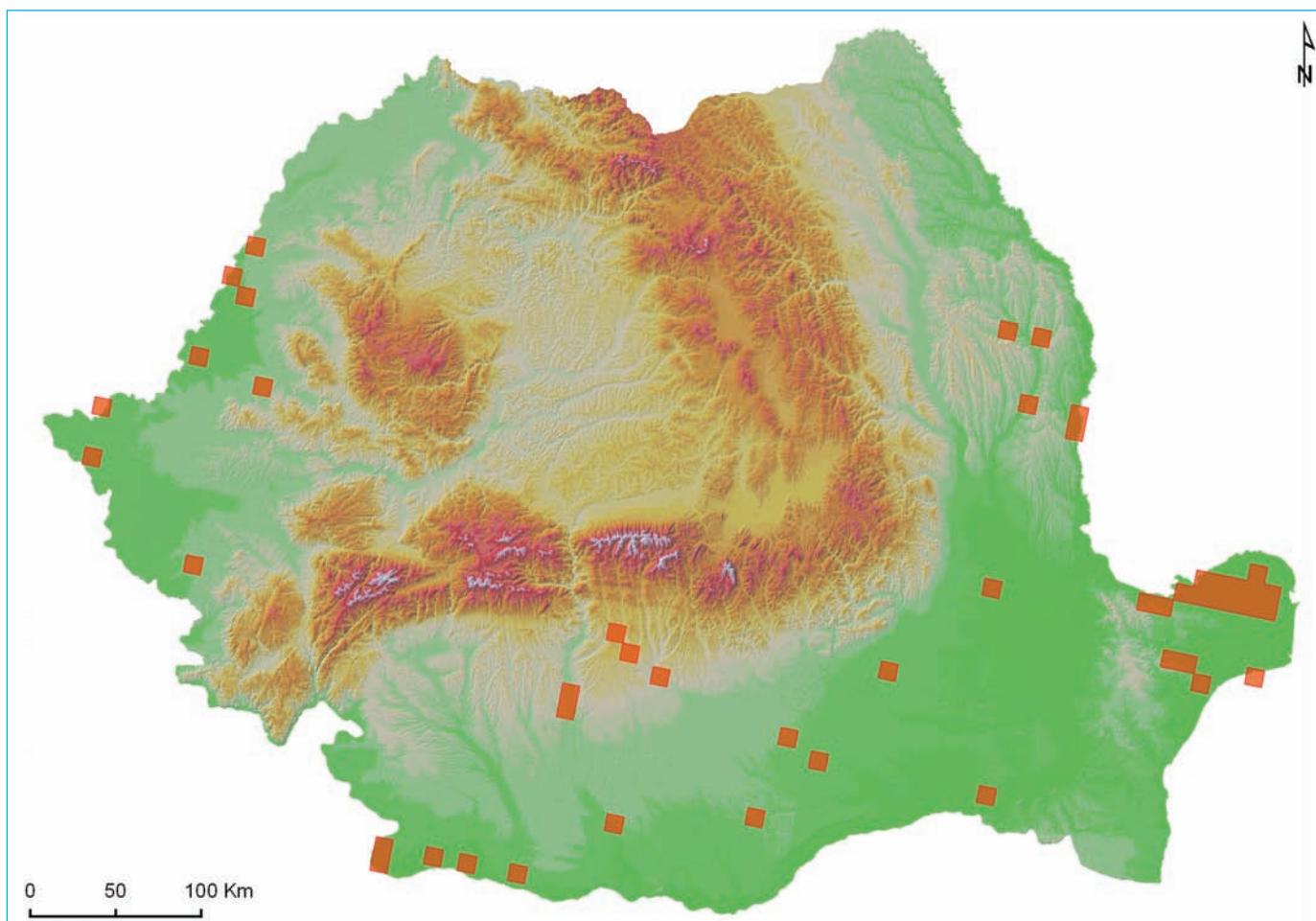
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.

- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.
- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CHIRIGHIȚĂ NEAGRĂ - BLACK TERN

Chlidonias niger

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Chlidonias

SPECIA: Chlidonias niger

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II*	■	

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european, putându-se găsi din Scandinavia până în sudul Spaniei. Arealul se întinde în est până în centrul Mongoliei. Aceste populații europene și asiatici iernează în Africa, în special pe coasta africană a Atlanticului, din vestul Saharei până în Africa de Sud. De asemenea, specia apare în Canada și în regiunile nordice ale Statelor Unite ale Americii, iernând pe coasta Pacificului din Mexic, pe coasta vestică șiestică a Americii Centrale și în nordul Americii de Sud.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mare, cuprinsă între 83.000 și 170.000 de perechi cuibăritoare.

Un declin moderat s-a manifestat în perioada 1970-1990. Efectivele au scăzut în cele mai multe țări în perioada 1990-2000, fără a se cunoaște tendința în Rusia. Populația estimată în România este de 300-800 de perechi cuibăritoare, iar în timpul pasajelor se pot observa între 3.000 și 10.000 de exemplare. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Ucraina și Belarus.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Chirighiță neagră este caracteristică în perioada cuibăritului zonelor umede de apă dulce și salmastre bogate în vegetație. În perioada iernării poate fi observată în zonele de coastă, în golfuri și lagune cu apă sărată.

Este o specie care se hrănește cu insecte, pești mici și broaște. În timpul iernii dieta este alcătuită

tă preponderent din pești de talie mică. Planează pe loc fluturându-și aripile în urmărirea prăzii. Pentru a se hrăni prinde prada de la suprafața apei sau insecte în zbor și foarte rar se scufundă. De obicei se hrănește la o distanță de până la 2-5 km depărtare de colonia în care cuibărește. Este o specie foarte sociabilă, formând stoluri foarte mari în perioada migrațiilor. Zboară cu o viteză medie de 34 km/h. Longevitatea cunoscută este de până la 21 de ani.

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Pentru reproducere preferă zonele umede cu apă dulce sau salmastră, precum mici bălti, lacuri, mlaștini, maluri liniștite de canale sau râuri, pajiști mlaștinoase sau turbării. Evită pentru cuibărit zonele umede cu o suprafață mai mică de 4 ha. Cuibărește în colonii mici de până la 20 de perechi (rareori mai mari, de până la 100 perechi), deseori împreună cu alte specii. Cuiburile sunt formate pe vegetație acvatică, în zonele în care apa are o adâncime mică, de 1-2 m. Cuibul este amplasat într-o mică excavație în grămezile compacte de vegetație plutitoare și este alcătuit din resturi vegetale. La construirea lui participă ambii parteneri. Substratul instabil (ca de exemplu cel format din frunze de nuferi) poate determina o rată mare a eșecuilor reproductiv.

Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă în a doua parte a lunii mai și în prima parte a lunii iunie, cu o dimensiune medie de 35,9 x 25,3 mm. Ouăle acestei specii sunt rezistente atunci când se udă. Incubația durează în jur de 19-23 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare și sunt îngrijiti de adulții. Devin zburători la 20-25 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

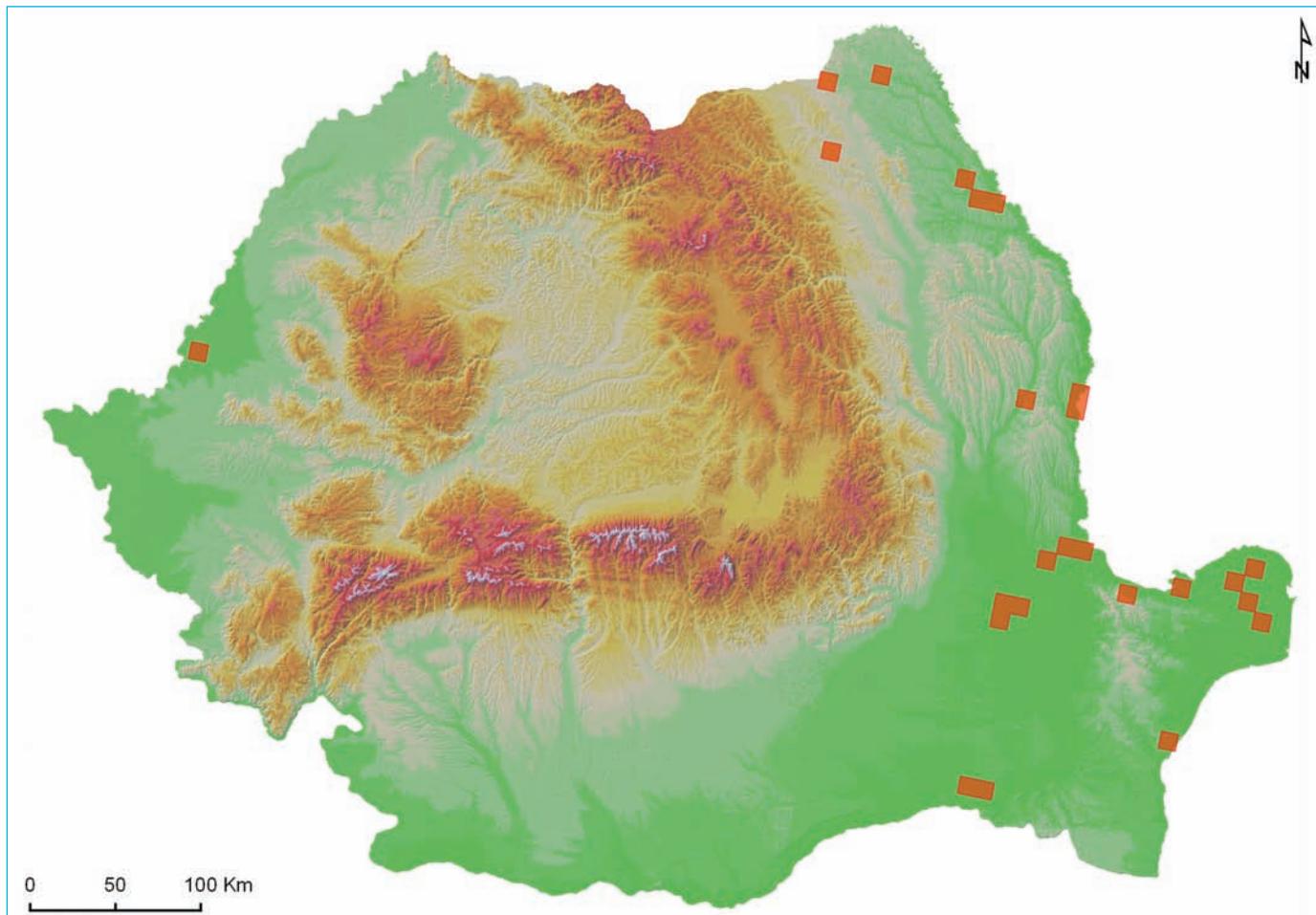
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea producției organice.

- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesorului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CHIRINGIȚĂ CU ARIPI ALBE - WHITE-WINGED TERN

Chlidonias leucopterus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Charadriiformes

FAMILIA: Laridae

GENUL: Chlidonias

SPECIA: Chlidonias leucopterus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II	■	

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită în palearctic, cu populații mari cuibăritoare în Europa de Est și în sudul Asiei. În Europa de Vest apare numai cu populații sporadice. În România cuibărește în populații sporadice, mai ales în regiunea Dobrogei și a Câmpiei de Vest. În timpul iernii migrează în Africa, Asia de Sud și Australia. În timpul iernii poate vagabonda în America de Nord, în special pe coasta Atlanticului, fiind semnalate exemplare atât pe coasta Pacificului, cât și în interiorul continentului, în zona Marilor Lacuri.

POPULAȚIE

În Europa populațiile cuibăritoare sunt relativ mari (74.000-210.000 de perechi) și au crescut în anii 1970-1990. Chiar dacă populațiile din România și Turcia au scăzut între 1990 și 2000, în restul Europei populațiile au rămas stable. Populațiile cuibăritoare din România după datele actuale sunt mici, estimate între 100 și 300 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Se întâlnește pe lacuri, mlaștini cu apă stătătoare, râuri, zone inundate și pe suprafețele de apă încunjurate cu stuf, rogoz sau alte plante acvatice. De obicei evită crescătoriile de pești și terenurile agricole inundate (orezării), dar ocasional se poate hrăni zburând peste zonele agricole și păsunile uscate.

Specie diurnă, preia prada de la suprafața apei și nu se scufundă. Consumă predominant insecte acvatice (Diptera, Odonata și Coleoptera) sau alte insecte terestre. De asemenea, din dieta sa fac parte și diverse alte nevertebrate, pești de talie mică și chiar mormoloci. Se hrănește în grupuri foarte mari, iar în timpul migrației sau în cărtierele de iernare aceste stoluri pot ajunge la câteva zeci de mii de exemplare. La doi ani atinge maturitatea sexuală.

Sosește în teritoriile de cuibărire în luna aprilie și pleacă din acestea în perioada iunie-august. Ca majoritatea chirighitelor, ritualul nupțial are manifestări terestre și aeriene, iar masculul hrănește femela.

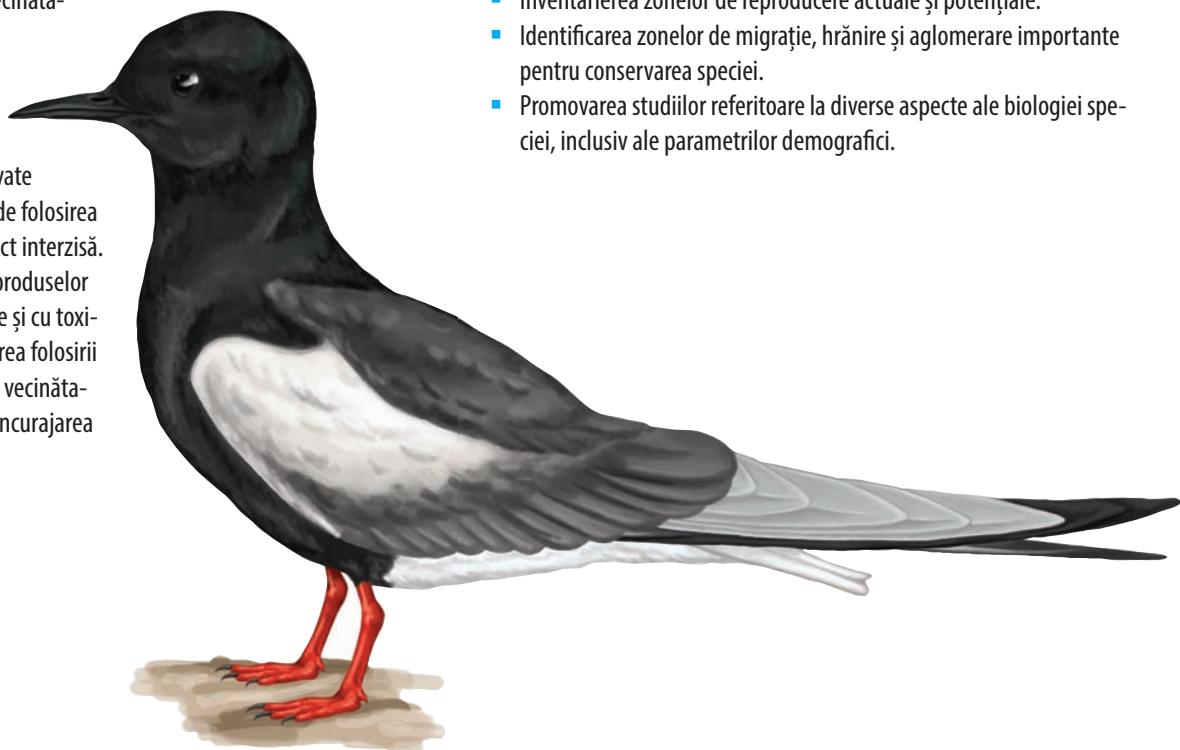
Perechile monogame formează legături de un sezon și cuibăresc în colonii mici de câte 20-40 de perechi (până la 100 de perechi), deseori în amestec cu alte specii. Cuibul este format într-o mică adâncitură aflată pe o movilită de vegetație plutitoare și se află la 30-120 cm deasupra nivelului apei. Aceste cuiburi sunt amplasate pe distanțe mari unele de altele, uneori ajungându-se până la 10-30 m. Are o singură pontă pe an cu 2-4 ouă, care sunt incubate de ambii părinți. Puii eclozează după 18-22 de zile. Ei părăsesc cuibul în câteva zile și se ascund în vegetație din apropierea cuibului. Devin capabili de zbor în 24-25 de zile, în tot acest timp fiind îngrijiti de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

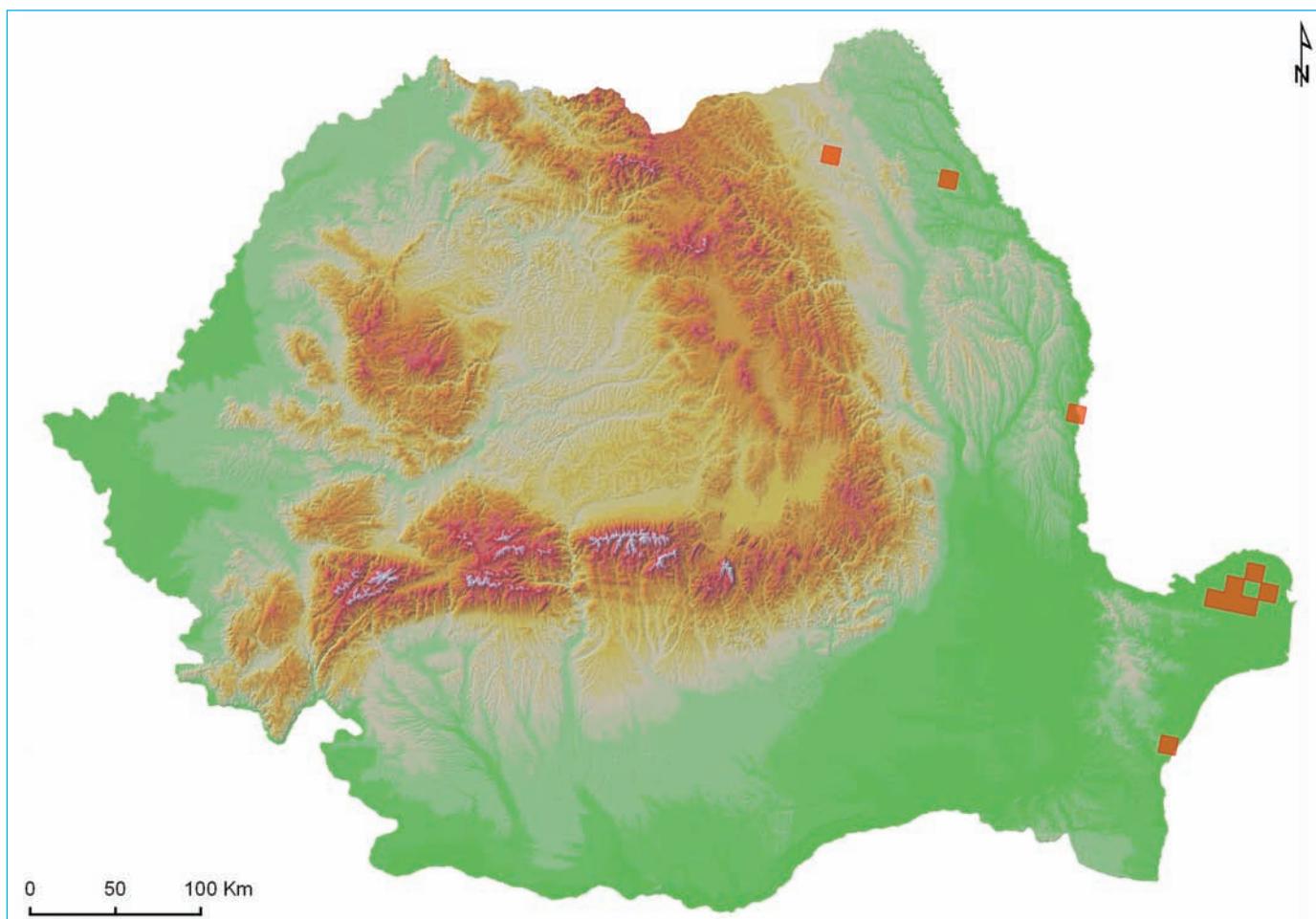
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim.
- Managementul deșeurilor și al apelor uzate habitatele importante pentru specie și în vecinătatea acestora.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitarea folosirii semințelor tratate în vecinătatea zonelor umede; încurajarea

producției organice.

- Managementul nivelului de apă din rezervoare, în acord cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Crearea insulelor sau a platformelor artificiale pentru creșterea succesului de reproducere în zonele umede artificiale sau seminaturale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PORUMBEL DE STÂNCĂ - ROCK DOVE

Columba livia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Columbiformes

FAMILIA: Columbidae

GENUL: *Columba*

SPECIA: *Columba livia*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■							
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia este nativă pentru Europa, Africa de Nord și Asia de Sud-Vest. Din această specie provine porumbelul domestic (*Columba livia domestica*), care este legat de localități urbane, unde clădirile simulează stâncările populate de forma sălbatică. Specie larg răspândită în toate regiunile țării, forma domestică găsindu-se mai ales în interiorul localităților.

POPULAȚIE

Efectivul european este estimat la 9.300.000-15.000.000 de perechi, cu tendință necunoscută. Efective mai mari se găsesc în Rusia, Spania, Belarus, Cehia, Turcia, Lituania, România, Azerbaidjan, Ungaria și Ucraina. Evoluția globală a efectivelor este neclară, posibil favorabilă, atât prin creșterea populațiilor mulți ani la rând, cât și prin colonizarea unor localități nepopulate până acum. Urbanizarea crescândă și oferta de hrana din orașe favorizează extinderea speciei. În România se estimează un total (formă sălbatică și formă domestică) între 325.000 și 750.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Forma nativă a speciei cuibărește în regiuni montane, pe văile cursurilor de apă, chei, defilee sau pe stâncile de la malul mării. Preferă habitatele stâncioase aflate în apropierea terenurilor cultivate sau a habitatelor deschise, cu tufărișuri. Hrana constă în principal din semințe și este căutată de regulă în primele ore ale dimineții. Ocazional poate consuma și hrana de origine animală (diverse insecte, viermi), în special de către femelele care au nevoie de proteine pentru a depune ouă. Hrana este înghițită nemărunțită, pe loc. De regulă se hrănesc în stoluri. Este o specie sedentară, care are o rază de activitate mică, de cca 100 m.

Specia nativă își face cuibul în peșteri sau în scoarțele stâncilor. Atinge maturitatea sexuală după 6 luni, când juvenilii încep să formeze perechi și să ocupe un teritoriu mic. Perekile sunt

monogame, de durată. Cuibul este construit îndeosebi de către mascul, fiind sumar format din crengute și căptușit cu fire de iarbă, paie, rămurele, pene etc. În acest cuib femela depune 1-2 ouă de culoare albă. Cloacul este realizat de ambii părinți timp de 17 zile. Puii sunt nidicoli și stau în cuib timp de 23-25 de zile, fiind hrăniți în primele 4-5 zile exclusiv cu secreția produsă de peretele gușii ambilor părinți („lapte de gușă”). După a sasea zi la acest „lapte” se mai adaugă și hrana înmisiată în gușă. După 3-4 săptămâni puii sunt zburători și după 4-5 săptămâni devin independenți de părinți. O pereche poate depune mai multe ponte într-un an. Forma domestică (*Columba livia domestica*) preferă centrul localităților, densitățile scăzând spre periferie și în zonele cu parcuri. Nu populează satele sau localitățile cu construcții disper-

sate. Caută hrana în localități consumând preponderent resturi alimentare, semințe, mai rar muguri, larve de insecte, melci, râme sau resturi vegetale. Cuibărește în clădiri, poduri, ruine etc., formând mici colonii. Cuibul este plasat la mare înălțime și este căptușit cu fire de iarbă, paie, rămurele, pene uneori chiar fire din material plastic etc. Celelalte aspecte referitoare la biologia reproducării speciei sunt comune cu cele ale formei native. Singura diferență este faptul că forma domestică poate cloji practic pe tot parcursul anului, cu un repaus în lunile septembrie și octombrie. Astfel, o pereche de porumbei domestici poate depune într-un an 7-9 ponte. Dintre acestea, de regulă, din cauza mortalității juvine ridicate, doar o parte se finalizează cu pui zburători.

AMENINȚĂRI

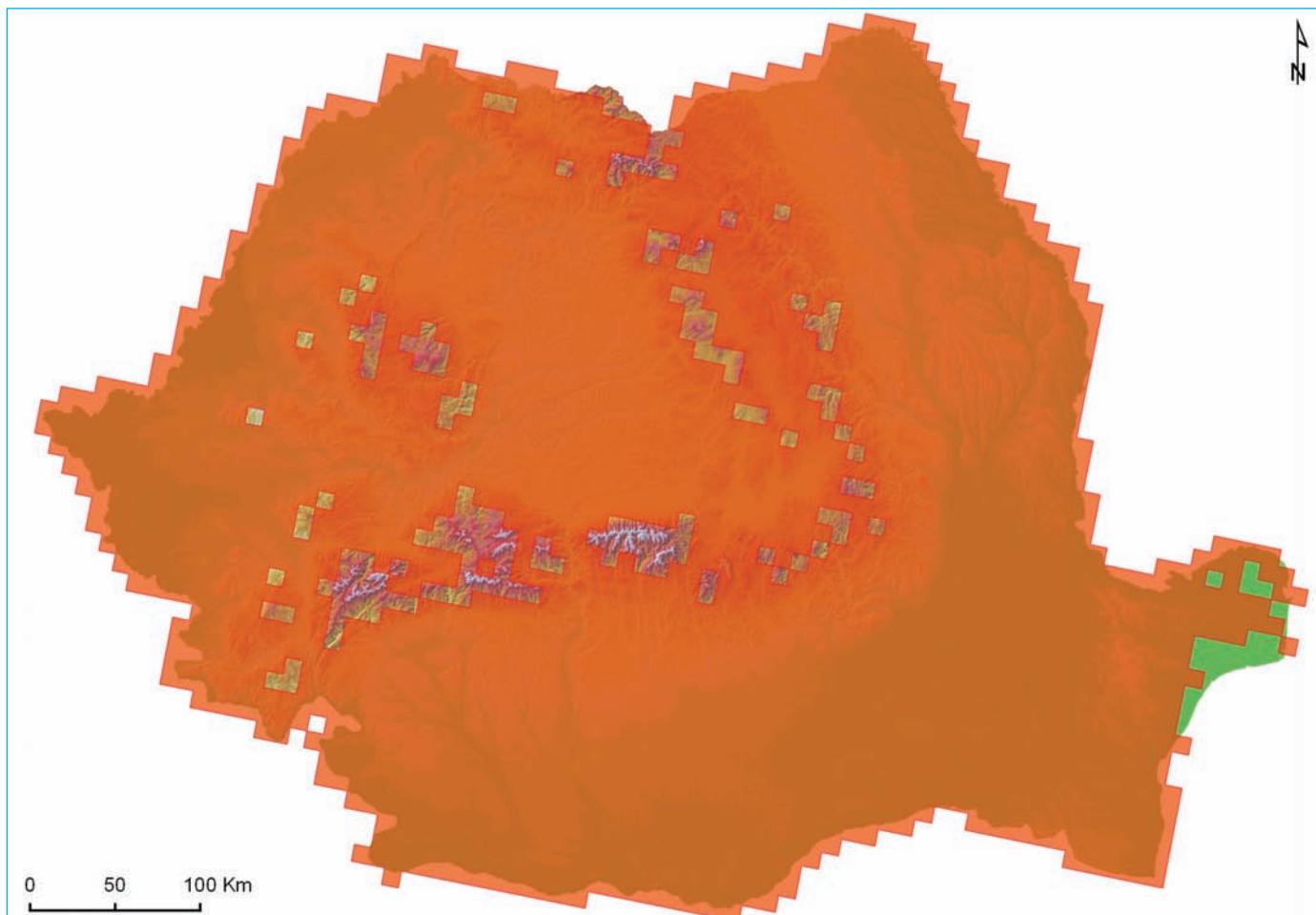
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului formei native.
- Perturarea cauzată de alte activități antropogene.
- Factorii care pot diminua durabil efectivele sunt măsurile arhitecturale care împiedică amplasarea cuiburilor formei domestice pe și în construcții.
- Factorii care pot reduce reversibil efectivele formei domestice sunt parazitoze și bolile care se instalează în condițiile unor densități mari și igienizarea orașelor (în special înlăturarea susținută a resturilor alimentare).

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Identificarea zonelor importante pentru conservarea formei native a speciei.
- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu specia și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alte alternative de cuibărit pentru păsările din aria urbană.
- Interzicerea distrugării cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea formei native.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PORUMBEL DE SCORBURĂ - STOCK DOVE (STOCK PIGEON)

Columba oenas

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Columbiformes

FAMILIA: Columbidae

GENUL: *Columba*

SPECIA: *Columba oenas*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în toată Europa. Iernează în jurul Mediteranei și spre est până în Irak. În România este o specie larg răspândită în păduri de foioase, de la câmpie până la munte. În iernile mai blânde unele exemplare rămân și la noi în partea de sud a Carpaților, tot acolo venind să ierneze și exemplare din nordul Europei.

POPULAȚIE

În Europa cloresc 520.000-730.000 de perechi, efectivul total fiind în creștere ușoară. Efectivele mai mari se găsesc în Marea Britanie, Franța, Olanda, Germania, Spania, Belarus, Belgia, Polonia, Rusia, Ungaria, Ucraina, Irlanda, România și Suedia. În vestul și centrul Europei efectivele sunt în creștere generalizată. În nordul, estul și sudul continentului efectivele sunt în schimb predominant descrescătoare. Efectivul din România este estimat a fi de 25.000-50.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Porumbelul de scorbură preferă pădurile rare cu arbori bătrâni și scorburoși sau parcurile mari rărite în care se găsesc poieni și suprafețe libere cu arbori bătrâni, în scorburile căror își construiesc cuibul. La noi în țară se găsește din Deltă până la cca 1.200 m altitudine, mai ales în păduri de cvercine și în făgete, dar și în păduri de amestec, dacă acestea au fagi scorburoși sau scorburi lăsate de ciocâncitori. Poate popula și în pâlcuri izolate de arbori care sunt înconjurate de culturi, faleze, clădiri etc., dar și în luncile cu sălcii de pe cursurile de apă. Evită pădurile compacte. În pasaj apare în habitate de stepă, culturi agricole etc. în zonele cu vegetație înaltă.

Hrana preponderent vegetală este adunată de pe sol, în teren deschis, de pe culturi agricole, arături etc., doar rar din pădure sau de pe vegetația arboricolă. Consumă semințele unor graminee, crucifere și leguminoase, fructe, uneori și insecte, moluște, miriapode etc. Zboară deseori în stoluri mici. Longevitatea maximă

este de 12 ani și 6 luni. Atinge maturitatea sexuală spre sfârșitul primului an de viață.

Revine din teritoriile de iernare la sfârșitul lunii februarie, începutul lui martie, când este ocupat teritoriul de cuibărit și sunt formate perechile. Teritoriul unei perechi este foarte mic, frecvent acesta rezumându-se la imediata vecinătate a scorburii unde este stabilit cuibul. Este posibil și formarea unor mici colonii. Cuplul este monogam și ține un sezon de reproducere, însă legătura indivizilor față de teritoriu determină frecvent reîntâlnirea partenerilor în ani consecutive. Zborul nupțial constă din bătăi ample și bine ritmate de aripi și alunecări prelungi cu aripile ridicate. Masculul îi propune femelei diferite scorburi aflate în teritoriul său, iar femela alege scorbura în care va depune ouăle. Frecvent este vorba de foste cuiburile de ciocâncitoare neagră sau de diverse scorburi naturale, însă în mod excepțional poate construi și cuiburi libere din rămurele. Folosește pentru cuibărit și diferite găuri din pereții calcaroși sau cuiburile părăsite de altă păsări (ciori grive, coțofene), aflate la 4-20 m înălțime. Cuibul este foarte sumar alcătuit din câteva crengute și puține resturi vegetale. În acestea femela depune 2 ouă albe, scurt ovale sau eliptice. Clocitul durează 16-18 zile și este asigurat de ambii parteneri. Adesea în primele ore ale noptii clocește masculul, după care, pentru tot timpul noptii rămânând la cuib femela. Puii sunt nidicoli, în primele 10-12 zile fiind acoperiți de către părinti. Ei rămân în cuib încă 13-15 zile în care sunt hrăniți de părinti, devenind independenți după 34-37 zile de la eclozare. Succesul de reproducere depinde mult de oferta de scorburi și existența unor concurenți la aceste locuri de cuibărit (bufnițe, ciocâncitori, pârși etc.). Această concurență determină ca cele mai multe perechi să cuibărească în perioada iulie-septembrie, atunci când presiunea concurențială scade. Într-un an poate să crească până la 4 rânduri de pui, o pereche utilizând de regulă același cuib.

AMENINȚĂRI

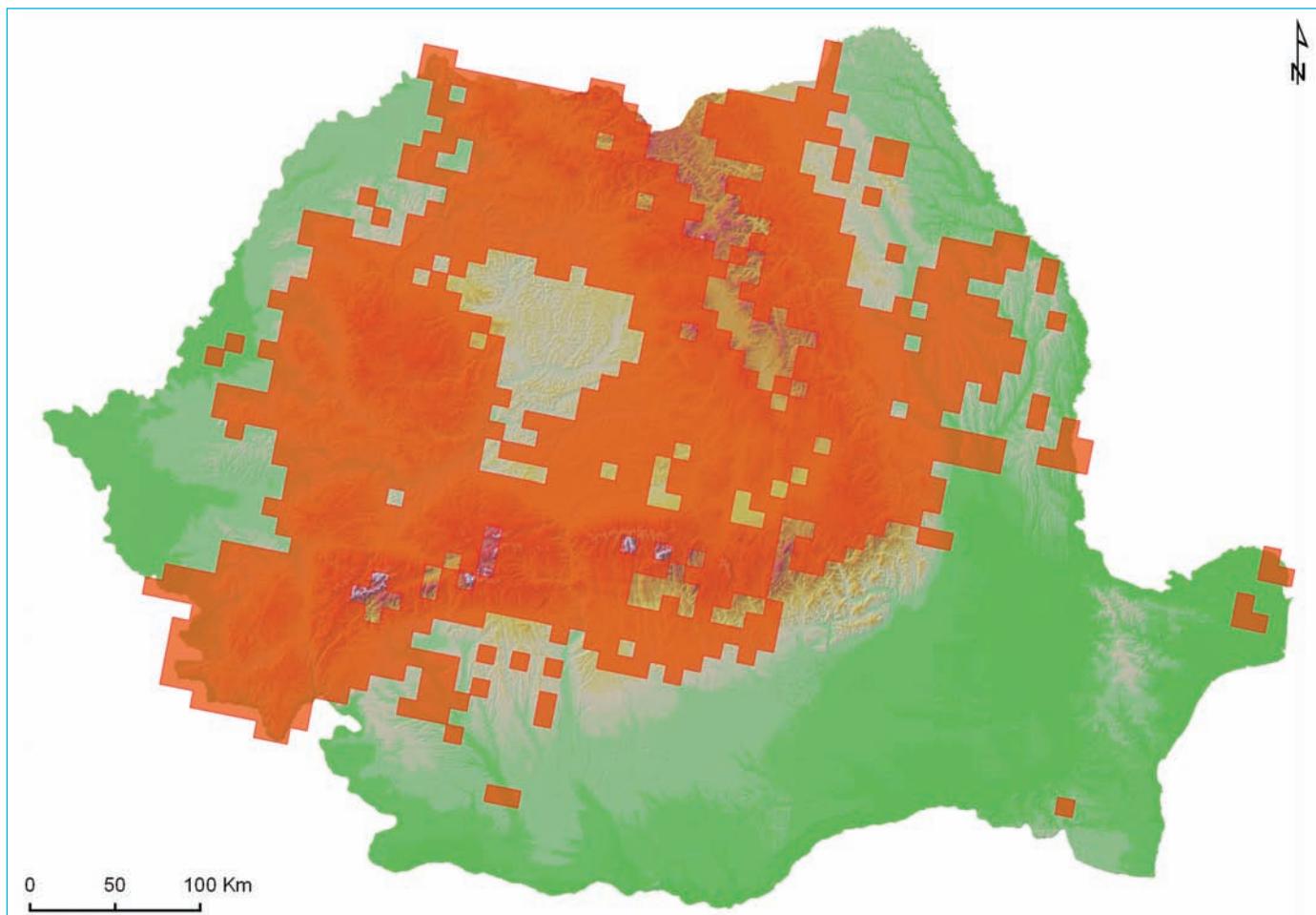
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Tratamentele silvice care elimină arborii scorbuși, practicarea unei silviculturi intensive cu cicluri scurte, favorizarea molidului în detrimentul fagului și împădurirea poienilor din pădure.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene, inclusiv chimizarea agriculturii și aplicarea de pesticide.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele importante pentru specie și a fragmentării habitatelor de pădure.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori.
- Obținerea aprobării legale a criteriilor de management, conservare și restaurare pentru conservarea păsărilor în silvicultură și în planurile de vânătoare.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor pentru a evita perturbarea speciilor în perioadele critice.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PORUMBEL GULERAT - COMMON WOOD-PIGEON

Columba palumbus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Columbiformes

FAMILIA: Columbidae

GENUL: *Columba*

SPECIA: *Columba palumbus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
	■		■				■	■
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în toată Eurasia, în afara de zonele prea nordice și nord-vestul Africii. Migrează pentru iernare în sudul continentului și în jurul Mediteranei.

În România este specie de pasaj, plecând în octombrie-noiembrie și revenind în februarie-martie. În ultima jumătate de secol partea de sud-est a Munteniei a devenit cartier de iernat pentru populațiile din nordul Europei. Este o specie în expansiune în Dobrogea.

POPULAȚIE

Efectivul european este estimat între 9.000.000 și 17.000.000 de perechi, în ușoară creștere, efective mai mari găsindu-se în Marea Britanie, Germania, Rusia, Franța, Suedia și Irlanda. Încă de la începutul secolului XX se înregistreză în Europa Centrală și în Scandinavia o creștere ac-

celerată, combinată cu extinderea arealului, prin intrarea speciei în orașe. Spre sudul continentului creșterea a fost mai moderată, în unele țări efectivele fiind chiar în scădere (Croatia, Albania, Macedonia și Turcia).

Efectivul din țară este estimat la 360.000-720.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie larg răspândită în toate regiunile împădurite. Este comună în pădurile rare, preferându-le pe cele de stejar; poate fi găsită și în zone antropizate, precum parcurile mari ale orașelor. Se găsește de la șes până la limita inferioară a pădurilor, preferând zone cu altitudini cuprinse între 900 și 1.600 m, acolo unde există arbori izolați, pâlcuri de pădure sau păduri rărite care se învecinează cu zone deschise sau culturi agricole. Nu are vreo preferință pentru o an-

mită formățiune forestieră, dar nu intră prea adânc în masive păduroase închise sau întinse. În România încă nu se observă la această specie fenomenul de urbanizare, care este frecvent întâlnit în Europa Vestică și Centrală.

Hrana este exclusiv vegetală și este căutată pe solul acoperit de vegetație scundă sau întreruptă. Spre deosebire de alți porumbei, această specie își caută hrana și în coronamentul arborilor. Consumă semințe de cereale, fructele unor specii forestiere (paltin, fag, stejar), semințe de leguminoase etc. Din arbori rupe muguri, flori, frunze verzi, fructele unor arbuști etc. În pădure hrana de bază este constituită din ghinde, jir, frunzele verzi ale unor arbori, bace (călin, soc, afin), semințe (conifere, paltin) etc. Ocazional consumă și insecte (fluturi, omizi, păduchi țesătoși etc.), melci sau râme. Nevoia de minerale este acoperită prin consumul unor bulgărași de pământ și cochilii de melc.

Atinge maturitatea sexuală după un an. Cuplul este monogam și ține un sezon de reproducere. În populațiile migratoare cuplul poate fi și de durată. Masculii își aleg teritoriile frecvent încă din toamnă, iar în perioada martie-aprilie își marchează teritoriile prin strigăte și zboruri nupțiale caracteristice. Teritoriul cuprinde frecvent numai zona arborelui care poartă cuibul, putând fi întâlnite cazuri în care există mai multe cuiburi pe un arbore. Cuibul este amplasat preferențial pe exemplare de răsinoase, arbori cu iederă sau foarte rămuroși. Ca suport pentru cuib sunt folosite uneori cuiburi ale altor specii (păsări răpitoare, alți porumbei, ciori, coțofene, mierle, sturzi, veverite etc.), amenajate cu câteva rămurele, rădăcini etc. Masculii propun locurile de amplasare ale cuibului și femela le alege efectiv. Materialul este adus de către mascul, care îl rupe din arbori sau îl adună de pe sol și îl predă femelei. În mod frecvent cuiburile sunt foarte sumar realizate din crenguțe, astfel încât ouăle se văd prin transparentă. Femela depune 2 ouă albe, netede, ușor strălucitoare. Partenerii stau pe cuib prin alternanță, timp de 15-17 zile,

clocitul începând chiar după depunerea primului ou. Puii sunt hrăniți de către ambii părinti cu „lapte de porumbel”, o substanță secretată de gușă, apoi cu diferite insecte, iar mai târziu consumă și muguri sau frunze tinere de plante. Puii devin zburători după cca 5 săptămâni. Într-un an pot fi depuse 2-3 ponte.

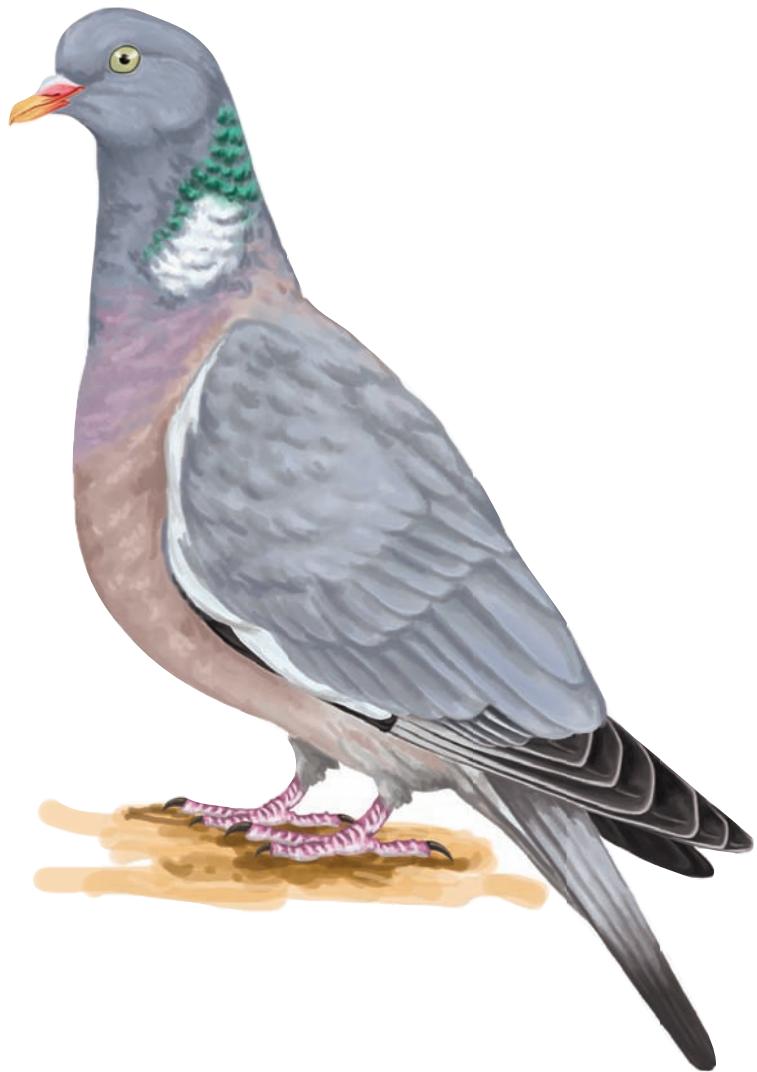
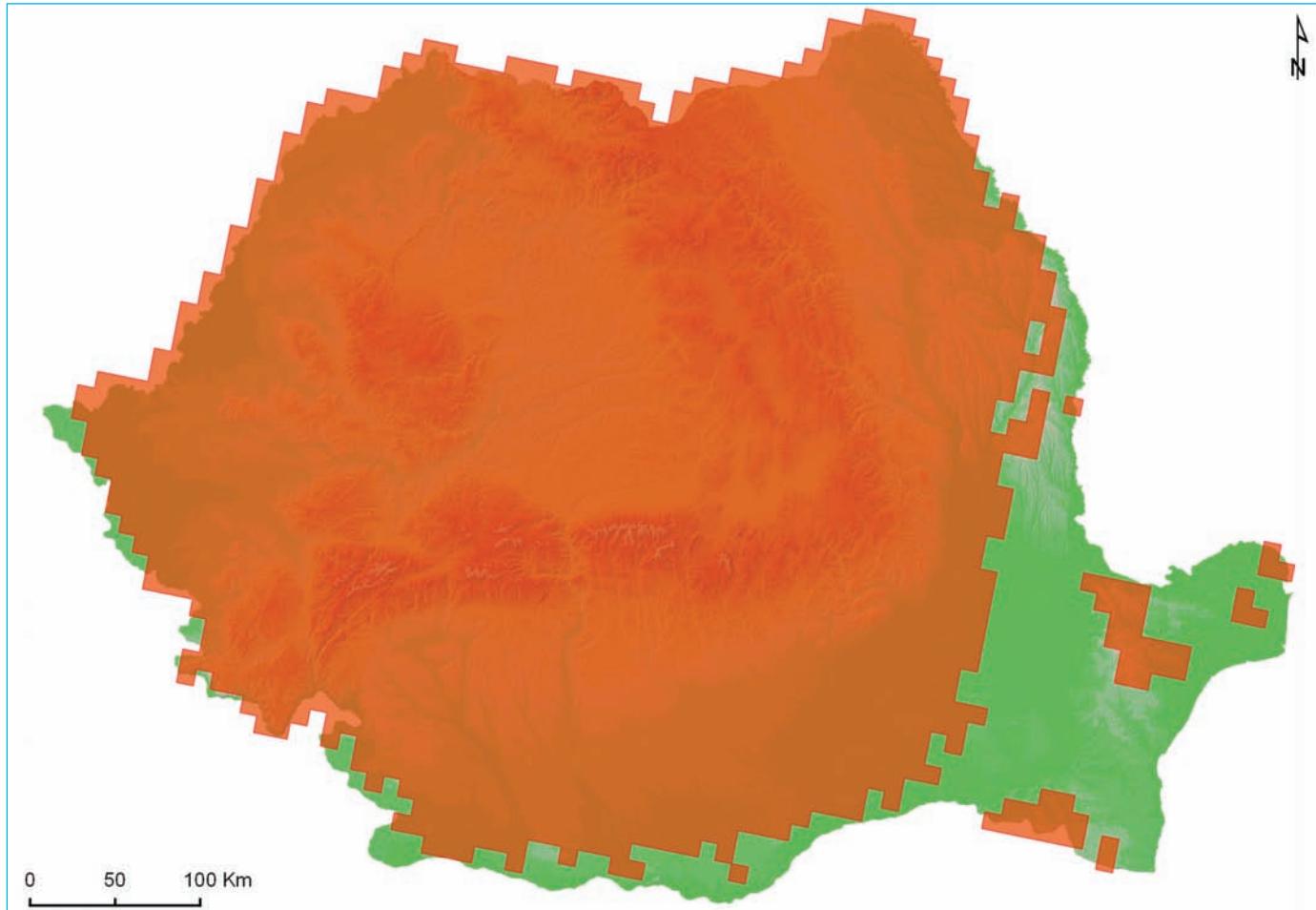
AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte în habitatele importante pentru specie și a fragmentării habitatelor de pădure.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori.
- Obținerea aprobării legale a criteriilor de management, conservare și restaurare pentru conservarea păsărilor în silvicultură și în planurile de vânătoare.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor pentru a evita perturarea speciilor în perioadele critice.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Monitorizarea amenințărilor și a eficacității măsurilor de management în derulare.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GUGUŞTIUC - EURASIAN COLLARED-DOVE

Streptopelia decaocto

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Columbiformes

FAMILIA: Columbidae

GENUL: Streptopelia

SPECIA: Streptopelia decaocto

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia s-a răspândit în toată Europa începând din anii 1930 pornind din Balcani. Este o specie sedentară.

POPULAȚIE

În Europa efectivul este estimat la 4.700.000-11.000.000 de perechi clocitoare. Efectivele cele mai mari sunt în Turcia, Franța, Rusia, România, Bulgaria și Italia. Începând din anii 1980, în urma ocupării habitatelor favorabile, efectivele au început să stagneze, pe alocuri chiar să scădă. S-a observat că acest fenomen a intervenit după 15-30 de ani de la începerea colonizării. În prezent efectivele scad în jurul Mării Baltice, dar și în Norvegia și Luxemburg, precum și în unele țări din sud-estul continentului, și cresc în Marea Britanie, Finlanda, Portugalia, Spania, Franța, Belgia, Italia, Slovacia, Serbia, Albania, Moldova, Armenia, Azerbaidjan și Cipru. Populația din România estimată la 170.000-340.000 de perechi și este staționară.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Guguștiul în arealul de origine populează savane și zone semidesertice, uneori periferia unor localități, dar nu ajunge în interiorul lor. În Europa este o specie sinantropă, care s-a întins de la începutul secolului XX din sud-estul Europei spre nord-vest. În România a început să pătrundă în anii '50-'60 venind din Peninsula Balcanică. În prezent este găsită în toate localitățile, cu excepția celor izolate din munți. Biotopul preferat îl reprezintă periferia localităților cu grădini și gospodării, cu climat echilibrat, cu pălcuri de arbori și ierni blânde. În zonele muntoase se menține în sate mici până la altitudini de 1.300 m-1.900 m, dar cu densități mai mici. Este o specie sedentară. Puii se asociază în stoluri care caută în afara teritoriilor părintilor zone cu hrănă bogată (depozite de cereale, fabrici de pâine etc.), putând efectua și deplasări mai mari. Spre primăvară și adulții pot executa, din lipsa de hrănă sau a unor teritorii libere, de-

plasări de sute de kilometri. Atinge în libertate longevitatea maximă de 17 ani și 9 luni. Ajunge la maturitate sexuală uneori după 4 luni, însă de regulă se împerechează prima dată doar la vârsta de un an.

Hrana este mai ales de natură vegetală fiind adunată cel mai adesea de pe sol. S-au observat și comportamente de scormonire, ruperea unor verdețuri sau fructe din arbuști, vizitarea unor hrănitoare ale animalelor din gospodării etc. Consumă mai ales grăunțe (grâu, porumb), semințele unor buruieni, completate de fructe suculente, plante germinate, frunze verzi etc. Insectele sunt prinse mai rar, iar uneori chiar din zbor; consumă ocazional moluște mici. O proporție însemnată a hranei se compune din resturile alimentare găsite pe jos, inclusiv din hrana oferită animalelor domestice.

Cuplurile sunt monogame și durează un sezon de reproducere, dar frecvent rămân împreună și perioade mai lungi (datorită atașamentului comun față de un teritoriu). Perechile se pot forma încă din toamnă, de regulă însă în februarie-martie, când încep să se manifeste prin cântecul teritorial și zborurile nupțiale. Teritoriul

este foarte mic, de câteva sute de metri și nu este menținut peste iarnă, când guguștiul se asociază în stoluri hrănindu-se în comun în locuri bogate în hrănă. Masculul propune mai multe locuri pentru cuib dintre care femela alege unul. Cel mai frecvent cuibul este plasat pe arbori sau arbuști de foioase, aproape de trunchi, la înălțimi relativ mici. Cuibul se poate găsi frecvent pe clădiri (balcoane, nișe), stâlpi, cuiburi vechi ale altor specii. El este o platformă sumară făcută de femelă din rămurelele adunate de mascul de pe sol sau rupte din arbori. Depune ouăle în perioada aprilie–septembrie, uneori chiar în afara acestei perioade. Punta se compune din 2 ouă albe. Ambii părinți cloresc timp de 13-14 zile, începând de regulă după primul ou. Puji nidicolii sunt hrăniți cu „lapte de gușă” și stau în cuib trei săptămâni, după care își iau zborul. Ei sunt îngrijiti de mascul încă 2-3 săptămâni, timp în care femela depune o pontă nouă. Într-un an cresc 2-3 rânduri de pui, însă numeroase ponte sunt pierdute și înlocuite, astfel că numărul de ponte (inclusiv cele de înlocuire) poate să ajungă la 7-8, aceasta explicând și viteza cu care specia a cucerit Europa.

AMENINȚĂRI

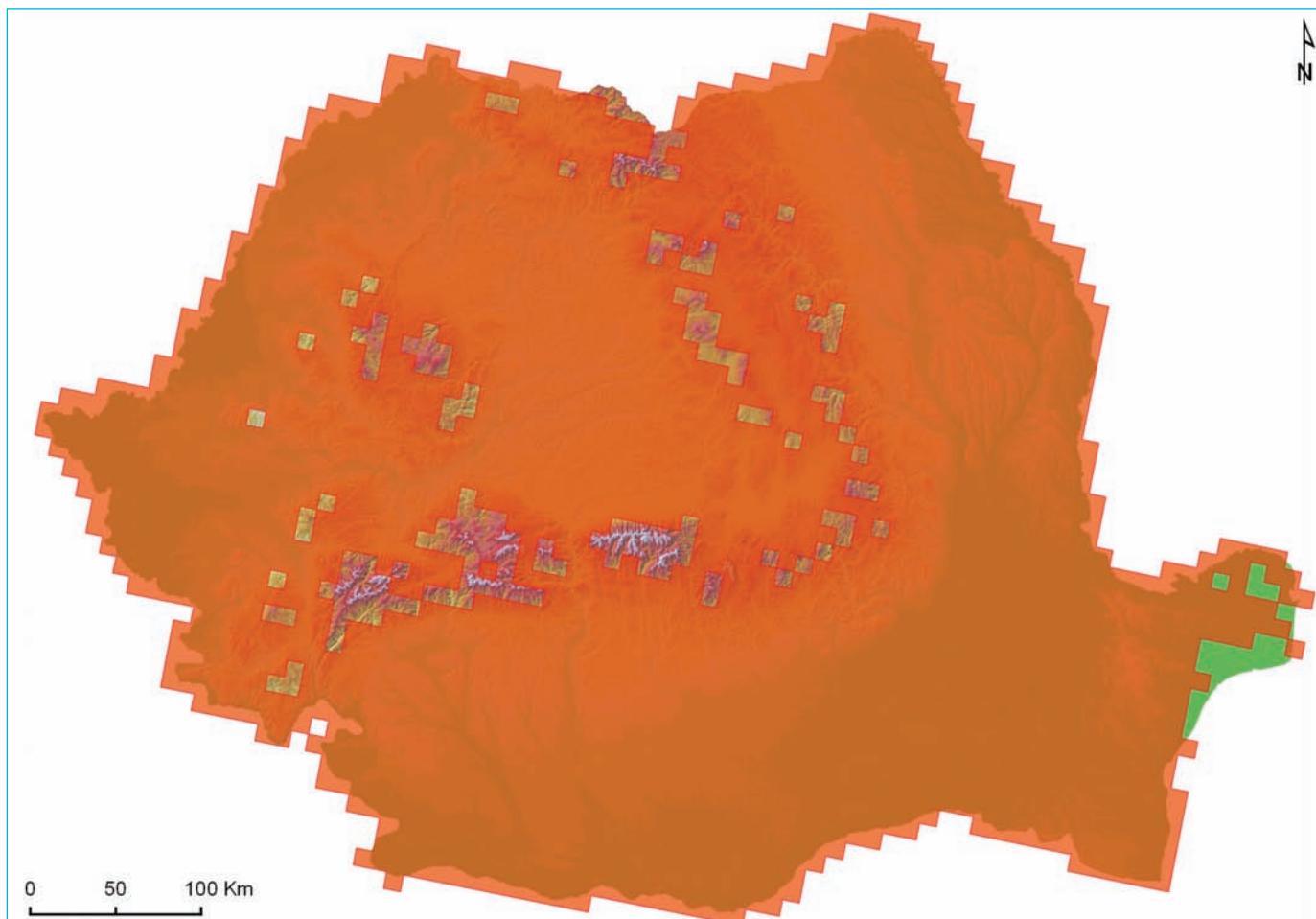
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Măsurile arhitecturale care împiedică amplasarea cuiburilor pe și în construcții.
- Parazitozele și bolile care se instalează în condițiile unor densități mari și igienizarea orașelor (în special înlăturarea susținută a resturilor alimentare).

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu specia și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alte alternative de cuibărit pentru păsările din aria urbană.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

TURTURICA - EUROPEAN TURTLE-DOVE

Streptopelia turtur

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Columbiformes

FAMILIA: Columbidae

GENUL: *Streptopelia*

SPECIA: *Streptopelia turtur*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■	■		LC	III	II*		

DISTRIBUȚIE

Specia este răspândită în Europa, la sud de 60° latitudine nordică, în Asia până în vestul Chinei și în nordul Africii. Iernează la sud de Sahara, în centura de stepă care străbate Africa. În România cuibărește atât în zonele de câmpie și deal, cât și în regiunea muntoasă.

POPULAȚIE

Efectivul din Europa este estimat la 3.500.000-7.200.000 de perechi clocitoare. Efectivele sunt stabile în Europa Centrală, dar în diminuare în țările răsăritene. Efective de peste 500.000 de perechi se găsesc în Rusia, Spania, Turcia. În ansamblu, populația din Europa are o tendință de declin din cauza disparițiilor habitatelor. Efectivul din România este estimat la 120.000-300.000 de perechi, fiind în creștere numerică.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia poate fi întâlnită de la altitudini joase, începând cu 300 m, unde cuibărește în păduri de foioase, până în zonele montane, la peste 1.800 m, unde cuibărește în păduri de conifere. Preferă însă pădurile de deal și câmpie din apropierea terenurilor agricole. Se întâlnește în pădurile de foioase cu arbori înalți și subarboret, în perdele forestiere sau în locuri diverse care au arbori bătrâni. Are preferință pentru rariști și liziere. În România a fost o specie de pădure numeroasă în prima jumătate a secolului XX, fiind o pasare obișnuită de vânat. După anul 1950 s-a observat o continuă diminuare a efectivelor, astfel încât astăzi turturica este o pasare puțin numeroasă sau chiar rară. Caracterizată ca specie timidă și sociabilă, de obicei se adună în stoluri și se hrănește de pe sol. Este o pasare migratoare care pleacă în septembrie-octombrie și revine în aprilie. România este o zonă de pasaj pentru exemplarele care migrează din nordul Europei. Prezența munților frânează parțial migrația de primăvară a turturlei și fragmentează frontal păsărilor de pasaj; astfel se poate explica de ce în zona de sud-vest a țării sosirea turturlei are

loc mai târziu decât în partea de est. În trecut această specie cuibărea și în orașe, însă au fost concurate și apoi eliminate treptat de către guguștiuc (*Streptopelia decaocto*), la începutul expansiunii sale, cel puțin în Transilvania și Banat (anii 1940–1950). Atinge în libertate longevitatea maximă de 13 ani și 2 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Pentru a se hrăni, turturica pleacă din zonele împădurite către câmpurile din apropiere. Hrana constă din diverse semințe, cereale și fructe.

Este o specie monogamă, cuplul care ține un sezon de reproducere începând să se formeze încă în locurile de iernare. Are un cântec territorial foarte caracteristic, constând din sunete destul de adânci, vibrante. Depune două ponte pe an, în lunile mai-iunie și iunie-august. Zborul nupțial este asemănător cu cel al guguștiucului, fiind un zbor amplu și în formă de cerc, cu ondulații mai puțin vizibile. Masculul propune variante pentru amplasarea cuibului și femeia alege una în mod definitiv. Perechea apără

doar cuibul, astfel, se pot întâlni perechi care cloresc la câțiva metri una de alta. Turturica își construiește cuibul în arbori, în stilul specific al porumbeilor, acesta fiind o mică platformă de crenguțe ancorată la bifurcația câtorva ramuri ale arborelui. Specia are o prolificitate redusă, femela depunând doar câte 2 ouă, ovale sau subeliptice, netede și puțin strălucitoare. Ambii parteneri cloresc timp de 14-17 zile începând cu al doilea ou. Puii nidicoli sunt hrăniți cu „lapte de gușă”, apoi cu diferite vegetale și stau în cuib trei 3 săptămâni, fiind capabili de zbor după cca 4 săptămâni.

AMENINȚĂRI

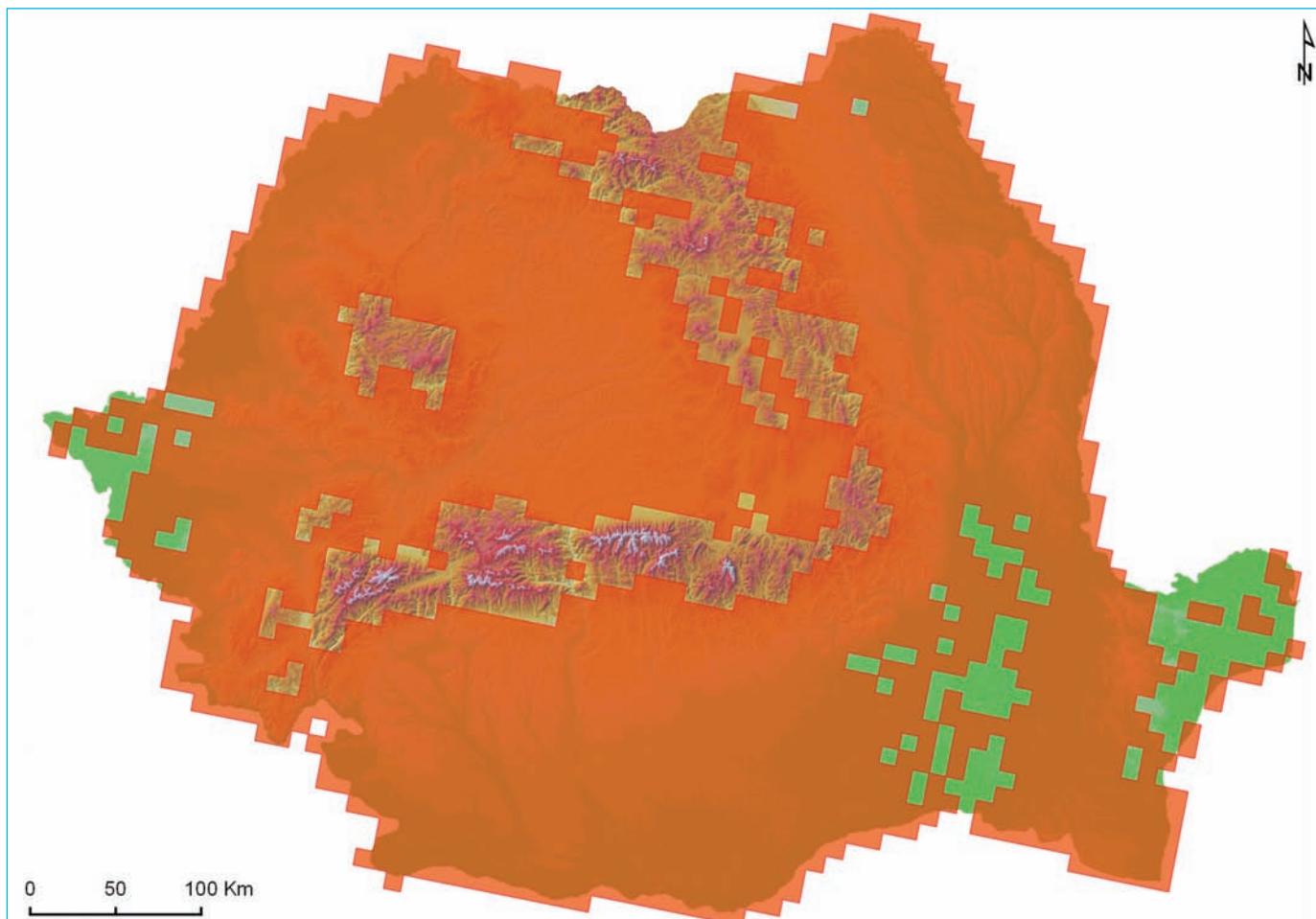
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Vânătoarea și braconajul.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CUCUL - COMMON CUCKOO

Cuculus canorus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Cuculiformes

FAMILIA: Cuculidae

GENUL: *Cuculus*

SPECIA: *Cuculus canorus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Este un vizitator de vară în toată Europa. În august migrează pentru iernare spre Africa tropicală și sudul Asiei și revine în teritoriile de cuibărit în aprilie.

POPULAȚIE

Totalul populației care se înmulțește în Europa este foarte mare, între 4.200.000 și 8.600.000 de perechi. Multe populații europene au regresat în perioada 1990-2000, dar populații-le-cheie din Rusia și România au rămas stabilă. Rusia este țara cu cea mai mare populație de cuci. În România populația cuibăritoare este formată din 300.000-600.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul cucului este foarte larg, această specie putând fi găsită în pădurile de foioase, crângurile de pe malul apelor curgătoare, coasta mării sau la marginea orașelor. Mai trăiește și în regiunile cu smârcuri sau de stepe, unde trăiesc și speciile pe care le parazitează. Limitele altitudinale sunt foarte largi, de la nivelul mării și până la 2.400 m (în Elveția) sau 5.250 m (în India). Se hrănește cu insecte, omizi în special, iar uneori cu ouăle și puii altor păsări mici. Consumă, de asemenea, și păianjeni sau melci. Dintre omizi, le preferă pe cele păroase, care sunt evitate de multe alte păsări insectivore. Mucoasa de pe pereții stomacului reține perișorii de pe corpul omizilor, care sunt

apoii regurgitați sub formă unei mici ingluvii. Zboară drept cu bătăi repezi din aripi, planând înainte de a se aseza. În sălbăticie durata medie de viață este de 6 ani. La 2 ani atinge maturitatea sexuală.

În perioada împerecherii, masculul rămâne circa o săptămână împreună cu femela. Ambii parteneri participă la ritualul nupțial: femela emite chemări pentru a-și chama masculul, acesta își desface aripile și coada, se apleacă în față ei și se rotește. Este o specie parazită, femela cuc depunându-și ouăle în cuiburile altor păsări, lăsând cloacul și crescutul puilor pe seama păsărilor-gazdă. Sunt depuse până la 25 de ouă în perioada aprilie-mai, câte unul pentru fiecare cuib-gazdă. Femela selectează câteva cuiburi care aparțin speciilor-gazdă agreate de ea, așteaptă până când ouăle sunt în stadiul potrivit, moment în care scoate unul din ouăle depuse de gazdă și îl înlocuiește cu al ei. Speciile-gazdă preferate sunt codobatura albă, măcăleandrul, muscarul sur, fâsa de luncă, silvia de câmpie și diferite specii de lăcari. Mărimea medie a unui ou de cuc este de 22 x 17 mm, iar culoarea acestuia poate varia în funcție de culoarea speciei parazitată. Pasărea-gazdă va cloci și ou de cuc timp de 11-12 zile. După ce ies din ou, puii de cuc își îndepărtează repede concurența, împingând cu picioarele puii și ouăle părintilor adoptivi până când aceștia cad din cuib, astfel beneficiind singur de toate investițiile parentale ale familiei adoptive. Puiul de cuc, deși este de 2-3 ori mai mare decât părintii adoptivi, este hrănит aproape neîncetat de către aceștia și va părași cuibul după 17 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Incendiile de pădure.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

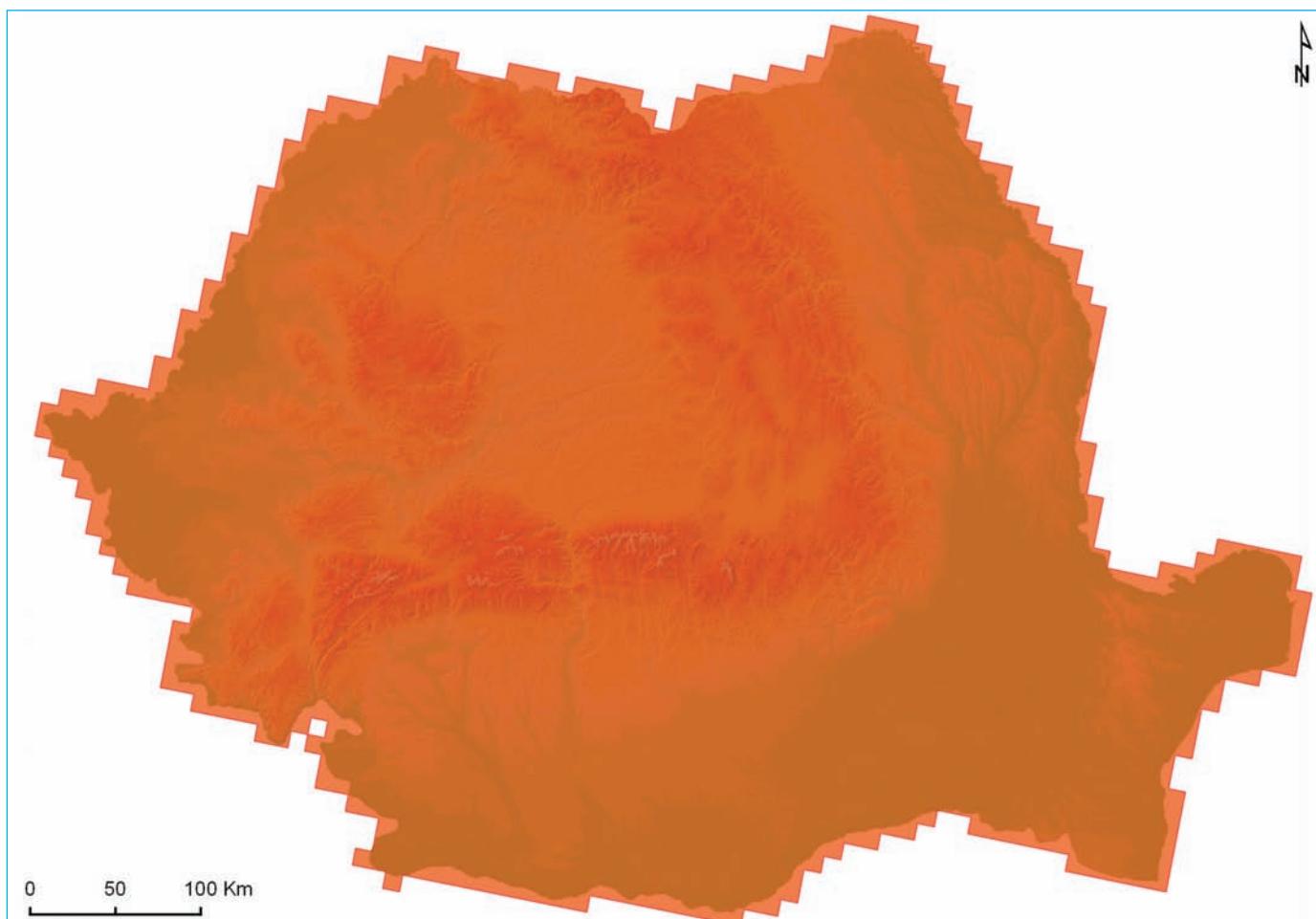
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane în zonele importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Promovarea tipurilor de managementului care favorizează heterogeneitatea pădurii.
- Menținerea stratului subarbustiv și arbustiv în pădurile exploatație pentru menținerea diversității speciilor-gazdă pentru cuc.
- Controlul incendiilor forestiere.

- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor pe copaci. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată numai în afara perioadei de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale, atât pentru specie-țintă, cât și pentru populațiile speciilor-gazdă.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei-țintă și a speciilor-gazdă.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STRIGĂ - BARN OWL

Tyto alba

REGNUL: Animalia
CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes
FAMILIA: Tytonidae

GENUL: *Tyto*
SPECIA: *Tyto alba*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			I

DISTRIBUȚIE

Striga se întâlnește în America de Nord, Europa, Africa și Asia, precum și în câteva insule din jurul acestor continente. În general, adulții sunt rezidenți, iar păsările tinere sunt ceva mai dispersive, însă deplasările lor sunt efectuate, de regulă, pe distanțe scurte sau relativ scurte. În Europa, indivizii acestei specii se întâlnesc în majoritatea țărilor, ocupând vestul, centrul și sud-estul continentului, ajungând sporadic în vestul Rusiei sau accidental în Peninsula Scandinavă, în țări ca Norvegia sau Finlanda. În România cuibărește mai ales în vestul și nordul țării, în restul regiunilor fiind o apariție sporadică sau rară.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 110.000-220.000 de perechi (mai puțin de un sfert din efectivul global al speciei). Efectivele au înregistrat un declin moderat în 1970-1990, dar până în anul 2000, populația europeană și-a revenit numeric în multe țări. Cu toate acestea, trendul general este încă în scădere. În România populația cuibăritoare este de 500-1.500 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Această specie cuibărește în zone cu ferme agricole, în crânguri sau grădini, uneori și în sate, în apropierea câmpurilor agricole. În Europa evită în general zonele cu altitudine ridicată sau condițiile meteo caracterizate prin ierni în care solul este acoperit mai mult de 40 de zile cu zăpadă. Folosește de obicei hambarele sau podurile de biserică pentru odihna zilnică, însă uneori se aşază și pe copaci sau tufe mai mari. Dintre speciile forestiere preferă să stea în conifere, acestea oferindu-le o protecție mai bună pe timpul zilei; tot coniferele sunt căutate și în sezonul rece pentru odihna de peste zi. În România se întâlnește de obicei în preajma fermelor, a caselor părăsite, a turnuri de biserică din zonele de câmpie, fiind o prezență destul de comună. Un studiu efectuat în 123 de localități în județul Satu Mare a atestat cuibăritul speciei în 57 dintre acestea; majoritatea cuiburilor au fost găsite în turnurile bisericilor. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 34 de ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an. Striga se hrănește în special cu micromamifere (șoareci și chitcani), dar poate captura chiar și păsări de talie mică. Unele exemplare se specializează în capturarea lilecilor. Pentru completarea necesarului zilnic, strigile se pot hrăni și cu șopârle, broaște sau insecte. În vestul Europei, uneori indivizi pot fi observați pe timpul zilei ieșind la vânătoare.

Este o specie monogamă, formând perechi pe viață, deși au fost semnalate și excepții. Depun frecvent 4-7 ouă, însă în anii cu populații bogate de micromamifere s-au găsit și pante de până la 15 ouă. Cuibul poate fi amplasat în cele mai diverse locuri: poduri de casă, căpițe de fân, hambare, scorbură etc. Intră cu ușurință și cuibărește cu succes și în adăposturi artificiale. Strigile nu construiesc un cuib propriu-zis, ci aglomerează într-o mică adâncitură din substrat câteva bucăți din diverse materiale adunate de primprejur (bucăți de lemn, paie, diverse resturi vegetale și chiar inglivii). Incubarea durează 29-34 zile și începe după primul ou depus, astfel încât puii eclozează la un interval de 2-3 zile. Pe toată durata clocirii, femela este alimentată de către mascul, acest proces continuând și după eclozarea puilor, când ea rămâne permanent la cuib, preia prada adusă de mascul și o distribuie puilor. Când puii au deja vîrstă de 2 săptămâni, pleacă și femela la vânătoare, deoarece aceștia necesită o cantitate tot mai mare de hrana. La vîrstă de 50-60 de zile, păsările tinere sunt capabile de zbor și ies din cuib, dar revin noaptea, timp de mai multe săptămâni. O pereche depune o singură pontă într-un an, însă atunci când hrana se găsește din belșug pot avea 2 și în mod excepțional 3 rânduri de pui.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului, inclusiv cea cauzată de schimbarea folosirii terenurilor.
- Poluarea; contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere.

- Indisponibilitatea hranei.
- Efectul vânătorii și al braconajului.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

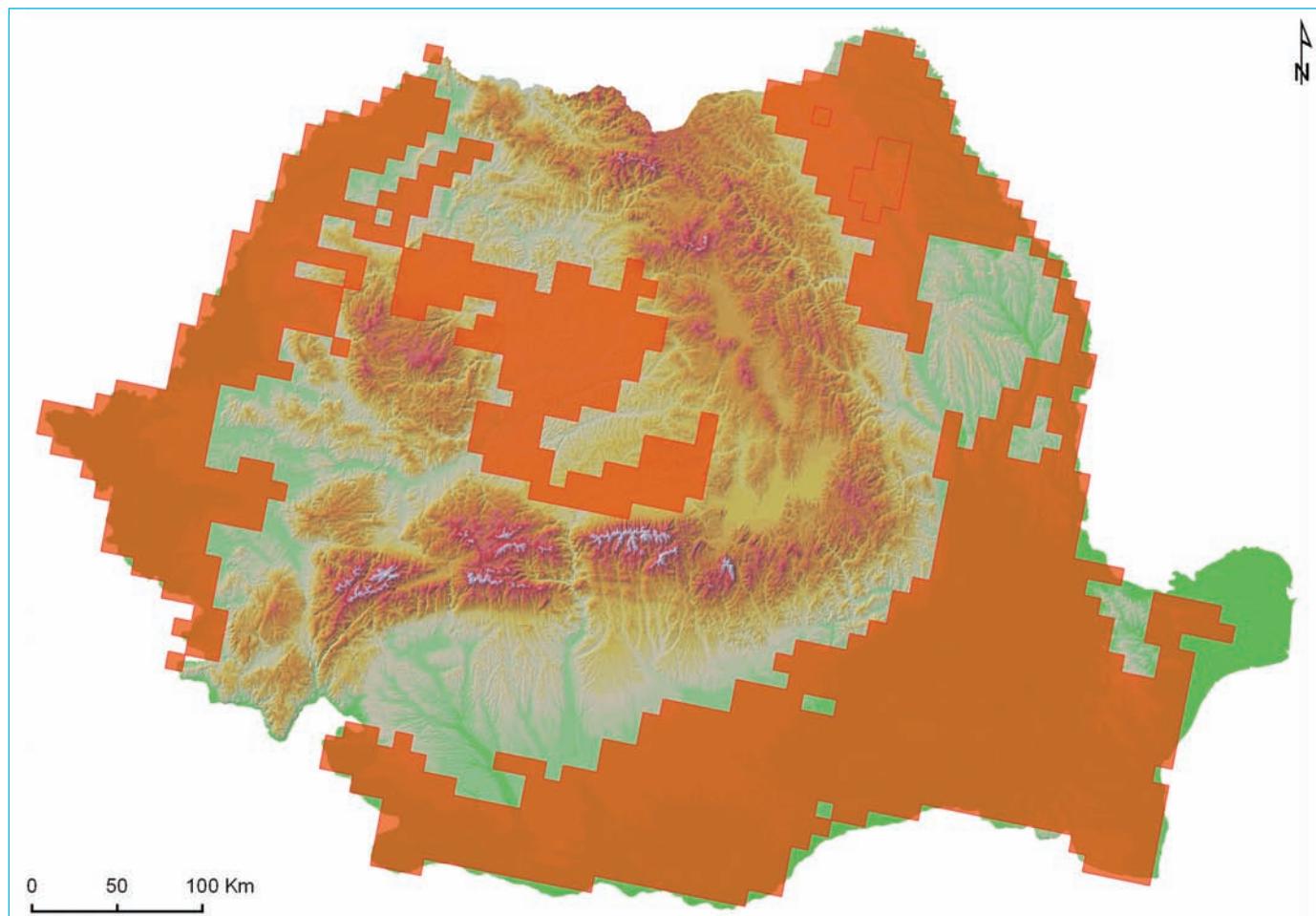
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Asigurarea resurselor de hrana și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate locurilor de reproducere.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei; adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.

- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru specie.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIUŞ - EURASIAN SCOPS OWL

Otus scops

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Otus*

SPECIA: *Otus scops*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în toată țările din Europa. Lipsește din partea sudică a Eurasiei, din deșerturile și semidezerturile africane și din pădurile tropicale.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este estimată a fi între 210.000 și 440.000 de perechi cuibăritoare. Europa acoperă 50-74% din arealul de răspândire. Cele mai importante efective se gă-

sesc în Spania, Croația, Rusia și Turcia. Populația din România este apreciată a fi între 8.000 și 20.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zonele de câmpie și de deal, încălzite și aride, la altitudini mai joase. Apare frecvent în zonele temperate și mediteraneene, dar și în cele stepice și oceanice. Ocazional apare și în zona alpină, între 1.400 și 1.500 m altitudine. Deoarece

este o specie nocturnă, arboricolă, care vânează în zonele deschise, are nevoie de suprafețe întinse, acoperite cu arbori, care asigură locuri potrivite pentru odihnă și cuibărit și care se află în vecinătatea habitatelor bogate în insecte. De obicei evită locurile cu păduri închise sau habitatele fără arbori, preferând suprafețele semideschise cu tufăriș și copaci bătrâni. Astfel de habitate se întâlnesc mai ales în apropierea localităților, în habitate antropizate, cum ar fi livezi, vii, parcuri, grădini, aliniamente de arbori situate de-a lungul drumurilor sau alei cu copaci. Iarna, în Africa, populează o gamă variată de habitate, printre care tufișurile dense, care sunt importante pentru odihna din timpul zilei, specia evitând astfel pătrunderea în pădurile tropicale. În România este singura specie de răpitoare de noapte care migreză. Atinge în libertate longevitatea maximă de 7 ani. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește în mare parte cu insecte și alte nevertebrate, dar din dieta sa fac parte și păsări mici, reptile, amfibieni și mamifere. Are diverse strategii de vânătoare, dar de obicei pândește poziționat în locuri înalte, de unde se lanseză pentru a-și prinde prada cu ghearele. Poate vâna destul de bine și mergând pe sol. Molile sunt prinse de obicei în zbor cu ghearele, iar cosăjii și gândaci la sol. Prăzile mici sunt înghițite întregi, iar cel mari sunt mai întâi mărunțite; păsările sunt de obicei jumulite înainte de a fi mâncate. Cuibul este poziționat în scorburile copacilor bătrâni, în cavități realizate de ciocanitoare, în găuri din clădiri sau ziduri și ocasional în cuiburile altor păsări, cum ar fi coțofana. Întotdeauna însă își alege locul de cuibărit la înălțimi destul de mari. Femela depune în luna mai o pontă formată din 4-6 ouă albe, mate, incubația acestora fiind asigurată în cea mai mare parte tot de către femelă, timp de 24-25 de zile. Pe toată perioada cloacitului masculul își hrănește femela aducându-i la cuib diverse animale. Aceasta face același lucru și după ce eclozează puncta, femela preluând doar hrana și împărtășind-o puilor. Juvenilii sunt nidicolii, de culoare alb-gri și zboară de la

cuib după 21-25 de zile de la eclozare. Ciușul scoate un singur rând de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚARI

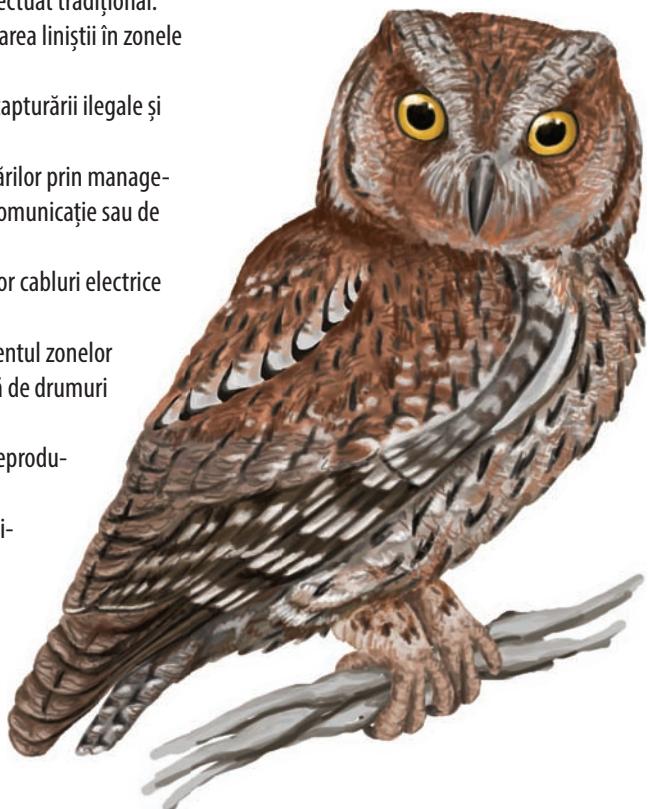
- Alterarea și pierderea habitatelor, inclusiv cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Efectul vânătorii și al braconajului.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

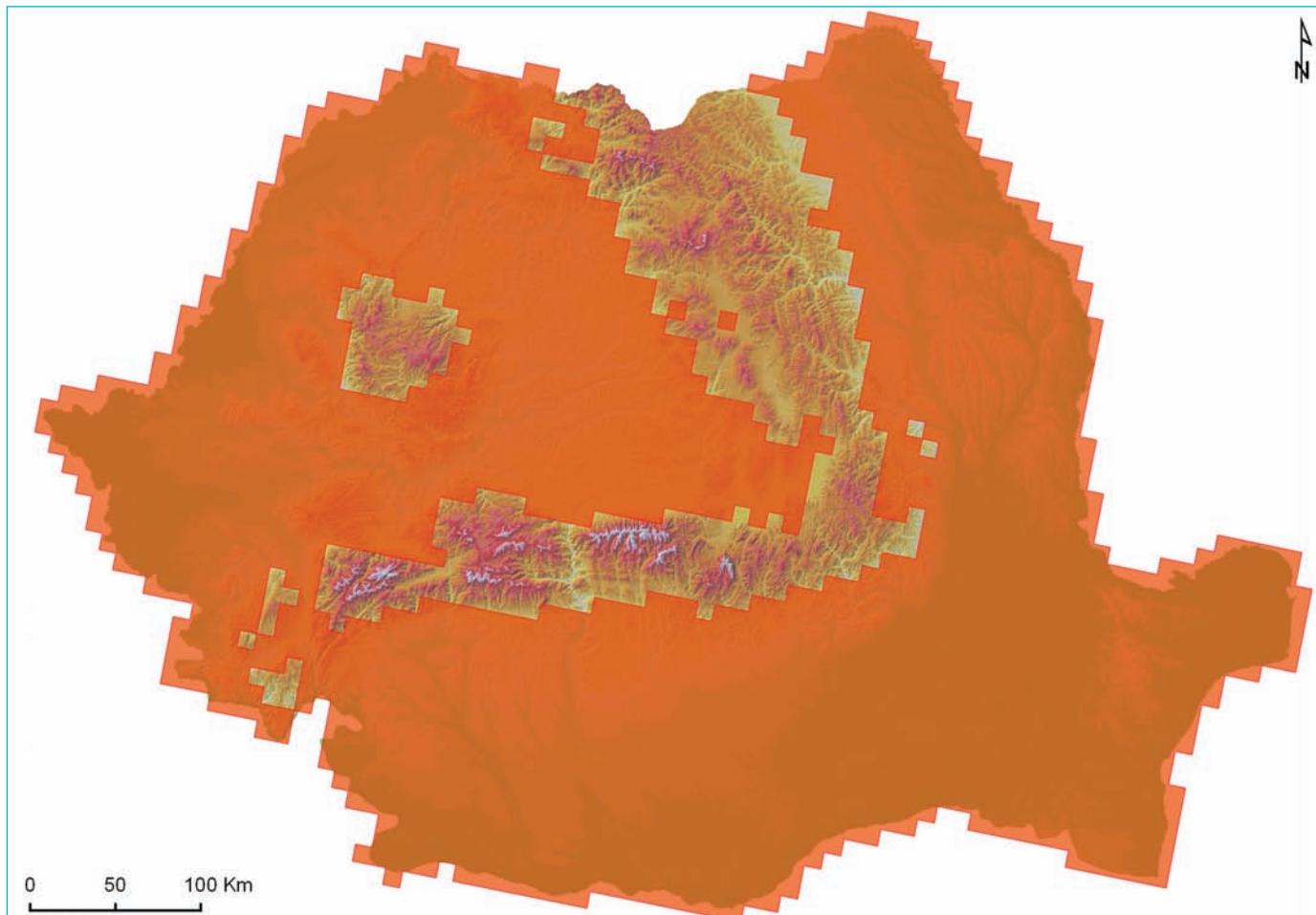
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată

numai în afara perioadei de reproducere.

- Menținerea managementului adecvat al miriștili în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de reproducere a speciei.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerație importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BUHA (BUFNIȚA) - EURASIAN EAGLE-OWL

Bubo bubo

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Bubo*

SPECIA: *Bubo bubo*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Răspândită în toată Eurasia și nordul Africii, buha se găsește la noi mai ales în Lunca Dunării și în zonele de câmpie, mai bogate în rozătoare.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică, cuprinsă între 19.000 și 38.000 de perechi. Cele mai mari efective sunt în Spania, Turcia și Rusia. Populația estimată în România este de 200-700 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Buha este caracteristică zonelor împădurite în care stâncările sunt asociate cu pălcuri de pădure (în special conifere). Este cea mai mare dintre păsările răpitoare de noapte.

Vânează numai în timpul nopții, zburând fără zgromot, la distanțe de până la 15 km de cuib, acoperind prin urmare cca 700 km pătrați. Cu toate acestea, densitatea acestor păsări poate fi mult mai mare dacă există hrana suficientă. Ca și populațiile de vulpi sau pisici sălbaticice și populația de bufnițe depinde direct de populațiile de rozătoare. Hrana este formată în principal din mamifere (șoareci, șobolani, iepuri, bizami, lilișeci etc.), păsări cu dimensiuni până la cea a stârcilor și a șorecarilor, dar și broaște, șerpi, pești și chiar insecte sau crabi. Atacă prin surprindere și mamifere mai mari cum sunt vulpile sau puii de căprioară cu o greutate de până la 17 kg.

Nu are mulți prădători, pentru căiese la vânătoare doar pe timpul nopții și are un penaj bine camuflat în culorile mediului de viață. Având ve-

derea foarte slabă (bufnița vede aproape numai în alb și negru), în timpul vânătorilor se bazează mult pe auzul foarte fin și pe capacitatea de a zbura fără mult zgromot (fiind ajutată de penele lungi și umflate, printre care pătrunde mult aer), astfel încât de multe ori victimele sunt luate prin surprindere. Zborul este oarecum asemănător cu cel al șorecarului. Deși este un comportament neobișnuit pentru bufnițe, uneori planează în zbor. Trăiește singură în cuiburile construite în crengile sau scorburile copacilor și pe pământ, în regiuni stâncoase. Datorită capacitații de adaptare atât la clima caldă, cât și la cea rece, această specie poate fi întâlnită pe întreg globul pământesc, exceptie făcând Antarctica.

Este teritorială și monogamă, uneori pe viață. Atinge maturitatea sexuală după un an, dar cuibărește de obicei prima dată la vîrstă de 2-3 ani. În perioada ritualului nupțial, perechea scoate sunete specifice repetitive la un interval de opt secunde, care se aud de la o distanță de circa 5 km. Masculul îi oferă femelei câteva opțiuni pentru cuibărit, dintre care femela alege una, care poate fi ulterior folosită pe o perioadă de mai mulți ani. Cuibărește în cavitatea unei stânci, folosește cuibul altor specii (berze sau răpitoare mari) sau chiar o gaură într-un copac; uneori își face cuibul pe sol. Longevitatea cunoscută este de 29 de ani în sălbăticie și 68 de ani în captivitate. Este o specie sedentară.

Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă, în prima jumătate a lunii martie, cu o dimensiune medie de 59,3 x 48,9. Incubația durează în jur de 34-36 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănita în tot acest timp de către mascul. După eclozare, în primele 2-3 săptămâni, femela rămâne cu puii și, înainte de a-i hrăni, sfâșie în bucăți mai mici hrana adusă de mascul. După ieșirea din ou, puii sunt acoperiți cu un puf des, de culoare alb-murdar. Deoarece ouăle sunt depuse în zile diferite, iar clocrea începe de la depunerea primului ou, puii dintr-un cuib au mărimi și vârste diferite. Ei devin zburători la 50-60 de zile de la eclozare, însă rămân dependenti de părinti până în septembrie-noiembrie, când părăsesc teritoriul acestora.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Utilizarea ilegală a otrăvurilor.
- Activitățile de vânătoare.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

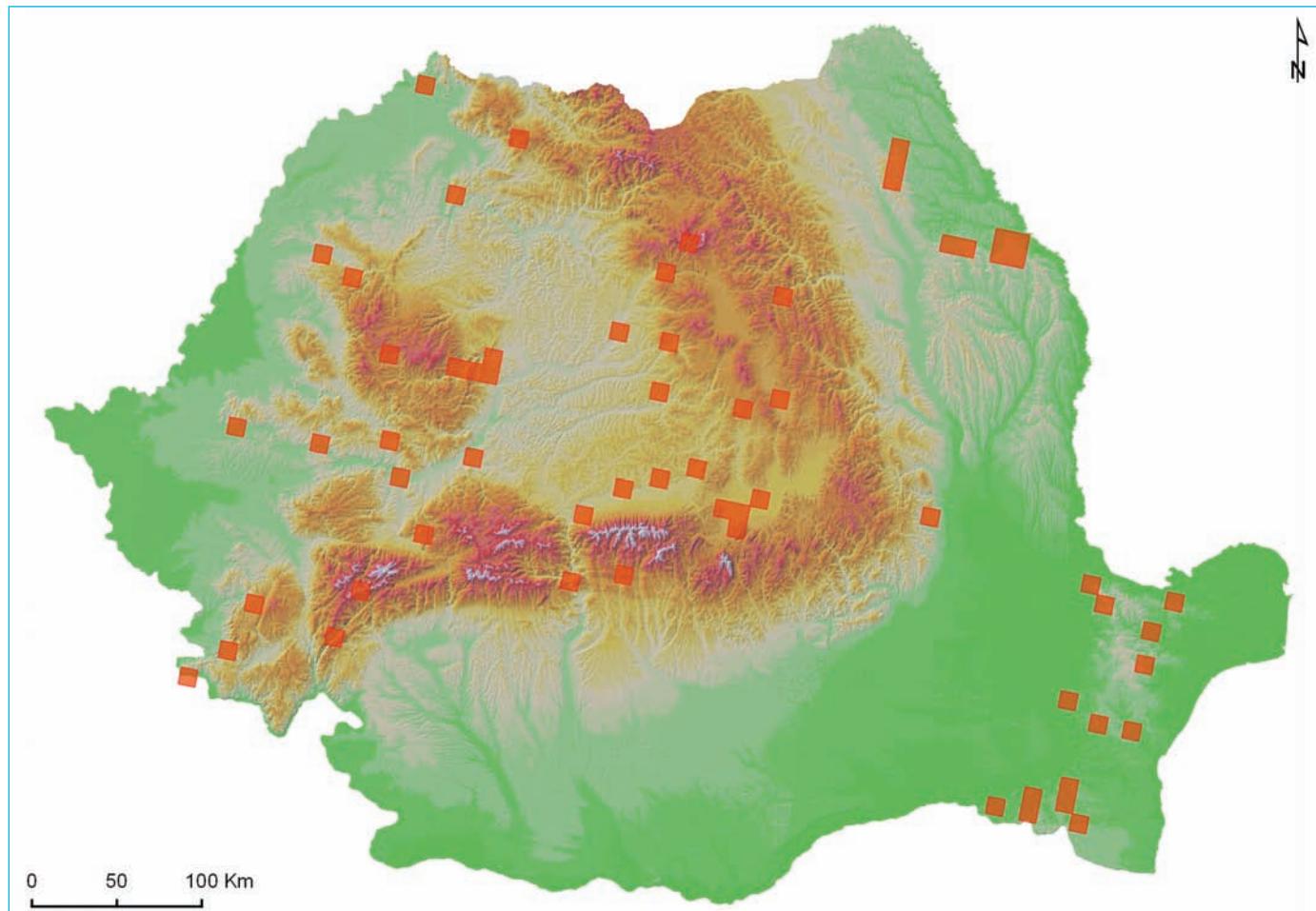
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciilor.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bi-oacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrărea păsărilor.
- Limitarea activităților de silvicultură doar în afara perioadei de reproducere.
- Încurajarea supravegherii, coordonată cu alte organe de drept, cu scopul de a elimina vânătoarea și devastarea ilegală a cuiburilor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere și de hrănire.
- Identificarea zonelor de hrănire cu importanță în conservarea speciilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

vi-

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIUVICĂ - EURASIAN PYGMY-OWL

Glaucidium passerinum

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: Glaucidium

SPECIA: Glaucidium passerinum

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european, găsindu-se cu precădere în nordul și centrul Europei și în est până în Siberia. În timpul iernilor grele exemplarele adulte efectuează migrații spre zonele sudice. Exceptând aceste mișcări populationalne, ciuvica este o specie sedentară.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică, cuprinsă între 47.000 și 110.000 de perechi. S-a menținut stabilă în perioada 1970–1990. Deși efectivele din Rusia au scăzut între 1990 și 2000, în restul teritoriului s-au menținut stabile sau au crescut, astfel încât în ansamblu populația a rămas stabilă. Populația estimată în România este de 2.000–3.800 de perechi cuibăritoare. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Suedia și Finlanda, unde populația cuibăritoare este estimată a fi în jur de 10.000 de perechi cuibăritoare sau chiar multe.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie caracteristică zonelor împădurite de conifere și păduri mixte mature și cu spații deschise din regiunile montane. Este activă în crepuscul, dimineață și seara, fiind specia cu cea mai mare perioadă de activitate diurnă dintre bufnițe. Pe distanțe mai lungi zboară ondulatoriu, asemenea ciocănitorilor. Iarna depozitează în cavități ale copacilor hrana capturată în exces. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 6 ani. Ajunge la maturitate sexuală după un an.

Dieta este compusă în special din micromamifere, dar pot vâna și păsări mai mici ori șopările, lilieci și chiar insecte.

Este o specie monogamă și teritorială, la care perechea se menține uneori mai multe sezoane de reproducere. În cazul perechilor care se păstrează din anul anterior, masculul începe să cânte pe teritoriul ocupat, iar femela îi se alătură după scurt timp. Atunci când se formează o nouă pereche, partenerii cântă în duet. Masculul conduce femela de-a lungul teritoriului ocupat

și îi arată mai multe locuri pentru cuibărit. De asemenea, masculul îi oferă hrana femelei în perioada ritualului nupțial. Cuibărește de obicei în scorburile vechi ale ciocănitorilor, aflate în conifere, mesteceni și fagi. Femela depune în mod obișnuit 4-6 ouă de la sfârșitul lunii martie și până la sfârșitul lunii aprilie, cu o dimensiune medie de 29 x 23 mm. Incubația durează în jur de 28-30 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănita în tot acest timp de către mascul. După eclozare, în primele două săptămâni fe-

mela rămâne cu puii, pe care îi hrănește cu prada adusă de mascul. Puii devin zburători la 30-34 de zile, însă mai sunt hrăniți de femelă încă 1-2 săptămâni de la părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

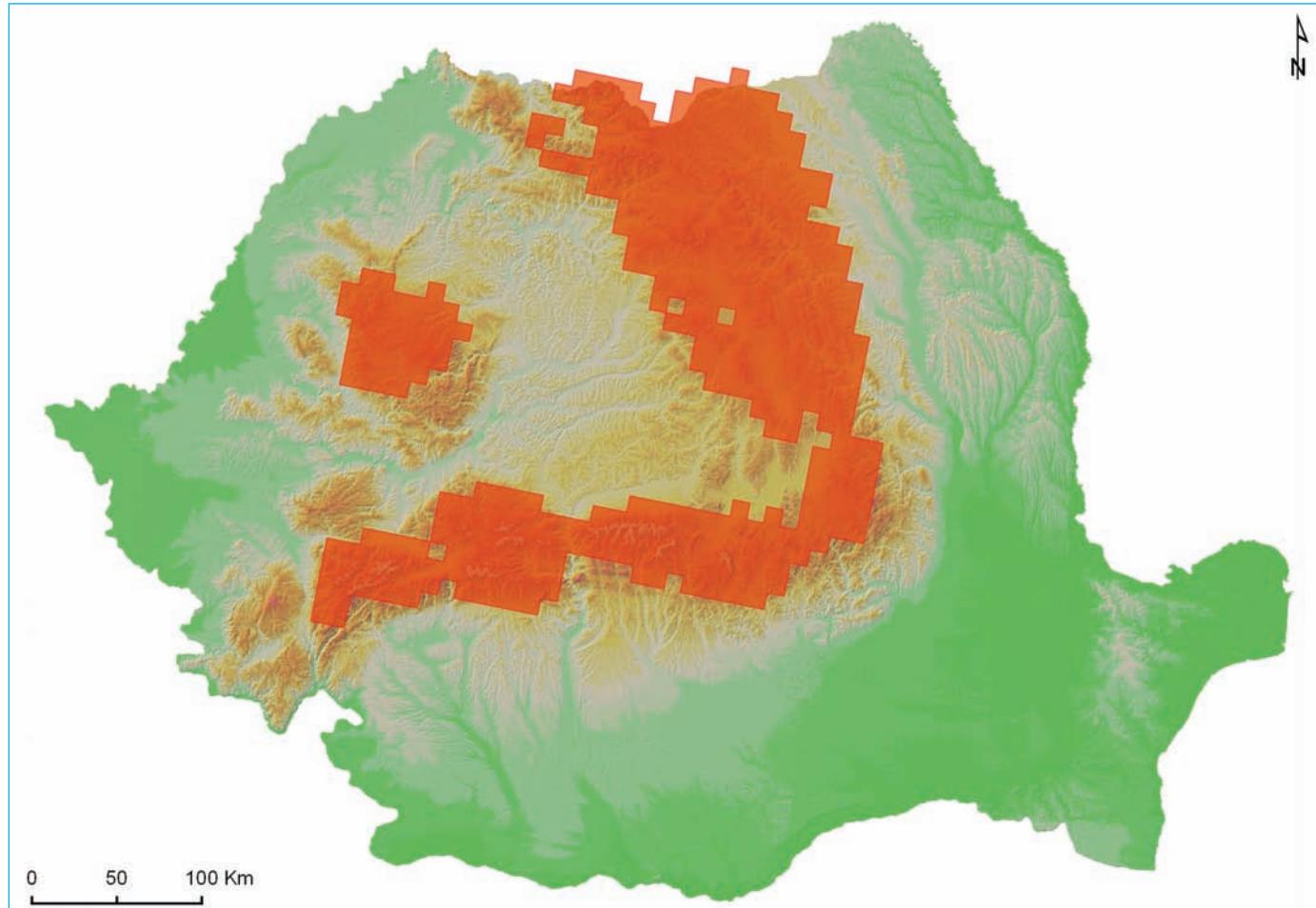
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea construirii noilor drumuri forestiere cu excepția celor pentru care nu există alternative și care sunt necesare pentru prevenirea incendiilor.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hecitar pentru cuibărirea în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Interzicerea folosirii chimicalelor pentru controlul rozătoarelor.
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CUCUVEAUA - LITTLE OWL

Athene noctua

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: Athene

SPECIA: *Athene noctua*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Cucuveaua este răspândită într-un areal foarte vast care se întinde pe teritoriul a trei continente: din Europa de Vest, nord-vestul Africii și până în Mongolia, China și Vietnam. În Europa este absentă în nordul continentului. Arealul speciei are ca limită nordică Letonia, iar la sud Desertul Sahara și Peninsula Arabică. În Marea Britanie a fost introdusă în secolul al XIX-lea și de curând și în Noua Zeelandă.

POPULAȚIE

În Europa populația acestei specii numără între 560.000 și 1.300.000 de perechi cuibăritoare, după evaluări preliminare, ceea ce înseamnă un procent de 25-49% din populația globală. În Europa a cunoscut un declin moderat între 1970 și 1990. Cu toate că populația este stabilă și chiar a crescut în Europa în intervalul 1990-2000, în Turcia, unde se află o concentrare mare a speciei, populația este în declin.

În România populația numără între 15.000 și 40.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie comună în centrul și sudul Europei, întâlnindu-se în regiuni deschise, adesea stâncioase și în localități. Este adaptabilă climaterelor cu vânt și ploaie, dar preferă zonele calde chiar semiaride, fiind vulnerabilă la îngheț și căderi abundente de zăpadă. În comparație cu celelalte bufovi este mai degrabă o specie terestră decât arboricolă, însă folosește des stâlpi ca puncte de observație. Evită pădurile compacte și vegetația densă, dar și mlaștinile sau terenurile agricole. Nu manifestă atracție pentru apă.

Altitudinal vorbind poate fi întâlnită de pe țărmul mării și de la câmpie, în partea nordică și centrală a arealului, până la altitudini de 2.000 m în Georgia și Armenia, în râpe, văi, rigole, în peretii stâncosi ai râurilor și în munți neîmpăduriti și uscați. Contrastant, în Marea Britanie locuiește în zonele de țară unde se află ferme agricole înconjurate de gard viu din copaci, livezi cu

parcări în apropiere, zone mlaștinoase drenate și înconjurate de sălcii tunse și în zone marginale industriale. Manifestă o preferință pentru livezile părăsite sau bătrâne și poate fi întâlnită și în zonele aglomerate dacă există un nucleu de copaci sau o construcție abandonată. Se hrănește cu insecte, rozătoare, păsări, amfibieni, șerpi mici și râme. Este una dintre puținele bufnițe diurne, văzută deseori ziua, deși este activă dimineața, seara și în prima parte a noptii, vânând de pe un punct înalt de observare. De obicei așteaptă prada cocoțată pe un stâlp și se năpustește asupra ei, alteleori planează la mică înălțime deasupra solului. Vânează și pe sol căutând gândaci, râme și diverse larve.

Nu are o ținută atât de dreaptă ca restul bufnițelor, iar când este agitată face „plecăciuni”. Zboară rapid și ondulatoriu pe distanțe lungi, precum ciocănitoarea. În sălbăticie are o longevitate de trei ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Cuibărește în scorburi de copaci, pe stânci, în găuri, râpe și pe clădiri. În luna februarie masculii își stabilesc un mic teritoriu. În timpul curtării, partenerii se strigă unul pe altul, se ciugesc, iar masculul este cel care hrănește femela.

Perechile monogame rămân împreună pentru cel puțin un an, dar deseori stau împreună toată viața. Se întorc la același cuib an după an; înainte de a se stabili în cuib, îl largesc și îl curăță foarte bine.

Ponta este compusă din 2-5 ouă albicioase cu mărimea medie de 34 x 29 mm, depuse la sfârșitul lui martie și începutul lui aprilie. Perioada de incubație durează 27-28 de zile, clocirea fiind asigurată de către femelă. Ambii părinți hrănesc puii, care devin zburători după 30-35 de zile de la eclozare. Scop două ponte pe an.

AMENINȚĂRI

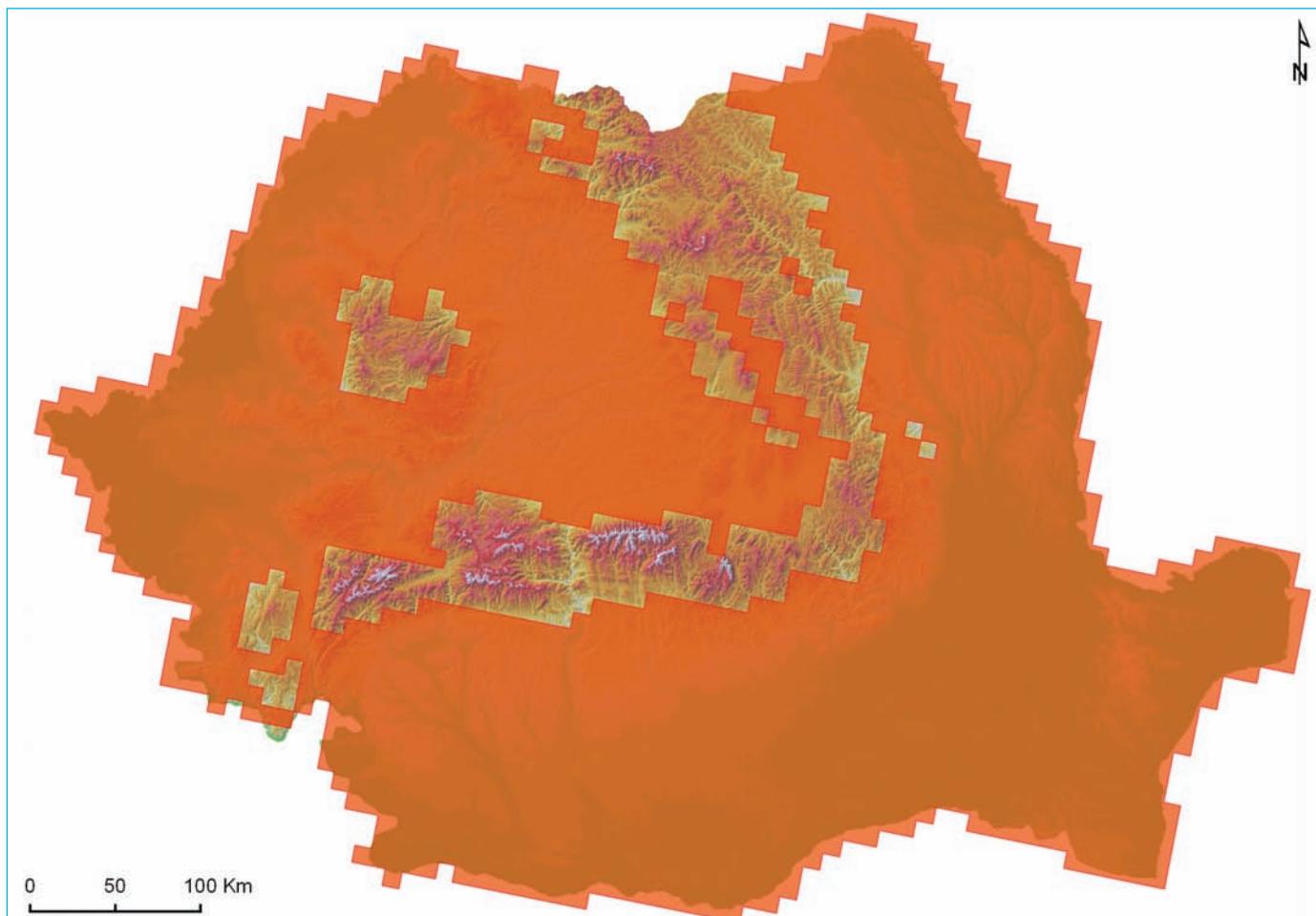
- Pierdere și alterarea habitatului, inclusiv cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Poluarea și contaminarea prin produse agricole.
- Pierdere și deteriorare a zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Indisponibilitatea hranei.
- Efectul vânătorii și al braconajului.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Asigurarea resurselor de hrana și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate locurilor de reproducere.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei; adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

HUHUREZ MIC - TAWNY OWL

Strix aluco

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Strix*

SPECIA: *Strix aluco*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Este specia cea mai comună și mai larg răspândită dintre răpitoarele de noapte, fiind întâlnită pe tot în Europa, Africa de Nord (Maroc, Tunisia, Algeria), Iran și vestul Siberiei. În ținutul Asiei acoperă nord-vestul Indiei, muntii Himalaya, sudul Chinei, Coreea și Taiwan. În Europa este absentă din Irlanda, nordul extrem al Scoției, nordul Rusiei, nordul Scandinaviei, Islanda și din câteva insule din Marea Mediterană.

POPULAȚIE

În Europa populația este estimată la 480.000-1.000.000 de perechi, reprezentând mai mult de jumătate din populația globală a acestei specii. În ultimele decenii populația a fost stabilă în majoritatea țărilor din Europa, cu excepția Suediei și Croației, unde a cunoscut un ușor declin între anii 1990 și 2000. Totuși populațiile-cheie din Franța, Germania, Polonia și România sunt stabile. În România se află cca 20.000-60.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În mod obișnuit huhurezul mic cuibărește în pădurile din zona de șes, dar în Scoția urcă până la 550 m altitudine, în Alpi până la 1.600 m și în mod excepțional în Turcia poate fi întâlnit până la 2.350 m. Preferă să cuibărească în păduri de foioase sau de amestec, în pâlcuri de copaci din apropierea fermelor, a parcărilor, a grădinilor mari sau a bisericilor. Necesită în habitat prezența copacilor bătrâni cu scorburile mari pentru cuib și a zonelor deschise din păduri sau din apropierea lor, cu multe puncte de observație pentru a vâna. Apreciază zonele unde are acces la apă. Poate fi întâlnit chiar și în parcurile din orașe mari, cum ar fi Londra și Berlin. Atinge în libertate longevitatea maximă de 22 ani și 4 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Huhurezul mic este un vânător nocturn, rareori prădând în timpul zilei. De obicei își urmărește prada dintr-un punct mai înalt de observație de

unde își dă drumul ușor asupra ei. Aceasta este ucisă imediat cu ghearele puternice sau cu o lovitură de cioc la baza capului, huhurezul rămânând apoi cu aripile deschise deasupra ei. Dieta speciei este formată din mamifere de talie mică, rozătoare, păsări mici, șopârle, broaște, pești sau gândaci mari.

Specia rămâne în același teritoriu pe toată durata anului și formează de obicei perechi pe viață. În Europa perioada de cuibărire începe la mijlocul lunii martie. Cuibul este construit în scorburile unui copac bătrân, în cuiburi de corb, cioară, coțofană, ocazional în coșul de fum sau în podul cădirilor părăsite. Intră frecvent și în cuiburile artificiale, dacă sunt montate în habitatul favorabil speciei. Femela depune 2-6 ouă albe și aproape rotunde (uneori chiar unul singur). Ouăle sunt depuse la un interval de 2 zile, iar perioada de incubație durează 28-29 de zile, cloacitul fiind efectuat numai de către femelă. În primele 6-7 zile femela supraveghează pupii la cuib și îi alimentează cu hrana dusă de către mascul; după această perioadă părăsește și ea cuibul și ieșe la vânătoare. Timp de 28-37 de zile pupii sunt hrăniți la cuib de ambii părinți, după

care părăsesc adăpostul, rămânând în zona cui-bului și deci în teritoriul părinților. Încă 3 luni de zile ei sunt dependenți de hrana găsită de părinți, după care pleacă și își stabilesc propriul teritoriu.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului, inclusiv cea din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea; contaminarea prin produse agricole.
- Pierdere și deteriorare a zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Indisponibilitatea hranei.
- Efectul vânătorii și al braconajului.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

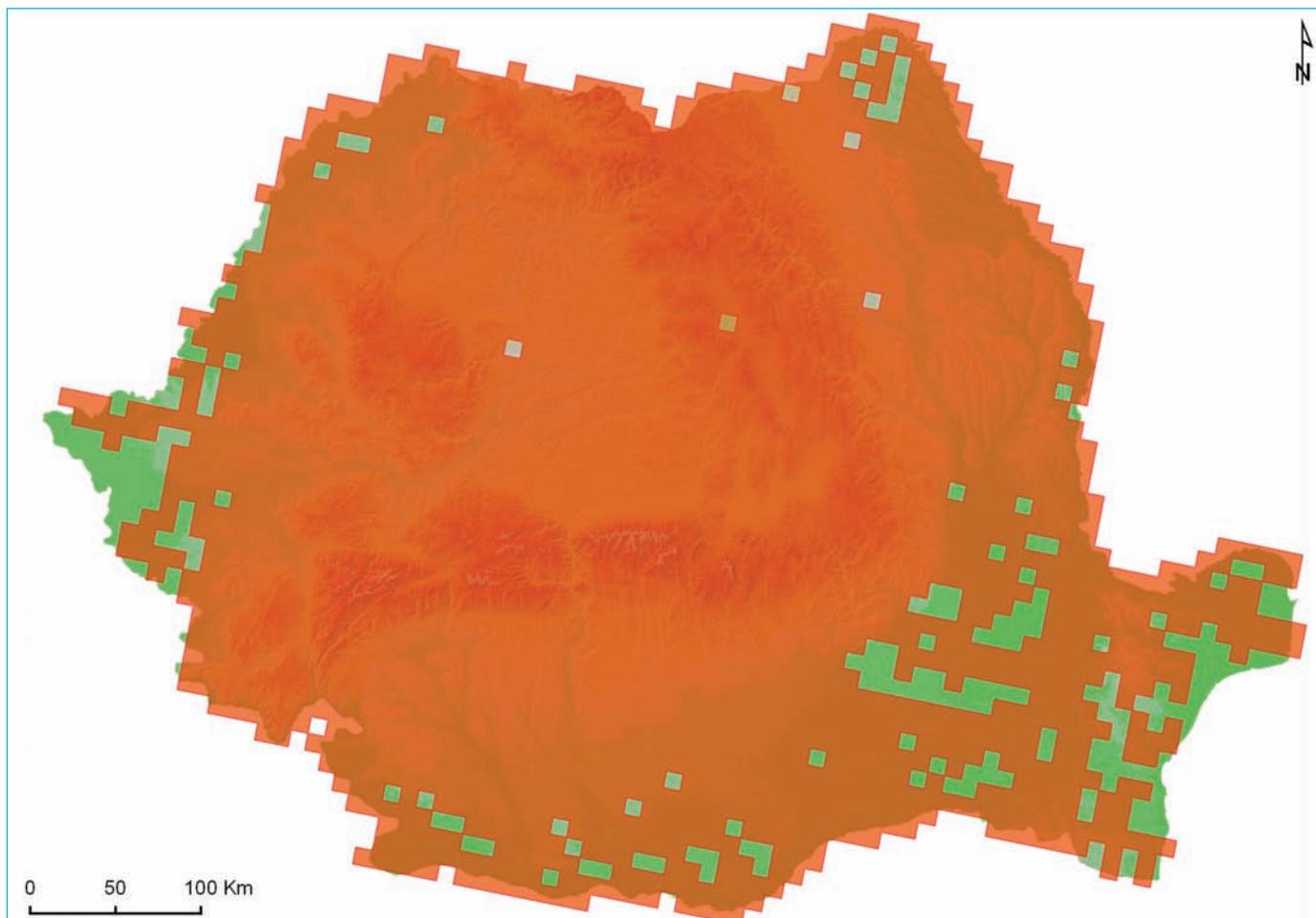
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Asigurarea resurselor de hrănă și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate locurilor de reproducere.
- Interdicția distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei; adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

HUHUREZ MARE - URAL OWL

Strix uralensis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Strix*

SPECIA: *Strix uralensis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■								
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Huhurezul mare este o specie cu distribuție eurasiană, limita vestică a arealului său fiind Germania, iar cea vestică Japonia și Coreea. Exceptând zona muntoasă din Europa, specia se încadrează între 65° latitudine nordică și limita sudică a taigalei. În zona central-europeană se regăsește subspecia *S.u. macroura*, în Polonia și Sandinavia *S.u. liturata*, iar populația din munții Ural și la vest de aceștia face parte din subspecia nominală (*S.u. uralensis*). În Europa Centrală trăiește în zone înalte, preferând pădurile de foioase.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică și cuprinde 53.000 și 140.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai puțin de un sfert din populația globală a speciei. Specia a avut un trend stabil în perioada 1970–2000. Efectivele estimate în România sunt cuprinse între 6.000 și 12.000 de perechi cuibăritoare, iar efective mai mari sunt prezente numai în Rusia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Huhurezul mare este o pasăre caracteristică zonelor acoperite cu păduri de foioase și mixte, care au largi suprafețe deschise. În România apare până la o altitudine de 1.600 m. Este o specie preponderent sedentară, deși în iernile grele coboară în zone mai joase. Huhurezi mari pot fi observați iarna și în vecinătatea satelor și în parcuri, căutând hrana.

Vânează pândind de pe crengi, iar hrana sa principală o constituie micromamiferele, dar din dieta sa mai fac parte și insecte mari, broaște și păsări precum porumbei, mierle, sturzi și chiar galinacee. Surplusul de hrana poate fi depozitat fie la cuib, fie în ascunzători apropiate acestuia. Este o specie activă noaptea, în special după apus și înainte de răsărit. Longevitatea maximă cunoscută este de 23 de ani și 8 luni. Atinge maturitatea sexuală la un an.

În perioada cuibăritului masculii își anunță

prezența prin cântec. Cântecul masculului este alcătuit dintr-o secvență de sunete grave, care se repetă la un interval de 10-50 de secunde. De multe ori se aud duete ale celor doi parțeneri. Își păstrează teritoriul mai mulți ani și este o specie monogamă pe întreaga durată a vieții. Deși este o pasăre discretă de-a lungul anului, în perioada cuibăritului și mai ales înainte de părăsirea cuibului de către pui, adulții devin foarte agresivi cu orice intrus. Femelele sunt mai agresive decât masculii. Cuibărește în scorburile prezente în trunchiul copacilor, în cuiburi mai vechi ale altor specii de păsări sau chiar neveriște, în cuiburi artificiale, fisuri ale stâncilor și chiar în clădiri abandonate. Femela depune în mod obișnuit 3-4 ouă de culoare albă în ultima parte a lunii martie și prima jumătate a lunii aprilie, cu o dimensiune medie de 49,5 x 41,5 mm. Incubația începe la depunerea primului ou, durează în jur de 28-35 de zile și este asigurată numai de către femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. Puii eclozează la intervale diferențiate, după cum au fost depus ouă; aceștia sunt

hrăniți de ambii părinți și părăsesc cuibul după circa 35 de zile. Ei pot zbura relativ bine la vîrstă de 45 de zile, însă nu pleacă din teritoriul părinților și sunt hrăniți în continuare de către aceștia timp de încă 2 luni.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului, inclusiv din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea; contaminarea prin produse agricole.
- Pierdere și deteriorare a zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Disponibilitatea hranei.
- Efectul vânătorii și al braconajului.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

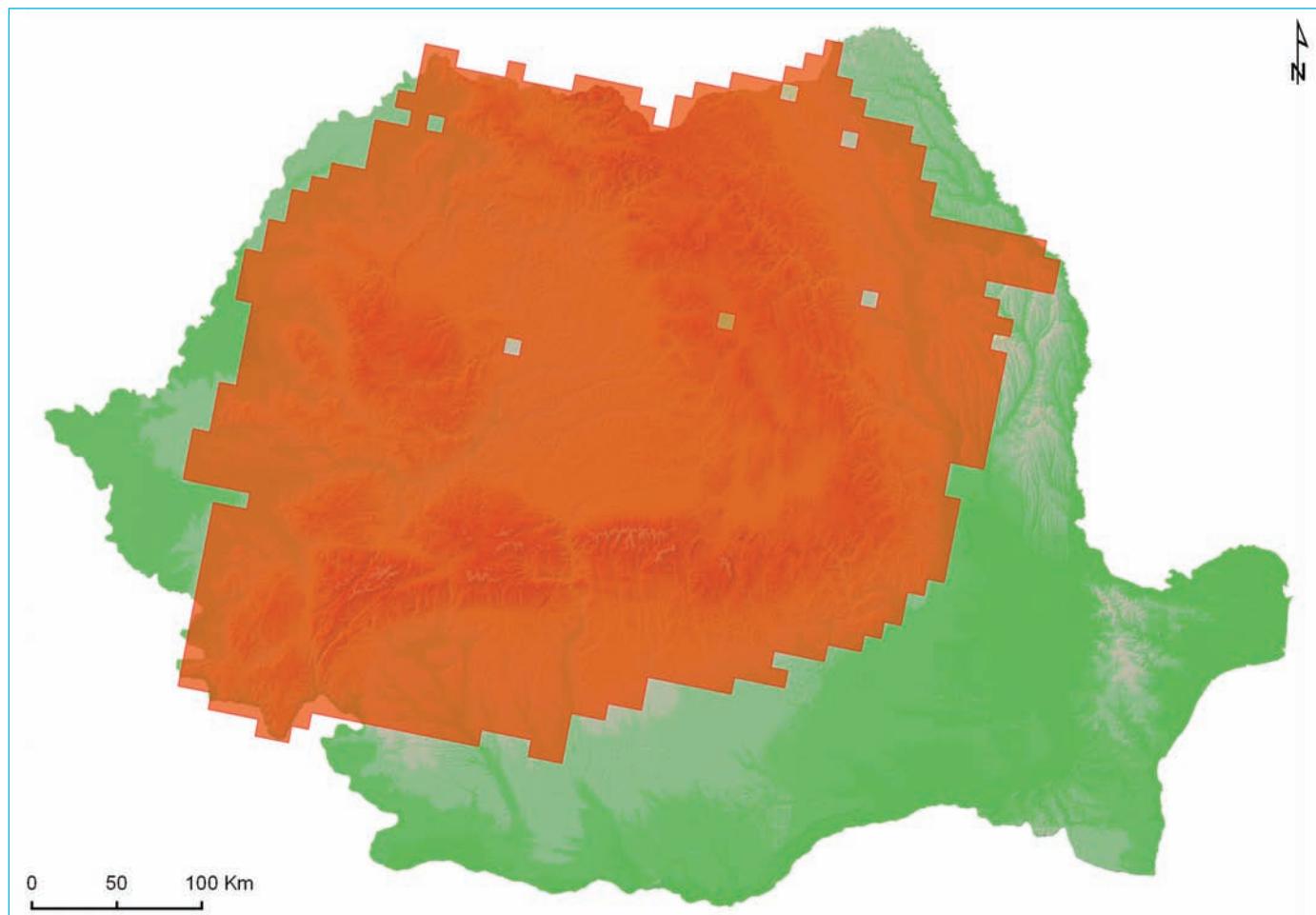
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Asigurarea resurselor de hrana și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate locurilor de reproducere.
- Interdicția distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei; adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIUF DE PĂDURE - LONG-EARED OWL

Asio otus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: Asio

SPECIA: Asio otus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Specie cu distribuție foarte întinsă, ciuful de pădure este întâlnit atât în regiunea Euroasiatică, extinzându-se până în nordul Africii, cât și pe tot continentul nord-american până în nordul Mexicului. Cuibărește în majoritatea țărilor europene, însă populațiile din nord sunt migratoare, iar cele din centrul continentului sunt parțial migratoare sau dispersive.

În România, această specie se întâlnește pe tot parcursul anului, atât în perioada de cuibărit, cât și în perioada sezonului rece, fiind prezentă în majoritatea regiunilor din țara noastră. Pe lângă exemplarele rezidente, la noi ajung iarna și exemplare migratoare sau hoinare din alte părți ale continentului. Iernează de regulă în sudul Africii și în sud-vestul Asiei.

POPULAȚIE

În Europa ar exista 380.000-810.000 de perechi cuibăritoare, în timp ce pentru țara noastră s-a apreciat un număr cuprins între 8.000 și 30.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în păduri, în apropierea terenurilor arabile sau în cuiburi abandonate de corvide de-a lungul aliniamentelor de arbori și tufe, în parcuri sau plantații, precum și în livezi bătrâne, cimitire cu copaci și tufe, în alte zone împădurite din localități sau de la marginea acestora.

În România este larg răspândit în astfel de habitate împădurite și semiîmpădurite, unde și cuibărește în cuiburi de ciori, coțofene etc., iar pe perioada iernii se adună în grupuri de câteva zeci sau chiar mai multe, în locuri tradiționale.

Pasare nocturnă, pe timpul zilei stă camuflată în copaci cu vegetație deasă, iar seara ieșe la vânătoare pe câmpurile din jurul localităților, unde capturează șoareci de câmp sau alte micromamifere, păsări mici sau chiar insecte. Vânează printr-un zbor silențios puțin deasupra solului, năpustindu-se brusc asupra prăzii când aceasta a fost depistată. Specie monogamă, teritorială, însă

adesea perechile pot fi situate destul de aproape unele de altele (la 50-150 m). Masculul își marchează teritoriul prin bătăi tipice de aripi care produc sunete ca niște mici pocnituri, dar și prin emisii vocale. Cuibărește în pălcurile de păduri folosind cuiburile vechi ale altor specii (ciori, coțofene sau veverițe), rar pe pământ, la baza trunchiurilor sau în iarpa înaltă. Se hrănește cu șoareci în proporție de 90%, la care se adaugă și păsări mici. Duce o viață arboricolă nocturnă. Zia nu vânează, ci stă aşezat lângă trunchiul vreunui arbore. În România, ciuful de pădure este adesea auzit în perioada de reproducere la marginea satelor sau pe aliniamentele de copaci sau tufe. Pe timpu iernii se pot identifica locuri de adunare de

câteva zeci sau sute de indivizi în locuri ferite de vânt, cu vegetație bogată, de obicei în tuia sau în alte conifere ornamentale din fața primăriilor, școlilor, grădinițelor sau chiar în curtea oamenilor. Aceste locuri sunt ușor depistate și prin cantitatea mare de ingluvii de la baza copacilor. Depune 4-6 ouă la intervale de două zile, începând din mijlocul lui martie până la începutul lui aprilie. Ouăle sunt puțin eliptice, netede, cu pori fini și de culoare albă. Incubația durează 27-32 de zile, fiind asigurată numai de femelă. Este depusă în mod obișnuit o singură pontă pe an, însă în condiții de hrana bogată poate exista și o a doua depunere de ouă. Puii sunt nidicoli și sunt hrăniți de femelă cu hrana adusă de mascul.

AMENINȚĂRI

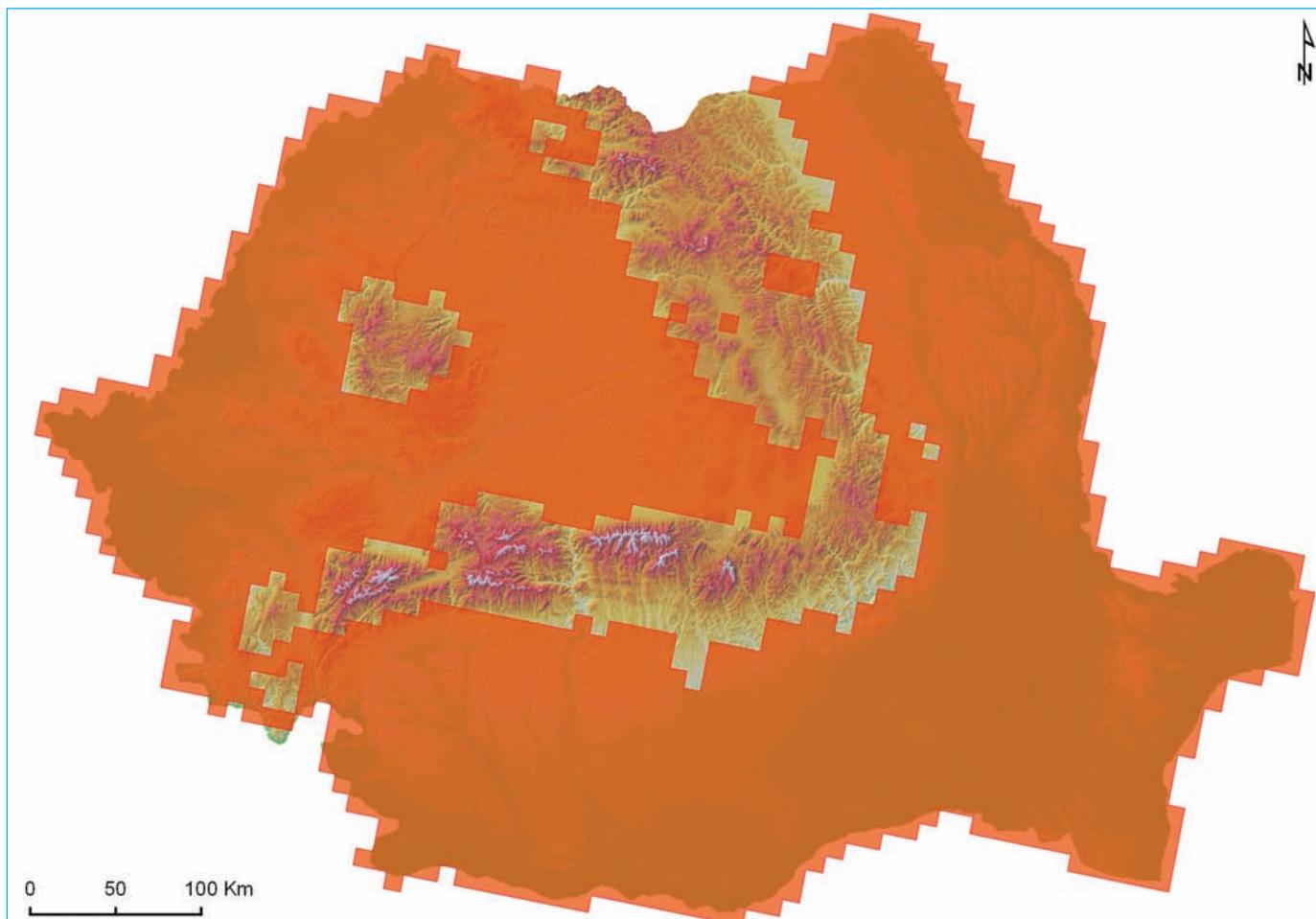
- Alterarea și pierderea habitatelor, inclusiv cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Pierdere și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Efectul vânătorii și al braconajului.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Controlarea braconajului speciilor noncinegetice.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Limitarea temporară a vânătorii.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIUF DE CÂMP - SHORT-EARED OWL

Asio flammeus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: Asio

SPECIA: *Asio flammeus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Ciuful de câmp prezintă un areal de distribuție foarte întins. Cuibărește în Europa, Asia, America de Nord și America de Sud, dar și pe unele insule din oceanele care separă aceste continente. Populațiile din nord sunt parțial migratoare, astfel încât pe continentul european ciuprii de câmp părăsesc locurile de cuibărit la sfârșitul sezonului și se îndreaptă spre sudul continentului, petrecându-și iarna în zona Mării Mediterane și în nordul Africii, ajungând chiar și până în regiunea Sahel. Deși majoritatea exemplarelor europene cuibăresc în țările baltice și scandinave, precum și în Rusia, s-au identificat cuiburi și în regiuni din centrul sau sud-estul continentului, aşa cum este cazul Ungariei, unde rareori se întâmplă să fie observate cazuri de cuibărit, determinate, se pare, de stabilirea unor exemplare pe parcursul verii după un influx accentuat de păsări de pește iarnă. În România, ciuful de câmp este întâlnit de obicei în numere scăzute în câmpii din vestul țării, în sud, precum și în Dobrogea.

POPULAȚIE

La nivel global se estimează că există peste 2 milioane de exemplare de ciuf de câmp, iar la nivel european numărul perechilor cuibăritoare se află în intervalul 58.000-180.000, aşa cum s-a apreciat în jurul anului 2000.

În România, populația cuibăritoare este formată din 20-40 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește pe sol, în zone mlăștinoase sau părăginate, la marginea luncilor sau în păduri boreale deschise. Pe timpul iernii se adună în grupuri în zone preferate, în habitate variate, de la nivelul mării și până la altitudini de 4.000 m. În România este întâlnit mai ales în zone agricole, unde se adună de toamna până primăvara în grupuri mai mici sau mai mari pe terenurile cu vegetație ierboasă înaltă sau în zone cu trestie și păpuriș.

Ciuful de câmp se hrănește cu rozătoare, lilieci,

păsări, dar și cu alte vertebrate mici sau cu insecte. Când hrana este suficientă, își face depozite lângă cuib. Vânează în zbor la joasă înălțime deasupra solului sau sărind de pe un post de observație. În afara sezonului de cuibărit se adună în grupuri, odihnindu-se pe timpul zilei pe pământ. Folosește pentru hrănire un teritoriu cuprins între 15 și 200 ha. Este activă noaptea, dar poate vâna și în crepuscul sau chiar ziua. Longevitatea cunoscută este de 22 de ani. Atinge maturitatea sexuală după un an.

În România, fiind un oaspete de iarnă, s-au identificat grupuri omogene de ciupi de câmp pe sol, în zone cu vegetație înaltă, sau uneori au fost găsiți chiar amestecați cu ciupii de pădure (*Asio otus*) adunați în localități. Formează perechi deja de la sfârșitul iernii, dinaintea migrației. În Europa cuibărește pe sol, în intervalul martie-iunie. Ritualul nupțial este spectaculos. Masculul se ridică repetat în aer, își flutură aripile și cântă în zbor. Se poate ridica uneori până la 200-400 m. Perechea poate zbura împreună și se poate rostogoli în aer cu ghearele încleștate. Este monogamă (își păstrează perechea pentru un sezon) și territorială. Cuibul, reprezentat de o adâncitură în sol, căptușită cu resturi ve-

getale și pene, este realizat de către femelă. În acest cuib sunt depuse și clocite 7-10 ouă cu o dimensiune medie de 39 x 29,5 mm. Incubația durează în jur de 24-29 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănita în tot acest timp de către mascul. Uneori cloște și masculul pentru perioade scurte. Puii rămân în cuib 10-12 zile. Ei vor părăsi cuibul înainte de a fi capabili de a zbura, în timpul acesta fiind însotiti și îngrijiti de părinti, printre ierburile înalte din preajma cuibului. Devin zburători la 24-27 de zile. Din cauza gradului mare de distrugere a cuibarului, femela depune frecvent ponte de înlocuire, iar în zonele mai sudice scoate două rânduri de pui.

AMENINȚĂRI

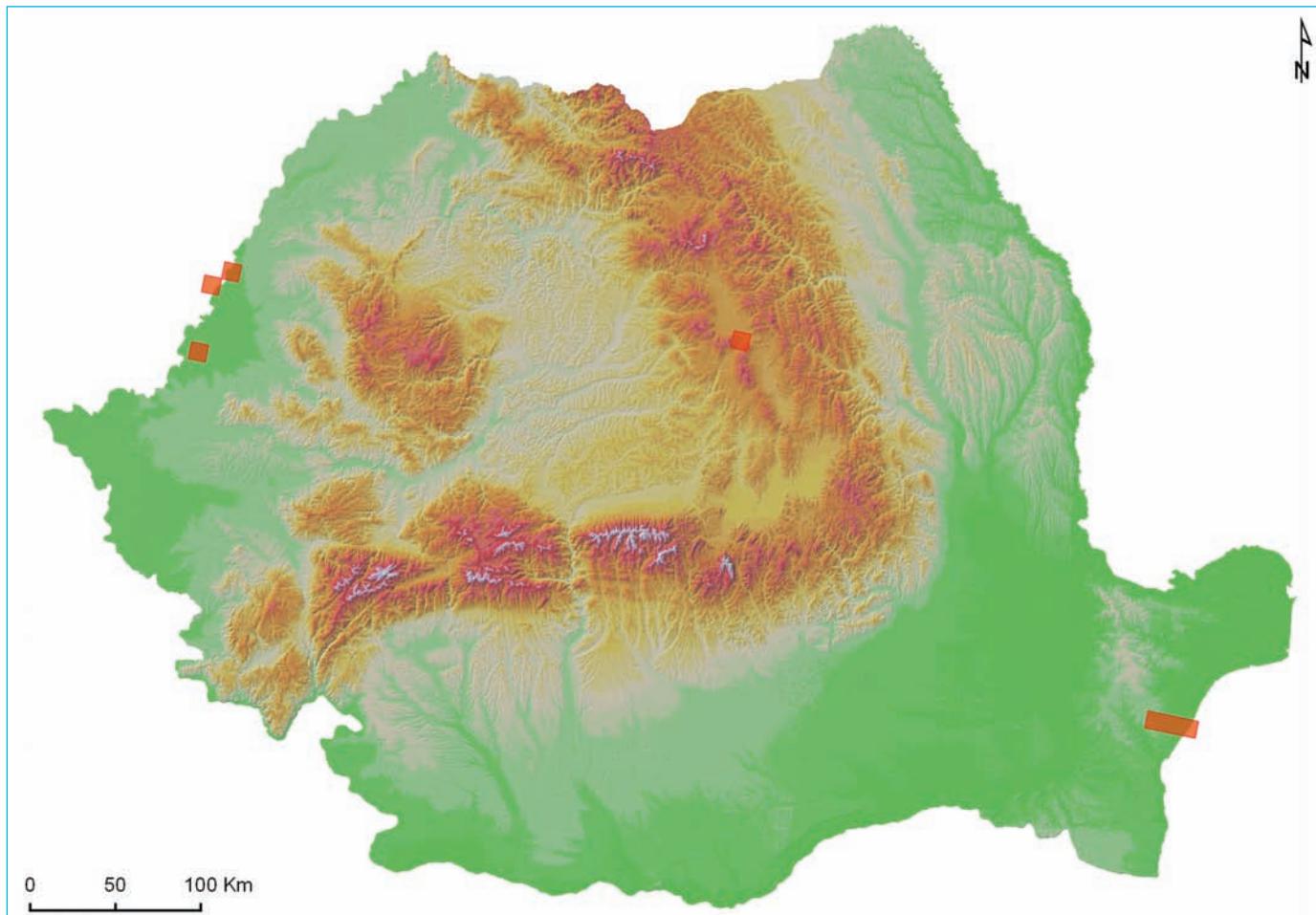
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Efectul vânătorii și al braconajului.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; interzicerea incendierii stufului.
- Reducerea chimicalelor din agricultură, aplicarea chimicalelor puțin toxice și persistente.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Luarea măsurilor în asigurarea liniștii în zonele de aglomerare a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticîți.
- Controlarea braconajului speciilor noncinegetice.
- Monitorizarea și evitarea capturării ilegale și distrugerii cuiburilor.
- Limitarea temporară a vânătorii.
- Garantarea securității păsărilor prin managementul cablurilor de telecomunicație sau de transport al energiei.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Adaptarea amplasării noilor cabluri electrice la standardele naționale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea datorită drumurilor este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservare.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MINUNIȚĂ - BOREAL OWL

Aegolius funereus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Strigiformes

FAMILIA: Strigidae

GENUL: *Aegolius*

SPECIA: *Aegolius funereus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			II

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a nordului Eurasiei și a Americii de Nord, în păduri de conifere sau amestec, a căror altitudine variază între 400 și 2.000 m.

POPULAȚIE

În România sunt estimate între 600 și 1.000 de perechi cuibăritoare.

Populația europeană este relativ mare, cuprinsă între 110.000 și 350.000 de perechi cuibăritoare.

Populația s-a menținut stabilă în perioada 1970-1990. Deși în unele țări efectivele au mai scăzut în perioada 1990-2000, populația s-a menținut stabilă la nivel european. Efective mai mari sunt înregistrate numai în Rusia, Finlanda și Suedia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Minunița este caracteristică și comună zonelor împădurite de conifere, dar este prezentă și în cele de amestec cu foioase. Mărimea este asemănătoare cu cea a cucuvelei (*Athene noctua*). Adulții de sexe diferite au o infățișare similară. Este o specie care se hrănește cu rozătoare, veverițe, păsări și insecte mai mari. Ingluvile regurgitate au dimensiunea medie de 22 x 12 mm. Longevitatea maximă cunoscută în sălbăticie este de 16 ani, dar trăiește în medie 3-11 ani. Este solitară și vânează în special noaptea, uneori și la răsăritul sau la apusul soarelui. Este o specie sedentară ce depinde de copaci și teritorii împădurite pentru fiecare dintre aspectele vieții sale: înnoptare, cuibărit sau hrănire (pândindu-și prada în așteptare pe crengi).

Atinge maturitatea sexuală după primul an. Masculii apară un teritoriu de hrănire relativ mic, cuprins între 1 și 5 km². Ei atrag femelele în timpul nopților de primăvară și iunie printr-o serie rapidă de 6-10 fluierături joase, care se aud de la o distanță de peste 3 km, și prin zboruri executate în apropierea femelei. Dacă o femelă devine interesată, inspectează cuibul oferit și dacă îl acceptă se formează perechea, care este în general monogamă. Perioada ritu-

alului nupțial variază între 2 și 6 săptămâni în cazul unei perechi.

Alege frecvent pentru creșterea puilor cuiburi săracite de ciocănitore neagră. În aceste cavătăți femela depune 3-6 ouă în perioada cuprinzătoare între martie și iunie. Dimensiunea medie a unui ou este de 32 x 27 mm. Incubația durează în medie 26-29 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănăită în tot acest timp de către mascul. Puii devin zburători la 30-36 de zile, însă sunt îngrijiti până la 4-6 săptămâni de către părinți. Uneori, în anii cu hrană abundantă, sunt

depuse două ponte. Ocupă frecvent și adăposturile artificiale instalate în habitatul propice reproducerei speciei.

AMENINȚĂRI

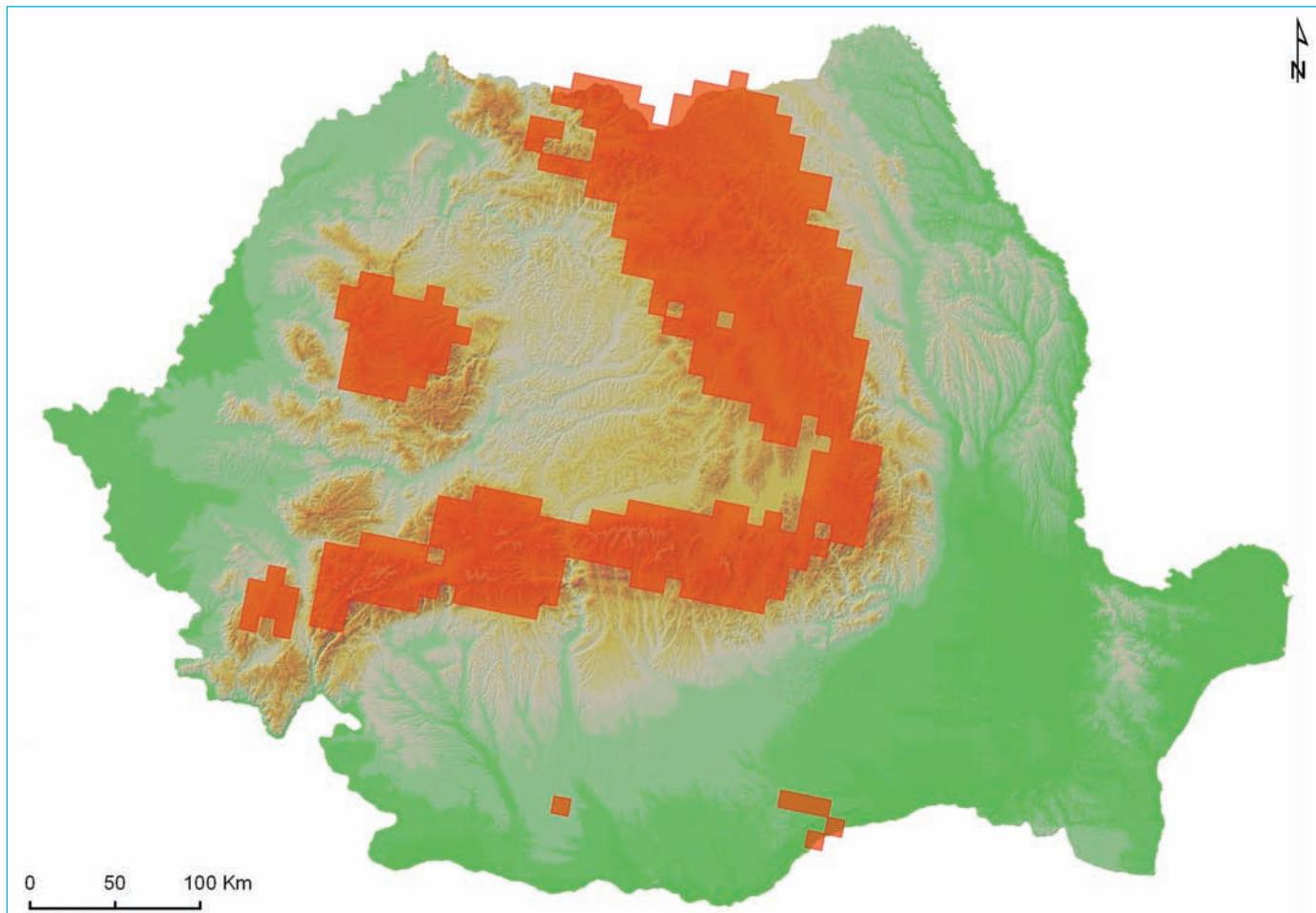
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile în pădure.
- Poluarea.
- Folosirea otrăvurilor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea construirii noilor drumuri forestiere cu excepția celor pentru care nu există alternative și care sunt necesare pentru prevenirea incendiilor. Construirea acestora necesită justificare și studiu de evaluare a impactului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii, în conformitate cu necesitățile ecologice la majoritatea speciilor.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar corespunzătoare cuibăririi în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Interzicerea folosirii chimicalelor pentru controlul rozătoarelor.
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CAPRIMULG - EUROPEAN NIGHTJAR

Caprimulgus europaeus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Caprimulgiformes

FAMILIA: Caprimulgidae

GENUL: Caprimulgus

SPECIA: *Caprimulgus europaeus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Iernează în Africa. În România este întâlnită din Lunca Dunării până în zonele muntoase ale Carpaților, probabil mult mai larg răspândit la câmpie.

POPULAȚIE

Populația în Europa este estimată la 470.000-1.000.000 de perechi, efectiv în declin din cauza disparițiilor habitatelor preferate de către specie și a folosirii în mod excesiv a pesticidelor în agricultură și silvicultură.

Efectivul în țară estimat la 3.000-15.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Caprimulgul se întâlnește prin poieni sau pășuni mari și rare cu arbori seculari. Adulții au înfățișare similară, penajul gri-maroniu asigurând un camuflaj excelent în timpul zilei, când se odihnește pe crengile copacilor, creând impresia unui ciot sau a unei aşchii mari din scoarța copacului. Se hrănește cu diverse insecte care zboără la crepuscul sau noaptea și pe care le prende în zbor. Longevitatea maximă cunoscută în sălbăticie este de 11 ani, dar trăiește în medie patru ani. În țară este oaspete de vară și de pasaj, în luniile aprilie-septembrie. Este o specie migratoare care iernează în zonele tropicale, ajungând la noi în țară la doua jumătatea lunii aprilie. Pleacă la sfârșitul lunii septembrie sau la începutul lunii octombrie.

În timpul ritualului nuptial desfășurat la crepuscul, masculul zboără în jurul femelei. El se ridică și în aer la o altitudine medie și plonjează repetat spre sol. Este o specie teritorială care își protejează teritoriul prin cântecul repetat înde lung. Este monogamă pe o perioadă îndelungată, uneori pe viață. Cuibărește în poieni nu prea mari, pe sol lipsit de vegetație, în zone necultivate, păduri, poieni cu arbori bătrâni, plantații de arbori tineri, uneori chiar și pe dune de nisip. Depune 2 ouă cu o dimensiune medie de 32 x 22

mm, în lunile mai-iunie, uneori și iulie, variind în funcție de an și zona geografică. De obicei instalează cuibul lângă un trunchi căzut la pământ care se află în descompunere și care îi servește ca reper la întoarcerea la cuib. Poate cuibări și la adăpostul tufișurilor. Cuibul poate fi utilizat de aceeași pereche mai mulți ani la rând. Adesea depune două ponte într-un sezon de reproducere. Atunci când este amenințată la cuib, femela atrage următorul, simulând un comportament ce sugerează că este rănită, târându-se pe sol sau pe crengi. Ouăle, eliptice până la subeliptice, cu formă lunguață, sunt depuse în timpul nopții. Coaja este netedă, puțin strălucitoare, albă sau crem, uneori cu o tentă cenușie sau purpurie, cu pete neregulate brune, uneori cu striuri. Clocitul este realizat în special de către femelă, timp de 18 zile, perioadă în care este hrănită de

către mascul. Puii devin zburători la 16-19 zile și sunt îngrijiți în tot acest timp de către femelă. În cazul în care este depusă o a doua pontă, femela incubează, iar masculul asigură creșterea puilor. Puii sunt parțial nidicoli, cu puf lung și deschis la culoare, fiind perfect camuflați în mediul în care trăiesc. Ei devin independenti de cuib după 34 de zile de la eclozare și sunt hrăniți de către părinți în special cu specii de insecte nocturne.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

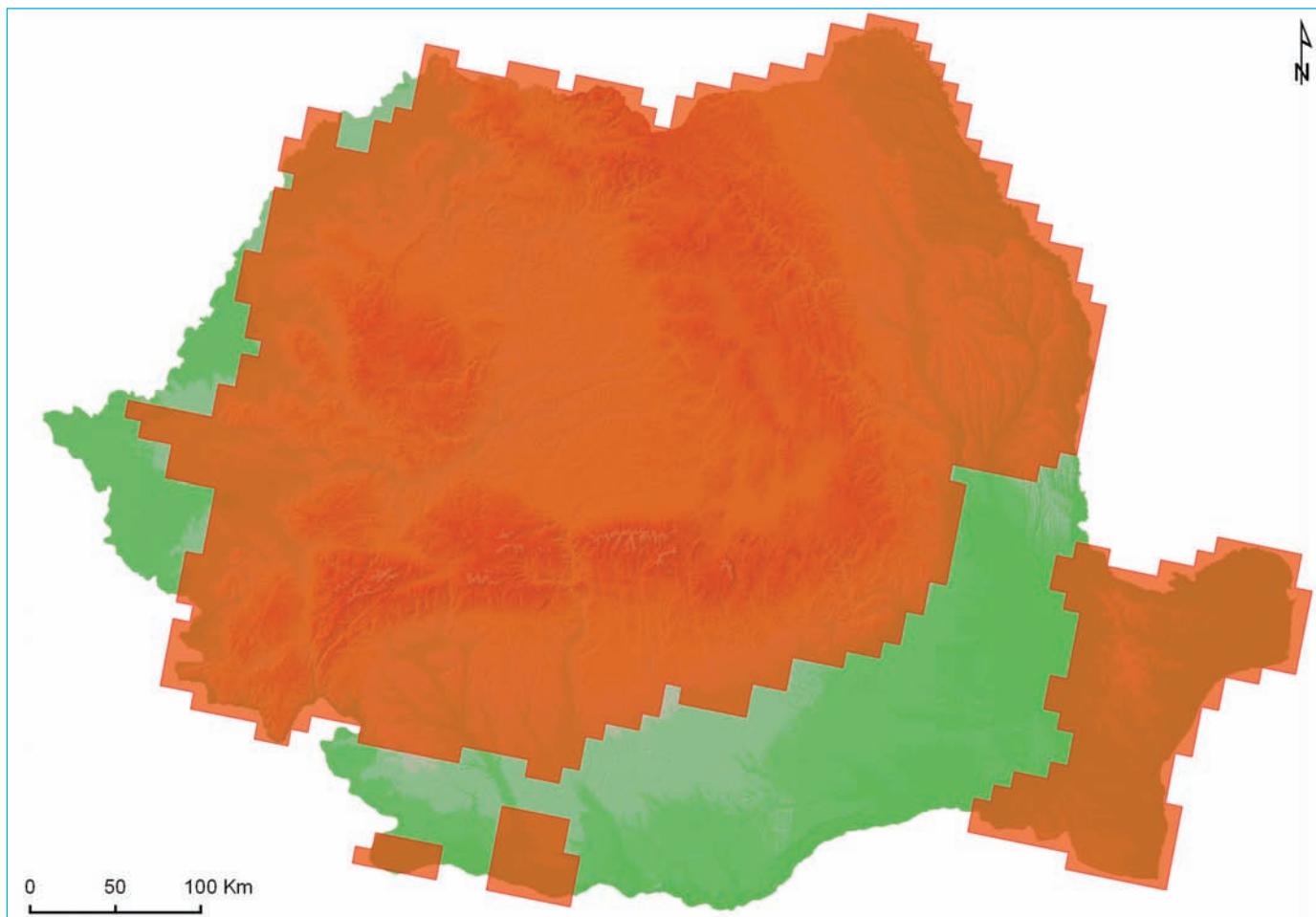
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducere, hrănirea sau odihnă speciei.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare fără importanță în activitatea forestieră, dar care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Reglementarea vizitelor și a activităților în zonele critice în timpul celor mai sensibile perioade (reproducere și creșterea puilor), cu restricție totală în cele mai sensibile zone.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

DREPNEA NEAGRĂ - COMMON SWIFT

Apus apus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Caprimulgiformes

FAMILIA: Apodidae

GENUL: *Apus*

SPECIA: *Apus apus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Este o specie comună, cu răspândire discontinuă, fiind semnalată în Eurasia și Africa de Nord. În România este răspândită cu precădere în jumătatea estică a țării, în stâncării și localități. Lipsește din unele orașe mari.

POPULAȚIE

În Europa este estimată o populație de 6.900.000-17.000.000 de perechi, fiind într-o ușoară scădere. În România are un efectiv estimat la 15.000-60.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie legată mai mult de un habitat specific și mai puțin de altitudine; astfel cuibărește în crăpăturile falezelor, în râpe argiloase, în chei și stâncării, în pereții crăpați ai caselor, în scorburile, în păduri și în turnuri de biserică, unde deseori ocupă cuiburile părăsite ale lăstunului de casă (Delichon urbica). Cea mai mare parte a vieții o petrece în aer, hrănindu-se din zbor cu insecte, mai ales diptere. Poate chiar să se odihnească în zbor, pluitind într-un zbor relaxat, efectuat la înălțimi

mari. Îi este foarte dificil să se ridice în zbor de pe pământ sau din vegetația înaltă. Vremea nefavorabilă, care le împiedică să se hrănească în aria de cuibărit, le poate determina să zboare în masă spre locuri mai favorabile, interval în care puții de la cuib intră într-o stare de semitoropeală.

Este un oaspete de vară clocitor care pleacă în luna august și revine în luna mai. Durata medie de viață în sălbăticie este de nouă ani. Atinge maturitatea sexuală la patru ani, deși legătura dintre perechi poate începe de la un an. Perechile cuibăresc împreună an după an, dar dacă un partener moare este înlocuit imediat. În prima jumătate a lunii mai își construiește cuibul pe care îl folosește mai mulți ani. Aceasta este amplasat într-o mică scobitură în substrat, fiind căptușit cu diferite resturi vegetale sau pene pe care le culege din zbor, apoi le umezește cu salivă amestecată cu praf, făcând o masă compactă. Atunci când cuibărește în maluri sau în stâncării, formează mici colonii. S-a adaptat foarte bine mediului antropic, cuibărind în colonii sub streașina clădirilor mai înalte din orașe. Femela depune 2-3 ouă netede, albe, mate și de formă eliptică, la un interval de 2-3 zile unul față de celălalt. Mărimea medie a unui ou este de 25 x 16 mm. Clocitul este asigurat pe rând, de către ambii părinți, timp de 18-23 de zile. Puții sunt golași la eclozare, cu pielea roz-cenușie și interiorul gurii de culoare roz cu pete brun-deschise; în a zecea zi le apare puful albicioș. Ei sunt dependenți de cuib 37-42 de zile în funcție de hrana adusă de către părintă, care constă aproape exclusiv din insecte. Depune o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

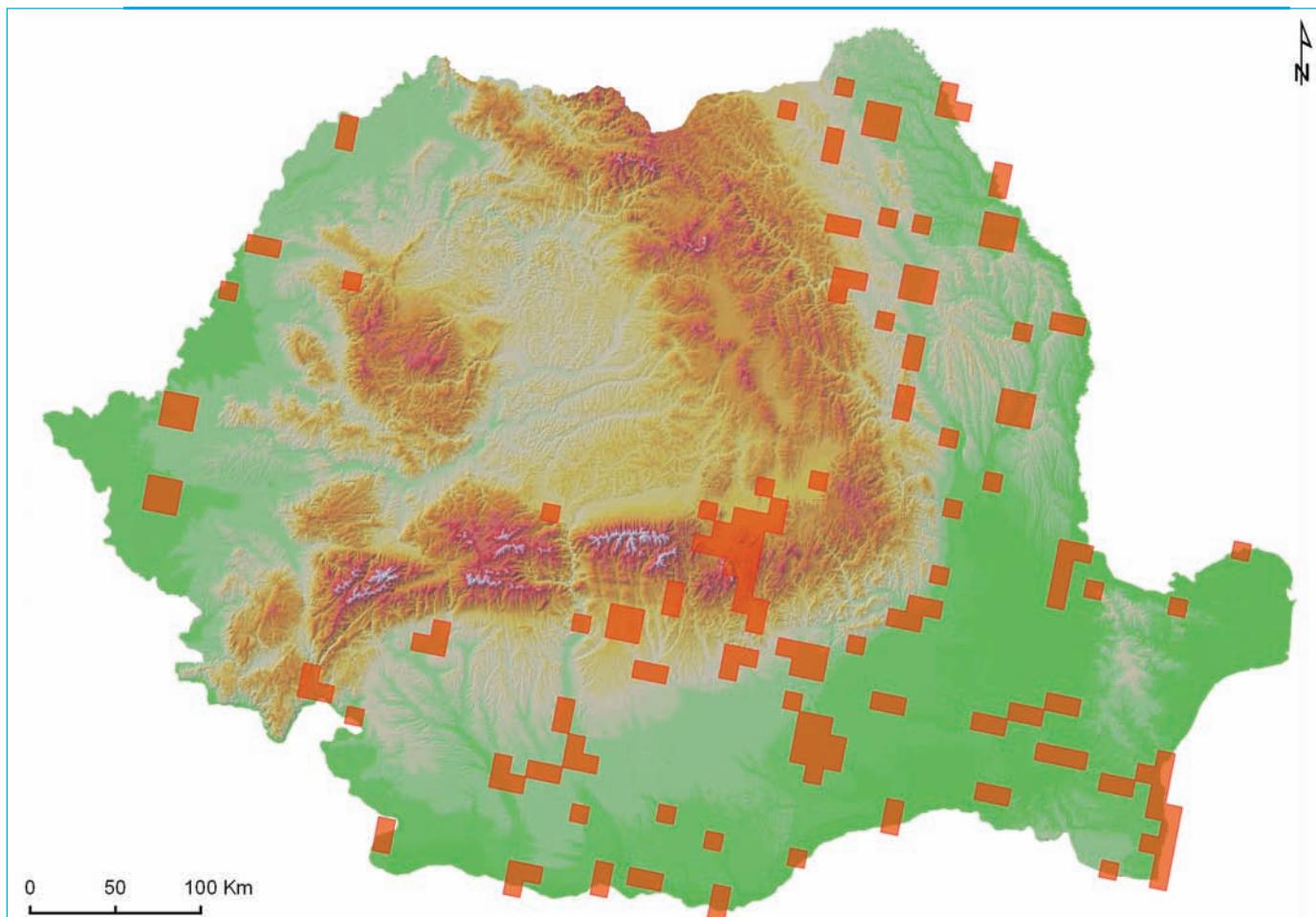
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu specia și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alte alternative de cuibărit.
- Evitarea utilizării insecticidelor.
- Adaptarea clădirilor publice la cerințele biotice ale speciilor în cauză, cu scopul de a nu le perturba în perioada de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere și cuibărit, a zonelor de hrănire și aglomerare.
- Studierea posibilelor efecte ale noilor tehnologii (antene pentru telefoanele mobile) prezente în parametrii de reproducere a acestor specii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

DREPNEA MARE - ALPINE SWIFT

Tachymarptis melba

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Caprimulgiformes

FAMILIA: Apodidae

GENUL: *Tachymarptis*

SPECIA: *Tachymarptis melba*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia este prezentă în sudul Europei, sud-vestul Asiei și nord-vestul Africii, dar extinde arealul spre nordul continentului, din cauza schimbării temperaturilor globale. Iernează în Africa tropicală. În România are o răspândire punctiformă, cuibărind în câteva chei din munți și aflându-se, de asemenea, în expansiune spre nord și nord-est.

POPULAȚIE

Populația din Europa estimată la 140.000-330.000 de perechi, efectiv stabil, fără vreun declin sau vreo amenințare majoră în ultimul timp. În România există un efectiv estimat la 1.200-3.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă cheile abrupte, stâncoase, din zone calcaroase sau maluri înalte argiloase, fiind prezentă de la altitudinea de 100 m până la 2.000 m. Poate fi întâlnită și în anumite localități, dacă acestea au în preajmă habitatul preferat de stâncărie. Pleacă din teritoriile de cuibărit în luna septembrie și revine în martie-aprilie. Cea mai mare parte a vieții o petrece în aer, hrănindu-se și chiar dormind în zbor, în timp ce plutește într-un zbor relaxat, efectuat la înălțimi mari. Îl este foarte dificil să se ridice în zbor de pe pământ sau din vegetația înaltă. Atinge în libertate longevitatea maximă de 26 de ani. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de 2 ani.

Drepneaua mare se hrănește exclusiv cu insecte, pe care le prinde din zbor. Pentru acest mod de hrăniere, pasarea are o deschidere foarte mare a gurii, colectând în mod neselectiv insectele din aer. Se adapă tot din zbor.

Cuibărește din a doua jumate a lunii aprilie până în august. Este o specie monogamă, la care precrea se păstrează pentru toată viața, manifestând totodată și o afinitate mare pentru locurile de cuibărit. Adesea la începutul unui sezon nou de reproducere cuibul de anul trecut este reutilizat, după ce este reparat. Împerecherea are loc

în aer. Își construiește cuibul în colonii stabilite în crevase sau pe peretii verticali din habitatele stâncoase. Au fost raportate și colonii instalate pe clădiri înalte. Cuibul are formă de cupă și este construit din pene, paie, mușchi, diverse fibre vegetale, pe care drepneaua le sudează utilizând saliva proprie, cu care lipește și cuibul de peretii verticali. Femela depune 2-4 ouă albe, mate, cu forme variabile, lung eliptice sau ovale. Clocițul este asigurat de ambele sexe timp de 18-23 de zile și începe după depunerea ultimului ou. Puii sunt nidicoli, cu pielea roz, ciocul de culoare închisă la eclozare. Apoi le cresc puful cenușiu și tuleii penelor pe cap și aripi în cca 12 zile. Corpul este acoperit cu pene numai după 31-32 zile. Sunt dependenți de cuib timp de 6-10 săptămâni și sunt hrăniți de părinți numai

cu insecte. Vremea nefavorabilă, care împiedică părinții să se hrănească în apropierea cuibului și care îi forțează să zboare la depărtare, determină ca puii de la cuib să intre într-o stare de semitoropeală, cauzată de scăderea temperaturii corpului. Ei părăsesc cuibul numai în momentul în care au penajul complet dezvoltat și aripile suficient de puternice pentru a fi capabili de primul lor zbor. Acesta trebuie în mod obligatoriu să fie unul reușit, ei nefiind capabili să-și ia zborul de pe sol. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚARI

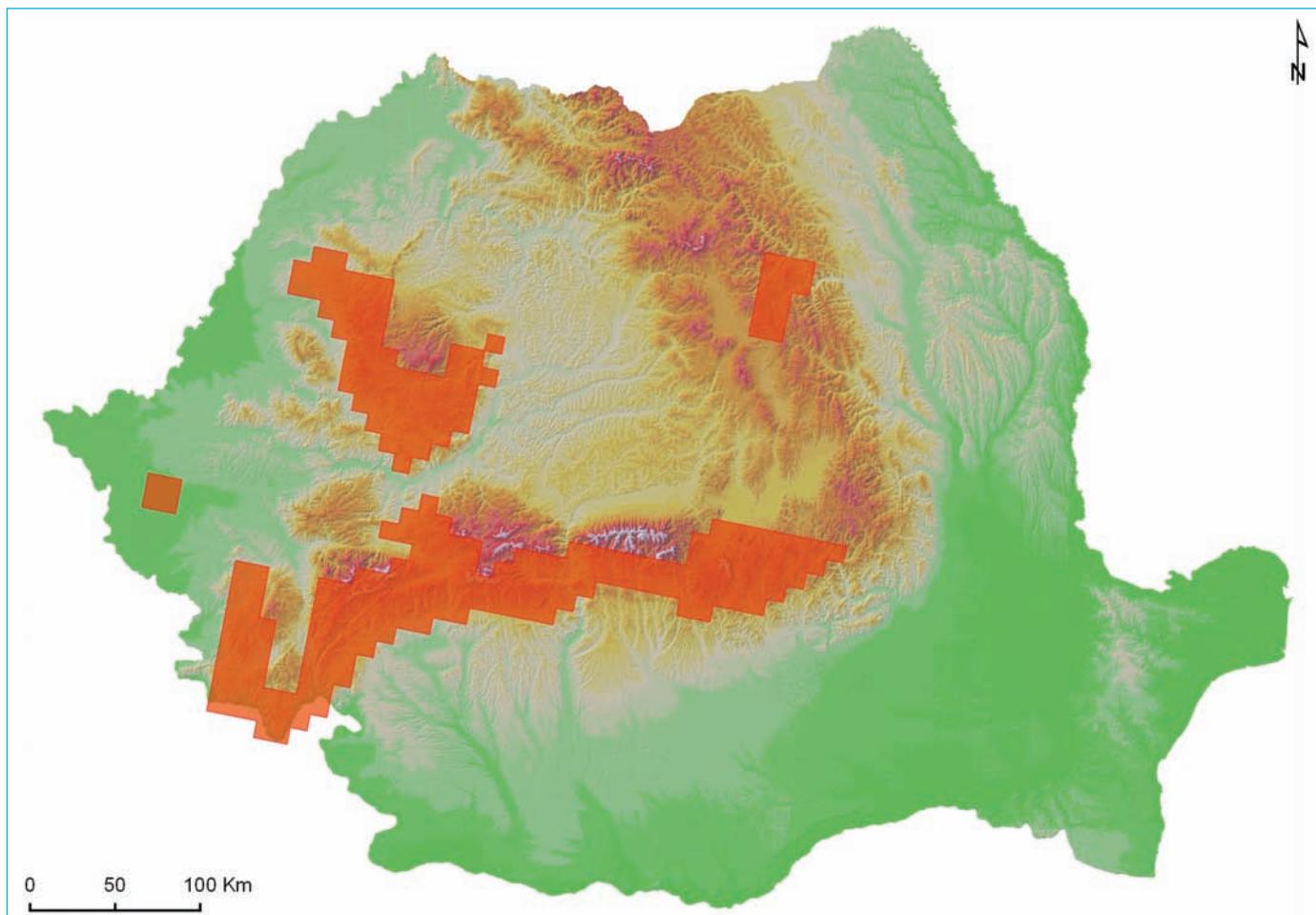
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat al carierelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Reducerea folosirii insecticidelor, a fertilizatorilor pe bază de azot sau a altor substanțe toxice în zonele de hrănire a speciei.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire și în zonele intens folosite de către păsări.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la biologia speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PESCĂRĂŞ ALBASTRU - COMMON KINFISHER

Alcedo atthis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Coraciiformes

FAMILIA: Alcedinidae

GENUL: Alcedo

SPECIA: *Alcedo atthis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pescărașul albastru are o răspândire largă, cuibărind din teritoriile în palearcticul de vest până în Japonia, Sri Lanka, Indochina, Sulavesi și Insulele Solomon. În Europa se găsește aproape pre tutindeni, la sud de latitudinea 60°N, cu excepția Scoției, părții sudice a Norvegiei, a câtorva regiuni din Rusia est-europeană și a Turciei. Populațiile-cheie cuibăresc în Rusia, Marea Britanie, Spania, Italia, Polonia și România. În timpul iernii efectivele estice din Europa migrează în Europa de Sud și de Vest (la sud de Suedia și la vest de Rostock și Delta Dunării), populațiile cele mai mari aflându-se în acest timp în Irlanda, Marea Britanie, Franța, Spania și Italia. În România este o specie rezidentă și răspândită în toată țara.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din România este estimată la 5.500-10.000 de perechi.

Populația cuibăritoare din Europa este relativ mică (79.000-160.000 de perechi) și a suferit un declin moderat între anii 1970 și 1990. În anii 1990-2000 efectivele au rămas stabile pe scară globală și europeană.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia cuibărește în palearcticul de vest atât la latitudini superioare, cât și medii, fiind răspândită în clime continentale și oceanice, în regiuni temperate, boreale și de stepă, oriunde găsește apă limpede neînghețată, de preferință stătătoare sau lent curgătoare, cu pești mici și suficiente locuri de pândă. În perioada de re-

producere preferă apa dulce față de cea sărată sau salmastră. Habitatele preferate pentru cuibărit sunt reprezentate de pâraie, râuri mici și canale cu maluri abrupte și nisipoase în care își sapă cuibul.

Hrana principală a speciei sunt peștii mici de apă dulce, insectele acvatice și peștii marini. Mai rar consumă și crustacee, moluște, insecte terestre sau amfibieni. De obicei plonjează cu capul în jos pentru a prinde prada, lansându-se din locurile de pândă reprezentate de ramurile tufișurilor sau ale copacilor care atârnă deasupra apei. Poate fi observat atacând și după ce zboară pentru scurt timp pe loc deasupra apei. Longevitatea maximă cunoscută în sălbăticie este de 21 de ani, însă doar un sfert dintre adulții trăiesc mai mult de un sezon.

Este o specie monogamă și teritorială, necesitând un aport de hrană zilnic echivalent cu 60% din greutatea sa, ceea ce implică controlul unui teritoriu de 1-3,5 km de-a lungul cursului apei. Ritualul nupțial este inițiat de mascul, care urmărește femela și îi oferă hrană. Ambele sexe contribuie la construirea cuibului în malurile apelor, în galerii de aproximativ 1 m lungime. La capătul acestora este săpată o cameră mai largă și rotundă, în care femela depune puncta în lunile aprilie-mai. Cele 6-7 ouă sunt clocite cu rândul de către ambii părinți. Dimensiunea unui ou este de 22 x 19 mm. Perioada de incubație este de 19-21 de zile, fiind asigurată de către ambele sexe în timpul zilei, pe timpul noptii clocind femela. Puii rămân în cuib 24-27 de zile și pe măsură ce cresc vin la marginea tunelului pentru a fi hrăniți. În condiții favorabile specia poate să aibă două și chiar trei ponte pe an.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

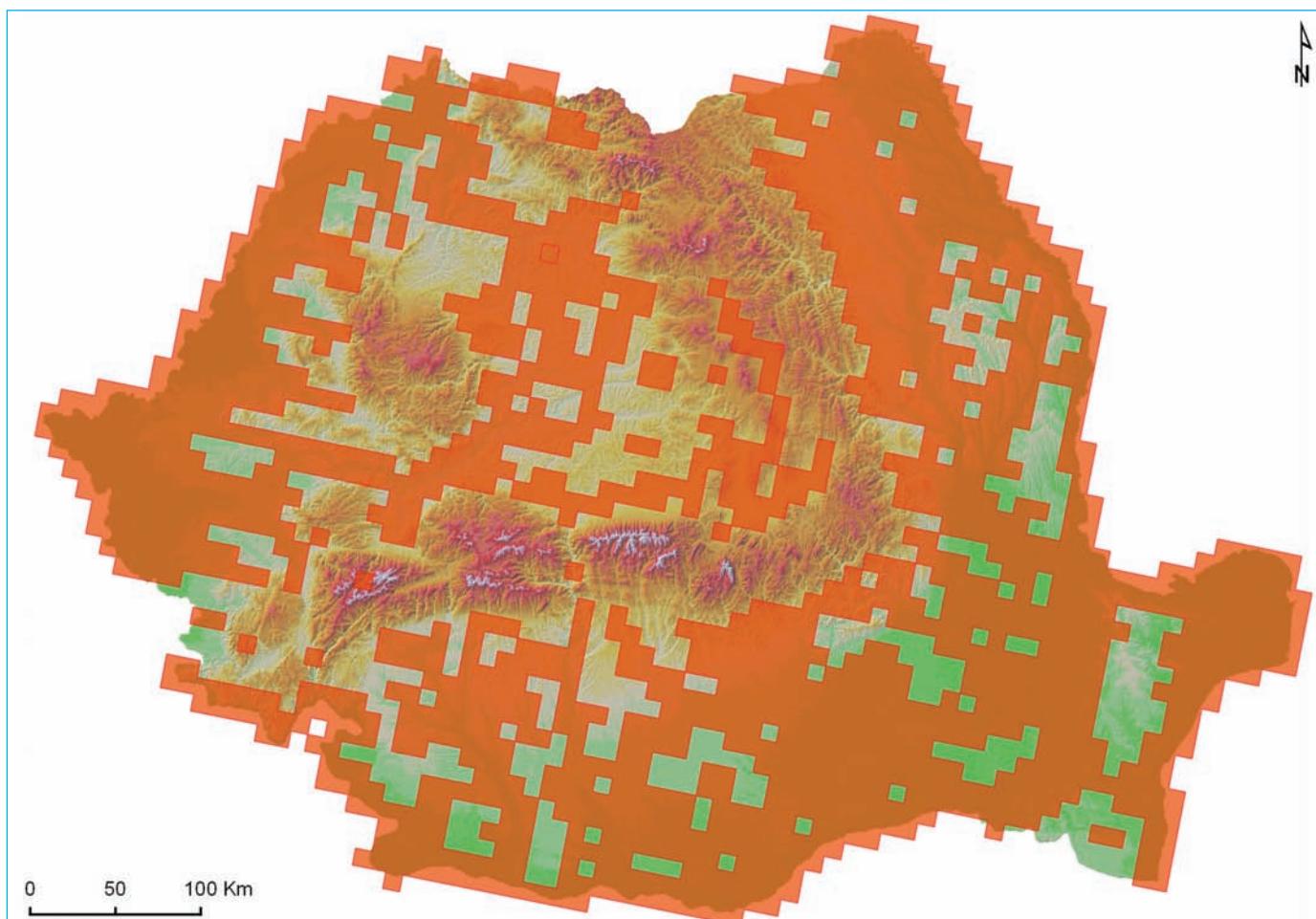

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Prevenirea dezvoltării construcțiilor în apropierea zonelor umede.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene și costiere.
- Controlarea lucrărilor de regularizare a râurilor.
- Evitarea tăierii arborilor și a stufărișurilor aflate pe marginea cursurilor de apă.
- Interzicerea exploatarii și excavării loessului și nisipului din surpăturile din apropierea apelor.
- Managementul deșeuriilor și al apelor uzate în zonele umede și în vecinătatea acestora.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor și vegetației palustre de pe marginea râurilor, cu accent deosebit asupra conservării și restaurării lor în zonele ripariene protejate.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă; monitorizarea folosirii produselor agrochimice.
- Evitarea secării și a schimbării artificiale bruscă a regimului de ape din zonele umede.
- Reducerea deranjului prin controlarea pescuitului sportiv în timpul cuibăritului.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRIGORIE (ALBINĂREL) - EUROPEAN BEE-EATER

Merops apiaster

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Coraciiformes

FAMILIA: Meropidae

GENUL: Merops

SPECIA: Merops apiaster

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în latitudinile mijlocii, calde, xerice din palearcticul de vest, în zone mediteraneene, de stepă și desert și marginal în regiunile continentale temperate, unde izoterma lunii iulie este mai ridicată de 21°C (sau în situații exceptiionale de 17°C). Poate fi găsit în partea de nord-vest a Africii și în partea de sud-vest a Europei (Peninsula Iberică), la est de Rusia, în partea centrală și de sud-vest a Asiei și în Africa de Sud. Este o specie migratoare, petrecând iarna în Africa tropicală. În România este răspândită în toată țara în afara Carpaților.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare (480.000-1.000.000 de perechi), dar a suferit un declin moderat în anii 1970–1990. În deceniul următor populațiile au crescut pe scară globală – cu tenduri stabile sau în creștere în majoritatea țărilor Europei. Efectivele din România au fost estimate la 200.000-400.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Folosește habitate cu peisaje însorite, calde, deschise, precum pășuni și terenuri arabile cu copaci izolați, văi protejate, câmpii, maluri de râu cu tufăriș, versanți însorîți și fânețe. Pentru cuibărit necesită pereți și maluri abrupte, uscate, de argilă, nisip, piatră de nisip moale, laterit sau pământ. Este o specie migratoare; membrii familiilor încep să se adune la sfârșitul lunii iulie, plecând din teritoriile de cuibărit din mijlocul lunii august până la începutul lunii octombrie. Se hrănește cu insecte zburătoare, mai ales cu himenoptere, preferând albinele (*Apis mellifera*) și viespile. Adeseori este gregar în timpul hrăririi. Vânează de pe un loc de pândă, zburând până la 7-8 km de colonie. Urmărește în zbor fiecare mișcare și schimbare în direcția de zbor a prăzii. După ce prinde insecta, se duce înapoi cu aceasta, pe ramura de unde a zburat; lovește prada de mai multe ori până ce este omorâ-

tă, după care îndepărtează acul. Pare a fi parțial imună la veninul acest insecte. O pereche de prigoriu pot consuma într-un sezon cca 20.000 de albine. Ocazional mai consumă și greieri, libelule, fluturi, gândaci, lăcuste sau muște.

Se întoarce din Africa de la mijlocul lunii aprilie până la sfârșitul lunii mai, moment în care și începe cuibăritul. Perechile monogame pot fi câteodată solitare, dar de obicei formează colonii mici sau mari. În timpul ritualului de împerecheare, masculul hrănește femela cu insectele cele mai mari pe care le capturează, păstrându-le pe

cele mici pentru sine. După formarea perechii, aceasta începe să sape tunelul de 70-150 cm lungime, la capătul căruia va fi amplasat cuiubul. Ocazional la săparea tunelului ajută și alte exemplare din colonie. Femela depune la începutul lunii iunie o pontă formată din 4-10 ouă albe, lucioase, care sunt clocite de ambele sexe timp de aproximativ 20 de zile. Puii sunt hrăniți de amândoi părinți și ocazional de alte ajutoare din colonie, timp de 30-31 de zile, până când păresc cuibul. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole, a schimbării folosirii terenurilor și a gestionării defectuoase a apelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Efectul vânătorii și al braconajului.

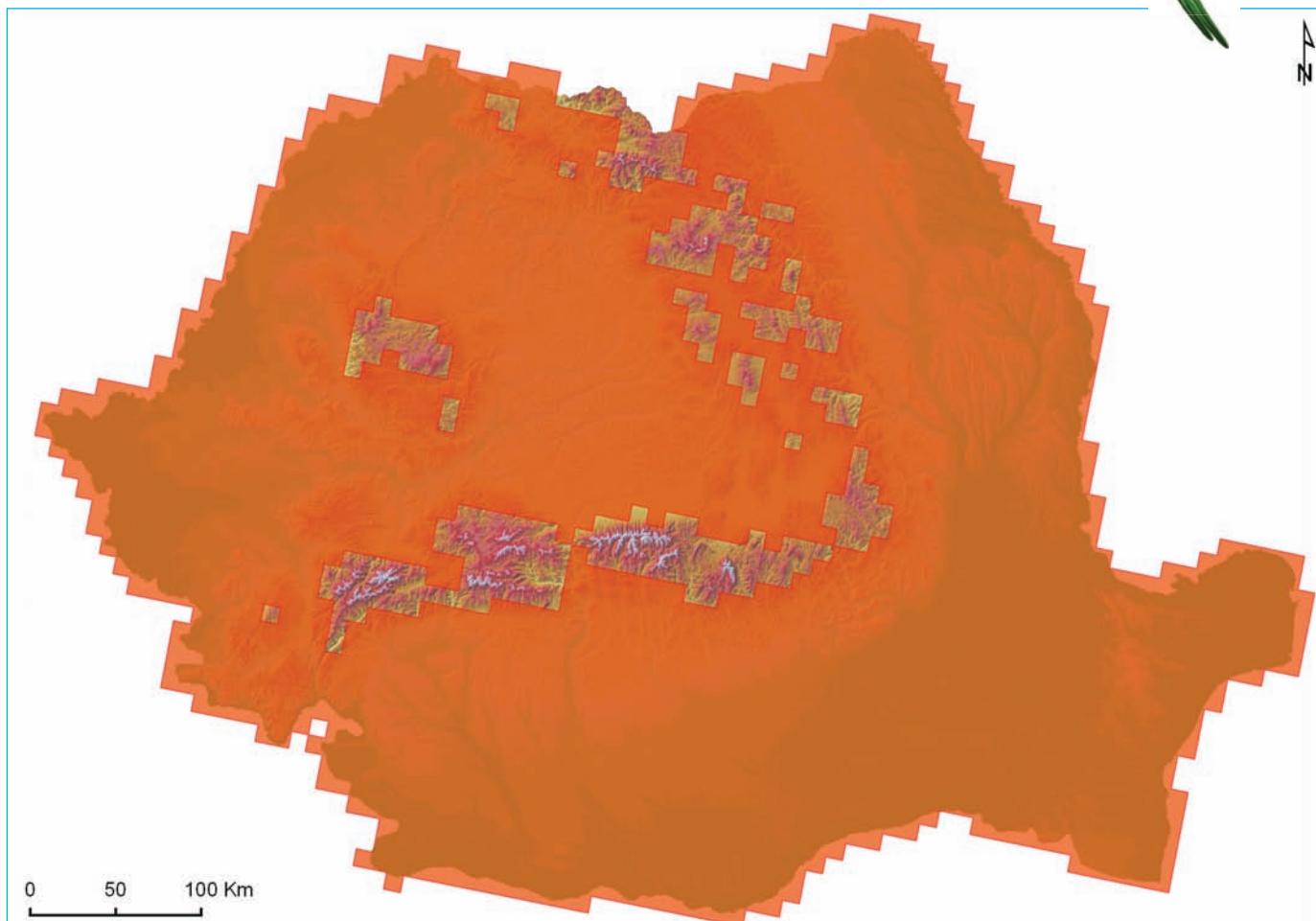
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Prevenirea dezvoltării construcțiilor în apropierea zonelor umede.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și hrănire a păsărilor.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Evitarea creării unor monoculturi dintr-un mozaic de parcele mici.
- Menținerea modurilor tradiționale de folosire a terenurilor.
- Interzicerea vânătorii; controlul braconajului.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

DUMBRĂVEANCĂ - EUROPEAN ROLLER

Coracias garrulus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Coraciiformes

FAMILIA: Coraciidae

GENUL: Coracias

SPECIA: *Coracias garrulus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
■			■	NT	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie larg răspândită în palearcticul de vest mediteranean și temperat, având două subspecii. Subspecia europeană (*Coracias garrulus garrulus*) cuibărește din Maroc în sud-vestul Europei și în Europa Centrală și din Asia Mică în Est, prin nord-vestul Iranului până la sud-vestul Sibiriei. Cele două subspecii migrează pentru iernare în zone distincte din Africa, cea europeană iernând de la estul Senegalului până la Camerun. În România cuibărește în regiunile de câmpie și de deal din Banat, Crișana, Oltenia, Muntenia, Dobrogea și Moldova, lipsind din Transilvania.

POPULAȚIE

Europa reprezintă mai mult de jumătate din arealul total al speciei, având populații cuibăritoare relativ mici (53.000-110.000 de perechi). În ultimele decenii populațiile europene au arătat un declin în mai multe țări, inclusiv populațiile din Turcia și Rusia (care reprezintă 30% din totalul efectivului european al speciei). Din aceste motive specia este considerată vulnerabilă. Pentru România, populația estimată este de 4.600-6.500 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă zonele de câmpie, calde și uscate, care au pâlcuri de pădure sau copaci solitari, ocazional putând fi întâlnită și în regiunile colinare. Preferă habitatele semideschise, mozaicate, cu arbori singuratici sau grupuri de arbori. Poate fi observată de multe ori stând. Hrana este procurată îndeosebi de pe terenuri arabile și pășunii, specia având o preferință semnificativă pentru părloge. Stă la pândă pe o creangă uscată, foarte adesea fiind observată și pe firele electrice de-a lungul drumurilor, localizând prada de pe sol. După ce o prind, zboară înapoi și o izbesc puternic de câteva ori de creangă, înainte de a o consuma. Se hrănește în special cu insecte, însă poate captura și rozătoare, broaște, șopârle sau șerpi de talie mică. Este deseori observată

în apropierea turmelor de animale care sperie insectele și le fac mult mai ușor de captură. Numai în timpul migrației consumă și vegetale (în special fructe). Longevitatea cunoscută pentru specie este de nouă ani.

Este gălăgioasă și fiecare pereche își apără teritoriul. Este foarte sensibilă la modificările de folosire a terenurilor, fiind considerată un bioindicator pentru habitatele mozaicate. Ritualul nupțial cuprinde răsuciri și plonjări rapide. Este monogamă și cuibărește în scorbură care au dimensiunea potrivită pentru specie, ocupând astfel cu succes scorbură excavate în special de către ghionoaia verde (*Picus viridis*) sau cuiburile artificiale cu dimensiuni potrivite. Rata de ocupare a acestor adăposturi artificiale este mare, depășind valoarea de 50%. Deseori cuibărește în galerii săpate în malurile din argilă, gresie sau loess. Preferă să cuibărească în mici colonii răsfirate. Depune o singură pontă pe an, formată din 3-5 ouă rotunde, albe și lucioase, în a doua parte a lunii mai. Incubația durează în jur de 17-19 zile și este asigurată în special de către femelă. Puii sunt golași și orbi după eclozare, însă cresc re-

pede și ajung zburători după 25-30 de zile, fiind hrăniți de către părinți și după părăsirea cuibului. În mod interesant eclozarea puilor nu este sincronă și sistemul imunitar al celui mai mic pui este cel mai dezvoltat, probabil datorită alocării diferențiate a resurselor de către părinți, pentru a ajuta la supraviețuirea întregii ponte. Puii sunt hrăniți mai ales cu insecte de talie medie sau mare (greieri, cărbuși, lăcuste etc.). Păsările adulte migrează mai repede decât cele tinere, în a doua jumătate a lunii august. Nu migrează în stoluri, ci în pâlcuri răsfirate.

AMENINȚĂRI

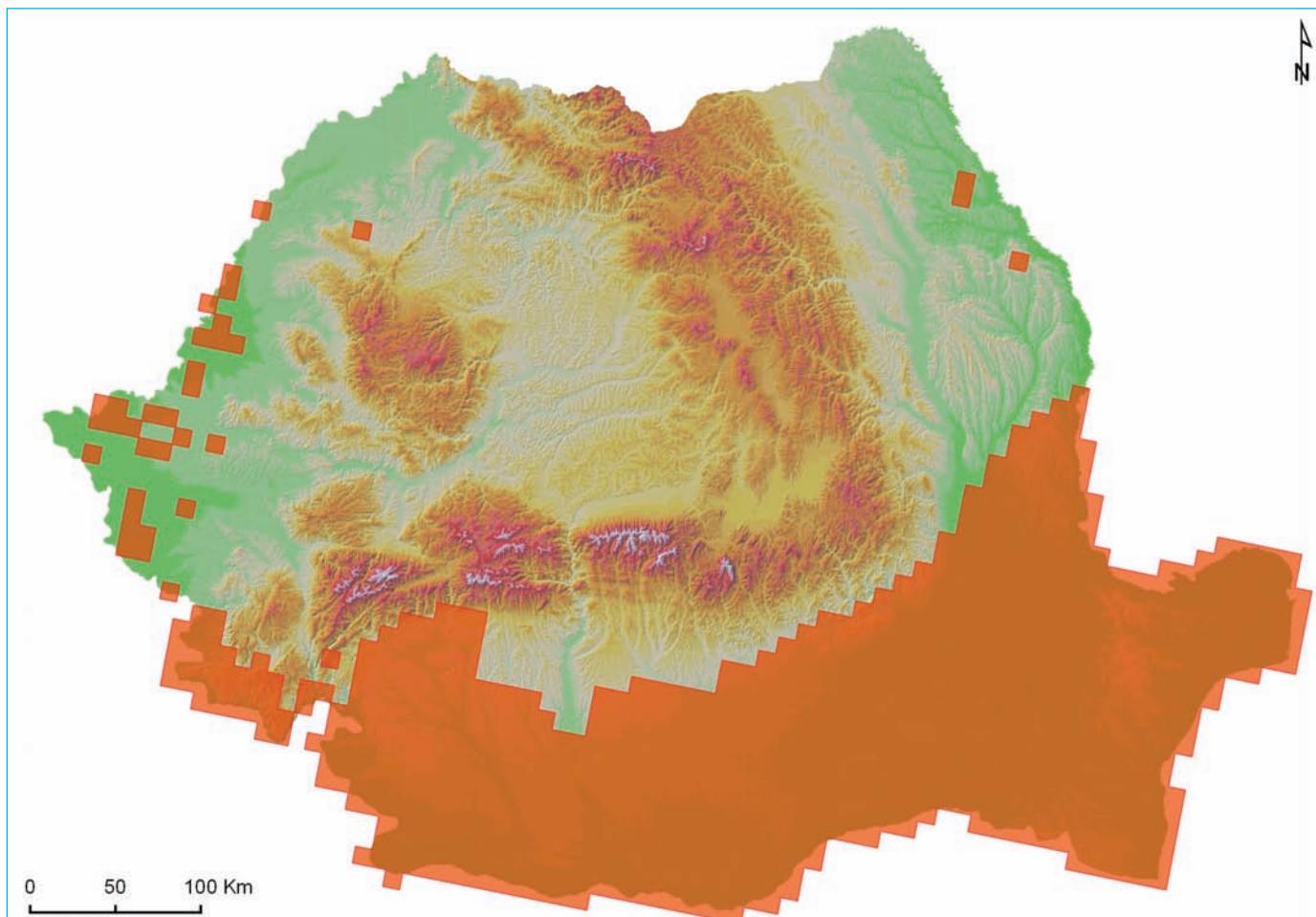
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosinței terenurilor, inclusiv ridicarea de structuri și clădiri în afara localităților.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Vânătoarea și alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemninoase, inclusiv zone uscate și culturi de rotație de leguminoase.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusiv și arbori, linii de arbori și grupuri disperse de arbori neproductivi.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil, iar unde e imposibil promovarea culturilor de leguminoase (preferabil lucernă).
- Evitarea semănării în perioada de cuibărire.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Încurajarea agriculturii organice.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Încurajarea studiilor științifice pentru o mai bună cunoaștere a speciei.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitatele speciei.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea păsărilor cauzată de drumuri este ridicată.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PUPĂZĂ - COMMON HOOPOE

Upupa epops

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Bucerotiformes

FAMILIA: Upupidae

GENUL: *Upupa*

SPECIA: *Upupa epops*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pupăza este o specie larg răspândită, atât în palearctic, cât și în afrotropic și în regiunea indo-malaysiană. Cuibărește în toate Europa exceptând Insulele Britanice și Peninsula Scandinavă. Populațiile din palearctic sunt migratoare cu excepția cele din Peninsula Iberică, în rest specia este sedentară. În România specia are o răspândire omogenă, evitând regiunile cu altitudini relativ extreme.

POPULAȚIE

Populațiile europene sunt relativ mari, însă mând circa 890.000-1.700.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai puțin de un sfert din populația totală a speciei. Populația europeană a fost stabilă între anii 1970 și 1990. Numărul perechilor din câteva țări ale Europei a scăzut semnificativ între 1990 și 2000 și probabil că în acei ani toată populația europeană s-a micșorat cu aproximativ 10%. Cu toate acestea, datorită arealului mare și a mărимii populației globale specia este considerată a fi stabilă. În România populația cuibăritoare este estimată a fi cuprinsă între 20.000 și 40.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă locurile calde și uscate din regiuni colinare până în depresiunile munților, unde pe lângă copaci găsește pereți sau stânci verticale. Cuibărește în scorburi din habitatele deschise și semideschise, precum livezi și vii cultivate în mod tradițional, zone de agricultură extensivă, totodată și în arbori singuratici, grupuri izolate sau aliniamente de copaci de-a lungul pământurilor arabile sau al păsunilor. Apare și la marginile pădurilor sau în tufărișurile ripariene cu sălcii vechi, unde își găsește scorburi corespunzătoare pentru cuibărit. Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 11 ani și 1 lună. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an. Pupăza se hrănește cu precădere de pe pământ. Ciocul lung și ascuțit este folosit pentru a căuta în soluri moi sau în bălegar. Consumă adulții de

insecte mari și larvele acestora, dar și păianjeni, râme, miriapode, melci, pe care le capturează la suprafața solului cu ciocul ei lung și ascuțit sau de sub crusta pământului prin bătăi repezzi de cioc. În cazul în care prada este prea mare, aceasta este trântită de mai multe ori de pământ pentru a o rupe în bucăți. Prada omorâtă este aruncată mai întâi în sus, apoi este prinșă și înghițită.

În sezonul de cuibărit pupăza este o specie territorială și monogamă, construind cuibul în scorburi sau în alte cavități naturale (fisuri sau găuri în stânci, tuneluri săpate în pereți verticali din malurile râurilor sau ale exploatarilor de nisip). Intră și cuibărește și în adăposturi artificiale, dacă acestea sunt instalate în habitate corespunzătoare. Atunci când cântă, pasarea își infoare penele din jurul gâtului și coboară ciocul în jos; în același timp strânge penele crestei, care apar ca un al doilea cioc îndreptat în sus; în caz de pericol, pupezele își desfac creasta de pe cap mult în față, până peste cioc. Cuibul este simplu, slab conturat și căptușit doar cu plante,

pene, lână, cârpe etc. Punta este alcătuită din 5-8 ouă de culori diverse (albe, cenușii, galbui, oliv sau verzui spre cafeniu), care sunt clocite numai de către femelă timp de 16-18 zile, în tot acest timp masculul cărând hrană la cuib pentru aceasta. În acest timp, femelei i se dezvoltă glanda uleioasă de la baza cozii, din care, la nevoie, poate lansa un lichid cu miros foarte greu, cu rol de apărare. Pui părăsesc cuibul în 28-30 zile, însă părinții continuă să-i hrănească încă o perioadă. Spre sfârșitul cuibăritului, vecinătatea cuibului capătă un miros neplăcut din cauza excrementelor și a resturilor de hrană acumulate. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

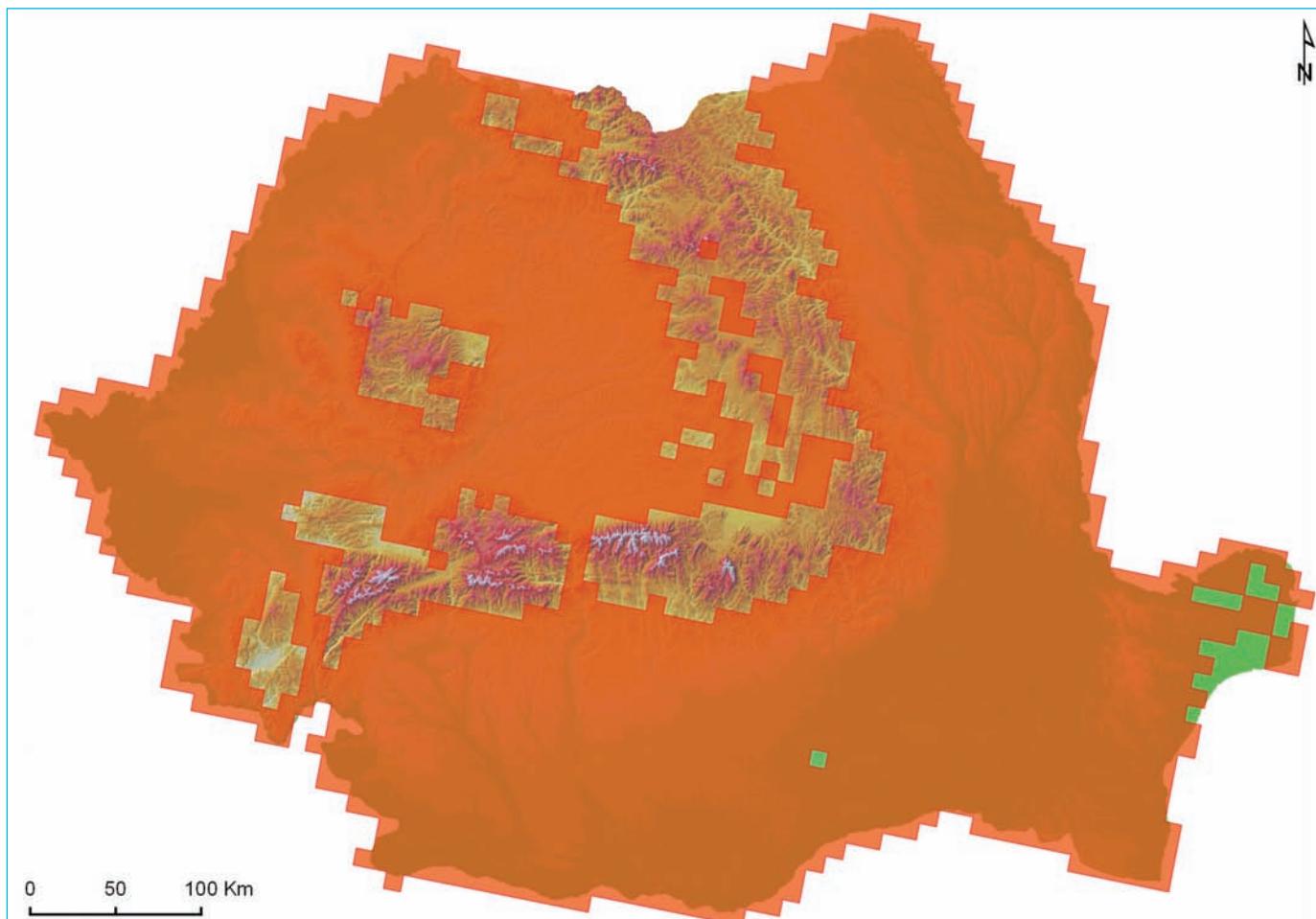
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărire în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise, agricole.
- Menținerea pajiștilor prin păsunat sau cosit.
- Amplasarea cuiburilor artificiale.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea cauzată de drumuri este ridicată.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CAPÎNTORTURA - EURASIAN WRYNECK

Jynx torquilla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: Jynx

SPECIA: *Jynx torquilla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Capîntortura are un areal transpalearctic, cuibăriind în cea mai mare parte a Europei și a Asiei până în Japonia și Kamceatka, între 30° și 70° latitudine nordică. Cuibărește în toate țările Europei, cu excepția Irlandei și a Islandei. În România nu este o specie frecventă, deși cuibărește pe întreg teritoriul țării, în biotopurile convenabile, cu excepția masivelor păduri oase, întinse și compacte.

POPULAȚIE

Efectivul european este estimat la 580.000-1.300.000 de perechi. Populația este considerată a fi în declin în ultimele decenii. Unele populații din estul continentului european (țările baltice, Belarus, Rusia) par a fi stabile, deși în această zonă habitatele preferate au suferit profunde schimbări. În România populația cuibăritoare este estimată la 30.000-70.000 de perechi, efectivul fiind considerat în regresie.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie prezentă în liziere și tăieturi ale pădurilor de foioase, în arborete mici, pe copaci rari de pe terenuri deschise, în zăvoaie și păduri de luncă, dumbrăvi, plantații și livezi bătrâne. Poate fi observată și în apropierea omului, în copaci din grădinile sau parcurile mari din localități. Preferă zonele de ses și dealuri, pătrunzând pe alocuri în aria montană, în văi și în depresiuni, până la etajul molidișurilor (altitudinea maximă pentru cuibărit în România este de 1.300 m, în pasul Păltiniș din munții Bistriței).

Este o pasare insectivoră care consumă mai ales furnici, dar și alte insecte adulte și larve de insecte, pe care le prinde cu ajutorul limbii modificate, extrem de lungi.

Capîntortura este un oaspete de vară și o pasare de pasaj prezentă în lunile aprilie–septembrie. Cuibărește în scorbură și cuiburi vechi de ciocântoare, în lunile mai–iulie. Poate ocupa cu succes și cuiburi artificiale, dacă sunt instalate în habitatul adecvat speciei. În perioada de împerechere

(sfârșitul lunii aprilie, începutul lunii mai) masculii cântă încontinuu. Femela depune 7-14 ouă netede, ovale, mate și albe, cu coaja mai groasă. De obicei ouăle dintr-un cuib provin de la două femele. Clocitul este asigurat de ambele sexe, însă în cele 12-14 zile de incubație clocește mai mult femela. De obicei depune două ponte într-un sezon de reproducere. Puii la eclozare sunt nidicolii, având culoarea pielii și în 17-18 zile își dezvoltă penajul de juvenil. Ei sunt dependenti de cuib și de hrana adusă de părinti 20-23 de zile, după care ies din scorbură. În tot acest timp hrana adusă de păsările adulte constă în mare

parte în pupe de furnici. Deși pot zbura, ei mai sunt hrăniți încă 10 zile de către părinti, în special cu ouă și larve de furnici.

AMENINȚĂRI

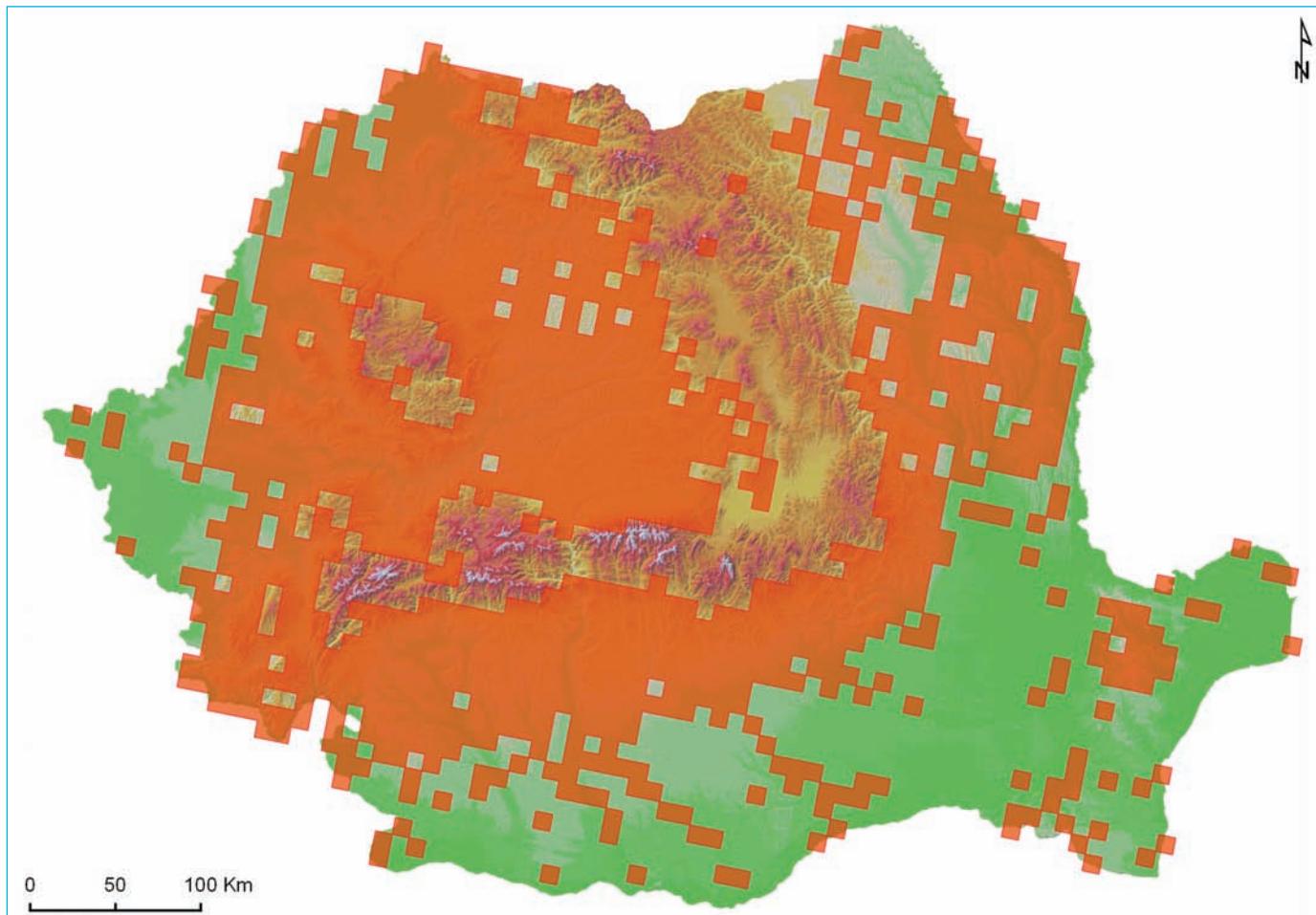
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbare cauzată de alte activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând aşezările împrăştiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hecțar pentru cuibărirea în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Menținerea mușuroaielor de furnici în păduri, poieni și în pajiștile aflate în proprietatea locurilor de cuibărit.
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GHIONOAIE SURĂ - GREY-HEADED WOODPECKER

Picus canus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Picus*

SPECIA: *Picus canus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

În Europa ghionoaia sură cuibărește în climat temperat și în regiunile boreale cu un climat mai moderat. Are o răspândire foarte largă în Eurasia, din vestul Europei până în Japonia. Lipsește în totalitate din sud-vestul Europei și din Marea Britanie. Unele subspecii cuibăresc în zone subtropicale și tropicale. Este o specie cu o distribuție largă în România, în unele zone puțând fi considerată chiar comună.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc 180.000-320.000 de perechi, populația este considerată stabilă, deși conform ultimelor evaluări trendul nu poate fi determinat. Populația europeană reprezintă aproximativ 5-24% din populația mondială. În Europa cele mai însemnate populații trăiesc în România, Germania, Bielorusia și în Republica Cehă. În România cuibăresc între 30.000 și 60.000 de perechi, ceea ce reprezintă populația cea mai mare de pe continent (exceptând-o pe cea din Rusia); aceasta este stabilă și cu importanță deosebită pe plan european.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este considerată ca una specializată pe preferă pădurile de fioioase din regiuni colinare și munțioase, fiind prezentă în special în pădurile dominate de fag sau stejar, rareori în păduri de zadă, *Larix decidua*. Îi plac porțiunile de pădure mai umede și de multe ori cuibărește în apropierea pârâierilor; de aceea populații semnificative se pot întâlni în pădurile de luncă. Păsunile împădurite pot fi considerate habitat secundar pentru această specie. Habitatul de cuibărit și cel de hrănire diferă, dar sunt strâns legate între ele, din aceste considerante specia fiind catalogată ca o specie-indicator pentru calitatea habitatelor forestiere. În România cuibărește în principal în pădurile dominate de fag și de stejar în Carpați, Subcarpați și în zonele colinare ale Podișului Transilvaniei. O populație importantă există și în zona pădurilor de luncă de-a lungul râurilor mai mari și în Delta

Dunării. Se odihnește în timpul nopții în scorbură. Nu este fricoasă, iar în caz de pericol pasărea se ascunde pe partea cealaltă a trunchiului copacului, unde stă nemijăcată chiar și 30 de minute. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește săpând cu ciocul în sol și pe crenigile rupte și putrezite din copaci. Mănâncă în principal furnici și larvele acestora (de multe ori direct din mușuroi), dar prinde cu limba lipicioasă și muște, greieri, gândaci, fluturi, păianjeni. Consumă și diferite fructe și semințe.

Este o specie monogamă, solitară și teritorială. Cuibărește în scorbură cu diametrul mediu de 5-7 cm. Își apără agresiv teritoriile care au resurse bogate în furnici și care prezintă multe excavății folosite ca locuri de odihnă sau cuibărit. Teritoriul unei perechi este de circa 50-100 ha și este mai mic decât cel folosit iarna pentru hrănire; din acest teritoriu apără activ numai zonele cele mai importante de pe suprafața teritoriului (cuib, zonele preferate pentru hrănire etc.). Zonele mai extinse ale teritoriului sunt revendicate doar prin cântec și baterea darabanei, fără a fi apărate activ. Masculii

rivali se urmăresc în zbor și atrag femelele prin darabană, care se aude de la distanțe relativ mari. Această ciocănire este efectuată de obicei pe un copac mare și uscat, care este folosit ca rezonator. Loviturile (20-40 pe secundă) sunt bruște și durează 1-2 secunde. Ambii parteneri contribuie la realizarea excavăției ce va fi folosită pentru cuibărit, aceasta fiind plasată frecvent în apropierea celei folosite în anul anterior. În timpul ritualului de împerechere masculul hrănește femela. Cele 4-11 ouă albe cu dimensiunea de 27,6 x 21,2 mm sunt depuse în aprilie. Incubarea pontei durează 15-17 zile, iar puui se dezvoltă îngrijiti de ambii părinți în 24-28 de zile, devenind independenți în scurt timp după părăsirea scorburii.

AMENINȚĂRI

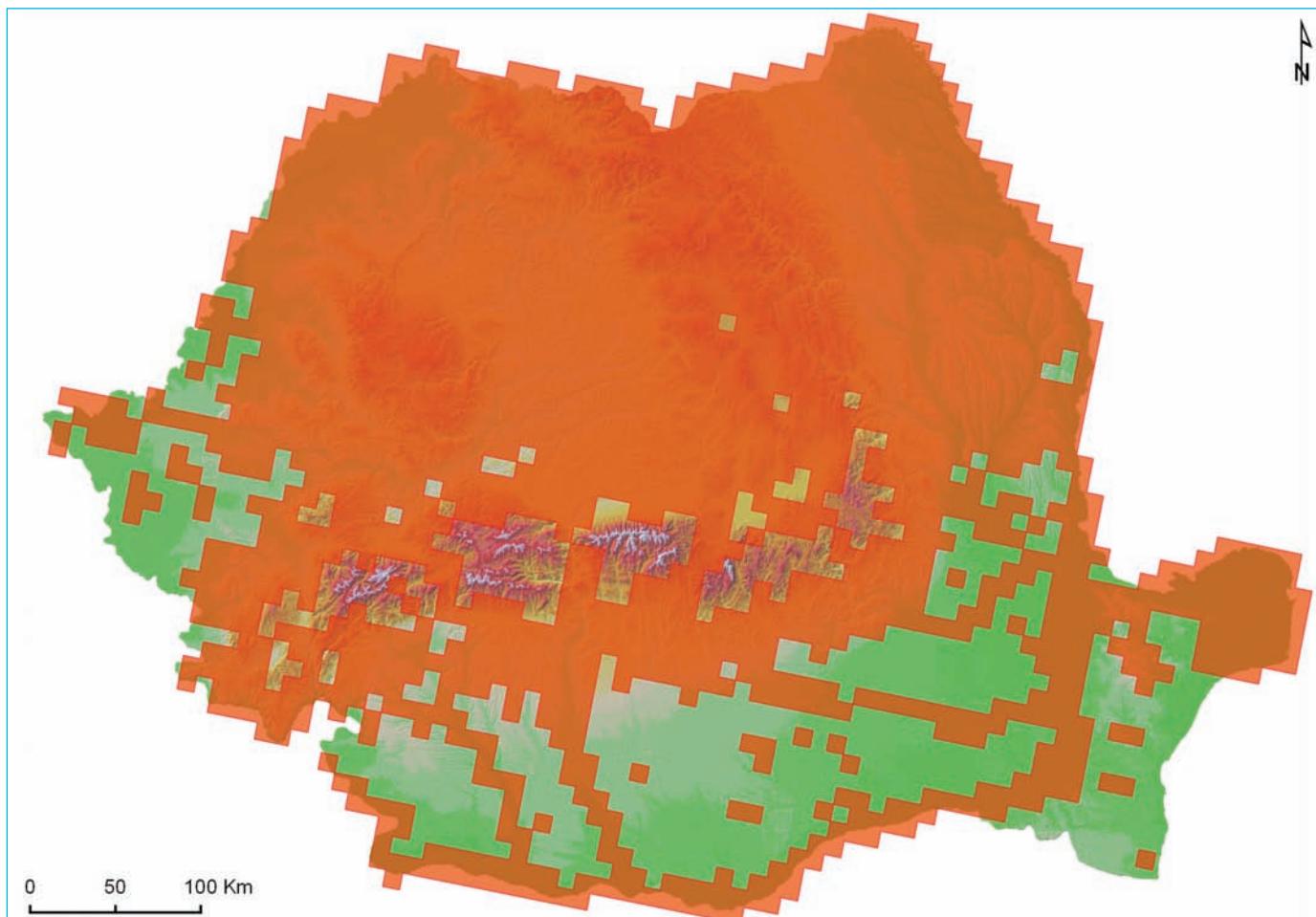
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând aşezările împrăştiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlăturarea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de păsări sălbatice incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi și/sau bătrâni/hectar, cu un diametru de minimum 40 cm.
- Promovarea tipurilor de management forestier care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier și în agricultură.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GHIONOAIE VERDE - EURASIAN GREEN WOODPECKER

Picus viridis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Picus*

SPECIA: *Picus viridis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ghionoaia verde este larg răspândită în Europa, unde cuibărește în zone cu climat temperat, și în regiunile boreale cu un climat mai moderat. Se găsește în număr mai mic în nord și lipsește în totalitate din nordul extrem al continentului; are câteva populații mici în vestul Asiei. Specie cu o distribuție largă în România, în unele zone poate fi considerată chiar comună. Anumiți autori consideră că subspecia din Peninsula Iberică este o specie distinctă.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc 560.000-1.300.000 de perechi și conform ultimelor evaluări trendul populational este unul pozitiv, majoritatea populațiilor europene fiind în creștere ușoară. Populația din România este apreciată a fi între 60.000 și 120.000 de perechi. Este a doua ca mărime după cea din Franța și este stabilă, având o importanță deosebită pe plan european. Populația europeană reprezintă peste 75% din populația mondială. Alte țări cu populații însemnante sunt Italia și Germania.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia nu este considerată ca având preferințe pentru anumite tipuri de habitate forestiere; distribuția ei este limitată mai mult de abundența hranei, fiind un adevarat specialist în acest sens. Preferă porțiuni de pădure mai deschise, livezi cu pomi fructiferi, lizierele pădurilor, pajiștile împădurite sau cu arbori răzleți. În România evită pădurile de conifere, cuibărind în principal în zone colinare și de săs. Atinge în libertate longevitatea maximă de 15 ani și 2 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an. Dieta este formată aproape în exclusivitate din furnici și larvele acestora, care sunt procurate în mod obișnuit prin distrugerea mușuroaielor. Ocazional mai poate captura și alte insecte, reptile de talie mică (șopârle) și consumă chiar și diferite fructe de pădure sau semințe. Furnicile constituie cea mai mare parte a hranei și în perioadele de iarnă, din această cauză specia este sensibilă la iernile foarte grele, în cursul căror mortalitatea poate crește foarte mult. Poate săpa până la 85 cm în zăpadă, pentru a ajunge la un mușuroi. Se estimează că o pontă formată din 7 pui consumă 1,5 milioane de furnici și pupe înainte de a părăsi cuibul.

Este o specie monogamă, solitară și teritorială. Mărimea teritoriului unei perechi are o variabilitate foarte mare pe plan continental, putând varia de la valori mai mici de 5 ha până la aproape 100 ha. Nu există date despre mărimea teritoriilor din România. Masculii atrag femelele prin darabani, care se aude de la distanțe relativ mari. Cuibăresc în scorburi excavate în copaci bătrâni (steyari, fagi, sălcii sau pomi fructiferi), la înălțimi începând de la 1 m deasupra solului. Dimensiunea intrării în cuib este de 6-7,5 cm, iar cuibul este săpat mai ales de către mascul. Unele cuiburi sunt folosite chiar și 10 ani, nu neapărat de aceeași pereche. Cele 4-9 ouă albe sunt depuse în mijlocul lunii aprilie. Dimensiunea medie a unui ou este de 31 x 23 mm. Incubarea pontei durează între 18 și 20 de zile și este efectuată de ambii părinți, care se schimbă tot la 1,5-2,5 ore. Puii se dezvoltă în 18-21 de zile, timp în care sunt îngrijiti de cei doi adulți care regurgitează hrana adusă la cuib. După această vîrstă ei ies din cuib și stau în preajma acestuia, refugiindu-se în scorbură în caz de pericol. Ei devin independenți de părinți la câteva zile de la ieșirea din cuib.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

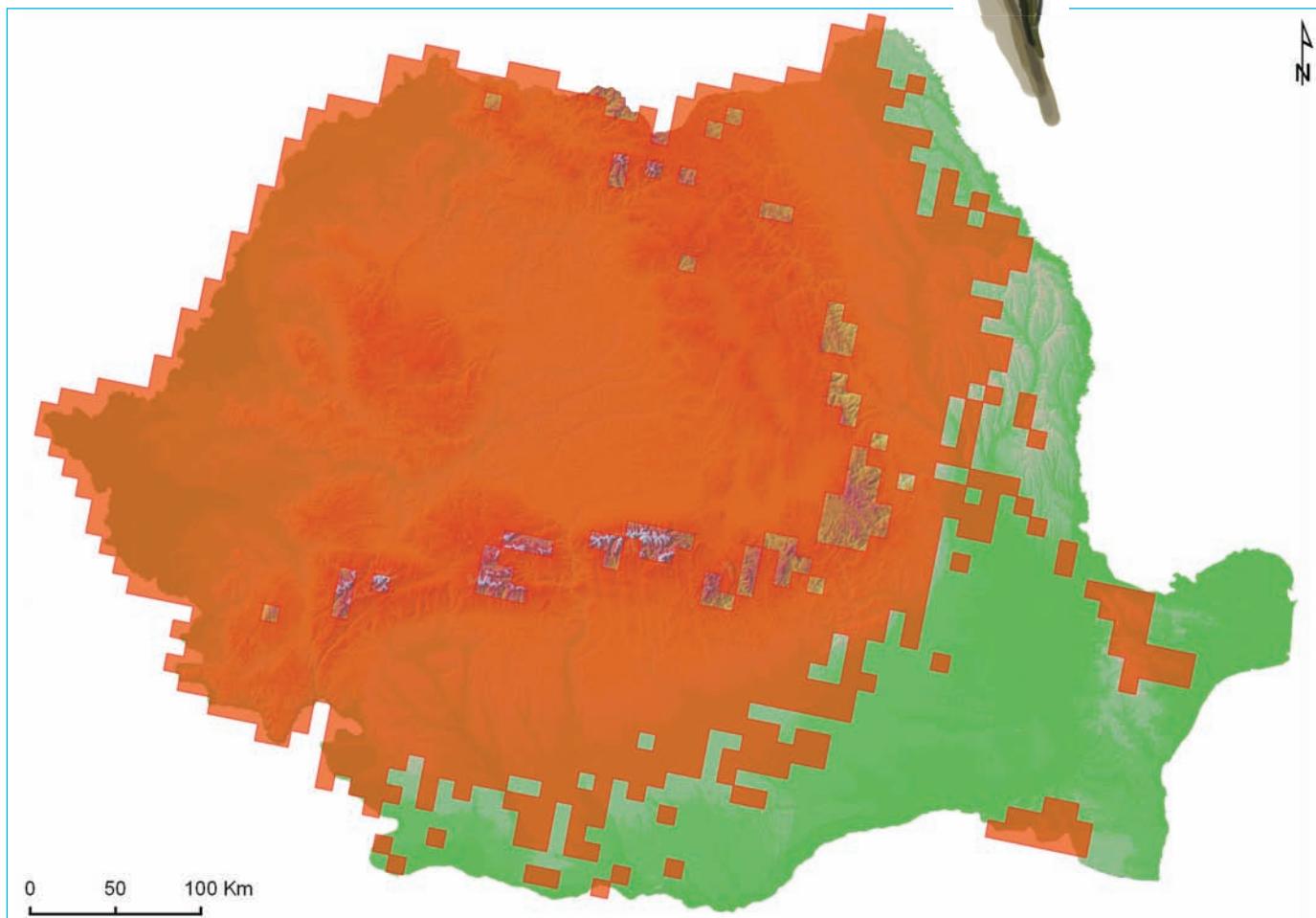
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de păsări sălbatice incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi și/sau bătrâni/hectar, cu un diametru de minimum 40 cm.
- Promovarea tipurilor de management forestier care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier și în agricultură.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOAREA NEAGRĂ - BLACK WOODPECKER

Dryocopus martius

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Dryocopus*

SPECIA: *Dryocopus martius*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o pasăre rezidentă, care în Europa este prezentă în regiunile boreale și temperate, cu o răspândire foarte largă în toată Eurasia, din Spania până în Kamchatka. Cele mai însemnate populații cuibăresc în Polonia, Bielorusia, Rusia și România. Lipsește doar din Peninsula Iberică și din Marea Britanie. În România, specia a fost considerată – până la ultimele decenii ale secolului XX – ca fiind specializată pe pădurile de fag și molid din zonele montane. În ultimele decenii însă populația a suferit o expansiune accentuată și a devenit o specie larg răspândită, cu o distribuție generală, dar nu uniformă. Lipsește din zonele întinse fără păduri și la altitudini peste limita pădurii (1.700 m). Este mai rară în zonele de șes cu microclimat arid și în pădurile aride din bioregiunea stepică. Este o specie cuibăritoare comună în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare și în creștere moderată, fiind estimate 740.000 între 1.400.000 de perechi cuibăritoare. În anii '90 populațiile acestei specii au suferit un declin moderat în multe țări, dar și-au revenit, iar momentan (și România) acestea sunt din nou în creștere numerică. Populația din România este apreciată a fi între 14.500 și 57.000 de perechi, reprezentând una dintre cele mai importante populații de pe continent.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în păduri montane, uneori până la limita arborilor, în Alpi ajungând și la înălțimi de peste 2.000 m. În taigaua nordică este în principal o specie de șes. Preferă trunchiurile înalte și bătrâne ale pădurilor aflate în stadiul climax al succesiunii vegetale. Deși preferă porțiunile de păduri mai rare, poate fi prezentă și în pâlcurile de păduri izolate, relativ departe de pădurea intactă. Spre deosebire de restul speciilor de ciocănitore, al căror zbor este ondulatoriu, ciocănitorea neagră are un zbor continuu, asemănător cu cel al alunarului sau al gaiței.

Mănâncă mai ales larvele, pupele și adulții furnicilor și larvele coleopterelor care trăiesc în co-

paci. Insectele sunt prinse de limba lungă, care este acoperită de o substanță lipicioasă excretată de glandele salivare. În timpul căutării hranei, ciocănitorea neagră face găuri mari în trunchiurile putrezite ale copacilor cu ajutorul ciocului său puternic. Dieta mai constă și din viespii, albine, larve de coleoptere, muște etc.

Este o pasăre solitară și teritorială, în afara sezonului de reproducere masculul și femela apărând teritoriile diferite, care uneori se pot suprapune. Mărimea unui teritoriu variază între 100 și 400 ha, din care doar unele zone mai importante sunt apărate activ. Acest teritoriu este împărțit în zone de darabani, de hrănit, de cuibărit, de culoare de zbor, locuri de odihnă și zone neutre. Deseori au și scorburu „de urgență” unde se ascund în caz de pericol.

Este o specie monogamă. Femelele sunt atrase de darabana masculului, care de multe ori începe încă din noiembrie. Darabana acestei specii este cea mai puternică și se audă de la o distanță de circa 3 km. Împerecherea are loc după finisarea scorburii, în apropierea acesteia pe o creangă orizontală, care uneori este folosită în acest scop ană în sir. Sunt frecvente și încercările de a copula în afara sezonului de reproducere. Realizează excavări mari în arborii bătrâni și uscați atât pentru odihnă, cât și pentru cuibărit. Din această cauză este considerată o specie-cheie a multe ecosisteme forestiere din Europa, fiind singura specie care pregătește scorburu destul de mari pentru a putea fi utilizate pentru cuibărit de alte categorii de viețuitoare. Înălțimea la care este realizată scorbură

pentru cuib variază între 4 și 25 m. Diametrul intrării variază între 8 și 11 cm, iar adâncimea cavității să-pate în interiorul arborelui variază între 37 și 60 cm. Timpul necesar pentru realizarea unei asemenea excavății poate ajunge și la câteva săptămâni. Cele 1-9 ouă sunt depuse în martie sau la începutul lui aprilie, incubarea durând aproximativ două săptămâni și fiind asigurată de către ambii părinți. Aceștia hrănesc împreună puii după eclozare, dezvoltarea lor la cuib durând o lună. Imediat după părăsirea cuibului, puii încep să-și procure hrana singuri, cu mai mult sau mai puțin succes. Din acest motiv, părinții îi mai hrănesc o perioadă de timp.

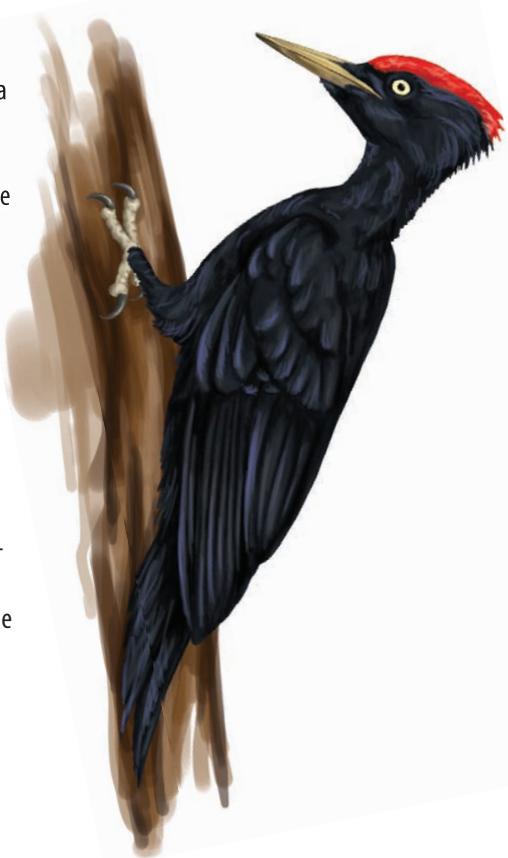
AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

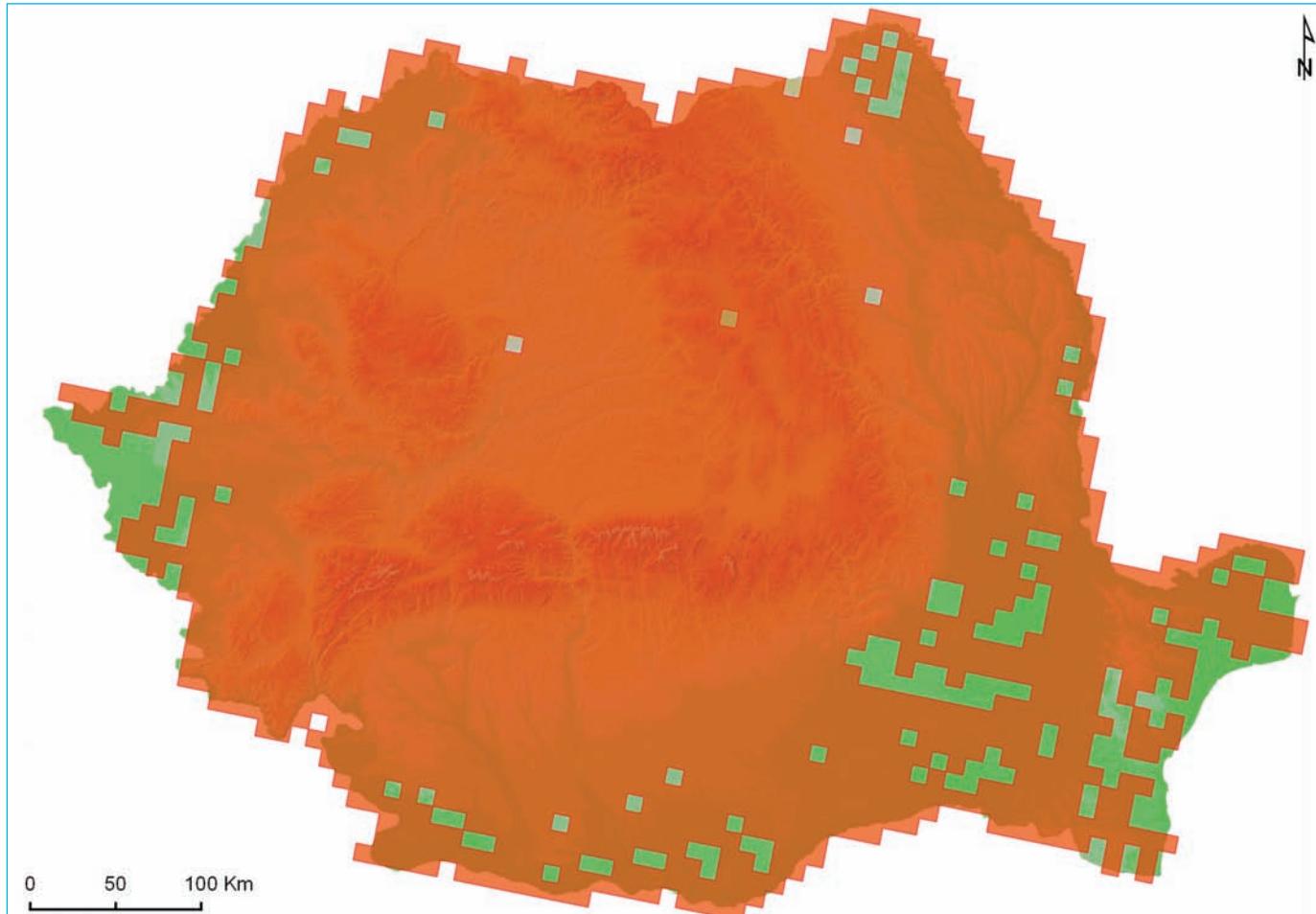
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.

- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi și/sau bătrâni, cu minimum 40 cm diametru/ha.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE PESTRIȚĂ MARE - GREATER SPOTTED WOODPECKER

Dendrocopos major

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

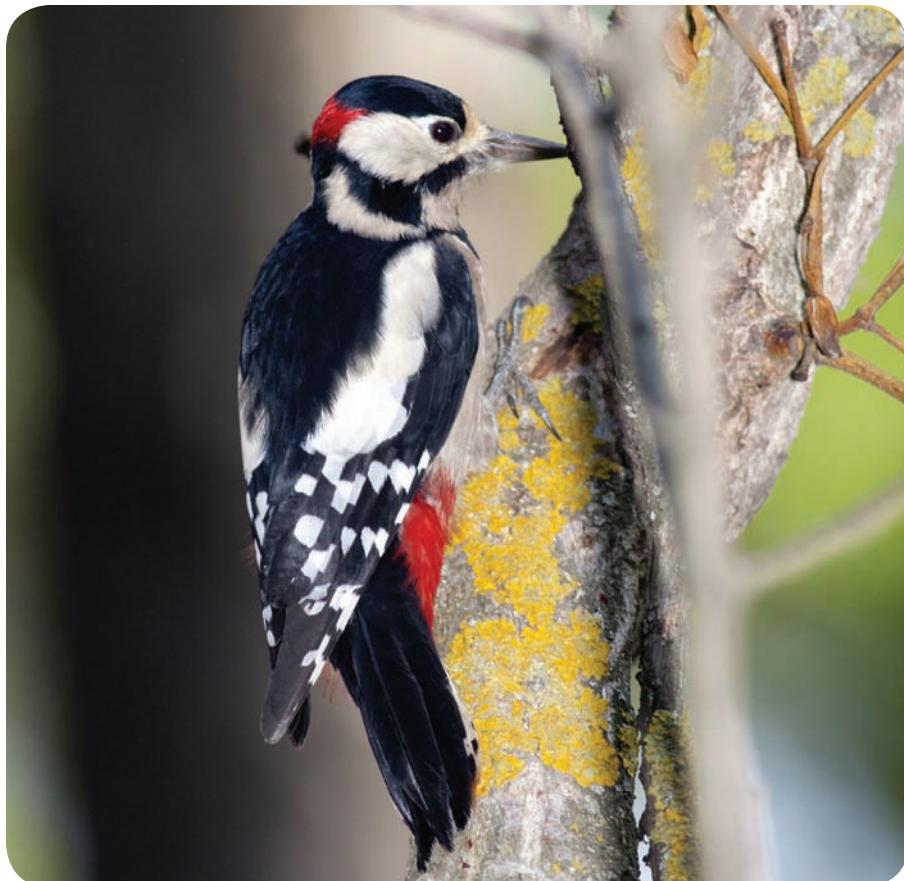
FAMILIA: Picidae

GENUL: Dendrocopos

SPECIA: *Dendrocopos major*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea pestriță mare este o specie rezentantă a regiunilor temperate, boreale, mediteraneene și subtropicale, cu o răspândire foarte largă în Eurasia, din Spania până în Kamchatka. În Asia este distribuită în special în regiunile temperate și subtropicale. În Europa cele mai mari populații cuibăresc în Germania, Bielorusia, Franța și Polonia. În România specia are o răspândire continuă, fiind cea mai comună specie de ciocănitore din toate tipurile de habitate forestiere; cuibărește atât în zone de șes, cât și în zone colinare și de munte. Preferă pădurile naturale cu impact foarte redus al silviculturii, dar cu densități relativ mari (comparativ cu alte specii de ciocănitore) și pădurile caracterizate printr-un management silvic intensiv.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată între 12.000.000 și 18.000.000 de perechi cuibăritoare. Deși în unele țări se află în declin ușor, pe plan continental efectivele speciei sunt stabile sau în ușoară creștere. În România cuibăresc între 300.000 și 500.000 de perechi, populația fiind considerată în creștere.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este prezentă în toate tipurile de habitate forestiere și chiar în majoritatea habitatelor cu un număr redus de arbori accesibili (parcuri, păsuni cu arbori răzleți etc.). Deși a fost în primul rând o specie forestieră, în prezent specia ocupă alte habitate secundare, cum ar fi livezile bătrâne, parcurile mari, grădinile și alte habitate antropizate,

precum fâșii de arbori din străzile orașelor mai liniștite. Consumă aproape exclusiv hrănă de origine animală. Își procură hrana aproape exclusiv de pe trunchiul copacilor și de pe crengile groase, evitând crengile subțiri și frunzișul. În perioada de cuibărit marea majoritate a hranei este reprezentată de larvele de lepidoptere, însă mănâncă și coleoptere, himenoptere, ortoptere, muște etc. În situații exceptionale poate consuma ouă și pui nezburători din cuibul altor păsări sau chiar micromamifere. Hrana vegetală are importanță sporită în timpul iernii. În acest sezon se hrănește și cu sămburi și nuci, pe care le sparge cu ciocul după ce le-a fixat între crengi sau în diferite crăpături ale lemnului.

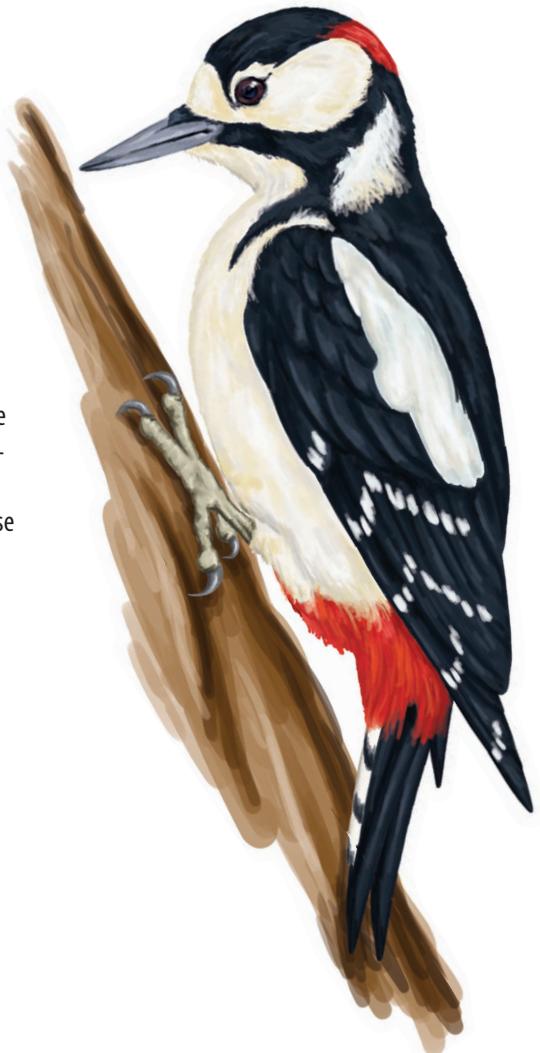
Este o specie solitară și sedentară, care își apără teritoriul de cuibărit pe tot parcursul anului. Mărimea teritoriilor de cuibărit depinde de calitatea habitatului și poate varia între mai puțin de 5 ha până la peste 100 ha, variațiile de densitate datorându-se probabil caracteristicilor managementului forestier din zonele de cuibărit. Este o specie monogamă, perechile formându-se pentru durata perioadei de cuibărit; ocazional legăturile între sexe se păstrează și în afara perioadei de reproducere. Darabana, care este o manifestare teritorială, este realizată de către ambele sexe, de obicei, în martie și aprilie. În fiecare an perechea excavăază o nouă scorbură pentru cuibărit. Nu s-a constatat o preferință a acestei ciocănilori pentru o anumită specie de copac în care să fie amplasat cuibul. Scorbură este situată la înălțimi medii, de regulă pe trunchiul principal al copacului. După alegerea locului scorburii, ambele sexe contribuie la excavarea acesteia. Camera de creștere a puilor are o adâncime de 30 cm, iar gaura de intrare are formă ovală și este situată la aproximativ 4 m de sol. Este depusă o singură pontă într-un sezon de reproducere, formată din 4-7 ouă albe, la începutul lunii mai. Ambele sexe clocesc timp de 16 zile și participă la îngrăjirea puilor, dezvoltarea acestora durând 18-21 de zile. Juvenilii devin independenți la două săptămâni după părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

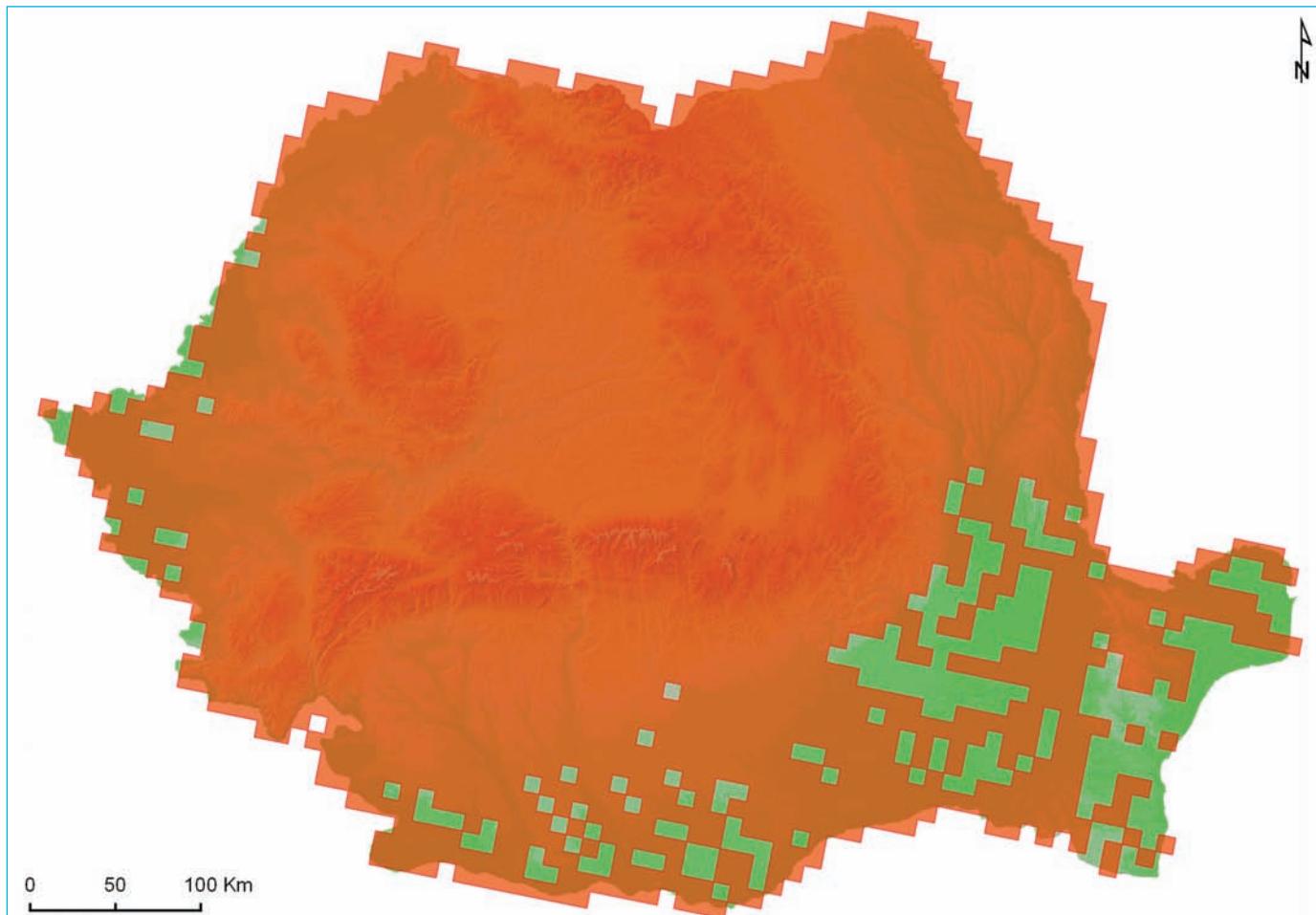
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOAREA DE GRĂDINI - SYRIAN WOODPECKER

Dendrocopos syriacus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: Dendrocopos

SPECIA: *Dendrocopos syriacus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■ LC	■ II			

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea de grădini a fost o specie rezidentă a zonelor climatice mediteraneene din Turcia. La începutul secolului XX specia a început o expansiune rapidă și astăzi este distribuită în Peninsula Balcanică, Anatolia și Europa Centrală. Populații mari există în Ungaria, România, Bulgaria, Grecia și Turcia. În România a fost semnalată pentru prima oară în anul 1931, dar la începutul anilor '60 a avut deja o distribuție largă în habitatele propice din țară, inclusiv în cele aflate în interiorul arcului carpatic. Cuibărește în zone de deal și de șes, cu microclimat cald și arid, specia având o răspândire largă, dar neuniformă, în unele zone putând fi considerată o specie comună, în timp ce în altele apare doar cu caracter accidental.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mare, formată din 530.000-1.100.000 de perechi cuibăritoare. Statutul diferitelor populații naționale din Europa diferă semnificativ. În multe țări este în creștere numerică sau are populații stabile, însă acest lucru nu poate contrabalansa declinul celor mai importante populații. Astfel, în ansamblu, numărul perechilor este în scădere moderată în Europa. Populația din România este apreciată a fi între 10.000 și 30.000 de perechi și este în declin.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Nu este o specie pretențioasă, fiind prezentă în păduri, parcuri, ferme, pășuni împădurite sau grădini. Este cea mai antropizată specie de ciocănitore, majoritatea populației cuibărand în grădini sau în apropierea localităților, respectiv în habitate secundare, cu puternic impact antropic (de exemplu în fâșii de plopi de pe marginea drumurilor). Evită pădurile întinse și închise, favorizează mai degrabă grupurile de copaci, marginea pădurilor, copaci bătrâni, izolați etc. Este prezentă și în păduri de foioase și conifere, acolo unde trunchiurile copacilor depășesc dia-

metrul de 25 cm. Longevitatea cunoscută este de 10 ani și 9 luni în sălbăticie.

Mănâncă în principal hrana de origine animală, dar consumă și multă hrana vegetală. Spre deosebire de celelalte ciocănitori, mânâncă fructe și semințe pe tot parcursul anului și chiar își hrănește și puții cu acestea. Insectele sunt procurate de pe scoarța copacilor sau sunt prinse din zbor. Dieta constă în coleoptere și larvele acestora, fluturi, omizi, greieri, muște, furnici, viespi, păianjeni, melci, râme, nuci, migdale, alune, căpsuni, prune, mere, struguri etc.

În general este o specie solitară, dar poate fi prezentă în număr mai mare în locurile în care hrana este abundantă. În timpul iernii nu este teritorială. La această specie se întâlnesc ro-

monogamie de lungă durată. Uneori se hibridizează cu ciocănitarea pestriță mare. Mărimea teritoriului este aproximativ 1 km². Se odihnește în timpul noptii în scorburi. Este o pasare teritorială și agresivă în perioada de reproducere, agresiunea putând să apară și toamna, în timpul dispersiei juvenililor.

Perechile se formează spre sfârșitul iernii. Manifestă un ritual de curtare care include mișcări ale capului și corpului însotite de urmăriră și răsuciri în zbor, acompaniate de sunete puternice. Locul cuibului este ales de către mascul. Excavarea scorburii începe în aprilie, cu participarea ambelor sexe. Cuiburile sunt localizate la înălțimi cuprinse între 1 și 6 m înălțime, însă cel mai des sunt înălținate la o înălțime de circa 2 m. Intrarea este ro-

tundă și are un diametru de circa 5 cm. Adâncimea cibului în interiorul copacului variază între 10 și 25 cm. În general, își construiește un cuib nou în fiecare an. Cele 3-8 ouă sunt depuse în aprilie sau la începutul lunii mai. Ambele sexe cloresc, incubarea durând 9-14 zile. Puii sunt îngrijiti de ambii părinti și devin zburători după 17-25 de zile, în funcție de abundența hranei. Rămân în preajma adulților pentru încă vreo două săptămâni, fiind hrăniți de ambii părinti.

AMENINȚĂRI

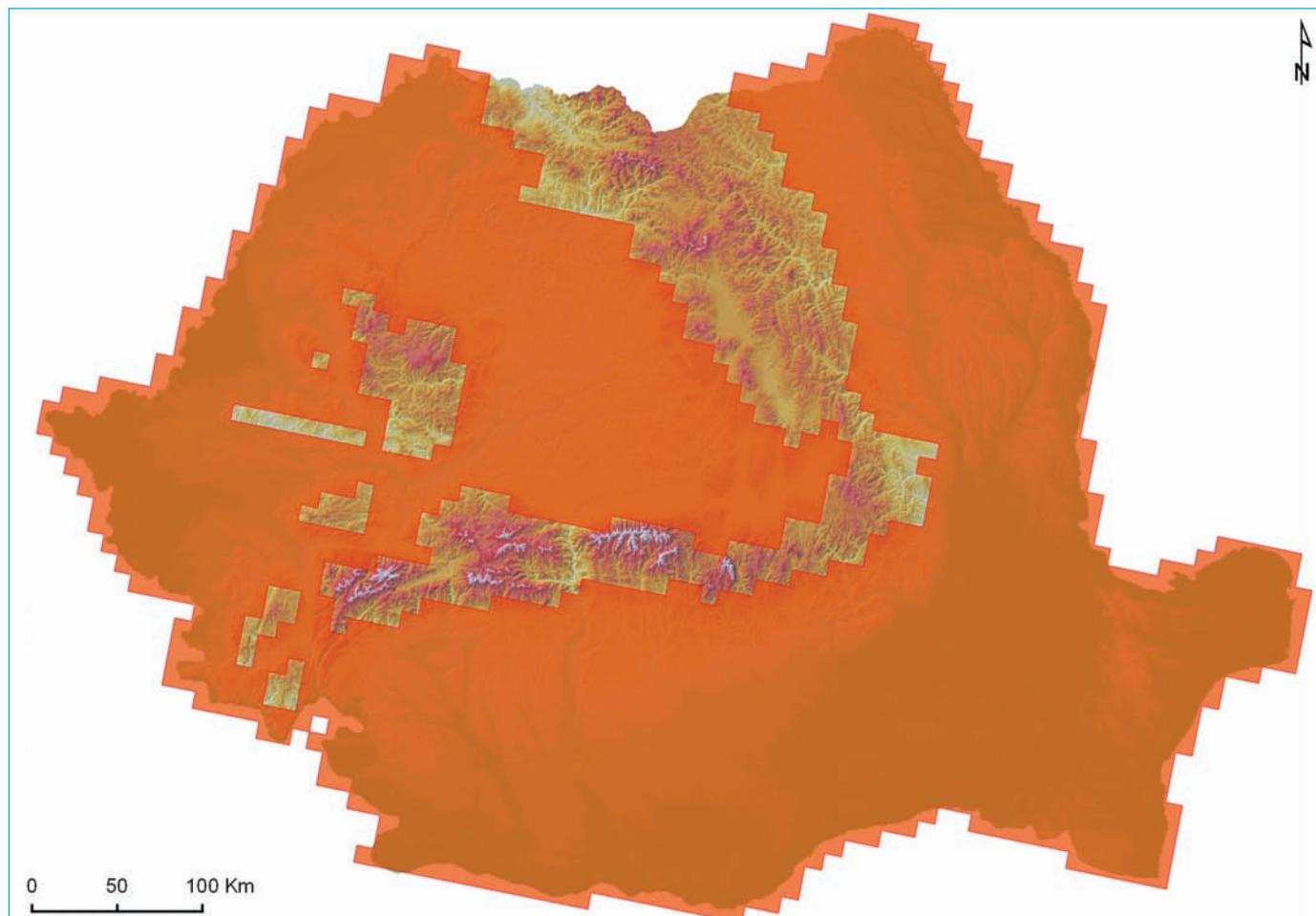
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE DE STEJAR - MIDDLE SPOTTED WOODPECKER

Leiopicus medius (Dendrocopos medius)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: *Leiopicus*

SPECIA: *Leiopicus medius*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie rezidentă a climatului temperat continental, care nu se extinde în regiuni boreale sau montane, găsindu-se în partea centrală și de sud-est a continentului european. În afara Scandinaviei și a Insulelor Britanice cuibărește în fiecare țară din Europa. În România cele mai semnificative populații cuibăritoare pot fi găsite în zonele colinare din podișul Transilvaniei, respectiv în gorunetele din Dobrogea, dar specia apare în majoritatea zonelor unde sunt prezente habitatele caracteristice.

POPULAȚIE

Mai mult de 95% din populația mondială cuibărește în Europa (140.000-310.000 de perechi). În unele țări specia este în declin, în altele în creștere, însă în ansamblu populația a cunoscut o creștere moderată în ultimele decenii. Populații mai mari se înregistrează numai în Franță, Polonia și Grecia. În România cuibăresc aproximativ 80.000-250.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie care se găsește în păduri cu exemplare mature de Quercine, dar poate fi observată și în parcuri mai mari sau pe pășuni împădurite, acolo unde sunt prezente exemplare bătrâne de stejar sau gorun. Limitele altitudinale la care cuibărește specia sunt determinate de prezența habitatelor cu stejar sau gorun și sunt localizate în principal între 200 și 600 m; în Dobrogea și Câmpia de Vest poate fi întâlnită și la atitudini mai mici. Prezența speciei este independentă de panta terenului, umiditate sau apropierea cursurilor de apă. Trăiește și în păduri mixte cu stejar, carpen, frasin, fag, chiar și de molid. Răspândirea speciei corespunde în general cu răspândirea carpenulei (*Carpinus betulus*). Consumă aproape exclusiv hrana de origine animală pe tot parcursul anului. Caută după hrana pe coajă, pe crengi și pe suprafetele frunzelor sau excavarea în lemnul putred, moale. Din punct de vedere ecologic, ocupă o poziție intermedieră între alte specii de ciocănitoare, procurând hrana atât de pe suprafața

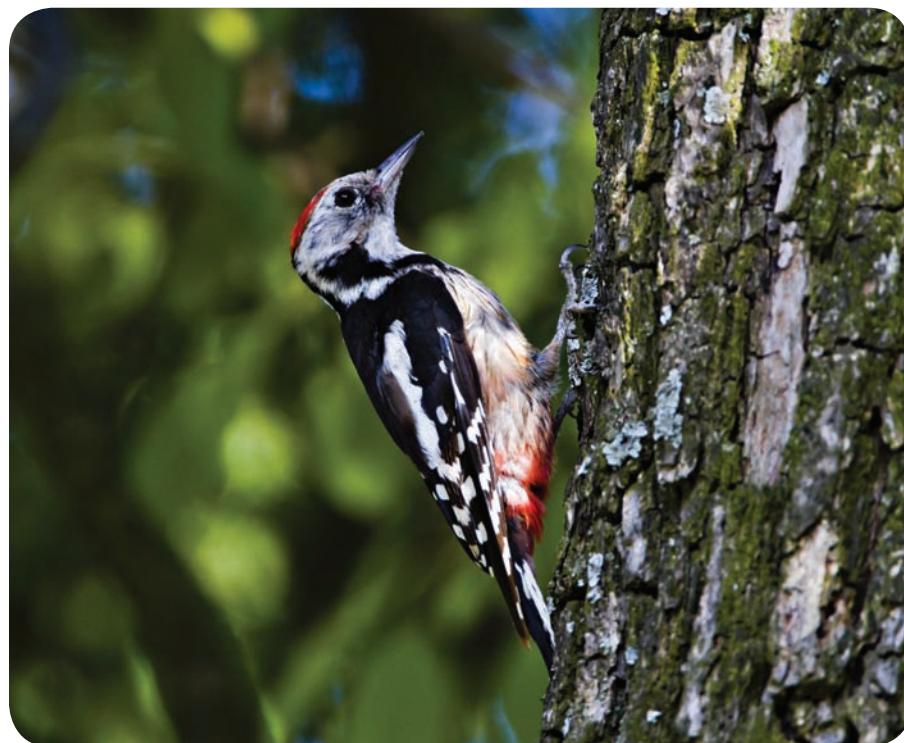
trunchiurilor arborilor, cât și din frunziș. Folosește „nicovale” pentru deschiderea nucilor sau a conurilor. Mănâncă coleoptere, himenoptere (furnici), fluturi și omizi, ortoptere, muște etc. Hrana vegetală are importanță sporită în timpul iernii, când numărul insectelor este scăzut.

Este o specie solitară, care apără teritori fixe tot timpul anului. Mărimea teritoriului variază între 3 și 25 ha, cu suprapunerile frecvente ale teritoriilor învecinate. Primăvara își delimitizează teritoriul, acesta fiind apărat de ambii parteneri. Masculii își anunță prezența și revindică teritoriul prin chemări și cântece. Darabana este mai puțin folosită comparativ cu alte specii, iar femelele nu bat deloc darabana. În postura amenințătoare, capul este lăsat în jos și ciocul întins înainte spre adversar. Au loc frecvent lupte și goniiri în aer între adversari.

Este monogamă, iar perechile se formează anual, la sfârșitul iernii, pentru durata sezonului de reproducere. Masculul este cel care excavă locul pentru cuibărit, iar femela inspectează excavația făcută și decide dacă o acceptă sau nu. Construiesc în fiecare an un nou cuib. După alegerea locului, ambele sexe contribuie la excavarea scorburii. Înălțimea cuibului variază între 5 și 20 m, iar intrarea este rotundă, cu un diametru de 4-5 cm. La fel ca în cazul altor specii de ciocănitoare, femelele sunt cele care inițiază copulația. Cele 4-7 ouă sunt depuse la sfârșitul lunii aprilie sau în luna mai. Ambele sexe cresc timp de 11-14 zile și participă la îngrijirea puilor, dezvoltarea acestora durând aproximativ trei săptămâni. Puii devin independenți la două săptămâni după părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

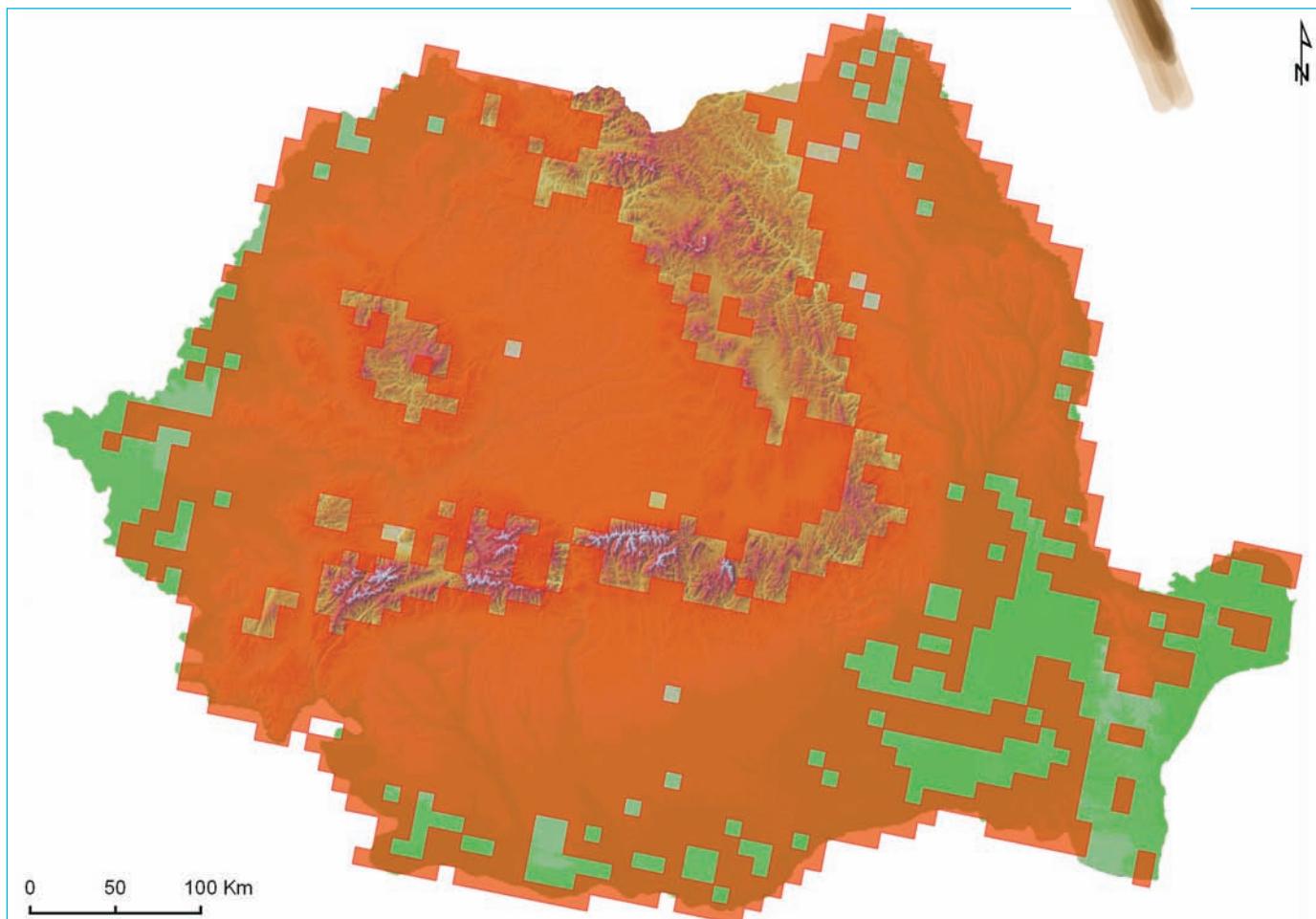

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând aşezările împrăştiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activităţi de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi, și/sau bătrâni, cu minimum 40 cm diametru per hectar.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOARE CU SPATE ALB - WHITE-BACKED WOODPECKER

Dendrocopos leucotos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: Dendrocopos

SPECIA: *Dendrocopos leucotos*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea cu spate alb este o specie rezidentă a regiunilor temperate și boreale, cu o răspândire foarte largă în Eurasia. Populația din Europa reprezintă 24-49% din populația mondială, ea având o răspândire largă, cu efective semnificative în Europa Centrală. Lipsește din vestul continentului. Populații mai mari sunt în România, Slovacia și Bielorusia. În România prezența ciocănitorei cu spate alb este determinată de distribuția habitatelor propice, astfel specia se regăsește în principal în regiunile submontane. Făgetele extrazonale pot atrage populații mici, ca de exemplu făgetele extrazonale din munții Măcin.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată între 180.000 și 550.000 de perechi cuibăritoare. Deși în mai multe țări este în declin, pe plan continental efectivul speciei este considerat a fi stabil. Populații mai mari se înregistrează numai în Rusia. În România cuibăresc între 8.500 și 35.000 de perechi, populația fiind stabilă. România deține de departe cea mai mare populație cuibăritoare dintre statele membre al Uniunii Europene.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România poate fi considerată o specie specializată pe pădurile de foioase din regiuni colinare și muntoase. Preferă pădurile compuse din fag (*Fagus sp.*), mestecătan (*Betula sp.*), paltin (*Acer sp.*), frasin (*Fraxinus sp.*), ulm (*Ulmus sp.*), plop (*Populus sp.*). Deseori este prezent în păduri mixte, uneori și în păduri de conifere. De cele mai multe ori cuibărește pe versanții sudici ai dealurilor și ai munților, dar și în pădurile de galerie situate de-a lungul pâraielor dominate de specii de copaci cu esență moale. Astfel, specia poate fi întâlnită de la altitudini joase, începând cu 400 m, unde cuibărește în păduri de foioase, până în zonele montane, la 1.800 m, unde cuibărește în păduri bătrâne de fag sau de amestec. Hrana este alcătuită mai ales din insecte, în principal din lar-

vele care trăiesc în trunchiul copacilor. Mănâncă și omizi, furnici, iar uneori se hrănește și cu alune și fructe de pădure. Când se simte amenințătă, adoptă o poziție întinsă a corpului și a capului, în general pe partea ascunsă a trunchiului. Longevitatea cunoscută este de 15 ani și 9 luni. Deși majoritatea speciilor europene de ciocănitore sunt puțin sociale, ciocănitorea cu spate alb pare a fi cea mai solitară. Fiecare dintre cele două sexe este teritorial și, în afara sezonului de cuibărit, își apără teritoriile de hrănire. În sezonul de reproducere este foarte teritorială, intrușii sunt alungați agresiv. Este o specie monogamă. Femelele sunt atrase de darabana masculilor, care poate fi auzită începând cu luna martie. Perechea efectuează zboruri nupțiale care constau în goane aeriene, zboruri demonstrative, posturi nupțiale etc. În această perioadă ambele sexe sunt foarte zgromotoase. Masculul excavăza câteva noi cavițări în fiecare primăvară, însă cele mai multe rămân neterminate. Femela contribuie la finalizarea excavării care este aleasă pentru cuibărit. Cuiburile mai vechi sunt folosite arareori. Deși cavițări pot fi realizate în trunchiuri vii sau moarte, toți copacii folosiți au lemnul din interior descom-

pus. Cele mai multe cavițări sunt prezente în arborei cu esență moale. Înălțimea la care este asezat cuibul variază între 5 și 32 m. În general cuiburile acestei specii sunt localizate la o înălțime mai mare decât a oricărei alte specii europene de ciocănitore. Teritoriul de cuibărit este cel mai mare dintre cele ale speciilor europene de ciocănitore, de până la 3,5 km². Cele 3-5 ouă sunt incubate de ambele sexe, timp de 14-16 de zile, masculul cloind mai ales în timpul nopții. Puii sunt îngrijiti de ambii părinți, iar dezvoltarea lor durează 24-28 de zile. După ce părăsesc cuibul, puii nu mai sunt hrăniți de părinți. Adulții înnopteară în scorbură, în sezonul de reproducere împreună cu puii, sau într-o scorbură separată, excavată special pentru odihnă.

AMENINȚĂRI

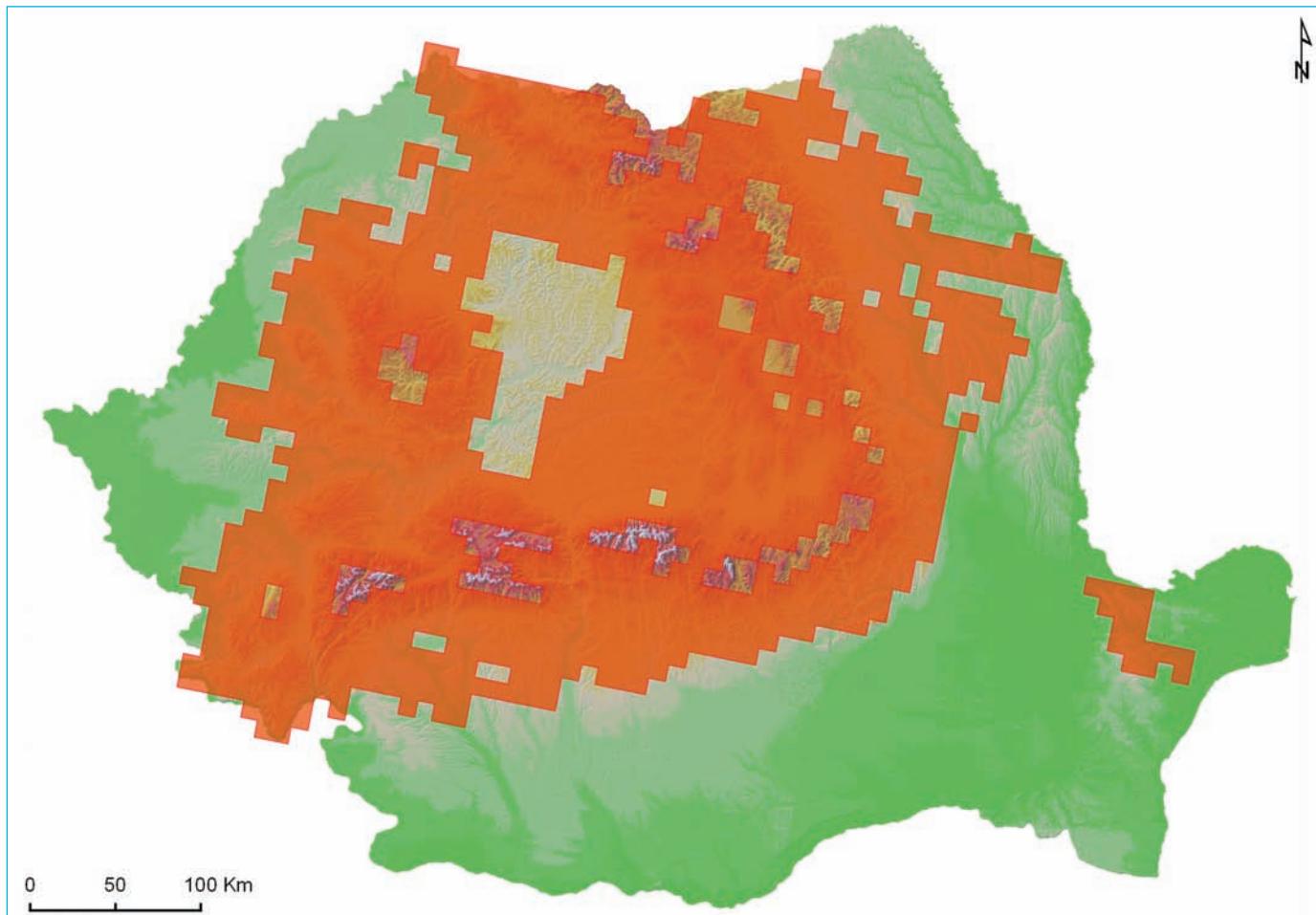
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând aşezările împrăştiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi, și/sau bătrâni, cu minimum 40 cm diametru per hecitar.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOAREA PESTRIȚĂ MICĂ - LESSER SPOTTED WOODPECKER

Dryobates minor (Dendrocopos minor)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: Dryobates

SPECIA: Dryobates minor

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea pestriță mică este o specie rezipentă a regiunilor temperate, boreale și mediteraneene. Cuibărește în Eurasia, din Spania până în Kamchatka, în Asia fiind distribuită în special în regiunile temperate. Cele mai mari populații se găsesc în Franța, Germania, Polonia și Bielorusia. În România specia nu are o răspândire continuă, iar arealul nu este destul de cunoscut.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată între 450.000 și 1.100.000 de perechi cuibăritoare. Deși în mai multe țări este în declin, pe plan continental efectivul speciei este considerat a fi stabil. În România cuibăresc între 15.000 și 600.000 de perechi, populația fiind în regres.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România cuibărește atât în zone de șes, cât și în zone colinare și de munte, unde găsește habitatele preferate reprezentate de păduri bătrâne de foioase sau mixte, cu un procent redus de conifere, care au multe uscături și lemn mort. Preferă pădurile naturale cu impact foarte redus al silviculturii, managementul silvic intensiv conducând la extincția locală a speciei. De asemenea, specia poate fi întâlnită cuibărind și în pădurile de galerie cu multe specii de esență moale, fiind comună și în pădurile sau plantațiile din Delta Dunării. Deși este în primul rând o specie forestieră, în ultimele decenii a ocupat multe alte habitate secundare, cum ar fi livezile bătrâne, parcurile și grădinile mari și alte habitate ușor antropizate.

Mănâncă aproape exclusiv hrana de origine animală pe tot parcursul anului. Strategia de căutare a hranei diferă în funcție de sezoane. Astfel, în cursul perioadei de cuibărit își procură hrana preponderent din frunzișul copacilor, de regulă de la înălțimi mari (peste 8 m). În perioada de iarnă își procură hrana din crengi putrezite, preferând însă și în acest caz crengile mai subțiri, de

la înălțimi însemnante. Din punct de vedere ecologic, ocupă o poziție extremă față de celelalte specii de ciocănitore, procurând hrana de pe crengi subțiri și din frunziș. În perioada de cuibărit marea majoritate a hranei este reprezentată de larvele de lepidoptere, însă mănâncă și coleoptere, himenoptere, ortoptere, diptere etc. Hrana vegetală nu are importanță mare în dieta acestei specii nici în timpul iernii.

Este o specie solitară și sedentară, care își apără teritoriul de cuibărit pe tot parcursul anului. Mărimea teritoriilor de cuibărit depinde de calitatea habitatului și poate varia între 10 ha și 100 ha, majoritatea variațiilor de densitate datorându-se caracteristicilor managementului forestier din zonele de cuibărit. Este monogamă, perechile se formează pentru durată lungă, iar legăturile între sexe se păstrează și în afara perioadei de reproducere. În fiecare an perechea excavăea o nouă scorbură pentru cuibărit (ocasional mai multe, cele nefolosite pentru cuibărit devenind scorburi de înnoptat). Formarea perechilor în-

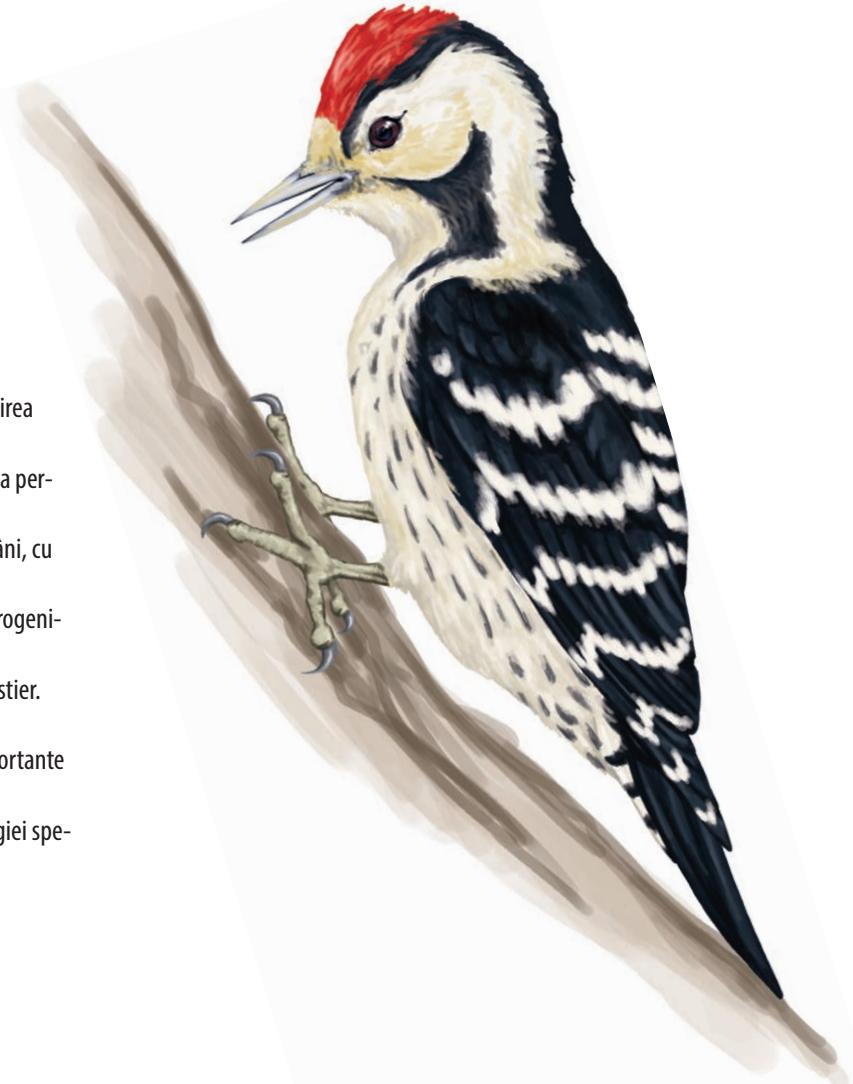
cepe la începutul perioadei de reproducere. Scorbura este de obicei situată la înălțimi mari și în crengi de diametru redus, însă ocazional poate să fie localizată la înălțimi joase în trunchiul copacilor. După alegerea locului scorburii, ambele sexe contribuie la excavarea acesteia. Depune o singură pontă anual, la începutul lunii mai, formată din 3-8 ouă. Ambele sexe closc timp de 14 zile, de regulă în timpul nopții cloind masculul. Ambii părinți participă la îngrijirea puilor, dezvoltarea acestora durând aproximativ trei săptămâni. Ei devin independenți la două săptămâni după părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

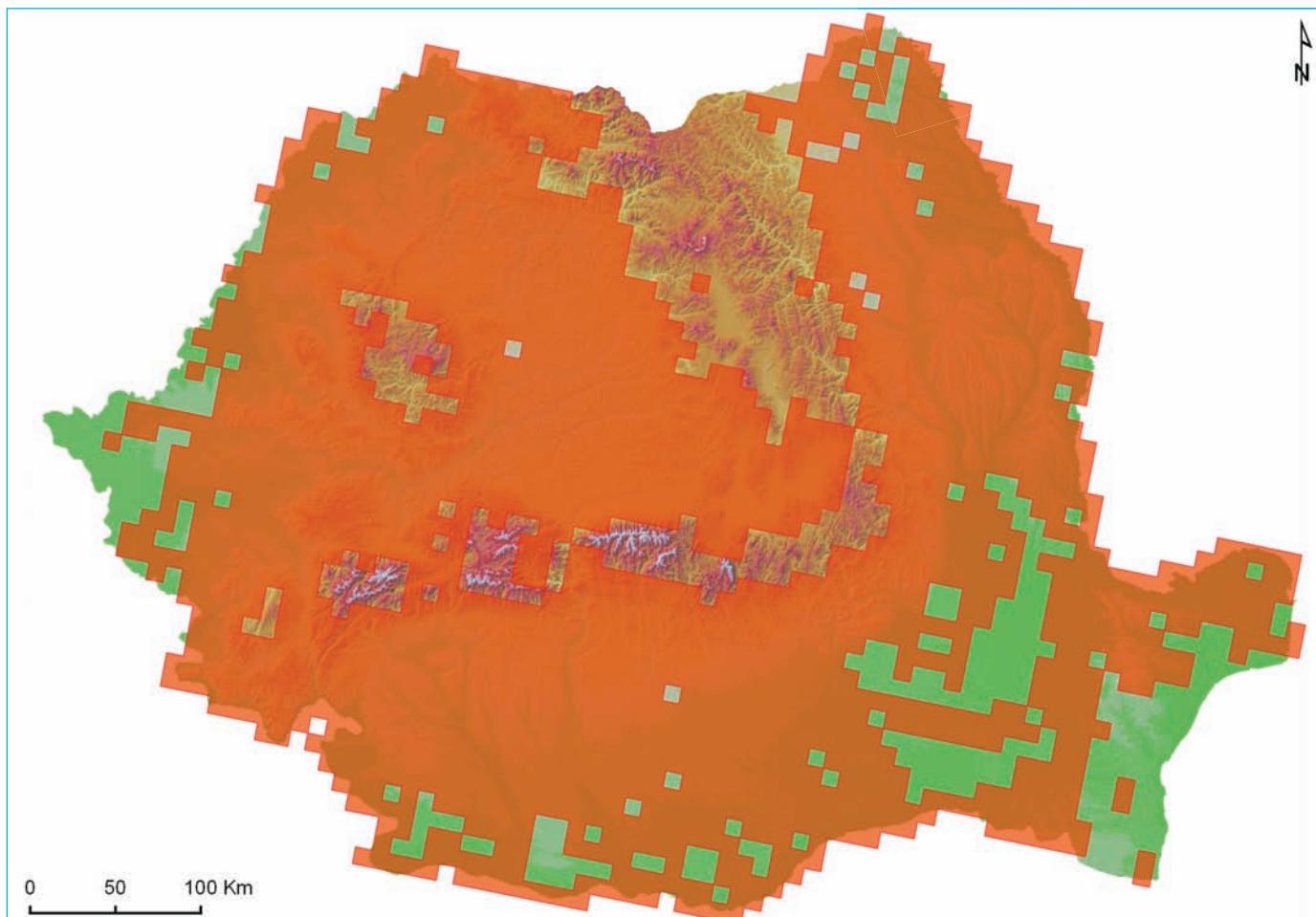
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cuazată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând aşezările împrăştiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.
- Promovarea conectivității prin specii native de arbori; înlocuirea progresivă a speciilor de arbori exotici cu specii native.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi, și/sau bătrâni, cu minimum 40 cm diametru per hektar.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCĂNITOAREA DE MUÑTE - THREE-TOED WOODPECKER

Picoides tridactylus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Piciformes

FAMILIA: Picidae

GENUL: Picoides

SPECIA: *Picoides tridactylus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG A5E	LR RO	LVA1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocănitorea cu trei degete este o specie rezidentă a regiunii boreale, cu o răspândire foarte largă și continuă în Eurasia boreală, stabilind populații izolate în habitatele montane din zona temperată. Populația europeană este divizată, cu o răspândire largă în zonele boreale din Fenoscandia și cu populații izolate, dar puternice în regiunile muntoase ale continentului. În țara noastră este o specie greu de observat și destul de puțin cunoscută, dar răspândită în pădurile de conifere din Carpați.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 350.000-1.100.000 de perechi. Un declin moderat a fost observat între 1970 și 1990. Deși s-a mai înregistrat un declin în unele țări și în perioada 1990-2000, populația s-a menținut totuși stabilă. Populația din Europa reprezintă aproximativ 5-24% din populația mondială. Cele mai mari populații trăiesc în Rusia, Finlanda, Norvegia, România și Austria. În România cuibăresc aproximativ 2.500-8.000 de perechi, cu un trend necunoscut, dar probabil negativ.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În regiunile boreale cuibărește în taiga, de multe ori în zonele mlăștinoase ale acestor păduri. În regiunile temperate (la fel ca în România) este o specie montană, preferând pădurile bătrâne de conifere, dar o putem întâlni și în pădurile subalpine de mesteacăn, cele două tipuri de habitate fiind ocupate de două subspecii distincte. Prezența și abundența speciei depind de cantitatea lemnului mort în habitate, deci sunt influențate semnificativ de practicile silvice. Preferă zonele de pădure cu pante abrupte. Pentru cuibărit alege porțiunile mai deschise de pădure, de exemplu cu căderi de copaci cauzate de vânt sau de avalanșe. Este o specie predominant solitară, teritorială pe tot parcursul anului. Dacă se simte amenințată, își ridică penele creștetului și scoate sunete de alarmă sau se ascunde în spa-

tele copacilor. Este o specie sedentară. Atinge în libertate longevitatea maximă de 11 ani și 2 luni.

Mănâncă predominant insecte, larvele și adulții coleopterelor xilofage. Consumă, de asemenea, insecte din mușchi și licheni, furnici și larvele lor din mușuroaie, omizi, muște, viespi sau păianjeni. Se hrănește pe copaci morți și vii, în timpul iernii la înălțimi mai mici. De multe ori poate fi observată hrăindu-se cu seva copacilor. Urmele circulare ale ciocăririi pe trunchiul copacilor sunt caracteristice hrăririi la această specie.

Este monogamă, de multe ori perechile rămânând împreună și în afara sezonului de reproducere. Teritoriile sunt marcate prin darabană, care se poate auzi mai ales dimineața devreme, uneori și toamna. Se pare că în manifestările teritoriale masculii nu tolerează alți masculi, iar femelele alte femele, fiind însă indiferenți față de indivizi care aparțin la celălalt sex. Când un rival pătrunde în teritoriu, pasarea adoptă o postură amenințătoare cu gâtul întins și cu ciocul ridicat, care este de multe ori acompaniat de legănatul capului.

Femelele sunt atrase de darabană, care durează circa 1,3 secunde, având în acest timp un număr de 14-26 de lovitură. Comportamentul nupțial constă în zboruri alcătuite din goane aeriene, în legănatul capului, în „duete” de darabană „cântăte” după apus de soare. Teritoriul de cuibărit pentru o pereche este de circa 70 ha de pădure de conifere. În fiecare an perechea lucrează împreună la excavarea unui cuib. Scorburile sunt realizate în special în copaci morți, la o înălțime care variază între 1 și 10 m. Intrarea în cuib este rotundă sau ovală și are un diametru de 4,5-5 cm, fiind amplasată în general spre sud. Cele 3-7 ouă albe sunt depuse în luna mai. Incubarea durează 14 zile și este efectuată de ambele sexe. Puii sunt îngrijiti în egală măsură de ambii părinți timp de 22-25 zile. În primele săptămâni cuibul este păzit riguros. După această perioadă, puii fiind deja mari ies din cuib și stau împreună pe o creangă în apropierea acestuia; în caz de pericol toți se îngheșuie în scorbură. Ei devin independenți la vîrsta de aproximativ 30 de zile, în tot acest timp rămânând în preajma părinților.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

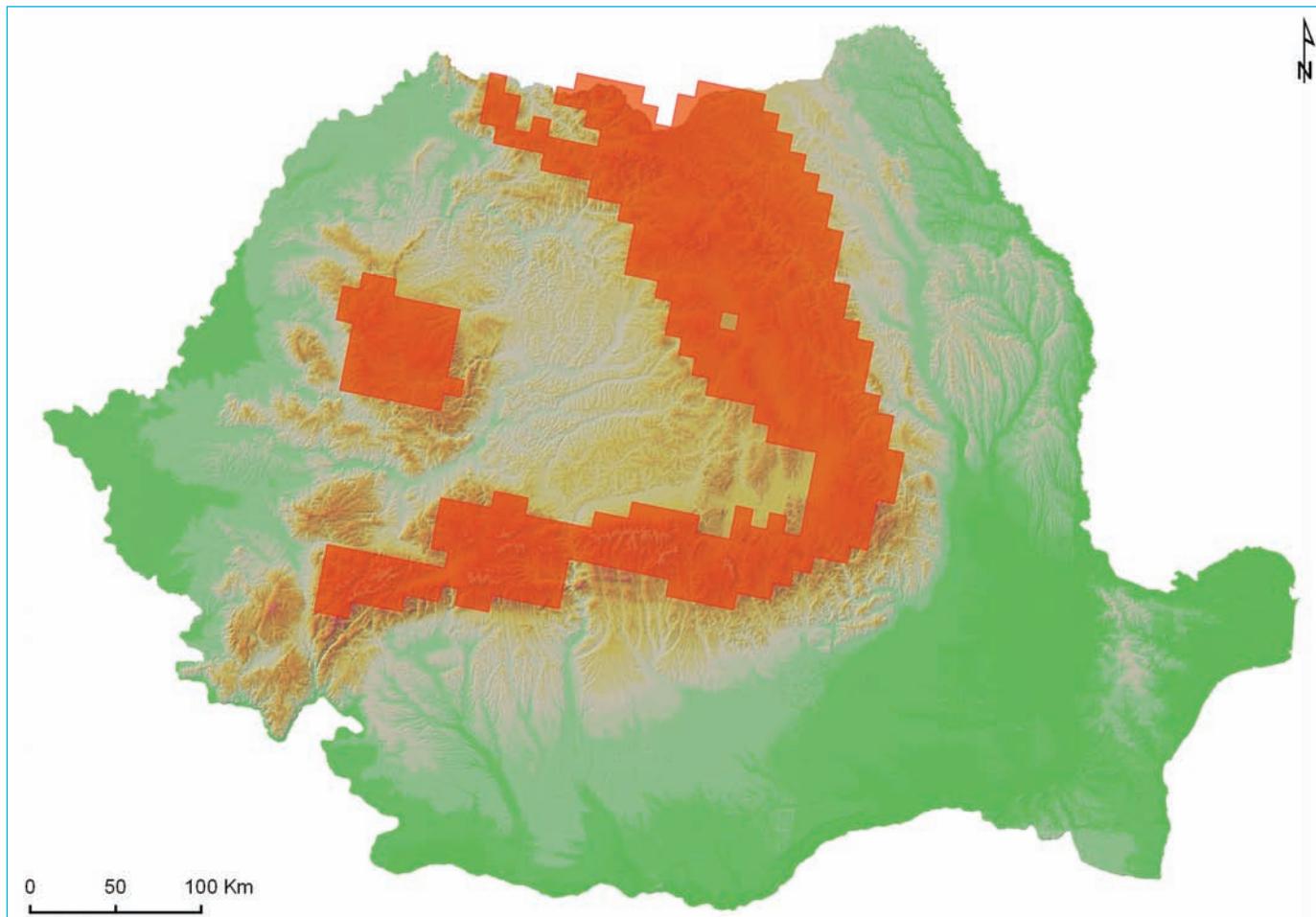
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, înzând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon și evaluarea necesității de limitare a activităților în derulare aprobată.

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciilor, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Conservarea a minimum 10 arbori nativi maturi și/sau bătrâni cu minimum 40 cm diametru/ha.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în fondul forestier.
- Prevenirea incendiilor în pădure și liziere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÂRLIE DE BĂRĂGAN - CALANDRA LARK

Melanocorypha calandra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: *Melanocorypha*

SPECIA: *Melanocorypha calandra*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în jurul Mării Mediterane și al Mării Negre, în partea de nord a Occidentului Mijlociu, partea de nord a Africii și în stepele Asiei Centrale. Majoritatea populațiilor europene cuibăresc în Spania și Rusia, dar apar efective semnificative și în Turcia. Unele populații din estul Europei, cum sunt cele din Rusia, sunt parțial migratoare sau migratoare și iernează în nordul Africii. În România există populații cuibăritoare în Delta Dunării, în Dobrogea, în partea de sud a Moldovei și în partea de est a Munteniei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este extrem de mare (10.000.000-24.000.000 de perechi), dar a scăzut în anii 1970–1990. Totuși, efectivele semnificative (ca și efectivul-cheie din Turcia) au rămas stabile sau au crescut în deceniul următor. Astfel, în ciuda scăderii în restul Europei, populația globală a speciei a scăzut numai foarte puțin. Efectivele din România sunt estimate la 750.000-1.500.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Ocupă teritorii în câmpii deschise, zone la stepă, pășuni și terenuri arabile neirigate, cu acoperire densă de vegetație, preferând pârloagele, mîristile și marginile de câmp. Se poate găsi cuibăind și în terenurile cultivate, manifestând o preferință pentru culturile de cereale. Evită deșerturile și semideserturile, dar și zonele stâncoase. Marea majoritate a populațiilor se găsește la câmpie, însă limita altitudinală maximă este de 1.400 m în Spania. Este parțial sedentară. În afara perioadei de cuibărit se înregistrează mișcări populationale pe distanțe mai mari.

În timpul primăverii consumă în principal insecte (mai ales lăcuste și omizi), dar și păianjeni, melci mici și viermi. În timpul iernii hrana este de origine vegetală, fiind formată din diverse semințe și rădăcini. Își procură hrana de pe pământ, singuratic sau în grupuri mici, adeseori și în stoluri mari, câteodată împreună cu presura sură (*Miliaria calandra*).

Masculii ajung în teritoriile de cuibărit foarte devreme, înaintea femelelor, în lunile februarie–martie. Este o specie monogamă, singuratică și

teritorială, dar poate fi semicolonială în zonele cu densitate ridicată. Masculii se aud cântând încă din martie. Când se ridică în aer, începe să cânte și apoi se rotește deasupra teritoriului său la o înălțime de 80-100 m, timp de câteva minute. Zborul este caracteristic cu bătăi rare ale aripilor, plutind cu aripile întinse și coada strânsă. Poate imita cântecul altor specii. Este teritorial și urmărește intrușii în zbor. Cuibul este construit de femelă într-o adâncitură superficială din sol, fiind adeseori adăpostit sub tufișuri sau alte plante. Această scobitură este căptușită cu paie și tulpini vegetale uscate, peste care este așezată o împletitură fină de iarbă. Punta este formată din 4-5 ouă de culoare alb-murdar și este cloacă numai de către femelă. Dimensiunea ouălor este de 24 x 18 mm, iar culoarea lor se schimbă, devenind pătate cu stropi maro-închis sau gri, pe măsură ce sunt incubate. Puii sunt îngrijiti numai de femelă în primele 1-3 zile, apoi sunt hrăniți de ambele sexe. Ei părăsesc cuibul după 8-10 zile și devin independenți de părinți la vîrstă de 19-22 de zile. O pereche are frecvent două ponde într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Vânătoarea.

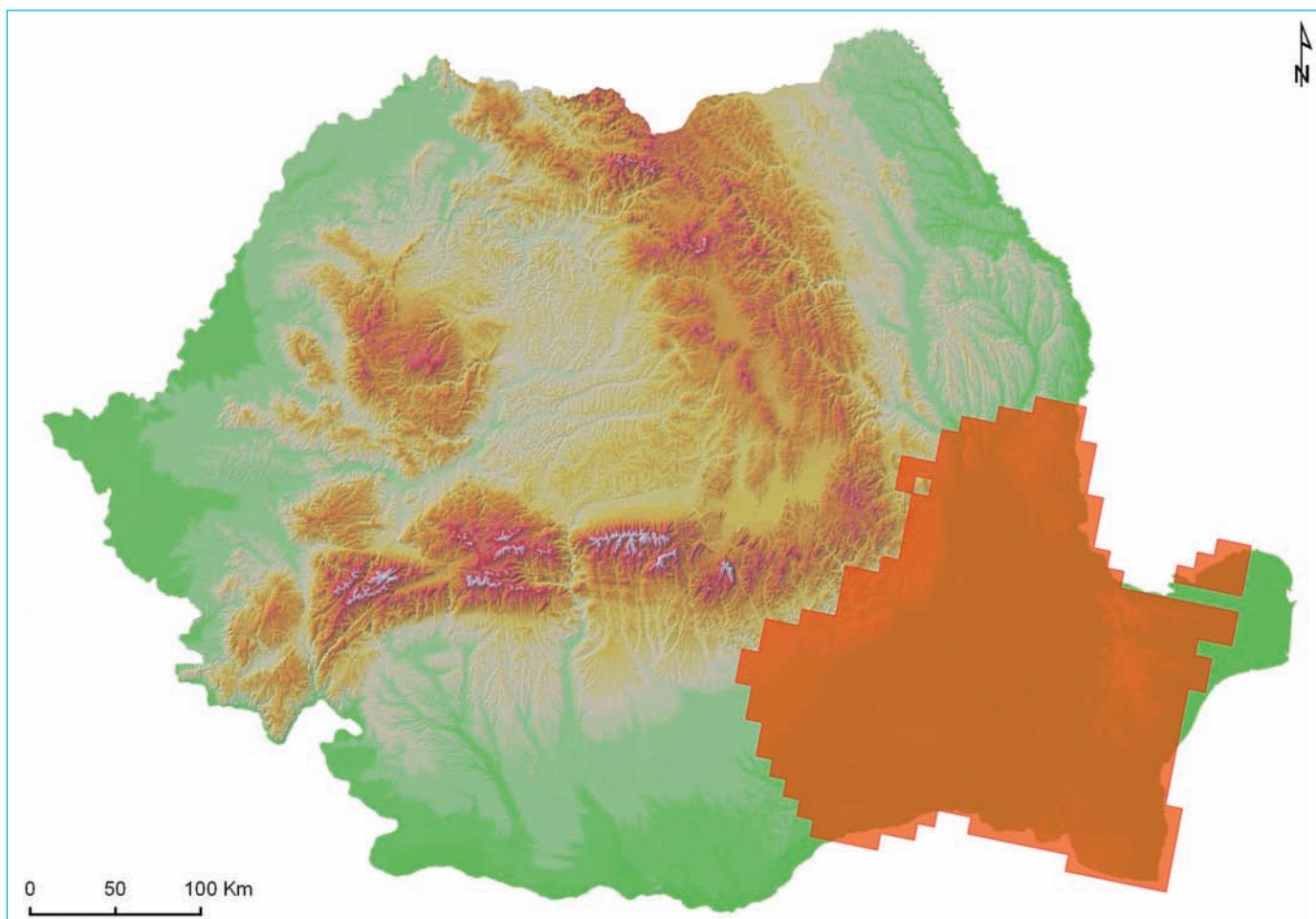
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Împiedicarea creării terenurilor irrigate sau creșterea dimensiunii medii a acestor parcele.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticiti.
- Menținerea pajiștilor prin păsunat.
- Stoparea vânătorii și a braconajului.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÂRLIE DE STOL - GREATER SHORT-TOED LARK

Calandrella brachydactyla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: *Calandrella*

SPECIA: *Calandrella brachydactyla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Arealul ciocârliei de stol se întinde din zona Mării Mediterane și a Mării Negre până la stepele din Asia Centrală. Majoritatea populației din Europa cuibărește în Peninsula Iberică, cu toate că și în Rusia apar efective considerabile. Specia este migratoare, majoritatea efectivelor din Europa petrecând iarna în Africa, în regiunea Sahel și la coastele Mării Rosii, cu excepția populației rezidente din Grecia.

În România cuibărește în Dobrogea și în Bărăgan, dar a fost găsită o populație mică și în Banat.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 7.300.000 și 14.000.000 de perechi. A înregistrat un declin semnificativ în perioada 1970-1990. Deși în unele țări cum este Turcia s-a menținut stabil în perioada 1990-2000, la nivel european populația a suferit un declin moderat din cauza scăderii înregistrate în țări ca Rusia și Spania. În România populația cuibăritoare estimată este de 10.000-20.000 de perechi. Cele mai mari efective sunt în Turcia, Rusia și Spania.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Din punctul de vedere al cerințelor ecologice, este o specie intermediară între ciocârlile prezente în zonele de desert sau semidesert și cele adaptate la zonele acoperite de vegetație, cuibărind în latitudini mijlocii și inferioare în zonele de stepă, în cele mediteraneene și în zonele temperate încunjurătoare. Preferă câmpii și platouri xerice deschise, terase și dealuri din nisip, argilă sau ocasional pietriș, cu o varietate de vegetație, de la tufărișuri cu zone de pământ gol până la pârloaje, buruieni și miriști. În afara perioadei de reproducție poate fi văzută și în zonele semiaride și pe terenuri arabile. Penajul maroniu asigură un camuflaj excelent la sol și este similar ambelor sexe. Seara fiecare exemplar coboară la sol, în teren deschis, ghemuindu-se pentru înnoptare într-o mică depresiune făcută în pământ. Se adună în stoluri de până la 10.000 de exemplare pentru a călători

împreună spre cartierele de iernare. În aceste stoluri care zboară în front larg toate exemplarele își sincronizează mișcările. Specia a fost identificată până la o altitudine maximă de 2.400 m.

Se hrănește cu insecte și semințe, în mod individual sau în stoluri, căutându-și hrana pe sol. În timpul sezonului de reproducere preferă hrana animală, formată în special din insecte. Poate rezista perioade îndelungate fără apă și folosește la nevoie și apă salmastră.

Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Masculul cântă în zbor, ridicându-se la înălțimi de 30-50 m, unde execută mișcări ondulatorii și circulare timp de 3-5 minute. Perechile cuibăritoare pot forma grupuri de 15-20 de cuiburi învecinate. Cuibul este aşezat în zone aride, la adăpostul unor tufișuri sau ierburi înalte și are un diametru interior de circa 6 cm. Este construit de femelă într-o adâncitură a solului și este căptușit cu iarbă, pene și lână, tot acest material fiind adus pe jos la locul cuibului. Uneori acesta este înconjurat cu pietre mici, rolul acestora fiind probabil protecția ouălor și a femelei. În

acest cuib sunt depuse în mod obișnuit 3-5 ouă, cu o dimensiune de circa 20 x 15 mm. Incubația durează în jur de 11-13 zile și este asigurată de către femelă. Acest timp de clocire mai scurt decât la alte specii de talie similară este o altă adaptare care reduce probabilitatea ca cuibul să fie descoperit de un prădător. Puii sunt hrăniți în cuib circa 8-10 zile, însă devin zburători după 12-15 de zile, în toată această perioadă fiind hrăniți de ambii părinți.

Depune două ponte pe sezon. Ca și alte păsări care cuibăresc pe sol, poate să depună o altă pontă în cazul în care ouăle au fost distruse.

AMENINȚĂRI

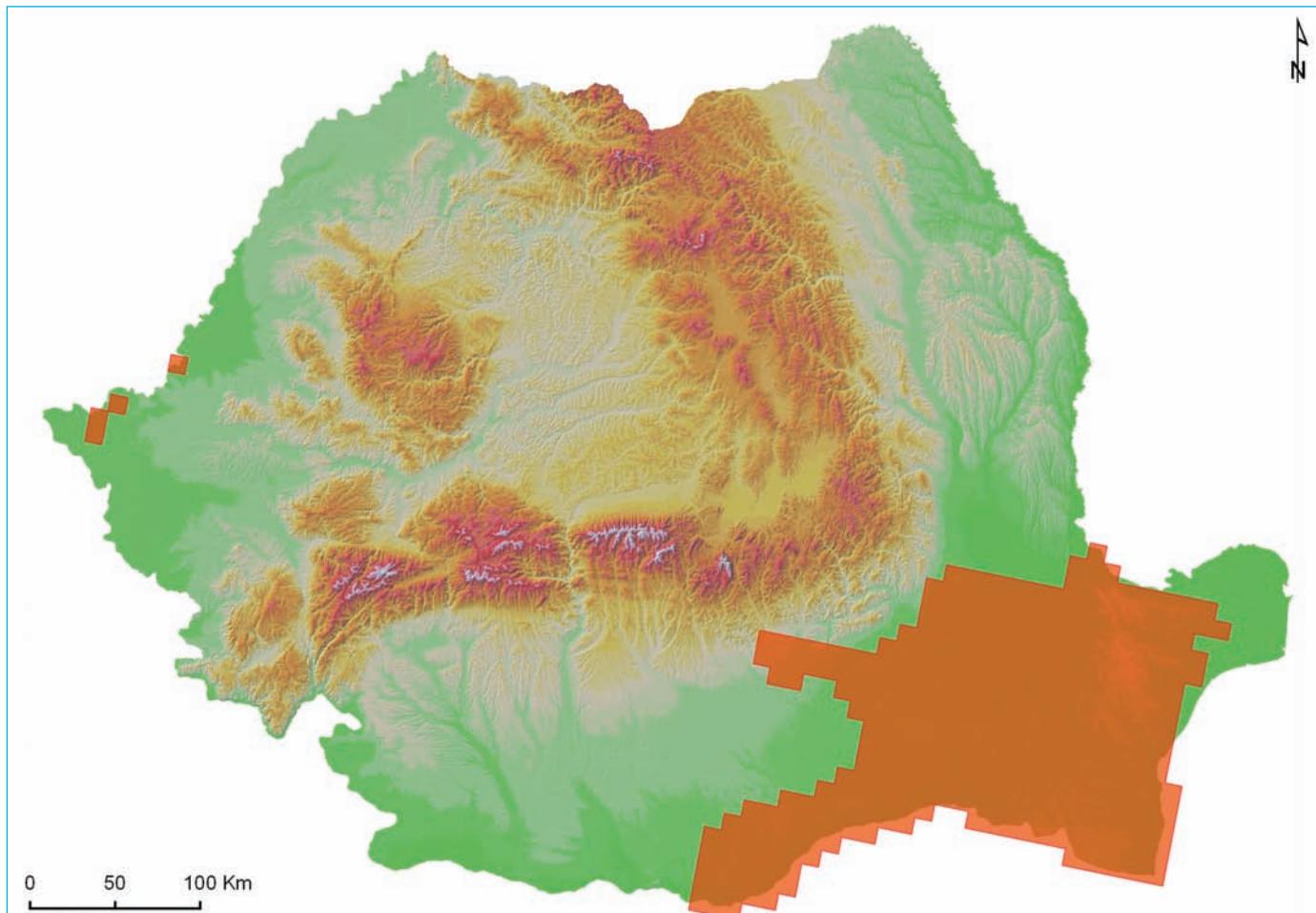
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosiștelor terenurilor.
- Contaminare prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea vânătoriei; controlarea braconajului.
- Menținerea pajiștilor prin păsunat.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÂRLAN - CRESTED LARK

Galerida cristata

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: Galerida

SPECIA: Galerida cristata

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Ciocârlanul are o distribuție largă în palearcticul de vest, la sud de zona boreală. Este o specie sedentară în Europa, cu efective migratoare sau parțial migratoare în teritoriile nordice din Asia. Cuibărește, de asemenea, și în jurul deșertului Sahara și în oaze întinse din Africa, de-a lungul coastei Peninsulei Arabice și în zonele de stepă din Asia Centrală și în India. În România cuibărește în toată țara, cu excepția munților înalte.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare (3.600.000-7.600.000 de perechi). A suferit un declin moderat în anii 1970–1990, însă acest declin a fost compensat de creșterea efectivelor din partea de sud-est a continentului. În România populația cuibăritoare este estimată la 200.000-400.000 de perechi și este în creștere.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este specia tipică a câmpilor și terenurilor arabile uscate, inițial ocupând doar zone xerice de semideșert și de stepă; ulterior se pare că a colonizat și peisajele modificate de către om. Printre habitatele în care poate fi observat ciocârlanul se includ terenuri agricole, zone de stepă, deșert și semideșert și zone de tăieri rase. Are nevoie de terenuri întinse sau pășuni xerice, în care vegetația acoperă numai 50% din suprafața solului. Este, de asemenea, o specie des întâlnită pe lângă așezările omenești, drumuri, săntiere, stații de tren, parcări, piețe, rampe de gunoi, în toate aceste zone căutând locurile cu suprafețe lipsite de vegetație.

Hrana în perioada de cuibărit constă din insecte, dominând în special coleopterele, dar și lăcustele, furnicile și larvele de lepidoptere. Prinde frecvent și melci sau arahniide, iar din toamnă până primăvară consumă semințe. Hrana o procură de

pe sol, în perechi sau în grupuri mici (în afara perioadei de cuibărit).

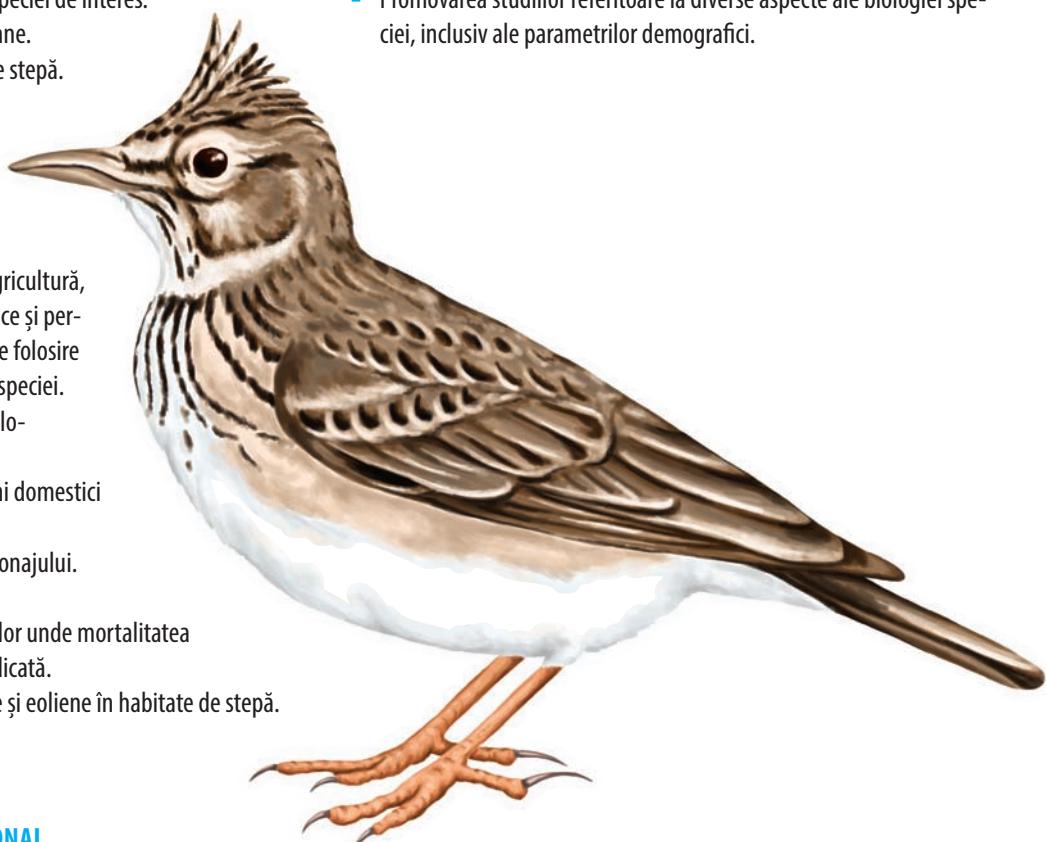
Cuibărește în lunile martie–iulie formând perechi monogame, singuratic și teritoriale. Cuibul este construit de femelă pe pământ și căptușit cu fire de iarbă. Punta este formată din 3-5 ouă și este clocită numai de femelă timp de 11-13 zile. Puii sunt hrăniți intens de către ambeii părinți.

AMENINȚĂRI

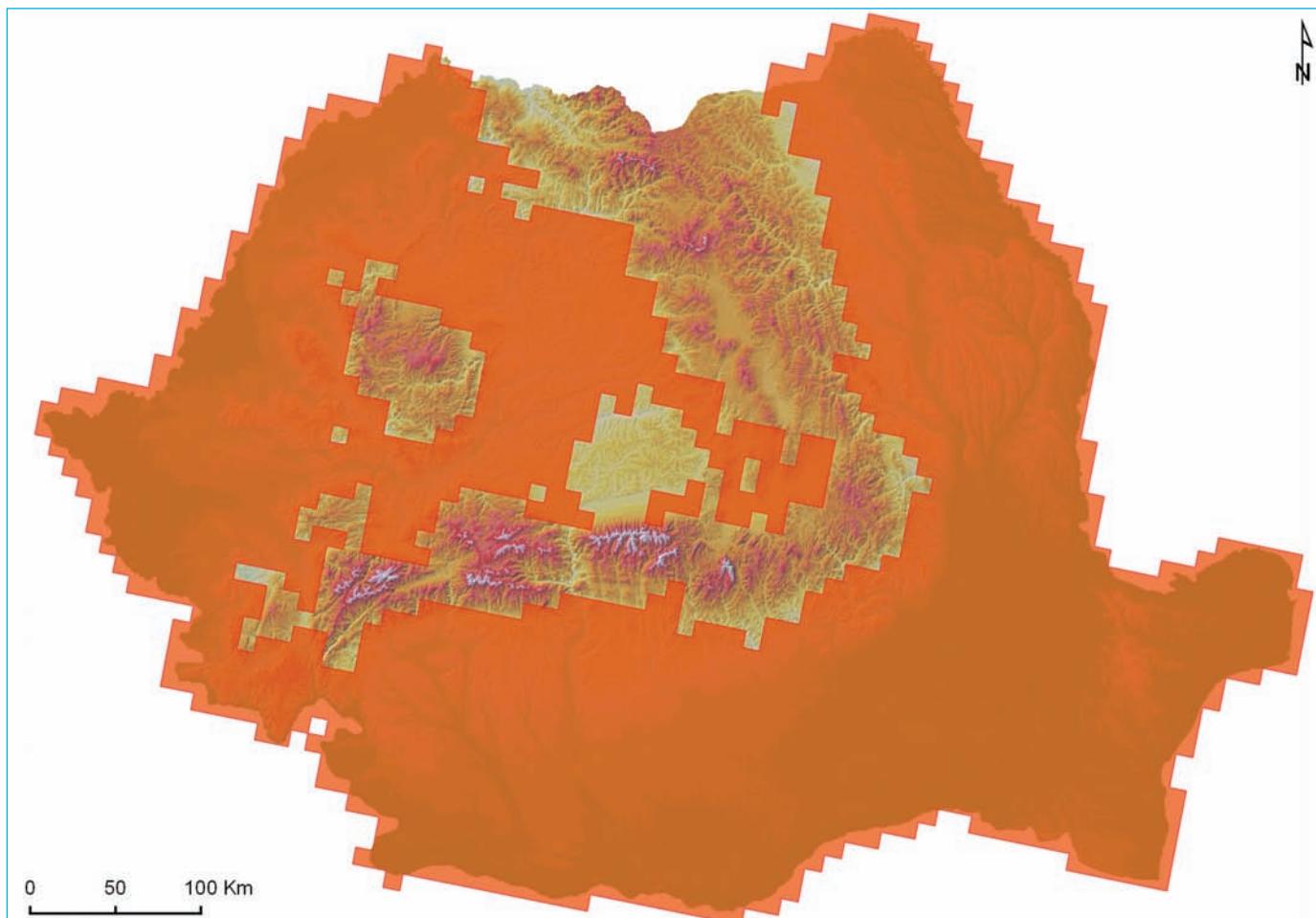
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Vânătoarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Limitarea terenurilor irigate, unde este posibil.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea vânătoriei; controlul braconajului.
- Menținerea pajiștilor prin păsunat.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea păsărilor cauzată de drumuri este ridicată.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CICÂRLIE DE PĂDURE - WOODLARK

Lullula arborea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: *Lullula*

SPECIA: *Lullula arborea*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Ciocârlia de pădure este larg răspândită în toată Europa, ceea ce reprezintă peste 75% din arealul global al speciei. Majoritatea populațiilor migrează pentru iernare în Orientalul Mijlociu, cu excepția populațiilor din zona Mării Mediterane, care sunt sedentare. În România are o distribuție aproape omogenă apărând în toate habitatele corespunzătoare speciei, cu populații sedentare pe Lunca Dunării și în Dobrogea.

POPULAȚIE

Populațiile care cuibăresc în Europa sunt relativ mari (1.300.000-3.300.000 de perechi) și au suferit o scădere în anii 1970-1990. În prezent efectivul cuibăritor în Europa este considerat stabil. Cele mai mari efective sunt înregistrate în Spania, Turcia și Rusia. Populația cuibăritoare în România este estimată între 100.000 și 250.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în diferite habitate deschise și semi-deschise mozaicate cu tufărișuri, în zonele de

agricultură și păsunile abandonate, în livezile tratate în mod tradițional extensiv, în lizierele pădurilor și în regenerările naturale ale habitatelor forestiere. Arată o preferință pentru solurile nisipoase, acide și aride cu vegetație ierboasă rară și scurtă (sub 5 cm). Foarte rar pot fi găsite cuibărand și în habitate antropice, precum parcurile de mari dimensiuni din localități. Migrează în timpul zilei. Este o specie solitară, cu excepția perioadei de reproducere, când stă în perechi sau în grupuri familiale mici.

În timpul cuibăritului consumă mai ales insecte (gândaci, muște, fluturi de zi și molii), pe care le prinde pe sol, în proximitatea cuibului (la maximum 100 m de acesta). În migrație și în timpul iernării consumă în special semințe de diverse plante.

După iernare, masculii revin de obicei la aceleași locuri de cuibărit, femelele nemanifestând un atașament față de acestea. Teritoriul este marcat prin cântec, acesta fiind efectuat dimineață devreme și seara. Ambii parteneri cântă, atât în zbor, cât și așezăți pe un suport sau chiar pe sol. Este o specie monogamă. Cuibul este construit

de către femelă pe sol, într-o zonă protejată de iarba mai înaltă sau tufișuri. Baza cuibului este o adâncitură rotundă în sol, ascunsă sub o tufă, iar ca materiale de construcție sunt folosite rădăcini fine, mușchi și crengute subțiri; la final, cuibul este căptușit la interior cu păr de cal, frunze și fire de iarba mai fine. Punta constă din 3-5 ouă gri-albicioase cu pete maro-roșcate, care sunt clocite numai de către femelă, care alternează perioadele de clocire cu scurte perioade de hrănire și adăpare. Timpul de incubare este de 14-15 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți exclusiv cu insecte. Ei părăsesc cuibul la vîrstă de 10-12 zile (ocasional și mai repede dacă cuibul este deranjat) și devin capabili de zbor peste 3-4 zile. Dacă este depusă o a doua pontă, masculul hrănește puii din prima generație. Aceștia rămân pe teritoriul părinților până când și a doua pontă este îngrijită, iar la sfârșitul cuibăritului părinții împreună cu cele două rânduri de pui zburători formează un stol mic. Poate există și o a treia pontă într-un sezon de reproducere, dacă există condiții favorabile de mediu și hrănă suficientă.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

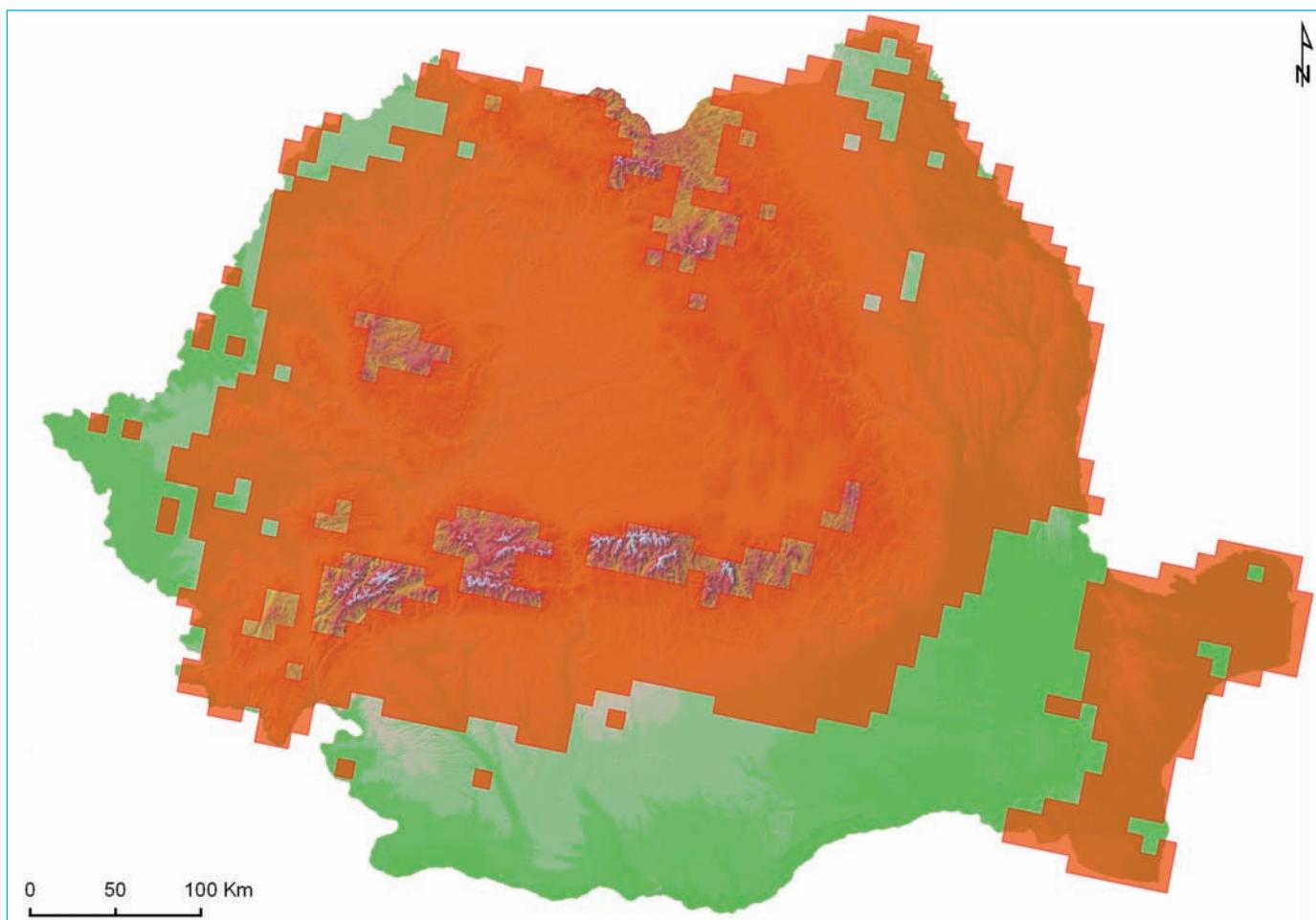
- Menținerea mîriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatație.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÂRLIE DE CÂMP - EURASIAN SKYLARK

Alauda arvensis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: Alauda

SPECIA: Alauda arvensis

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia cuibărește în palearcticul de vest atât la latitudini superioare, cât și inferioare, fiind răspândită în clime continentale și oceanice, în regiuni temperate și boreale. E mai puțin răspândită în zona mediteraneană decât ciocârlia de pădure (*Lullula arborea*) sau ciocârlanul (*Galerida cristata*), specii care necesită temperaturi mai ridicate. Se caracterizează printr-o distribuție mai sporadică cauzată de exigențele față de calitatea habitatelor. Populațiile din regiunile nordice și estice ale arealului iernează în sudul Europei. Populațiile sudice nu sunt migratoare, deși în iernile cu temperaturi extrem de scăzute pot să se retragă spontan către regiuni mai sudice. Specia este larg răspândită în România, preferând terenurile deschise. Majoritatea efectivului din țara noastră migrează în zone mediteraneene, foarte puține exemplare rămânând la noi peste iarnă.

POPULAȚIE

În România este larg răspândită, numărul perechilor cuibăritoare fiind estimat la 2.000.000-3.000.000. Conform datelor prezentate de programul „Monitorizarea Păsărilor Comune” în perioada 2006-2010 a fost una dintre cel mai des identificate specii de păsări.

Mărimea populației din Europa a scăzut considerabil între 1970 și 1990 și a rămas stabilă în următoarea decadă, fără însă să revină la nivelul precedent. În prezent populația cuibăritoare este foarte mare, numărând între 40.000.000 și 80.000.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia colonizează zonele deschise cu sol nivelat și umed, acoperit cu vegetație erbacee (încluzând și cerealele), lipsind din regiunile aride și noroioase. Se presupune că s-a răspândit din pașajile de stepă odată cu defrișările masive și cu extensia terenurilor arabile sau a păsunilor, care au condus la schimbări majore ale habitatului, în special în decursul secolului al XIX-lea.

În general ciocârlia de câmp este asociată cu terenurile agricole, dar poate fi identificată și în pajiști sau lunci, la periferia terenurilor mlăștinoase, în stepă și dune sau în regiuni cu defrișări extensive. Evită însă pădurile și habitatele xerică. În Europa populația atinge densitatea maximă în terenurile agricole, în special în fânațele lăsate în paragină sau moderat păsunate. În afara sezonului de reproducere preferă terenuri arabile.

Cântecul pare nesfârșit, constând din note înalte, repetate în serii lungi, conținând adesea și note imitative. Începe să cânte încă de la primele ore ale dimineții (păsările dintr-o zonă se pare că se trezesc în masă, aproape simultan), iar apoi poate fi auzită toată ziua. În general, începe să cânte de pe sol, după care se ridică zburând tot mai sus, până nu se mai vede; cântă timp de 10-15 minute fără intrerupere, după care se lasă pe sol. Spre toamnă devine tăcută, moment în care se adună în stoluri mici, staționând în special pe miriști.

Se hrănește cu nevertebrate mici și cu semințe. Vara, în perioada de clocire, preferă insectele, în restul anului consumă semințe, la care iarna se adaugă și resturi vegetale sau frunze. Puii sunt

hrăniți cu insecte, în special cu larvele acestora. Specia este monogamă, o pereche având un teritoriu de 2-8 ha. Se reproduce de la sfârșitul lunii aprilie și începutul lui mai până în august-septembrie. Cuibul este pregătit de femelă în forma unei mici adâncituri în pământ și este căptușit cu iarbă, fiind foarte bine ascuns în vegetație. În acest cuib sunt depuse în general 3-5 ouă, pământii, cu pete brune. Femela clocește singură puncta timp de 10-13 zile, dar puii sunt hrăniți de către ambele sexe și păresc cuibul după 16-20 zile, mai rar la 24 de zile. Într-un sezon de reproducere sunt scoase 2-3 serii de pui (foarte rar patru).

AMENINȚĂRI

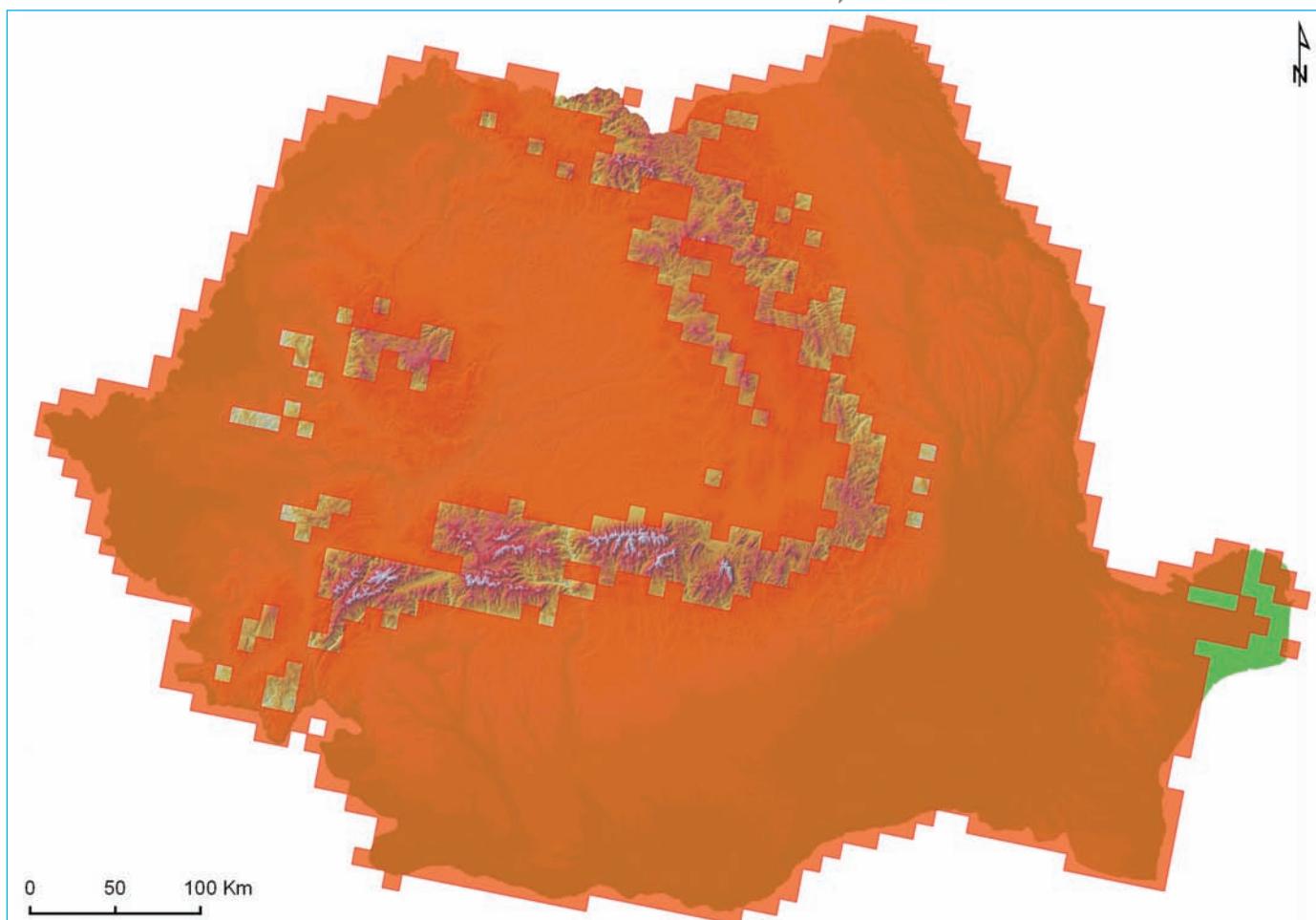
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folișinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea vânătoriei; controlarea braconajului.
- Menținerea pajiștilor prin păsunat.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOCÂRLIE URECHEATĂ - HORNED LARK (SHORE LARK)

Eremophila alpestris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Alaudidae

GENUL: *Eremophila*

SPECIA: *Eremophila alpestris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Ciocârlia urecheată este o specie de larg răspândire, cuibărind în toată America de Nord, în partea nordică a Eurasiei și pe coastele Oceanului Arctic. Este prezentă cu populații rezidente în România, Grecia, Turcia, Kazahstan, Mongolia și China, până în Afganistan. Efectivele din nordul Eurasiei migrează spre sud, petrecând iarna pe coastele Mării Baltice din Marea Britanie, Danemarca, Germania și Polonia, în Ucraina, Ungaria și România. În țară se găsesc două populații rezidente în munții Făgăraș și una în munții Bucegi. O parte din efectivele migratoare din nordul Europei petrec iarna în zona Carpaților Occidentali și de Sud.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare (2.200.000-6.600.000 de perechi) și a fost stabilă în anii 1970-1990. Cu toate că au fost declinuri în câteva țări în anii 1990-2000, majoritatea efectivelor din Europa au rămas stabile – inclusiv populația-cheie din Turcia, astfel specia a rămas stabilă și pe scală globală. În România cuibăresc între 100 și 300 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este singura specie de ciocârlie care a reușit să colonizeze habitatele alpine și pe cele de tundră, preferând terenurile aride cu vegetație foarte mică. În Eurasia cuibărește principal în tundra

arctică, în zone xerice și stâncoase, cu licheni sau în habitate de stepă și arctic-alpine. Cuibărește până la limita zăpezii, ajungând până la o altitudine de 5.400 m în Himalaya. În timpul iernii apare în zona litorală, pe dune, în mlaștini săratate și pe terenuri arabile de la câmpie, care nu sunt acoperite de zăpadă, sau care au o vegetație emergentă de sub zăpadă. De obicei nu apare pe același teritori î cu alte ciocârlii. Longevitatea maximă în libertate este de 8 ani.

În timpul verii consumă insecte (*Acrididae*, *Coleoptera*, *Diptera* și larve de lepidoptere), și cu alte nevertebrate, precum viermi, păianjeni sau furnici. Puii sunt hrăniți aproape exclusiv cu hrana de origine animală. Larna dieta este alcătuită mai ales din semințe mici de iarbă, pe care le colectează de pe pământ, în stoluri mici.

Este o specie monogamă. Masculii ocupă și apără teritoriile de cuibărit încă din lunile ianuarie și februarie. Cântecul de marcare a teritoriului și de atragere a femelei este efectuat de către mascul în timp ce zboară în cercuri mari, la înălțimi mari, deasupra solului, după care acesta se lasă la sol, cu aripile strânsate, pe care le deschide cu foarte puțin timp înainte de aterizare. Femelele selectează locul cuibului, care de obicei este amplasat pe pământul gol de vegetație, lângă o movilă de iarbă. Ea construiește și cuibul, care este o adâncitură superficială în sol, căpușită cu fire de iarbă, deseori înconjurate de pietriș. Cele 3-4 ouă lucioase a căror culoare variază de la gri la alb-verzui, cu pete maro-deschis, sunt clocite numai de către femelă, timp de 10-14 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți 9-12 zile, până devin zburători. Perechile din zonele joase pot avea 2 sau chiar 3 ponte pe an, însă cele de la latitudini sau altitudini mari numai una.

AMENINȚĂRI

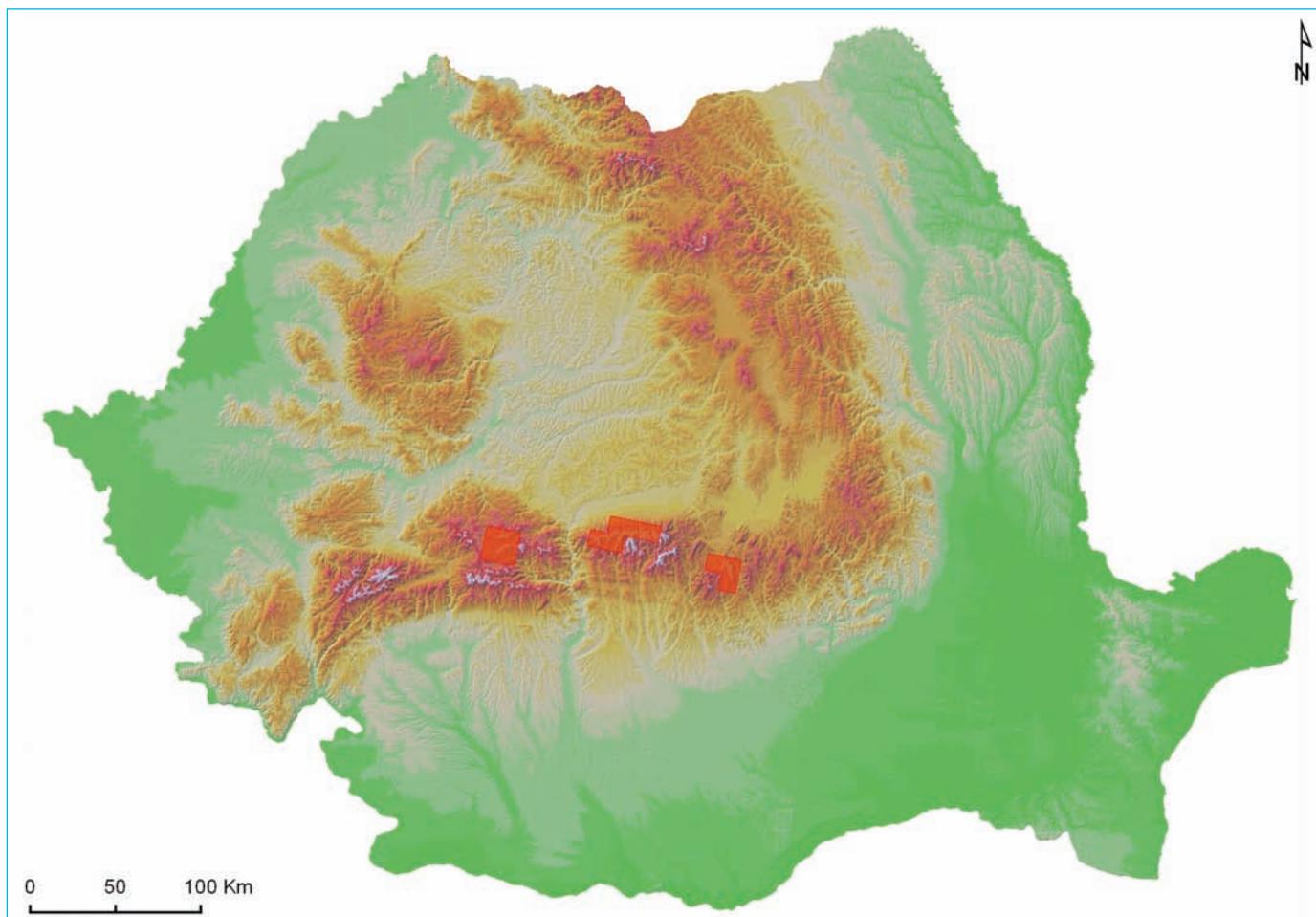
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Mortalitatea cauzată de prădători.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Prevenirea dezvoltării construcțiilor care cauzează pierderi de locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Restricția autorizării noilor drumuri, piste sau alte elemente de infrastructură care cauzează fragmentarea habitatelor.
- Limitarea extinderii pârtiilor de schi, în stațiunile existente, de asemenea, limitarea construirii noilor pârtii, îndeosebi în zonele unde specia este prezentă.
- Controlarea temporară a prădătorilor generaliști, care au un impact negativ asupra succesorului de reproducere a speciilor afectate.
- Reglementarea activităților turistice și interzicerea traficului de vehicule în zonele de importanță majoră pentru specie și în toate perioadele în care aceasta este prezentă.
- Evitarea suprapăsunatului în habitatele importante pentru specie.
- Realizarea studiilor privind efectul schimbărilor climatice asupra populațiilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂSTUN DE MAL - SAND MARTIN (BANK SWALLOW)

Riparia riparia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: Riparia

SPECIA: *Riparia riparia*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Lăstunul de mal este una dintre puținele specii de paseriforme cosmopolite fiind nativă în următoarele zone: neartică, paleartică, orientală, etiopiană, neotropicală și în insulele oceanice. Este o specie migratoare, care iernează în sudul arealului său, cartierele de iernare întâlnindu-se cu preponderență în America de Sud și de Est, în Africa și în Arhipelagul Indonezian.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare, aproximată la 5.400.000-9.500.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai puțin de un sfert din populația globală. În perioada 1970–1999 specia a cunoscut un declin, dar populațiile s-au stabilizat în anii 1990–2000. În prezent numărul total de indivizi este încă mai mic decât cel de dinaintea declinului. În România populația cuibăritoare este estimată la 45.000-90.000 de perechi, populații mai semnificative găsindu-se în Ucraina (peste 750.000 de perechi) și Rusia (peste 3.000.000 de perechi).

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Poate fi găsit în mai multe tipuri de habitat, inclusiv în apropierea fermelor, pe pășuni și mlaștini, de obicei în apropierea râurilor și a lacurilor. Păsările ajung în cartierele de iernare în luniile octombrie-noiembrie și revin în martie. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de 10 ani, dar media este situată în jurul vîrstei de 4 ani. Ambele sexe ating maturitatea sexuală la vîrsta de un an.

Specie diurnă, vînează deasupra apelor, iar deseori stă pe ramuri sau sârme, de unde urmărește prada. Este o pasare insectivoră, preferând tânării și alte insecte mici, deși câteodată vînează libelule aproape cât ea de mare.

Este o specie monogamă, care cuibărește în colonii masive, care ajung până la 600-700 de cuiburi. Legătura dintre parteneri durează totuși viață, deși există dese cazuri când unul dintre parteneri își abandonează partenerul și formează

ză o altă pereche. Masculii sapă o groapa mică, de aproximativ 30 cm, în pereții malurilor nisipoase, după care căntă și zboară în fața ei pentru a atrage femelele. După stabilirea perechii, săpăturile sunt continue de ambii parteneri, cuibul fiind de obicei poziționat într-o cameră la capătul tunelului ce poate atinge și 1 m în lungime. Cuibul propriu-zis este căptușit cu iarbă și pene, iar adăpostul nu este folosit în mai mulți ani de perechea respectivă, care sapă în fiecare primăvară o nouă cavitate. Fiecare partener apără teritoriul cuibului doar de alți pretendanți care sunt de același sex cu el. Pe timpul noptii perechea va dormi în cuibul proaspăt săpat, tot acolo având loc și cele mai multe împerecheri. Totuși, au fost observate frecvențe de împerecheri ale ambilor parteneri cu alte exemplare care aparțin altor perechi. În luna mai femela depune între 2 și 7 ouă albe, cu dimensiunea de 18 x 13 mm, pe care partenerii le vor cloji pe rând, timp de 12-16 zile. S-a constatat că păsările dintr-o colonie au tendința de a se sincroniza la depunerea pontei, ceea ce duce la eclozarea

aproape simultană a ouălor și la faptul că toți puii din colonie vor avea aceeași vîrstă. Puii sunt hrăniți de ambii părinți până când părăsesc cuibul, la vîrstă de 18-22 zile de la eclozare. Acest timp de stat la cuib este neașteptat de mare pentru o pasare de talie atât de mică, însă este justificat de faptul că, atunci când tinerii părăsesc cuibul, ei trebuie să fie apti să zboare și să captureze cu mare îndemânare insecte din zbor. Pentru aceasta, înainte de a părăsi cuibul, ei fac mișcări frecvente din aripi și din coadă, pentru a le întări. După ieșirea din cuib, deși sunt total independenți, ei vor mai sta alături de părinții lor pentru încă o săptămână, iar seara vor reveni la cuib. După acest interval, colonia este abandonată, iar păsările adulte și tinerii formează stoluri mari, de până la 1.000 de exemplare. De obicei, o pereche de lăstuni de mal scot un rând de pui într-un sezon de reproducere, însă, dacă prima pontă este distrusă foarte devreme, au fost observate cazuri în care părinții au depus o pontă de înlocuire.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole, a schimbării folosirii terenurilor și din cauza gestionării defectuoasă a apelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Efectul vânătorii și al braconajului.

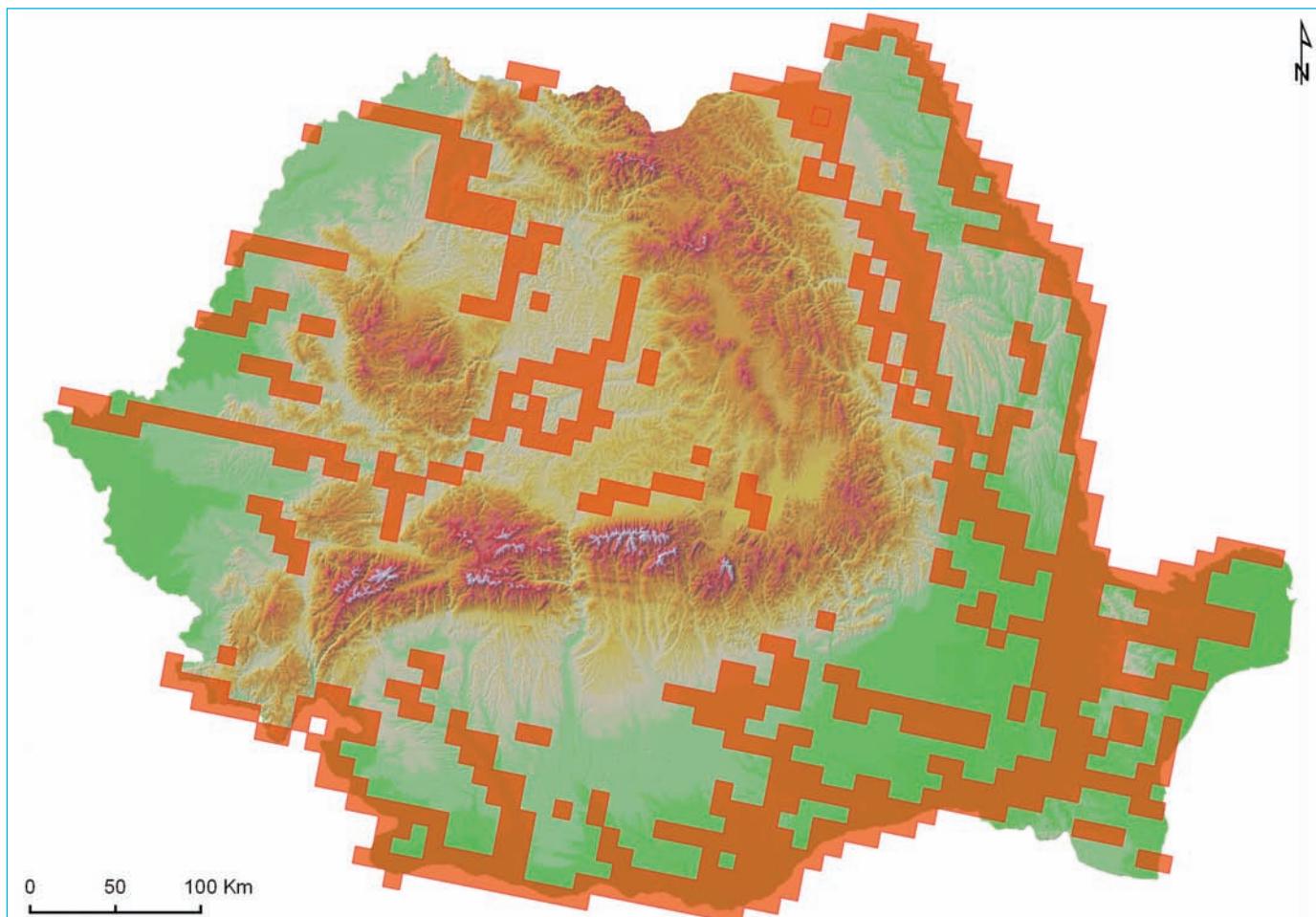
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Prevenirea și controlul aruncării deșeurilor în jurul zonelor umede și eliminarea deșeurilor existente.
- Prevenirea dezvoltării construcțiilor în apropierea zonelor umede.
- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Aplicarea acțiunilor necesare garantării disponibilității hranei și a condițiilor de procurare a acesteia în jurul celor mai importante colonii.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și hrănire a păsărilor.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Menținerea modurilor tradiționale de folosire a terenurilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂSTUN DE STÂNCĂ - EURASIAN CRAG-MARTIN

Hirundo rupestris (Ptyonoprogne rupestris)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: Hirundo

SPECIA: Hirundo rupestris

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Lăstunul de stâncă este răspândit în mare parte în sudul Europei, această zonă reprezentând mai puțin de jumătate din aria sa de răspândire de la nivel mondial. Mai cuibărește în nord-vestul Africii și sudul Asiei. Multe populații din Europa sunt sedentare, dar cele mai nordice populații (și cele din Asia) sunt migratoare, zburând pentru a ierna în nordul Africii, Orientul Mijlociu sau India.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este reprezentată de 120.000-370.000 de perechi clocitoare și a fost stabilă între anii 1970 și 1990. Populații semnificative din punct de vedere numeric se găsesc în Turcia și Spania. În prezent este considerată o specie cu efective stabile sau în creștere în marea majoritate a țărilor europene. În România efectivul speciei este de 1.000-3.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul speciei este reprezentat de stâncările din regiunile uscate, calde și protejate, aflate în zonele montane, cu piscuri, defilee și chei. Poate fi observată frecvent la altitudinea de 2.000-2.700 m, cu un maxim altitudinal al cuibăritului de 5.000 m în Asia Centrală.

Această specie nu formează colonii de reproducere mari, dar este gregară în afara sezonului de reproducere.

Se hrănește cu o mare varietate de insecte, care sunt capturate din zborul efectuat în apropierea stâncilor, deasupra cursurilor de apă și a pașiiilor alpine, pasărea bazându-se pe un grad ridicat de manevrabilitate și pe o capacitate mare de a efectua viraje strânse.

Sezonul de cuibărit începe în luna mai și ține până în luna august. Perechile sunt monogame. Ele construiesc un cuib din noroi, pe care îl lipesc pe stânci, în fisuri și surplombe, sau, ocazional, de structuri construite de om (clădiri izolate, poduri etc.). Cuibul este căptușit cu multe pene și fire de

iarbă uscată. Cuiburile sunt solitare, însă se pot întâlni și mici colonii de cuiburi appropriate (de maximum 10 cuiburi), acolo unde sunt condiții favorabile reproducerei speciei. Cuiburile sunt amplasate la o distanță medie de 30 m unele față de altele, perechile fiind teritoriale și manifestându-și agresivitatea atât față de alți lăstuni de stâncă, cât și față de alte specii. Aceste cuiburi pot fi refolosite de pereche și în sezoanele următoare de reproducere. Femela depune o pontă formată din 2-5 ouă albe, cu pete brun-roșcate, pe care le incubează aproape singură timp de 13-17 zile. Dimensiunea unui ou este de 20,2 x 14,0 mm. Ambii părinți hrănesc intensiv puii eclozați, timp de 24-27 de zile, până când aceștia sunt capabili de zbor și părăsesc cuibul. O pereche crește de regulă două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

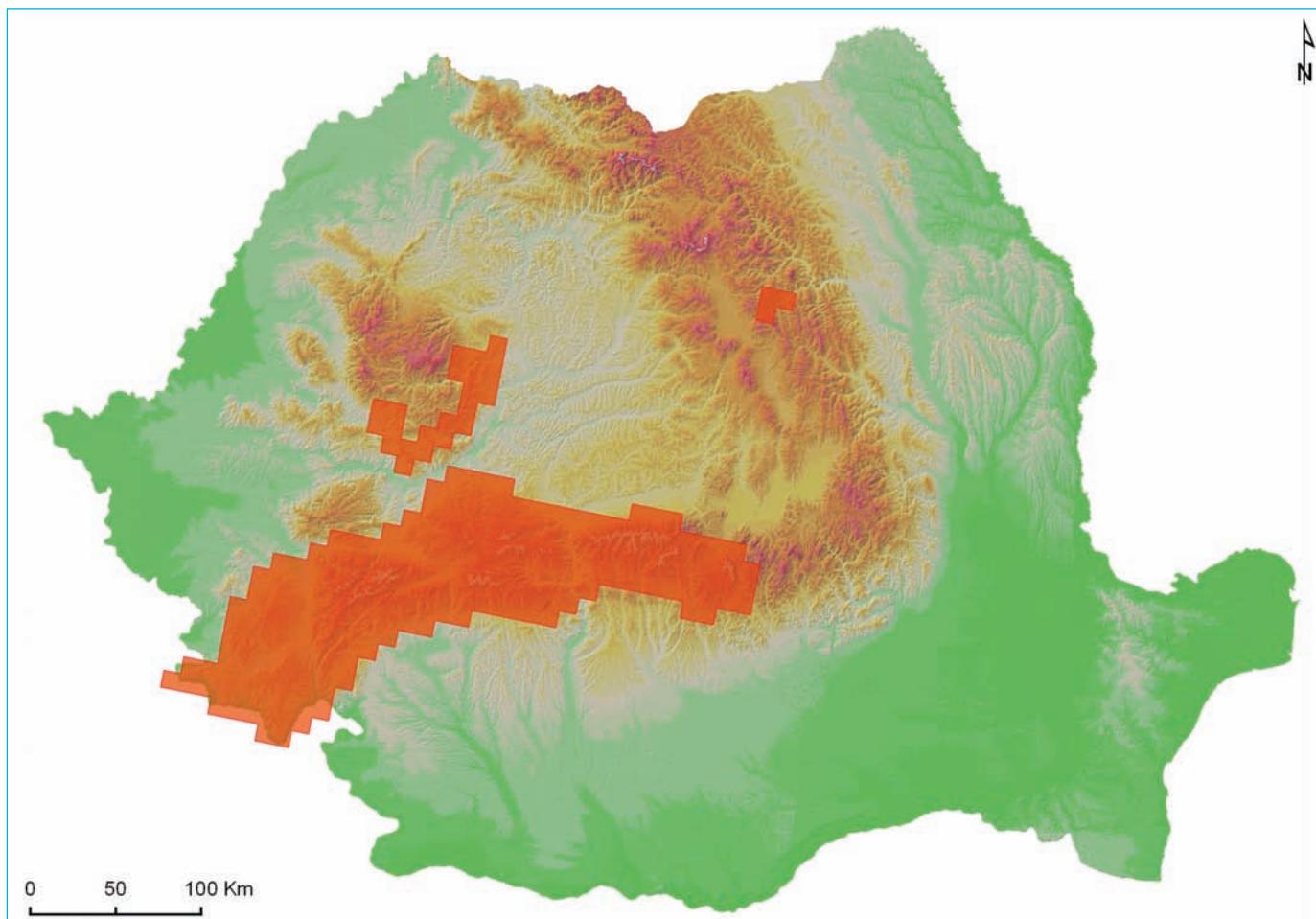
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat al carierelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrănă și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Reducerea folosirii insecticidelor, a fertilizatorilor pe bază de azot sau a altor substanțe toxice în zonele de hrănire a speciei.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puiilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire și în zonele intens folosite de către păsări.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la biologia speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RÂNDUNICĂ - BARN SWALLOW

Hirundo rustica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: Hirundo

SPECIA: Hirundo rustica

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Cuibărește din nordul Eurasiei până în Africa de Nord și în America de Nord. Cele mai importante efective din Europa se găsesc în Rusia, Polonia și Bulgaria. Iernează în Africa Centrală și de Sud. În România este prezentă mai ales în localități și în apropierea acestora, răspândirea sa fiind destul de uniformă în toată țara.

POPULAȚIE

Rândunica este unul dintre cei mai răspândiți oaspeți de vară din Europa, care acoperă un sfert din arealul de cuibărit pe plan mondial. Populația europeană este foarte mare (16.000.000-36.000.000 de perechi), suferind un declin moderat între anii 1970 și 1990. Populațiile acestei specii nu au revenit în prezent la nivelul atins înainte de declinul inițial. Efectivele din România sunt apreciate a fi între 500.000 și 1.000.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Rândunica este una dintre cele mai comune specii cuibăritoare din localități. Apariția sa depinde

în mare parte de creșterea animalelor domestice. De obicei ocolește pădurile întinse și zonele foarte uscate. Probabil cu mult timp în urmă a cuibărit în zona montană, zonele costale cu cavități, chei și copaci scorbuși; cu timpul însă s-a adaptat la mediul antropic. Astfel rândunica poate fi întâlnită pe terenuri agricole, în localități, de-a lungul drumurilor, oriunde găsește locuri corespunzătoare pentru a cuibări și a aduna hrana, de multe ori preferând zonele aflate în apropierea apelor. Este o specie migratoare. Rândunicile din România petrec iarna în Africa Centrală și de Sud. Migrația de toamnă începe în septembrie și se întorc pentru cuibărit la mijlocul lunii aprilie. Migrează spre sud în stoluri mari, în general pe timp de noapte.

Hrana este alcătuită din insecte zburătoare, afide și muște, pe care le vânează exclusiv din zbor. De multe ori adună hrana din apropierea grajdurilor sau a apelor.

Este o specie monogamă, perechile se formează doar pentru o perioadă de reproducere, dar copulațiile în afara perechilor sunt frecvente. Câteodată apar și cazuri de poligamie. Câteva

exemplare încă au cuiburi în habitate naturale, precum cavități în stâncă sau peșteri, însă, conform studiilor recente, un procent de 99% dintre perechi cuibăresc pe clădiri, care asigură un perete vertical de care se poate ataşa cuibul și un acoperiș. În unele locuri cuibărește în colonii mai mari, lângă grajdurile animalelor domestice, dar de cele mai multe ori în colonii răzlețe de 1-3 de perechi. Se pot observa și perechi cuibărind solitar. Perechea construiește cuibul împreună. Aceasta este deschis, în formă de ceașcă, clădit din noroi amestecat cu fire de paie, pene sau păr de animale. Interiorul este căptușit cu pene, puf și fire moi de vegetație. Ambii părinți cloresc cele 1-8 ouă albe cu puncte cenușii și cafenii, timp de 12-17 de zile și își hrănesc puii după eclozare. Aceștia din urmă părăsesc cuibul după aproximativ 20-21 de zile după ieșirea din ouă. Depune frecvent două ponte într-un sezon de reproducere; prima cloacă are loc în luna mai, iar cea de-a doua în luna august. Din cauza instalării unei toamne timpurii, puii din cea de-a doua pontă pot pieri. Cuiburile pot fi refolosite în sezonul de reproducere următor, după reparațiile necesare.

AMENINȚĂRI

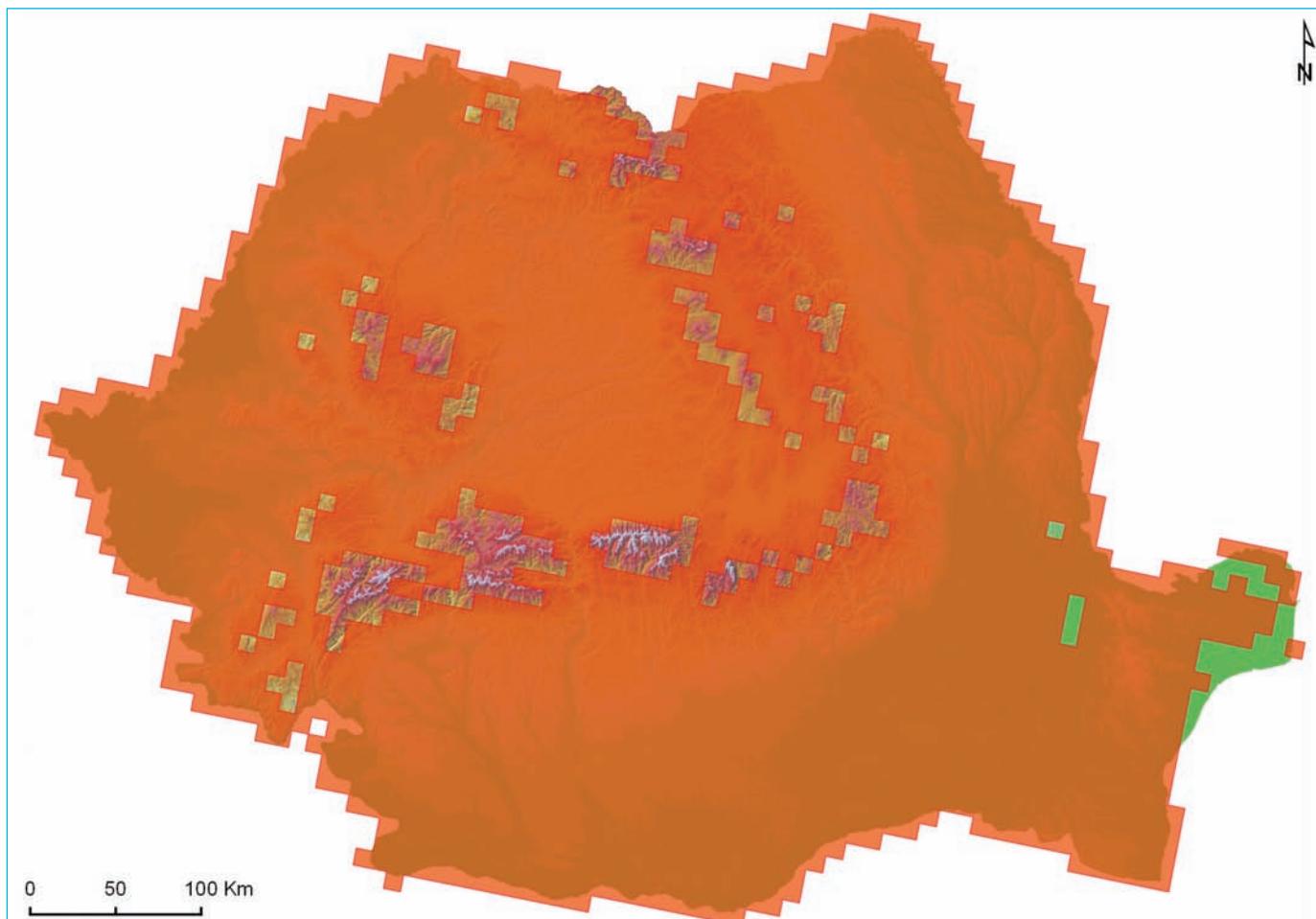
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbările cauzate de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu specia și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alte alternative de cuibărit.
- Evitarea utilizării insecticidelor.
- Asigurarea resurselor de hrana și întreținere corespunzătoare zonelor învecinate cu site-urile de reproducere.
- Adaptarea clădirilor publice la cerințele biotice ale speciilor în cauză, cu scopul de a nu le perturba în perioada de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere și cuibărit, a zonelor de hrănire și aglomerare.
- Studierea posibilelor efecte ale noilor tehnologii (antene pentru telefoanele mobile) prezente în parametrii de reproducere a acestor specii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂSTUN DE CASĂ - NORTHERN HOUSE-MARTIN

Delichon urbicum

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: Delichon

SPECIA: *Delichon urbicum*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Lăstunul de casă populează toată Europa, cu excepția extremităților nordice ale acestea (Peninsula Scandinavă și Peninsula Kola) și a teritoriilor dintre Marea Albă și Ural. Limita sudică a arealului trece prin Siria, Irak, sudul Iranului, sudul Afganistanului și munții Atlas. Este o specie migratoare, populațiile vestice iernând în Africa mai la sud de Sahara, iar cele estice în sudul Chinei, pe podișurile himalayene și în Asia de Sud-Est.

POPULAȚIE

În Europa sunt 9.900.000-24.000.000 de perechi cuibăritoare. Pentru România populația cuibăritoare este estimată la 400.000-1.300.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Se grupează în stoluri, populând orașele cu construcții din piatră; deseori pot fi văzuți pe cablurile de tensiune electrică.

În sălbăticie lăstunul de casă își face cuib de regulă în peșterile luminoase sau în fisurile din rocile sedimentare, cel mai des pe malul râurilor de munte. Arareori ocupă cuiburile lăstunilor de mal (*Riparia riparia*). Odată cu apariția orașelor, lăstunii au început să-și construiască cuiburi pe sub streșini și cornișe, preferând peretii din piatră sau cărămidă; din această cauză sunt întâlniți mai mult în orașe decât în sate. Treptat, aceste păsări au devenit antropofile, fiind observate tot mai rar în afara așezărilor omenești. Altitudinea maximă la care viețuiesc lăstunii este de 2.200 m. În timpul migrațiilor zboară în stoluri mari, de regulă ziua. Uneori în migrație sau la sosire în locurile de cuibărit au loc decesuri în masă, legate de răcirea bruscă a timpului. Pe vreme rea, lăstunii se strâng grămadă într-un loc ferit de vânt și au mișcări foarte lente.

Lăstunii vânează în aer insecte, în spații largi cu vegetație erbacee, precum pajashi, pășuni, terenuri agricole, de regulă în apropierea râurilor sau a lacurilor.

Perechile se formează în timpul migrațiilor sau în arealul de bază și se păstrează până la moarte. Masculii sunt, de obicei, monogami, însă uneori copulează cu alte femele, din această cauză specia fiind considerată poligamă. Cercetările au arătat că 15% din pui nu au nici o relație genetică cu presupusul tată, iar în 32% dintre cuiburi cel puțin un ou aparține unei femele străine. După ce termină de construit cuibul și asistă la depunerea ouălor, masculii pleacă deseori și pe la alte cuiburi.

Lăstunul de casă construiește din granule de noroi un cuib în formă de cupă, sub streșini sau în preajma altor structuri similare. În partea superioară este improvizată o mică intrare în formă de despăgătură, prevăzută deseori cu un mic tub. Înăuntrul cuibului lăstunii aranjează iarba, puf și alte materiale moi pe care le prind în aer. La construcția adăpostului participă ambeii parțeneri, lucrând pe rând. Opare poate folosi același cuib anii la rând, reparându-l și consolidându-l în fiecare primăvară. Lăstunii de casă se adună în colonii de până la câteva zeci de indivizi sau chiar câteva sute de perechi. Deseori

pot fi observate mai multe cuiburi aproape lipite, conviețuirea fiind fără conflicte, însă fiecare familie își păzește numai cuibul propriu. Specia depune două ponte pe sezon, cu excepția populațiilor nordice, unde este depusă o singură pontă pe sezon. Poate există și o pontă de înlocuire, în cazul distrugerii unui cuibar. O pontă este alcătuită din 5-6 ouă albe, punctate cu roșu, care sunt incubate 14-15 zile, ajungând la 20 de zile în verile ploioase. Clocirea este asigurată numai de către femelă, care este alimentată în acest timp de către mascul. Puii sunt apti de zbor la vîrstă de 22-32 de zile, rămânând dependenți de părinți încă o săptămână. Uneori primii pui îi ajută pe părinții în îngrijirea puilor din puncta a doua.

AMENINȚĂRI

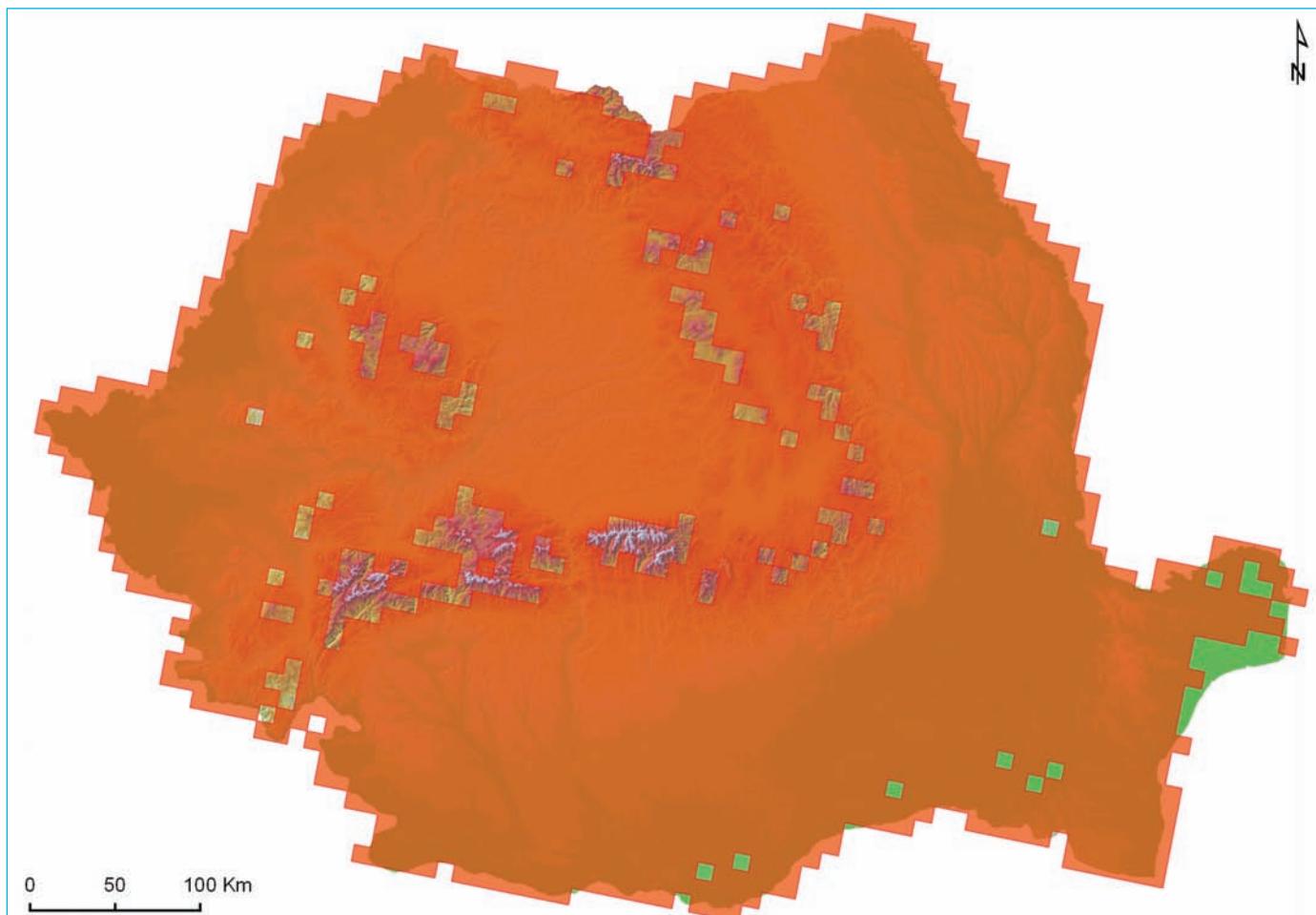
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Disponibilitatea redusă a hranei.
- Prădătorii.
- Perturbările cauzate de activități antropică.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Considerarea necesității de restabilire a unor locuri potrivite pentru cuibărire și menținerea acestora.
- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu speciile de păsări cuibăritoare din zonă și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alte alternative de cuibărit pentru păsările din aria urbană.
- Asigurarea resurselor de hrana și întreținerea corespunzătoare a zonelor învecinate de site-urile de reproducere.
- Evitarea utilizării insecticidelor.
- Evaluarea posibilelor măsuri pentru a controla prădătorii generaliști, de exemplu pisici și câini vagabonzi.
- Adaptarea clădirilor publice la cerințele biotice ale speciilor în cauză, cu scopul de a nu le perturba în perioada de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

RÂNDUNICĂ ROȘCATĂ - RED-RUMPED SWALLOW

Hirundo daurica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Hirundinidae

GENUL: Hirundo

SPECIA: Hirundo daurica

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Rândunica roșcată e o specie larg răspândită, însă distribuția sa este oarecum insulară. În zona europeană specia este prezentă în sudul continentului, iar în Asia specia se regăsește în estul continentului, în sudul Siberiei și al Japoniei. Aceste populații migrează și iernează în Africa sud-sahariană sau în sudul Asiei. Există însă subspecii cu populații rezidente în Africa, cu teritoriile care ocupă o bandă de la vestul Africii până în Etiopia, care mai apoi se întinde spre sud înspre Tanzania. Alte populații sedentare se găsesc în India și Sri Lanka. În România cuibărește în zona Dobrogea, în munții Retezat, Parâng, Apuseni, în Cisura Dunării și munții Cernei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 100.000-430.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai puțin de un sfert din populația globală. Deși în perioada 1970-1990 populația europeană a înregistrat scăderi în

Albania și Grecia, acestea au fost compensate de creșterile din perioada 1990-2000 din Spania și Portugalia. În prezent trendul general al populației este stabil.

Populația cuibăritoare din România numără între 500 și 1.500 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în regiuni deschise, preferabil stâncioase, în regiuni montane sau situate de-a lungul coastelor abrupte.

Se hrănește aproape exclusiv cu insecte zburătoare, pe care le prinde executând zboruri foarte agile, formate din alunecări în aer, cu aripi-le întinse.

Sosește în teritoriile de cuibărit în perioada aprilie-mai, în funcție de condițiile climatice ale anului respectiv. Cuibul rândunicii roșcate este construit din noroi de către ambii parteneri, fiind lipit de substrat. Este complet închis și prezintă un gât ce servește ca intrare. Camera în care e depusă puncta este căpătășită cu pene, iar

cuibul este fixat sub acoperișuri, pereți de case, în carierele părăsite, în ruine, sub poduri sau în fisuri și în grote sau surplombe de stânci. Se pare că acest tip de cuib este o urmare a evoluției cuiburilor în cazul rândunicilor, deoarece specii individuale urmează secvența de construire: cuib deschis, închiderea cuibului și mai apoi construirea tunelului. Rândunica roșcată respectă aceste secvențe; se crede că un astfel de model de cuib îi oferă masculului un avantaj nepermisând altor masculi să intervină în timpul împerecherii (aceasta având loc în interiorul cuibului). Cele mai multe perechi cuibăresc în mod izolat, însă se poate constata existența și a unor mici colonii de câteva cuiburi. Ponta este formată din 3-6 ouă albe și lucioase. Juvenilii sunt hrăniți cu insecte de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

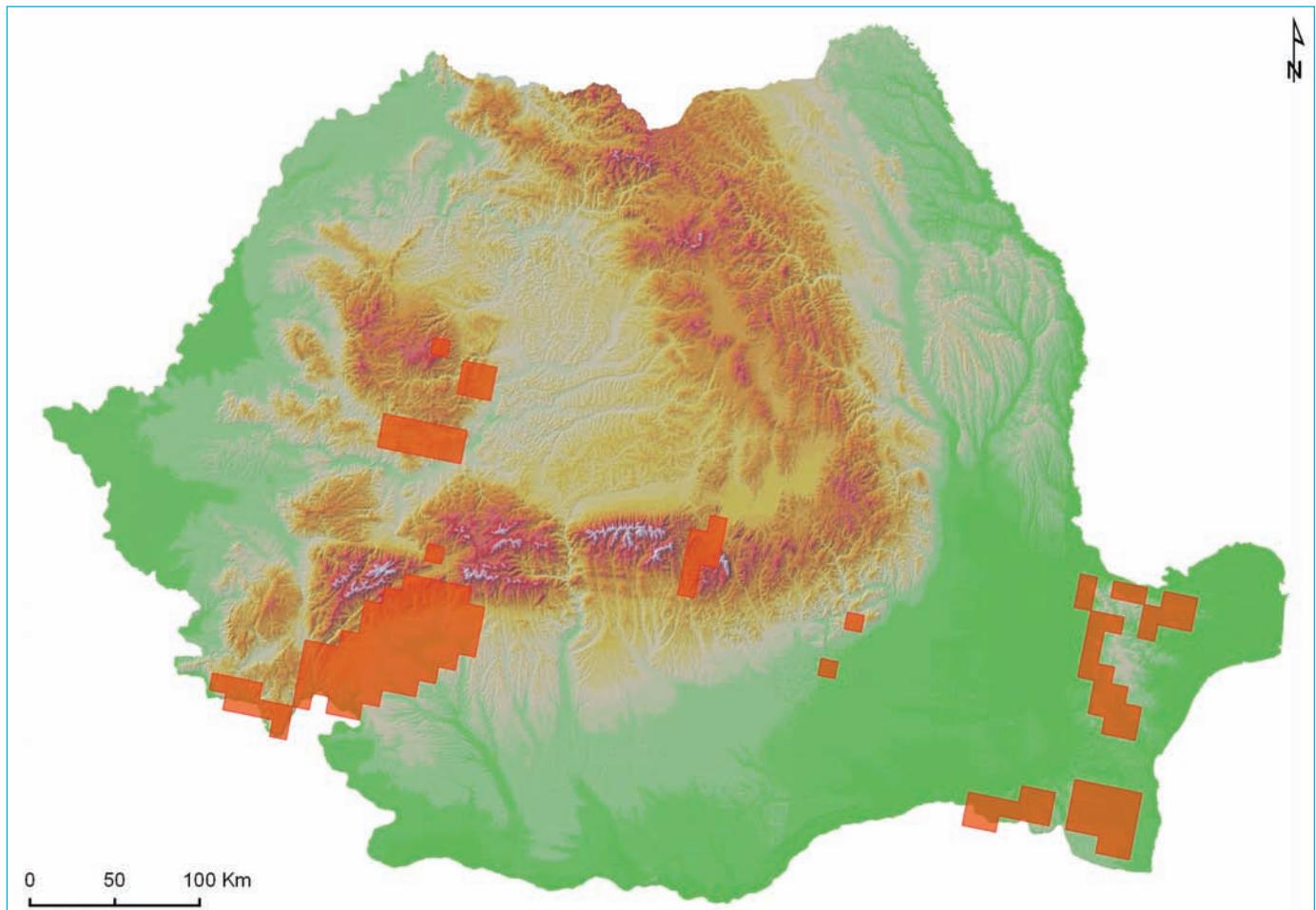
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat a carierelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate, de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor-hrană și bioacumularea acestor tratamente agricole care cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Reducerea folosirii insecticidelor, a fertilizatorilor pe bază de azot sau a altor substanțe toxice în zonele de hrănire a speciei.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire și în zonele intens folosite de către păsări.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la biologia speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FÂSĂ DE CÂMP - TAWNY PIPIT

Anthus campestris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: Anthus

SPECIA: *Anthus campestris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Anthus campestris are două subspecii: *A. c. campestris* (Linnaeus, 1758) și *A. c. griseus* (Nicoll, 1920). Subspecia nominală este distribuită în palearcticul de vest, vestul și nordul Iranului, spre sud prin vest-nord-vestul Siberiei și Kazahstanului la est până la Omsk. Este larg răspândită în Europa. În România cuibărește în regiuni de câmpie. Iernează în Africa, în Valea Nilului.

POPULAȚIE

Specia este larg răspândită în Europa, populația cuibăritoare fiind formată din 1.000.000-1.900.000 perechi. Mărimea populației a scăzut drastic între 1970 și 1990 și, deși lipsesc date importante din Spania și Rusia, tendința de scădere s-a continuat și în următoarea decadă în toată Europa, inclusiv și populația semnificativă din Turcia. Totuși, acest declin este compensat de mărimea mare a populației globale. În România cuibăresc 150.000-220.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă solul uscat, dar nu arid, în zonele situate la latitudini mijlocii, de la țărmurile Mării Mediterane și stepă până în regiunile temperate. Evită terenurile abrupte și stâncoase, vegetația înaltă și joasă. Habitatele preferate sunt mai răspândite în zonele de câmpii continentale însorite, dar local habitatul lor ajunge și la altitudini de 2.600 m în Armenia. În Germania se înmulțește pe terenuri arabile nisipoase și pe maluri nisipoase de râuri, lacuri; habitate similare sunt ocupate în alte regiuni din vestul Europei. În nord-vestul Africii colonizează pante uscate și platouri până la altitudinea de 2.400 m, fiind o specie abundentă în Munții Atlas deasupra liniei copacilor, până la altitudinea de 3.000 m. Alte referiri includ dune de nisip din regiunile costiere, albiile râurilor secate, margini de drumuri, podgorii și dealuri uscate. Iarna, în Africa se accentuează preferința pentru solul arid; astfel specia este comună în zone costiere, stepă, tufărișuri de Acacia și în zo-

nele goale ale zonei de tranziție dintre savanele uscate și desert, chiar și pe marginea desertului; se asociază frecvent cu turmele de bovine.

Se hrănește de pe pământ, predominant cu insecte (*Orthoptera*, *Isoptera*, *Odonata*, *Mantodea*, *Coleoptera*), sau cu alte nevertebrate (*Mollusca*), precum și cu semințe; mai rar poate consuma și vertebrate mici (reptile). Longevitatea maximă cunoscută este de cinci ani. Petrece cea mai mare parte a timpului pe sol. Similar codobaturilor, își balansează coada.

Începe să cânte în aprilie și devine tăcută la începutul lui iulie. În timpul ritualului nupțial se ridică căntând, până la 30 m și descrie cercuri sau zboară ondulat. Este o specie teritorială și monogamă. În afara perioadei de cuibărit parțenerii sunt solitari. În partea centrală și sudică a Europei depunerea ouălor are loc din mijlocul lui mai până în iulie. Cuibul este amplasat într-o răclă superficială, de obicei sub plante, fiind construit de femelă din materie vegetală și captușit

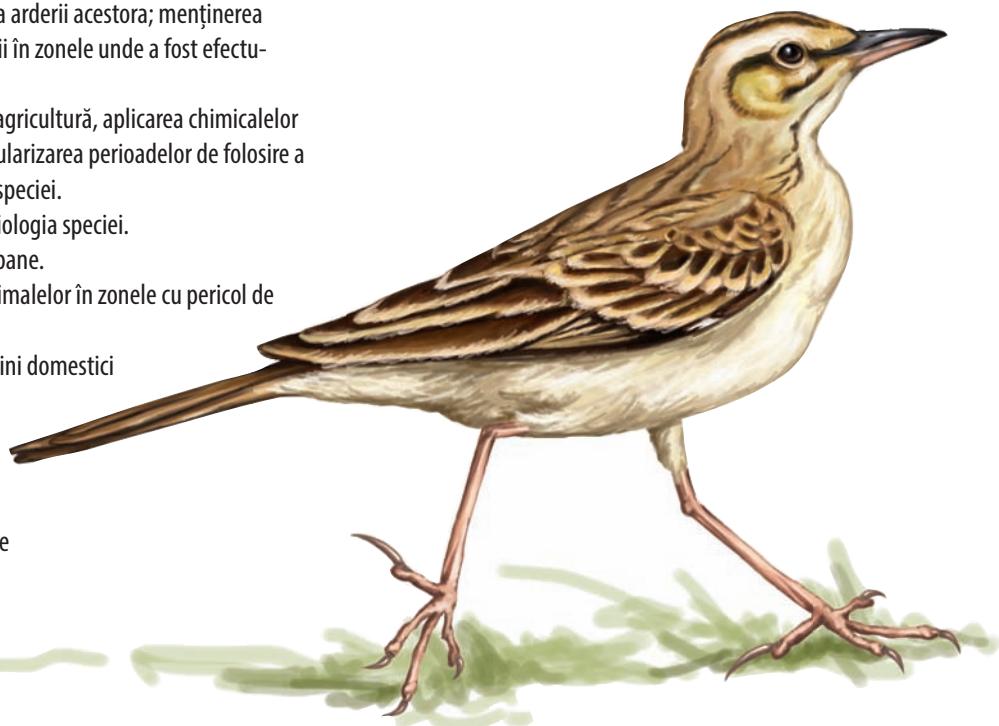
cu fire de păr sau lână. Are de obicei o pontă pe an (ocasional două) cu 3-6 ouă cu dimensiunea de 21,2 x 15,3 mm, care sunt clocite în special de femelă timp de 13-14 zile. În această perioadă masculul poate schimba frecvent femela la clocit. Puii părăsesc cuibul după circa 12-14 zile, însă sunt hrăniți în continuare de către părinți, încă 7-10 zile până devin zburători. Devin independenti la 4-5 săptămâni.

AMENINȚĂRI

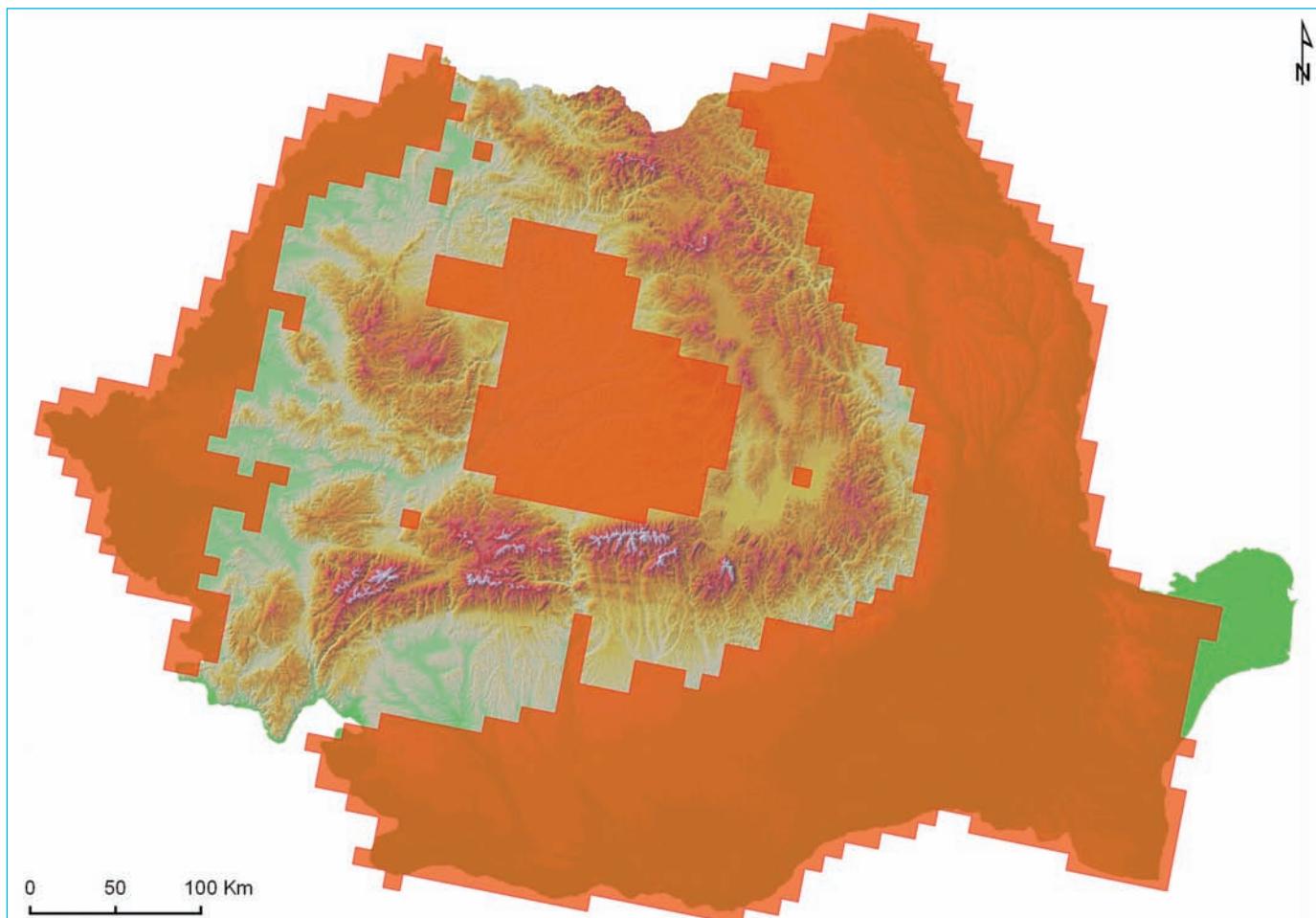
- Alterarea și pierderea habitatelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzată de schimbările folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemoase (păduri).
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufșurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solară în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FÂSĂ DE PĂDURE - TREE PIPIT

Anthus trivialis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: Anthus

SPECIA: Anthus trivialis

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Fâsa de pădure este o specie cu răspândire palearctică, cuibărind în majoritatea Europei, din partea de nord-vest a continentului (cu excepția Islandei, Irlandei și a sudului Spaniei) până la partea de est a Rusiei, în zonele temperate ale continentului asiatic, la sud de Siberia și la nord de China. Efectivele din Europa petrec iarna în Africa Subsahariană și în India. În România este răspândită în toată țara, lipsind din zonele de câmpie aflate în sudul Moldovei și al țării și din Dobrogea.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este extrem de mare (27.000.000-42.000.000 de perechi). În România cuibăresc aproximativ 500.000-900.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Printre habitatele folosite de specie se află marginea pădurilor de foioase și conifere, luminișurile, tăieturile cu copaci înalți, izolați, lizierele și zonele colinare sau cele de munte. Apare și pe pajiști cu tufărișuri și copaci, de la nivelul mării până puțin deasupra limitei copacilor, ajungând până la înălțimea de 2.300 m în Alpi. În timpul migrației folosește habitate asemănătoare, dar și zone mai deschise. Deși cuibărește și își caută hrana pe sol, la fel ca și celealte specii de fâse, este unică prin preferința pentru prezența copacilor în locurile de cuibărit, folosind crengile acestora ca loc de marcare a teritoriului prin cântec sau ca punct de observație. Consumă de obicei insecte, pe care le procură de pe sol sau de pe vegetație.

Perioada de reproducere începe la sfârșitul lunii aprilie și durează până în luna august, specia având adeseori două, mai rar trei ponte pe an. Este monogamă – ocazional poligamă – și territorială. Are un zbor nupțial foarte caracteristic: pornește de pe creanga unui copac sau tufiș, în unghi de circa 60°, iar din punctul cel mai înalt

(25-30 m) coboară lent, cu aripile deschise, ca o parapantă, și cu picioarele atârnând. Aterizează în punctul de pornire sau undeva în apropiere și în scurt timp reia spectacolul. Cuibul este construit de femelă din mușchi și fire de iarbă uscate și este bine ascuns în iarbă. Punta formată din 4-8 ouă este cloicită numai de femelă timp de 12-14 zile, iar puii sunt hrăniți de ambele sexe, părăsind cuibul după 12-14 zile. Cuibul este frecvent parazitat de cuc (*Cuculus canorus*). Deseori sunt depuse două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

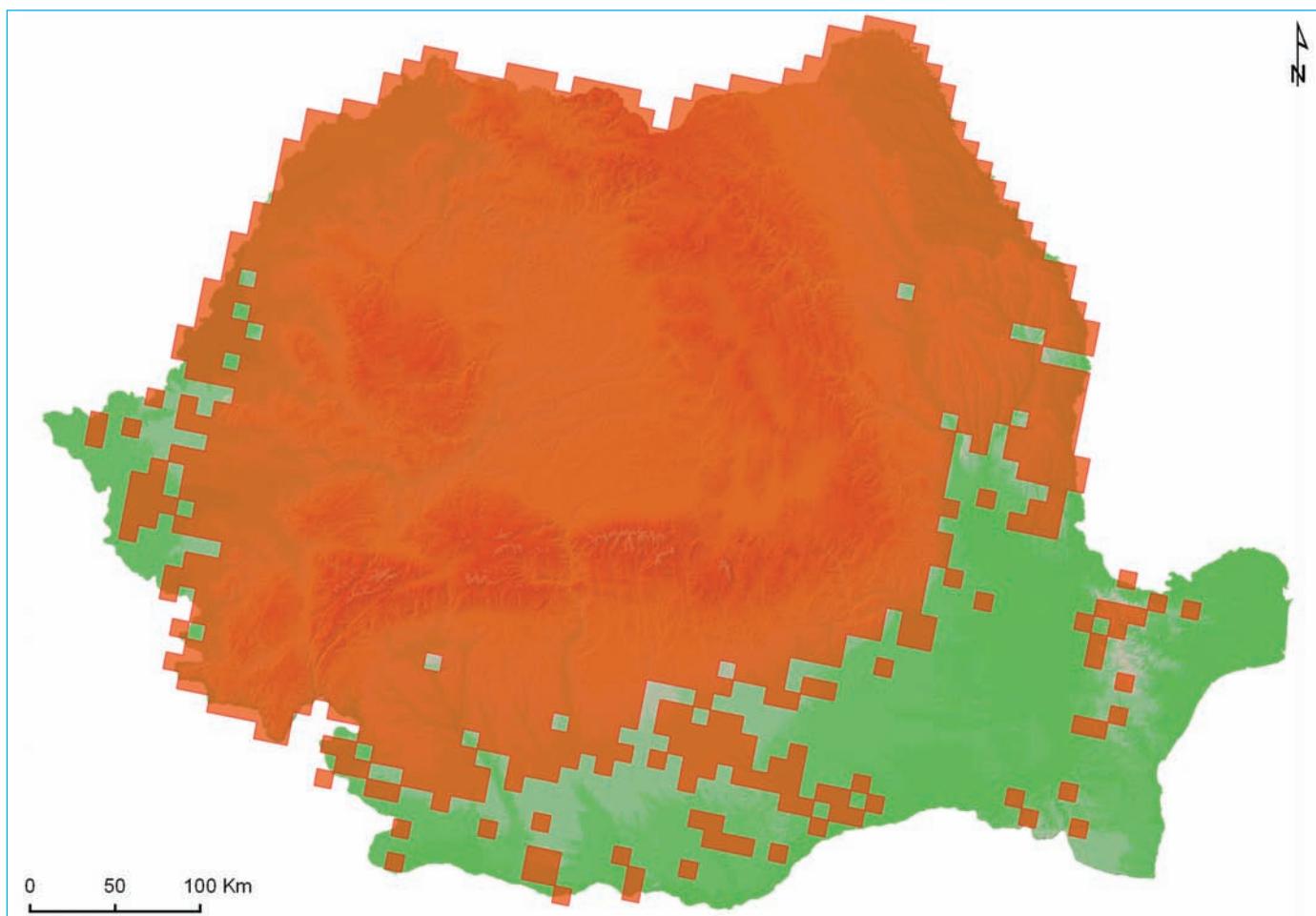
- Alterarea și pierderea habitatelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzată de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnioase (păduri).
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemninoase, inclusiv zone uscate și culturi de rotație de leguminoase.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusiv arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FÂSĂ DE LUNCĂ - MEADOW PIPIT

Anthus pratensis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: Anthus

SPECIA: *Anthus pratensis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie frecvent întâlnită în partea de nord a Europei, dar și în Asia de Nord-Vest, de la sud-estul Groenlandei și Islandei la est de Munții Ural din Rusia. Spre sud arealul de reproducere coboară până la sud de centrul Franței și de România; există, de asemenea, o populație izolată în Munții Caucaz. Cele mai multe populații sunt migratoare, iernând în sudul Europei, Africa de Nord și în Asia de Sud-Vest. Este o specie rezidentă în Irlanda, Marea Britanie, precum și în zonele învecinate din Europa de Vest. Însă chiar și în aceste țări multe păsări efectuează

deplasări locale în timpul iernii până în zonele de coastă sau câmpii.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare în Europa este mare (7.000.000-16.000.000 de perechi). Populația cuibăritoare în România este estimată la 5-20 de perechi, aceste date reprezentând probabil o subestimare a efectivului cuibăritor.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Fâsa de luncă este o specie care trăiește în habitate deschise, necultivate sau pe care se prac-

tică o agricultură de mică intensitate. Deși este o specie care se hrănește întotdeauna pe sol, necesită prezența în habitat a unor puncte de observație înalte, cum ar fi arbuști, garduri sau linii de electricitate. Consumă în primul rând insecte și alte nevertebrate, cea mai mare parte dintre prăzi având sub 5 mm lungime. Mănâncă, de asemenea, semințe de ierburi, rogoz, papură, dar și fructe de pădure, la hrana de origine vegetală recurgând în special în timpul iernii, atunci când insectele sunt mai greu accesibile.

Este o specie monogamă, care depune o singură pontă pe an. Populațiile din centrul și vestul Europei (și mai rar în nord), pot avea două și chiar trei ponte într-un an. Este o specie teritorială, cu densități de reproducere care variază de la 80 de perechi/km² în nordul Scandinaviei, la 5-20 perechi/km² în păsunile aflate în sudul arealului de cuibărire. Poate ajunge și la o singură pereche/km² în terenurile arabile.

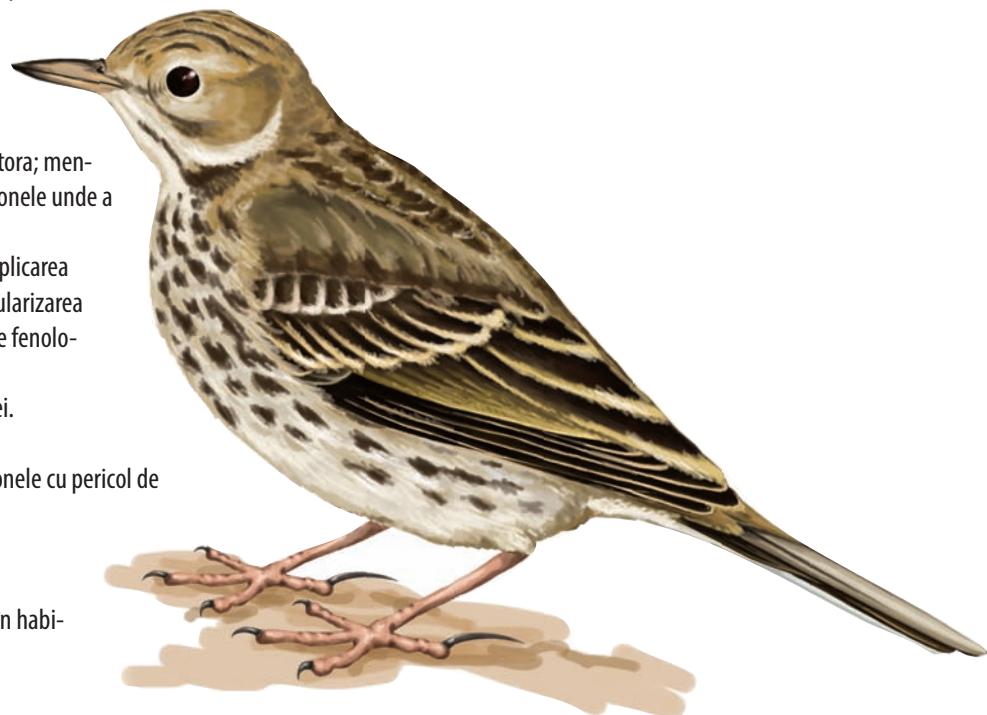
Cuibărește pe terenuri ieroase, cu vegetație de talie mică, pășuni, pajisti, zone litorale. Cuibul este amplasat pe sol, fiind bine ascuns în vegetația deasă. Femela depune 2-7 ouă (cel mai adesea 3-5) pe care le cloște timp de 11-15 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și pot zbura din cuib după 10-14 zile de la eclozare. Această specie este una dintre cele mai importante gazde pentru ouăle de cuc, fiind, de asemenea, una dintre cele mai frecvente specii-prădă pentru șoimi și ereti.

AMENINȚĂRI

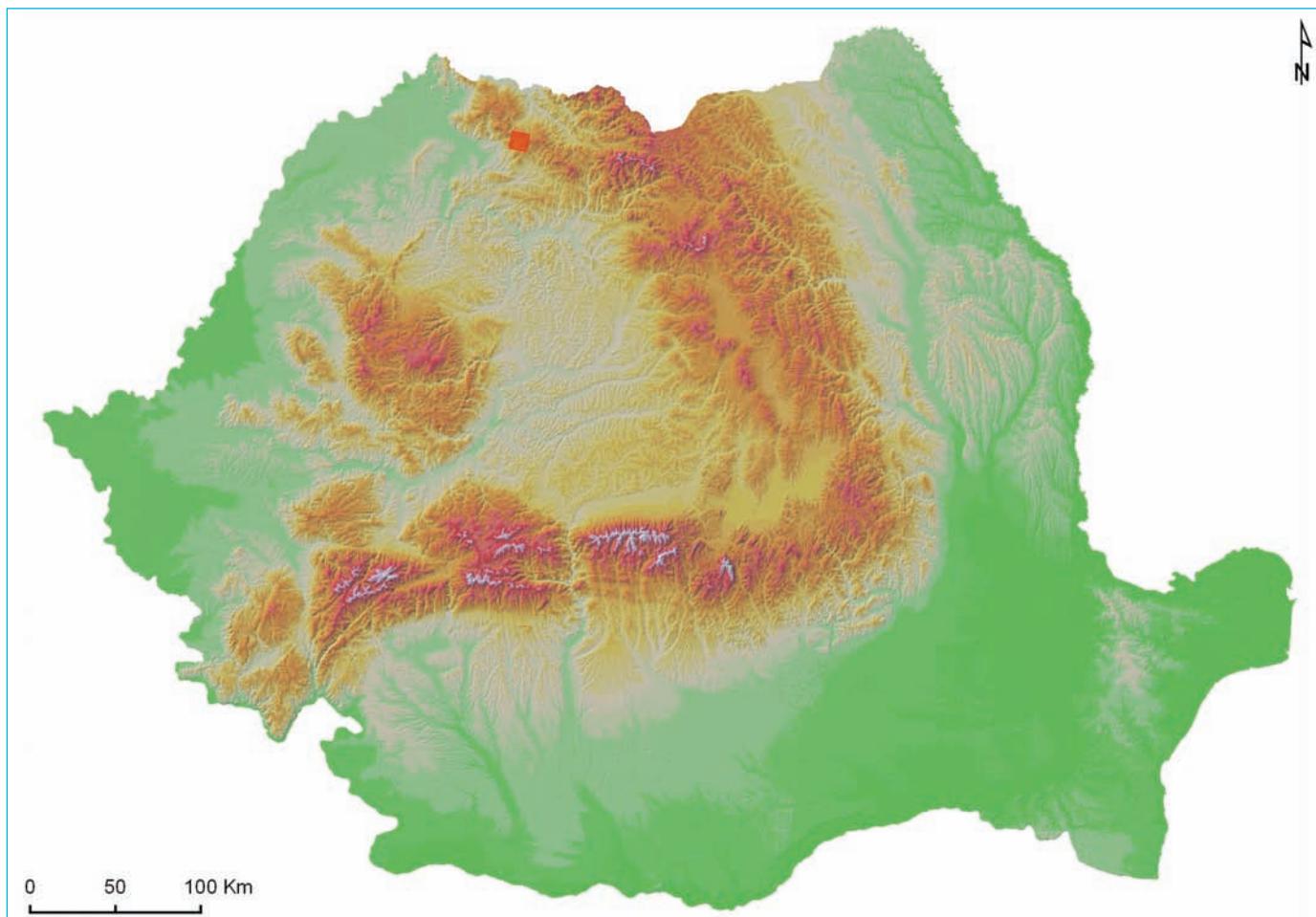
- Alterarea și pierderea habitatelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzată de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnioase (păduri).
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnicioase.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FÂSĂ ROȘIATICĂ (FÂSĂ CU GÂT ROȘU) - RED-THROATED PIPIT

Anthus cervinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: Anthus

SPECIA: *Anthus cervinus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie caracteristică regiunilor boreale, cuibărind în nordul îndepărtat al Europei și în nordul Asiei, la nord de Cercul Polar de Nord (cu excepția Peninsulei Kamceatka), dar și în nord-vestul extrem al Statelor Unite ale Americii (Alaska). Migrează pe distanțe lungi, deplasându-se pentru iernare în Africa (mai ales la sud de Sahara), Asia de Sud și Est și coasta de vest a Americii de Nord.

Există două zone de iernare principale; păsările cuibăritoare din Europa și Asia iernează în Africa Subsahariană, iar cele din Siberia și America de Nord iernează în China, la sud de râul Yangtze, în Thailanda, Cambodgia și în nordul Indoneziei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare în Europa este formată din 1.000.000-3.900.000 de perechi. În România nu se cunoaște efectivul populației cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Zborul acestei mici fâse este puternic și direct, cu sunete caracteristice de chemare. Este o specie insectivoră, ca toate fâsele, însă consumă ocazional și semințe. Longevitatea cunoscută a speciei este de 4,5 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Este o specie monogamă. Cuibărește în lunile iunie-iulie în mlaștini cu sălcii și rogozuri. Masculii ajung înaintea femelelor și își stabilesc teritoriile, pe care le marchează prin zboruri și cântece teritoriale. În zborul nupțial masculul se ridică până la înălțimea de 20 m, după care planează până la sol. Cuibul este construit pe sol, de multe ori pe lângă smocuri de iarba, pe pășuni sau pe un delușor dintr-o mlaștină. Inițial, masculul realizează o mică excavăție în sol, în care femela construiește ulterior cuibul. Aceasta este confecționat din ierburi uscate și rogozuri, având o căptușelă moale de fire de blană, cel mai adesea de ren. Femela depune 4-6 ouă pe care le cločește singură timp de aproape două săptămâni. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și pot părăsi cuibul aproximativ 12 zile mai târziu. Depune o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbările folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemoase (păduri).
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștilor în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și căini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

FÂSĂ DE MUNTE - WATER PIPIT

Anthus spinoletta

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: Anthus

SPECIA: *Anthus spinoletta*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia are o distribuție palearctică, cuibărind în zonele montane din Eurasia. Este o specie migratoare, efectivele din Europa petrecând iarna în partea de vest și sud a Europei și în zonele nord-vestice ale Africii. În țară cuibărește în Carpați, și o parte din efectivele europene petrec iarna în Delta Dunării și în Dobrogea.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare în Europa este mare (peste 640.000 de perechi) și a fost stabilă în anii 1970-1990. Cu toate că specia a scăzut în anumite țări (notabil în Rusia) în deceniul următor, efectivele au rămas stabile în majoritatea distribuției – inclusiv cele semnificative în Elveția și România – și probabil au scăzut numai puțin pe scală globală. Populația cuibăritoare în România este estimată la 160.000-190.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în pășuni alpine și pajiști montane cu vegetație scundă și cu roci, arbuști sau copaci izolați, de obicei cu zone umede, aflate adeseori pe versanți montani. În timpul iernii poate fi observată pe sărăturile din zona coastelor, în lagune și mlaștini, pe malurile cu vegetație ale râurilor și lacurilor, la stații de epurare sau pe terenuri arabile.

Dieta este alcătuită în principal din nevertebrate și părți de plante (fructe și semințe). Se hrănește îndeosebi pe pământ, însă ocazional sare în aer pentru a prinde insectele zburătoare.

Perioada de cuibărit la efectivele din Europa începe la sfârșitul lunii aprilie și durează până la începutul lunii iulie, specia având una sau chiar două ponde pe an. Este o specie monogamă, dar ocazional poligină sau poliandră. În timpul cântecului în zbor masculul se înalță diagonal la 10-30 m înălțime, parurge un cerc sau arc de cerc și coboară cu zbor lent și ondulat. Cuibul este realizat îndeosebi de către femelă, câteodată ajutorul masculului, fiind amplasat pe pământ, de obicei ascuns în vegetație; este construit din

iarbă, frunze sau mușchi și este căptușit cu materiale mai fine și păr. Punta este formată din 4-6 ouă și este cloșită numai de femelă timp de 14-15 zile. Puii sunt hrăniți la început de către mascul, apoi de către ambii părinți și părăsesc cuibul după două săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzată de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.

- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

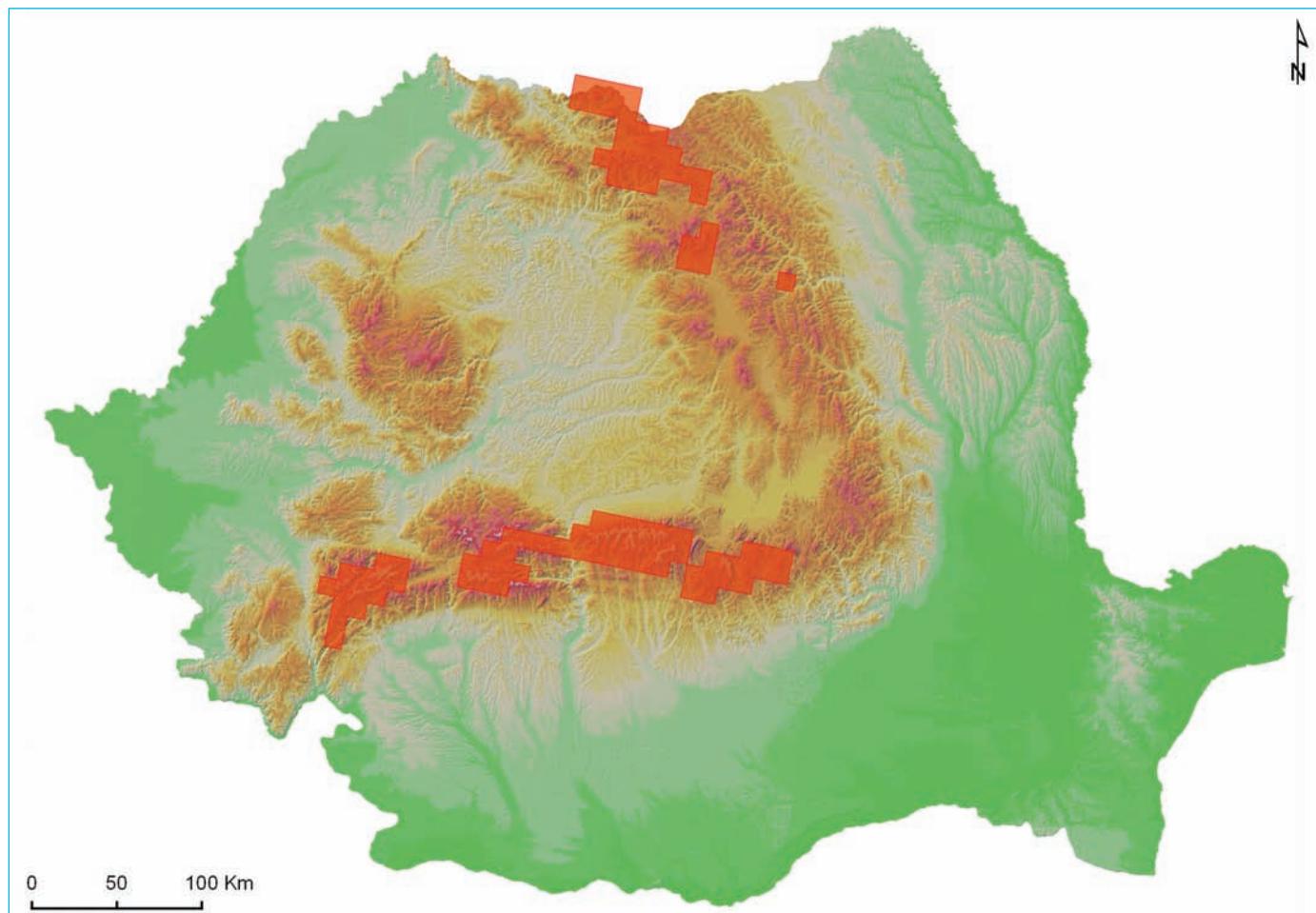
- Interdicția împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnoase (păduri).
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.

- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adekvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Evitarea fragmentării habitatelor de stepă prin structuri liniare.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODOBATORĂ GALBENĂ - YELLOW WAGTAIL

Motacilla flava

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: Motacilla

SPECIA: Motacilla flava

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Codobatura galbenă este o specie larg răspândită în palearctic, cuibărind în toată Eurasia, cu excepția teritoriilor extrem nordice sau sudice (nu are populații cuibăritoare în partea de nord a Siberiei, în Peninsula Arabă și cea Indiană și în majoritatea Chinei). În partea de sud a Asiei apare numai în afara perioadei de reproducere, iarna migrând la sud de Sahara și în regiunea Indo-Malaysiană. În România cuibărește în toată țara cu excepția Carpaților.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare în Europa este foarte mare (7.900.000-14.000.000 de perechi) și a fost stabilă în anii 1970-1990. Cu toate că în deceniul următor a suferit scăderi (cele mai mari fiind înregistrate în România), restul populațiilor-cheie (cele din Rusia, Belarus, Polonia, Ucraina și Bulgaria) au rămas stabile. Astfel, populația globală a suferit doar scăderi numeroase minore. Populația din țară a fost estimată la 850.000-1.700.000 de perechi și este în prezent în ușor declin.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în habitate deschise, precum păsuni, fânațe, terenuri arabile, mlaștini, păsuni în apropierea apelor sau a stațiilor de epurare; apare și în zonele defrișate, întinse în arealul nordic al răspândirii. Este frecvent văzută hrănindu-se în vegetația scundă a malurilor de râuri și în alte zone umede, însă apare frecvent și în zone xerică. De asemenea, poate fi văzută în jurul cîrizelor de vite sau de alte mamifere mari, mai ales în timpul migrației și al iernilor. În arealul vast ocupat de codobatura galbenă s-au dezvoltat mai multe subspecii, la care masculii diferă doar prin coloritul capului. În timpul migrațiilor realizează stoluri foarte mari, frecvent împreună cu codobatura de munte, *Motacilla cinerea*. Longevitatea maximă în libertate este de 8 ani și 8 luni.

Este o specie insectivoră, hrănindu-se în princi-

pal cu diptere, hemiptere, coleoptere, lăcuste, lepidoptere și furnici. Ocazional consumă și libelule, acestea fiind o sursă de hrană importantă având în vedere greutatea acestor insecte. Își procură hrana în trei feluri diferite: o culege de pe suprafața solului sau a apei, aleargă repede spre insecte și le prinde în momentul decolării sau sare în aer ca muscării. Frecvent este observată urmărind turmele de animale domestice care pasc și vânează insectele deranjate de acestea.

Migrează pe distanțe lungi; păsările din România probabil iernează în zona Sahel, la sud de Sahara. Primăvara primele grupuri de câteva exemplare apar în martie, separându-se apoi în perechi și începând cuibăritul în aprilie. Este o specie monogamă, singuratică și teritorială. Teritoriile acestei specii sunt mai mici (de până la 60 m), fiind apărate de alte exemplare din aceeași specie. Cuibul are formă de ceașcă și este construit îndeosebi de către femelă, din fire împletite de iarba, fiind căpușit la final cu păr de mamifere. Este amplasat foarte aproape pe pământ sau chiar într-o scobitură superficială a acestuia. O pereche depune două ponce pe an, fiecare fiind formată din 4-6 ouă, care sunt clocite 11-13 zile de ambii părinți, dar femela este cea care stă mai mult pe cuib. Ouăle sunt alb-gălbui, foarte fin și mărunt ornate cu puncte gri-maronii, astfel încât aproape că nu se mai vede culoarea lor de bază. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și păresc cuibul după 10-14 zile, devenind independenți peste câteva săptămâni. Cuibul acestei specii este frecvent parazitat de către cuc (*Cuculus canorus*).

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor, inclusiv din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

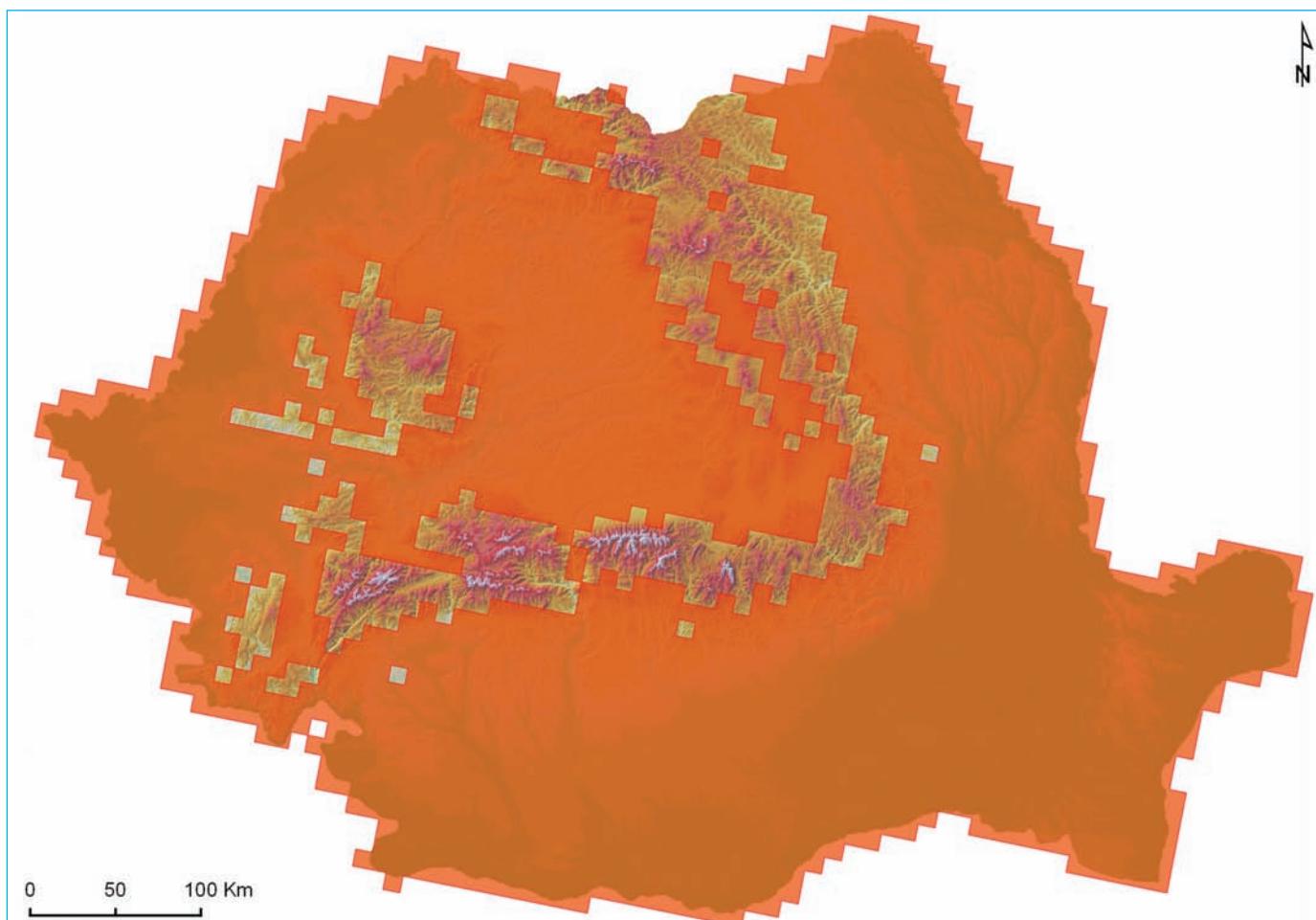
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnioase (păduri).
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnioase.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și a pârloagelor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al acestor terenuri în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Încurajarea creșterii extensive a animalelor în zonele cu pericol de înmulțire excesivă a tufișurilor.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Interzicerea realizării fermelor eoliene și solare în habitate de stepă.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea pajiştilor prin păsunat.
- Limitarea terenurilor irrigate, unde este posibil.

- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea păsărilor cauzată de drumuri este ridicată.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODOBATORĂ DE MUÑTE - GREY WAGTAIL

Motacilla cinerea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: Motacilla

SPECIA: Motacilla cinerea

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia are o distribuție largă în palearctic, cuibărind din Insulele Britanice și partea de nord, vest și sud a Fennoscandiei spre sud, în majoritatea Europei de Vest, până la Peninsula Iberică și insulele din Marea Mediterană, Maroc, din partea de nord a Algeriei spre zonele sudice ale Asiei până în Japonia. În România poate fi găsit în toată țara cu excepția zonelor de câmpie.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare (740.000-1.600.000 de perechi) și a fost stabilă în anii 1970-1990. Specia a rămas stabilă la nivel global și în deceniul următor, majoritatea efectivelor fiind stabile sau în creștere – inclusiv cea din România, estimată la 75.000-150.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește de-a lungul pâraielor și al râurilor montane cu roci sau bancuri expuse, adeseori în zone împădurite. Apare și lângă cursuri de apă de la altitudini mai reduse, chiar și lângă canale, acolo unde găsește cascade artificiale, stăvilarie, scociuri pentru mori sau porți de ecluză. În afara perioadei de reproducere vizitează mai multe tipuri de habitate, precum fermele, stațiile de epurare, drumurile forestiere, apărând chiar și în interiorul localităților. Limita altitudinală a cuibăritului este de 4.100 m în Himalaya. Longevitatea maximă în libertate este de 8 ani. Dieta este alcătuită în majoritate din insecte, mai ales larve și adulți de diptere (în special *Chironomidae*), rusalii (*Ephemeroptera*) și trichoptere, dar consumă și crustacee (*Gammaridae*), melci (*Gastropoda*) și păianjeni (*Arenaeae*). Aleargă și se strecoară cu abilitate

printre bolovanii din râurile repezi, adesea zburând pe loc deasupra apei în căutare de insecte, manifestând tendință de a sta la pândă pe crenigile aflate deasupra apei. Prada de talie mare este mai întâi lovitură de substrat și apoi înghițită. În Europa perioada de cuibărit este între aprilie și august, specia având două sau mai rar trei ponte într-un sezon de reproducere. Codobatura de munte este o specie monogamă și teritorială, având teritorii lineare de 200-1000 m. În timpul ritualului nupțial masculul cântă și bate din aripi de pe un punct înalt de observație. Cuibul este construit de ambele sexe din iarbă, rădăcini, mușchi și frunze, are formă de ceașcă și este căptușit la interior cu fire de iarbă uscată, rădăcini fine și păr de mamifere. El este amplasat în scobiturile din malurile pietroase ale cursurilor de apă sau printre bolovanii înconjurați de ierburi. Poate cuibării adeseori și sub poduri sau în con-

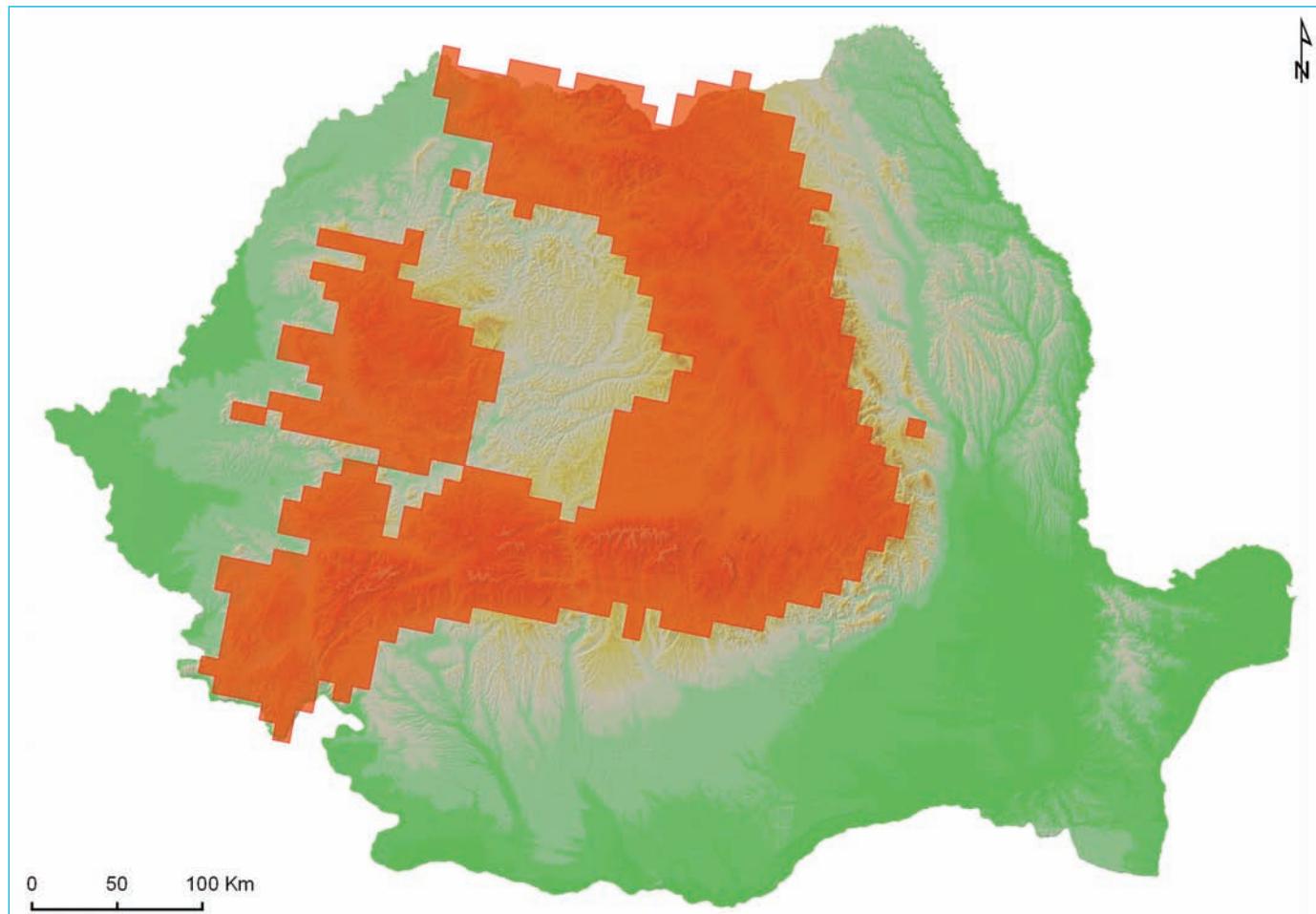
ducte. Ponta este formată din 3-7 ouă albe pătate cu dese puncte maronii și este cloșită de ambele sexe, îndeosebi cu participarea femelei. Incubația durează 11-13 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți în special cu insecte și părăsesc cuibul după 11-13 zile, după care mai sunt hrăniți timp de 2-3 săptămâni, câteodată numai de mascul, dacă femela pune deja a doua pontă. Dacă apare un prădător, părinții îl îndepărtează din zona cuibului, mimând rănirea prin tărârea unei aripi pe sol.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Prevenirea și controlul aruncării deșeurilor în jurul zonelor umede și eliminarea deșeurilor existente.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și hrănire.
- Interzicerea construirii de microhidrocentrale pe cursurile de apă din sectorul montan.
- Regularizarea activităților turistice și a pescuitului sportiv în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

CODOBATORĂ ALBĂ - WHITE WAGTAIL

Motacilla alba

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Motacillidae

GENUL: Motacilla

SPECIA: Motacilla alba

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia are o distribuție palearctică și cuibărește în aproape tot Eurasia, fiind absentă din zonele arctice în care izotermă lunii iulie este sub 4°C. De asemenea, lipsește în partea de nord a Africii, în munții din Maroc și în Alaska vestică. Este migratoare în mare parte a arealului, fiind rezidentă numai în zonele temperate din partea de vest a Europei și din bazinul mediteranean. Exemplarele din nordul Europei migrează îarna în jurul Mediteranei și în Africa tropicală și subtropicală, iar exemplarele asiatice migrează în Orientul Mijlociu, India, și Asia de Sud-Est. Păsările din populația nord americană iernează în Asia tropicală. În România cuibărește în toată țara, iar populațiile din sudul țării sunt rezidente.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare (13.000.000-26.000.000 de perechi), și a fost stabilă în anii 1970-1990. Cu toate că a suferit declinuri în Suedia, Finlanda și Letonia în deceniul următor, populațiile au rămas stabilă în majoritatea Europei, astfel încât în prezent specia este considerată a fi stabilă și pe scală globală. Efectivele din România sunt estimate la 350.000-700.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie foarte adaptabilă, ocupând teritorii într-o varietate de habitate în apropierea apelor, precum lacuri, râuri, pâraie, canale, estuar și coaste de mare. Poate fi întâlnită și mai de-

parte de ape, în localități, la ferme de animale, pe drumuri, aerodromuri, în parcuri, grădini sau în alte locuri unde găsește sol neacoperit și iarba scurtă. În contrast cu codobatura galbenă, această specie în general evită zia vegetația densă și înaltă, folosind aceste zone numai pentru înnoptare, timp în care poate fi observată în stufoare, tufișuri sau sere horticole. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 12 ani și 2 luni.

Consumă cu precădere insecte, hrana fiind procurată în trei feluri diferite: este culeasă de pe suprafața solului sau apei, este capturată alergând repede și prințându-o în momentul decolarei sau sărind în aer ca muscarii.

Primăvara apare repede după topirea zăpezii, începând cuibăritul în luna aprilie. Perechile monogame se formează numai pe timpul perioadei de reproducere, căteodată deja pe teritoriul de iernare. În această perioadă sunt teritoriale și folosesc același teritorii de cuibărit în ani consecutivi. Cuibul alcătuit din fire de iarba uscate, rădăcini și frunze este construit în cavitați naturale și artificiale (streșini de casă, printre țigle, în iedera de pe clădiri etc.). Pe interior cuibul este tapetat cu fire de păr, lână și pene. Ocupă cu succes și cuiburile artificiale cu intrare largă. Are două ponte pe an, fiecare fiind formată din 3-8 ouă netede și strălucitoare, de culoare albă, gri, alb-albăstrui sau gri-maro-nie. Acestea sunt incubate timp de 11-16 zile, iar puii vor fi apti de zbor la vîrstă de 16 zile. Atât cloacul, cât și hrănirea puilor sunt efectuate de cei doi părinți.

AMENINȚĂRI

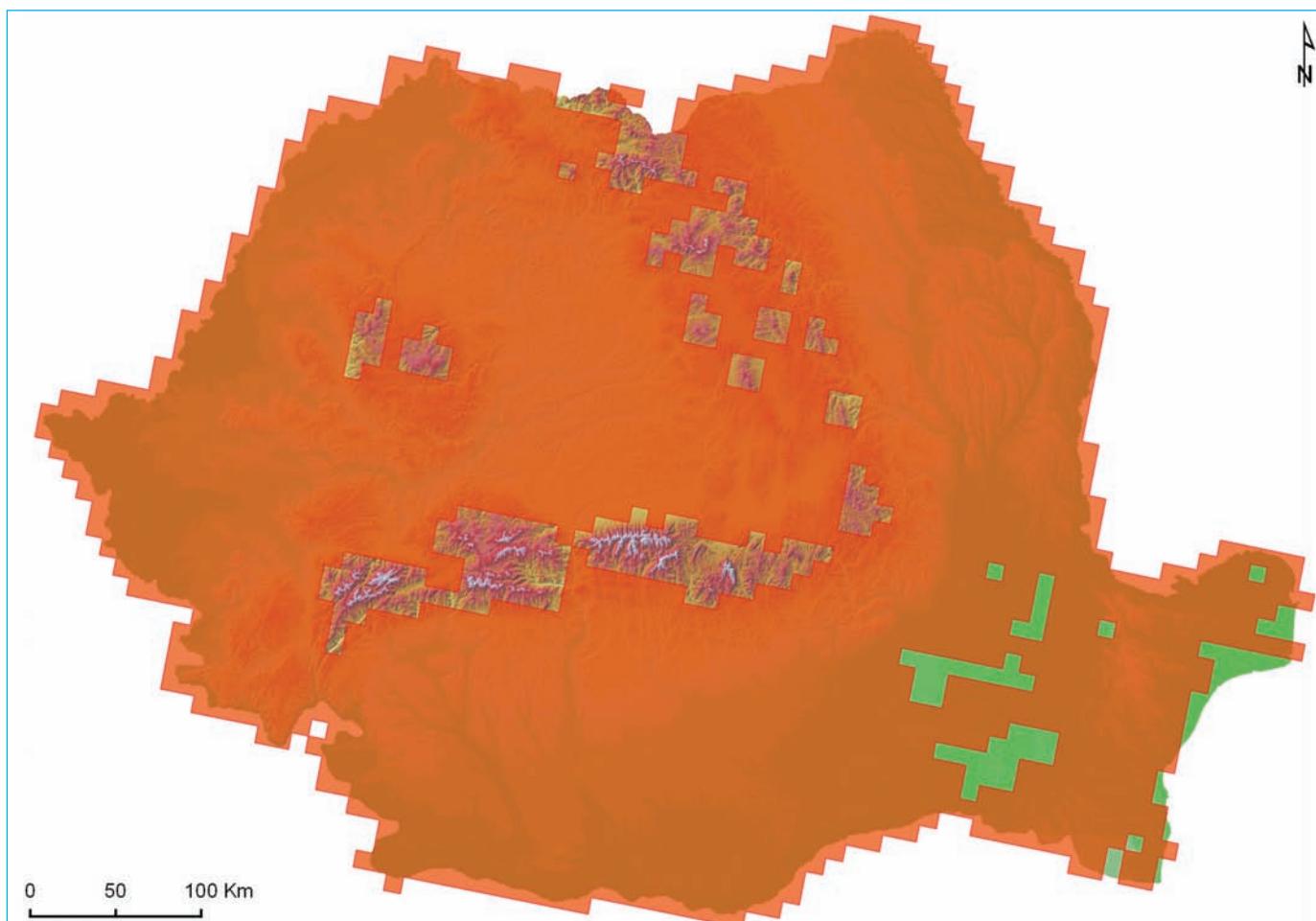
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole și a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminare prin produse agricole.
- Mortalitatea cauzată de structurile de irigație și de mașinile agricole.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea cultivării sub folie de plastic (sere) în zonele în care ar avea ca efect pierderea habitatului speciei de interes.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Limitarea terenurilor irigate, unde e posibil.
- Menținerea miriștilor și a pajîștilor și interzicerea incendierii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticuți.
- Menținerea pajîștilor prin păsunat.
- Identificarea și managementul zonelor unde mortalitatea păsărilor datorită drumurilor este ridicată.
- Interzicerea realizării fermelor solare și eoliene în habitate de stepă.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MĂTĂSARUL - BOHEMIAN WAXWING

Bombycilla garrulus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Bombycillidae

GENUL: *Bombycilla*

SPECIA: *Bombycilla garrulus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Mătăsarul este o specie cu distribuție circum-polară, care se reproduce în regiunile nordice ale Eurasiei și Americii de Nord. În Eurasia limita regiunii de cuibărit este dată de limita pădurilor boreale și de izoterma de 10°C. Foarte întâlnit în Finlanda, Peninsula Scandinavă și Rusia. Numărul păsărilor care migrează variază în funcție de hrana aflată la dispoziție și de numărul indivizilor din zonele de cuibărit. Multe

dintre păsări călătoresc spre Europa Centrală și de Est în fiecare an, rămânând în acele zone din octombrie până în martie.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este mare, între 130.000 și 700.000 de perechi, și a rămas stabilă din 1970. Specia nu se înmulțește în România.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește la marginea zonelor cu păduri de conifere sau păduri mixte. În timpul iernii poate fi văzut în parcuri sau în grădinile unde găsesc semințe, deseori chiar în orașe. Dieta este formată predominant din fructe, însă consumă ocazional și insecte. Se hrănește în timpul zilei, putând fi văzut în stoluri mari, de 50-300 de indivizi, care golește un copac de fructe și semințe în câteva minute. Specia este capabilă să metabolizeze al-

coolul etilic produs de fructele fermentate pe care le consumă, însă acesta poate duce și la grave intoxicații sau chiar la decesul păsării. În sălbăticie, durata medie de viață este de cinci ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Perechile monogame se formează în cadrul stolurilor de iarnă. Ritualul de curtere presupune salturi mici din partea partenerilor, unul spre altul, până când ciocurile li se ating, după care masculul oferă hrana femelei, înainte de a se îndepărta.

Cuibăritul are loc în perioada martie–iunie. Păsările nu sunt teritoriale. Cuibul este construit de către ambii parteneri, la o înălțime de 1,3–15 m de la sol, de cele mai multe ori în pini. Preferă pentru reproducere pădurile de conifere situate în apropierea cursurilor de apă. Cuibul are formă de ceașcă, fiind făcut din iarbă, crenguțe și mușchi și căptușit cu pene, paie sau păr de mamifere.

Femela clocește singură 5–7 ouă de culoare albă și cu dimensiuni de 24 x 18 mm. Incubarea are loc timp de 14–15 zile, în tot acest timp masculul hrănește femela care clocește prin regurgitarea hranei. Rareori femela părăsește cuibul pentru scurte perioade de timp. Ambii părinți hrănesc puii până când părăsesc cuibul, la 14–15 zile după eclozare. În tot acest timp masculul are o contribuție mai mare decât femela la hrănirea juvenililor. În primele zile hrana adusă la cuib este formată în principal din insecte, treptat fiind suplinită și chiar înlocuită total de diverse fructe.

Familia poate sta împreună chiar și până în toamnă. O pereche scoate un singur rând de pui pe an. După cuibărit ma-

rea majoritate a păsărilor se deplasează spre sud, însă această migrație nu are loc cu regularitate. Se pare ca această irregularitate în migrație este dată de variația cantitativă a surselor de hrana din ținuturile nordice, și nu de iernile grele, aşa cum se credea. Deseori migrează în stoluri mixte, alături de diferite specii de sturzi.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii în conformitate cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Menținerea subarbustului în pădurile exploatație, în special al exemplarelor de păducel (Crataegus sp.), care reprezintă una dintre sursele de hrana preferată de specie.
- Limitarea utilizării pesticidelor.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

PESCĂREL NEGRU - WHITE-THROATED DIPPER

Cinclus cinclus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Cinclidae

GENUL: *Cinclus*

SPECIA: *Cinclus cinclus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia are numeroase populații separate care trăiesc în zonele muntoase din Europa (din Irlanda, nordul Norvegiei, Iberia, centrul și sudul Europei până în Italia și Grecia, Urali și Caucaz), Africa de Nord, Turcia, Asia Centrală (până în Tibet) și China de Vest. În general este o pasare sedentară, dar unele păsări scandinave iernează în statele baltice, Polonia, regiunile adiacente din Rusia, iar populația din munții Urali pare a fi parțial migratoare.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată între 170.000 și 330.000 de perechi cuibăritoare, iar cea din România este situată între 10.000 și 20.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pescărelul negru este răspândit pe cursuri râurilor

lor repezi de munte din zona pădurilor de conifere și a celor mixte. Ocasional, poate fi observat pe malurile lacurilor din zonele stâncoase.

Se hrănesc în principal cu nevertebrate acvatice (crustacee, insecte etc.). Consumă și icre, alevini și pești mici. Prada este prinsă din albia râurilor, pasarea intrând parțial sau chiar total sub apă. Este o pasare teritorială, care locuiește în prechi, de-a lungul râurilor. Cântecul este un cîrripit melodios, murmurător; ambele sexe cântă. Emite un puternic penetrant „zit-zit”.

Sunt, de obicei, păsări monogame, rar poligame. Cuibul este situat în apropierea sau deasupra apei, în adâncituri de mal, în crăpăturile stâncilor, printre rădăcinile copacilor de pe mal, într-o nișă sau pe construcții artificiale (o ieșitură sub un pod, în canalele de scurgere). Adesea el este amplasat în spatele căderilor de apă, mai rar pe pietre în mijlocul apei sau, în caz de mari inundații, pe copaci. Cuibul este o construcție spațioasă, bombată, al-

cătuță din mușchi și tulpini de iarbă, căpușită cu frunze uscate și acoperită cu mușchi pentru o foarte bună camuflare în mediu. Acoperișul, deosebit de bună camuflare în mediu. Acoperișul, deosebit de bună camuflare în mediu. Cuibul este construit de ambele sexe. În el femela depune 1-7 ouă, de obicei, 4-6, câte unul pe zi, începând de la sfârșitul lui martie până la începutul lui aprilie. O pereche poate avea frecvent două ponte pe an, mai rar trei. Ouăle sunt netede, mate, albe, nemarcate, fusiforme, puternic ascuțite către capătul îngustat. Incubația lor durează 12-18 zile, de obicei, 16 zile. Cloșete numai femela.

Puii sunt nidicoli; ei rămân în cuib o perioadă de 19-25 de zile și sunt îngrijiti de ambii părinți. Înainte de a fi capabili să zboare, puii pot însoțea și se pot scufunda. Pe cap și pe spate au pufoane lungi, des, de culoare gri-închis, gâtul este galben-portocaliu, iar umflătura marginală a ciocului este galben-albicioasă.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea și gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

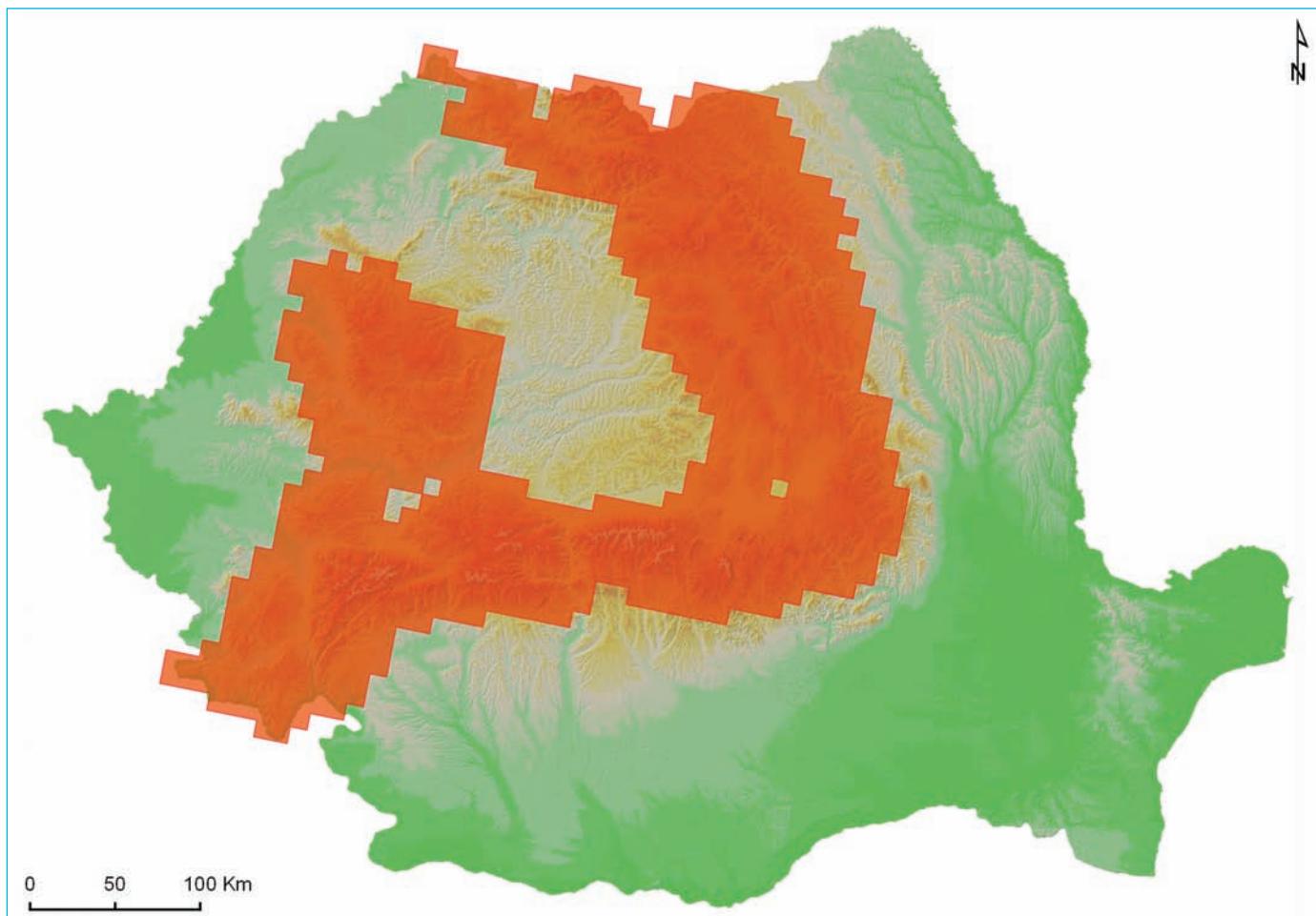
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor în zonele ripariene.
- Prevenirea și controlul aruncării deșeurilor în jurul zonelor umede și eliminarea deșeurilor existente.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și hrănire.
- Regularizarea activităților turistice și a pescuitului sportiv în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

OCHIUL BOULUI - WINTER WREN

Troglodytes troglodytes

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Troglodytidae

GENUL: *Troglodytes*

SPECIA: *Troglodytes troglodytes*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie cu o distribuție largă atât în Europa, cât și în Asia Centrală și de Est, în nord-vestul Africii și în America de Nord. Lipsește numai din partea nordică a Scandinaviei.

POPULAȚIE

Este o specie comună cuibăritoare din Europa, acest continent acoperind un sfert din arealul de răspândire. Populația europeană este foarte mare, de 23.000.000-40.000.000 de perechi și a fost stabilă între 1970 și 1990. O creștere moderată a fost observată în general în țările europene între anii 1990 și 2000, iar în prezent efectivele europene sunt considerate astfel a fi în siguranță. Populațiile mai mari din Europa se află în Polonia, Anglia, Rusia, Germania, Spania și Franța. În România se apreciază că sunt între 270.000 și 540.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește la altitudini mijlocii, însă ocazional, în anumite regiuni, pot fi observate perechi clocitoare și la altitudini mai mari. Arealul de cuibărit se întinde din zona mediteraneană prin cea temperată până la cea boreală, cu o tendință mai mult oceanică decât continentală, unde temperaturile sunt între 10 și 20°C în luna iulie, evitând astfel temperaturile extreme de frig și de căldură. Ocazional apare și peste limita pădurilor, chiar și la altitudini de peste 2.000 m, dar de obicei preferă zonele de câmpie și de deal, unde vegetația oferă locuri ideale pentru a cuibări și a aduna hrana. Este o specie a pădurilor umede de conifere cu coronament bogat, deși apare și în alte tipuri de păduri, cele de foioase sau mixte, unde găsește vegetație densă. De cele mai multe ori apare lângă malurile argiloase sau stâncoase ale apelor curgătoare cu vegetație bogată, printre rădăcinile copacilor dărâmati de vînt, lângă râpe, cavități stâncoase sau chiar și în apropierea cabanelor de vacanță, unde găsește locuri cu grămezi de crengi și tufteri. În cadrul arealului de răspândire sunt pă-

sări migratoare, parțial migratoare și sedentare. Populațiile continentale fac mișcări de lungă și scurtă durată, zburând în direcția nord-sud sau de la altitudini mari la cele joase. Populațiile sudice de obicei sunt sedentare. Deși este o pasăre de talie foarte mică, este foarte energetică și dispune de un glas puternic. Atinge în libertate longevitatea maximă de 7 ani. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește cu insecte mărunte sau ouăle acestora și păianjeni. Aceste nevertebrate sunt adunate din vegetația densă, printre rădăcini sau în grămezi de crengi. Iarna consumă și semințe de iarbă.

Masculii sunt teritoriali, atrag femelele cântând la începutul perioadei de reproducere. Un mascul poate cuibări cu mai multe femele în același timp, specia fiind poligină. Cuiburile sunt construite în cavități naturale, de obicei nu

foarte departe de la suprafața solului. Cavitățile ocupate se află între rădăcinile copacilor dărâmati, la rădăcinile copacilor de-a lungul malurile abrupte ale apelor curgătoare, în buturugi putrezite, în scorburile vechi ale ciocănitorilor etc. Masculul și femela construiesc cuibul împreună pe o platformă din crengi subțiri. Cuibul este închis, globular, cu o intrare îngustă și este clădit mai ales din fire de iarbă, plante ieroase, mușchi sau rădăcini și este căpușit la interior cu păr de mamifere sau pene. Masculul poate construi mai multe cuiburi care rămân neterminate. Femela depune și clocește în lunile aprilie-mai, timp de 12-16 de zile, o pontă formată din 5-6 ouă albe cu pete ruginii. Ambii părinți hrănesc puii, care părăsesc cuibul după aproximativ 19 zile după eclozare. De obicei specia depune două ponte într-un sezon de reproducere, în perioada aprilie-august.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma schimbării folosirii terenurilor.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

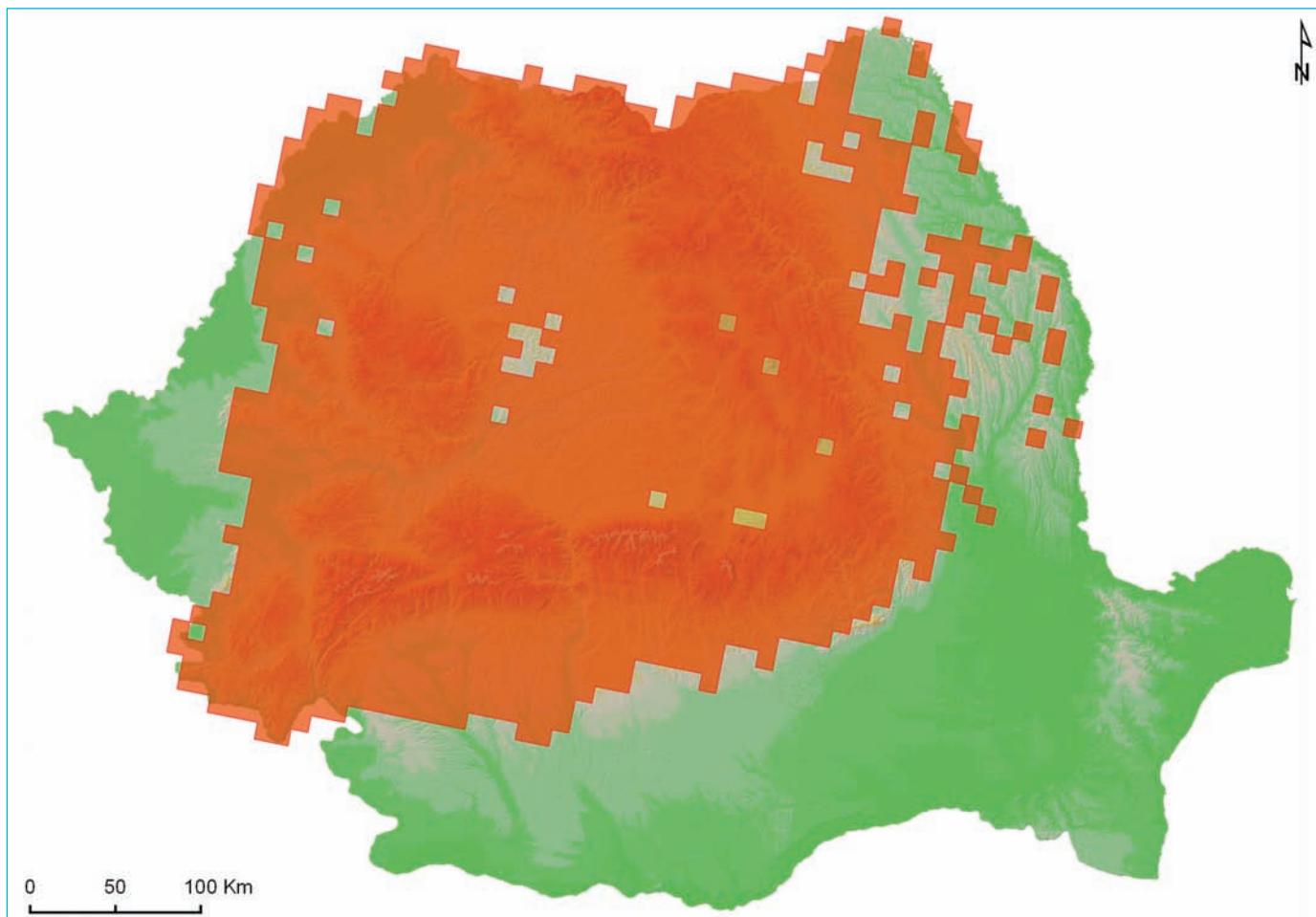
- Menținerea mîrîștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajîști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BRUMĂRIȚĂ DE PĂDURE - HEDGE ACCENTOR

Prunella modularis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Prunellidae

GENUL: *Prunella*

SPECIA: *Prunella modularis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Brumăriță de pădure este o specie larg răspândită în toată Europa, în Oriental Apropiat și în nordul Africii, unde frecventează pădurile cu subarboret bogat, desărurile, dar și parcurile, grădinile, plantațiile de conifere; în nordul continentului este prezentă în molidișuri și jnepe-nișuri. Este sedentară în vestul, sudul și parțial în centrul Europei, iar populațiile din regiunile aflate în nordul, parțial centrul și estul extrem al continentului sunt migratoare parțial sau chiar total migratoare. Cartierele de iernare ale speciei sunt situate în sudul continentului, în zona Mării Mediterane, în Oriental Apropiat și în nordul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată la 12.000.000-26.000.000 de perechi cuibăritoare și a fost stabilă în perioada 1970–1990. Deși s-a înregistrat un oarecare declin al efectivelor în Franță și Suedia în perioada 1990–2000, efectivele altor regiuni europene au înregistrat creșteri sau au fost stabile, astfel încât, în ansamblu, pe prezent, populația este stabilă.

Efectivul din România al acestei specii este considerat a fi stabil și important la nivel european, fiind apreciat la 200.000-400.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul specific al speciei este pădurea cu subarboret des, dar poate fi găsită și în parcuri, tufărișuri și tăieturi de pădure. Este o pasare iubitoare a pădurilor de conifere, mai ales a subarborelor din molidișuri și jnepe-nișuri, ajungând să cuibărească până la o limită altitudinală de 2.600 m. În România este prezentă în zonele împădurite cu subarboret des, prezente în special în zonele de munte. În timpul iernii se pot întâlni stoluri mari care ajung până la 100 de exemplare și chiar depășesc acest număr, acolo unde este identificată o sursă bogată de hrănă. Atinge în libertate longevitatea maximă de 20 ani și 8 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an. Brumăriță de pădure are un regim alimentar predominant insectivor, completat în perioada rece cu hrănă auxiliară formată din diferite semințe. Își caută hrana pe sol sau în vegetația

scundă. Vizitează frecvent hrănitorele instalate în timpul iernii.

Părăsește locurile de cuibărit în lunile septembrie-noiembrie și revin în martie-aprilie. Sezonul de reproducere ține de la începutul lui aprilie până la sfârșitul lunii iulie. Obiceiurile de împerechere ale acestei păsări sunt foarte interesante, prezentând toate sistemele de împerechere: monogamie, poliandrie și poliginie, fapt influențat probabil de calitatea habitatelor. În ritualul nupțial masculii au bătăi tipice de aripi, pentru a cucerii femela. Aceasta se reproduce și cu alți masculi, asigurându-se astfel că va avea mai multe ajutoare la creșterea puilor, deoarece, ulterior eclozării puilor, toți acești masculi vor aduce hrănă la cuibul femelei cu care s-au împerecheat. Cuibul este instalat de la nivelul solului până la înălțimea de 3 m, într-un tufiş sau copac Tânăr (de preferință un conifer). Acesta este confectionat din mușchi uscat și iarbă, având la bază câteva crengute. Interiorul lui este căptușit cu păr de cal, fire de iarbă și mușchi. De obicei specia depune 2 și chiar 3 ponte într-un sezon de reproducere, fiecare fiind formată din 4-7 ouă clocite timp de 11-12 zile de către femelă, care pleacă ocazional de la cuib pentru a se hrăni. Dimensiunea unui ou este de 19 x 15 mm, iar culoarea este albastru-pal. Puii ajung la maturitate în 12-14 zile, la îngrijirea puilor luând parte atât ambii părinți, cât și masculii cu care s-a mai împerecheat femela. Densitatea înregistrată la populațiile acestei specii din vestul Europei este de 4-6 cupluri/10 ha și peste 10 cupluri/10 ha la populațiile din Olanda și Germania. Deseori cuiburile acestei specii sunt parazitate de cuc (*Cuculus canorus*).

AMENINȚĂRI

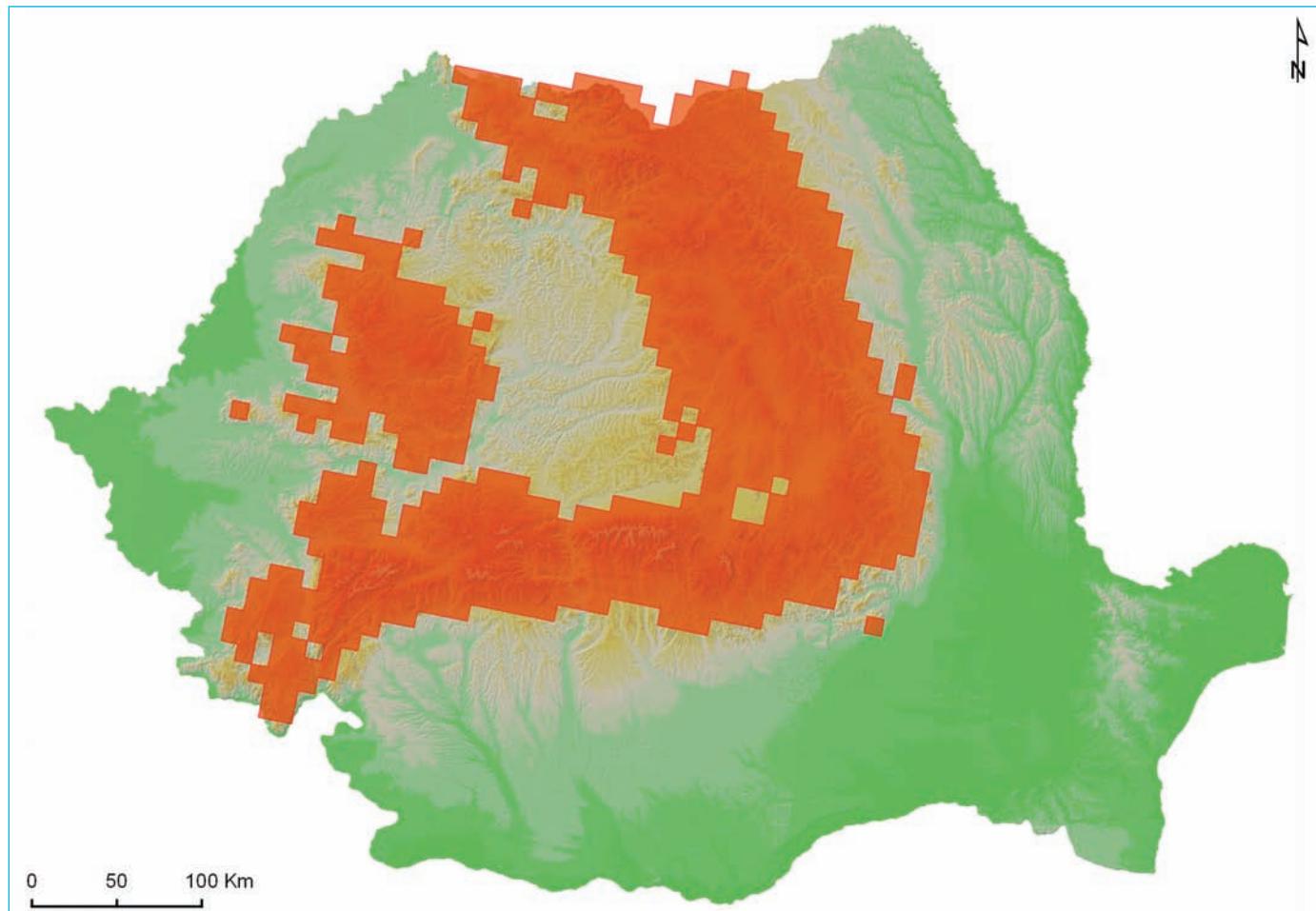
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în păduri-le exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BRUMĂRIȚĂ DE STÂNCĂ - ALPINE ACCENTOR

Prunella collaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Prunellidae

GENUL: Prunella

SPECIA: *Prunella collaris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Brumăriță de stâncă este o specie larg răspândită prin subspeciile sale în zonele muntoase din nordul Africii, în toată partea sud-vestică, centrală și sud-estică a Europei și în aproape toată Asia. Deși aria de răspândire este vastă, arealul speciei este destul de fragmentat datorită preferinței pentru zonele alpine înalte.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată la 100.000-180.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 25-49% din populația mondială. Efective populatonale importante se află în China, Taiwan, Japonia și Rusia. Chiar dacă lipsesc informațiile referitoare la tendințele unor populații importante, precum cele din Spania, Franța, Italia și Rusia, în celealte regiuni europene efectivele au fost stabilite în perioada 1990–2000. Astfel, în ansamblu populația este considerată stabilă și lipsită de amenințări majore. În România se estimează că există o populație stabilă de 3.000-10.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul specific al brumăriței de stâncă este reprezentat de golorile alpine și de zonele stâncoase cu vegetație joasă, care se află deasupra limitei superioare a pădurii. Cuibărește la altitudini cuprinse în general între 1.000 și 3.000 m, dar ajunge și la 4.000 m. La noi în Carpați este prezentă pe grohotișuri, în golori alpine și pe versanții stâncosi. Vârstă maximă atinsă în libertate este de 7 ani și 8 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Brumăriță de stâncă are un regim alimentar predominant insectivor, completat în perioada rece cu hrană auxiliară formată din diferite semințe. Hrana este culeasă de pe sol, dintre pietre, licheni sau mușchi, în vegetația ierboasă sau de pe zăpadă. Iarna poate fi văzută și în zone mai joase în căutare de hrănă, acolo unde se poate plimba prin vegetația ierboasă scundă pentru a căuta semințe; astfel este văzută frecvent în sta-

ținurile unde se practică sporturi de iarnă sau pe lângă cabanele montane.

Cuibărește în general în perioada mai–august. Este o specie monogamă, dar existența unor grupuri de 3-4 masculi și 3-4 femele într-un singur teritoriu sugerează obiceiuri de împerechere mai complexe, care sunt caracteristice speciilor poliginoadrice. Aceste grupuri sociale sunt dominate de un mascul alfa, care este de obicei reprezentat de cel mai în vîrstă dintre masculi. Femelele din grup caută să se împerecheze cu cât mai mulți masculi, indiferent de rang, chiar dacă masculul alfa se opune împerecherii lor cu ceilalți masculi subordonăți. Aceștia, de asemenea, caută să se împerecheze cu mai multe femele din grupul social din care fac parte. Femelele provoacă împerecherile, abordând un comportament prin care se ghemuiesc la pământ, aripile le tremură și își mișcă coada, expunându-și cloaca. Studii genetice au arătat că în cadrul unei ponte există o paternitate diferită a puilor, însă ouăle aparțin

cu siguranță doar acelei femele care a construit și cuibul. Cuibul este instalat de obicei în crăpături și fisuri din stânci, sub pietre, la baza unor tufe de vegetație, în locuri greu accesibile, care au expoziție însorită și sunt ferite de vânturi puternice. Este construit din materiale vegetale (iarbă și rădăcini subțiri) și este căptușit cu păr, pene, mușchi și licheni. Punta este formată de obicei din 3-6 ouă, aproape întreaga îngrijire parentală fiind asigurată de către femelă – se cam contrazice cu ce scrie mai jos. Incubația durează 14-15 zile, iar puii părăsesc cuibul după 14-16 zile, în acest timp fiind hrăniți intensiv aproape numai cu insecte. Masculii din grup oferă hrana puilor din mai multe cuiburi doar dacă s-au împerechat cu femelele respective; astfel, fiecare femelă este ajutată la creșterea puilor de 1-4 masculi din grupul social respectiv. Femelele depun 2 ponte într-un sezon de reproducere și manifestă atașament față de locul cuibului, la care revin în ani consecutivi.

AMENINȚĂRI

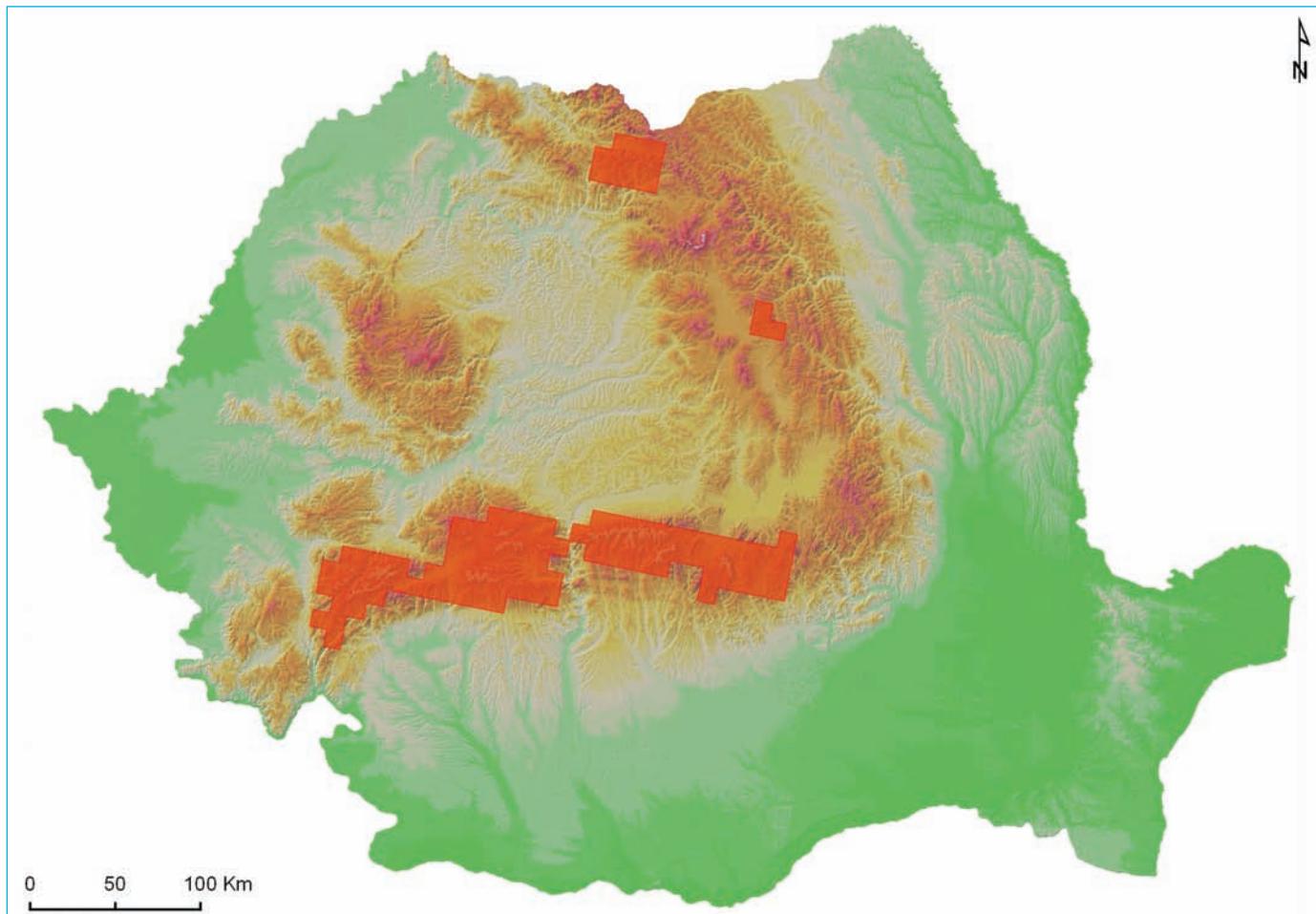
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Mortalitatea cauzată de prădători.
- Perturbarea cauzată de activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Prevenirea dezvoltării construcțiilor ce cauzează pierderi de locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Restricția autorizării noilor drumuri, piste sau alte elemente de infrastructură care cauzează fragmentarea habitatelor.
- Limitarea extinderii pârtiilor de schi, în stațiunile existente, de asemenea, limitarea construirii noilor pârtii îndeosebi în zonele unde specia este prezentă.
- Controlarea temporară a prădătorilor generaliști, care au un impact negativ asupra succesului de reproducere.
- Reglementarea activităților turistice și interzicerea circulației vehiculelor în zonele de importanță majoră pentru specie și în toate perioadele în care aceasta este prezentă.
- Evitarea suprapășunatului în habitatele importante pentru specie.
- Realizarea studiilor privind efectul schimbărilor climatice asupra populațiilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MĂCĂLEANDRU - EUROPEAN ROBIN

Erithacus rubecula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Erithacus*

SPECIA: *Erithacus rubecula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Măcăleandrul este o specie cu o mare aria de răspândire, care se întinde din Europa până în Siberia, nordul Africii și Turcia. Păsările din nordul și estul continentului migrează iarna spre sud-vest. Arealul de iernare se întinde din Marea Britanie în Spania și Maroc, precum și în sud-estul Europei. În România măcăleandrul este frecvent în toată țara, din câmpie până în zonele montane.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare a speciei în Europa este foarte numerosă, fiind estimată la 43.000.000-83.000.000 de perechi, ceea ce reprezintă 75-94% din populația globală.

În România populația cuibăritoare a speciei este apreciată la 1.854.000-2.670.000 de perechi și este considerată stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă zonele împădurite, grădinile, parcurile sau lizierele, în general zonele cu alternanță de deseșuri cu terenuri deschise. În nordul Europei preferă molidișurile și pădurile de amestec. Măcăleandrul este o pasăre retrasă, fără a fi sperioasă, uneori foarte curioasă. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește în principal cu diverse nevertebrate, cu semințe și boabe. Specie diurnă, însă se hrănește și noaptea acolo unde există surse de lumină artificială, sau atunci când lumina lunii este foarte puternică.

Păsările care migrează se întorc în februarie pentru reproducere. Pentru cuibărit alege habitatele umbroase, pe care le găsește în păduri, tufărișuri și parcuri și este considerată o pasăre comună în grădini, parcuri și păduri dese sau cu subarboret. Este o specie teritorială și monogamă. În timpul ritualului nupțial masculul hrănește femela.

Cuibul este amplasat în locuri variate, precum scorburile, rădăcina copacilor, fisuri din perete. El poate fi și suspendat, de regulă până la 1,40 m deasupra solului. Cuibul este construit de către femelă din resturi vegetale, iarba sau mușchi și este căptușit cu păr de animale și rădăcini subțiri. Depune de regulă două, mai rar trei ponte pe an, care sunt formate din 5-7 ouă. Mărimea medie a unui ou este de 20 x 15 mm. Clocitul este asigurat numai de către femelă, pe durata a 13-14 zile. Puii părăsesc cuibul după 12-15 zile de la eclozare, la creșterea puilor participând ambi părinți.

AMENINȚĂRI

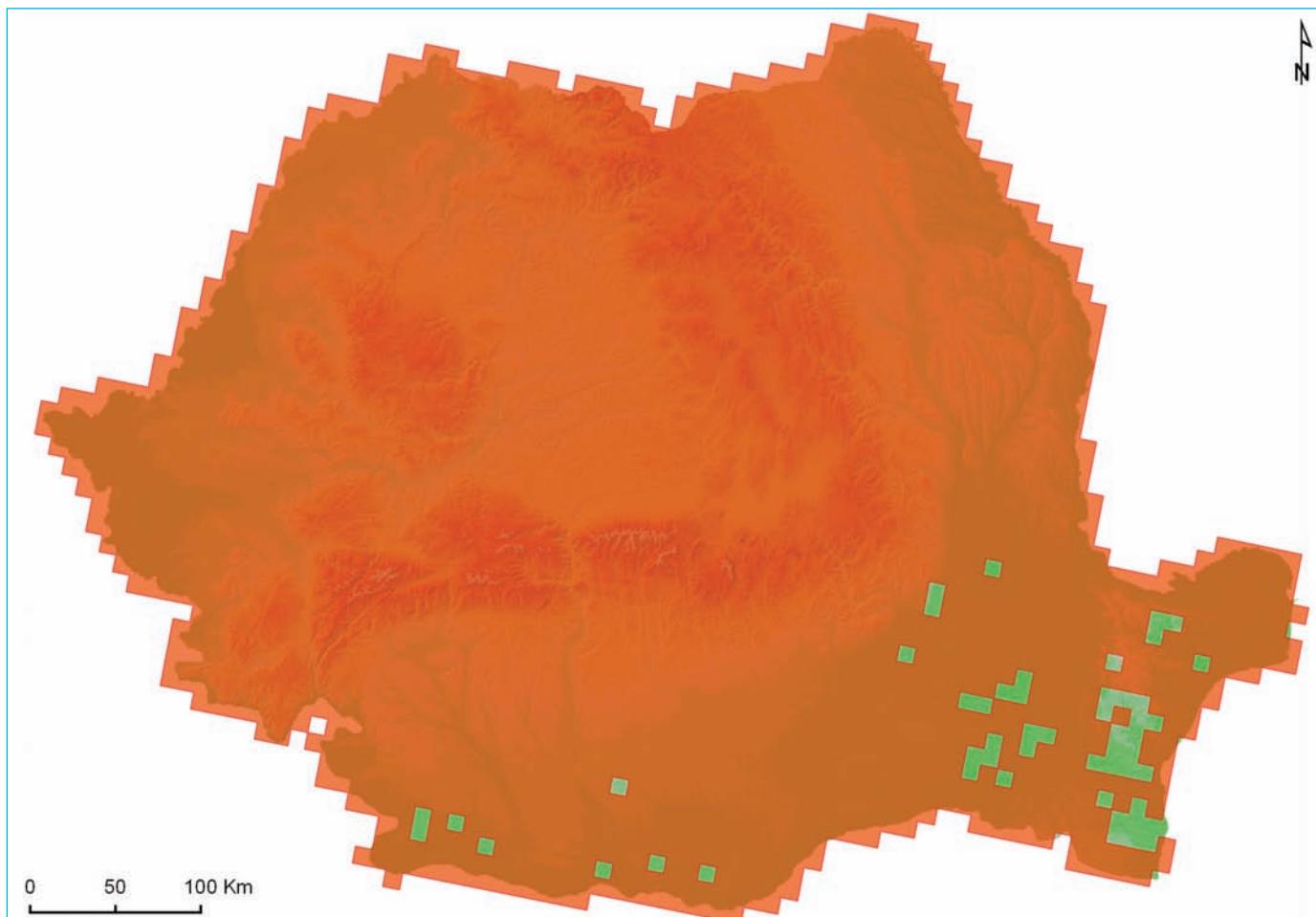
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pășiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducționali dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRIVIGHETOARE DE ZĂVOI - TRUSH NIGHTINGALE

Luscinia luscinia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Luscinia

SPECIA: *Luscinia luscinia*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Privighetoarea de zăvoi este răspândită în partea centrală șiestică a Eurasiei, din Scandinavia până în Rusia. Arealul speciei este în expansiune spre vestul Europei. În România specia este răspândită mai ales în partea de nord și nord-est. Este o specie migratoare, care iernează în estul Africii, mai ales la sud de ecuator.

POPULAȚIE

În Europa, populația cuibăritoare este estimată la 3.700.000-6.900.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 50-74% din populația mondială. Efectivele europene au fost stabile în perioada 1970–1990. În ciuda unor declinuri, mai ales în zonele marginale ale arealului, care au avut loc în perioada 1990 –2000, populațiile locale importante (de exemplu cele din Rusia) au fost stabile, astfel încât, în prezent, specia este considerată a avea o populație stabilă numeric. În România populația de privighetoare de

zăvoi este apreciată la 90.000-200.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul specific este reprezentat de pădurile dese de foioase (de preferință arini, *Alnus sp.*, și mesteceni, *Betula sp.*), cu tufișuri și desisuri abundente. Apare chiar și în habitate antropicice, precum sunt parcurile sau grădinile cu tufișuri dese din localități. Manifestă preferință pentru solurile umede, sau apropierea de un curs de apă. Longevitatea maximă în libertate este de 8 ani și 9 luni. Maturitatea sexuală este atinsă la vîrstă de un an. Regimul alimentar al privighetorii de zăvoi este format mai ales din insecte, furnici, melci, fructe (soc sau coacăze) și uneori semințe. Cuibul este instalat pe sol, de obicei în mijlocul unui desis de urzică (*Urtica dioica*), fiind foarte bine camuflat. El este construit de către femelă din fire de ierburi sau crenguțe și este căptușit cu fire vegetale subțiri și păr de mamifere. Punta este depusă

în luna mai și este formată de obicei din 4-5 ouă, mai rar 6, clocite numai de către femelă timp de 13-14 zile. Ouăle au dimensiunea de 21,7 x 16,2 mm și au o culoare albastru-lăptos, simple sau ornate cu pete de culoare brun-ruginie. În timpul de incubare a pontei, femela este hrănătită de către mascul. Puii părăsesc cuibul la 9-11 zile de la eclozare și devin independenți după alte 14 zile, în tot acest timp ei fiind hrăniți de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

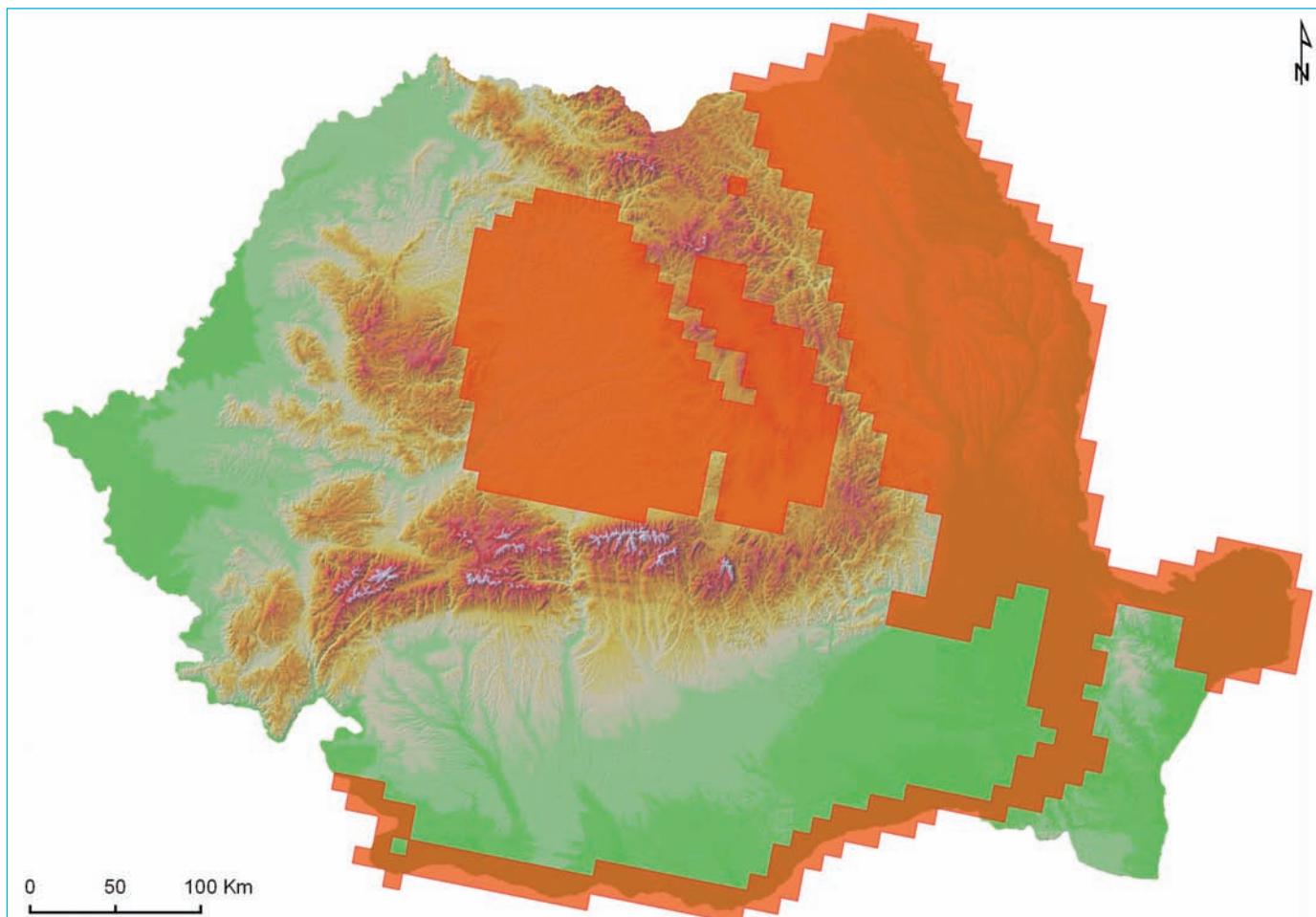

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducționali dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticiti.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRIVIGHETOARE ROȘCATĂ - COMMON NIGHTINGALE

Luscinia megarhynchos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Luscinia

SPECIA: *Luscinia megarhynchos*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Privighetoarea roșcată este o specie cu o vastă aria de răspândire în palearcticul de vest. Se găsește cu mai multe subspecii în Europa și nordul Africii, în sudul Rusiei, în est până în Crimeea și peninsula Krasnodar, Turcia și Levant, Iran, Turkmenia până în Mongolia. Este o specie migratoare, majoritatea populațiilor europene iernând în partea de vest a Africii Centrale. În România specia este mai frecventă în zona colinară a Moldovei, Depresiunea Transilvaniei și în luncile de-a lungul sectorului inferior al Dunării.

POPULAȚIE

Populația europeană este evaluată la 4.200.000-12.000.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce constituie 50-74% din efectivele mondiale ale speciei. În ciuda unor declinuri în Franța și Turcia, care au avut loc în perioada 1990–2000, populațiile locale importante (precum cele din Italia și Croația) au rămas stabile sau au înregistrat chiar ușoare creșteri, astfel încât în prezent specia este considerată a avea efective stabile. Populația cuibăritoare din România este estimată la

800.000-1.600.000 de perechi clocitoare, fiind importantă la nivel european.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Privighetoarea roșcată trăiește în păduri cu strat bogat de subarboret, în parcuri, lunci și tufărișuri, adesea în apropierea zonelor umede, dar și în zone mai aride cu tufișuri dese. Foarte frecvent poate fi întâlnită în habitate antropizate, precum livezi, grădini și parcuri din localități. Longevitatea maximă în libertate este de 8 ani și 4 luni. Maturitatea sexuală este atinsă la vîrstă de un an.

Hrana este formată mai ales din insecte adulte și larve, păianjeni, melci, alte nevertebrate de talie mică, fructe și uneori semințe. Se hrănește atât de pe sol, cât și din stratal de frunziș.

Este o specie monogamă, sezonul de cuibărit începând de la mijlocul lunii mai. Cântecul nupțial este efectuat în special de către mascul, pe toată durata zilei, seara și uneori toată noaptea. Cântecul este caracteristic, foarte melodios și cu numeroase intonații, variind în funcție de găsirea unei femele și stabilirea unei perechi. Sezonul de împerechere este extrem de epuizant pentru masculi, care consumă o mare cantitate de energie cântând și alungând alți pretendenți din propriul teritoriu. Cuibul este instalat pe sol sau în vegetația joasă, în desis, la maximum 30 cm de la sol, fiind foarte bine camuflat. Este construit de către femelă din diverse materiale vegetale (frunze uscate și fire de iarbă). Punta este formată de obicei din 4-6 ouă, clocite de femelă timp de 13-14 zile. Ouăle au dimensiunea de 21 x 16 mm și o culoare albastru-deschis sau albastru-verzui, fiind pătate foarte fin cu maro-roșcat. Puii rămân în cuib 11-12 zile, până ating vîrstă de zbor, în tot acest timp fiind hrăniți de către ambii părinți.

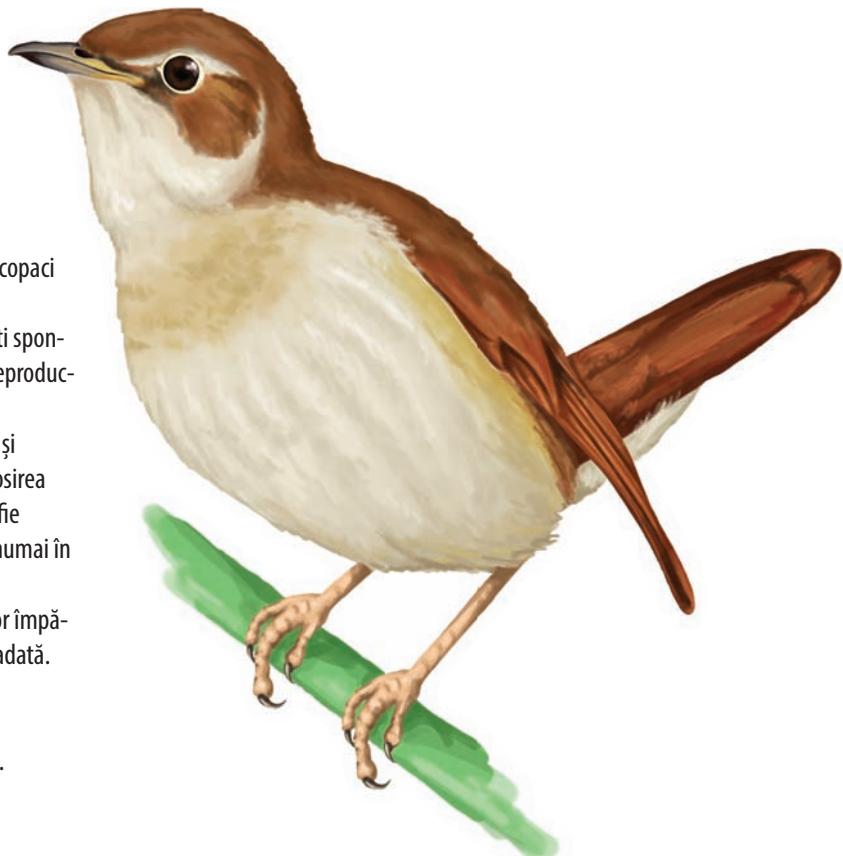
AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

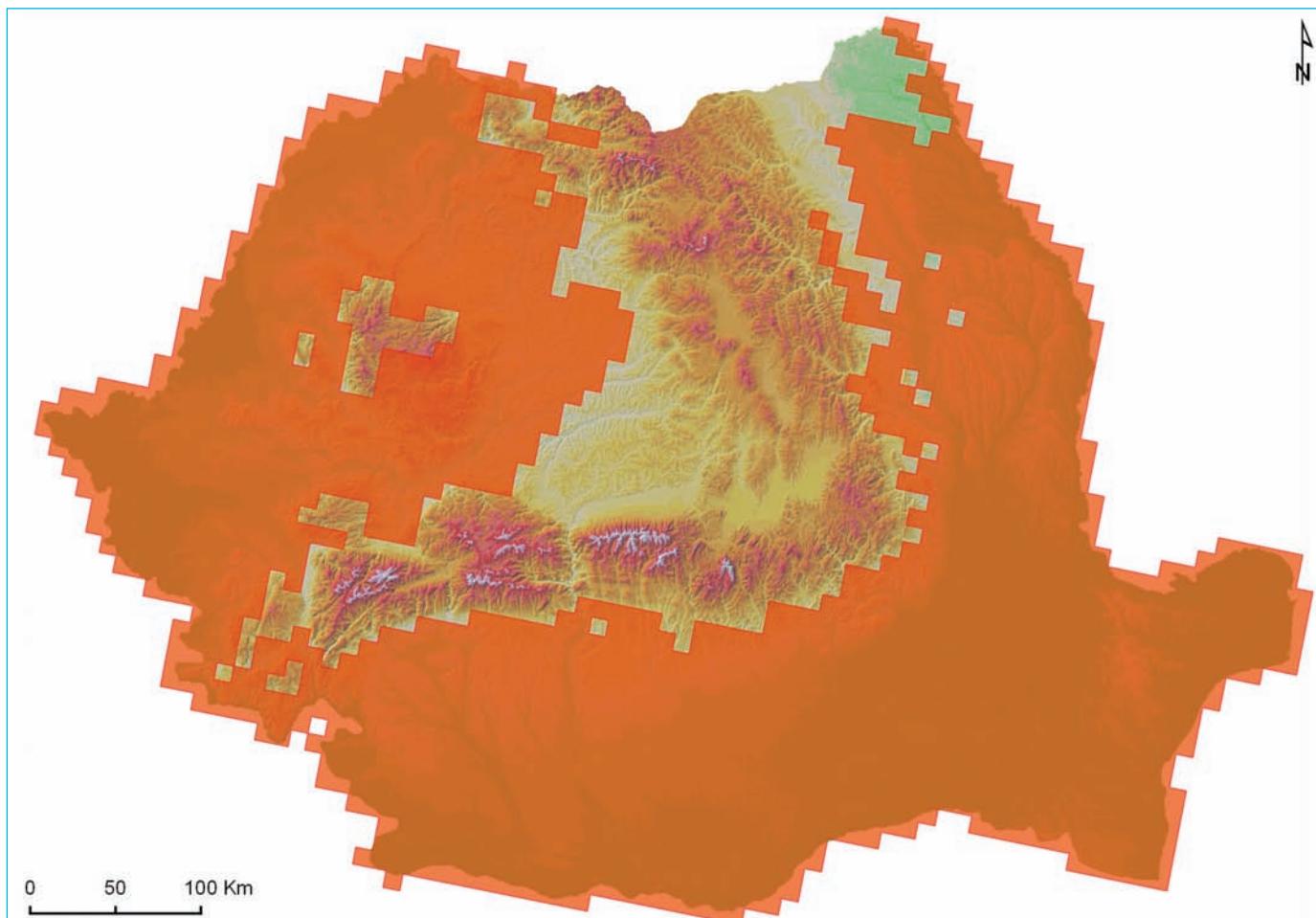
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbushilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GUŞĂ-VÂNĂTĂ - BLUETHROAT

Luscinia svecica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Luscinia

SPECIA: Luscinia svecica

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Această specie prezintă un areal de răspândire foarte întins, cuibărind în nordul și centrul Eurasiei, ajungând puțin și în nord-vestul extrem al Americii de Nord. În Europa cuibărește mai ales în nordul și centrul continentului, iar pe timpul sezonului rece ocupă în principal regiunea dintre nord-estul Africii și vestul Indiei.

În România specia cuibărește îndeosebi în Delta Dunării, dar și în Câmpia Banatului, în Bărăgan și în Crișana, acolo unde întâlnesc habitatul caracteristic.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa a fost apreciată între 4.500.000 și 7.800.000 de perechi, iar în România au fost estimate ca fiind prezente 50-250 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește din regiunea boreală până în zona temperată și stepică, adaptată la stufărișuri din zone precum tundră cu mlaștini, bălți sau râuri mari. Poate fi găsită și la margini de păduri de mesteacăn, în desisările umede de sălcii sau în zonele deluroase și montane cu tușișuri. Limita altitudinală a cuibăritului speciei este 2600-3800 m în Himalaya. În cartierele de iernare din Africa tropicală păstrează același tip de preferință pentru zone umede, chiar și de mici dimensiuni. În România poate fi observată în stufărișuri întinse din pescării, canale, pe marginea bălților sau în Delta Dunării. Longevitatea maximă în libertate este de 11 ani și 4 luni. Maturitatea sexuală este atinsă la vîrstă de un an. Gușă-vânătă se hrănește cu nevertebrate terestre, în special insecte, însă poate culege și se-

mințe sau fructe. Poate fi observată hrănindu-se pe sol, săringă și alergând sau prințând în aer insecte zburătoare.

Este o specie monogamă, masculul manifestându-se teritorial prin cântec. Are un cântec melodic cu teme asemănătoare privighetorii. În perioada de împerechere, masculul cântă în zbor. În mod obișnuit zboară jos, aproape de sol. Din ritualul de împerechere fac parte posturi de etalare a penajului. Până la depunerea pontei masculul o însoțește permanent pe femelă, pentru a împiedica împerecherea acesteia cu alți masculi. Cuibul este situat pe pământ, într-o mică adâncitură din vegetație sau la baza unei tufe. Acesta este construit din mușchi și ierburi, pe care apoi le acoperă cu fire de păr și firicele fine de iarbă. Depune de obicei 5-6 ouă albastre sau verde-pal, pătate cu puncte fine, maro. Incubația durează aproximativ 13-15 zile și este asigurată de către femelă. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți, în special cu insecte. Juvenilii părăsesc cuibul după 13-14 zile de la eclozare. În partea nordică cuibărește o dată pe sezon, pe când în sudul arealului specia poate depune ouă de două ori în timpul aceluiași sezon de reproducere. În cazul în care femela depune o a doua pontă, masculul va hrăni singur primul rând pe pui.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

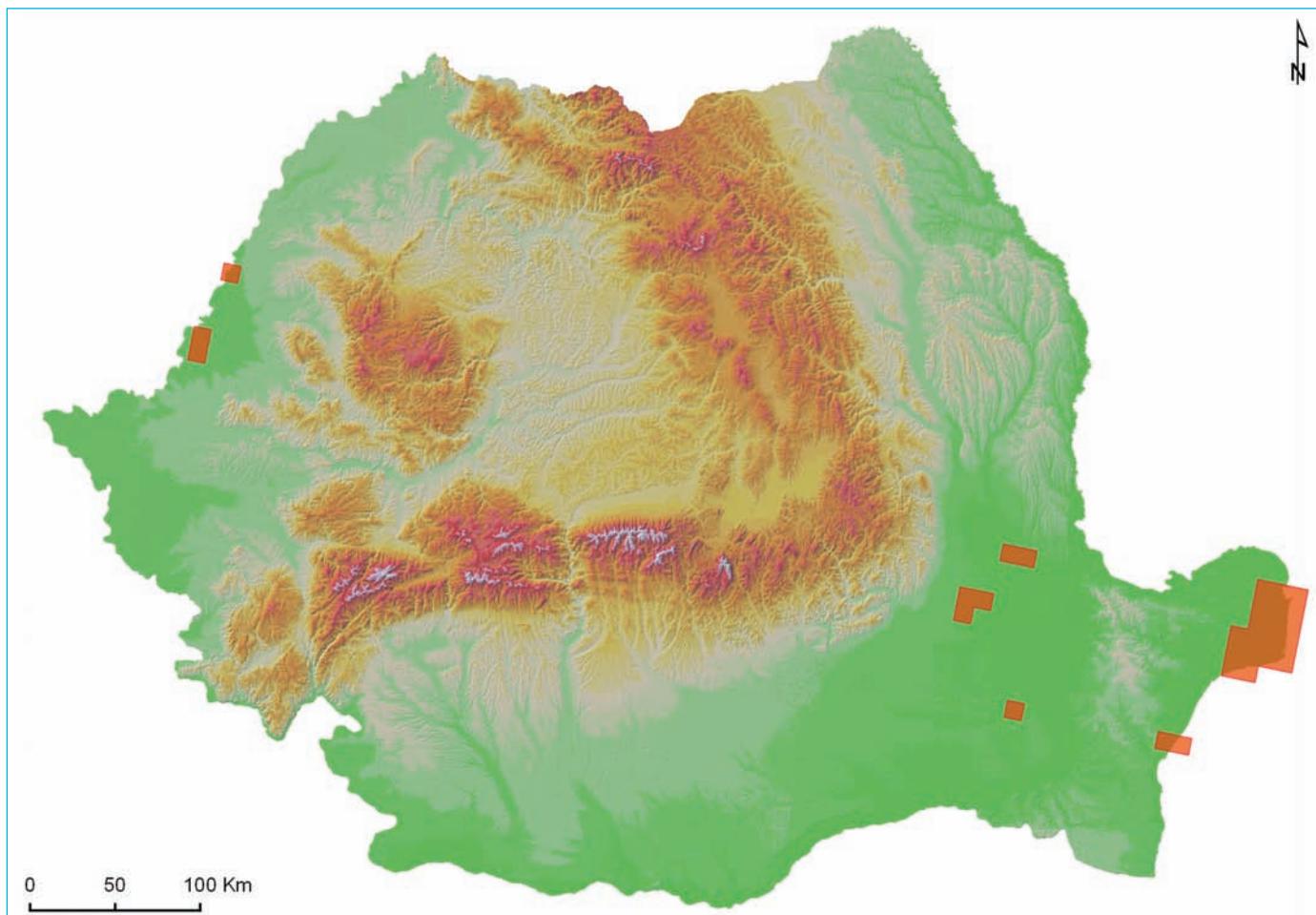
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interdicția defrișării care rezultă în scădere dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice și a vegetației ripariene.

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a întinderilor de stuf și papură.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Garantarea protejării locurilor de cuibărire și de hrănire.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODROŞ DE MUÑTE - BLACK REDSTART

Phoenicurus ochruros

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Phoenicurus

SPECIA: Phoenicurus ochruros

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia poate fi întâlnită în majoritatea țărilor din Europa, mai puțin în Islanda, nordul Marii Britanii și nordul Scandinaviei.

Este o specie migratoare, locurile de iernare fiind situate la nord de Sahara.

POPULAȚIE

Populația europeană a codroșului de munte este apreciată la 4.000.000-8.000.000 de perechi cuibăritoare, aceasta reprezentând 25-49% din efectivul la nivel global. În România populația acestei specii a fost estimată la 390.000-780.000 de perechi cuibăritoare, fiind considerată în creștere.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Deși această specie cuibărea în trecut în habitate deschise și stâncoase, astăzi poate fi văzută foarte frecvent în sate și orașe, unde poate fi găsită doar în apropierea clădirilor, evitând parcurile și grădinile mari. Se mai găsește și în zonele cu ruine. În regiunile cu păduri, le preferă pe cele cu specii de foioase sau amestec, unde este întâlnită doar la liziera pădurilor. Habitatile preferate rămân totuși terenurile deschise și versanți, acolo unde sunt prezente stâncării. În România se întâlnește oriunde există habitatele preferate pentru cuibărit, de la câmpie până în gurile alpine. Este o specie migratoare și în ciuda faptului că locurile de iernare sunt departe, această pasare pleacă târziu din cartierele de cuibărit și se întoarce primăvara devreme. Atinge în libertate longevitatea maximă de 10 ani și 2 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Codroșul de munte este o specie predominant insectivoră și își capturează prada dintr-un zbor puternic și rapid. Consumă, de asemenea, omizi, râme, melci mici, coleoptere și păianjeni, fructe diverse, dar și unele semințe.

Este o specie monogamă, deși deseori masculul se poate împerechea cu două femele. Masculul este teritorial și cântă adesea cocoțat în locurile expuse, cu picioarele întinse și fluturând coada

în mod sacadat. Ritualul nupțial include și numeroase dansuri efectuate înainte de împerechere. Cuibul este făcut din ierburi și este amplasat în cavități din ziduri sau între pietre, această pasare cuibărind frecvent în stâncării montane. În localități sau în clădirile izolate din habitate deschise sau păduri, intră între țigle, în fisurile din ziduri, între grinzi sau sub stresină. Ocupă cu succes și cuiburile artificiale. Femela construiește un cuib din iarba uscată și frunze (cuiburile din localități) sau din mușchi (cuiburile din zona stâncăriilor), pe care îl căptușește la final cu păr și pene. Punta depusă în perioada mai–iulie este formată din 3-7 ouă albe. Incubația este realizată de către femelă și durează 13-17 zile, iar

puii după eclozare sunt hrăniți la cuib de către ambii părinți timp de 12-20 zile (hrana preferată fiind omizile, la care se adaugă și insecte adulte). După această vîrstă puii părăsesc cuibul și rămân ascunși, fiind hrăniți de adulții până la vîrstă de 3-35 de zile, când pot să zboare și să își procure singuri hrana. Masculii în prima lor primăvară păstrează încă penajul de juvenil, care este destul de asemănător femelei. Ei cuibăresc în habitate calitativ mai slabe, având un succes reproductiv mult mai scăzut decât cel al masculilor mai înaintați în vîrstă. Dacă există hrană suficientă și condiții climatice favorabile, o pereche poate depune și 2 ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

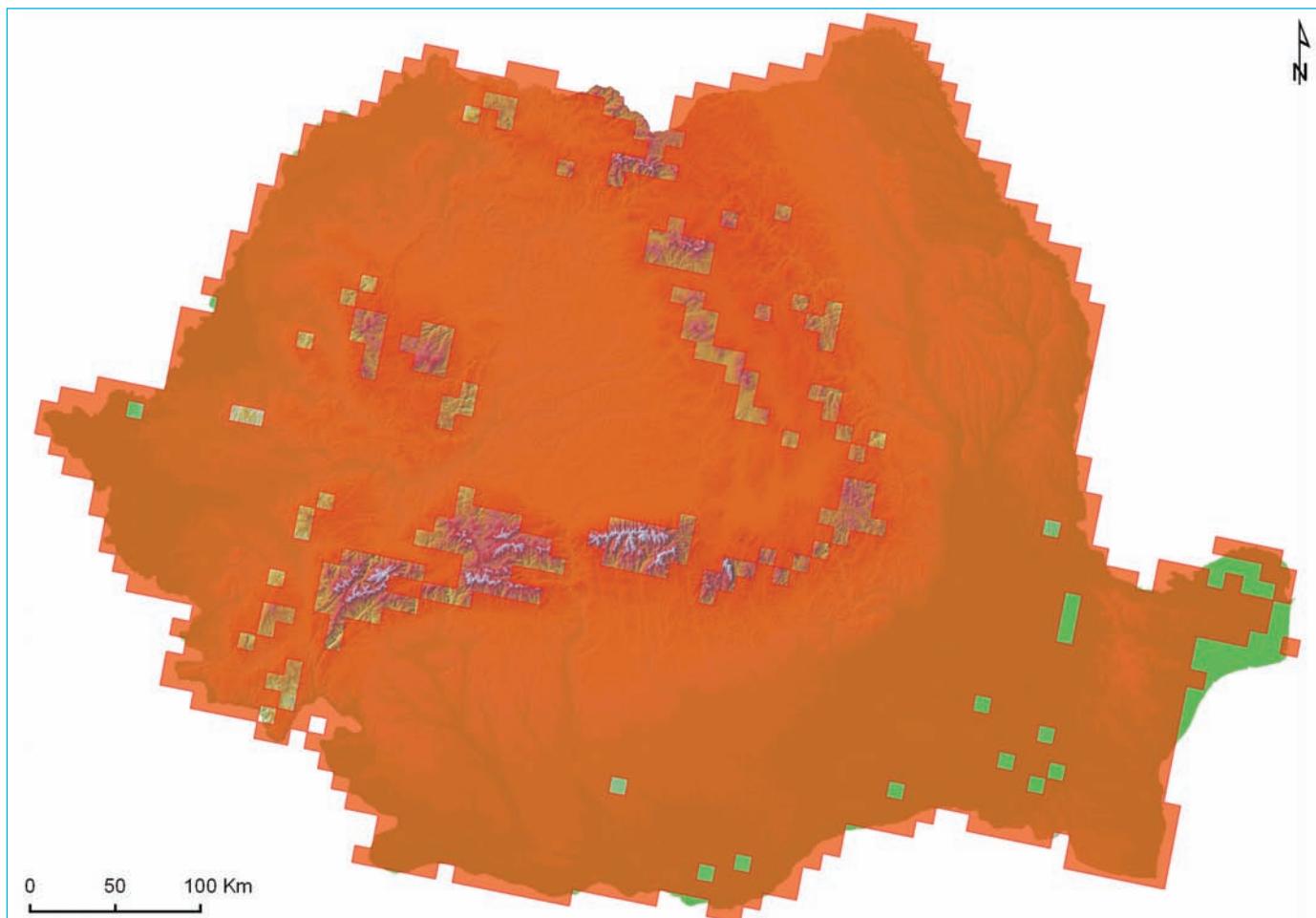
- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Reducerea pesticidelor folosite în agricultură și silvicultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a pesticidelor în funcție de fenologia speciei.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere a speciei.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitatul optim al speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CODROŞ DE PĂDURE - COMMON REDSTART

Phoenicurus phoenicurus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Phoenicurus

SPECIA: *Phoenicurus phoenicurus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia are o distribuție largă în Europa, în nordul Asiei, nord-vestul Africii, la est de Baikal, în sudul țărilor balcanice, în Ucraina și în vestul Turciei. Este o specie migratoare, locurile de iernare fiind la sud de Sahara. O parte a populației rămâne iarna în regiunea mediteraneană.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată între 6.8000 și 16.000.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 50-74% din populația globală. În România populația a fost estimată la 45.000-90.000 de perechi cuibăritoare, fiind considerată stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă pădurile de foioase, dar este întâlnită și în taiga, la diverse altitudini. La noi în țară este o pasare comună în păduri de foioase, de luncă, în răchitișuri, parcuri și livezi sau în locuri cu ziduri vechi. Vara este o specie frecvent întâlnită în zăvoaiele apelor, în pădurile de sălcii ale Deltei Dunării și în pădurile luminoase, umede. Caracteristic codroșilor este faptul că în toate tipurile de penaj are coada ruginie, pe care o mișcă constant, acest comportament fiind similar doar codroșului de munte. Atinge în libertate longevitatea maximă de 10 ani și 2 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește cu insecte (libelule, lăcuste, viespi sau buburuze), păianjeni, râme, dar și cu hrană

de origine vegetală, precum fructe de ienupăr, cireșe, păr, soc etc. Metodele prin care își procură hrana sunt diverse: culege nevertebrate din sol și de la suprafața acestuia, căutând și răscolind frunzele din litieră (comportament pe care îl are mai ales în cartierele de iernare din Africa), adună hrana de pe trunchiuri, ramuri sau frunze, se lasă la sol dintr-un punct de observație înalt și se întoarce la acesta cu prada în cioc sau se lansează în zbor de pe o creangă (în maniera specifică muscarilor), revenind pentru a consuma prada pe creanga de unde s-a lansat.

Codroșul de pădure cuibărește în lunile mai-iunie. Masculul alege singur locul cuibului, după care încearcă să atragă femela la intrarea într-o scorbură prin etalarea penelor cozii deschise.

Mai poate cuibări și sub scoarța copacilor, acolo unde aceasta este depărtată de lemn, și poate ocupa și cuiburile artificiale, dacă sunt puse în habitatul optim pentru specie. Cuibul are forma unei cupe, este construit din ierburi și este căptușit în interior cu lână, păr sau pene. Acesta e construit în special de către femelă, care îl definitivează în aproximativ 5 zile. Ea depune 3-10 ouă de culoare albastru-deschis, pe care le incubează timp de 12-14 zile. Puii sunt hrăniți în special de către femelă, care este ajutată și de mascul. Ei devin zburători și părăsesc cuibul la 13-17 zile de la eclozare. În zona nordică a arealului de cuibărit o pereche depune o singură pontă, iar în zonele sudice este depusă frecvent și o a doua pontă.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminare prin produse agricole.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

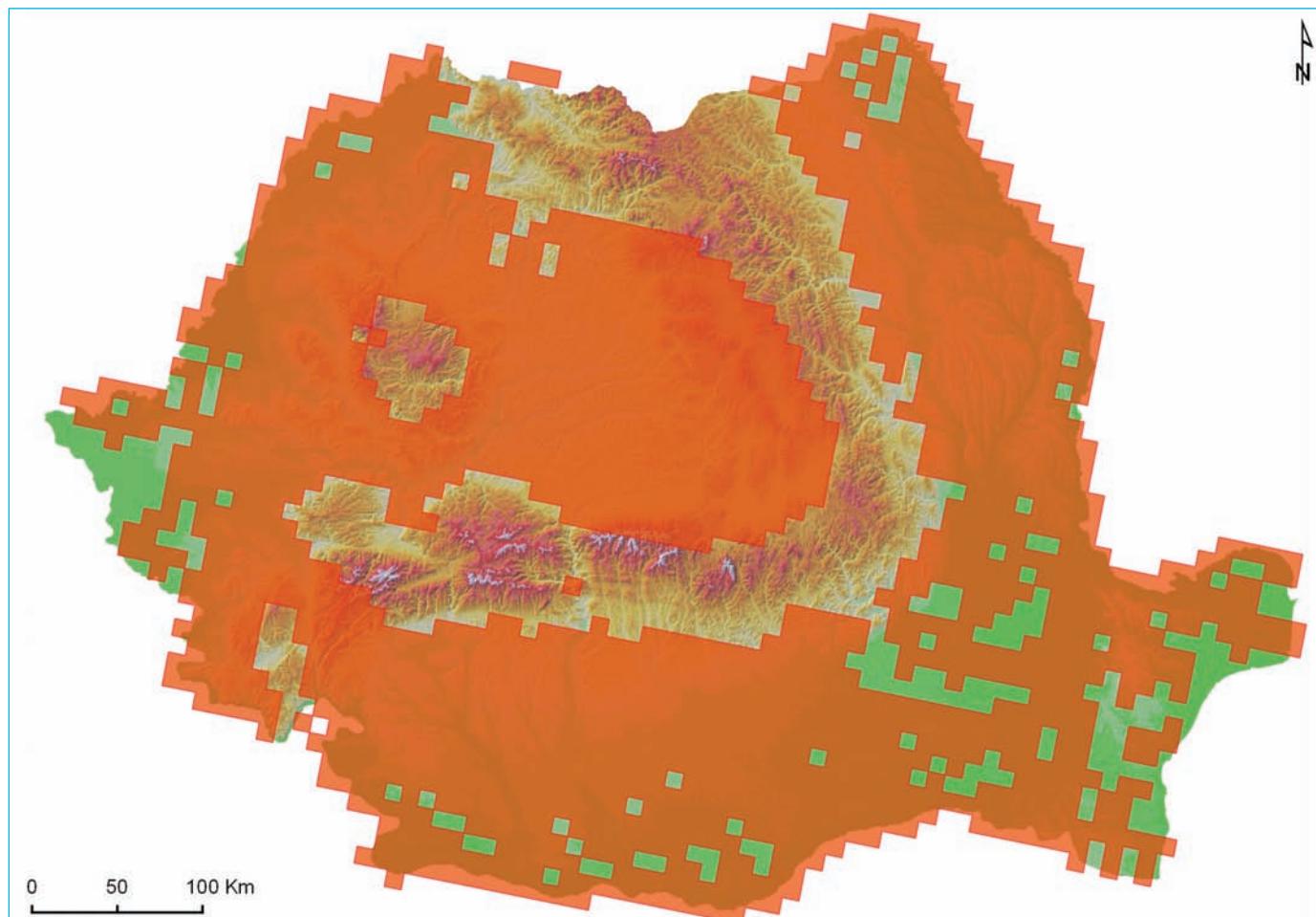
- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Reducerea pesticidelor folosite în agricultură și silvicultură,

aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a pesticidelor în funcție de fenologia speciei.

- Instalarea cuiburilor artificiale în habitatul optim al speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MĂRĂCINAR MARE - WHINCHAT

Saxicola rubetra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Saxicola*

SPECIA: *Saxicola rubetra*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Mărăcinarul mare are o arie de răspândire desul de vastă, din zone boreale și temperate din Europa și Asia până în partea centrală. Migrează pentru a ierna în Africa Centrală și de Vest. Ocupă în general terenurile joase, deschise, cu vegetație ierboasă, cu buruieni înalte și cu tufișuri rare, culturi agricole.

POPULAȚIE

Populația europeană reprezintă între 75% și 94% din cea globală, fiind estimată la 5.400.000-10.000.000 de perechi cuibăritoare. În perioada 1990–2000 specia a înregistrat un declin numeric în multe țări, mai ales în Finlanda și Ucraina, însă a fost stabilă sau în creștere în țări cu populație semnificativă, precum Rusia, Belarus, Polonia sau România. Astfel declinul a fost doar punctual și în prezent populația acestei specii poate fi apreciată ca stabilă la nivel european. România deține o populație însemnată de mărăcinar mare, estimată la 240.000-480.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România este întâlnit în toată țara, acolo unde se găsesc habitatele specifice, reprezentate de maluri de ape, culturi agricole mărginite de mărăcinișuri, liziere de păduri, perdele forestiere, terenuri virane, zone necultivate, terenuri cosite și suprafețe de arături mărginite de tufișuri sau copaci rari. Are nevoie de puncte de unde să poată supraveghea teritoriul din jur, cum ar fi vegetația ierboasă înaltă, mărăcinii, parii, tufele sau gardurile. Primele păsări sosesc în Africa în luna septembrie și se întorc pentru a cuibări în Europa în lunile februarie-martie. Atinge în libertate longevitatea maximă de 6 ani și 9 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Mărăcinarul mare se hrănește în principal cu nevertebrate, cu insecte de mărime medie, dar și cu râme și melci. Vânează aruncându-se asupra prăzii de pe un punct de observație mai înalt,

majoritatea insectelor fiind capturate pe sol, din vegetație. Poate vâna și din zbor. Ocazional consumă și semințe fructe și de diverse plante (în special mure).

Este o specie care cuibărește în perioada aprilie–august. Masculii sunt primii care revin la locurile de cuibărit, deseori întorcându-se exact în același loc. Perechile sunt monogame, iar legătura dintre parteneri poate dura toata viața. Masculii care ajung devreme la locurile de cuibărit pot avea 2 sau 3 partenere, însă numai după ce prima parteneră a început cloacitul. Cuibul este instalat pe sol sau într-un tufiș sau chiar într-un arbore de mici dimensiuni, caz în care cuibul este lipit de trunchi. El este construit numai de femelă, din crenguțe fine, ierburi și rădăcini, fiind căptușit în interior cu păr, lână, pene și chiar bucăți de exuvii provenite de la năpârlirea reptilelor. Depune o pontă formată din 5-7 ouă de culoare albastru-deschis, cu dimensiunea de 19 x 14 cm, care sunt clocite timp de 12-13 zile nu-

mai de către femelă. Puii părăsesc cuibul la 17-19 zile, rămânând în vecinătatea acestuia, dar pe sol, deoarece nu sunt capabili încă de zbor. Părintii continuă să îi îngrijească până la vîrstă de 28-30 zile, când devin total independenți. Dacă există hrană suficientă și condiții climatice favorabile, o pereche poate avea două rânduri de pui într-un sezon de reproducere. Deseori această specie este parazitată la cuib de către cuc (*Cuculus canorus*).

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii.
- Efectul altor activități antropogene.

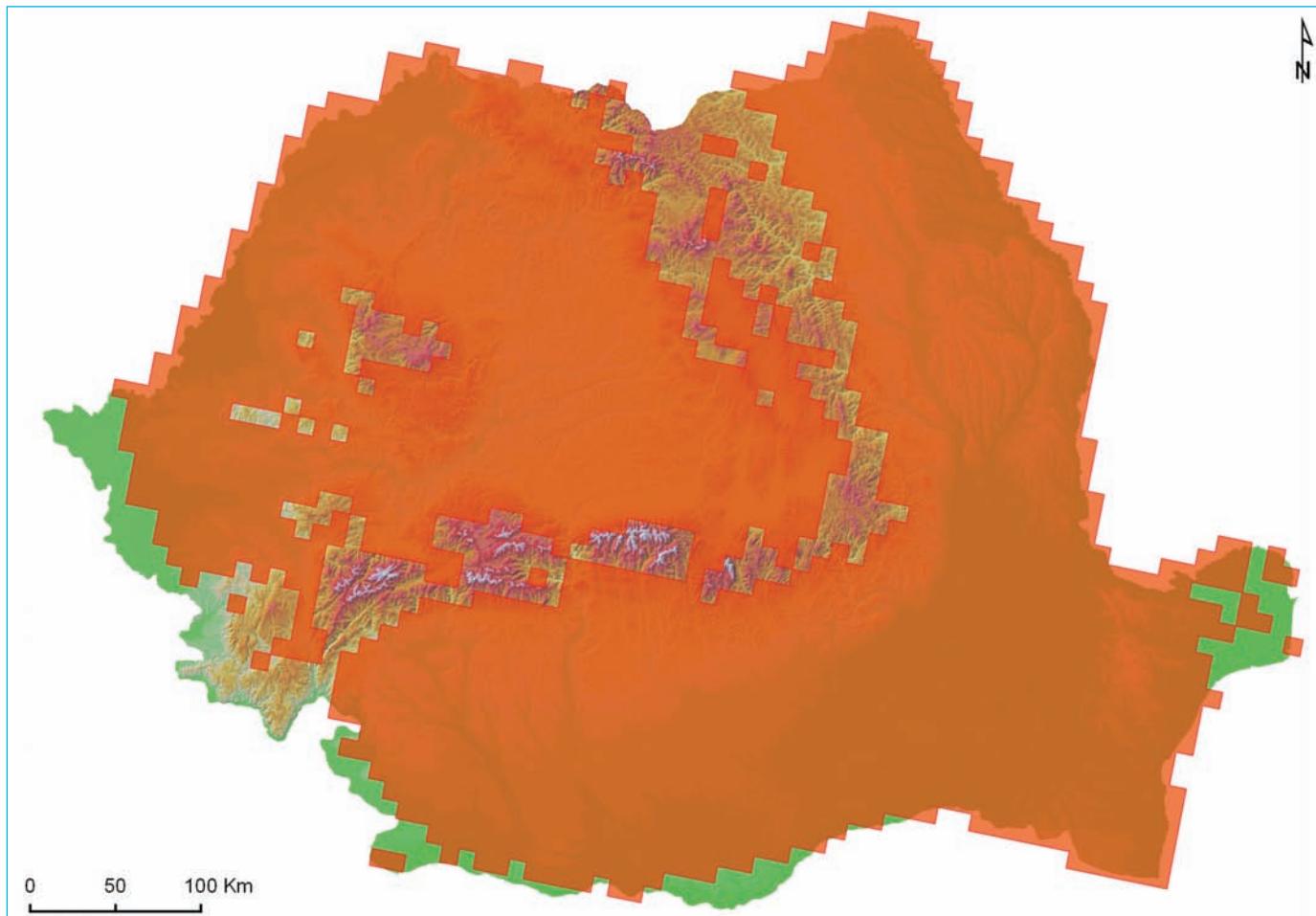
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciei, încurajarea tipurilor de culturi de cereale care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea creării terenurilor irigate sau a schimbărilor majore, sau creșterea dimensiunii medii a acestor parcele.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente, evitarea folosirii lor în perioadele critice pentru specie, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; încurajarea agriculturii organice.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticiti.
- Limitarea temporară a vânătorii în habitatele de reproducere.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MĂRĂCINAR NEGRU - COMMON STONECHAT

Saxicola torquatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Saxicola*

SPECIA: *Saxicola torquatus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Aria de distribuție a speciei este foarte vastă, fiind prezentă prin numeroasele subspecii în aproape toată Europa, în afara părții de nord și nord-est. Este prezentă în Marea Britanie și într-o anumită parte din Portugalia, în Caucaz și nordul Mării Caspice, în nordul și estul Rusiei, din Siberia până la Baikal, în nord-vestul Mongoliei, iar în sud aria de răspândire ajunge până în Afganistan și Turkestan, Africa, Asia, Madagascar și Insulele Comore. Populațiile europene iernează în Arabia și în nord-estul Africii.

POPULAȚIE

Conform unor estimări populația europeană ar reprezenta între 5% și 24%, ceea ce corespunde unui număr de 2.000.000-4.600.000 de perechi cuibăritoare. În perioada 1970–1990 s-a înregistrat o scădere importantă a efectivelor, tendință care a fost mult încetinită și s-a menținut doar punctual în perioada 1990–2000, în timp ce majoritatea populațiilor europene au crescut sau au fost stabile. Astfel, situația pe ansamblu a cunoscut o ușoară îmbunătățire, iar populația europeană este în prezent considerată stabilă. În România efectivul populației de mărăcinar negru este estimat la 350.000-700.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele obișnuite sunt formate din terenuri deschise cu tufișuri și mărăcini, pe care le ocupă de la nivelul mării până la regiuni mai înalte, ajungând inclusiv deasupra liniei superioare a padurilor, în zonele alpine. Preferă habitatele cu mai mulți copaci și tufișuri față de mărăcinarul mare. În România este prezentă în toate regiunile țării, ca oaspete de vară. Primele păsări ajung pe teritoriile de iernat în septembrie și revin la finele lunii februarie. Atinge în libertate longevitatea maximă de 8 ani și 8 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

HRANA mărăcinarului negru este formată mai ales din larve și adulții de insecte și alte neverte-

brate mici. Foarte rar a fost observat capturând mici vertebrate. Își completează hrana cu semințe sau fructe de diverse specii de plante (de exemplu, *Rubus sp.*). Capturează prada stând la pândeala obicei pe un punct de observație mai înalt, de unde se aruncă asupra acesteia.

În funcție de areal, cuibăritul are loc în perioada martie–iunie. Este o specie monogamă, deși au fost raportate și cazuri de poligamie. În sezonul nupțial, masculul cântă pentru a-și delimita teritoriul. El atrage femela cu cântece și cu diverse zboruri și își expune târtița și peticele albe de pe aripi. Cuibul este construit de către femelă, adesea pe sol, sub diferite ierburi mai înalte, uneori în tufe, în apropierea solului, pentru cuiabărit preferând locurile deschise, cu multă vegetație joasă și tufe. Depune o pontă formată de obicei din 3-7 ouă, clocite numai de către femelă timp de 13-15 zile. Ouăle au dimensiunea de 19 x 14 mm și un colorit alb-murdar cu pete gălbui-maronii. Puii părăsesc cuibul după 12-13 zile, timp

în care sunt hrăniți de către ambii părinți. La plecarea din cuib ei nu sunt complet independenți de adulții, aceștia oferindu-le hrana în primele 4-5 zile după părăsirea cuibului. După această perioadă de ei se ocupă numai masculul (încă 5-10 zile), până devin complet independenți, femela depunând și incubând în această perioadă următoarea pontă. Într-un sezon de reproducere, o pereche poate scoate între 2 și 4 rânduri de pui.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii.
- Efectul altor activități antropogene.

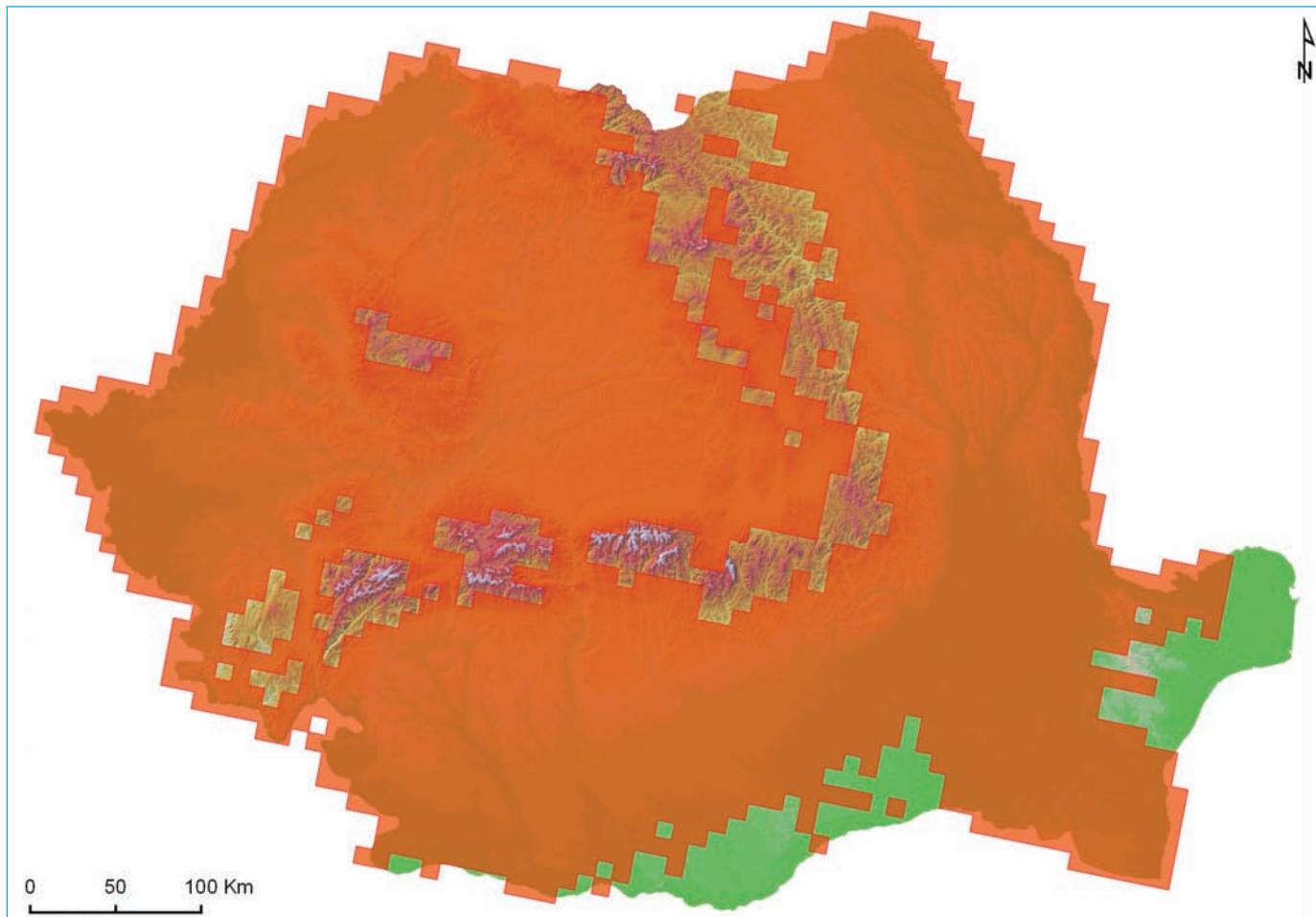
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Aplicarea unor metode de recoltare compatibile cu biologia speciei, încurajarea tipurilor de culturi de cereale care pot fi recoltate mai târziu.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea creării terenurilor irigate sau a schimbărilor majore, sau creșterea dimensiunii medii a acestor parcele.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente, evitarea folosirii lor în perioadele critice pentru specie, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; încurajarea agriculturii organice.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise, agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Limitarea temporară a vânătorii în habitatele de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIETRAR RĂSĂRITEAN - ISABELLINE WHEATEAR

Oenanthe isabellina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Oenanthe*

SPECIA: *Oenanthe isabellina*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pietrarul răsăritean este o specie cu un areal larg de distribuție, care cuprinde sud-estul Europei și Asia, manifestând o preferință pentru zonele de stepă și semideșert. În ultimii ani s-a înregistrat o expansiune a speciei înspre nord-vest, putând fi întâlnită și în România, în zona Dobrogei.

Este o specie migratoare, care iernează în partea sudică a Saharei, în vestul și centrul Africii, în nord-estul Tanzaniei, în Egipt și Orientul Mijlociu, Pakistan și în nord-vestul Indiei.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este estimată la 2.100.000-6.300.000 de perechi cuibăritoare și este considerată stabilă, această populație reprezentând 5-24% din populația globală.

În România populația a fost estimată la 3.500-15.000 de perechi cuibăritoare, cu un trend ascendent.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul specific este reprezentat de stepă și semideșert, cu suprafete întinse, situate în climatul cald și arid, până la altitudinea de 3.500 m. Habitatul trebuie să prezinte suficiente tufe izolate sau stânci pe care aceste păsări pot fi observate deseori odihnindu-se sau pândind hrana. Evită zonele umede sau împădurite, deși preferă prezența unei surse de apă în teritoriu. Poate ocupa și marginea culturilor agricole sau chiar câmpurile abandonate.

Pietrarul răsăritean are un regim alimentar predominant insectivor, dar se poate hrăni și cu melci și rareori cu semințe. Dieta sa preferată include furnici, lăcuste, molii, muște, păianjeni și larve de insecte. Execută zboruri extrem de agile pentru a captura prada din zbor sau aleargă foarte repede pe sol. Are nevoie de puncte mai înalte de observație, de unde se lansează pentru a captura insecte.

Sistemul de împerechere variază de la o regiune la alta, de la monogamie la bigamie, iar dimensiunea teritoriului variază foarte mult. Cuibările

de la sfârșitul lui martie, cuibul fiind instalat pe sol, în crăpăturile pietrelor sau în găuri din mal făcute de prigori (Merops apiaster). Intră pentru a cuibări și în găuri de rozătoare. Ritualul nupțial include cântece și zboruri acrobatic efectuate de către mascul. Femela depune o pontă formată din 4-7 ouă, de culoare albastru-pal, care uneori pot avea pete roșietice. Mărimea medie a ouălor este de 22,16 x 16,6 mm. Ele sunt clocite timp 12 zile, incubarea începând cu al patrulea ou depus. Puii părăsesc cuibul la vîrstă de 13-15 zile și sunt îngrijiti de ambii părinti, în special cu

omizi și insecte mici, încă 2 săptămâni după aceea, până ajung să fie complet independenți de adulții. Perechea depune o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

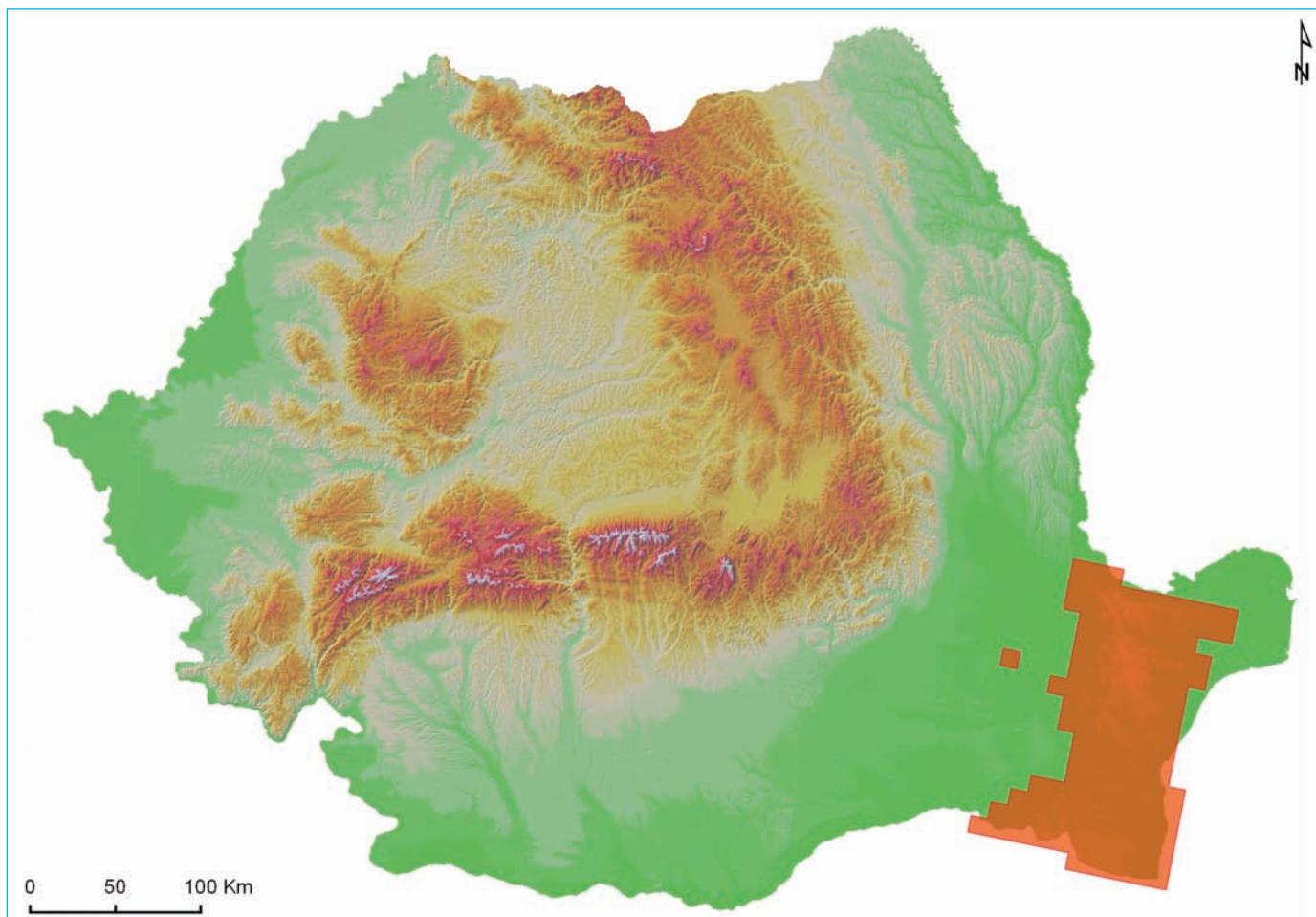
- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemninoase.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștiștilor în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIETRAR SUR - NORTHERN WHEATEAR

Oenanthe oenanthe

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Oenanthe*

SPECIA: *Oenanthe oenanthe*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pietrarul sur este o specie larg răspândită în Europa, dar și în Asia, America de Nord și Africa. Este o pasăre migratoare, care iernează în Africa. În zborul pe care îl face toamna spre cartierele de iernare se îndreaptă spre sud-vest, dar la întoarcere se abate mai spre est de la acest traseu, formând astfel o buclă în ruta sa anuală.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată a fi între 4.600.000 și 13.000.000 de indivizi, reprezentând 25-49% din populația globală. În România populația a fost estimată la 220.000-440.000 de perechi cuibăritoare, cu un trend ascendent. Datorită acestei întinse distribuții, dar și a efectivelor foarte mari de păsări, nu este o specie periclitată, deși s-a sesizat un ușor declin începând cu anul 1980.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele preferate sunt regiunile deschise, cum ar fi pașunile, terenurile desătelenite și înținderile pietroase. S-a adaptat la culturile agricole, deși nu le preferă, și toleră vecinătatea locuințelor umane. Chiar dacă este o specie de câmpie, pietrarul sur a început să ocupe teritorii și la altitudini puțini mai mari, îndeosebi în sudul Europei, unde a devenit o specie destul de des întâlnită. Atinge în libertate longevitatea maximă de 9 ani și 6 luni.

Pietrarul sur se hrănește cu diverse insecte, păianjeni, melci și fructe de pădure. Deseori este văzut stând pe o piatră sau într-un tufiş, aşteptând prada; când o vede, alergă repede pe sol și o capturează.

Perechea este monogamă (rar poligamă), dar indivizii se despart după sezonul de cuibărire, urmând a se reuni în anul următor datorită

faptului că amândoi au un atașament teritorial accentuat. Cuibărește începând de la sfârșitul lui martie. Cuibul căptușit cu fire de iarbă, pene, licheni și mușchi este situat în cavități naturale printre pietre sau stânci, dar și în fisuri și găuri în ziduri sau în ruine. Intră și în cuiburi artificiale dacă sunt instalate în habitatul optim speciei. Femela depune o pontă formată din 3-7 ouă, pe care le clocește singură timp de 10-16 zile. Uneori masculul poate înlocui pe termen scurt femela la cloacă. Puii sunt îngrijiti de ambii părinți timp de o lună, până devin complet independenți de aceștia și își iau zborul. După 10 zile de la eclozare ei pot părăsi cuibul, rămânând în apropierea acestuia, unde așteaptă hrana adusă de părinți. Frecvent, dacă există suficientă hrană, perechea poate depune și a doua pontă în același sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

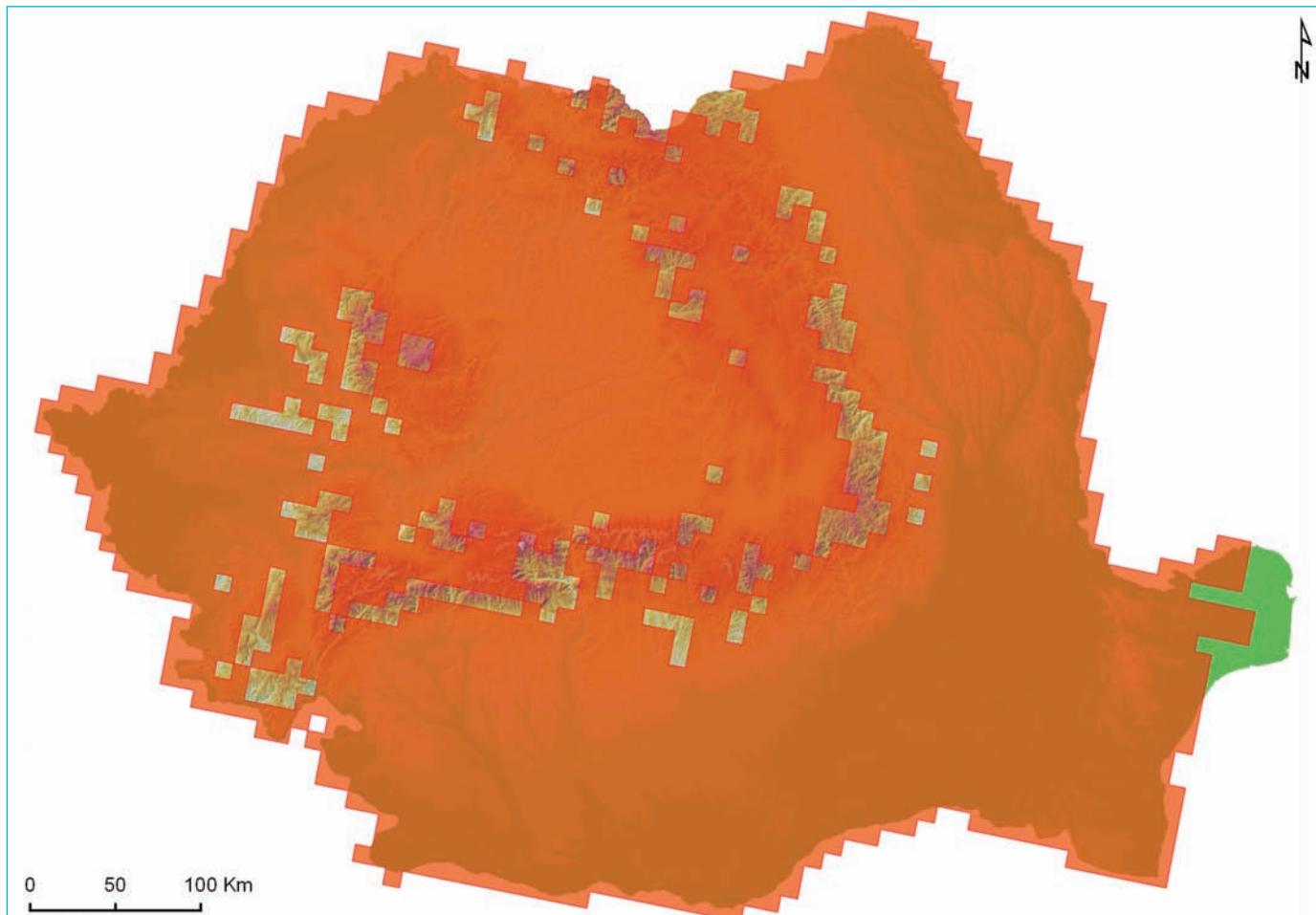
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnăoase.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticiti.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.

- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Instalarea cuiburilor artificiale în habitatul optim al speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIETRAR NEGRU - PIED WHEATEAR

Oenanthe pleschanka

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Oenanthe*

SPECIA: *Oenanthe pleschanka*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pietrarul negru o este specie migratoare, aria sa de distribuție întinzându-se din estul extrem al Europei până în China. Iernează preponderent în estul Africii și în India. În România cuibărește de-a lungul litoralului Mării Negre și în restul Dobrogei, fiind cea mai vestică semnalare a cui- băritului pentru această specie.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată a fi între 32.000 și 140.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând aproximativ 5-24% din populația globală. În România au fost estimate 400-700 de perechi cuibăritoare și este considerată o specie cu populație stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește pe versanți munțișoși, arizi, cu vegeta-

ție mică sau cu asociații ierboase xerofile, în pajiști presărate cu pietre, rareori în câmpuri agricole necultivate, pășuni sau pe litoralul mărilor. Limita atitudinală maximă pentru cuibăritul acestei specii este 1.800 m.

Folosește deseori ca punct de observație un suport înalt (stâlp de telegraf sau copac), de pe care zboară spre sol pentru a prinde insecte, asemenea unui sfrâncioc, revenind imediat la locul său. Este o specie predominant insectivoră, care își capturează prada atât pe locuri deschise, cât și în vegetația scundă. Din dieta sa fac parte furnici, lăcuste, gândaci, muște, molii și păianjeni. Ocazional consumă și diverse semințe. Revine din teritoriile de iernare în martie-apriliie. Cuibul îl construiește în crevase, orificii în sol sau la baza pietrelor, de preferat în malul unui curs de apă. Acesta are forma unei cupe construite din fire de iarbă tari, uscate și diverse tulpi

de plante; este căptușit cu iarbă mai fină, rădăcini, lână sau fire de păr de mamifer. Femela depune în luna mai o pontă formată din 4-6 ouă verzu-albastre, cu pete ruginii, pe care le incubă singură timp de 13-14 zile. Dimensiunea unui ou este de 19,3 x 15,1 mm. Amândoi părinții hrănesc pupii la cuib timp de 13-14 zile. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

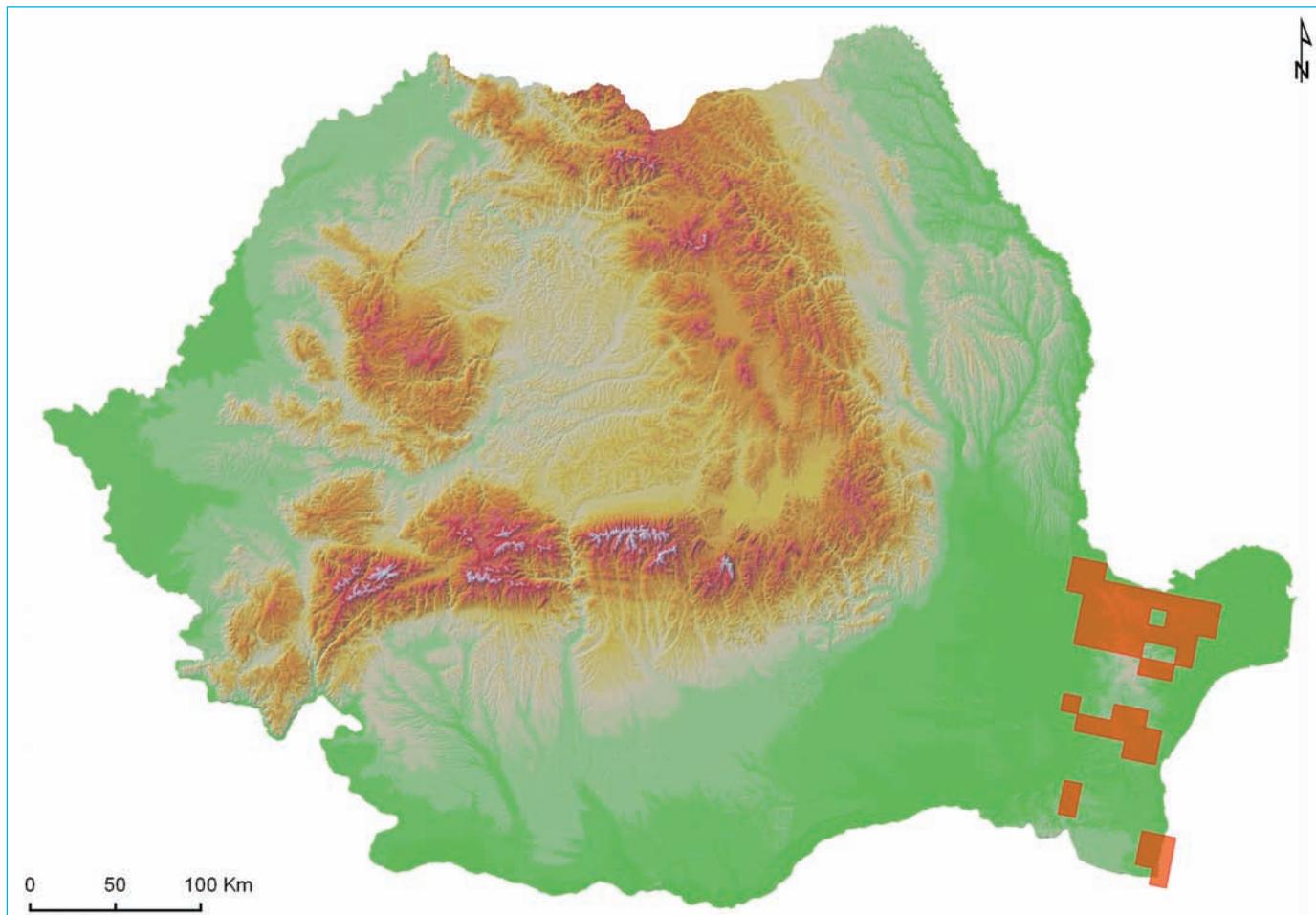
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemninoase.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Armonizarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuiarbire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIETRAR MEDITERANEAN - BLACK-EARED WHEATEAR

Oenanthe hispanica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Oenanthe*

SPECIA: *Oenanthe hispanica*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pietrarul mediteranean este o specie migratoare cu aria de reproducere în Asia Mică, Spania, Maroc și sudul-estul Europei. Iernează în zona subsahariană a Africii.

În România este prezent în sud-vestul țării, în Defileul Dunării, dar există semnalări ale acestei specii și în Dobrogea.

POPULAȚIE

În Europa populația cuibăritoare este estimată la 1.400.000-3.300.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația globală. Din anul 1996 s-a observat un ușor declin populational în Europa. La noi în țară populația a fost estimată la 5-30 de perechi cuibăritoare, cu un trend ascendent.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pietrarul mediteranean preferă locurile uscate, pietroase, păsunile și terenurile deschise cu arbori puțini și vegetație mică, văile secate ale

râurilor, malurile de loess, câmpurile uscate și pietroase, viile cu soluri pietroase, situate la altitudini mai mici de 600 m, cu câteva excepții (în Rusia cuibărește la altitudini de 2.000 m). Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 4 ani și 9 luni.

Specie insectivoră aproape în întregime, se hrănește atât pe sol, cât și în vegetația scundă (de 10 cm înălțime), urmărindu-și prada de la o înălțime de aproximativ 3 m, folosind pentru acest post de observații plante, stânci sau zborul staționar. Greutatea mică a acestor păsări le permite să utilizeze pentru observație crengi mai subțiri pe care nu se pot așeza alte specii cu care ar putea intra în concurență pentru spațiul de hrănire (precum sunt presurile). Capturează prada și în zbor (asemănător muscarului sur, *Muscicapa striata*), uneori putând fi observată făcând acest lucru și după apusul soarelui. Poate face rezerve de hrână la baza pietrelor sau plantelor, pe care le utilizează atunci când prada nu este accesibilă sau este insuficientă.

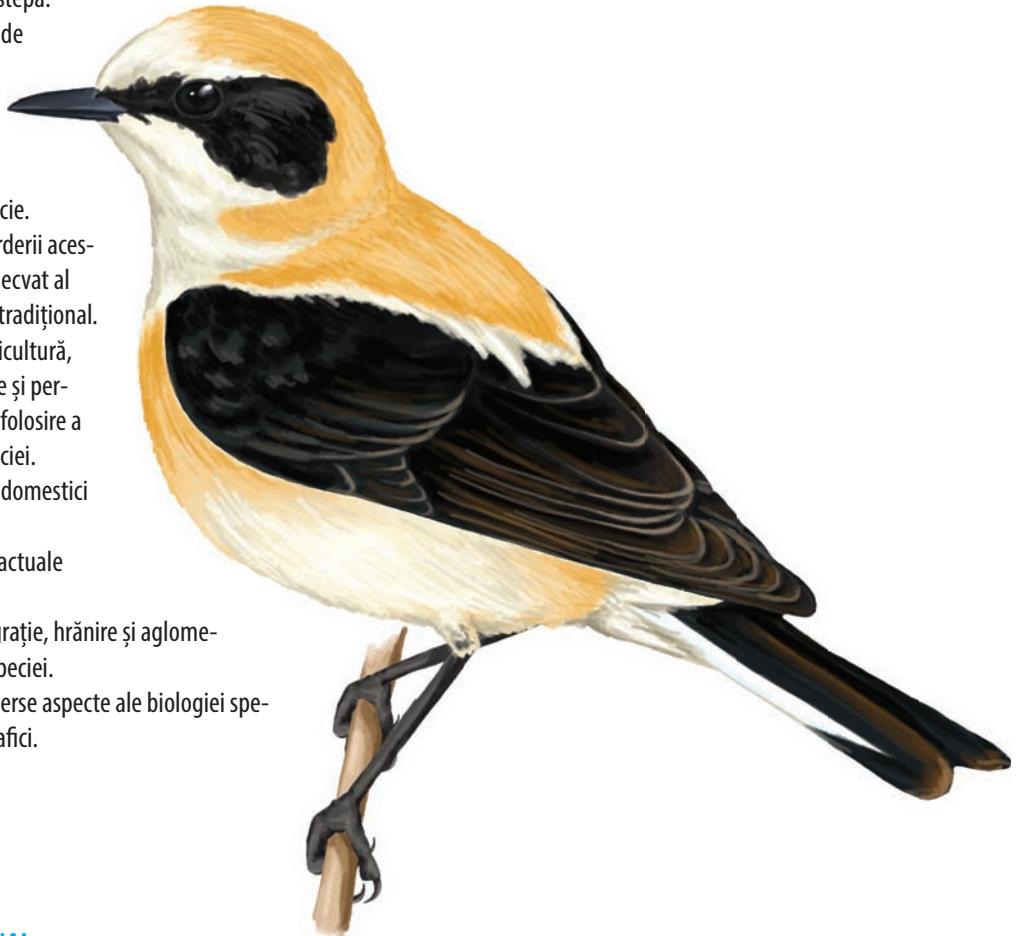
Specia este monogamă, solitară și teritorială. Cuibul este construit în forma unei cupe din iarba și mușchi și este căptușit la interior cu fire vegetale mai subțiri, inclusiv cu păr de mamifere. El este construit de către femelă și este bine ascuns la baza unei tufe sau pietre, în vegetație bogată. Poate depune o pontă sau două pe an, fiecare cu câte 3-6 ouă netede și strălucitoare, albastru-pal, cu pete maro-roșietice. Femela incubează singură ponta timp de 13-14 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin complet independenți de aceștia după 20-22 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

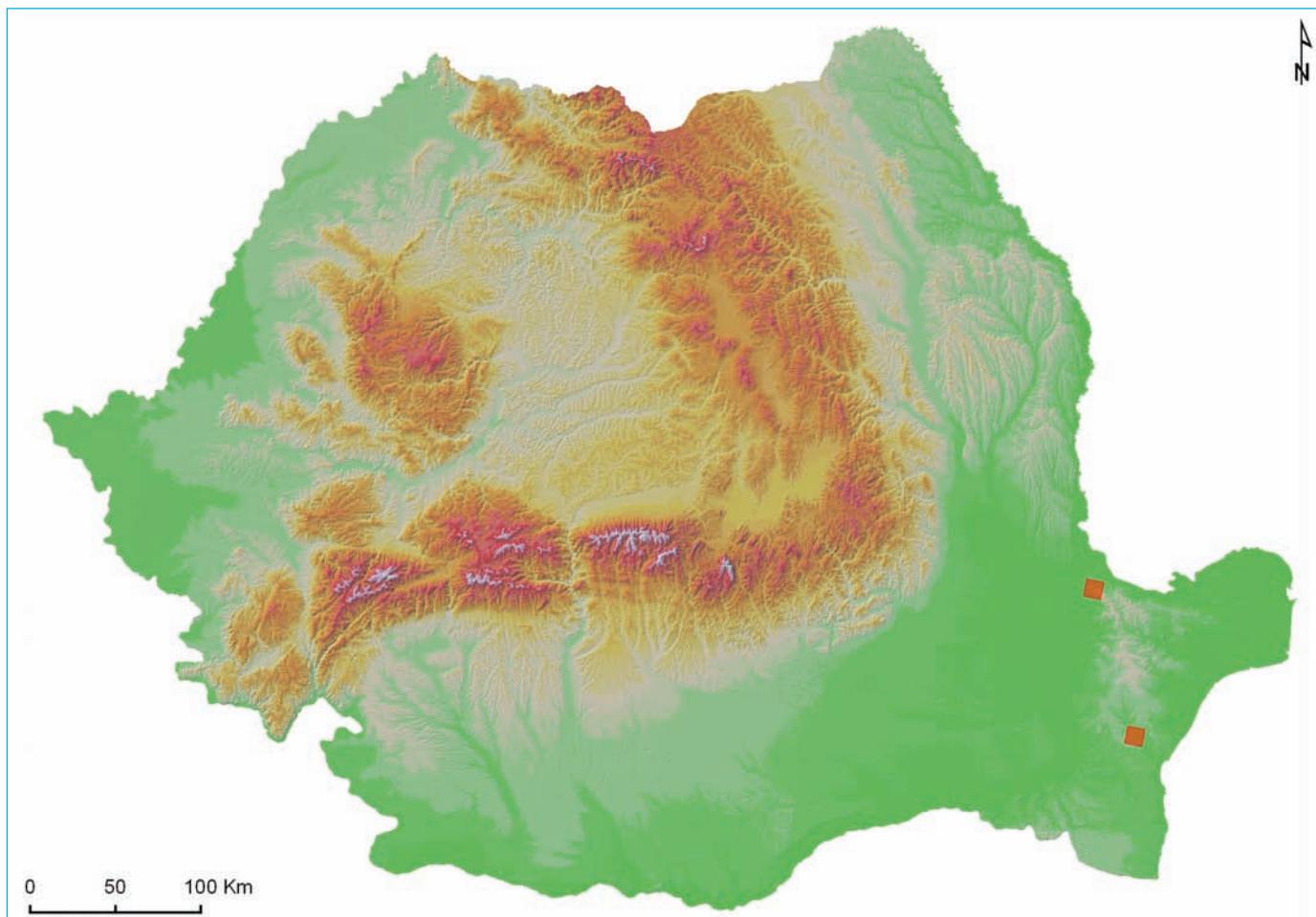
- Alterarea și pierderea habitatelor din cauza schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemninoase.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MIERLĂ DE PIATRĂ - RUFOUS-TAILED ROCK-THRUSH

Monticola saxatilis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: Monticola

SPECIA: *Monticola saxatilis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este răspândită în Europa de Sud, din Peninsula Iberică până în Munții Carpați și Balcani. Prezentă, de asemenea, în Turcia, în Oriental Mijlociu și din Asia Centrală până în China și nord-vestul Africii. Iernează în Africa Centrală și sudul Asiei.

POPULAȚIE

Efectivele în Europa sunt de 100.000-320.000 de perechi clocitoare, în declin în mare parte a Europei, stabile în Slovenia și în Peninsula Balcanică.

Efectivul în România este de 100-300 de perechi clocitoare și poate fi considerată o populație stabilă. Totodată este o specie rară, această situație fiind corelată cu distribuția sa insulară, care este condiționată în mare măsură de discontinuitatea habitatelor de cuibărit și a celor de hrănire. Cuibărește insular în tot lanțul Carpatic, din Maramureș până la Dunăre, dar și în Munții Măcin.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Răspândire punctiformă în regiunea submontană și montană. Prezență posibil și în alte puncte decât cele cunoscute în prezent. Specie frecventă mai ales în zona colinară și în depresiuni. Preferă zonele calcaroase, abrupte, grohotișuri, chei și zone pietroase, acoperite îndeosebi cu conifere, ajungând până la 2.100 m altitudine. Este prezentă mai ales pe versanții însoțitori, în apropierea căror se află suprafete acoperite cu vegetație ierboasă, scundă. Oaspete de vară clocitor, prezent în țara noastră din luna aprilie până în luniile septembrie-octombrie.

Specia are un regim de hrana omnivor. Dieta sa este alcătuită din diferite insecte (fluturi, lăcuste, coleoptere etc.), viermi și fructe de pădure. Ocazional poate prinde și șopările de talie mică. Reproducerea are loc în perioada aprilie-mai, în locuri pietroase. Sunt păsări discrete și tăcute. În timpul ritualului nupțial masculul are un cântec distinct, melodios și puternic, pe care îl execu-

tă de multe ori și în timpul zborului. Cuibul este amplasat de femelă într-o fisură din stânci, fiind voluminos și alcătuit din diferite ierburi uscate sau mușchi. În interior este tapetat cu rădăcini și ierburi fine. Ouăle sunt depuse la începutul lunii mai. Are un singur cuibar pe an, alcătuit din 4-5 ouă, netede, strălucitoare, subeliptice, albe, cu o tentă foarte ușor albăstruiu. Clocitul este asigurat numai de către femelă, timp de 14-15 zile. Puii la început sunt nidicoli, cu puful lung, cenușiu-albăstrui, cu gâtlejul gălbui și cașul de la colțul gurii alb-gălbui. Sunt dependenți de cuib timp de 14-16 zile, apoi o perioadă mai stau ascunși prin împrejurimile cuibului. Păsările se

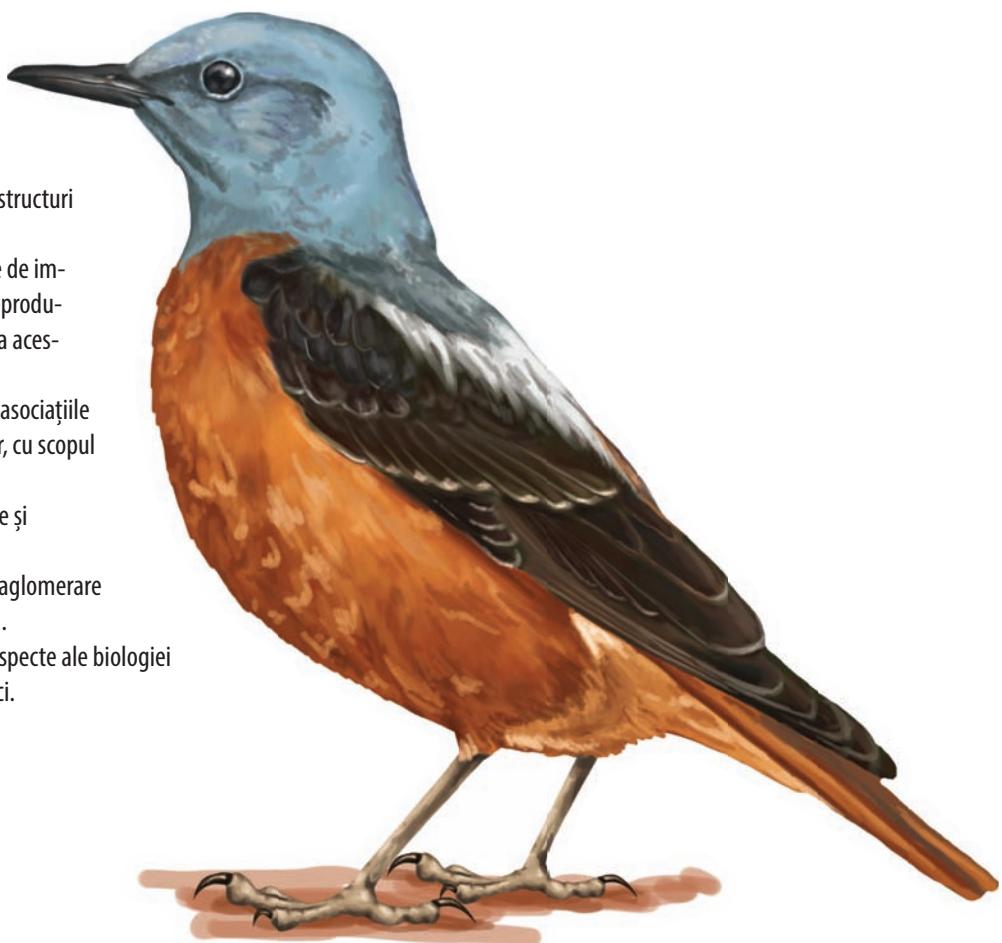
dispersează după încheierea perioadei de reproducere, inclusiv în alte tipuri de habitate decât cele în care au cuibărit. În a doua perioadă a verii pot fi observate exemplare eratic din această specie și în culturi agricole.

AMENINȚĂRI

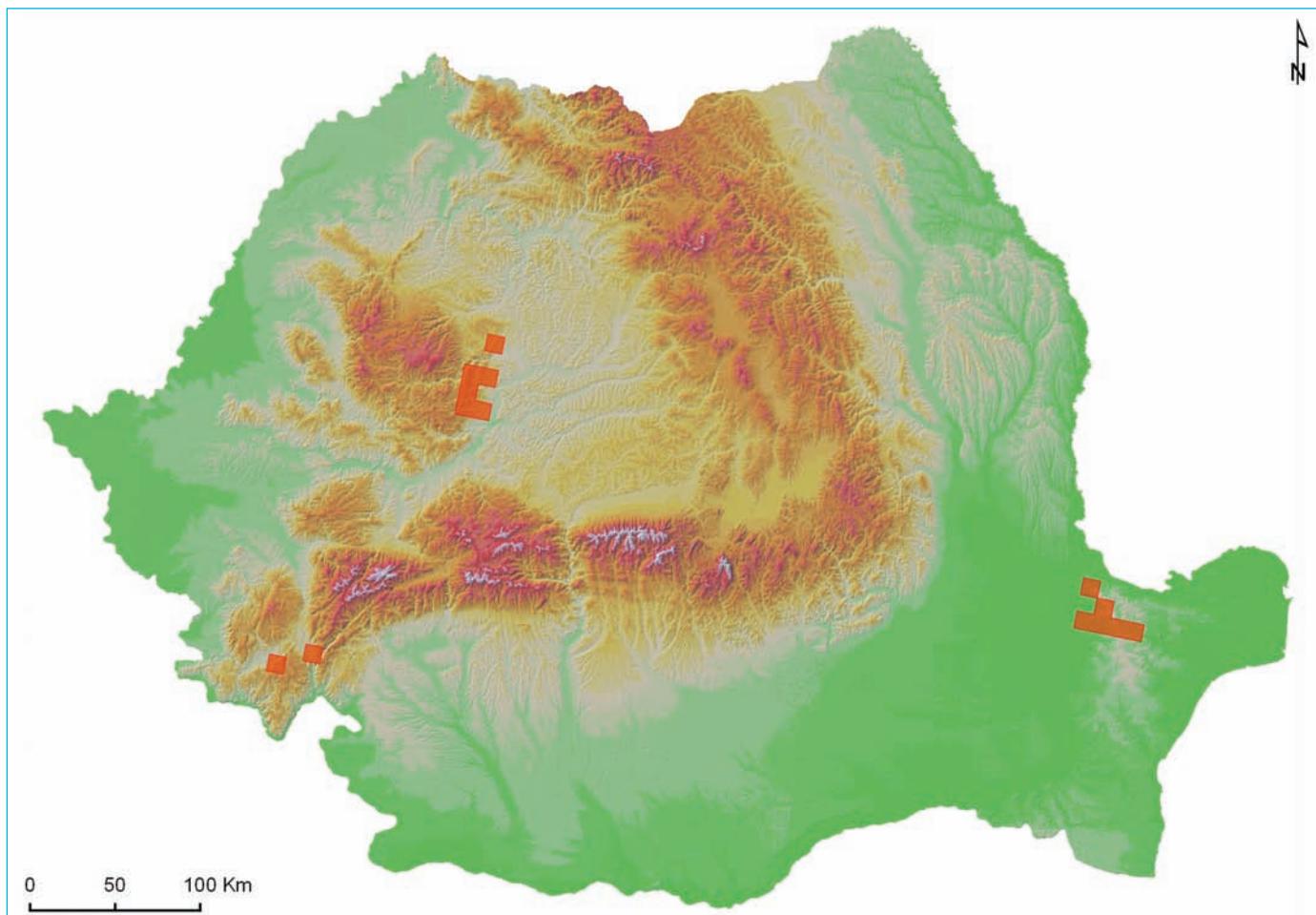
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul neadecvat asupra carierelor.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate, de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere a speciei.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei întărită.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MIERLĂ GULERATĂ - RING OUZEL

Turdus torquatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus torquatus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia cuibărește în nordul Peninsulei Scandinave, în Marea Britanie, în munții Carpați din România și în Caucaz. Majoritatea populațiilor sunt migratoare și iernează în regiunea Mediteranei și în nordul Africii. În Belgia au fost cunoscute două teritorii de cuibărit în anul 1992, deși cu 2 ani înainte au existat 11 astfel de teritorii; în Suedia a cuibărit ultima oară în 1966. Mai afară palearcticul de vest, specia cuibărește în Iran și Turkmenistan.

POPULAȚIE

Populația acestei specii a fost estimată la 310.000-670.000 de perechi cuibăritoare în Europa, ceea ce reprezintă mai mult de trei sferturi din populația totală a speciei. În perioada 1970-1990 populația a fost stabilă, trend ce a continuat și în perioada 1990-2000. Cu toate că acesta a fost descendant în Marea Britanie și Cehia, populațiile-cheie din România, Austria,

Elveția și Rusia au rămas stabile, ceea ce a făcut ca, pe ansamblu, trenul populational al acestei specii să fie considerat stabil. În România populația cuibăritoare este estimată la 80.000-120.000 de perechi, fiind cea mai mare populație din Europa.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România cuibărește în pădurile de conifere și în zona alpină cu jneapan din munții Carpați, dar se poate întâlni și la altitudini mai joase în timpul migrației. Foarte puține exemplare rămân la noi peste iarnă, marea majoritate migrând pentru a ierna în pădurile de ienupăr de pe versanții munților Atlas din nord-vestul Africii. Specia este mult mai timidă decât celelalte specii de sturz de la noi din țară, menținând distanța față de prezența umană. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 9 ani și 1 lună. Atinge maturitatea sexuală la vîrsta de un an. Mierla gulerată are un regim alimentar omnivor,

preponderent insectivor, dar consumă și fructe, râme și chiar șoareci sau reptile mici. Păsările care iernează în Africa se hrănesc cu fructe de ienupăr.

Mierla gulerată este o specie monogamă, iar perioada de cuibărire durează de la începutul lunii mai până în august. Poate să își construiască cuibul foarte aproape de sol sau chiar pe sol, dar și în copaci, la înălțimi mai mari. Frecvent cuibul este amplasat în găurile din malurile abrupte sau în crăpăturile stâncilor. Cuibul este alcătuit din 3 părți: un strat extern gros, din ramuri, un strat subțire de noroi cu frunze și mușchi și un strat interior, care este format din frunze și rămurele subțiri de până la 3 cm lungime. Femela depune 3-6 ouă de un albastru-pal, pătate cu maro, pe care le incubează în alternanță cu masculul, timp de 12-14 zile. După alte 14-16 zile puii părăsesc cuibul. O pereche scoate, de regulă, 2 rânduri de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Mortalitate cauzată prădătorilor.
- Perturbare cauzată de activități antropice.

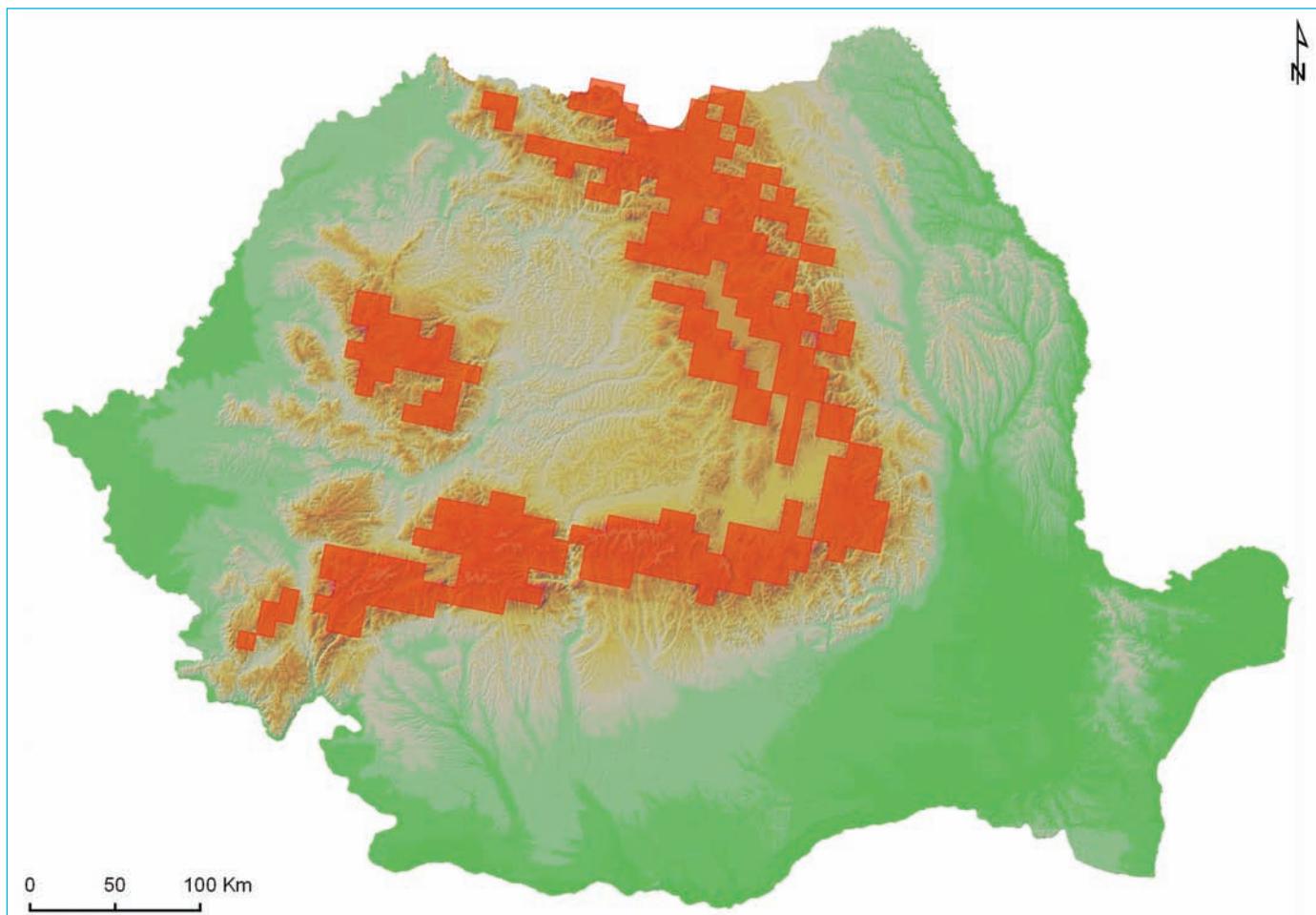
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Prevenirea dezvoltării construcțiilor ce cauzează pierderi de locuri de cuibărit, locuri de hrănire și rute de migrație. Restricția autorizației noilor drumuri, piste sau a altor elemente de infrastructură care cauzează fragmentarea habitatelor.
- Limitarea extinderii pârtiilor de schi, în stațiunile existente, de asemenea limitarea în construirea noilor pârtii îndeosebi în zonele unde specia este prezentă.
- Reglementarea activităților turistice și interzicerea circulației vehiculelor în zonele de importanță majoră pentru specie și în toate perioadele în care aceasta este prezentă.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MIERLA - EURASIAN BLACKBIRD

Turdus merula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus merula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		■ LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Mierla are un areal larg de răspândire, care include Europa, Asia și America de Nord. A fost introdusă în Australia și Noua Zeelandă. Are populații care sunt rezidente, migratoare sau migratoare parțial, acestea din urmă fiind reprezentate de populațiile din nordul Europei care în timpul toamnelor se deplasează către sud. În România este o specie comună în parcuri, grădini și păduri, indiferent de altitudine.

POPULAȚIE

Populația europeană este foarte mare și estimată la 40.000.000-82.000.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai mult de jumătate din populația totală a speciei. În perioada 1970–1990 efectivele au fost stabile, înregistrând o creștere ușoară în perioada 1990–2000 în populațiile-cheie din Germania, Franța și Italia. Populația cuibăritoare din România a fost estimată la 2.150.000-4.300.000 de perechi și are un trend ascendent.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Mierla este cea mai cunoscută specie de sturz, întâlnită atât în parcurile urbane, cât și în pădurile montane. Habitalele în care este găsită sunt foarte diversificate, de la păduri dese la pășuni, culturi diverse, unele zone umede, majoritatea zonelor urbane. Tolerează mai bine zonele cu temperaturi scăzute, cu vânt și umiditate decât cele cu temperaturi înalte sau/și secetoase. Se ferește de zonele care nu oferă un loc de adăpost la o distanță mai mare de 100-200 m. Poate fi timidă în prezența omului în zonele împădurite, dar populațiile urbane au un comportament mult mai puțin temător. În afara sezonului de reproducere pot fi gregare. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 21 de ani și 8 de luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Dieta acestei specii este alcătuită din insecte și râme, dar în sezonul ieiunal și autumnal mânăncă fructe și semințe. Se hrănește pe sol sau

în arbori și tufe, caută sub frunze la liziera pădurilor sau chiar într-un strat de zăpadă gros de 5-7 cm. În mod exceptional se hrănește cu pești mici, șopările și tritonii. În timpul iernilor poate fi văzută frecvent la hrăniloare.

Este o specie monogamă, la care sezonul de cuibărit începe de la mijlocul lunii aprilie. Masculii duc intense lupte teritoriale. Femela depune o pontă formată din 2-6 ouă verzi-albăstrui, cu pete maronii, într-un cuib de forma unei cești, așezat în tufe, la baza ramurilor, în arbori sau arbuști. Femela construiește cuibul cu materiale aduse de către mascul. Alege să clocească și în locuri aflate în apropierea omului, precum ghivecele de flori, căsuțele poștele nedeschise, burlanele, pervazul clădirilor, depozitele de lemn de foc, cămăriile abandonate etc. Ocazional poate cuibări și pe sol. Cuibul are formă de ceașcă adâncă, fiind construit din crenguțe, paie, având la bază de obicei mușchi, iar pe interior este tencuit cu noroi în care sunt prinse fire fine de vegetație. Cuiburile care

sunt în localități pot conține ca material de construcție și bucăți de hârtie sau chiar fâșii de pungi de plastic. Punta este incubată timp de 12-14 zile numai de către femelă și după 11-14 zile puia zboară din cuib. În timpul incubației masculul poate înlocui femela la clocit, dar numai pentru perioade scurte de timp. Puia mai sunt hrăniți de către părinți timp de 3 săptămâni după părăsirea cuibului, până ajung să fie complet independenți de aceștia. Opare depune în mod frecvent 2 ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

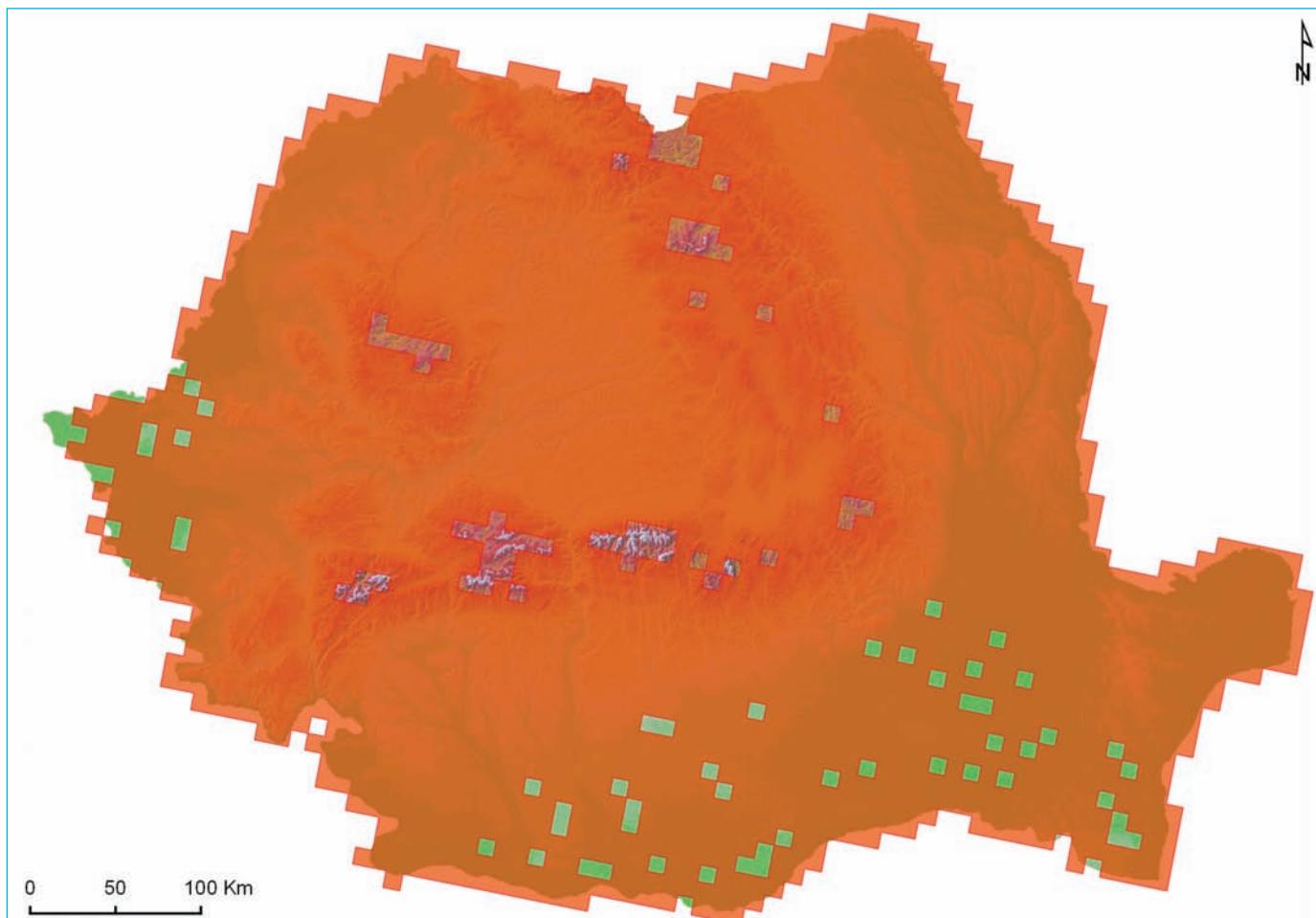
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise, agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COCOŞAR - FIELDFARE

Turdus pilaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus pilaris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Cocoşarul este o specie foarte larg răspândită pe glob, fiind prezentă atât în toată Europa, cât și în Asia și în partea de nord a Africii. Poate fi observat exceptiional în Statele Unite ale Americii, Canada, Japonia sau Emiratele Arabe. Migrația este reprezentată mai mult de o mișcare nomadică, deplasându-se în timpul iernii spre câmpie, în stoluri mari, în căutarea hranei.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, estimată la circa 14.000.000-24.000.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai puțin de jumătate din populația totală a speciei. Efectivele speciei au fost stabilite în perioada 1970–2000, iar în momentul de față specia este considerată a fi stabilită. În România populația cuibăritoare de cocoşar este de 75.000-150.000 de perechi cuibăritoare, cu un ușor trend ascendent. Primele date de cuiabărit ale speciei la noi în țară datează din anul 1960, în nordul României.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în liziera pădurilor, a arboretelor, a plantațiilor diverse, a parcurilor și a grădinilor. La noi în țară specia cuibărește în Transilvania și local în Moldova, în regiuni deluroase și muntoase. În afara perioadei de cuibărit această specie este cea mai gregară dintre toate speciile de sturzi, adunându-se în mai multe mii de exemplare în timpul migrației. Mulți indivizi își apără teritoriile de hrănire pe timpul iernii. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 18 ani și 1 lună. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Cocoşarul se hrănește cu o gamă largă de nevertebrate (insecte, melci, viermi, păianjeni), dar și cu fructe pe timpul iernii. Poate să sape în zăpadă de mică adâncime în căutarea hranei, dar și să captureze pești mici în ape puțin adânci. Se hrănește pe sol, în zbor, precum un graur, sau în coroana arborilor. Dieta vegetală este foarte variată, fiind alcătuită din fructe de măceș, ienu-

pă, sorg, cireșe, mere, pere, căpșuni și semințe de diverse plante.

Specia este monogamă, dar cei doi parteneri rareori rămân împreună pe o perioadă mai lungă de 2 ani. Cuibărește atât solitar, cât și colonial, până la 40-50 de perechi, acest comportament fiind mai frecvent întâlnit la populații nordice. Perioada de reproducere începe la sfârșitul lunii aprilie și poate avea 2 ponte într-un an, fiecare a câte 3-7 ouă albastrii, cu pete mici, maronii. Cuibul este construit numai de către femelă și este situat la baza ramurilor groase, sprijinit de trunchiul copacului. Acesta are o formă rotundă, de cupă, este rezistent și construit din ramuri și frunze. Pe interior este căptușit cu pământ, mușchi și rareori cu fire de păr sau cu lână. În timpul realizării cuibului

masculul supraveghează din apropiere, însă nu contribuie la construirea acestuia. Punta este incubată timp de 10-13 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinti și zboară din cuib după aproximativ 12-15 zile. Ei sunt îngrijiți și hrăniți de către adulții încă 2-3 săptămâni de la părăsirea cuibului.

AMENINȚĂRI

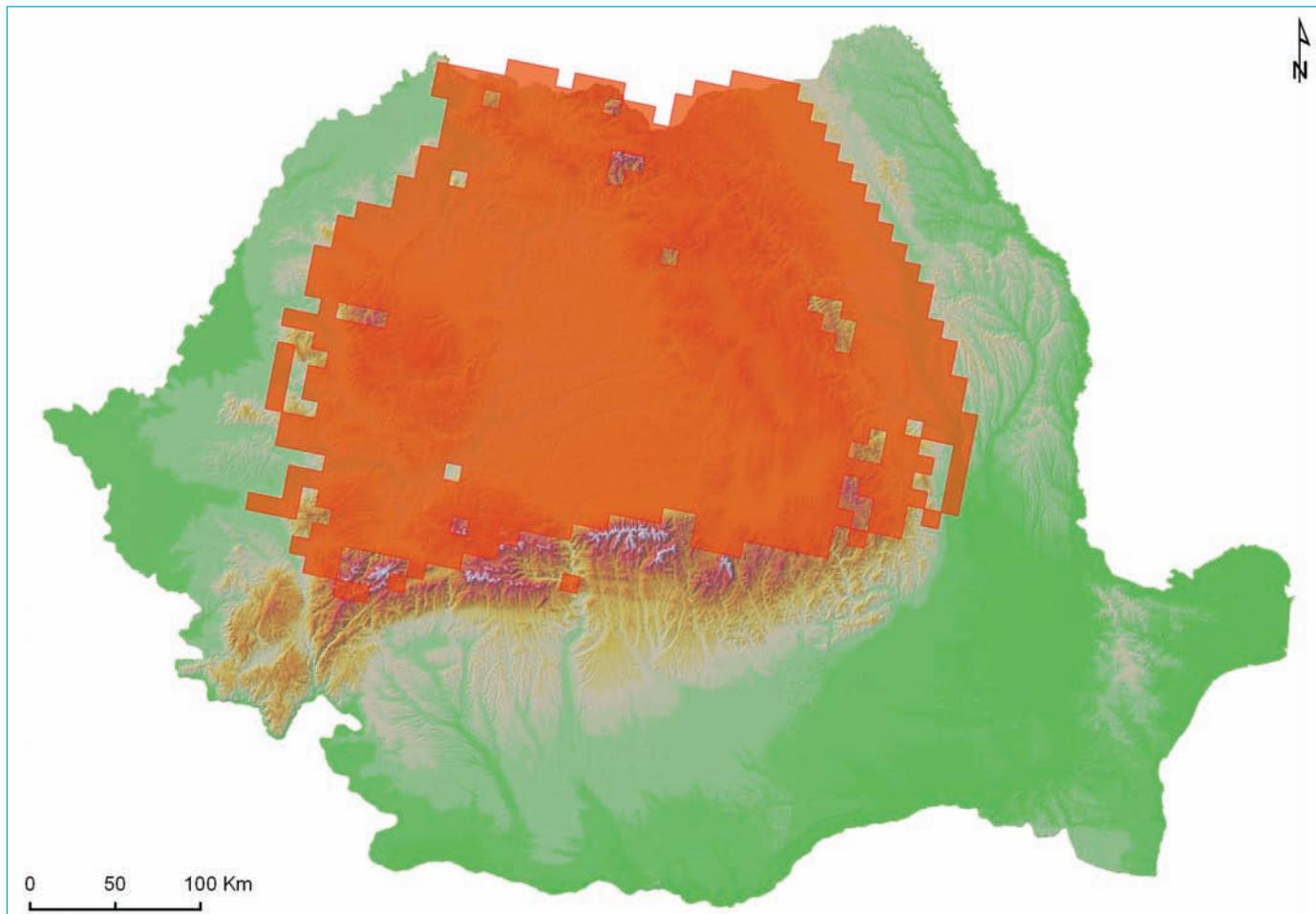
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pășiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STURZ CÂNTĂTOR - SONG TRUSH

Turdus philomelos

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus philomelos*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie migratoare, al cărei areal de cui-bărire se întinde în toată Europa, în Turcia, Siria, Irak și Iran, Rusia și ajunge până la munții Ural. Iernează în sudul Europei și în Africa de Nord. A fost introdusă în Australia și Noua Zeelandă.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată la 20.000.000-36.000.000 de perechi, ceea ce reprezintă circa 50-74% din populația mondială. În perioada 1970-2000 specia a avut un trend stabil, înregistrându-se însă un declin în Germania de-a lungul ultimei decenii. Această scădere a fost compensată de creșteri populationale în Franța și Norvegia, astfel încât în prezent trendul general al speciei este considerat a fi stabil. Populația din România este estimată la 850.000-1.700.000 de

perechi cuibăritoare, cel mai mare efectiv al acestei specii găsindu-se în Rusia, unde cuibăresc peste 6.000.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul preferat de sturzul cântător este reprezentat de păduri de foioase și conifere cu subarboret dezvoltat în care abundă hrana preferată, care este reprezentată de nevertebrate. Recent s-a adaptat la habitate urbanizate, la câmpurile transformate în terenuri arabile, la grădini și chiar parcuri; prezența densităților mari de melci și râme, hrana preferată a sturzului cântător, favorizează apariția acestei specii în asemenea locuri. Migrează în grupuri relativ mici. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 17 ani și 7 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește cu insecte, râme și fructe diverse. Specia prezintă un comportament de hrănire deosebit prin modul în care sparge cochilile de melci folosindu-se de o piatră, iar apoi scoate corpul ținându-l cu ciocul și scuturându-și puternic capul. Se deplasează frecvent pe sol în căutarea hranei, mișcându-se repede înainte după care se oprește brusc.

Specie monogamă, începe formarea perechii la începutul primăverii, iar perioada de cuibărire durează din martie până în august, timp în care femela poate depune 2 sau chiar 3 pante, fiecare cu 3-5 ouă verzui cu pete maronii. Cuibul are forma unei cupe făcute din iarbă și este construit numai de către femelă, în tufișuri sau în copaci nu foarte înalte; în tot acest timp masculul cântă în apropiere și nu participă la construirea cuibului. Acesta este construit din rămurele și iarbă, fiind apoi căptușit cu noroi și lemn putrezit amestecat cu frunze. Incubația durează 11-15 zile și este asigurată numai de către femelă. Puii vor fi hrăniți de ambii părinți cu viermi, larve de insecte sau melci și părăsesc cuibul la vîrstă de 12-15 zile. Ei nu sunt complet independenți de adulții, aceștia continuând să îi hrănească încă 2-3 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

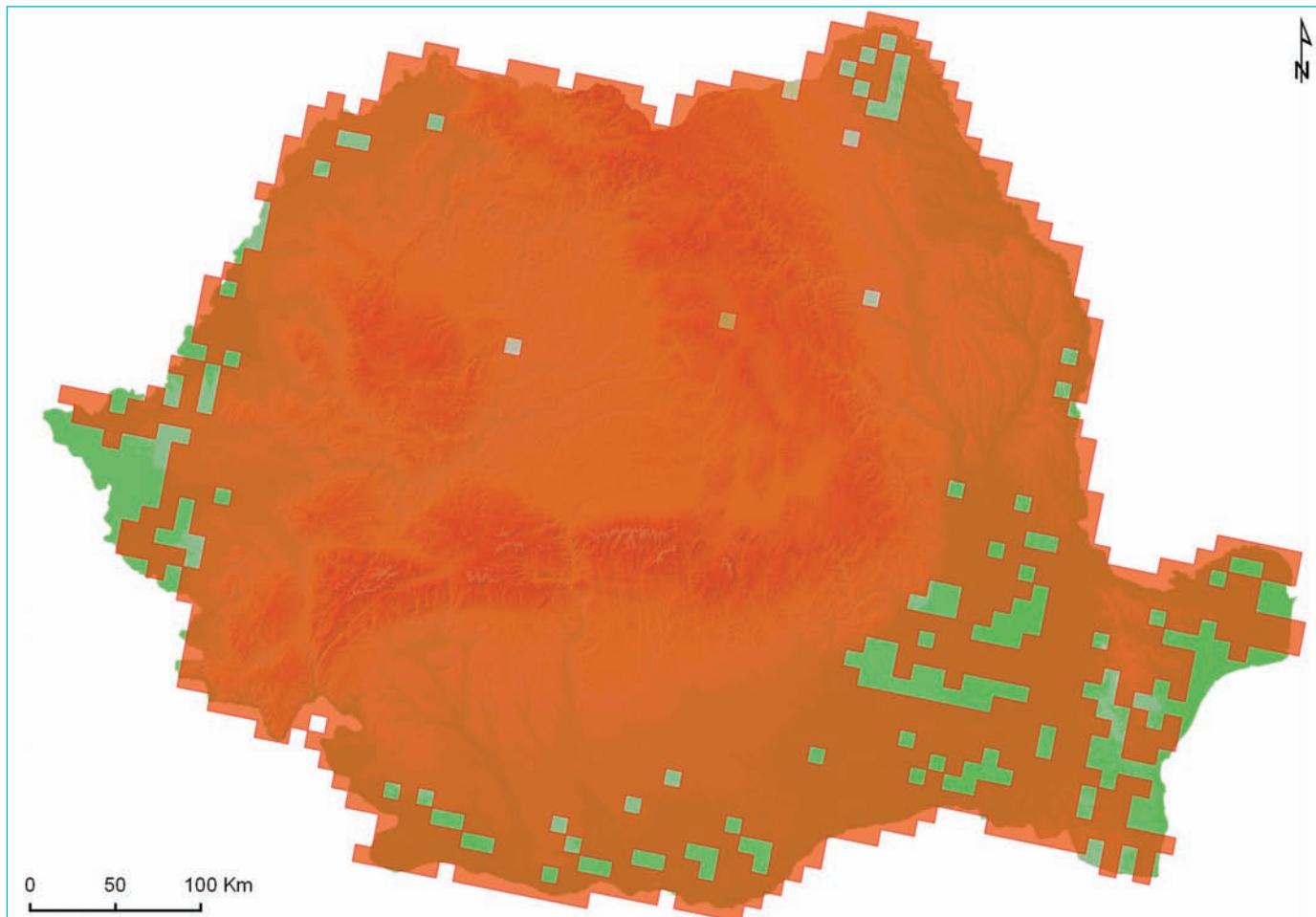
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatație.

- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STURZ DE VÂSC - MISTLE THRUSH

Turdus viscivorus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Turdidae

GENUL: *Turdus*

SPECIA: *Turdus viscivorus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC	III	II		

DISTRIBUȚIE

Distribuția sa se extinde din Europa, la est de Siberia, în sud de Africa de Nord și în sudul Asiei. Mai mult de 50% din populația globală se află în Europa. Subspecia nominală se găsește din Europa până în vestul Siberiei și nordul Iranului, iernând în Africa de Nord și în sud-vestul Asiei. Doar în estul și nord-estul ariei sale de răspândire se pare că specia este total migratoare, în timp ce în vest este parțial migratoare.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este apreciată la 3.000.000-7.400.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai mult de jumătate din populația europeană a speciei. Populația europeană a fost stabilă pe parcursul perioadei 1970-2000 în majoritatea țărilor. În ultimul timp s-au înregistrat creșteri populacionales în Germania și declinuri în Franță și Marea Britanie, însă în ansamblu trendul speciei este stabil. Populația din România este considerată a fi, de asemenea, stabilă, cu efective cuprinse între 250.000 și 500.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sturzul de vâsc preferă regiunile muntoase în care este găsit la altitudini medii, cuprinse între 800 și 1.000 m. Evită pădurile dese, dar și zonele despădurite sau cu copaci foarte rare, terenurile întinse lipsite de vegetație sau habitatele umede. În ultimii ani se observă o adaptare a speciei, în anumite regiuni ale distribuției sale, la habitatele urbanizate și o extindere a arealului asociată cu o diversificare a habitatelor. În afara perioadei de cuibărit este deseori gregar, formând stoluri în căutarea hranei, de 50-100 de exemplare. Aceste stoluri sunt mai mari către sfârșitul iernii, deseori fiind stoluri mixte, în care se pot vedea și exemplare din alte specii de sturzi. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 21 de ani și 2 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește cu o mare varietate de nevertebra-

te, fructe și semințe, pe care le culege de pe sol sau din arbori. Nevertebratele care fac parte din dieta sa sunt reprezentate de larve de gândaci, fluturi, molii, lăcuste, greieri, melci sau râme, dar consumă și vertebrate mici, chiar și pui de pasăre. Hrana sa preferată sunt fructele de vâsc (*Viscum album*), alături de cele de tisă (*Taxus sp.*) sau laur (*Ilex sp.*). Semințele de vâsc nu sunt digerate, ele tranzitând tubul digestiv al păsării și fiind eliminate odată cu excrementele pe ramurile copacilor, aceasta fiind o cale de înmulțire zoocoră a plantei. Au fost semnalate și comportamente agresive prin care sturzul apără de alți pretendenți acestea tufele de vâsc, ca pe o rezervă de hrănă pentru zilele reci de iarnă. Cuibărește de la sfârșitul lunii martie într-un cuib așezat la bifurcația unor ramuri (la o înălțime de maximum 20 m de la sol), pe pervazul unor clădiri, pe fațada unei stânci etc. Cuibul este sub forma unei cupe de mari dimensiuni, alcătuit din 3 straturi: unul din ramuri mai groase, bucăți de

lemn, iarba și mușchi, apoi un strat de pământ cu iarba și frunze, urmat de un strat fin de ierburi, frunze, pene. Acest cuib este apărat de pereche cu agresivitate, chiar și împotriva unor prădători mai mari precum corbi sau pisicile. Femela depune 3-6 ouă albastre cu pete maro, pe care le cloște aproape singură timp de 12-15 zile, fiind ajutată foarte puțin de către mascul în tot acest timp. După 14-16 zile în care părintii hrănesc intens pupii, aceștia păresesc cuibul. O pereche depune de regulă 2 ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

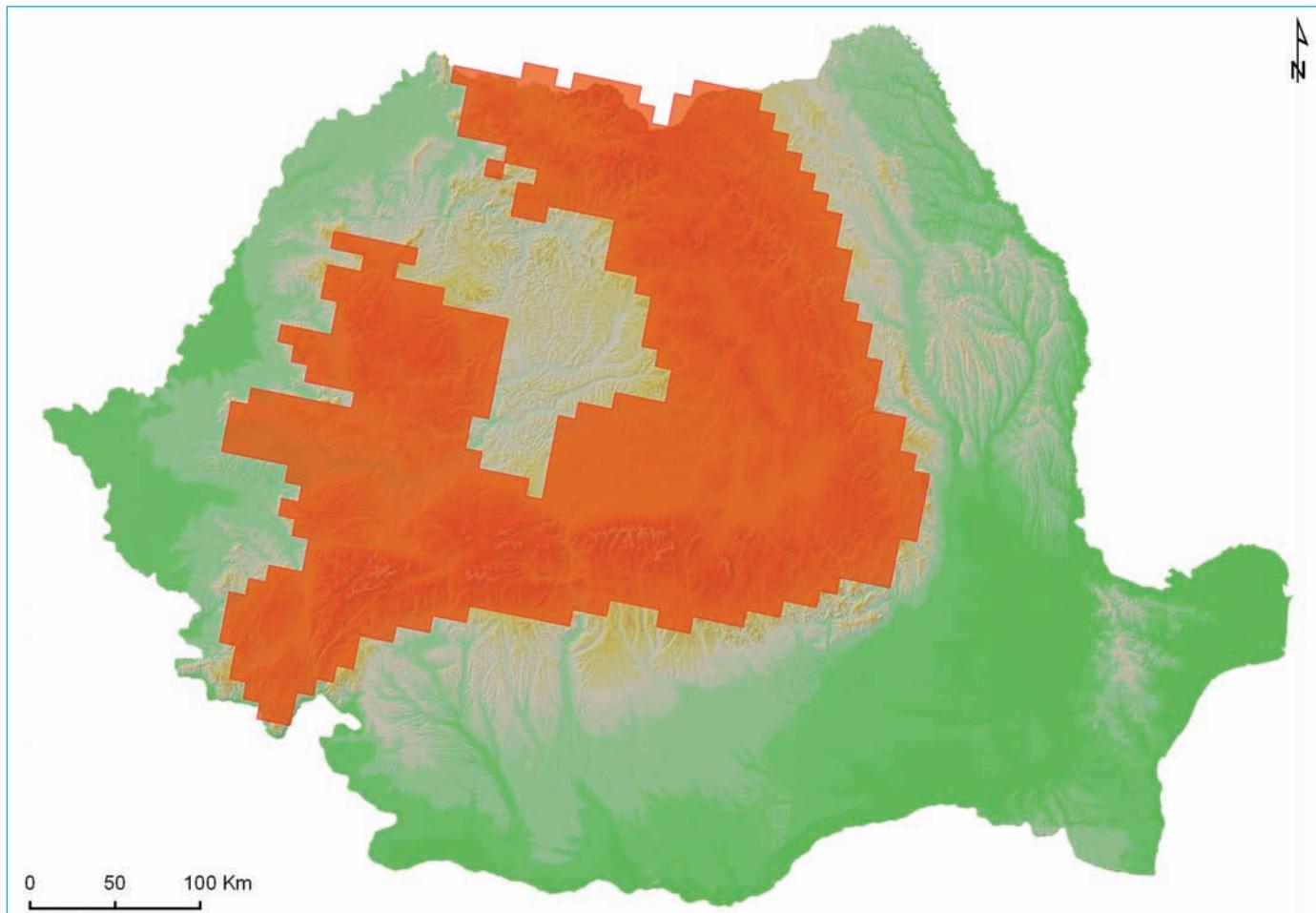
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogeneitatea pădurii.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise, agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STUFĂRICĂ - CETTI'S WARBLER

Cettia cetti

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Cettia

SPECIA: *Cettia cetti*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Stufărica are trei subspecii. *C. c. cetti* cuibărește în Europa de Vest (la sud de Anglia) și coasta nordică a Mării Mediterane (la sud de Austria), prin Grecia și în majoritatea zonelor sudice din Balcani, de-a lungul coastei Mării Negre și în partea de nord-vest a Africii (Maroc, la est de Tunisia). Subspeciile *C. c. orientalis* și *C. c. albiventris* cuibăresc de la Crimeea prin Turcia și Orientalul Mijlociu până în Kazahstan și în partea de nord-vest a Chinei. Majoritatea efectivelor din Europa sunt rezidențiale, iar cele din nordul arealului, ca și populația din România, migrează mai spre sud în timpul iernii. La noi în țară apare în partea de nord-vest a Depresiunii Transilvaniei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare (600.000-1.600.000 de perechi) și a crescut în anii 1970-1990. Cu toate că efectivele din Grecia au scăzut puțin în deceniul următor, populațiile-cheie din Italia și Turcia au rămas stabile. Populația din România este estimată la 20-80 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia poate fi întâlnită mai ales în zone mlăștinoase de câmpie acoperite de stufăriș și tufe împrăștiate (mai rar în stufărișuri uniforme) de salcie (*Salix sp.*), mărăcine (*Rubus sp.*) sau porumbar (*Prunus spinosa*). Apare și în șanțuri, și pe cursuri mici de apă acoperite de vegetație, în pajiști umede sau garduri vîi care de obicei sunt situate aproape sau de-a lungul păduriilor mici și al crângurilor de arini (*Alnus sp.*) sau popli (*Populus sp.*). Este foarte greu vizibilă în vegetație, fiind perfect camuflată prin culoarea penajului.

Dieta este alcătuită în majoritate de insecte ca libelule (*Odonata*), hemiptere, urechelnițe (*Dermoptera*), lepidoptere, trichoptere, díptere, coleoptere și moluște, pe care le procură aproape de sol din vegetația densă sau de pe suprafața apei. Ocazional consumă și semințe.

Longevitatea cunoscută pentru această specie este de 5 ani.

Perioada de cuibărit durează de la mijlocul lunii aprilie până în iulie-august, având două puncte pe an. Este o specie monogamă, dar mai des poligamă; perechile se formează numai pe durata dansului nupțial, a copulației și a creșterii puiilor. Teritoriul liniar (de-a lungul cursurilor de apă) sau poligonal (în stufăriș) este apărat și susținut de mascul în mai mulți ani consecutivi. În timpul perioadei cu cuibărit, acesta se remarcă printr-un cântec foarte puternic și caracteristic, fiind foarte puțin implicaț în creșterea ju-

veniilor. Deseori ei atrag mai mult de o femelă în teritoriul propriu.

Cuibul construit din frunze, fire de iarbă uscate, pene, păr și papură este amplasat în vegetație densă, între ramurile subțiri ale tufișurilor, pe tulpi de stuf sau urzică, la nu mai mult de 2 m de pământ. Femela clocește puncta de 2-4 ouă timp de 16-17 zile, apoi îngrijește aproape singură puii, până când aceștia părăsesc cuibul la vîrsta de 14-16 zile de la eclozare. Puii continuă să mai fie hrăniți de către ambii părinți timp de 2-3 săptămâni.

AMENINȚĂRI

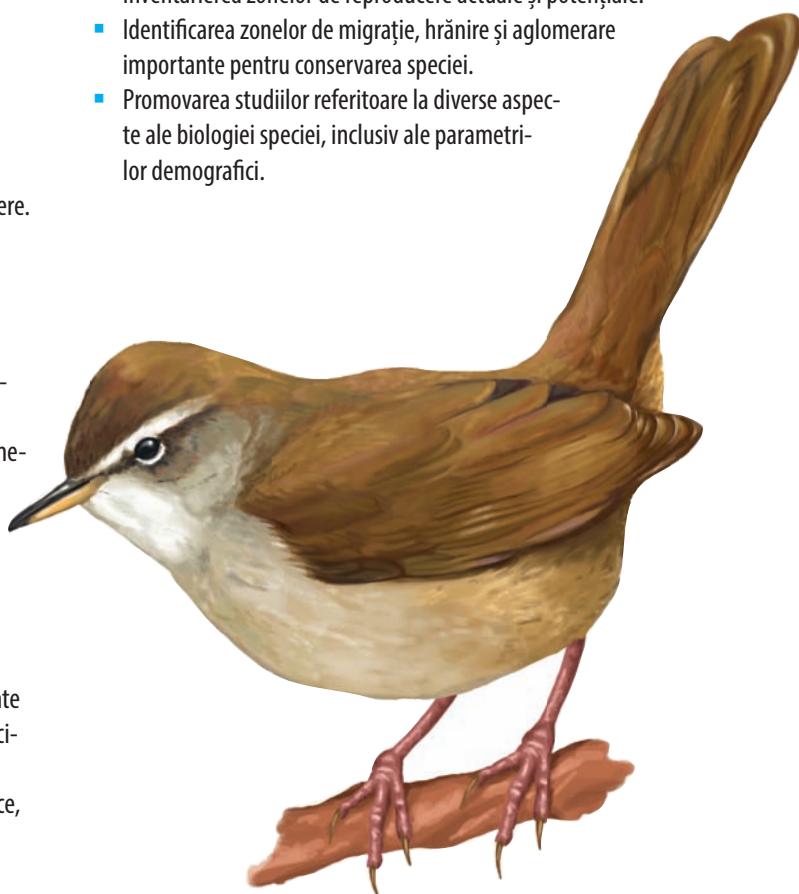
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

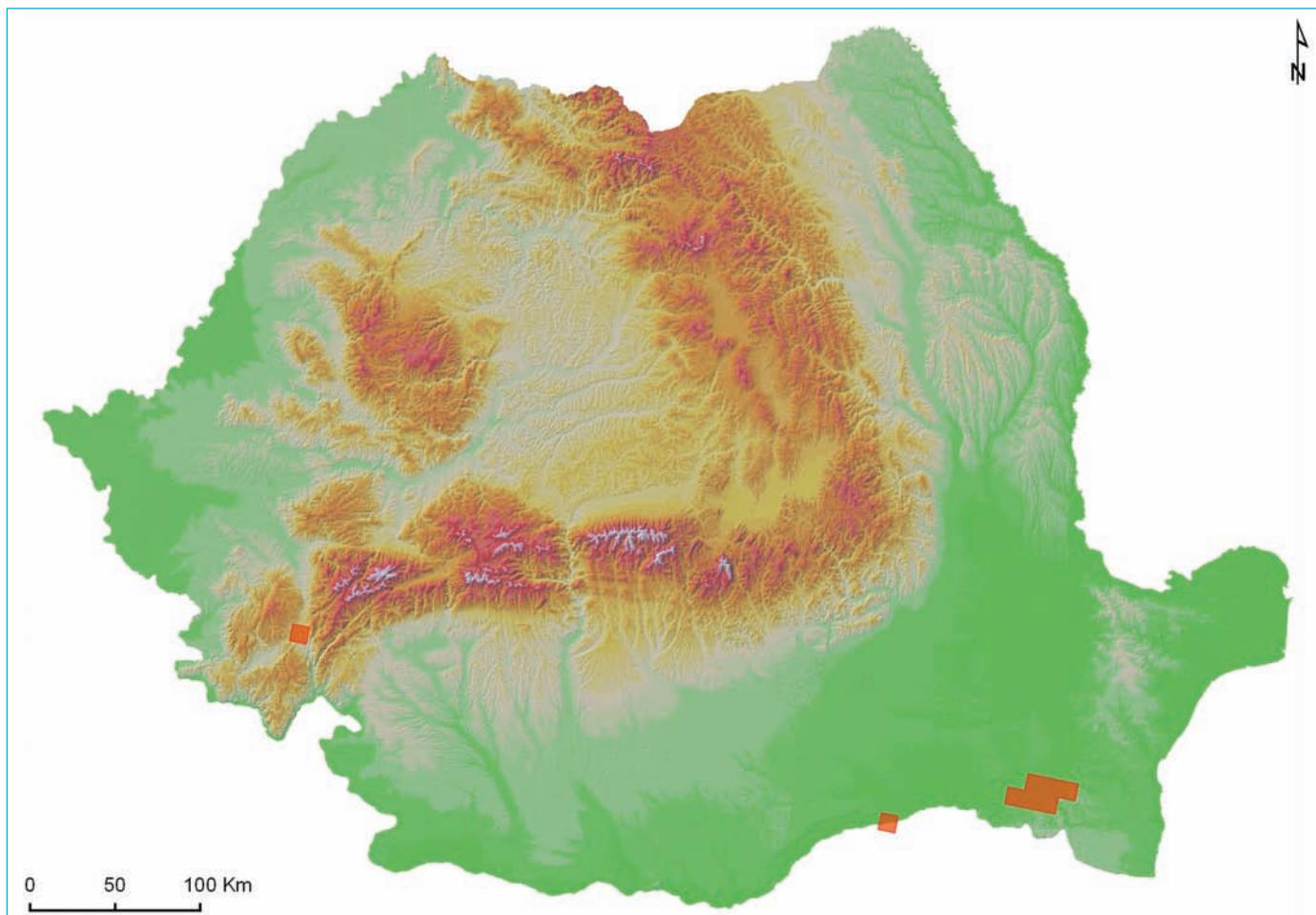
- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea transformării pajiștilor în terenuri arabile.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene și a pârloagelor cu vegetație înaltă.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Evitarea creării unor monoculturi dintr-un mozaic de parcele mici.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice,

în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diversele aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRELUŞEL PĂTAT - COMMON GRASSHOPPER-WARBLER

Locustella naevia

REGNUL: Animalia
CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes
FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Locustella
SPECIA: Locustella naevia

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Grelușelul pătat este răspândit în zonele temperate ale Eurasiei, până în partea de nord-est a Chinei, fiind absent în majoritatea teritoriilor din Fennoscandia și Siberia și în partea sudică a continentului. Este o specie migratoare, efectivele din Europa petrecând iarna în Africa Subsahariană. În România specia are populații în Delta Dunării, în partea de nord a Dobrogei, în silvostepa Câmpiei Române, în zona de la sud-vest de Craiova, la granița țării cu Ungaria (între Oradea și Arad) și în partea de vest a Depresiunii Transilvaniei. Lipsesc informații recente și detaliate în legătură cu răspândirea speciei în restul țării.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare în Europa este mare (840.000-2.200.000 de perechi) și a fost stabilă în anii 1970–1990. Cu toate că a scăzut în câteva țări în deceniul următor, efectivul semnificativ din Polonia a fost stabil. Deși trendul populației-cheie din Rusia este necunoscut, populația

globală este considerată a fi stabilă. În prezent efectivul din România este estimat la 100-1.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește la marginile pădurilor, pe pășuni umede și fânețe cu vegetație înaltă, în apropierea pârloagelor, în zone cu urzică (*Urtica dioica*) și rug de munte (*Rubus fructicosus*), în mlaștini cu stuf sau rogoz, la margini de câmp, în mlaștini montane cu arbuști de salcie (*Salix sp.*) și mestecăcan (*Betula sp.*). Limitele altitudinale ajung la maximum 500 m în Europa și 600 – 15.000 1.500 m în Caucaz. Longevitatea maximă în libertate este de 5 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrsta de un an.

Se hrănește cu insecte, ocazional consumând și păianjeni (Araneae) și moluște mici. Își procură hrana căutând în vegetația scundă, adunând-o de pe tulpinile plantelor, mișcându-se de sus în jos. Se poate hrăni și pe pământ, căutând între frunzele căzute la sol.

Perioada de cuibărit durează de la sfârșitul lunii

aprilie până la mijlocul lunii iulie, specia având de obicei două ponte într-un sezon de reproducere. Este monogamă, solitară și teritorială. Cuibul este în formă de ceașcă și este construit de către ambii părinți din frunze, mușchi și fire de iarba, fiind captușit cu pene sau păr de mamifer. El este amplasat în apropierea solului sau chiar pe acesta, în vegetație densă, de obicei în mărcini sau rogoz. Punta este formată din 5-6 ouă și este coloțată pe rând de către ambii părinți timp de 12-15 zile. Dimensiunea unui ou este de 18 x 14 mm, iar culoarea este alb-crem, cu pete roșietice, fine, distribuite aleatoriu sau unite în pete mai mari. Puji sunt hrăniți în special cu insecte, de către ambii părinți, și părăsesc cuibul când ajung la vîrsta de zbor, la 10-12 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

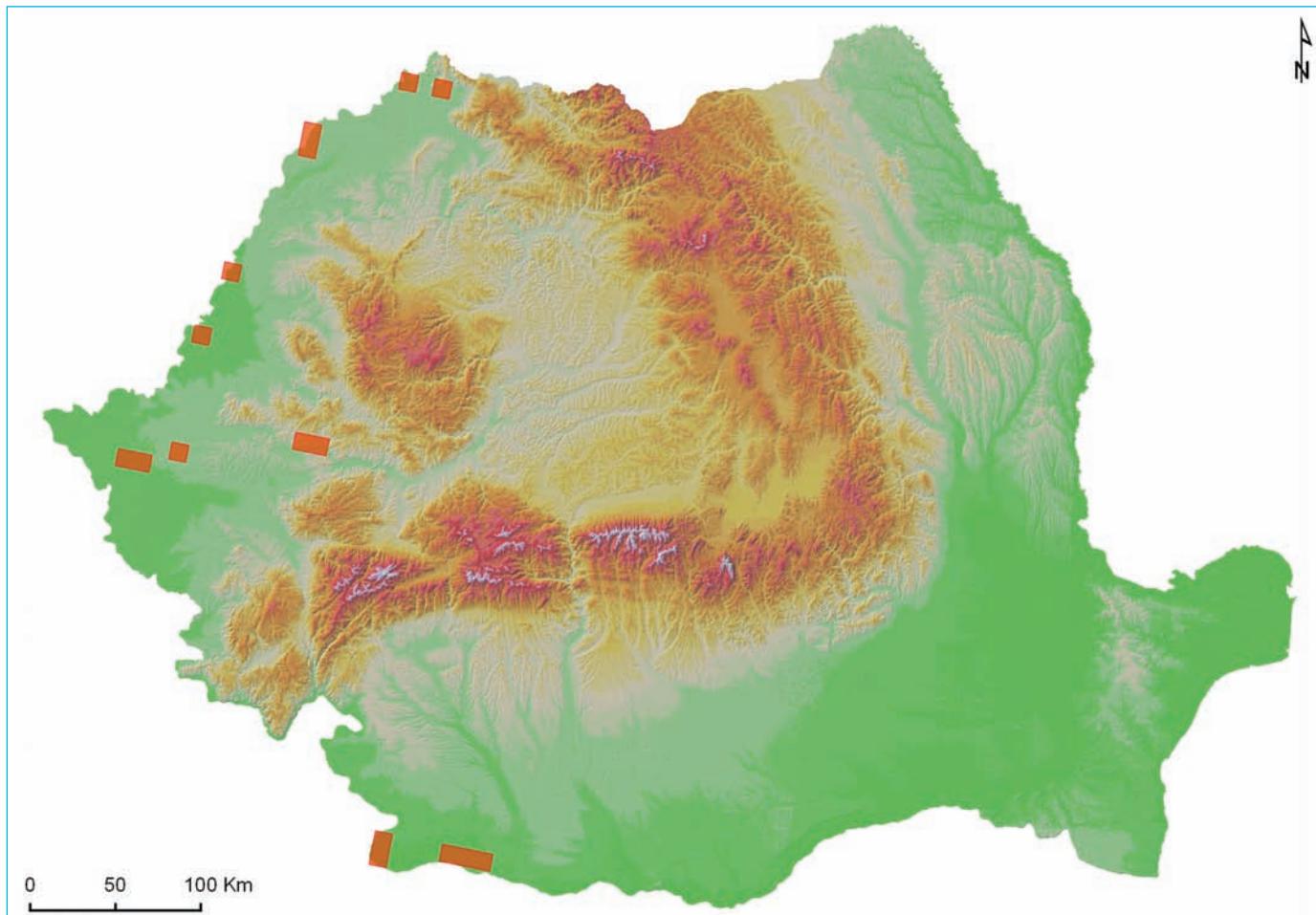
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a întinderilor de stuf și papură.
- Menținerea și conservarea stufoașurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agro-chimice selective și cu toxicitate redusă și evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRELUŞEL DE ZĂVOI - EURASIAN RIVER WARBLER

Locustella fluviatilis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Locustella

SPECIA: Locustella fluviatilis

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în Europa Centrală și de Est până în partea de sud-vest a Siberiei și nord-vestul Kazahstanului. Migrează pe distanțe lungi, iernând în zonele estice și sudice ale Africii. În România poate fi găsit în toată țara în habitatele corespunzătoare speciei, cu excepția zonelor montane. Astfel apare în Delta Dunării, în Dobrogea, pe Câmpia Dunării, în zonele de câmpie din vestul țării, în Depresiunea Transilvaniei și în est, de-a lungul graniței cu Moldova.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare (1.900.000-4.600.000 de perechi) și a fost stabilă în anii 1970–1990. Acest trend a continuat și în deceniul următor, chiar și la populația-cheie din Rusia. Efectivele din România au fost estimate la 15.000-60.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în vegetație densă, pe pajistă cu urzică (*Urtica dioica*) și vegetație înaltă, în tufărișuri, păduri riverane, zăvoaie, tufărișuri de anin și de salcie, lumișuri umede, mlaștini cu rogoz, dar și pe terenuri agricole desătelenite.

Se hrănește în general cu insecte, dar consumă și păianjeni (Araneae), căpușe (Acari), diplopode și moluște mici. Pentru a-și procura hrana fugă pe sol sau în vegetație densă, dar nu se înalță prea sus de sol.

Perioada de cuibărit durează de la sfârșitul lunii mai până la mijlocul lunii iulie, specia având o singură pontă pe an. Este monogamă, singuratică și teritorială, dar poate cuibări și în mici grupuri. Masculul cântă marcându-și teritoriul de pe un fir de vegetație mai înalt. Cuibul este alcătuit din rămurele mici și fire de iarbă și este căptușit cu vegetație fină și păr de mamifere. Este amplasat pe sol sau în vegetație densă, la maximum 30 cm de sol, pe căt se poate de mult în apropierea unei

zone umede. Adulții ajung la cuib printr-un tunel în vegetație sau pe o cărare bătătorită. Punta este formată din 4-6 ouă netede, lucioase, albe, pătate cu pete maro sau roșu-violet. Incubația durează 11-12 zile și este asigurată numai de către femelă. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți și ajung să părăsească cuibul după 14-16 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

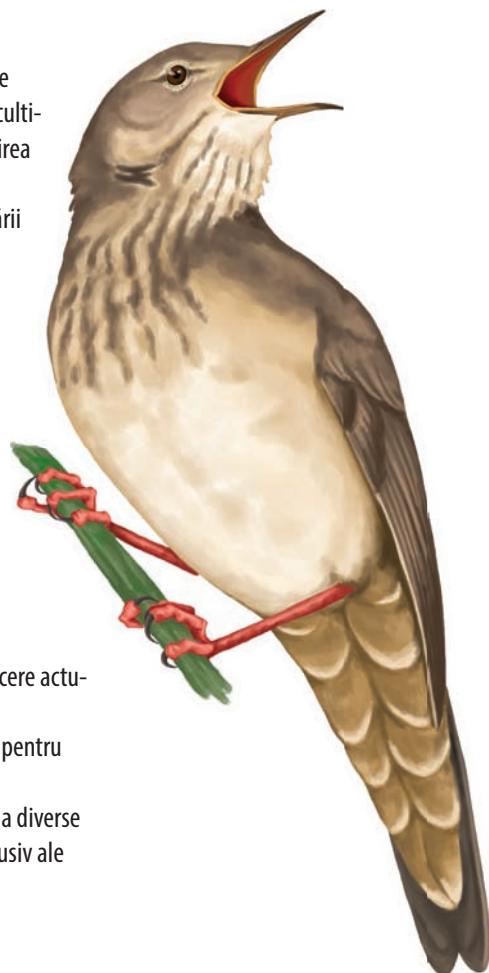
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

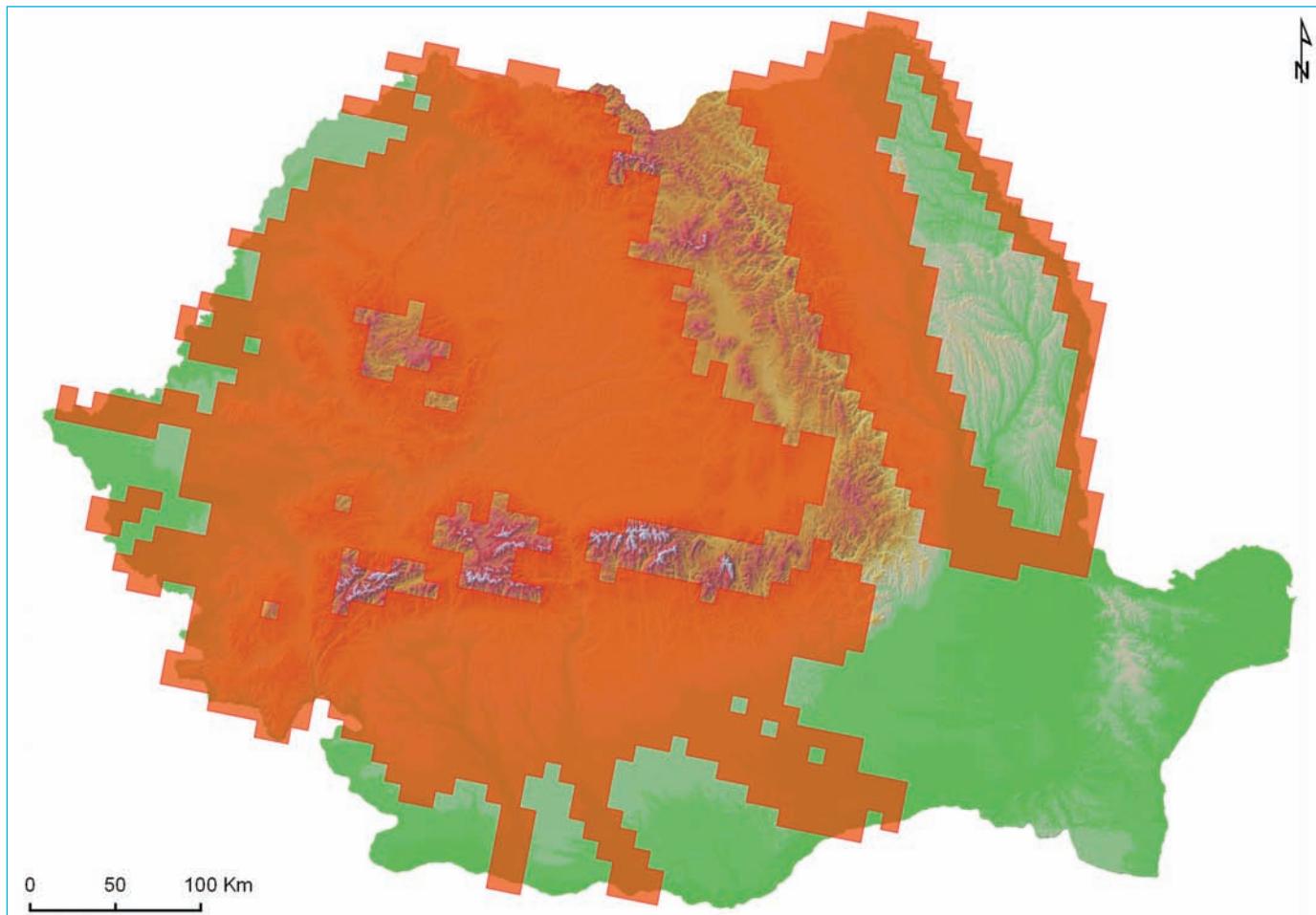
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în păduriexploatare.

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere; încurajarea producției organice.
- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a stufărișurilor și păpurișurilor.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.

- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Menținerea pârloagelor și a miriștilor; interzicerea incendiilor acestora.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRELUŞEL DE STUF - SAVI'S WARBLER

Locustella luscinoides

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Locustella

SPECIA: Locustella luscinoides

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Grelușelul de stuf cuibărește principal în partea de est și sud-est a Europei, cu populații foarte mari, mai ales în România. Apare sporadic și spre vestul și nordul continentului, dar și în Asia, în aceste zone lipsind din habitatele aparente adecvate. Câteva dintre țările baltice au fost colonizate recent, populațiile în aceste regiuni fiind în creștere. Migrează pe distanțe lungi, petrecând iarna în Africa de Est. În România specia este distribuită în toată țara, cu excepția zonelor montane.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare (530.000-800.000 de perechi) și a fost stabilă în anii 1970-1990. Cu toate că efectivele au scăzut în câteva populații marginale, populațiile-cheie (mai ales cea din România) au rămas stabile în deceniul următor, astfel încât efectivul la scară globală a rămas stabil. În România populația cuibăritoare este estimată la 40.000-60.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în stufărișuri, pe pașiști mlăștinoase cu papură, în rogoz, sălcii, anini și pe malurile lacurilor, de obicei în zone de câmpie, până la înălțimea de 360 m în Europa, dar ajunge și la 1.200 m în Kazahstan. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 7 ani și 5 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Vânează insecte mici de 2-4 mm, ca efemeroptere, libelule, lăcuste mici, lepidoptere, diptere și coleoptere, pe care le prinde în apropierea apei, agățându-se de tulpinile de stuf. Câteodată consumă și păianjeni (Araneae) și melci.

Perioada de cuibărit începe din mijlocul lunii mai și durează până la începutul lunii iulie, specia având adeseori două ponte într-un sezon de reproducere (prima la mijlocul lui mai și a doua în iulie). Este monogamă, singuratică și teritorială. Mascul își marchează teritoriul prin cântece executate de pe vegetația înaltă. Cuibul este construit din fire de iarbă, stuf, papură sau rogoz uscat și este amplasat lângă apă, în partea jos a tulpinilor de stuf. Interiorul cuibului este căptu-

șit cu frunze și fire fine de iarbă. Punta este formată din 3-6 ouă și este clocită de către femelă timp de 10-12 zile. Ouăle au o dimensiune de 19,5 x 14,5 mm, având un fundal gri-albusiu și fiind complet acoperite de puncte sau pete gri, maro sau violet. După eclozare pupii sunt hrăniți la început numai de către femelă, apoi de către ambii părinți. Ei devin zburători și părăsesc cui-

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

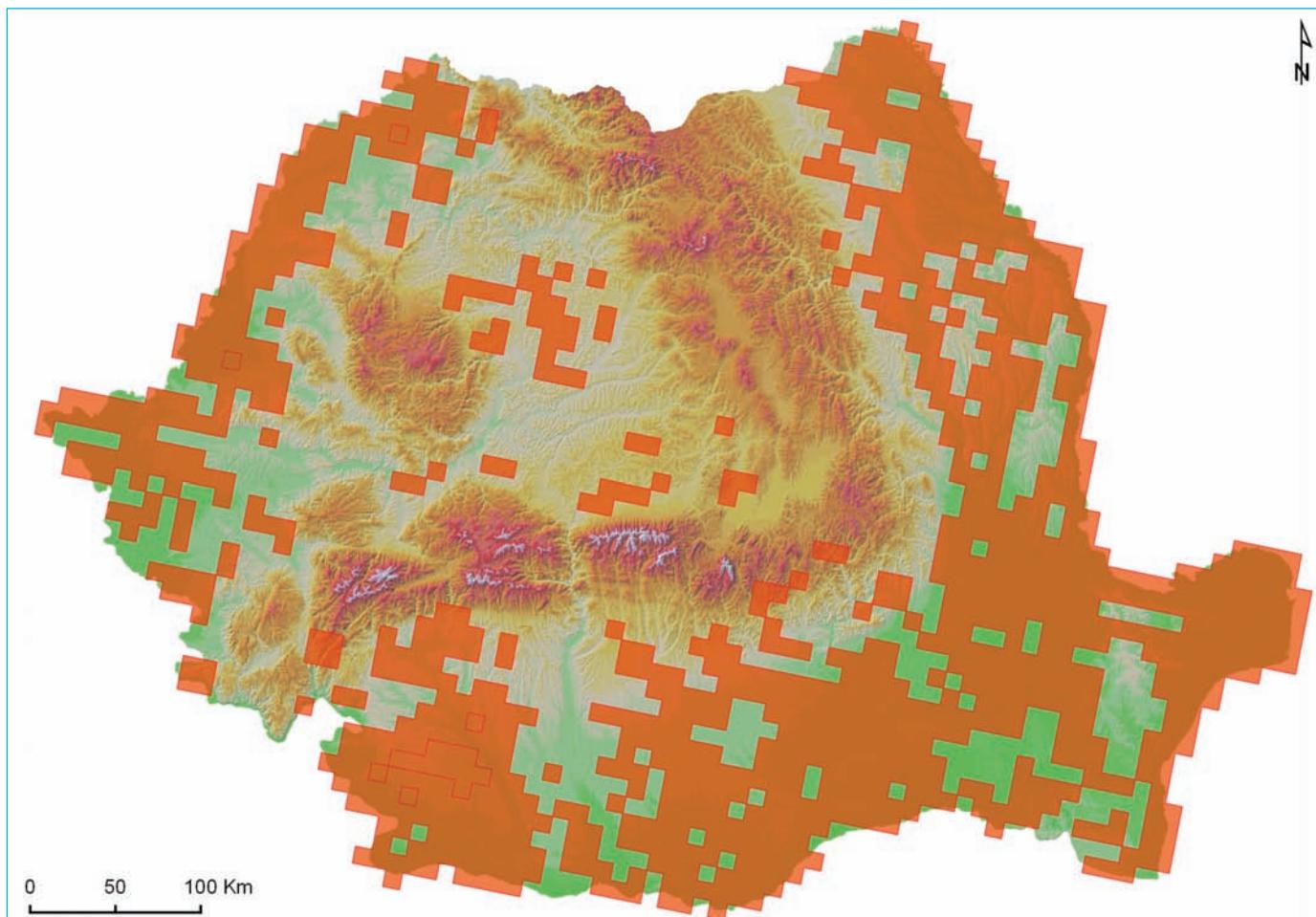
- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refa vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.

- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a întinderilor de stuf și papură.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FRUNZĂRIȚĂ CENUȘIE - EASTERN OLIVACEOUS WARBLER

Hippolais pallida

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Hippolais

SPECIA: Hippolais pallida

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Frunzărița cenușie este o specie migratoare, care cuibărește în Africa de Nord, Europa de Sud și de Est, în Peninsula Arabă și Asia Centrală. Iernează în Africa, la sud de Sahara și în estul Africii, până în Tanzania.

POPULAȚIE

Populația europeană este de 130.000-160.000 de perechi cuibăritoare, fiind considerată o specie relativ comună. Este abundantă în anumite regiuni din arealul său, cum ar fi în Turcia, unde sunt aproximativ 1.500.000 de perechi. La noi în țară populația a fost estimată la 3.000-10.000 de perechi cuibăritoare și este stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatele pe care această specie le preferă sunt tufărișurile de stepă și semidesert sau pădurile rare de foioase și conifere. Apare, de asemenea, și pe văile secate ale râurilor sau în văile însozite.

Poate fi observată și în tufele de Tamarix sau în livezi sau grădini. În România, frunzărița cenușie preferă pădurile de foioase, plantațiile sau pădurile în refacere. Suportă destul de bine un grad de antropizare, putând fi astfel observată și în grădinile și parcurile mari din localități. Longevitatea maximă în libertate este de 7 ani și 9 luni. Atinge maturitatea sexuală după primul an de viață.

Specia este insectivoră, dar se hrănește ocazional în timpul verii și cu fructe. Prinde insectele în zbor, pe sol sau le culege de pe frunzele din jumătatea superioară a copacilor sau a tutelor. Frunzărița cenușie este o specie monogamă, solitară, perechile revenind cu fidelitate la locurile de cuibărire în fiecare an. Cuibul este aşezat între ramuri, la mică distanță față de sol. Acesta este construit de către femelă împreună cu masculul, fiind realizat din puf de plop și de salcie. Femela depune în lunile mai-iunie o pontă formată din 4-5 ouă albe, pătate cu stropi închiși la culoare.

re. Tot ea asigură în totalitate incubația acestei pante, care durează alte 12-13 zile. Puii părăsesc cuibul după 11-15 zile de la eclozare, timp în care sunt hrăniți intens de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în păduriexploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.

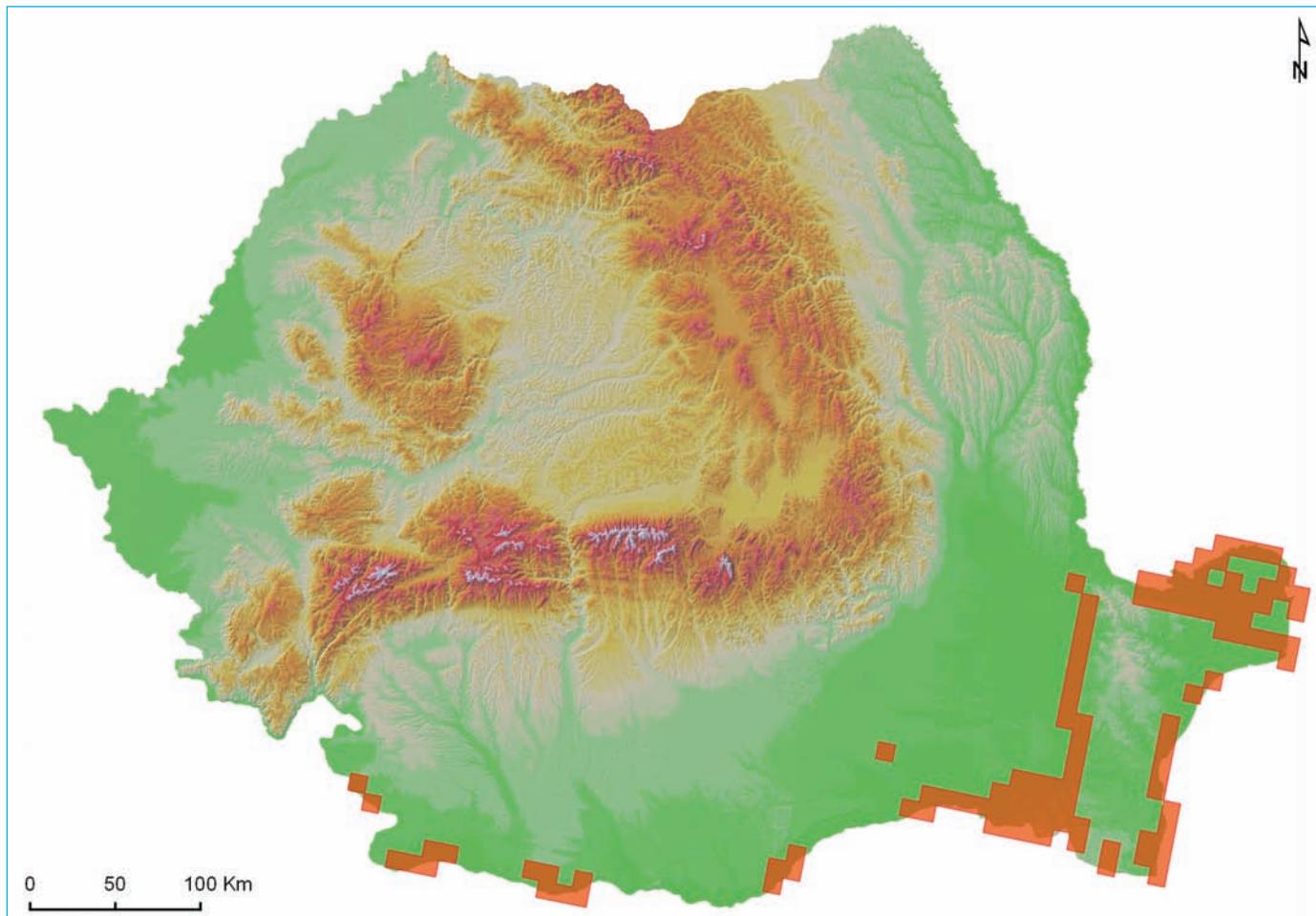
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pășiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea

substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FRUNZĂRIȚĂ GĂLBUIE - ICTERINE WARBLER

Hippolais icterina

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Hippolais

SPECIA: Hippolais icterina

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia este comună în Europa Centrală și de Nord, în Grecia, Turcia și Rusia. Migrează pe distanțe lungi, iernând la sud de Ecuator.

POPULAȚIE

Populația europeană cuprinde între 3.500.000 și 7.100.000 de perechi și, deși au fost raportate scăderi numerice în anumite țări, specia nu este periclitată.

La noi în țară populația a fost estimată la 15.000-30.000 de perechi cuibăritoare și este stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În Europa preferă câmpii și văile râurilor și se găsește în păduri de stejar sau mixte, în alinările de copaci și tufe, grădini, livezi sau în parcurile din localități. Îi plac locurile însorite și umede. În România specia este răspândită

la câmpie în mod special, în grădini și păduri cu frunze căzătoare, care au subarboret bogat, dar și în păduri mixte, manifestând o preferință pentru vecinătatea apelor. Primăvara sosește târziu, la sfârșit de aprilie și toamna pleacă foarte devreme, de la sfârșitul lunii iulie până în septembrie. Longevitatea maximă în libertate este de 10 ani și 8 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Este o pasăre care consumă cu precădere insecte adulte, dar și omizi, diverse larve, afide, melci, păianjeni etc. Ocazional, în special în timpul toamnei, din dieta sa fac parte și fructele (cătină sau coacăze). Se hrănește fără odihnă în frunzis, culegând hrana atât de pe frunze, cât și din zbor. Este o specie solitară, monogamă, perechile rămânând împreună toată viața. Sunt pasări teritoriale în perioada de cuibărire. Excelenți imitatori, masculii preiau elemente din cântecele

alțor specii; el cântă ziua, însă poate fi auzit uneori și noaptea, în special în perioada de reproducere. Cuibul are formă de ceașcă și este aşezat la ramificațiile ramurilor, la o înălțime de 2-4 m de sol, fiind foarte bine ascuns în vegetație. Este construit din crengute, fire moi și uscate de iarba, iar în interior este căptușit cu păr de mamifere, pânze de păianjen, puf și pene. Deseori este ornamentat cu bucați de hârtie. Punta este depusă de la începutul lunii mai și conține 2-7 ouă care vor fi incubate timp de 13-15 zile de către femelă. În tot acest timp, masculul îi aduce femelei hrană la cuib. Peste alte 13-14 zile puii părăsesc cuibul după ce au fost îngrijiti și hrăniți intens de către ambii părinți. Timp de zece zile ei continuă să fie hrăniți încă de părinți. O perioadă depune o pontă pe an, însă au fost frecvente cazuri în care a existat și un al doilea cuibar în același sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

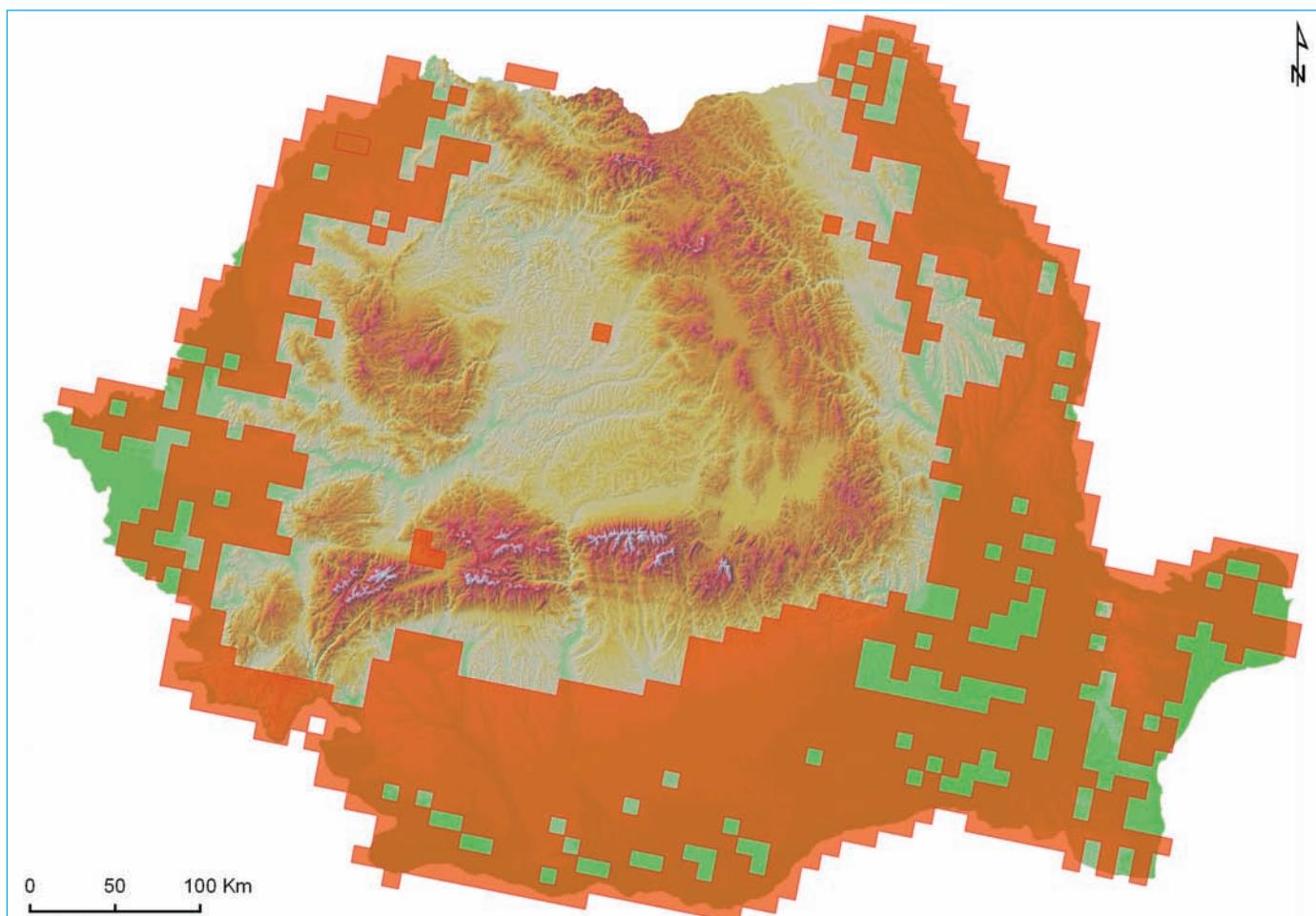
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de păsări spontane inclusiv și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRIVIGHETOARE DE BALTĂ - MOUSTACHED WARBLER

Acrocephalus melanopogon

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

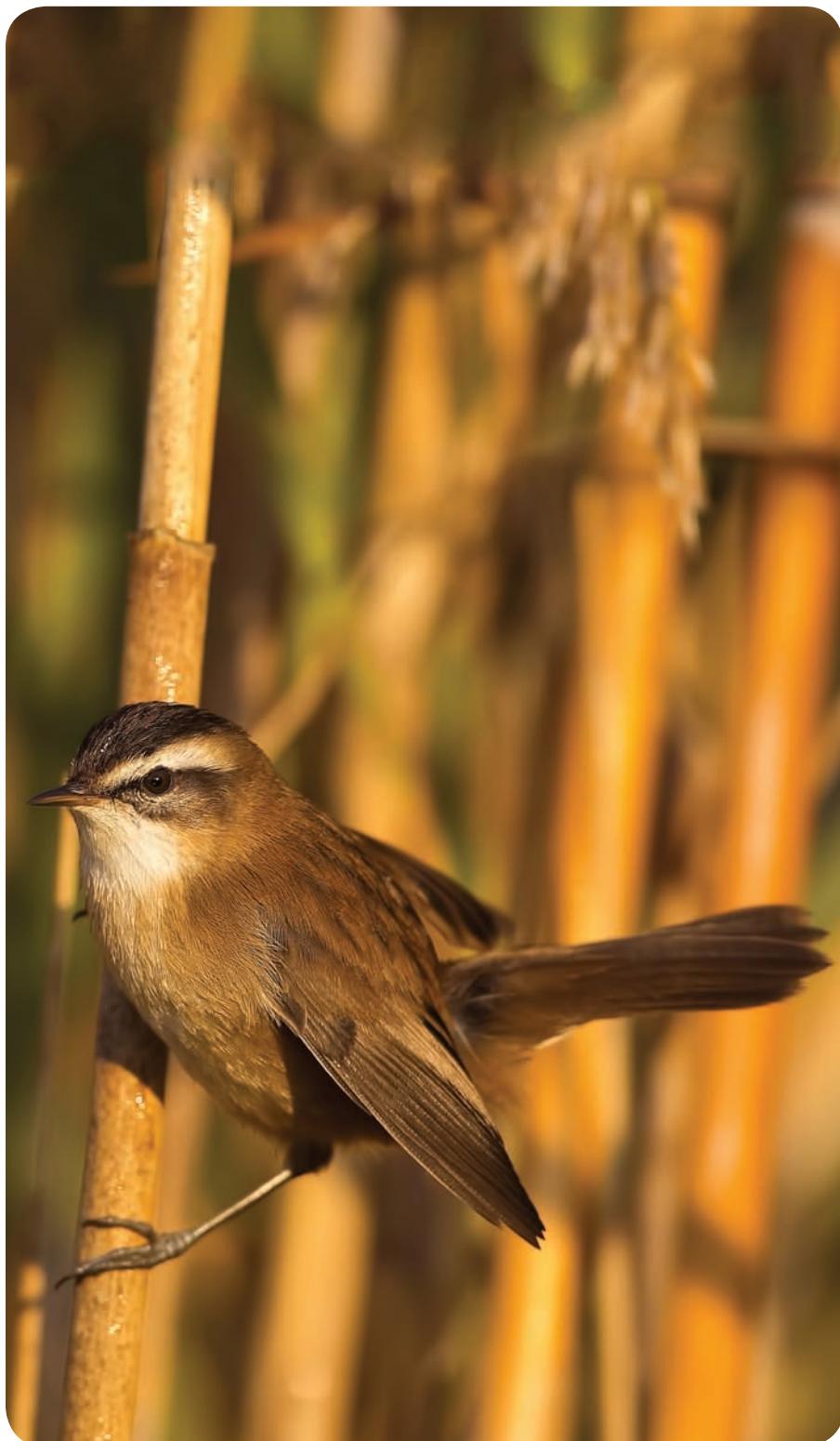
FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Acrocephalus

SPECIA: *Acrocephalus melanopogon*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în zona sudică și estică a continentului european. Este parțial migratoare. Populația sud-vestică este sedentară, iar cea estică iernează în zona mediteraneană. Sosește la noi în țară din cartierele de iernare în aprilie.

POPULAȚIE

În România este estimată prezența între 100 și 1.000 de perechi cuibăritoare.

Populația europeană este mare, cuprinsă între 150.000 și 300.000 de perechi. În perioada 1970-1990 populația s-a menținut stabilă. Deși tendința din Rusia a rămas necunoscută în perioada 1990-2000, populația s-a menținut stabilă în restul continentului european. Efective mai mari sunt numai în Rusia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Privighetoarea de baltă este caracteristică stufului și mlaștinilor cu vegetație deasă, găsindu-se și în păpurișuri. Se hrănește cu insecte, melci de apă și alte nevertebrate terestre sau acvatice. Longevitatea cunoscută este de 1 până la 5 ani. Are un cântec melodios cu teme care amintesc de privighetoare și pe care adesea îl execută dintr-un loc vizibil. Spre deosebire de alte specii apropiate, nu cântă în zbor.

Este o specie monogamă. Cuibul este construit la 30-60 cm deasupra apei, în stuf sau în tufișuri joase. Este căptușit cu frunze ale plantelor acvatice și pene. Femela depune în mod normal 3-5 ouă, la mijlocul lunii aprilie. Incubația durează 14-15 zile și este asigurată de ambii părinți. Puii devin independenți după 13-15 zile de la eclozare. Poate avea până la trei ponte pe an.

AMENINȚĂRI

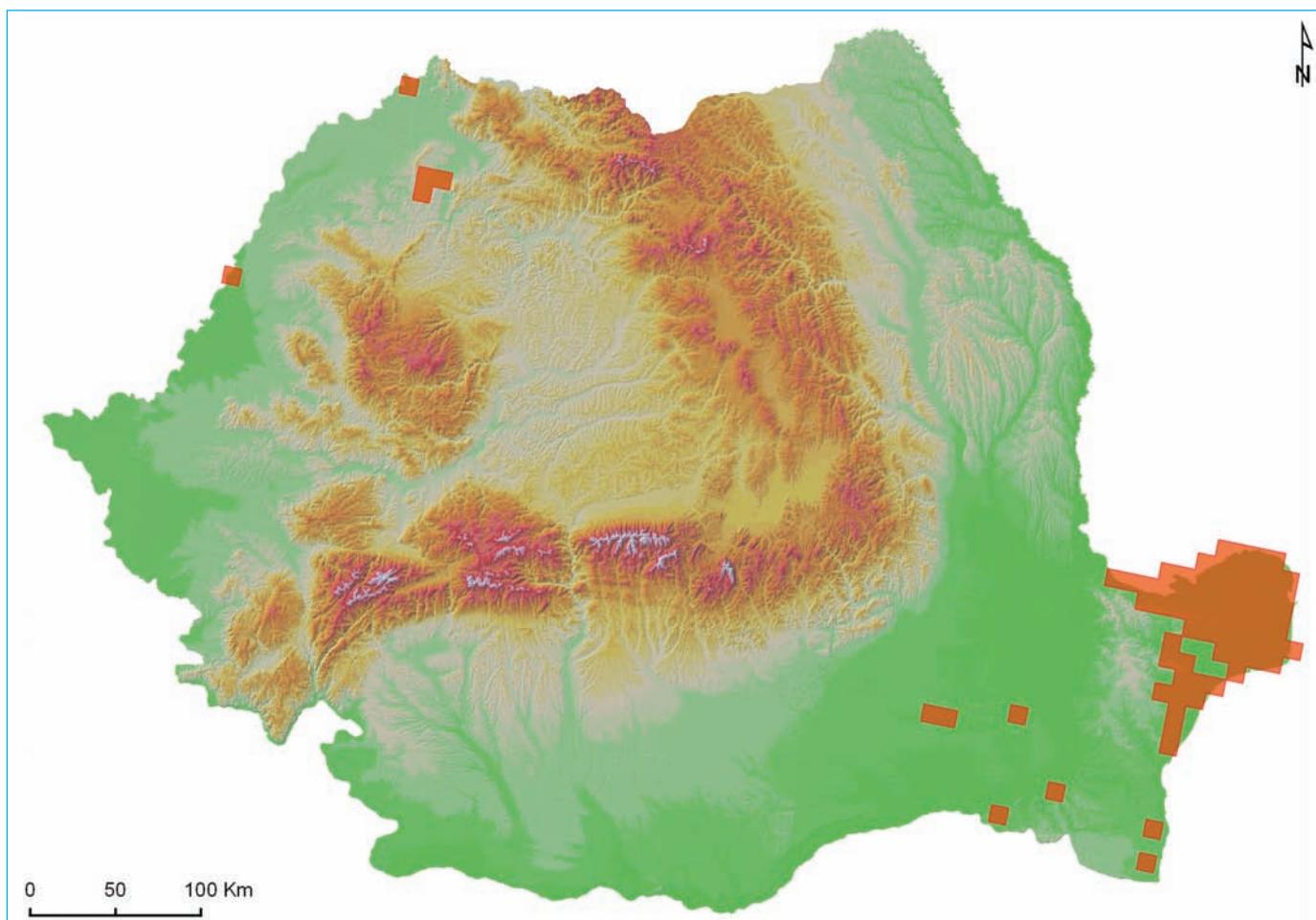
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii ncultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR MIC - SEDGE WARBLER

Acrocephalus schoenobaenus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Acrocephalus

SPECIA: *Acrocephalus schoenobaenus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia este cuibăritoare în Europa (cu excepția regiunilor sudice și sud-vestice), din estul până în vestul Siberiei (de la est de râul Yenisey), Turcia, Caucaz și nordul Kazahstanului. Nu se reproduce la sud de Sahara. În România este răspândită în toată țara, cu excepția Carpaților.

POPULAȚIE

În România cuibăresc între 87.000 și 115.000 de perechi, populația fiind stabilă.

Este un oaspete comun de vară în Europa, mai mult de jumătate din efectivul global cuibărand aici. Numărul perechilor a fost estimat la 4.400.000-7.400.000.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie comună în stufărișuri, în mlaștini sau în alte tipuri de vegetație deasă de-a lungul mălurilor lacurilor sau râurilor. Evită copaci, tufărișurile înalte și terenurile deschise. Limita de reproducere se află între izotemele de iulie de 12-30°C în zonele climatice boreale, temperate, mediteraneene și de stepă. Habitatele de iernare din Africa sunt mai variate și includ stufărișuri (*Phragmites* sp.), păpușiuri (*Typha* sp.), papirus (*Cyperus* sp.), pășuni umede, coronamentul arborilor situati de-a lungul cursurilor de apă; de asemenea, specia poate fi găsită și în habitatele mlaștinoase din pădurile tropicale situate la înălțimi joase din Republica Congo (Congo-Brazzaville) și Republica Democrată Congo (Congo-Kinshasa). În estul Africii, specia apare până la 2.500 m înălțime.

Față de celelalte specii de lăcar, aceasta este mai agilă, mai curajoasă și se poate observa mai des. Adesea cântă în miez de noapte. În timpul zilei execută frecvent un zbor scurt, deasupra stufului, aproape vertical, însotit de cântec.

Hrana e constituită din insecte și larvele acestora, dar consumă și păianjeni, cosăci sau melci de mici dimensiuni; în afara perioadei de reproducere poate mânca și râme sau plante. Printre insectele consumate se numără efemeroptere, libelule, lăcuste și alte ortoptere, coleoptere

în stadiul larvar și adult, larve și adulți de neuroptere, fluturi și larvele acestora, trichoptere, dipterele adulte sau în stadiul larvar, furnici, viespii, albine etc. Se hrănește și cu fructe de soc (*Sambucus* sp.) și fructe de mur (*Rubus* sp.), iar în Africa consumă și flori, fructe de Salvadoră sau semințe de rogoz. Vânează insecte în parțea joasă a vegetației dense, stând cu picioarele agățate pe două tulpieni de stuf, cu performanța unui acrobat, câteodată cu capul în jos.

În timpul migrației urmărește o direcție dreaptă și nu ocolește nici un obstacol. Poate să acumuleze o cantitate mare de grăsimi, dublându-și frecvent masa corporală înainte de migrație. Iernează la sud de Sahara; pleacă în august și se întoarce la mijlocul lunii aprilie.

Cuibărește într-o varietate de vegetație densă și joasă, deseori aproape de apă sau în depresiuni umede, inclusiv vegetația de la marginea bălților, a cursurilor de apă și a canalelor, mlaștinilor de șes cu păpușă, stufăriș, evitând însă stufărișurile din apele stagnante. Se reproduce și în habitate mai uscate, precum livezi părăsite, garduri vii, tufărișuri dense, culturi agricole, care

se află la o distanță de maximum 500 m de habitatul acvatic.

Este o specie predominant monogamă, până la 17,2% dintre masculi fiind facultativ poligami. Apără un teritoriu mic, în medie de 0,1-0,2 ha, atât de alți lăcari mici, cât și de lăcarii de stuf.

Începe cuibăritul la sfârșitul lui aprilie în vestul Europei, la începutul lunii mai în centrul Europei și din mijlocul lunii mai în sudul Finlandei. Cuibul este construit exclusiv de femelă, la înălțimea de 10-70 cm deasupra terenului mocirlos (mai rar deasupra apei), printre ierburi și buruieni înalte, sau în tufărișuri scunde. El este susținut de tulpieni verticale mai înalte și are forma unei cești adânci, cu o structură exterioară vag țesută din iarba, tulpieni și frunze. Structura interioară este alcătuită din tulpieni mai fine și frunze, fiind căptușită cu inflorescențe de stuf sau păr de mamefere. Diametrul exterior este de 9,5-12 cm, cel interior de 5 cm, iar adâncimea este de 4,5 cm. În general depune 4-7 ouă, ocazional 3-8. Punta este incubată predominant de către femelă timp de 13-15 zile, iar puții devin independenți la vârsta de 25-30 de zile.

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

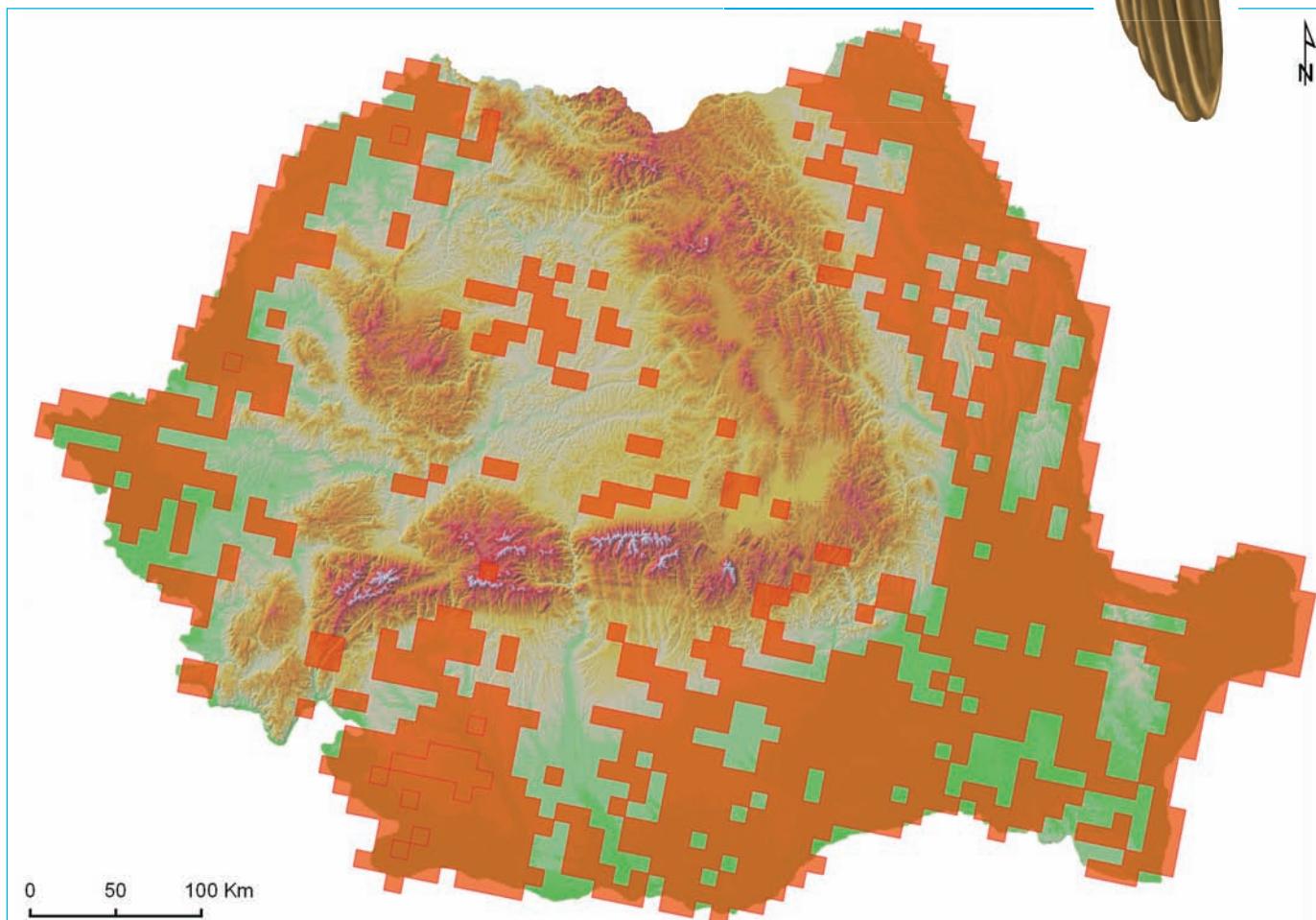
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR RĂSĂRITEAN (LĂCAR CAFENIU) - PADDYFIELD WARBLER

Acrocephalus agricola

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Acrocephalus

SPECIA: *Acrocephalus agricola*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Lăcarul răsăritean cuibărește preponderent în Asia, arealul din Europa fiind limitat la zona costală a Mării Negre din România și Bulgaria, precum și la partea de sud-est a Ucrainei. Pe continentul asiatic apare din estul Turciei prin Kazahstan și sudul Rusiei până la partea de vest a Mongoliei și Chinei. Accidental poate să apară și în vestul Europei. În țără cuibărește în mod regulat în Delta Dunării și în Dobrogea. Migrează la distanțe mari, petrecând iarna în Pakistan la est de Assam, în partea de sud a Nepalului și în peninsula Indiei (dar nu și în Sri Lanka).

POPULAȚIE

Populația din România a fost estimată la 3.000-20.000 de perechi și este stabilă.

Populația cuibăritoare din Europa este mare (470.000-880.000 de perechi), reprezentând numai o proporție mică din distribuția globală. Cu toate că populația din Turcia a scăzut, populațiile din România și Rusia a rămas stabile sau au crescut, trendul general al speciei fiind o creștere ușoară.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în stufărișuri și păpurișuri nu foarte compacte, dar și pe tufele învecinate acestora, de obicei la marginile dinspre uscat ale lacurilor și râurilor. În afara perioadei de reproducere necesită zone umede cu vegetație densă, precum stufărișul sau culturile de orez și cele de trestie de zahăr. Preferă zonele de câmpie, dar poate fi întâlnit și în văi montane.

Dieta este alcătuită în majoritate de insecte ca efemeroptere, libelule, ploșnițe, tricoptere, díptere, himenoptere și coleoptere, dar consumă și păianjeni și viermi inelați. Își procură hrana de pe suprafața vegetației emergente, stând deseori și agățat lateral pe tulipina plantelor, poziție din care capturează insectele de pe suprafața apei.

În Europa de Est cuibărește de la mijlocul lunii mai până la mijlocul lunii august, având două ponte pe an. Este o specie monogamă și teritorială, arealul ocupat de o pereche fiind de aproximativ 50-70 m². Cuibul de formă de cilindrică este construit de ambele sexe din stuf și fire de iarbă, fiind fixat pe tulpinile verticale ale plantelor acvatice. Punta formată din 3-6 ouă este cloacă numai de femelă aproximativ 12 zile, iar puții sunt îngrijiti de ambele sexe.

AMENINȚĂRI

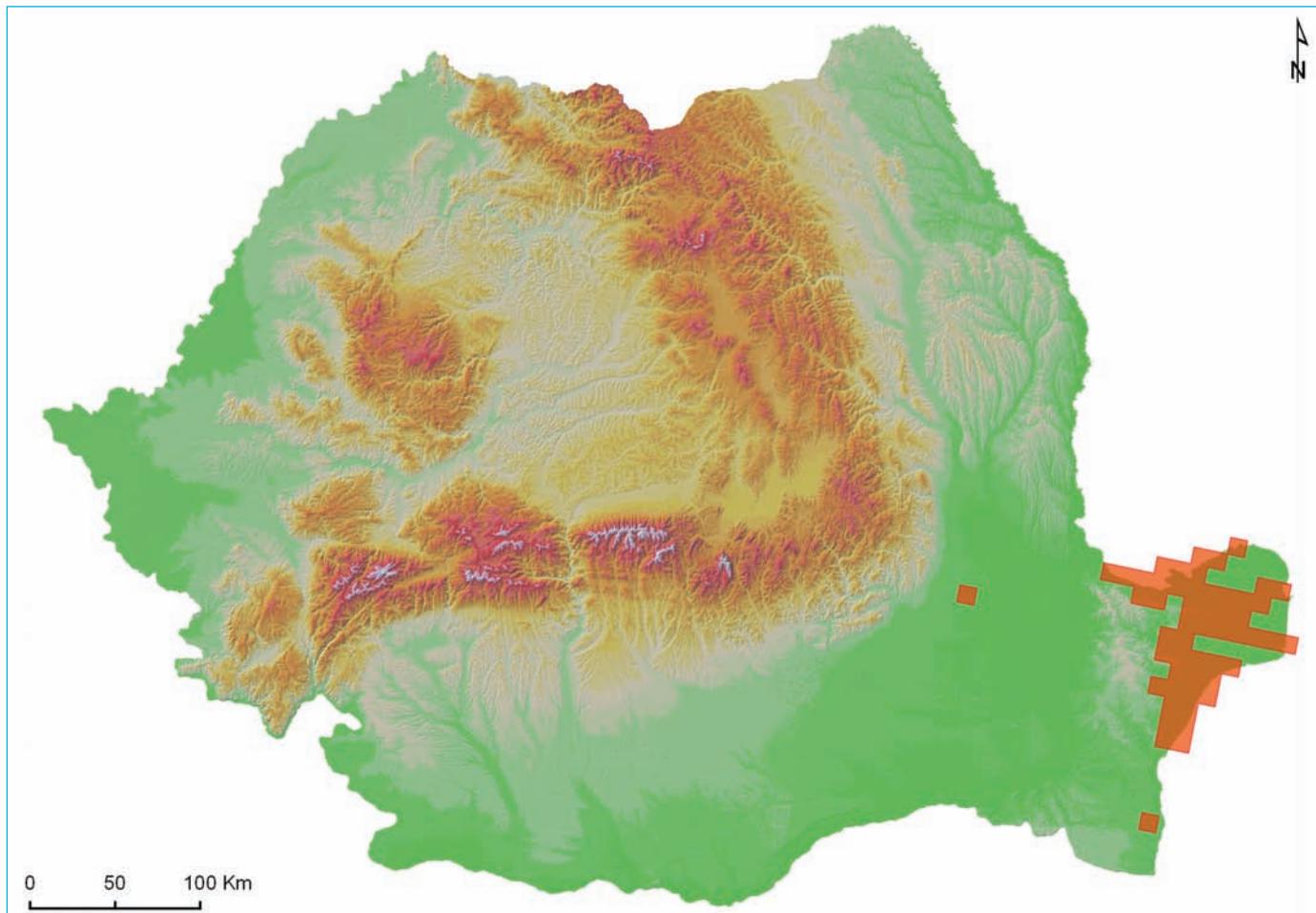
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR DE MLAŞTINĂ - MARSH WARBLER

Acrocephalus palustris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Acrocephalus

SPECIA: *Acrocephalus palustris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Lăcarul de stuf are o distribuție vest-palearctică, cuibăriind din Anglia (o populație locală), în partea de sud a Scandinaviei, Belgia, partea de est a Franței și Italia de Nord până în nordul Kazahstanului. Arealul se întinde în sud până la zonele nordice din Balcani și din Turcia până în Iran. Migrează la distanțe lungi, petrecând iarna în partea de sud-est a Africii. În România cuibărește în zonele de câmpie din părțile de vest care sunt în partea de sud-est a Africii. În România cuibărește în zonele de câmpie din părțile de vest care sunt în partea de sud-est a Africii. În România cuibărește în zonele de câmpie din părțile de vest care sunt în partea de sud-est a Africii. În România cuibărește în zonele de câmpie din părțile de vest care sunt în partea de sud-est a Africii.

POPULAȚIE

Efectivul acestei specii din România este estimat la 97.000-126.000 de perechi cuibăritoare. Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare (între 3.200.000 și 6.800.000 de perechi cuibăritoare). Populațiile-cheie se găsesc în țări ca Polonia, România și Rusia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă vegetația densă și relativ înaltă, formătă mai ales din urzică (*Urtica*), *Filipendula* sp. sau mărăcine (*Rubus fructicosus*), adeseori în proximitatea copacilor sau a tufelor mai înalte. Folosește și câmpuri de porumb și alte terenuri arabile înconjurate de tufe mici sau garduri vii. Apare și pe terenuri cu vegetație înaltă și tufe mici, în vegetația ierboasă de lângă șanțuri, în mlaștini, în tufăriș pe sol uscat și în grădini, în zone de câmpie și de deal.

Se hrănește preponderent cu artropode mici, precum efemeroptere, lăcuste, cosăși, hemiptere, lepidoptere, trichoptere, diptere, himenoptere, coleoptere, păianjeni și mici gastrupode. Își procură hrana prin spicuire, de obicei în tufăriș, căteodată adunând insecte de pe partea inferioară a frunzelor. Poate prinde insecte zburătoare și din zbor. Cântecul masculului îl poate imita pe cel a multor alte specii.

Este o specie migratoare, părând teritoriile de cuibărit în august, juvenilii plecând aproximativ cu două săptămâni mai târziu decât adulții. Se

întorc din Africa în luna mai, petrecând de trei ori mai mult timp pe teritoriile de iernare decât în cele de reproducere. Începe cuibăritul în a doua jumătate a lunii mai până în luna iulie, având de obicei o singură pontă pe an. Este o specie monogamă – ocazional poligină – și territorială, ocupând teritorii cuprinse între 100 și 1.900 m². Își pot alege la începutul fiecărui sezon de reproducere alți parteneri pentru cuibărit și nu se întorc în mod obligatoriu în același teritoriu de cuibărit în fiecare an.

Cuibărește în vegetația ierboasă înaltă, de-a lungul malurilor mlaștinilor sau râurilor, în buruienile din culturile agricole, în timpul secerișului sau în tufărișuri mai uscate, cu buruieni. Cuibul cu formă cilindrică este construit numai

de femelă, mai rar cu puțin ajutor de la mascul. Este împălit din frunze și tulpini de urzică pe 2-5 tulpini de plante înalte, la o înălțime de 30-70 cm de la sol. Punta este formată din 3-6 ouă de culoare albastru-pal și este clocită de ambele sexe timp de 12-14 zile. Puii sunt hrăniți intens de către ambii părinti, părăsesc cuibul după 10-12 zile și devin independenți după 15-19 zile.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

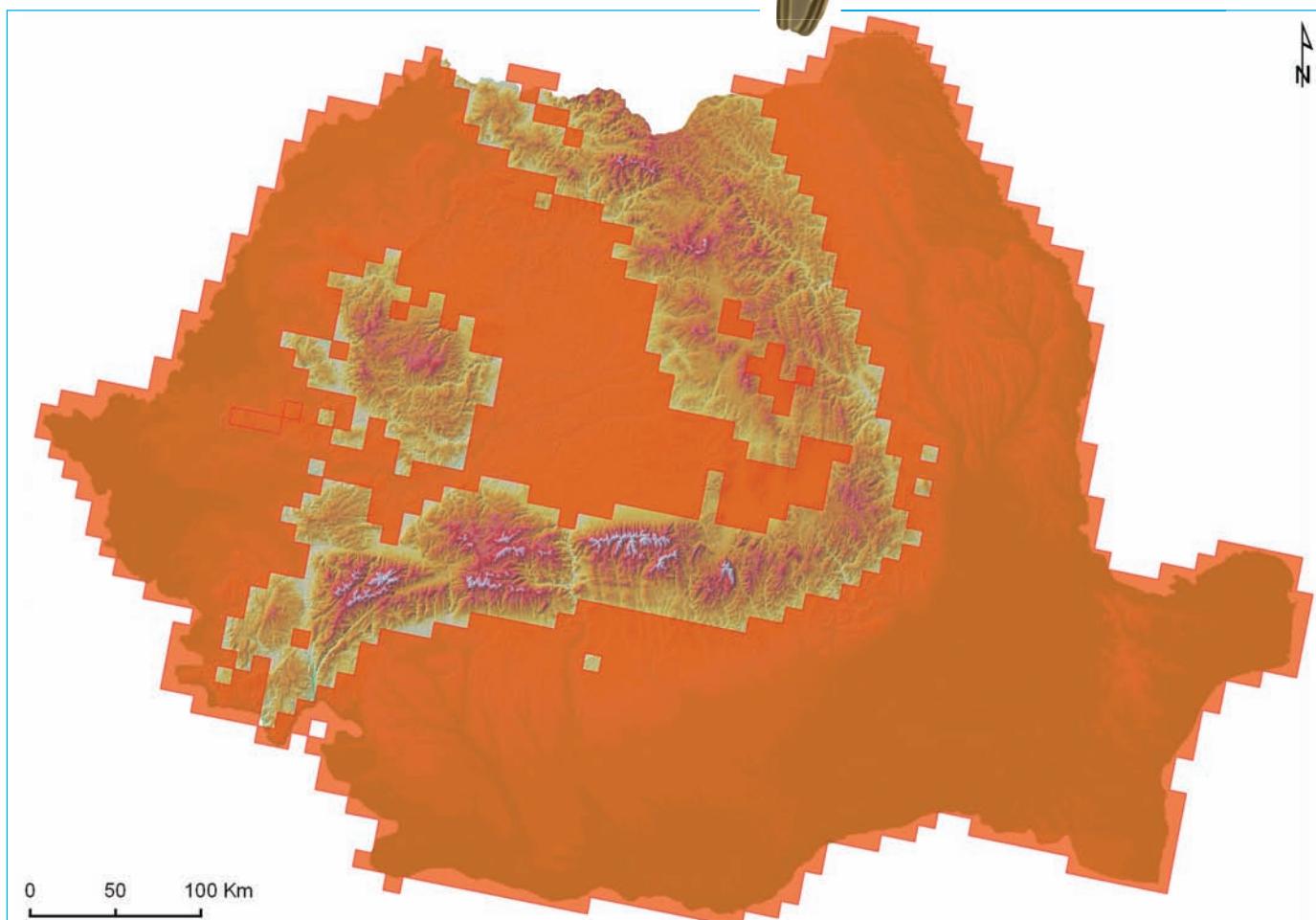
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Evitarea creării unor monoculturi dintr-un mozaic de parcele mici.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaicat.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pășuși spontane.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru speciile din zonă.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene și a mîriștilor cu vegetație înaltă.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zone umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosistemele acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR DE STUF - EURASIAN REED-WARBLER (COMMON REED-WARBLER)

Acrocephalus scirpaceus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Acrocephalus

SPECIA: *Acrocephalus scirpaceus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită atât în palearctic, cât și în Africa Tropicală. Cuibărește în toată Europa, evitând numai partea nordică a Scandinaviei. Populațiile europene migrează obligatoriu, petrecând iarna în Africa Subsahariană. În România are o răspândire omogenă evitând numai elevațiile relativ extreme din Carpați.

POPULAȚIE

Populația din România este estimată între 128.000 și 161.000 de perechi cuibăritoare, fiind considerată stabilă.

Lăcarul de stuf cuibărește cu populații semnificative în Europa, numărând între 2.700.000 și 5.000.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Ocupă habitatele cu stufăriș vechi, de-a lungul lacurilor, râurilor, mlaștinilor și canalelor, deseoară procurându-și hrana din habitatele deschise cu tufăriș din apropierea acestora. Rare apare și pe terenurile agricole. În timpul migrațiilor și al iernării folosește habitatele cu stufăriș, tufărișurile de-a lungul râurilor și habitatele deschise sau semideschise cu vegetație erbacee densă și înaltă.

Își procură hrana de pe vegetație sau din aer, pe teritoriile din jurul cuibului; ocazional iese la vânătoare pe terenurile agricole sau în tufărișurile din apropiere. Consumă insecte și larvele lor, mai ales diptere și păduchi de frunze, dar și păianjeni, viermi sau melci. Ocazional alege

și hrana vegetală (fructe, semințe și flori). Ca și ceilalți lăcari, poate imita glasurile altor specii de păsări.

Specia este monogamă în principiu, dar ocazional poate fi întâlnită și bigamia. Cuibul este amplasat între 2-8 tulpini de stuf, deasupra apei, la o înălțime de 15-200 cm, fiind construit de obicei de către femelă. În timpul unui sezon de reproducere cuibul este înălțat cu 40-90 cm datorită creșterii tulpinilor de stuf între care este prinț. Punta este alcătuită din 3-5 ouă, care sunt clocite de ambele sexe timp de 8-13 zile. Puii devin independenți după 10-14 zile de la părăsirea cuibului. Specia este parazitată în mod frecvent de către cuc (*Cuculus canorus*).

AMENINȚĂRI

- Pierderea și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

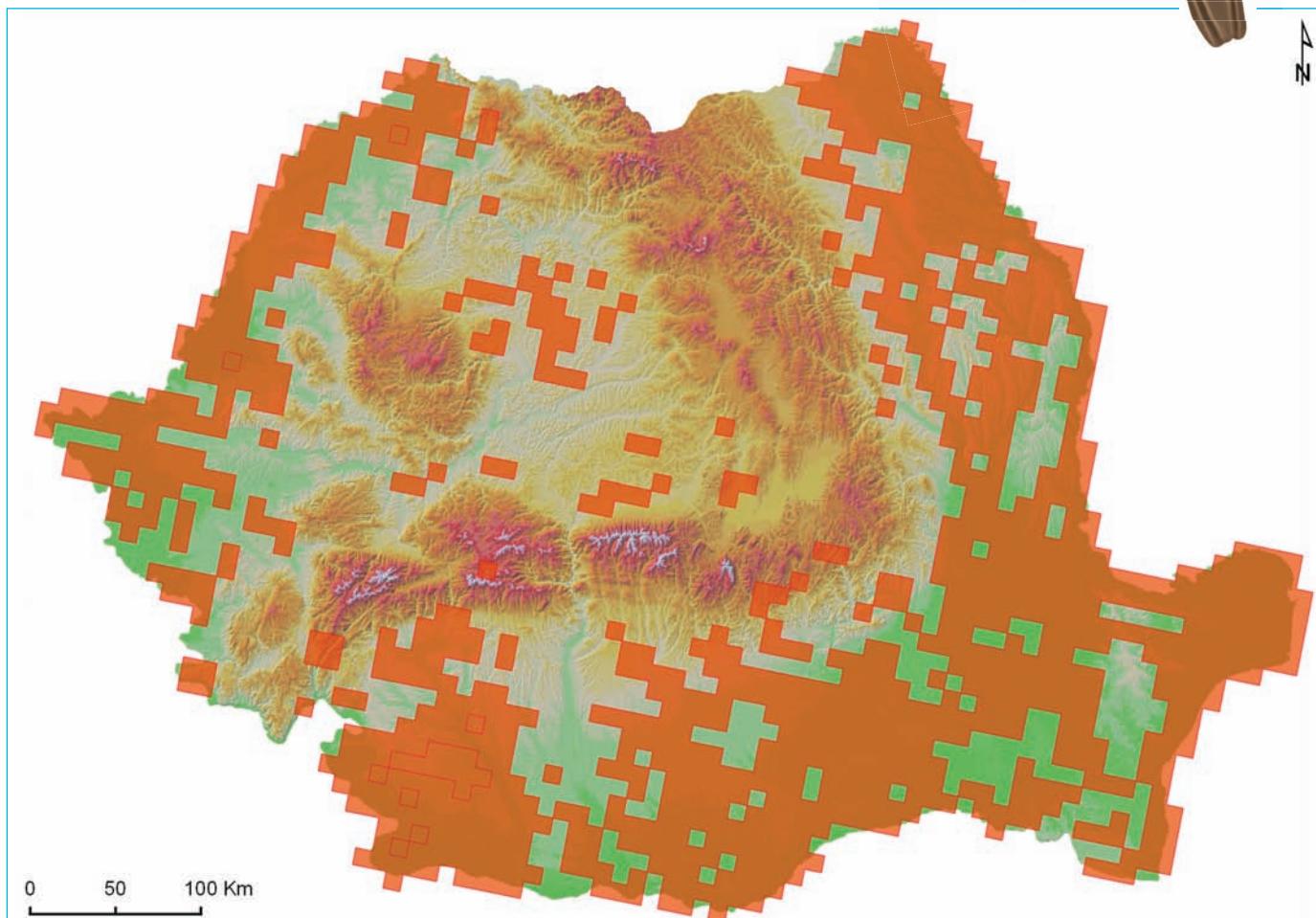
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCAR MARE - GREAT REED WARBLER

Acrocephalus arundinaceus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Acrocephalus

SPECIA: *Acrocephalus arundinaceus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în palearctic, India și Australia, de unde pleacă pentru a iarna în Africa și Asia de Sud-Est. În România este răspândită în Delta Dunării și în bălțile cu stufărișuri din restul țării, unde este prezentă în sezonul de vară, părăsind locurile de cuibărit în luna august, când migrează în Africa de Vest și Centrală. Se întorc în Europa în luna martie sau cel mai târziu în aprilie.

POPULAȚIE

Populația de lăcari mari din România ajunge la 370.000-426.000 de perechi cuibăritoare.

Populația care cuibărește în Europa este foarte mare, numărând între 1.500.000 și 2.900.000 de perechi. Câteva populații de păsări din vest au cunoscut un regres în perioada 1990-2000, dar populațiile-cheie din zonele estice, inclusiv din România, au rămas stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este cel mai mare lăcar din Europa, fiind o specie comună în regiunile mlaștinoase, cu lacuri și bălți, bogate în vegetație acvatică (stuf, tufișuri sau ierburi înalte), din ape de mică adâncime. Dieta constă cu preponderență din insecte și alte nevertebrate, ocazional din vertebrate mici, iar toamna consumă și semințe sau diverse fructe mici. Poate atinge în sălbăticie vîrstă de 10 ani. Se împerechează în perioada martie-iulie, în funcție de zona în care se află. În fiecare primăvară masculul atrage femela cu cântece puternice, iar, odată perechea formată, el continuă să cânte pentru marcarea teritoriului. Este o specie monogamă, însă unii masculi pot avea și câte două sau trei partenere.

Cuibărește în stufărișul din jurul lacurilor și al mlaștinilor, unde femela construiește un cuib la 60-120 cm deasupra apei. Acesta este prins în tre 3-4 sau mai multe tulpi de stuf și este țesut

dens din iarbă, frunze, pedunculi florali, puf, fibre vegetale sau pânză de păianjen. Pe interior cuibul este căptușit cu frunze mici, rădăcini, păr, câteodată și cu pene.

În acest cuib femela depune la mijlocul lunii mai 3-6 ouă netede, cu luciu slab, de culoare verde-deschis, verde-albăstrui sau albăstră, cu pete de nuanțe diferite. Incubația durează timp de două săptămâni și este asigurată pe rând de către ambii parteneri. Puii sunt hrăniți intens de părinți și părăsesc cuibul la 12-14 zile de la eclozare. Rar, femelele scot și un al doilea rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

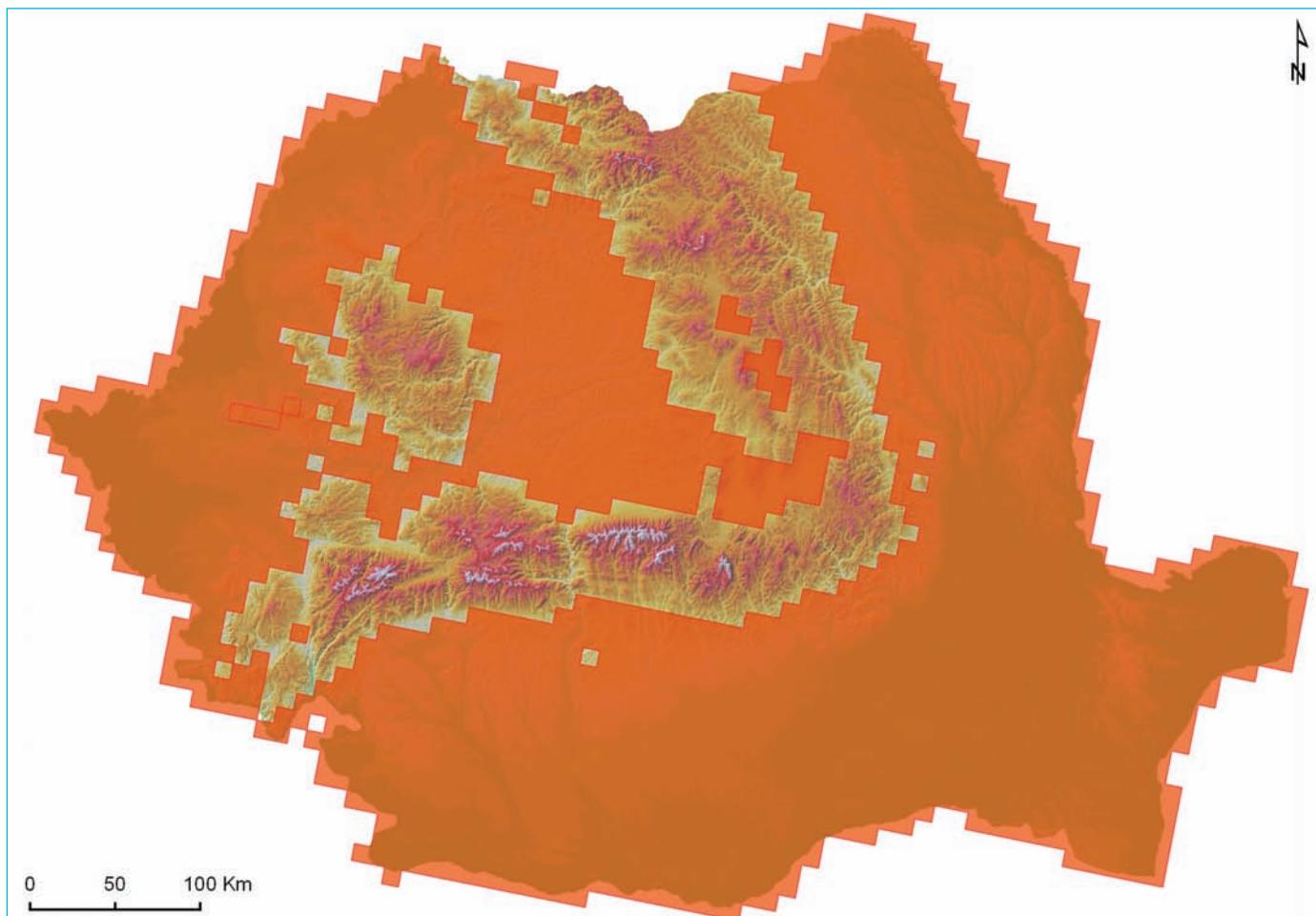
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene și costiere.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii ncultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SILVIE PORUMBACĂ - BARRED WARBLER

Sylvia nisoria

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Sylvia

SPECIA: *Sylvia nisoria*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Silvia porumbacă este o specie răspândită în centrul și estul continentului european, precum și în Asia Centrală și de Vest. Migrează pentru a iarna pe continentul african, în Etiopia, Kenia, Tanzania și Uganda.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 460.000 și 1.000.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația globală a speciei. Efectivele sale s-au menținut stable între 1970 și 2000. În România populația cuibăritoare este estimată la 165.000–330.000 de perechi. Cele mai mari efective sunt înregistrate în Rusia, Ucraina și Ungaria.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Silvia porumbacă este caracteristică zonelor deschise cu tufărișuri și copaci izolați, având preferințe similare cu sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*). Limita altitudinală a cuibăritului este de 1.600 m. Longevitatea maximă cunoscută este de 11 ani și 9 luni. Deși ating maturitatea sexuală la vîrstă de un an, în mod obișnuit cui-băresc numai în al treilea an.

Se hrănește culegând hrana de pe sol, în zbor sau de pe frunzele și tulpinile arbuștilor. Este o specie omnivoră, dar consumă predominant nevertebrate precum muște, furnici, păianjeni și coleoptere mici. Din dieta sa vegetală fac parte în special murele și boabele de soc, acestea din urmă fiind consumate în special la sfârșitul verii. Sosește din cartierele de iernare în mai. Masculul construiește o platformă nefinisată pentru cui-bărit. După constituirea perechii, femela folosește materialul acestei platforme pentru a construi un cuib mai elaborat, care este amplasat de obicei într-un arbust cu spini, de obicei la o înălțime de maximum 1 m de la sol. Cuibul este de obicei construit în vecinătatea unuia de sfrâncioc roșiatic, fiind cunoscut în literatură faptul că speciile obișnuiesc să cuibărească împreună,

astfel rezultând un număr mai mare de pui ce zboară de la cuib din ambele specii, comparativ cu perechile care aleg să cuibărească izolat. Acest lucru se explică prin agresivitatea ridicată a ambelor specii față de prădători, beneficiind astfel mutual de pe urma acestui tip de comportament. Femela depune în mod obișnuit 3-6 ouă de culoare gălbui-albicioasă cu pete mici, verzuie. Dimensiunea medie a unui ou este de 21 x 16 mm. După depunerea ouălor este posibil ca masculul să abandoneze femela și puncta și să caute un nou teritoriu pentru atragerea altrei femele. O parte dintre masculi aleg să rămână cu prima femelă și în această situație se formează o relație monogamă. Incubația durează 12-13 zile și este asigurată de ambii părinți atunci când masculul rămâne la cuib. În cazul în care acesta pleacă, femela incubează singură ouăle, iar după eclozare hrănește, de asemenea, singură puii. El devin zburători după 10-12 zile și rămân în preajma adulților circa 3 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

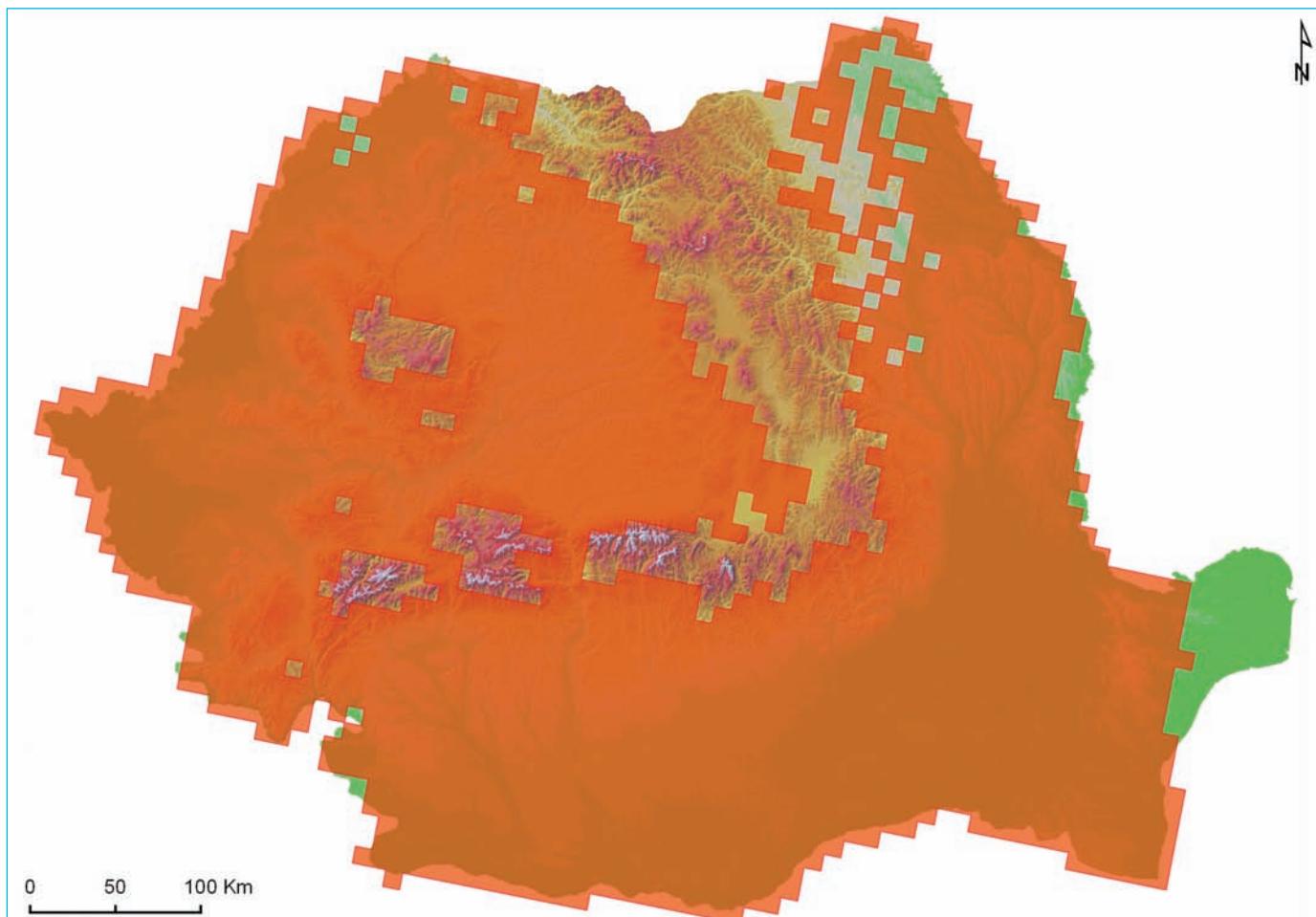
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare degradată.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SILVIE MICĂ - LESSER WHITETHROAT

Sylvia curruca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Sylvia

SPECIA: *Sylvia curruca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Silvia mică este larg răspândită în zona eurasiană, în Europa lipsind numai din nordul extrem și din sud-vestul continentului, iar în Asia este absentă în nordul, sudul și în mare parte din centrul continentului. Este o specie migratoare ce iernează în sudul Asiei și centrul Africii, pe un areal sub formă de bandă, care se întinde din India și Pakistan până în Mali.

POPULAȚIE

Populația europeană este foarte mare, estimată a fi cuprinsă între 4.800.000 și 7.800.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai puțin de jumătate din populația totală a speciei. În perioada 1970–1990 populația speciei a fost stabilă, dar în perioada 1990–2000 ea a suferit câteva scăderi în anumite țări europene. Cu toate acestea, populațiile-cheie din țări precum Rusia, România și Polonia au rămas stabilă, iar trendul general al speciei este considerat

a fi, de asemenea, stabil. În România populația cuibăritoare este estimată a fi între 400.000 și 1.200.000 de perechi, efective mai mari găsindu-se numai în Rusia, unde efectivele depășesc 2.000.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Silvia mică este o pasăre întâlnită în habitate variate de la stepă până la zona boreală, de la câmpie joasă până la altitudinea de 2.000 m. Preferă habitate intermediare între păduri în tinse și câmpuri deschide, deseori fiind întâlnită în pajiști, poieni și tăieturi presărate cu tufișuri. Este mai puțin sperioasă decât alte specii de silvii. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 9 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește de obicei în timpul dimineții în crenigile superioare ale copacilor, iar în timpul zilei în mijlocul sau în josul copacilor și ocazional la nivelul solului. Este o specie insectivoră, care consumă

în special insecte și păianjeni. Din dieta sa vegetală fac parte semințe și fructe de diverse plante. Se întoarce din cartierele de iernare în perioada aprilie–mai. Cuibul este construit în tufișuri, copaci mici sau ierburi înalte, perene. Sunt preferate în special plantele care au spini, mulți lăstari ori frunze fine, care facilitează atașarea cuibului. Acesta are formă de cupă și este realizat din ramuri mici, rădăcini, mușchi și pânză de păianjen. În interior este căptușit cu iarbă fină, păr și alte materiale vegetale disponibile. Femela depune o pontă formată din 4-6 ouă de culoare albicioasă cu pete gri-verzui. Incubația este asigurată de ambii parteneri timp de 11-14 zile. Puii sunt hrăniți predominant cu insecte, ca la celelalte specii de *Sylvia*, de către ambii părinți și devin zburători la 10-14 zile, moment în care ies din cuib. Ei nu se îndepărtează de acesta, fiind încă dependenți pentru câteva zile de hrana adusă de către părinți. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

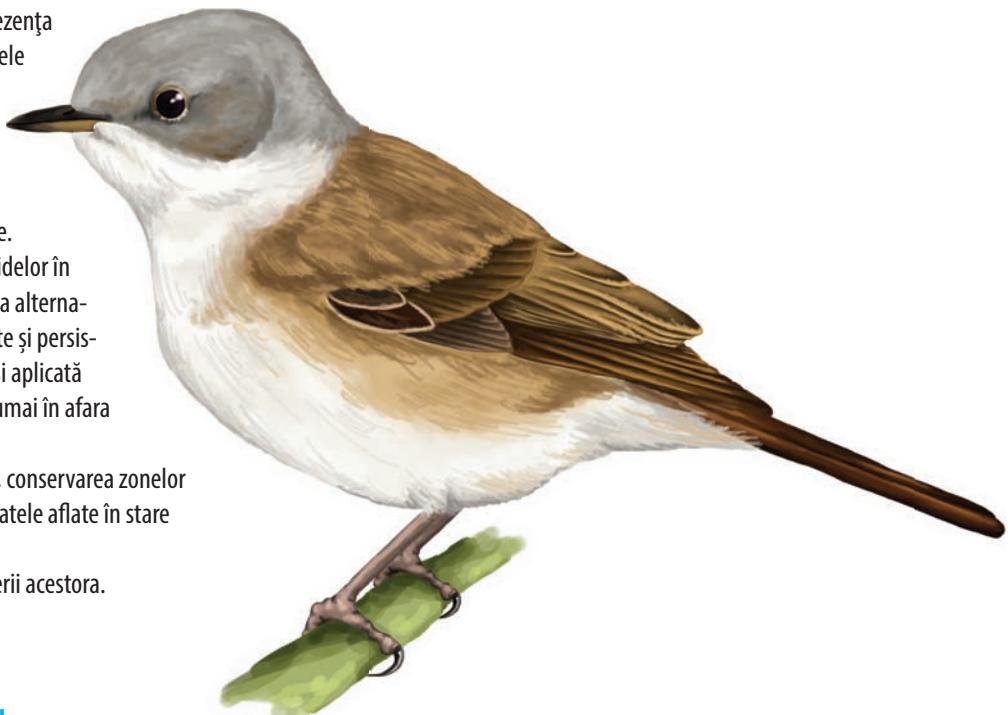
AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

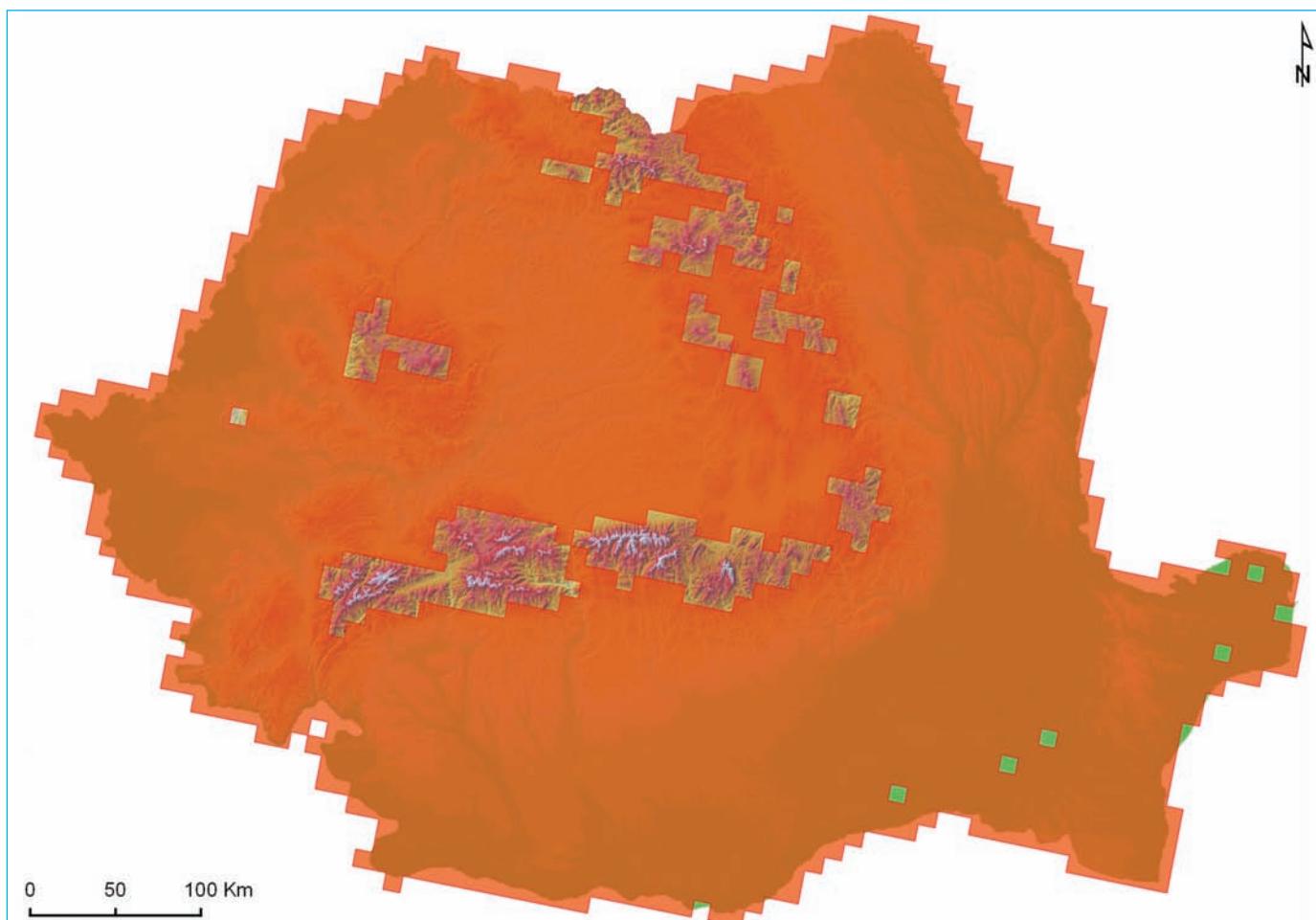
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de păjîști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SILVIE DE CÂMP - COMMON WHITETHROAT

Sylvia communis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Sylvia

SPECIA: *Sylvia communis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Silvia de câmp este o specie cu un areal mare, care se întinde pe aproape toată suprafața Europei, în centrul și vestul Asiei precum și în nordul Africii, din Maroc până în Tunisia. Este o pasare migratoare ce iernează în Africa, predominant în două regiuni ale acesteia, o regiune centrală ce se întinde din Senegal până în Etiopia, iar cea de-a doua regiune este sud-estică, cuprinsă între Etiopia și estul Namibiei, Botswana și nordul Africii de Sud.

POPULAȚIE

Populația europeană cuibăritoare este foarte mare, estimată la 14.000.000-25.000.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația globală a speciei. În perioada 1970-1990 populația a fost stabilă, iar în perioada 1990-2000 a înregistrat o creștere ușoară în majoritatea țărilor sau a rămas stabilă, cum este și cazul populației-cheie din Rusia. Astfel, pe ansamblu, trendul populational al speciei se află într-o ușoară creștere. În România populația cuibăritoare este cuprinsă între 1.000.000 și 3.000.000 de perechi, efective semnificative

întâlnindu-se în Rusia, Ucraina și Polonia, unde populațiile depășesc, de asemenea, 1.000.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Silvia de câmp este o pasare caracteristică zonelor joase, dar în unele țări poate fi întâlnită și la altitudini mai mari, extrema fiind în munții Caucaz, unde ajunge până la 3.200 m. Este o specie larg răspândită din zona boreală până la cea stepică și chiar mediteraneană. Evită pădurile înalte și zonele umede cu vegetație deasă, având nevoie de habitate mozaicate, formate din covor vegetal erbaceu înalt, mărăcini și tufișuri. Se întâlnește adesea pe terenurile agricole, în margini și poieni ale pădurilor de foioase (rar și de conifere) și căteodată în zona tufărișurilor subalpine și pe lângă ape în zone mlăștinoase. De obicei silviile sunt păsări retrase, dar masculul de silvie de câmp va căuta un loc înalt și va cânta, expus fiind, un cântec puternic și melodios. Sunt păsări curioase, deseori aventurându-se în partea de sus a tufișurilor pentru a investiga orice posibil intrus în teritoriu, prezența acestuia fiind semnalată imediat printr-un semnal sonor

scurt, repetitiv. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de 8 ani și 9 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește căutând prin tufișuri și în stratul ierbos. Este o specie omnivoră, dar consumă în special afide, omizi, fluturi, furnici, albine, tânără, muște, gândaci și coleoptere mici. Din dieta sa vegetală pot face parte și semințe de cereale, precum și fructe de mur, păducel și porumbă, acestea fiind consumate în special spre sfârșitul verii și în timpul migrațiilor de toamnă.

Sezonul de reproducere este în perioada aprilie-iulie. Odată sosit în zona de cuibărit, masculul începe construcția a 2-3 cuiburi din iarbă, frunze și rămurele, din care femela va alege unul pe care îl va căptuși cu păr și lână. Cuibul este construit într-un loc foarte ascuns și situat în apropierea pământului. Femela depune în el o pontă formată din 4-5 ouă gri-verzui ori maroni-deschis cu pete închise la culoare, având dimensiunea de 18 x 14 mm. Incubația este asigurată de ambii parteneri și va dura aproximativ 15 zile. Pui devin zburători după 9-13 zile, dar adesea părăsesc cuibul mai repede, rămânând în apropierea acestuia și solicitând hrana de

la ambii părinți. Cuibul acestei specii este frecvent parazitat de către cuc (*Cuculus canorus*). O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

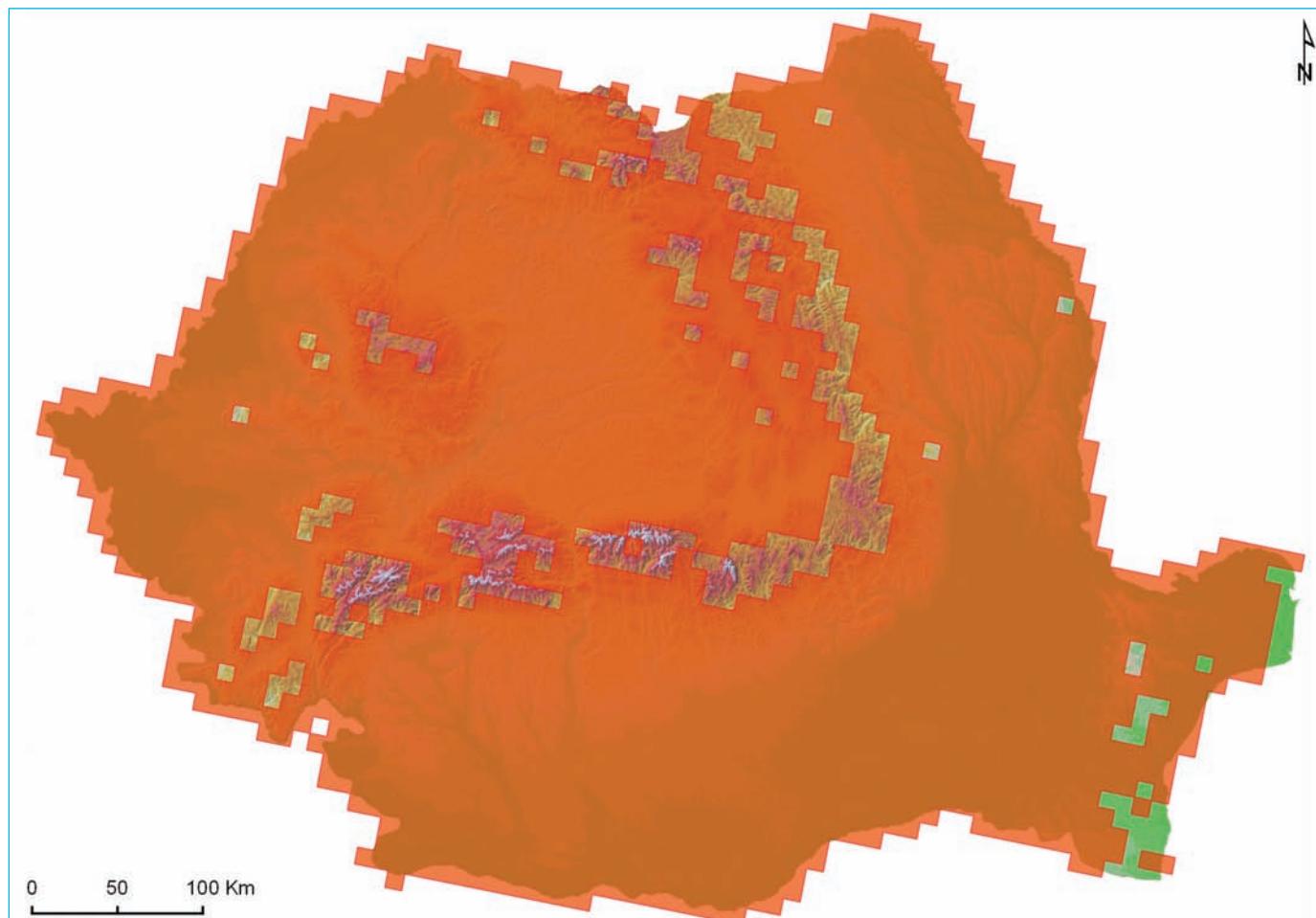
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substantelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SILVIE DE ZĂVOI - GARDEN WARBLER

Sylvia borin

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Sylvia

SPECIA: *Sylvia borin*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Silvia de zăvoi este o specie larg răspândită în Europa și Asia de Vest, limita estică a habitatului apropiindu-se de Mongolia. Este o specie puternic migratoare, care iernează în centrul și sudul Africii.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este estimată la circa 17.000.000-31.000.000 de perechi și reprezintă mai mult de trei sferturi din populația totală a speciei. Efectivele populationalne au fost stabile în perioada 1970–1990. Cu toate că în perioada 1990–2000 s-a înregistrat o scădere populatională în Franța, trendul general a rămas stabil datorită faptului că majoritatea populațiilor-cheie au rămas constante numeric în tot acest timp. În România populația cuibăritoare este estimată a fi cuprinsă între 200.000 și 400.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Habitatul caracteristic sezonului de reproducere este reprezentat de zone deschise cu tufișuri dense și liziere de pădure. Sunt preferate zonele umbroase cu arbuști și vegetație erbacee, dar și pădurile adiacente râurilor sau chiar trestiișurile. Tolereză salcia, arinul și mestecănatul, fapt ce-i permite să cuibărească în zone nordice și toată la altitudini mai mari, care ajung până la 2.600 m în Asia, întrecând astfel orice specie de silvie din Europa. Evită totuși pădurile de conifere, deși plantațiile tinere de conifere cu covor erbaceu bogat sunt compatibile cu cuibăritul. În cartierele de iernare preferă habitate similare, evitând însă pădurile dense sau zonele aride. Longevitatea maximă înregistrată de specie a fost de 14 ani în sălbăticie. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an de zile.

Este o specie omnivoră, care se hrănește predominant cu insecte, dar capturează și alte nevertebrate mici precum păienjeni. Prada este prinsă de pe frunze și tulpini, câteodată zburând în punct fix pentru a le prinde, într-o manieră si-

milară muscarilor. De obicei se hrănește până la o înălțime de 6 m deasupra solului.

Sezonul de reproducere este variabil în funcție de condițiile climatice, fiind cuprins între luniile martie și iulie. La întoarcerea din cartierele de iernare, masculii își stabilesc un teritoriu și îl apără atât contra masculilor din propria specie, cât și față de masculii altor specii de silvii. Habitatele silviei cu cap negru și cele ale silviei de zăvoi se suprapun în mare parte, însă, datorită teritorialității specifice, cele două specii nu se vor găsi cuibărind în același punct. Densitatea perechilor poate varia de la 3 la 10 perechi pe hectar, în funcție de habitat. Masculul atrage femelele prin cântec și printr-un ritual nupțial ce implică bătăi rapide din aripi în timp ce se află într-o zonă înaltă. El construiește o serie de cuiburi simple pe care le arată femelei, dar în puține cazuri aceasta termină construcția unui astfel de cuib, de cele mai multe ori fiind început unul nou după formarea perechii. Cuibul este ascuns în vegetație, aceasta variind în funcție de regiune; în zona temperată cea mai folosită plantă este murul. Cuibul este construit la 0,3-1,2 m de sol și are o

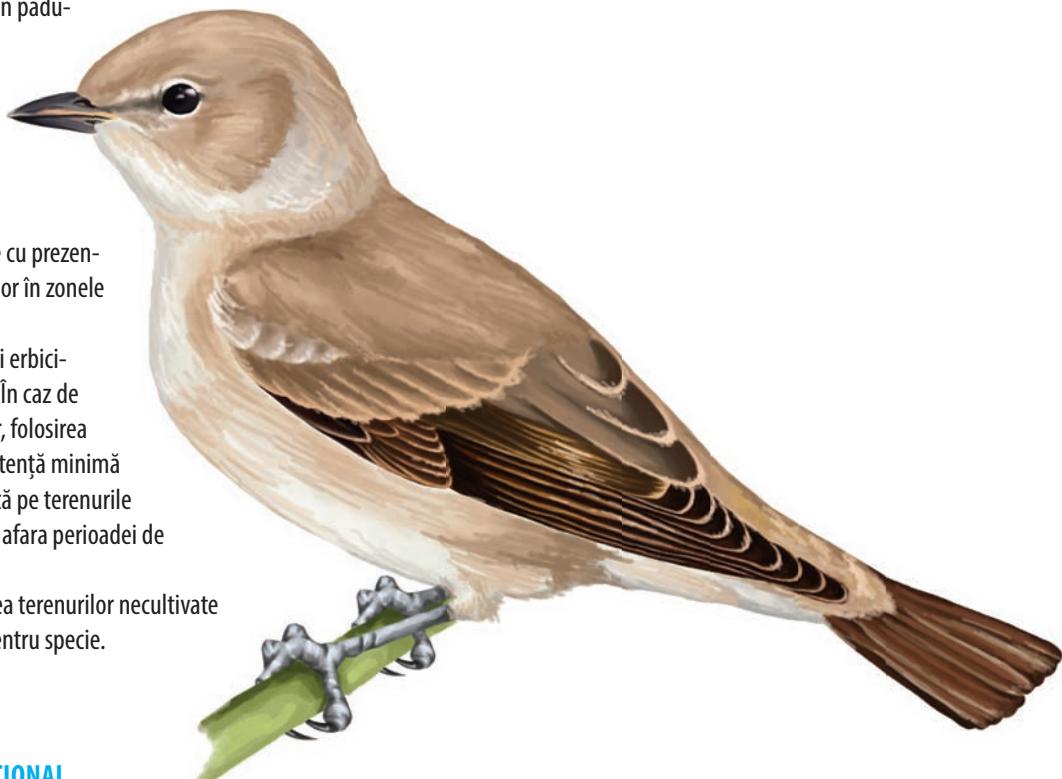
dimensiune de 8 cm înălțime și 12 cm lățime. El este realizat din iarbă, frunze, rămurele și alte materiale vegetale disponibile. Femela depune o pontă formată din 2-6 ouă albicioase sau maro-deschis cu pete mai închise la culoare, având dimensiunea medie de 20 x 15 mm. Punta este incubată de ambii părinți, însă masculul cuibărește numai ziua. Eclozarea puilor are loc la 11-12 zile. Aceștia sunt nidicoli, însă devin zburători în doar 10 zile, datorită faptului că părinții îi hrănesc în mod intensiv. Puful pleacă de la cuib de obicei înainte de a fi capabili de zbor, însă rămân împreună cu adulții încă 2 săptămâni. O pereche scoate în mod normal un singur rând de pui, însă au fost raportate destul de frecvent cazuri de depunere a celei de-a doua ponde în același sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

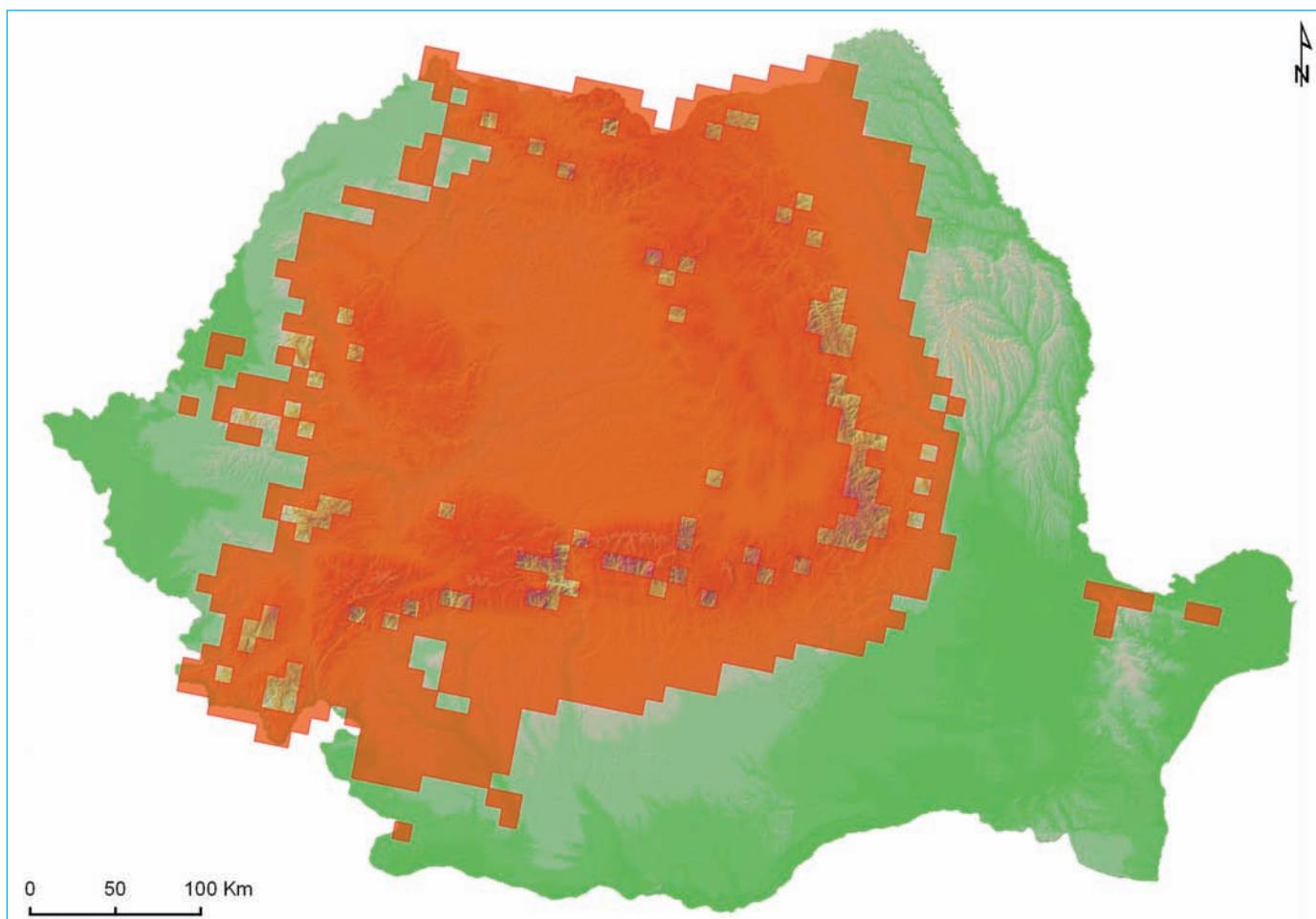
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defetuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductive dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SILVIE CU CAP NEGRU - BLACKCAP

Sylvia atricapilla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: Sylvia

SPECIA: *Sylvia atricapilla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Silvia cu cap negru este o specie cuibăritoare în aproape toată Europa și în Asia vestică, limita estică a speciei fiind aproape de granița Mongoliei. Este o specie migratoare în zonele reci din centrul și nordul Europei și sedentară în partea vestică și sudică a continentului european. Specia este de asemenea prezentă și totodată sedentară în nordul Africii și în câteva insule apropiate. Exemplarele migratoare iernează în zona Mării Mediterane și în nordul, vestul și estul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană cuibăritoare este foarte mare și estimată a fi cuprinsă între 25.000.000 și 49.000.000 de perechi, ceea ce reprezintă peste trei sferturi din populația globală a speciei. În perioada 1970–1990 trendul populației a fost stabil, iar în perioada 1990–2000 acesta a cunoscut o creștere ușoară, inclusiv în populațiile-cheie precum cele din Franța, Germania, Italia și Rusia. În România efectivul de silvie cu cap negru este estimat la 2.150.000–4.300.000 de perechi, cea mai mare populație găsindu-se în Rusia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În timpul cuibăritului silvia cu cap negru poate fi întâlnită în habitate forestiere, fiind caracteristică pădurilor de foioase, însă în această perioadă poate fi găsită și în localități, acolo unde sunt livezi, parcuri sau grădini bogate în copaci și tufișuri. În timpul iernii este o specie des asociată cu locurile bogate în fructe, inclusiv livezile de măslini, grădinile sau plantațiile de palmieri. Longevitatea maximă înregistrată în sălbăticie este de 13 ani și 8 luni. Atinge maturitatea sexuală la un an de zile.

Silvia cu cap negru este o specie omnivoră, dar se hrănește în mare parte cu insecte. În timpul sezonului de reproducere, din dieta sa fac parte muște, omizi, efemeroptere, libelule, molii, gândaci și păienjeni, toate aceste fiind culese în principal de pe frunze și ramuri sau chiar sunt

capturate în zbor. După ce puii sunt mari, spre toamnă, începe să se hrănească și cu semințe și fructe. Iarna este un vizitator frecvent la hrănitoarele realizate de oameni, observându-se chiar și schimbări în migrația anumitor populații din vestul Europei determinate de prezența constantă în sezonul rece a acestei surse de hrană. Se consideră că s-a ajuns chiar la selecția și evoluția unei populații distincte ce prezintă aripi mai rotunde, adaptate zborului pe distanțe scurte și ciocuri mai lungi și subțiri, adaptate unei hrăniri frecvente la hrănitoare în detrimentul unei hrăniri din natură.

Sezonul de reproducere durează din aprilie până în august, dar variază de-a lungul arealului, în unele zone existând populații în care oparea scoate constant câte 2 rânduri de pui într-un an. La începutul sezonului masculul începe construcția mai multor cuiburi, dintre care femela alege unul în care depune ponta. Cuibul ales este finalizat de ambii parteneri din iarbă, rămurele și rădăcini, având formă de cupă. Pe in-

terior este căptușit cu păr și fire de iarbă. Cuibul este amplasat de obicei într-un tufiș sau arbust, în copaci mici sau în vegetație deasă, cele mai preferate de specie fiind tufele de ferigă.

Femela depune o pontă formată din 2-7 ouă de culoare gri-maronie cu pete închise, având dimensiunea de 19,7 x 14,7 mm. Incubația durează între 10 și 16 zile și este asigurată de ambii parteneri. După ce eclozează, puii sunt hrăniți de cei doi adulții și pot zbura de la cuib după 10-15 zile. Ei nu sunt complet independenți și au nevoie de îngrijire parentală timp de încă 2-3 săptămâni.

AMENINȚĂRI

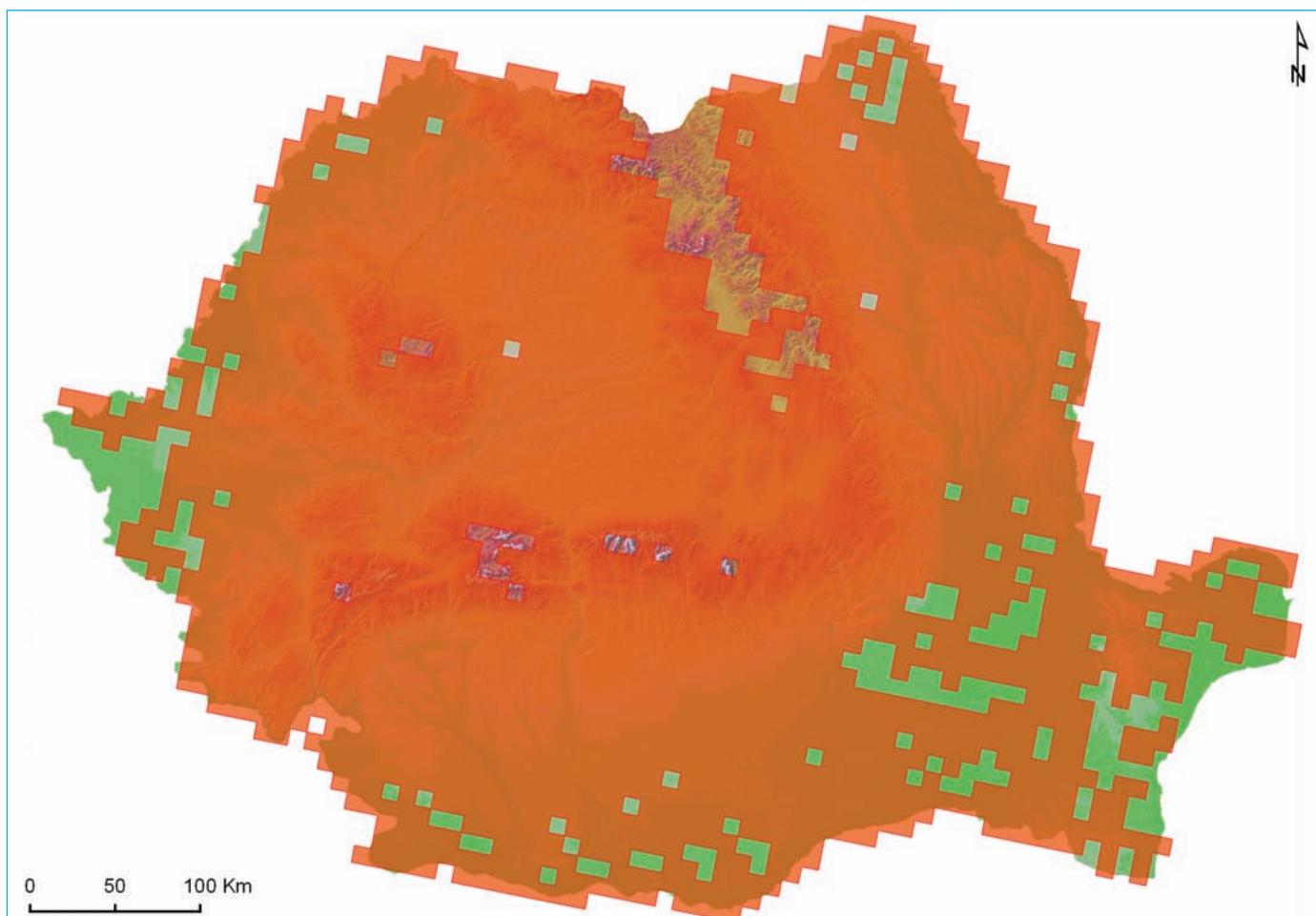
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defetuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în păduri-le exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de păiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductive dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicideelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PITULICE DE MUÑTE - BONELLI'S WARBLER

Phylloscopus bonelli

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Phylloscopus*

SPECIA: *Phylloscopus bonelli*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Cuibărește doar în palearcticul de vest, ocazional în Germania, Olanda, Belgia, cele mai importante populații fiind în Spania, Italia și Portugalia. Este o specie migratoare, care iernează la marginea Saharei, din Senegal și sudul Mauritaniei până la est de bazinul lacului Chad. Sporadic au fost observați indivizi din aceas-

tă specie în sudul Dobrogei și mai demult în Carpați. A fost chiar suspectată o tentativă de cuibărit în pădurea Hagieni.

POPULAȚIE

Deși populația europeană este estimată la 1.400.000-3.500.000 de perechi și a fost stabilă în perioada 1970-1990, totuși a fost înregistrată

o scădere mare a populației în Franța, Germania, Serbia, Turcia, fapt ce a dus la declararea speciei ca fiind într-un declin moderat. Nu se cunoaște efectivul acestei specii care poate fi observat pe teritoriul României în timpul pasajelor și nu există date certe referitoare la cuibăritul ei în această zonă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă pădurile vaste de stejar, fag și frasin în amestec cu arbori de castan sau alte specii de foioase. În țări precum Spania și Germania preferă pinul și pădurea de amestec al foioaselor cu conifere. Limitele altitudinale ale distribuției între care se întâlnesc cel mai des specia sunt 1.000 și 1.500 m, însă poate fi întâlnită și la altitudini mai mici. Migrația de primăvară începe la sfârșitul lui februarie sau începutul lui martie, iar cea de toamnă începe la jumătatea lui iulie, continuă în august și se termină în septembrie. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește cu insecte și cu alte câteva nevertebrate, pe care le caută în coroanamentul arborilor, pe ramurile periferice.

Specia este monogamă. Păsările par a fi teritoriale și în timpul iernii. În perioada de cuibărit femela depune 4-7 ouă și le incubează pentru 12-13 zile, în timp ce masculul veghează de pe o ramură mai înaltă din coroana copacului. Cuibul are formă de dom, cu intrare laterală, și este făcut din iarbă și uneori frunze, fiind amplasat de cele mai multe ori pe sol, sub un tufiș.

Puii sunt hrăniți de ambii părinți și zboară din cuib după 12-13 zile. Cei doi părinți își împart frecvent responsabilitățile, fiecare dintre ei hrănind jumătate din puii eclozați.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatațe.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

PITULICE SFÂRÂITOARE - WOOD WARBLER

Phylloscopus sibilatrix

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Phylloscopus*

SPECIA: *Phylloscopus sibilatrix*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pitulicea sfârâitoare cuibărește în Europa, în vestul Asiei și în sudul Munților Ural. Fiind o specie migratoare pe distanțe lungi, părăsește în septembrie aceste zone și întreaga populație iernăză în centrul și sudul Africii.

POPULAȚIE

În Europa au fost estimate 14.000.000-22.000.000 de perechi cuibăritoare, adică 75-94% din populația globală. În nordul și vestul Europei, specia a suferit un declin numeric, drept urmare întreaga populație a fost afectată, dar actual este stabilă. În România se estimează că efectivul acestei specii este reprezentat de 250.000-700.000 de perechi cuibăritoare, iar această populație este considerată a fi stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pitulicea sfârâitoare cuibărește în pădurile dese, mature, cu copaci înalți și cu frunziș abundant, dar fără subarboret, aflate la șes sau la poalele munților. Preferă pădurile care au acumulat un strat gros de frunze în litieră. Poate fi însă înaltă și în pădurile de conifere. În Alpi ajunge să cuibăreasă până la altitudinea de 1.300 m. La noi este răspândită în pădurile de la șes și deal din întreaga țară. Atinge în libertate longevitatea maximă de 10 ani și 2 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an. Este o specie insectivoră, care se hrănește cu insecte diferite în stadiul adult sau cu larve, iar toamna dieta este completată și cu boabe de soc. Prada este culeasă din frunziș sau este capturată din zbor.

Masculii sunt teritoriali în perioada de împerechere și își atrag femelele prin zboruri în timpul cărora cântă. Odată ce femela a depus primul ou, masculul își stabilește un al doilea teritoriu și încearcă să atragă o a doua parteneră, aşadar poligamia este comună la această specie. Teritoriul unui mascul este mai mare decât la alte specii de pitulici și ajunge până la 60-80 m de jur-imprejurul cuibului. Cuibul este făcut numai de către femelă și este așezat pe sol, uneori într-o adâncitură sau sub un copac căzut, fiind foarte greu de observat. El este construit din frunze, iarba uscată, scoarță de copac sau alte materiale vegetale, fiind căptușit la interior cu fire fine de iarbă și păr. Punta este depusă în luna mai și este formată din 5-6 ouă albe, acoperite de pete maronii sau gri-închis. Dimensiunea unui ou este de

16 x 13 mm. Ponta este cloacă numai de către femelă, timpul de incubație fiind de 13 zile. La hrănirea puilor din cuib contribuie uneori și masculul. Puii părăsesc cuibul după 11-13 zile și sunt încă hrăniți cel puțin 2-3 zile după aceea de către adulții, până când aceștia învață să își procure singuri hrana. Deoarece cuibărește pe pământ, condițiilor meteorologice nefavorabile, mai ales perioadele ploioase lungi, pot afecta succesul cuibăritului. O femeală depune o singură pontă într-un sezon de reproducere, însă există o pontă de înlocuire dacă prima a fost distrusă de prădători sau de ploi abundente.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

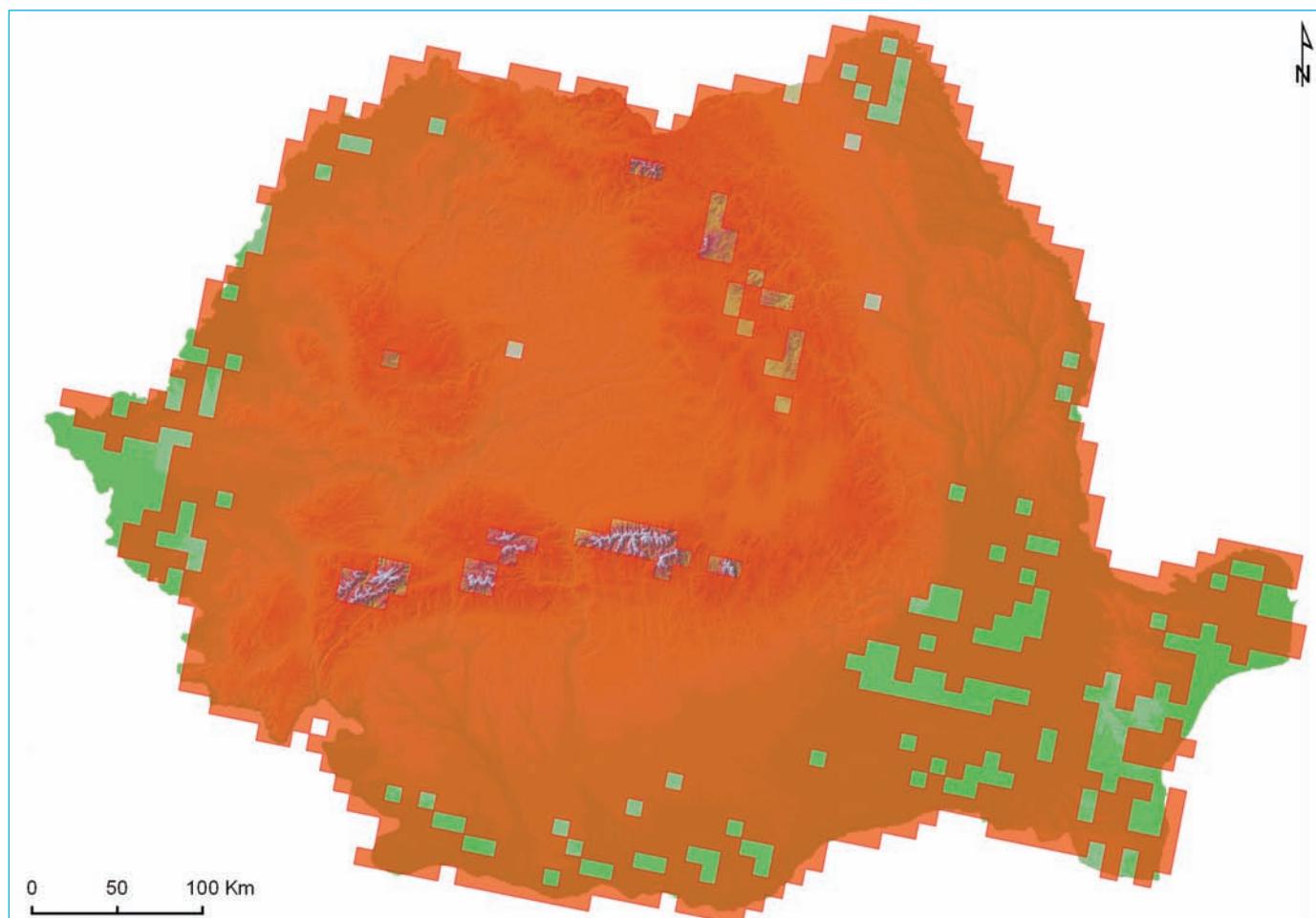
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.

- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PITULICE MICĂ - COMMON CHIFFCHAFF

Phylloscopus collybita

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Phylloscopus*

SPECIA: *Phylloscopus collybita*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specia cuibărește în Europa și Asia, cu populații izolate în Turcia, nord-vestul Africii și Iran. Iernează în nord-estul Africii și sud-vestul Asiei, dar există în ultimii ani o tendință de iernare și în vestul Europei.

POPULAȚIE

Populația globală este foarte mare și specia nu este considerată fi vulnérabilă. În Europa sunt estimate 30.000.000-60.000.000 de perechi cuibăritoare, adică 25-49% din populația globală. Trendul este unul ușor ascendent, în România fiind estimate între 2.500.000-5.000.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește atât în pădurile de foioase, mixte sau de conifere, cât și în habitatele antrropic precum parcuri, livezi, cimitire vechi și grădini. În Munții Carpați cuibărește de la poalele lor până la altitudini de 1.500-1.600 m. Preferă pădurile de foioase, cu fag, stejar, alun sau salcie, dar în centrul și estul ariei de distribuție poate fi găsită și în păduri de pin, molid sau brad. Habitantele umede sunt mai degrabă preferate de populațiile din sud decât de cele din nord. Este specia de pasare cântătoare care sosește cel mai devreme și pleacă printre ultimele spre cartierele de iernare. Atinge în libertate longevitatea maximă de 8 ani. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Specie diurnă, insectivoră, își caută hrana pe sol și în coronamentul arborilor, prințând insectele din zbor sau culegându-le de pe scoarța copacilor. Se hrănește și cu păianjeni, iar uneori și cu nectar sau fructe. Se poate hrăni atât pe sol, cât și din zbor.

Este în principal monogamă, dar au fost semnalate și cazuri de poligamie. Legătura dintre parteneri durează doar un sezon de reproducere. Masculul își apără teritoriul și atrage femelele cu cântece lansate de pe poziții înalte. În ritualul nupțial masculul efectuează căderi în picaj pe

lîngă femelă și zboruri planate. Împerecherea începe la sfîrșit de aprilie și început de mai. Femela construiește un cuib foarte mic, rotund, cu o intrare laterală, care este așezat pe sol sau foarte aproape de acesta, fiind camuflat în vegetația scundă din liziere, terasamente de drumuri forestiere sau tăieturi de pădure. Acesta este făcut din frunze uscate, crengute, iarba sau mușchi și este căptușit cu frunze fine sau chiar cu pene. Incubația, hrănirea puilor și îngrijirea cuibului cad în întregime în sarcina femelei, care este capabilă să își crească singură pupii. Foarte rar masculul contribuie la creșterea puilor eclozați, aducând hrana pentru aceștia. Punta este formată din 3-9 ouă, iar dacă se va depune o sau două

pontă în decursul aceluiași an atunci aceasta va fi mai mică. Dimensiunea unui ou este de 15 x 12 mm. Incubația durează 13-15 zile, iar după alte 14-16 zile puii părăsesc cuibul. Ei sunt încă hrăniți de adulții timp de 4 săptămâni.

AMENINȚĂRI

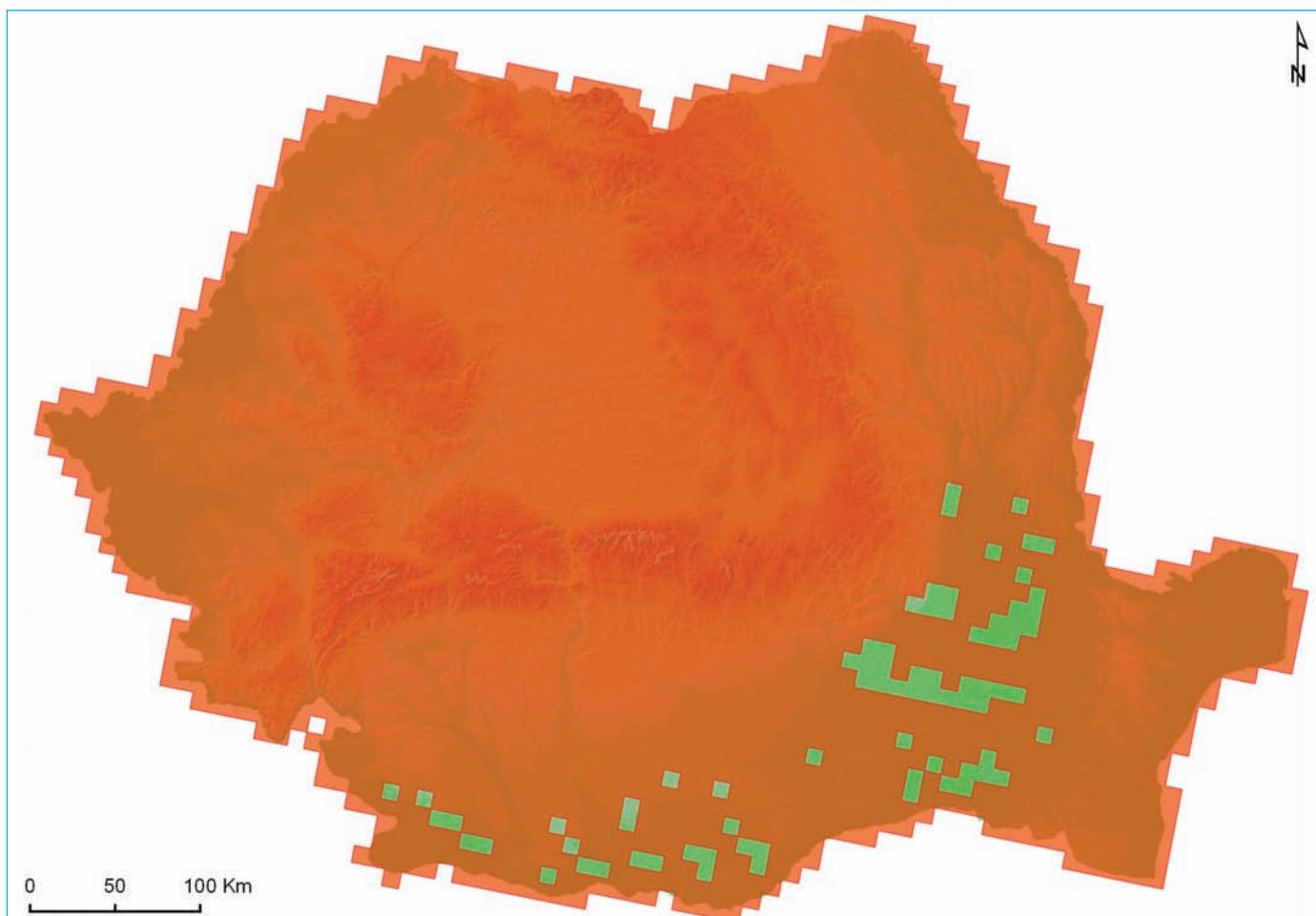
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PITULICE FLUIERĂTOARE - WILLOW WARBLER

Phylloscopus trochilus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sylviidae

GENUL: *Phylloscopus*

SPECIA: *Phylloscopus trochilus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pitulicea fluierătoare este o specie comună, foarte răspândită în Europa, cuibărind pretutindeni, cu excepția Islandei, unde poate ajunge accidental, și a zonelor mediteraneene. Este o specie migratoare, iernând în sudul Europei, în Africa Centrală și de Sud.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este de 56.000.000-100.000.000 de perechi cuibăritoare. Deși în perioada 1999–2000 a fost semnalat un declin numeric al speciei în țări precum Suedia și Finlanda, restul efectivelor au rămas stabile și declinul general a fost unul foarte mic. În prezent populația europeană este stabilă. În România populația a fost estimată la 5.000-50.000 de perechi cuibăritoare, fiind catalogată, de asemenea, stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pitulicea fluierătoare se întâlnește în pădurile cu copaci rari, în tufărișuri diverse și în vegetația perenă de talie înaltă. În mod special preferă habitatele cu specii de salcie (*Salix sp.*). În nordul Europei cuibărește în tundră și în poieni cu sălcii. În cartierele de iernare se întâlnește în toate tipurile de habitate, mai puțin în pădurile de conifere și în stepele cu acacia (*Acacia sp.*) din nordul Africii. La noi în țară cuibărește atât în regiunile înalte, cât și în pădurile mai joase din partea de nord a țării. Se întoarce din cartierele de iernare în aprilie și părăsește zonele de cuibărit în luna octombrie. Această specie realizează una dintre cele mai lungi migrații, luând în considerare talia păsării, care este foarte mică, în comparație cu alte specii care migrează pe aceeași distanță. Atinge în libertate longevitatea maximă de 11 ani și 8

luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Specie diurnă, culege păianjenii și insectele de pe frunzele arborilor, cu un zbor lin printre frunze. Uneori prinde insecte și în zbor, iar toamna își completează dieta cu alimente vegetale (semințe și fructe mici).

Pitulicea fluierătoare este o pasare foarte fidelă locurilor de cuibărit. Specia este monogamă, dar poate fi și poligamă, un mascul putând forma pereche cu 2-3 femele. Cuibul este în formă de dom, construit din fire de iarbă, frunze, ace de conifere, fibre din scoarță de copac sau mușchi, și este aşezat într-o mică depresiune a solului sau foarte aproape de acesta, în vegetație deasă. Interiorul cuibului este tapetat cu fire fine de iarbă, rădăcini subțiri, păr și pene. Femela depune o singură pontă pe an, în perioada aprie-mai, care este formată din 4-8 ouă albe, fin

pătate cu roșu, pe care le clocește singură. Incubația durează 12-14 zile, iar puții, hrăniți de ambii părinți, deși preponderent de către femelă, zboară din cuib după alte 11-15 zile.

AMENINȚĂRI

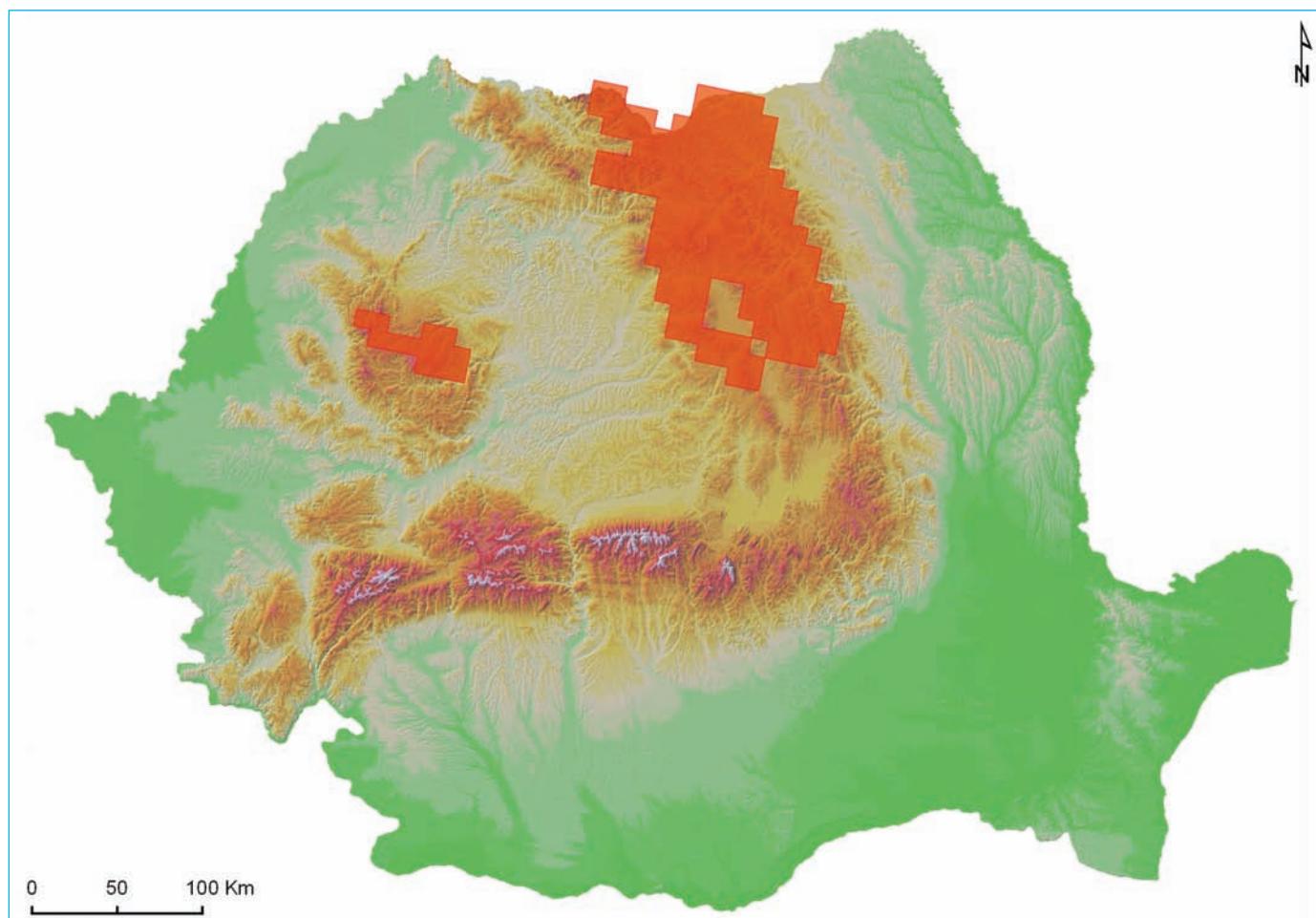
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioade critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatație.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

AUŞEL CU CAP GALBEN - GOLDCREST

Regulus regulus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Reguliidae

GENUL: *Regulus*

SPECIA: *Regulus regulus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Aușelul cu cap galben este o specie larg răspândită în Eurasia. Limita estică a arealului său este reprezentată de Spania și Portugalia, iar limita vestică de Japonia și Coreea. Specia se găsește și în Tenerife. Este o pasare migratoare în special în partea nordică a arealului său și în zonele înalte. În iernile reci se retrage în zonele joase și în sudul arealului, ajungând până în nordul Africii, dar în mare parte a arealului este sedentară.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este extrem de mare (19.000.000-35.000.000 de perechi). În ciuda declinului din anii 1990-2000 din unele țări, populațiile-cheie din celelalte state au rămas stabile. Populația cuibăritoare din România este de asemenea mare, cuprinsă între 800.000 și 1.600.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în păduri de conifere și foioase, găsindu-se cu precădere până la altitudini de 3.000 m, ocazional urcând până 4.800 m. În aceste păduri preferă în special zonele unde găsește pini, însă în timpul iernii ajunge și în parcurile și grădinile din localități. Este cea mai mică pasare din Europa (lungimea corpului: 9-10 cm, anvergura aripilor: 16-18 cm, greutate: 4,5-7 g). Părăsesc locurile de cuiabărit în septembrie-octombrie și se întorc în următorul an în lunile martie-mai. În timpul nopților de iarnă exemplarele stau aproape lipite unele de altele, în coronamentul arborilor, frigul fiind un factor care decimează populația masiv în timpul iernilor aspre. Longevitatea maximă înregistrată în natură este de 7 ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Specie diurnă, se hrănește din frunzișul copacilor, iar uneori, în timpul iernii, chiar și de pe sol. Din dieta sa fac parte diferite insecte mici, păianjeni, iar iarna poate consuma și semințe. Vizitează frecvent și hrănitorele instalate în localități.

Este o specie monogamă. Masculii își apară teritoriul cântând, încercă să îndepărteze atât alți masculi din propria specie, cât și alte specii. Pentru a atrage femelele ei își apără ușor capul, ca să li se vadă coroana galbenă de pe creștet. Copacii înalți pot adăposti chiar și mai multe teritorii ale aușelor cu cap galben, situate unul deasupra altuia. Sezonul de reproducere începe în lunile aprilie-mai. Ambii parteneri participă la construirea cuibului care are formă de sferă, cu o intrare rotundă în partea de sus, fiind suspendat pe o creangă solidă, la o distanță mare de sol (la circa 15 m). El este realizat din diverse materiale vegetale (crenguțe, mușchi și licheni) care sunt lipite cu pânză de păianjen, iar la interior este căptușit cu pene și fire de păr.

Femela depune și clocește singură între 7 și 12 ouă albe, alb-gălbui sau chiar maronii cu tentă închisă la capătul mai lat. Dimensiunea unui ou este de 4 x 10 mm. Incubația durează 15-17 zile, timp în care femela este hrănăită de către mascul. Cei doi părinți hrănesc puii, care părăsesc cuibul la 17-22 de zile de la eclozare. Contribuția masculului la hrana puilor din primele lor zile de la eclozare este mai substanțială decât a femelei. El construiește un al doilea cuib și continuă să hrănească primul rând de pui al perechii, în timp ce femela va depune și va cloci al doilea rând de ouă din acel sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

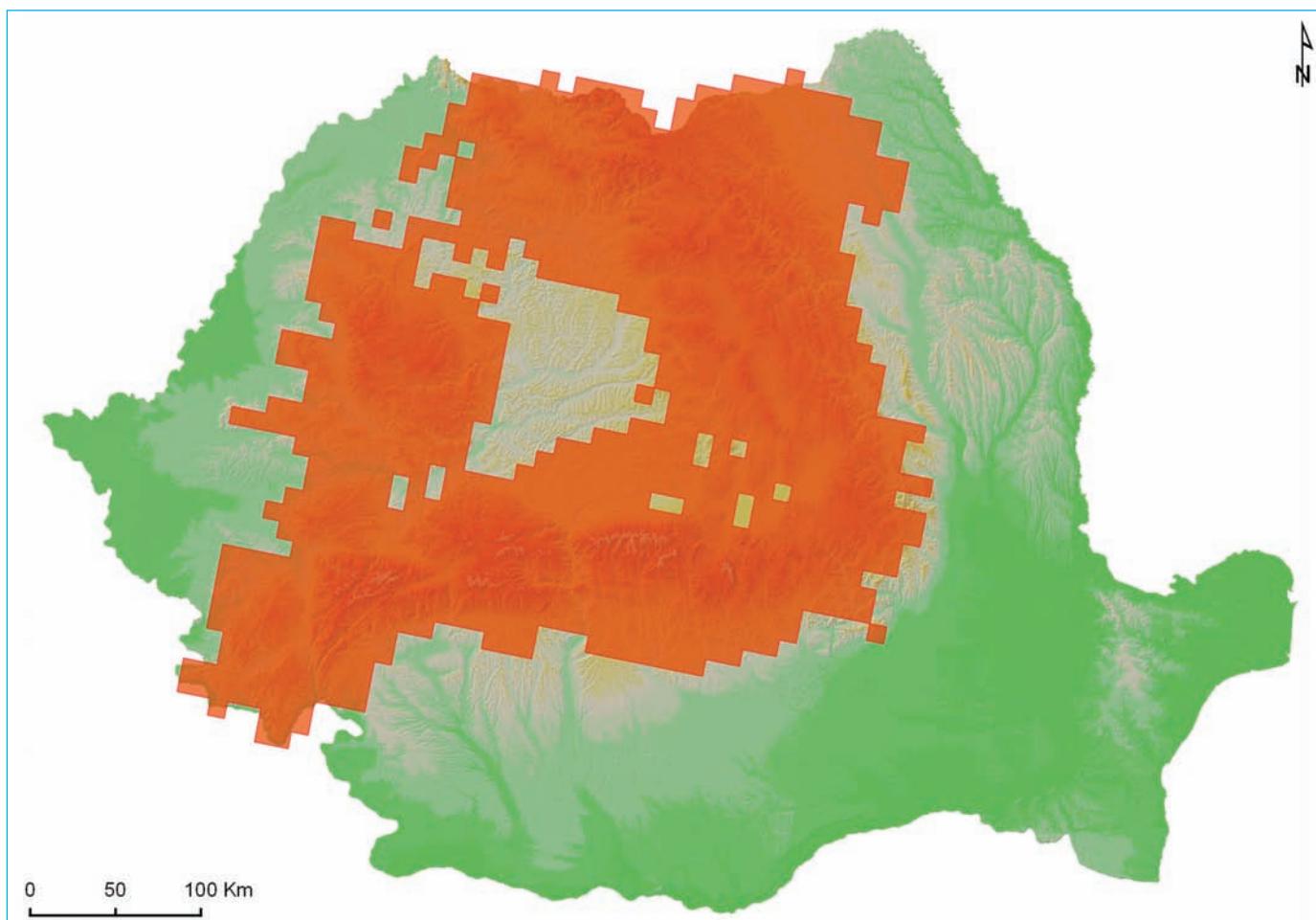
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducere a speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native de conifere.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de nevoie și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.

- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

AUŞEL SPRÂNCENAT - COMMON FIRECREST

Regulus ignicapilla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Reguliidae

GENUL: *Regulus*

SPECIA: *Regulus ignicapilla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Aușelul sprâncenat este o specie cu răspândire holartică. Cuibărește în zonele temperate din Europa și nord-vestul Africii. Este o pasare sedentară, parțial migratoare; populațiile din nordul continentului ieșează în teritoriile din sud și vest. Pe teritoriul țării este o specie prezentă mai ales în Carpați.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 3.300.000-6.700.000 de perechi, trendul populational fiind stabil. Efectivul de aușel sprâncenat din România este estimat la 365.000-730.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Aușelul sprâncenat este frecvent în zona montană, unde poate fi întâlnit atât în pădurile mixte, cât și în cele de conifere. Pentru cuibărit preferă pâlcuri răšinoase, mai ales în cele în care se găsesc și arbuști de ienupăr sau alți arbuști de talie medie. Mai rar se găsește în pădurile masivele și compacte de molid. Este prezent până la limita superioară a pădurilor. Iarna practică un hieratism dependent de factorii climatici și trofici oferiti de habitatele vizitate. Odată cu răcirea vremii coboară la altitudini mai mici, intrând în pădurile de foioase (stejar și fag), unde poate forma stoluri mixte cu aușelul cu cap galben (*Regulus regulus*), cu diverse specii de pițgoi și cu alte păsări de talie mică. De asemenea, în timpul iernilor, poate fi observat chiar și în interiorul localităților, în parcuri sau grădini. Migratia de toamnă are loc în perioada septembrie–noiembrie, iar păsările revin la locurile de cuibărit cel mai devreme în luna februarie. Atinge în libertate longevitatea maximă de 4 ani. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănesc ziuă, preluând din zbor insectele de pe frunzele arborilor sau chiar din plăsele de păianjen. Hrana este alcătuită mai ales din insecte, larve și insecte mature având cuticula mai subțiri. Consumă insecte de mărime mai mare decât

aușelul cu cap galben, evitând astfel competiția trofică cu acesta. Consumă, de asemenea, diferite semințe de conifere și alte nevertebrate (de exemplu melci, diplopode, păianjeni). De obicei capturează insectele în partea superioară a arborilor. Poate fi observat frecvent la hrănitoarele instalate în timpul iernii.

Aușelul sprâncenat este o specie monogamă. Masculul cântă pentru a-și apăra teritoriul, iar în ritualul nupțial își ridică penele de pe creștet. Cuibul este realizat de către femelă, din mușchi și licheni. Îl căptușește la interior cu pânză de păianjen, păr și pene. Tot cu pânză de păianjen ancorează cuibul de trunchiul copacului, îl fixeză în scorbură sau chiar îl suspendă de crengile între care se află. Cuibul este mare, sferic și cu o intrare mică în partea de sus. În tot acest timp masculul asistă femela, ajutorul acestuia nefiind substanțial. Femela depune o pontă formată din 7-13 ouă netede, mate, albe sau cu o nuanță roz-deschis, fin punctate cu brun-arămuș sau arămuș. Dimensiunea unui ou este de 14 x

10 mm. Clocitul începe la sfârșitul lunii aprilie și durează 14-16 zile, fiind asigurat numai de către femelă, în tot acest timp masculul aducându-i hrănă la cuib. O pereche poate avea 2 ponte într-un sezon de reproducere, a doua fiind depusă în lunile iunie-iulie. Puii sunt nidicoli, au puf scurt, cenușiu-negricios numai pe cap, gâtlejul portocaliu și cașul alb-roz. El deschide ochii după 7-8 zile de la eclozare și rămân la cuib timp de 19-24 de zile, această perioadă variind în funcție de hrana primită. După părăsirea cuibului, ei continuă să fie dependenți de hrana găsită de parinti timp de încă 2 săptămâni.

AMENINȚĂRI

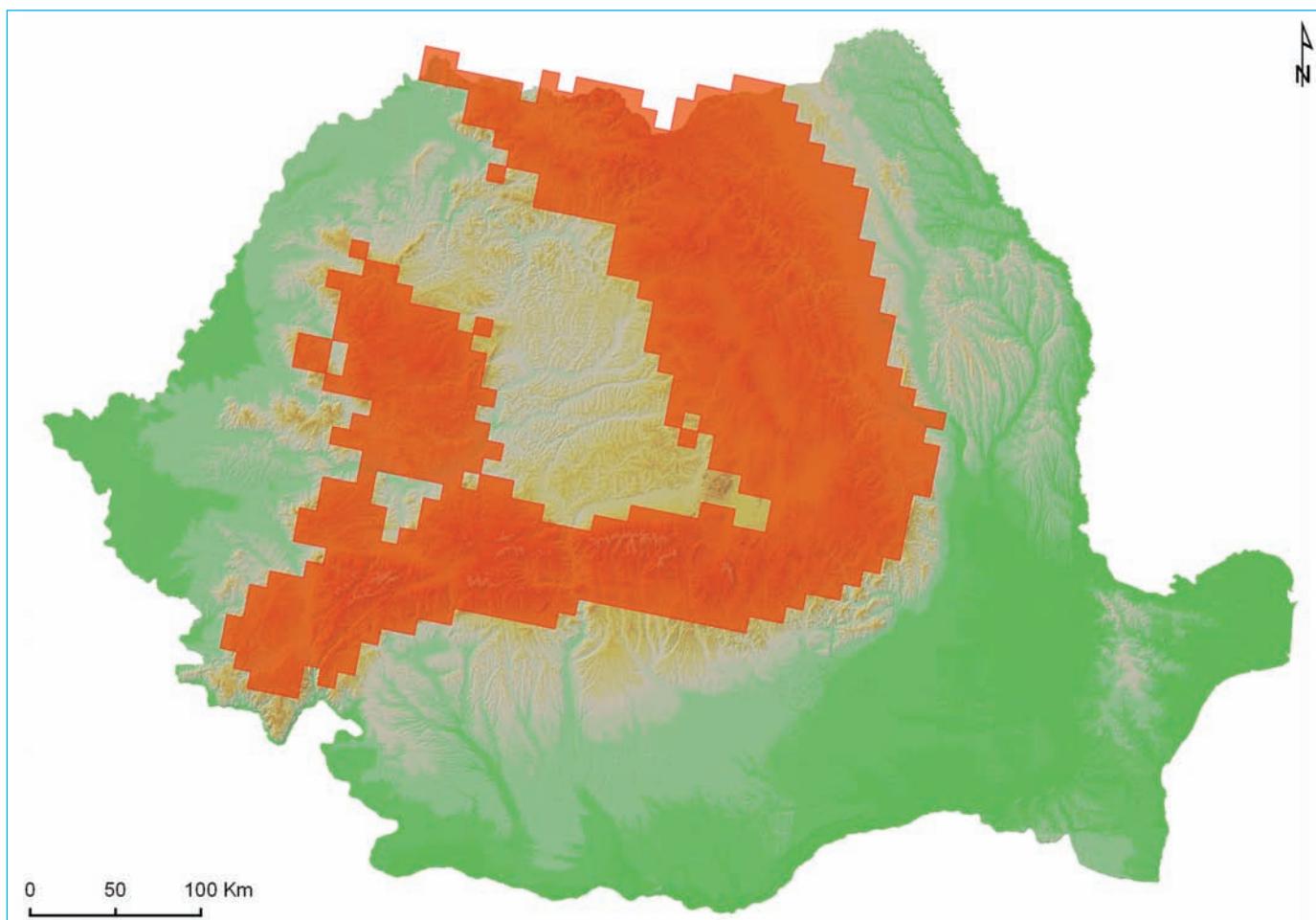
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native de conifere.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUSCAR SUR - SPOTTED FLYCATCHER

Muscicapa striata

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Muscicapa*

SPECIA: *Muscicapa striata*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Specie prezentă în toată Europa, în vestul Asiei și nord-vestul Africii. Este considerată o specie comună în sudul continentului, însă lipsește din extremele nordice. În est este răspândită până la munții Caucaz și Altai. Iernează în sudul Asiei și în Africa.

În România este prezentă pe tot teritoriul țării, dar în densități relativ scăzute, găsindu-se atât în zonele de câmpie și de deal, cât și în regiunile de munte.

POPULAȚIE

Populația din Europa este estimată la 14.000.000-22.000.000 de perechi cuibăritoare și se consideră a fi în declin în nordul și centrul Europei.

Pe baza ultimelor evaluări, populația în țară este estimată la 225.000-450.000 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Muscarul sur preferă zăvoaiele râurilor, pădurile rare de stejar și gorun, chiar și făgetele, dar se găsește și în parcuri, grădini, perdele forestiere sau zmeurișuri. Necesită în toate aceste habitate poieni intercalate cu habitate forestiere. Se poate observa și în interiorul localităților, unde găsește habitate potrivite pentru cuibărit. Ajunge până la 1.500 m altitudine. Longevitatea în sălbăticie este de maximum 11 ani și 8 luni.

Oaspete de vară, sosește la sfârșitul lunii aprilie și pleacă pe la sfârșitul lunii septembrie.

Este o specie insectivoră, se hrănește aproape în mod exclusiv cu insecte, în special cu insecte zburătoare (diptere, himenoptere sau libelule), dar și cu coleoptere de mărimi mici. Pentru a vâna folosește o ramură mai înaltă a unui copac din lizieră, lansându-se și capturând cu foarte mare agilitate prada și revenind apoi în același punct de observație pentru a o înghițî. În timpul migrațiilor își completează hrana cu diverse fructe și semințe.

Cuibul are forma unei cupe, fiind realizat de că-

tre femelă din rămurele, mușchi, rădăcini fine, licheni, puf și diverse fibre vegetale, prinse cu pânze de păianjeni. Pe interior este căptușit cu pene, lână, păr, fibre vegetale și frunze uscate. Este amplasat în vegetația scundă sau chiar într-o groapă pe sol, fiind bine ascuns. Acceptă cu destulă ușurință și cuiburile artificiale dacă sunt instalate în habitate adecvate. Femela depune o pontă formată din 3-6 ouă netede și mate. Coloristica lor variază foarte mult, ele putând fi albastru-deschis, verzui, arămii sau albicioase, cu pete și puncte brun-roșietice sau cenușiu-purpuriu, care sunt mai dese spre capătul mai lat al oului. Cloctul este asigurat numai de către femelă și durează 11-13 de zile. În perioada cloctului femela este hrănita pe cuib de către mascul. Puii au un puf lung, cenușiu-negricios pe cap, spate și coapse; ei părăsesc cuibul după 12-

14 zile de la eclozare, însă sunt hrăniți de părinti până la vîrstă de 20 de zile, când devin complet independenți. Caracteristic muscarului sur este buna cunoaștere a proprietății ouă, evitând astfel parazitismul de cuib din partea cucului, *Cuculus canorus*. Dacă există hrana suficientă, perechea poate depune și o a doua pontă, formată de obicei din mai puține ouă. La creșterea acestui rând de pui se observă de multe ori un ajutor acordat părintilor din partea puilor deja zburători ieșiti din prima pontă.

AMENINȚĂRI

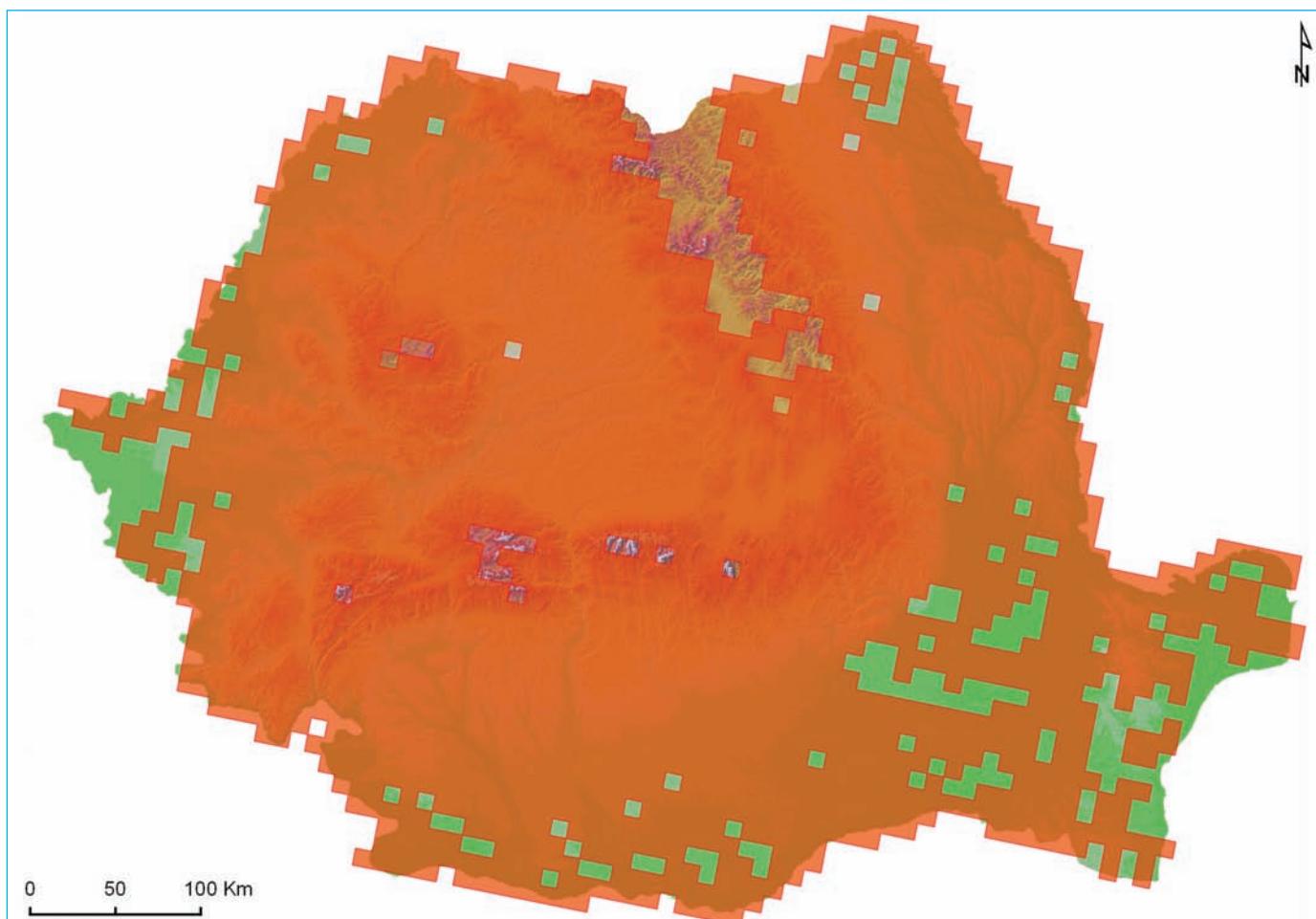
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducționali dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Instalarea cuiburilor artificiale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUSCAR MIC - RED-BREASTED FLYCATCHER

Ficedula parva

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Ficedula*

SPECIA: *Ficedula parva*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				■ LC	■	II	II	

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în nord-estul și centrul continentului european. Iernează în sudul Asiei și în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 3.200.000 și 4.600.000 de perechi. S-a menținut stabilă între 1970 și 1990. În perioada 1990–2000, în ciuda unui declin înregistrat în unele țări, populația s-a menținut stabilă în cea mai mare parte a continentului. În România populația cuibăritoare este estimată un număr de 80.000-260.000 de perechi, fiind depășită ca mărime doar de populația din Rusia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Muscarul mic preferă pădurile bătrâne de peste 100 de ani, care au o cantitate mare de lemn mort

și un strat de arbuști redus. Specia evită pădurile tinere de sub 44 de ani. În România clocește în regiunile mai înalte ale munților Carpați, unde este găsit în pădurile de ficioase sau de amestec, în zonele umbroase, puțin umede. Deși este destul de comună, din cauza faptului că este o pasare discretă și sperioasă, este greu de observat. Atinge maturitatea sexuală după un an.

Este o specie cu o dietă predominant de natură animală, dominată de insecte, pe care le capturează din zbor. De asemenea, prinde frecvent și omizi de pe frunzele copacilor și foarte rar culege fructe de pădure de mici dimensiuni.

Sosește din cartierele de iernare în luna aprilie. Este o specie teritorială și monogamă. Cuibul este alcătuit din mușchi, iarba și frunze și este situat de obicei în scorbură unui copac sau în scobitura unei clădiri; mai rar poate fi amplasat în tufoșuri. Este construit la o înălțime de 1-4 m,

în cele mai multe cazuri de către femelă. Aceasta depune în mod obișnuit 4-7 ouă de culoare albicioasă-verzuie sau maronie, pătate cu maro. Incubația pontei durează între 12 și 15 de zile și este asigurată de către femelă, care este hrănita în tot acest timp de către mascul. Puii sunt hrăniți în special cu insecte de către ambii părinți și devin zburători după 11-15 zile de la eclozare. Este depusă o singură pontă pe an și de obicei perechea folosește același teritoriu de cuibărit mai mulți ani.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

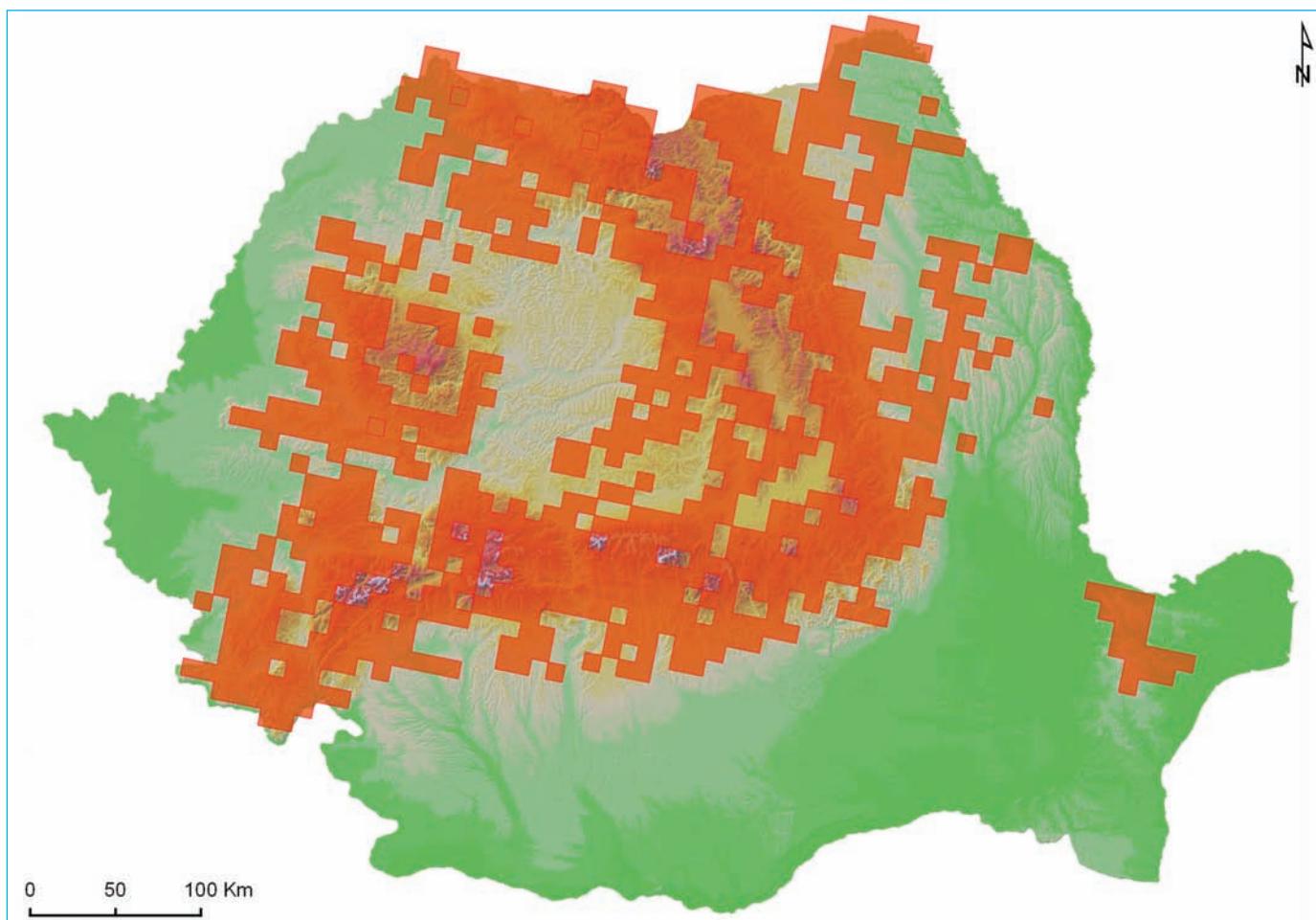

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și de reproducere a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusivând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Interzicerea noilor activități de exploatare (cariere, mine) în păduri și în zonele de tampon.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hecitar pentru cuibărirea speciei în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorbulor și specia arborelui).

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUSCAR GULERAT - COLLARED FLYCATCHER

Ficedula albicollis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Ficedula*

SPECIA: *Ficedula albicollis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Este o specie răspândită în centrul și estul continentului european. Iernează în Africa tropicală și de Sud.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 1.400.000 și 2.400.000 de perechi și urmează în prezent un trend ușor ascendent. În trecut s-a menținut stabilă între 1970 și 1990, iar în perioada 1990–2000, în ciuda unui declin înregistrat în unele țări, populația s-a menținut stabilă în cea mai mare parte a continentului. În România populația cuibăritoare este estimată la 500.000-1.500.000 de perechi, fiind printre cele mai numeroase populații din Europa. Populația din România de muscar mic împreună cu cea din Ucraina reprezintă mai

mult de jumătate din totalul populației cuibăritoare europene.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Muscarul mic este caracteristic pădurilor de foioase. Nu este o pasăre specioasă, putându-se întâlni frecvent cuibărind și în localități, în parcuri, livezi și grădini. Longevitatea maximă cunoscută în libertate este de 7 ani și 9 luni. Dieta este formată din nevertebrate, predominant diverse insecte zburătoare, pe care le păndește de pe crengi sau de pe sol. Mai consumă și păianjeni, omizi sau viermi. Ocazional poate fi observat consumând și diverse fructe mici. Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Specia este în general monogamă, însă masculii din reuniile cu o densitate mică a perechilor, după depunerea ouălor de către femelă, pot căuta un

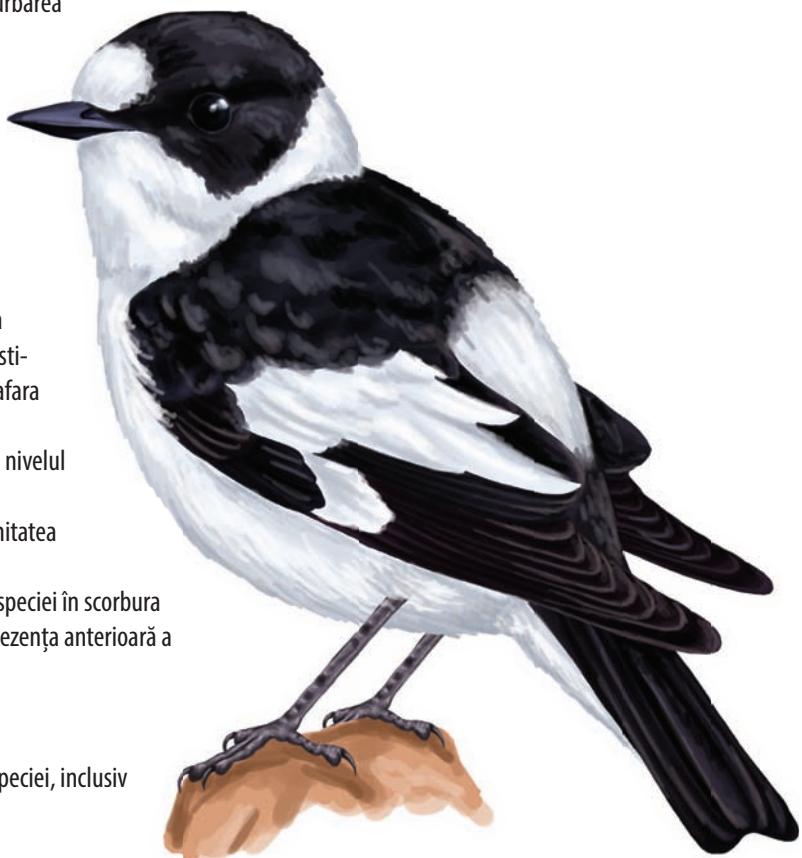
nou teritoriu și pot încerca să atragă alte femele. Cuibărește și în cuiburi artificiale. Preferă pentru cuibărit copaci maturi, în scorburile căror este amplasat cuibul, de obicei la o distanță de 1,5 m de la sol. Folosește fire de iarbă și pene pentru a-și căptuși cuibul. Femela depune în mod obișnuit 5-7 ouă de culoare albăstrui-albicioase. Incubația durează 13-15 zile și este asigurată de către femelă. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin zburători după 12-15 de zile. Este depusă o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

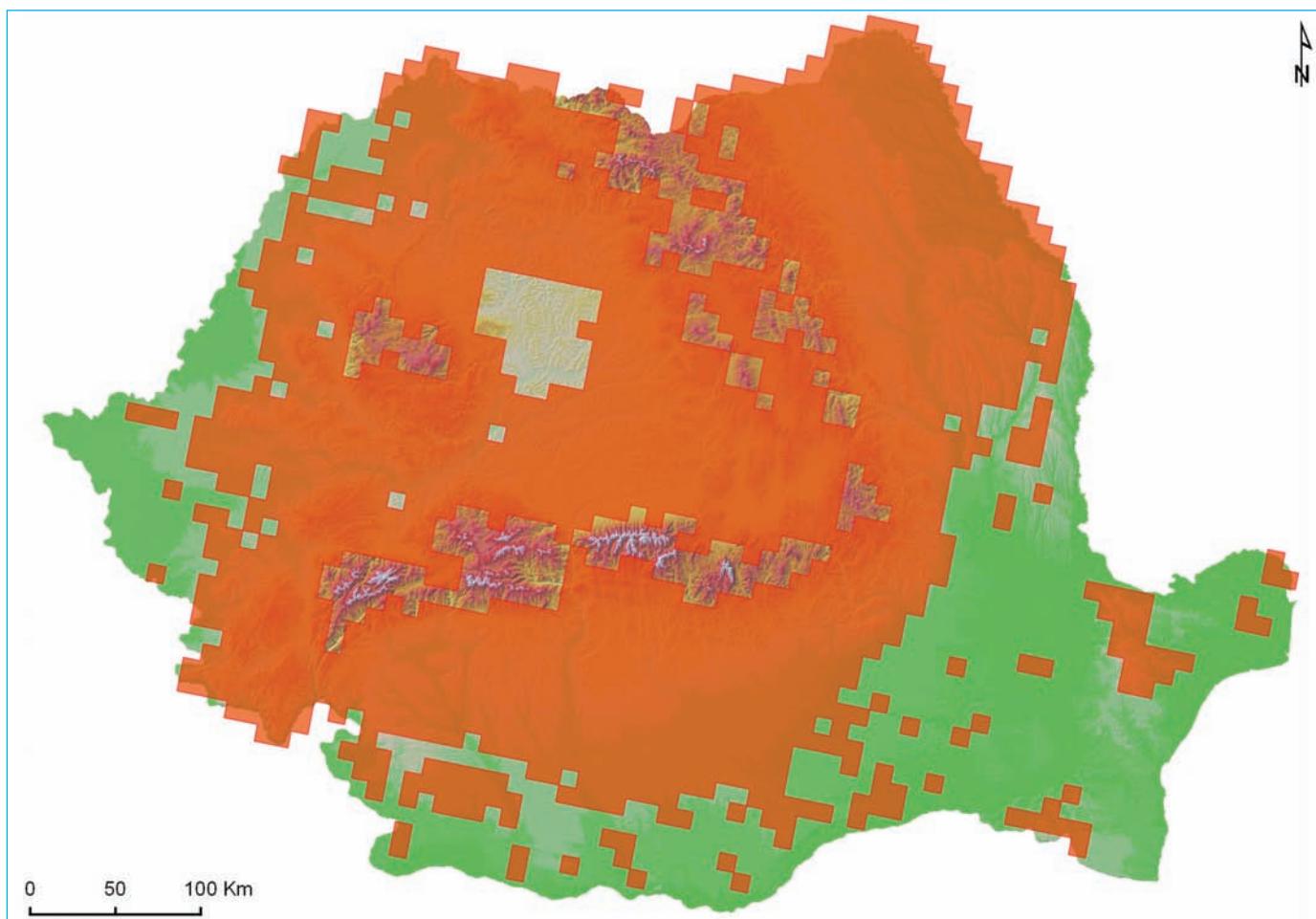
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea datorată altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibăririle speciei în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUSCAR NEGRU - EUROPEAN PIED FLYCATCHER

Ficedula hypoleuca

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Muscicapidae

GENUL: *Ficedula*

SPECIA: *Ficedula hypoleuca*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Muscarul negru este răspândit pe întreg continentul european, în partea nordică până în Marea Britanie și centrul Scandinaviei. Se întâlnește, de asemenea, în vestul Asiei și în nordul Africii.

În România este o specie consemnată mai ales în Transilvania, în nordul și local în estul țării.

POPULAȚIE

Efectivul populațional din Europa este estimat la 12.000.000-20.000.000 de perechi clocitoare, datele arătând un declin încă din 1980. Populații mai însemnante din punct de vedere numeric se găsesc în Belarus, Cehia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Lituania, Elveția, Polonia, Rusia, Spania, Olanda, Norvegia, Suedia, Ucraina și Marea Britanie. Iernează pe

teritoriile împădurite din Asia Mică, Palestina și nord-vestul Africii.

Efectivul estimat în România este de maximum 100 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie clocitoare rară cu răspândire insulară în țara noastră. Ca locuri de cuibărit preferă în primul rând pădurile bătrâne de foioase, mixte

sau chiar pe cele de conifere cu arbori scorburoși, care au poieni și un strat arbustiv bine dezvoltat. Se mai găsește și în parcurile mari aflate în localități, în livezi bătrâne, fiind văzut acceptând cu ușurință să cuibărească și în adăposturile artificiale. Arealul de cuibărit ajunge la altitudinea de peste 1.000 m. În România este oaspete de vară și de pasaj, fiind prezent în țară între lunile aprilie și septembrie. În timpul migrațiilor se poate întâlni mai des în zăvoi râurilor principale. Longevitatea maximă în libertate este de 10 ani și 8 luni.

Hrana constă în mod exclusiv din larve și insecte mature (fluturi, molii, furnici, himenoptere, păianjeni etc.). Puii sunt hrăniți mai mult cu omizi. Insectele zburătoare sunt prinse din zbor, muscarul negru având un zbor caracteristic în flipuri. De asemenea, mai poate captura insectele și de pe trunchiul arborilor sau de pe sol.

Perioada de reproducere începe în luna mai, fiind depusă o singură pontă pe an. Este o specie la care se întâlnește monogamia, asociată frecvent cu poligamia. Masculul, după prima împerechere, căută și se împerechează și cu o a doua parteneră, după care revine la prima pontă depusă. Cuibărește în scorburi, dar și în cuiburi artificiale. Pentru ocuparea scorburilor unde își poate instala cuibul, această specie intră adesea în competiție cu diverse specii de pițigoi, cojoaice, ciocănitore sau cu capintortura (*Jynx torquilla*). Cuibul este realizat de femelă, adesea în apropierea unei ape. Aceasta utilizează ca material de construcție diverse frunze, ierburi, mici porțiuni de scoarță, rădăcini mici, mușchi sau licheni și tăpează în interior cu ierburi fine, fire de păr, lână sau pene. Cuibul este amplasat la maximum 15 m de la sol. Femela depune 6-7 ouă, care sunt netede, puțin strălucitoare, subeliptice, albăstrui, uneori cu puncte brun-roșcate. Atunci când în cuib sunt mai multe ouă, ele provin de la 2 femele. Clocitul este asigurat numai de femelă timp de 12-14 zile, aceasta fiind uneori înlocuită pentru scurt timp

de mascul, care aprovizionează femela cu mâncare. Puii sunt nidicoli, având pufoane pe cap și spate, de culoare cenușie, gâtul galben-portocaliu, iar casul gălbui. Sunt dependenți de cuib și de hrana adusă de ambii părinți timp de 16-18 zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploataate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducționali dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea speciei în scorbură acestora (se ia în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

PIȚGOI DE STUF - BEARDED PARROTBILL

Panurus biarmicus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Timaliidae

GENUL: Panuridae

SPECIA: *Panurus biarmicus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II	II		

DISTRIBUȚIE

Pițgoiul de stuf are un areal de cuibărit mare, care include majoritatea țărilor din Europa și Asia. Este o specie sedentară la care se înregistrează deplasări pe distanțe scurte determinate de frigul din timpul iernii. Apare uneori în nordul Africii și în Peninsula Arabă. Peninsula Iberică constituie o zonă de iernare preferată pentru un efectiv mare de păsări din această specie. În România este o specie comună în Delta Dunării și prezentă în restul țării, în zonele umede cu stufoare, chiar și atunci când acestea au dimensiuni reduse.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare estimată în Europa este mare și cuprinsă între 240.000 și 480.000 de perechi. S-a menținut stabilă între 1970 și 1990. Deși în perioada 1990–2000 a înregistrat un declin în unele țări, populația s-a menținut stabilă în țările care au efective semnificative din punct de vedere numeric. În România populația estimată este de 71.000-97.000 de perechi. Doar Rusia are o populație mai mare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pițgoiul de stuf preferă pentru cuibărit zonele umede cu stufoare compacte, caracteristice lacurilor și mlaștinilor cu apă dulce sau salmastră. În mare măsură teritoriile de cuibărit se suprapun cu teritoriile folosite în timpul toamnei și al iernii. În afara sezonului de cuibărit formează stoluri mari de până la 200 de exemplare. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 7 ani.

Se hrănesc cu diferite specii de nevertebrate în timpul verii (în special larve și adulți de insecte) și cu semințe toamna târziu și iarna. Consumă în mod frecvent în timpul primăverilor petale sau muguri.

Pițgoiul de stuf este o specie diurnă și monogamă. Perechile nu apară un anumit teritoriu și cuibăresc în colonii restrânse. Cântecul nu are rol teritorial și este folosit probabil la atragerea partenerului și la menținerea perechii. Cuibul este alcătuit din materiale vegetale și este amplasat pe tulpini de stuf la o înălțime care variază între 30 și 125 cm deasupra apei. La construirea acestuia participă ambii parteneri. Femela depune la mijlocul lui aprilie o pontă formată din 4-8 ouă, cu o dimensiune medie de 17,4 x 13,7 mm. Incubația durează 10-14 zile și este asigurată de ambii parteneri. După eclozare puții sunt îngrijiti 12-13 zile de ambii părinți până devin zburători. O pereche poate depune 2-4 ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

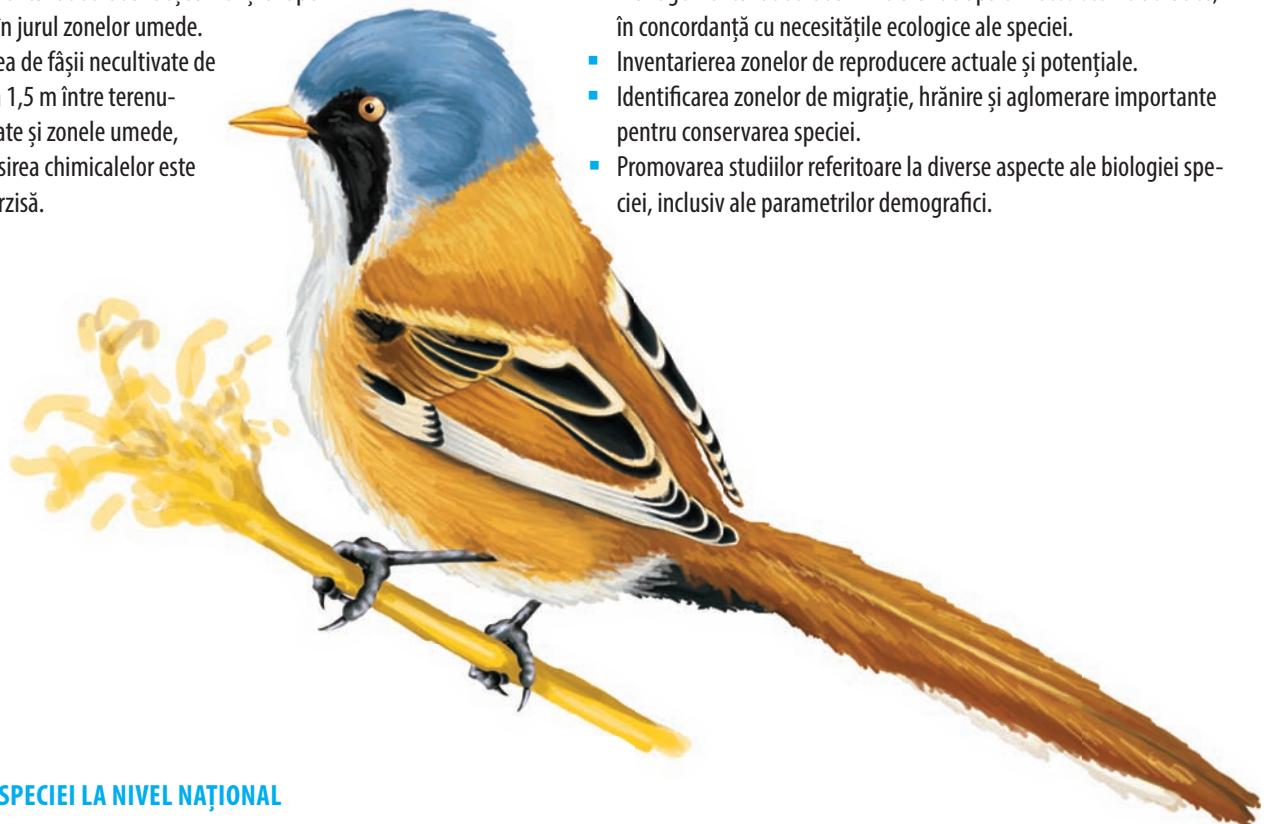
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic.

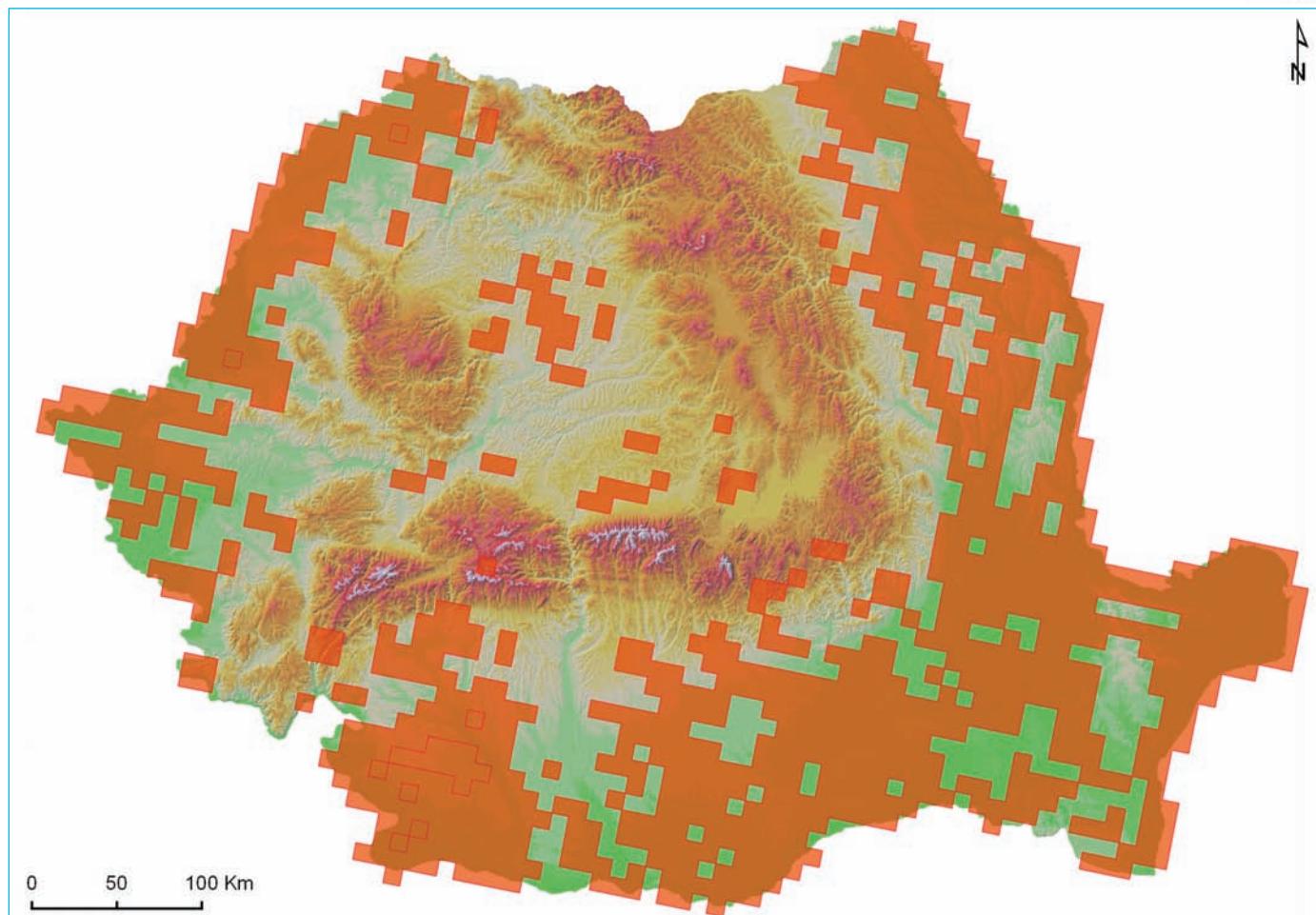
optim pentru specie.

- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a zonelor acoperite de stuf.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.

- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚGOI CODAT - LONG-TAILED TIT

Aegithalos caudatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Aegithalidae

GENUL: Aegithalos

SPECIA: Aegithalos caudatus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia poate fi găsită în aproape toată Europa. Este o pasare sedentară, însă poate efectua deplasări mai mari populaționale, în special exemplarele extrem de numeroase care se află în centrul și nordul continentului.

POPULAȚIE

În țara noastră cuibăresc între 300.000 și 500.000 de perechi.

Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare, ajungând de la 5.000.000 la 12.000.000 de perechi. Au existat mici declinuri în anii '90, însă populația europeană a rămas stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pițgoiul codat poate fi întâlnit într-o varietate foarte mare de habitate, inclusiv păduri de amestec sau foioase, parcuri și grădini, tufișuri și mlaștini. În aceste habitate este observat cu precădere în zone în care există și un strat dens de arbuști. Hoinărește iarna și în compania altor specii de pițgoi. Întotdeauna însă, în aceste stoluri mixte, pițgoii codati stau împreună în grupuri mici.

Este o specie activă în timpul zilei, când se hrănește în copaci și pe sol. Dieta acestui pițgoi mic constă din diverse nevertebrate adulte și larvele acestora. În timpul iernii este observat consumând și diverse tipuri de semințe. Vârsta maximă la care ajunge în sălbăticie este de doi ani. Atinge maturitatea sexuală la un an.

Cuibărul are loc în perioada martie–iunie. Este o specie monogamă. Masculii își păstrează teritoriile stabilite peste iarnă, dar femelele nu țin cont de acestea. În perioada în care își curtează femela, un mascul dă adeverate recitaluri de zbor. Se înaltă cât poate de mult, își menține poziția și apoi revine spre sol în picaj. Cei doi parteneri construiesc împreună un cuib de formă unui sac, cu o intrare mică. Folosesc diverse materiale de construcție, precum pânză de păianjen, pene, licheni și mușchi, pe care le împletește formând o structură

elastică. Cuibul este aproape întotdeauna fixat în furca a două ramuri verticale. Intrarea este rotundă și este foarte greu vizibilă, deoarece este așezată lateral, în treimea superioară a construcției. Culoarea și materialele din care este construit cuibul determină o camuflare perfectă a acestuia. În interior sunt înghesuite un număr foarte mare de pene și fulgi, aduși de ambii parteneri.

După împerechere femela depune 7-13 ouă albe cu dungulițe și virgule fine, brun-roșcate. Incubația are loc pe durata a 14-16 zile și este asigurată în special de către femelă. Mărimea medie a unui ou este de 14 x 11 mm. Ambii pă-

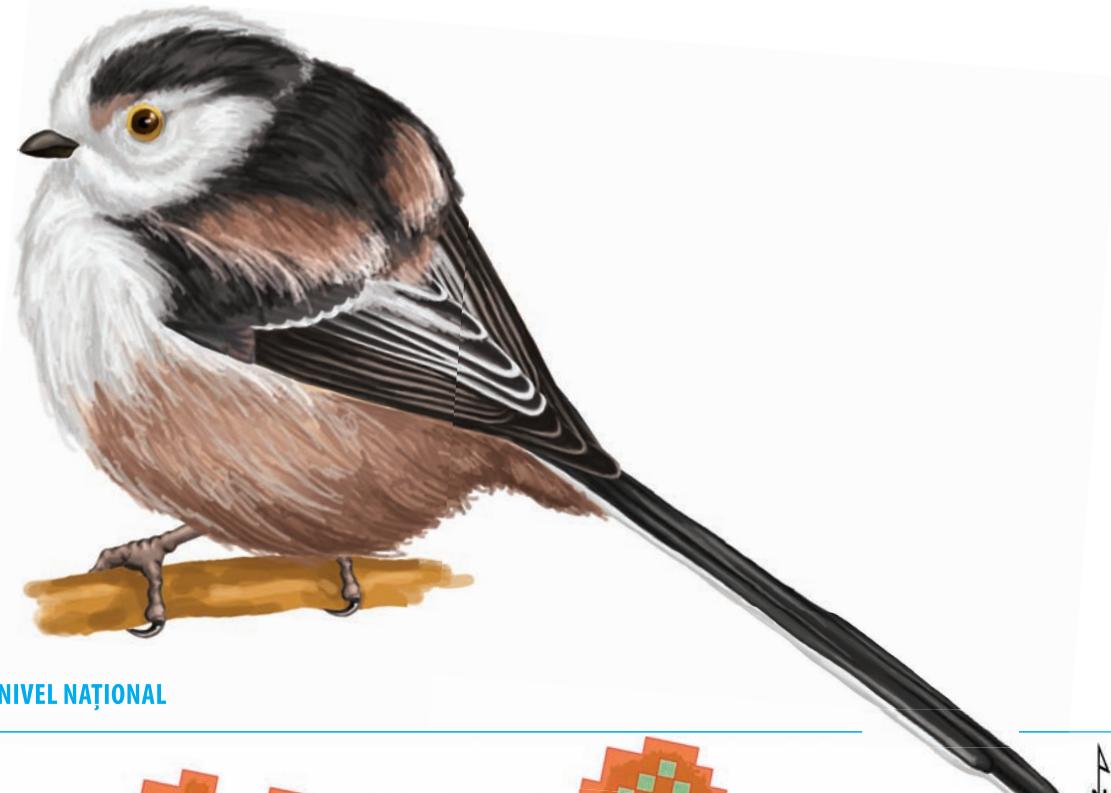
rinți, cu ajutorul unor adulți care nu au depus ouă în acel an, hrănesc puii la cuib încă 14-18 zile de la eclozare. După această perioadă, tinerele părăsesc cuibul, însă depind de hrana găsită de părinți încă două săptămâni. Este depusă o singură pontă pe an. Familia rămâne împreună și peste iarnă, hoinărind în căutare de hrana.

AMENINȚĂRI

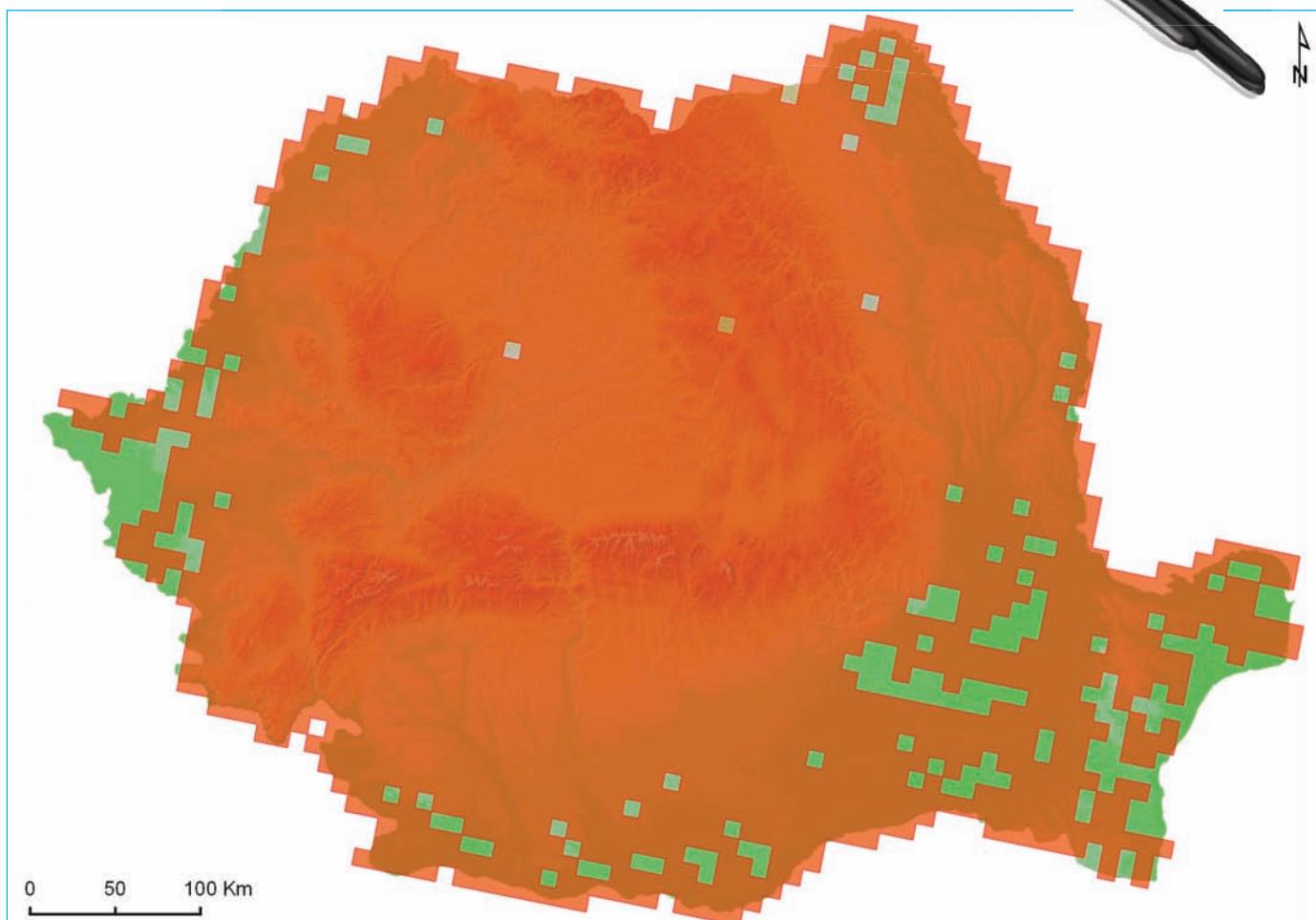
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii, în conformitate cu necesitățile ecologice ale speciilor.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Menținerea stratului arbustiv și subarbustiv în pădurile exploataate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Instalarea hrănitorilor în sezonul iemal.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI SUR - MARSH TIT

Parus palustris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: Parus

SPECIA: *Parus palustris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Aria de distribuție a speciei este foarte vastă fiind prezentă prin numeroasele subspecii în aproape toată Europa. Cuibărește în partea de sud a Marii Britanii și a Scandinaviei, în Europa Centrală și de Est până în sudul Peninsulei Balcanice. Lipsește din părțile nordice ale Europei și din vestul Peninsulei Iberice.

POPULAȚIE

Aproximativ jumătate din populația globală trăiește în Europa, cu un număr de 3.000.000-6.000.000 de perechi clocitoare. România este una dintre țările europene cu cea mai mare populație stabilă de pițigoi sur, aceasta fiind formată din 350.000-700.000 de perechi cui-băritoare. Populații mai mari se găsesc în Rusia, Germania, Franța și Croația. Deși în perioada 1990–2000 efectivele din majoritatea țărilor europene au rămas stabile, în Franța și în țările nord-vestice s-a înregistrat o scădere a efectivelor, astfel încât, în prezent, populația la nivel european este în declin.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pițigoiul sur trăiește în zonele de câmpie, dar în unele regiuni îl putem întâlni până la altitudini de 1.300 m. În România habitatele caracteristice sunt pădurile de foioase de stejar (*Quercus sp.*) sau de fag (*Fagus sylvatica*) nefragmentate, însă specia apare și în livezi, în grădini sau în parcurile din localități. Este o specie sedentară, dar în timpul iernii hoinărește în căutarea hranei, în stoluri mixte împreună cu alte specii de pițigoi. Atinge în libertate longevitatea maximă de 11 ani și 9 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

În timpul cuibăritului specia are un regim alimentar predominant insectivor, iar în perioada rece se hrănește cu semințe și cu diferite boabe. Iarna putem observa frecvent pițigoi suri și la hrănitorele de păsări. Se hrănește în timpul zilei, pe sol, și își face însemnante provizii de hrana pentru perioadele când aceasta nu mai găsește.

Ca ascunzișuri pentru hrana folosește mușchii și lichenii de pe copaci, stratul de frunze de pe sol sau buturugile de lemn mort.

Specia este monogamă și perechile rămân împreună pe viață. Deseori teritoriul este apărat pe toată durata unui an. Masculii oferă hrana femelelor în ritualul nupțial, de la începutul construirii cuibului și până la ieșirea puilor din ouă. Femela construiește cuibul în formă de cupă într-o scorbură de copac sau într-o cavitate pe sol sau într-un perete. Acesta este făcut din mușchi, puf și pene. Deseori pițigoiul sur este văzut ocupaând cuiburile artificiale. Ponta este compusă din 7-11 ouă albe, cu pete roșietice și este cloșită de către femelă. Mărimea medie a oului este de 16 x 12 mm. Incubația durează 14-16 zile. Masculul hrănește în tot acest timp feme-

la care stă pe cuib. După eclozarea ouălor ambii părinți participă la hrănirea puilor, contribuția masculului fiind mai substanțială decât a femelei în primele zile după apariția puilor. Aceștia părăsesc cuibul după 17-20 de zile. Puii vor fi susținuți cu hrana de părinți încă 1-2 săptămâni după ce au părăsit cuibul. Fiecare pereche scoate un rând, foarte rar două rânduri de pui pe an, existând aproape întotdeauna o pontă de înlocuire în cazul în care prima este distrusă.

AMENINȚĂRI

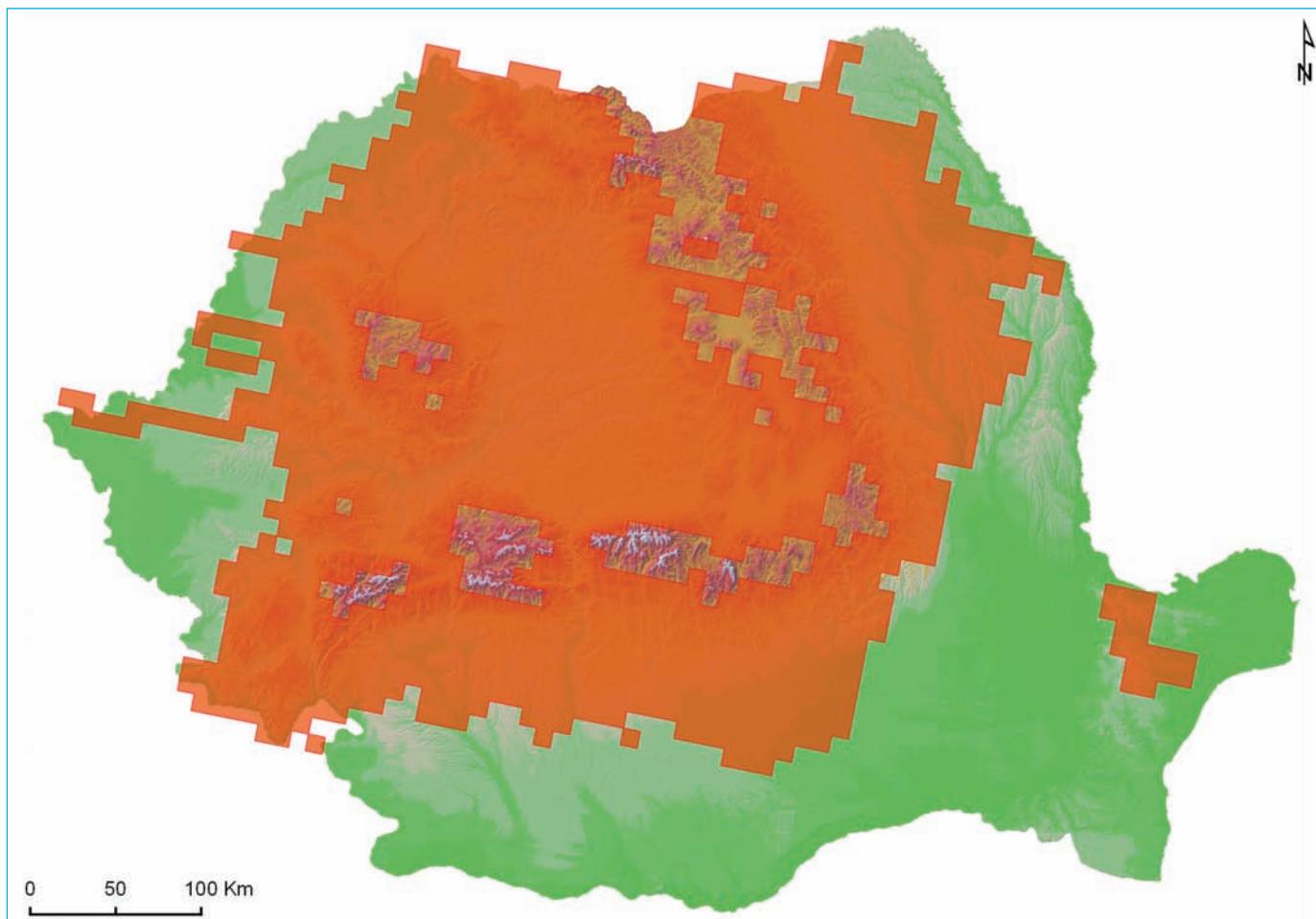
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând aşezările împrăştiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrişării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hecitar pentru cuibărire în scorbură acestora (se ia în considerare starea de degradare, diametru, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurileexploatate.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI DE LIVADĂ - SOMBRE TIT

Parus lugubris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

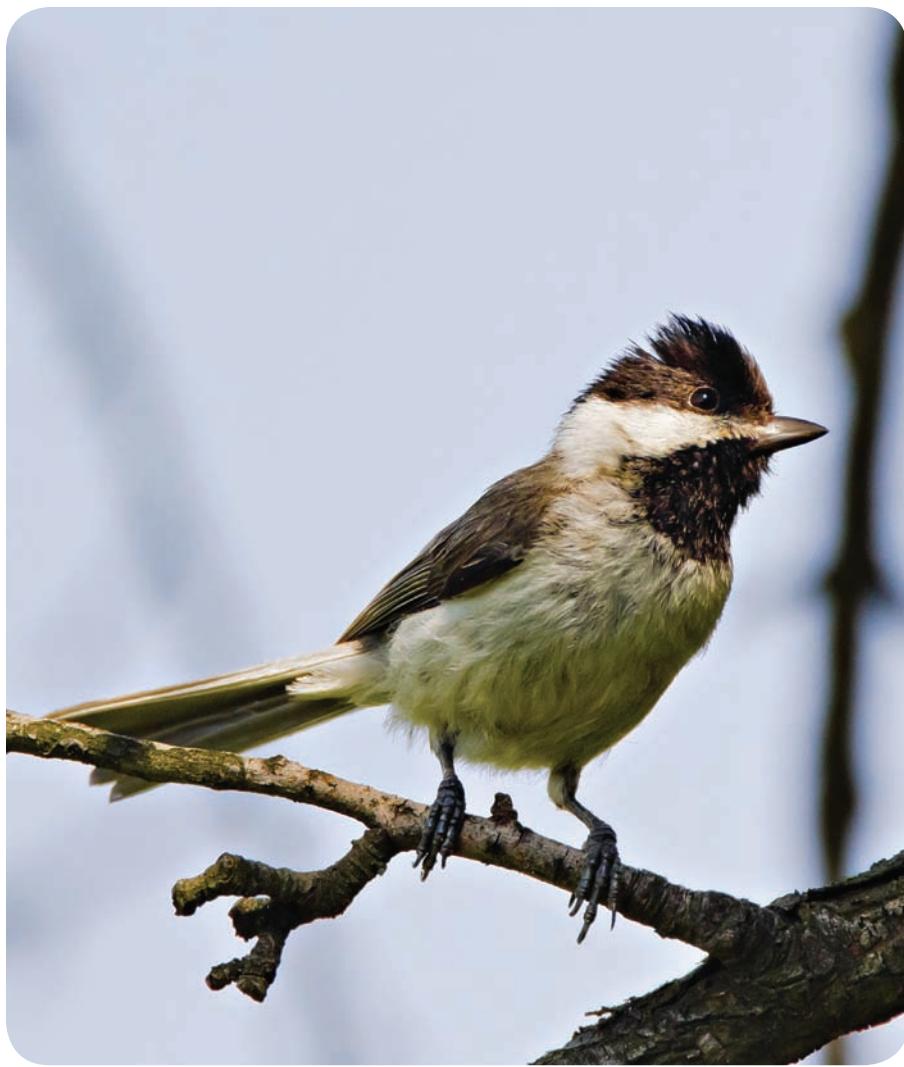
FAMILIA: Paridae

GENUL: Parus

SPECIA: *Parus lugubris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Arie de răspândire a pițigoiului de livadă se întinde din Europa de Sud-Est până în Oriental Apropiat. Trăiește în zona temperată cu climat temperat continental sau mediteranean.

POPULAȚIE

Populația Europei este apreciată la 450.000-1.300.000 de perechi cuibăritoare. Printre țările cu populații mari se numără Turcia, Grecia și Bulgaria. În România populația cuibăritoare a speciei este apreciată la 3.000-15.000 de perechi și este considerată stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pițigoiul de livadă este o specie sedentară, care apare în pădurile mai deschise de foioase din zonele montane, preferându-le pe cele de stejar (*Quercus sp.*) sau de fag (*Fagus sp.*). În România este prezentă în pădurile deschise de foioase din partea sudică a țării. Preferă și livezile cu pomi bătrâni sau viile neîngrijite și tufișurile de la marginea pădurilor sau a orașelor. În toate aceste locuri caută zonele care nu sunt prea frecventate de oameni, fiind o pasare foarte sfioasă și sperioasă. Este o specie foarte mobilă, care însă

nu se atașează de alte specii din familia ei. Nici exemplarele care aparțin aceleiași specii nu se asociază între ele, cu excepția membrilor familiei, atâtă timp cât exemplarele sunt încă tinere. Ajunge la maturitatea sexuală la vârsta de un an. În perioada caldă se hrănește în principal cu diverse nevertebrate (preferând larvele și adulții de insecte), iar în timpul iernii consumă cu pre-cădere semințe. Își culege hrana în principal de pe sol, întorcându-se frecvent în același punct mai înalt de observație. Poate captura insecte zburătoare din zbor, într-o manieră asemănătoare cu cea a muscarilor (*Muscicapa striata* și *Ficedula sp.*). La fel ca alte specii de pițigoi, își face frecvent provizii atunci când hrana este din belșug, acest comportament fiind o strategie de supraviețuire a speciei.

Cuibărește de la sfârșitul lui martie până la începutul lunii august, cuibul fiind instalat în scorburi și mai rar în fisuri în stâncă. El are forma unei cupe și este făcut din diverse părți de plante și păr de mamifere și este frecvent căptușit cu lână, păr sau pene. Deși aceste observații nu sunt frecvente, se bănuiește că acest pițigoi este capabil să își sape în lemnul putred propria lui cavitate în care își face cuibul. Ocupă cu succes și adăposturile artificiale dacă sunt amplasate în habitatul optim al speciei. O pereche depune de obicei 2 ponte într-un sezon de reproducere. Punta este formată din 5-10 ouă albe cu pete roșcate, care sunt clocite timp de 12-13 zile numai de către femelă. Puii sunt hrăniți de ambii părinti și devin independenți după 22 de zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

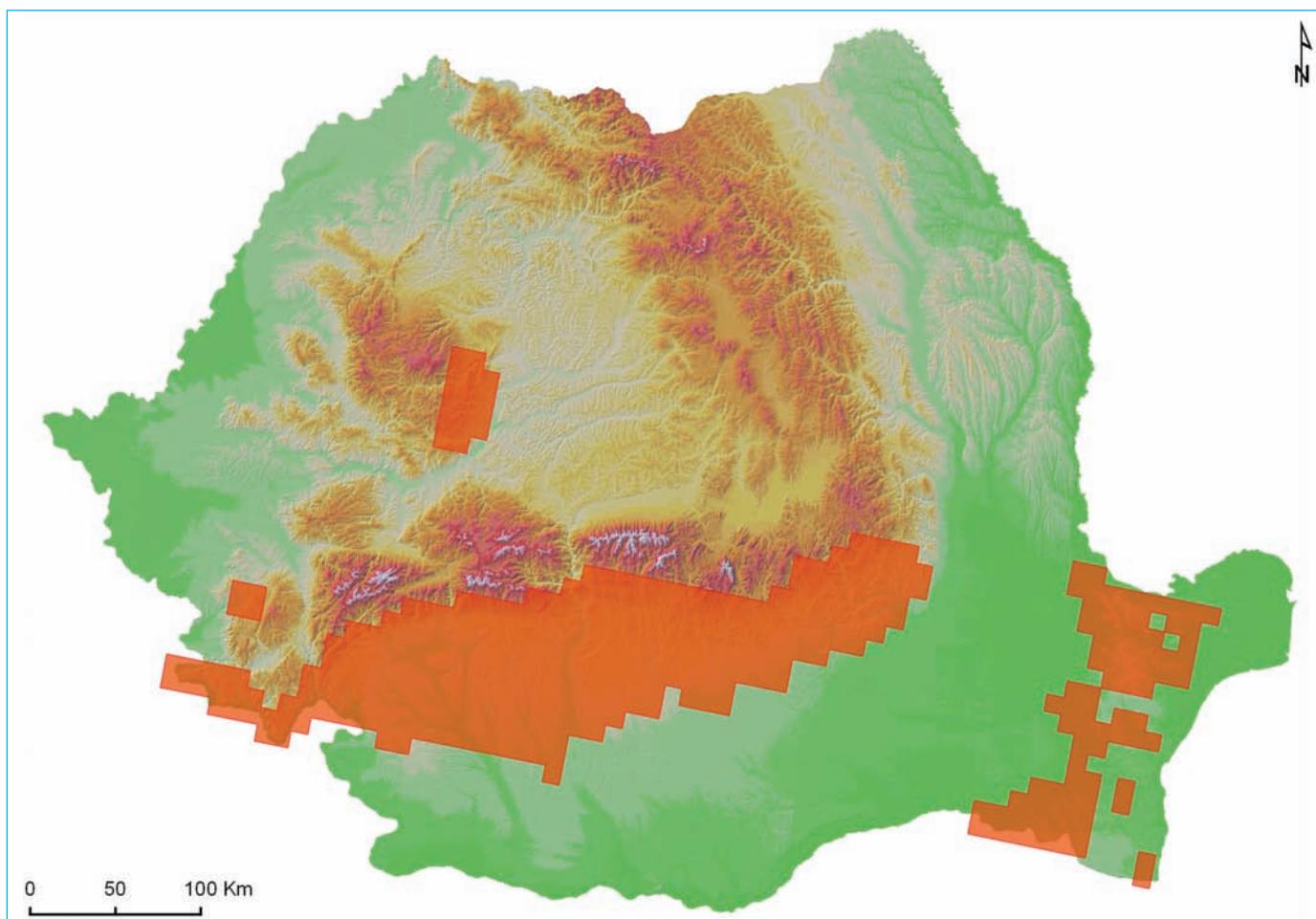
- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând aşezările împrăștiate în habitatele

de pădure importante pentru specie.

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurileexploatațe.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI DE MUNTE - WILLOW TIT

Parus montanus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: *Parus*

SPECIA: *Parus montanus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul de munte este o specie cu o mare aria de răspândire, care se întinde din Europa, prin Asia Centrală până în Asia de Est. Lipsescă însă din America, Africa și din părțile nordice și sudice ale Asiei.

POPULAȚIE

Conform unor estimări, populația de pițgoi de munte din Europa este de 24.000.000-42.000.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă între 25% și 49% din populația globală. În România, efectivul este estimat la 150.000-600.000 de perechi cuibăritoare și este considerat a fi stabil. Specia este prezentă cu populații semnificative în Finlanda, Germania, Belarus, Rusia, Suedia, Franța, Norvegia și Letonia. În perioada 1990–2000 s-a înregistrat o scădere a efectivelor în Fenoscandia și în Europa de Vest, dar populația a rămas stabilă în Rusia și în Europa de Vest, astfel încât la nivel european s-a observat doar un declin moderat.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În România, specia cuibărește în zonele montane, în primul rând în păduri de conifere și în masivele forestiere mixte, în care subarborelul este des. Apare și în păduri bătrâne de fag. Este o pasăre sedentară, dar în timpul iernii se deplasează și pe distanțe mai mari în căutare de hrana. În libertate atinge longevitatea maximă de 11 ani și 3 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Pițigoiul de munte consumă hrana de origine animală, în special în timpul sezonului de reproducere (predominând insecte) și hrana vegetală, precum semințe și diverse fructe. Vizitează mai rar decât celelalte specii de pițgoi hrânitoarele instalate în timpul iernii. Obișnuiește să își facă provizii de hrana, în special la sfârșitul verii și în timpul zilelor de toamnă, aceasta fiind o strategie de supraviețuire a speciei în timpul sezonului rece.

Cuibărește în scorburi pe care le sapă singură

în trunchiuri de copaci putrezii. Cătușește aceste cavități cu scoarță uscată, rumeguș, frunze și cu fire de blană sau păr; uneori folosește și pene. Deseori adâncește cuiburile începute și neterminate în lemn putred de către ciocănitori. O pereche depune 1-2 ponte pe an. Fiecare pontă este formată din câte 5-10 ouă albe, stropite cu puncte roșcate. Există o corelație evidentă între mărimea pontei și cea a cavității săpate pentru instalarea cuibului. Femela clocește singură timp de 14 zile. Puii părăsesc cuibul după 17-19 zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

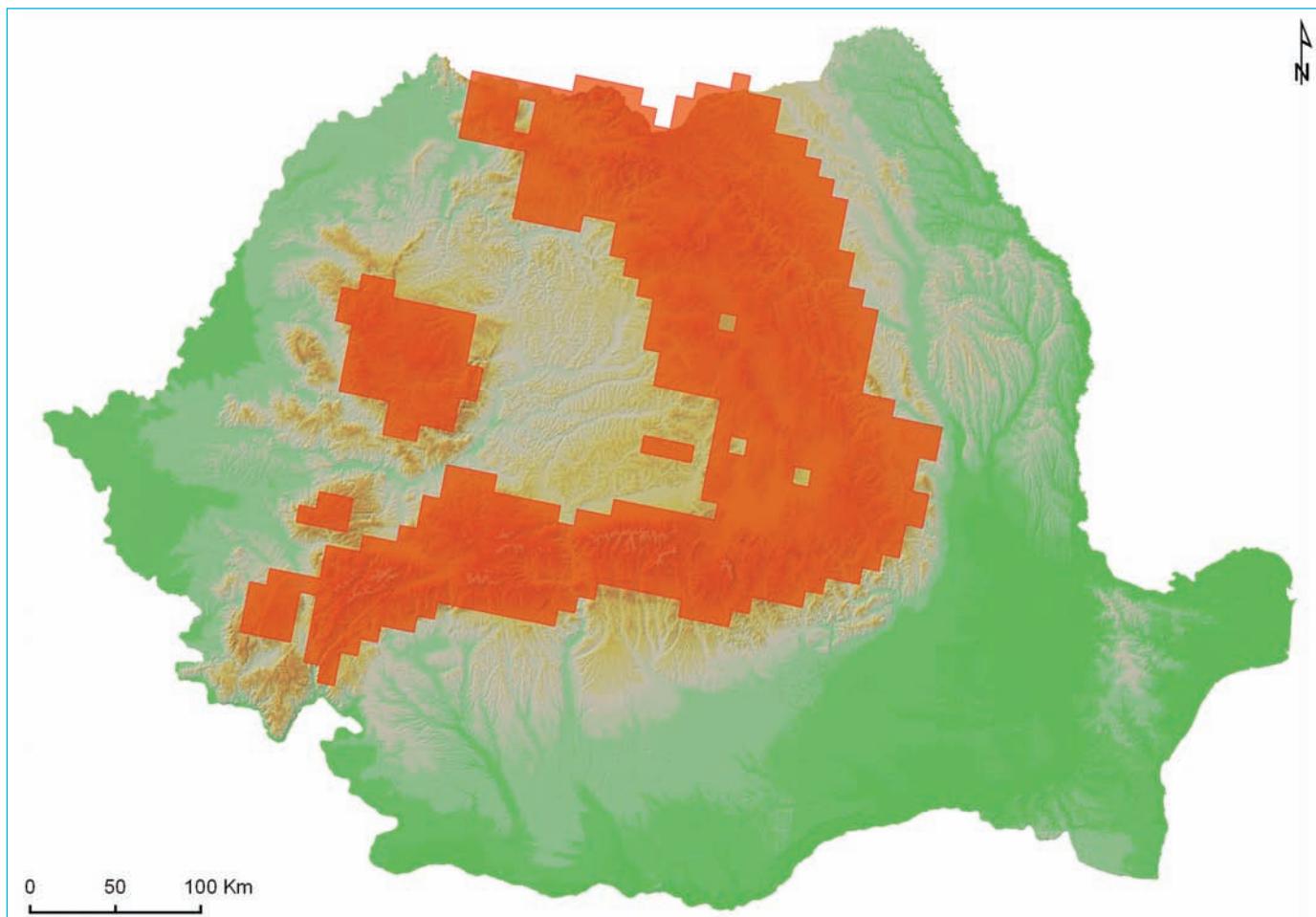

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând aşezările împrăştiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrişării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii şi în schimbarea folosirii terenului.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administraţia ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor şi erbicidelor în agricultură şi silvicultură. În caz de necesitate şi în lipsa alternativelor, folosirea substanţelor cu toxicitate şi persistenţă minimă ar trebui să fie justificată şi aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea şi creşterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală şi de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbură acestora (se ia în considerare starea de degradare, diametru, prezența anterioară a scorbulor şi specia arborelui).
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI MOȚAT - CRESTED TIT

Parus cristatus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: Parus

SPECIA: *Parus cristatus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul moțat este larg răspândit în toată Europa, distribuția lui fiind insulară și strâns legată de distribuția habitatului preferat, reprezentat de pădurile de conifere.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc aproximativ 6.100.000-12.000.000 de perechi. Efectivul speciei a fost stabil în perioada 1970-1990. Între 1990 și 2000 populațiile de pițigoi moțat din cele mai multe țări au crescut sau au rămas stabile, cu excepția Rusiei, unde s-a înregistrat un declin. În prezent populația este în scădere la nivel european. Populația din România este considerată stabilă și cu efective importante la nivel european, fiind apreciată la 50.000-150.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie sedentară și trăiește în zonele montane, unde frecventează pădurile de conifere, reprezentate de molidișuri (*Picea abies*). Uneori apare și în pădurile mixte. Este o pasăre sedentară, dar pot exista totuși mișcări sezonale, în timpul iernii unele exemplare deplasându-se la altitudini mai joase sau în zone cu surse trofice mai abundente. În această perioadă rece a anului formează stoluri mixte, împreună cu alte specii de pițigoi. Atinge în libertate longevitatea maximă de 11 ani și 6 luni. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește în timpul sezonului de reproducere în special cu insecte (inclusiv omizi) și păianjeni, iar în perioada rece, în dieta speciei apar diferite semințe. Își caută hrana în coronament, stând cu capul în jos cu aceeași ușurătate ca atunci când e în poziția normală. Deseori coboară pe solul pădurilor pentru a se hrăni. Atunci când găsește hrănă din abundență, acest pițigoi își face provizii, pe care le ascunde de obicei sub lichenii fixați pe scoarța copacilor; astfel, primăvara sunt stocate semințele de conifere, iar toamna, larvele de molii, aceasta fiind o strategie a speciei

pentru a supraviețui în sezonul rece, atunci când hrana se împuținează.

Pițigoiul moțat este o specie monogamă, masculul apărându-și teritoriul. În timpul paradei nupțiale, care are loc în luna martie, masculul își ridică creasta și își flutură aripile, în timp ce femela explorează cavități în copaci sau cioturi goale, pentru a alege locul de cuib. Acesta este construit în scorburile copacilor sau în cavități din sol sau sub rădăcinile copacilor. Frecvent intră și ocupă cuiburi vechi de ciocanitoare pestriță mare (*Dendrocopos major*) sau veveriță (*Sciurus vulgaris*). Cuibul are forma unei cupe și este făcut din mușchi, frunze și păr. Frecvent el este căptușit cu licheni sau cu pene. Dacă pasărea alege să își sape cavitatea cuibului în lemn putred, aceasta sarcină cade în seama femelei,

căreia îi ia aproximativ 3 săptămâni. În general o pereche depune 2 ponte într-un sezon de reproducere. Fiecare pontă este formată din 5-7 ouă albe cu pete roșcat-ruginii, având dimensiunea medie de 16 x 13 mm. Femela clocește singură aproximativ 13-14 zile, începând din luna martie sau aprilie. La hrănirea puilor participă și masculul. Puii părăsesc cuibul la vîrstă de 18-22 de zile și sunt dependenți de hrana găsită de adulții pentru încă 23 de zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.

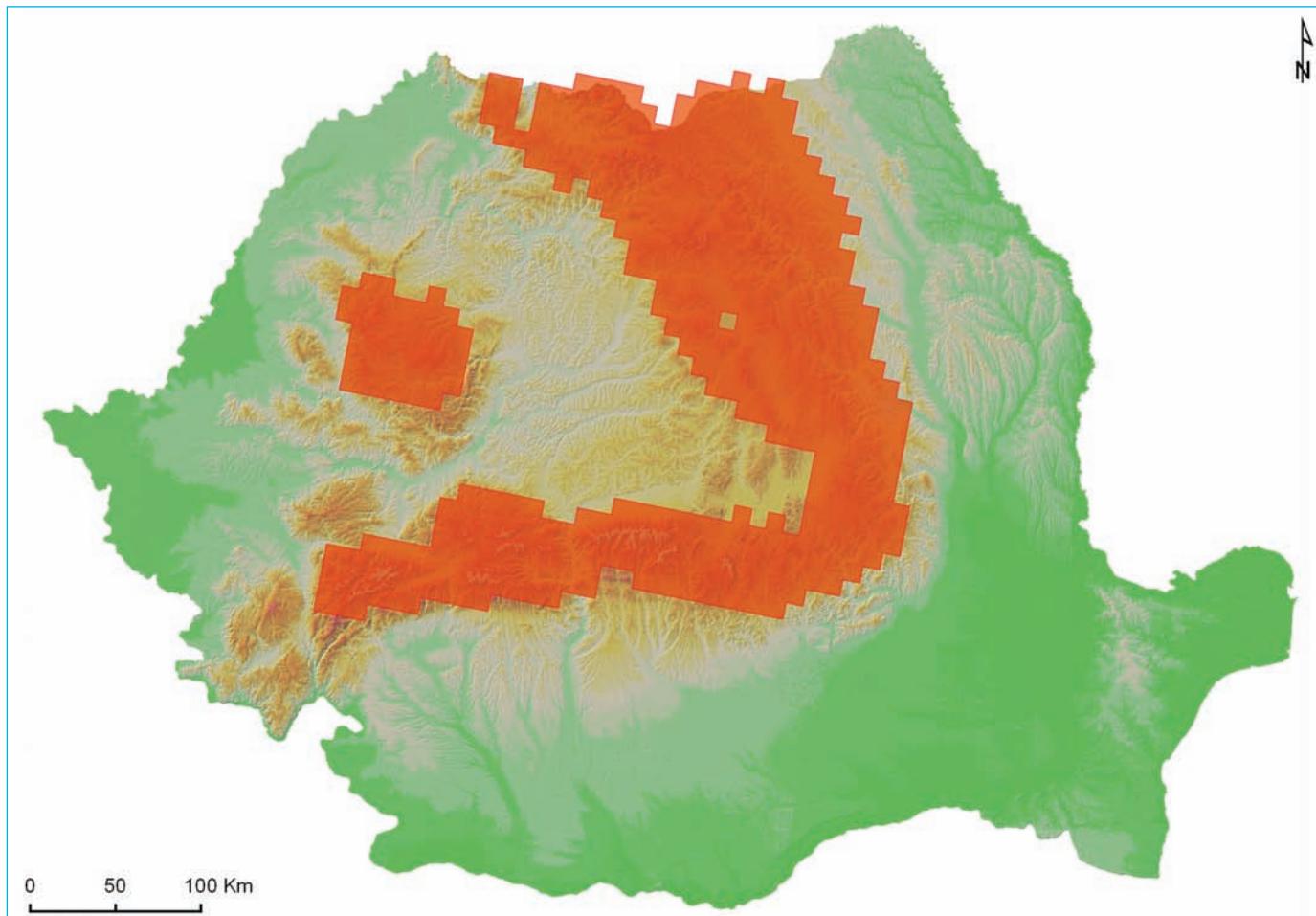
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând aşezările împrăştiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrişării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anteroioară a scorburilor și specia arborelui).
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.

- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI DE BRĂDET - COAL TIT

Parus ater

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: Parus

SPECIA: *Parus ater*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul de brădet are un areal de distribuție relativ mare. Trăiește în zona temperată cu climat temperat continental, oceanic sau mediteranean din Europa, Africa de Nord și Asia, dar apare și în zonele boreale cu temperaturi mai scăzute.

POPULAȚIE

În Europa cuibăresc între 12.000.000 și 29.000.000 de perechi, ceea ce reprezintă 25-49% din efectivul speciei la nivel global. Populația speciei este considerată a fi stabilă. În România cuibăresc între 1.000.000 și 2.000.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă pădurile de conifere de la altitudini mai mari, formate din molid (*Picea abies*), dar dacă această specie lipsește acceptă și alte specii de conifere. Apare și în pădurile mixte sau de foioase, însă cu o densitate mai mică decât în cele de molid. În unele regiuni, de exemplu în Caucaz,

în Europa de Sud și în Africa de Nord, trăiește în păduri de fag (*Fagus sylvatica*), de gorun (*Quercus robur*) sau de stejar (*Quercus petrea*). În România specia este întâlnită din zona de deal până în zonele montane, unde cuibărește în păduri de conifere, naturale sau plantate; mai rar apare în păduri mixte sau de foioase. Este pițigoiul cel mai mic din Europa. Este o pasare sedentară, însă pot exista totuși deplasări populatională sezonale. Astfel, în timpul iernii unele exemplare se deplasează la altitudini mai joase sau în zonele cu surse trofice abundente și astfel poate fi văzut în stoluri mixte, alături de alte specii de pițigoi. Apare regulat și la hrănitoarele de păsări. Atinge în libertate longevitatea maximă de 9 ani și 5 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Este o specie omnivoră. Caută insecte, păianjeni și semințe (mai ales de molid) în coroana copacilor, la înălțimi mari. Hrana găsită în cantități mai mari o ascunde și o consumă mai târziu.

Este o specie monogamă. Cuibul este construit

în aprilie de către femelă, fiind amplasat în scorburile copacilor sau în cavitățile din sol (între pietre și rădăcini sau în găuri săpate de animale mici). Poate să sape singur găuri în copaci putrezită. Cuiburile amplasate pe sol sunt de multe ori devastate de către prădători sau inundate de precipitații abundente, caz în care este depusă o pontă de înlocuire. Acceptă cu ușurință și locurile de cuibărit apropiate de om, precum streașina cabanelor montane. Cuibul are forma unei cupe și este făcut din mușchi, frunze și păr de mamifere. Frecvent el este căptușit și cu licheni sau cu pene. În general o pereche depune două ponte într-un sezon de reproducere. Fiecare pontă este formată din 8-9 ouă albe cu pete roșcate ruginii. Femela clocește singură aproximativ 14-16 zile. În timpul cloacitului masculul îi aduce permanent hrănă femelei, care nu pleacă din cuib. La hrănirea puilor participă ambi părinți. Juvenilii părăsesc cuibul la vîrstă de 18-20 de zile, continuând câteva zile după aceasta să cersească hrănă de la adulții.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

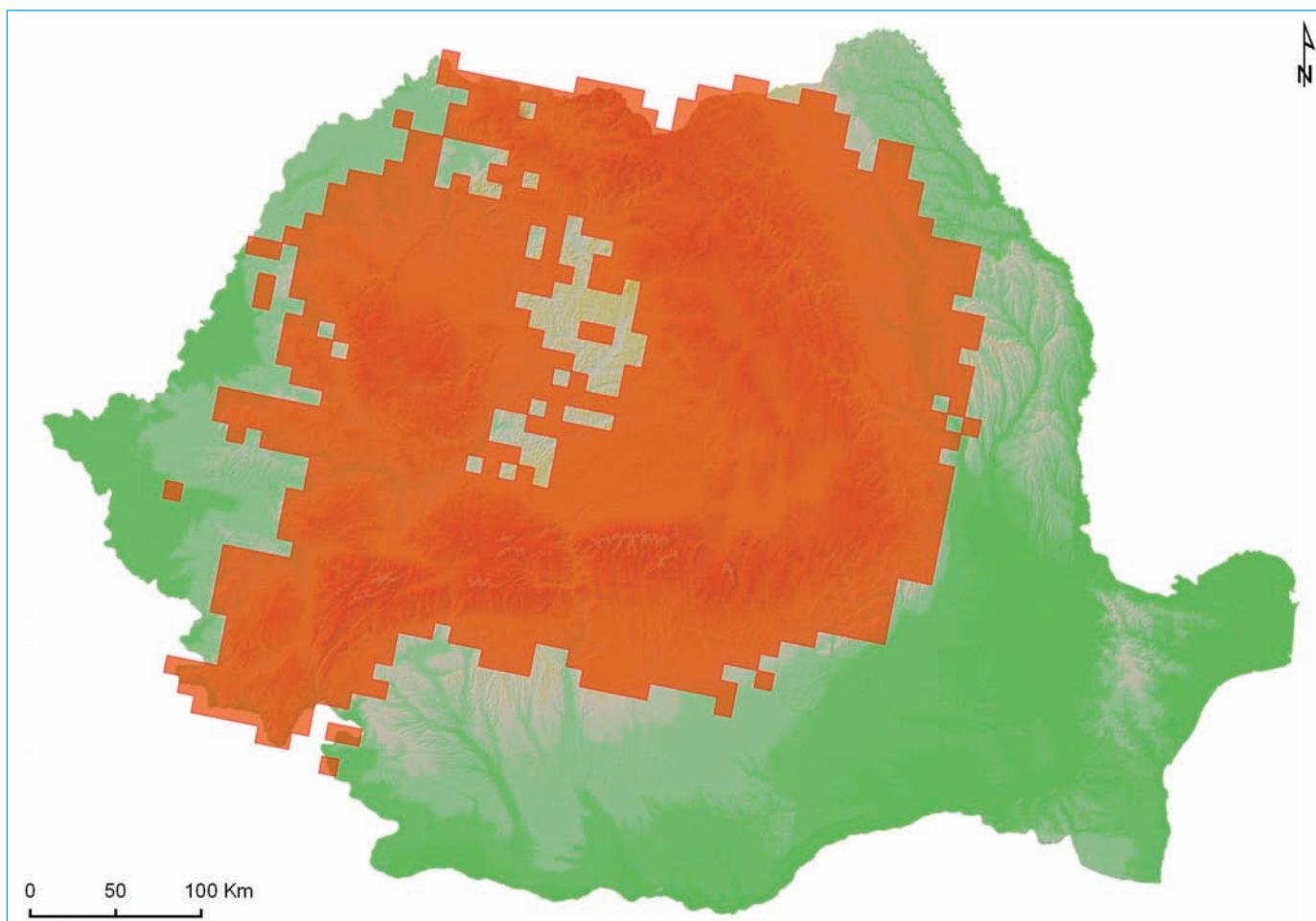
- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrarilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducere speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native de conifere.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hecitar pentru cuibărire în scorbura acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și

specia arborelui).

- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI ALBASTRU - BLUE TIT

Parus caeruleus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: Parus

SPECIA: *Parus caeruleus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul albastru este o specie larg răspândită în palearcticul de vest. Cuibărește în Europa, în Oriental Apropiat și în nordul Africii, în zona temperată cu climat temperat continental, oceanic sau mediteranean. Apare însă și în zonele boreale cu temperatură mai scăzută.

POPULAȚIE

Mai mult de 75% din populația mondială cuibărește în Europa. La nivel european populația este în creștere, fiind estimată la un efectiv de 20.000.000-44.000.000 de perechi cuibăritoare. Printre țările cu populații mari se numără Franța, Marea Britanie, Polonia și Germania. În România populația este stabilă, iar efectivul speciei a fost estimat la 750.000-1.500.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

La fel ca și în alte părți ale arealului de distribuție și în România este prezent în diferite tipuri de habitate, fiind una dintre cele mai puțin pretențioase dintre speciile de pițigoi. Preferă zonele de câmpie cu păduri de foioase, în principal cele de stejar (*Quercus sp.*), dar nu evită niciodată mixtele, livezile, grădinile și parcurile din interiorul localităților. Dacă găsește scorbură sau caviatii adecvate pentru cuibărit, apare și în tufărișuri, în grădini sau în aliniamentele de copaci de pe marginea drumurilor. În timpul iernii îl putem întâlni și în terenurile acoperite de stuf. Atinge în libertate longevitatea maximă de 14 ani și 6 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

În timpul cuibăririi are un regim alimentar predominant insectivor. Atârnând cu capul în jos

pe ramuri subțiri, caută insecte și păianjeni, care îi alcătuiesc dieta, dar consumă și polen. În timpul iernii se hrănește cu diferite semințe, fiind și un vizitator comun la hrăniloarele de păsări. Nu migrează, dar în perioada rece se deplasează în zone cu surse trofice abundente, realizând stoluri mixte alături de alte specii de pițigoi.

Pițigoiul albastru este o specie monogamă. Este teritorială și își apără teritoriul cu agresivitate, aflându-se astfel deseori în competiție intensă cu pițigoiul mare (*Parus major*). Masculul are un zbor specific în ritualul nupțial: planează în jos spre femelă, apoi „danseză” în jurul cuibului cu aripile și coada răsfrirate. Mascuili pot fi poligami, caz în care ei au mai multe partenere în același teritoriu. Pentru cuibărit folosește scorburile existente în copaci bătrâni, dar ocupă și cuiburile artificiale, uneori și caviatii din pereți. Perechea este destul de fidelă locului de cuibărit, revenind an după an în aceeași zonă. Cuibul este construit din mușchi, păr, licheni și pene. Punta este depusă în lunile aprilie-mai și este constituită din 7-8 ouă, a căror incubație durează 14 zile. Mărimea medie a unui ou este de 16 x 12 mm. Deseori se pot observa ponte foarte mari, de 15-18 ouă, care provin de la două sau chiar mai multe femele. Nu este neobișnuit ca un singur adult să hrănească întreaga pontă după eclozarea puilor, înregistrându-se o frecvență medie de o hrănire la un interval de 90 secunde 1 hrănire/90 secunde, în timpul apogeului sezonului de reproducere. Puii părăsesc cuibul după 18-22 de zile de la eclozare. O pereche depune în general două ponte într-un an.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

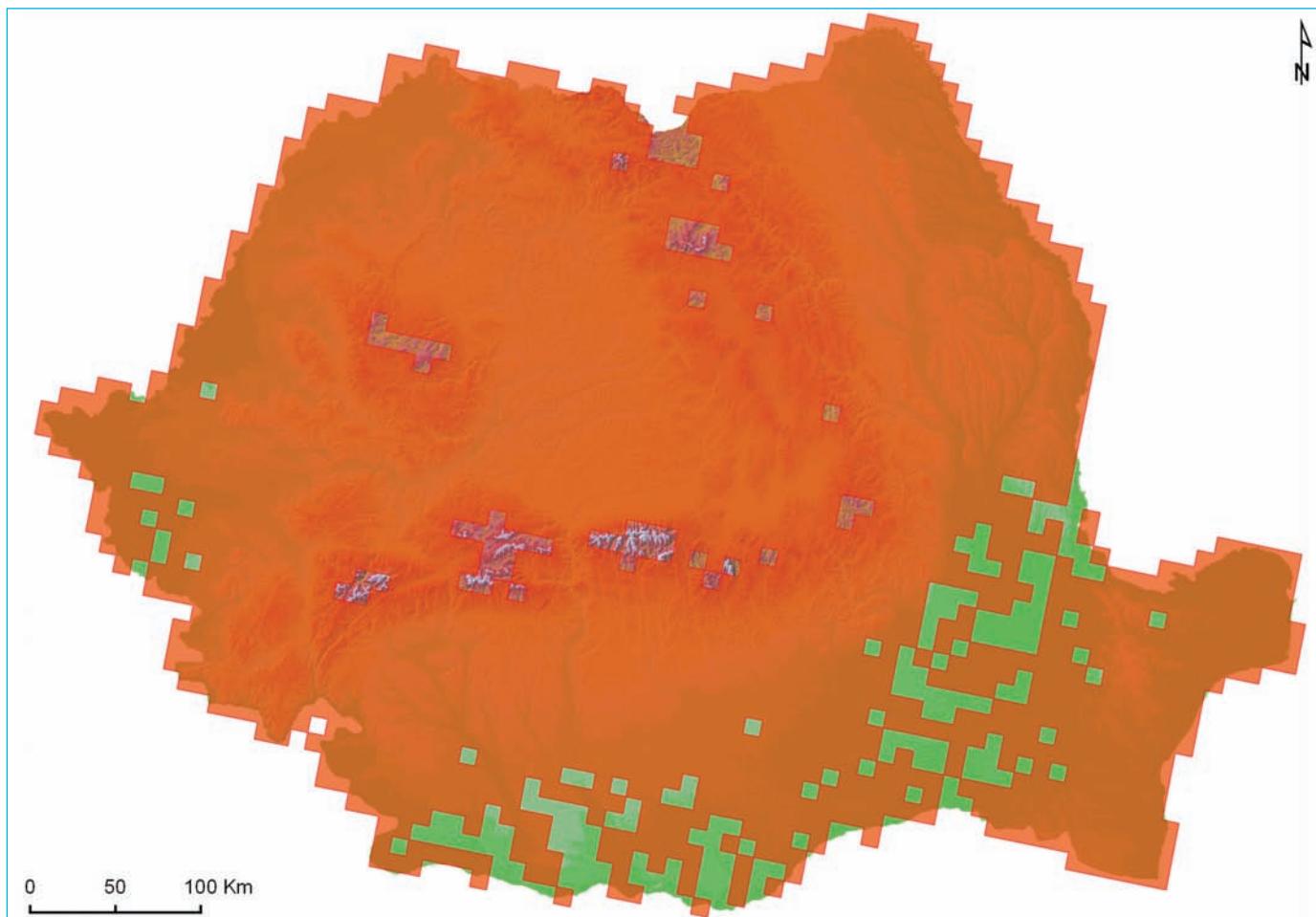

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurileexploatațe.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populatională.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrelor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PIȚIGOI MARE - GREAT TIT

Parus major

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Paridae

GENUL: Parus

SPECIA: Parus major

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Pițigoiul mare este o specie larg răspândită în toată Europa, Asia de Vest și Africa de Nord-Vest, în zona temperată cu climat temperat continental, oceanic sau mediteranean. În Asia o putem întâlni însă și în zonele tropicale.

POPULAȚIE

Este cea mai comună dintre speciile de pițgoi, cu efective stabile la nivel european. În Europa specia este prezentă cu aproximativ 46.000.000-91.000.000 de perechi clocitoare. În România trăiesc între 3.100.000 și 6.200.000 de perechi clocitoare, iar populația este considerată a fi stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este cel mai mare dintre pițgoi. Preferă zonele de câmpie și zonele colinare, dar apare și în zonele montane, în unele regiuni ajungând până la altitudinea de 1.850-1.900 m. În România pițgoiul mare este prezent în diferite tipuri de habitate,

fiind cel mai puțin pretențios dintre speciile familiei. Poate fi observat în diferite tipuri de păduri (de foioase, mixte sau de conifere), dar frecventează și grădinile, livezile sau parcurile din interiorul localităților, acolo unde găsește scorburile sau cavități adecvate pentru cuibărit. Este o specie sedentară, dar în afară perioadei de cuibărire se deplasează în zone cu surse trofice abundente și hoinărește în căutarea hranei împreună cu alte specii de pițgoi. Atinge în libertate longevitatea maximă de 15 ani și 4 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

În timpul cuibăritului caută ouă, adulți și larve de insecte, dar consumă și hrana de origine vegetală, precum mâțișori sau muguri. Omizile sunt esențiale pentru creșterea puiilor. În timpul iernii, dieta este compusă în primul rând din semințe oleaginoase și fructe uscate. Este un vizitator foarte comun și la hrănitoare de păsări. Datorită taliei mari, acest pițgoi se hrănește o perioadă mai lungă de timp pe sol decât alte specii de pițgoi.

Masculul este foarte zgomots, în special în perioada ritualului nupțial, când sunetele sunt folosite pentru marcarea teritoriului și atragerea partenerului. Clocește în scorburi, dar folosește cu succes și cuiburile artificiale. În apropierea caselor poate ocupa orice loc ascuns, precum căsuțele poștale, ghivecele de flori sau țevi metalice. Cuibul este făcut de către femelă din mușchi, fire de iarbă, frunze, pene, lână și păr. O pereche depune 2 ponte într-un sezon de reproducere, începând din luna martie-aprilie. Fiecare pontă este compusă din 3-18 (frecvent 9) ouă albe și mate. Incubația lor durează 13-14 zile, la care participă doar femela. Puii părăsesc cuibul după 20-22 de zile, însă până la vîrstă de 40 de zile ei sunt apărăți și hrăniți de către ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierdere-a habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

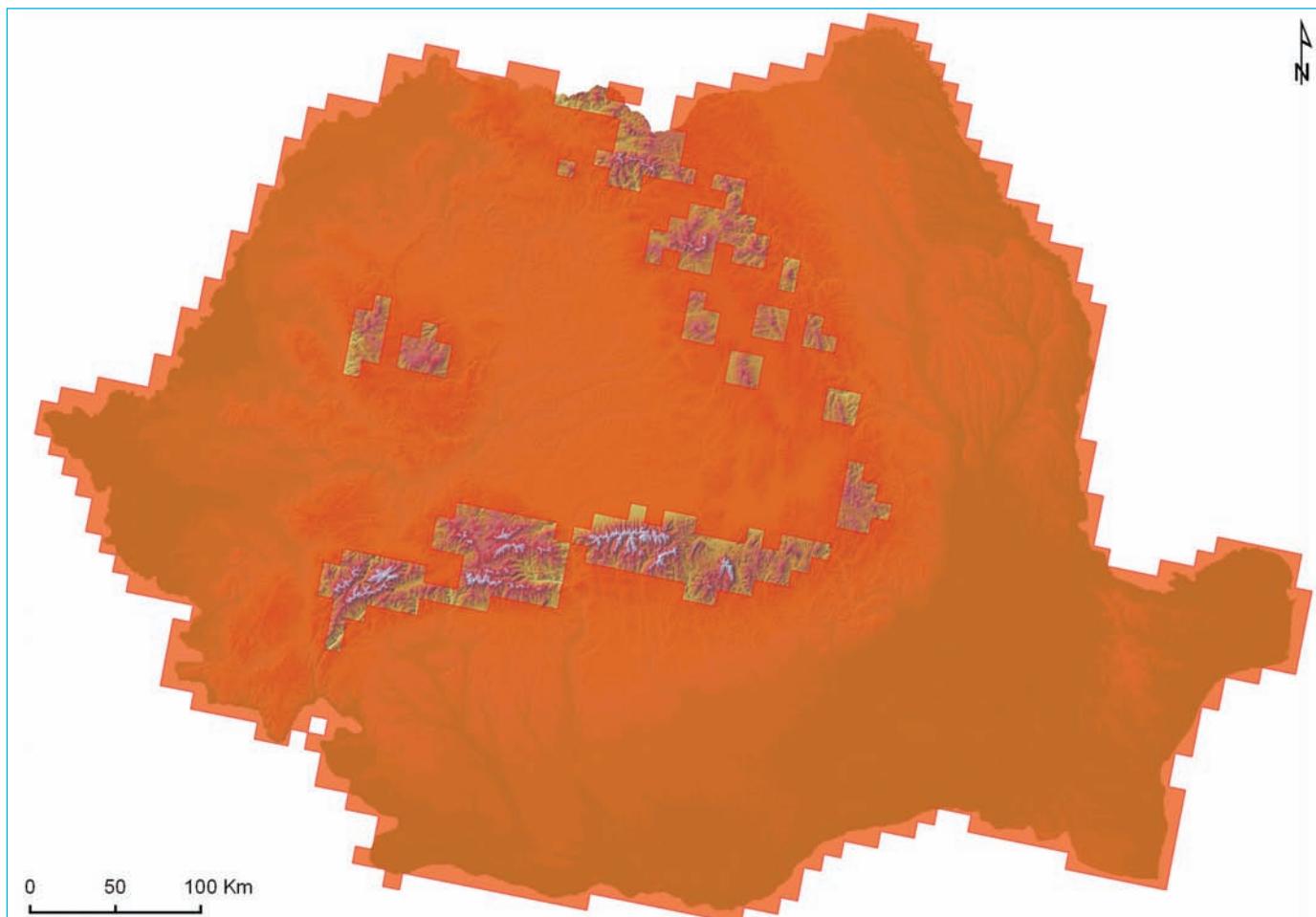
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor natiive, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.

- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărirea în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatațe.
- Instalarea de cuiburi artificiale.
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ȚICLEAN (SCORȚAR, ȚOI) - WOOD NUTHATCH

Sitta europaea

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sittidae

GENUL: Sitta

SPECIA: *Sitta europaea*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Aria de distribuție a speciei este foarte mare. Țicleanul trăiește în zonele cu climă temperată și caldă din Europa, Africa de Nord și Asia, dar apare și în zonele boreale cu temperatură mai scăzută.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 7.500.000–19.000.000 de perechi. În majoritatea țărilor populația este stabilă sau în creștere, astfel încât specia nu este periclitată. În România mărimea populației a fost estimată la 800.000-2.000.000 de perechi și populația este stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Țicleanul cuibărește în păduri de foioase sau mixte, dar în țările nordice apare și în păduri de conifere. Preferă pădurile de stejar (*Quercus petraea*), gorun (*Quercus robur*), fag (*Fagus sylvatica*), castan (*Castanea sativa*). Apare și în vecinătatea omului, în pâlcurile de copaci din grădini și parcuri, precum și în livezi. Preferă pădurile de

foioase din zonele de câmpie, dar în unele țări apare și în zone montane cu păduri de conifere. În Elveția cuibărește și la altitudini de 1.200 m, în munții Atlas din Africa de Nord a fost observat la o altitudine de 1.800 m. În Rusia, în munții Caucaz o putem întâlni și la peste 1.900 m. În România este pasarea caracteristică pădurilor de foioase din zona de câmpie sau din zona colinară și a parcurilor din orașe, acolo unde sunt prezenti copaci bătrâni. Zboară pe distanțe mici și își caută hrana în crăpăturile scoarței și pe crenigile copacilor. Este singura specie de pasare din țara noastră care poate să coboare pe trunchiul copacilor cu capul în jos. Este o pasare sedentară. Atinge în libertate longevitatea maximă de 12 ani și 9 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Hrana de bază constă din nevertebrate, semințe, fructe, dar consumă și ghindă, alune, pe care le fixează în diferite crăpături și le sparge cu ciocul. În perioada de cuibărire se hrănește cu insecte, iar toamna și iarna consumă semințe. Deseori ascund hrana în fisurile din scoarța copacilor sau în scorburile puilor. În timpul iernii, împreună cu diverse

specii de pițgoi (*Parus sp.*) frecventează intens hrăniloarele de păsări.

Cuibărește în scorburile sau în cuiburi părăsite de ciocănitori. Adeseori folosește crăpături mai mari a căror gaură de acces o micșorează cu lut, pe măsura corpului, dar ocupă și cuiburi artificiale. Este o specie monogamă, perechea păstrându-se pe viață și manifestând un atașament puternic față de locul de cuibărit, care le face să clocească ani la rând în aceeași scorbură. În perioada de reproducere ocupă teritorii între 1 și 2 ha. Teritoriul aparține unei perechi, care îl apără agresiv pe tot parcursul anului. Cele 6-11 ouă albe cu pete ruginii sunt depuse în scorbură pe un substrat din frunze și coji de lemn. Femela clocește singură aproximativ 14-18 zile începând din aprilie-mai. În timpul cloctitului masculul îi aduce hrana femelei care stă mereu în cuib. După ieșirea puilor din ouă, femela sparge cojile ouălor și le mânâncă. La hrănirea puilor participă și masculul. Puii părăsesc cuibul la vîrstă de 20-22 de zile și sunt însotiti de părinti un scurt timp (câteva zile) până devin complet independenți.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

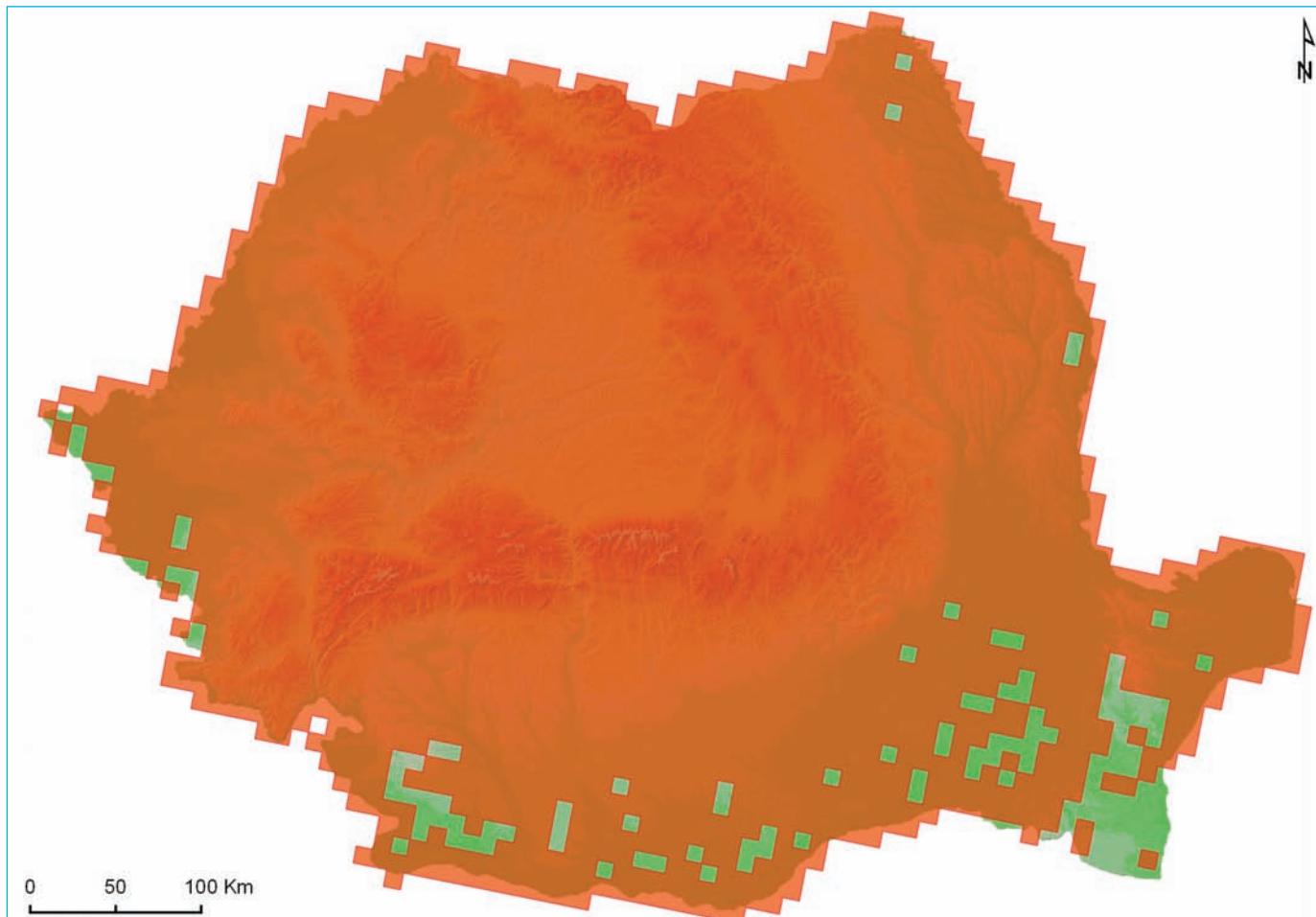
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci pe hectar pentru cuibărire în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența anterioară a scorburilor și specia arborelui).

- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Instalarea cuiburilor artificiale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FLUTURAŞ DE STÂNCĂ - WALLCREEPER

Tichodroma muraria

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sittidae

GENUL: *Tichodroma*

SPECIA: *Tichodroma muraria*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Fluturaşul de stâncă este întâlnit atât în Europa, cât și în Asia, în majoritatea cazurilor fiind o specie rară și locală. În Europa cuibărește în Pirinei, Alpi, Carpați și Balcani, având o distribuție fragmentată.

POPULAȚIE

Populația europeană a fost estimată la 38.000-100.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând 25-49% din populația globală. La noi în țară au fost estimate 200-1.000 de perechi cuibăritoare și populația este considerată stabilă.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este prezentă în zonele montane, local, dar iarna unele exemplare se deplasează la altitudini mai mici, putând fi observate în cariere de piatră, pe văile apelor sau chiar în localități, pe ziduri sau turnuri de biserică. În zona de munte preferă pereții calcaroși înalți și abrupti, limitele altitudinale ale cuibăritului fiind între

500 și 2.500 m. Este o specie foarte tăcută și discretă, putând fi greu observată în habitatul ei caracteristic, din cauza faptului că, atunci când nu își deschide aripile, este camuflată perfect. Perechea este teritorială în timpul verii, apărându-și teritoriul, însă peste iarnă cei doi parteneri sunt solitari, fiecare dintre ei apărându-și propriul teritoriu.

Specie insectivoră, se deplasează pe stânci în căutarea hranei, care constă în nevertebrate terestre, în principal insecte și păianjeni. Pe timpul iernii se hrănește cu semințe de diferite plante. Este o specie monogamă, perechea manifestând un puternic atașament față de locul de cuibărit. Masculul este cel care alege locul cuibului, intr-o fisură din stâncă, și îl indică femeliei, executând totodată un dans nuptial spectaculos la intrarea în cuib. Construcția cuibului durează aproximativ 5 zile și este realizată aproape în totalitate de către femelă; are formă de cupă și este construit din rădăcini diferite, mușchi, licheni și tulipani de ierbură, căpușuit cu pene, lână de oaie și păr

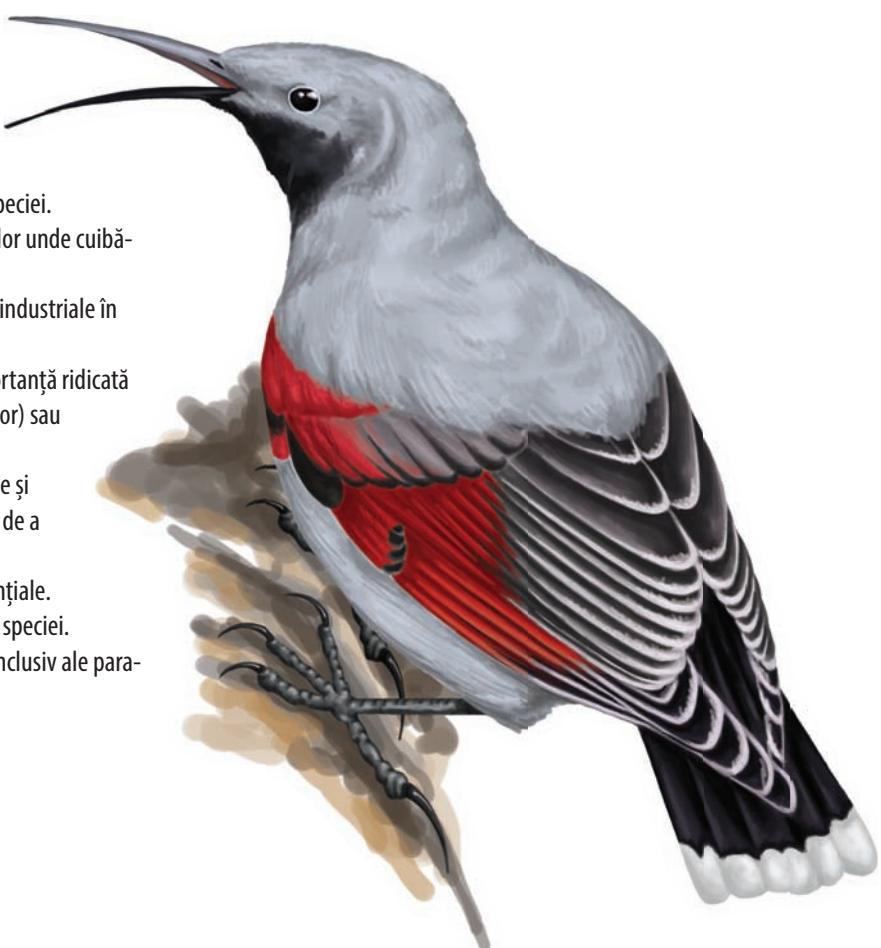
(de cele mai multe ori de capră neagră). Păsările sunt extrem de sperioase, recurgând la rute ocoitoare pentru a se apropia de locul unde este amplasat cuibul, care de cele mai multe ori are două intrări. În această perioadă masculul este foarte agresiv, apărându-și cuibul și pupii de intruși. Față de mamifere sau păsări de pradă are un comportament de intimidare, întinzându-și aripile și stând nemîșcat pentru a-i spălia cu coloritul său strident, roșu-aprins. Punta începe să fie depusă la sfârșitul lunii mai și constă în 4-5 ouă fusiforme, de culoare albastru foarte deschis sau albe cu puncte maro-roșcate. Incubația durează 15-20 de zile, ouăle fiind clocite de cei doi părinți. Unii autori au sesizat că uneori cločește doar femela, care odată întrată în cuib nu mai ieșe până la eclozarea puilor, fiind hrănita în tot acest timp de către mascul. După 28-30 de zile de hrănire intensă, pupii părăsesc cuibul, însă nu sunt capabili de zbor, fiind alimentați mai departe de părinți. O pereche scoate un singur rând de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

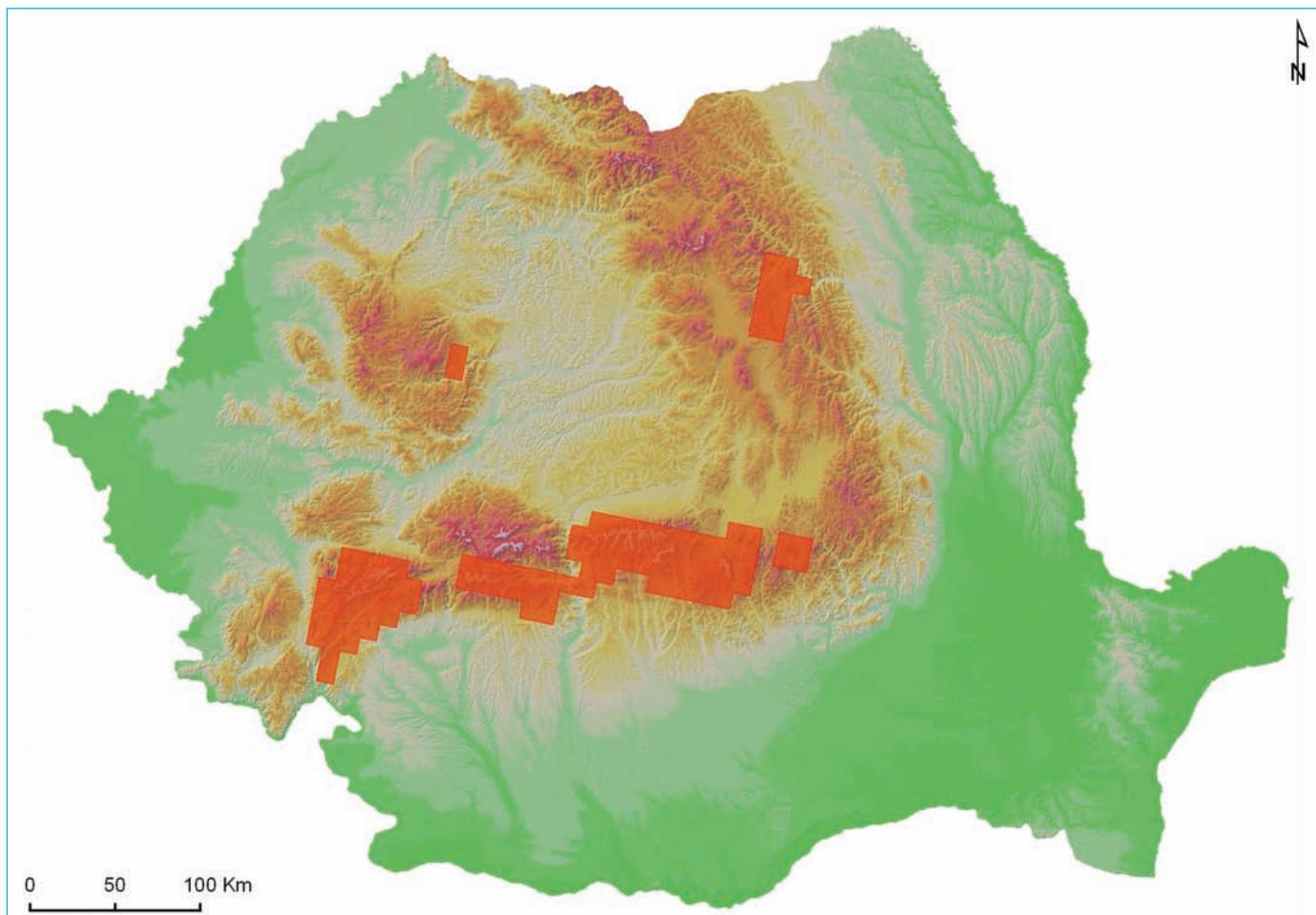
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Alterarea resurselor trofice.
- Management neadecvat al carierelor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la biologia speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COJOAICĂ DE PĂDURE - EURASIAN TREECREEPER

Certhia familiaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Certhiidae

GENUL: Certhia

SPECIA: Certhia familiaris

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specie palearctică răspândită în centrul și estul Europei, dar și în anumite regiuni din Asia. Arealul lor se întinde din Germania și Norvegia până pe coasta Pacificului, din Rusia și Coreea, fiind de asemenea prezente în Japonia și Marea Britanie. În sud, specia ajunge până în Turcia și Iran, iar în nord până în Norvegia, Suedia și Rusia.

La noi în țară este frecventă mai ales în zonele acoperite de păduri situate în centrul și nordul țării. Este citată de unii autori și în Delta Dunării.

POPULAȚIE

Efectivul din Europa este aproximativ la 5.700.000-11.000.000 de perechi clocitoare, populația fiind stabilă, uneori fluctuantă în funcție de abundență trofică. În România este estimat un efectiv de 380.000-760.000 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este răspândită din zona colinară până în zona montană înaltă. Populează păduri de foioase, mixte și de stejari bătrâni, procurându-și hrana de sub ridurile scoarței copacilor. La noi în țară ajunge până la 1.000 m altitudine.

Este o specie sedentară. În cursul iernii se constată însă un eratism în zonele apropiate în căutarea hranei și a adăpostului necesar. În general este o pasare solitară, însă, în zilele friguroase, poate forma grupuri de mai mulți indivizi.

Hrana este alcătuită din insecte în toate stadiile de dezvoltare și din alte viețuitoare mici, pe care le culege de sub scoarța copacilor cu ajutorul ciocului extrem de fin și sprijinindu-se în penele din coadă, care sunt foarte rigide. Începe căutarea hranei de la baza copacului, urcând în spirală pe acesta. Deși în mod obișnuit se hrănește de pe copaci, uneori poate fi observată procurându-și hrana și de pe pereții construcțiilor, de pe solul nud sau printre acele de conifere căzute la sol. În lunile reci de iarnă poate consuma și semințe de conifere. De obicei, femelele se hrănesc în partea superioară a copacilor, iar masculii în

cea inferioară. Pe timpul iernii se poate asocia cu alte specii de păsări care hoinăresc împreună în căutare de hrana. Durata medie de viață este de doi ani, însă vîrstă maximă înregistrată de specie este de 8 ani și 10 luni.

Cuibul este realizat în luna aprilie într-o crăpătură de scoarță. Este construit din resturi vegetale și lână, având la bază crenguțe, și este căptușit cu pene. De obicei depune două cuibare pe an. Femela depune 6 ouă cu dimensiunea de 16 x 12

mm, ovale până la scurt ovale, netede și mate, netede cu puncte fine și pete roz sau brun-roșcate. Clocitul este realizat numai de către femelă timp de 14-15 zile după depunerea ultimului ou. Puii sunt nidicoli, cu pielea roz la apariție, pe cap au o tușă de puf cenușiu-gălbui, gâtlejul este portocaliu, iar cașul este galben-încis. Puii sunt dependenti de cuib 14-16 zile de la eclozare, fiind hrăniți în acest timp de către ambii părinți. După ce zboară din cuib, ei revin în acesta pe timpul cătorva nopti.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropice.

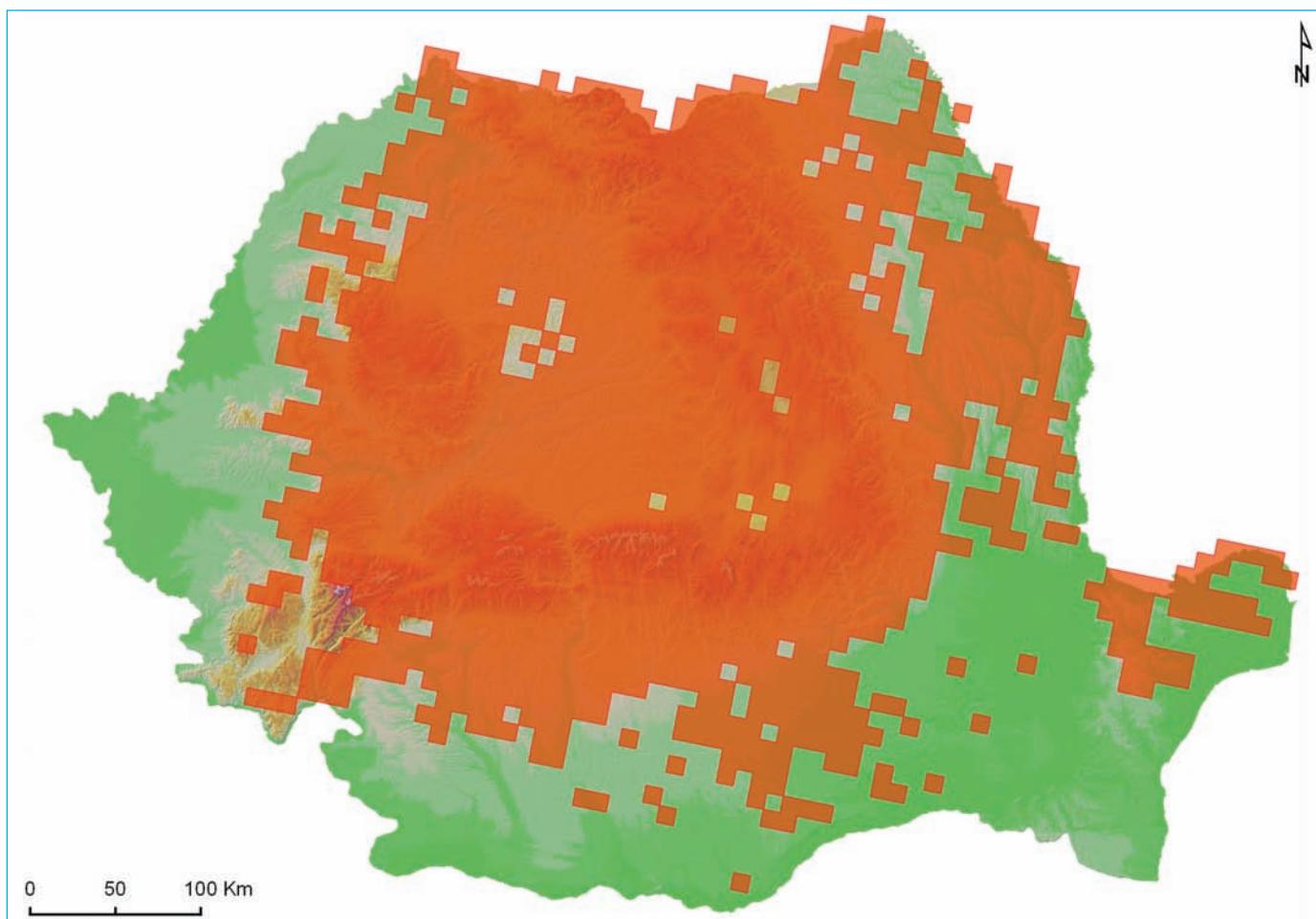
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciilor.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.

- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COJOAICĂ CU DEGETE SCURTE - SHORT-TOED TREECREEPER

Certhia brachydactyla

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Certhiidae

GENUL: Certhia

SPECIA: *Certhia brachydactyla*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie care trăiește în zonele împădurite situate în nordul regiunii temperate. În mod normal nu migrează, însă efectuează deplasări locale, la mici distanțe, aşa cum sunt migrațiile de altitudine efectuate de populațiile din Himalaya.

În România pare a fi rară, fiind semnalată doar în câteva locuri izolate în centrul și vestul țării și în Dobrogea. Cauza posibilă ar fi confuzia cu specia *Certhia familiaris*.

POPULAȚIE

Efectivul populational în Europa este estimat la 2.700.000-9.700.000 de perechi cuibăritoare, fiind considerat a fi într-un declin ușor. Efectivul pentru România este de 10.000-50.000 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Preferă pădurile de foioase și mixte, rare, cu stejari bătrâni, capturând insectele sub scoarța copacilor. Poate fi întâlnită până la 1.000 m

altitudine. În România este o specie sedentară. Se hrănește cu diferite insecte în toate stadiile de dezvoltare și cu alte nevertebrate mai mici. Hrănirea începe în apropierea bazei copacului, pasarea urcând în spirală pe trunchiul acestuia folosind penele din coadă, care sunt rigide, pentru sprijin.

Reproducerea începe în luna aprilie, când își realizează cuibul într-o crăpătură de scoartă sau o sucitură. Poate utiliza chiar și cuiburi părăsite de ciocănitoare sau cuiburi artificiale instalate în habitatul optim al speciei. Cuibul este realizat din resturi vegetale și textile, având la bază crenguțe, și este căptușit cu material fin, precum pene, lână, mușchi, licheni sau pânză de păianjen. Perechile pot clochi singure sau în cadrul unor grupuri, care uneori pot ajunge la 12 exemplare (în special în acele zone aflate la temperaturi mai scăzute). Specia are adesea două ponde într-un sezon de cuibărit.

Femela depune 6 ouă, ovale până la scurt ovale, netede și mate, cu puncte fine și pete roz sau brun-roșcate. Dimensiunea unui ou este de 15,6 x 12,2 mm. Clocitul este asigurat doar de femelă timp de 14-15 zile și începe după depunerea ultimului ou. Puii sunt nidicolii, cu pielea roz la apariție și cu o tufă cu puf lung pe cap de culoare brun-cenușiu. Masculul poate avea singur grija de acești pui, dacă ei au mai mult de 10-12 zile de la eclozare, în timp ce femela depune sau incubează a două pontă a perechii. Rareori, masculul poate să se imperecheze cu o a doua femelă, în timp ce prima clocește. Rareori, au fost raportate cazuri în care două femele împerecheate cu același mascul au cloctit pontele în același cuib. Puii sunt dependenti de cuib 16-17 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

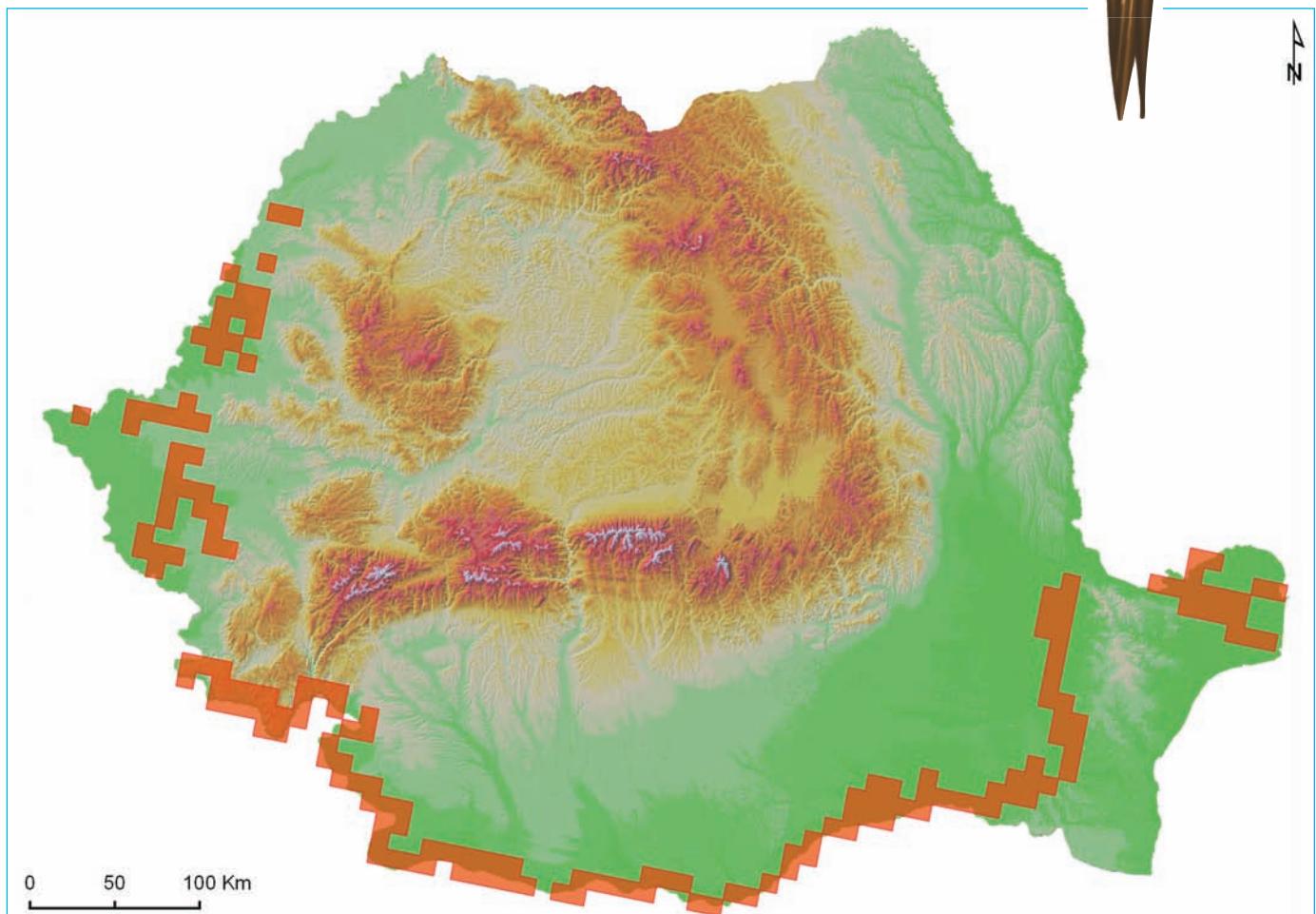
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropice.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciilor.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Reducerea folosirii insecticidelor și a erbicidelor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BOICUŞ - EURASIAN PENDULINE-TIT

Remiz pendulinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Remizidae

GENUL: Remiz

SPECIA: *Remiz pendulinus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în centrul și sudul Europei și în Asia de Vest până în Kazahstan. Lipsește din zona nordică a Eurasiei, Marea Britanie și în mare parte din Franța. Este o specie migratoare, care iernează în zona de sud și centru a arealului său. În zona sudică a ariei de răspândire este o pasare sedentară.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare, cuprinsă între 210.000 și 420.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai puțin de jumătate din populația globală a speciei. În ciuda declinului din anii 1990–2000, care a avut loc în unele țări, alte populații au rămas stabile (inclusiv cea din România). În țara noastră populația cuibăritoare este estimată a fi cuprinsă între 16.300 și 29.600 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Boicușul este întâlnit în zonele cu stufăriș prezente pe lângă lacuri, râuri, estuare și mlaștini. Populațiile din nordul extrem migrează iarna în sudul continentului, în țările mediteraneene. Migrația de toamnă începe în august-septembrie, iar păsările revin la teritoriile de cuibărit în lunile aprilie-mai. În libertate, longevitatea maximă înregistrată este de 7 ani. Ating maturitatea sexuală la un an.

Se hrănesc în timpul zilei, folosindu-se de ciocul lung pentru a căuta hrana în crăpăturile din scoarța copacilor. Dieta sa este formată predominant din insecte și păianjeni, însă uneori poate fi observat hrănindu-se și cu nectarul florilor și cu diverse fructe sau semințe.

Cuibăritul începe la sfârșitul lunii aprilie. Este o specie monogamă. Mascuții construiesc în 12-14 zile un cuib în formă de pară (16 cm înălțime și 10 cm diametru), la o înălțime de 3-15 m. Aceasta este făcut din fibre de plante, lână și pânză de păiajen și este suspendat de o creangă de salcie, plop ori arin, deseori deasupra apei. Mascuțul cântă lângă cuibul început pentru a atrage fe-

mela, care își va selecta partenerul în funcție de calitatea cuibului construit, aceasta manifestând preferință pentru cuiburile mai mari și mai spațioase. Mascuțul continuă construcția numai dacă femela începe să lucreze cu el la acest cuib, în caz contrar îl abandonează și începe construcția altuia, într-un loc nou. Femela depune între 5 și 10 ouă mate și albe, care au un timp de incubare de 13-14 zile, puții părăsind cuibul după alte 18-24 de zile de la eclozare; în primele nopti ei se întorc în cuibul care deja este distorsionat și parțial distrus. Un părinte, fie mascuțul, fie femelă, abandonează cuibul după ce ouăle au fost depuse și lasă celuilalt partener toate îndatoririle parentale. Ambii parteneri încearcă să devină

poligami, având strategii diferite. Mascuțul părăsește cuibul atunci când femela începe depunerea pontei, începând un alt cuib și un alt ciclu de reproducere. Pentru a pleca prima, femela recurge la strategia de a îngropa în puful din cuib ouăle deja depuse, înselând astfel mascuțul, care aşteaptă depunerea pontei. Uneori (în aproape 27% dintre cazuri) cuibul și puncta sunt părăsite de către ambii parteneri, ceea ce înseamnă o risipă foarte mare energetică atât din partea femelei, care a produs ouăle, cât și din partea masculului, care a investit tip și energie în construirea cuibului complet. În timpul unui sezon de reproducere, atât mascuțul, cât și femela pot avea până la 6 parteneri.

AMENINȚĂRI

- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă.

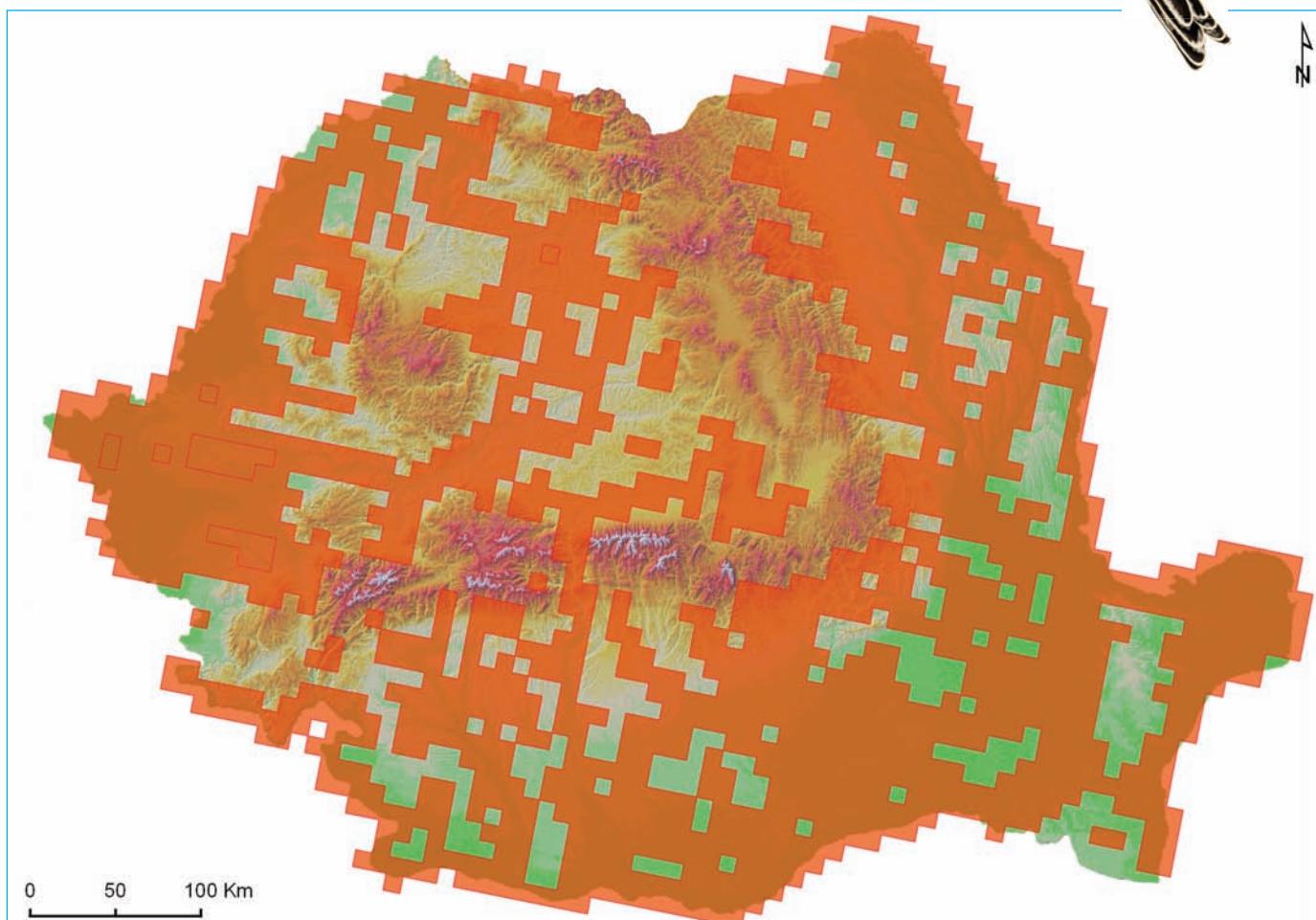
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a refa vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene, inclusiv a zonelor acoperite de stuf.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agrochimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.

- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRANGUR - EURASIAN GOLDEN ORIOLE

Oriolus oriolus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Oriolidae

GENUL: *Oriolus*

SPECIA: *Oriolus oriolus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Grangurul este un vizitator de vară larg răspândit în Europa, lipsind doar din zona nordică a continentului, acest teritoriu reprezentând aproape jumătate din arealul cuibăritor al speciei. Specia mai cuibărește din vestul Asiei până în Mongolia și China, India și nord-vestul Africii. Exceptând partea centrală a Indiei, unde poate fi sedentară, specia migreză în centrul și sudul Africii, iar populațiile din zona Indiei se deplasează pentru a iarna în sudul peninsulei.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare europeană este foarte mare, cuprinsă între 3.400.000 și 7.100.000, reprezentând mai puțin de jumătate din populația globală a speciei. În perioada 1970–1990 populația a fost stabilă în aproape tot arealul, dar în cursul anilor 1990–2000 s-au înregistrat scăderi populaționale, cele mai semnificative fiind

în Franța și Turcia. Cu toate acestea, populațiile estice au fost stabile, dar în ansamblu trendul populațional este ușor descrescător.

Populația din România se estimează a fi cuprinsă între 130.000 și 300.000 de perechi cuibăritoare.

mă atinsă în natură este de 14 ani și 8 luni.

Este o specie predominant insectivoră, dar se hrănește și cu cireșe sau alte fructe. Prada este căutată în special în vârful copacilor, dar și în frunziș sau este culeasă chiar de pe sol. Se poate adăpa din zbor, precum rândunicile.

Se întorc din cartierele de iernare în mai-iunie. Cuibul este construit de către femelă și este asemănător unui hamac, fiind deseori agățat de ramuri în formă de furcă. Cuibul are o formă de cupă de 12-15 cm, este construit din papus de trestie, iarba, mușchi, bucăți de pânză, hârtie, scoarță de copac, licheni etc. Pe interior este căptușit cu pene sau fire de lână și păr de cal, atunci când acestea sunt disponibile. Femela depune o pontă formată din 2-5 ouă albe cu stropi brun-ruginii. Puii eclozează după o incubație ce durează 16-18 zile și zboară de la cuib după ce părintii îi hrănesc intensiv timp de 17-18 zile. Incubația ouălor este asigurată în special de că-

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În Europa grangurul cuibărește într-o varietate de habitate, dar preferă pădurile ripariene, pădurile deschise de foioase, livezile sau chiar grădinile mari. În partea estică a Europei poate trăi și în păduri mai compacte, în păduri mixte sau în păduri de conifere. Evită zonele fără copaci, dar poate zbura în astfel de zone pentru a se hrăni. În cartierele de iernare poate fi întâlnit în habitate precum păduri semiaride sau umede, păduri înalte, mozaicuri formate din păduri și savană sau doar savană. Este o pasăre timidă, care stă mereu ascunsă în frunziș; migrația este realizată pe timp de noapte. Longevitatea maxi-

tre femelă, aceasta fiind uneori înlocuită de mascul. După ce părăsesc cui-bul, ei mai stau încă 10-14 zile împreună cu adulții. O pereche depune o singură pontă într-un sezon de reproducere, însă poate exista o pontă de înlocuire dacă este distrus primul cuibar.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

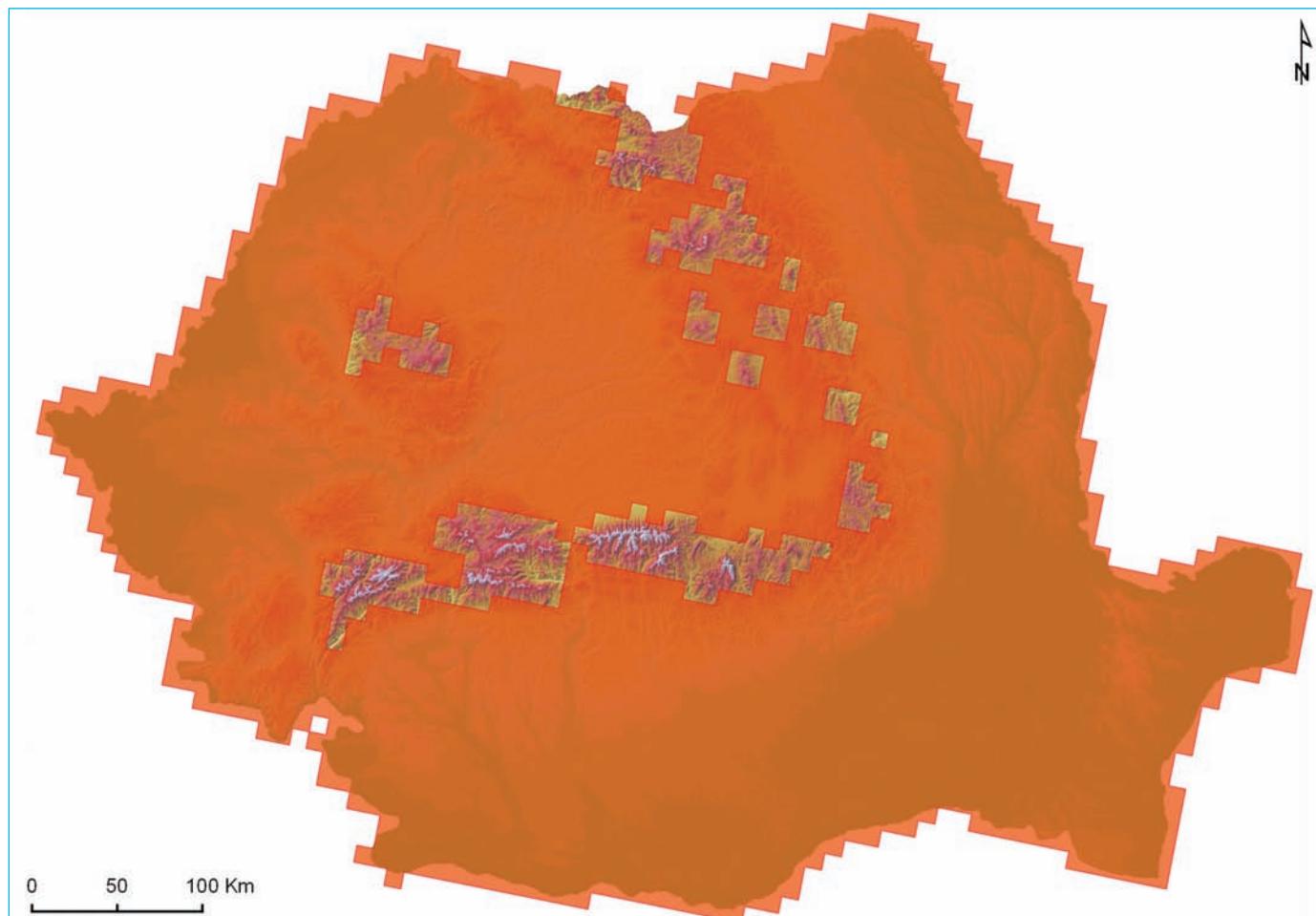
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Întreținerea și restaurarea pădurilor aflate în vecinătatea habitatelor acvatice.

- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Prevenirea incendiilor în tufărișuri și liziere de păduri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SFRÂNCIOC ROŞIATIC - RED-BACKED SHRIKE

Lanius collurio

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Laniidae

GENUL: *Lanius*

SPECIA: *Lanius collurio*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Sfrâncioul roșiac este o specie larg răspândită în Europa, exceptând în mare parte zonele nordice, sudul și centrul Peninsulei Iberice și multe din insulele din Marea Mediterană. Este o specie migratoare, care iernează în Africa, cu preponderență în Sudan, Egipt și Etiopia.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 6.300.000 și 13.000.000 de perechi. A înregistrat un declin moderat între 1970 și 1990. În perioada 1990–2000, populația s-a menținut stabilă în țările estice, dar nu se cunosc tendințele din Rusia și Spania. În România numărul estimat de perechi este de 1.600.000-3.600.000, fiind una dintre cele mai numeroase populații din Europa; efectiv mai mari sunt înregistrate doar în Rusia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sfrâncioul roșiac este caracteristic zonelor agricole deschise de păsune, cu multe tufișuri și mărcinișuri. Este întâlnit până la o altitudine

maximă de 1.700 m. Longevitatea maximă cunoscută este de 10 ani și 1 lună. Este o specie diurnă. Hrana este alcătuită aproape exclusiv din insecte mari. Stă la pândă pe o creangă, cu fața către o zonă larg deschisă, de unde plonjează către prada pe care o capturează din zbor. Când are ocazia, consumă și șopârle, rozătoare sau chiar mamifere mici. Obișnuiește să jefuiască cuiburile păsărilor mici cântătoare, furând puii acestora. Are obiceiul de a fixa surplusul de pradă capturată în spinii arbustilor, pentru a-l folosi în zilele cu vreme ploioasă, când hrana este mai puțin disponibilă. Prada prinse este omorâtă prin lovitură precise cu ciocul în spatele gâtului.

Sosește din cartierele de iernare în aprilie, întorcându-se în grupuri mici de 5-7 păsări. Perechile cuibăresc la o distanță de 100-300 m unele de celelalte. Cântecul nupțial este de slabă intensitate, imitând cântecele altor păsărele. Cuibul este amplasat la o înălțime de până la 2 m de sol, în mărcini sau copaci mici. Este alcătuit de către ambii parteneri în circa 4-5 zile, din materi-

ale vegetale căpușite cu iarba și mușchi. Femela depune în mod obișnuit 4-6 ouă la sfârșitul lunii mai și începutul lunii iunie, cu o dimensiune de circa 22 x 17 mm. Ouăle sunt mate, cu pete cenușii pe fond verzui, gălbui sau roz. Este o specie cu mare variabilitate de formă și cromatică a ouălor. Incubația durează în jur de 13-15 zile și este asigurată de către femelă, care este hrănita în tot acest timp de mascul. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin zburători după 14-15 zile. Este depusă o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

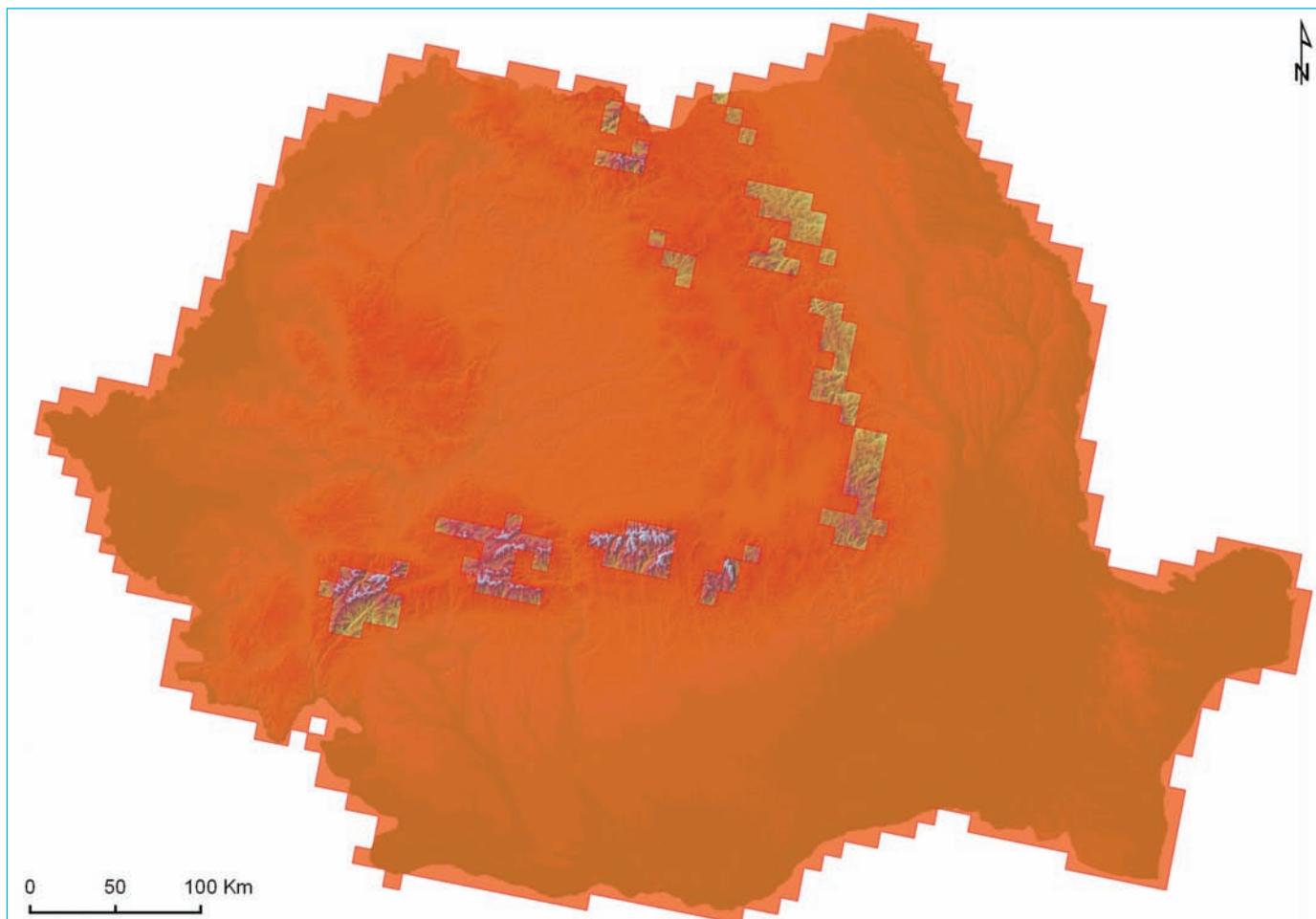
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SFRÂNCIOC CU FRUNTEA NEAGRĂ - LESSER GREY SHRIKE

Lanius minor

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Laniidae

GENUL: *Lanius*

SPECIA: *Lanius minor*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Sfrânciocul cu fruntea neagră cuibărește în sudul și centrul Europei, precum și în vestul Asiei. Este o specie migratoare, care iernează în Africa, cu precădere în Botswana, Namibia, Zimbabwe și Africa de Sud.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 620.000 și 1.500.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din populația globală a speciei. Populația europeană a înregistrat un declin moderat între 1970 și 1990. Deși în unele țări efectivele s-au menținut stable în perioada 1990–2000, totuși în cele mai multe țări s-a înregistrat o scădere, inclusiv în România, care deține în prezent una dintre cele mai mari efective cuibăritoare (65.000–130.000 de perechi). Astfel, populația înregistrează un declin moderat.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sfrânciocul cu fruntea neagră este caracteristic zonelor agricole deschise, cu tufișuri și copaci izolați.

Vânează pândind din locuri ce oferă o bună vizibilitate, cu o înălțime de până la 6 m. Adeseori stă pe firele electrice care traversează habitatele caracteristice. Este o specie omnivoră, dar se hrănește preponderent cu insecte precum coleoptere, fluturi, molii, muște și cosăci. Mai consumă și meleci, miriapode, dar și șopârle, șoareci și chiar păsări de mici dimensiuni. Capturează prada din aer sau de pe sol. Obișnuiește să captureze mai mult decât poate consuma, surplusul de pradă fixându-l în spinii arbuștilor, pentru a-l folosi în zilele cu vreme ploioasă, când hrana este mai puțin disponibilă. Masculul hrănește mai întâi femela și numai după aceea începe să facă provizii.

Sosește din cartierele de iernare în prima jumătate a lunii mai. Cuibul este alcătuit din crenguțe și rădăcini, fiind căptușit cu frunze și flori de plante aromatice. Cuibul este construit de ambii parteneri, într-un interval de 5–9 zile, fiind compact și alcătuit din rădăcini, crenguțe, fragmente vegetale subțiri, cu intercalări de plante odorante (*Thymus sp.*, *Menta sp.*), iar la interior este căptușit cu fire de păr de la animalele domestice în amestec cu pene. El este construit la aproximativ 4–6 m de la sol, pe o ramificație a

crengilor în salcâmi, duzi, plopi sau pomi fructiferi. Femela depune în mod obișnuit 3–7 ouă în a doua parte a lunii mai și în prima parte a lunii iunie, cu o dimensiune de 24 x 17,8 mm. Forma lor este ovală spre oval-alungită, iar culoarea de bază verzuie sau verde-pal; macule măslinii și cenușii sunt dispuse în rozetă la nivelul polului bazal. Incubația durează 14–16 zile și este asigurată de ambii părinți, însă mai ales de către femelă, care este hrănăită în tot acest timp de mascul. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin zburători după 16–18 zile, în perioada cuprinsă între sfârșitul lui iunie și până în august. Este posibilă depunerea unei ponte de înlăturare atunci când prima pontă a fost distrusă.

AMENINȚĂRI

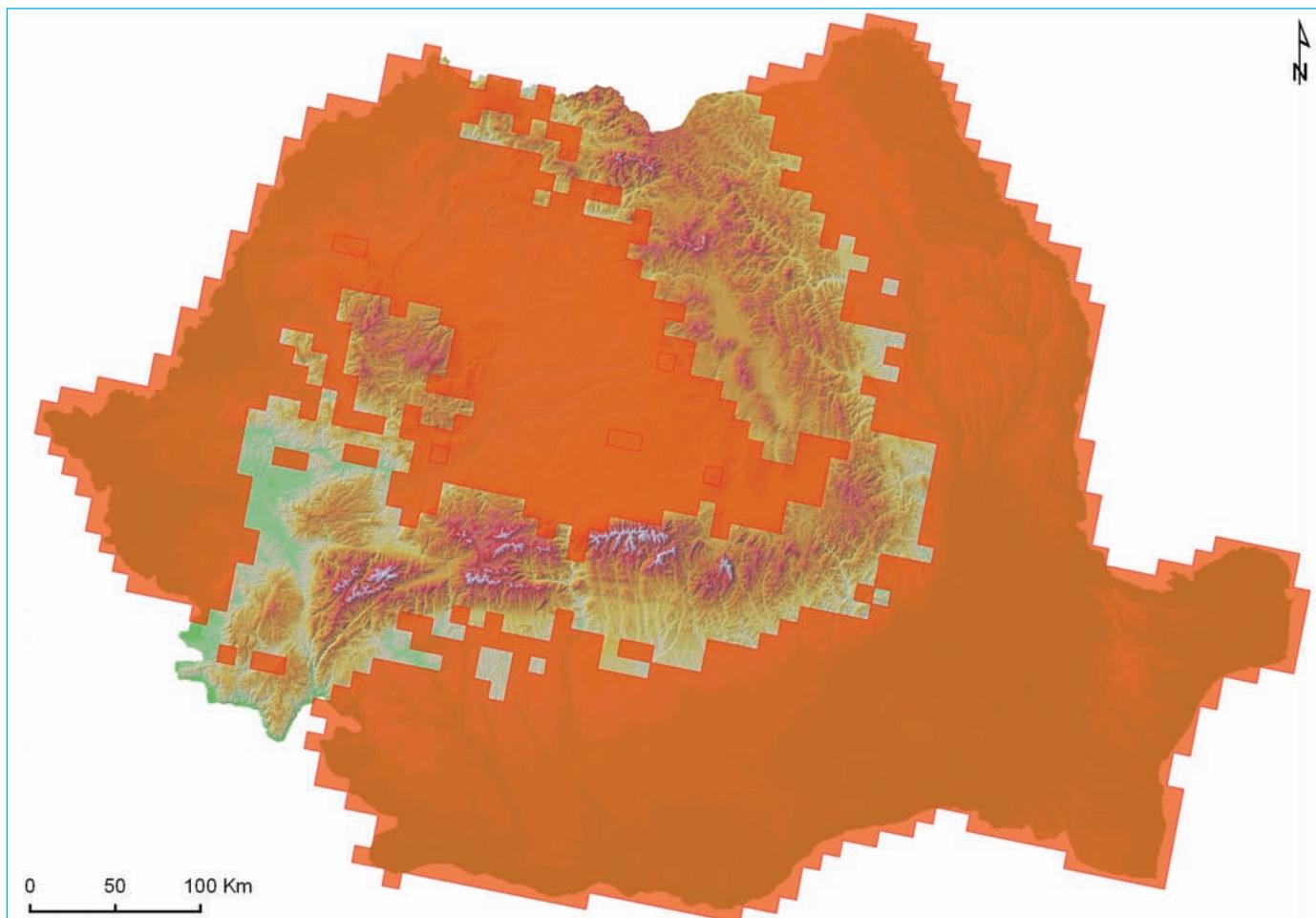
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi disperse.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SFRÂNCIOCUL MARE - GREAT GREY SHRIKE

Lanius excubitor

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Laniidae

GENUL: *Lanius*

SPECIA: *Lanius excubitor*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Arealul de distribuție al sfrânciocului mare este foarte vast. Practic îl întâlnim în toată Europa, la nord de ecuator în Africa, în Asia – din Siberia până în China și în America de Nord – din California și New Jersey până în Alaska.

POPULAȚIE

La nivel global se constată o ușoară scădere a populației și reducerea arealelor de răspândire ale acestuia mai ales din cauza extinderii terenurilor agricole și a distrugerii habitatului în favoarea agriculturii. Pe continentul european populația cuibăritoare este estimată la 250.000-400.000 de perechi, ceea ce reprezintă 5-24% din populația globală a speciei. Populația cuibăritoare din România este estimată între 15.000 și 50.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

În sudul Europei cuibărește în regiuni aride, deschise, iar în nord pe lângă mlaștini și luminișuri, în pădurile de conifere și de mestecăcan. Preferă în general locurile deschise, cum ar fi păsunile și fânețele presărate cu arbuști și tufe, în care sunt

neapărat prezente puncte mai înalte de observație. Îl găsim stând în vârful unui copac dacă se află într-o zonă împădurită, uneori pe o prăjină, gard, stâlp de curent sau pe o piatră mai înaltă. Obișnuiește să stea pe copaci mai înalți, spre deosebire de rudele sale apropiate. Evită câmpurile plate fără copaci sau tufe mari și poate fi întâlnit chiar și în apropierea așezărilor omenești. În general, habitatul sfrânciocului mare necesită existența a 5 până la 15 puncte de observație/hectar. Dacă descoperă o zonă abundantă în hrană se adaptează cu ușurință. Are nevoie doar de câteva puncte de observație, un loc bun de cuib și hrana cât mai variată. Poate iarna în zone cu climă mai aspiră pe care celelalte specii înrudite nu le-ar tolera. De remarcat este faptul că în ultimele decenii numărul păsărilor care au rămas tot timpul anului în zonele de cuibărit a crescut în Peninsula Scandinavă.

Se hrănește cu insecte de dimensiuni mari, șopârle, rozătoare sau păsări de talie mai mică. Toate speciile de sfrâncioc sunt considerate răpitoare, ceea ce este confirmat și de ciocul puternic, încoviat la vârf. Prada este zărită din postul de observație sau din zbor și prinse după o scurtă urmărire

aeriană sau cu o coborâre rapidă pe sol. O parte din hrana capturată este înfăptită în spinii plantelor sau în sărma gardurilor, pentru depozitare. Depune frecvent două ponte în anii cu hrană suficientă, cu câte 4-7 ouă. Primele ouă sunt depuse chiar foarte devreme, pe la începutul lunii martie. Dimensiunea unui ou este de 26 mm x 19,5 mm, iar culoarea este alb-cenușie sau alb-albăstruie, cu pete gălbui până la brun-roșcate sau purpurii. Perechea este foarte teritorială. Specia este monogamă, însă legătura dintre parteneri este slabă pe perioada iernilor, astfel încât în următorul sezon de cuibărit fiecare dintre ei poate alege alt partener. Ritualul nupțial este complex, alcătuit din zboruri și posturi de etalare a penajului, cântec și frecvențe cazuri în care masculul oferă hrănă femelei. Cuibul este amplasat într-un copac la peste 1 m înălțime de la sol și este solid, construit din crengute. Pe interior este tapetat cu fir de plante, iarba, pene și alte materiale. Ambele sexe contribuie la construirea cuibului și la hrănirea puilor. De regulă doar femela se ocupă de cloicotul ouălor. Puii părăsesc cuibul după 20 zile de la eclozare. Ei continuă să fie dependenți de hrana adusă de părinti încă 10 zile.

AMENINȚĂRI

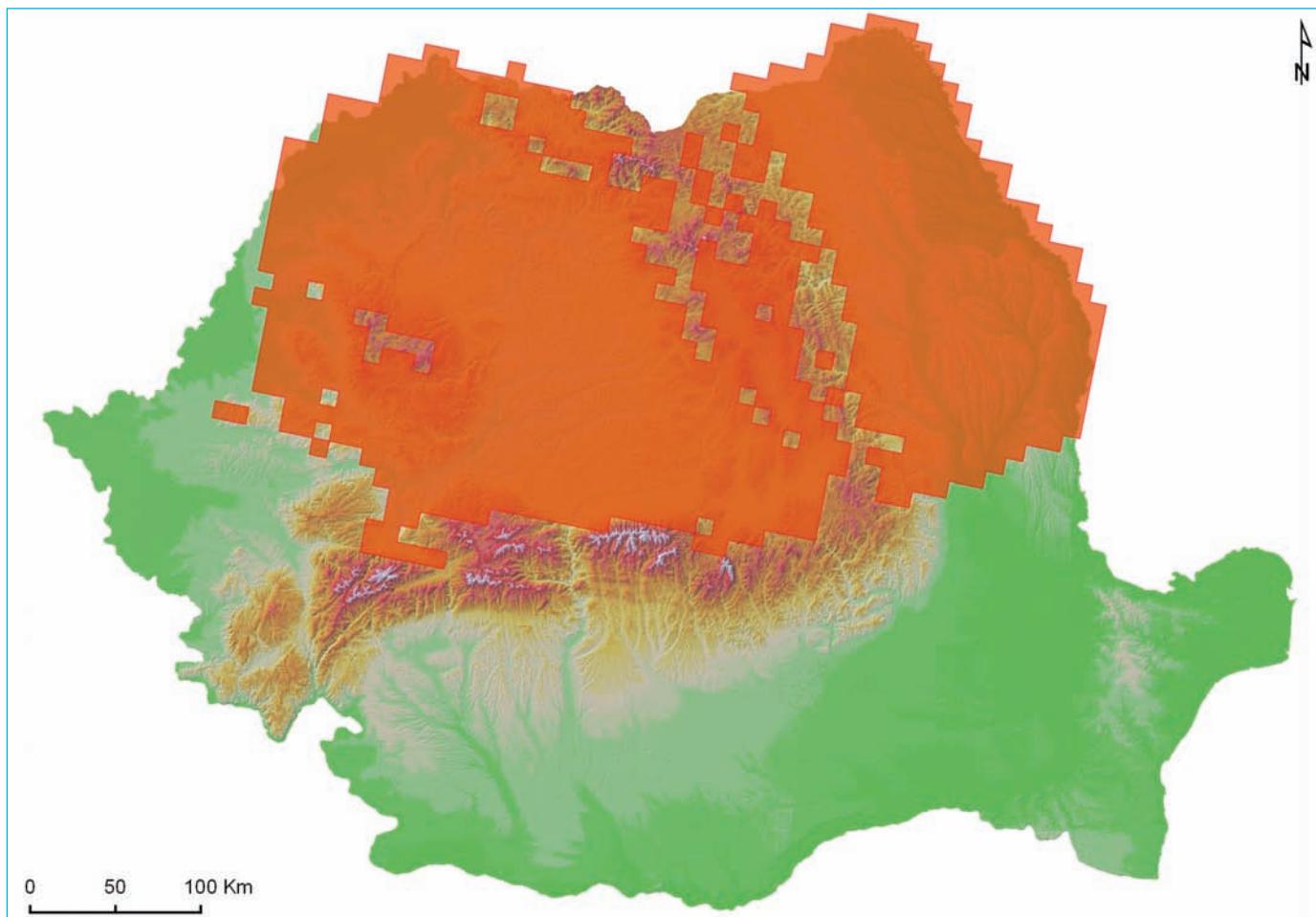
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatație.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de păsări sălbatice incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SFRÂNCIOC CU CAP ROŞU - WOODCHAT SHRIKE

Lanius senator

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Laniidae

GENUL: *Lanius*

SPECIA: *Lanius senator*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Larg răspândit în zona sudică a Europei și în vestul Asiei, fiind distribuit pe o bandă ce se întinde din Portugalia până în Iran. Populații cuibăritoare se întâlnesc însă și în nordul Africii, în Maroc, Algeria, Tunisia și Libia. Sfrânciocul cu cap roșu este o specie migratoare, care iernează în Africa Centrală, pe un areal ce se întinde din Senegal și Liberia până în Etiopia și Sudan. În România a fost găsit cuibărind în Dobrogea.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 480.000–1.200.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă peste jumătate din populația globală de sfrâncioc cu cap roșu. În perioada 1970–1990 s-a înregistrat un declin semnificativ, iar în perioada 1990–2000 unele populații au continuat să scadă, deși câteva și-au revenit, devenind stabile. În prezent trendul populational general este în descreștere. Cea mai mare populație din Europa se află în Spania, unde populația cuibăritoare este de aproximativ 500.000 perechi. În România efectivul cuibări-

tor al speciei este mic, estimat a fi cuprins între 100 și 400 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Sfrânciocul cu cap roșu este caracteristic zonelor semideschise cu tufișuri și copaci izolați. Preferă pentru cuibărit pădurile cu poieni deschise, bogate în tufișuri. Longevitatea maximă atinsă în libertate este de 5 ani și 7 luni.

Este o specie aproape exclusiv insectivoră, cu preferință pentru insectele mari, precum coleoptere, ploșnițe și cosări, dar și ortoptere precum coropișniță. Consumă și amfibieni, șopârle, micromamifere și chiar păsări de talie mică. În ceea ce privește vânătoarea, folosește două tactici, vânatul în zbor și lansarea de la înălțime spre sol, aceasta din urmă făcându-se din copaci, tufișuri sau de pe firele de curent electric acolo unde sunt prezente. Ca toți sfrânciocei, capturează mai mult decât poate consuma, surplusul de hrană depozitându-l prin înșepare în spinii unui tufiș.

Se întoarce din cartierele de iernare la sfârșitul lunii aprilie, începutul lui mai. Cuibul este con-

struit în tufișuri sau arbori, de preferință acolo unde este expus la soare. Acesta are forma unei cupe cu diametru de aproximativ 8 cm și adâncimea de 5 cm, fiind construit din crengute și rădăcini fine și ornat cu rămurele verzi; pe interior este căptușit cu material fin vegetal, pene și păr de mamifere. Construcția lui durează 4–6 zile și este realizată de către de ambii părinți. Femela depune în perioada mai–iunie o pontă alcătuită din 5–7 ouă, în general la 1–4 zile după terminarea construcției cuibului. Ouăle depuse sunt clocite timp de 12–17 zile numai de către femelă, care este hrănita în tot acest timp de mascul. Incubația durează 19–20 de zile. Amândoi părinții hrănesc puji la cuib până devin complet independenți, ceea ce se întâmplă la –2–3 săptămâni de la eclozare. În cazul în care puncta este distrusă poate depune un nou rând de ouă, dar aproape întotdeauna acesta este depus în alt cuib. În general scoate o generație de pui pe an, dar în anumite zone ale arealului său poate scoate și un al doilea rând de pui dacă există condiții favorabile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

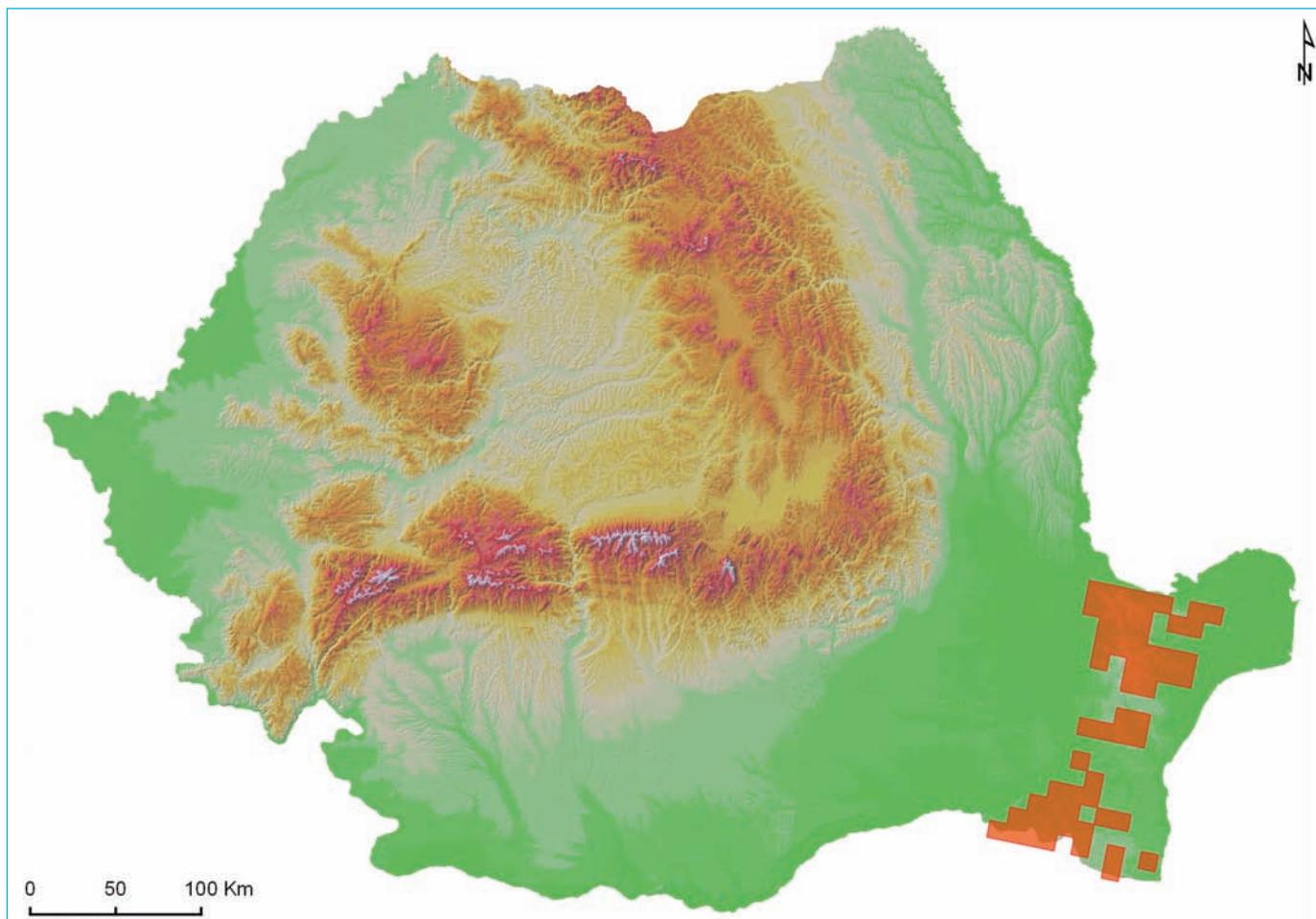
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în păduri-le exploatare.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pașăi spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GAIȚA - EURASIAN JAY

Garrulus glandarius

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: *Garrulus*

SPECIA: *Garrulus glandarius*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■			LC			

DISTRIBUȚIE

Trăiește în zona temperată din zona pădurilor și în apropiere de așezările omenești, fiind distribuită larg în toată Europa și Asia.

POPULAȚIE

Populația care cuibărește în Europa este foarte mare: 6.000.000-13.000.000 de perechi, cele mai mari efective înregistrându-se în Franța, Rusia și Turcia, unde se estimează că există peste 1.000.000 de exemplare. Au existat câteva declinuri în anumite țări europene, în perioada 1990-2000, dar majoritatea populațiilor au rămas stabile sau în ușoară creștere.

În România populația cuibăritoare este estimată a fi între 250.000 și 500.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în zonele cu pădure deasă, în special de stejar, dar și în păduri cu alte foioase sau conifere. De asemenea, poate fi găsită și în parcurile cu arbori sau chiar grădini, suportând destul de bine un grad moderat de antropizare a habitatului. Este o specie sedentară, în principal, dar populațiile din nordul extrem migrează pentru a ierna în zonele sudice. Părăsește locurile de cuibărit în luna septembrie și revin în martie. Populațiile din zonele de nord și cele centrale

pot să își schimbe arealul atunci când nu găsesc destulă hrana. Longevitatea maximă în libertate este de 17 ani și 9 luni. Ating maturitatea sexuală la vîrstă de 2 ani.

Dieta este omnivoră, preponderent formată din ghindă. Căută mâncare atât în copaci, cât și pe sol, iar toamna îngroapă ghindele pentru a le avea ca provizii pentru iarnă și în perioada creșterii puilor. O gaiță poate ascunde între 4.500 și 11.000 de ghinde, punând câte una într-un loc sau în grupuri mici, amintindu-și și după 10 luni mai târziu unde a ascuns hrana. Se consideră astfel că această specie are un rol deosebit de important în înmulțirea speciilor de stejar. Pe lângă ghinde se mai hrănește cu râme, melci, insecte și chiar și ouă dacă învăță să spargă oul și să mănânce conținutul. Se pot hrăni, de asemenea, chiar și cu păsări mici și cu puii acestora.

Legătura monogamă dintre păsări durează de obicei toată viața. Ritualul nupțial presupune etalarea penajului de pe aripi și coadă, iar masculul îi oferă femelei hrana. Cei doi construiesc într-un tufiș sau copac un cuib din bețe, fire de iarbă și rădăcini mici, pe care îl căptușesc cu păr de mamifer. Punta constă din 5-7 ouă lucioase și este depusă în perioada aprilie-iunie, fiind clocită de ambii părinți, timp de 16-18 zile. Mărimea medie a unui ou este de 31 x 23 mm. Ambii parteneri hrănesc intensiv puii timp de 21-22 de zile, până când aceștia vor părăsi cuibul. Hrăuirea juvenililor de către părinți va continua însă și după părăsirea cuibului, până se încheie prima toamnă din viața lor. O pereche crește un singur rând de pui pe an.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Poluarea.
- Vânătoarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

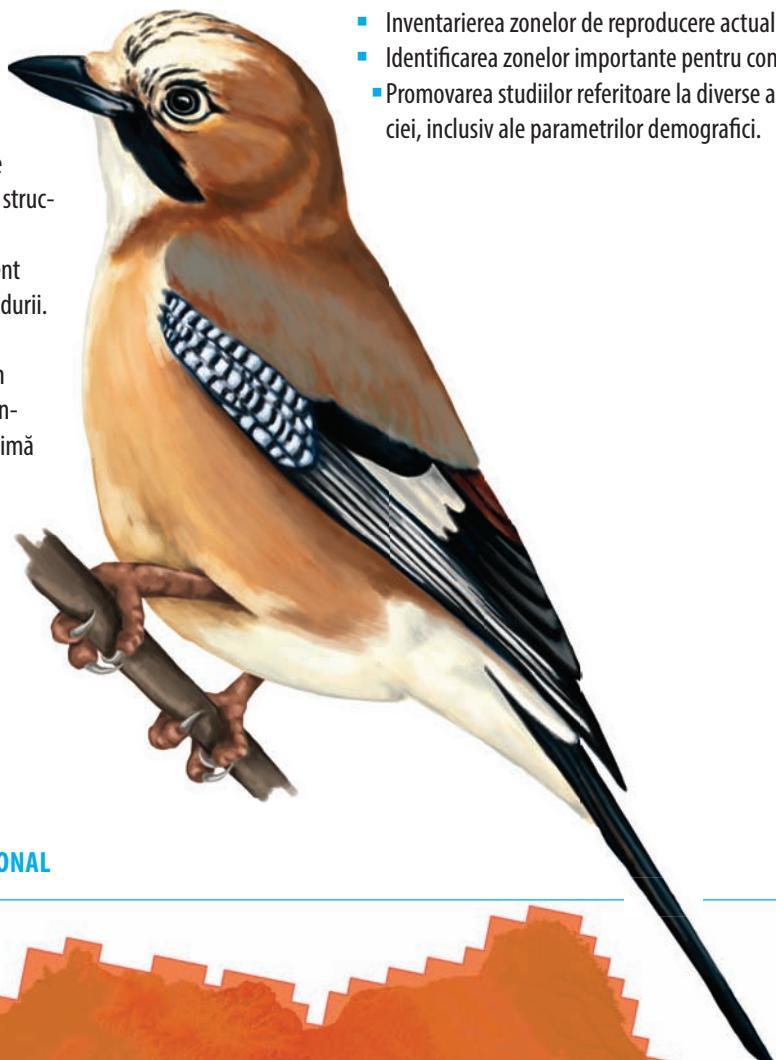

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

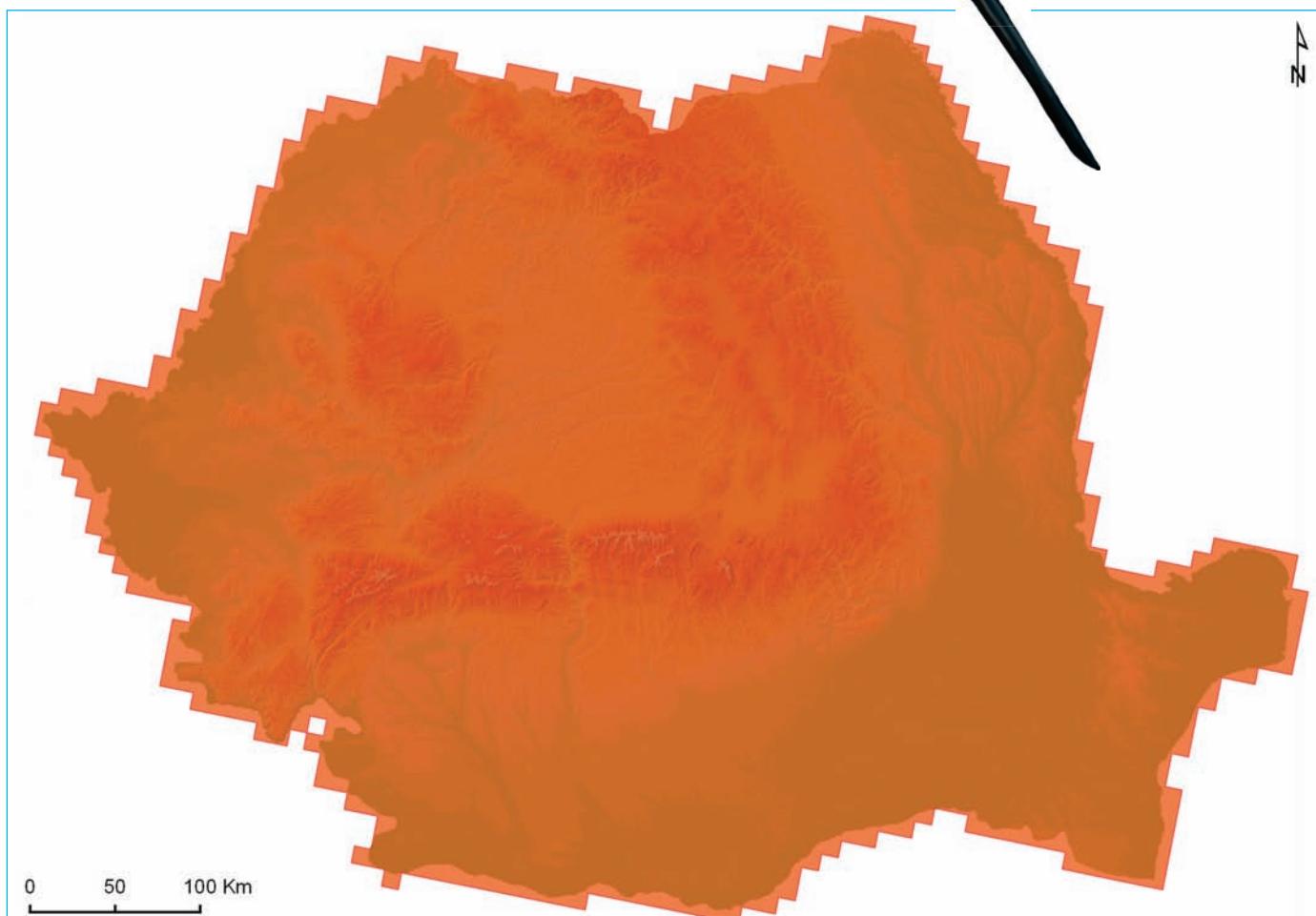
- Interzicerea activităților care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și de reproducere a speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă

ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Interzicerea vânătorii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

COȚOFANA - BLACK-BILLED MAGPIE

Pica pica

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: Pica

SPECIA: Pica pica

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

DISTRIBUȚIE

Coțofana este o specie larg răspândită la nivel eurasiac, regăsindu-se din Portugalia, în est, până în China, Coreea și Japonia, unde a fost introdusă. Lipsește în nordul Rusiei, iar în sudul Asiei lipsește în India și o parte din țările nordice acesteia. Este o specie sedentară pe tot arealul. Mai poate fi regăsită și în nordul Africii, din Maroc până în Tunisia.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 7.500.000-19.000.000 de perechi, ceea ce reprezintă mai puțin de jumătate din populația globală a speciei. Cele mai mari efective se regăsesc în Turcia și Rusia, unde se estimează că trăiesc peste 1.000.000 de perechi cuibăritoare. În perioada 1970-1990 populația europeană a crescut, dar în următorii ani s-a observat un declin în Franța și Rusia, însă acesta a fost contracarat de mici creșteri ale populațiilor din alte țări, astfel încât, în prezent, trendul general al populației este stabil.

În România populația cuibăritoare este mare și

este aproximativ la 500.000-1.200.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Coțofana se poate întâlni în special în regiunile de șes, dar trăiește și în zonele de munte până la altitudini de 2.500 m, unele subspecii urcând până la 4.000 m. Pot ajunge în căutare de hrانă până la înălțimi de 5.500 m. Păsările din această specie pot trăi în locuri diferite, de exemplu păsuni, tufișuri, pâlcuri de copaci sau la liziera pădurilor. Preferă locurile deschise, luminoase, ca parcuri, grădini, terenuri agricole și pajiști aflate în apropierea apelor. Pot trăi și în regiuni de smârcuri sau în stufăriș și mai rar în păduri. Păsările încep să fie active înapoi de răsăritul soarelui și își încetează activitatea înapoi de apusul lui. În sezonul de reproducere formează perechi, iar în afara perioadei de împerechere trăiesc în grupuri. Iarna aceste grupuri pot alcătui stoluri de până la câteva sute de exemplare. Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 21 de ani. Atinge maturitatea sexuală la un an. Coțofana se hrănește în general la sol, unde prin-

de insecte pe care le poate depozita ulterior prin regurgitare într-o groapă. Este o specie omnivoră, pe lângă nevertebrate mai putând consuma și semințe, fructe și chiar semințe de conifere. Această hrană de origine vegetală este consumată în special în afara sezonului de reproducere. Întră în cuibul altor specii de păsări, din care ia ouăle și puii, pe lângă acestea mai capturând și diverse reptile și mamifere mici și chiar detritus.

Este o specie monogamă. Cuiul este construit de ambii parteneri în 5-6 săptămâni și constă dintr-o cupă din pământ căpușită cu rădăcini, iarba și fire de păr, poziționată într-o structură mai mare formată din ramuri. Cuiul are de obicei două întri și este poziționat într-un copac sau într-un tufiș, la câțiva metri deasupra solului. Femela depune o pontă formată din 4-9 ouă gri-verzu cu pete maronii. Incubația este realizată de femelă și durează 16-21 de zile, în tot acest timp fiind hrănătă de către mascul. Ambii părinti le aduc hrănă puilor, însă masculul se ocupă în principal de apărarea cuiului. Juvenilii zboără de la cui după 25-29 de zile, dar familia stă împreună până în toamnă.

AMENINȚĂRI

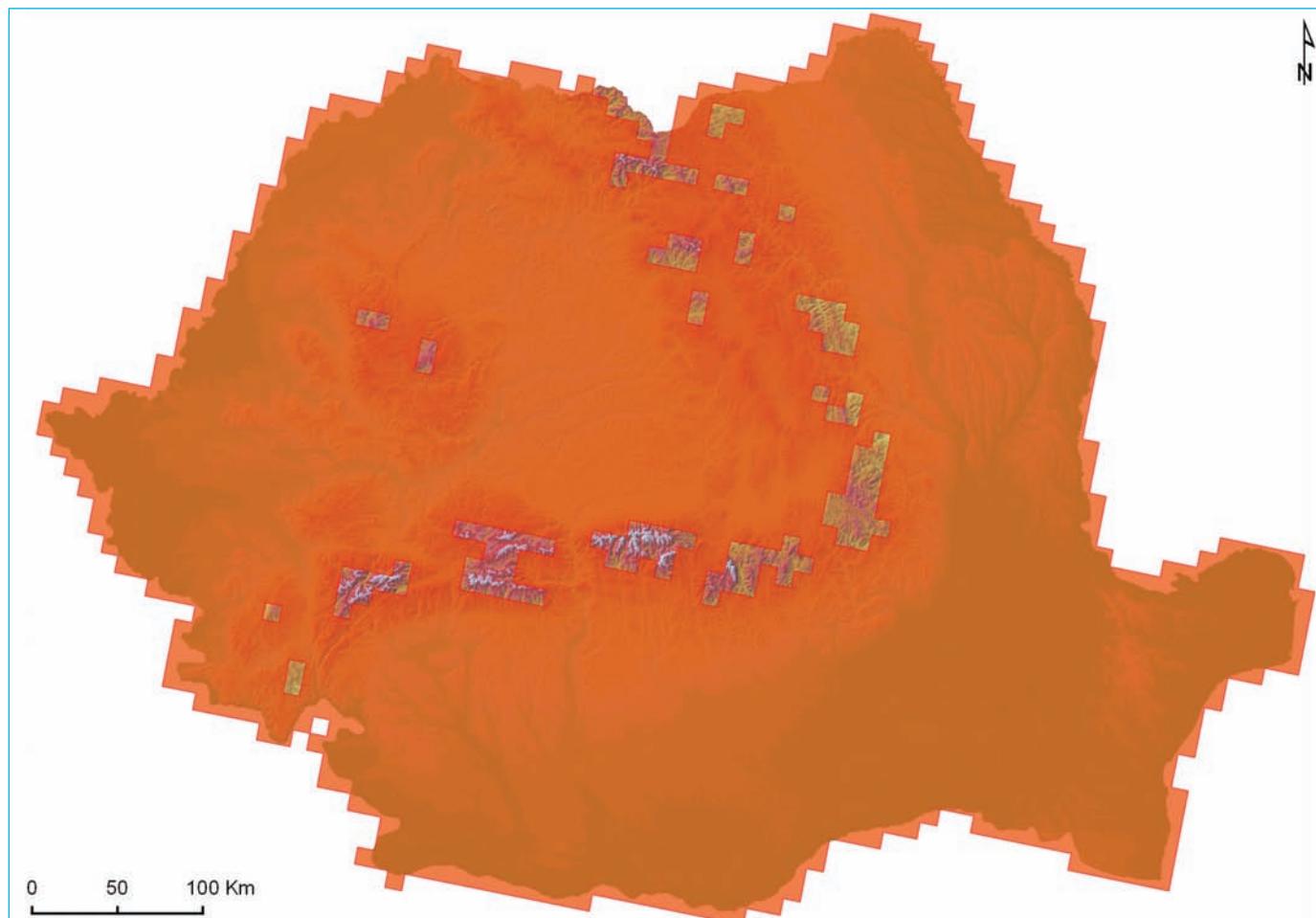
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere.
- Efectul vânătorii.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Controlul și penalizarea distrugerii cuiburilor.
- Limitarea vânătorii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la biologia speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

ALUNAR (GAIȚĂ DE MUÑTE) - SPOTTED NUTCRACKER

Nucifraga caryocatactes

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

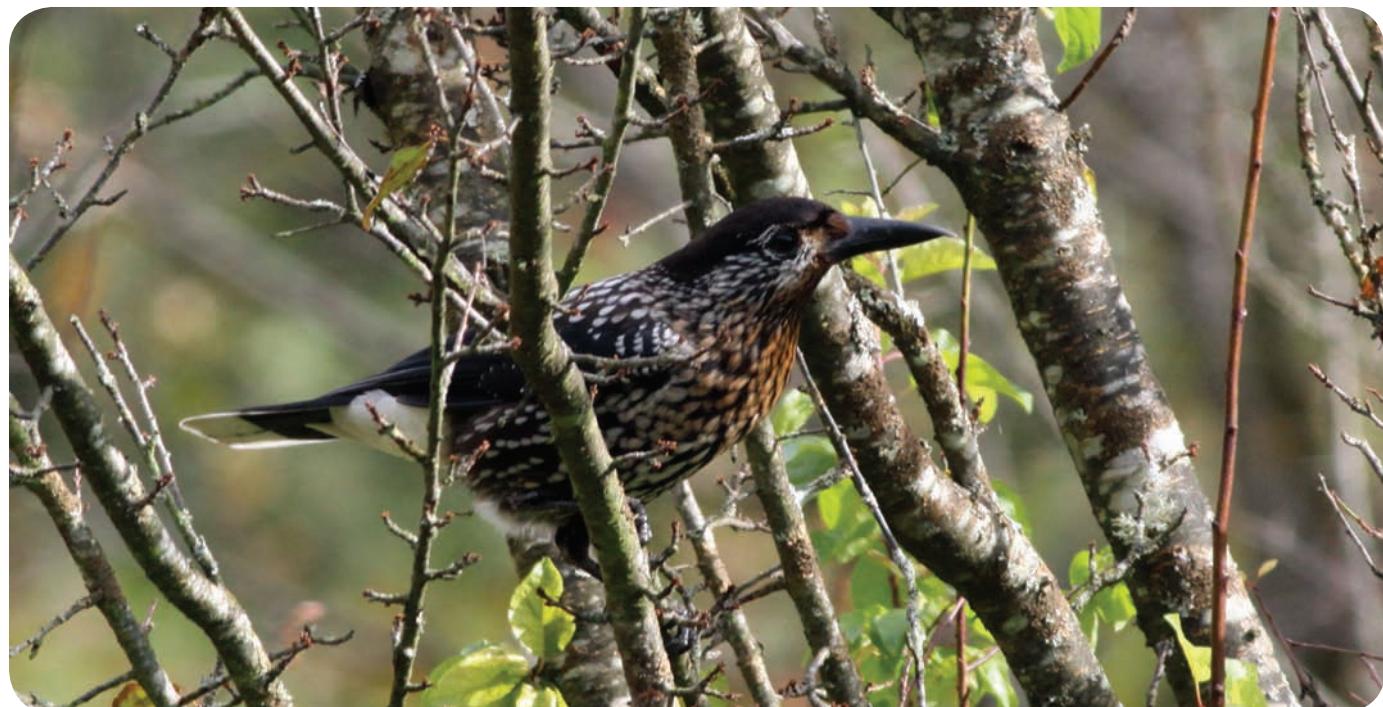
FAMILIA: Corvidae

GENUL: Nucifraga

SPECIA: *Nucifraga caryocatactes*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Alunarul este o specie larg răspândită în zona Eurasiană, însă preferă zona boreală și munți din centrul și sud-estul Europei, nord-estul Asiei, Japonia, China și alte câteva țări central ori sud-asiatice. În general, nu este o specie migratoare, dar populațiile siberiene se mută în sudul continentului când nu găsesc hrana de-a juns.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este mare, în jur de 400.000-860.000 de perechi, și reprezintă mai puțin de jumătate din populația globală a speciei. Cu toate că nu există date complete, se estimează că în perioada 1970–2000 populația a rămas stabilă.

În România se estimează a fi prezente un număr de 50.000-100.000 de perechi cuibăritoare, acestea reprezentând alături de cele din Rusia cele mai mari populații din Europa.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Poate fi întâlnită în pădurile de conifere de la al-

titudine mare. Dacă scade cantitatea de hrana preferată, specia poate părașii aceste păduri și invadă regiunile calde și temperate din Europa de Vest, putând fi găsită în livezi, grădini, păduri și ferme din zona de câmpie. Longevitatea maximă la care ajunge în libertate este de 16 ani și 2 luni. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Cu toate că numele popular ar sugera hrana preferată, la nivel global principala sursă de hrana sunt semințele mari ale genului Pinus (spre exemplu zâmbru, *P. cembra*). În anumite zone unde nu se găsesc astfel de pini, specia se hrănește și cu alune, ghinde, castane sau jir. S-a observat că aceste populații prezintă adaptări ale ciocului pentru a ajunge mai ușor la semințe. Este în mare parte o specie vegetariană, dar se hrănește și cu păianjeni, melci, diferite insecte, ouă din cuibul altor păsări și chiar cu mamifere sau păsări de talie mică. Alunarul își îngropă hrana deseori, pentru a avea provizii de iarnă. Sezonul de cuibărit începe în martie-aprilie. În sezonul de împerechere masculul și femela se cheamă cu sunete unul pe altul pentru a-si întâ-

ri relația, amândoi fiind teritoriali și apărându-și teritoriul care se întinde de obicei pe 8-12 hectare. Formează o pereche stabilă, monogamă, izolată, care rămâne împreună toată viața. Cuibul e construit la nivel înalt într-un conifer (foarte rar într-un arbore cu frunze căzătoare), de obicei pe fața însorită a acestuia. Acesta este realizat din licheni sau crenguțe și este căptușit cu fire fine de iarbă, păr și pene. Depune o pontă formată din 2-5 ouă de culoare albă cu puncte verzuie și cu dimensiunea de 34 x 25 mm, care sunt clocite de ambii părinți pentru 18-19 zile. Ambii parteneri hrănesc puii, folosind în acest scop în primă fază hrana depozitată din timp. Puii vor părașii cuibul la 24-25 de zile după eclozare, dar mai stau încă 3 luni alături de părinți, pe care îi imită ca să învețe să se hrănească singuri și să deprindă diverse tehnici de stocare a alimentelor, care sunt esențiale pentru specie. O pereche scoate un singur rând de pui pe an. În afara sezonului de cuibărit perechile stau împreună tot anul, dar, de multe ori, iarna, se adună în stoluri mai mari.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.

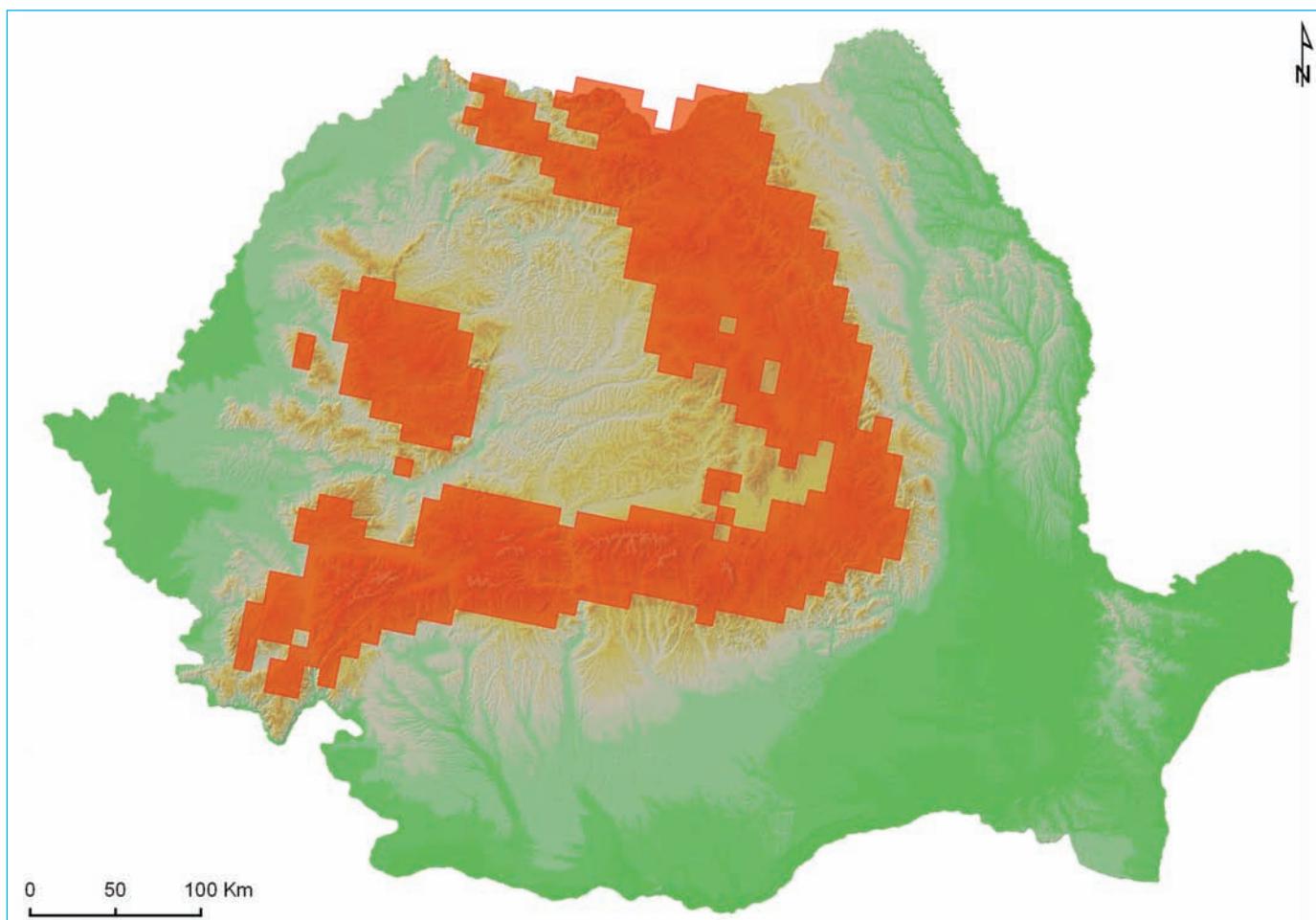
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este avizată de administrația ariei protejate.

- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STĂNCUȚA - EURASIAN JACKDAW

Corvus monedula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: Corvus

SPECIA: *Corvus monedula*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

DISTRIBUȚIE

Stăncuța este întâlnită din Africa de Nord-Vest și în întreaga Europă cu excepția nordului extrem. În Asia Centrală apare în Turcia, Caucaz, Iran, Irak, arealul extinzându-se în Asia de Est și în Himalaya de Est până la lacul Baikal, Afganistan, Pakistan și nord-vestul Indiei.

Cele mai multe populații sunt sedentare, dar populațiile nordice și estice sunt parțial migratoare, deplasându-se pentru iernare spre Europa și Asia de Sud.

POPULAȚIE

La nivel european populația este stabilă, fiind estimată la un efectiv de 5.200.000-15.000.000 de perechi cuibăritoare.

În țara noastră efectivul acestei specii a fost estimat la 180.000-360.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Stăncuța populează stepele împădurite, pășunile, terenurile cultivate și stâncile de coastă, fiind prezentă în număr mare și în interiorul localităților. Specia prosperă atunci când zonele împădurite sunt eliminate și transformate în domenii și zone deschise. Preferă habitatele cu un amestec de copaci mari, clădiri și teren deschis. Cele mai multe populații sunt sedentare, dar populațiile din nord și din est se deplasează în septembrie-noiembrie spre zonele de iernat, revenind în locurile de cuibărire încă din luna februarie. În România este sedentară. Stăncuța are un zbor puternic și rapid ca și cel al porumbeilor. Este o pasăre sociabilă, putând fi văzută adeseori zburând în stoluri sau în perechi. Uneori se rotesc în stoluri la altitudini destul de mari, efectuând diverse „acrobății”. Toamna se adună în orașe în anumite puncte pentru înnoptat. Deseori formează stoluri împreună cu ciorile de semănătură și este văzută adesea și în cadrul stolurilor mixte împreună cu nagăți (*Vanelus vanelus*), pescăruși (*Larus sp.*) sau grauri (*Sturnus vulgaris*). În cadrul grupurilor se pare că stăncuțele au o structură ierarhică

în care păsările care formează perechi au aceeași poziție socială. Este o specie oportunistă, consumând o hrană foarte diversă, formată din insecte, melci, râme, păianjeni, rozătoare mici, lilieci, pui și ouă de păsări, cadavre (în special de pe șosele), cereale (orz, grâu și ovăz), semințe de buruieni, boabe de soc, ghinde și diverse fructe cultivate. Căutarea hranei are loc în special pe terenurile deschise, mai rar în copaci; vizitează împreună cu ciorile de semănătură și gropile de gunoi ale localităților. Deseori poartă fi observată în preajma turmelor de animale, ciugând căpușe de pe spatele acestora sau smulgând smocuri de blană pentru căptușirea cuiburilor. În timpul creșterii puilor hrana este predominant formată din insecte. Este o specie monogamă, perechile păstrându-se pe toată durata vieții. Efectuează un joc nupțial colectiv la apus. Cuibărește în scorburile

fisuri de stânci, în coșurile caselor, în diverse ornamentează ale clădirilor sau în crăpături de ziduri. Deseori realizează colonii de reproduce, în care teritoriile de cuibărit sunt apărate de fiecare pereche chiar și pe toată durata anului. Cuibul este construit din rămurele și căpușit cu păr, lână, pene, iarba uscată sau alte materiale de origine antropică. La începutul lunii aprilie depune 4-6 ouă albicioase-albăstrui, cu pete brune, cu dimensiunea de 35,0 x 24,7 mm. Acestea sunt clocite numai de femelă, imediat după depunerea primului ou, perioada de incubație fiind de 16-18 zile. Puji sunt hrăniți la cuib de către ambii părinți timp de 28-35 de zile, depinzând de hrana găsită de aceștia pentru încă 4 săptămâni. Foarte rar a fost raportată existența unei ponte de înlocuire dacă prima a fost distrusă.

AMENINȚĂRI

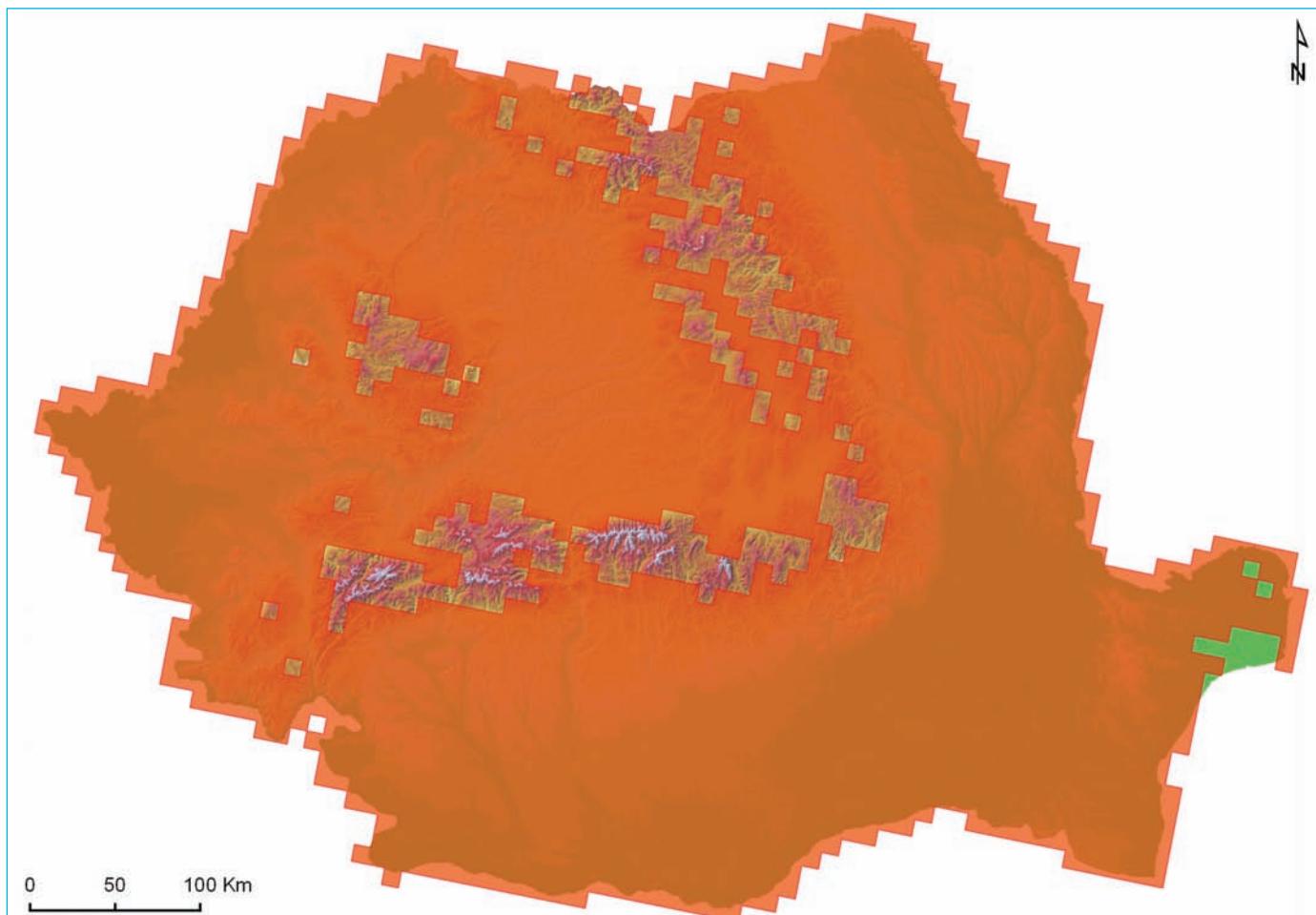
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzată de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare.
- Mortalitatea și alte efecte datorate prădătorilor.
- Efectul vânătorii în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori scorburosi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Monitorizarea distrugerii cuiburilor.
- Limitarea temporară a vânătorii.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOARA DE SEMĂNĂTURĂ - ROOK

Corvus frugilegus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: Corvus

SPECIA: *Corvus frugilegus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■			LC			

DISTRIBUȚIE

Cioara de semănătură este răspândită din vestul Europei (Irlanda, Marea Britanie, Franța și Spania de Nord) până în stepele din Altai. Nu trăiește în Elveția sau în unele regiuni din Austria și Italia. Limitele de răspândire spre nordul Europei sunt Danemarca, sudul Suediei și regiunea de sud-est a Mării Negre și a Mării Caspice. În luniile de iarnă populațiile nordice se retrag spre sudul Balcanilor (Grecia și Turcia). A fost introdusă în Noua Zeelandă unde în prezent este energetic decimatată.

POPULAȚIE

În Europa populația cuibăritoare a acestei specii este estimată la 10.000.000-18.000.000 de perechi.

Pentru România au fost estimate un număr de 150.000-200.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cioara de semănătură este o specie foarte comună în zonele de șes și de deal. Este o pasăre socială, trăind în grupuri mari atât iarna, cât și în timpul cuibăritului. Este ușor recunoscută după

croncanit, această manifestare vocală schimbându-și tonul după situațiile în care pasărea este agresivă sau comunică cu perechea. Sunt active ziua, putând fi văzute pe câmpurile cultivate de la răsăritul soarelui până în amurg. Ca și celelalte păsări din această familie, ciorile de semănătură consumă hrana de natură vegetală și animală foarte diversă, precum viermi, melci, broaște, insecte, mamifere și păsări mici, cadavre, ouă de păsări, fructe sau diferite semințe pe care le scot cu ciocul din pământ. În cazul unui aport mare de hrana, o pot îngropa pentru a fi consumată ulterior. Stoluri mari pot fi observate frecvent hrăndu-se la gropile de gunoi ale localităților. În perioada de creștere a puilor preferă hrana de origine animală. Sunt considerate a fi unele dintre cele mai inteligente păsări deoarece sunt capabile să construască și să folosească unele pentru a obține hrana.

În timpul sezonului rece pot vagabonda în funcție de temperatură și de accesibilitatea hranei, însă în luna februarie se întorc la propria colonie de reproducere. Aceste colonii sunt amplasate în copaci înalți, fiind situate chiar și în interiorul localităților de mari dimensiuni. Adesea în

colonii, spre periferia acestora, își găsesc loc de cuibărit și unele specii de vinderei, ciufi de pădure sau vrăbi. Este o specie monogamă, perechea apărându-și o zonă mică din jurul cuibului. În timpul ritualului nupțial, masculul golește conținutul gușii în gura femelei înainte de a se împerechea cu aceasta. Cuiburile sunt mari, construite din ramuri împletite, consolidate cu nămol și căptușite cu material mai fin (paie, păr, lână sau pene). Ponta este depusă spre sfârșitul lunii martie și constă din 3-5 (până la 9) ouă albastre sau gri-verzui. Incubația durează 16-19 zile și este asigurată de către femelă, care este hrănita în acest timp de mascul. După 40 de zile, puii sunt pe deplin dezvoltăți, dar aceștia rămân dependenți de hrana asigurată de părinții lor până la vîrstă de 60 de zile. La vîrstă de un an păsările tinere sunt apte pentru reproducere.

Cioara de semănătură este extrem de importantă pentru conservarea vânturelului de seară (*Falco vespertinus*). Această specie de răpitoare de zi cuibărește aproape exclusiv în cuiburi vechi din colonii abandonate ale ciorii de semănătură sau după terminarea cuibăritului acestei specii în coloniile active.

AMENINȚĂRI

- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare, în special prin defrișarea aliniamentelor sau a pâlcurilor de arbori.
- Mortalitate și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătorii în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.
- Amenințări provocate de structuri și clădiri din afara localităților.

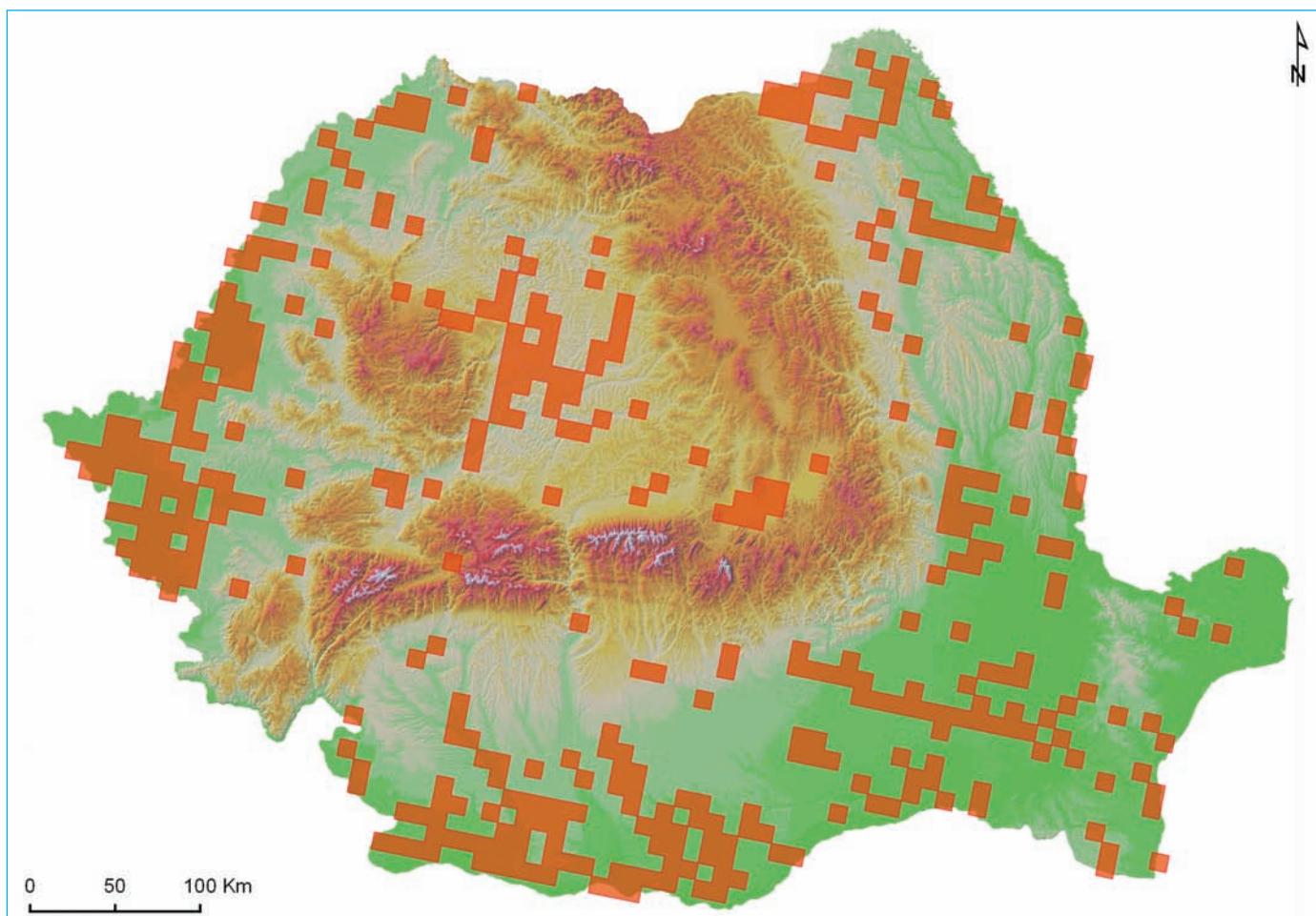
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Monitorizarea distrugerii cuiburilor.
- Limitarea temporară a vânătorii.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pașări spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CIOARA GRIVĂ - CARRION CROW

Corvus corone

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: Corvus

SPECIA: Corvus corone

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■	■		LC				

DISTRIBUȚIE

Această specie cuibărește în nordul, estul și sud-estul Europei, precum și în unele părți din Oriental Mijlociu, unde este destul de comună.

POPULAȚIE

La nivel european, populația este stabilă, fiind estimată la un efectiv de 7.000.000 până la 17.000.000 de perechi cuibăritoare. Europa deține astfel 25-49% din efectivul total estimat pe glob. În țara noastră efectivul a fost estimat la 150.000-320.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Se întâlnește în toate tipurile de regiuni deschise, unde construiește în arbori înalți. Apare de asemenea și în zonele antropice (urbane). Glasul este un cârăit caracteristic. Simțul văzului este de o acuitate excepțională. Primavara trăiește în perechi, vara în familii cu pui, iar spre toamna se strângă în stoluri nu prea numeroase. Numărul ciorilor grive crește în timpul iernilor în anumite zone sud-estice și vestice, prin aportul de exemplare eratici venite dinspre nord. Are o longevitate mare, apreciată

la 20-30 de ani. Atinge maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește cu ouăle și puii păsărilor, în special fazani, potârnichi, prepelițe, nagâți, gâște și rațe sălbacate, lisițe etc. Atacă puii mici de ieșure și chiar exemplarele adulte rănite sau bolnave. Consumă însă și mari cantități de larve, insecte, șoareci, excremente, resturi de cadavre și foarte multe vegetale (cereale, semințe de floarea-soarelui, fructe etc.).

Perechile, în perioada de cuibărire, nu formează colonii. Sunt teritoriale în general în perioada cuibăririi, dar territorialitatea se poate manifesta în unele cazuri pe toată perioada anului atât la perechi, cât și în cazul indivizilor izolați.

Perechile sunt monogame. Deși nu este o specie colonială, uneori cuiburile pot fi destul de apropiate, formând niște „colonii laxe”. Perechile de ciori își amenajează sau își reamenajează anual cuiburile în arbori izolați și înalte. Cuiburile sunt construite din crengi împletite și căptușite cu material vegetal, paie, pene sau lână. Perioada de cuibărire începe pe la mijlocul lunii martie, în funcție de condițiile meteorologice, în luna aprilie în nordul arealului sau în februarie în sudul extrem al arealului de distribuție. Femela depune 2-7 ouă pe care le incubează singură timp de 18-20 de zile. Puii sunt nidicolii și sunt hrăniți la cuib de către ambii părinți timp de 28-30 de zile.

AMENINȚĂRI

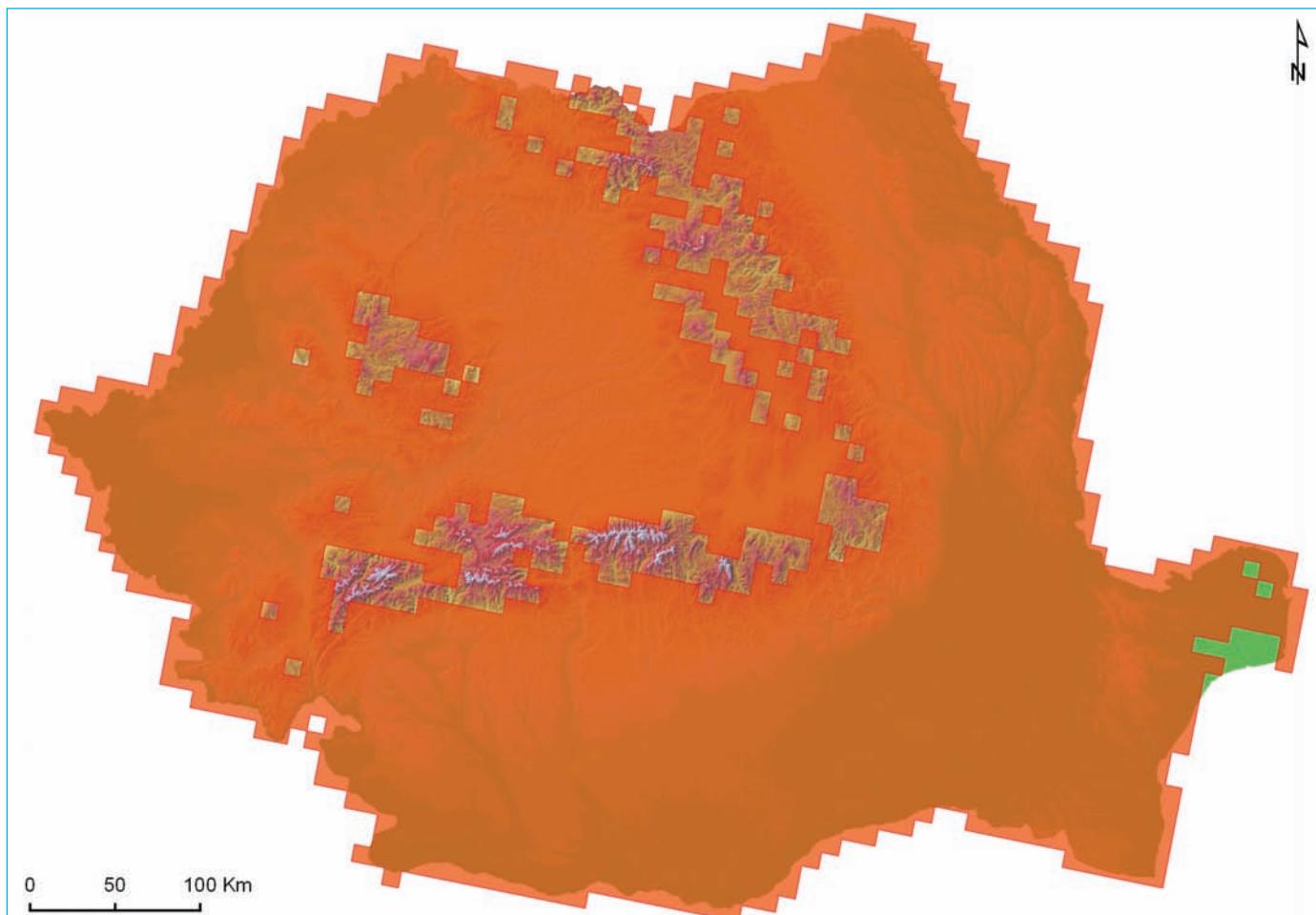
- Contaminarea prin produse agricole.
- Alterarea și pierderea de habitat cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul vânătoriei în timpul perioadei de reproducere.
- Efectul altor activități antropogene.
- Amenințări provocate de structuri și clădiri din afara localităților.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pășiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente.
- Regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciilor, evitarea folosirii lor în perioadele critice, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere.
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere.
- Stoparea distrugerii cuiburilor.
- Limitarea vânătoriei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la biologia speciei, inclusiv a parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CORB - COMMON RAVEN

Corvus corax

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Corvidae

GENUL: Corvus

SPECIA: Corvus corax

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Specia este foarte larg răspândită pe glob, fiind prezentă în Eurasia, America Centrală și de Nord, în întreaga regiune holarctică până în regiunea arctică. Este de asemenea prezentă în deșerturile din Africa de Nord și în insulele din Oceanul Pacific.

POPULAȚIE

Pentru Europa, întreaga populație cuibăritoare este apreciată ca având valori între 450.000 și 970.000 de perechi cuibăritoare, cunoscând o evoluție în ușoară creștere. Țări cu efective mari sunt Rusia, Spania, Ucraina, România, Norvegia, Belarus și Marea Britanie. Pentru România, populația estimată este de 27.000-55.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Corbul este o pasăre sedentară, care în iernile mai grele coboară din înălțimile montane spre zonele mai joase, unde își poate găsi hrana mai ușor. Păsările din regiunea arctică migrează pentru iernare spre sud. O dispersie pe scară locală se poate întâlni la toate populațiile, inclusiv la cele sedentare. Păsările din regiuni mai reci, cum ar fi Himalaya și Groenlanda, au în general o taie mai mare, în timp ce cele din regiunile mai calde sunt de dimensiuni mai mici. În Tibet au fost înregistrate exemplare la înălțimi de până la 5.000 m, iar pe muntele Everest specia a fost identificată la o altitudine maximă de 6.350 m. Cei mai mulți corbi preferă pentru cuibărit și hrănire zonele împădurite, cu întinderi mari de terenuri deschise aflate în apropiere sau regiuni de coastă. În unele zone cu densitate mare a populației umane, specia poate fi văzută cuibăind chiar în așezările umane, profitând astfel de o sursă abundentă de hrănă. Durata de viață este de 10-15 ani în sălbăticie, cu toate că unele exemplare au fost înregistrate având o durată de viață de până la 40 de ani. Păsările tinere pot călători în stoluri, dar mai târziu își vor stabili propriul teritoriu. Pe perioada iernii pot fi obser-

vați deseori adunați în grupuri destul de mari. Se deplasează cu bătăi puternice de aripi, care produc un sunet caracteristic. Planează mai des decât restul ciorilor.

Dieta speciei este una oportunistă. Regimul de hrănă de tip omnivor asigură identificarea ușoară a surselor de hrănă, care pot fi reprezentate de insecte, cereale, fructe, animale mici (mamifere și păsări mici, broaște, șopârle), ouă și pui de păsări, leșuri sau resturi alimentare din gunoie.

Este o specie monogamă, perechea păstrându-se pe toată durata vieții. Pot fi văzuți în perechi chiar și în afara perioadei de împerechere, care la această specie începe în luna februarie. Perechea execută zboruri nuptiale acrobatice și spectaculoase, apărându-și foarte bine teritoriul de cuibărit de alți corbi. Cuibul este construit în partea superioară a coronamentului unor arbori bătrâni sau pe stânci, în zone greu accesibile. Este realizat din mai multe rânduri de crengi împletește, consolidate apoi cu nămol și căptușite cu păr,

lână și alte materiale moi. O pereche poate folosi ană la rând același cuib, pe care îl consolidează în fiecare perioadă de cuibărit. Pe perioada cloctitului femela este hrănătă de către mascul, care păzește și cuibul. Ea nu poate pleca de pe cuibar, deoarece temperatura scăzută ar determina deteriorarea pontei, care este cloacă încă de la depunerea primului ou. Perioada de incubație este de 21 de zile, puncta fiind formată din 4-6 ouă albastru-verzui, care sunt depuse câte unul pe zi. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți și părăsesc cuibul după 40 de zile de la eclozare, însă ei sunt dependenți de hrana găsită de către părinți până la 60 de zile.

AMENINȚĂRI

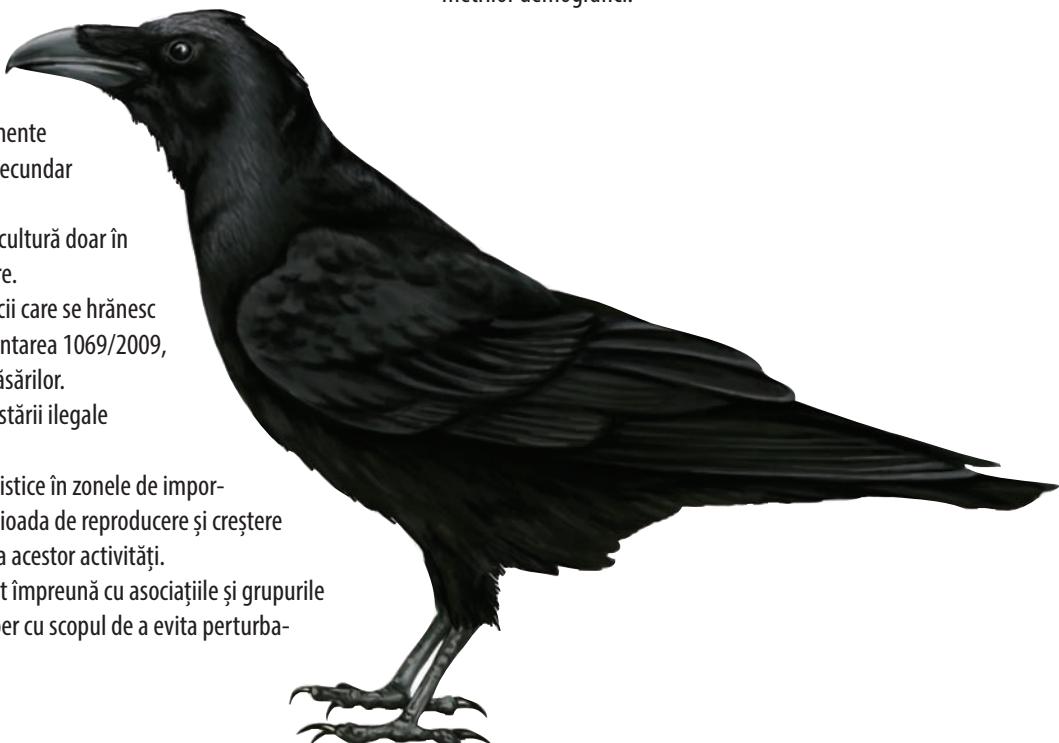
- Pierderea și alterarea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură, vânătoare și de alte activități antropice.
- Alterarea resurselor trofice.
- Managementul neadecvat al carierelor.
- Utilizarea ilegală a otrăvurilor.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

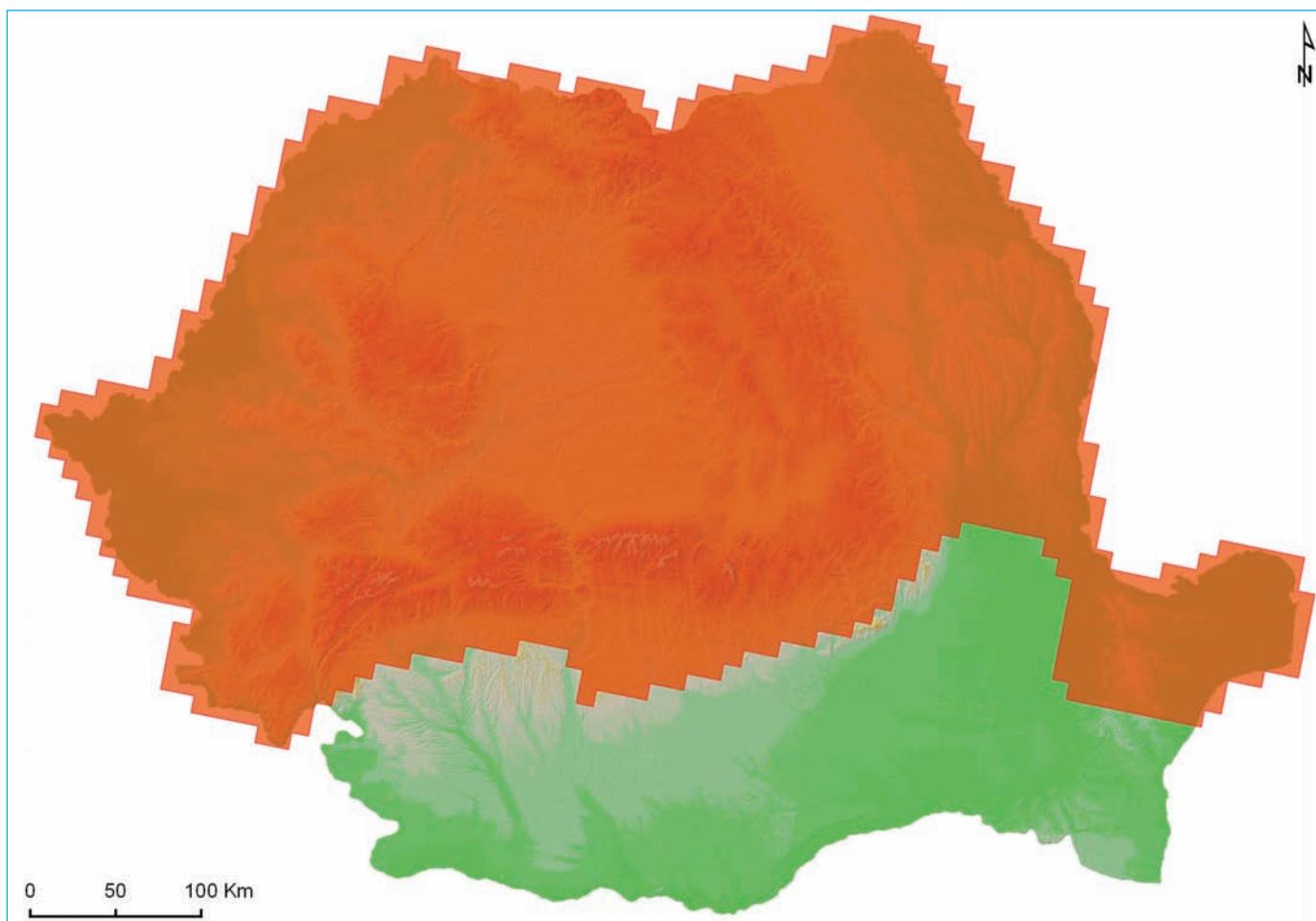
- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere.
- Evitarea erbicidelor puternice, care reduc diversitatea speciilor hrănă și bioacumularea acestor tratamente agricole ce cauzează în mod secundar otrăvirea păsărilor.
- Limitarea activităților de silvicultură doar în afara perioadei de reproducere.
- Asigurarea hranei pentru specii care se hrănesc cu hoituri, bazată pe reglementarea 1069/2009, în urma evaluării densității păsărilor.
- Eliminarea vânătorii și a devastării ilegale a cuiburilor.
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creștere a puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile implicate în sporturi în aer liber cu scopul de a evita perturba-

rea păsărilor.

- Interzicerea construirii de parcuri eoliene în apropierea zonelor de reproducere sau de hrănire și în zonele intens folosite de către păsări.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la biologia speciei, inclusiv a parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

GRAUR - COMMON STARLING

Sturnus vulgaris

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sturnidae

GENUL: *Sturnus*

SPECIA: *Sturnus vulgaris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
		■					■	
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
		■		LC				

DISTRIBUȚIE

Este o specie larg răspândită în emisfera nordică. Originară din Eurasia, este întâlnită în toată Europa, Africa de Nord (din Maroc până în Egipt), India (în special în nord, dar se extinde în mod constant spre sud), Nepal, Orientul Mijlociu, inclusiv Siria, Iran, Irak și nord-vestul Chinei.

Graurii din sudul și vestul Europei și la sud de paralela 40 sunt predominant sedentari. Populațiile nordice din regiunile cu iarnă aspră migrează. Astfel, un număr mare de păsări din nordul Europei iernează în Rusia și Ucraina și migrează spre sud-vest și sud-est. În America de Nord, populațiile nordice migrează toamna din Canada spre sud-vestul Statelor Unite.

POPULAȚIE

Populația europeană de grauri a fost estimată la aproximativ 23.000.000-56.000.000 de perechi cuibăritoare. Tendința populațiilor este dificil de determinat, deoarece unele populații sunt în creștere, în timp ce altele sunt în scădere. În țara noastră efectivul a fost estimat la 1.500.000-3.000.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Graurii preferă zonele antropice urbane sau sub-urbane, unde structurile artificiale și copacii le oferă locuri de cuibărit. Păsările se hrănesc de obicei în zone ierboase, cum ar fi terenuri agricole, pășuni, terenuri de sport sau aerodromuri, cazuri în care iarba scurtă face posibilă hrănirea. În afara localităților, preferă pădurile deschise cu arbori bătrâni și scorburăși. Capacitatea lor de a se adapta la o mare varietate de habitate le-a permis să se disperseze și să se stabilească în diverse locuri din lume, astfel încât specia este prezentă într-o gamă foarte largă de habitate, din zone umede de coastă la păduri alpine, unde ajunge la peste 1.900 m altitudine. Graurul este o pasare foarte gregară, mai ales toamna și iarna. Stolurile sunt de dimensiuni foarte variabile și zgomotoase, aceasta având rol în apărarea împotriva atacurilor prădătorilor. Ele execută

mișcări de extindere și contractare cu schimbarea permanentă a formei; mișcarea unui individ în stol este determinată de mișcările efectuate de vecinii săi cei mai apropiati. Unele stoluri pot ajunge în mod excepțional până la 1,5 milioane de păsări, putând crea în centrele orașelor probleme cu excrementele lor. Pentru a se curăța de paraziți, graurii folosesc acidul formic al furnicilor pe care îl răspândesc pe pene cu ajutorul ciocului. Atinge în libertate longevitatea maximă de 22 de ani și 9 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

În mare măsură sunt păsări insectivore și au o gamă largă de insecte cu care se hrănesc: păianjeni, muște, molii, libelule, lăcuste, tricoptere, gândaci, albine, viespi, furnici etc. O altă sursă de hrană este reprezentată de râme, melci și chiar vertebratele mici, cum ar fi broaște și șopârle. Pot consuma și cereale, semințe, fructe, nectar și deșeuri alimentare. Graurii care au perioade fără acces la hrană, sau există o reducere a orelor de lumină disponibile pentru hrănire, compensează

ză acest deficit cu creșterea masei corpului lor prin depunerea de grăsime.

Este o specie monogamă, care cuibărește începând cu luna aprilie în cavități diverse, precum scorburi, fisuri în pietre, iar în localități folosește orice adăpost închis găsește (fisuri în ziduri, sub acoperișuri, în hornuri etc.). Depun 2 ponte pe an, a căte 3-7 ouă fiecare, de culoare albastru-deschis, cu dimensiunea de 26,5 x 34,5 mm. Cei doi parteneri cloresc cu schimbul, perioada de incubare fiind de 12-14 zile. Puii sunt îngrijiti de către ambii părinți timp de 3 săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Vânaterea și braconajul.

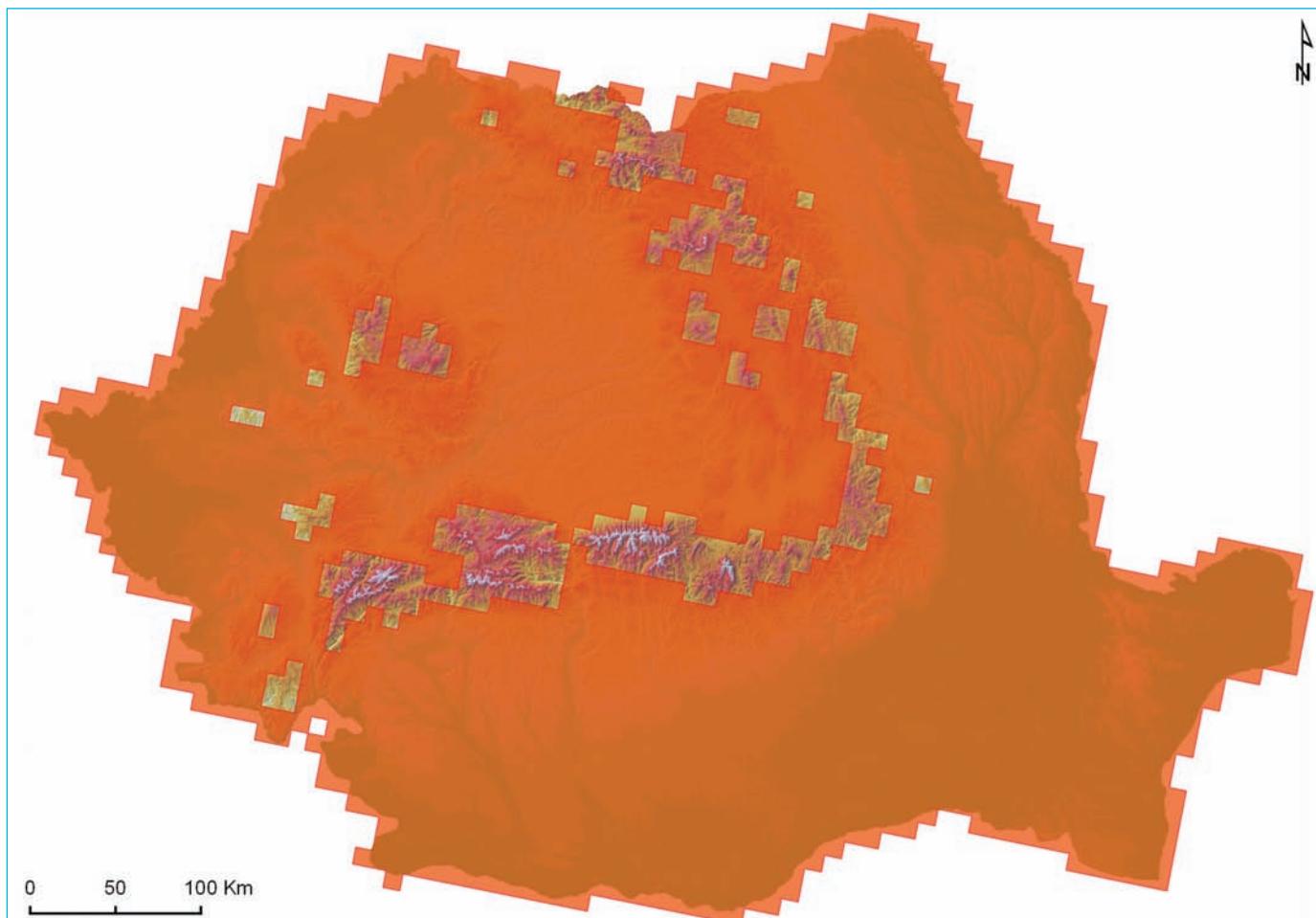
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă trebuie aplicată pe terenurile de reproducere numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pășiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea a cel puțin 30 de copaci/ha pentru cuibărire în scorbură acestora (se iau în considerare starea de degradare, diametrul, prezența scorburilor și specia arborelui).
- Stoparea vânătoriei și controlul braconajului.
- Instalarea cuiburilor artificiale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

LĂCUSTAR - ROSY STARLING

Sturnus roseus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Sturnidae

GENUL: Pastor

SPECIA: Pastor roseus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
	■		■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Lăcustarul este un vizitator de vară larg răspândit în sud-estul Europei, dar mare parte din arealul său cuibăritor este localizat în Asia vestică, în special în zona Kazahstan, Uzbekistan și Turkmenistan. În sud arealul se întinde până la Afganistan, iar în est până în China și Mongolia. Este o specie puternic migratoare, care iernează în India și Sri Lanka, în acest sezon depășind ca număr alte specii de grauri din zonele respective.

POPULAȚIE

Populația cuibăritoare din Europa este aproximativ la 58.000-210.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă mai puțin de jumătate din populația totală a speciei. În perioada 1970–1990 populația speciei a fost stabilă, însă în perioada 1990–2000 a înregistrat fluctuații importante. În ansamblu specia are un trend stabil.

În România populația cuibăritoare este estimată a fi cuprinsă între 250 și 24.000 perechi, cele mai importante efective înregistrându-se în Armenia și Rusia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Lăcustarul este o specie caracteristică zonelor deschise, stepice și zonelor cu câmpuri agricole întinse. Se poate întâlni și în semideserturi și pe pajiști mediteraneene joase. Mișcările populational sunt guvernate în principal de absența/prezența hranei. În anii cu hrană bogată își poate extinde mult arealul, ajungând și până în Franța sau Marea Britanie. La fel ca și graurul (*Sturnus vulgaris*), este o specie colonială și puternic gregară, formând stoluri mari mai ales în timpul iernii. Longevitatea medie a speciei este de 11 ani. Atinge maturitatea sexuală un an.

Lăcustarul este o pasăre omnivoră, dar se hrănește în principal cu insecte gregare, concentrante în zone uscate, deschise, deseori aride, dar și în pajiști și terenuri pietroase. Din dieta sa fac parte în special lăcustele și cosăcii migratori, mai ales în perioada cuibăritului. În afara acestei perioade se mai hrănește și cu fructe precum

dude și struguri ori semințe. De obicei insectele sunt prinse în zbor, dar se hrănește și la sol, moment în care manifestă un comportament tipic: în timp ce grupul se deplasează într-o direcție, cele din spate merg în fața stolului, ajungând treptat iar la coada acestuia, moment în care pleacă din nou în față. Astfel, întreg stolul se deplasează pe sol hrăniindu-se, asemenea unui cilindru care se rotește. Cuibul este poziționat într-o gaură printre piatra, grohotiș, crăpături ale stâncilor, sub traverse de cale ferată, sub acoperișuri, în cuburi de lăstun de mal ori în scorburi, în special de salcie. Realizează colonii care pot ajunge până la câteva

mii de perechi. În amplasarea cuibului păsările țin cont de accesul direct la apă, însă nu sunt dependente de zone umede sau de cele costiere. Cuibul este construit din rămurele, rădăcini sau iarbă și este căptușit la interior cu fire fine de iarbă, pelin, frunze uscate, păr și pene. Perechea poate folosi mai mulți ani același teritoriu de cuibărit și chiar același cuib. Femela depune 3-6 ouă de culoare albastru-verzui pal, în perioada mai-iunie. Incubația este asigurată de ambii parteneri și durează 14-16 zile. După eclozare pupii rămân încă aproximativ 24 de zile la cuib, unde sunt hrăniți de ambii părinți.

AMENINȚĂRI

- Alterarea și pierderea habitatelor în urma activităților agricole sau a schimbării folosinței terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Efectul altor activități antropogene.

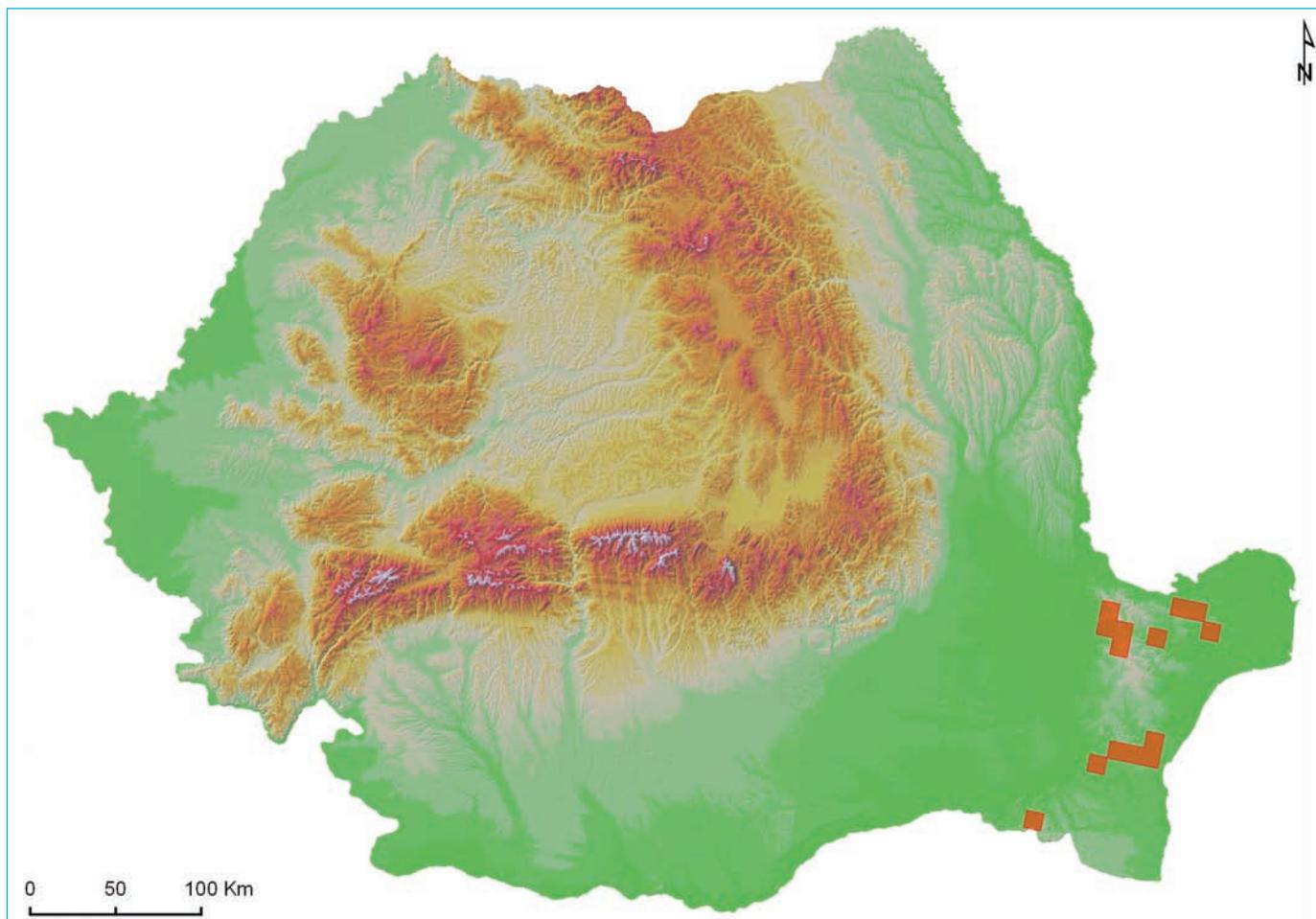
- Garantarea menținerii zonelor critice de reproducere a speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Împiedicarea creării terenurilor irrigate sau a schimbărilor majore, sau creșterea dimensiunii medii a acestor parcele.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente, evitarea folosirii lor în perioadele critice pentru specie, evitarea pulverizării aeriene în sezonul de reproducere; încurajarea agriculturii organice.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajisti spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VRABIE DE CASĂ - HOUSE SPARROW

Passer domesticus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Passeridae

GENUL: Passer

SPECIA: *Passer domesticus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC				

DISTRIBUȚIE

Este una dintre cele mai cunoscute și mai răspândite păsări, cu o arie de distribuție foarte vastă. În afară de Italia (unde este prezentă vrabia italiană) și de ținuturile nordice ale Scandinaviei, această specie trăiește în toată Europa. Prin numeroase subspecii este prezentă și în unele zone din Africa de Nord, Asia Centrală și de Sud-Vest. A fost introdusă și în America de Nord și de Sud, în Australia și în Africa de Sud.

POPULAȚIE

Este una dintre cele mai abundente și răspândite specii de păsări de pe glob. Populația care cuibărește în Europa numără între 63.000.000 și 130.000.000 de perechi. Efectivele din majoritatea țărilor sunt stable sau în creștere, însă în perioada 1990–2000 s-a înregistrat un declin numeric în multe țări europene, mai ales în Finlanda, Ucraina, Turcia, Danemarca, Franța și în Marea Britanie, astfel încât în ansamblu populația la nivel european este în scădere. Populația din România este considerată stabilă și cu efecte importante, fiind apreciată la 1.380.000-2.750.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Apariția vrabiei de casă este puternic legată de așezările omenești. Este o specie foarte adaptabilă, astfel încât putem întâlni reprezentanți ai speciei absolut oriunde trăiesc oameni; în cazuri excepționale, poate fi găsită atât în minele de cărbune, cât și pe terasele ultimelor etaje de zgârie-nori. În România preferă regiunile joase ale țării, dar urcă și în regiuni muntoase. Cuibărește cel mai des în orașe și sate sub țiglele de pe acoperișuri, în crăpături, rareori în arbori sau în apropierea localităților, pe terenuri arabile, în grădini și parcuri. Este o specie oportunistă și foarte sociabilă. Se strâng în stoluri mari, gălăgioase, chiar și juvenili din primul an hoinăresc în apropierea cuiburilor, în stoluri de dimensiuni variante. Atinge în libertate longevitatea maximă de 23 de ani. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an (masculul) sau 5 luni (femela). Caută hrana pe sol în stoluri mari. Consumă resturile alimentare ale omului și diferite semințe, iar puții sunt hrăniți în proporție de 80-90 % cu hrana de origine animală (în special insecte și păianjeni).

Cuibărește în cele mai diverse locuri; profită de

orice crăpătură sau mică incintă a clădirilor, intră în scorbură, sub țigle, pervazuri sau între crengile altor cuiburi mai mari, de exemplu, în cuiburile de barză (*Ciconia ciconia*). Foarte des, dacă sunt condiții favorabile de amplasare a cuiburilor, vrabia de casă realizează colonii mari. Această specie scoate deseori din cuiburile proprii alte specii de păsări. Construcția cuibului este începută de către mascul, fiind asistat ulterior de către femela cu care realizează o pereche. Ocupă frecvent cuiburile artificiale. Cuibul este construit din paie sau iarbă și este căptușit cu pene. Este o specie prolifică; o pereche depune 2-3, uneori 4 ponte într-un sezon de reproducere. Fiecare pontă este formată din 2-7 ouă albicioase, care sunt clocite de ambele sexe, deși femela stă mai mult pe cuib. Incubația durează 11-14 zile, iar puții părăsesc cuibul după 11-19 zile. Este o specie sedentară, rămâne în apropierea locului de cuibărit și în timpul iernii.

AMENINȚĂRI

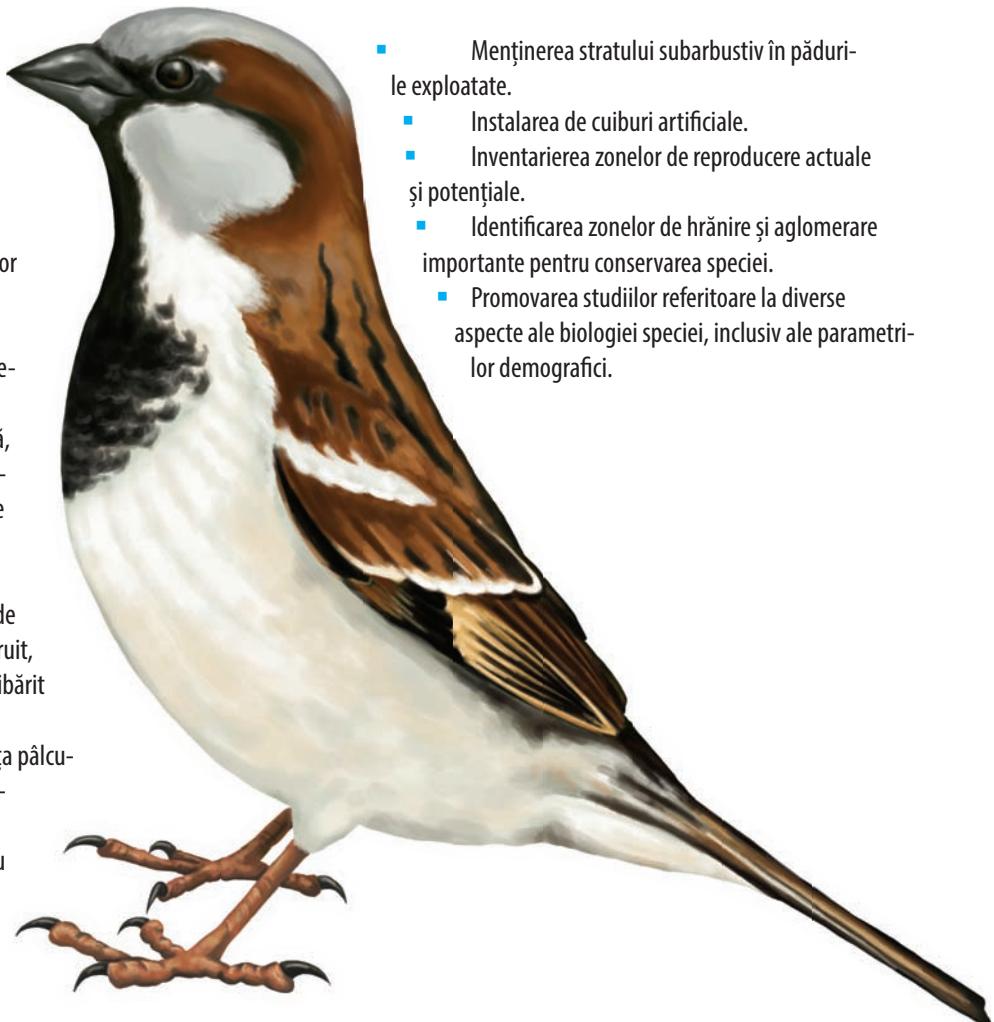
- Măsurile arhitecturale care împiedică amplasarea cuiburilor pe și în construcții.
- Parazitozele și bolile care se instalează

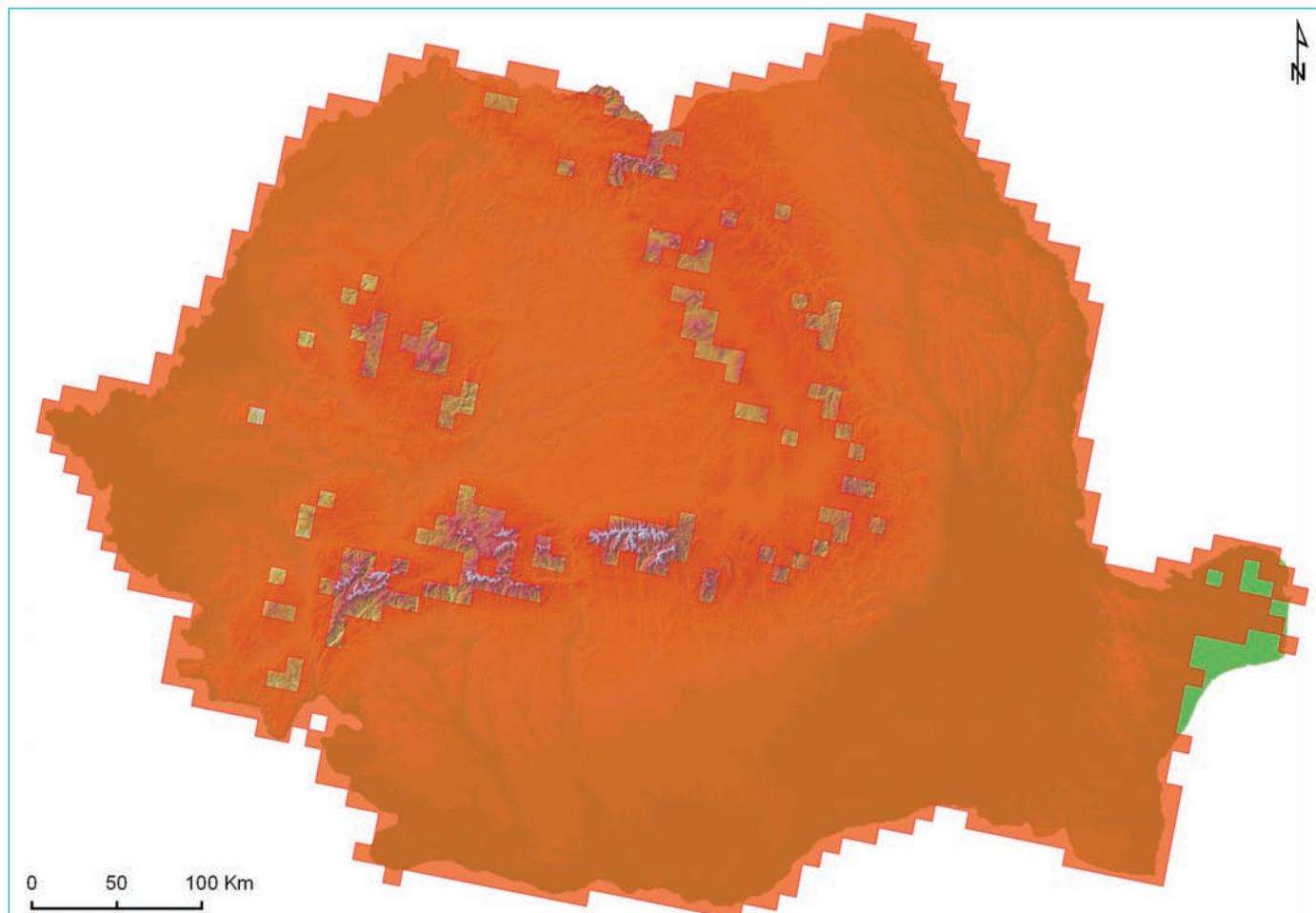
- în condițiile unor densități mari și igienizarea orașelor (în special înlăturarea susținută a resturilor alimentare).
- Contaminare prin produse agricole.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și a pașiștilor și interzicerea incendierii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Promovarea arhitecturii clădirilor care sunt compatibile cu specia și asigurarea locurilor de cuibărit în zonele în care de curând s-a construit, în cazul în care nu sunt alte alternative de cuibărit pentru păsările din aria urbană.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlciurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VRABIA NEGRICIOASĂ - SPANISH SPARROW

Passer hispaniolensis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Passeridae

GENUL: Passer

SPECIA: *Passer hispaniolensis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DP A1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

DISTRIBUȚIE

Vrabia negricioasă are un areal de distribuție relativ mare, care se întinde din Europa de Sud-Vest prin Asia Centrală și de Sud-Vest până în Africa de Nord. Preferă zonele mediteranee sau zonele de stepă și semidesert (în Asia). Populațiile din partea sudică a Europei de Vest și cele din Africa sunt sedentare, iar cele din Balcani și din Asia Centrală sunt migratoare. Cartierele de iernare se găsesc în Africa de Nord, în Oriental Apropiat și în Asia de Sud. Specia trăiește și în Insulele Capului Verde, Insulele Canare, Madeira și pe câteva insule din zona mediteraneană. În România este semnalată prezența câtorva colonii în Dobrogea și sporadic în sudul țării.

POPULAȚIE

Conform unor estimări, efectivul european al vrabiei negricioase reprezintă între 25% și 49% din efectivul global, ceea ce corespunde unui număr de 2.800.000-6.200.000 de perechi cui-băritoare. În perioada 1990–2000 s-a înregistrat o scădere a efectivelor în câteva țări, precum Grecia și Turcia, în timp ce majoritatea populațiilor europene au crescut numeric (Croatia,

Bulgaria, Spania și Rusia) sau au rămas stabile (Romania, Albania și Portugalia). Astfel, în ansamblu, populația europeană este în prezent considerată a fi stabilă. În România efectivul este estimat la 450.000-900.000 de perechi cui-băritoare și este, de asemenea, stabil.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în regiuni deschise, fără a fi legată de prezența localităților. Preferă pâlcurile de arbori, liniile de tufărișuri și aliniamente de copaci, în care realizează colonii mari. Asemănătoare cu vrabia de casă (*Passer domesticus*), această specie apare și în apropierea omului. Efectivele din țara noastră migrează, dar nu se știe precis unde; se bănuiește că își petrec iarna în nordul regiunii mediteraneene. Este o specie sociabilă, care se hrănește și migrează în stoluri. Atinge în libertate longevitatea maximă de 11 ani și 2 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an. Hrana vrabiei negricioase este foarte variată. Consumă alimente de origine vegetală și animală. Caută semințe pe sol, rupe mugurii și fructele necoapte de pe crengi; prinde insecte de pe

crengile tufelor și ale copacilor, dar le poate captura și urmărindu-le în zbor.

În regiunile unde specia este sedentară, perioada de cuibărit începe încă de la începutul lunii martie, iar la populațiile migratoare doar din luna mai. Este monogamă. Cuibărește în colonii care ajung până la sute de mii de cuiburi. Locul ales pentru construirea cuibului variază de la stâlpi electrici, tufișuri sau copaci și până la cavitați diverse în habitate stâncoase. Foarte frecvent sunt întâlnite colonii de cuiburi în partea inferioară a cuiburilor de berze din localitate. Cuibul este foarte masiv, construit din fân și paie și are o formă rotundă, intrarea fiind pe lateral. Ambii părinți participă la construirea cuibului, însă masculul are o contribuție substanțial mai mare decât femela. Depune de regulă 2, mai rar 3 pante formate din câte 3-7 ouă albe, pătate cu stropi gri-verzui, care sunt clocite mai mult de către femelă. Incubația se întinde pe durata a 11-13 zile, iar puii părăsesc cuibul după 11-15 zile, la creșterea puilor participând ambii părinți. În primele zile de viață puii sunt hrăniți numai cu insecte, treptat adulții introducând și produse vegetale în dieta lor (în special cereale).

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Contaminarea prin produse agricole.

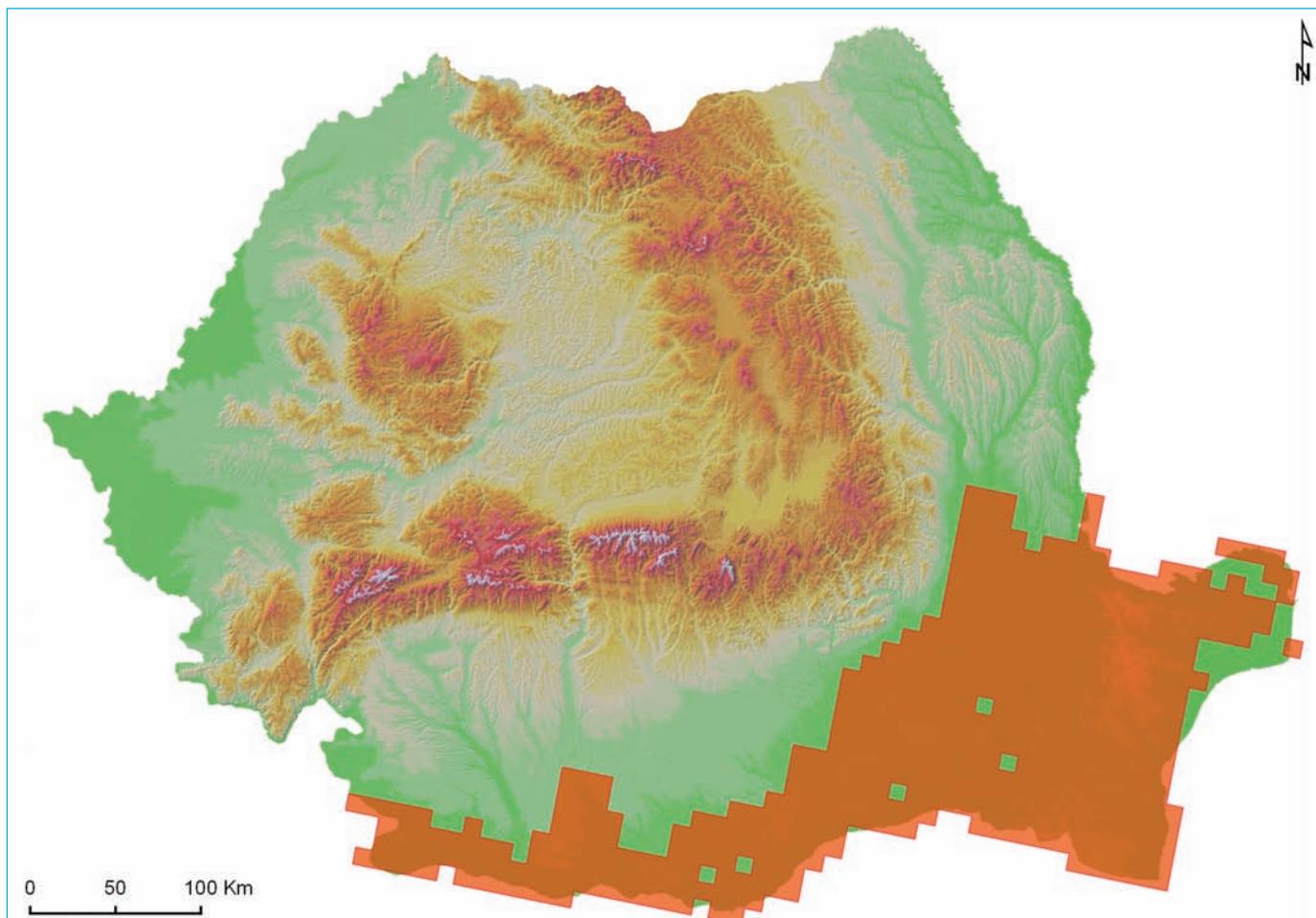
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendiilor acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

VRABIA DE CÂMP - EURASIAN TREE SPARROW

Passer montanus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Passeridae

GENUL: Passer

SPECIA: *Passer montanus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

DISTRIBUȚIE

Este răspândită în zona temperată a Europei și a Asiei de Sud-Est. A fost introdusă și în Statele Unite. Este o pasare sedentară, deși în timpul iernii unele populații se aglomerează în partea de sud-est a Europei. În România este frecventă în regiunile joase, urcând până în zonele mai înalte ale țării.

POPULAȚIE

La nivel european populația este stabilă, fiind estimată la un efectiv de 26.000.000-48.000.000 de perechi cuibăritoare, astfel Europa deține 25-49% din efectivul total estimat pe glob. În România mărimea populației este estimată la 1.400.000-2.800.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în interiorul așezărilor umane, pe terenuri arabile, în livezi, grădini sau parcuri. Este o specie sedentară, cu unele populații care sunt

parțial migratoare, migrațiile fiind pe distanțe scurte, uneori medii. În general populațiile din nordul Europei coboară spre sud în timpul iernii. În România este o pasare sedentară. Atinge în libertate longevitatea maximă de 13 ani și 1 lună. Ajunge la maturitatea sexuală la vîrstă de un an.

Caută hrana pe sol, deseori în stoluri mixte, împreună cu vrăbiile de casă. Are două strategii de hrănire în cadrul stolului: unii indivizi caută hrana activ în timp ce alții sunt oportuniști, așteptând ocazia să profite din sursa de hrănă găsită de ceilalți. Are un regim omnivor, consumând diverse specii de insecte, melci, păianjeni, viermi, semințe, fructe, resturi alimentare etc. Este o specie monogamă, la care se întâlnesc destul de frecvent fenomenul de promiscuitate, în care partenerii de cuibărit se împerechează și cu alte exemplare. Cuibărește între crengile copacilor, în cuiburi sferice, dar poate cuibări cu succes și în scorbură ori crăpăturile din zidurile

construcțiilor. Ocupă frecvent și cuiburile artificiale și scoate din propriile cuiburi alte specii, precum lăstunii de casă (*Delichon urbica*), lăstunii de mal (*Riparia riparia*), rândunicile (*Hirundo rustica*) sau prigoriile (*Merops apiaster*). Își face cuib și în partea inferioară a cuiburilor mai mari, precum sunt cele de barză albă (*Ciconia ciconia*), stârc cenușiu (*Ardea cinerea*), codalb (*Haliaetus albicilla*) etc. Realizează colonii acolo unde există suficiente spații de cuibărit. O pereche depune două sau chiar trei ponte într-un sezon de reproducere dintr-un an, care sunt compuse din 3-7 ouă de culoare alb murdar cu pete cafenii până la brun. Dimensiunea medie a unui ou este de 20 x 14 mm. Prima pontă este depusă în luna aprilie. Incubația durează 12-14 zile. Clocesc atât femela, cât și masculul, acesta din urmă stând pe ouă mai mult în timpul zilei. Juvenilii sunt hrăniți intens de ambii părinți până la vîrstă de 15-18 zile, când părăsesc cuibul.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.
- Contaminarea prin produse agricole.

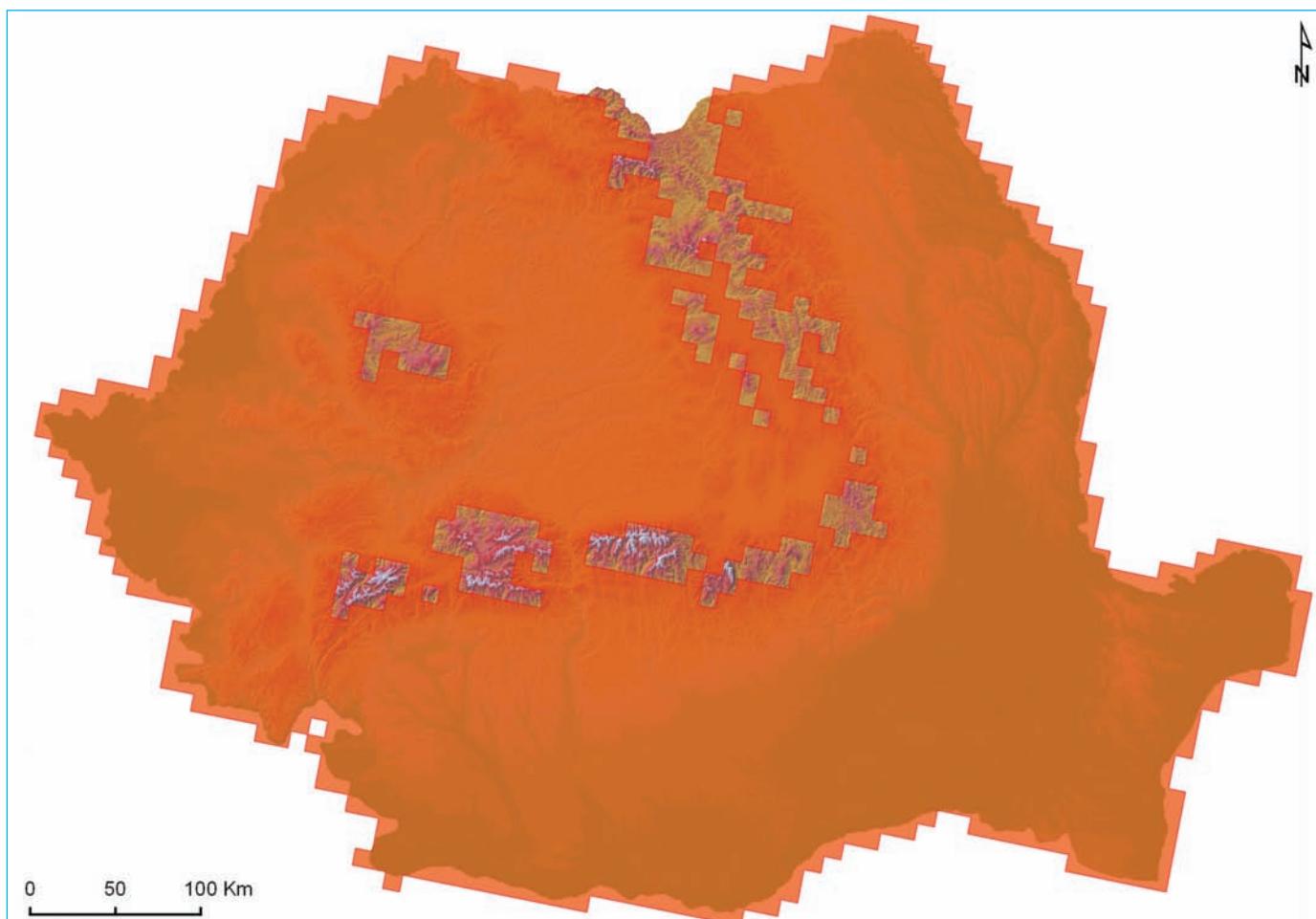
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise agricole.
- Menținerea miriștilor și a pajiștilor și interzicerea incendierii acestora.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Interzicerea distrugerii cuiburilor ocupate sau a locurilor de cuibărit.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CINTEZĂ - EURASIAN CHAFFINCH

Fringilla coelebs

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Fringilla*

SPECIA: *Fringilla coelebs*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Această specie este foarte larg răspândită, arealul ei întinzându-se în Europa, Africa de Nord și Asia de Sud-Vest, având mai multe forme insulare distincte. Colonizând Insulele Canare, a dat naștere la specii endemice. În Tenerife și Gran Canaria, cîntea comună a colonizat de două ori, rezultând o nouă specie; în restul Insulelor Canare există câte o singură specie pe fiecare insulă. Specia a fost introdusă din Marea Britanie într-o serie de teritorii (colonii) în secolele trecute. În Noua Zeelandă cîntea este o specie comună. În Africa de Sud există, de asemenea, o populație cuibăritoare foarte mică.

În România este răspândită din ținuturile cele mai joase ale Dobrogei, în pădurile de sălcii din Delta Dunării, urcând până în jenepenișurile din zona montană.

POPULAȚIE

La nivel european, populația este stabilă, fiind estimată la un efectiv de 130.000.000-240.000.000 de perechi cuibăritoare. Astfel, Europa deține 50-74% din efectivul total esti-

mat pe glob. În țara noastră, efectivul acestei specii a fost estimat la 4.000.000-8.000.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia este parțial migratoare în Romania. Femelele și juvenilii migrează în sezonul rece spre sud-vestul Asiei și regiunile nord-estice ale Africii, fiind urmați de o parte din masculi. Aceștia sunt în general sedentari, putând fi întâlniți în regiunile joase chiar și iarna. Exemplarele văzute la noi pe timpul iernii pot proveni și din populațiile care au cuibărit în regiunile nordice. Fenomenul se datorează avantajului pe care îl au masculii prin sedentarismul în apropierea locurilor de cuibărit. Exemplarele de la noi se retrag pentru a ierna cel mai probabil în Peninsula Balcanică ori în Italia. Au un cântec melodios, repetat în serii; specia prezintă „dialecte” regionale chiar și pe teritoriul României. Longevitatea maximă a speciei în libertate este de 14 ani. Hrana de bază o constituie semințele de diverse specii de plante și fructele de pădure. Puii sunt hrăniți îndeosebi cu nevertebrate de talie mică,

printre care predomină insectele. Pentru digestie, sunt ingerate grăuncioare fine de nisip. Construiesc un cuib în formă de cupă adâncă, lipit de scoarța crăcilor groase, de obicei la intersecția a două ramuri. Este construit din rădăcini mici, scoarță de copac și paie; la exterior este mascat cu mușchi și licheni, iar în interior este căptușit cu pene. Punta depusă din luna aprilie este cloacă numai de femelă, în tot acest timp masculul hrănind femela la cuib. Ouăle sunt număr de 4-5 (3-7 în funcție de regiune) și au o culoare verde-albăstruie, prezentând pete roșcate. Perioada de incubație durează 12-14 zile. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți. În funcție de abundența hranei, o pereche poate depune 2 sau chiar 3 ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Perturbarea cauzată de silvicultură.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

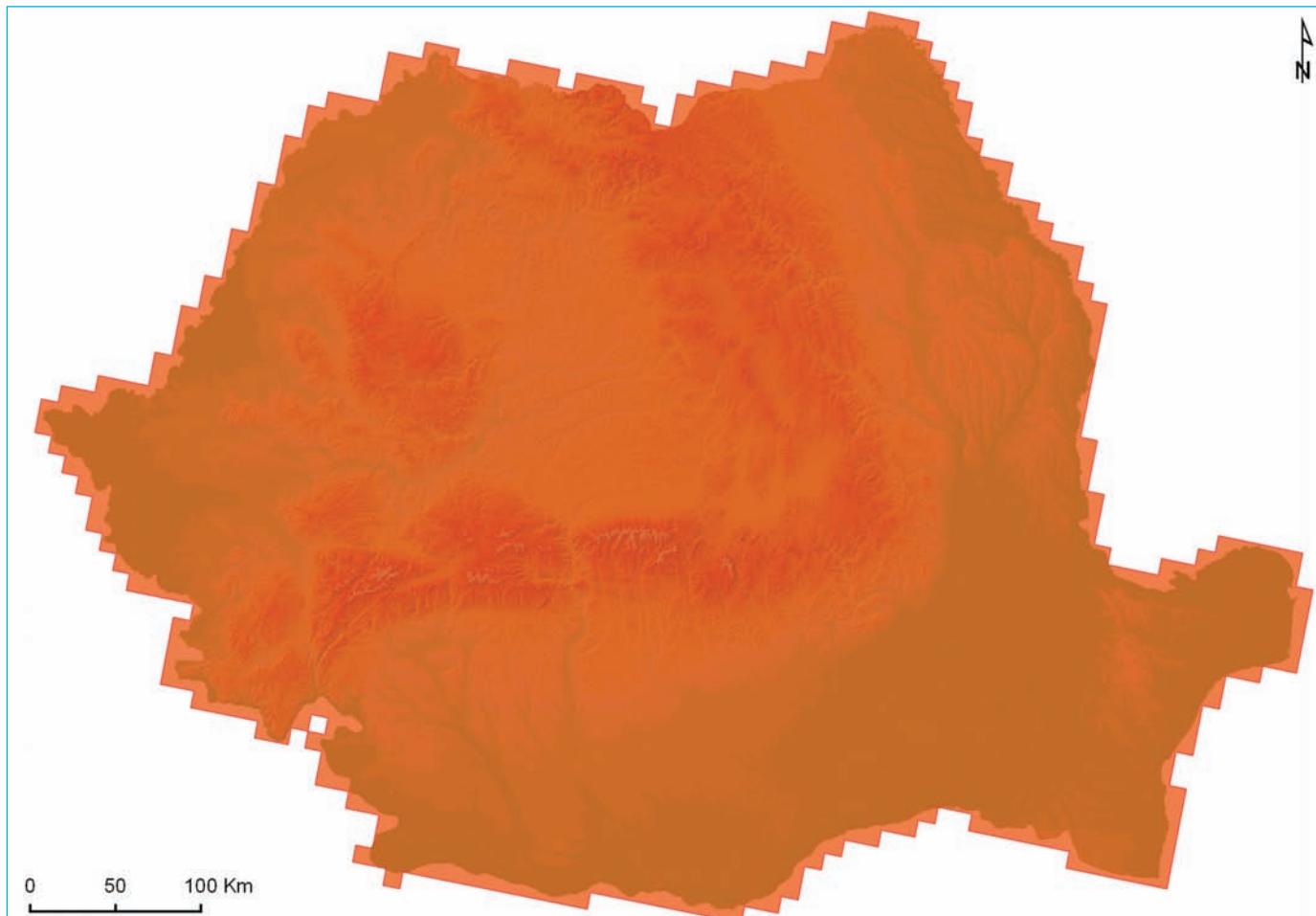
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și de reproducere a speciei.
- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusivând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Interzicerea realizării noilor infrastructuri liniare care fragmentează habitatele de pădure.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.
- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Reducerea folosirii insecticidelor în silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CĂNĂRAŞ - EUROPEAN SERIN

Serinus serinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: Serinus

SPECIA: Serinus serinus

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Aria de răspândire a cănărașului cuprinde Europa, până la nivelul munților Urali (fără a include zonele nordice), Grecia, parțial Asia Mică, Cipru și insulele din Marea Mediterană, nord-vestul Africii și izolat nordul Africii. O parte din populațiile nordice migrează în nordul Africii sau în sudul Europei.

POPULAȚIE

În Europa populația cuibăritoare este estimată la 8.300.000-20.000.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 75-94% din efectivul global al speciei. Populația a înregistrat o ușoară creștere între 1970 și 1990. Deși în unele țări (Franța și Malta) s-a înregistrat un ușor declin numeric, populațiile din celelalte state europene au fost stabile sau au crescut în perioada 1990-2000 (inclusiv populația-cheie din Spania), astfel că, pe ansamblu, specia este evaluată în prezent ca fiind stabilă și sigură. Populația speciei din România este importantă la nivel european și este estimată la 60.000-120.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cănărașul este o pasare frecventă în păduri de conifere, liziere sau livezi, dar și în grădinile și parcurile localităților, acolo unde sunt plantați arbori de conifere. Este o specie vulnerabilă la climatul umed și răcoros, de aceea preferă altitudinile joase, doar în partea sudică a arealului urcând până în zona subalpină. Atinge în libertate longevitatea maximă de 13 ani și 4 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an. Regimul alimentar al cănărașului este format în mare parte din diverse semințe, predominând cele de molid, dar consumând și semințe de tuia, larice, mestecăń, arin, ulm, dud, cânepă, urzică, ștevie, măcriș și alte semințe de buruieni. În special în timpul cuibăritului dieta este completată de nevertebrate, acestea predominând în hrana adusă puiilor la cuib. În timpul iernii se asociază deseori în stoluri mari, mixte, împreună cu alte specii consumatoare de semințe. Poate fi observat frecvent la hrănitoarele instalate în anotimpul rece.

Cuibărește de obicei în perioada aprilie–iulie, în arbori de diferite specii (preferând coniferele), la

o înălțime cuprinsă de obicei între 1,5 și 6 m de la sol. Cuibul este compact și mic, fiind construit de femelă la furca dintre două ramuri, folosind rămurele, ierburi, fire subțiri de rădăcini sau mușchi. Pe interior este căptușit cu puf de diverse plante, păr, lână și pene. O pereche depune două ponte pe an, prima în aprilie-mai, formată din 4-5 ouă, a doua în lunile iunie-iulie, formată din mai puține ouă (3-4). Ouăle sunt de culoare albăstrui-pal, uneori verzui-pal, cu puține pete și dungi ruginii. Femela clocește singură timp de 13 zile, fiind înlocuită de mascul doar temporar. Puii părăsesc cuibul după 12-16 zile, în funcție de abundența hranei găsite de părinți, după care ies din cuib și depind de mâncarea adusă de părinți încă 7-9 zile.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

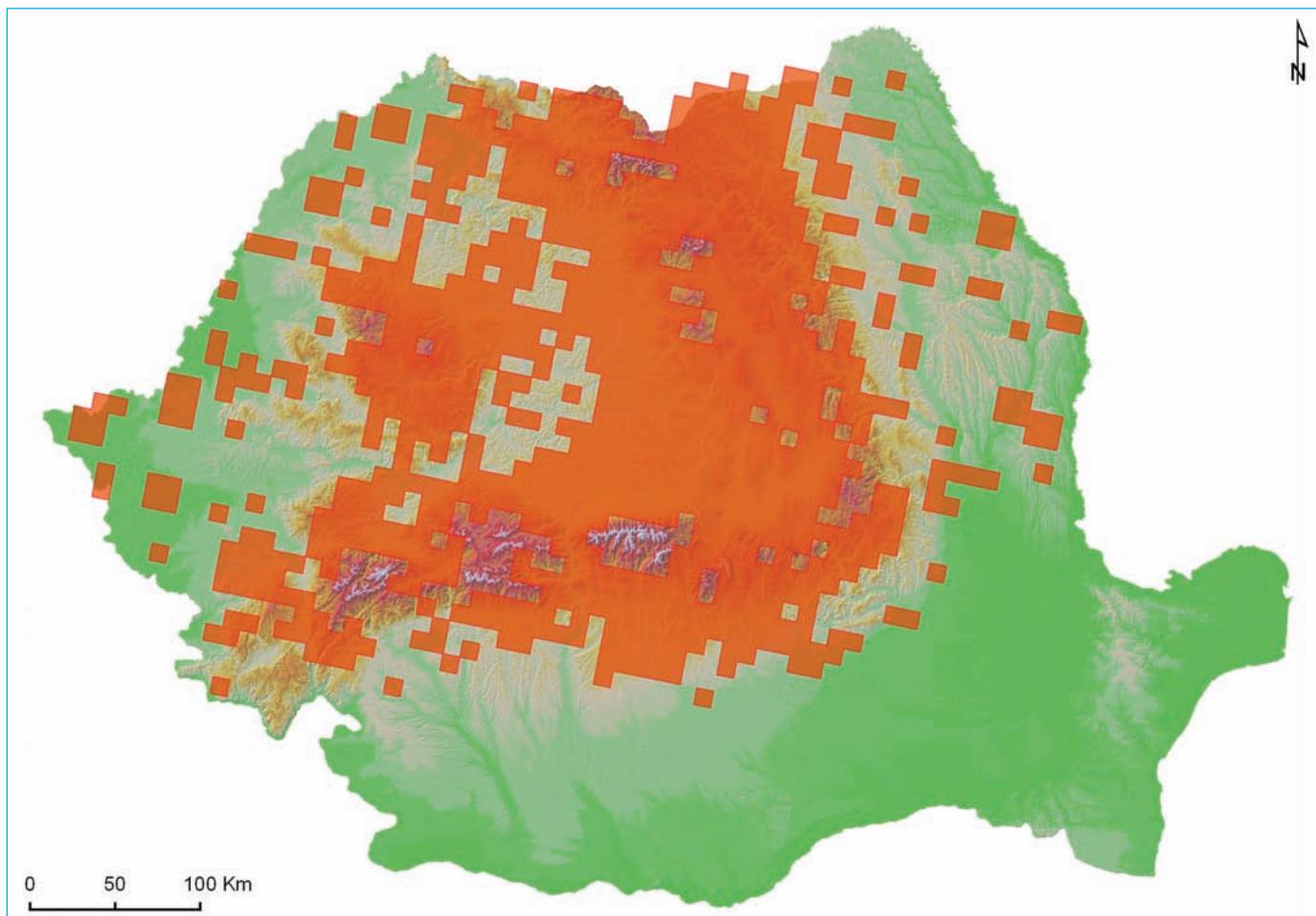
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturarea ei în perioadele critice.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducerea speciei este

avizată de administrația ariei protejate.

- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native de conifere.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FLORINTE - EUROPEAN GREENFINCH

Carduelis chloris (Chloris chloris)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Carduelis*

SPECIA: *Carduelis chloris*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Florintele este o specie politipică care prin subspeciile sale ocupă un areal de răspândire foarte vast, cuprinzând Europa, la est de Marea Neagră, la vestul și sudul Mării Caspice, lacul Aral, insulele din Marea Mediterană, Asia Mică, parțial coasta de est a Mediteranei, nord-vestul Africii, sud-estul Australiei, Noua Zeelandă și insular în sud-sud-estul Americii de Sud. Iernează în nordul Africii până la pustiul Sahara.

POPULAȚIE

În Europa populația cuibăritoare este estimată la un număr de 14.000.000-32.000.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând astfel 75-94% din efectivul global al speciei.

Populația speciei din România este importantă la nivel european și este estimată la 300.000-600.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o pasăre destul de comună în regiunile deschise cu arbori și tufe, în grădini și parcuri, liziere de pădure, pâlcuri de arbori, dar și în interiorul localităților. Preferă zonele joase, în general putând fi întâlnită până la altitudinea de 1.400 m, în zone cu climă boreală, temperată sau mediteraneană.

Regimul alimentar al florintelui este format dintr-o mare varietate de semințe (uneori de mari dimensiuni) ale plantelor din flora spontană, de cereale și de semințe ale unor copaci sau tușiuri. În timpul cuibăritului consumă mai mult nevertebrate.

Cuibărește de obicei în perioada aprilie-iunie, uneori din martie până în iulie, în arbori de diferite specii, la o înălțime cuprinsă între 1,5 și 4 m, fiind identificate cuiburi chiar și la 20 m de sol. Cuibul este construit de femelă din ierburi, fire subțiri de rădăcini, rămurele sau mușchi și este căptușit cu fibre vegetale subțiri, păr și pene.

Depune două ponte pe an, prima în aprilie, a doua în iunie. Fiecare pontă este formată din 4-6 ouă, mai rar 3-7. Ouăle au culoarea alb-albăstrui și sunt clocite numai de către femelă. Prima pontă este clocită timp de 13-14 zile, iar la cea de-a doua timpul se scurtează la 12 zile. Puii deschid ochii după 7 zile de la eclozare, timp în care sunt acoperiți și îngrijiti de către femelă. Ei continuă să fie hrăniți de către părinti și devin complet independenti de aceștia după 33 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

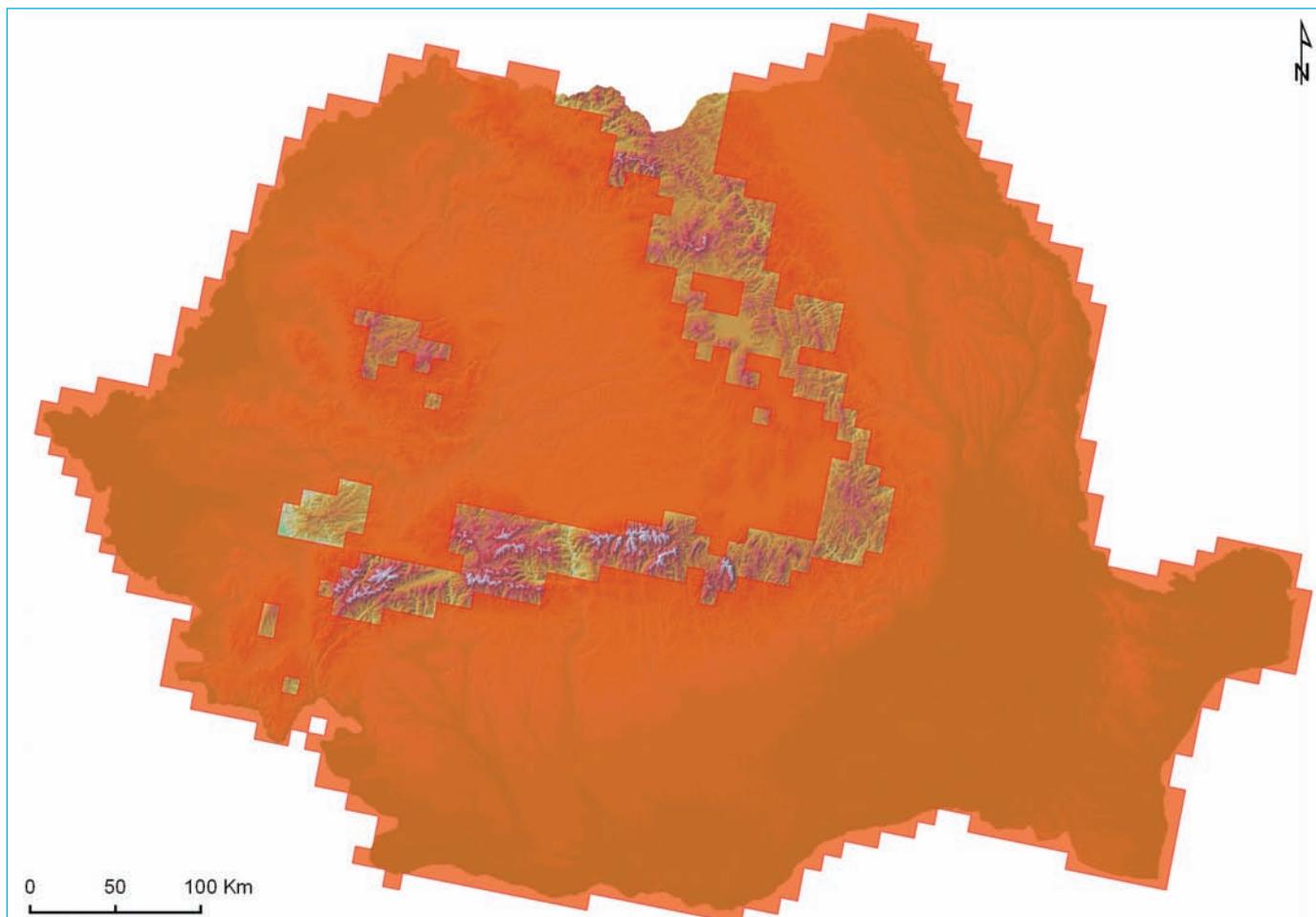
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene, precum colectarea exemplarelor ca păsări ornamentale și comerțul ilegal.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducere, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatații.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul comerțului ilegal cu exemplare din această specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

STICLETE - EUROPEAN GOLDFINCH

Carduelis carduelis

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Carduelis*

SPECIA: *Carduelis carduelis*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Sticletele este răspândit începând din Europa Occidentală până în regiunile centrale ale Sibiriei, în Africa de Nord, Asia Centrală, Asia de Sud-Vest, Australia, Noua Zeelandă și în unele insule din Oceania, unde a pătruns prin intervenție antropică.

Fiind o specie politipică, se disting următoarele subspecii care au distribuție diferită: *C.c. carduelis* în Europa, *C.c. balcanica* în Peninsula Balcanică, *C.c. brevirostris* în Crimeea, *C.c. britannina* în Marea Britanie, *C.c. loundoni* în Azerbaidjan și Iran, *C.c. mayor* în munții Ural și Altai, *C.c. niediecki* în Oriental Mijlociu, Cipru, Rodos, *C.c. parva* în Peninsula Iberică, nordul Africii, insulele Azore și Canare, *C.c. tschudii* în sudul Italiei. Toate acestea se diferențiază după talie, aceasta variind în funcție de zona unde trăiesc.

Este o specie parțial migratoare în Europa, populațiile din nordul continentului își petrec iarna în centrul sau sudul Europei, iar cele din sudul arealului se concentrează pe perioada iernii în regiunea nord-est africană și sud-vest asiatică. În România este sedentară, numărul indivizilor crescând însă iarna odată cu sosirea populațiilor din nord.

POPULAȚIE

La nivel european populația este stabilă, fiind estimată la un efectiv de 12.000.000-29.000.000 de perechi cuibăritoare, Europa deținând astfel 25-49% din efectivul total estimat pe glob. Printre țările cu populații numeroase se numără Polonia, Spania, Portugalia, Ucraina și România. În țara noastră efectivul a fost estimat la 750.000-1.500.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specia preferă atât zonele deschise, cât și pădurile, fiind prezentă în apropierea așezărilor umane, în grădini, livezi ori parcuri, acolo unde poate găsi hrana din abundență. Aceasta este constituită din semințe mici, pe care le culege de pe

tufișuri, scaieți sau din pajiști. Preferă în special plantele din familia Compositae. În perioada de cuibărire hrana este suplimentată cu un număr mic de nevertebrate.

În afara sezonului de cuibărire este o specie gregară (de la sfârșitul verii până în următoarea primăvară). În perioada de cuibărire pot fi observate stoluri mici formate de exemplare care nu au cuibărit. Se reproduce în zonele joase ale palearcticului, în zona temperată, mediteraneană ori stepică. Excepție este Elveția, unde cuibărește în general la peste 1.000 de m, ajungând vara târziu și toamna în pajiștile alpine situate la peste 2.400 m. În România este una dintre cele mai cunoscute păsări și cuibărește în zonele joase, ajungând la altitudini mai mari pe văile râurilor montane.

Penajul acestei specii este intens colorat, el ajutând păsarea la marcarea teritoriului și la asigurarea succesului reproductiv. În acest scop, este aleasă o ramură uscată, dezgolită, de unde pasarea poate fi ușor remarcată prin cântec și colorul penajului. Cuibărește în arbori de înălțime mijlocie, preferând în acest scop salcâmii.

Construiește un cuib mic din iarbă uscată, mușchi și rădăcini subțiri, cu interiorul în formă de cupă, căptușit cu diverse pene. În acest cuib femela depune o pontă formată din 4-5 ouă de culoare alb-albăstrui, cu pete brun-roșcate. Perioada de incubație este de 12-14 zile, punctul fiind clocită de către femelă. Odată cu eclozarea puilor, ambii părinți participă la hrănirea acestora. În general, ca la toate speciile mici de păsări, puii ajung în câteva luni la maturitate sexuală. O femelă poate scoate 2-3 rânduri de pui într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

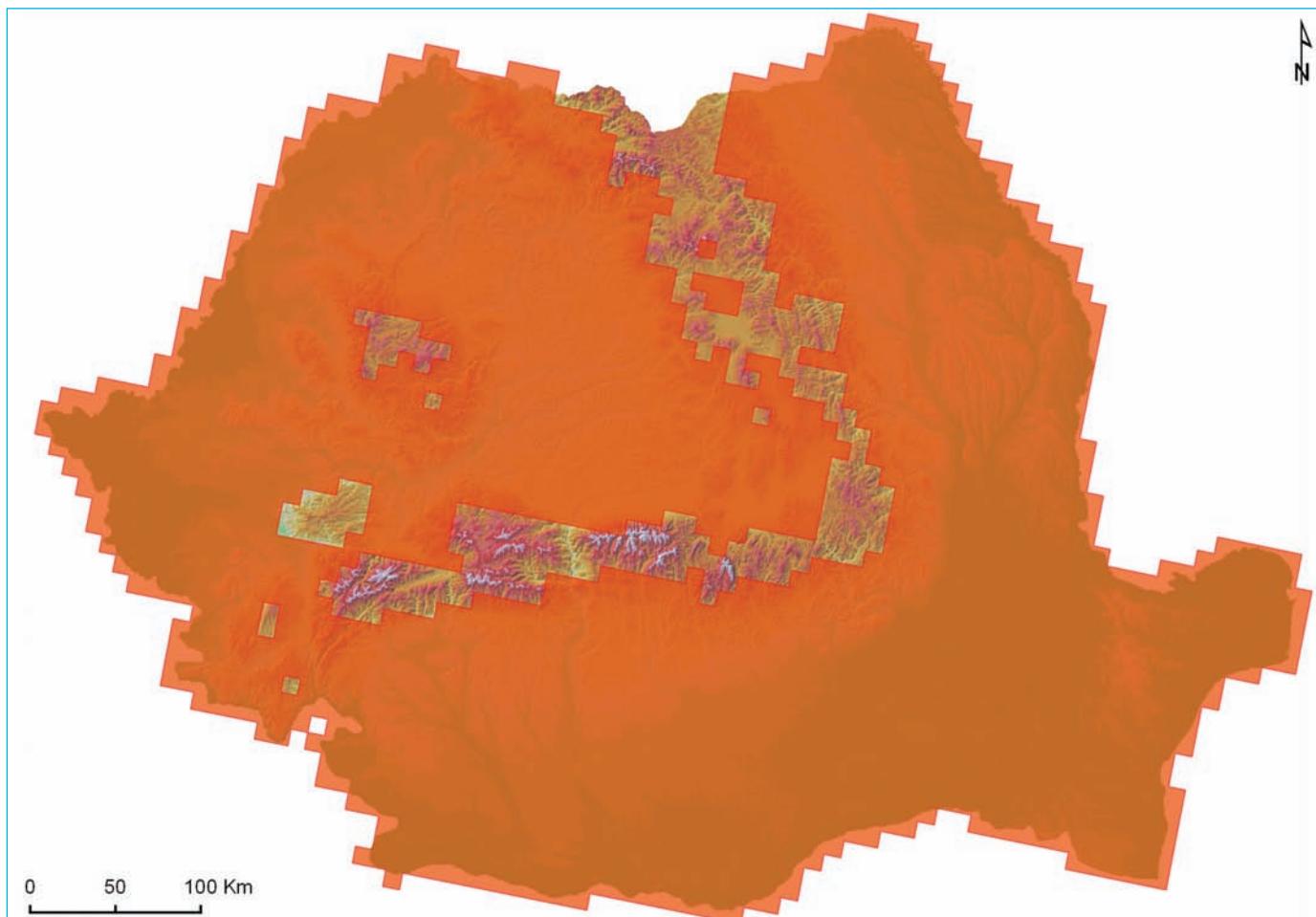
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene, precum colectarea exemplarelor ca păsări ornamentale și comerțul ilegal.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul comerțului ilegal cu exemplare din această specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

SCATIU - EURASIAN SISKIN

Carduelis spinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Carduelis*

SPECIA: *Carduelis spinus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este răspândit în zonele montane din Europa Centrală, Italia, Grecia, nord-estul Turciei, zona Alpilor Centrali, Carpați, spre nord în Peninsula Scandinavă, apoi spre estul Rusiei, partea de vest a Asiei și vestul Rusiei până în Japonia. Iernează în regiuni mai sudice, situate în toată Europa, Asia Mică, Delta Nilului și nord-vestul Africii. În România este o specie sedentară și oaspete de iarnă, populația autohtonă fiind îmbogățită în perioada iernii cu exemplare venite din nord.

POPULAȚIE

În Europa populația cuibăritoare este estimată la un număr de 10.000.000-18.000.000 de perechi, ceea ce reprezintă 75-94% din totalul efectivului mondial al speciei. Efective populatională mai însemnante se află în Rusia, Norvegia, Suedia, Finlanda, Estonia, Letonia și Lituaniană. În România se estimează că ar cuibări un număr de 1.000-10.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Cuibărește în zonele cu climă boreală sau temperată, pe suprafețe de teren împădurite cu păduri de conifere sau de amestec. Preferă însă molidi-șurile care au mestecănișuri în apropiere. Uneori, mai ales în afara perioadei de cuibărit, vizitează zonele cu arini și mesteceni din apropierea apelor. Regimul alimentar al scatiului este format mai ales din semințe, în special de conifere, arin, mestecăni și plante ierboase, iar în perioada cuibăritului consumă cu precădere nevertebrate. Se hrănește cel mai adesea în copaci, dar coboară ocazional și în iarbă sau pe sol atunci când conurile se golesc și semințele se scutură.

Este o specie foarte activă și socială, formând grupuri mici, în special toamna și iarna. Aceste grupuri se pot apropria la o distanță scurtă de oameni, cu excepția sezonului de reproducere, când exemplarele sunt timid, solitare și foarte greu de observat. În cadrul acestor grupuri se presupune existența unei structuri ierarhice, această specie fiind una dintre puținele la care

a fost observat comportamentul de regurgitare a hranei în beneficiul membrilor dominanti din cadrul grupului social (engl., „allofeeding“). Perechile se formează de regulă în timpul iernii. Masculii concurează în mod agresiv pentru femele. Ca parte a ritualului de curtare de sex masculin se remarcă umflarea penajului, masculul părând astfel mai mare. De asemenea, se remarcă prin cântecul repetat în mod continuu o perioadă lungă de timp. Cuibul este instalat în coronament, în arbori sau în tufe, la diferite înălțimi, variind în general între 2 și 12 m. De cele mai multe ori cuibul este amplasat spre vârful crengilor și este camuflat cu licheni, devenind astfel foarte greu vizibil. Este construit mai mult de femelă, care este ajutată de mascul, fiind utilizate diferite materiale vegetale, ierburi, mușchi, licheni. În interior este căptușit cu lână, puf sau cu pene. Formează colonii mici, de până la șase perechi, cu cuiburile situate în apropiere unul de altul. Depune două ponte pe an. Prima este formată de obicei din 4-5 ouă și este depusă în lunile aprilie-mai, iar cea de-a doua, formată din mai puține ouă (3-4), este depusă în luna iunie. Uneori este depusă chiar și a treia pontă. Ouăle acestei specii sunt de culoare alb-albăstruie, punctate cu roșcat, având dimensiunile 16,5 mm x 12 mm. Clocitul este realizat numai de către femelă, timp de 12-14 zile. Puii părăsesc cuibul după 12-15 zile, fiind numai parțial acoperiți de pene. Din acest motiv ei rămân în apropierea cuibului și sunt hrăniți de părinți până la formarea completă a penajului, după care se dispersează în habitat.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene, precum colectarea exemplarelor ca păsări ornamentale și comerțul ilegal.

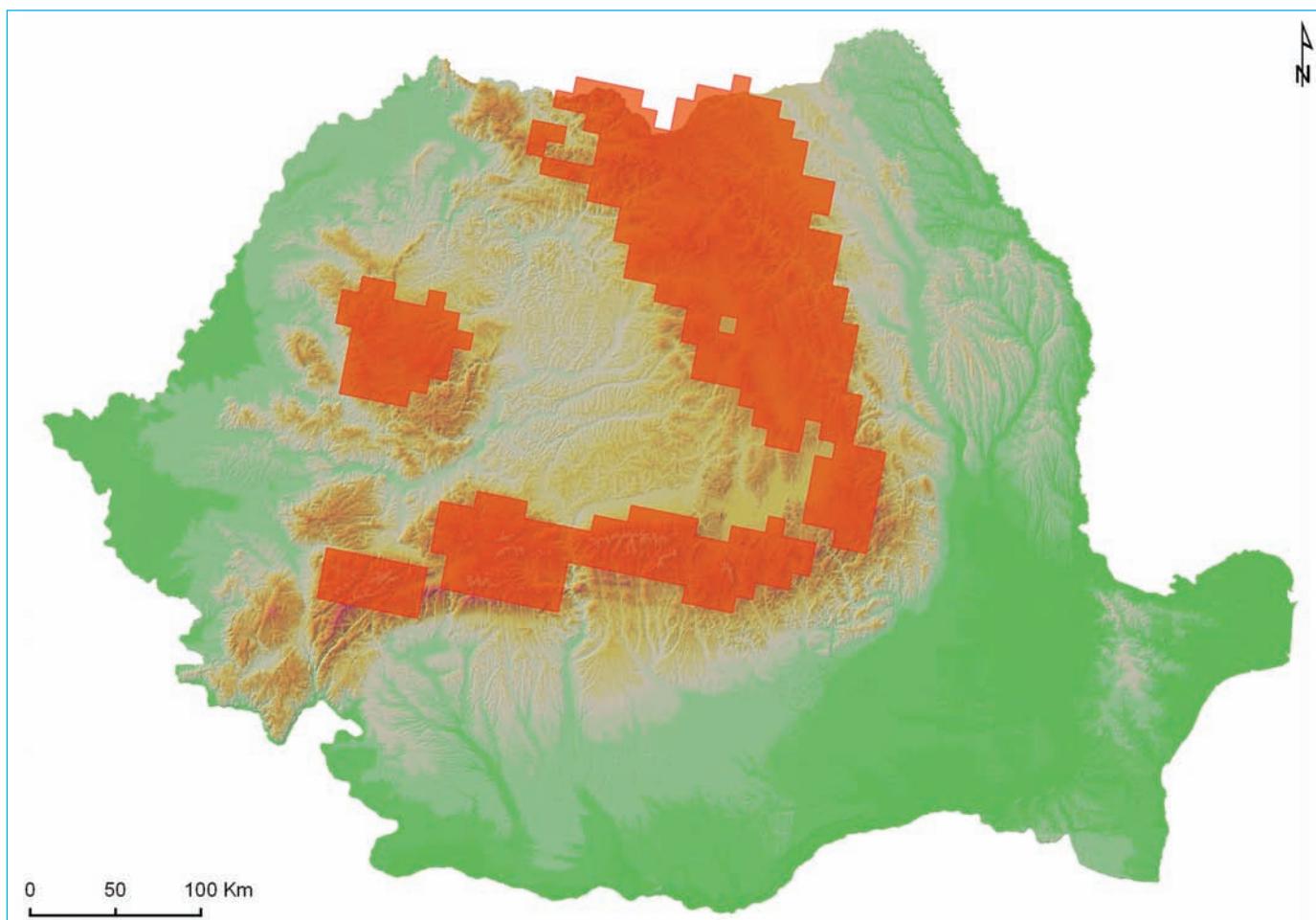

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducere, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducători dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderei acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Controlul comerțului ilegal cu exemplare din această specie.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

CÂNEPARUL - EURASIAN LINNET

Carduelis cannabina (Acanthis cannabina)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: Carduelis

SPECIA: Carduelis cannabina

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Câneparul cuibărește în palearcticul de vest, în Europa, Asia de Vest și în Nordul Africii.

Specia este politipică, având mai multe subspecii. Dintre acestea, *Carduelis cannabina cannabina* este cea mai răspândită în Europa, găsindu-se din Irlanda, Țara Galilor și Anglia până în sudul munților Pirinei, nordul Italiei, România și Ucraina, exceptând Crimeea. Arealul include, de asemenea, vestul Asiei, din nord-vestul Siberiei până în nordul Kazahstanului.

Specie parțial migratoare. Populațiile din nordul arealului migrează spre zonele sudice ale cartierului de hrănire pe perioada iernii. În România specia este prezentă atât în perioada de cuibărire, cât și în timpul iernii.

POPULAȚIE

La nivel european efectivul este estimat la 10.000.000-28.000.000 de perechi cuibăritoare, Europa deținând astfel 50-74% din întregul efectiv al speciei. Populațiile de cânepar au înregistrat regresii în ultimii ani în Marea Britanie, Olanda, Estonia, Finlanda, Belgia, Irlanda, Germania, Danemarca, Cehia și Elveția. În restul teritoriilor populațiile sunt stabilă.

În România numărul de perechi cuibăritoare a fost estimat la 200.000-500.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Câneparul este întâlnit din zona temperată a palearcticului de vest și cobaoră până în zona mediteraneană și stepică. În Alpii elvețieni cuibărește în pajiștile uscate aflate până la altitudinea de 2.200-2.300 m. În restul arealului cuibărește în păduri dense cu arbori înalți. În afara perioadei de cuibărire preferă zonele deschise. În România cuibărește în tufișuri, în special în zonele joase și deluroase, urcând pe văile râurilor spre zonele montane. În afara sezonului de cuibărire este o specie tipic gregară, formând stoluri de sute de indivizi pentru hrăniere, adăpostire sau migrație. Deseori este văzut în stoluri mixte cu diverse alte specii. Se hrănește

cu diferite semințe de mărime mică ori medie, dar și cu nevertebrate. Denumirea câneparului provine de la apetitul său pentru cânepă, iar denumirea sa în limba engleză de la preferința sa pentru semințele de in.

Este o pasăre predominant monogamă cu unele excepții, când două femele se împerechează cu același mascul. Este o pasăre teritorială în timpul perioadei de cuibărire. Femela depune 4-6 ouă de culoare albăstrui-albicioasă cu puncte rugini. Perioada de cuibărire este cuprinsă între mijlocul lui aprilie și începutul lui august, scoțând

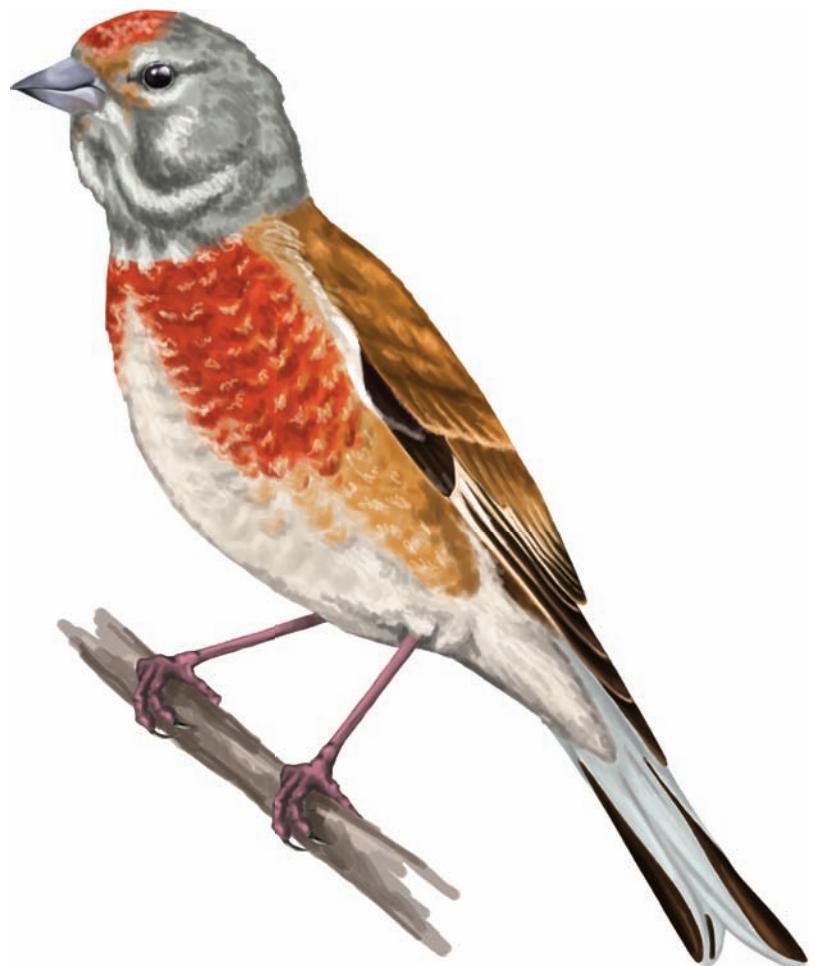
două rânduri de pui pe sezon. Punta este cloctă cu precădere de către femelă, iar incubația durează 12-14 zile.

AMENINȚĂRI

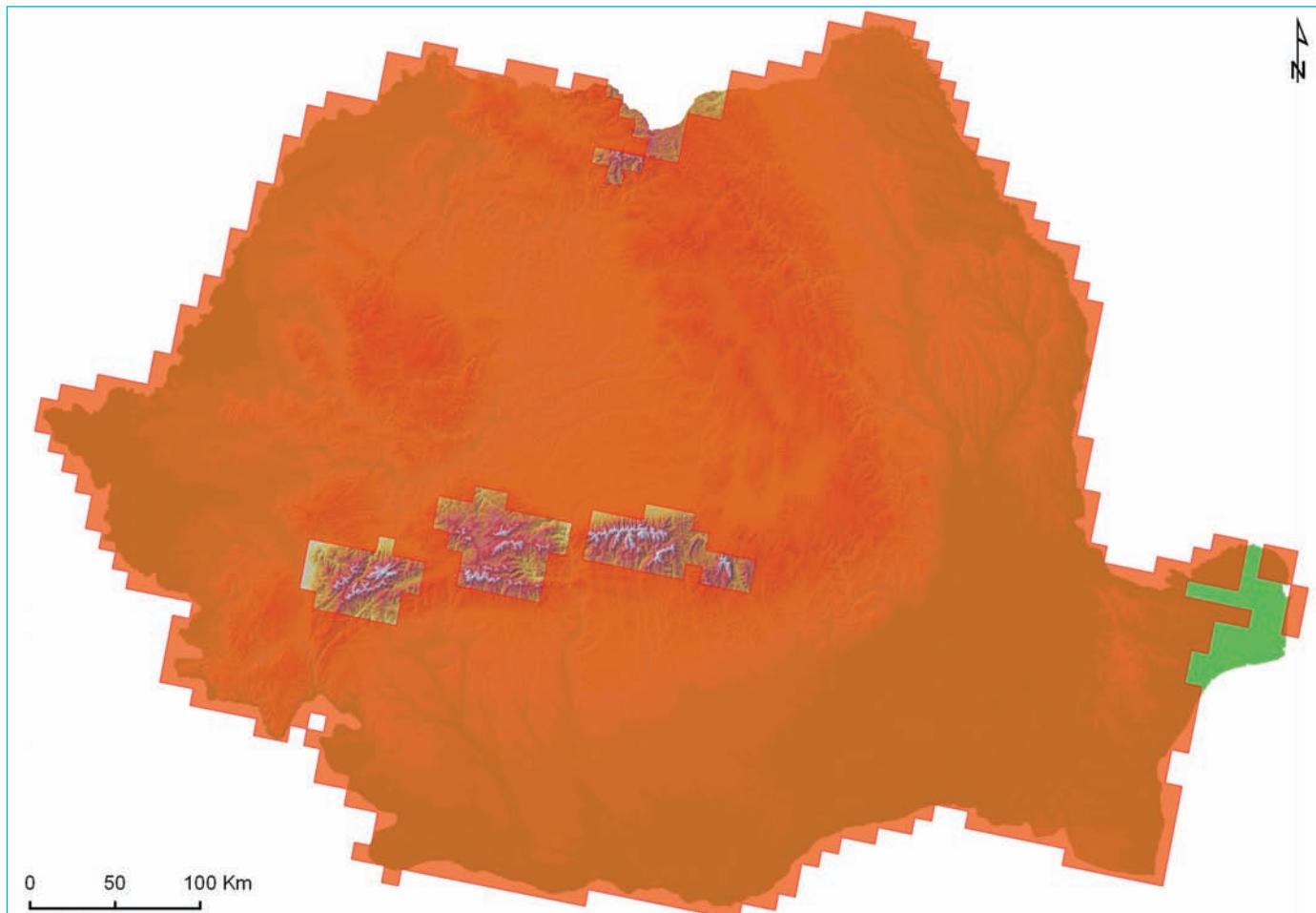
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând aşezările împrăştiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

FORFECUȚĂ - RED CROSSBILL

Loxia curvirostra

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: Loxia

SPECIA: Loxia curvirostra

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Forfecuța este o specie răspândită în cea mai mare parte a Europei, în nordul Asiei, nordul Africii, centrul și sudul Americii de Nord și în America Centrală. Arealul european este întins, dar distribuția speciei este în mare parte insulă datorită habitatului specific pe care îl ocupă.

POPULAȚIE

Populația europeană este foarte mare și estimată a fi cuprinsă între 5.800.000 și 13.000.000 de perechi cuibăritoare, reprezentând mai puțin de un sfert din populația globală a speciei. În perioada 1970–1990 trendul populațional al speciei a fost stabil. În perioada 1990–2000 s-au înregistrat fluctuații, dar în țările cu efective semnificative populațiile au fost stabile, fapt datorită căruia, în ansamblu, populația să fie stabilă. Cea mai mare populație se găsește în Rusia, unde cuibăresc peste 5.000.000 de perechi. În România populația este estimată la 280.000–560.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Forfecuța trăiește aproape în exclusivitate în pădurile de conifere mature, alcătuite din molizi, brad sau pin. Mai rar se pot observa și în păduri de amestec. Longevitatea maximă în natură este estimată la 7 ani. Puii devin maturi din punct de vedere sexual la vîrstă de aproximativ 100 de zile.

Dieta constă exclusiv din semințe de conifere. Forma ciocului la forfecuță este esențială, permitându-i astfel ocuparea unei nișe neexploatare de alte păsări. Hrana este atât de specifică, încât diferitele populații prezintă o formă mai aparte a ciocului, în funcție de specia de conifer cu care se hrănește, acest lucru extinzându-se chiar și la cântec. În timpul hrănirii forfecuțele zboară în stoluri care le permit o eficiență mai mare a utilizării copacilor vizitați, evitând totodată mai ușor prădătorii. Variatiile cântecului pot transmite celorlalți indivizi din stol informații cu privire la disponibilitatea hranei.

Astfel, stolul ajuns, de exemplu, pe un pâlc de molizi începe să cânte, iar cu cât găsesc mai puțină hrană, cu atât frecvența cântecelor crește, atingând un maxim în momentul în care grupul pleacă spre alți copaci. În cea mai mare parte se hrănește cu conuri ce sunt încă în copac, dar poate sănătatea cu ghearele, cu ciocul scoțând semințele. Acestea din urmă, dacă sunt de dimensiuni mici, sunt înghițite întregi, iar dacă sunt mari sunt mărunțite. Forfecuțele îngheță și pietricele pentru a putea să proceseze hrana și își pot completa dieta cu ace de conifere, insecte (în special afide) și păianjeni.

Este o pasăre monogamă, care stă în perechi tot anul, partenerii folosind cântece identice emise în timpul zborului. Nu se știe însă dacă perechea se menține și în timpul următorului sezon de reproducere. În perioada de împerechere masculul cântă din locuri înalte și expune zboruri nuptiale pentru a atrage femela, manifestându-se agresiv față de alții în tot acest timp. Ritualul de căutare include hrănirea femelei și ținerea cioc-de-cioc a partenerilor, iar după formarea pere-

chii masculul însotește femela peste tot până la depunerea ouălor, pentru a se asigura că nu există împerecheri cu alți masculi.

Sezonul reproductor variază în funcție de poziția geografică și de disponibilitatea hranei, putând dura până la 9 luni. Cuibul este amplasat la 2-20 m deasupra solului, fiind format din rămușe de conifere, iarbă, scoarță de copac tocată și pene. Este construit de către femelă, masculul contribuind cu materiale. Femela depune 2-6 ouă albastru-verzui, câte unul zilnic. Incubația începe după ultima depunere și durează circa 12-16 zile. Atât depunerea ouălor, cât și timpul de incubare lor pot fi întârziate de răcirea verii sau a lipsei de hrană. Puii devin zburători la vîrstă de 15-25 de zile de la eclozare și o perioadă continuă să își urmărească părinții, cerând mâncare până învăță să găsească singuri semințele. La început, ciocurile puilor nu sunt curbate, această modificare a formei petrecându-se pe măsură ce aceștia cresc. O pereche poate avea până la 4 ponte într-un an, în funcție de disponibilitatea hranei.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Incendiile de pădure.
- Poluarea.

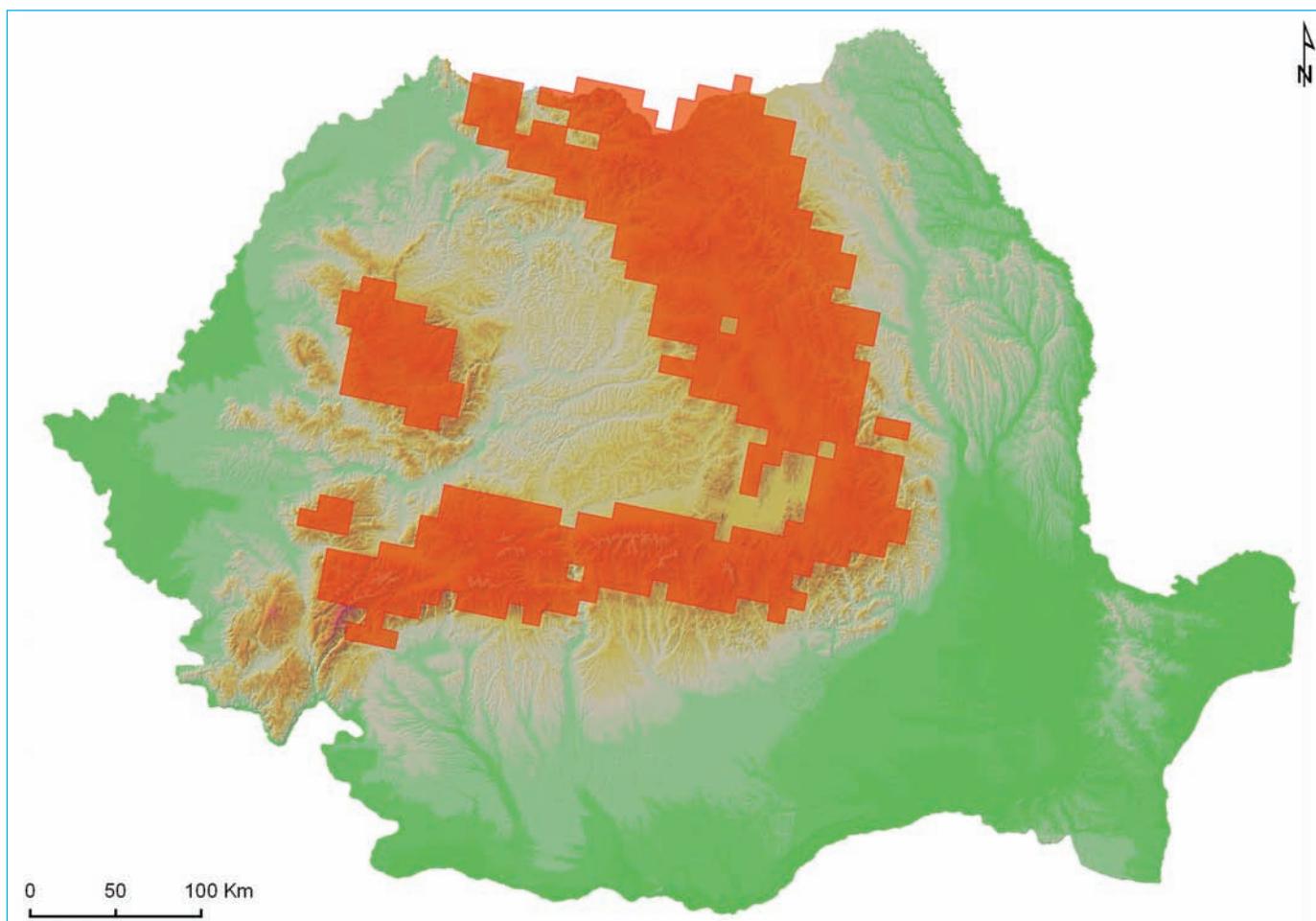
- Monitorizare anuală standardizată pentru a putea determina tendințele populaționale.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de reproducere, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând aşezările împăraștiate în habitatele de pădure importante pentru specie.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Asigurarea că fiecare formă de exploatare a pădurii în zonele importante pentru reproducere speciei este avizată de administrația ariei protejate.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUGURAR ROŞU - COMMON ROSEFINCH

Carpodacus erythrinus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: *Carpodacus*

SPECIA: *Carpodacus erythrina*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie politipică, care prin subspecii-le sale este răspândită din Scandinavia prin Europa Centrală și de Est, peste toată Siberia, Caucaz, Turcia, Iran, Mongolia, Turkmenia, munții Asiei Centrale până în Himalaia, peninsula Kamceatka, țărmul Mării Ohotsk și China. Arealul speciei este în expansiune spre vest și sud, până în România.

POPULAȚIE

Populația europeană a mugurarului roșu este estimată la 3.000.000-6.100.000 de perechi cuibăritoare, ceea ce reprezintă 5-24% din efectivul populației mondiale a speciei. În România, se estimează prezența a 100-300 de perechi cuibăritoare, cu efective în ușoară creștere.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în desisuri cu vegetație abundantă, cu ierburi înalte și copaci izolați, în tufărișuri de foioase, zone înierbate în apropierea apelor, în mici corpuri de pădure sau în lumișuri de pădure de foioase cu tufișuri.

Mugurarul roșu se hrănește în principal cu hrana de origine vegetală, formată mai ales din semințe, muguri și alte părți ale plantelor, uneori cu nevertebrate, în special insecte. Hrana este culieasă pe sol în vegetația ierboasă, în tufișuri sau în coroanele copacilor, fiind capabil să exploateze eficient diverse resurse de hrana.

Perioada de cuibărit depinde de caracteristicile climaterice locale, pentru Europa de regulă aceasta fiind de la sfârșitul lunii mai și începutul lunii iulie. Este de obicei o specie monogamă, dar s-au înregistrat uneori și asocieri mai complexe în perioada

cuibăritului (poliginie și poliandrie). Cuibul este instalat în vegetație joasă, în tufișuri, fiind foarte bine ascuns, construit aproape de trunchi, foarte rar pe pământ. Este clădit din ramuri subțiri și diverse elemente vegetale împlete și este căptușit cu fire subțiri de rădăcini, mușchi, licheni sau păr de animale. Punta este formată de obicei din 4-6 ouă, care sunt clocite de femelă timp de 11-12 zile, iar puții părăsesc cuibul după alte 11-13 zile. Ei sunt hrăniți în continuare de către părinți pentru încă două săptămâni.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

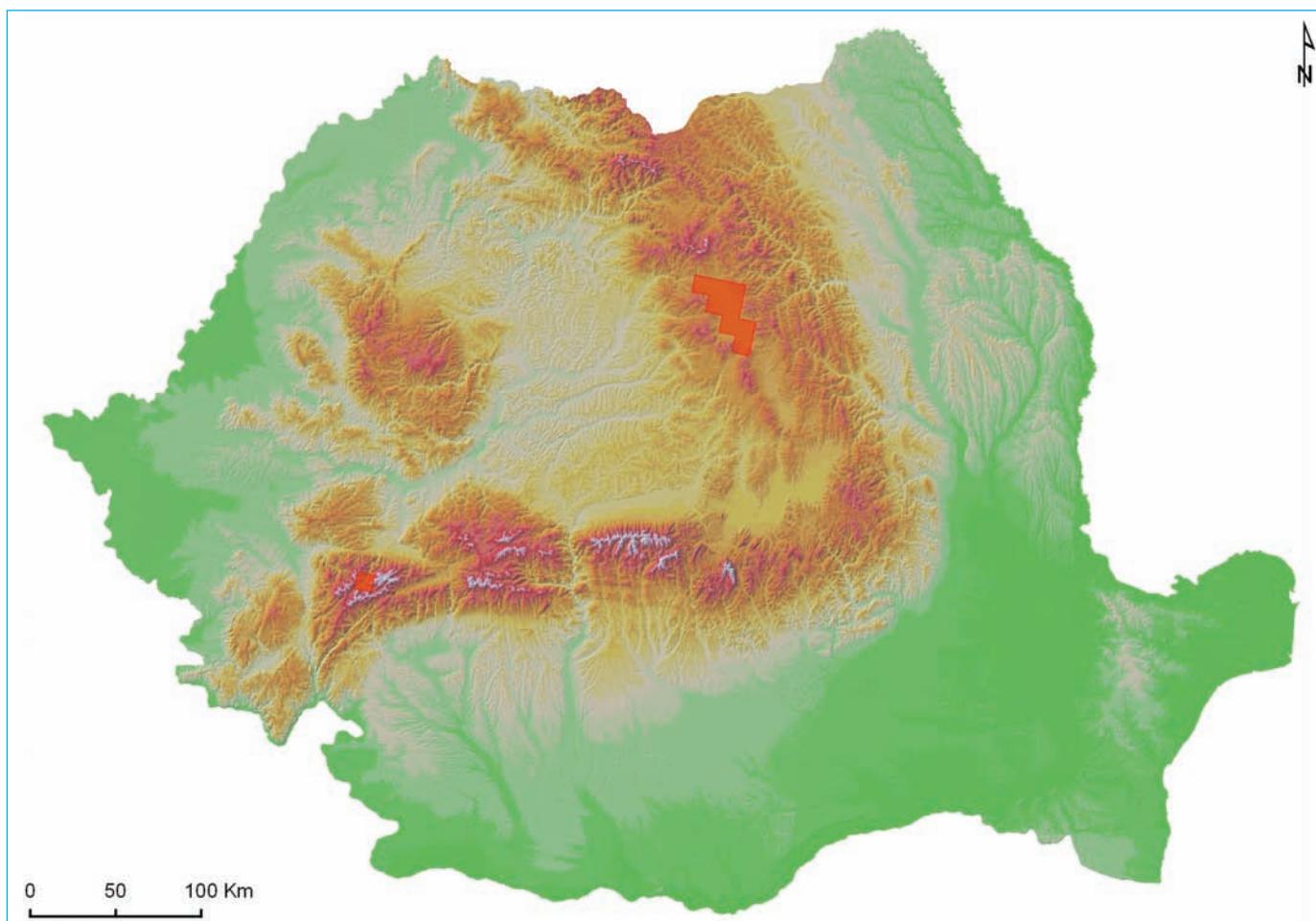

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatație.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductive dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștilor în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

MUGURAR - EURASIAN BULLFINCH

Pyrrhula pyrrhula

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: Pyrrhula

SPECIA: Pyrrhula pyrrhula

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	III			

DISTRIBUȚIE

Mugurarul este răspândit în zona boreală, având un areal de distribuție în Europa, Asia de Sud-Vest, Asia de Est, până în Siberia, Kamceatka și Japonia. Unele populații din Rusia execută migrații mai lungi, ajungând în nordul sau centrul Europei. Exemplarele clocitoare din zona montană coboară toamna în zona de câmpie, acolo unde popesc și unele populații din nordul arealului; astfel iarna, în estul Europei și, respectiv, în vestul Asiei se produc mari concentrații de mugurari.

POPULAȚIE

La nivel european populația este stabilă, fiind estimată la un efectiv de 7.300.000- 14.000.000 de perechi cuibăritoare, Europa deținând astfel 25-49% din efectivul total estimat pe glob. Printre țările cu populații numeroase se numără Franța, Suedia, Norvegia, Finlanda și Germania. În România efectivul a fost estimat la 165.000-330.000 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Specie sedentară, cu unele populații migratoare. În România mugurarul este întâlnit în zona de deal și de munte, unde cuibărește în păduri de foioase și conifere sau în dumbrăvi. De asemenea, poate fi văzut și în apropierea sau chiar în localități, în livezi și grădini. În zona de munte ajunge la peste 1.800 m, unde cuibărește în păduri bătrâne de molid sau de brad. Iarna sunt frecvent întâlniți în parcurile orașelor. Este o pasăre tăcută, cu un cântec lent și puțin sonor, format din fluierături. Se deplasează în perechi sau în stoluri mici, de până la 20 de exemplare. Migrăția de toamna are loc în perioada octombrie–noiembrrie, păsările întorcându-se la locurile de cuibărit în lunile februarie-aprilie. Atinge în libertate longevitatea maximă de 17 ani și 5 luni. Ajunge la maturitate sexuală la vîrstă de un an.

Se hrănește în timpul zilei în coronamentul arborilor, uneori în stoluri mici, familiale. Execută

mișcări de migrație altitudinală în căutarea hranei, formată preferențial din muguri (de unde și denumirea populară a speciei), semințe, fructe și nevertebrate, acestea din urmă fiind deosebit de importante în timpul creșterii juvenililor. Preferă semințele mari datorită formei ciocului. Coboară foarte rar pe sol, în special atunci când găsește o sursă de apă pentru adăpăre.

Perechile sunt monogame și rămân împreună pe viață. Comportamentul sexual persistă tot anul, femela fiind dominantă față de mascul. În timpul ritualului nuptial masculul își etalează pieptul roșu și târtița albă, merge lateral spre femelă până când își atinge ciocurile, apoi regurgitează mâncare în ciocul femelei. Cuibăresc în perechi solitare, în tufișuri sau copaci, la ~2-3 m deasupra solului. Cuibul este construit de către femeie, din rămurele, mușchi, licheni sau rădăcini și

are formă de cupă; pe interior el este căptușit cu păr, mușchi și rădăcini fine. Punta este alcătuită din 3-7 ouă alb-verzui, pătate cu brun, care sunt depuse la începutul lunii mai. Dimensiunea unui ou este de 19 x 15 mm. Clocitul este realizat integral de către femelă, iar incubația durează 12-14 zile, timp în care masculul o hrănește pe cuib. După eclozarea puilor, ambii părinți participă la hrănirea lor până când părăsesc cuibul, la 14-16 zile de la ieșirea din ou. Pentru a căra hrana la cuib, adulții dispun de mici buzunare aflate la baza ciocului, pe ambele părți ale limbii. Hrana cu care sunt alimentați puii este reprezentată de un amestec de insecte și semințe, iar la procurarea acesteia masculul are de obicei o contribuție mai mare decât femela. O pereche scoate 2 și chiar 3 rânduri de ouă într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

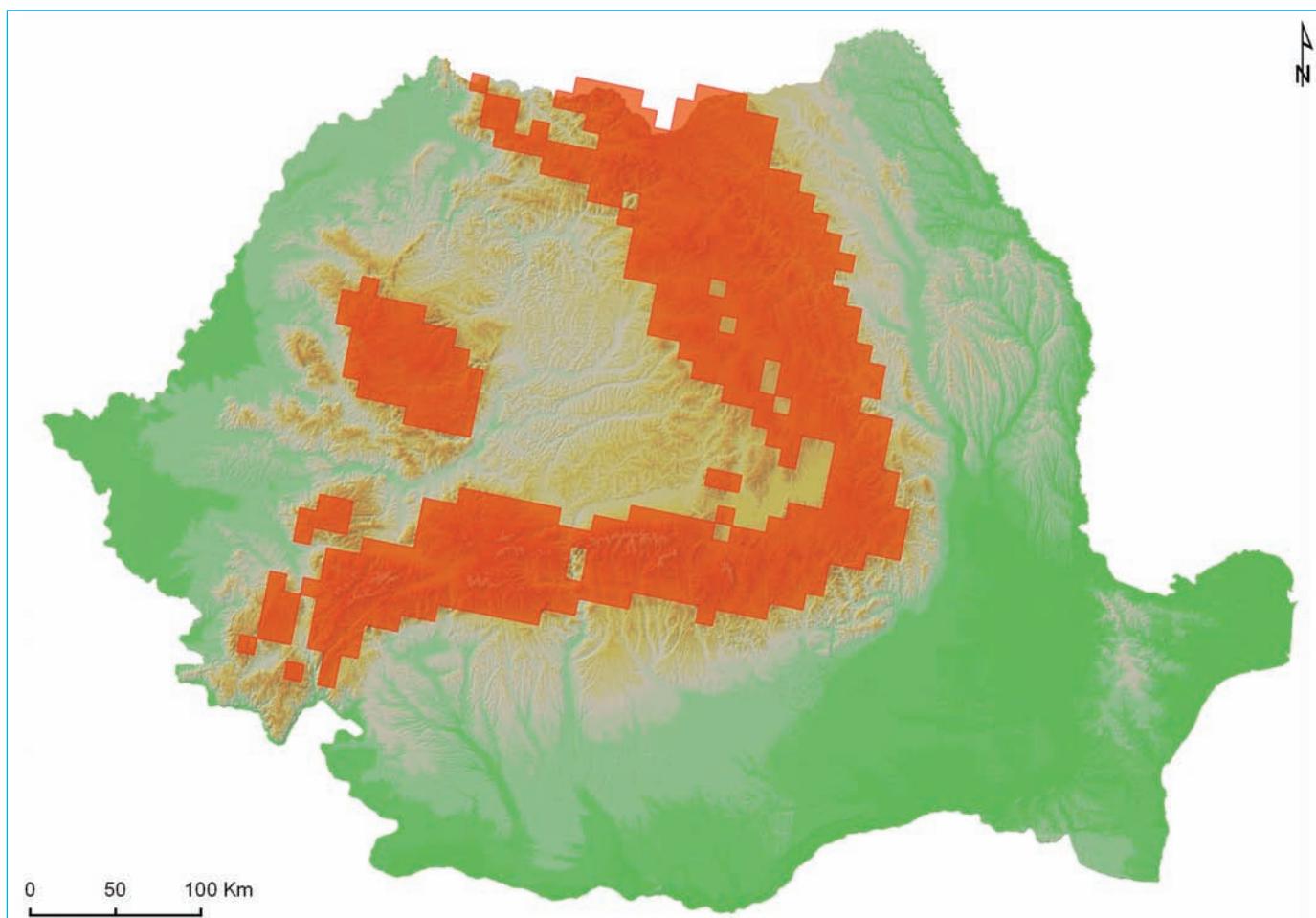
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice.
- Menținerea stratului subarbustiv în păduri-le exploatare.
- Interzicerea defrișării care rezultă în scăderea dimensiunii pădurii și în schimbarea folosirii terenului.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Menținerea și creșterea extinderii pădurilor native, urmărindu-se nivelul cel mai ridicat de diversitate structurală și de specii.

- Promovarea tipurilor de management care favorizează heterogenitatea pădurii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

BOTGROS - HAWFINCH

Coccothraustes coccothraustes

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Fringillidae

GENUL: Coccothraustes

SPECIA: Coccothraustes coccothraustes

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
			■	LC	II			

DISTRIBUȚIE

Cuibărește în palearcticul de vest, mai ales în zonele de câmpie și de deal, în unele zone nordice, în zona mediteraneană, stepică, continentală și mai puțin în cea oceanică. În Scandinavia și Peninsula Iberică cuibărește numai în partea sudică. În Asia arealul de cuibărit se răspândește până în Japonia. De asemenea, cuibărește și în Africa de Nord (Maroc, Tunisia și Algeria).

Este o specie cu populații sedentare și migratoare. Populațiile nordice migrează mai mult decât cele sudice. Juvenilii migrează mai mult decât adulții, iar femelele mai mult decât masculii. Păsările din Europa migrează între vest și sud, ieșind în principiu în zona locului de cuibărit. Migrează mai ales în timpul zilei, dar ocazional se deplasează și în timpul nopții. Exemplarele migratoare petrec iarna în jurul Mării Mediterane.

POPULAȚIE

Populația europeană este foarte mare (între 2.400.000 și 4.200.000 de perechi cuibăritoare), fiind stabilă între anii 1970 și 1990.

Mărimea populației din România este apreciată a fi între 500.000 și 1.000.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Este o specie care se întâlnește în special în zonele deschise cu stejar și carpen, dar arealul ei se extinde și în zona altor specii de foioase, cu copaci înalte, bogăți în fructe de mărime potrivită, cum ar fi fagul, frasinul, ulmul, platanul sau paltinul. Zboară în coronamentul copacilor sau staționează de multe ori pe vârful crengilor. În afara perioadei de cuibărit se deplasează în stoluri mari.

Se hrănește cu semințe mari și tari, muguri, văstări de copaci și tufe. Semințele fructelor zezoase sunt consumate după ce partea cărnoasă este îndepărtată cu ajutorul ciocului. Ocazional consumă și partea cărnoasă a fructelor, dar de obicei sparge semințele tari cu ajutorul ciocului,

consumând miezul acestora. Mușchii maxilarului unui botgros exercită o forță echivalentă cu o încărcătură de aproximativ 30-48 kg. În perioada de reproducere adună nevertebrate, în special omizi. Frecvent prinde în zbor insecte zburătoare. Primăvara și vara adună hrana din interiorul pădurilor, iar toamna și iarna mai mult din zona marginală a pădurilor sau de pe sol. Hrana preferată sunt semințele de carpen, fag, ulm, paltin, fructele plantelor din familia Rosaceae (în deosebi cireș sau alte specii de Prunus sp.). În zona mediteraneană consumă cu precădere semințe de măslini. Se hrănesc aproape întotdeauna în cadrul grupurilor, foarte rar fiind observate exemplare singulare.

Cuibărește în copaci bătrâni, înalte, cu coronament bogat, mai ales stejar și pomi fructiferi. Cuibul în formă de ceașcă este clădit în mare parte din rădăcini și fire de iarbă, crengi, licheni și mușchi uscați. În cuibul ascuns în frunziș depune o singură pontă pe an. Femela depune în lunile aprilie-mai un număr de 4-5 ouă verzi-albăstrui sau cenusii și pătate cu negru, pe care le clocește timp de 11-13 zile. Pe timpul cuibăritului este o pasare teritorială, păzindu-și perimetru cuibului, însă aceste manifestări teritoriale au fost deseori observate și în afara perioadei de cuibărit (în timpul hrănirii, exemplarele adulte manifestându-se agresiv atât față de alți botroși, cât și față de indivizi din alte specii, chiar și de talie mai mare).

Numărul exemplarelor migratoare fluctuează de la an la an. Indivizii care cuibăresc în regiunea montană iarna se retrag în regiunile colinare sau de câmpie. În afara perioadei de cuibărit este în mișcare pentru căutarea locurilor cu hrana abundantă.

AMENINȚĂRI

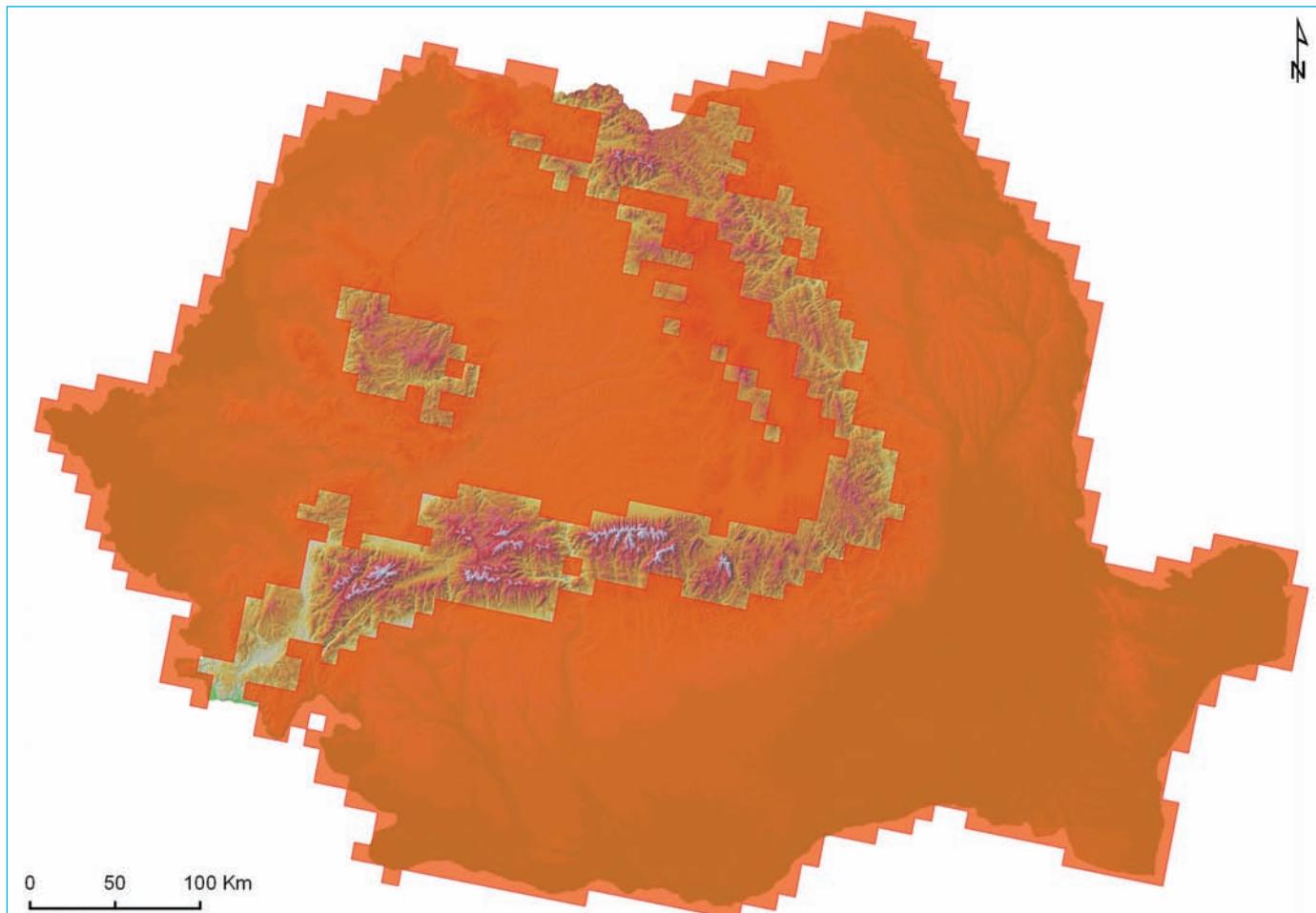
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei pentru a evita perturarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatațe.
- Reducerea folosirii pesticidelor în agricultură și silvicultură.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ GALBENĂ - YELLOWHAMMER

Emberiza citrinella

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: *Emberiza citrinella*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Răspândită în toată Europa – exceptând Peninsula Iberică –, precum și în Asia de Est și Centrală. Iarna unele populații migrează în sudul Europei, în Turcia și în ținuturile din jurul Mării Caspice. La noi este o specie răspândită în întreaga țară, dar în densități diferite; cele mai mici densități le au populațiile aflate în unele zone ale Dobrogei.

POPULAȚIE

În Europa efectivul este estimat la 18.000.000-31.000.000 de perechi clocitoare, fiind în declin. În România specia are un efectiv de 400.000-1.100.000 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pentru cuibărit preferă habitatele din păduri rare, terenurile cultivate cu tufe, pășunile din apropierea pădurilor, arborii de pe marginea

drumurilor rurale, parcurile și livezile. Este întâlnită chiar și în grădini mai mari. Este o specie sedentară, sedentar eratică. În sezonul cald preferă ținuturile împădurite de șes și de deal, unde cuibărește. Iarna coboară în ținuturi joase, unde apar și exemplare nordice. Longevitatea maximă în libertate este de 13 ani.

La indivizi maturi hrana este alcătuită din cereale și diferite semințe de plante, preferând mai ales troscotul și trifoiul, iar puii sunt hrăniți preferențial cu insecte, melci și alte nevertebrate. Hrana este culeasă în special de pe sol.

Reproducerea are loc în lunile mai–iunie, în primăverile timpurii chiar din luna aprilie. Cuibul este construit de către femelă și este instalat pe sol sau foarte aproape de acesta. Este construit din diferite bețe și ierburi uscate, fiind căptușit cu mușchi, păr și rămurele mai fine de plante. De obicei o pereche are două ponte pe vară (foarte rar chiar trei). Femela depune o pontă formată din

4-5 ouă, la un interval de o zi unul de altul. Ouăle sunt subeliptice, albe cu o tentă albăstruie, cenușie sau purpurie, cu pete sau liniuțe cenușii-purpuri sau purpuri-roșietice. Dimensiunea unui ou este de 21 x 16 mm. Clocitul este asigurat de femelă timp de 11-14 zile, în acest timp masculul asigurând apărarea teritoriului perechii. Puii sunt nidicoli, cu puf lung, des, de culoare cenușie, cu gâtlejul roz și cașul gălbui. Ei deschid ochii la 5 zile după eclozare și sunt dependenți de părintii care îi hrănesc intens până la vîrstă de 9-14 zile. Ei devin apti de a zbura după numai 16 zile de la eclozare.

AMENINȚĂRI

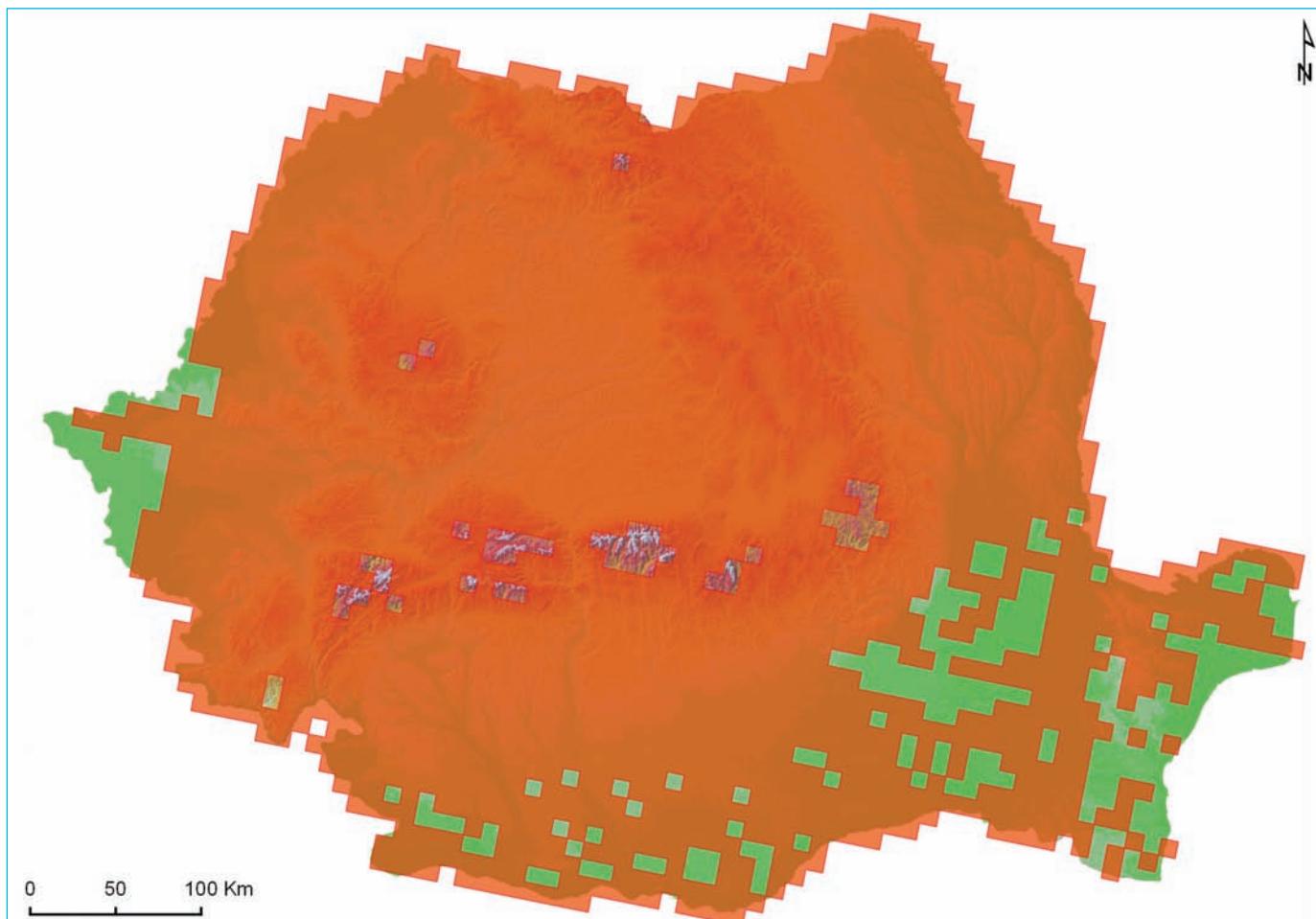
- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Managementul defectuos al pădurii.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, inclusând așezările împrăștiate în habitatele de pădure importante pentru reproducere, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploataate.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistentă minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ BĂRBOASĂ - CIRL BUNTING

Emberiza cirlus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: *Emberiza cirlus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Este o specie sedentară, care cuibărește în regiunile montane și deluroase din sudul și centrul Europei, vestul Asiei și nord-vestul Africii. În România se întâlnește în văile râurilor montane largi și în ținuturile deluroase, premontane din regiunea sud-vestică a țării, nordul Olteniei și nord-vestul Munteniei, pe valea Argeșului. Iarna coboară în văile adăpostite.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 2.000.000-5.200.000 de perechi cuibăritoare, aceasta reprezentând în jur de 95% din populația totală a speciei. Cele mai mari efective se găsesc în Croația, Franța, Italia și Spania.

În România populația cuibăritoare este estimată a fi între 800 și 2.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în timpul verii în regiuni deschise cu tufișuri, copaci și mărăcinișuri. Iarna poate fi întâlnită pe câmpii deschise, adesea în stoluri la un loc cu alte specii de presuri și cu cinteze. Longevitatea maximă în libertate este de 6 ani și 1 lună.

Dieta adulților este compusă preponderent din semințe și diverse nevertebrate mici. Este o specie sedentară, deplasându-se până la 250 m de teritoriul de cuibărit în timpul verii și până la 2 km în timpul iernii, în căutare de hrana.

Pentru cuibărit preferă pajiștile bogate în insecte și presărate cu tufișuri. În luna martie începe formarea perechilor și găsirea teritoriilor, acestea din urmă fiind ocupate până la sfârșitul verii. Cuibul este de obicei ascuns într-o tufă de mur, porumbar (Prunus spinosa), păducel (Crataegus sp.) sau grozamă (Genista sp.) sau chiar într-un gard viu. Tolerează chiar și un grad mic de urbanizare, putând cuibări în spațiile verzi din localități. Ponta este depusă la începutul lui mai și variază între 2 și 5 ouă. Ponta este cloacită de către femelă timp de 12-13 zile. Puii sunt hrăniți în principal cu ortoptere de către ambii adulții.

Dacă condițiile sunt favorabile, perechea poate scoate și un al doilea sau chiar al treilea rând de pui.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

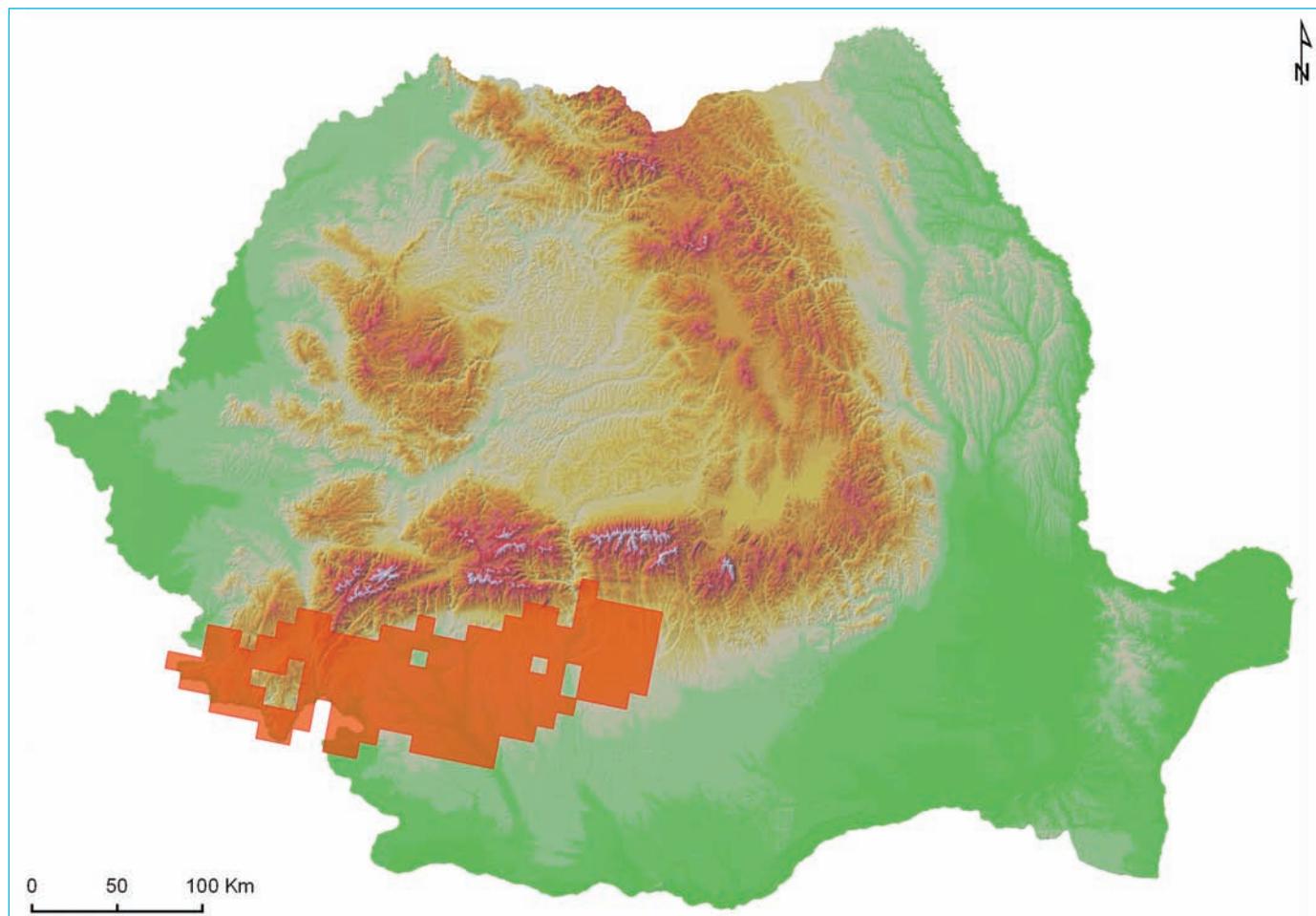
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împrăștiate în habitatele importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea ei în perioadele critice (reproducere).
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatației.

- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Încurajarea practicării agriculturii și a gestionării pădurilor tradiționale/sustenabile, inclusând evitarea suprapășunatului cu scopul de a menține o structură a vegetației care favorizează specia.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ DE MUNTE - ROCK BUNTING

Emberiza cia

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: Emberiza cia

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Răspândită în sudul regiunii palearctice, în zonele temperate, mediteraneene și de stepă, precum și în ținuturile montane. Specie prezentă în nord-vestul Africii, sudul Europei (spre nord până în Franța, Germania, Slovacia), Caucaz, în Asia Mică, Oriental Mijlociu până în centrul continentului și în Manciuria. Iarna populațiile din nord migrează spre sud.

În România presura de munte are o răspândire insulară în Carpați, din Clisura Dunării până în Maramureș, precum și în munții Apuseni. Maramureșul constituie limita nordică a arealului presurei de stâncă în estul Europei.

POPULAȚIE

Efectivul în Europa este estimat la 1.300.000-4.100.000 de perechi clocitoare, aflându-se într-o

creștere moderată. Efectivele scad în unele țări, precum Spania, Germania, Armenia, iar în celelalte țări europene populațiile sunt stabile și numeroase (așa cum sunt în Peninsula Iberică și în Grecia).

În România efectivul estimat este de 7.000-20.000 de perechi clocitoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Pasare rară în România, cu răspândire insulară, mai frecventă în zona colinară a subcarpațiilor și în zona montană. Cuibărește în locuri stâncoase, cu pante accentuate, acoperite cu tufe de pinet. Este o pasare care poate fi greu observată, fiind foarte fricoasă. Specie tipic montană, habitatul preferat este reprezentat de versanții stâncosi sau accidentați, de preferință însoriti, cu vegetație ierboasă joasă. Este sedentară, în cursul iernii coborând la altitudini mai joase, fără a depăși

însă perimetru zonei montane.

Hrana este predominant vegetală, alcătuită din semințe de plante; uneori consumă și nevertebrate.

Cântă dintr-un loc situat la vedere sau la înălțime. Cuibul este construit aproape de sol, între bolovani, tufe, crăpături de stânci și maluri pierioase. Ocazional își construiește cuibul și în tușuri de talie mică. Femela depune o pontă formată din 4-5 ouă de culoare gri. Clocitul durează 13-14 zile. Poate depune două ponte într-o vară.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Incendiile de pădure.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

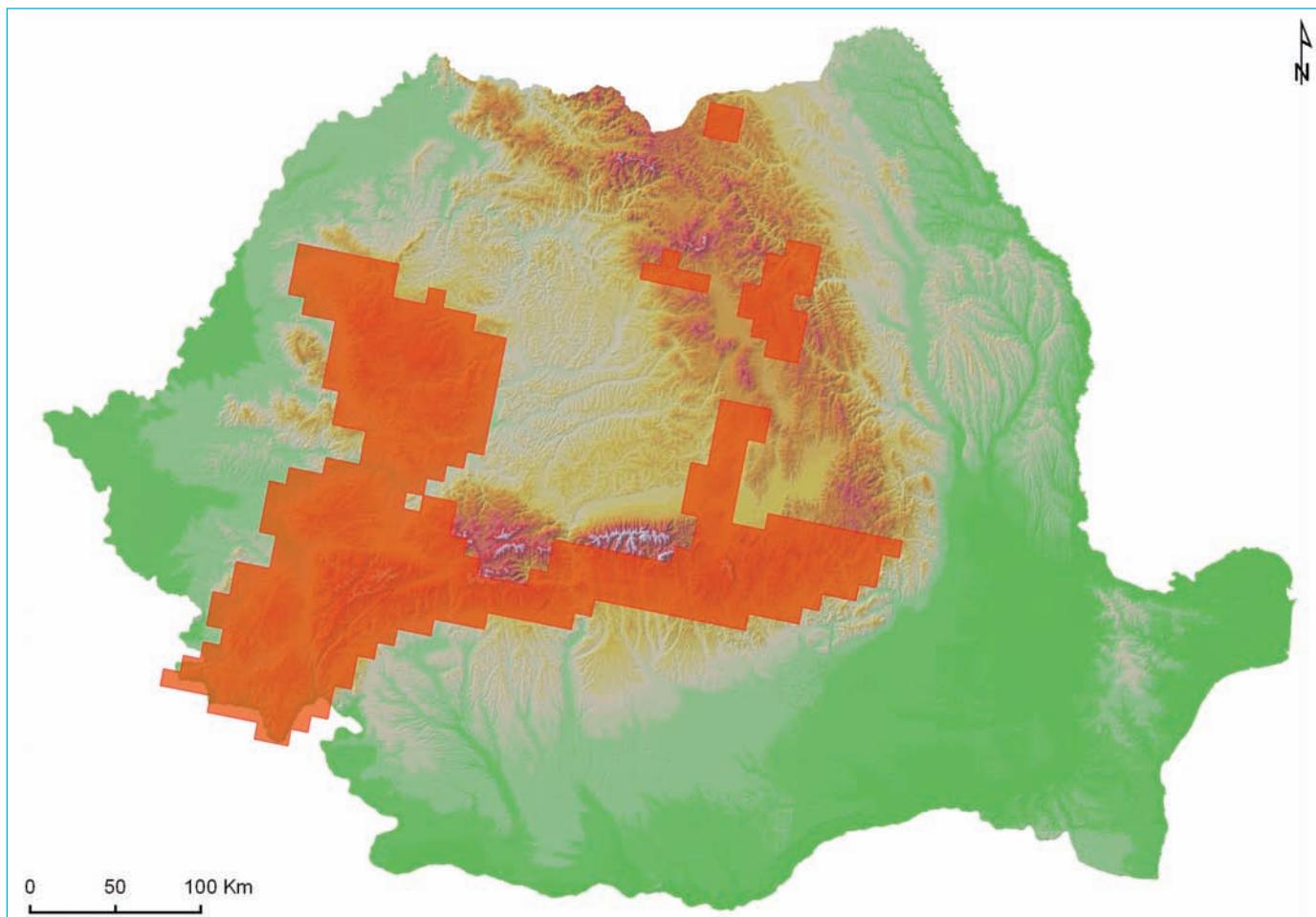
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea oricărui tip de activitate care cauzează alterarea habitatelor de hrănire și reproducere a speciei.
- Interzicerea căilor neautorizate, de-a lungul stâncăriilor unde cuibărește specia.
- Limitarea înființării carierelor și a altor infrastructuri industriale în zona de reproducere a speciei.
- Potrivirea lucrărilor silvice cu biologia speciei, pentru a evita perturbarea speciei în perioadele critice (reproducere).
- Regularizarea activităților turistice în zonele de importanță ridicată (mai ales în perioada de reproducere și creșterea puilor) sau chiar interzicerea acestor activități.
- Stabilirea rutelor de agrement împreună cu asociațiile și grupurile care practică sporturi în aer liber, cu scopul de a evita perturbarea păsărilor.
- Controlul incendiilor forestiere.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată numai în afara perioadei de reproducere.

- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei întărită.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ DE GRĂDINĂ - ORTOLAN BUNTING

Emberiza hortulana

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: *Emberiza hortulana*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
■					■			
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

DISTRIBUȚIE

Este o specie larg răspândită pe continentul european, până în vestul Asiei. Pe timpul sezonului rece migrează în Africa, unde ieșează preponderent în Guineea, Nigeria, Coasta de Fildeș și Etiopia.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată a fi cuprinsă între 5.200.000 și 16.000.000 de perechi cuibăritoare, fiind bine reprezentată în Turcia. La nivel european specia înregistrează o ușoară scădere, exceptie făcând țările cu populații semnificative și stabile. În România efectivul speciei este cuprins între 225.000 și 550.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Presura de grădină preferă lanurile de porumb și terenurile vecine acestuia. Migrează în stoluri mici formate din 5-50 de exemplare.

Este o specie omnivoră care se hrănește preponderent cu semințe, dar și cu nevertebrate mici, pe care le adună de pe sol. În perioada de creștere a puilor consumă hrana predominant de origine animală, formată în special din insecte. Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Este o specie monogamă. Are tendința de a cuibări oarecum grupat, și de aceea este dificil de apreciat densitatea perechilor. Masculii se pot auzi la distanțe de 20-50 m unul de celălalt, ceea ce indică faptul că masculul apără un teritoriu relativ restrâns. În habitatele caracteristice, densitatea estimată variază între 2 și 20 de perechi/km². Cuibul este construit de obicei pe sol, la adăpostul tufișurilor, de către femelă, într-un interval de 2-4 zile. El este alcătuit din iarbă și frunze. La interior este căptușit cu rădăcini fine, păr și pene. Uneori își construiește cuibul și în tufișuri sau arbori scunzi. Femela depune în mod obisnuit 4-5 ouă, cu o dimensiune de 20 x 15 mm. Incubația durează 11-12 zile, fiind asigurată de

către femelă, în toată această perioadă masculul protejând-o. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin zburători după 12-13 zile de la eclozare. Perechea depune o singură pontă pe an.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Vânatul.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

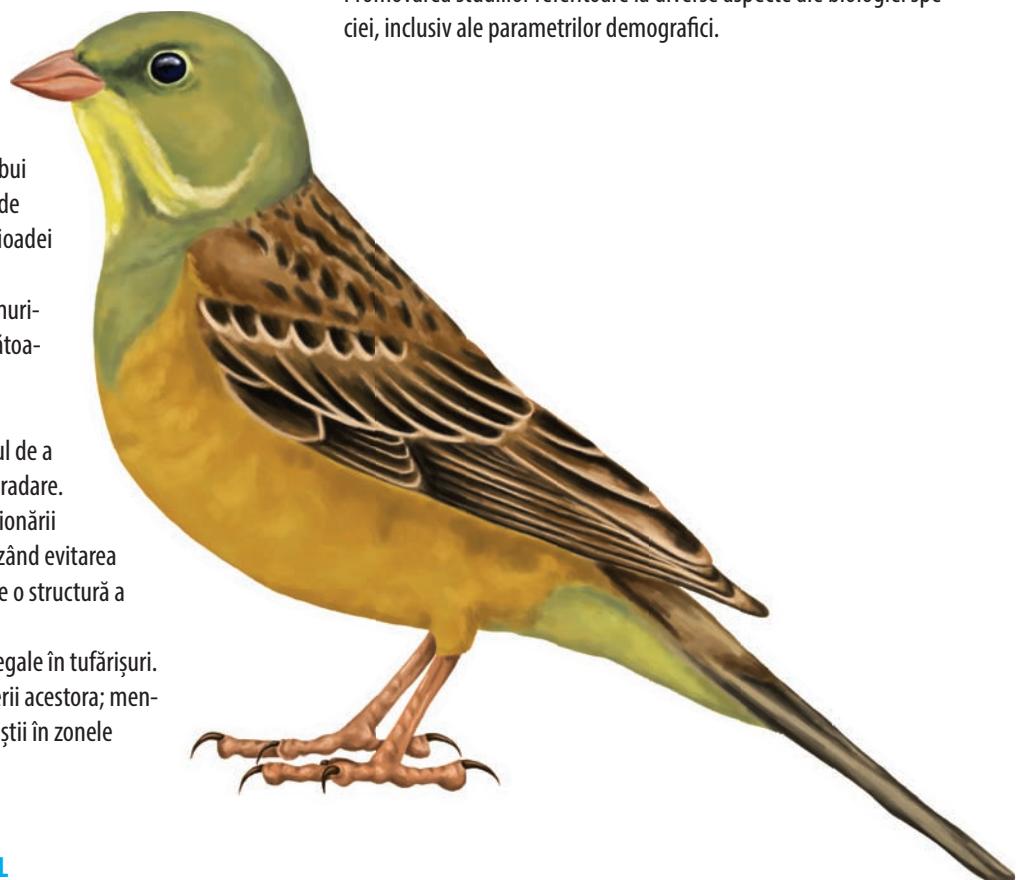
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând așezările împărtăsite în habitatele importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.
- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcilor de copaci și a arbustilor în zonele deschise, agricole.

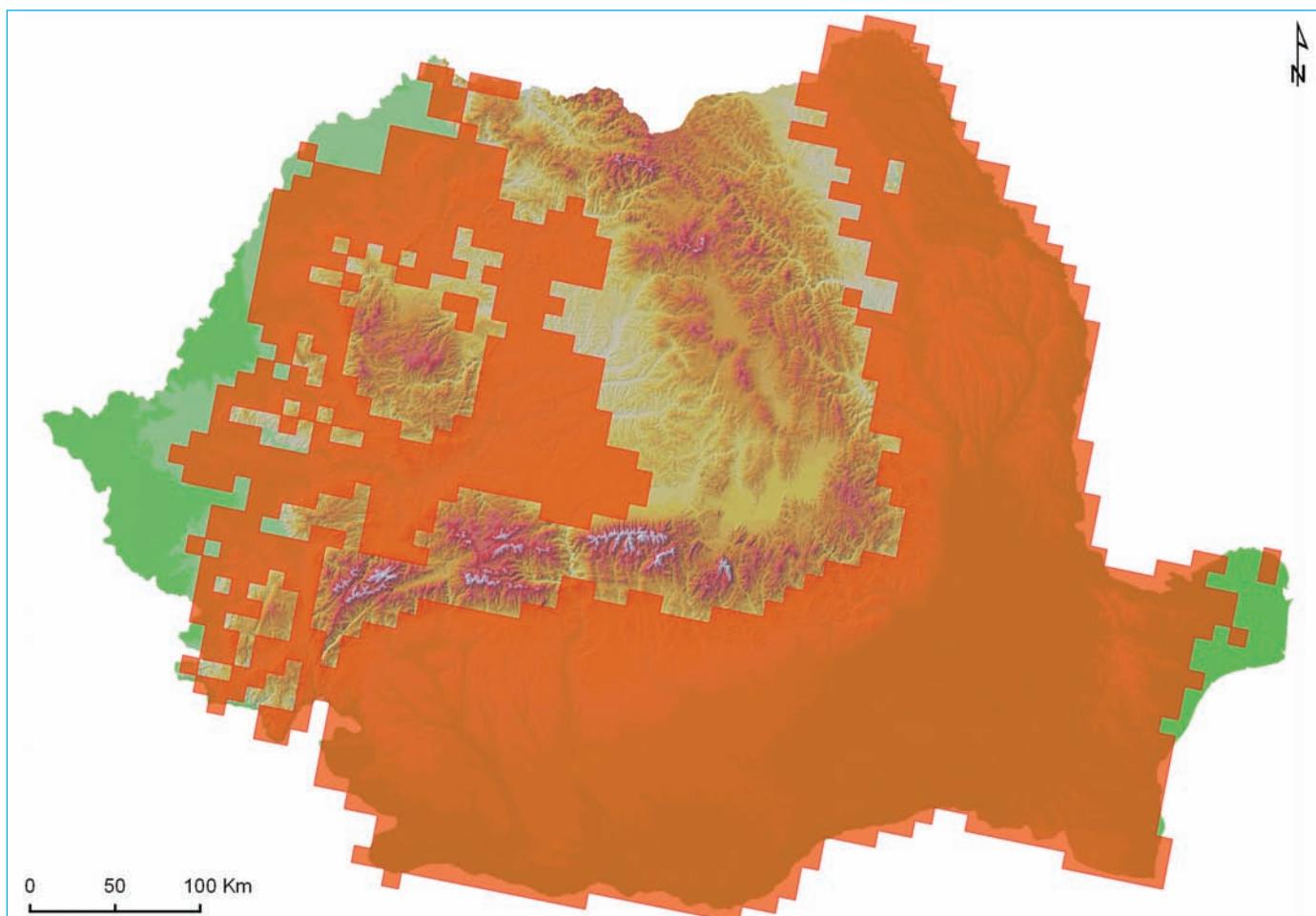

- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane inclusând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare de degradare.
- Încurajarea practicării agriculturii și gestionării pădurilor tradiționale/sustenabile, inclusând evitarea suprapăsunatului, în scopul de a menține o structură a vegetației care favorizează specia.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.

- Interzicerea vânătorii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ DE STUF - REED BUNTING

Emberiza schoeniclus

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: *Emberiza schoeniclus*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Specia este larg răspândită, arealul ei întinzându-se pe aproape tot teritoriul Eurasiei. Migrează pentru iernare în nordul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 4.800.000-8.800.000 de perechi cuibăritoare, iar trendul populațional este în descreștere. Cele mai mari efective se înregistrează în Rusia, Norvegia și Suedia, unde populația estimată este aproximativ sau depășește 1.000.000 de indivizi.

În România populația cuibăritoare este estimată la 27.000-44.000 de perechi.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Trăiește în zone umede cu stufăriș, precum mlaștini, lacuri sau ape lent curgătoare. Iarna, majoritatea păsărilor clocitoare din România se retrag spre locurile de iernat din nord-estul Africii și sud-vestul Asiei; în locul lor apar populațiile unei subspecii nordice, care se întâlnesc frecvent prin vegetația uscată a câmpilor, mlaștinilor secate sau înghețate, împreună cu unele exemplare ale subspeciei care a clocit la noi. Longevitatea maximă în libertate este de 11 ani și 2 luni.

Dieta este în principal vegetală și constă în semințe, dar se hrănește și cu nevertebrate mici, mai ales în perioada de creștere a puiilor.

Sezonul de reproducere durează din aprilie până în iulie, debutând prin atragerea femelelor de către masculi prin cântecul pe care îl execută stând în vârful unui tufiș sau al unei tulpini de stuf. În caz de pericol, pasărea se lasă foarte repede pe sol. Cuibul este clădit de către femelă și este format din iarbă, rămurele sau frunze de trestie, fiind poziționat într-un tufiș sau pe un smoc de trestie, aproape de sol. Interiorul cuibului este căptușit cu mușchi. Punta este formată din 3-6 ouă de culoare verde-maronie, cu deseșne specifice de culoare maroniu-închis. Cloșete mai mult femela, perioada de incubație fiind de aproximativ 14 zile. Puii sunt hrăniți intens de

către ambii părinți, aproape exclusiv cu insecte. Posibilii prădători sunt alungați de la cuib de către unul din părinți, care se preface a fi rănit, tărându-se pe sol sau zburând cu aripile partizal deschise.

În funcție de condițiile de mediu, o pereche poate creațe două sau chiar trei rânduri de pui pe an.

AMENINȚĂRI

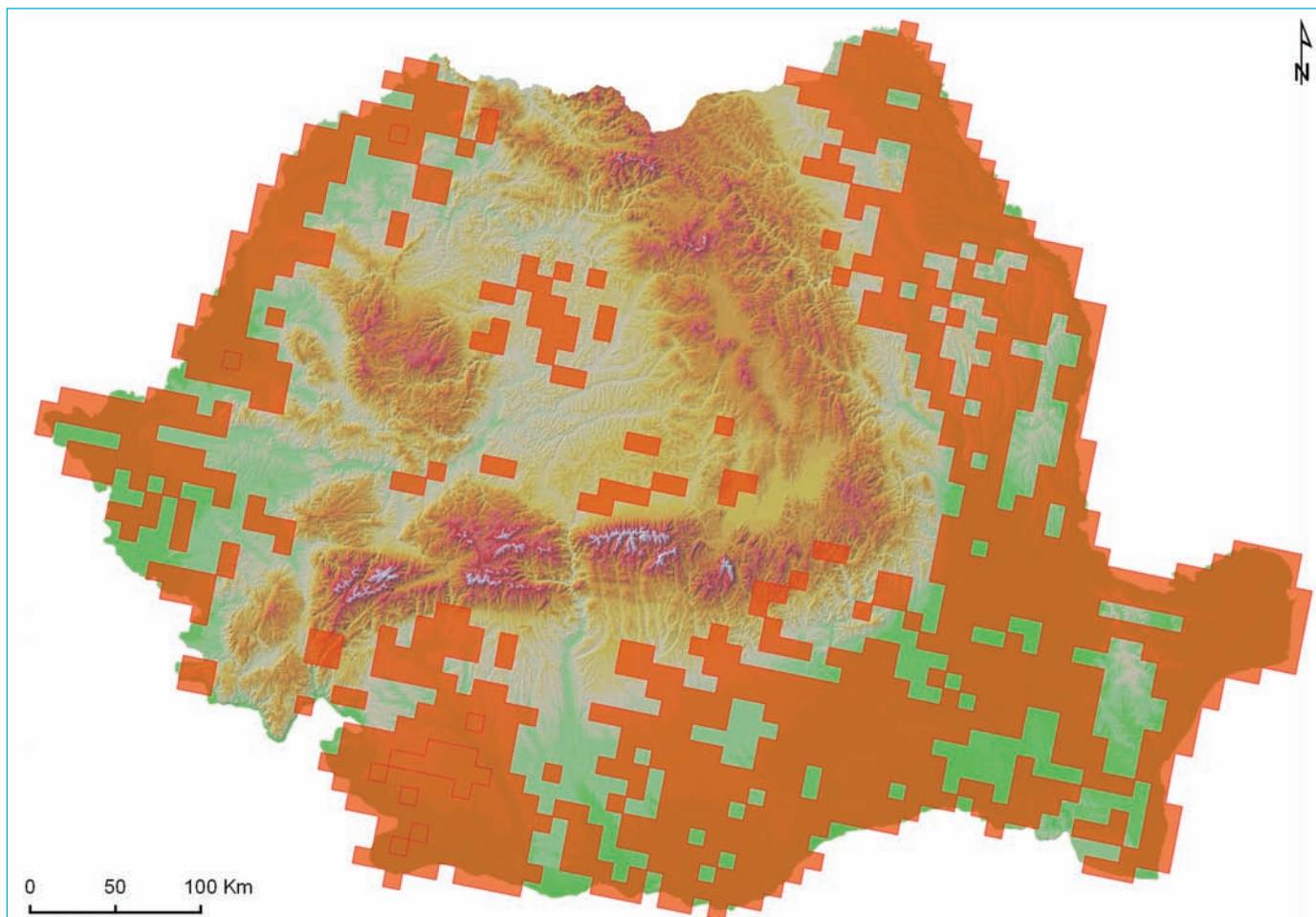
- Pierdere și alterarea habitatului.
- Poluarea apelor.
- Gestionarea defectuoasă a apelor.
- Perturbarea antropogenă

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Respectarea restricțiilor de construcție în zonele ripariene.
- Măsuri de management pentru vegetația palustră, cu scopul de a menține sau de a reface vegetația la un nivel ecologic optim pentru specie.
- Interzicerea arderii vegetației ripariene.
- Menținerea și conservarea stufărișurilor întinse cu apă permanentă ca habitat caracteristic.
- Interzicerea recoltării sau a incendiilor stufului.
- Managementul adecvat al deșeurilor și al apelor uzate în jurul zonelor umede.
- Menținerea de fâșii necultivate de minimum 1,5 m între terenurile cultivate și zonele umede, unde folosirea chimicalelor este strict interzisă.
- Luarea măsurilor în vederea evitării eutrofizării și sedimentării zonelor umede.
- Încurajarea folosirii produselor agro-chimice selective și cu toxicitate redusă și a evitării folosirii semințelor tratate pe terenurile din vecinătate; încurajarea producției organice.
- Managementul adecvat al nivelului de apă din ecosisteme acvatice, în concordanță cu necesitățile ecologice ale speciei.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ CU CAP NEGRU - BLACK-HEADED BUNTING

Emberiza melanocephala

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Emberiza

SPECIA: *Emberiza melanocephala*

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	II			

DISTRIBUȚIE

Arealul de cuibărit al presurei cu cap negru se întinde din sud-estul Europei până în Asia Centrală. Principalul cartier de iernare este India, însă au fost observate stoluri și în Japonia, China, Hong Kong, Thailanda, Laos, Coreea de Sud și Malaysia.

POPULAȚIE

Populația europeană este estimată la 2.800.000-9.300.000 de perechi cuibăritoare, efective mari regăsindu-se în Turcia, unde sunt estimate că există peste 2.000.000 de perechi cuibăritoare. La nivel european specia a înregistrat o ușoară crește între anii 1990 și 2000, dar populația încă nu și-a revenit la nivelul anterior ultimului declin.

În România specia este reprezentată prin 80.000-270.000 de perechi cuibăritoare.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Presura cu capul negru preferă pajiștile deschise cu tufișuri, inclusiv și terenuri agricole. Specia prezintă comportament gregar, acesta manifestându-se mai ales atunci când caută mâncare. Cele două sexe realizează stoluri diferite în timpul migrațiilor, cele formate numai din masculi ajungând în teritoriile de iernare înaintea femelelor. Ca și alte specii de presură, năpără de două ori într-un an, o dată în cartierele de iernare, înainte de migrația spre zonele de reproducere, și a doua oară după ce termină cuibăritul.

Dieta este compusă preponderent din semințe, dar și din insecte și alte nevertebrate, care sunt preferate în perioada în care hrănește puii. Se reproduce vara, cuibul fiind amplasat într-un tufiș mic sau chiar pe sol. El este alcătuit dintr-o cupă de iarbă uscată și este căptușit cu fire de păr și pene. Punta este formată

din 4-6 ouă care eclozează după aproximativ 13 zile. Puii părăsesc cuibul după aproximativ 10 zile de la eclozare, timp în care sunt hrăniți intens de ambii părinți. O pereche depune de regulă două ponte într-un sezon de reproducere.

AMENINȚĂRI

- Modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului.
- Poluarea.
- Vânătoarea.
- Perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

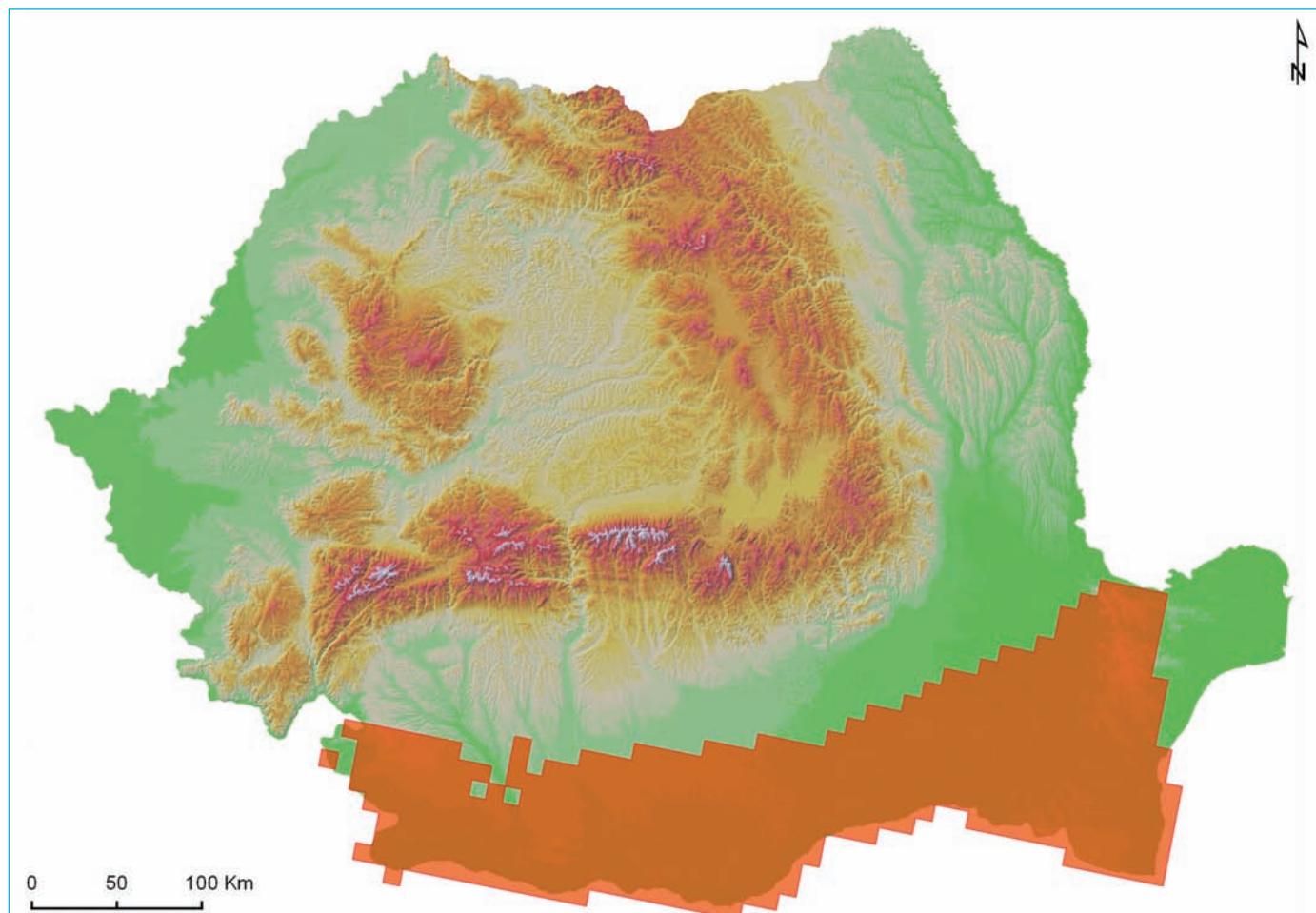
MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea noilor proiecte urbane, incluzând aşezările împrăștiante în habitatele importante pentru reproducerea, hrănirea sau odihna speciei.

- Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezența pâlcurilor de copaci și a arbuștilor în zonele deschise, agricole.
- Menținerea stratului subarbustiv în pădurile exploatare.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproductivi dispersate.
- Reducerea folosirii insecticidelor și erbicidelor în agricultură și silvicultură. În caz de necesitate și în lipsa alternativelor, folosirea substanțelor cu toxicitate și persistență minimă ar trebui să fie justificată și aplicată pe terenurile de reproducere a speciei numai în afara perioadei de reproducere.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Evitarea împăduririlor zonelor de tufăriș, conservarea zonelor împădurite cu scopul de a restabili habitatele aflate în stare degradată.
- Încurajarea practicării agriculturii și a gestionării pădurilor tradiționale/sustenabile, incluzând evitarea suprapășunatului, în scopul de a menține o structură a vegetației care favorizează specia.
- Prevenirea sau penalizarea incendiilor ilegale în tufărișuri.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adecvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Interzicerea vânătoriei în zonele de reproducere a speciei.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

PRESURĂ SURĂ - CORN BUNTING

Miliaria calandra (Emberiza calandra)

REGNUL: Animalia

CLASA: Aves

ORDINUL: Passeriformes

FAMILIA: Emberizidae

GENUL: Miliaria

SPECIA: Miliaria calandra

STATUT LEGAL DE CONSERVARE

DPA1	DP A2	DP A2B	DP A3A	DP A3B	OUG A3	OUG A4B	OUG A5C	OUG A5D
OUG ASE	LR RO	LV A1	LV A2	LR IUCN cat. 2012	Berna	Bonn	AEWA	CITES
				LC	III			

DISTRIBUȚIE

Arealul speciei este reprezentat în principal de sudul și centrul Europei, nordul Africii și Asia până în Kazahstan, unde este limita estică a speciei. În cea mai mare parte a arealului său este o specie sedentară, dar populațiile din zonele reci pot migra spre sud.

POPULAȚIE

Populația europeană cuibăritoare este mare, estimată la circa 7.900.000-22.000.000 de perechi, reprezentând mai mult de jumătate din totalul populației globale. Deși populații semnificative (cum sunt cele din Bulgaria sau România) au avut un trend stabil în perioada 1990–2000, specia a înregistrat totuși un declin populațional în aproape toată Europa, inclusiv în Turcia, unde se găsește cea mai mare parte a populației europene.

În România populația cuibăritoare este estimată a fi cuprinsă între 1.300.000 și 2.600.000 de perechi, fiind una dintre cele mai mari populații europene; aceasta este depășită doar de populațiile din Spania și Turcia.

MEDIU DE VIAȚĂ ȘI BIOLOGIA SPECIEI

Presura sură este o specie întâlnită mai cu seamă în câmpuri deschise, presărate cu tufișuri sau copaci, preferând terenurile agricole, în special pășunile și câmpurile cu cereale. Odată cu venirea sezonului rece indivizii speciei se adună în stoluri, deseori împreună cu presura galbenă (*Emberiza citrinella*). Longevitatea în sălbăticie este de aproximativ 10 ani.

Este o specie predominant vegetariană, dar se hrănește și cu nevertebrate mici, puții fiind aproape în exclusivitate hrăniți cu insecte. Dieta sa constă în proporție de 75% din diverse semințe, cereale, frunze sau fructe de pădure, fiind suplimentată cu insecte mici, păianjeni și melci.

Masculul începe să cânte în perioada martie-aprilie, de obicei ocupând pentru aceasta locuri înalte, precum copaci, tufișuri, scăieți înaltă, linii de telefonie sau electricitate. Își apără ter-

itoriul în timpul sezonului de reproducere și poartă fi poligin, împerechindu-se cu până la trei femele (exceptional, cu șapte femele). Sex ratio-ul din populație este 1:1, ceea ce înseamnă că anumiți masculi rămân fără pereche. Fiind de cele mai multe ori poligin, masculul nu joacă un rol important în creșterea puilor, hrănindu-i doar după ce sunt aproape mari. Cuibul este construit de către femelă și este de obicei amplasat pe pământ. Este realizat din iarbă și căptușit cu păr de mamifer sau fire de iarbă fine. Femela depune 3-5 ouă de culoare maroniu-roșiatică și cu vermiculații fine, caracteristice presurilor, și le incubează singură timp de 12-14 zile. Puții sunt hrăniți în primele 4 zile de la eclozare doar de către femelă, iar mai apoi se alătură și masculul.

Ei părăsesc cuibul la 9-12 zile de la eclozare și se ascund în tufișurile din apropiere, fiind încă incapabili de zbor; mai sunt hrăniți de către adulți o perioadă, până ce zboară și sunt complet independenți de părinti. Uneori există și o a doua pontă, în anii cu condiții climatice favorabile și hrănă suficientă.

AMENINȚARI

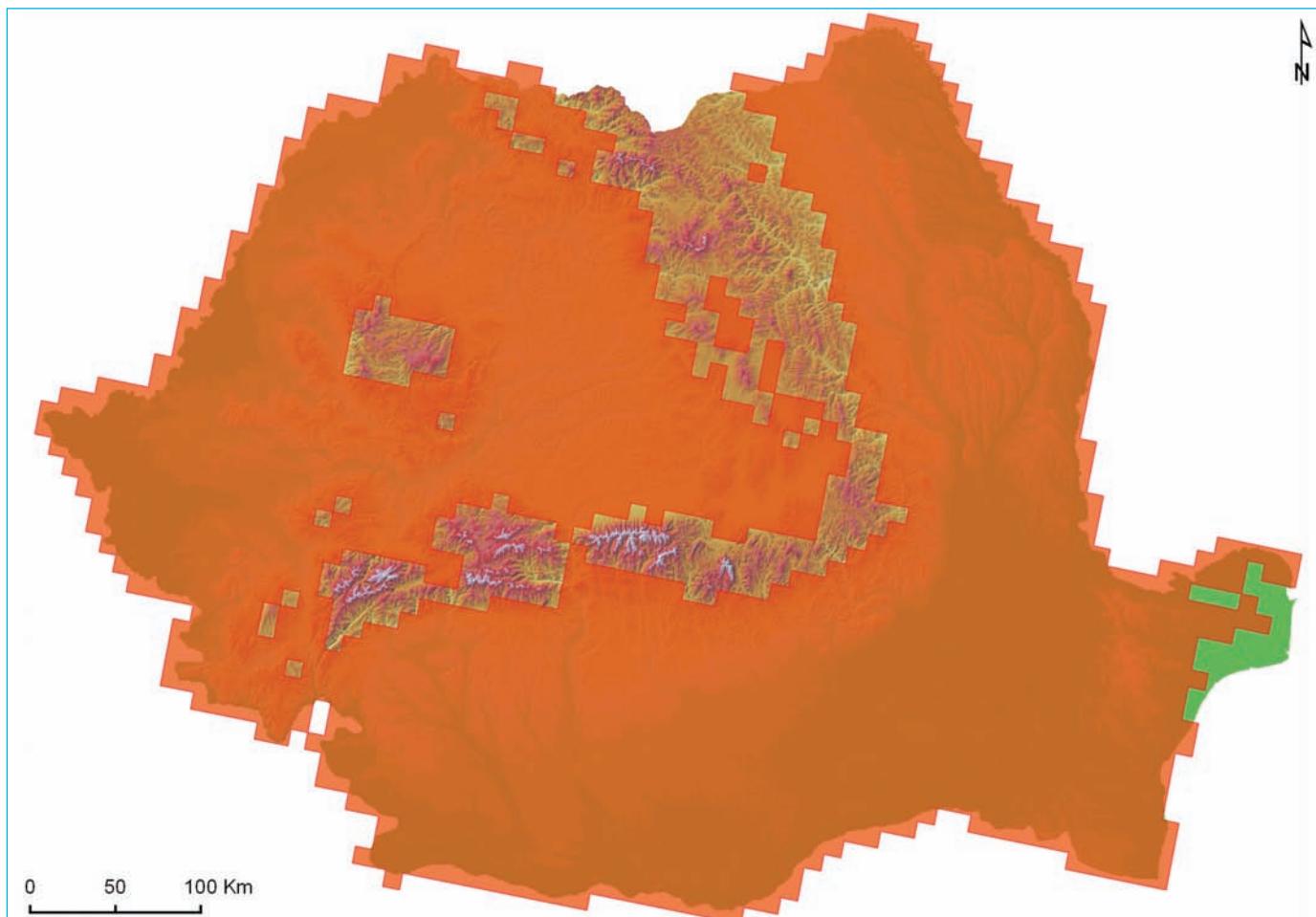
- Alterarea și pierderea habitatelor cauzate de schimbarea folosirii terenurilor.
- Contaminarea prin produse agricole.
- Mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători.
- Efectul altor activități antropogene.

MĂSURI DE CONSERVARE NECESARE

- Interzicerea împăduririi regiunilor de stepă.
- Prevenirea transformării culturilor erbacee din zonele uscate în culturi lemnioase (păduri).
- Menținerea și dezvoltarea unui peisaj de tip mozaic în regiunile uscate ale zonelor cu cultivări nelemnicioase.
- Menținerea și accentuarea coridoarelor între zonele de pajiști spontane incluzând și arbori, linii de arbori și grupuri de arbori neproducțivi dispersate.
- Conservarea, crearea și promovarea terenurilor necultivate cu o vegetație corespunzătoare pentru specie.
- Menținerea miriștilor și interzicerea arderii acestora; menținerea managementului adekvat al miriștii în zonele unde a fost efectuat tradițional.
- Reducerea chimicalelor folosite în agricultură, aplicarea chimicalelor mai puțin toxice și persistente; regularizarea perioadelor de folosire a erbicidelor în funcție de fenologia speciei.
- Ajustarea calendarului agricol cu biologia speciei.
- Evitarea extinderii industriale și urbane.
- Controlul populațiilor de pisici și câini domestici sau sălbăticii.
- Inventarierea zonelor de reproducere actuale și potențiale.
- Identificarea zonelor de cuibărire, migrație, hrănire și aglomerare importante pentru conservarea speciei.
- Promovarea studiilor referitoare la diverse aspecte ale biologiei speciei, inclusiv ale parametrilor demografici.

DISTRIBUȚIA SPECIEI LA NIVEL NAȚIONAL

METODE DE ANALIZĂ A DATELOR

1. MODELAREA DISTRIBUȚIEI SPAȚIALE ȘI A DENSITĂȚII RELATIVE

1.1. Scopul metodei de analiză

Această metodă de analiză a fost folosită pentru speciile comune, cu răspândire largă, pentru care datele au fost colectate în special prin „Protocolul de monitorizare pentru speciile caracteristice zonelor agricole” (suplimentat și cu alte date, ca de exemplu cele din „Protocolul de monitorizare pentru speciile cuibăritoare acvatice și palustre”).

Inventarierea populațiilor pe o scară largă implică greutăți specifice care trebuie luate în considerare. Din cauza faptului că resursele financiare și umane sunt limitate, acoperirea totală a suprafeței țării este imposibilă. Chiar dacă acoperirea totală ar fi realizabilă, probabilitatea detectării tuturor exemplarelor este foarte scăzută, chiar și în cazul celor mai competenți observatori. Pentru rezolvarea acestor probleme se folosesc metode statistice specifice.

Modelarea distribuției spațiale și a densității relative este adekvată în cazul speciilor la care există destule detectări pozitive pentru a obține informații privind nișa acestora, i.e. preferințele față de un sir de variabile biotice și abiotice, care determină distribuția lor. În acest fel, chiar dacă nu s-a acoperit întreaga suprafață a țării, prin combinarea variabilelor pot fi formulate predicții privind prezența unei specii într-o anumită locație.

Pentru calcularea efectivelor se ia în considerare și faptul că la ieșirile pe teren se observă numai o parte din indivizi prezenti pe punct, astfel că metoda de analiză include și calcularea detectabilității pentru fiecare specie, valoare care este inclusă în generarea hărților finale.

Hărțile realizate prin această metodă nu numai că oferă informații privind distribuția speciilor, dar prin ele pot fi identificate zonele hot-spot, adică locațiile unde se regăsesc densități semnificative, și pot fi calculate efectivele naționale.

1.2. Programe speciale utilizate

Pentru pregătirea și analiza datelor s-au folosit trei programe: Sistemele de Informație Spațială (GIS) QGIS și ArcGIS, programul Distance și Mediul de Statistică R, împreună cu pachetul TRIMMaps.

1.2.1. QGIS și ArcGIS

Sunt aplicații specializate pentru procesarea și evaluarea datelor geospațiale.

1.2.2. Distance

Aplicația Distance este o școală specializată în estimarea densităților din probabilitatea detectabilității pe diferite intervale de distanță. Programul este larg folosit în studiile ecologice și la estimările populationalne la nivel internațional.

1.2.3. R și pachetul TrimMaps

Programul R este un mediu *opensource*, avansat și larg folosit pentru analize statistice în domeniul științific, care folosește în primul rând limbajul S. Aplicația susmenționată are o gamă largă de unele care oferă posibilitatea de a prelucra și evalua datele colectate în mod corespunzător pentru standardele internaționale. Aceasta a fost folosită atât pentru pregătirea datelor, cât și pentru analiza acestora cu ajutorul pachetului „TRIMMaps”.

TRIMmaps este un pachet incorporat în mediul R, dezvoltat de către experți în statistică și aplicații geospațiale de la SOVON, Olanda. Pachetul este specializat în analize statistice geospațiale tip „niche modelling”.

1.3. Pregătirea datelor pentru analiză

1.3.1. Pregătirea datelor colectate pe teren pentru modelarea distribuțiilor

Datorită necesității de a obține o acoperire națională cât mai bună, datele colectate în cadrul proiectului au fost suplimentate cu date din perioada 2010 – 2012, din programul de monitorizare a păsărilor comune.

În setul de date realizat în acest fel au fost identificate observațiile multiple pentru fiecare specie dintr-un punct la o ieșire, și au fost însumate astfel încât să se obțină o singură valoare finală pentru fiecare specie la fiecare punct la fiecare ieșire.

```
#încărcarea datelor
cbmdata=read.csv("date_brute.csv",header=TRUE)

#verificarea structurii tabelului de date
str(cbmdata)

#verificarea primelor 6 rânduri din setul de date
head(cbmdata)

#verificarea lungimii setului de date (nr. rânduri)
length(cbmdata$EURING)

#crearea unui ID din coloanele EURING, pointID, Year și Session, pentru a identifica intrările unice
cbmdata$EURINGpointIDYearSession=paste(cbmdata$EURING, cbmdata$pointID, cbmdata$Year, cbmdata$Session, sep='_', collapse=NULL) #cine citește aceste rânduri, are o găleată de vin

#calcularea numărului datelor unice
length(unique(cbmdata$EURINGpointIDYearSession))
names(cbmdata)

#căutarea duplicărilor; în caz dacă se găsesc, se adaugă valorile din coloana „Ex”
cbm1=ddply(cbmdata, .(srcode, point, EURING,
                     pointID, EURINGpointID, EURINGpointIDYear,
                     EURINGpointIDYearSession, Year, Session), function(x) c(Ex=sum(x$Ex)))

#verificarea lungimii noului set de date (trebuie să fie egal cu numărul datelor unice calculat anterior)
length(cbm1$EURING)
head(cbm1) names(cbm1)

#salvarea tabelului obținut
write.table(cbm1,"cbm_unique.csv",sep=";",dec=",",row.names=FALSE)
```

În pasul următor s-au calculat maximele între cele două ieșiri pentru fiecare an, pentru fiecare specie separat, după care au fost adăugate observațiile "0", adică pentru fiecare specie s-au adăugat punctele unde specia respectivă nu a fost observată în anul respectiv.

```

#încărcarea datelor
cbm3=read.csv('cbm_unique.csv',header=TRUE)
head(cbm3)

#rearanjarea tabelului în format lat, după ieşirile efectuate
cbm4=reshape(cbm3,v.names='Ex',timevar='Session',idvar='EURINGpointIDYear',direction='wide')

#calcularea maximelor între cele două ieşiri pentru fiecare punct
cbm5=cbm4
cbm5$Ex=rowMaxs(cbm5[,c(Ex.1,Ex.2)],na.rm=TRUE)
head(cbm5)

#eliminarea coloanelor redundante,Ex.1' și,Ex.2'
cbm6=cbm5[,c(1:7,10)]
head(cbm6)

#salvarea tabelului obținut și încărcarea acestuia
write.table(cbm6,'cbm_session_max.csv',row.names=FALSE,sep=",",dec=".")
cbm6=read.csv('cbm_session_max.csv',header=TRUE)

#createa unei ID din pointID și Year, prin contopirea celor două coloane
cbm6$pointIDYear=paste(cbm6$pointID,cbm6$Year,sep='_',collapse=NULL)
head(cbm6)

#înlăturarea coloanelor redundante
cbm7=cbm6[,c(1:4,7:9)]
head(cbm7)

#rearanjarea tabelului după EURING
cbm8=reshape(cbm7,v.names='Ex',timevar='EURING',idvar='pointIDYear',direction='wide')
head(cbm8)

#înlocuirea valorilor "NA" cu "0", cu scopul de a adăuga datele de absență
cbm8[is.na(cbm8)]=0
head(cbm8)

#verificarea lungimii setului de date pentru o specie (i.e. numărul punctelor efectuate)
length(cbm8$Ex.ALAARV)

#rearanjarea tabelului în format lung
cbm9=reshape(cbm8)
head(cbm9)

#salvarea tabelului obținut
write.table(cbm9,'cbm_years_null.csv',row.names=FALSE,sep=",",dec=".")

```

În pasul final pentru fiecare specie în fiecare punct a fost calculată media de indivizi detectați în perioada 2010 – 2013.

```

#încărcarea tabelului
cbm9=read.csv('cbm_years_null.csv',header=TRUE)
head(cbm9)

#crearea unei ID din pointID și EURING; verificarea structurii tabelului
cbm9$EURINGpointID=paste(cbm9$EURING,cbm9$pointID,sep='__',collapse=NULL)
head(cbm9)
length(cbm9$EURING)
length(cbm9$Ex)

#înlăturarea coloanei 'pointIDYear' acesta fiind prea specific
cbm9=cbm9[,c(1:4,6:8)]
head(cbm9)

#rearanjarea tabelului după ani
cbm10=reshape(cbm9,v.names='Ex',timevar='Year',idvar='EURINGpointID',direction='wide')
head(cbm10)
length(cbm10$EURING)

#calcularea mediilor între ani
cbm10$Ex=rowMeans(cbm10[,c('Ex.2010','Ex.2011','Ex.2012','Ex.2022','Ex.2013','Ex.2014')],na.rm=TRUE)
head(cbm10)

#extragerea coloanelor relevante pentru modelare
cbm11=cbm10[,c('pointID','EURING','Ex')]
head(cbm11)

#aranjarea datelor după codul EURING
cbm12=cbm11[order(cbm11$EURING),]
head(cbm12)
length(cbm12$Ex)

#renumirea coloanelor conform cerințelor TrimMaps
cbm15= rename(cbm14, c(pointID='plotID','EURING'='Species','Ex'='observed'))
head(cbm15)

#salvarea tabelului final
write.table(cbm15,'cbm_trim.csv',sep=',',dec='.',row.names=FALSE)
head(cbm15)

```

1.3.2. Pregătirea datelor colectate pe teren pentru calcularea detectabilității

Setul de date suplimentat cu date din perioada 2010 – 2012, din programul de monitorizare a speciilor comune, a fost pregătit pentru calcularea detectabilității cu ajutorul programului QGIS.

Mai întâi au fost identificate observațiile multiple pentru fiecare specie dintr-un punct la o ieșire pentru fiecare categorie de distanță și au fost însumate numerele de exemplare, astfel încât să se obțină o singură valoare finală pentru fiecare specie la fiecare punct la fiecare ieșire pentru fiecare categorie de distanță. În pasul următor, pe categorii de distanță, a fost calculat maximul între ieșiri și media între ani, asemănător celor descrise mai sus.

1.3.3. Pregătirea datelor auxiliare

Informațiile auxiliare au fost extrase și calculate din baze de date deja existente la nivel național și European. Aceste informații au fost folosite ca și covariate în modelele de nișă pentru a modela distribuția densităților relative ale speciilor.

Tabelul covariatelor folosite:

Nr.	Denumire (*)	Unitatea	Componente	Expresia de calcul	Sursa
Categoria I		Poziția geografică (zona)			
1	Latitudine (Y*)	Grade decimale	-	-	Poziția geografică
2	Longitudine (X)	Grade decimale	-	-	Poziția geografică
Categoria a II-a		Habitate			
3	Zone locuite (GR01)	Hectare	Coduri (C): 111, 112, 141, 142	ΣC_a	CLC ¹
4	Zone industriale (GR02)	Hectare	Coduri (C): 121, 122, 123, 124, 132, 133	ΣC_b	CLC
5	Zone miniere (cariere) (GR03)	Hectare	Coduri (C): 131	-	CLC
6	Zone agricole (GR04)	Hectare	Coduri (C): 211, 212, 213, 244	ΣC_c	CLC
7	Vii (GR05)	Hectare	Coduri (C): 221	-	CLC
8	Livezi (GR06)	Hectare	Coduri (C): 222	-	CLC
9	Pășuni (GR07)	Hectare	Coduri (C): 231	-	CLC
10	Zone cultivate complexe (GR08)	Hectare	Coduri (C): 242	-	CLC
11	Terenuri agricole cu suprafețe semnificative de vegetație naturală (GR09)	Hectare	Coduri (C): 243	-	CLC
12	Păduri de foioase (GR10)	Hectare	Coduri (C): 311	-	CLC
13	Păduri de conifere (GR11)	Hectare	Coduri (C): 312	-	CLC
14	Păduri de amestec (GR12)	Hectare	Coduri (C): 313	-	CLC
15	Zone cu vegetație ierboasă naturală (GR13)	Hectare	Coduri (C): 321, 322	ΣC_e	CLC
16	Zone de tranziție păduri-tufărișuri (GR14)	Hectare	Coduri (C): 324	-	CLC
17	Zone cu vegetație săracă (GR15)	Hectare	Coduri (C): 331, 332, 333, 334	ΣC_f	CLC
18	Zone umede (GR16)	Hectare	Coduri (C): 411, 412, 421	ΣC_g	CLC
19	Cursuri de apă (GR17)	Hectare	Coduri (C): 511	-	CLC
20	Ape stătătoare (GR18)	Hectare	Coduri (C): 512, 521, 523	ΣC_h	CLC
Categoria a III-a		Variabile climatice²			
21	Temperatura medie anuală (BI001)	Grade Celsius	Bioclim 1	-	WorldClim
22	Temperatura maximă a celei mai calde luni (BI005)	Grade Celsius	Bioclim 5	-	WorldClim
23	Temperatura minimă a celei mai reci luni (BI006)	Grade Celsius	Bioclim 6	-	WorldClim
24	Cantitatea medie de precipitații anuale (BI012)	mm	Bioclim 12	-	WorldClim

Nr.	Denumire (*)	Unitatea	Componente	Expresia de calcul	Sursa
25	Temperatura medie în lunile de monitoring (TMEAN)	Grade Celsius	Tmean4, Tmean5, Tmean6	$(\sum T_{mean_x})/3$	WorldClim
26	Cantitatea medie de precipitații în lunile de monitoring (PREC)	mm	Prec4, Prec5, Prec6	$(\sum Prec_x)/3$	WorldClim
27	Evapotranspirația medie în lunile de monitoring (ETP)	mm/zi	Etp4, Etp5, Etp6	$(\sum Etp_x)/3$	WorldClim
28	Altitudinea (ALT)	m	Alt	-	WorldClim

¹CLC - Sursa: Corine LandCover, Romania, DDNI, 2004

²Variabile climatice - Sursa: WorldClim

1.4. Analiza datelor

1.4.1 Modelarea distribuțiilor

Modelele de nișă ecologică au fost elaborate cu ajutorul pachetului TRIMMaps, folosindu-se datele colectate pe teren și datele auxiliare pregătite conform celor descrise în paragraful 3. Unitățile de bază pentru modele au fost pătratele de 2×2 km din grilajul folosit în metoda Monitorizarea Păsărilor Comune (MPC). Pentru aceasta se introduc datele într-o formă brută în aplicație și se crează un obiect de lucru pentru TRIMMaps. După acest pas aplicația va citi toate informațiile din acest obiect pe parcursul analizelor.

```
# crearea setului de date TRIMmaps

#citirea fișierului de sursă a pachetului
source("../TRIMmaps/TRIMmaps.r")

#definearea proiecției (Stereo70)
crs = "+proj=sterea +lat_0=46 +lon_0=25 +k=0.99975 +x_0=500000 +y_0=500000 +ellps=krass +units=m +no_defs"

# Crearea obiectului TRIMdata, care conține toate datele introduse
trimdata <- data2TRIMmaps(
  named="trimdata",
  outdir=outdir,
  plot.data="cbm_trim.csv",
  OBS.DIR=NULL,
  crs=crs,
  use.maps=FALSE,
  User.maps=TRUE,
  User.dir=paste(getwd(),"/grids10km",sep=""),
  User.all.question=FALSE,
  add.zeros=FALSE,
  generate.zeros=FALSE,
  User.crs=crs
)
```

Estimările cu ajutorul aplicației decurg în doi pași principali. În primul pas se construiește modelul care explică cel mai bine relația observațiilor și combinația covariatelor pe pătratele evaluate. În pasul al doilea se efectuează interpolarea după modelul construit. Aceasta se întâmplă la nivelul pătratelor din grila națională de MPC cu ajutorul modelelor, luând în considerare combinația covariatelor din fiecare pătrat individual.

La prezente analize s-au folosit modele liniare generale (GLM). În general, modelele liniare sunt vulnerabile la numărul ridicat de covariate și la interacțiuni-ile între acestea. Pentru a minimaliza aceste probleme, pentru fiecare specie trebuie selectat un set de covariate care explică cel mai bine numărul exemplarilor observate în pătratele evaluate. Selectarea covariatelor relevante pentru fiecare specie s-a efectuat prin rularea modelelor cu scop explorativ, folosind selectarea covariatelor după relevanța lor matematică cu ajutorul valorilor AIC. Metoda se numește "stepwise selection" și este incorporată în modelele MARS ale pachetului (selectAIC).

Modele explorare

```
trim.mars1 <- TRIMmaps(  
  TRIMdata = trimdata,  
  cross.validation=10,  
  mars=T,  
  out.dir=paste(outdir,"mars1",sep="\\"),  
  selectAIC="step",  
  surface=T,  
  resid.int.method=NULL,  
  driver="asc"  
)
```

După identificarea covariatelor relevante după importanța lor statistică, au fost selectate seturile de covariate pentru fiecare specie în mod individual, luându-se în considerare și cerințele ecologice ale speciilor. În acest pas expertiza specialiștilor este esențială. În lipsa experienței și cunoștințelor ecologice despre fiecare specie, modelele pot da rezultate greșite.

Model final

```
trim.mars1 <- TRIMmaps(  
  TRIMdata = trimdata,  
  cross.validation=10,  
  mars=T,  
  out.dir=paste(outdir,"mars1",sep="\\"),  
  VARS.subs=c("cov1","cov2","covn"),  
  surface=T,  
  resid.int.method=NULL,  
  driver="asc"  
)
```

Rezultatele obținute sunt distribuții ale abundențelor relative, care se obțin după estimarea unei valori de prezență relativă pe fiecare pătrat conform condițiilor biotice și abiotice (covariatele). Pentru a obține prezențele absolute estimate, trebuie luată în considerare și **detectabilitatea** speciilor în mod individual.

1.4.2 Calcularea detectabilității și a efectivelor naționale

Detectabilitatea fiecărei specii a fost calculată cu ajutorul programului Distance, pe baza celor trei categorii de distanță la care un individ a fost observat (0-50, 50-100, 100-200).

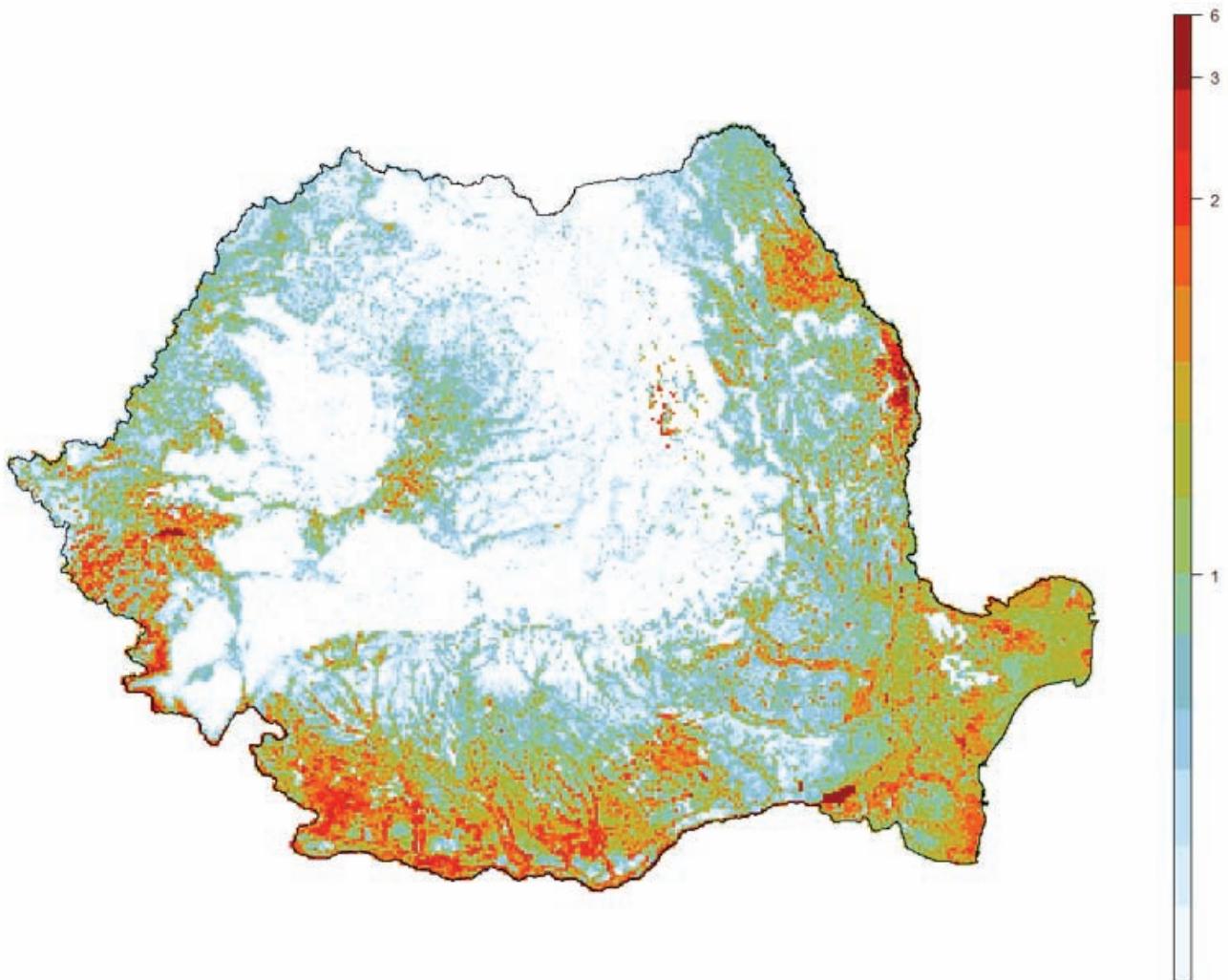
Pentru determinarea efectivelor naționale, pentru fiecare specie a fost luată suma valorilor de densitate relativă din hărțile de distribuție împărțite la detectabilitatea calculată. După acest pas s-a calculat densitatea reală, luând în considerare că datele au fost colectate de pe puncte aflate pe o suprafață de 12.56 ha (un cerc cu un diametru de 400 m), trebuind astfel extrapolate pe toată suprafața păratului de 2x2 km. S-a folosit formula următoare:

$$N = (x \times 400) / 12.56$$

unde x reprezintă densitatea relativă împărțită la detectabilitate, iar N reprezintă populația națională.

1.5. Prezentarea datelor obținute

Rezultatele obținute sunt hărți de distribuție ale densităților, care sunt alcătuite din pătratele de 2x2 km ale gridului folosit, fiecare conținând valorile estimate de modelele rulate. Aceste hărți au reprezentat baza documentației pregătite pentru raportare conform Aricolului 12 (mai jos este prezentat un model de *output*, în cazul de față *Miliaria calandra*).

Harta model pentru specia *Miliaria calandra*

2. MODELAREA TENDINȚELOR POPULAȚIONALE

2.1. Scopul metodei de analiză

Scopul principal al acestei metode de analiză este calcularea tendințelor populațiilor păsărilor cu distribuție largă. În general, speciile cu distribuție largă au multe detectări care permit analize de tendință. În unele cazuri și specii cu distribuție restrânsă permit acest lucru, dacă au suficiente detectări în schemele generice sau dacă au o metodă specială aplicată în cazul lor. Acest indicu este de mare importanță pentru înțelegerea proceselor populational ale păsărilor cuibăritoare la nivel național. Totodată, aceste analize ne oferă informații nu numai despre schimbările populational ale păsărilor ci și despre schimbările calitative ale habitatelor. În acest fel putem identifica mai ușor factori periclitanți care afectează patrimoniul natural și avem posibilitatea să implementăm măsurile de conservare în mod mai eficient.

2.2. Programme speciale utilizate

Pentru pregătirea datelor s-au folosit trei aplicații specifice: aplicația pentru informații geospațiale (GIS) QGIS, Mediul de Statistică R (pentru prelucrare generală), iar analiza datelor s-a efectuat cu ajutorul aplicației specializate TRIM.

2.2.1. QGIS

Este o aplicație gratuită, larg folosită în domeniul științific, specializată în procesarea și evaluarea datelor geospațiale. În cazul nostru, programul a fost folosit pentru analize spațiale premergătoare pregătirii datelor pentru analiza tendinței propriu-zise.

2.2.2. R

Programul R este un mediu opensource, avansat și larg folosit pentru analize statistice în domeniul științific, care folosește în primul rând limbajul S. Aplicația are o gamă largă de unele care oferă posibilitatea de a prelucra și evalua datele colectate în mod corespunzător pentru standardele internaționale. Acest program a fost folosit pentru pregătirea fișierelor de input pentru TRIM.

2.2.3 TRIM

Programul TRIM este dezvoltat de către experți de statistică de la Statistics Netherlands, Olanda. Pachetul este specializat în analize statistice ale tendințelor din date colectate din diferite metode de monitorizare.

2.3. Pregătirea datelor pentru analiză

2.3.1. Pregătirea datelor colectate pe teren

Tendențele se calculează din date colectate în mod sistematic pe o perioadă lungă de timp. Având în vedere că pentru analize de tendință sunt necesare serii lungi de date (multianuale), datele colectate în cadrul prezentului proiect nu sunt suficiente.

Din acest motiv au fost folosite toate datele din pătratele programului de Monitorizare a Păsărilor Comune din perioada 2007 – 2012, plus pătratele efectuate în prezentul proiect în cadrul „Protocolul de monitorizare pentru speciile caracteristice zonelor agricole”, cel puțin doi ani la rând și unde cel puțin 8 puncte de observație au rămas neschimbrate. Aceste analize au fost necesare pentru raportarea specifică conform Articolului 12.

Pregătirea primei versiuni a tabelului de date a fost realizată cu ajutorul aplicației QGis. Observațiile care au fost notate din afara cercului de 100 de metri au fost excluse, iar categoriile de distanță au fost unite, numărul exemplarelor fiind însumat. În pasul următor s-au calculat maximele dintre cele două ieșiri pentru fiecare an, pentru fiecare specie separat, după care au fost adăugate observațiile “0”, adică pentru fiecare specie s-au adăugat punctele unde aceasta nu a fost observată în anul respectiv.

2.3.2 Pregătirea fișierelor de input pentru TRIM

Fișierele de input pentru aplicația TRIM au fost realizate în Mediul de Statistică R.

```
#alegerea directoriului de lucru
setwd(choose.dir())

#încărcarea datelor
Data=read.csv('Trim_input.csv', header=TRUE)

#verificarea structurii tabelului de date
str(Data)

#verificarea primelor 6 rânduri din setul de date
head(Data)

#verificarea lungimii setului de date (nr. rânduri)
length(Data$EURING)

#selectarea datele unei specii (i.e. ACRARU, Acrocephalus arundinaceus)
ACRARU=subset(A, Euring=='ACRARU')
head(ACRARU)
Id=ACRARU$id
Year=ACRARU$Year
Count=ACRARU$Count

#verificarea lungimii setului de date (nr. rânduri)
length(Id)

#salvarea fișierului de input pentru TRIM, codEURING_codTARĂ.prn
write.table(cbind(Id, Year, Count), '12530_31.prn', row.names=FALSE,
col.names=FALSE, sep=' ,')
```

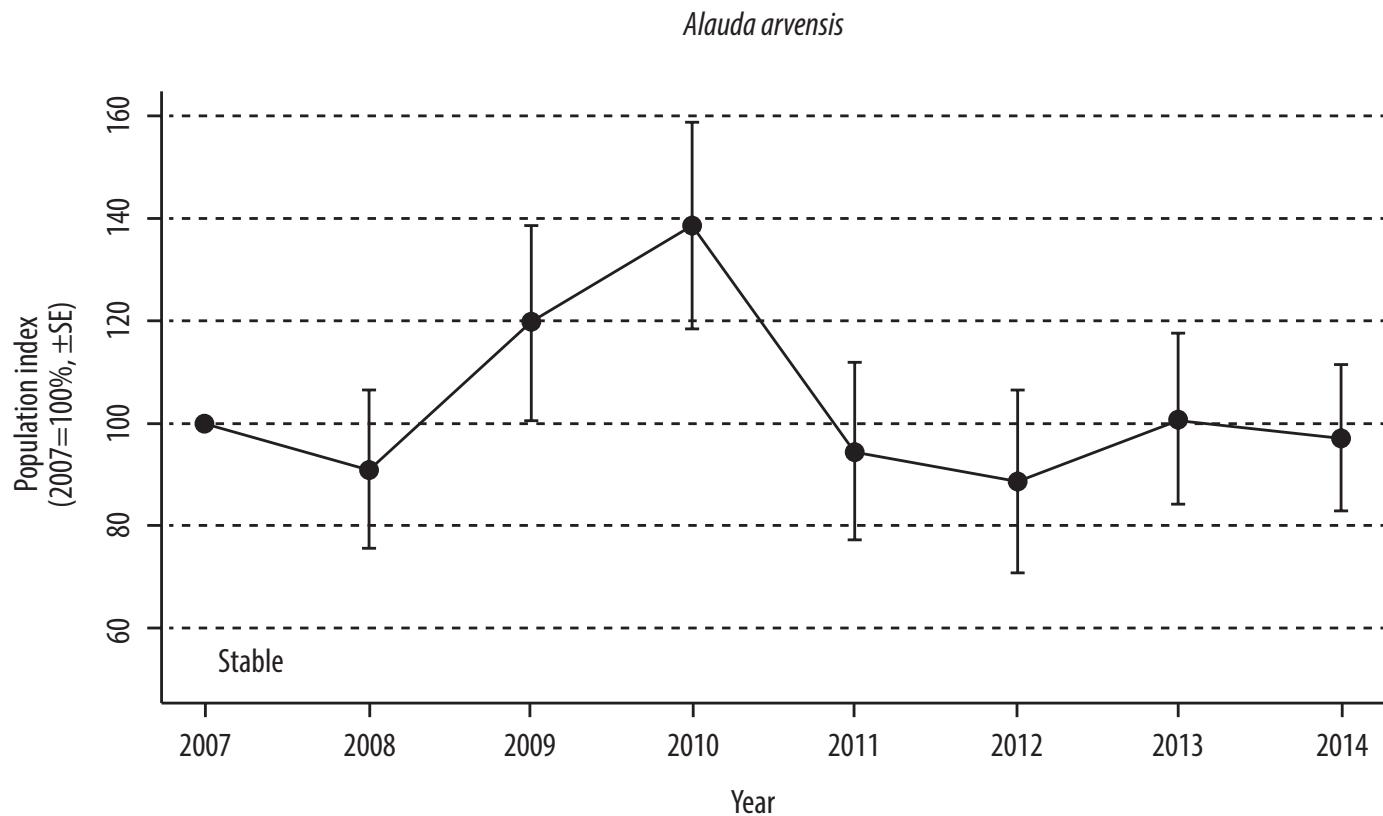
2.4. Analiza datelor

2.4.1 Calcularea tendințelor Naționale

Pătratele care conțineau mai mult de 20% din observațiile totale au fost excluse din analize, acestea fiind valori extreme cauzate probabil de erori în colectarea sau manipularea datelor. Tendențele au fost calculate cu ajutorul aplicației TRIM, folosind modelul "Time effect".

2.5. Prezentarea datelor obținute

Rezultatele obținute prin evaluarea datelor sunt tendințele naționale, care reprezintă schimbările populaționale ale speciilor comune din România, de la începutul colectării datelor. În România, programul generic Monitorizarea Păsărilor Comune (care a fost continuat în cadrul prezentului proiect prin „Protocolul de monitorizare pentru speciile caracteristice zonelor agricole”) a fost început în anul 2006, iar datele care sunt folosite la estimarea tendințelor încep cu anul 2007 (vezi rezultatul model prezentat mai jos și tabelul cu rezultatele analizelor). Primul an care este folosit pentru calcule este considerat 100%, iar tendințele sunt estimate și comparate cu această valoare.

Exemplu de rezultat în analizele de tendință (specia *Alauda arvensis*)

TABELUL CU VALORILE OBȚINUTE PENTRU ANALIZELE DE TENDINȚĂ EFECTUATE

Specie (cod)	Euring	Tendință calculată
ANAPLA	1860	Uncertain
COTCOT	3700	Uncertain
PHACOL	3940	Moderate increase ($p<0.01$) **
VANVAN	4930	Steep decline ($p<0.05$) *
COLPAL	6700	Moderate increase ($p<0.01$) **
STRDEC	6840	Uncertain
STRTUR	6870	Uncertain
CUCCAN	7240	Uncertain
DENMAJ	8760	Uncertain
ALAARV	9760	Stable
HIRRUS	9920	Moderate decline ($p<0.05$) *
ANTTRI	10090	Moderate increase ($p<0.01$) **
MOTFLA	10170	Moderate increase ($p<0.05$) *
MOTALB	10200	Uncertain
ERIRUB	10990	Stable
LUSMEG	11040	Uncertain
SAXRUB	11370	Uncertain
SAXTOR	11390	Uncertain
TURMER	11870	Uncertain
TURPHI	12000	Uncertain
ACRRIS	12500	Uncertain
ACRARU	12530	Uncertain
SYLCUR	12740	Moderate increase ($p<0.05$) *
SYLCOM	12750	Moderate increase ($p<0.05$) *
SYLATR	12770	Uncertain
PHYCOL	13110	Moderate increase ($p<0.05$) *
AEGCAU	14370	Uncertain
PARCAE	14620	Uncertain
PARMAJ	14640	Moderate increase ($p<0.01$) **
SITEUR	14790	Moderate increase ($p<0.01$) **
ORIORI	15080	Uncertain
LANCOL	15150	Stable
GARGLA	15390	Uncertain
PICPIC	15490	Uncertain
CORFRU	15630	Uncertain
STUVUL	15820	Uncertain
PASDOM	15910	Uncertain
PASMON	15980	Uncertain
FRICOE	16360	Stable
CARCAR	16530	Moderate decline ($p<0.01$) **
COCCOC	17170	Uncertain
EMBCIT	18570	Stable
MILCAL	18820	Uncertain

3. ACOPERIREA TOTALĂ

3.1. Acoperirea totală în cazul speciilor *Pelecanus crispus* și *Pelecanus onocrotalus*

Această metodă se poate aplica doar în cazul speciilor cu distribuție restrânsă și efective relativ reduse. Metoda presupune acoperirea totală de către observatorii a zonelor de cuibărire ale speciei și evaluarea completă a efectivelor.

În cazul speciilor de pelican, acest lucru este posibil în primul rând datorită faptului că zona de cuibărit este relativ restrânsă (la *Pelecanus crispus* câteva locații în Deltă și Complexul Lagunar Razim-Sinoe, iar la *Pelecanus onocrotalus* o singură locație în Deltă, Roșca-Buhaiova), iar în al doilea rând datorită metodei de lucru: survol aerian.

Metodologia presupune în linii mari survolarea coloniilor cu ajutorul unei aeronave ultraușoare și evaluarea vizuală/fotografică detaliată a coloniilor de pelican, urmată de evaluarea numerică în birou a perechilor aparent ocupate (CAO). În cazul fiecărei colonii se efectuează survolări pentru a se realiza cel puțin câte un set complet de fotografii. Altitudinea de la care se realizează fotografiile detaliate este de 250-350m, înălțime de la care este posibilă obținerea de imagini detaliate fără deranj asupra păsărilor din colonii. Evaluarea se realizează pe baza examinării detaliate în birou a fotografiei aeriene.

Se procedează la numărarea cuburilor, fiind indicat ca acest proces să se realizeze cu ajutorul unui program de editare grafică ce permite adăugarea unor elemente grafice (de ex. puncte). În acest mod, se șurează efectuarea numărătorii deoarece se pot adăuga elemente grafice în dreptul cuburilor aparent ocupate, programul totalizând la sfârșit numărul acestora. Pentru numărătoare se iau în considerare cuburile despre care avem certitudinea că sunt ocupate, datorită poziției păsărilor sau dacă puii sunt vizibili. Suma acestora va reprezenta efectivul minim cuibăritor. Efectivul maxim evaluat (nr. de perechi) va include pe lângă minim și cuburile probabil ocupate. În cazul coloniilor cu număr mai mic de cuiburi și mai ușor de evaluat, se poate obține, de regulă, un singur număr.

4. EXTRAPOLARE SIMPLĂ

4.1. Scopul metodei de analiză

Inventarierea populațiilor pe o scară largă impune dificultăți specifice care trebuie luate în considerare în planificarea schemelor de evaluare. Din cauza faptului că resursele financiare și umane sunt limitate, acoperirea totală a suprafeței țării este imposibilă, iar dacă acesta ar fi totuși realizabilă, probabilitatea detectării exemplarelor este neuniformă. Pentru rezolvarea acestor probleme se folosesc metode de colectare a datelor după un *sampling design*, iar la rândul lor, rezultatele obținute sunt analizate. Acele șiruri de date care nu conțin informații referitoare la densități relative și din acest motiv nu permit prelucrări statistice de modelare pot fi folosite pentru extrapolare. Datele care permit extrapolare provin din scheme la care selectarea punctelor de observare din teren a fost realizată în mod aleatoriu. Acest lucru conferă astfel reprezentativitate atât zonelor preferate și celor sub-optime, precum și acoperirea națională a speciei întă.

Pe lângă observațiile directe asupra speciilor întă, datele obținute conțin informații referitoare la habitat, climă, altitudine, condiții meteorologice etc.

4.2. Programe speciale utilizate

4.2.1. QGIS și ArcGIS

Sunt aplicații specializate la procesarea și evaluarea datelor geospațiale.

4.3. Pregătirea datelor pentru analiză

4.3.1. Pregătirea datelor colectate pe teren

În setul de date realizat au fost identificate observațiile multiple din fiecare punct de observație pentru fiecare specie. După un proces de excludere a observațiilor duble dintre diferite puncte, datele dintr-un pătrat au fost însumate. Astfel s-a obținut un număr minim și maxim de exemplare / perechi cuibăritoare pentru fiecare specie pentru fiecare pătrat.

Au fost adăugate datele 0 pentru fiecare pătrat, adică pentru fiecare specie s-au adăugat punctele/pătratele unde specia respectivă nu a fost observată.

În pasul următor s-au extras acele date (specii) la care s-au obținut suficiente informații pentru pașii următori. În pasul final, pentru fiecare specie în fiecare pătrat a fost calculată media de indivizi/perechi detectați/e.

4.4. Analiza datelor

Din datele obținute, în cazul speciilor pentru care s-au obținut suficiente informații, s-au efectuat extrapolări pentru a estima mărimea populației acestora în următorii pași:

- s-a calculat media de indivizi/perechi detectați în pătratele analizate (media = AVERAGE(X1:Xn))
- s-a calculat dispersia (dispersia = STDEV(X1:Xn) pentru datele minime și maxime, rezultând eroarea standard, aceasta fiind = dispersia/SQRT(n) pentru datele minime și maxime)
- s-a calculat nivelul de încredere pentru datele minime și cele maxime la 96% probabilitate (eroarea standard * 1,96), după care a urmat calcularea numărului mediu de minim (= media - nivelul minim de încredere) și maxim (= media + nivelul maxim de încredere) de indivizi/perechi pe pătrat
- la pasul final s-a calculat populația minimă și maximă prin înmulțirea mediei cu numărul pătratelor din România unde specia este prezentă teoretic: număr minim de exemplare/perechi = numărul mediu de minime * număr pătrate potențiale, respectiv număr maxim de exemplare/perechi = numărul mediu de maxime * număr pătrate potențiale

Mentionăm că la aceste calcule s-au folosit cunoștințele experților în ceea ce privește distribuția și preferințele de habitat ale speciilor întărită.

5. EXPERT OPINION ÎN DISTRIBUȚIA SPECIILOR

5.1. Scopul metodei de analiză

Din cauza faptului că resursele financiare și umane sunt limitate, acoperirea totală a speciilor de păsări din România este imposibilă. Date de cea mai bună calitate se pot obține în cazul evaluărilor distribuției speciilor care sunt atașate de un anumit tip de mediu și/sau au o distribuție omogenă în respectivul habitat. În cazul multor specii situația nu este atât de simplă. Cele mai multe specii au însă distribuție neuniformă și/sau densități diferite în habitatele diferite. În cazul acestora este nevoie de atenție sporită în prelucrarea datelor în ceea ce privește reprezentativitatea acestora.

În cazul speciilor cu distribuție punctiformă situația este mult mai dificilă, fiindcă există riscul ca datele obținute din teren să nu fie suficiente pentru estimarea distribuției acestora. Există specii (mai ales cele în cazul căroră România se află la limita arealului de distribuție) care prezintă fluctuații semnificative în ceea ce privește mărimea sau numărul zonelor populate de respectiva specie.

Analiza bazată pe opinia experților (asupra distribuției speciilor) are ca scop evaluarea distribuției speciilor sus-amintite. Luându-se în considerare nivelul de cunoștințe asupra distribuției speciilor de păsări în România, în cazul acestor specii nu există alte metodologii sau posibilități de modelare decât strângerea datelor existente și dezbaterea acestora prin consultarea experților din țară și din străinătate.

Rezultatul metodei este o hartă de distribuție a fiecărei specii care intră în această categorie, bazată pe datele existente, experiența din alte țări, respectiv opinia experților din România.

5.2. Pregătirea datelor colectate pe teren

Datorită necesității de a obține o acoperire națională cât mai bună, datele colectate în cadrul proiectului au fost suplimentate cu date din perioada 2010 – 2012, din programul de monitorizare a speciilor comune.

În setul de date astfel obținut au fost identificate observațiile multiple pentru fiecare specie dintr-un punct la o ieșire, și au fost însumate, astfel încât să se obțină o singură valoare finală pentru fiecare specie în fiecare punct la fiecare ieșire.

Aceste date au fost coroborate cu datele obținute în cadrul proiectului, pentru fiecare specie la care a fost aplicată această metodă, pentru a avea cea mai bună informație disponibilă pentru analiză.

6. EXPERT OPINION ÎN ESTIMĂRI DE MĂRIMI POPULAȚIONALE

6.1. Descrierea metodei de analiză

Scopul acestei metode este obținerea de informații privind mărimele populaționale în cazul speciilor cu extrem de puține informații disponibile.

Situația este similară cu cea din metoda precedentă. și această metodă se aplică din cauza faptului că resursele financiare și umane sunt limitate și acoperirea totală a speciilor de păsări din România este imposibilă. Astfel, vor exista specii pentru care datele colectate nu permit niciun fel de analize statistice cantitative pentru calcularea matematică a mărimerilor populațiilor.

Și în acest caz, s-au coroborat datele colectate în cadrul proiectului cu date suplimentare din perioada 2010 – 2012, din programul de monitorizare a speciilor comune sau din alte surse, pentru a obține o cantitate suficientă de informații care să permită specialiștilor să formuleze o opinie pertinentă în ceea ce privește mărimerile populațiilor.

La fel ca și în cazul metodei precedente, rezultatele sunt prezentate ca atare (ca de exemplu în raportarea pentru Articolul 12), menționându-se modalitatea de analiză, și trebuie să fie văzute strict în acest context.

PREZENTAREA SINTETICĂ A DATELOR OBȚINUTE ȘI RAPORTATE PENTRU ARTICOLUL 12

1. Prezentarea sintetică a analizelor populaționale

Rezultatele prezentate în această secțiune au fost obținute prin analiza datelor din teren, pregătite pentru raportarea conform Articolului 12. Datele au fost compilate în baza de date standard a Raportării și validate conform metodologiei oficiale.

Rezultatele sunt prezentate sintetic, tabelar, grupate pe categorii specifice.

Explicații privind coloanele din tabele:

Cod - codul speciei (Natura 200);

Fen. - fenologia speciei (B-breeding/cuibărire, W-wintering/ iernare, P-passage/pasaj);

Unitate - unitate populațională (p-perechi, bfemales-femele cuibăritoare, cmales-masculi în comportament nupțial);

Minim/Maxim - număr minim / maxim de perechi raportate;

Tip estimare - tipul estimării conform metodologiei de raportare (vezi și Ghidul de Raportare pentru Articolul 12);

Interval pop. - intervalul de de timp la care se referă analiza populațională;

Tendință - tendința populației (0-staționar, + - crescător, - - descrescător, x- necunoscut);

Range per - intervalul de de timp la care se referă analiza de areal (range);

Suprafață - suprafața arealului calculată în kmp;

Range trend per. - intervalul de de timp la care se referă analiza de tendință a arealului (range);

Range trend - tendința arealului (0-staționar, + - crescător, - - descrescător, x- necunoscut).

TABELUL 1. EFECTIVELE POPULATIIONALE RAPORTATE

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Minim	Maxim	Tip estimare
A001-A	<i>Gavia stellata</i>	W	2008-2013	i	10	40	5 year mean
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	B	2000-2012	p	4100	4480	Best estimate
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	W	2008-2013	i	10	50	5 year mean
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	B	2000-2012	p	243	329	Best estimate
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	W	2000-2013	i	100	800	5 year mean
A030-B	<i>Ciconia nigra</i>	B	2001-2013	p	415	800	Best estimate
A036	<i>Cygnus olor</i>	W	2008-2013	i	5000	16000	5 year mean
A036	<i>Cygnus olor</i>	B	2000-2013	p	3000	5000	95% CI range
A038-C	<i>Cygnus cygnus</i>	W	2008-2013	i	2000	5000	5 year mean
A042	<i>Anser erythropus</i>	W	2007-2012	i	20	30	5 year mean
A043	<i>Anser anser</i>	W	2007-2012	i	10000	25000	5 year mean
A043	<i>Anser anser</i>	B	2008-2013	p	3157	6769	95% CI range
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	W	2008-2013	i	400	1500	5 year mean
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	B	2008-2013	p	300	600	95% CI range
A050	<i>Mareca penelope</i>	W	2008-2013	i	1000	6000	5 year mean
A054	<i>Anas acuta</i>	W	2008-2013	i	400	1000	5 year mean
A054	<i>Anas acuta</i>	B	2008-2013	p			95% CI range
A055	<i>Spatula querquedula</i>	B	2008-2013	p	1588	4122	95% CI range
A056	<i>Spatula clypeata</i>	B	2008-2013	p	312	1884	95% CI range
A056	<i>Spatula clypeata</i>	W	2008-2013	i	100	2000	5 year mean
A058-B	<i>Netta rufina</i>	W	2008-2013	i	7000	15000	5 year mean
A058-B	<i>Netta rufina</i>	B	2008-2013	p	477	2433	95% CI range
A059	<i>Aythya ferina</i>	W	2008-2013	i	30000	80000	5 year mean
A059	<i>Aythya ferina</i>	B	2008-2013	p	20698	28762	95% CI range
A060-B	<i>Aythya nyroca</i>	B	2008-2013	p	11761	18018	95% CI range
A060-B	<i>Aythya nyroca</i>	W	2008-2013	i	50	250	5 year mean
A061	<i>Aythya fuligula</i>	W	2008-2013	i	15000	30000	5 year mean
A061	<i>Aythya fuligula</i>	B	2008-2013	p	20	50	Best estimate
A062	<i>Aythya marila</i>	W	2008-2013	i	100	600	5 year mean
A067	<i>Bucephala clangula</i>	W	2008-2013	i	8000	12000	5 year mean
A067	<i>Bucephala clangula</i>	B	2008-2013	p	20	40	95% CI range
A069	<i>Mergus serrator</i>	W	2008-2013	i	20	130	5 year mean
A071-B	<i>Oxyura leucocephala</i>	W	2008-2013	i	5	10	5 year mean
A072	<i>Pernis apivorus</i>	B	2001-2013	p	5000	12000	Best estimate
A073	<i>Milvus migrans</i>	B	2008-2013	p	1	10	Best estimate
A074	<i>Milvus milvus</i>	B	2001-2013	p			Best estimate
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	W	2002-2012	i	110	220	Best estimate
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	B	2001-2012	p	55	75	Best estimate
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	B	2001-2013	p	300	600	95% CI range
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	B	2008-2013	bfemales	2000	4000	Best estimate
A082	<i>Circus cyaneus</i>	W	2001-2013	i	2000	6000	Best estimate
A083	<i>Circus macrourus</i>	B	2001-2013	bfemales	0	2	Best estimate

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Minim	Maxim	Tip estimare
A084	<i>Circus pygargus</i>	B	2001-2013	bfemales	20	50	Best estimate
A087	<i>Buteo buteo</i>	B	2001-2013	p	20000	50000	Best estimate
A089	<i>Clanga pomarina</i>	B	2005-2007	p	1700	3900	95% CI range
A090	<i>Clanga clanga</i>	W	2001-2013	i	10	20	Best estimate
A090	<i>Clanga clanga</i>	B	2001-2013	p			Best estimate
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	B	2001-2013	p	90	150	95% CI range
A092	<i>Hieraetus pennatus</i>	B	2008-2013	p	150	320	95% CI range
A095	<i>Falco naumanni</i>	B	2000-2013	p	0	3	Best estimate
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	B	2001-2013	p	20000	50000	Best estimate
A097	<i>Falco vespertinus</i>	B	2006-2013	p	1000	1500	95% CI range
A098	<i>Falco columbarius</i>	W	2008-2013	i	500	2000	Best estimate
A099	<i>Falco subbuteo</i>	B	2001-2013	p	5000	12000	Best estimate
A104	<i>Bonasa bonasia</i>	B	2001-2013	p	10000	30000	Best estimate
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	B	2010-2013	cmales	575000	1150000	95% CI range
A115-X	<i>Phasianus colchicus</i>	B	2001-2010	p	50000	250000	Best estimate
A119	<i>Porzana porzana</i>	B	2008-2013	cmales	500	3153	95% CI range
A122	<i>Crex crex</i>	B	2001-2013	cmales	8000	30000	Best estimate
A129	<i>Otis tarda</i>	B	2009-2013	males	30	40	5 year mean
A130	<i>Haematopus ostralegus</i>	B	2008-2013	p	50	150	Best estimate
A131	<i>Himantopus himantopus</i>	B	2008-2013	p	900	2000	Best estimate
A132-B	<i>Recurvirostra avosetta</i>	B	2008-2013	p	700	1800	Best estimate
A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>	B	2008-2013	p	500	1000	Best estimate
A142	<i>Vanellus vanellus</i>	B	2010-2013	p	65000	130000	95% CI range
A153	<i>Gallinago gallinago</i>	B	2008-2013	p	30	50	Best estimate
A155	<i>Scolopax rusticola</i>	B	2001-2013	cmales	1000	5000	Best estimate
A159	<i>Numenius tenuirostris</i>	W	2008-2013	i			Best estimate
A162	<i>Tringa totanus</i>	B	2008-2012	p	800	2000	Best estimate
A163	<i>Tringa stagnatilis</i>	B	2008-2013	p			Best estimate
A165	<i>Tringa ochropus</i>	B	2008-2013	p	0	100	Best estimate
A168	<i>Actitis hypoleucos</i>	B	2008-2013	p	5232	9657	95% CI range
A176	<i>Larus melanocephalus</i>	B	2008-2013	p	50	300	Best estimate
A179	<i>Larus ridibundus</i>	B	2008-2013	p	3500	8000	Best estimate
A191	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	B	2008-2013	p	20	300	Best estimate
A193	<i>Sterna hirundo</i>	B	2008-2013	p	6600	6900	Best estimate
A197	<i>Chlidonias niger</i>	B	2008-2013	p	300	800	Best estimate
A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>	B	2008-2013	p	100	300	Best estimate
A206	<i>Columba livia</i>	B	2010-2013	p	325000	750000	95% CI range
A207	<i>Columba oenas</i>	B	2010-2013	p	25000	50000	95% CI range
A209	<i>Streptopelia decaocto</i>	B	2010-2013	p	170000	340000	95% CI range
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	B	2010-2013	p	120000	300000	95% CI range
A212	<i>Cuculus canorus</i>	B	2010-2013	cmales	300000	600000	95% CI range
A213	<i>Tyto alba</i>	B	2001-2013	p	500	1500	Best estimate
A214	<i>Otus scops</i>	B	2008-2013	p	8000	20000	Best estimate
A215	<i>Bubo bubo</i>	B	2001-2013	p	200	700	Best estimate
A217	<i>Glaucidium passerinum</i>	B	2001-2013	p	2000	3800	Best estimate

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Minim	Maxim	Tip estimare
A218	<i>Athene noctua</i>	B	2001-2013	p	15000	40000	Best estimate
A219	<i>Strix aluco</i>	B	2001-2013	p	20000	60000	Best estimate
A220	<i>Strix uralensis</i>	B	2001-2013	p	6000	12000	Best estimate
A221	<i>Asio otus</i>	B	2001-2013	p	8000	30000	Best estimate
A222	<i>Asio flammeus</i>	B	2001-2013	p	20	40	Best estimate
A223	<i>Aegolius funereus</i>	B	2001-2013	p	600	1000	Best estimate
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	B	2001-2013	cmales	3000	15000	Best estimate
A226	<i>Apus apus</i>	B	2001-2013	p	15000	60000	Best estimate
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	B	2001-2013	p	1200	3000	Best estimate
A229	<i>Alcedo atthis</i>	B	2008-2013	p	5452	9952	95% CI range
A230	<i>Merops apiaster</i>	B	2010-2013	p	200000	400000	95% CI range
A231	<i>Coracias garrulus</i>	B	2010-2013	p	4600	6500	Best estimate
A232	<i>Upupa epops</i>	B	2010-2013	p	20000	40000	Best estimate
A233	<i>Jynx torquilla</i>	B	2010-2013	p	30000	70000	95% CI range
A234	<i>Picus canus</i>	B	2010-2013	p	30000	60000	95% CI range
A235	<i>Picus viridis</i>	B	2010-2013	p	60000	120000	Best estimate
A236	<i>Dryocopus martius</i>	B	2001-2013	p	14500	57000	Best estimate
A238	<i>Leiopicus medius</i>	B	2001-2013	p	80000	250000	95% CI range
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	B	2001-2013	p	8500	35000	Best estimate
A240	<i>Dryobates minor</i>	B	2008-2013	p	15000	60000	Best estimate
A241	<i>Picoides tridactylus</i>	B	2001-2013	p	2500	8000	Best estimate
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	B	2010-2013	p	750000	1500000	95% CI range
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i>	B	2001-2013	p	10000	20000	Best estimate
A244	<i>Galerida cristata</i>	B	2010-2013	p	200000	400000	95% CI range
A246	<i>Lullula arborea</i>	B	2010-2013	p	100000	250000	95% CI range
A247	<i>Alauda arvensis</i>	B	2010-2013	p	2000000	3000000	95% CI range
A248	<i>Eremophila alpestris</i>	B	2001-2013	p	100	300	Best estimate
A249	<i>Riparia riparia</i>	B	2001-2013	p	45000	90000	Best estimate
A251	<i>Hirundo rustica</i>	B	2010-2013	p	500000	1000000	95% CI range
A252	<i>Hirundo daurica</i>	B	2001-2013	p	500	1500	Best estimate
A255	<i>Anthus campestris</i>	B	2010-2013	p	150000	250000	Best estimate
A256	<i>Anthus trivialis</i>	B	2010-2013	p	500000	900000	95% CI range
A257	<i>Anthus pratensis</i>	B	2008-2013	p	5	20	Best estimate
A259	<i>Anthus spinoletta</i>	B	2010-2013	p	170000	340000	95% CI range
A260	<i>Motacilla flava</i>	B	2010-2013	p	850000	1700000	95% CI range
A261	<i>Motacilla cinerea</i>	B	2010-2013	p	75000	150000	95% CI range
A262	<i>Motacilla alba</i>	B	2010-2013	p	350000	700000	95% CI range
A264	<i>Cinclus cinclus</i>	B	2001-2003	p	10000	20000	Best estimate
A266	<i>Prunella modularis</i>	B	2001-2013	p	200000	400000	Best estimate
A267	<i>Prunella collaris</i>	B	2001-2013	p	3000	10000	Best estimate
A269	<i>Eriothacus rubecula</i>	B	2010-2013	p	2250000	6000000	95% CI range
A270	<i>Luscinia luscinia</i>	B	2010-2013	p	90000	200000	95% CI range
A271	<i>Luscinia megarhynchos</i>	B	2010-2013	p	800000	1600000	95% CI range
A273	<i>Phoenicurus ochruros</i>	B	2010-2013	p	390000	780000	95% CI range
A274	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	B	2010-2013	p	45000	90000	Best estimate

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Minim	Maxim	Tip estimare
A275	Saxicola rubetra	B	2010-2013	p	240000	480000	95% CI range
A276	Saxicola torquatus	B	2010-2013	p	350000	700000	95% CI range
A277	Oenanthe oenanthe	B	2010-2013	p	220000	440000	95% CI range
A278	Oenanthe hispanica	B	2000-2013	p	5	30	Best estimate
A280	Monticola saxatilis	B	2001-2013	p	100	300	Best estimate
A282	Turdus torquatus	B	2010-2013	p	80000	120000	Best estimate
A283	Turdus merula	B	2010-2013	p	2150000	4300000	95% CI range
A284	Turdus pilaris	B	2010-2013	p	75000	150000	Best estimate
A285	Turdus philomelos	B	2010-2013	p	850000	1700000	95% CI range
A287	Turdus viscivorus	B	2010-2013	p	250000	500000	95% CI range
A288	Cettia cetti	B	2001-2013	p	20	80	Best estimate
A290	Locustella naevia	B	2001-2013	p	100	1000	Best estimate
A291	Locustella fluviatilis	B	2008-2013	p	15000	60000	95% CI range
A292	Locustella lusciniooides	B	2010-2013	p	40061	59593	95% CI range
A293	Acrocephalus melanopogon	B	2001-2013	p	100	1000	Best estimate
A295	Acrocephalus schoenobaenus	B	2008-2013	p	87234	115064	95% CI range
A296	Acrocephalus palustris	B	2008-2013	p	97024	126215	95% CI range
A297	Acrocephalus scirpaceus	B	2008-2013	p	127868	161130	95% CI range
A298	Acrocephalus arundinaceus	B	2010-2013	p	370407	425633	95% CI range
A299	Hippolais icterina	B	2010-2013	p	15000	30000	Best estimate
A307	Sylvia nisoria	B	2001-2013	p	165000	330000	Best estimate
A308	Sylvia curruca	B	2010-2013	p	400000	1200000	95% CI range
A309	Sylvia communis	B	2010-2013	p	1000000	3000000	95% CI range
A310	Sylvia borin	B	2010-2013	p	200000	400000	95% CI range
A311	Sylvia atricapilla	B	2010-2013	p	2150000	4300000	95% CI range
A314	Phylloscopus sibilatrix	B	2010-2013	p	250000	700000	95% CI range
A315	Phylloscopus collybita	B	2010-2013	p	2500000	5000000	95% CI range
A316	Phylloscopus trochilus	B	2001-2013	p	5000	50000	Best estimate
A317	Regulus regulus	B	2010-2013	p	800000	1600000	95% CI range
A318	Regulus ignicapilla	B	2010-2013	p	365000	730000	95% CI range
A319	Muscicapa striata	B	2010-2013	p	225000	450000	95% CI range
A320	Ficedula parva	B	2010-2013	p	80000	260000	95% CI range
A321	Ficedula albicollis	B	2010-2013	p	500000	1500000	95% CI range
A322	Ficedula hypoleuca	B	2001-2013	p	0	100	Best estimate
A323	Panurus biarmicus	B	2010-2013	p	71015	96499	95% CI range
A324	Aegithalos caudatus	B	2010-2013	p	300000	500000	95% CI range
A325	Parus palustris	B	2010-2013	p	350000	700000	95% CI range
A326	Parus montanus	B	2001-2013	p	150000	600000	Best estimate
A327	Parus cristatus	B	2001-2013	p	50000	150000	Best estimate
A329	Parus caeruleus	B	2010-2013	p	750000	1500000	95% CI range
A330	Parus major	B	2010-2013	p	3100000	6200000	95% CI range
A332	Sitta europaea	B	2010-2013	p	800000	2000000	95% CI range
A333	Tichodroma muraria	B	2001-2013	p	200	1000	Best estimate
A334	Certhia familiaris	B	2010-2013	p	380000	760000	95% CI range
A336	Remiz pendulinus	B	2010-2013	p	16382	29632	95% CI range

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Minim	Maxim	Tip estimare
A337	Oriolus oriolus	B	2010-2013	p	130000	300000	95% CI range
A338	Lanius collurio	B	2010-2013	p	1600000	3600000	95% CI range
A339	Lanius minor	B	2010-2013	p	65000	130000	95% CI range
A341	Lanius senator	B	2001-2013	p	100	400	Best estimate
A342	Garrulus glandarius	B	2010-2013	p	250000	500000	95% CI range
A343	Pica pica	B	2010-2013	p	500000	1200000	95% CI range
A344	Nucifraga caryocatactes	B	2010-2013	p	50000	100000	Best estimate
A347	Corvus monedula	B	2010-2013	p	180000	360000	95% CI range
A348	Corvus frugilegus	B	2006-2013	p	150000	200000	Best estimate
A350	Corvus corax	B	2010-2013	p	27000	55000	95% CI range
A351	Sturnus vulgaris	B	2010-2013	p	1500000	3000000	95% CI range
A353	Sturnus roseus	B	2010-2013	p	250	24000	Best estimate
A356	Passer montanus	B	2010-2013	p	1400000	2800000	95% CI range
A361	Serinus serinus	B	2010-2013	p	60000	120000	Best estimate
A364	Carduelis carduelis	B	2010-2013	p	750000	1500000	95% CI range
A365	Carduelis spinus	B	2001-2013	p	1000	10000	Best estimate
A366	Carduelis cannabina	B	2010-2013	p	200000	500000	95% CI range
A369	Loxia curvirostra	B	2010-2013	p	280000	560000	Best estimate
A371	Carpodacus erythrinus	B	2001-2013	p	100	300	Best estimate
A372	Pyrrhula pyrrhula	B	2010-2013	p	165000	330000	95% CI range
A373	Coccothraustes coccothraustes	B	2010-2013	p	500000	1000000	95% CI range
A376	Emberiza citrinella	B	2010-2013	p	400000	1100000	95% CI range
A377	Emberiza cirlus	B	2001-2013	p	800	2000	Best estimate
A378	Emberiza cia	B	2001-2013	p	7000	20000	Best estimate
A379	Emberiza hortulana	B	2010-2013	p	225000	550000	Best estimate
A381	Emberiza schoeniclus	B	2010-2013	p	27045	43593	95% CI range
A382	Emberiza melanocephala	B	2010-2013	p	80000	270000	95% CI range
A391	Phalacrocorax carbo sinensis	B	2008-2013	p	12000	20000	Best estimate
A391	Phalacrocorax carbo sinensis	W	2008-2013	i	10000	30000	5 year mean
A393	Microcarbo pygmaeus	B	2008-2013	p	9400	10500	Best estimate
A393	Microcarbo pygmaeus	W	2008-2013	i	5000	20000	5 year mean
A394	Anser albifrons albifrons	W	2007-2012	i	150000	280000	5 year mean
A396	Branta ruficollis	W	2007-2012	i	9000	20000	5 year mean
A397-B	Tadorna ferruginea	B	2008-2013	p	40	70	Best estimate
A402	Accipiter brevipes	B	2001-2013	p	550	900	Best estimate
A403	Buteo rufinus	B	2001-2013	p	400	900	Best estimate
A404	Aquila heliaca	B	2001-2013	p	0	3	Best estimate
A409	Lyrurus tetrix tetrix	B	2001-2013	cmales	30	40	Best estimate
A429	Dendrocopos syriacus	B	2001-2013	p	10000	30000	Best estimate
A435	Oenanthe isabellina	B	2006-2012	p	3500	15000	95% CI range
A443	Parus lugubris	B	2001-2013	p	3000	15000	Best estimate
A459	Larus cachinnans	W	2008-2013	i	10000	16000	5 year mean
A459	Larus cachinnans	B	2008-2013	p	2000	4000	Best estimate
A511	Falco cherrug	B	2009-2013	p	6	10	95% CI range
A515	Glareola nordmanni	B	2008-2013	p	0	2	Best estimate

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Minim	Maxim	Tip estimare
A533	Oenanthe pleschanka	B	2008-2013	p	400	700	Best estimate
A604	Larus michahellis	B	2008-2013	p	900	2500	95% CI range
A607-B	Platalea leucorodia leucorodia	B	2008-2013	p	600	1200	Best estimate
A607-B	Platalea leucorodia leucorodia	W	2008-2013	i	5	20	5 year mean
A610-A	Nycticorax nycticorax nycticorax	B	2008-2013	p	4000	8000	Best estimate
A612	Luscinia svecica cyanecula	B	2001-2013	p	50	250	Best estimate
A614-B	Limosa limosa limosa	B	2008-2013	p	40	80	Best estimate
A617-B	Ixobrychus minutus minutus	B	2008-2013	p	10000	15000	Best estimate
A619	Accipiter gentilis gentilis	B	2001-2013	p	3000	8000	Best estimate
A620	Passer domesticus	B	2010-2013	p	1380000	2750000	95% CI range
A625-B	Glareola pratincola pratincola	B	2008-2013	p	500	800	Best estimate
A631-B	Sternula albifrons albifrons	B	2008-2013	p	200	600	Best estimate
A633	Accipiter nisus nisus	B	2001-2013	p	4000	12000	Best estimate
A634-B	Ardea purpurea purpurea	B	2008-2013	p	800	1500	Best estimate
A635	Ardeola ralloides ralloides	B	2008-2013	p	2500	5550	Best estimate
A637	Certhia brachydactyla all others	B	2001-2013	p	10000	50000	Best estimate
A639-A	Grus grus grus	B	2001-2013	p			Best estimate
A639-A	Grus grus grus	P					
A644	Perdix perdix all others	B	2010-2013	p	120000	180000	Best estimate
A653	Lanius excubitor excubitor	B	2010-2013	p	15000	50000	95% CI range
A654-A	Mergus merganser merganser	W	2008-2013	i	150	500	5 year mean
A654-A	Mergus merganser merganser	B	2008-2013	p	20	50	Best estimate
A656	Parus ater all others	B	2010-2013	p	1000000	2000000	95% CI range
A657	Fringilla coelebs all others	B	2010-2013	p	4000000	8000000	95% CI range
A658	Dendrocopos major all others	B	2010-2013	p	300000	500000	95% CI range
A659	Tetrao urogallus all others	B	2001-2013	cmales	2200	2400	Best estimate
A665-B	Podiceps grisegena grisegena	B	2000-2013	p	500	800	Best estimate
A665-B	Podiceps grisegena grisegena	W	2008-2013	i	10	50	5 year mean
A667-B	Ciconia ciconia ciconia	B	2004-2005	p	5000	6000	Best estimate
A676	Troglodytes troglodytes all others	B	2010-2013	p	270000	540000	95% CI range
A680	Acrocephalus agricola	B	2001-2013	p	3000	20000	Best estimate
A682-B	Charadrius alexandrinus alexandrinus	B	2008-2013	p	300	500	Best estimate
A685-A	Melanitta fusca fusca	W	2008-2013	i	20	70	5 year mean
A687	Columba palumbus palumbus	B	2010-2013	p	360000	720000	95% CI range
A688-B	Botaurus stellaris stellaris	B	2008-2013	cmales	1000	5000	Best estimate
A689	Gavia arctica arctica	W	2008-2013	i	50	100	5 year mean
A690	Tachybaptus ruficollis ruficollis	B	2008-2013	p	6000	12000	Best estimate
A690	Tachybaptus ruficollis ruficollis	W	2008-2013	i	1000	2000	5 year mean
A691	Podiceps cristatus cristatus	B	2000-2013	p	15000	30000	Best estimate
A692	Podiceps nigricollis nigricollis	B	2000-2013	p	2000	4000	Best estimate
A692	Podiceps nigricollis nigricollis	W	2008-2013	i	500	2000	5 year mean
A696	Bubulcus ibis ibis	B	2008-2013	p	10	20	Best estimate
A697	Egretta garzetta garzetta	B	2008-2013	p	4000	8000	Best estimate
A698	Ardea alba alba	W	2008-2013	i	1000	3000	5 year mean

Cod	Specia	Fen.	Interval pop.	Unitate	Minim	Maxim	Tip estimare
A698	<i>Ardea alba alba</i>	B	2008-2013	p	210	365	Best estimate
A699	<i>Ardea cinerea cinerea</i>	B	2008-2013	p	4500	6000	Best estimate
A700	<i>Plegadis falcinellus falcinellus</i>	B	2008-2013	p	2000	3000	Best estimate
A702	<i>Anser fabalis rossicus</i>	W	2007-2012	i	20	100	Best estimate
A703	<i>Mareca strepera strepera</i>	B	2008-2013	p	2601	5956	95% CI range
A703	<i>Mareca strepera strepera</i>	W	2008-2013	i	500	3500	5 year mean
A704	<i>Anas crecca crecca</i>	W	2008-2013	i	5000	20000	5 year mean
A704	<i>Anas crecca crecca</i>	B	2008-2013	p	5	30	Best estimate
A705	<i>Anas platyrhynchos platyrhynchos</i>	W	2008-2013	i	100000	250000	5 year mean
A705	<i>Anas platyrhynchos platyrhynchos</i>	B	2008-2013	p	61666	75075	95% CI range
A708	<i>Falco peregrinus peregrinus</i>	B	2001-2013	p	135	250	Best estimate
A718	<i>Rallus aquaticus aquaticus</i>	B	2008-2012	p	11539	22974	95% CI range
A719	<i>Zapornia parva parva</i>	B	2008-2013	cmales	895	6008	95% CI range
A720	<i>Zapornia pusilla intermedia</i>	B	2008-2012	cmales	0	10	Best estimate
A721	<i>Gallinula chloropus chloropus</i>	B	2008-2013	p	30527	38873	95% CI range
A723	<i>Fulica atra atra</i>	W	2008-2013	i	80000	140000	5 year mean
A723	<i>Fulica atra atra</i>	B	2008-2013	p	66888	79370	95% CI range
A726	<i>Charadrius dubius curonicus</i>	B	2008-2013	p	3000	6000	Best estimate
A727	<i>Eudromias morinellus</i>	B	2008-2013	males	0	3	Best estimate
A729	<i>Vanellus leucurus</i>	B	2008-2013	p			Best estimate
A731-B	<i>Sterna nilotica nilotica</i>	B	2008-2013	p	5	10	Best estimate
A734	<i>Chlidonias hybrida</i>	B	2008-2013	p	16000	20000	Best estimate
A737	<i>Hirundo rupestris</i>	B	2001-2013	p	1000	3000	Best estimate
A738	<i>Delichon urbicum</i>	B	2010-2013	p	400000	1300000	Best estimate
A740	<i>Hippolais pallida</i>	B	2001-2013	p	3000	10000	Best estimate
A742	<i>Corvus corone cornix</i>	B	2010-2013	p	150000	320000	95% CI range
A745	<i>Carduelis chloris</i>	B	2010-2013	p	300000	600000	95% CI range
A746	<i>Miliaria calandra</i>	B	2010-2013	p	1300000	2600000	95% CI range
A767-A	<i>Mergellus albellus</i>	W	2008-2013	i	3000	6000	5 year mean
A767-A	<i>Mergellus albellus</i>	B	2008-2013	p	10	15	Best estimate
A768	<i>Numenius arquata arquata</i>	B	2008-2013	p	0	10	Best estimate
A771	<i>Passer hispaniolensis all others</i>	B	2010-2013	p	450000	900000	Best estimate

TABELUL 2. TENDINȚELE POPULAȚIONALE RAPORTATE

Cod	Specie	Interval pop.	Tendinta	Interval pop.	Tendinta
A001-A	<i>Gavia stellata</i>	2000-2013	x	1980-2012	x
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	2000-2012	0	1980-2012	0
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	2000-2013	+	1980-2012	+
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	2001-2012	F	1980-2012	+
A030-B	<i>Ciconia nigra</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A036	<i>Cygnus olor</i>	2000-2013	0	1980-2012	x
A036	<i>Cygnus olor</i>	2000-2013	+	1980-2012	+
A038-C	<i>Cygnus cygnus</i>	2000-2013	x	1980-2012	x
A042	<i>Anser erythropus</i>	2001-2012	-	1980-2012	x
A043	<i>Anser anser</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A043	<i>Anser anser</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	2000-2012	x	1980-2012	0
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	2000-2013	+	1980-2012	x
A050	<i>Mareca penelope</i>	2000-2013	x	1980-2012	x
A054	<i>Anas acuta</i>	2000-2012	0	1980-2012	0
A054	<i>Anas acuta</i>	2000-2013	x	1980-2012	x
A055	<i>Spatula querquedula</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A056	<i>Spatula clypeata</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A056	<i>Spatula clypeata</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A058-B	<i>Netta rufina</i>	2000-2012	x	1980-2012	-
A058-B	<i>Netta rufina</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A059	<i>Aythya ferina</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A059	<i>Aythya ferina</i>	2000-2013	-	1980-2012	x
A060-B	<i>Aythya nyroca</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A060-B	<i>Aythya nyroca</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A061	<i>Aythya fuligula</i>	2000-2012	+	1980-2012	+
A061	<i>Aythya fuligula</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A062	<i>Aythya marila</i>	2000-2013	-	1980-2012	x
A067	<i>Bucephala clangula</i>	2000-2013	+	1980-2012	x
A067	<i>Bucephala clangula</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A069	<i>Mergus serrator</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A071-B	<i>Oxyura leucocephala</i>	2000-2013	-	1980-2012	-
A072	<i>Pernis apivorus</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A073	<i>Milvus migrans</i>	2001-2012	-	1980-2012	-
A074	<i>Milvus milvus</i>	2001-2012	0	1980-2012	x
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	2001-2012	+	1980-2012	+
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	2001-2012	+	1980-2012	+
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	2000-2012	x	1980-2012	+
A082	<i>Circus cyaneus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A083	<i>Circus macrourus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x

Cod	Specie	Interval pop.	Tendinta	Interval pop.	Tendinta
A084	<i>Circus pygargus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A087	<i>Buteo buteo</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A089	<i>Clanga pomarina</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A090	<i>Clanga clanga</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A090	<i>Clanga clanga</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A092	<i>Hieraetus pennatus</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A095	<i>Falco naumanni</i>	2001-2013	0	1980-2012	-
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	2001-2013	-	1980-2012	x
A097	<i>Falco vespertinus</i>	2001-2013	-	1980-2012	-
A098	<i>Falco columbarius</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A099	<i>Falco subbuteo</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A104	<i>Bonasa bonasia</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A115-X	<i>Phasianus colchicus</i>	2001-2013	+	1980-2012	x
A119	<i>Porzana porzana</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A122	<i>Crex crex</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A129	<i>Otis tarda</i>	2001-2013	-	1980-2012	-
A130	<i>Haematopus ostralegus</i>	2000-2012	+	1980-2012	+
A131	<i>Himantopus himantopus</i>	2000-2013	+	1980-2012	+
A132-B	<i>Recurvirostra avosetta</i>	2000-2012	x	1980-2012	0
A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A142	<i>Vanellus vanellus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A153	<i>Gallinago gallinago</i>	2000-2012	x	1980-2012	0
A155	<i>Scolopax rusticola</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A159	<i>Numenius tenuirostris</i>	2000-2013	0	1980-2012	0
A162	<i>Tringa totanus</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A163	<i>Tringa stagnatilis</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A165	<i>Tringa ochropus</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A168	<i>Actitis hypoleucos</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A176	<i>Larus melanocephalus</i>	2000-2012	x	1980-2012	+
A179	<i>Larus ridibundus</i>	2000-2012	x	1980-2012	+
A191	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	2000-2013	x	1980-2012	0
A193	<i>Sterna hirundo</i>	2000-2013	0	1980-2012	-
A197	<i>Chlidonias niger</i>	2000-2013	x	1980-2012	x
A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>	2000-2013	x	1980-2012	x
A206	<i>Columba livia</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A207	<i>Columba oenas</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A209	<i>Streptopelia decaocto</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A212	<i>Cuculus canorus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A213	<i>Tyto alba</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A214	<i>Otus scops</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A215	<i>Bubo bubo</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A217	<i>Glaucidium passerinum</i>	2001-2013	x	1980-2012	x

Cod	Specia	Interval pop.	Tendinta	Interval pop.	Tendinta
A218	<i>Athene noctua</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A219	<i>Strix aluco</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A220	<i>Strix uralensis</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A221	<i>Asio otus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A222	<i>Asio flammeus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A223	<i>Aegolius funereus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A229	<i>Alcedo atthis</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A230	<i>Merops apiaster</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A231	<i>Coracias garrulus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A232	<i>Upupa epops</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A233	<i>Jynx torquilla</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A234	<i>Picus canus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A235	<i>Picus viridis</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A236	<i>Dryocopus martius</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A238	<i>Leiopicus medius</i>	2001-2012	-	1980-2012	x
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	2001-2012	-	1980-2012	x
A240	<i>Dryobates minor</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A241	<i>Picoides tridactylus</i>	2001-2012	-	1980-2012	x
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A244	<i>Galerida cristata</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A246	<i>Lullula arborea</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A247	<i>Alauda arvensis</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A248	<i>Eremophila alpestris</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A249	<i>Riparia riparia</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A251	<i>Hirundo rustica</i>	2001-2013	-	1980-2012	x
A252	<i>Hirundo daurica</i>	2001-2012	x	1980-2012	+
A255	<i>Anthus campestris</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A256	<i>Anthus trivialis</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A257	<i>Anthus pratensis</i>	2000-2013	x	1980-2012	x
A259	<i>Anthus spinoletta</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A260	<i>Motacilla flava</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A261	<i>Motacilla cinerea</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A262	<i>Motacilla alba</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A264	<i>Cinclus cinclus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A266	<i>Prunella modularis</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A267	<i>Prunella collaris</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A270	<i>Luscinia luscinia</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A271	<i>Luscinia megarhynchos</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A273	<i>Phoenicurus ochruros</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A274	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A275	<i>Saxicola rubetra</i>	2001-2013	F	1980-2012	x

Cod	Specie	Interval pop.	Tendinta	Interval pop.	Tendinta
A276	<i>Saxicola torquatus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A277	<i>Oenanthe oenanthe</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A278	<i>Oenanthe hispanica</i>	2001-2013	0	1980-2012	x
A280	<i>Monticola saxatilis</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A282	<i>Turdus torquatus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A283	<i>Turdus merula</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A284	<i>Turdus pilaris</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A285	<i>Turdus philomelos</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A287	<i>Turdus viscivorus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A288	<i>Cettia cetti</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A290	<i>Locustella naevia</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A291	<i>Locustella fluviatilis</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A292	<i>Locustella luscinioides</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A293	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A295	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A296	<i>Acrocephalus palustris</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A297	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A298	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A299	<i>Hippolais icterina</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A308	<i>Sylvia curruca</i>	2001-2013	+	1980-2012	x
A309	<i>Sylvia communis</i>	2001-2013	+	1980-2012	x
A310	<i>Sylvia borin</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A311	<i>Sylvia atricapilla</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A314	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A315	<i>Phylloscopus collybita</i>	2001-2013	+	1980-2012	x
A316	<i>Phylloscopus trochilus</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A317	<i>Regulus regulus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A318	<i>Regulus ignicapilla</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A319	<i>Muscicapa striata</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A320	<i>Ficedula parva</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A322	<i>Ficedula hypoleuca</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A323	<i>Panurus biarmicus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A324	<i>Aegithalos caudatus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A325	<i>Parus palustris</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A326	<i>Parus montanus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A327	<i>Parus cristatus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A329	<i>Parus caeruleus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A330	<i>Parus major</i>	2001-2013	+	1980-2012	x
A332	<i>Sitta europaea</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A333	<i>Tichodroma muraria</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A334	<i>Certhia familiaris</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A336	<i>Remiz pendulinus</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x

Cod	Specia	Interval pop.	Tendinta	Interval pop.	Tendinta
A338	<i>Lanius collurio</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A339	<i>Lanius minor</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A341	<i>Lanius senator</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A342	<i>Garrulus glandarius</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A343	<i>Pica pica</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A344	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A347	<i>Corvus monedula</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A348	<i>Corvus frugilegus</i>	2001-2013	-	1980-2012	-
A350	<i>Corvus corax</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A351	<i>Sturnus vulgaris</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A353	<i>Sturnus roseus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A356	<i>Passer montanus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A361	<i>Serinus serinus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A364	<i>Carduelis carduelis</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A365	<i>Carduelis spinus</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A366	<i>Carduelis cannabina</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A369	<i>Loxia curvirostra</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A371	<i>Carpodacus erythrinus</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A372	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A373	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A376	<i>Emberiza citrinella</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A377	<i>Emberiza cirlus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A381	<i>Emberiza schoeniclus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A382	<i>Emberiza melanocephala</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	2000-2012	+	1980-2012	+
A391	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	2000-2013	-	1980-2012	x
A393	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	2000-2012	+	1980-2012	+
A393	<i>Microcarbo pygmaeus</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A394	<i>Anser albifrons albifrons</i>	2001-2012	F	1980-2012	F
A396	<i>Branta ruficollis</i>	2001-2012	-	1980-2012	-
A397-B	<i>Tadorna ferruginea</i>	2000-2012	-	1980-2012	-
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	2000-2012	+	1980-2012	+
A403	<i>Buteo rufinus</i>	2001-2013	+	1980-2012	+
A404	<i>Aquila heliaca</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A409	<i>Lyrurus tetrix tetrix</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A435	<i>Oenanthe isabellina</i>	2001-2013	+	1980-2012	+
A443	<i>Parus lugubris</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A459	<i>Larus cachinnans</i>	2000-2012	+	1980-2012	+
A459	<i>Larus cachinnans</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A511	<i>Falco cherrug</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A515	<i>Glareola nordmanni</i>	2000-2012	0	1980-2012	-
A533	<i>Oenanthe pleschanka</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A604	<i>Larus michahellis</i>	2000-2012	x	1980-2012	x

Cod	Specie	Interval pop.	Tendinta	Interval pop.	Tendinta
A607-B	<i>Platalea leucorodia leucorodia</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A607-B	<i>Platalea leucorodia leucorodia</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A610-A	<i>Nycticorax nycticorax nycticorax</i>	2000-2013	x	1980-2012	+
A612	<i>Luscinia svecica cyanecula</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A614-B	<i>Limosa limosa limosa</i>	2000-2012	+	1980-2012	+
A617-B	<i>Ixobrychus minutus minutus</i>	2000-2012	x	1980-2012	0
A620	<i>Passer domesticus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A625-B	<i>Glareola pratincola pratincola</i>	2000-2012	x	1980-2012	0
A631-B	<i>Sternula albifrons albifrons</i>	2000-2013	x	1980-2012	x
A634-B	<i>Ardea purpurea purpurea</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A635	<i>Ardeola ralloides ralloides</i>	2000-2012	0	1980-2012	x
A637	<i>Certhia brachydactyla all others</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A639-A	<i>Grus grus grus</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A644	<i>Perdix perdix all others</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A653	<i>Lanius excubitor excubitor</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A654-A	<i>Mergus merganser merganser</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A654-A	<i>Mergus merganser merganser</i>	2000-2012	+	1980-2012	x
A656	<i>Parus ater all others</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A657	<i>Fringilla coelebs all others</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A658	<i>Dendrocopos major all others</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A659	<i>Tetrao urogallus all others</i>	2001-2013	0	1980-2012	x
A665-B	<i>Podiceps grisegena grisegena</i>	2001-2012	-	1980-2012	-
A665-B	<i>Podiceps grisegena grisegena</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A667-B	<i>Ciconia ciconia ciconia</i>	1995-2005	+	1980-2012	+
A676	<i>Troglodytes troglodytes all others</i>	2001-2013	x	1980-2012	x
A680	<i>Acrocephalus agricola</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A682-B	<i>Charadrius alexandrinus alexandrinus</i>	2000-2012	x	1980-2012	-
A685-A	<i>Melanitta fusca fusca</i>	2000-2013	F	1980-2012	x
A687	<i>Columba palumbus palumbus</i>	2001-2013	F	1980-2012	x
A688-B	<i>Botaurus stellaris stellaris</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A689	<i>Gavia arctica arctica</i>	2000-2013	x	1980-2012	x
A690	<i>Tachybaptus ruficollis ruficollis</i>	2000-2012	0	1980-2012	0
A690	<i>Tachybaptus ruficollis ruficollis</i>	2000-2013	0	1980-2012	x
A691	<i>Podiceps cristatus cristatus</i>	2001-2012	x	1980-2012	0
A692	<i>Podiceps nigricollis nigricollis</i>	2001-2012	x	1980-2012	x
A692	<i>Podiceps nigricollis nigricollis</i>	2000-2013	0	1980-2012	x
A696	<i>Bubulcus ibis ibis</i>	2000-2012	0	1980-2012	+
A697	<i>Egretta garzetta garzetta</i>	2000-2012	x	1980-2012	+
A698	<i>Ardea alba alba</i>	2000-2012	x	1980-2012	+
A698	<i>Ardea alba alba</i>	2000-2013	+	1980-2012	x
A699	<i>Ardea cinerea cinerea</i>	2000-2012	0	1980-2012	0
A700	<i>Plegadis falcinellus falcinellus</i>	2000-2012	x	1980-2012	-
A702	<i>Anser fabalis rossicus</i>	2001-2012	-	1980-2012	-
A703	<i>Mareca strepera strepera</i>	2000-2012	x	1980-2012	x
A703	<i>Mareca strepera strepera</i>	2000-2013	0	1980-2012	x

Cod	Specia	Interval pop.	Tendinta	Interval pop.	Tendinta
A704	Anas crecca crecca	2000-2012	0	1980-2012	0
A704	Anas crecca crecca	2000-2013	F	1980-2012	x
A705	Anas platyrhynchos platyrhynchos	2000-2012	F	1980-2012	x
A705	Anas platyrhynchos platyrhynchos	2000-2013	+	1980-2012	x
A708	Falco peregrinus peregrinus	2001-2013	+	1980-2012	+
A718	Rallus aquaticus aquaticus	2000-2012	x	1980-2012	x
A719	Zapornia parva parva	2000-2012	x	1980-2012	x
A720	Zapornia pusilla intermedia	2000-2012	x	1980-2012	x
A721	Gallinula chloropus chloropus	2000-2012	x	1980-2012	0
A723	Fulica atra atra	2000-2012	x	1980-2012	0
A723	Fulica atra atra	2000-2013	+	1980-2012	x
A726	Charadrius dubius curonicus	2000-2012	x	1980-2012	x
A727	Eudromias morinellus	2001-2012	x	1980-2012	-
A729	Vanellus leucurus	2000-2012	x	1980-2012	x
A731-B	Sterna nilotica nilotica	2000-2013	x	1980-2012	-
A734	Chlidonias hybrida	2000-2012	x	1980-2012	+
A737	Hirundo rupestris	2001-2013	+	1980-2012	x
A738	Delichon urbicum	2001-2013	x	1980-2012	x
A740	Hippolais pallida	2001-2012	x	1980-2012	x
A742	Corvus corone cornix	2001-2013	x	1980-2012	x
A745	Carduelis chloris	2001-2013	x	1980-2012	x
A746	Miliaria calandra	2001-2013	F	1980-2012	x
A767-A	Mergellus albellus	2000-2013	-	1980-2012	x
A767-A	Mergellus albellus	2000-2012	x	1980-2012	x
A768	Numenius arquata arquata	2000-2012	x	1980-2012	x
A771	Passer hispaniolensis all others	2001-2013	x	1980-2012	x

TABELUL 3. AREALUL POPULAȚIONAL RAPORTAT ȘI TENDINȚA ACESTUIA

Cod	Specie	Range per.	Suprafață	Range trend per.	Range trend
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	2000-2012	100	2000-2012	0
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	2001-2012	500	2000-2012	0
A030-B	<i>Ciconia nigra</i>	2001-2012	154500	2001-2012	x
A036	<i>Cygnus olor</i>	2000-2013	109300	2000-2012	+
A043	<i>Anser anser</i>	2000-2013	88400	2000-2013	x
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	2000-2013	11500	2000-2013	x
A054	<i>Anas acuta</i>	2008-2013		2000-2013	x
A055	<i>Spatula querquedula</i>	2008-2013	112200	2000-2013	x
A056	<i>Spatula clypeata</i>	2008-2013	76200	2000-2013	x
A058-B	<i>Netta rufina</i>	2000-2013	8500	2000-2013	x
A059	<i>Aythya ferina</i>	2000-2013	122100	2000-2013	x
A060-B	<i>Aythya nyroca</i>	2008-2013	110900	2000-2013	x
A061	<i>Aythya fuligula</i>	2008-2013	1800	2000-2013	x
A067	<i>Bucephala clangula</i>	2008-2013	1300	2000-2013	x
A072	<i>Pernis apivorus</i>	2001-2012	227000	2001-2012	x
A073	<i>Milvus migrans</i>	2008-2012	1100	2001-2012	-
A074	<i>Milvus milvus</i>	2008-2012		2001-2012	0
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	2010-2012	5400	2001-2012	+
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	2001-2012	131500	2000-2012	x
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	2008-2013	161600	2000-2013	x
A083	<i>Circus macrourus</i>	2001-2013		2001-2013	x
A084	<i>Circus pygargus</i>	2001-2013	2200	2001-2013	x
A087	<i>Buteo buteo</i>	2001-2013	247000	2000-2011	x
A089	<i>Clanga pomarina</i>	2001-2012	143800	2001-2012	x
A090	<i>Clanga clanga</i>	2001-2013		2001-2013	x
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	2001-2012	73200	2001-2012	x
A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	2008-2012	89600	2001-2012	-
A095	<i>Falco naumanni</i>	2001-2013		2001-2013	0
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	2001-2013	252800	2000-2013	x
A097	<i>Falco vespertinus</i>	2001-2013	25600	2001-2013	-
A099	<i>Falco subbuteo</i>	2008-2012	228800	2001-2012	x
A104	<i>Bonasa bonasia</i>	2001-2013	75700	2001-2013	x
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	2008-2013	234700	2001-2013	x
A115-X	<i>Phasianus colchicus</i>	2001-2012	239400	2001-2013	x
A119	<i>Porzana porzana</i>	2008-2013	6400	2000-2013	x
A122	<i>Crex crex</i>	2001-2013	159400	2001-2013	x
A129	<i>Otis tarda</i>	2007-2013	900	2001-2013	-
A130	<i>Haematopus ostralegus</i>	2000-2013	2800	2000-2013	+
A131	<i>Himantopus himantopus</i>	2008-2013	20900	2000-2013	x
A132-B	<i>Recurvirostra avosetta</i>	2008-2013	6300	2000-2013	x
A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>	2008-2013	65600	2000-2013	x
A142	<i>Vanellus vanellus</i>	2008-2013	199500	2001-2013	x
A153	<i>Gallinago gallinago</i>	2008-2013	1700	2000-2013	x

Cod	Specia	Range per.	Suprafață	Range trend per.	Range trend
A155	<i>Scolopax rusticola</i>	2008-2012	66400	2001-2012	x
A162	<i>Tringa totanus</i>	2008-2013	2100	2000-2013	x
A163	<i>Tringa stagnatilis</i>	2000-2013		2000-2013	x
A165	<i>Tringa ochropus</i>	2008-2013	3400	2000-2013	x
A168	<i>Actitis hypoleucus</i>	2000-2013	218600	2000-2013	x
A176	<i>Larus melanocephalus</i>	2008-2013	300	2000-2013	+
A179	<i>Larus ridibundus</i>	2008-2013	8500	2000-2013	x
A191	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	2008-2013	200	2000-2013	x
A193	<i>Sterna hirundo</i>	2008-2013	11500	2000-2013	x
A197	<i>Chlidonias niger</i>	2008-2013	3000	2000-2013	x
A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>	2008-2013	1100	2000-2013	x
A206	<i>Columba livia</i>	2008-2013	251300	2001-2013	x
A207	<i>Columba oenas</i>	2008-2013	131000	2001-2013	x
A209	<i>Streptopelia decaocto</i>	2008-2013	251300	2001-2013	x
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	2008-2013	230500	2001-2013	x
A212	<i>Cuculus canorus</i>	2008-2013	254900	2001-2013	x
A213	<i>Tyto alba</i>	2006-2013	126800	2001-2013	-
A214	<i>Otus scops</i>	2008-2012	216000	2001-2012	x
A215	<i>Bubo bubo</i>	2001-2012	9900	2001-2012	-
A217	<i>Glaucidium passerinum</i>	2001-2013	47900	2001-2013	x
A218	<i>Athene noctua</i>	2001-2013	225000	2001-2013	x
A219	<i>Strix aluco</i>	2001-2012	247000	2001-2012	x
A220	<i>Strix uralensis</i>	2008-2012	156800	2001-2012	x
A221	<i>Asio otus</i>	2001-2012	216000	2001-2013	x
A222	<i>Asio flammeus</i>	2001-2013	700	2001-2013	x
A223	<i>Aegolius funereus</i>	2001-2013	50700	2001-2013	x
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	2001-2012	202800	2001-2012	x
A226	<i>Apus apus</i>	2001-2013	27500		x
A228	<i>Tachymarptis melba</i>	2001-2013	27900	2001-2013	0
A229	<i>Alcedo atthis</i>	2008-2013	196500	2000-2013	x
A230	<i>Merops apiaster</i>	2008-2013	244000	2001-2013	x
A231	<i>Coracias garrulus</i>	2008-2013	99300	2001-2013	x
A232	<i>Upupa epops</i>	2008-2013	226200	2001-2013	x
A233	<i>Jynx torquilla</i>	2009-2013	158200	2001-2013	x
A234	<i>Picus canus</i>	2008-2013	217700	2001-2013	x
A235	<i>Picus viridis</i>	2008-2013	198400	2001-2013	x
A236	<i>Dryocopus martius</i>	2008-2012	246500	2001-2012	x
A238	<i>Leiopicus medius</i>	2008-2012	214200	2001-2012	x
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	2001-2012	134500	2001-2012	x
A240	<i>Dryobates minor</i>	2008-2012	215800	2001-2012	x
A241	<i>Picoides tridactylus</i>	2001-2012	47200	2001-2012	x
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	2008-2013	51700	2001-2013	x
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i>	2001-2012	37600	2001-2012	x
A244	<i>Galerida cristata</i>	2008-2013	205000	2001-2013	x
A246	<i>Lullula arborea</i>	2008-2013	188200	2001-2013	x

Cod	Specie	Range per.	Suprafață	Range trend per.	Range trend
A247	<i>Alauda arvensis</i>	2008-2013	245700	2001-2013	x
A248	<i>Eremophila alpestris</i>	2001-2012	1300	2001-2012	x
A249	<i>Riparia riparia</i>	2008-2012	101300	2000-2012	x
A251	<i>Hirundo rustica</i>	2008-2013	248800	2001-2013	x
A252	<i>Hirundo daurica</i>	2001-2012	16600	2001-2012	x
A255	<i>Anthus campestris</i>	2008-2013	158800	2001-2013	x
A256	<i>Anthus trivialis</i>	2008-2013	203700	2001-2013	x
A257	<i>Anthus pratensis</i>	2008-2013	100	2000-2013	x
A259	<i>Anthus spinoletta</i>	2008-2013	11400	2001-2013	x
A260	<i>Motacilla flava</i>	2008-2013	235400	2001-2013	x
A261	<i>Motacilla cinerea</i>	2008-2013	86900	2001-2013	x
A262	<i>Motacilla alba</i>	2008-2013	248900	2001-2013	x
A264	<i>Cinclus cinclus</i>	2001-2013	84200	2001-2013	x
A266	<i>Prunella modularis</i>	2001-2013	81900	2001-2013	x
A267	<i>Prunella collaris</i>	2001-2013	12200	2001-2013	x
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	2008-2013	254400	2001-2013	x
A270	<i>Luscinia luscinia</i>	2008-2013	101400	2001-2013	x
A271	<i>Luscinia megarhynchos</i>	2008-2013	196000	2001-2013	x
A273	<i>Phoenicurus ochruros</i>	2008-2013	248000	2001-2013	x
A274	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2010-2013	206600	2001-2012	x
A275	<i>Saxicola rubetra</i>	2008-2013	227300	2001-2013	x
A276	<i>Saxicola torquatus</i>	2008-2013	231800	2001-2013	x
A277	<i>Oenanthe oenanthe</i>	2008-2013	250600	2001-2013	x
A278	<i>Oenanthe hispanica</i>	2001-2013	200	2001-2013	x
A280	<i>Monticola saxatilis</i>	2001-2012	2100	2001-2012	x
A282	<i>Turdus torquatus</i>	2010-2013	42800	2001-2013	x
A283	<i>Turdus merula</i>	2008-2013	252700	2001-2013	x
A284	<i>Turdus pilaris</i>	2008-2013	97700	2001-2013	x
A285	<i>Turdus philomelos</i>	2008-2013	247000	2001-2013	x
A287	<i>Turdus viscivorus</i>	2008-2013	89900	2001-2013	x
A288	<i>Cettia cetti</i>	2008-2012	800	2001-2012	x
A290	<i>Locustella naevia</i>	2008-2012	1900	2000-2012	x
A291	<i>Locustella fluviatilis</i>	2001-2012	164500	2001-2012	x
A292	<i>Locustella luscinioides</i>	2010-2013	141100	2001-2013	x
A293	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	2008-2012	8900	2001-2012	x
A295	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	2008-2013	142600	2000-2013	x
A296	<i>Acrocephalus palustris</i>	2008-2013	200700	2000-2013	x
A297	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	2008-2013	142500	2000-2013	x
A298	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	2008-2013	199400	2001-2013	x
A299	<i>Hippolais icterina</i>	2010-2013	137700	2001-2013	x
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	2001-2012	215700	2001-2012	x
A308	<i>Sylvia curruca</i>	2008-2013	243600	2001-2013	x
A309	<i>Sylvia communis</i>	2008-2013	248000	2001-2013	x
A310	<i>Sylvia borin</i>	2008-2013	145800	2001-2013	x
A311	<i>Sylvia atricapilla</i>	2008-2013	242400	2001-2013	x

Cod	Specia	Range per.	Suprafață	Range trend per.	Range trend
A314	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2008-2013	247900	2001-2013	x
A315	<i>Phylloscopus collybita</i>	2008-2013	254500	2001-2013	x
A316	<i>Phylloscopus trochilus</i>	2001-2012	18100	2001-2012	x
A317	<i>Regulus regulus</i>	2008-2013	110500	2001-2013	x
A318	<i>Regulus ignicapilla</i>	2008-2013	80900	2001-2013	x
A319	<i>Muscicapa striata</i>	2008-2013	242400	2001-2013	x
A320	<i>Ficedula parva</i>	2008-2013	116300	2001-2013	x
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	2008-2013	184900	2001-2013	x
A322	<i>Ficedula hypoleuca</i>	2008-2012		2001-2013	x
A323	<i>Panurus biarmicus</i>	2010-2013	139800	2001-2013	x
A324	<i>Aegithalos caudatus</i>	2008-2013	247000	2001-2013	x
A325	<i>Parus palustris</i>	2008-2013	152300	2001-2013	x
A326	<i>Parus montanus</i>	2001-2013	67900	2001-2013	x
A327	<i>Parus cristatus</i>	2008-2012	54600	2001-2013	x
A329	<i>Parus caeruleus</i>	2008-2013	250900	2001-2013	x
A330	<i>Parus major</i>	2008-2013	245600	2001-2013	x
A332	<i>Sitta europaea</i>	2008-2013	250900	2001-2013	x
A333	<i>Tichodroma muraria</i>	2008-2012	11700	2001-2013	x
A334	<i>Certhia familiaris</i>	2008-2013	168200	2001-2013	x
A336	<i>Remiz pendulinus</i>	2010-2013	197400	2001-2013	x
A337	<i>Oriolus oriolus</i>	2008-2013	244300	2001-2013	x
A338	<i>Lanius collurio</i>	2008-2013	253300	2001-2013	x
A339	<i>Lanius minor</i>	2008-2013	201700	2001-2013	x
A341	<i>Lanius senator</i>	2001-2013	8500	2001-2013	x
A342	<i>Garrulus glandarius</i>	2008-2013	254900	2001-2013	x
A343	<i>Pica pica</i>	2008-2013	253600	2001-2013	x
A344	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	2010-2013	62100	2001-2013	x
A347	<i>Corvus monedula</i>	2008-2013	245200	2001-2013	x
A348	<i>Corvus frugilegus</i>	2001-2013	70600	2001-2013	-
A350	<i>Corvus corax</i>	2008-2013	192500	2001-2013	x
A351	<i>Sturnus vulgaris</i>	2008-2013	245300	2001-2013	x
A353	<i>Sturnus roseus</i>	2010-2013	2100	2001-2013	x
A356	<i>Passer montanus</i>	2008-2013	254000	2001-2013	x
A361	<i>Serinus serinus</i>	2010-2013	120800	2001-2013	x
A364	<i>Carduelis carduelis</i>	2008-2013	243000	2001-2013	x
A365	<i>Carduelis spinus</i>	2008-2012	44600	2001-2012	x
A366	<i>Carduelis cannabina</i>	2008-2013	245900	2001-2013	x
A369	<i>Loxia curvirostra</i>	2010-2013	55800	2001-2013	x
A371	<i>Carpodacus erythrinus</i>	2008-2012	1000	2001-2012	x
A372	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	2008-2013	58000	2001-2013	x
A373	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	2008-2013	231400	2001-2013	x
A376	<i>Emberiza citrinella</i>	2008-2013	243800	2001-2013	x
A377	<i>Emberiza cirlus</i>	2001-2013	19100	2001-2013	x
A378	<i>Emberiza cia</i>	2001-2013	46400		x
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	2008-2013	175600	2001-2013	x

Cod	Specie	Range per.	Suprafață	Range trend per.	Range trend
A381	Emberiza schoeniclus	2010-2013	140200	2001-2013	x
A382	Emberiza melanocephala	2008-2013	48000	2001-2013	+
A391	Phalacrocorax carbo sinensis	2008-2013	5100	2000-2013	+
A393	Microcarbo pygmaeus	2008-2013	3100	2000-2013	+
A397-B	Tadorna ferruginea	2008-2013	8800	2000-2013	+
A402	Accipiter brevipes	2001-2013	63900	2001-2013	+
A403	Buteo rufinus	2001-2013	62100	2001-2013	+
A404	Aquila heliaca	2001-2013	200	2001-2013	-
A409	Lyrurus tetrix tetrix	2001-2013	5900	2001-2013	x
A429	Dendrocopos syriacus	2008-2012	223200	2001-2012	x
A435	Oenanthe isabellina	2001-2013	15200	2001-2013	+
A443	Parus lugubris	2001-2013	43300	2001-2013	x
A459	Larus cachinnans	2008-2013	1500	2000-2013	+
A511	Falco cherrug	2012-2013	10300	2001-2013	x
A515	Glareola nordmanni	2000-2013		2000-2013	x
A533	Oenanthe pleschanka	2008-2012	6100	2000-2012	x
A604	Larus michahellis	2008-2013	1900	2000-2013	+
A607-B	Platalea leucorodia leucorodia	2008-2013	3200	2000-2013	x
A610-A	Nycticorax nycticorax nycticorax	2008-2013	7500	2000-2013	x
A612	Luscinia svecica cyanecula	2001-2012	3100	2001-2012	x
A614-B	Limosa limosa limosa	2000-2013	1400	2000-2013	x
A617-B	Ixobrychus minutus minutus	2008-2013	199700	2000-2013	x
A619	Accipiter gentilis gentilis	2001-2013	247000	2001-2012	x
A620	Passer domesticus	2008-2013	251300	2001-2013	x
A625-B	Glareola pratincola pratincola	2008-2013	2900	2000-2013	x
A631-B	Sternula albifrons albifrons	2008-2013	1500	2000-2013	x
A633	Accipiter nisus nisus	2001-2013	247000	2001-2012	x
A634-B	Ardea purpurea purpurea	2008-2013	11900	2000-2013	x
A635	Ardeola ralloides ralloides	2008-2013	2700	2000-2013	x
A637	Certhia brachydactyla all others	2008-2012	25400	2001-2012	x
A639-A	Grus grus grus	2008-2013		2001-2013	x
A644	Perdix perdix all others	2010-2013	253400	2001-2013	x
A653	Lanius excubitor excubitor	2008-2013	114100	2001-2013	x
A654-A	Mergus merganser merganser	2008-2013	200	2000-2013	+
A656	Parus ater all others	2008-2013	135200	2001-2013	x
A657	Fringilla coelebs all others	2008-2013	254900	2001-2013	x
A658	Dendrocopos major all others	2008-2013	245400	2001-2013	x
A659	Tetrao urogallus all others	2001-2013	49400	2001-2013	-
A665-B	Podiceps grisegena grisegena	2008-2013	9800	2000-2013	-
A667-B	Ciconia ciconia ciconia	2004-2005	150800	2001-2012	0
A676	Troglodytes troglodytes all others	2008-2013	153500	2001-2013	x
A680	Acrocephalus agricola	2001-2012	7200	2001-2012	x
A682-B	Charadrius alexandrinus alexandrinus	2008-2013	5000	2000-2013	-
A687	Columba palumbus palumbus	2008-2013	218700	2001-2013	x
A688-B	Botaurus stellaris stellaris	2008-2013	138300	2000-2013	x

Cod	Specia	Range per.	Suprafață	Range trend per.	Range trend
A690	Tachybaptus ruficollis ruficollis	2008-2013	136400	2000-2013	x
A691	Podiceps cristatus cristatus	2008-2013	122800	2000-2013	x
A692	Podiceps nigricollis nigricollis	2008-2013	81100	2000-2013	x
A696	Bubulcus ibis ibis	2008-2013	400	2000-2013	+
A697	Egretta garzetta garzetta	2008-2013	5300	2000-2013	+
A698	Ardea alba	2008-2013	4800	2000-2013	x
A699	Ardea cinerea cinerea	2008-2013	8900	2000-2013	x
A700	Plegadis falcinellus falcinellus	2008-2013	2100	2000-2013	x
A703	Mareca strepera strepera	2008-2013	82400	2000-2013	x
A704	Anas crecca crecca	2008-2013	2100	2000-2013	x
A705	Anas platyrhynchos platyrhynchos	2008-2013	235500	2000-2013	x
A708	Falco peregrinus peregrinus	2001-2013	91200	2001-2013	+
A718	Rallus aquaticus aquaticus	2008-2013	152800	2000-2013	x
A719	Zapornia parva parva	2008-2013	139800	2000-2013	x
A720	Zapornia pusilla intermedia	2008-2013	100	2000-2013	x
A721	Gallinula chloropus chloropus	2008-2013	217300	2000-2013	x
A723	Fulica atra atra	2008-2013	123300	2000-2013	x
A726	Charadrius dubius curonicus	2008-2013	194900	2000-2013	x
A727	Eudromias morinellus	2001-2012	300	2001-2012	x
A729	Vanellus leucurus	2000-2013		2000-2013	-
A731-B	Sterna nilotica nilotica	2008-2013	200	2000-2013	x
A734	Chlidonias hybrida	2008-2013	6900	2000-2013	x
A737	Hirundo rupestris	2001-2013	28100	2001-2013	+
A738	Delichon urbicum	2010-2013	251000	2001-2013	x
A740	Hippolais pallida	2001-2012	14400	2001-2012	x
A742	Corvus corone cornix	2008-2013	245200	2001-2013	x
A745	Carduelis chloris	2008-2013	237200	2001-2013	x
A746	Miliaria calandra	2008-2013	228300	2001-2013	x
A767-A	Mergellus albellus	2008-2013	1300	2000-2013	x
A768	Numenius arquata arquata	2008-2013	700	2000-2013	-
A771	Passer hispaniolensis all others	2010-2013	53000	2001-2013	x

Lista alfabetică a denumirilor științifice

Accipiter brevipes.....	134	Caprimulgus europaeus	294
Accipiter gentilis	130	Carduelis cannabina.....	538
Accipiter nisus.....	132	Carduelis carduelis	534
Acrocephalus agricola	428	Carduelis chloris	532
Acrocephalus arundinaceus.....	434	Carduelis spinus	536
Acrocephalus melanopogon.....	424	Carpodacus erythrinus	542
Acrocephalus palustris	430	Certhia brachydactyla	490
Acrocephalus schoenobaenus	426	Certhia familiaris.....	488
Acrocephalus scirpaceus.....	432	Cettia cetti.....	412
Actitis hypoleucus	226	Charadrius alexandrinus.....	200
Aegithalos caudatus.....	468	Charadrius dubius	198
Aegolius funereus	292	Chlidonias hybrida	256
Alauda arvensis.....	336	Chlidonias leucopterus.....	260
Alcedo atthis	300	Chlidonias niger	258
Anas acuta	32	Ciconia ciconia.....	106
Anas crecca	28	Ciconia nigra	104
Anas platyrhynchos.....	30	Cinclus cinclus	368
Anser albifrons.....	12	Circaetus gallicus.....	120
Anser anser	16	Circus aeruginosus	122
Anser erythropus.....	14	Circus cyaneus.....	124
Anthus campestris	350	Circus macrourus	126
Anthus cervinus	356	Circus pygargus	128
Anthus pratensis	354	Clanga clanga.....	144
Anthus spinoletta.....	358	Clanga pomarina.....	142
Anthus trivialis.....	352	Coccothraustes coccothraustes.....	546
Apus apus	296	Columba livia	262
Aquila chrysaetos.....	148	Columba oenas	264
Aquila heliaca	146	Columba palumbus	266
Ardea alba.....	98	Coracias garrulus	304
Ardea cinerea	100	Corvus corax.....	516
Ardea purpurea	102	Corvus corone	514
Ardeola ralloides	92	Corvus frugilegus	512
Asio flammeus	290	Corvus monedula	510
Asio otus	288	Coturnix coturnix.....	68
Athene noctua	282	Crex crex	176
Aythya ferina.....	40	Cuculus canorus	272
Aythya fuligula	44	Cygnus cygnus.....	10
Aythya marila	46	Cygnus olor	8
Aythya nyroca	42	Delichon urbicum.....	346
Bombycilla garrulus	366	Dendrocopos leucotos	322
Bonasa bonasia	60	Dendrocopos major	316
Botaurus stellaris	86	Dendrocopos syriacus	318
Branta ruficollis.....	18	Dryobates minor	324
Bubo bubo	278	Dryocopus martius	314
Bubulcus ibis	94	Egretta garzetta	96
Bucephala clangula.....	50	Emberiza cia	552
Burhinus oedicnemus	192	Emberiza cirlus	550
Buteo buteo	136	Emberiza citrinella	548
Buteo lagopus	140	Emberiza hortulana	554
Buteo rufinus	138	Emberiza melanocephala	558
Calandrella brachydactyla	330	Emberiza schoeniclus	556
Calidris alpina	212	Eremophila alpestris	338
Calidris minuta.....	210	Erithacus rubecula.....	376
Calidris pugnax	214	Eudromias morinellus	202

<i>Falco cherrug</i>	164
<i>Falco columbarius</i>	160
<i>Falco naumanni</i>	154
<i>Falco peregrinus</i>	166
<i>Falco subbuteo</i>	162
<i>Falco tinnunculus</i>	156
<i>Falco vespertinus</i>	158
<i>Ficedula albicollis</i>	462
<i>Ficedula hypoleuca</i>	464
<i>Ficedula parva</i>	460
<i>Fringilla coelebs</i>	528
<i>Fulica atra</i>	180
<i>Galerida cristata</i>	332
<i>Gallinago gallinago</i>	216
<i>Gallinula chloropus</i>	178
<i>Garrulus glandarius</i>	504
<i>Glareola nordmanni</i>	196
<i>Glareola pratincola</i>	194
<i>Glaucidium passerinum</i>	280
<i>Grus grus</i>	182
<i>Haematopus ostralegus</i>	186
<i>Haliaeetus albicilla</i>	118
<i>Hieraaetus pennatus</i>	150
<i>Himantopus himantopus</i>	188
<i>Hippolais icterina</i>	422
<i>Hippolais pallida</i>	420
<i>Hirundo daurica</i>	348
<i>Hirundo rupestris</i>	342
<i>Hirundo rustica</i>	344
<i>Hydroprogne caspia</i>	248
<i>Ixobrychus minutus</i>	88
<i>Jynx torquilla</i>	308
<i>Lanius collurio</i>	496
<i>Lanius excubitor</i>	500
<i>Lanius minor</i>	498
<i>Lanius senator</i>	502
<i>Larus cachinnans</i>	242
<i>Larus canus</i>	238
<i>Larus fuscus</i>	240
<i>Larus melanocephalus</i>	234
<i>Larus michahellis</i>	244
<i>Larus ridibundus</i>	236
<i>Leiopicus medius</i>	320
<i>Limosa limosa</i>	220
<i>Locustella fluviatilis</i>	416
<i>Locustella lusciniooides</i>	418
<i>Locustella naevia</i>	414
<i>Loxia curvirostra</i>	540
<i>Lullula arborea</i>	334
<i>Luscinia luscinia</i>	378
<i>Luscinia megarhynchos</i>	380
<i>Luscinia svecica</i>	382
<i>Lyrurus tetrix</i>	62
<i>Mareca penelope</i>	24
<i>Mareca strepera</i>	26
<i>Melanitta fusca</i>	48
<i>Melanocorypha calandra</i>	328

<i>Mergellus albellus</i>	52
<i>Mergus merganser</i>	56
<i>Mergus serrator</i>	54
<i>Merops apiaster</i>	302
<i>Microcarbo pygmaeus</i>	80
<i>Miliaria calandra</i>	560
<i>Milvus migrans</i>	114
<i>Milvus milvus</i>	116
<i>Monticola saxatilis</i>	400
<i>Motacilla alba</i>	364
<i>Motacilla cinerea</i>	362
<i>Motacilla flava</i>	360
<i>Muscicapa striata</i>	458
<i>Netta rufina</i>	38
<i>Nucifraga caryocatactes</i>	508
<i>Numenius arquata</i>	224
<i>Numenius phaeopus</i>	222
<i>Nycticorax nycticorax</i>	90
<i>Oenanthe hispanica</i>	398
<i>Oenanthe isabellina</i>	392
<i>Oenanthe oenanthe</i>	394
<i>Oenanthe pleschanka</i>	396
<i>Oriolus oriolus</i>	494
<i>Otis tarda</i>	184
<i>Otus scops</i>	276
<i>Oxyura leucocephala</i>	58
<i>Pandion haliaetus</i>	152
<i>Panurus biarmicus</i>	466
<i>Parus ater</i>	478
<i>Parus caeruleus</i>	480
<i>Parus cristatus</i>	476
<i>Parus lugubris</i>	472
<i>Parus major</i>	482
<i>Parus montanus</i>	474
<i>Parus palustris</i>	470
<i>Passer domesticus</i>	522
<i>Passer hispaniolensis</i>	524
<i>Passer montanus</i>	526
<i>Pelecanus crispus</i>	84
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	82
<i>Perdix perdix</i>	66
<i>Pernis apivorus</i>	112
<i>Phalacrocorax carbo</i>	78
<i>Phoenicurus ochruros</i>	384
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	386
<i>Phylloscopus bonelli</i>	446
<i>Phylloscopus collybita</i>	450
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	448
<i>Phylloscopus trochilus</i>	452
<i>Pica pica</i>	506
<i>Picoides tridactylus</i>	326
<i>Picus canus</i>	310
<i>Picus viridis</i>	312
<i>Platalea leucorodia</i>	110
<i>Plegadis falcinellus</i>	108
<i>Pluvialis apricaria</i>	204
<i>Podiceps cristatus</i>	72

Podiceps grisegena	74	Sylvia atricapilla.....	444
Podiceps nigricollis.....	76	Sylvia borin	442
Porzana porzana	170	Sylvia communis	440
Prunella collaris.....	374	Sylvia curruca	438
Prunella modularis.....	372	Sylvia nisoria	436
Pyrrhula pyrrhula	544	Tachybaptus ruficollis.....	70
Rallus aquaticus	168	Tachymarptis melba.....	298
Recurvirostra avosetta	190	Tadorna ferruginea.....	20
Regulus ignicapilla.....	456	Tadorna tadorna.....	22
Regulus regulus	454	Tetrao urogallus	64
Remiz pendulinus	492	Thalasseus sandvicensis	250
Riparia riparia	340	Tichodroma muraria.....	486
Saxicola rubetra	388	Tringa ochropus.....	228
Saxicola torquatus.....	390	Tringa stagnatilis.....	230
Scolopax rusticola	218	Tringa totanus.....	232
Serinus serinus	530	Troglodytes troglodytes.....	370
Sitta europaea.....	484	Turdus merula	404
Spatula clypeata	36	Turdus philomelos.....	408
Spatula querquedula.....	34	Turdus pilaris.....	406
Sterna hirundo	252	Turdus torquatus	402
Sterna nilotica.....	246	Turdus viscivorus	410
Sternula albifrons.....	254	Tyto alba	274
Streptopelia decaocto	268	Upupa epops.....	306
Streptopelia turtur.....	270	Vanellus leucurus	206
Strix aluco	284	Vanellus vanellus	208
Strix uralensis.....	286	Zapornia parva	172
Sturnus roseus.....	520	Zapornia pusilla	174
Sturnus vulgaris	518		

Specii cu denumiri științifice alternative

Ardea alba.....	Casmerodus albus; Egretta alba.....	98
Calidris pugnax	Philomachus pugnax.....	214
Carduelis cannabina	Acanthis cannabina	538
Carduelis chloris	Chloris chloris	532
Clanga clanga	Aquila clanga	144
Clanga pomarina	Aquila pomarina	142
Dryobates minor	Dendrocopos minor	324
Eudromias morinellus	Charadrius morinellus	202
Hirundo rupestris	Ptyonoprogne rupestris	342
Hydroprogne caspia	Sterna caspia	248
Larus ridibundus	Chroicocephalus ridibundus	236
Leiopicus medius.....	Dendrocopos medius	320
Lyrurus tetrix.....	Tetrao tetrix.....	62
Mareca strepera	Anas strepera	26
Microcarbo pygmaeus	Phalacrocorax pygmaeus	80
Miliaria calandra	Emberiza calandra	560
Spatula clypeata	Anas clypeata	36
Spatula querquedula	Anas querquedula	34
Sternula albifrons	Sterna albifrons	254
Thalasseus sandvicensis	Sterna sandvicensis	250
Zapornia parva	Porzana parva	172
Zapornia pusilla	Porzana pusilla	174

Lista alfabetică a denumirilor populare

Acvilă de Câmp.....	146	Ciuvică	280
Acvilă de Munte	148	Cocor.....	182
Acvilă Mică.....	150	Cocoş de Mesteacăn	62
Acvilă Țipătoare Mare.....	144	Cocoş de Munte.....	64
Acvila Țipătoare Mică	142	Cocoşar.....	406
Alunar (Gaiță De Munte)	508	Codalb.....	118
Aușel cu Cap Galben.....	454	Codobatură Albă	364
Aușel Sprâncenat	456	Codobatură de Munte	362
Barza Albă.....	106	Codobatură Galbenă	360
Barza Neagră.....	104	Codroş de Munte	384
Bătăuș.....	214	Codroş de Pădure	386
Becațiňă Comună	216	Cojoaică cu Degete Scurte	490
Boicuș	492	Cojoaică de Pădure	488
Botgros	546	Corb	516
Brumăriță de Pădure	372	Corcodel cu Gât Negru	76
Brumăriță de Stâncă	374	Corcodel cu Gât Roșu	74
Buha (Bufnița)	278	Corcodel Mare	72
Buhai de Baltă.....	86	Corcodel Mic.....	70
Călifar Alb - Shelduck	22	Cormoran Mare	78
Călifar Roșu	20	Cormoran Mic.....	80
Cănăraş	530	Coțofana	506
Câneparul.....	538	Cresteț Cenușiu	172
Capîntortura.....	308	Cresteț Mic	174
Caprimulg	294	Cresteț Pestriț.....	170
Cârștel (Cristelul) de Câmp	176	Cucul	272
Cârștel de Baltă	168	Cucuveaua.....	282
Chiră de Baltă.....	252	Culic Mare	224
Chiră de Mare	250	Culic Mic - Whimbrel	222
Chiră Mică	254	Drepnea Mare	298
Chirighiță cu Obraz Alb.....	256	Drepnea Neagră	296
Chirighiță Neagră	258	Dropia	184
Chiringiță cu Aripi Albe	260	Dumbrăveancă	304
Cicârlie de Pădure.....	334	Egretă Mare.....	98
Cinteză	528	Egretă Mică	96
Cioara de Semănăturuă	512	Erete Alb	126
Cioara Grivă.....	514	Erete Sur	128
Ciocănităre cu Spate Alb.....	322	Erete Vânăt.....	124
Ciocănitărea de Munte	326	Eretele de Stuf.....	122
Ciocănităre de Stejar	320	Fâsă de Câmp	350
Ciocănităre Pestriță Mare	316	Fâsă de Luncă	354
Ciocănităarea de Grădini	318	Fâsă De Munte.....	358
Ciocănităarea Neagră	314	Fâsă de Pădure	352
Ciocănităarea Pestriță Mică	324	Fâsă Roșiatică (Fâsă cu Gât Roșu)	356
Ciocârlan	332	Ferestraș Mare.....	56
Ciocârlie de Bărăgan	328	Ferestraș Mic	52
Ciocârlie de Câmp.....	336	Ferestraș Moțat	54
Ciocârlie de Stol.....	330	Florinte	532
Ciocârlie Urecheată	338	Fluierar cu Picioare Roșii.....	232
Ciocântors	190	Fluierar de Lac.....	230
Ciovlică Negrie	196	Fluierar de Munte.....	226
Ciovlică Ruginie.....	194	Fluierar de Zăvoi.....	228
Ciuf De Câmp.....	290	Fluturaș de Stâncă.....	486
Ciuf De Pădure.....	288	Forfecuță.....	540
Ciuș	276	Frunzăriță Cenușie.....	420

Frunzăriță Gălbuie.....	422
Fugaci de Târm	212
Fugaci Mic.....	210
Gaie Neagră	114
Gaie Roșie	116
Găinușă de Baltă	178
Gaița	504
Gârlită Mare	12
Gârlită Mică.....	14
Gâsca cu Gât Roșu	18
Gâsca de Vară	16
Ghionoaie Sură.....	310
Ghionoaie Verde.....	312
Grangur.....	494
Graur.....	518
Grelușel de Stuf.....	418
Grelușel de Zăvoi	416
Grelușel Pătat.....	414
Guguștiuc.....	268
Gușă-Vânătă.....	382
Huhurez Mare	286
Huhurez Mic.....	284
Ieruncă.....	60
Lăcar de Mlaștină	430
Lăcar de Stuf	432
Lăcar Mare	434
Lăcar Mic.....	426
Lăcar Răsăritean (Lăcar Cafeniu)	428
Lăcustar	520
Lăstun de Casă	346
Lăstun de Mal	340
Lăstun de Stâncă.....	342
Lebăda De larnă	10
Lebăda De Vară.....	8
Lișită	180
Lopătar.....	110
Măcăleandru	376
Mărăcinar Mare	388
Mărăcinar Negru	390
Mătăsarul	366
Mierla	404
Mierlă de Piatră	400
Mierlă Gulerată	402
Minuniță	292
Mugurar	544
Mugurar Roșu	542
Muscar Gulerat	462
Muscar Mic.....	460
Muscar Negru	464
Muscar Sur	458
Nagăț	208
Nagăț cu Coadă Albă	206
Ochiul Boului	370
Pasărea Ogorului	192
Pelicanul Comun	82
Pelicanul Creț	84
Pescăras Albastru	300
Pescărel Negru	368
Pescărită Mare	248
Pescărită Râzătoare	246
Pescăruș cu Cap Negru	234
Pescăruș cu Picioare Galbene	244
Pescăruș Negricios	240
Pescăruș Pontic	242
Pescăruș Râzător	236
Pescăruș Sur	238
Piciorong (Cătăligă)	188
Pietrar Mediteranean	398
Pietrar Negru	396
Pietrar Răsăritean	392
Pietrar Sur	394
Pițigoi Albastru	480
Pițigoi Codat	468
Pițigoi de Brădet	478
Pițigoi de Livadă	472
Pițigoi de Munte	474
Pițigoi de Stuf	466
Pițigoi Mare	482
Pițigoi Moțat	476
Pițigoi Sur	470
Pitulice de Munte	446
Pitulice Fluerătoare	452
Pitulice Mică	450
Pitulice Sfărăitoare	448
Ploier Auriu	204
Porumbel de Scorburi	264
Porumbel de Stâncă	262
Porumbel Gulerat	266
Potârnich	66
Prepelită (Pitpalac)	68
Presură Bărboasă	550
Presură cu Cap Negru	558
Presură de Grădină	554
Presură de Munte	552
Presură de Stuf	556
Presură Galbenă	548
Presură Sură	560
Prigorie (Albinarel)	302
Privighetoare de Baltă	424
Privighetoare de Zăvoi	378
Privighetoare Roșcată	380
Prundăras de Munte (Ploier De Munte)	202
Prundăras de Sărătură	200
Prundăras Gulerat Mic	198
Pupăză	306
Rândunică	344
Rândunică Roșcată	348
Rață Cârâitoare	34
Rață Catifelată	48
Rață cu Cap Alb	58
Rață cu Cap Castaniu	40
Rață cu Cap Negru	46
Rață cu Ciuf	38
Rață Fluerătoare	24

Rața Lingurar	36
Rața Mare.....	30
Rața Mică (Sarselă de larnă).....	28
Rața Moțată	44
Rața Pestriță.....	26
Rața Roșie	42
Rața Sulițar	32
Rața Sunătoare.....	50
Scatiu.....	536
Scoicar	186
Serpar	120
Sfrâncioc cu Cap Roșu.....	502
Sfrâncioc cu Frunte Neagră.....	498
Sfrâncioc Roșiatric	496
Sfrânciocul Mare	500
Silvie cu Cap Negru.....	444
Silvie de Câmp.....	440
Silvie de Zăvoi	442
Silvie Mică.....	438
Silvie Porumbacă.....	436
Sitar de Mal.....	220
Sitar de Pădure.....	218
Şoim Călător.....	166
Şoim de larnă.....	160
Şoim Dunărean	164
Şoimul Rândunelelor	162
Şorecar Comun.....	136
Şorecar Încălțat	140

Şorecar Mare	138
Stâncuța.....	510
Stârc Cenușiu.....	100
Stârc De Cireadă	94
Stârc de Noapte.....	90
Stârc Galben.....	92
Stârc Pitic	88
Stârc Roșu	102
Sticlete	534
Strigă	274
Stufărică.....	412
Sturz Cântător	408
Sturz de Vâsc	410
Țiclean (Scorțar, Țoi)	484
Țigănuș	108
Turturica.....	270
Uligan Pescar	152
Uliu cu Picioare Scurte.....	134
Uliu Păsărar	132
Uliu Porumbar	130
Vânturel de Seară.....	158
Vânturel Mic.....	154
Vânturel Roșu.....	156
Viespar	112
Vribia De Câmp.....	526
Vribia Negricioasă	524
Vrabie de Casă	522

BIBLIOGRAFIE

- **Adeney J.M. 2001.** European Starling (*Sturnus vulgaris*). Introduced Species. Summary Project. Columbia University. Available on www.columbia.edu/itc/cerc/danoffburg/invasion_bio/inv_spp_summ/Sturnus_vulgaris.html
- **Almășan H. 1968.** Contribuție la cunoașterea hranei ieruncii în luniile octombrie, noiembrie și decembrie, Revista Vâنătorul și Pescarul Sportiv 20.
- **Ardelean G., Beres I. 2000.** Fauna de vertebrate a Maramureșului. Editura Dacia. Cluj-Napoca.
- **Botnariuc N, Tatile V. (eds.) 2005.** Cartea roșie a vertebratelor din România. Muzeul Național de Istorie Naturală "Grigore Antipa". București.
- **Bruun B., Delin H., Svensson L. (versiunea românească Munteanu D.). 1999.** Păsările din România și Europa, determinator ilustrat. Hamlyn Guide. Octopus Publishing Group Ltd. Londra.
- **Burfield I., van Bommel F. (compilers). 2004.** Birds in Europe – Population estimates, trends and conservation status. BirdLife Conservation Series No. 12. Cambridge.
- **Cramp S. (ed.) 1977.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 1. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1980.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 2. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1983.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 3. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1985.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 4. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1988.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 5. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S. (ed.) 1992.** Handbook of the birds of Europe, the Middle East and North America: The Birds of the Western Palearctic. Volume 6. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S., Perrins, C.M. 1993.** Handbook of the Birds of Europe the Middle East and North Africa: The Birds of the Western Palearctic. Volume 7. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S., Perrins, C.M. 1994a.** Handbook of the Birds of Europe the Middle East and North Africa: The Birds of the Western Palearctic. Volume 8. Oxford University Press. Oxford.
- **Cramp S., Perrins, C.M. 1994b.** Handbook of the Birds of Europe the Middle East and North Africa: The Birds of the Western Palearctic. Volume 9. Oxford University Press. Oxford.
- **Călinescu R.I. 1933.** *Turtur risorius* în România, Buletinul Societății Naturaliștilor din România 4: 4 – 6.
- **Ciochia V. 1994.** Păsările clocitoare din România. Editura Științifică. București.
- **Ciochia V. 2007.** Mic tratat de ornitologie. Editura Pelecanus. Brașov.
- **Ciochia V., Cotleanu V., Ciochia V. 2009.** Păsări, cuiburi, ouă și puii din România. Editura Pelecanus. Brașov.
- **Coward, T.A. 1941.** The Birds of the British Isles and their Eggs. Frederick Warne & Co. Ltd. London.
- **Csörgő T., Karcza Z., Halmos G., Magyar G., Gyurácz J., Szép T., Bankovics A., Schmidt A., Schmidt E. (eds.). 2009.** Magyar Madár vonulási Atlasz - Kossuth Természettárs. Kossuth Kiadó Zrt. Budapest.
- **Defourny H., Teerlynck H., Vangeluwe D. 2007.** Red Kite *Milvus milvus* in Belgium: review of the species status and study of breeding demographic characters. Alauda 75 (2): 159-170.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1992.** Handbook of the Birds of the World. Volume 1: Ostrich to Ducks. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1994.** Handbook of the Birds of the World. Volume 2: New World Vultures to Guineafowl. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1996.** Handbook of the Birds of the World. Volume 3: Hoatzin to Auks. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1997.** Handbook of the Birds of the World. Volume 4: Sandgrouse to Cuckoos. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 1999.** Handbook of the Birds of the World. Volume 5: Barn-Owls to Hummingbirds. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 2001.** Handbook of the Birds of the World. Volume 6: Mousebirds to Hornbills. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Sargatal, J. 2002.** Handbook of the Birds of the World. Volume 7: Jacamars to Woodpeckers. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2003.** Handbook of the Birds of the World. Volume 8: Broadbills to Tapaculos. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2004.** Handbook of the Birds of the World. Volume 9: Cotingas to Pipits and Wagtails. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2005.** Handbook of the Birds of the World. Volume 10: Cuckoo-shrikes to Thrushes. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2006.** Handbook of the Birds of the World. Volume 11: Old World Flycatchers to Old World Warblers. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2007.** Handbook of the Birds of the World. Volume 12: Picathartes to Tits and Chickadees. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2008.** Handbook of the Birds of the World. Volume 13: Penduline-tits to Shrikes. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D. 2009.** Handbook of the Birds of the World. Volume 14: Bush-shrikes to Old World Sparrows. Lynx Edicions.

- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D.** 2010. Handbook of the Birds of the World. Volume 15: Weavers to New World Warblers. Lynx Edicions.
- **del Hoyo, J. Elliott, A. & Christie, D.** 2011. Handbook of the Birds of the World. Volume 16: Cardinals to New World Blackbirds. Lynx Edicions. ISBN 978-84-96553-78-1.
- **Dementiev G.P., Gladkov N.A. (eds.).** 1951. Birds (Aves) of the UdSSR. Vol. 1. (in Russian). Moscow.
- **Dementiev G.P., Gladkov N.A. (eds.).** 1951. Birds (Aves) of the UdSSR. Vol. 2. (in Russian). Moscow.
- **Dementiev G.P., Gladkov N.A. (eds.).** 1951. Birds (Aves) of the UdSSR. Vol. 3. (in Russian). Moscow.
- **Dementiev G.P., Gladkov N.A. (eds.).** 1952. Birds (Aves) of the UdSSR. Vol. 4. (in Russian). Moscow.
- **Dementiev G.P., Gladkov N.A. (eds.).** 1954. Birds (Aves) of the UdSSR. Vol. 5. (in Russian). Moscow.
- **Dementiev G.P., Gladkov N.A. (eds.).** 1954. Birds (Aves) of the UdSSR. Vol. 6. (in Russian). Moscow.
- **Feeble C. Craig A.** 1998. Starlings and Mynas. Christopher Helm. London.
- **Ferguson-Lees J., Christie D.A.** 2001. Raptors of the world. Houghton Mifflin. Boston.
- **Forsman D.** 1999. The Raptors of Europe and the Middle East - a handbook of field identification, T&AD Poyser. London.
- **Gache C.** 2010. Bird fauna long-term monitoring in the Romanian lower Prut river basin. Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa" 53(1): 287–302.
- **Génsbøl B.** 2008. Birds of Prey, HarperCollinsPublishers Ltd. London.
- **Ghorpade K.D.** 1973. Occurrence of the Starling, *Sturnus vulgaris* Linnaeus near Bangalore. Journal of the Bombay Natural History Society 70(3): 556–557.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1966. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 1. Gaviiformes – Phoenicopteriformes. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1968. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 2. Anseriformes. Teil 1. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1969. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 3. Anseriformes. Teil 2. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1971. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 4. Falconiformes. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1973. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 5. Galliformes und Gruiformes. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1975. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 6. Charadriiformes. Teil 1. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1977. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 7. Charadriiformes. Teil 2. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1982. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 8. Charadriiformes. Teil 3. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1980. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 9. Columbiformes – Piciformes. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1985. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 10. Passeriformes. Teil 1. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1988. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 11. Passeriformes. Teil 2. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1991. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 12. Passeriformes. Teil 3. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1993. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 13. Passeriformes. Teil 4. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M.** 1997. Handbuch der Vogel Mitteleuropas. Band 14. Passeriformes. Teil 5. Aula – Verlag, Wiesbaden. Frankfurt am Main.
- **Goodwin D.** 1983. Crows of the World. Queensland University Press. St. Lucia. Queensland.
- **Hagemeijer E.J.M., Blair M.J. (Eds.).** 1997. The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance. T&AD Poyser. London.
- **Haraszthy L.** 1984. Magyarország madarai. Natura Kiadó. Budapest.
- **Harris T., Franklin K.** 2000. Shrikes & Bush-shrikes: including Wood-shrikes, Helmet-shrikes, Flycatcher-shrikes, Philentoma, Batises and Wattle-eyes. Christopher Helm. London.
- **Harrison C.** 1975. A field guide to the Nests, Eggs and Nestlings of British and European Birds. Collins. London.
- **Hulea D. (coautor)** 2013. Catalogul habitatelor, speciilor și siturilor Natura 2000 în România. Fundația Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă. București.
- **Johnsson K., Nilsson S.G., Tjernberg M.** 2008. Characteristics and utilization of old Black Woodpecker *Dryocopus martius* holes by hole-nesting species. Ibis 135: 410–416.
- **Klemm W., Kohl S.** 1988. Die Ornith Siebenburgens. Bd. 3. Bohlau Verlag. Köln – Wien.
- **König C., Weick F., Becking J.-H.** 1999. Owls: a guide to the owls of the world. Pica Press. Robertsbridge.
- **Lintia D.** 1954 Păsările din R.P.R. Volumul II. Editura Academiei Republicii Populare Române. București.
- **Lintia D.** 1955. Păsările din R.P.R. Volumul III. Editura Academiei Republicii Populare Române. București.
- **Linz G.M., Homan H.J., Gaulker S.M., Penry L.B., Bleier W.J.** 2007. European Starlings: a review of an invasive species with far-reaching impacts. Managing Vertebrate Invasive Species 24: 378–386.
- **Makatsch W.** 1976. Die Eier der Vögel Europas. Neumann Verlag. Radebeul Neumann.
- **Mullarney K., Svensson L., Zetterstrom D., Grant P.J.** 1999. Collins Bird Guide. Harper Collins Publishers Ltd, London.
- **Munteanu D.** 1998. The status of Birds in Romania. Romanian Ornithological Society. Bucharest.
- **Munteanu D.** 2009. Păsări rare vulnerabile și periclitante în România. Editura Alma Mater. Cluj-Napoca.
- **Munteanu D.** 2002. Atlasul păsărilor clocitoare din România, Ediția II. Societatea Ornitologică Română. Cluj-Napoca.

- **Munteanu D., Papadopol A., Weber P. 2002.** Atlasul păsărilor clocitoare din România, Editura Roprint. Cluj-Napoca.
- **Munteanu D. 1968.** Syrian Woodpecker (*Dendrocopos syriacus*) in Romania. Lucările Stațiunii de cercetări biologice, geologice și geografice Stejarul 1: 351-358.
- **Neto J.M., Arroyo J.L., Bargain B., Monrós J.S., Mátrai N., Procházka P., Zehtindjiev P. 2012.** Phylogeography of a habitat specialist with high dispersal capability: the Savi's Warbler *Locustella luscinoides*. PLoS One 7(6): e38497. Published online 2012 June 11. doi: 10.1371/journal.pone.0038497.
- **Offereins R. 2003.** Identification of eastern subspecies of Western Jackdaw and occurrence in the Netherlands. Dutch Birding 25 (4): 209-220.
- **Olsson O., Nilsson I.N., Nilsson S.G., Pettersson B., Stagen S., Wikander U. 1992.** Habitat preferences of the Lesser Spotted Woodpecker *Dendrocopos minor*. Ornis Fennica 69: 119-125.
- **Parkin D.T. 2003.** Birding and DNA: species for the new millennium. Bird Study 50(3): 223-242.
- **Perrins C.M. (ed.). 2003.** The New Encyclopedia of Birds. Oxford University Press. Oxford.
- **Perrins C.M., Elphick J. 2003.** The complete encyclopedia of birds and bird migration. Chartwell Books. Book Sales Inc. New Jersey.
- **Perrins C.M., Forshaw J. (eds.) 1991.** Encyclopedia of Animals: Birds. Merehurst Press. London.
- **Peterson R.T., Mountfort G., Hollom P.A.D. 1983.** A Field Guide to the Birds of Britain and Europe. Collins. London.
- **Petrencu L., Ion C., Baltag E. 2011.** The distribution of waderbirds in eastern Romania. Analele Științifice ale Universității „Al. I. Cuza” Iași, seria Biologie animală, Tom LVII (11): 63–79.
- **Radu D. 1983.** Mic atlas ornitologic. Editura Albatros. București.
- **Radu D. 1984.** Păsările în peisajele României. Editura Sport – Turism. București.
- **Ridiche M.S., Botond K.J. 2011.** Data regarding the species of ringed birds found within the Danube's meadow in - between Calafat and the river Jiu (Dolj County, Romania). Journal of Wetlands Biodiversity 1: 119-126.
- **Robinson R.A. 2005.** BirdFacts: profiles of birds occurring in Britain & Ireland (BTO Research Report 407).
- **Sibley D.S. 2000.** The Sibley Guide to Birds. Alfred A. Knopf. New York.
- **Simon D. 2010.** Păsările de interes cinegetic din România. Editura Universității Transilvania. Brașov.
- **Snow D.W., Perrins C.M. 1998.** The Complete Birds of the Western Palearctic. Oxford University Press. Oxford.
- **Snow D.W., Perrins C.M., Doherty P., Cramp S. 1998.** The Complete Birds of the Western Palearctic on CD-ROM. Oxford University Press. Oxford.
- **Snow D.W., Perrins C.M., Gillmor R., Hillcoat B., Roselaar C.S., Vincent D., Wallace D.I.M., Wilson M.G. 1998.** The Birds of the Western Palearctic. Concise Edition, Volume 1. Oxford University Press. Oxford.
- **Svensson L., Mollarney K., Zetterstrom D., Grant P.J. 2010.** Collins Bird Guide (2nd edition). Harper Collins. London.
- **Szabó D.Z., Kelemen A. M., Miholcsa T., Daróczsi S., Zsoldos M., Deák A. 2010.** Păsări comune din România: din habitate agricole, localități și păduri. Editura Gloria. Cluj-Napoca.
- **Török J. 1990.** Resource Partitioning among Three Woodpecker Species *Dendrocopos spp.* during the Breeding Season. Holarctic Ecology 13(4): 257-264.
- **Tron F. 2006.** The European Roller as a flagship species for a local community-based approach to conservation on mediterranean farmland. Abstract for the 1st European Congress of Conservation Biology "Diversity for Europe". Eger. Hungary.
- **Tucker G.M., Heath M.F. 1994.** Birds in Europe: their conservation status. Cambridge: Birdlife International. Cambridge.
- **Weber P., Munteanu D., Papadopol A. 1994.** Atlasul provizoriu al păsărilor din România. Editura Societatea Ornitológică Română. Mediaș.
- **Weick F. 2006.** Owls (Strigiformes): Annotated and Illustrated Checklist. Springer. New York.
- **Witter M.S., Swaddle J.P., Cuthill I.C. 1995.** Periodic food availability and strategic regulation of body mass in the European Starling, *Sturnus vulgaris*. Functional Ecology 9(4): 568-574.
- <http://www.animaldiversity.org>
- <http://www.arkive.org>
- <http://www.avibirds.com>
- <http://www.biokids.umich.edu>
- <http://www.birddatabase.com>
- <http://www.birdlife.org>
- <http://www.bto.org>
- <http://www.ebcc.info>
- <http://www.eol.org>
- <http://www.euring.org>
- <http://www.genomics.senescence.info>
- <http://www.globalraptors.org>
- <http://www.iucnredlist.org>
- <http://www.luontoportti.com>
- <http://www.milvus.ro>
- <http://www.mme-monitoring.hu>
- <http://www.oiseaux.net>
- <http://www.owlpages.com>
- <http://www.planetofbirds.com>
- <http://www.sor.ro>
- http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ro/eu/art12/envuzndka/RO_birds_reports.xml&conv=343&source=remote#A719_B

INDEX FOTOGRAFII

- **Daniel Petrescu:** paginile - 8, 12, 14, 16, 18, 24, 26, 32, 34, 38, 40, 42, 44, 46, 50, 56, 58, 66, 70, 72, 74, 76, 80, 82, 84, 86, 88, 92, 100, 102, 104, 108, 112, 114, 116, 118, 122, 124, 126, 128, 132, 134, 136, 140, 142, 144, 146, 150, 152, 160, 164, 166, 168, 172, 180, 186, 188, 190, 192, 194, 202, 204, 210, 212, 220, 224, 228, 230, 232, 236, 238, 242, 246, 248, 250, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 284, 286, 294, 296, 298, 302, 304, 310, 312, 314, 320, 322, 324, 326, 334, 340, 344, 346, 350, 352, 354, 360, 362, 368, 372, 374, 378, 380, 382, 384, 386, 390, 394, 396, 398, 402, 420, 422, 426, 428, 430, 432, 442, 448, 452, 454, 456, 460, 464, 466, 468, 470, 472, 476, 478, 480, 486, 488, 490, 494, 502, 510, 514, 522, 524, 532, 534, 536, 544, 546, 552, 556
- **Cosmin Manci:** paginile - 20, 22, 28, 36, 120, 130, 162, 178, 182, 198, 226, 244, 254, 270, 272, 306, 308, 328, 330, 332, 336, 348, 364, 388, 392, 400, 404, 406, 410, 434, 440, 462, 484, 496, 498, 506, 512, 516, 518, 528, 548, 554, 558, 560
- **Dan Bandacu:** paginile - 10, 30, 78, 90, 94, 96, 98, 106, 110, 138, 154, 156, 158, 200, 208, 214, 234, 252, 268, 274, 282, 288, 300, 316, 318, 356, 370, 376, 408, 438, 444, 450, 458, 474, 482, 492, 504, 508, 520, 526, 538
- **Lucian Pârvulescu:** pagina 342
- **J.M. Garg:** pagina - 206
- **Axel Strauß:** pagina - 280
- **Dreamstime.com:** paginile - 68, 412, 424
- **ShutterStock.com:** paginile - 48, 52, 54, 60, 62, 64, 148, 170, 174, 176, 184, 196, 216, 218, 222, 240, 276, 278, 290, 292, 338, 358, 366, 414, 416, 418, 436, 446, 500, 530, 540, 542, 550

Programul Operațional Sectorial - Mediu
Proiect: 36586 SMIS-CSNR „Sistemul național de gestiune și monitorizare a speciilor de păsări din România în baza articolului 12 din Directiva Păsări”

Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Sectorial Mediu.

Editor: Fundația Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă

Data publicării: 2015

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

www.cndd.ro